H. Bontemantel

Bauhin, Kaspar
Pinax theatri botanici

CASPARI BAUHINI

Viri Clariss.

ΠΙΝΑΞ THEATRI BOTANICI

sive

INDEX

IN THEOPHRASTI DIOSCORIDIS

PLINII ET BOTANICORVM

qui à seculo scripserunt

OPERA

PLANTARVM CIRCITER SEX MILLIVM

AB IPSIS EXHIBITARVM

NOMINA

cum earundem Synonymijs & differentijs

methodice

secundum genera & species proponens.

OPVS XL. ANNORVM

summopere expetitum

ad Autoris autographum recensitum.

BASILEÆ

IMPENSIS JOANNIS REGIS

cIɔ Iɔc LXXI.

LECTORI BENEVOLO.

Peris hujus Autor, Galeni Præceptoris ſcripta legens, ſingulari fato, in hunc locum ipſius, qui tertio de Compoſitione Medicamentorum κατὰ γένη habetur, incidit. Quisquis (inquit) auxiliorum undique copiam habere volet, omnis materiæ, ſtirpium, animalium & metallorum, tum aliorum terreſtrium corporum, quæ ad Medicinæ uſum ducimus, expertus eſto; ut ex eis & exacta & notha cognoſcat. Deinde, in Commentario, quem de Simplicium Medicamentorum facultate prodidi, ſeſe exerceat. Niſi enim hoc modo inſtructus, ad præſentis operis præſidia veniat, verbotenus quidem medendi methodum ſciet, opus vero nullum ipſa dignum perficiet. Qua ſententia permotus, præter cæteras Medicinæ partes neceſſarias, ad Botanica, quæ auxilia medica ſubminiſtrant, animum ſtudiumque convertit: ea qua fieri potuit diligentia, non ſolùm Botanographos, tanquam mutos præceptores, legendo & relegendo ſedulo conſuluit: verum etiam vivos in Germania, Gallia & Italia, per aliquot annos peregrinando, varijs in Academijs coram attente audivit, de Plantarum hiſtoria, nominibus viribusque ſtudioſe inquiſivit: &, quod præcipuum erat, Plantas locis natalibus inſpiciendo, nullis moleſtijs, nullus laboribus nullisque ſumptibus pepercit, imitatus Dioſcoridis & Galeni exempla. Verum & ipſas Plantas cum autoribus contulit, qua fieri potuit induſtria, quo genio & ingenio, lectas, exſiccatas aſſervavit, ut ingentem earum theſaurum aliquot millium, præter fructus, ſemina, ligna, &c. collegerit.

Nec his contentus, ad veriorem & certiorem cognitionem, plures Medicinæ studiosos, Galliam, Italiam, aliasque regiones adeuntes, rogavit, ut omnis generis Plantas, etiam vulgatissimas (ipsa quoq; Gramina & Trifolia,) colligerent & transmitterent. Quod quia liberaliter ab ipsis factum, eorum nomina gratitudinis ergo, peculiari Catalogo consignata adjunxit. Insuper, hinc inde, literis ad plurimos Viros Clarissimos, rei plantariæ peritos, Germaniæ, Galliæ, Italiæ, Angliæ, Daniæ, Belgij, Cretæ in Græcia, sollicitare non destitit, ut plantas transmitterent, vel de illis suam sententiam, in bonum publicum exponerent: idque à multis, prona benignaq; mente abunde factum, grato animo agnovit, ipsorumque honorificam mentionem fecit. Nihil autem eorum, quæ studiosis in hoc disciplinæ genere, (uti & in alijs,) utile fore existimavit, intentatum reliquit. Eos frequenter, ad Vegetabilium inspectionem & cognitionem manuduxit. Varijs utilissimis scriptis, in publicum editis, Plantarum studium illustravit & auxit. Verum cum, quæ terra, entium horum beneficientissima parens, sinu suo complectitur φυτὰ, ad infinitum pene numerum accedant, sicque huic studio difficultas inde maxima oriatur: autorum quoque dissensus, atque ἀμεθοδία, hancce δυσκολίαν augeat & exaggeret, hæc ne ab hac amœnissima, humanoque generi à utilissima contemplatione, quemquam absterreant, de methodo Plantarumq; Synonymijs cogitavit; quæ ambo in hunc ΠΙΝΑΚΑ contulit, Plantarum hocce μεθόδου καὶ συνωνύμων σύνταγμα concinnans: in quo eæ methodice, secundum genera & species, habita potissimum ratione formæ externæ, distributæ habentur. Pro ea autem qua fuit æquitate & modestia, aliorum labores benigne interpretatus, suum cuique religiose tribuit, paremque benevolentiam ab alijs speravit, omnes hujus studij cultores & asseclas, rogavit, ut, si animadverterent se (quod non dubitet, sed ultro fateatur) alicubi lapsum esse, vel forte bis eandem Plantam reperijsse, hujus studij immensitatem cogitent, quod fere Oceano simile dici possit. Nam, quemadmodum DEI in Oceano miracula

cula imperſcrutabilia ſunt: ſic etiam Botanicum ſtudium infinitum: imprimis, cum indies movæ Plantæ, tum alibi, tum in Indijs reperiantur. Paratus bene monentes audire, candide & amice monentibus gratias agere. Zoilum nunquam curandum putavit, cujus ſocij neque nunc attendendi: qui poſtquam hoc opere uſi ſunt, ſine quo nunquam in ſtudio Botanico progredi potuiſſent, convicijs illud impetunt, & filum, quo via ipſis per labyrinthi mæandros facta, turpiter dilacerare & conſpurcare tentant. Sed hæc eſt ſciolorum & maleferiatorum natura, qua ſolent melioribus obtrectare magis, quam laude dignum quicquam præſtare: hac ratione potius ſuam prodentes invidiam & malevolentiam, quam ut virorum bonorum & bene meritorum famam obſcurare poſſint. Editio autem hæcce recenſita eſt ad Autoris autographum: quicquid à priore mutatum, ipſius manu factum. Utere ergo, BENEVOLE LECTOR, aliorum laboribus ad DEI LAVDEM, in commodum tuum, & typographica errata operantium infirmitati condona.

ZACHARIAS ROSENBACHIUS,

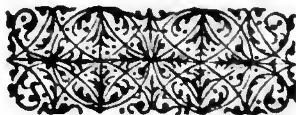
Medic. Doct. & Professor in Illustri Schola Herbornensi, Corollario de methodo Plantarum, in Indice Plantar. Herbornæ Nassoviorum 1626. edito.

Rerum naturalium perfecte mixtarum tanta per Orbem terrarum ac maria diversitas est, ut eas omnes cognoscere, & in certas classes disponere, u[illegible]ni sit plane impossibile. Unus enim homo vix unam speciem, v. gr. pisces, vel aves, licet illi per totam suam vitam, mane & vesperi, noctu & inter diu, jugiter operam det, plene cognoscet. Inventi sunt tamen viri, qui heroico animo præditi, nullis sumptibus laboribusq; parcentes, ad quarundam specierum plenariam fere cognitionem pervenerunt, ut opera eorum satis testantur, &c. Sola res herbaria hucusq;, imperfecte ac sine certa methodo, tradita fuit. Quamvis enim de illa plurimi, tum veteres, tum recentiores scripserint, omnes tamen, vel paucissimas plantas proposuerunt, vel plures etiam ita permiscuerunt, ut nullus in eis stabilis ordo appareat. Unus CASPARUS BAUHINUS, *circiter sex millia plantarum primus proposuit, easq; omnes mirabili ordine, in Pinace theatri sui Botanici, digessit. Sentient nobiscum in hoc, quicunque vel mediocriter in re herbaria versati sunt. Tanto magis autem præceptorem etiam illum nostrum secuti sumus, quia omnes ejus plantas, seu hortum siccum, non semel, sed bis ac ter, non sine magna admiratione, ipsi spectavimus. Nec credimus, in tanta plantarum varietate, meliorem ordinem unquam à quoquam adeò facilè inveniri posse. Incipit enim ab herbis tritissimis, ut graminibus, progreditur per fruges, olera, & legumina, donec tandem ad*

frutices

frutices & arbores perveniat, hoc perpetuo observando, ut plantas, sibi quoad externam formam maxime, vel viribus etiam internis, similes, pulcherrimis numeris conjungat, dissimiles, libris, sectionibus ac titulis diversis, elegantissime distinguat. Cæterum, miretur forte junior aliquis, cur princeps ille Botanicorum, cui palmam hac in re merito tribuimus, hunc Pinacem suum, opus XL. annorum, inscripserit, cum tamen liber parvus videatur, & multi sint, qui etiam uno anno magnum volumen scribant ac publicent. Verum non librorum quantitas, sed qualitas potius spectari debet. Sic qui Pinacem hunc legeri ac intellexerit, mirabitur, quomodo Autor Bauhinus eum tam cito absolvere potuerit. Est enim revera omnium herbarum, suffruticum, fruticum & arborum, quæ in hortis, agris, pratis, vallibus, montibus, sylvis, littoribus, & aquis totius terrarum Orbis nascuntur, absolutissimum compendium. Hujusmodi libri facilius quidem oculis inspiciuntur ac describuntur, at materias singulas è remotissimis locis conquirere, methodice digerere, multis nova eaq; aptissima nomina imponere, easdem ad vivum describere, pingere, doctorum virorum judicijs subjicere, ac posteritatis memoriæ, cum centuplo fructu tradere, hoc vero opus, hic labor est, quem non noverunt nisi experti, & pluribus annis plurimum exercitati. Præstat paucis verbis multa, quam multis pauca, vel nihil omninò dicere.

Gramen adest *Bulbusq;*, *Olus* atq; *Umbella*, *Venenum*,
Atque *Corona*, *Odor* & *Flos* est, vescumque *Legumen*,
Carduus in spinis, *Frutex* succedit & *Arbor*.

F. M.

Ad

Ad
CASPARUM BAUHINUM
ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ.

I.

UI potiùs nectant benè olentia serta Napææ,
BAVHINE, quàm tibi, cedo?
Mille etenim herbarum, plantarum nomina mille
Collecta fasce uno doces.
Tot grates debent, quod habent ridentia plantas
Herbasq; prata & frutices.
Cui potiùs violas, Junonia lilia, cuinam
Milesias spargant rosas?
Floreat & viget nomen, BAVHINE, perenne
Tibi, dum rosæ & flores erunt.
Assyriosq; Tibi ad cippum post fata Napææ
Fundant odores perpetim.

GEORGIVS REMVS, J. C.
Noricus.

II.

L*ITTORA tot Ponti, tot campos visere & Hortos*
Desine, tot Sylvas, tot prata, totq; rupes.
Hæc loca quod Stirpes, totus quos proferat Orbis,
BAVHINI scriptis conspice in Eiconicis.

PASCHALIS LE COQ, MED. apud Pictavienses Decanus & Senior.

III. DE

III.

DE plantis Graij ſcripſerunt atque Latini,
Scripſit Arabs, Teuto, Gallus, Iber, Italus.
De plantis quicquid ſcribunt Graij atque Latini,
Quicquid Arabs, Teuto, Gallus, Iber, Italus:
Omne hoc unus habet, BAVHINE, labore paratum
Pervigili, ingenio diſpoſitumq́ tuo.
Imò alijs non viſa, velut te Lynce, pateſcunt,
Humanis deinceps uſibus utilia.
Ergò velut nomen planta una unúſve libellus
Iſtorum ſtudijs obtinuit celebre:
Sic quoq; Plantarum præſens opus, immortale
Dignum eſt Authoris nomen habere ſui:
Herbarumq́ Tibi, BAVHINE, ſcientia laudem
Debeat, an Phœbo, lis erit hæc Medicis.

SIGISMVNDVS SCHNITZERVS,
Med. Bambergenſis.

IV.

QUID non BAVHINVS præſtat? nam ſublevat ægros;
Deſcribit Plantas; mortua membra ſecat.
Jactitet Herophilas, Veſalius atq; Galenus
Se jactent; noſter præſtitit auctor eos.
Illi parva docent magnis incluſa libellis;
Hic docet in parvis, magna ſtupenda, libris.
Qui BAVHINVM igitur non ſuſpicit, atq; miratur
In plantâ cerebrum calcéve molle gerit.

LAVRENTIVS HOFMANNVS, HALLA-
SAXO, Phil. Med. & Chirurg. D.

)( )(V. ARTIS

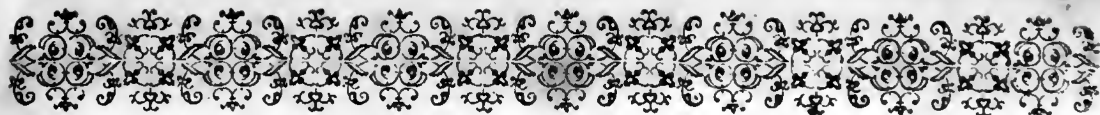
V.

ARTIS dictator Medicæ clarissimus hic est,
Nostra cui haud similem secla tulêre virum.
BAUHINUS scriptis toto celebratus in orbe
Perfectis, cujus nomen ubiq; sacrum.
Quem stupet Ausonius, Gallus veneratur, Iberus
Miratur, Teuto cælica ad astra vehit.
Solo hoc Sole viget Plantarum notio vera,
Et Microcosmi, quæ est historia ampla, patet.
Ut meritò Hic artis dicatur Apollo & Apelles
Tam clarè illustrat quæ latuêre priùs.
Vivat BAUHINUS decus immortale medentum,
Perpetuò felix floreat & vigeat.

JOANNES CAROLUS Rosenberg/
Argentin. Med. & Ph. D.

NOMI-

NOMINA AUTHORUM
quorum operâ usi sumus.

ADAMUS Lonicerus: is herbarium Eucharij Röslin sui in officio Francofurti antecessoris, Germanicè scriptum quartò auxit, & postremò an. 1569. prodijt: postmodum remoto Eucharij nomine, suum præfixit, & cum figuris 833. circiter, anno 1582. dedit. Francofurti.

ADAMI Zaluzanij, methodi herbariæ lib. 3. Francofurti 1604. 4.

ADRIANI Junij Medici, phallus ex fungorum genere in Holandia: Delphis 1564. 4. cum figura.

ADRIANI Spigelij Patavini Professoris, Isagoges in rem herbariam lib. 2. Patavij 1606. 4.

ADVERSARIORUM opus à Petro Pena & Matthia de Lobel, Londini anno 1570. editum, additis circiter 284. figuris: postmodum anno 1576. Antuerpiæ novus titulus præfixus, epistola ad Reginam omissa: cui operi Lobelius Observationes suas cum novis figuris junxit.

ÆGIDII Everhardij Antuerpiani, de herba panacea sive Nicotiana commentariolus, ejus vires proponens: ejusdem de usu radicis Mecoachæ. Antuerpiæ 1587. 16.

ÆMILII Macri Veronensis, poësis de Herbarum virtutibus, cum obscuriorum succincta expositione Georgij Pictorij Villingani Medici. Basileæ cum figuris 52 ex Crescentio. 1581. 8.

ALEXANDRI Petronij, de victu Romanorum & valetudine conservanda lib. 5. Romæ 1592. 4.

ALOYSIUS Anguillara horti Patavini tertius in ordine præfectus, de plantis suam sententiam diversis communicavit: opusculum in partes 14. divisum, opera Johannis Marinelli Italicè prodijt (additis duabus figuris Chamæleontis & Sedi arborescentis) Venetijs 1561. in 8

ALOYSIUS Mundella, Medicus Brixiensis, horti Patavini secundus in ordine præfectus, Epistolarum librum unum (in quo 36. epistolę) & Annotationes in Examen simplicium Brasavolæ scripsit: cum Epistolis Manardi simul cusa, Lugduni 1556. in fol.

AMATI Lusitani in libros quinque Dioscoridis enarrationes, additis diversarum linguarum nominibus. Argentinæ 1554. in 4.

ANDREAS Bellunensis notis in Avicennam.

ANDREAS Cæsalpinus Aretinus, in Acad. Pisana Professor, de plantis lib. 16. scripsit, nullis figuris additis: prodière Florentiæ 1583. Ejusdem appendix ad hos libros. Romæ 1603. in 4.

ANDREÆ Lacunæ, commentaria in Dioscoridem cum figuris Hispanica lingua conscripta. Salmant. 1552. fol.

Ejusdem annotationes in Dioscoridē, in quibus Ruellij versio castigatur. Lugduni 1554. 16.

ANDREÆ Theveti Cosmographia, Gallicè edita cum figuris aliquot plantarū & animaliū.

Ejusdem singularitates Galliæ Antarcticæ sive Americæ, cum 11. figuris plantarum, Gallicè: Lutetiæ 1557. 4.

ANGELUS Palea & Bartholomæus ab Urbe, veterum Ordinis minorum observantiæ provinciæ Romanæ, annotationes in Antidotarium Mesues. Venetijs 1543. fol.

ANTONII Mizaldi de Sena opusculum. Lutetiæ 1574. 8.

Ejusdem hortorum secreta: item de Arborum insitione & dendranatome. Ibid. 1575. 8.

ANTONII Musæ Brasavoli Ferrariensis, examen omnium simplicium quorum in officinis usus est. Lugduni 1556. 16.

ANTONII Pasini annotationes & emendationes in versionem Dioscoridis à Matthiolo propositam: Italicè. Bergomi 1591 4.

APULEIUS Platonicus de Herbarum virtutibus, addita demonstratione herbarum singulorum signorum Zodiaci, nec non & stellarum errantium Lutetiæ 1528. in fol.

ATHENÆI Deipnosophistarum lib 15 Græcolatin. cum Dalechampij interpretatione. 1597 in fol.

AUGUSTINI Galli Pressani, de Agricultura, Italicè Venetijs 1569. 4.

BARTHOLOMÆI Carrichteri liber, ostendens sub quo signo Zodiaci & in quo gradu plantæ sitæ sint, & quando colligendæ, Germanicè. Argent. 1589. 8.

BARTHOLOMÆI Marantæ Venusini, methodus

thodus cognoscendorum simplicium lib. 3. Venetijs 1559. in 4.

Ejusdem de Theriaca & Mithridatio lib. duo à Camerario Latinè redditi. Francofort. 1576. 8.

BASILII Besleri fasciculus rariorum animalium, lapidum, maritimorum & fructuum, cùm iconibus fructuum 54. maritimarum plantarum 12. &c. In fig. oblonga, Norinbergæ.

Ejusdem Horti Eystettensis descriptio cum figuris 1083. Norinbergæ. 1613.

BENEDICTI Aretij descriptio montium Stocchornij & Nessi in Bernatum ditione, & stirpium in eis nascentium: cum Cordo impressa.

BERNHARDI Dessenij Cronenburgij Medici Coloniensis lib. 10. de composit. medicam. cum ingredientium explicatione, Francofort. 1555. in fol.

BERNHARDI Paludani Medic. Encusani, notæ ad Linscottij historiam Indicam, additæ Operibus Indicis.

BOTANICUM Francofurtianum: sunt icones Eucharij Rœslin cum solis nominibus,

CAROLUS Clusius, Dodonæi historiam vernacula lingua conscriptam, Gallicam fecit, & corollarium de aromatibus addidit, cum figuris quæ separatim in octavo prodiére anno 1560. in fol.

Idem Garziæ ab Horto dialogos de aromatibus & simplicibus Lusitanicè conscriptos, in Epitomen contraxit, Latinos fecit, annotatiunculis & figuris plantarum 30 illustravit. Antuerpiæ anno 1574. 8. cujus editio quinta auctior, additis 36. figuris cum ejusdem exoticis 1605. in folio prodijt.

Idem Nicolai Monardis de medicamentis Indiæ Occidentalis, ex Hispanico transtulit, notis & figuris 9. illustravit: Anno 1574. 8. cujus editio quarta cum exoticis excusa est.

Ejusdem Monardis lib. tertius ab eodem Latinè redditus, Antverpiæ 1583. in 8 cusus.

Idem Christophori Acostæ historiam ex Hispanico Latinam fecit, in epitomen contraxit, Scholijs illustravit, & anno 1582 edidit: tertiò verò additis sex figuris cum exoticis anno 1605. in fol. prodijt.

Idem de plantis per Hispaniam observatis, lib. duos scripsit, figuris 230. additis. Antuerpię anno 1576. in 8.

Idem de Simplicibus per Pannoniam & Austriam observatis libros quatuor conscripsit, figuras 353. addidit. Antuerpiæ 1583. in 8. Verum tam Hispanica quàm Pannonica historia alijs juncta in folio, anno 1601. excusa fuit.

Idem Historiam plantarum rariorum cum appendice & auctario, additis figuris 1135. anno 1601. Antuerpiæ publici juris fecit.

Idem exoticorum libros decem scripsit, quorum sex priores variam materiam circa animalia & plantas cum iconibus plantarum 194. continent. Item Garziæ lib. 2. Ch. Acostæ lib. 1. Nic. Monardis lib unum, qui prius separatim prodiere. Item Nicol. Monardis lib. 3. de lapide Bezoar & Scorzonera, de Ferro & Nive, Anno 1605. in fol.

Ejusdem curæ posteriores post mortem editæ, additis 27. figuris, & libello Gregorij de Regio de Pipere Indico. His additamentum (unica figura adposita) jungitur. Antuerpiæ 1611. fol.

CAROLI Stephani domus rustica Gallicè scripta, 1554. in 4.

Ejusdem de re hortensi libellus, Lugduni 1536. in 8.

Ejusdem Seminarium sive plantarium earum arborum, quæ post hortos conseri solent, Lugd. 1537 8.

CASPARUS Bauhinus in Phytopinace 2460. plantarum nomina cum aliquot Synonymijs exhibuit, & 164. descriptiones novarum plantarum, octoq; figuras adposuit: Basileæ 1596. in 4.

Idem P. Andreæ Matthioli opera omnia, in Germania prius non cusa, emaculata dedit, additis 330. figuris & 50 novis ab ipso primùm descriptis, cum Synonymijs. Francofurti 1598. fol.

Idem Animadversiones in Historiam generalem Lugduni cusam, in quibus circiter 400. figuras in illo opere bis térve positas & repetitas esse ostendit. Francofurti 1600. in 4.

Idem Jacobi Theodori Tabernæmontani historiam Germanicam correxit, maxima parte auxit: figuras novas plures addidit: nonnullas descripsit & parti primæ Synonymias adposuit. Francofurti 1613. in fol.

Ejusdem Prodromus sui Theatri Botanici, in quo circiter sexcentæ plantæ ab ipso primùm descriptæ, additis 140. novis figuris, Francofurti 1620. in 4. editus est.

Ejusdem catalogus plantarum circa Basileam spontè

sponte nascentium, cum earundem Synonymijs & locis natalibus. Basileæ 1622. in 8.

CASPARI Pilleterij Middelburgensis Medici, plantarum synonymia alphabetico ordine proposita. Middelburgi 1610. 8.

CASPARI Schvvenckfeldij catalogus stirpium & fossilium Silesiæ. Lipsiæ 1601. 4.

CASTORIS Durantis Medici Romani, herbarium novum cum figuris plantarum quæ in tota Europa, India Orientali & Occidentali nascuntur Italicè, viribus Latinis versibus expressus: Ordinem alphabeticum observavit, & plantarum figuras 879. adposuit. Romæ 1585. folio.

CECHINI Martinelli discursus de Amomo & Calamo aromatico, Italicè. Venetijs 1604. 4. Ejusdem discursus examen, authore incerto, cum utriusque figura, Mantuæ 1605. 4.

CHRISTOPHORI Acostæ Africani Medici & Chirurgi historia eorum medicamentorum & Simplicium rariorum, quæ ex India Orientali in Europam adferuntur, Hispanicè primùm, dein Italicè edita, additis 43. figuris. Venetijs 1585. in 4. hanc in Epitomen contractam, Clusius Latinam fecit.

CHRISTOPHORI Encelij de re metallica lib. 3. & de Uva quercina. Francofurti 1557. 8.

CLAUDII Galeni de facultatibus simplicium lib. 11. & alimentorum lib. 3. & de compos. medic. in Operibus ipsius.

CLAUDII Rochardi pharmacopœi Trecensis, tractatus de Absinthijs, cum Jo. Bauhini tractatu editus.

CONRADI Gesneri historia plantarum & vires, ex Dioscoride, Æginera, Theophr. Plinio & recentioribus Græcis juxta elementorum ordinem. Venetijs 1541. 16.

Ejusdem Catalogus plantarum quadrilinguis: Tiguri 1542. in 4.

Ejusdem de Lunarijs & noctu lucentibus, cum figuris quinq; & montis Fracti sive Pilati Lucernatum descriptione. Ibid. 1552. 4.

Ejusdem de hortis Germaniæ liber, cum appendice & Corollario ad Cordi historiam in quo figuræ quinque: cum Cordi operibus, Argentinæ 1561. fol.

Ejusdem de fossilibus, lapidibus & gemmis, cum maritimarum plantarum octo figuris, Tiguri 1565. 8.

Ejusdem Epistolæ medicinales per Casp. Wolfium editæ: addita de Aconito primo asseveratione cum tribus figuris. Tiguri 1577. 4.

Ejusdem de Stirpium collectione, per Wolfium edit. Tiguri 1587. 8.

CONSTANTINI Cæsaris de agricultura libri 20. opera Jo. Alexandri Brassicani editi Græcè: Basileæ 1539. 8. Iidem à Jano Cornaro Latinè redditi: Basileæ 1540. 8.

CRISPINI Passæi junioris horti floridi partes duæ, florum, fructuum herbarumque icones, 325. cum brevib. descriptionibus secundum quatuor anni tempora. Arnhemij 1614. 8. forma oblonga.

DAVIDIS Kyberi lexicon rei herbariæ trilingue: item tabulæ collectionum per 12. menses Conradi Gesneri. Argentinæ 1553. 8.

EMANUELIS Svvertij florilegium, in quo præter figuras plurimas etiam 47. plantæ ex India utraque allatæ, hactenusque non descriptæ adduntur. Francofurti 1612. folio.

EUANGELISTÆ Quadramij Eremitæ, Theol. D. & Ducis Ferrariensis Simplicistæ, tractatus de Theriaca & Mithridatio: Ferrariæ anno 1597. in 4.

EUCHARII Rœslin Medici Francfordiani herbarium aliquoties Germanicè cusum, prius sub Jo. Cubæ antecessoris sui, dein suo, & quidem postremo anno 1546 cum 642. fig. Franc. in fol. tandem Ada. Loniceri nomine.

EURICII Cordi Simesusij Medici, Botanologicum per Dialogum propositum, Coloniæ 1534. 8.

FABII Columnæ phytobasanos cum fig. 34. Neapoli 1592.

Ejusdē de minus cognitis plantis partes duæ, quarum prima figuras 161. Romæ anno 1606. altera pars cum fig 44. Ibidem 1616. cusa est.

FERRANTIS Imperati Neapolitani pharmacopœi historiæ naturalis lib 28. cum figuris lapidum, corallorum, spongiarum &c. plantarum verò & fructuum 33 Neapoli 1599. folio.

FRANCISCI Alexandri Vercellensis Medici Apollo, de compositione medicamentorum, radijs duodecim constans. Venetijs 1565. fol.

FRANCISCUS Lopez de Gomara historia Indiarum generalis.

GABRIELIS Alphonsi de Herera, opus de Agricultura Hispanicè scriptum, per Mambrianum de Fabriano Italicè redditum, cum figuris 74. parvis. Venetijs 1557. 4.

GARZIÆ ab Horto, proregis Indiæ Medici, de aromaribus & simplicibus medicamentis apud Indos nascentium historia ordine Alphabetico, per Dialogos lingua Lusitanica conscripta, à Clusio in epitomen contracta & Latinè facta.

GONSALVI Ferdinandi Oviedi, Indiæ Occidentalis historia generalis, à Dureto in Gallicum translata.

GREGORII de Regio, Capuccini, de Capsico libellus, curis posterioribus Clusij additus.

GULIELMI Turneri Angli, plantarum historia, Anglicè scripta, cum paucis figuris. Londini, folio.

HERMOLAI Barbari in Dioscoridem Corollariorum libri quinque. Coloniæ 1530. fol.

Ejusdem in C. Plinij naturalis historiæ libros castigationes. Basileæ 1534. 4.

HIERONYMI Benzonis Mediolanensis, novi orbis historia, per Urbanum Calvatonem Latinè reddita. Genevæ 1600. 8.

HIERONYMI Brunsuicensis apodixis Germanica, Brunfelsij herbario addita. Argentinæ 1531. fol.

HIERONYMI Cardani de varietate rerum lib. 17. Basileæ 1581. 8.

HIERONYMI Fracastorij opera, 1590. Lugduni 8.

HIERONYMI Tragi historia (quæ sæpius Germanicè Argentinæ in folio prodijt) per Davidem Kyberum Latinè reddita, cum iconibus 567. licet ad 800. describantur. Argentinæ 1552. in 4.

Ejusdem editio Germanica à Melchiore Sebitzio & Nicolao Agerio emaculata. 1595. fol.

HISTORIA Generalis plantarum libris 18. per Joannem Molinæum collecta: Lugduni anno 1587. excusa, in qua figuræ 2686. proponuntur, verùm circiter 400. bis térve repetuntur.

HONORII Belli Vicentini, Medici Cretensis epistolæ de plantis ad Clusium, cujus operibus additæ: nonnullas ad nos dedit, quæ necdum editæ.

JACOBUS Antonius Cortusus patricius Patavinus & horti Patavini V. præfectus, à Matth. Dodonæo & alijs frequenter citatur ob plantas ipsis communicatas, à quo & ego Patavij accepi: nil edidit nisi Catalogum horti Patavini, cum ejusdem areis, Italicè. Venetijs 1591. 8.

JACOBI Theodori Tabernæmontani historia Germanica tribus partibus edita cum figuris 2087. Francofurti 1588. fol.

Idem emaculatus auctus & plantarum descriptionibus & figuris ac medicamentis plurimis, à C. Bauhino anno 1613. fol.

Ejusdem icones cum nudo nomine Latino & Germanico. Francofurti 1590. in longa forma prodiére.

JANUS Cornarus Germanus, Dioscoridem transtulit & singulis capitibus Emblemata addidit. Basileæ 1557. folio.

INDIÆ Occidentalis partes decem cum additamento ad partem nonam, in folio.

INDIÆ Orientalis historiæ partes decem, in folio.

JOACHIMUS Camerarius, Matthioli historiam Germanicam per Hantschium primùm versam, & cum Matthioli figuris cusam, rursus emaculavit, novis iconibus 123. & notis auxit.

Idem Matthioli epitomen dedit cum figuris 1003. Francofurti. 1586. 4.

Idem hortum Medicum & Philosophicum scripsit: figuras 56. addidit. Francofurti 1588.

JOSEPHI Acostæ, historia Indiæ, addita tomis Indicis, à Clusio Latinitate donata.

JO. CUBÆ, hortus sanitatis Germanicè cum figuris circiter 350. Augustæ 1486. fol.

JO. Baptistæ Portæ Neapolitani, Villæ libri 12. Francofurti 1592. 4.

Ejusdem Phytognomonica 1591. Franc. 8.

JOHANNES Bauhinus p. m. frater meus, scripsit libellum de Plantis à Divis denominatis. Basileæ 1591 8.

Idem de Absinthij generibus. Montisbelgardi 1593. 8.

Idem de plantis circa Balneum Bollense nascentibus catalogum scripsit, pomorum fig. 60. & pyrorum 40. additis: editus cum Historia de Balneo Bollensi. Montisbelgarti 1598. 4.

JO. Bruyerinus Campegius Lugdunensis, de re cibaria lib. 22. Francofurti 1622. 8.

JOANNIS Costæi de universali stirpium natura libri duo. Taurini 1578. 4.

Ejusdem annotationes in Mesuem, cum operibus Mesuæi. Venetijs 1570. fol.

JO. du Choul montium Lugdunensis agri præfectus, Lugdunensem Pilati montem descripsit, duabus parvis figuris additis: cum Gesneri libello de Lunarijs prodijt. 4.

JOAN-

JOANNIS Dantzij Astensis, tabulæ Simplicium quæ apud Dioscoridem, Galenum & Plinium facultates continent: & de Simplicium medicamentorum facultatibus, dialogi quatuor. Basileæ. 1543. fol.

JO. FRAGOSUS Hispaniarum regis Medicus & Chirurgus, aromatum, fructuum & simplicium aliquot ex utraque India in Europam delatorum historiam Hispanicè scripsit, Israel Spachius Med. Argentinensis edidit. Argentinæ 1600. 8.

JO. FRANCUS, hortum Lusatiæ sive Catalogum plantarum in Lusatia nascentium, additis Latinis & Germanicis nominibus scripsit. Budissinæ 1594. 4.

JO. Gerardi historia plantarum Anglica cum figuris ipsius Tabernæmontani: nonnullis etiam Lobelij: & insuper 16. novis additis. Ita ut sint circiter 2190. Londini 1597. folio.

JO. Hugonis Linscoti itinerarium ac navigatio in Orientalem sive Lusitanorum Indiam, cũ Bernhardi Paludani annotationibus. Hagæ comitis 1599. fol. jungitur etiam Historijs Indicis.

JO. Leonis Africæ descriptio.

JO. Lerius Burgundus, historiam Brasilianam Gallicè primùm, deinde Latinè dedit. Genevæ 1594. 8. etiam cum Hist. Indicis edita.

JO. Monardi Med. Ferrariensis, epistolarum Medicinalium lib. 20. cum annotationibus in Jo. Mesue simplicia medicamenta, & primùm quæ à Mesuæo omissa sunt. Lugduni 1556. in fol. & etiam cum Mesuæo.

JO. Pona Pharmacopœus Veronensis, simplicium in monte Baldo nascentium Catalogum scripsit, & nonnullarum descriptiones cum fig. 16 addidit. Clusius suæ historiæ rariorũ junxit.

Idem auctiorem dedit & nõnullarum plantarum, ab Honorio Belli in Creta observatarũ, descriptiones cum fig. 38. addidit. Basileæ 1608. 4.

Idem auctus, cum alijs plurib. exoticis, ex Nobilissimi Nicolai Contareni Senatoris Veneti horto instructissimo acceptis, figuris 91. additis, à filio Francisco Pona Med. Doctore, in linguam Italicam translatus. Venetijs 1617. 4.

JO. Robini Botanici Regij, hortus Henrici IV. Regis Galliæ & Navarræ, cum figuris 214. Lutetiæ 1608. folio.

JO. Roderici Casteli albi Lusitani, index Dioscoridis, sive in Dioscoridis historiales campos exegemata. Antuerpiæ 1536. fol.

JO Ruellij de natura stirpium libri tres, Basileæ 1537. fol. Ejusdem Dioscoridis versio.

JO. Sturmius Lovaniensis professor, de rosa Hiericunthica libellum scripsit. Lovanij 1608. 8.

JO. Thalij Medici Northusani, Sylva Harcynica, sive Catalogus plantarum in montibus & locis vicinis sponte nascentium, cum plurimarum descriptionibus cum Camerarij horto, novem figuris additis, editus Francofurti 1588. 4.

JO. Theodori de Bry florilegij partes tres. 1612. 1614. & 1618 folio.

JULII Cæsaris Scaligeri, animadversiones in Theophrasti libros sex de causis plantarum. Genevæ 1566. fol. Ejusdem in libros de historia plantarum. 8.

Ejusdem in libros duos de plantis Aristoteli inscriptos, commentarij Genevæ 1566. folio.

Ejusdẽ de Subtilitate l. 15. Francofurti 1576. 8.

LAURENTII Phrisij Synonyma, sive explicatio nominum medicamentorum in officinis usitatorum, Germanicè. Argentinæ 1535. fol.

LEONHARDI Fuchsij historia Latina cum 516. figuris. Basileæ 1542. fol.

Ejusdem icones seorsim editæ. Basileæ 1549. 8.

Ejusdem de composit. Medicamentorum lib. 4. Lugduni 1556. 16.

LEONHARDI Rauvvolfij Medici Augustani, peregrinatio in Orientem, in qua plurimæ plantæ describuntur, & figuræ 42. apponuntur. Lauingæ 1583. 4. Icones hæ etiam in Appendice Historiæ Lugdunensis habentur.

LEVINI Lemnij de plantis sacris, Lugduni 1595. 8. cum Fr. Valesij sacra Philosophia.

L. Junij Moderati Columellæ de re rustica l. 12. & de Arboribus liber unus. Lugduni 1541. 8.

LUDOVICI Jungermanni D. Catalogus plantarum circa Altorfium nascentiũ, à Casparo Hofmanno Professore recensitus. Altorfi 1615. 4.

LUDOVICI Romani navigatio in Orientẽ l. 7. Archangelo Madrignano interprete: cũ alijs qui novum orbem descripsere. Basileæ 1555. fol.

MARCELLI Virgilij Florentini Secretarij Dioscoridis interpretatio, cum ejusdem Commentarijs. Coloniæ 1529. fol.

MARCI Catonis de re rustica liber. Lugduni 1541. 8.

MARCI Terentij Varronis de re rustica libri tres. Ibid.

MARTINI Mylij, hortus philosophicus. Gorlici 1597. 8.

MAT.

MATTHÆI Sylvatici, opus Pandectarum. Venetijs 1499. fol.

MATTHIÆ de Lobel plantarum seu Stirpium historia, additis figuris 1476. cum Adversariorum volumine (prius tamen edito) adnexo. Antuerpiæ 1576. fol.

Ejusdem Icones seorsim cusæ, 2116. numero. Antuerpiæ 1581. in longa forma.

Ejusdem Adversariorum pars altera, cum rariorum simplicium Appendice, additis 39. figuris. Londini 1605. in fol.

Ejusdem Rondeletij pharmacia restituta, priori libro addita.

Ejusdem de Balsamo libellus & Zingibere, cum 5. figuris. Londini 1598. 4. qui Adversar. parti alteræ etiam jungitur.

MAXIMILIANI Transylvani de Moluccis epistola, cum novi orbis scriptoribus edita.

MELCHIORIS Guilandini quarti horti Patavini præfecti, Theon sive Apologia adversus Matthiolum. Patavij 1558. 4.

Ejusdem aliquot epistolæ de Stirpibus, ibid.

Ejusdem Papyrus sive commentarius in tria C. Plinij de papyro capita. Venetijs 1572. 4.

Ejusdem conjectanea Synonymica plantarum, cum Horti Patavini catalogo sub annum 1591. Jo. Schencki opera edita. Francofurti 1600. 8.

MONACHI in Mesuem, vide Angelus Palea.

NICANDRI Theriaca & Alexipharmaca, cum incerti authoris Græcis Scholijs. Venetijs 1523. 4. Ejusdem editio Græcolatina cum Gorræi Scholijs. Lutetiæ 1557. 4.

NICOLAI Clavenæ Bellunensis pharmacopœi, de Absinthio umbellifero, cum ejus figura, & de Scorsonera Italica, Venetijs 1610. 4.

NICOLAI Loniceni, de Plinij & aliorum erroribus & ejusdem quædam de herbis & fruticibus. Basileæ 1529. 4.

NICOLAI Maronæi Medici Veronensis, de Amomo commentarius, cum Jo. Ponæ montis Baldi descriptione editus.

NICOLAI Monardis Hispalensis medici, de simplicibus medicamẽtis ex Occidentali India delatis, lib. 2. Hispanicè scripti, à Clusio Latinè redditi, notis illustrati. Antuerpiæ 1574. 8. & editio quarta Clusij exoticis cum fig. 17. addita.

Ejusdem libri tres de Bezoar lapide, de Scorzonera, de ferro & nive, Ibidem.

Ejusdem libellus de Rosa & Citrijs Latinè scriptus, cum Clusij exoticis editus.

NICOLAI Winckleri Medici Hallensis chronica herbarum, florum, seminum, fructuum, radicum, succorum, animalium, &c. quo tempore singula legenda. Augustæ 1571. 4.

OTTHONIS Brunfelsi historia Latina tribus tomis prodijt: primus anno 1530. alter 1531. & tertius posthumus, anno 1536. Argentinæ, cum figuris 238. at sedecim bis positæ sunt: summatim cum & sine figuris 288. describuntur.

Idem & Germanicè scripsit, in folio cum ijsdem figuris, & in 4. parvis figuris additis. Argentinæ 1539.

PALLADII Rutilij, de re rustica lib. 14. Lugduni 1541. 8.

PAULUS Renealmus Blæsensis, specimen historiæ plantarum cum figuris 43. typis æneis expressis, edidit. Lutetiæ 1611. 4.

PEDACIUS Dioscorides Anazarbæus, de materia medica, & quidem editio Marcelli Virgilij, Goupilij, Assulani, Joannis Ruellij, Jani Cornarij, Jo. Antonij Sarraceni.

PEDACI Dioscoridis libri sex Ruellio interprete, cum parvis iconibus 350. additis cuilibet capiti hujus secundæ editionis annotationibus compendiarijs ab H. B. P. medico: item & triginta icones stirpium nondum delineatarum à Jac. Dalechampio. Lugduni 1552. 8.

PETRI Andreæ Matthioli commentaria Italica cum magnis figuris 1568. Venetijs: ejusdem Italica, cum parvis figuris, 1563.

Ejusdem editio Germanica Camerariana.

Ejusdem editio à C. Bauhino emaculata.

Ejusdem epitome anno 1571. edita.

Ejusdem epitome à Camerario correcta.

Ejusdem Epistolæ cum Commentarijs Francofurti editæ, cum Apologia in Amatum Lusitanum.

PETRI Bellonij Observationum libri tres à C. Clusio latinitate donati, additis plantarum figuris 10. Antuerpiæ 1589. 8.

Ejusdem de neglecta stirpium cultura, eodem ex Gallico vertente. ibidem: & simul cum libris exoticorum Clusij editi.

Ejusdem de arboribus coniferis, resiniferis & sempiterna fronde virentibus, cum earundem iconibus octo. Parisijs 1553. 4.

Ejusdem de medicato funere & medicamentis, ca-

tis, cadaveris servandi vim habentibus. Ibidem.

PETRI Crescentij Bononiensis de agriculturæ partibus, plantarum & animalium natura & utilitate lib. 12. ante annos ducentos scripti. Basileæ 148. cum paucis figuris.

PETRI Pavvij horti publici Academiȩ Lugdunobatavæ præsidis, ichnographia, descriptio, usus, & stirpium quas habet nomina. Leidæ 1603. in 8.

PETRUS Pena, vide Adversaria.

PHILIPPUS Pigafetta regni Congiani historiam scripsit, quȩ cum Indicis historijs edita.

POMPEIUS Sprecchis, Antabsinthium Clavenæ, cum figura Absinthij umbelliferi. Venetijs 1611. 4.

PROSPER ALPINUS, sextus horti Patavini præfectus, de Balsamo dialogum, ejus figura addita, scripsit. Venetijs 1591. 4.

Ejusdem de plantis Ægypti liber, cum figuris 46. & cum Medicina Ægyptiorum. Venetijs 1592. 4.

Ejusdem de Rhapontico, cum ejusdem figura. Patavij 1612. 4.

Q. APOLLINARIS liber experimentorum Germanicè sæpius editus cum 141. figuris. Argentinæ 1589. 8.

REMBERTI Dodonȩi Stirpium histor. Belgicè scripta, & à Clusio Gallicè reddita (vide Clusium) cum iconibus, quȩ seorsim duobus tomis in octavo prodière. Antverpiæ 1553. & 1559. Icones numero 840. cum annotationibus.

Ejusdem frugum historia, anno 1552. Latinè, Antverpiæ cusa & recusa in 8.

Ejusdem florum & purgantium historia seorsim cum novis figuris edita, in 8. Eadem simul juncta in libros triginta divisa. Antverpiæ anno 1583. in folio, cum 1305. figuris. Hæc historia denuo recusa Belgicè, cum cujusdam annotationibus prolixis, additis adhuc 36. novis figuris anno 1608. Latinè similiter ab authore emaculata paucis mutatis, & figuris quæ in Belgica editione habentur, cum descriptione additis, anno 1616. prodijt.

SIMONIS Januensis Clavis sanationis obscuriora vocabula ordine Alphabetico exponens. Venetijs 1486. fol. cum Sylvatico recusa.

TARQUINII Ocyori Dortmundani, de viginti radicibus adversus pestem probatis, cum earundem plantarum figuris, Germanicè cum Q. Apollinaris libello.

THEOPHRASTI Græci de historia & de causis plantarum, editio Græca Veneta 1552. 8. Basileensis, 1541. 4. & Gazæ versio Lugduni 1552. 8. cum Joannis Jordani correctione.

THOBIÆ Roelsij Medici Medioburgensis epistolæ ad Clusium: cum historia Clusij editæ.

THOMAS Hariot Insulam Virgineam descripsit: Clusius Latinè reddidit, est prima pars Ind. Occidentalis.

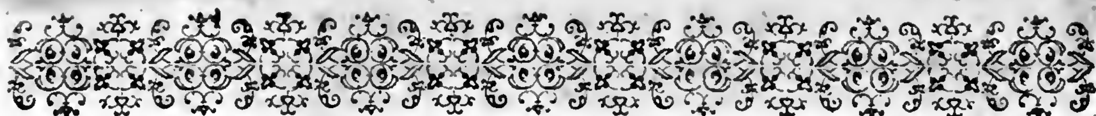
VALERII Cordi in Dioscoridem annotationes.

Ejusdem lib. 4. de stirpium historia, cum figuris 272. ex Trago & aliquot novis à Gesnero additis.

Ejusdem Sylva observationum, quæ omnia simul, Gesnero curante, Argentinæ 1561. in fol. edita.

Ejusdem dispensatorium sæpius recusum.

NOMINA EORUM QUI PLANTAS VEL SEMINA COMMUNICARUNT.

Aclatius, Medicus Alsterodamensis.
Angelus Busti dictus Vidua, Medicus Venetus.
Arnoldus Gillenius, Ducis Megapolitani Medicus.
Basilius Beslerus, Pharmacop. Norinberg.
Bernhardus Paludanus, Medicus Enchusanus.
Casparus Bartolinus, Haffniæ Medicinæ Professor.
Casparus Hoffmannus, Altorfij Medicinæ Professor.
Casparus Weckerlinus, Medic. Argent.
David Vasmarus, Lubecensis medicus.
Daniel Loritius, Ducis Wirtenberg. Med.
Everhardus Vorstius, Lugd. Batavorum Medicinæ Professſ.
Fabius Columna, I C. Lyncæus.
Ferrandes Imperatus, Pharmacop. Neapolitan.
Franciscus Pona, Medicus Veronensis.
Fridericus Meyer, Argentin. p.m.
Fridericus Monavius Med. D.
Georgius Fueren, Medicus Hafniensis.
Georgius Rumbaum, Med. Uratislav.
Georgius Spörlinus Basil. Med. Candid.
Gregorius de Regio Capuccinus.
Henricus Heyl, Medicus Dantiscan.
Hermannus Hagius, Medicus Arnhemi.
Hieronymus Vischerus, Med. Norinberg.
Honorius Belli Vicentinus, Medic. Cretensis.
Jacobus Albinus, Medicus Hamburg.
Jacobus Antonius Cortusus, quintus Patavini horti præfectus.
Jacobus Cargillus, Medicus in Scotia.
Jacobus Guilelmi Hooft Amstelredam.
Jacobus Hagenbachius, Medicus Basil.
Jacobus Zuingerus p.m. Medicus Basil.
Joachimus Burserus, Medicus Annæbergensis.
Joan. ab Alen, pharmacop. Bremensis.
Joan. Anatolius Privæus, Medicus Vesuntinus.
Joan. Backmeisterus, Professor Rostochiensis.
Joan. Bauhinus, frater p.m. Archiater Wirtenbergicus.
Joan. Fleisserus, Uratisl. Medicus.
Joan. Francus senior, Medicus Camicensis.
Joan. Carolus Rosenberger, Poliater Wormat.
Joan. Henricus Cherlerus p.m. Med. Basil.
Jo. Henricus Richinerus p.m. Med. Basil.
Joan. Dortmannus, Pharmacop. Grüningensis.
Joan. Neudorffer, Medicus Norinbergens.
Joan. Pona, Pharmacop. Veronensis.
Joan. Prevotius, Med. Professor & horti Patavini septimus præfectus.
Joann Rudolphus Saltzman, Poliater & Med. professor Argentinæ.
Joan. Sigfridus, Helmstadi Medic. Professor.
Joan. Terentius ex societ. Jesu, qui ex India plantas misit.
Joan. Michael Wolffhardus, Med. Rotebur.
Laurent. Rosenau, Pharmacop. Lineburgensis.
Laurentius Scholtzius senior p. m. Med. Uratislav.
Leonhard. Doldius p.m. Medicus Norinberg.
Lucas Justus, Basil. Ducis Bipont. Medicus.
Ludovicus Fürer, Senator Norrhusanus.
Ludovicus Jungermannus, Professor Giessanus
Matthias de Lobel. p.m. Botanographus.
Matthæus Lister, Londinensis Medicus.
Nicolaus Agerius, Physices Professſ. Argent.
Nicolaus Contarenus, Senator Venetus.
Olaus Worm. Doctor & Professor Haffniæ.
Paschalis le Coq, Pictaviensis, Med. & Professſ.
Philip. Steph. Sprenger p. m. Pharmacop. Heidelb.
Prosper Alpinus, Profes. & horti Patavini sextus præfectus.
Samuel Sattler, Ducis Brunsuic. Medicus.
Thomas Platerus, Basil. D. & Professor.
Vespasianus Robinus, qui Lutetiæ hortum exoticis plantis instructissimum habet, & à quo plura expectamus.

EXPLI-

EXPLICATIO NOMINUM
Authorum citatorum.

ACOSTA Criſtophorus.
Actuar. Actuarius.
Ad. Adverſaria Penæ.
Ægin. Ægineta.
Aet. Aetius.
Agric. Georgius Agricola.
Aldroan. Ulyſſes Aldroandus.
Alp. Alpi. Alpin. Alpinus.
Ama. Amatus.
Ang. Anguillara.
Apul. Apuleius.
Ariſt. Ariſtoteles.
Athenæ. Athenæus.
Avic. Avicen. Avicenna.
Barboſa Odoardus.
Belli Honorius Belli.
Bellon. Bellonius.
Bell. obſ. Belloni obſervationes.
Bell. cult. de cultura neglecta.
Bentz. Hieronymus Bentzo.
Bot. Franc. Botanologicum Francofordianum.
Braſ. Braſſav. Braſſavolus.
Bry. du Bry. Florilegium de Bry.
Brunf. Brunfelſius in folio.
Brunf. 4. editione in 4.
Brunf. ico. quoad iconem.
Brunf. deſ. quoad deſcriptionem.
Busbeq. Augerius Busbequius.
Cadamuſt. Aloyſius Cadamuſtus.
Cæſ. Cæſalpinus.
Cam. Camer. Camerarius in horto.
Cam. ep. & hor. Camerarius in epitome Matthioli & ſuo horto.
Cam. ad Matth. Camerarius in Matthiolo à ſe emaculato.
Cam. fig. hort. Camerarius in figuris horto ſuo additis.
Carate Auguſtinus.
Carda. Cardanus de variet. rerum.
Car. Carolus Stephanus.
Caſt. Caſtor Durantes.
Caſt. ap. in Appendice.
Caſt. ico. ſecundum iconem, non deſcriptionem.
Caſt. deſ. Secundum deſcriptionem, nõ iconem: idem apud alios intelligas.
Cat. Altorff. Catalogus Altorfenſis.
Cato. Marcus Cato.
Celſ. Cornelius Celſus.
du Choul. Johannes du Choul.
Cieca. Petrus de Cieca.
Claven. Clavenna pharmacopœus.
Cl. h. Cluſius hiſtoria rariorum.
Cluſ. hiſt. deſ. ico. hiſtoria rarior: deſcriptione, vel icone.
Cluſ. pan. hiſtoria Pannonica.
Cluſ. hiſp. hiſtoria Hiſpanica.
Cluſ. ex. exot. hiſtoria exoticarum.
Cluſ. ap. appendice ad hiſtoriam rariorum: ap. alt. auct. appendicis alterius auctario.
Cluſ. cur. poſt. in curis poſterioribus.
Cluſ. in corol. in corollario ad Dodonæi editionem Gallicam.
Cluſ. in Garz. in Mon. Cluſius notis ſuis in Garziam, in Monardem.
Cod. Cæſ. Codex Cæſarius à Dodonæo ſæpè citatus.
Col. & Colum. ubi in frugum hiſtoria occurrit, Columella intelligas.
Col. Colum. Fabius Columna.
Contarenus Nicolaus.
Cord. in Dioſ. Cordus notis in Dioſcoridem.
Cord. hiſt. in ſua plantarum hiſtoria.
Cord. obſ. in ſylva obſervationum.
Cord. ſchol. Cordi ſcholiaſtes qui Æmilius cenſetur.
Cord. in diſp. in diſpenſatorio.
Corn. Janus Cornarus.
Corteſius Ferdinandus.
Cortuſus. Jacob. Antonius.
Coſt. in Meſ. Coſtæus in Meſuem.
Coſtin. Nicolaus Coſtinus.
Dal. Dalechampius.
Dal. in Plin. notis ad Plinium.

Dalech.in Diosc.figuris additis ad Dioscoridem Ruellianum.
Dalech. Lugd. in historia universali Lugduni edita.
Diosc. Dioscorides.
Dod.Dodonæus editione Latina in folio.
Dod.gal.Dodonæus in editione gallica Clusij.
Dod. ut. Dodonæus in utraque tam Gallica quàm Latina editione.
Dod.ed.belg. editione Belgica & postrema.
Dod.fl.in historia florum in octavo cusa.
Durantes Castor.
Duretus Claudius.
Encelius Christophorus.
Eyst.Eystet.hortus Eystettensis.
Eric. & Val. Cord. Ericius & Valerius Cordus, pater & filius.
Fallop. Gabriel Fallopius.
Fabric. Georgius.
Frag.Fragosus.
Fracast. Fracastorius.
Franc.Francus in horto Lusatiæ.
Fuch.Fuchsius in historia Latina in folio.
Fuch.ico.in iconibus seorsim editis.
Fuch. comp. de compositione medicamentorum.
Gal.Galenus.
Gaza in versione Theophrasti.
Gar. Garzias ab Orto.
Ger. Johannes Gerardus Anglus.
Ges. h. hort. Gesnerus in libro de hortis Germaniæ: hor. ap. in appendice hujus libri de hortis.
Ges.lun.libello de herbis noctu lucentibus.
Ges fra. in descriptione montis fracti.
Ges.col. in libello de collectione stirpium.
Ges.fos.de fossilibus.
Ges.cat.in plantarum Catalogo quadrilingui.
Ges.ad Cord. in corollario historiæ Cordi addito.
Ges.in epist. in epistolis suis.
Gomara Franciscus.
Guil Guilandinus in Theone.
Guil.the. in Theone.
Guil. pap. in commentario in Plinij capita de Papyro.
Hariot in descriptione insulæ Virgineæ.
Hermol. Hermolaus Barbarus in corol.ad Dioscorid.
Hipp.Hippocrates.
Hon. Belli Honorius Belli in epistolis ad Clusium.
Imper. Ferrandes Imperatus in sua hist. naturali.
Ind.occ.Indiæ Occidentalis historia.
Ind.or.Ind.Orientalis historia.
Josephus Acosta in hist.Indiæ.
Lac.Lacun.And.Lacuna.
Lang. Johannes Langius.
Lem.Levinus Lemnius.
Leon.Nicolaus Leonicenus.
Lerius in descript. Brasiliæ.
Linsc.Linscot.Linscotus in histor.Indiæ orientalis.
Lob. Lobelius in Observat.
Lob.ob.Idem.
Lob.ad par.alt.in Adversariorum parte altera.
Lob Belg. editione lingua Belgica.
Lob.ico.in Iconibus separatim editis.
Lob. pharm. Rond. pharmacia Rondeletij restituta.
Lon. Adamus Lonicerus.
Lud.Rom.Ludovicus Romanus.
Lugd. Historia generalis Lugduni cusa.
Manard. Johan.Manardus.
Marcel.Marcellus Virgilius.
Marogna. Nicolaus Maronæus Veronensis.
Matth.Matt.Matthiolus.
Matth.comp. Matthioli compendium in 4.
Matth.Ital.Matthioli editio lingua Italica cum magnis figuris,folio.
Matth.ico.si iconem perpendas.
Mycon.Myconus hic à Lugdun.citatur.
Myreps.Nicolaus Myrepsius.
Monach Mes.Monachi in Mesuem.
Monard Nicol.Monardes.
Mund.Mundel.Aloysius Mundella.
Nicander in Theriacis & Alexipharmacis.
Ovied. Ferdinandus Oviedus.
Oribas. Oribasius Græcus.
Pallad.Palladius.
Palud. Bernhardus Paludanus notis in Linscottum.
Pandect.Pandectarius.
Pena. Petrus Pena in Adversarijs.
Phytopin. Phytopinax C.Bauhini.
Pigafet.Pigafetta in descript.regni Congiani.
Plin.Plinius.

Pon.

Pon. Johannes Pona edit. Latina.
Pon. Ital. editione Italica montis Baldi.
Portæ. Jo. Baptista Portus in sua villa.
Prod. Prodromus C. Bauhini.
Quad. Euangelista Quadramius.
Rauvv. Leonhardus Rauvvolffius.
Reg. Gregorius de Regio Capuccinus.
Richer. Richerius de Belleval, Botanicus Monspeliensis.
Röſ. Eucharius Röslin.
Rob. Joan. Robinus.
Rondel. Rondeletius in sua praxi.
Ruel. Joan. Ruellius.
Scalig. Scaliger in subtilitatibus.
Scalig. in Arist. in Aristotelem de plantis.
Schvvenck. Casparus Schvvenckfeldius.
Serap. Serapio Arabs.
Sethi. Simeon Sethi Græcus.
Solinand. Solinander in consilijs.
Stad. Stadius in Brasiliæ descriptione.
Svv. Svve. Svvert. Svvertius.
Tab. Taber. Tabernæmontanus. edit. folio.
Tab. ico. in iconibus separatim cusis.
Th. Thal. Johannes Thalius.
Thevet. Andreas Thevetus.
Tovar. Simon Tovar, Hispalensis Medicus.
Trag. Hieronymus Tragus.
Tur. Guilielmus Turnerus.
Valeran. Valerandus Donreus Pharmacopœus.
Vercell. Franciscus Vercellensis.

AD AVTHOREM

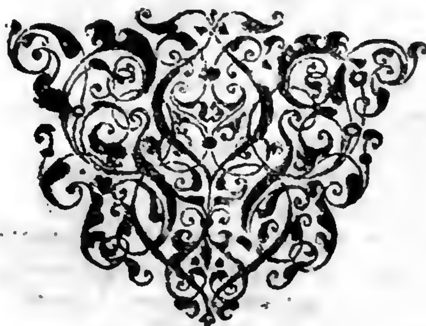
HERMANNUS van der Haghen/ BELGA
Illust. Principis Auriaci & Reipubl. Arnemiensis in Geldria Med. ord.

Auhine Aonidum decus immortale sororum,
Quas æterna tui laudes monumenta merentur
Ingenij, tum quanta tuis, quæ nuper in auras
Doctorum manibus paßim vulgata teruntur,
Gratia debetur cœptis, non prenderit acri
Mente, aut facundo quis digno expresserit ore.
Non si Thebanus veniat redivivus ab Orco
Maximus, aut vates Italæ telluris alumnus,
Atq; his Mæonides socium se adjunxerit ipse.
Tam dotes animi variæ, tam multa relucet
Omnibus in scriptis virtus præstantia tanta,
Non modò ut æquales Medicorum scita sequuti,
Seu vivam licuit vocem exaudire docentis,
Seu scriptos oculis tantum evolvisse labores,
Dicere nil dubitent, se terq; quaterq; beatos:
Verùm etiam seri post secula longa nepotes,
Egregias memori solvent tibi pectore grates.
Quis genera herbarum seclis ignota priorum
Et fruticum plura & florum quis prodidit unus?
Quæ dum sollicito nemorosos lumine saltus,
Dum sylvas, montesq; feros vallesq; reductas
Scrutaris, monstrante Deo, & tua Vota juvante,
Eruis atq; oculis pulchrè spectanda dedisti:

Gallia

Gallia quicquid habet, quicquid Germania, quicquid
Hesperiæ latis virgulti finibus extat,
Marte tuo doctis viva sub imagine chartis
Cernere cuiq; licet descriptum clare BAHINE.
Prætereo quæ missa tibi non obvia nostris
Multa locis libri concludis fasce sub uno.
Ergo Dioscorides ne tantæ præmia laudis
Prima ferat, ne Matthiolus sibi proxima poscat,
Efficis, unus habes & prima & deinde secunda.
Magnanimi sileant, qui vix dum singula Reges
Invenere, suos fastus & nomina ponant.
Quid memorem innumeros, cum morbis ægra trahebant
Corpora, vicinæ tua quos solertia morti
Eripuit, miserisq; dedit producere vitam.
Ut Dis non falsò raptos è faucibus artis
Arte tua sibi sexcentos perijsse quæratur.
Nec minor incisos humani ob corporis artus
Gloria percrebuit: qua dexteritate nec ulli
Priscorum, nostri nec cuiquam cesseris ævi.
Multa Tibi forsan videor dixisse BAHINE
Vix tamen hæc fuerint fastigia summa tuarum
Virtutum Ingenii: at prohibet pudor addere plura.

DE

DE VTILITATE HVJVS OPERIS ANDREÆ LIBAVII D. & P. L.

Carmen.

Ui caussas vires propria & discrimina rerum,
Primi exercitijs exposuere suis.
Inventis seros magnis juvêre nepotes,
Et cura populis consuluere bona.
Scilicet his ducibus lædentibus optima ceptum est
Discerni & membris utiliora sequi.
Quin etiam si quid natum foret intus acerbi,
Sive parum cautis esset oborta lues:
Quærere præsidium morbumq́ evellere membris
Hinc soliti, poterant se reperare sibi.
Idq́ viâ facili. Nam nomine cognita quæq́
Forma animis solita se exhibuere diu.
Improbior donec successit patribus ætas
Contemtrixq́ boni Gens, populusq́ ferox.
Hinc rabieq́ furens & martia castra secutus
Rerum confudit notitiam atq́ notas.
Artibus hinc subtracta fides, viresq́ negatæ
Esse sub his, primi quas docuêre senes.
Postera gens igitur finxit nova nomina, resq́
Spectatas alio protulit inde sono.
Tu quoq́ livor iners multum mutare solebas,
Atq́ peregrinis fingere verba notis.
Scilicet ut raperes soli tibi turpiter usum
Naturæ, medicæ notitiamq́ rei.
Sed tandem superavit amor studiumq́ juvandi:
Et cessit rabies invidiosa bono.
Milliaq́ in summam collecta vocabula, quæ res
Signentur passim spe meliore monent.
Quicumq́ ergo vagis erras autoribus, atq́
Ambiguis traheris per dubitanda vijs.
Huc propera: menti curas demturus inanes:
Hîc Ariadnæi fila laboris habes.
Magnus pœonij Heros BAVHINVS *in ausis*
Errantes certo dirigit orbe pedes.
Ille laborifer præclarus in agmine Phœbi
Herbarum titulos ut bona legit apis:
Inq́ unum congessit opus, quô discere promptè
Possis, quas habeat qualibet herba notas.
Utitor hoc igitur gratus, tantumq́ laborem
Declara studio, non perijsse, tuo.

CASPARI BAUHINI
PINACIS THEATRI BOTANICI
LIBER PRIMUS.
SECTIO PRIMA.
DE GRAMINIBUS.

GRAMEN *à gradiendo, quòd geniculatis ramis serpat Dioscorides lib.4.cap.30.* ἄγρωστιν *nominat: Ut & Theophrastus 1. hist. 10. 4. ejusd. 7. & 11. & caus. 16. cui 3. hist. 9.* πόα *dicitur.* Ἄγρωστις παρὰ τῶν ἀγρῶν, *quòd in agris proveniat:* Πόα, *quòd omnium herbarum frequentissima.*

Genera *Dioscorid. quatuor facit: Primum* ἄγρωστιν, *alterum* καλαμάγρωστιν, *tertium quod in Parnasso, & quartum quod in Cilicia, cinna nominatum provenit: quæ à se invicem tum figura, tum facultate multum discrepat. Et Plinio l.24.c.19. Primum geniculatum, alterum Parnassi, tertium aculeatum, quod triplex: Primum cujus in cacumine plurimum quini aculei, dactylon, alterum quod Aizoo simile, tertium quod tenuius in parietinis & tegulis, quartum denique Babylonicum, quod juxta vias nascitur. At Theophrastus multas differentias proponit: posteriores plures agnovêre. Verùm tantus in his Naturæ lusus, ut præter varietates, à priscis & recentioribus propositas, longè plures enumeraturi simus; cùm in hanc classem Bromi, Phœnicis, Lolij & Avenæ sterilis species (nam & ipsa Graminei generis sunt) retulerimus: de quibus ordine, à Gramine canino, cùm ejus in Germaniæ Officinis usus sit, initio facto.*

GRAMEN CANINUM.

Gramen vocamus ad imitationem Plinij, cui Canaria, quasi à canibus inventa, quâ fastidium deducunt, vomitum cum pituita rejicientes: hinc Cynagrostis aliis: & à foliorum primò producentium forma, quibusdam Dens Canis dicitur.

I. Gramen caninum arvense, sive Gramen Dioscorid.
Gramen, Ruel. Dod. Cord. in Dioscor. Cast.
Gramen Dioscoridis, Gesner. hort.
Gramen canarium medicatum, Ad. Lob.
Gramen caninum. Tab. Ger.
Gramen vulgare, Lugd.
Gramin. primi fortè Diosc. species major, Thal.

II. Gramen caninum vineale: primum in Prodromo.

III. & IV. Gramen caninum longius radicatum majus, & minus.
Gramen canarium longius radicatum latiore panicula, majus & minus, Lob. adv. part. alt.

V. Gramen caninum supinum paniculatum folio varians.
Graminis 1. Dioscor. species minima. Thal.

VI. Gramen caninum supinum paniculatum dulce: 2. in Prod.
Graminis dulcis nomine, D. Lobelius misit.

VII. Gramen caninum supinum minus.
Gramen caninum supinum. Lob. ico. Ger.
Gramen caninum supinum, 2. Tab.

IIX. Gram. caninum maritimum spicatum.
Gramen geniculatum caninum marinum, Lobel. ico.
Gramen caninum tertium, Tab.
Gramen caninum marinum, Ger.

 IX. Gra-

IX. Gramen caninum marit. spicâ foliaceâ.
Gram. can. longius radicat. marin. 2. Lob. ico.
Gramen caninum quartum, Thab.
Gramen caninum marinum alterum, Ger.
2.a X. Gramen can. marit. spicâ echinatâ, quod Gramen caninum maritimum asperum, vel 3. in Prod.
Gramen caninum medicatum marinum spicâ echinatâ, C. Bauhini, Lob. ad part. alt.
XI. Gram. canin. marit. spicatum: 4. in Prod.
XII. Gram. muror. radice repente: 5. in Prod.

GRAMEN NODOSUM,
à radicis forma.

I. Gramen nodosum avenaceâ paniculâ.
an Ægilops bulbi genus, Plin. l. 19. c. 5.
Gramen, vel avenæ syl. genus, Gef. col.
Gramen bulbosum nodosum, Ad. Lob. Lugd.
cui & Gramen nodosum, sub alia figura.
Gramen tuberosum, sive nodosum, Cam.
Gramen bulbosum, Tab.
Gramen caninum nodosum, Ger.
Agrosteos alterum genus, Dod.
II. Gram. gemmeum seu nodosum secundum.
Perlaro vulgò, & Oryza sylv. Cæs.
an Coix Myconi, Lugd.
III. Gramen nodosum spicâ parvâ, sive nodosum tertium: 6. in Prod.
IV Gram. bulbosum aquaticum: 7. in Prod.
V. Gramen bulbosum ex Alepo: 8. in Prod.

GRAMEN TREMULUM.

I. Gramen tremulum maximum.
an Phalaris altera, Cæs.
Gram. amourettes majore paniculâ candicante, Clus. cur. post.
Colore panicularum variat, est rufescentis, est albi coloris.
II. Gramen tremulum majus.
Lolium 10. & Ægilops Plinij, Trag.
Ægilops, Gef. hort. Lon.
Graminis 1. genus, Dalech. in Diosc. Ama.
Phalaris pratensis minor, Ad. Lob. ico.
Amourettes tremblantes, Clus. hist.
Phalaris pratensis, Ger.
Gramen polyanthos, Lugd.
Gramen leporinum & tremulum, Tab.
Gramen loliaceum 10. Tragi, Thal.
Variat paniculæ colore viridi, spadiceo.
III. Gram. tremulum min. paniculâ magnâ.
Phalaris parva, Cæs.
Gramen amourett. alterum, Clus. cur. post.
Hoc aliquando in cacumine tres aut quatuor ramulos exiles fundit, semenque triangulum habet. 2.b
IV. Gramen tremul. minus pan. parvâ: 9. in Prod. Idem diceremus cum Graminis specie parva Thalij, si nostrum folia pilosa haberet.
V. Gramen paniculis elegantissimis, sive ἐράγρωστις, majus.
Gramen amourettes, quasi amatorium, Clus.
Gramen paniculosum phalaroides, Lob.
Gramen pratense sextum, Dod.
Gramen filiceum seu polyanthos 2. Lugd.
Gramen paniculatum sativum, Tab.
Gramen paniculatum, Ger.
VI. Gram. minimum paniculis elegantiss.
Gramen minimum Dalech. Lugd.

GRAMEN PANICULATUM.

Gramen pratense paniculatum.

I. Gramen pratense paniculatum molle.
Gramen lanatum Dalechampij Lugd.
Gramen paniculatum molle, Lob. adv. part. alt
Gramen equinum, sive Hippagrostis Gesneri cum hoc plurimum convenit.
Gramen albicans lanuginosum molle, Cam.
II. Gramen prat. paniculatum majus, latiore folio: πόα Theoph.
Gramen vulgò cognitum, Trag. ico.
Gramin. 2. genus Dalech. in Diosc.
Gramen praten. majus vulgatius, Ad.
Gramen praten. vulgatius, Lob. Lugd.
Gramen pratense primum, Dod.
Gramen, Lon. commune, Thal.
Gramen alterum & vulgare, Tab.
Gramen pratense, Ger.
an per Chulem Garzias hoc gramen intellexit? Clus. not. ad Garz.
III. Gramen pratense paniculatum majus angustiore folio: 10. in Prod.
Variat paniculâ & glumis longioribus.
IV. Gramen Ungaricum Busbequij in itinerario Constantinopolitano.
V. Gramen pratense paniculatum medium.
Gramen minus, Ad. Lob. ico. Tab.
Gramen pratense secundum, Dod.
Gramen pratense minus, Ger.
Variat latiore & angustiore folio.
VI. Gramen pratense paniculatum minus.
Gra-

Gramen paniculatum minus, Tab.
Gramen minimum album & rubrum, Ger.
Variat hoc paniculâ & culmis purpurascentibus & albis.
3.a VII. Gram. paniculâ multiplici: 11. in Prod.
Majus & minus reperitur Monspessuli, & Gramen minus duriusculum nominatur.

Gramen paniculatum arvense.

I. Gramen arvense paniculâ crispâ.
Gramen, Matth. Lugd.
Gramen minimum Xerampelinum, Ad. Lob. ico. Lugd.
Gramen minimum, Lugd.
Gramen bulbosum Dalech. Lugd.
II. Gramen paniculâ pendulâ aureâ.
Gramen aureum Dalech. Lugd.
III. Gramen segetum altiss. paniculâ sparsâ.
Gramen segetum paniculâ speciosâ latiore. Lob. ico.
Gramen segetale, Tab. Ger.
an Gram. caule geniculato, Thal.
IV. Gramen segetum paniculâ arundinaceâ.
Gramen loliaceum 8. Tragi, Thal.
Agrorum venti spica, Lob. ico.
Gramen pratense 3. Dod.
Gramen harundinaceum. Ger.
Variat paniculâ flavescente & spadiceâ.

Gramen paniculatum montanum & sylvestre.

I. Gram. montanum paniculâ spadiceâ delicatiore: 12. in Prod.
II. Gram. paniculatum odoratum 13. in Prod
III. Gramen paniculatum folio variegato.
Gramen sulcatum, Ad. Lob. ico. Lugd.
Gramen striatum, Lon. Ger.
Gramen pictum, Cam. Tab.
Variat in colore foliorum.
IV. Gram. sylvat. panic. altiss. 14. in Prod.

Gramen paniculat. aquaticum.

I. Gram. palustre paniculatum altissimum.
Gramen aquatic. harundin. paniculat. Tab.
Gramen majus aquaticum, Ger.
II. Gramen palustre paniculâ speciosâ: 15. in Prod.
III. Gram. palust. panic. minus: 16. in Prod.
IV. Gramen aquatic. paniculat. latifolium.
Lolij nonum genus; Trag.
Gramen majus aquaticum, Lob. ico.
Graminis arundinacei alia species, Thal.
Gramen harundin. paniculatum, Tab. Ger.

GRAMEN SPICATUM. 3.b

Gramen spicatum aquaticum.

I. Gramen aquatic. fluitans multiplici spica.
Ἄγρωστις ποτάμιος.
Gramen anatum, Trag.
Gramen aquis innatans, Lob. ico.
Gramen fluviatile, Tab Ger.
II. Gramen aquat. geniculatum spicatum.
Gramen aquatic. spicatum, Lob. ico.
Gramen fluviatile album, Tab.
Gramen fluviatile spicatum, Ger.
III. Gramen maritim. fluitans cornutum: 17. in Prod.

Gramen cristatum & spicatum pratense.

I. Gramen pratense cristatum, sive Gramen spicâ cristatâ læve.
Gramen cristatum C. Bauhini, Lob. ad part. 2. 18. in Prod.
Variat florum colore, communiter ex pallido flavescentes, aliquando punicei coloris sunt.
II. Gramen spicâ cristatâ subhirsutum: 19. in Prod.
III. Gramen pratense spicâ flavescente.
Gramen anthoxanthon, Lugd.
IV. Gramen pratense spicâ purpureâ ex utriculo prodeunte, vel Gramen folio spicam amplexante.
Gramen pratense Dalech. Lugd.
V. Gramen spicatum folio aspero.
Gramen spicatum. Dalech. Lugd.
Variat folio nonnunquam articulato, & floribus, qui apud nos pallidè lutei, in pratis montium frigidorum subrubei sunt.
VI Gram. caryophyllatæ folijs spicâ divulsâ.
Gramen spicatum folijs Vetonicæ, Lob. ico.
Graminis loliacei octavi 4. species, Thal.
Gramen nigrum, Lugd.
Gramen caryophylleum, Tab.
Reperitur majus in pratis humidis, minus in siccis.
VII. Gramen caryophyllatæ folijs spica squamata.
Graminis loliacei 8. alia perpusilla species, Thal.
Hujus figuram priori junxit Lobel. in icon.

Gramen spicatum montanum & nemorosum.

I. Gramen spicatum angustifol. montanum: 20. in Prod.
4.a II. Gramen sylvatic. angustifol. spicâ albâ: 21. in Prod.
III. Gramen caryophyllatum nemorosum spicâ multiplici: 22. in Prod.
IV. Gramen caryophyllatum montanum spicâ variâ: 23. in Prod.
V. Gramen caryophyllatum alpinum.
Gramen alpinum Rabinum, Gesf. hort.
Gramen Rabinum, Ad. (vel Ravisium montanum,) Tab.
VI. Gramen spicatum folijs & spicis hirsutis mollibus.

GRAMEN TYPHOIDES.

Ἄγρωστις Τυφοειδής.

I. Gramen typhoid. maximum spicâ longissimâ: 25. in Prod.
an Stelephuros Theophrasti, Ang.
II. Gramen typhoides molle.
Gramen alopecuroides, Lob. ico.
Gramen alopecurinum 1. Tab.
Gramen alopecuroides minus, Ger.
III. Gramen typhoides asperum primum.
Gramen typhoid. asperum majus, fortè Thalij.
Gramen typhinum 1. Tab.
Gramen typhinum majus Ger.
IV. Gramen typhoides asperum alterum.
Gramen typhinum, Lob. Lugd.
Gramen pratense 7. Dod.
Gramen typhinum 2. Tab.
Gramen typhinum minus, Ger.
V. Gramen typhoid. spicâ angustiore.
Gramen alopecuroides minus alterum, Lobel. icon.
Gramen alopecurinum 2. Tab.
Gramen alopecurinum minus, Ger.
Variat spicâ longiore & breviore.
VI. Gramen typhoides culmo reclinato.
Gramen alopecuroides minus, Lob. ico.
Gramen alopecurinum 3. Tab.
Gramen alopecurinum majus, Ger.
VII. Gramen tiphoides spicâ multiplici.
Calamagrostis prima, Trago descrip.
Gramen typhinum 3. Tab.
Cyperus typhinus, Ger.

GRAMEN PHALAROIDES.

I. Gramen phalaroides majus, sive Italicum.
Gramen phalaroides 2. Lob. ico.
Gramen phalaroides, Tab.
Gramen alopecuroides majus, Ger.
II. Gramen phalaroid. minus, sive Hispan. 26. in Prod.
III. Gramen phalaroides spicâ molli, sive Germanicum: 27. in Prod. 4.b

GRAMEN ALOPECUROIDES.

I. Gramen Alopecuroides spicâ rotundiore: Ἀλωπέκουρος Theoph. Cauda vulpina Plinij.
Alopecuros Theoph. Ang.
Cauda vulpis Monspeliens. speciosior, Ad.
Alopecuros, Dod. Lugd. Tab. Cam. Ger.
Alopecuros alrera, Lob. ico.
Cauda vulpina, Cæs.
Variat: Creticum enim spicâ est majore, & ad tactum delicatiore.
II. Gram. Alopecuros minor spicâ longiore.
Alopecuros longâ spicâ, Tur.
Cauda vulpina Monspel. Ad. Lob. ico.
Alopecuros major, Tab.
Variat magnitudine & spicarum longitudine, quæ in altera longior, in altera brevior & rotundior.
III. Gramen Alopecuros major spicâ longiore.
Juncus marinus gramineus folijs schœnanthi, Ad. Lob. ico. Lugd.
Schœnanthum adulterinum, Tab. Ger.
IV. Gramen Alopecuroides Anglobritann. maximum.
V. Gramen Alopecuroides Africum.
Utriusq; iconem D. Lobelius ad me misit, & in Illustrat. plantarum descripturum monuit.
VI. Gramen Alopecuroides spicâ asperâ.
Gramen echinatum Dalech. Lugd.

GRAMEN TOMENTOSUM.

I. Gramen tomentosum spicatum.
Gram. tomentosum, Alopecuros vera Theoph. & Plinij, Lugd.
Gramen sparteum 2. & Schœnanthinum, Tab.
Juncus marinus gramineus, Ger. tit.
II. Gram. praten. tomentos. paniculâ sparsâ.
Gnaphalium Diosc. Trag.
Typha Diosc. Ang.
Juncus bombycinus, Ad. Lob. ico.

Gra-

Gramen eriophorum, Dod.
Linum pratense, Gesf. col. Lon.
Gnaphalion Tragi, Lugd.
Pseudolinum, Cast. icon.
Gramen junceum lanigerum, Thal.
Gramen tomentosum, & Linagrostis, Tab.
Gramen tomentarium, Ger.

5.a. Nonnunquam contractis pediculis tanquam pappus conspicitur.

III. Gramen tomentosum alpinum & minus: 28. in Prod. ex Rhætia D. Burserus attulit.

GRAMEN SPARTEUM.

Λινόσπαρτον, Theoph. Spartium Plinio.

I. Gramen sparteum 1. paniculâ comosâ.
Spartum Plinij, Clus. Lob. Lugd.
Spartum herba, Dod.
Spartum Plinij 1. Tab. Ger.
Juncus Ibericus sive Hispan. Dalech. in Plin.

II. Gramen spart. 2. panicula brevi folliculo inclusâ.
Spartum herba alterum, Clus. hist.
Spartum alterum Plinij, Lob. Lugd. Tab. Ger.
Sparti herbæ alia species, Dod.

III. Gramen sparteum spicatum folijs mucronatis longioribus, vel spicâ secalinâ.
Spartum tertium, Clus. Lugd.
Spartum herba 3. maritimum, Clus. hist.
Spartum nostras, Lob.
Spartum 5. & Plinianum 3. Tab.
Spartum Anglicanum, Ger.

IV. Gramen sparteum spicatum folijs mucronatis brevioribus.
Gramen sparteum 1. Tab.
Spartum Anglicum 2. Ger. tit.

V. Gramen sparteum spicatum latifolium.
Spartum nostras alterum, Lob. ico.
Spartum 6. vel Plinianum 4. Tab.
Spartum herba 4. Batavicum, Clus. hist.

VI. Gramen sparteum juncifolium.
Spartum nostras parvum, Lob. ico.
Spartum 7. vel Plinianum 5. Tab.

VII. Gramen sparteum Basileense capillaceo folio: 29. in Prod.

VIII. Gramen sparteum minus, vel Holandicum: 30. in Prod.

IX. Gramen sparteum Monspeliacum capillaceo folio minimum: 31. in Prod.

X. Gramen sparteum setas equinas referens: 32. in Prod.

Ex Java Insula allatum: cujus videtur mentio facta in Clusij curis posterioribus, sub herbâ, Sparto Hispanico, non absimili.

XI. Gramen sparteum pennatum.
Spartum Austriacum, Clus. pan.
Gramen 9. vel junceum, Dod.
Gramen pinnatum, Dalech. Lugd. 5.b
Variat juba colore: est flavo, & etiam candido.

XII. Gram. spart. variegatum: sub 33. in Prod.
Sparti nomine D. Jungermannus misit.

GRAMEN JUNCEUM ET Spicatum.

I. Gram. foliolis junceis oblongis, radic. alba
Gramen junceum Dalech. Lugd.

II. Gramen foliolis junceis brevibus majus radice nigrâ: 34. in Prod.

III. Gram. foliolis junceis brevibus minus.
Exile gramen durius, Lob.
Gramen exile, Lugd.
Gramen minus duriusculum, Tab. Ger.

IV. Gramen exile Nicæum: de quo paucis Busbequius in suo Itinerario.

V. Gramen foliolis junceis radice jubatâ.
Gramen exile durius Nortvegicum aut Danicum, Lob. ad par. 2.

VI. Gramen palustre junceum racemoso semine: 35. in Prod.

VII. Gramen junceum polystachion.
Gramen junceum 2. vel junceum aquaticum majus, Tab.
Gramen junceum aquatic Ger.

IIX. Gramen junceum folio articulato sylvaticum.
Gramen junceum 1. vel sylvaticum nemorosum, Tab.
Gramen junceum sylvaticum, Ger.

IX. Gramen junceum folio articulato aquaticum.
Gramen aquat. alterum, Lob. ico.
Arundo minima, Lugd.
Gramen junceum polycarpon, Thal.
Gramen aquaticum, Tab. Ger.
Habetur majus & minus Thalio monente: in majore, post fœnisecium, caulis novus palmaris excrescit, cui non amplius capitula corymbacea insident, sed utriculi unciales paleacei in capillamenta fissi, modo virides, modo purpurascentes: rarissimè cum corymbis utriculi reperiuntur.

X. Gramen junceum folijs & spicâ junci.

Gramen junceum maritimum, Lob. ico. Ger.
Gramen junceum tertium, Tab.
XI. Gram. junceum folijs & ſpica junci minus.
Gramen junceum marinum densè ſtipatum, Lob. ico.
6.a Gramen junceum 5. vel aquaticum minus, Tab.
Gramen junceum marinum, Ger.
XII. Gramen junceum montanum capite ſquamoſo: 36. in Prod.
XIII. Gramen junceum minimum capitulo ſquamoſo: 37. in Prod.
XIV. Gramen junceum minimum alterum 38. in Prod.
XV. Gramen junceum minimum maritimum: 39. in Prod.
XVI. Gram. junceum ſpicatum ſeu triglochin.
Calamagroſtis 2. Trag. ico.
Calamagroſtis 4. Lugd.
Carex minus, Lon. quoad 2. fig.
Gramen mixtum ex Junco & Gramine, Thal.
Gramen marinum ſpicatum alterum, Lob. ico. majus, Cam.
Gramen marinum ſpicatum, Ger.
Gramen triglochin Dalech. Lugd.
Gramen junceum 4. vel ſpicatum, Tab.
XVII. Gramen ſpicatum alterum.
Gramen marinum ſpicatum, Lob. ico.
Gramini montano ſpicato ſimile in maritimis Flandriæ, Cluſ. pan.
Gramen aquatic. ſpicatum, Tab. Ger.

GRAMEN CYPEROIDES,

Spicatum & paniculatum.

I. Gramen cyperoides latifolium ſpicâ rufa: ſive caule triangulo.
Graminis 4 genus, Trag.
Gram. cyperoides, Lob. Lugd. Cam. Tab. Ger.
Gramen triangulum, Lugd.
Carex Tragi, Lugd.
II. Gramen cyperoides latifolium ſpicâ ſpadiceo viridi majus: 40. in Prod.
III. Gramen cyperoides anguſtifolium ſpicâ ſpadiceo viridi minus: 41. in Prod.
IV. Gramen cyperoides anguſtifol. ſpicis longis erectis.
Gramen paluſtre majus, Lob. ico.
V. Gram. cyperoides ſpicâ pendulâ breviore.
Pſeudocyperus, Geſ. hort. Lob. ico. Dod.
Pſeudocyperus ὀλιγόκαρπος, Thal.
Gramen aquaticum, Lugd.
Majus & minus habetur.
VI. Gramen cyperoides ſpicâ pendiculâ longiore & anguſtiore: 42. in Prod.
VII. Gram. cyperoid. paniculâ ſparsâ majus.
Gram. cyperoid. aquat. vulgarius, Lob. ico. Ger. 6.b
Gramen cyperinum majus, Tab.
Variat paniculâ, in altera compactiore & breviore, in altera magis expanſa & longiore.
IIX. Gramen cyperoides paluſt. majus ſpicâ compactâ.
Gramen paluſtre cyperoides, Lob. ico. Ger.
Gramen junceum triquetrum, Thal.
Gramen cyperinum paluſtre, Tab.
IX. Gramen cyperoides ſpicis minoribus, minus compactis: 43. in Prod.
X. Gram. cyper paluſtre majus ſpicâ diversâ.
Gramen cyper. parvum aquatic. Lob ico. Ger.
Gramen cyperinum paluſtre minus, Tab.
XI. Gramen cyperoides minus paniculâ ſparsâ ſubflaveſcente.
Juncus exiguus pratenſis, Trag.
Calamagroſtis 3. Trag. ico. Lugd.
Carex minus, Lon. quoad 1. fig.
Gramen marinum ſpicatum minus, Cam.
Gramen cyperoides minimum paniculâ ſubflavâ C. Bauhini, Lobelio ad par. 2.
XII. Gramen cyperoides minus, paniculâ ſparsâ nigricante.
Gramen cyperoides minimum nigricante panicula, Lob. ad. par. 2.
XIII. Gramen cyperoides miliaceum.
Cyperus graminea, Ad. Lob. ico. Lugd.
Juncus latus, Lugd.
Pſeudocyperus πολύκαρπος, Thal.
XIV. Gramen cyperoides maritimum.
Juncus maritimus, Ad. Lob. ico. Tab.
Juncus marinus alius Penæ, Lugd.
Gramen maritimum, Eidem.

GRAMEN ARUNDINACEUM.

I. Gramen arundinaceum ſpicâ multiplici.
Καλαμάγρωστις Dioſcoridis.
Calamagroſtis forte Babylonicum, Ad.
Calamagroſtis, Lob. Lugd.
Gramen arundinaceum, Lugd.
Gramen arundinaceum majus, Tab. Ger.
Variat ratione loci: nam quod in arenoſis, ſpicâ eſt craſsiore: quod in montoſis, dumetis humidis, ſpicâ eſt tenuiore.
II. Gramen arundinaceum ſpicatum.

Gra-

Gramen harundinaceum minus, Tab.Ger.

III. Gramen arundinaceum paniculâ molli ſpadiceâ majus.

7.a Gramen tomentoſum, Lob.ico.

Graminis loliacei 8. alia ſpecies, Thal.

IV. Gramen arundinaceum panicula molli ſpadicea minus.

Graminis loliacei octavi tertia ſpecies, Thal.

V. Gramen arundinaceum ramoſum, plumoſum album: 44. in Prod.

VI. Gramen arundinaceum enode majus montanum.

Scirpi primum genus, Trag.

Juncus ſylveſtris, Lon. ico.

Juncus lychnanthemos major, Thal.

Gramen harundin. montanum, Tab.

VII. Gramen arundinaceum enode minus ſylvaticum.

Scirpi alterum genus, Trag.

Juncus lychnanthemos tenuis major, Thal.

VIII. Gramen arundinaceum maritimum acutiſsimum.

Oxygroſtis maritima Dalech. Lugd.

GRAMEN NEMOROSUM,

Gramen nemoroſum glabrum.

I. Gramen nemoroſum paniculis albis capillaceo folio: 45. in Prod.

II. Gramen nemoroſum ſpicâ ſubnigrâ recurvâ.

Gramen cyperinum nemoroſum, Tab Ger.

III. Gramen nemoroſum ſpica rufeſcente molli.

Gramen nemoroſum 1. Tab.

Gramen ſylvaticum, Ger.

IV. Gram. nemoroſum ſpicis parvis aſperis.

Gramen ſylvaticum 3. Tab.

Gramen ſylvaticum minus, Ger.

Variat latiore folio in dumetis, & anguſtiore in pratis.

V. Gramen nemoroſum caliculis paleaceis.

Holoſtium, Matth.

Holoſteum Matthioli, Lob.ico.Lugd.

Gramen epigonatocaulon, Thal.

Gramen junceum 6. vel bufonium, Tab.

Gramen junceum, Ger.

Duplex eſt repens: & erectum.

VI. Gramen holoſt. alpinum minimum: 64. in Prod.

Gramen nemoroſum hirſutum.

I. Gramen hirſutum latifolium majus.

Gramen hirſutum nemoroſum, Lob.ico.Ger. 7.b

Gramen ſylvaticum 4. ſive piloſum, Tab.

II. Gramen hirſutum latifolium minus.

Magnitudine potiſſimum differt: datur & hujus majus & minus.

III. Gramen hirſutum capitulis Pſyllij.

Cyperella Cordi & Pſeudocyperi ſpecies pumila, Geſ. hor.

Gramen exile hirſutum cyperoides, Lob.ico.

Gramen cyperinum piloſum, Tab.

Gramen nemorum Dalechampij, Lugd.

Gramen exile hirſutum, Ger.

Variat folijs latioribus & anguſtioribus.

IV. Gramen hirſutum capitulo globoſo.

Combretum Plinij, Ang.

Herba Luziola vulgo, Cæſ.

Gramen lucidum, Tab.

Gramen paluſtre echinatum, Ger.icon.

V. Gram.hirſut.anguſtif.majus: 47.in Prod.

VI. Gramen hirſutum anguſtifolium minus paniculis albis.

Gramen Leucanthemum Dalech. Lugd.

GRAMEN ECHINATUM
& aculeatum.

I Gramen ſpicâ ſubrotundâ echinatâ: vel Gramen echinato capitulo.

Gramen echinatum tribuloides, Colum.

II. Gram ſpicâ planâ echinatâ: 49.in Prod.

III. Gram.album capitulis aculeatis Italicum.

Gramen aculeatum, Matth.Caſt.Lugd.

IV. Gramen paluſtr. aculeatum Germanicum vel minus.

Gramen paluſtre echinatum, Lob.ico.

Gramen aculeatum, Lugd.

Variat ſpicis longioribus, rotundioribus, ſæpe in eadem planta.

V. Gramen paluſtre aculeatum Italicum vel majus.

GRAMEN DACTYLOIDES
ſive Iſchæmum.

I. Gramen dactylon Ægyptiacum.

Nejemelmſalib, ſive Gramen crucis, Ægyptijs, Alpino.

II. Gramen dactylon folio arundinaceo majus: aculeatum fortè Plinij.

Gramen, Ang. Cluſ. Cæſ.

Gramen vulgare Dalech. Lugd.

Gra-

Gramen canarium alterum, Lob.

8.a Variat: nam Gallicum folijs eſt nonnihil villoſis: Germanicum vero; folijs eſt glabris & cauliculis minus erectis.

III. Gramen dactylon folio arundinaceo minus cum appendice.
Gramen vulgare Dalechampij, Lugd.
Fortè cum ſecundo idem.

IV. Gramen dactylon folio latiore.
Sanguinaria Nevenaræ, Trag.
Canaria Plinij, & Galli crus Apuleji, Ang.
Coronopus, Leoniceno.
Iſchæmon, Geſ.cat. Cluſ. hiſt. Tab.
Iſchæmon vulgare, Ad. Lob. Ger.
Iſchæmon Plinij, Cluſ. hiſt. quoad iconem.
Gramen Iſchæmon Plinij, Lugd.
Variat ſpicis, plerumq; quinis & ſenis: rarò quaternis: rariſſimè ternis.

V. Gram. dactylon anguſtifol. ſpicis villoſis.
Iſchæmon ſecundum, Tab.
Spicis tribus, 6.7. & 10. variat.

VI. Gramen dactylon ſcoparium.
Gramen ſcoparium iſchæmi paniculis Gallicum, Lob. ad par. 2.

VII. Gramen dactylon aquaticum.
Gramen aquaticum geniculatum, Tab. Ger.

IIX. Gramen dactylon eſculentum.
Gramen mannæ, Matth. Caſt.
Gramen aculeatum, Sanguinaria, Capriola, Leon. Ruel. Ama.
Frumentem, German. Schwaden / Oryzæ ſpecies, Cord. in Dioſc.
Gramen album ſeu hirſutum, Geſ. hort.
Manna cœleſtis Germanis, Eidem.
Gramen Mannæ eſculentum, Ad. Lob. Ger.
Gramen Mannæ primum, Dod. Tab.
Gramen aculeatum 1. Plinij Thal.
Graminis genus quod in German. ſeritur, Cæſ.
Gramen Mannæ prius Matth. & prius Dod. Lugd.

GRAMEN PANICEUM.

I. Gramen paniceum ſpicâ diviſâ.
Panicum ſylv. Matth. Ad. Caſt. Cam. Lugd. Tab. Ger.
Panicum Herbariorum ſylveſtre, Lob.
Gramen Mannæ alterum, Dod. Lugd.
Milium ſylveſt. & ſupinum, Cluſ. hiſt.
Panicaſtrellæ ſpecies, Cæſ.
an Milium ſylveſtre Iſchæmum, Ang.
Spica ſubinde ſingularis, non rarò multiplex, eaque modò herbacei, modò atrorubentis coloris eſt. 8.b

II. Gram. panic. ſpicâ ariſtis longis armatâ.
Panici effigie gramen ariſtis circumvallatum, Lob. icon.
Gramen paniceum Ger. ſecundum, Tab.

III. Gramen paniceum ſpicâ ſimplici: Ἐλυμάγχωτις.
Lolium ſextum, Miliaria herba Plinij, Trag.
Panici effigie gramen ſimplici ſpicâ, Lob. ico.
Panicaſtrella, Cæſ.
Panicum ſylveſtre aliud, Dalech. Herba alba fortaſsè Plinij, Lugd.
Gramen paniceum primum, Tab.
Gramen cyperiodes ſpicatum, Ger. ico.
Variat: aliquando enim ſpicâ oblongâ: aliquando brevi & rotundâ.

IV. Gramen paniceum ſpicâ aſperâ.
Lolium 7. Phalaris ſylv. Dioſc. Trag.
Gramen geniculatum, Tab. Ger.
Variat: Monſpelij palmo minus: apud nos erectum & cubitale.

V. Gramen paniceum ſpicis nigris.
Panici effigie gramen 3. Lob.
Gramen paniceum, 3. Tab.
Gramen paniceum parvum, Ger.

GRAMEN MILIACEUM.

I. Gramen ſylvaticum paniculâ miliaceâ ſparsâ.
Gramen miliaceum, Lob. ico. Cam. Tab. Ger.
Gramen pratenſe 4. Dod.

II. Gram. mont. panicula miliaceâ ſparsâ: 50. in Prod.

III. Gramen arundinaceum paniculâ miliaceâ: 51. in Prod.

GRAMEN SORCHINUM.

I. Gramen Sorghi paniculâ erectum.
Gramen ſorghi effigie, Lob. ico.
Gramen ſorghinum, Tab. Ger.
Gramen pratenſe 5. Dod.

II. Gramen arundinaceum Sorghi paniculâ ſparsâ: 52. in Prod.

GRAMEN SPICA TRITICEA & Secalina.

I. Gramen latifolium ſpicâ triticeâ latiore compactâ: 53. in Prod.
Variat latiore & anguſtiore folio.

II. Gra-

II. Gramen latifol. ſpicâ triticeâ divulſâ: 54. in Prod.

III. Gramen anguſtifol. ſpicâ triticeâ compactâ: 55. in Prod.

IV. Gram. anguſtifolium ſpicâ tritici muticæ ſimili.
Gramen frumentarium ſegetaléve, triticeum, ſive triticea ſpicâ, C. Bauhini, Lob. ad. par. 2. 56. in Prod.

V. Gramen ſpicâ ſecalina: 57. in Prod.

GRAMEN SPICA BRIZÆ.

I. Gramen ſpicâ brizæ majus: 58. in Prod.

II. Gramen ſpicâ brizæ minus: 59. in Prod.

III. Gramen ſpicâ geminâ millepedæ ſimil.
Gramen dyſtachyophoron, Colum.

GRAMEN HORDEACEUM.

I. Gramen hordeaceum montanum ſive majus.
Graminis loliacei 3. genus majus, Thal.

II. Gram. hordeaceum minus & vulgare.
Lolium tertium, Trago.
Holcus Plinij, Ariſtida aliis, Ang.
Hordeum murinum, Tur. & Cæſ.
Hordeum ſpontaneum ſpurium, Ad. Lob.
Hordeum ſive triticum murinum, Dod.
Hordeum ſpurium, Tab. Ger.
Graminis loliacei 3. genus, Thal.
Gramen hordeaceum, Lugd.

III. Gramen hordeo diſticho ſimil.
Gramen hordeaceum pumilum, Cluſ. cur. poſt.

GRAMEN LOLIACEUM.

I. Gramen loliaceaum ſpicâ longiore.
Αἶρα Dioſc. Ariſt. Theoph. Gal. Orib. Ægin. Aët.
Ζιζάνιον Conſtan. Zinzania Arabum.
Lolium & Æra, Plinio.
Lolium, Ruel. Matth. Geſ. cat. Ama. Cord. in Dioſc. Tur. Dod. Cæſ. Caſt. Lugd. Tab.
Lolium & triticum temulentum, Ad. Lob.
Lolium verum, Geſ. hor.
Lolium album, Ger.
Frumentum fatuum, Lon.
Variat: communiter ariſtas habet, ſed ſine ariſtis quoque Bononiæ obſervatum.

II. Gramen loliaceum latifolium ſpicâ anguſtiore: 60. in Prod.

III. Gram. loliac. anguſtiore folio & ſpicâ.
φοῖνιξ Dioſcoridi, à ſeminis colore phœniceo. Herba Phœnicea Græcis, hordeum murinum noſtris, Plin.
Lolium quartum, Trago.
Phœnix, Matth. Tur. Lacun. Dod. [cui & Lolium murinum.] Caſt. Ang. Cord. Lon. Cæſ. Lugd.
Hordeum murinum, Guil. Lob. Tab.
Graminis loliacei 4. genus Tragi, Thal.
Lolium rubrum, Ger.

IV. Gramen loliac. minus ſpicâ ſimplici: 63. in Prod.

V. Gramen loliaceum minus ſupinum multiplici ſpicâ: 62. in Prod.

VI. Gramen loliaceum ſupinum.
Gram. phalaroides exile ſupinum humi ſparſum Danicum, Lob. ad. par. 2. à quo accepimus.

VII. Gramen maritimum paniculâ loliaceâ: 63. in Prod.

GRAMEN FESTUCÆ, SEV Ægilops & Bromos herba.

I. Feſtuca graminea glumis hirſutis.
Lolium 2. Trag. at 1. icone.
Ægilops & Feſtuca, Dod. gal. Geſ. hort.
Bromos, Lac. altera, Ger.
Bromos ſterilis altera, Lob. Lugd.
Lolium, Lon.
Feſtuca altera, Dod.
Gramen murorum Dalech. Lugd.
Feſtuca graminea, Thal.
Phœnicis altera ſpecies, Eid.
Syphonium, Bromos herba, Tab.
Variat ſpicis, quæ aliquando quaſi in faſciculum cumprehenſæ, & Phœnix altera eſt Thalij: aliquando diſperſis: ſic aliquando glabris, aliquando hirſutis: & propriè Secales vitium eſt.

II. Feſtuca graminis glumis vacuis: 64. in Prod.
Variat: aliquando ariſtis oblongis incurvis armata Monſpeſſuli reperitur.

III. Feſtuca graminea effusâ jubâ: 66. in Prod.

IV. Feſtuca graminea nemoral. latifolia mollis.
Feſtuca quarta, Thal.

V. Feſtuca junceo folio: 66. in Prod.
an Feſtuca nemoral. quarta & tenuifolia, Thal.

VI. Feſtuca junceo folio ſpicâ geminâ: 67. in Prod.

VII. Feſtuca avenacea ſterilis elatior.

βρῶμος Diosc. aliis. βρῶμος πόα, ad differentiam avenæ.
Festugago, Gazæ.
Lolij primum genus, Trag def.
Ægilops prima, Matth. altera, in comp.
Ægilops, Lac. vera, Gef. hort.
Bromos & avena herba, Dod. gal.
Festuca & avena Græca, Lon.
Avena sterilis, Ad. Thal.
Bromos sterilis, Lob. ico. Ger.
Bromos herba, Dod. Lugd.
Avena Græca, Cæs.
Ægilops 1. & Avena fatua, Tab.
VIII. Festuca avenacea sterilis humilior.
Lolij quintum genus, Trag.
Bromos herba graminei generis, Thal.
IX. Festuca graminea arvensis minor.
Festuca sexta, Thalio.
X. Festuca pratensis lanuginosa: 68. in Prod.
XI. Festuca dumetorum: 69. in Prod.
XII. Festuca dumetorum foliis angustissimis pilosis: 70. in Prod.
XIII. Festuca utriculis lanugine flavescentibus.
Αἰγίλωψ Diosc. Theoph. [ubi Gaza Avenam vertit,] Gal. Oribas. Ægin.
Hordeum festuca, seu Ægilops, Plinio.
Ægilops Bromoides Belgarum, Lob.
Festuca prior, Dod.
Avenæ tertium genus syl. Cæs.
Avena sylvest. seu nigra, Thal.
Ægilops Dodonæi, inter Ægilopen & Bromum media, Lugd.
Ægilops sexta, Bromoides 2. Tab.
XIV. Festuca altera capitulis duris.
Ægilops, Ang. Matth. comp. Ad. Dod.
Ægilops secunda, Matth. Lugd.
Festuca sive Ægilops Narbonensis, Lob.
Triticum sylvest. in Sicilia, Cæs.
Frumentum syl. Cast. ap.
Ægilops Lobelij & Penæ, Lugd.
Ægilops peregrina, Tab.
Festuca Italica, Ger.

Spica communiter ex duobus aut tribus capitulis duris composita est: nonnunquam ex plurib. compacta, spicam triuncialem obtinet.
XV. Festuca longissimis aristis glumis vacuis spadicei coloris.
Ægilops 4. Bromoides 1. Tab.
Ægilops Bromoides, Ger.

GRAMEN AVENACEUM.

I. Gram. montanum avenaceum spicatum.
Gramen montan. spicatum. Clus. pan. & hist.
Gramen sylvaticum secundum, Tab.
Gramen marinum spicatum alterum, Ger.
II. Gramen mont. avenaceum locustis rubris: 71. in Prod.
Variat caule, lævi in montosis: in dumetis humidis, foliis cauleque subasperis.
III. Gramen avenaceum locustis rariorib.
Gramen avenaceum rariore grano Danicum, Lob. ad. par. 2. à quo accepimus.
IV. Gramen avenaceum capillaceum minoribus glumis.
Gramen Anglo-Britannicum avenaceum, Danico nemorali simile: Hoc nomine à D. Lobelio accepimus.
Gramen nemorale avenaceum alterum ex fusco xerampelinum & lucidum Danicum, Eid. ad. par. 2. cujus etiam varietatem notat.
V. Gramen avenaceum montanum lanuginosum.
Gram. monta. avenæ semine, Clus. pan. & hist.
Gramen avenaceum, Tab.
Hordeum distichon, Ger. ico.
VI. Gramen avenaceum lanuginosum glumis rarioribus: 72. in Prod.
VII. Gram. avenac. lanuginosum ramosum.
Gramen glumosum Dalech. Lugd.
VIII. Gramen glumis variis: 73. in Prod.
IX. Gramini affinis planta ad gutturis inflammationes utilis.
Planta in planis nascens graminis modo, Petri de Osma in epist. ad Manardem. sed quid?

SECTIO

SECTIO SECUNDA.

JUNCUS, NARDUS, CYPERUS, SPARGANIUM, Uva marina & Equisetum.

DE JUNCO.

JUNCUS à jungendo, Græcis σχοῖνος, à loris & funibus dicitur. Dioscorides, in odoratum & inodorum divisisse videtur. Nam l.1. de Junco odorato, quem simpliciter σχοῖνον per excellentiam nominavit: at l.4.c.52. de inodoro egit: hunc duplicem fecit, unum lævem, alterum acutum: hunc sterilem, & alterum semine nigro & crassiore calamo, & tertium ὁλόσχοινον prioribus carnosiorem. Sic Theoph.4.hist.13. tria sunt genera, ὀξὺς καὶ ἄκαρπος, acutus & sterilis, qui mas: κάρπιμος, frugifer, quem μελαγκρανον, artiferum vocitat: tertius ὁλόσχοινος dicitur: at de odorato 9.hist.7. egit. Plinius l.21.c.18. quinq; fecit, 1. Mariscon appellatum, 2. marinum, oxyschœnum, & hujus tria genera: acutum, sterilem, quem marem & oxym. alterum semen ferentis, quem Melancranin vocant, & fructuosior: magis tertius, qui Holoschœnos nominatur. Quare Juncus alius est odoratus, indorus alter; vel alius locis aridis, alius aquosis provenit: hic, vel in aquis dulcibus, vel maritimis. Rursum utriusq; generis alij ἀπῆξυς ἐπ' ἄκρου, in mucronem pungentem desinunt, alij in fastigium obtusius: & sic alius λεῖος, lævis: alius τραχὺς, asper: alius fastigio acutiore alius, obtusiore. Juncus lævis & in fastigio acutus, alius est oxyschœnos, alius holoschœnos. Oxyschœnos alter mas, ἄκαρπος, nullo semine fœcundus: alter fœmina, μελαγκρανὶς, nigrum semen ferens: sic ad fœcundum, clavatus: petrosus verò, ad lapides referendus est.

I. Juncus odoratus sive aromaticus.
Σχοῖνος ἡδύοσμος καὶ εὔοσμος καὶ εὐώδης, Hipp.
Ἀρωματικὸς καὶ μυρεψικὸς. Græcis posterioribus.
Σχοῖνος, Diosc. & Galeno.
Juncus odoratus, Plinio, Hermol. Ruel. Matth. Tur. Lac. Ad. Lobel. Clus. in Garz. Cæsalp. Cast Lugd.
Juncus rotundus, Celso.
Juncus rotundus odoratus, Marcell. Ama. Corn.
Schœnus & Juncus odoratus teres ac rotundus Cord.
Schœnanthum, Mesuæo, Lon. (cui & Cyperus rotundus.) Tab. (& Juncus aromaticus.) Cam. (& Juncus floridus sive aromaticus) Acostæ.
Squinanthum, Varroni, Ang. Gall. & Officinis, quasi σχοίνου ἄνθος, junci flos.
Adhar & Adhir, Arabibus. Sachbar, Arabiæ incolis.
Palea de Mecha & Pastus camelorum, vulgo.

JUNCUS ACUTUS.

I. Junc. acut. capitulis sorghi: ὀξύσχοινος Diosc.
Juncus acutus, Ang. Cord. in Diosc. Cast. acuto cacumine, Ges. cat.
Juncus maritimus primus, Ad.
Juncus rotundus alter, Cæs.
Huc referri potest
Ulva palustris & inusitatum Caricis genus, cujus folia peracuta crura & pedes sauciant: par. 6. Ind. occid. exped. in Floridam.
II. Juncus acut. marit. capitulis rotundis.
Juncus acuminatus, Ama.
Juncus acutus maritim. alter, Ad.
Holoschœnos major, Lugd.
III. Juncus acutus maritimus caule triangulo: 1. in Prod.
an Juncus exiguus maritimus, Cæs.
IV. Juncus acutus paniculâ sparsâ.
Juncus tertius, Dod. gal. acutus, Dod. Cast.
Juncus acutus vulgar. Lob. ico.
Juncus oxyschœnos Dodonæi, Lugd.

JUNCUS LÆVIS
ὁλόσχοινος.

I. Juncus ſeu Scirpus Indicus.
Juncus Indicus poroſus, Cluſ. cur. poſt.
an ex hoc Junco parantur tapetia in Guinea: Linſc. part.2. Ind. or. c.4. & ex hoc Scirpóve viridi, ſportulas, ſtoreas, ſtragula & pileos in Guinea puellæ conficiunt: par.6. Ind. or. c.7. & apud Bantanos, pilæ luſoriæ: par.5. Ind. or. fig undecima.

II. Juncus maximus, ſive Scirpus major quamvis veteres Scirpum à Junco diſtinxiſſe videantur.
Mariſcus Plinij.
Juncus paluſtris major, Trag. Tab.
Juncus grandis Holoſchœnos, Cord. in Dioſc. Geſ. cat. Dod.
Scirpus, Junci tertia ſpecies, Lac.
Juncus tertius holoſchœnus, Ang. Caſt.
Juncus & Scirpus, Lon.
Juncus aquaticus maximus, Ad. Lob. ico. Ger.
Juncus lævis aquaticus maximus, Thal.
Juncus rotundus 3. Cæſ.
Juncus lævis, Ger. ico.
Holoſchœnos Theophraſti, Lugd. deſc.

III. Juncus ſive Scirpus medius.
Juncus ſylvaticus, Tab.
Juncus aquaticus maximus, Ger. ico.

IV. Juncus lævis paniculâ ſparsâ major.
Juncus vulgaris alter, Trag.
Juncus oxyſchœnos, Ang.
Juncus lævis (ſeu lenis.) Cord. in Dioſc. Dod. Lugd. ſive Oxyſchœnos vulgaris.
Juncus lævis vulgat. Ad. Thal. paniculâ ſparsâ, Lob. ico.

V. Juncus lævis alter.
Junci lævis aliud genus, Lugd.
Ex hoc, medulla prorſus nivea ad lucernarum lumina extrahitur.

VI. Juncus lævis paniculâ ſparsâ minor.

VII. Juncus lævis paniculâ non ſparsâ.
Juncus, Matth. Lac. Caſt.
Juncus lævis, Lugd.
Juncus lævis glomerato flore, Lob. ico.
Juncus paluſtris minor, Tab.
an Juncus rotundus primus, Cæſ.

VIII. Juncus exiguus montanus mucrone carens: 2. in Prod.
an Juncus lychnanthemos tenuis, Thal.

IX. Juncellus inutilis: 3. in Prod.
Chamæſchœnos, Geſ.
Huc referendus eſt
Juncellus omnium minimus, Ad.

JUNCUS ACUMINE REFLEXO.

I. Juncus acumine reflexo major.
Juncus lævis, Geſ. cat. Tab.
Juncus melancranis, & Juncus oxyſchœnos fœmina, Lugd.
an Juncus lychnanth. tenuis major, Thal.

II. Juncus acumine reflexo alter: 4. in Prod.

III. Juncus acumine reflexo minus vel trifidus: 5. in Prod.

JUNCUS CAPITULIS
Equiſeti.

I. Juncus capitulis equiſeti major.
Juncus aquaticus min. capitulis equiſeti, Lob.
Juncus clavatus, Dalech. Lugd.
Juncus alius fœcundus, Eid.
Variat ſcirpis latioribus & triplo anguſtioribus.

II. Juncellus capitulis equiſeti minor & fluitans: 6. in Prod.

JUNCUS CAPITULO LANUginoſo & bombycino.

I. Juncus capitulo lanuginoſo: ſive Schœnolaguros: 7. in Prod.

II. Juncus alpinus bombycinus: 8. in Prod.

JUNCUS FLORIDUS.

I. Juncus floridus major.
Calamagroſtis 2. Trag. prima, Lugd. cui etiam Calamagroſtis leucanthemos.
Sparganium, Dod. gal.
Juncus floridus, Matth. Caſt. Lugd.
Gladiolus paluſtris, Cord. hiſt. & Ger.
Gladiolus aquaticus, Geſ. cat. Dod.
Carex alterum, Lon.
Juncus cyperoides floridus paludoſus, Lob. Ad. &
Juncus cyperoides paludoſus, Eyſt.
Juncus cyperinus floridus, Tab.
Butomos Theoph. Cæſ.
Quibuſdam Butomos Theoph. 1. hiſt. 8. & 4. hiſt. 9. 11. 12. alijs Gladiolus Ejuſdem 1. hiſt. 8. & 16. Item 4. hiſt. 9. 10. 11. nonnullis Sparganium Dioſcorid. l. 4. c. 21. Flos colore eſt in purpura diluto: at Tragus candido notat.

II. Juncus floridus minor: 9. in Prod.

NAR-

NARDUS.

Nardus Diosc. l.1. forte à Naardo urbe Syriaca, Euphrati contermina: aliis Ναρδόσταχυς, *quam inter aromata Dioscorides: inter odorata ad unguenta, Theoph. hist. 7. recensuit.*

Genera Dioscorides plura fecit, & cap. 6. differentias multas, loco natali solùm differentes, proposuit, omnibus in uno monte nascentibus: ut Syriacam, Occidentem versus Syriam respiciente: Indicam, Orientem versus ad Judæam vergente: hæc duplex, una in monte, altera ad radicem montis, non procul à præterfluente Gange, quæ Gangitica, quæq; omnes simul adferuntur: addit & Sampharitical: de reliquis speciebus infrà l. 4. agemus. Plinius de Nardo & ejus differentiis l. & cap. 12. verba fecit.

I. Nardus Indica, quæ spica, Spica nardi, & Spica Indica Officinis.
Nardus, Ruel. Cord. in Diosc. Gesf. cat Lac. Tur. Lob.
Nardus Indica, Matth. Cord. hist. Lon. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Spica Nardi, Ang. (cui Nardus Gangitis Diosf.) Mundel. Amat. (& Indica spica.) Ad. Lob. ico. Acost. Cæs. (qui ex Algarum genere esse statuit,) Lugd.
Spicæ nardus, quam frumenti more ad duarum vel ternarum spithamarum altitudinem excrescere scribunt: in 4. part. hist. Ind. Orient. cap. 39.

Hæc à Syriaca & Gangetica, tantùm natalibus differre videtur.

II. Nardus spuria Narbonensis.
Nardus Gangitis spuria Narbonæ, quæ Gangitidi Dioscoridis prorsus quadrare videtur, Ad. Lob. ico.
Nardus spuria Narbonensis, Lugd.
Nardus Narbonensis, Ger. adulterina, Tab.

CYPERUS ET EJUS Species.

Κύπειρος aut Κύπερις, à radicis effigie, quæ pyxidulam aut vasculum pusillum imitatur, nomen accepisse videtur.

Genera duo Dioscorides l.1. recensuit: alterum radice rotundâ, quod Officinarum Cyperus est: alterum Gingiberis effigie, quod in Officinis Curcuma dicitur. Theoph. 4. hist. 11. Cyperum (Gladiolum Gaza vertit) radice inæquali esse scribit, partim crassa carnosaq;, partim gracili & surculosa. Plin. l.21. c.18. Cypero radicem olivæ nigræ similem tribuit, & cùm oblonga sit, Cyperidem vocari.

Cyperus alius amarus, alius dulcis est: amarus, vel odoratus, vel inodorus: uterque vel rotundus, vel longus: dulcis verò vel angustifolius, vel latifolius est.

CYPERUS ROTUNDUS odoratus.
Κύπειρος στρόγγυλος.

I. Cyperus rotundus Orient. major.
Cyperus rotund. Hodueg Ægyptijs, Alpino.
Cyperus Diosc. major rotundus, Ad.
Cyperus rot Orient. maj. vel Babylonic. Rauvv.
Cyperus major Syriacus, Cam. in Matth.
Cypero rotundo similis, Cæs.

II. Cyperus rotundus Orientalis minor.
Cyperus rotundus minor, Ad.
Cyperus minor Creticus, Cam. ad Matth.

Orientalis cortice est fusco; Creticus verò nigro.

III. Cyperus rotundus vulgaris.
Cyperus, Trag. Lob. ob. cui & Juncus quadrat. Celsi.
Juncus angulosus & triangularis, Plinio.
Cyperi prima species, Ama.
Cyperus rotundus, Cord. in Diosc. Ges. hort. Dod. Lob. ico. Lon. Tab. Ger.
Cyperus alter radice olivari, Cæs.

IV. Cyperus rotund. minimus Hispanicus.
Cyperus rotundus pumilus, Cluſ. cur. poſt.

CYPERUS ROTUNDUS inodorus.

I. Cyperus rotundus inodorus ex Florida.
Radix S. Helenæ, Monar. Cluſ. exot.
Pater noſter S. Helenæ, Caſt.
Pater noſt. vel radix S. Helenæ Monardi, Lug.
Galangæ ſimilis radix ex Florida, Frag.
II. Cyperus rotundus inodorus Anglicus.
Cyperus rotundus inod. littoreus, Lob. Lugd.
Pſeudocyperus, cujus herbam Noccum in Hetruria vocant, Cæſ.
III. Cyperus rotundus inod. Germanicus.
Cyperus aquaticus ſeptentrionalis, Lob.
Cyperus aquaticus, Lugd.
Cyperus rotundus, nigras inodoras radices habens, Cam.

CYPERUS LONGUS odoratus.

I. Cyperus odoratus. radice longâ: ſive Cyperus Officin.
Cyperus radice gracili & ſurculoſa, Theoph.
Cyperida, Plinio.
Cyperus, Matth. (qui & longum & rotundum vulgarem una fig. exprimit, ut & Lugd) Ang. Fuch. Tur. Lac. Geſ. cat. (cui & Juncus anguloſus) Caſt.
Cyperus Romanus, ſive longus, Cord. in Dioſc.
Cyperus longus habitior, Ad.
Cyperus longus odoratior, Lob. Lugd.
Cyperus longus, Cord. Geſ. hor. Dod. Cam. Tab. Ger.
Cyperi ſecunda ſpecies, Ama.
Cyperus primus & major, Cæſ.
Galanga ſyl. longa, Germanis.
II. Cyperus longus odorus Peruanus.
Radix contra yerva, id eſt, venenis adverſans, Monardi.
Radix contra venena, Lugd.

CYPERUS LONGUS INodorus.

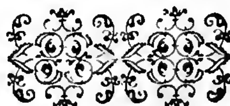
I. Cyperus longus inodorus Peruanus.
Drakena radix, Cluſ. ex. Lugd.
Bezoardica radix, Tab.
II. Cyperus longus inodorus Orientalis.
Radix Drakenæ affinis, Cluſ. ex.
III. Radix contra venenatas ſagittas.
Tarvpara radix in Guiena cujus ſucco vulnerati ſanantur: par. 8. Ind. Occid.
IV. Cyperus longus inodorus Germanicus.
Cyperus longus inodorus ſyl. Lob. ico.
V. Cyperus longus inodorus ſylvaticus, vel montanus: hic in Prodromo deſcribitur.

CYPERUS ESCULENTUS.

I. Cyperus rot. eſculentus anguſtifolius.
χοινοκάϱιον, Geſ. hor.
Traſi, Matth. Caſt. Cæſ. Lugd. Frag.
Herba radice magnitudine avellanæ, Cord. ob.
Juncus avellana, Ama.
Traſi Veronenſium, Ad. Lob.
Dulcichinum, Geſ. hor. Guil. Dod.
Holoconitis Hippocratis, Fabric.
Cyperus dulcis, Theoph. Cam. Tab.
Cyperus eſculentus, Ger.
Malinathalla [quaſi valdè regerminans] Theophraſti, Ægyptiorum, & Anthalium Plinij, Dalech. in Plin. Cæſ. Colum.
Margaritæ Ægyptiæ, Autori libri Ariſtotelis, de plantis, Dalech. in Plin.
Traſi folio cyperi, Cluſ. in Garz.
Habaziz, Portæ.
Habel aſsis Tripolitanis, ſive Granum alzelen Arabum, Rauvvolf.

Plantam hanc nec caulem, nec florem, nec ſemen producere, ſed ſola radicum propagatione conſervari, Geſnerus libr. de hor. & Pona in ſuo Baldo, affirmant. Contrà, Matth. Dodonæus Lob. Columna, cum flore pingunt: & Cæſalpinus, caules, folia, & ſemen Cyperi, & Fragoſus flores ſpicatos aliquantum flavos, tribuit.

II. Cyperus rotundus eſculentus latifolius.
Caceras, Garziæ: addit Cluſ. in notis, an Μαλιναθάλλα Theophraſti.
Caceras in Goa, Frag.

SPAR-

SPARGANIUM.

Σπαργάνιον ἀπὸ τῶν σπαργάνων, fasciolis, quòd foliis ejus latis & vitilium modo lentis, pro fasciis nutrices utantur: cujus Dioscorides l.4. meminit: Βούτομος Theoph.4. hist.8. cui mas & fœmina, & hæc sterilis.

I. Sparganium ramosum.
Sparganium, Trag. Matth. Ang. Tur. Cord. in Diosc. Gesf. cat. Lac. Ad. Cæs. Cast. Cam. Tab. [cui & Gladiolus palustris.] Ger. Eyst.
Butomos Theoph. Ang.
Butomon, Ruel. Dod. gal. Gesf. cat.
Platanaria, Dod Thal.
Sparganium & Butomos Theoph. Lob.
Carex, Lon.
Phleos fœmina, Lugd.
Calamagrostis secunda, Eidem.
II. Sparganium non ramosum.
Sparganium alterum, Lob. Cæs. Lug. Tab.
Platanaria altera, Dod.
Sparganium latifolium, Ger.
II. Sparganium minimum, in Prodromo descriptum, à Dom. Furero missum.

POLYGONUM BACCIFERUM.
sive Uva maritima.

I. Polygonum bacciferum scandens.
Caucon & Ephedra, Plinio.
Ephedra sive Anabasis, Bellonio & Dod.
Ephedra Plinij fortè, Rauvvolf.
II. Polygonum bacciferum maritimum majus, sive Uva maritima major.
Poligonum quartum Plinij majus, Clus. hist.
Tragos, sive Uva marina major, Lob.
Uva marina, Dod. quoad icon. & Ger.
Polygonum marinum 1. sive cocciferum 1. Tab.
III. Polygonum bacciferum maritimũ min⁹.
Tragos, Ruel. Tragium, Gesf. hor.
Equisetum quartum, Matth. Lugd.
Croton Nicandri, Ang.
an Androsace, Bellonij.
Equiseti facie recemosa planta, Ad.
Uva marina Monspel. Lob. Tab.
Palygonum quartum Plinij minus, Androsace fortè Bellonij, Clus. hist.
Polygonum marinum secundum, Tab.
Tragus, sive Scorpius maritimus Dalech. Lugd.
Tragum, Uva marina, Dod. desc. Cam.
Uva marina quarta, vel minor, Ger.
an Osteocollon, Hieroclis & Absyrtij, Lugd.

EQUISETUM.

Ἵππουρις Dioscoridi l.4. c.46. sive Cauda equina, quòd folia setis equinis respondeant. Hinc Plinio l.26. c.13. Equisetum, Hippuris à Græcis dicta, est pilus terræ, equinæ setæ similis; cui l.18. c.28. Equisetis, & Equiselis dicitur,

Genera duo Dioscoridi, alterum vicinos arborum caudices scandens: alterum caule cubito majore, & comis brevioribus, &c. Plinius & tertium agnovit, quod pini foliis assimilavit.

I. Equisetum palustre linariæ scopariæ folio: 1. in Prod.
II. Equisetum palustre longioribus setis.
Hippuris major, Brunf. Dod.
Equisetum 1. Matth. Lac. Ang. Cast. Lugd qui etiam sub Equiseti primi Asparago Dodon. pinxit.
Caucon Plinij, Ang.
Equisetum majus, Dod, gal. Lob. ob. Ger.
Hippuris, Ama. Ad. Lob. ico.
Equisetum 2. & Hippuris 1. Diosc. Tab.
III. Equisetum palustre brevioribus setis.
Equisetum palustre, Lob. ico.
IV. Equisetum palustre bevioribus foliis polyspermon: πολύγονον θῆλυ. Sanguinariam fœminam quidam vertunt.
Polygonum fœmina, Dioscoridi.
Polygoni tertium genus, quod Oreon, Plin.
Polygonum fœmina, Matth. Eric. Cord. Brasav. qui Equiseti speciem esse negat. Gesf.

cat. & hort. Dod. Ama. Ang. Lac. Cast. Lugd. Tab.
Sanguinalis fœmina, Cord. in Diosc.
Limnopeuce, Cord. hist.
Polygonum fœmina semine vidua, Ad. Lob. ico.
Polygonon fœmineum, Thal.
Equisetum tertium, Cæs.
Cauda equina fœmina, Ger.

Hoc communiter sine semine reperitur, aliquando ad singulas articulorum commissuras dena & plura semina [hinc polyspermon] adnascuntur.

V. Equisetum pal. minus, polystachion: 2. in Prod.

VI. Equisetum palustre tenuissimis & longissimis setis: 3. in Prod.

VII. Equisetum sylvaticũ tenuissimis setis.
Hippuris minor altera, Trag.
Equisetum sylvaticum, Tab. Ger.

VIII. Equisetum pratense longissimis setis,
Equisetum alterum, Matth. Lac. Cæs. Lugd.
Equisetum alterum, Diosc.
Equiselis, Plin.
Hippuris altera, Trag. Ama.
Hippuris & Equisetum, Ges. cat.
Equisetum, Fuch. ico. Cord. in Diosc.
Equisetum longius, Dod. gal. [figurâ transpositâ.] Fuch.
Hippuris major, Thal. prima, Lon.
Hippuris fontalis, Ad. & Equiset. 2. Diosc. Lob.
Hippuris minor fontalis, Ad.
Hippuris minor, Lob. ico. figurâ 2.
Equisetum palustre majus, Tab. palustre, Ger.

IX. Equisetum arvense longioribus setis.
Hippuris minor, Trag. Dod. Thal.
Hippuris altera, Ges. cat. Cornar.
Equisetum, Er. Cordo, minus, Fuch. figurâ transpositâ: minus vel 3. & 4. Lon.
Polygonon fœmina, Fuch. ico.
Equisetum alterum, Ang. Bras. Cord. in Dios. Lob. ico.
Hippuris arvensis major, & Corsanda Tab.
Equisetum segetale, Ger.

X. Equisetum foliis nudum non ramosum sive junceum, ἵππυρις ἄφυλλος.
Hippuris major, Trag. major altera, Lon.
Sanguinali fœminæ similis, Cordo in Diosc.
Polygonum fœmineum ἀφυλλόκαυλον, Thal.
Equisetum Junceum, Tragi. Lugd.
Hippuris prima Cornar.
Hippuris sine foliis & nuda, Tab.
Equisetum nudum, Ger.

XI. Equisetum foliis nudum ramosum.
Equisetum 3. Matth. Lugd.
Hippuris minor, Lob. ico. & Dodon. sed utriq; quoad primam figuram.

XII. Equisetum nudum minus variegatum Basileense.

an Hippuris lacustris, foliis mansu arenosis, Ges. coll. quod in Prod. 4. est.

XIII. Equisetum fœtidum sub aqua repens, 5. in Prod.
Equisetum pini foliis simile apud Plinium: & Hippuris minima à Diosc. non descripta, Dal. in Plin.
Equiseti quintum genus minimum, Lugd.

SECTIO TERTIA.
DE ARUNDINE, PAPYRO, ET Typha.

ARUNDO.

ARUNDO (quæ Græcis κάλαμος, παρὰ τὸ καλῶς ἀμᾶσθαι, ut vult Etymologus) in odoratam & inodoram dividitur. Odoratam sive Aromaticam, Diosc. l. 1. c. 17. at inodoram c. 115. proposuit, & genera quinque agnovit.

Est enim ναστὸς, θῆλυ, συριγγίας, δόναξ καὶ Φραγμίτης: solida, fœmina, fistulis dicata, crassa & sepiaria. Verùm Theoph. 4. hist. 12. duo summa genera, τὸν αὐλητικὸν, καὶ τὸν ἕτερον, tibialem & reliquam constituit, & inde in plures species subdividit. At Plinius l. 16. c. 36. multo plures differentias agnovit: quare l. 24. c. 11. viginti novem genera se demonstrasse monet, ubi & odoratæ mentio fit.

ARUN-

ARUNDO ODORATA.

I. Calamus Aromaticus Indicus.
Κάλαμος, & Κάλαμος μυρεψικὸς, Hipp. & Gal.
Κάλαμος εὐώδης, Theoph.
Κάλαμος ἀρωματικὸς, Diosc Orib. Ægin. Aëtio.
Κάλαμος ἐρύθριος, Dionysio de situ Orbis.
Calamus Arabicus, Plutarchus Alexandrinus, Cels.
Calamus odoratus, Plin. Hermol. Ruel.
Calamus aromatites, Manardo.
Calamus aromaticus, Cord. in Dioscor. Fuch. comp. Guil. pap. Garz. Lob. ob. Clus. ad Garz. Acost. Cæs. & in 4. parte Ind. Orient. fig. 20. & Diringo Malays, & Deringo, par. 3. Indic. Orient. 39.
Diringuo, 4. parte Ind. Orient. fig. 20.
II. Calamus aromaticus Syriacus.
Calamus aromaticus à Syriaco diversus Guil. pap.
Calamus odoratus Libani, Lob. ico. Cam. ad Matth.
Solius Calami figuram proponunt, qualem à Doct. Paludano, anno 1579. ex Ægypto allatum, Patavij accepimus, qui 1. in Prod.
III. Calamum odoratum Matthiolus pingit, & ex eo Lacuna, Lonicerus, Acosta, Durantes, Lugd. hist Tabernæm & Gerard. Calamum aromaticum nominantes, quem fictitium suspicamur.

ARUNDO INODORA.

I. Arundo vulgaris sive φραγμίτης Diosc.
Κάλαμος Χαρακίας, Theoph.
Harundinis quintum genus, Trag.
Harundo phragmitis, Ruel. Corn. Dod.
Arundo aut Calamus, Tur. Ges. Lon.
Harundo vallaris. Ama.
Harundo vallatoria, Dod. gal. Lob. Lugd. Thal. Ger.
Arundo palustris, Matth. Lugd. Tab.
Calamus vulgaris, Cord. in Diosc.
Canna secunda, quæ fœmina Diosc. Ang.
Calamus sive harundo alia gracilis. Cæs.
II. Arundo sativa, quæ δόναξ Dioscor. & Theoph.
Atundo, Matth. Lac. Cast. Amnica, Ruel.
Arundo domestica, Matth. Lugd. Tab.
Arundo cypria, Dod. gal. Ama. Ger.
Canna quarta, quæ Donax, Ang.
Arundo magna, Ges. hor. Italica major, Cam.
Arundo donax sive cypria, Dod.
Arundo donax sativa, Lob.
Calamus, sive harundo crassa, Cæs.
III. Arundo Anglica foliis in summitate dissectis: 2. in Prod.
IV. Arundo scriptoria atrorubens.
Κάλαμος συριγγίας, Diosc. Σύριγξ, Theoph.
Syringias fistularis arundo 3. Dod. gal.
Canna tertia, Calamus scriptoria, Ang.
Harundo fistularis, Ama.
Fistula vel Syringa, & Arundo scriptoria, Ad. Lob. ico.
Canna fistularis, Tab. Ger.
Sic in China ex Arundinibus pennæ scriptoriæ fiunt [an ex hac?] in quas penicilla more pictorum nostratium indunt: in hist. Ind. Orient. par. 2. c. 26.
V. Arundo farcta maxima atrorubens, quâ Principes pro scipionibus utuntur.
Κάλαμος νάστος, Dioscoridi.
Κάλαμος τοξικὸς, Theophrasto.
Canna Indica, aliquibus Papyrus, Matth. Ital.
Cannæ prima species Diosc. Ang.
Arundo Indica & septima, Dod. gal.
Arundo Indica, cùm teres sit, Papyrus antiquorum non rectè statuitur, Guiland. pap.
Juncus, papyri Ægyptiæ genus, Ama.
Nastos vel farcta, Ad. Lob. ico. tertia, Tab.
Nastos Clusij, Ger.
VI. Arundo farcta geniculata sive sagittalis.
Nastos & Arundo prima, Dod. gal.
Nastos sive farcta altera toxica, Lob. ico.
Arundo farcta seu Nastos 1. Tab.
Calamus sagittalis, Ger.
In Bali Insula, gestant Cannas sagittivomas, ex quibus teretes exilesque sagittulas ex Arundine fabrefactas [an ex prædicta Arundine?] in apice verò intoxicatas, efflant: in hist. Ind. Orient. part. 3. c. 39.
VII. Arundo farcta flava.
Ζευγίτης καὶ αὐλητικὸς, Theophrasto.
Arundo fœmina & secunda, Dod. gal.
Nastos, seu farcta, sive toxica gracilis & plicatilis, Lob. ico.
Nastos secunda, Tab.
Arundo farcta, Ger.
VIII. Arundo repens vel Chamæcalamus.
Arundo humilis, Ges. hor.
Arundo tertia in maritimis, Cæs.
Arundo epigejos, Lugd.

ARUNDO INDICA.

I. Arundo arbor: in qua humor lacteus gignitur, qui Tabaxir, Avic. & Arabibus dicitur.
Mambu Indorum, in cujus arundinibus Tabaxir ſive Saccar. Mambu, Garziæ.
Mambu ſive arbor Tabaxir, Lugd. Frag.
Spodium aut Tabaxir Perſianorum, Acoſt.
Spodium, Caſt. Frag.

Hi duo ſecuti errorem Gerardi Cremonenſis, qui in Rhaſi Tabaxir Arabum per Spodium reddit: cùm Σποδὸς ſive Spodium, ſit Tutia Arabum, cujus in externis remedijs ſolùm uſus eſt. Tabaxir verò in Arabum compoſitionibus, intra corpus ſumatur.

Eſt autem Tabaxir (ut habetur in 4. part. Ind. Orient. c. 14.) medulla arundinis Mambu ſive Bambus, & vocatur Saccar Mambu, id eſt, Sacharum de Mambu, quod propter inſignem vim medicamentoſam magni fit, & ab Arabibus, Perſis, & Aethiopibus, qui illud Tabaxir vocant, avidè coëmitur.
Harundo Indica, Cluſ. exot.
Bambus ſive Iunc. Indic. 4. p. Ind. or. c. 14 fig. 12.
Bambu, Mambu, ex qua Tabaxir, part. 4. Ind. Orient. cap. 3.

Canna Tabaxir & Arundo, quam Indi Bambus vocant, Idem.

Sunt arundines aſpectu gratiſsimæ, prȩaltæ, nigræ, rotundæ, craſſæ, ita ut utraq; manu vix junctim includas, imò femoris craſsitie. Creſcunt ſponte in Norſingæ Regno ad littus, & univerſo littore Malabar, præcipuè juxta Choromandel. Indi ex ijs domos ſuas ædificant, ut in Terenate, quas findunt, & ſingulari induſtria intorquent: part. 5. Ind. Orient. Sic in Pegu etiam, & ſtramine teguntur: par. 7. Ind. Or. c. 35. & 37. & in civitate Bantam, cuncta ædium ſublicia ex his arundinibus aſſulatim diſſectis conſtant: 3. part. Ind. Orient. cap. 22. Imò ad lecticas Pallankyns dictas vulgò, utuntur, in quibus mulieres per publicum deferunt. Sic & naviculas, duobus viris capiendis aptas conficiunt: par. 2. Ind. Orient. 17. & par. 4. c. 14. Hac adverſarij, quem vitâ omnino exuere nolunt, dorſum contundunt: par. 2. Ind. Orient. cap. 32.
Arundines in Indiæ Occident. ſylvis (an eædem cum priore?) non raro naſcuntur, craſsitudine cruris humani, quæ adeò teneræ, ut ſingulæ ſtantes uno ictu gladij ſecentur: aridæ verò tanta duritie, ut fiſsis illis, & in modum Chirurgicorum ſcalprorum efformatis, ſagittas ſuas ita arment Barbari in Braſilia, ut uno ictu feras humi fundant, &c. in Ind. Occident. hiſt. part. 3. c. 12.

Cannæ ſeu arundines editiſsimȩ naſcuntur, quarum quodlibet interſeptum menſuræ Hiſpanicæ capax eſt: hæ ſtructuris ædium etiam adhibentur: in hiſt. Ind. Occident. l. 4. c. 30.

Cannarum Hieroſolymitanarum nomen quoq; occurrit in hiſt. Ind Orient. part. 4. c. 6.

II. Arundo Saccharifera.
Arundo octava, vel ſaccharata, Dod. gal.
Harundo ex quo Saccharum.
Melicalamus, Cord. hiſt.
Mel arundinis quibusdam Saccharum, Lon.
Arundo Saccharata, Dalech. in Dioſc.
Sacchari canna, Geſ. hor.
Arundo ſaccharina Indica, Ad. Lob. ico. Lugd.
Canna mellea, Cæſ.
Arundo & calamus ſaccharinus, Tab.
Calamus Indicus, par. 6. Ind. Or. c. 19.
Calamus Indicus Saccharites, & Canna Saccharina, in hiſt. Ind. Orient. par. 4. 5. & 6. c. 38. & hiſt. Occid. Ind. part. 3. 4. 8. & 9.
De Sacchari differentijs, & conficiendi modo, in noſtris in Matthiolum notis, & lib. de compoſitione Medicam. egimus: Vide & Munſteri coſmograph l. 2. c. 91.

III. Arundo Indica verſicolor.
Canna de Bengala Luſitanis: in Regno Bengala creſcunt Arundines verſicolores, medulla plenæ, craſsitie arundinibus Hiſpanicis ſimiles, paulò tamen tenuiores: virides adhuc, lentæ inflectuntur, ad ſtanni modum, aut inſtar Salicis, foris pūctis verſicoloribus notatæ ſunt, haud ſecus ac ſi arte ita pictæ forent. Vtuntur ijs in Luſitania mulieres vetulæ pro ſcipionibus, quibus greſſus titubantes ſuſtinent, quarum varia genera apud Doct. Paludanum videre eſt: in hiſt. Ind. Orient. p. 2. c. 18.

IV. Arundo Indica verſicolor flexilis.
Rota vocāt in Bengala, aliud genus ejusdem arundinis, quod gracilius & ſuccinctius eſt, viminis ad modum flexile, ex quo Calathi & alia multa pulcherrima conficiuntur: ex hiſt. Ind. Orient. part. 2. cap. 18.

V. Arundo Indica punicea mollis.
Arundo vel Scirpi potiùs genus punicei coloris & mollis, quam parumper contortam, arcui

pro

pro nervo adaptant: naſcitur in Regno Congiano, & in regno Bengala ad Gangen fluvium, hiſt. Ind. Orient. part. 1. c. 5.

VI. Arundo Indica volubilis.
Arundo Indica in Inſula Sumatra, variè ſe circa arbores vinciens, centum, ducentarum, imò trecentarum, & plurium Orgyarum longitudine, ita ut vix ejus origo finiſve deprehendi poſsit, circulis vaſariis conficiendis, valdè accommoda: ad Cluſij curas poſteriores.

VII. Arundo Indica fluitans.
Trombas ſive arundineta fluctuantia in Bali Inſula: in hiſt. Orient. Ind. part. 3. c. 2. & 40. & part. 4. fig. 10. pingitur.
Arundines longæ ſeu Algæ in ſalo fluctuantes, par. 5. Ind. Orient.

VIII. Tubuli arundinacei ad Aſthma.
Refert Manardis, & ex eo Lugd. hiſt. ex Hiſpaniola adferri tubulos cannarum, qui extrinſecus & intrinſecus, gummi illiti ſunt, quod Tabaci ſuccum eſſe putant. Addit Cluſ. incolas Virgineæ frequenter uti tubulis quibusdam ex argilla factis, ad Tabaci fumum hauriendum: quales apud Anglos in frequenti uſu.

IX. Arundo Indica latifolia.
Canna Indica, Geſ. hor. Cluſ. hiſp. [cui & flos cancri nonnullis,] Cam. [cui & Xiphium Indicum,] Cæſ. rubra, Eyſt.
Arundo Indica florida, Ad. Lob. & Canacorus quorundam, quod inter Cannam & Aconem ambiguæ naturæ ſit, quare & Calamacorus.
Papyrus, Caſt.
Gladiolus Indicus, Cam. ad Matth.
Arundo ſeu Canna Indica, Lugd. cum duplici figura.
Arundo Indica latifolia ſive florida, & Harundo liliflora Tab.
Harundo florida, Ger.

X. Arundo Indica latifolia, flore luteo punctato: quæ 3. in Prod.
Canna Indica lutea rubris maculis punctata, vel flore croceo guttato, Eyſt.

PAPYRUS ET QUÆ
pro Papyro uſurpantur.

CUM Papyrus in Aegypto res ſit cognata Arundini, ſecundùm Plin. l. 24. c. 11. imò & Calami chartis ſerviant, eodem, lib. 16. c. 36. autore: idcircò papyrum, & ea quæ in novo Orbe Papyri vicem præbent, ſubijciamus.

I. Papyrus Nilotica ſive Ægyptiaca.
πάπυρος, Dioſc. & Theophraſto.
Papyrus, Plinio & Alpino.
Papyrus Ægyptia ſive Biblus Ægyptia Euſtathio, Guil. pap.

II. Papyrus Syriaca vel Siciliana.
Sari, Theophraſto.
Biblios ſecunda, Euſtachio.
Papyri altera ſpecies, quæ Paperus in Sicilia, Guiland.
Papyrus, Cæſ. Nilotica, Ad. Tab. Ger.
Papyrus Ægyptia, Penæ, Lugd.

Cùm in novo Orbe diverſarum arborum foliis & corticibus pro papyro utantur, ſequentia nominare tantum lubet, ſiquidem ad arbores pertineant.

I. Palmeta humilia, Scalig. Lugd.

II. Guaiabara in Inſula Hiſpaniola, ex Oviedo, Lugd.

III. Copey, ibidem apud eundem.

IV. Tal, in provincia Mangi, Lugd.

V. Lantor, palmæ Indicæ genus, cujus folia viri longitudinem æquant: hiſt. Ind. Orient. part. 4. c. 3. & 6. & pingitur fig. 15.

VI. Ficus Indicæ foliis & Turcæ utuntur, hiſt. Ind. Orient. part. 6. c. 38.

VII. Palmæ, nuces Indicas Cocos gignentis, arboris ſubſtantiam plicabilem uſurpant. hiſt. Ind. Orient. par. 4. c. 12.

VIII. Arboris foliis ſex brachiorum longis, cujus folio extenſo, tres, quatuorúe viri, in itinere operiuntur, ut pluvias non metuant: ex Nicolai Coſtini itinerario, Lugd. hiſtor. refert.

IX. Papyrus ex Iava, eſt liber arboris tenuiſsimæ membranæ inſtar, ut ex Cluſij notis, Lugd. hiſt. proponit.
Papyrifera arbor libro tenuiſsimæ membranæ inſtar candido, Cluſ. exot. l. 1. c. 4.
an Pannus è libro arboris quo in Inſula Tidoræ fœminæ pudenda tegunt, Pigafettæ.

X. Arboris liber ſubpunicei coloris, Cluſ. l. cit. qui & Filorum tenuiſsim. ex arboris

cortice confectorum ibidem meminit.

XI. Melt sive Magnei, ex hujus folijs, Mexicani papyrum & pergamenum conficiunt: Duretus de admirabilibus plantis.

TYPHA EIUSQUE SPECIES.

Τύφης Diosc. l.3. c.133. meminit, cui florum effigies turbinata, quasi typhonis sese gyrantis turbinem, aut gigantis staturam minacem signaret, nomen dedisse videtur: vel potius τίφη à τίφος quod locum palustrem notat.

Duplex est, palustris & cerealis. Theophrast. utriusque meminit: alterius 4. hist. 11. in lacu Orchomenio nascentis: alterius, inter frumentacea, 2. hist. 4. & 4. caussas plant. 6. At Dioscorides de prima, de qua Plinius l.16. c.36. inter aquaticos Calamos egit.

I. Typha palustris major.
Τίφη, Dioscorid. & Theophrasto.
Typha aquatica, Trag. Lugd.
Typha, Matth. Fuch. Ama. Lac. Tur. Cord. in Diosc. Lon. Ad. Lob. Cast. Tab. Ger.
Typha palustris, Ruel. Cæs. aquatica, Cestrum morionis, Dod.
Papyri species, Dod. gal.
Ulva, Ang.
Juncus asper Dod. Lugd.

II. Typha palustris clavâ gracili.
Typha media, Clus. pann.

III. Typha palustris minor.
Typha minor, Ad. Lob. ico. Lugd. minima, Clus. pann.
Typha minor sive Typhula, Tab.

SECTIO QUARTA.

DE FRUMENTO.

Triticum, Zea, Hordeum, Secale, Avena, Ustilago, Oryza, Milium, Panicum, Phalaris.

FRUMENTACEA dicuntur, quæcunque geniculato culmo, & foliis harundinaceis constant, semenq; panificio & pultibus aptum, in spicis aut jubis producunt, ceu Triticum, Hordeum, Milium, Panicum, & his similia.

Genera prima duo sunt, per tempora satûs divisa: Hyberna, quæ circa Vergiliarum occasum sata, terrâ per hyemem nutriuntur, ut Triticum, Hordeum: Aestiva, quæ ante æstatem, Vergiliarum exortu seruntur, ut Milium, Panicum. Verùm in Græcia & Asia, omnia Vergiliarum occasu seri, Plinius testis est: quædam autem utroq; tempore in Italia: ex his quædam & tertio, Veris scilicet: aliqui enim Verna appellant, Milium, Panicum, Alicam seu Siliginem.

DE TRITICO.

TRITICUM, quamvis generaliter omne frumentum, quod ex spicis tritum, ac trituratione repurgatum est, significet, ut ex Varrone colligere est; posteriores tamen, peculiari frumenti speciei Tritici nomen tribuunt, de quo priori loco, Dioscoridem imitati, qui l.2. c.107. περὶ πυρῶν primò egit. Πυρὸς *dicitur Græcis, quasi* σπυρὸς, *pro* σπορὸς, ἀπὸ τοῦ σπείρειν, *secundùm Etymologicum.*

Genera duo fecit Dioscorides: at Theoph. 8. hist. 4. plura ratione regionum, quæ ex locis cognomina sortita sunt: quæ etiam colore & specie, & proprietate inter se differunt: quem Plinius l.18. c.7. sequitur. Sic in Lyma Ind. Occident. una Tritici spica, duplò plus Hispanicis spicis fundit: in hist. Ind. Occident. part. 9. additamento.

I. Triti-

I. Triticum hybernum ariſtis carens.
Triticum, Brunf. 4. Geſ. hor. Cord. in Dioſc. Cui & Triticum ſemeſtre Dod. Tab. ſive Robus, Colum. Dod gal.
Tritici primum genus, Trag. Fuch. Lon.
Siligo ſpica mutica, Ad. & Lob.
Triticum ſpica mutica, Lugd. Ger.
Triticum ariſtis carens, Cæſ.
Siligo veterum videtur, quam Plinius Tritici delicias vocavit.

II. Triticum ſiligineum.
Triticum candidum, Græcorum & Galeni, Σιλίγνις & τεῖφυς Hippocr. aut ejus interpreti Trago: ſive Olyro.
Siligo Varroni, Columellæ & Plinio, cui & Sandalum.
Tritici genus candidiſtrimum, Cæſalp. 1. 13. vocavit.

III. Triticum æſtivum.
Trimeſtre triticum Græcis τριμηναῖον Theoph. & Dioſcor.
Seranium, Galen.
Siliginis & tritici tertia ſpecies, Columell.
Triticum trimeſtre, Portæ.
Triticum aliud quod Vernellum vocant, Cæſalp.

IV. Triticum rufum grano maximo.
Far ſive Adoreum veterum, Lugd.

V. Triticum rufum hexaſtychon.
Tritici rufi genus aliud, Lugd.

VI. Triticum ſpicâ multiplici.
Triticum ramoſum Plinij, ſpicâ ramoſâ, Cæſ.
Tritici quinta ſpecies, & Gran del graſpo, id eſt, frumentum racemoſum, Ang.
Triticum multiplici ſpica, Lob. ico. Ger.
Ble qui truche, Lugd.
Triticum typhinum multiplici ſpicâ Tab.
Triticum racemoſum, Portæ.
Spicis modo paucioribus, modo pluribus, ita ut Matthiolus 24. ſpicas viderit.

VII. Triticum ſemine oblongo.
Long gran Matis conenſium, ad βρίζαν Thraciã Galeni accedere videtur, Lugd.
Huic congener Frumentũ Scourgeon, Ruellij.

VIII. Triticum ariſtis longioribus ſpicâ cæruleâ.
Triticum Loca vocatum alterum, & triticum lucidum Gallo-belgarum, Lob. ico.
Tragus frumenti genus ſpicâ cæruleâ, Lugd.
Triticum nigrum peregrinum 2. Tab.
Triticum lucidum, Ger.

IX. Triticum ariſtis longioribus ſpicâ albâ. an Far Gallicum ſive barbati genus, Ruel.
Robus ſive Triticum, Inſularis Gallo-belgis.
Loca vocatum, Lob. ico.
Triticum typhinum, Ger. quartum, Tab.

X. Triticum typhinum ſive Typha cerealis multiplici folliculo.
Typha inter frumentacea, Theoph. Typha, Galeno: Typhe, Plinio.

XI. Triticum typhinum ſimplici folliculo.
Tritici tertium genus, Trag. Fuch. Lon.
Triticum, Matth. Lac. Caſt. Lugd.
Triticum Romanum Tragi, Eid.
Typha cerealis, Ruel. Dod. gal.
Typha Dodonæi, & Typha Fuchſij, Lugd.
Triticum ariſtis circumvallatum, Ger.
Triticum typhinum, Tab. ariſtis munitũ, Cæſ.

XII. Triticum typhinum ſimplici folliculo Hiſpanicum.
Triticum typhinum, Dod. Lugd.
Triticum ariſtis circumvallatum, Lob.

XIII. Triticum ſylveſtre Creticum.
Agrioſtari, id eſt, Triticum ſylveſtre grano minore tritico ſativo, in Creta frequentis: Honor. Belli epiſt. 5. ad Cluſium.
Agrioſtari, ſive Frumentum ſyl. Creticum, Pon. in Bald: Ital.

ZEA EIUSQUE SPECIES.

ZEA, Ζεία, ἡ ζέα, quibusdam idem cum ὄλυρα: aliis frumenti peculiaris ſpecies, quæ Latinorum Semen eſt: nam & Plinio Zea, Semen dicitur l. 18. c. 8.
Duûm generum eſt Dioſcoridi l. 2. c. 111. ἁπλῆ ἡ δίκοκκος.

I. Zea Briza dicta, vel Monococcos German.
Ζεία ἁπλῆ, quòd ſimplicis grani ſit, Dioſc.
Spelta prima, Trag. ico. ſecunda, Eid. deſcript.
Zea, Ang.
Zeæ ſimplex, Matth. Lac. Cord. in Dioſc.
Zeæ alterum genus, Fuch.
Frumentum loculare: Ruel.
Siligo, & Zeæ alterum genus, Tur.
Briza, Dod. gal. Ad. Lugdun. Monococcos, Lob. Ger.
Monococcon, frumentũ barbatum. Far venniculum rubrum, Col. Zea, Mneſithei fortè, Dod.

Spelta vulgò, Cæſ.
Zeæ ſpecies prima, Caſt.
Zea monococcos, Tab. minor & monococcos, Lugd.
II. Zea dicoccos vel major.
ζεὰ δίκοκκος, [quòd grana bina juncta habeat,]
Zea Dioſc.
Zea, Theoph. & Galeno.
Zea, Brunf. Cord. in Dioſc. Lon. Ger.
Spelta prima, Trag. deſcript. ſecunda, Eid. ico.
Zea dicoccos, Matth.
Zea altera, Matth. Lac. Caſt.
Zeæ primum genus, Fuch. Tur.
Zea, Romanis veteribus Semen, nunc Spelta, Dod. gal.
Zea, vulgò Spelta, Far antiquis: Ador poſterioribus, & Semen Adoreum, Dod.
Typha, Ang.
Far primum, Cæſ.
Zea major ſeu dicoccos, Lugd.
Zea ador, Tab.
III. Zea Amylea, vel Zeopyrum Amylæum. an Far. Olyra Dioſc. halicaſtrum trimeſtre cognominatum, Col.
Triticum ſecundum, Trag. Fuch. Lon.
Olyra, Dod. gal. Lugd.
Triticum trimeſtre, Cord.
Amylæum frumentum & Far halicaſtrũ, Dod.
Frumentum vel Triticum Amylæum, Tab.
Triticum amylæum, Ger.
IV. Zeopyrum ſeu Triticoſpeltum, quòd naturam habeat ζειᾶς ϰ πυρϰ.
Ζεόπυρον ϰ γυμνόκριθον, Galeno.
Speltæ ſpecies tertia, Trag.
Hordeum alterum, Ang.
Zeopyron, Dod. Ad. Lob. Lugd. Tab.
Hordeum glabrum, Cord. hiſt. hexaſtichon, hodie hordeum ſine tunica, Cord. in Dioſc.
Hordeum nudum, Geſ. hor. Ger. mundum, Cæſ.
Hordeum γυμνόκριθον, Cam.
V. Zeocryton ſeu Oryza Germanica.
Oryza Germanica, Trag. [cui & Tragum cereale, & candidum far,] Dod. cui & Far Gallicum, & frumenti barbati genus Ruel. videtur.
Olyra, Ad.
Far, Teutſcher Reiß / Caſt.
Thypha Theophraſti, Tab.
an Far Cluſianum, Lugd.
Spelta in Regno Congiano, omnium frumentorum, quæ habent, viliſſimum, quo porcos alunt: in hiſt. Ind. Orient. part. 1. lib. 2. c. 1.
Siligine abundat ex ſe Cambaię Regnum: hiſt. Ind. Orient. par. 1. lib. 2. c. 1. & Chinæ tellus feraciſsima eſt Siliginis, ibid. c. 25. & Japonenſis terra ſiliginem fert, ibid. c 28.
Siliginis Turcicæ, quæ Milie Abrain dicitur, promontorium Viride perfelix: Ind. Orient. part. 3. c. 40.

HORDEUM EIUSQUE SPECIES.

HORDEUM, κριθὴ ἀπὸ τȣ̃ διακεκρίσθαι, quòd eo reperto & in uſum recepto, glandibus ſpretis, à brutis homines diſtincti ſunt: antiquiſsimum enim in cibis hordeum, ſicuti Athenienſium ritu, Menandro autore, apparet, & gladiatorum cognomine. (ut Plin. l. 18. c. 7. loquitur,) qui Hordearij vocabantur: nunc ſtudioſos, idiotæ ſic appellare ſolent.

Unius Dioſcorid. l. 2. c. 108. meminit: at Theoph. 8. hiſt. 4. Hordeum aliud rotundius minusq́ʒ, aliud oblongius majusq́ʒ: Item aliud candidum, aliud ad purpuram accedens. Hoc, ut & Triticum, in India Occid. ſemine ex Hiſpania delato, fœcundius & uberius enaſcitur, ut habetur in hiſt. Ind. Occid. par. 9. c. 31.

I. Hordeum polyſtichum hybernum.
Hordeum, Brunf. Matth. Lac. Geſ. hor. Lob. [cui & Hordeum polyſtichon autumnale Ad. part. alt.] Dod.
Lon. Caſt. Cæſ. Ger.
Hordeum majus, Trag.
Hordeum polyſtichum, Fuch. Tur. Dod. gal. [cui & Hordeum Cantherinum,] Lugd. Tab.
Hordeum primum, Ang.
Hordeum ſecundum hyemale, Cord. in Dioſc.
Polyſtichum dicitur quia in multos verſus ſpicatur: eſt enim differentia in ſpicarum forma, magnitudine & granorum numero: quoddam binos, quoddam ternos quaternos, quinos, cumque plurimum ſenos verſus habet: ſic aliud rotundius & minus, aliud oblongius & majus, aliud candidius, aliud nigrius.
II. Hordeum polyſtichum vernum.
Hordeum ſenis verſibus, Matth. Cam.
Hordeum Septentrioni notiſsimum πολύστιχον, Lob. ob.

Hor-

Hordeum polystichon vernum, Lob.ico.& Ad. port. alt.
Hordeum polystichum æstivum, & Hordeum trimestre polystichum, Tab.
III. Hordeum distichon: quòd spicâ binos ordines habeat, Plinio.
Hordeum Δίστιχον Galaticum, Columellæ.
Hordeum Cantherinum, Ruellio.
Hordeum minus, Trag.
Hordeum distichum, Fuch. Tur. Dod. Cord. in Diosc. Lob. Lugd. Tab. cui & æstivum & trimestre minus.
Hordeum binis versibus, Matth. Cam.
Hordei alterum genus, Cæs.
IV. Hordeum Causticum.
Orzada ex Hispania nova, Monardi, Cast.
Hordeolum Monardis, Lugd.
Cevadilla, id est, Hordeolũ, Monardi & Frag.
Causticum est, solum propter similitudinem huc relatum.

SECALE SIVE ROGGA
ejusque species.

SECALE, monente Plinio l.18. c.16. etiam Farrago appellatur: nonnullis Rogga: & duplex est, sationis tempore & magnitudine distinctum.

I. Secale latifolium, in Prod. descriptum.
II. Secale hybernum vel majus.
Siligo, Brunf. Ruel. Lon. veterum & secale, Tra.
Secale, Matth. Dod. gal. (quibusdam Farrago, non tamen est vera Farrago, quæ nil aliud est quam Hordeum,) Fuch. Lob. Tab. Ger.
Secale & Farrago Plinij, Lugd. Cast.
Olyra, Cord. in Diosc.
Rogga sive secale Plinij, Dod.
Tipha cerealis & Tipha Theophrasti, Portæ.
III. Secale vernum vel minus.
Siligo æstiva, Trag.
Secale alterum, Lugd.
Rogga sive secale æstivum, Dod.
Illud lætius, hoc gracilius, culmis paucioribus, spicâ breviore & tenuiore.
IV. Secale luxurians.
Clavi siliginis, Lon.
Secalis mater, Thal. tit. de Gramine.
An Plin. l.18. c.17. de hoc intelligendus, dum scribit: Inter vitia segetum & luxuria est, cùm onerata fertilitate procumbunt: alij volunt Plinium intelligere id, quod Theophr. 8 hist. φυλλομανίαν, insanam foliorum luxuriam, vocavit.
V. Secale affinis peregrina.
Nuchani, Garziæ.
Secales peregrinum genus, Lugd.

AVENA EIUSQUE SPECIES.

AVENA, Βρῶμος Dioscoridi l.2. c.116. forsan à βρῶμα, quod cibum significat: nam ut autor est Plin. l. 18. c.17. Germaniæ populi hujus pulte vivunt. Theoph. 4. hist. 6. ex Zea Aven. fieri scribit: at Plin. l.c. Aven. primũ frumenti vitiũ esse, & Hordeum in eam degenerare, refert.

I. Avena vulgaris seu alba.
Avena, Brunf. Matth. Fuch. Dod. Tur. Ama. Lac. Lon. Ad. Cast. Tab. Lugd.
Avena sativa & prima, Trag.
Avena vesca, Ad. Lob. Ger.
Avena frumentum, Cord. in Diosc.
Avenæ prima species, Ang.
Avena mitior & sativa, Cæs.
II. Avena nigra.
Avena altera, Ang.
Bromos, Ama.
Avena sylvestrior nigra, Cæs.
III. Avena nuda.
Avena nuda, Ad. Lob. Dod. Tab Ger.

USTILAGO.

USTILAGO, frugum, præsertim spicatarum, maximè Avenæ & Secales, morbus est. Theoph. 8. hist. 10. de frugum vitiis agens, scribit, quædam communia esse omnibus seminibus, ut ἐρυσίβην, id est, Rubigo, sicut Gaza vertit: quædam verò propria quibusdam, ut Tabitudo radicis, Ciceri & Erucarum infestatio. Sic & 3. causar. 27. Rubiginis, & Plin. l.18. c.17. meminere.

I. Ustila-

I. Vstilago secales.
Vstilago, Trag. Dod. (cui Avenæ ac Tritici propriè morbus) Lon. Lob. Lugd. (cui præsertim Avenæ pestis est.)
Vstilago secalina, Tab.
II. Vstilago hordei.
Vstilago polystichi, & Vstilago hordei dystichi, Lob. ico.
Vstilago hordeacea, Tab.
III. Vstilago Avenæ: & Lob. ico.
Vstilago Avenacea, Tab.

ORYZA.

ORYZA Dioscoridi l.2. cap.117. ὄρυζον Theoph.4. hist.5. Oryza Plin. l.8. cap.7. ex qua Ptisanam fieri scribit. Per Ptisanam aliqui intelligunt Oryzam, quæ vulgò cortice nudata venalis habetur.

I. Oryza Italica, ad differentiam Germanicæ, de qua inter Zeas.
Oryza, Brunf. Matth. Ang. Tur. Cord. in Diosc. Lac. Dod. Lob. Lon. Cæs. Cast. Cam. Tab. Oryza peregrina, Trago.
Oryzam, frumentacearum generi, Diosc. inter legumina, Galenus recenset, Lugd.
Hordeum Galaticum Columellæ, Hermolaus, Ruel. Ama. & Tab. censuêre.
II. Oryza Indiæ Orientali peculiaris.
Oryzæ peculiare genus, Regina Patensis, Hollandis obtulit, vt habetur in Ind. Or. par. 8. sed quid? Oryzam ex India originem traxisse, & per universum ferè orbem disseminatam esse, in 6. part. Ind. Orient. scribitur. Hæc præcipua omnium Indiæ Orientalis locorum annona est, part. 3. Ind. Orient. c. 39. Hinc Indis loco panis est, ex ea placentas parantibus; ex qua in China potum faciunt, quem in Peru Acuam vocant: in Iaponia vinum, quod Iavenses Aracle nominant: & in Pegu, Aquam extrahunt, quæ cum aqua vitæ certat: part. 7. Ind. Orient. c. 36.
Distinguunt in Oryzam optimam, quam Girasol, & in viliorem, quam Chambasal Indi vocant. Linscot. par. 2. Ind. Or. c. 37. & par. 4. c. 6. In summa, Oryzæ usus, universis propè nationibus, non minus quàm frumentum familiaris est: ut de China, Iaponia, Philippinis, & maxima Indiæ Orientalis parte sileam, etiã per Africam & Aethiopiam universam, Indiamque Occidentalem, cibus usitatissimus est. Sic & Europæi, qui panes ex frumento habent, Oryza, obsonij vice, cum lacte aut aqua decoctâ, utuntur.

FRVMENTVM INDICVM.

ETSI in Canaria frumenti varia genera habeantur: attamen potissimum apud Indos quadruplex est: Primum, Milium Indicum: secundum Mays, quod Triticum ipsorum est: tertium, quod Manigette indigetant: quartum est Oryza, quæ in Regno Congiano Mazza di Manputo, id est, semen Lusitanicum, at Malaicenses Bras appellant: & tres posteriores species delineatæ in 6. parte historiæ Indiæ Orientalis figura 14. proponuntur.

I. Frumentum Indicum, seu Milium Indic. Milium hoc spicas habet oblongas, ex granulis colore semen Cannabis æmulantibus, compositas, formâ nonnihil oblongis, utriculis sive folliculis aristis carentibus inclusis instar Dipsaci herbæ, quod trium mensium spacio succrescit: dein abscinditur, in terram mensis spacio deponitur, ut Solis calore probè exiccetur & percoquatur: tandem spicę à culmis resecantur, in fasciculos collectę domum deportantur, stramine operiendis, vel muniendis ædificijs, destinato. Hoc frumenti genus optimum est, quod fractum & comminutum, cãdidissimum apparet, ex quo facili labore panis pinsitur, cùm admodum molle sit, & attritu statim, massam conficiendis panibus aptam, præbeat. Et hoc fru-

hoc frumenti genus, ſemper habuerunt, etiam ante Luſitanorum adventum: hiſt. Ind. Orient. part. 6. cap. 30.
An ſemen, quod Congiani Lucum vocant, cannabis grana, niſi quòd paulo ſit majus, referens, quod molâ manuariâ, ſubactum & piſtum, panem præbet candidum, tritico non inferiorem, hiſt. Ind. Orient. part. 1. l. 2. cap. 1.
an Arundinis genus granum ferens, noſtro Secali aut frumento ſimile, quod decoctum eſui eſt aptum: Inſulæ Virgineæ hiſtoria.

II. Frumentum Indicum grano avellanæ magnitudine.

Folia habet anguſta & tenuia, ſed in tantam altitudinem, quemadmodum tertium, non exurgit: ex ramis frumentum illud inſtar nucum avellanarum dependet, quod ariſtas habet cum Tritico ſive Mays convenientes, colore rubicundo: grana cute tenella involuta, putaminibus includuntur, & peculiaribus quaſi loculis, ad modum granorum in malo Punico, ab invicem diſtincta: ſeminatur in agris, quemadmodum frumentum verum, potiſsimum in Africa, & quidē in peculiari quodam loco, qui nomen etiam ſuum inde obtinuit: & Æthiopibus, Manigette: Batavis, Grain dicitur: part. 6. Indic. Or. cap. 38.

III. Frumentum Indicum Mays dictum.
an Triticum Bactrianum Plin. l. 18. c. 7.
Frumentum Arabicum, quod Mays nominant, in hiſt. Ind. Orient. part. 8.
Frumentum ex Guinea, ibid.
Triticum Indicum ſive Mays, quod Luſitani apud Nigritas primò ſeminarunt: in hiſt. Ind. Orient. part. 6. c. 31.
Pagatowr, Virgineæ indigenis.
Avati fructus, ex quo Braſiliani potum Kaawy coquunt: Stad. par. 3. Amer. c. 7.
Milium amplum, Triticum Sarracenicum, barbaris Avati, quod idem cum Indorum Mays & Triticum Peruanum, Lerio part. 3. Amer. c. 8.
Milium Abrayn, id eſt, Siligo Turcica in Baly. par. 3. Ind. Or. c. 40.
Frumentum Aſiaticum: par. 7. Ind. Occid.
Milium Braſilianum: par. 3. Amer.
Milium in florida: par. 6. Ind. Occid.

Differentia notanda, cùm duo genera, ad ſex vel ſeptem pedes, tertium ad decem in Virginea excreſcat. Sic alterum craſsius & rotundius, ut quod è Lucanis tollitur: alterum ſubtilius & aridius, quod Morochen appellant.

Granum hoc magni proventus eſt (bis enim Martio & Junio ſerunt: part. 2. Ind. Occid.) cùm in Peru ex uno grano 600. gignantur: at in Virginea mille & quinquaginta, & interdum bina millia reddat. Siquidem ſpica vel una, vel binæ, ternæ, vel quaternæ, & ſingulæ ſpicæ quinquies, ſexies, & ſepties centena grana in Virginea contineant: apud Americanos, ſinguli culmi tribus quatuorve ſpicis onuſti adoleſcunt, quarum ſingulæ, grana centum & amplius pendunt. Sic grana alba, rubra, flava, cærulea, in Virginea ſunt.
Frugum omnium communiſsimum Indiæ Occidentalis locis, in Peru, nova Hiſpania, Guatimala, Chile, & univerſa terra firma, in Inſulis verò non item: ſic & in Indiæ Orientalis aliquibus. Hoc Indi communiter cum primo commiſcent: & ex hoc ſolo panem Arepas nominatum, & potum Chicha (potus ſubacidulus Cici dictus: par. 9. Ind Occid. addit.) Indis vocatum; ut fortiſsimum, quod in Peru Sora dicitur.
an hæc herba quâ in Braſilia aliquando ſenes virilia contegunt, cujus folia duorum digitorum latitudine, paulùm incurva, in longitudinem excreſcentia, veluti calamus qui ſpicam Milij ſive Tritici Sarracenici contegit: Lerio in Braſil. cap. 7.

Hactenus ex hiſt. Indica: ſubjiciamus recentiorum nomina.
Turcicum frumentum, Trag. (cui & Typha magna) Fuch.
Frumentum Indicum, perperam Turcicum, Matth. Lon. Caſt.
Milium Indicum Plinianum, Ruell. Geſ. Ad. Lob. cui & Mays Occidentalium.
Milium Indicum, Dod Gal. (cui & frumentum Aſiaticum,) Tur. Lac. Geſ. cat.
Frumenti octava ſpecies Turcic. dictum, Ang.
Triticum Bactrianum ſive Indicum, Cord. hiſt. Geſ. hort.
Frumentum Turcicum, Ang. Dod. Geſ. hor. (cui & Panicum peregrinum rectius,) Tab. Ger.
Triticum Indicum Fuch. & Matth. Lugd. Porte.
Maizum, Monardi.
Maiz, triticum Indicum potius, quàm frumentum Turcicum dicendum, cùm non ex Aſia, ſed In-

ſed India primum ſit allatum, Cam.
Maiz Indorum, Panicum Indicum, Cæſ.
Mays, quod nulla ſpecie cum Milio, quod Plinius ex India in Italiam importari ſcribit, convenit, Joſeph. Acoſta hiſt. Ind. l. 4. c. 16.

Variat apud nos floris colore, purpureo, rubeo, luteo, aliquando pro ratione fructus futuri: granorum in colore quatuor præcipuè genera: habetur enim granis rufeſcentibus, nigricantibus, crocantibus, & ſubalbicantibus.

IV. Frumentum Ind. Mays dictum alterum.
Milium Indicum magnum aliud, Lob. ico.
Milium Indicum, Caſt.
Frumentum Indicum, Tab.
Frumentum Aſiaticum, Ger.

Hoc cùm ſpicarum colore variet, idcircò Tabernæmontanus ſpicas ſedecim, Gerardus verò 12. pingit: quæ colore ſunt vel ſimplici, vel mixto: ſimplici, albo, luteo, aureo, violaceo, ſpadiceo, nigro: mixtis coloribus, albo, ſpadiceo: & cæruleo: cæruleo, albo, nigro, partimq; punctis ſpadiceis mixto: albo, violaceo, luteo cum punctis ſpadiceis: rubro, nigro & ſpadiceo: luteo albo, aliquando cæruleo & violaceo, aliquando luteo & albo, violaceis & cęruleis punctis aſperſis: rubro & ſpadiceo: aureo & albo: cæruleo, luteo, albo, & punctis cæruleis aſperſis: deniq; cæruleo, luteo, violaceo & albo.

V. Frumentum Indic. Mays dictum minus.
Hujus Tabern. meminit, quòd prioris altitudinem tantùm mediam attingat, cujus ſpicæ non ad culmorum latera, ſed floribus ſuccedant, colore albo, rubeo, ſpadiceo, luteo, atrorubente, & aliquando mixto.

MILIUM EJUSQUE SPECIES.

Milium, à miliari ſumma Feſto, quaſi milleſimum granum ferat. Κέγχρ☉ *Dioſcor. lib. 2. cap. 119. & Theoph. 8. hiſt. 3. à numeroſiſsimis & minutis granis ficuum, quæ* Κεγχραμίδες *vocantur. Hippocrati ſecundùm Galenum* πέσπαλ☉· *Milium, Plin. lib. 18. c. 7.*

I. Milium ſemine luteo vel albo.
Milium, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Tur. Dod. Cord. in Dioſc. Lac. Lon. Lob. Caſt. Tab. Lugd.
Milium Dioſcoridis, Theophraſti & Plin. Cæſ.
Milium vulgare, Geſ. hor. Ad. commune, Ang.
Milium aureum & album, Cam.

II. Milium ſemine nigro.
Milij nigri ſpecies apud Oribaſium, Ang.
Milium ſemine nigro & latiore juba, Lob. obſ.
Milij alterum genus è colore nigro deterius, Cæſalp.
Milium jubâ ſubinde coloris nigricantis, Dod.
Milium nigrum, Tab. Cam. Ger.

Hoc quod in Argovia Bernatum frequenter ſeritur, à vulgato differt folijs latioribus, caule non adeò alto, jubâ ſparsâ & minore, ſemine aliquantum majore & rotundiore, & ad pultes conficiendas altero longè utiliore.

III. Milium Sabæum.
Millo, frumentum in Guinea parvum, Milij forma ſed dulcius, ex quo panem & vinum conficiunt in Regno Sabo: ad Cluſ. curas poſt.

IV. Milium arundinaceum ſubrotundo ſemine, Sorgo nominatum.
Milium quod ex India in Italiam invectum nigro colore, Plinio.
Panicum Dioſcoridis & Plinij, Trag.
Milium Indicum, Matth. Fuch. ico. (cui & Sarracenicum,) Geſ. hor. Cord. hiſt. Guiland. Lugd. Caſt. deſ.
Milium Indicum Plinij, Ang. Cam.
Milium aliud, Ama.
Panicum Indicum, Geſ. hor.
Sorghi, Fuch. Dod. gal. (cui Panici ſpecies videtur,) Lon.
Sorgum, Geſ. hor. Tab. (cui & Panicum loculare,) Ger.
Sorgo, Melica Italorum, Lob. Sorgo Inſubrum, Bellonio.
Melica ſive Sorgum, Dod.
Melica, fortè à Meline: Sagina alijs à ſaginando, Calamagroſtis Dioſcoridis ex hoc genere videtur, Cæſ.

Variat ſeminis colore, quod aliàs rufum, aliàs plenius nigricat: habetur & album & luteum, quod
Sorgum fructu rubro & fructu albo, Eyſt.

V. Milium arundinac. plano alboq; ſemine.
Sorgo ſimile granum, Hareomen Arabum, Bellonio.
Dora, Rauvvolfio.
Milium Æthiopicum, Portæ.

an Mi-

an Milium album in Regno Congi, quod Mazza di Congo, id est, semen Congianum vocant, hist. Ind. Orient. part. prim. libro secundo, cap. primo.

PANICUM EIUSQUE SPECIES.

Ἔλυμος καὶ μελίνη Dioscoridi lib. 2. cap. 120. Theoph. 8. hist. cap. 1. 3, 7. & 10. μέλινος. Ἔλυμος, forsan ab ἐλύω involuo. Plin. lib. 18. cap. 7. Panicum, à paniculis quibus semen inest. Mel frugum Dioclis, eidem lib. 22. cap. 25. μελίνη, quasi melleum quidpiam.

I. Panicum Germanicum, sive paniculâ minore.
Milium agreste sive exiguum, Trag.
Panicum, Fuch. Tur. Dod. Cord. Gesner. hor. Lon. Lob. Cæsalp. Cam. Tab. Ger.
Variat paniculis albis, flavis & purpureis: semen album, luteum, rufescens: Dioscorides frumentaceis, Gal. leguminibus jungit.
II. Panicum Italicum, sive paniculâ majore.
Panicum Marcello, Hermolao, Ruellio, Matthiolo, cui & domesticum: Anguil. Cæsalp. Portæ.
Panicum satiuum, Lugdunensi.
Panicum vulgare, Clus. hist.
Panicum aliud Indicum, paniculâ villosâ, Lob.
Panici Indici spica, Dodon.
Panicum Indicum, Tab. Ger.
III. Panicum Indicum spica obtusa cærulea.
Panicum cæruleum Indic. Ad. Lob. ico. Cam. Tab.
Panicum Indicum, Dod. Ger. sive peregrinum, Lugd.
Panicum Americanum, Clus. hist.
Panicula est subcærulea, in calidioribus regionibus magis satura.
IV. Panicum Indicum spicâ longissimâ.
Panici Americani spica grandis vel sesquipedalis, Clus. hist.
Panicum Æthiopicum ex Guinea, Clus. hist. ap. ad lib. 6.

DE SESAMO ET ERYSIMO CEREALI.

Cum Dioscorides & Theophrastus Sesamum inter fruges retulerint: & Plin. lib. 18. cap. 10. frumenta æstiua dixerit, Sesama, milium, panicum: sic & Erysimum in Asia & Græcia, Sesamo simile asserat: & Theophrastus 2. caus. plant. 17. semina hæc, milium, sesamum, erysimum inter fruges reposuerit: & 6. caus. plant. 19. Sesama & Erysimum sicca cibo idonea, non verò viridia scripserit, de utroque nunc.

Sesamum & Sesama similiter Dioscoridi lib. 2. cap. 121. Theoph. pluribus locis σήσαμον, aliis σησάμη dicitur. Duplex Theophrastus agnovisse videtur, dum 8. hist. 5. inquit, Et Sesami genus quoddam candidum datur.

SESAMUM VETERUM.

Sesamum, Matth. Ang. Tur. Lob. Dod. Cast. Tab. Portæ.
Sesamum verum, Cord. in Diosc. Ges. hor. Lugd. Cam.
Sesama, Cæsalp.
Sempsem, Alpino.
Semen ex Alexandria, Creta, Sicilia affertur.

ERYSIMUM.

Theophrasti folio hederaceo, τραγόπυρον καὶ φηγόπυρον, hirco-triticum & fagi-triticum, quòd fagineam glandem forma triquetra & colore sordido quodammodo referat, licet multo minus sit.
Ocymum veterum, Trago.
Frumentum Sarracenicum, Matth. Lugd. Cast.
Tragotrophon & Fago-triticum, Dod. gal.
Erysimi alterum genus Theoph. Cord. in Diosc.
Irion cerealis sive Erysimum Ruel.
Erysimum cereale, Ges. cat. Portæ.
Frumenti genus folio hederaceo, Eid.
Formentone, Ang. (cui Ocymum est Varronis) Cæsalp.
Frumentum vaccinum, Lon.
Erysimum Theophrasti, Lob.
Fegopyron, Dodonæo, Fagopyrum, Ad. (an Erysimum Theoph.) Lob. ob. (& Lampsana vera quorundam,) Franco.
Ocymum cereale, Clus. pan. Tab.

Tragopyron, Gerard.
Polygonum hederaceum, Col.
Sarracenicum dicitur, quia ex Africa primum delatum credatur: nam veteribus vel non cognitum, vel non usitatum, vel neglectum, Donæus asserit.

PHALARIS.

PHALARIS Plinio lib. 27. cap. 12. Φάλαρις Dioscoridi lib. 3. cap. 159. an Melia altera Theophrasti.

I, Phalaris major semine albo.
Phalaris Dioscoridis, Trag. ico.
Phalaris, Matth. Ang. Tur. Dod. Cord. Ges. hor. [cui & Canariense semen,] Lon. Lob. Cæsalp. Cast. Cam. Lugd. Tab. Ger.
Phalaris herba, Ges. cat.
Milium alterum Theoph. Dalech. in Plin.

II. Phalaris major semine nigro.
Cuneno, Melitensium incolis.
Granum hoc in Melita frequens, Canariis insulis familiare, Massiliæ notum, nigrum, oblongum, milio simile, quo Canarios passeres præcipuè nutriunt: ex grano aliquando à Dalechampio sato, Phalaris prodiit.

SECTIO QUINTA.

ASPHODELUS, PHALANGIUM.

ASPHODELUS sive Hastula Regia, quòd regij sceptri effigiem, dum floret, referat. Ἀσφοδέλȣ unius Discor. lib. 2. c. 199. meminit, cujus florem ἀνθέρικον appellent: & Theophrast. 1. hist. 10. & 7. ejusd. 11. & 12. qui 1. hist. 7. ἀνθέρικὸν, pro tota planta usurpat. Asphodelum aliquos Heroin appellasse, Dionysium marem ac fœminam fecisse, & aliquos Halymon Hesiodi existimasse, Plin. lib. 22. cap. 12. scribit. Sic lib. 21. cap. 17. testatur, Theoph. & ferè Græcos & Pythagoram, caulem Anthericon, radicem verò, quæ ex octuaginta simul aceruatis bulbis constat, Asphodelum nominasse: cujus genera duo faciunt: quod etiam lib. & cap. 22. ostendit.

I. Asphodelus albus ramosus mas.
Asphodelus primus, Ang. Clus. hist.
Asphodelus major, Clus. hisp. albus, Eyst.
Asphodelus ramosus, Lob. ico. Ger.
Asphodelus caule ramoso maritimus & mas, Cæs.
Hic sæpè radicibus ducentis, aut pluribus ab uno capite dependentibus reperitur.

II. Asphodelus albus non ramosus.
Asphodelus, Marcel. Ruel. Matth. Ama. Ges. cat. Lon. Cast. verus, Cord. in Dioscorid.
Asphodelus mas, Dod. gal.
Asphodelus alter, Ang. Clus. hist.
Hastula regia, Trag. lat. Lon. Lac. Ges. hor. Lugd.
Asphodelus albus, Ges. hor. ap. Clus. hisp. Dod. Tab. Cam. major, albus, Lob.
Asphodelus caule simplici, Cæs.
Asphodelus non ramosus, Ger.

III. Asphodelus autumnalis.
Asphodelus autumnalis sive major, Cam.

IV. Asphodelus purpurascens foliis maculatis.
Asphodelus flore incarnato pallido, Dod. gal.
Asphodelus flore suave rubente, Lob. ico.
Asphodelus flore rubente, Tab. Ger.

V. Asphodelus luteus & flore & radice.
Asphodelus flore melino, Matth. ico.
Asphodelus luteus, Gesner. hor. Dod. Cæsalp. Lugd.
Asphodel. luteus minor, Ad. & Lob. (& Erizambac Arabum,) Tab. Lugd. Gerar.
Iphyon Theoph. videtur, Ang.
Asphodelus fæmina sive luteus, Cam. epit.

Hastula

Hastula regia minor, & Asphodel. minor, Cast.
Asphodelus luteo flore & radice, Cam.
Meminêre Tabern. & Gerar. Asphodeli lutei, qui albo, radicibus & floribus sit similis, sed foliis brevioribus, cauleque latis foliis cincto; quem Asphodelum luteum nominant.

VI. Asphodelus albus minimus.
Asphodelus minimus, Clus. hist.

VII. Asphodelus foliis fistulosis.
Asphodelus tertius aliquibus maritimus, Ges. hort. ap.
Asphodelus minor, Clus. Dod. Lugd. Cam.
Phalangium Cretæ Salonensis, Ad. Lob. Lugd. Ger.
Phalangij alterum genus, Cæs.
Phalangium Narbonense, Tab.

VIII. Pseudoasphodelus palustris Anglicus.
Asphodelus luteus palustris, Dod. Tab.
Asphodelus palustris, Lugd.
Asphodelus minimus luteus acori fol. palust. Lob.
Asphodelus acorifolius palustris lateus, Ad.
Asphodelus Belgicus palustris luteus, Lob. ad. part. alt.
Pseudoasphodelus primus vel major, Clus. hist.

IX. Pseudoasphodelus palustris Scoticus.
Asphodelus minimus Noruegicus luteus palustris Scoticus & Lancastriensis, Lob. advers. parte secunda.
Asphodelus Lancastriæ, Gerar.

X. Pseudoasphodelus alpinus.
Pseudoasphodelus pumilio foliis Iridis, Clus. pan. vel secundus, Eid. hist.

PHALANGIUM EIUSQUE Species.

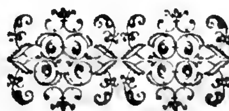
Φαλαγγὶς Diosc. lib. 3. cap. 122. meminit: sic dictum Galeno, 8. simpl. facult. quòd demorsis à Phalangiis auxilietur, cui φαλαγγίτης, & Plin. lib. 27. cap. 12. Phalangites, à quibusdam Phalangium, ab aliis Leucanthemum vocatum.

I. Phalangium magno flore.
Phalangium, Matth. Cast. majus, Ges. hor.
Phalangium Matthioli, Lugd. Tab.
Phalangium Allobrogicum majus, Clus. hist. ap. 2. Eyst.
Phalangium Dalechampij, Lugd.
Lilium polyrrhizon Myconi, Lugd.

II. Phalangium parvo flore non ramosum.
Phalangites quorundam, Cord. in Diosc.
Liliago. Cord. hist. ejus Scholiasti, Asphodelus Germanicus.
Liliago Cordi, Asphodeli syl. species, Thal.
Phalangium non ramosum, Lob. Dod. Tab. Ger.
Phalangium cauliculis simplicibus, Cæsalp.
Liliasphodelus albo flore quibusdam.
Phalangio Allobrogico congener, vel Phalangium montanum, Clus. cur. post.

Est majus folio longiore, & latiore, semine majore: est alterum in quo omnia minora, & folia angustiora, in monte Wasserfall: cujus radices sæpè pro Rusci veri radicibus, magno errore divenduntur.

III. Phalangium parvo flore ramosum.
Moly alterum Plinij, Dod. gal.
Phalangites sive Palangium herba, Gesner. hor.
Phalangium ramosum, Lob. Dod. Lugd. Tab. Ger. Eyst.
Phalangium, Asphodelus parvus dici posset, Cæsalp.
Phalangium majus, Cam.

SECTIO SEXTA.

XYRIS, IRIS, ACORUS, GALANGA, ZINZIBER, ZEDOARIA, COSTUS, CURCUMA ET CROCUS INDICUS.

XYRIS.

ΞΥΡΙΣ ob folij similitudinem, quasi rasorium cultrum dicitur, de qua Diosc.lib.4.cap.22. ἶρις ἀγρία, Iris sylvestris Theophrasto: Plin.lib.21.cap.20. Iris sylvestris, à quibusdam Xyrin vocata. Spatula fœtida, tum ob figuram folij gladiolum referentis, tum quòd gravem odorem exhalet, vulgò dicitur.

I. Gladiolus fœtidus.
Xyris sive Iris sylvest. Dioscoridi.
Sparganium sive Xiphidion, Offic. spatula fœtida, Ruel. Ama.
Spatula fœtida, Trag. (cui & Gladiolus Italic.) Fuch. Lon. Gesf.hor. Ang. Cæs. Tab. Dod.
Xyris, Matth. Lac. Tur. Cord. Cornaro, Lob. Cast. Cam. & Ger.
Xyris vel Iris agria Theo. Dod. gal. Ad. Lob. ico.
Xyris Matthioli & Lobeli, Lugd.

Cùm Matthioli & Lobeli figura, radicis forma differant, idcirco in historia Lugdunensi duæ figuræ positæ: dum enim adhuc juvenca est, radicem habet fibrosam seu capillarem: ubi verò adolevit, crassa est. Flos communiter obsoletè purpureus: aliquando saturata purpura arridet, rariùs rubet.

II. Gladiolus fœtidus maritimus.
Xyris maritima, quam fluctus in littora, cum aliis purgamentis reijciunt, Lugd.

IRIS ET EIUS DIFFERENTIÆ.

IRIS, ἶρις Diosc.l.1.c.1. à cœlestis arcus similitudine nomen accepit. Species complures esse, colore floris differentes, idem ostendit, nempe candido, pallente, luteo, (alij nigros legunt,) purpureo, cæruleo, seu cyaneo. Quam colorum diversitatem non in uno flore reperiri, videtur Dioscorides, (ut aliqui credunt,) voluisse: siquidem de Illyrica maximè loquatur, quam Brassavolus in Illyrico plerumq; candidis, aliâs pallidis, nonnunquam luteis & etiam purpureis conspexit. Theo.6.caus.13. Iris odorata est, & à gratia palati nomen accepit, quæ in Illyride (6.caus.28.) melior quàm in Macedonia: in Thracia verò, locisq; frigidioribus odore penitus caret. Gaza Iridis vocem Consecratricem vertit. Plin.l.21.c.7. Iris diversicolor specie floret, sicut & arcus cœlestis, unde & nomen: laudatissima in Illyrico; proxima in Macedonia, quæ longissima, candicans, & exilis: tertium locum habet Africana, quæ amplissima & gustu amarissima. Illyrica quoq; duûm generum: Raphanitis, à similitudine, (fortè Astragalites Gal. & Aëtij,) quæ & melior: Rhizotomos subrufa: non improbatur & Pisidica.

Recentiores multas differentias agnoscunt: quare dividemus in eam, quæ radice est geniculata, & eam quæ radice est bulbosa: hæ enim & foliorum latitudine angustiaûe, florisq; colore, & ratione loci natalis variant.

IRIS LATIFOLIA.

I. Iris vulgaris Germanica sive sylvestris.
Iris, Brunf. Gesner. cat. sylvestris, Matth. Lac. Cord. hist. Cast. Lugd. Tab. syl. prima, Adversf.
Iris syl. major, Matth. ep. Ges. hor.
Iris Germanica, Fuch. cærulea, Dod.
Gladiolus cæruleus major, Trag.
Iris latifolia major vulgaris, Clus. hist.
Iris biflora, Ger. ico.

Hæc est, quam in tectorum culminibus, vinearum

nearum macerijs & muris plantare consueverunt, quæ in hortos translata, cultura speciosior redditur.

II. Iris hortensis latifolia.
Iris Germanica, Trag. Domestica, Matth. Lac. Cast. Lugd.
Iris, Tur. Ang. Dod. Cord. in Diosc. Lon. Tab.
Iris communis, Gesn. hor. vulgaris, Lob. Ger.
Iris nostra sativa, Cord. hist.
Iris, Hyacinthus Virgilij, Columellæ & Palladij, Ang. Cam.
Iris major cærulea, vel purpurea, Cam.
Iris latifolia vulgaris cærulea, Eyst.

III. Iris hortensis pallidè cærulea.
Iris cujus flores aquæ cyaneum colorem referunt, Dod.
Iris dilutè cærulea involucro albo, Tab.
Iris Chalcedonica, Ger. ico.
Iris latifolia major obsoleta, Clus. hist.

IV. Iris hortensis alba Germanica.
Iris albo flore, Gesn. hor. alba, Tab. Ger.
Iris vulgaris candidis floribus, Lob. ico. Lugd.
Iris candida, Dod. sub Iride altera.

V. Iris alba Florentina.
an Iris Africana Dioscoridis?
Iris sativa floribus nivei coloris, Matth.
Iris Florentina seu fœmina, Gesn. hor.
Iris Florentina, Ireos officin. Dod. gal. Lon. Ad. Tab. Ger. Franco, Eystet.
Iris Illyrica, Cord. in Diosc.
Iris flore ex toto candido, Cæsalp.
Iris major alba, Illyrica vulgo vel potiùs Florentina, Cam.
Iris latifolia major alba, Clus. hist.

Hæc Florentina à Germanica differt, quòd hujus radix siccata: non secus ac vulgaris cæruleæ, corrugatur: illius verò non, quæ etiam radice minor est: in officinis nostris Illyrica habetur, quæ Venetijs adfertur, quæ ruffescit, minùs nitida est, at odore est suaviore.

VI. Iris Illyrica.
Iris Illyrica, Eyst. quæ à Florentina aliquantum differt, quòd hujus flos candidissimus sit, cùm Illyricę sit coloris dilutè cęrulei pallescentis & odore remissiore.

IRIS LATIFOLIA PEREgrina major.

I. Iris Susiana flore maximo ex albo nigricante.
Iris Susiana, Clus. pan.
Iris Chalcedonica variegata, Lob. Tab.
Iridi luteæ variegatæ in Lugd. hist. jungitur.
Iris Camerarij, Ger. ico.
Iris latifolia major prima, Clus. hist.
Iris Chalcedonica latifolia, Eyst.
Iris Pharaonis, vel nigra Cretica quibusdam.

II. Iris Asiatica cærulea polyanthos.
Iris Asiatica cærulea, Clus. pan. sive latifolia major 2. Eid. hist.
Iris Dalmatica major, Lob. ico. Lugd. Tab. Ger. ico.

III. Iris Asiatica purpurea.
Iris Asiatica purpurea vel 3. Clus. pan.
Iris latifolia major 5. Eid. hist.
Huc referantur
Iris latifolia violaceo colore major, &
Iris latifolia major variegata, Eyst.

IV. Iris peregrina subrubens inodora.
Iris major latifolia sexta, Clus. hist.

V. Iris peregrina odore oxyacanthæ.

VI. Iris major latifolia 24. Clus. hist.

VI. Iris Dalmatica major,
Iris Dalmatica major, Clus. hisp. ut Lob. Lugd. desc. Cam. Tab. Ger. & Chalcedonica 2. Tab. icon.
Iris major latifolia 3. Clus. hist.
an Iris Lusitanica verna, Lob.

VII. Iris Byzantina purpuro cærulea.
Iris major latifolia 18. Clus. hist.

VIII. Iris Damascena polyanthos.
Iris major latifolia 4. sive Damascena, Clus. hist.

IRIS LATIFOLIA GERMAnica & Pannonica.

I. Iris latifolia Germanica odore suavi.
Iris major latifolia 7. Clus. hist.

II. Iris latifolia Germanica odore Sambuci.
Iris major latifolia 8. Clus. hist.

III. Iris latifolia Germanica ochroleucos.
Iris major latifolia 28. Clus. hist.

IV. Iris latifolia Germanica candido purpurea.
Iris major latifolia 21. Clus. hist.

V. Iris latifolia odore oxyacanthæ.
Iris exotica, Camer. vel Iris 5. Clus. pan.
Iris major latifolia 14. Clus. hist.

VI. Iris latifolia Pannonica colore multiplici.

Iris

Iris varia caulifera, vel Iris 4. Cluſ. pan.
Iris major latifolia 15. Cluſ. hiſt.
Iris Pannonica 4. Cluſij, Tab.
Iris lutea variegata, Ger. icon.
VII. Iris latifolia alba viridis.
Iris major latifolia 16. Cluſ. hiſt.
VIII. Iris latifolia caule aphyllo.
Iris 7. & Iris caulifera purpurea 1. & 2. Cluſ. pan.
Iris major latifolia 25. & 26. Cluſ. hiſt.
Variat: in illa, folia circa caulem minus, in hac, magis purpuraſcunt.
IX. Iris latifolia candida, purpureis venis diſtincta.
Iris major latifolia 27. Cluſ. hiſt.
Iris Portugalica, Eyſtet.

IRIS LATIFOLIA
Belgica.

I. Iris latifolia Belgica odore Sambuci.
Iris Luſitanica verna, Lob. quoad icon.
Iris latifolia major 9. Cluſ. hiſt.
II. Iris latifolia Belgica verſicolor odore Sambuci.
Iris major latifolia decima, Cluſ. hiſt. deſ. Eyſt.
III. Iris latifolia Belgica odore Sambuci altera.
Iris latifolia major 11. Cluſ. hiſt.
IV. Iris latifolia Belgica variegata.
Iris major latifolia 12. Cluſ. hiſt.
V. Iris latifolia Belgica cærulea verſicolor.
Iris major latifolia 13. Cluſ. hiſt.
VI. Iris latifolia ex albo palleſcens ſtriata.
Iris major latifolia 17. Cluſ. hiſt.
VII. Iris latifolia humilior purpurea.
Iris major latifolia 19. Cluſ. hiſt.
VIII. Iris latifolia humilior verſicolor.
Iris major latifolia 20. Cluſ. hiſt.

IRIS BIFLORA.

I. Iris biflora flore minore, odore lilij convallij.
an Raphanitis Plinij: & Aſtragalites Aëtio.
Iris biflora, Cluſ. hiſp. Lugd.
Iris biflora Luſitanica, Lob. Dod.
Iris latifolia major 22. Cluſ. hiſt.
II. Iridi bifloræ affinis flore majore.
Iris Illyrica, vel Iris 6. Cluſ. pan.
Iris major latifolia 23. Cluſ. hiſt.
an Iris Byzantina, Camerarij huic ſimilis?
III. Iridi bifloræ affinis minor.
Iris Dalmatica minor, Cluſ. hiſp. Lob. Lugd.
Iris latifolia major 18. Cluſ. hiſt. quoad icon.

IRIS LATIFOLIA
Lutea.

I. Iris lutea ſativa.
Iris ſativa floribus aureis, Matth.
II. Iris lutea variegata Lobelij.
Iris lutea variegata, Lob. Lugd.
III. Iris lutea variegata Camerarij.
Iris variegata è luteo & purpureo, Cam.
Duplicem habet, aliam folijs languidis, aliam erectis.

Huc referenda.

Iris Pannonica variegata, Eyſtet.
Flos ex purpura flaveſcit, & lineis purpuraſcentibus diſtinguitur.
IV. Iris media longiſsimis folijs lutea.
Iris Tripolitana mediam inter latifolias & anguſtifolias, Cluſ. hiſt.

IRIS ANGUSTIFOLIA.

I. Iris pratenſis anguſtifolia folio fœtido.
Iris anguſtifolia media, Cluſ. hiſp.
Iris anguſtifolia major, ſive prima, Cluſ. hiſt.
Iris folijs anguſtis prima Cluſij, Eyſtet.
II. Iris pratenſis anguſtifolia non fœtida altior.
Iris anguſtifolia media, ſive Iris anguſtifolia Pannonica vario flore, & Iridis undecimæ ſpecies prior, Cluſ. pan.
Iris ſylveſtris Byzantina peramœna, Lob. ico. & Ger.
Iris ſyl. anguſtifolia major, Tab.
Iris undecima Cluſij, Camer.
Iris tenuifolia, Thal.
Iris anguſtifolia altera, Cluſ. hiſt.
Iris pratenſis major, Eyſtet.
III. Iris pratenſis anguſtifolia humilior.
Xiphion, ſeu Gladiolus cæruleus minor, Trag.
Iris tenuifolia, Cord. hiſt. Geſ. hor.
Iris minor ſeu tenuifolia, Dod.
Pſeudoacorus cæruleus Tragi, Lugd.
Iridis undecimæ altera ſpecies, Cluſ. pan.
Iridis anguſtifoliæ ſecundæ ſpecies altera, Eidem hiſt.
Xyris minor, Camer.
IV. Iris anguſtifolia maritima major.
Iris maritima Narbonenſis, Adverſ.

Iris sylv. maritima Narbonensis, Lob. ico.
Iris angustifolia media, vel ejus prima species, Clus. hisp.
Iris sylv. altera, Penæ, Lugd.
Iris maritima, Camer.
Iris angustifolia 3. Clus. hist. at 1. quoad icon.

V. Iris angustifolia maritima minor.
Iridis angustifoliæ mediæ altera species, Clus. hisp.
Iris angustifolia quarta, Clus. hist.

VI. Iris angustifolia hortensis versicolor.
Iridis angustifoliæ tertiæ species, Clus. hisp.
Iris angustifolia quinta, Clus. hist.

VII. Iris angustifolia candida lineis rubentibus notata.
Iris candidis floribus angustifolia, Lobel. ad. part. 2.

VIII. Iris angustifolia bicolor.
Iris flore cæruleo obsoleto cinereoúe polyflora, Lob.
Iris flore cæruleo polyanthos, Lugd.

IX. Iris angustifolia prunum redolens. minor.
An Rhizotomos Plinij.
Iridis Illyricæ nomine ostensa Hermolao.
Iris perpusilla syl. angustifolia, Lob. observ.
Chamæiris angustifolia, Eid. ico. minor, Tab. Eystet.
Chamæiris, Dod. & Lugd. odoratissima, Cam.
Iris angustifolia humilior, Clus. hisp.
Iris angustifolia minor, vel 12. Eid. pan.
Iris peregrina, Illyrica vulgo, Cæsalp.
Chamæiris vel Iris humilis, Cam. in Matth.
Chamæiris tenuifolia, Ger.
Iridis angustifoliæ sextæ species altera, Clus. hist.

X. Iris angustifolia prunum redolens major.
Iris sylvestris minor. Matth. Cast.
Iris syl. altera, Ges. hor. Lugd.
Chamæiris angustifolia, Tab. Ger.
Iridis angustifoliæ sextæ species prima, Clus. hist.
Chamæiris odore carens, Cam.

CHAMÆIRIS.

I. Chamæiris major saturatè purpurea biflora.
Chamæris latifolia biflora, Eyst.

II. Chamæiris variegata.
Iris perpusilla latifolia, Lob. observ.
Iridis perpusillæ latifoliæ varietas, Eid. ico.
Irid. humili latifoliæ similis, Clus. hisp.
Chamæiris seu alia perpusilla Iris latifolia, Lugd.
Iris sylv. minor latifolia, Tab.
Iris violacea, Ger. ico.
Chamæiridis latifoliæ genus 1. cum icone Chamæiridis niveæ Lobelij, Clus. hist.
Flos ex cæruleo dilutus aut candidus, aut pallens, aut purpureus, aut violaceus: huc pertinet.
Chamæiris cæruleo & violaceo colore, Eyst.

III. Chamæiris flore saturo violaceo.
Chamæiris latifolia Pannonica major, vel Iris octava, Clus. pan.
Chamæiris latifolia major, addida figura Chamæiridis latifoliæ flore rubello Lobelij, Clus. hist.
Flos hujus aliquando purpureus, aliquando eleganter cæruleus est.

IV. Chamæiris minor, flore purpureo.
Iris minor, Dodon.
Iris violacea parva, Lob. ico.
Chamæiris latifolia minor purpurea, vel Iridis 9. species prima, Clus. pan.
Chamæiris latifolia minor prima, Clus. hist.
Flos saturatioris purpuræ, odoratus: interdum dilutior & inodorus.

V. Chamæiris minor flore purpuro cæruleo.
Chamæiris latifolia minor cærulea, vel Iridis 9. species altera, Clus. pan.
Chamæiris latifolia minor 2. Clus. hist.

VI. Chamæiris minor flore rubello.
Chamæiris latifolia flore rubello, Lob.
Chamæiris latifolia minor rubescens, vel Iridis 9. species tertia, Clus. pan.
Chamæiris latifolia minor tertia, Clus. hist.
Floris colore variat purpureo, cæruleo, rubescente, pallido, albo & vario: est flore odoro & inodoro.

VII. Chamæiris minor flore variè picto.
Chamæiris latifolia minor septima, Clus. hist.

VIII. Chamæiris flore purpureo flavescente.
Chamæiris latifolia minor octava, Clus. hist. Eyst.
Huc referri debet
Chamæiris flavo & purpurascente flore, Eyst.

IX. Chamæiris flore pallido & albo.
Chamæiris latifolia minor, vel Iridis 9. species 4. Clus. pan.

Chamæiris latifolia minor 4. Eid. hist.
Huic similis est.
Chamæiris latifolia minima, Eyst.
X. Chamæiris minor flore variegato.
Chamæiris latifolia minor varia, vel Iridis 9. species 5. Clus. pan.
Chamæiris latifolia minor 5. Eid. hist.
XI. Chamæiris flore luteo, vel candido.
Iris minor lutea, Dod.
Chamæiris lutea altera, Lob. ico.
Chameiris nivea, aut candida, Eidem. & Eyst.
Huc pertinet,
Chamæiris flore argenteo & flore candido, Eyst.
XII. Chamæiris flore obsoleto pallido.
Chamæiris latifolia minor sexta, Clus. hist.
XIII. Chamæiris flore pallidè luteo, vel Chamæiris minor ὠχρόλευκος.
Chamæiris latifolia minor nona, hist.
XIV. Chamæiris minor flore purpureo.
Chamæiris latifolia minor 10. Clus. hist. Eyst.
XV. Chamæiris candicans venis variis distincta.
Chamæiris latifolia minor 11. Clus. hist.
XVI. Chamæiris saxatilis Gallica.
Iris perpusilla saxatilis latifolia acaulos fermè, Adver. & Lob. ico.
Iris pusilla sylvestris, Cæsalp.
Iris perpusilla & saxatilis, Lugd.
an Iris ἄκαυλος, Cam.
Variat: altera flore est purpureo & radice odorata: altera flore pallido, radice inodora.
XVII. Chamæiris latifolia saxatilis Lusitanica.
Iris humilis latifolia, Clus. hisp.
Iridis aliud genus humilius, Eid. hist.

ACORUS.

ἌΚΟΡΟΣ, quia τὰς κόρας, id est, pupillis sive aciei oculorum caliginosæ medeatur, dicitur, de quo Dioscorid. lib. 1. cap. 2. Meminit Plin. lib. 25. cap. 13. Acori Iridis folijs, radicibus nigris: quare cùm & Dioscoridis & nostra, sit radicibus albicantibus, candidaq; commendetur, de hac Plinius intelligendus non est.

I. Acorus verus, sive Calam. aromat. Officinarum.
Acorus, perperam Calamus aromaticus officinarum, Manardo, Trag. Matth. Cord. Gesner. Dod. Ad. Lob.
Calamus aromaticus vulgo, Amato, Mundellæ, Cæsalp.
Acorum, Lon. Cam. Tab. Ger. Eyst.
Acorum legitimum, Clus. hisp. verum, Lugd.
Calamus noster, Iridis species, Ang.
II. Acorus adulterinus.
Iris in maritimis nascens, à Theophrasto & Plinio improbata.
Acorus, Brunf. Cord. hist. Lac. Cæsalp. Cam. Cast. Lob.
Acorus falsa, Cord. in Diosc. Ges. hor. vulgo, Cæsalp.
Acorum adulterinum, Trag. falsum, Matth. Cast.
Gladiolus luteis lilijs, Er. Cord. luteus, Fuch. ico. Lon.
Acorum officinarum, Fuch.
Acorus nostras, Ruel. palustris, Ad. Lob.
Acorus luteus falsus, Lugd.
Gladiolus aut Acorus falsus, Tur.
Gladiolus aquaticus, Ama.
Iris lutea, Dod. gal. Cord. hist.
Iris palustris lutea, Tab. Ger.
Iris agrestis, Ges. cat.
Pseudoiris, Dod. palustris, Eyst.
Butomon, Clus. hist.
III. Acorus adulterinus Aquitanicus.
Acorus Aquitanicus, Ad.
China spuria, Acori effigie, Lob. ico.

GALANGA.

CUM Galanga, quibusdam Acori, nonnullis Iridis species videatur, & minor à recentioribus Græcis Cyperus Babylonica nominetur, huc omnium optimè referri posse censuimus. Græcis recentioribus γάλαγγα, Arabibus Galingian dicitur.

I. Galan-

I. Galanga major, Matth. Cord. hist. Ad. Lon. Lob. Cæs. Lugd. Tab.
Galanga crassa, Ama.
Galangam, Schœnanthi radicem, volunt Monachi in Mesuem.
Acorus veterum, Leoniceno & Brassau.
Acorus seu Galanga major, Fuch. comp. Corn.
Galanga crassior, Costæo.
Lancuaz Javanensibus, apud quos crescit, Linsc. par. 4. Ind. Orient. cap. 39. & Tab. 18.
Iridis genus, Clusio in Acostam.

Galangam Garzias ab Orto & Acosta proponunt: quos secuti sunt Durantes & Lugd. historia: an eadem sit cum nostra Galanga majore, Clusius dubitat.

II. Galanga, & Galanga minor officinarum.
Galanga, Ruel. Brassav. Mund. Gesc. cat. Officin. Cæsalp.
Galanga minor, Matth. Cord. hist. Fuch. comp. Corn. (cui & Cyperus Babylonica,) Ad. Lon. Lob. Acostæ. Lugd. Tab. Ger. Linsc. part. 4. Ind. Orient. cap. 39.
Galanga Indica, Ama.
Galanga tenuis, Costæo.
Lavandou Chinensibus, apud quos nascitur, Linsc. lib. cap.
An Dioscorid. lib. 2. cap. 189. per Piperis radicem intellexit?

ZINZIBER EIUSQUE Species.

ZINGIBER, cùm folia Iridis & siliquam aliquatenus Xyridi similem habeat, de eo hic agendum: quod Diosc. lib. 2. cap. 190. Ζιγγίβερις; *Galeno & Oribasio* Ζίγγιβερ *dicitur: Plin. lib. 12. cap. 7. Zimpiberi, & Zingiberi habet.*

I. Zingiber.
Gingiber & Zingiber, Herbariis.
Zingiber, cypero cognata herba, Cordo.
Acosta pingit latissimis foliis, cùm tamen ei Lacrymæ Jobi folia tribuat, ut & Monardes: at Adversaria, arundinaceis foliis, & rectius Lobelius in suo de Balsamo libello: hæc fecêre, ut dubius essem, diversa ne forent. Accedit, quòd Autor. 6. part. hist. Ind. Orient. cap. 38. scribat, primò tenuioris arundinis speciem præ se ferre: & mox subjungit, crescere etiam velut Gladiolus: sic Swertius in suo Florilegio, foliis & flore Iridis pingit.
Zinziber flore albo facie Iridis nominans.
Radices conditæ ex India Orient. adferuntur, Monarde monente; in nova Hispania & in Cuba copiosè provenit, ut Joseph. Acost. lib. 3. cap. 23. scrib.

Reperiuntur apud Aromatarios, radices albæ & rubentes: hæ rubricâ, illæ sæpè cretâ infectæ, quò à teredinibus, cui candidiores & molliores magis obnoxiæ, præserventur: hæ Zingiberis albi, illæ rubri nomine, ab Amato donantur.

II. Zingiber fuscum.
Zingiber intus fuscum, Cord. hist.
Mechin & Zingiber fuscum Officinis, Ad.
Zingiber fuscum, Lugd.

III. Zingiberi affinis cortice squamato.
Mechini rara varietas, Ad. Lob. ico.
Mechinum Penæ, vel Mechinum rarius, Lugd.
Doronicum Arabum, Penæ.

ZEDOARIA EIUSQUE Species.

ZEDOARIA subjungitur, quia foliis & Gingiberis, sed majoribus, longioribus, & latioribus, ut & radice, & in Calecut Gingiber sylvestre dicitur, Garzia autore: à Javanensibus, apud quos in Sunda copiosè provenit, Canior nuncupatur. 4. part. Ind. Or. cap. 7. Sunt qui veterum Arnabo, & Zarnabum, & Zurumbet Arabum esse velint: recentioribus Græcis, Ζαδοάρα, *quam duplicem faciunt, longam & rotundam. Costus Syriacus Dioscoridis videtur.*

I. Zedoaria longa.
Zedoaria & Veterum Arnabi altera species longa radice, Cord. hist.

Zedoaria radice longa, Cluſ. in coroll.
Zedoaria Officin. Zerumbeth ſive Zurumbeth, Avicennæ & Serapionis, Dod.
Zedoaria ſeu Coſtus Arabicus, Ang.
Zaduaria ſive Zadura herba, Ad.
Zedoaria, Braſ. Lon. Lugd.
Zadura vel Zaduar, Geſ. cat. Ruel. Fuch comp.
Zeduaria vulgaris, Guil.
Zedoaria Officin. Lob. vulgò appellata, Cæſ.
Zedoaria Arab. Zurumbeth, aroma Zingiberi ſimile, Græcis prætermiſſum, Ama.
Zedoaria, aliquibus Coſti ſpecies, Dioſc. Frag.

II. Zedoaria rotunda.

Zurumbethum, Cord. hiſt.
Zedoaria Arabum, Guil.
Zedoaria quæ rotunda eſt, Cluſ. in coroll.
Zedoaria loripes, Coſtæo in Meſuem.
Zerumbeth & Zedoaria rotun. Ang. Fuch. com.
Zedoaria rotunda, quæ Avicennæ Antora, Lon.
Zerumbeth Serapionis, Lob.
Zerumbeth Javanenſibus canior, Linſc. par. 4. Ind. Or. fig. 20.

Hæc à priori alia ratione non differt, quam forma, & ejuſdem radicis partes eſſe dicimus, quemadmodum Lobelius, & hiſt. Lugd. figura proponunt: quare utraq; indifferenter uti poſſumus, Conditur etiam Saccharo, & Zingiberi præfertur.

III. Zedoaria tuberoſa nigricans.

Zerumbeth Serapionis, Cluſ. in Garz. Lob. (quod cum rotunda junxit,) & Lugd.
Zadura & Zedoaria, Caſt.

IV. Zedoaria Geiduar dicta.

Geiduar Avicennæ Garziæ & Lugd.
Gedvvar Cluſ. in exot. auctario.
Zedoaria vera, Garziæ, Cæſ.
Sambaya Malays, Geiduar Chinenſibus, part. 4. Ind. Or. c 8.

Hanc Veronâ à Johanne Ponâ inſigni Pharmacopœo accepimus.

COSTUS EJUSQUE SPECIES.

Coſtus ſequitur, cùm ejus ſpecies una Zingiberi ſimilis ſit, & initio Zingiberis ſylveſtris nomine vendiderint, Adverſar. autoribus monentibus.

Τȣ͂ Κόςȣ ſpecies tres Dioſc. l.1. c.15. propoſuit: Arabicum, qui albus eſt: Indicum, qui niger & lævis: Syriacum, qui gravis buxi colore. At Plin. lib. & cap 12. duo fecit genera: nigrum, & quod melius, candicans. Theoph. 9. hiſt. 7. Coſtum ſolum nominat, & quidem inter ea, quæ ad unguenta apta ſunt. Officinæ, in dulcem & amarum dividunt, cùm tamen Galeno omnis Coſtus amarus ſit: at Actuaricus, Arabes ſecutus, Coſti dulcis meminit. Verùm hæc radix cùm recens eſt, nullius amaritudinis particeps eſt, candidiorq́; perſiſtit: cùm autem vetuſtate corrumpi incipit, amaritudinem & nigredinem contrahit.

I. Coſtus Arabicus Dioſcoridis.

Coſtus albus ſeu Arabicus, Cord. hiſt.
Coſtus verus, Valerando.
Zingiberis effigie Coſtus Arabicus & Syriacus: non tamen genuinus coſtus eſt, Ad.
Coſti quoddam genus, Zingiberis radicibus ſimile, Cluſ. in Garz.
Coſtus Arabicus, Cam. in Matth.
Coſtus Arab. & Syriacus, Lugd.
Cyperi Indi potiùs, quàm Coſti ſpecies, Coſtæo in Meſ. At Paludanus notis in 4. part. Indiæ Or. c. 39. Syriacum ab Arabico diſtinguit, quatuor ſibi eſſe genera ſcribens, Indicum nimium, Arabicum & Syriacum, cum genere quarto alio, quod Zingiberi ſimile ſit.

II. Coſtus Iridem redolens.

Coſtus Garziæ, Acoſtæ. Fragoſo.
Coſtus Indicus, Ama. Cluſ. in Garz. Tab. Lugd.
Coſtus facie radicis centaurij majoris, Lob.
Coſtus Luſitanicus, Cam. in Matth.
Coſtus Indicus, Malays Pucho dictus, quo nomine pingitur in 4. par. hiſt. Ind Or. tab. 20.

III. Coſtus corticoſus.

Coſtus Molucenſis corticoſus rugoſus, Ad. Lob. ico. Lugd. hiſtoria ſub uno titulo & hunc, & ſequentes 4. & 5. poſuit.

IV. Coſtus lignoſus.

Coſtus Molucenſis lignoſus fervidior, Ad. Lobel. ico.

Coſtus

Coſtus Molucanus, Tab.

V. Coſtus effigie radicis Solani furioſi, Ad. Lob. ico.

Coſtus alter peregrinus, Tab.

VI. Coſtus amarus Officinarum, ſeu Helenium, & Comagenium Diſcoridis.

Helenij Comagenij radix, Cord. in Dioſc.

Inula Comagenia, Eid. hiſt.

Coſtus officin. Ad.

Coſtus amarus Pharmacop. Cam. ep. Matth.

Coſtus Comagenius adulterinus officin. Lobel. icon.

Coſtus officin. amarus Coſtæo, Lon. Caſt. Tab.

Coſtus Officin. adulterinus, Lugd.

VII. Coſtus dulcis officin. centaurio magno cognatus.

Coſtus dulcis officin. Lon. ſed adulterin. Tab.

Coſti Pharmacopolarum ſpecies major, Cam. in Matth. lit. D.

Coſtus dulcis, Caſt.

VIII. Coſtus adulterinus inſipidus.

Coſtus alter litera B. notatus, Cam. in Matth.

IX. Coſtus Officinarum ingratus, ſive Thapſiæ ſpecies.

Coſti vice ſępè venditur & alia radix, per tranſverſum in taleolas ſecta, craſsitudine plerumque manum implens, foris fuſca, intus candicans, cortice craſſo, ſubſtantia rara, guſtu acri admodum, & nauſeoſam ſalivam ciens, & quaſi ſtrangulans; & cùm teritur, rancidam pinguedinem olens. Quare non Coſtus, ſed Thapſiæ majoris, montis Gargani radix eſt, quæ non ſine periculo intra corpus ſumitur, quam Agyrtæ corrupto nomine cum Italis Coſtones, quaſi Coſtum amarum vocant. At Cæſalpino Ferulæ cujuſdam radix eſt.

CURCUMA.

Κύπειρος ἰνδική *Dioſcoridi: Indica herba, quæ Cyperis vocatur, Zingiberis effigie, Plin. lib. 21. cap. 18.*

I. Cyperi genus ex India, Matth. Fuch. comp.

Cyperus Indicus Dioſcor. & Curcuma officin. Cord hiſt. Cluſ. corol. Lon. Lob. Cæſal. Tab.

Cyperum Indicum Braſau. & Cortæus ſuſpicantur.

Cyperi tertia ſpecies, vel Indus, Ama.

Curcuma longa & rotunda, Cord. hiſt.

Cyperis Indica, Geſ. cat.

Cyperus altera, radice lutea, Caſt.

Terra merita, Ruel. Ad. Lob. ico. Lugd.

Duplex eſt, radice communiter longa, aliquando rotunda: hæc multò acrior exiſtit, & cum Zingibere ſæpè adfertur.

II. Crocum Indicum propoſuit Garzias, folijs milij majoribus: & Acoſta, folijs Orchidis Serapiæ dictæ majoribus latioribusque. Croci Indici, Acoſtæ nomine, cum ejuſdem figura, in Lugd. hiſt. proponitur.

Radix Zinziberis facie intus flava, Malaiæ, Cunhet. Linſcot. par. 3. Ind. Or. c. 14.

Crocus Indicus, Luſitanis Saffran da Terra, planta lilio albo ſimilis. Linſc. par. 4. Ind. Or. c. 3. & 7. cujus figura tab. 13. exhibetur: cui & Curcuma, cap. 8.

III. Ganti radix ac Zinziber ex China, qua Indi corpora ſua fucant: part. 4. Ind. Orient. cap. 8.

IV. Tomon pute, radix Galangæ ſeu Curcumæ ſimilis eſt, albicat, & ad illinenda corpora facit. l. c.

V. Caxumba, in Bantam Floers, quo in cibis condiendis & veſtibus goſſypinis tingendis utuntur; part. 4. Ind. Or. 7.

CASPARI BAUHINI
PINACIS THEATRI BOTANICI
LIBER SECUNDUS.
DE BULBOSIS.
SECTIO PRIMA.

IRIS BULBOSA: IRIS TUBEROSA: SISYRINCHIUM: GLADIOLUS ET HYACINTHUS.

IRIS BULBOSA latifolia.

Iris bulbosa latifola acaulos odora.
Iris bulbosa latifolia, Clus. hisp. Dod. Lug. Cam.
Iris bulbosa latifolia purpurea, Svvert.
Hyacinthus poëtarum latifolius, Lob.

Flos vel purpureus, vel cæruleus: interdum lactei coloris.

II. Iris bulbosa latifolia caule donata.

Hæc variat floris colore, cæruleo, atro purpurante: est & cærulea lineis & violaceis, vel purpureis, sic & cinerea violaceis strijs distincta, quas Svvertius pinxit, nomine
Iridis Anglicæ majoris bulbosæ latifoliæ: quæ
Iris bulb. Anglica fl. cæruleo, &
Iris Anglicana major, flore violaceo, Eyst.
Iridis bulbosæ latifoliæ flore atro purpurante.
Iridis majoris Franciæ cæruleę lineis violaceis crassioribus ornatæ, quæ etiam variat.

III. Iris bulbosa latifolia candida.
Iris bulbosa Anglicana major fl. candido, Eyst.
Iris bulb. Anglic. latifolia flore albo, Svvert.

IV. Iris bulbosa folijs cepaceis maculatis flore purpureo inodoro.
Iris bulbosa, Dodon. Ger.
Iris bulbosa angustifolia fl. purpureo, Clus. hisp.
Iris bulbosa violaceo flore, Clus. hist.
Hyacinthus flore Iridis Theocriti & Poëtarum, Lob.
Hyacinthus poëticus Lobelij Lugd.

Est & flore violaceo, interdum elegantissimi, interdum dilutioris coloris: est & atrorubens in summo albo: niveo flore in Pyræneis: aliquando macula flava albo flori aspergitur, Clusio in append. altera monente; qui in curis posterioribus longè majorem varietatem recenset, cum etiam rubro & purpurascente flore reperiatur.

Huc referendæ quatuor species ex Svvertio.
Iris bulbosa flore cæruleo, quæ Iris bulbosa angustifolia cærulea, Eystettensi.
Iris bulbosa flore atro purpurascente.
Iris bulbosa flore albo.
Iris bulbosa flore cinericeo.

IRIS BULBOSA ANGUSTIfolia versicolor.

I. Iris bulbosa angustifolia tricolor odore coriandri.
Iris bulbosa angustifolia flore vario, Clus. hisp. Lugd.
Iris bulbosa Lusitanica, Dodon.
Hyacinthus Poëtarum Hispanicus, Lob.
Iris bulbosa flore vario, Cam. Ger.
Iris bulbosa 3. sive versicolor, Clus. hist.

Variat flore latiore & radice brevi binis plerumque floribus: altera flore angustiore radice oblonga: utraque dilutioris aut saturatioris coloris.

II. Iris bulbosa angustifolia tricolor.
Iris bulbosa varicolor, Clus. hist. qui sub classe secunda species quinque floris colore variantes proponit.

1. Trium foliorum inclinatorum labra flava sunt, maculâ aureâ magnâ in labro reflexo insignita, ad quam venæ purpurascentes excurrunt:

runt: at trium incumbentium dorsum & alæ pallent, latera candicant: tria erecta albicant, venis subcæruleis saturatioribus vel dilutioribus distincta.

2. Tria inflexa pallent labro flavâ maculâ notato, internè quibusdam venulis purpurascentibus distincta: tria ligulam tegentia albicant, vel Ochri colore sunt: tria surrecta exalbida, nervo flavo excurrente.

3. Flore est latiore, breviore, ternis folijs inflexis latis, & propendente labro, aureâ maculâ insignito, & alio orbe cincto, per oras crispo, cærulei coloris, nervo extrinsecus virente, intrinsecus pallente, venis purpureis in latera excurrentibus: at tria gibba purpurea sunt, gibbo albicante, alis cæruleis: tria erecta ex cæruleo purpurascunt.

4. Tria reflexa flava sunt, maculâ aureâ in labro, à qua venæ dilutiùs purpurascentes sparguntur: folia incumbentia exalbida, nervo pallido divisa: tria surrecta inferiùs cæruleo purpurascentib. venis distincta, supernè candicant.

5. Terna inflexa lactei coloris, aureâ maculâ labro impressâ: folia incumbentia, & terna erecta alba, & circa ungues subcærulea.

III. Iris bulbosa versicolor ramosa.
Iris bulbosa versicolor πολύκλωνος, Clus. hist.
Variat binis, ternis, quaternis floribus.

IRIS BULBOSA LUTEA
inodora.

I. Iris bulbosa lutea inodora major.
Iris bulbosa angustifolia luteo flore, Clus. hisp. Lugd. Eystet.
Iris bulbosa 3. luteo flore, Dod. 4. sive lutea, Clus. hist.
Hyacinthus poëtarum luteus, Lob. Lugd.
Lirium mas, aut Lirium verum Dodonæi, Lug.
Iris bulbosa lutea, Tab. Cam. Svveit.
Iris bulbosa flore pallido, Ger.

Invenitur latiore aliquantulum, saturatiore & magis rutilante aureo colore, radice item breviore & crassiore, vaginula sanguineo colore infecta: alia dilutioris flavi coloris, vaginula sanguineo colore carente: & aliæ adhuc differentiæ occurrunt, Clusio notante.

Huc pertinent
Iris bulbosa pallido colore, sive luteo pallescente, Eyst.
Iris bulbosa lutea mixta, Ejusdem.
Iridis bulbosæ luteæ varietates quatuor, Lobelius advers. parte altera recenset.

II. Iris bulbosa lutea inodora minor.
Iris Mauritanica, Clus. cur. post.

IRIS BULBOSA LUTEA
versicolor.

I. Iris bulbosa lutea versicol. major & elatior.
Iridis bulbosæ versicoloris, vel flavivariæ classis tertiæ prima, Clus. hist.
Iris bulbosa lutea varia, Lob. ad. par. 2.

II. Iris bulbosa lutea versicolor latiflora elatior.
Iris bulbosa flava varia septima, Clus. hist.

III. Iris bulbosa lutea versicolor latiflora humilior quadruplex.
Iris bulbosa flavivaria clasis tertiæ 2. 3. 4. & 8. Clus. hist.

Primæ, terna folia inflexa flava sunt maculâ aureâ insignita, purpureis venis internè distincta: folia gibba purpurascunt: hæc 2. est Clusio.

Alterius folia reflexa flava sunt cum aureâ maculâ, & qua parte gibbosis integuntur venis obsoletè purpureis distincta: tria surrecta ex cæruleo purpurascunt, nervo flavo per longum excurrente: tria incumbentia obsoleta, quibus flammei quid permistum est: hæc 3. Clusio.

Tertiæ, folia inflexa pallida, aureâ maculâ insignita, quæ camerato folio integuntur, venis purpurascentibus distinguuntur, folia gibba purpurascunt, tria erecta cærulea sunt: hæc 4. est Clusio.

Quartæ, folia recurva flava sunt, aureâ maculâ notata, internè purpurascentibus radijs distincta: folia gibba purpuro cærulea, gibbo ex purpura flavescente: folia erecta, cærulei purpuræ permixti coloris: hæc 8. est Clusio.

IV. Iris bulbosa lutea versicolor angustiflora elatior, quæ duplex est.
Iris bulbosa flavivaria clasis tertiæ 5. & 6. Clus. hist.

Primæ, folia reflexa flavescunt, maculâ aureâ labro insignita, at incumbentia candicant, nervo eminentiore ὠχρολεύκῳ: folia erecta exalbida infernè subcæruleis venis distincta. Altera media est inter 2. & 3.

Huc referatur
Iris bulbosa angustifolia lutea mixta, quæ flore est pallidè flavescente, venulis purpureis disseminatis, Eystet.

V. Iris bulboſa lutea verſicolor anguſtiflora humilior triplex.
Iris bulboſa flavovaria, claſsis tertiæ 9. 10. & 11. Cluſ. hiſt.

Primæ folia reflexa labris ſunt longioribus & pallidioribus, oris purpuraſcentibus, macula aurea longiore inſignita, incumbentibus internè purpuraſcentibus: nervo carnei coloris externè ex viridi palleſcentibus: & folia gibba purpurea, gibbo dilutiore: foliis ſurrectis purpura ſaturatiore nitentibus.

Alterius folia reflexa labro ſunt palleſcente, flava macula in radios deſinente infecta: parte anguſtiore foris vireſcente, internè venis viridibus prædita: folia bifida, exalbidá, gibbus palleſcens: folia erecta alba, nervo circa unguem palleſcente.

Tertiæ folia inflexa alba, flava macula inſignita, incumbentia purpuraſcunt: tria erecta purpurei ſive violacei coloris ſunt.

VI. Iris bulboſa lutea verſicolor, inter latifloram & anguſtifloram media.
Iris bulboſa flavovaria 12. Cluſ. hiſt.

IRIS BULBOSA CÆRULEA:
cæruleo varia: violacea alba.

I. Iris bulboſa anguſtifolia cærulea tiliæ odore.
Iris bulboſa 5. ſive cærulea, Cluſ. hiſt.
Iris bulbora anguſtifolia odorata Eyſt.

II. Iris bulboſa cærulea minor.
Iris Hiſpanica cæruleo purpurea, Svvert.

III. Iris bulboſa cæruleo purpuraſcens vario flore.
Iridis bulboſæ verſicoloris 13. genus, Cluſ. hiſt.

IV. Iris bulboſa cæruleo violacea.
Iris bulboſa flore cæruleo & purpureo, Eyſt.

Huc pertinent ex horto Eyſtettenſi
Iris bulboſa variegata.
Iris bulboſa mixta.

Illi flos purpuroviolaceus, medio luteus: huic è cæruleo albicans, aureus & ex albo palleſcens.

V. Iris bulboſa anguſtifolia violacea.
Iris bulboſa violacea Pyrænea, Lob. ad. part. 2.
Iris Anglicana violaceo flore, Eyſt.

Huc referatur,
Iris bulboſa violacea colore mixto, Eyſt.

VI. Iris bulboſa anguſtifolia alba.
Iris bulboſa alba, Lob. ad. part. alt.

Refert Cluſius in altera apendice, ſe à Joachimo Venerio admonitum, ſe in Pyræneis Iridis bulboſæ varia genera obſervaſſe, & viginti ſex generum deſcriptionem feciſſe, & Iridem quæ flauum aut rubrum florem haberet, in illis montibus non reperiſſe: ſed inter multas myriades, eam quæ cæruleum ſive violaceum florem gerit, unicam plantam reperiſſe, quæ florem prorſus niveum haberet.

IRIS TUBEROSA.

Iris tuberoſa folio anguloſo.
Hermodactylus verus, Matth. Lugd. Tab. Cam. Ger.
Iris tuberoſa, Dod. gal. Lugd. Lob. Eyſt.
Iris bulboſa præcox, Cluſ. hiſt.
Lonchitis major, Caſt.
Lonchitis prior Dioſc. Aldrouando.
Satyrium, Cæſalp.
Iris tuberoſa obſcurè viridi colore, Svvert.

SISYRINCHIUM.

Σισυρίγχιον Theoph. lib. 7. hiſt. 13. hoc peculiare habet, ut una radix, primo augeatur hyeme, tum ineunte vere, quod in imo excreverit, contrahatur, ſupremumq́; creſcat, quod manditur. Sic quoque Plin. lib. 19. cap. 5. ſiſynrichio hoc mirum, imas ejus radices creſcere hyeme, verno autem tempore minui & contrahi, tum deinde bulbum pingueſcere: Non ſolùm ſuillo pabulo bulboſæ atque carnoſæ radicis aptitudo, ſed plantæ hujus, roſtro forma roſtrata, ſuillo ſimilis nominis (ut rectè doctiſsimus Fab. Columna) cauſa fuit.

I. Siſyrinchium majus flore lutea macula notato.
Siſyrichion majus vel primum, Noſelha Hiſpanis, quaſi nucula auellana, Cluſ. hiſp.
Siſynrichiũ majus, Dod. flore cæruleo, Schvver.
Hyacinctus Poëticus Hiſpanicus gemino gladiolo reticulato bulbo, Lob. obſerv.
Siſynrichium Cordi & Cluſij, Lob. ico.
Siſynrichium, bulbi eſculenti genus, Lugd.

Flos coloris eſt cærul. luteis macul. aſperſis.

II. Siſy-

II. Sisyrinchium flore albâ maculâ notato.
Sisyrinchium Mauritanicum, Cluf. in app.1. & cur. post.
Flos purpureæ dilutioris albâ maculâ insignitus.
III. Sisyrinchium medium.
Sisynrichium minus, Dod. Cluf. hisp. Lugd. Svvert. Eyst.
Sisynrichion Theoph. & parva Noselha, Lob.
IV. Sisyrinchium minus latifolium.
Sisyrinchium alterum latifolium, Colum.
V. Sisyrinchium minus angustifolium flore majore variegato.
Sisyrinchium Asprensium angustifolium alterum, Colum.
VI. Sisyrinchium minus angustifolium.
Sisyrinchium Theoph. Colum.
VII. Sisyrinchium Persianum.
Flos Persicus Sisyrinchio congener, Cluf. hist.

GLADIOLUS.

Gladiolus, à foliorum forma, Dioscoridi l.4.c.20. Ξιφίον & φάσγανον dicitur: & Gaza apud Theoph.7.hist.11.& 12. Ensem vertit. Plin.l.25.c.11.& 26.c.8. Xiphion & Phasganion nominat.

I. Gladiolus maximus Indicus.
Gladiolus maximus promontorij Bonæ spei flore rubro incarnato, Svvert.
II. Gladiolus major Byzantinus.
Gladiolus Byzantinus atropurpureus, Svvert.
III. Gladiolus floribus uno versu dispositis major.
Xiphion, Spatha seu Gladiolus segetalis Ruel.
Victorialis fœmina, vel Gladiolus sylvestris Cord. hist.
Victorialis rotunda & Gladiolus verus, Gef. hort.
Victorialis herba, Lon. rotunda, Eyst.
Gladiolus, Dod. Narbonensis, Lob.
Xiphion minus, Cluf. hist. pan. & rar.
Gladiolus nostras, Cam. Germanicus, Tab.
Variat magnitudine, quibusdam locis major ac procerior: alijs minor & humilior: floris colore purpuro rubente, aliquando candicante, qui
Gladiolus flore albo, Lob. adv. part.2. & Svvert.
Gladiolus Narbon. flore incarnato & flore purpureo, Eyster.
Gladiolus carnei coloris, Svvert.
Gladiolus Hispanicus flore albo, Eyster.
Sic in Narbonensi & Germanico, flores ad unam caulis partem digesti.
IV. Gladiolus utrinque floridus.
Gladiolus, Matth Dod. gal. (cui & Gladiolus segetalis, & Lingua cervina Apuleij) Gef. col. Ang. Lac. Cast. Cæf. Lugd. peregrinus, Cam.
Xiphion, Diosc. Gef. ap.
Gladiolus utrinque floriferus, Dod.
Gladiolus Italicus binis florum ordinibus cinctus, Lob.
Gladiolus Italicus, Tab.
Gladiolus flore pallido, Ger.
Gladiolus purpuro violaceus, Svvert.
Variat flore rubro & incarnato, qui
Gladiolus Italicus fl. rubro, Eyst.
V. Gladiolus angusto gramineo folio: in Prod. descript.
VI. Gladiolus floribus uno versu dispositis minor.
Gladiolus minimus, Lob. adv. part.2.
VII. Gladiolus palustris.
Gladiolus lacustris aut stagnalis Dortmanni, Cluf. cur. post.

HYACINTHUS ET EJUS Species.

ὙΆΚΙΝΘΟΣ *unus est Dioscoridi l.4.c.63. at Theoph.6. hist.7. duplex, sativus & sylvestris: & ut Plin.l.21.c.11. Hyacinthum fabula duplex comitatur, luctum præferens ejus quem Appollo dilexerat (Hyacinthum vocatum) aut ex Ajacis cruore editi, ita discurrentibus*

tibus venis, ut Græcarum litterarum figura A. I. inscripta legatur. Duplicis Veteres meminère, alter Poëticus, alter Medicus est: illum, aliqui fabulosum vel Poëticum: hunc, historicum seu Medicum vocant: rursus alius Græcorum, alius Latinorum est; Græcorum esse Hemerocallida Diosc. sive Lilium rubrum Plinij; Latinorum, Iridem radice tuberosa, censent; Medicorum verò ab utroque variat, de quo in præsens.

HYACINTHUS COMOSUS.

I. Hyacinthus comosus major purpureus.
Hyacinthus, Dioscoridi.
Bulbine prima, Plinij, forte alijs Pericarpus bulbus, Ejusd.
Hyacinthus quartus & major, & Hyacinthus rubens Virgilij, Trag.
Hyacinthus, Ruel. Matth. Cord. in Diosc. Ges. cat. Port. Cast.
Hyacinthus maximus, Tur. major, Lugd. Tab.
Hyacinthus primus, Ama. Fuch. Ges. hor.
Hyacinthus cæruleus maximus, Fuch. fol.
Hyacinthus cæruleus major mas, Fuch. ico.
Hyacinthus sylvestris, Cord. hist.
Pancratium, Ges. hor. Lac.
Bulbus, Ang.
Bulbi esculenti genus, Dod. gal. Lugd.
Bulbi sylvest. primum genus, quem Pothos Theophrasti, suspicatur, Cæs.
Hyacinth. magnus, & Bulb. Vomitorius, Lon.
Hyacinthus primus Matthioli, Clus. hist.
Hyacinthus Neotericorum sive comosus spurius tertius, Dod.
Hyacinthus comosus, Diosc. Ad. major, Lob. Cam. Lugd.
Hyacinthus comosus, Ger. spurius, Eyst.

Variat: alter præcox, latiore folio, coma crassiore, majoreq; bulbo: alter serotinus, angustiore folio, coma tenuiore, laxiore tamen & elegantiore, minoreq; bulbo: Hinc apud Cam. Hyacinthus comosus major sive serotinus & minor sive præcox, & flore communiter purpureo, vel cæruleo purpureo (rarius albo) qui Hyacinthus comosus purpureus, Svvert.

II. Hyacinthus comosus albus Belgicus.
Hyacinthus comosus albus, Lob. Lugd. albo flore, Clus. hist.
Hyacinthus comosus leucanthemos, Cam.

Huc referatur
Hyacinthus comosus fl. albo obsoletiore Clus. pan.

III. Hyacinth comosus albus Byzantinus.
Hyacinthus comosus Byzantinus, Clus. pan. & hist. Eyst.

Flores initio candicantes, cùm marcescunt fusci: vel exterius subfuco obsoleto colore, intus albicantes, ad fundum capillis nigricantibus.

IV. Hyacinthus comosus Hispanicus.
Hyacinthus comosus major Hispanico semine natus, Clus. pan. & hist.

V. Hyacinthus paniculâ cæruleâ.
Hyacinthus Sannesius comâ panniculosâ, Colum.
Hyacinthus comosus ramosus nondum descriptus purpuroviolaceus, du Bry.

HYACINTHUS RACEMOSUS.

I. Hyacinthus racemosus cæruleus major.
Hyacinth. botryoides cærul. amœnus, Lob. ico.
Hyacinth. botryoid. cæruleus major, Tab. Ger.
Hyacinthus botryodes cæruleus, Clus. pan.
Hyacinthus botryoides odoratus, Cam.
Hyacinthus botryoides major, Eyst.
Hyacinthus botryoides major Hispanicus, Svvert.

II. Hyacinthus racemosus latif. speciosior.
Hyacinthus botryodes cæruleus, vel 3. genus, Clus. pan. vel purpureus 3. Eid. hist.
Hyacinthus botryoides incarnatus, Tab. Eyst.
Hyacinthus botryoides cæruleus amœnus, Ger. ico.
Flos dilutioris purpuræ etiam in cæruleum tendens.

III. Hyacinthus racemosus albus.
Dipcadi candidis floribus, Lob. Lugd.
Hyacinthus botryodes lacteus, Clus. pan. Tab. Ger. albo flore, Clus. hist. Eyst.

Variat floris colore lacteo, niveo, cui dilutissima purpura perfusa: est & tertius floribus ex cæruleo virescentibus: Svvertius carneo, albo & cæruleo botryoides nomine pingit.

IV. Hyacinthus uvâ ramosâ major.
Hyacinthus ramosus botryoides cæruleus, Casp. Bauhini: in florilegio du Bry.

V. Hyacinthus uvâ ramosâ minor.
Hyacinth. botryodes ramosus, Clus. pan. vel 3. uvâ ramosâ, Eiusd. hist.

VI. Hya-

VI. Hyacinthus racemosus cæruleus minor latifolius.
Bulbina Plinij videtur.
Bulbi esculenti genus minus, Dodonæo gal. Lugd.
Hyacinthus cæruleus major, Fuch. Tur. Lugd. fœmina, Fuch. ico.
Hyacinthus 2. Fuchsij, Ges. hort.
Hyacinthus minor, Lon.
Hyacinthus botryodes primus & major, Clus. pan, & hist.
Hyacinthus botryoides cæruleus, Eyst.

VII. Hyacinthus racemosus cæruleus minor juncifolius.
Hyacinthus primus, vel Hyacinthus vernus exiguus, Trag.
Allium caninum exiguum, Eidem.
Hyacinthus Cord. in Diosc. minor, Eidem observ.
Hyacinthus neotericorum primus, Dod. flor.
Hyacinthus racemosus, Dod.
Hyacinthus comosus minor, Lob. obs. Lugd.
Hyacinthus botryoides vulgaris, Lob. ico.
Hyacinthus botryoides 1. & minor, Clus. hist.
Hyacinthus botryoides odoratus, Cam.
Hyacinthus botryoides cæruleus, Ger.
Hyacinthus cæruleus minor, vel sextus, Tab.
Pancratium alterum Dodonæi, Ges. cat.
Bulbine flore cæruleo, Ges. hor. minor, Eid. color.
Bulbus sylvest. & Bulbus coronarius Theoph. Cæsalp.

Variat floris colore cæruleo, aliâs saturato, aliâs dilutè exalbido, dilutè purpurascente; odore apud nos est pruni: at Tragus inodorum asserit.

VIII. Hyacinthus racemosus moschatus.
Bulbus vomitorius, Matth. Cast. Lugd.
Muscari, Clus. hisp. & pan. Ger. Turcarum, Camer.
Dipcadi Chalcedonicum & Italorum, Lob. Lugd.
Hyacinthus spurius recentiorum alter, Dod.
Hyacinthus botryoides Chalcedonicus muschatus, & Hyacinthus purpureus magnus peregrin. Tab.
Hyacinthus neotericorum alter, Lugd.
Muscari obsoletiore flore, Clus. hist.
Muscari majus obsoleto albo flore, Eyst.

Flos initio interdum purpurascens, aut viridis: dein ex purpura virens, aut cum viriditate albicans: nonnunquam subcæruleus: aliquando initio nigricans, sive saturatè purpurascens, dein pallidus, vel flavescens; vel ab initio pallidus, postea flauus, postremo pallescens, nigricans, aut pullus; hic & niveo, & egregiè rubente, & carneo reperitur; hinc quatuor figuræ apud Svvertium; & in hort. Eyst.
Muscari flore obsoleto albo & obsoleto nigro.

IX. Hyacinthus racemosus moschatus luteus.
Dipcadi flavum, sive Muscari Constantinopolitanum, sive Chalcedonicum, Lob. ico.
Muscari flavo colore, Clus. hist. flavum, Ger. luteo flore, Eyst.
Muscari Turcarum flore luteo, Cam.
Hyacinthus botryoides Chalcedonicus luteus, Tab.

Nonnunquam flore dilutè purpureo, aliquando cæruleo virente reperitur; ex viridi flavescente, Clus. in ap. alt. notavit.

X. Hyacinthus racemosus luteus præcox.
Tipcadi lutei varietas, sive Muscari luteum præcox, Lob. ad part. 2.

Flores initio subcærulei, postea aurei.

HYACINTHUS OBLONGO flore.

I. Hyacinthus oblongo flore cæruleus major,
Hyacinthus, Dod. gal, Lugd.
Hyacinthus Anglicus, Ad. Ger. Eyst. & Belgicus, Lob.
Hyacinthus non scriptus, Hyacinthus Dioscoridis, Dod. Lugd.
Hyacinthus Belgicus non scriptus, Cam.
Hyacinth. Hispanicus, Clus. hist. addit. Svvert. flore cæruleo & albo.

Variat floris colore ut plurimum cæruleo, cæsioue: aliquando amethystino vel violæ, nigræ dilutam purpuram refert: aliquando carneo, hinc
Hyacinthus Anglicus colore amethystino: & aliàs colore violaceo, Eyst. &
Hyacinthus Anglicus flore incarnato, &
Hyacinthus Anglicus cinericeus: Item
Hyacinthus Hispanicus flore violaceo, & flore incarnato, Eyst.

qui Hyacinthus carnei coloris, Svver. item floribus albicantib. aut candidis, sive niveis, qui
Hyacinthus Belgicus candidus, Lob.
Hyacinthus non scriptus flore candido, Dod.
Hyacinthus albus Anglicus, Tab. Ger.
Hyacinthus Hispanicus flore albo, Svvert.

II. Hyacinthus oblongo flore fusco.
Hyacinthus Mauritanicus, Clus. hist. ap. 1. & cur. post.
Hyacinthus Mauritanicus Clusij, cui flores viceni plures obsoleti, & fusci, Lob. ad. part. 2.

III. Hyacinthus obsoleto flore.
Hyacinthus obsoletior Hispanicus, Clus. pan. obsoleti coloris Hispanicus serotinus, Eid. hist.
Hyacinthus Hispanicus obsoleto flore, Cam.
Hyacinthus obsoletior Hispanicus semine compresso Pancratij Monspel. maritimi, Lob. ad. par. 2.
Hyacinthus serotinus maximus, Eyst.

Variat floris colore ex purpureo pallido & virescente mixto: sic ex albo cinerei, & ex albicante virescente, Clus. ap. alt.
Hyacinthus obsoletus Clusij, flore obsoleto viridi, Svvert.

Sic eorum color valdè obsoletè spadiceus est, qualis plerumque ceruis esse solet.

IV. Hyacinthus obsoleto flore alter.
Hyacinthus serotinus obsoleto colore. Eyst.

V. Hyacinthus serotinus albicans.
Hyacinthus serotinus facie Orientalis, Eyst.

VI, Hyacinthus oblongo flore flauo viridi.
Hyacinthus obsoletus Æthiopicus Clus. cur. post.

VII. Hyacinthus oblongo flauo flore.

Hic cum tertio convenit, nisi quòd minor, & flos ex sex foliolis luteis, aliquando candicantibus compositus est, in cujus medio staminula bina pallida conspiciuntur: in Gallia Narbonensi in summitate pontis Gari reperitur.

VIII. Hyacinthus oblongo cæruleo flore minor.
Hyacinthus minor Hispan. Clus. hist. ap. 2. & cur. post.

Variat flore cæruleo, albo, interdum mixto, dilutè suaviterque rubente, (qui
Hyacinchus flore rubro ex Lusitania, Lob. ad. par. 2.) venis saturatioribus per foliolorum externorum longitudinem excurrentibus.

IX. Hyacinthus floribus campanulæ uno versu dispositis.
Hyacinthus totus albus, Campanilla, Lob. ad. par. 2. ex Lusitania.

X. Hyacinthus floribus campanulæ utrinque dispositis.
Hyacinthus Neapolitanus, Svvert.

HYACINTHUS ORIENTALIS.

I. Hyacinthus Orientalis caule maculato.
Hyacinthus Dioscorid. & Theoph. Ang.
Hyacinthus Orient. Matth. Gesner. hor. Dod. (cui & minor) Cast. Lugd. Clus. hist. Rauvv. cæruleus, Tab. Ger. Eyst.
Hyacinth. Orientalis Græcus, Ad. Lob. Lugd.
Hyacinthus Constantinopolitanus, Cam.
Hyacinthus, Cæsalp.

II. Hyacinthus Orientalis purpureus.
Hyacinthus Orientalis purpurorubens, Lob. ico. flore purpureo, Cam.

Variat flore purpureo, purpurorubente: & Svvertius.
Hyacinthum Orient. serotin. flore purpureo pingit: & huc referendus.
Hyacinthus fl. purpureo albo, Eyst.

III. Hyacinthus Orientalis exalbidus.

Flores antequam aperiantur albi, aperti oras tantùm albas habent, reliqua parte carnei sunt, senescentes toti nivei fiunt, Clus. hist.

Est & alter floribus ex cinereo albis, folijs paulo angustioribus & crassioribus, qui
Hyacinthus Orient. fl. cinereo albus, Eyst.

IV. Hyacinthus Orientalis albus primus.
Hyacinthus Or. albus, Lob. ico. & Clus. hist.
Flore niveo, Eyst.
Flore albicante, & flore albo, Svvert.
Hyacinthus Constantinopolitanus albo flore, Cam.
Flore albicante & flore albo, Svvert. qui etiam
Hyacinthum facie Orientalis, flore cæruleo & flore albo, &
Hyacinthum Germanicum flore albo, pingit.

Flores intus nivei, foris albi, foliis tribus externis ad ὠχρόλευκον colorem accedentibus: aliquando argentei coloris, qui
Hyacinthus Orientalis niveus, Clus. hist.
Hyacinthus Orient. argenteo colore, Eyst.

V. Hyacinthus Orientalis albus alter.
Hyacinthus brumalis Orientalis Gemmæ, Lugd. albus, Lob.

VI. Hyacinthus Orientalis maximus.
Hyacinthus Orientalis alter, Matth. Lugd.

Hyacin-

Hyacinthus Orient. major, Dod. polyanthos, Ad. Lob. Tab. Lugd.
Hyacinthus Orientalis polyanthos, Cluf. hift. Ger.
Hyacinthus Orient. præcox multiflorus cæruleus, Svvert.
Hyacinthus Orient. major, flore cæruleo, & alter violaceo colore, Eyft.
Flores fæpè 40. producit.

VII. Hyacinthus præcox albus.
Hyacinthus præcox flore albo Caccini, Cluf. cur. poft.

VIII. Hyacinthus Orientalis latifolius.
Hyacinthus Orient. πολυανθὴς alter, Cluf. hift.

IX. Hyacinthus Orientalis variegatus phœniceis caliculis fubtus rubentibus: vel floribus anteriùs albefcentibus, aversâ parte purpurafcentibus.
Hyacinthus Orientalis variegatus, &
Hyacinthus Orientalis mixtus, Eyft.

V. Hyacinthus maximus polyanthos.
Hyacinthus Jacobæus altus multis floribus Italicus, Svvert.

XI. Hyacinthus Orientalis ramofus.
Hyacinthus Orientalis πολυκλαδὴς, Cluf. hift.

XII. Hyacinthus Orient. florum folijs reflexis & variegatis.
Hyacinthus Orient. reflexis folijs, colore violaceo, &
Hyacinthus Orient. viol. colore albis lineis, Eyft.
Flores purpuroviolacei, lineis albicantibus dorfalibus diftincti: vel lætè purpurei & janthini, virgulis obfcurioribus fignati.

XIII. Hyacinthus Orientalis, caule foliofo.
Hyacinthus Afiaticus φυλλοφόρῳ caule, Cluf. cur. poft.
Hyacinthus caule foliofo, Svvert.

XIV. Hyacinthus Arabicus, Camerarij, quid?

XV. Hyacinthus exoticus flore phalangij.
Hyacinthus circa Alepum Ayur dictus, Rauvvolff.
Hyacinthus Tripolitanus, Cam. ad. Matth.

Hyacinthus Orientalis ferotinus.

I. Hyacinthus Orientalis ferotinus.
Hyacinthus Orient. ferotinus mixtus, Eyft.
Florum apices albefcunt, qua pediculis adhærent, rubefcunt.

II. Hyacinthus Orient. ferotinus floribus erectis candidis, vel cæruleis.
Hyacinthus Orientalis ferotin. erectis candidis floribus, &
Hyacinth. Orient. ferot. erectis cæruleis floribus, Eyft.

III. Hyacinthus Orient. ferotinus ftriatus.
Hyacinthus minimus ferotinus facie Orientalis hyacinthi, Lob. ad. par. 2. ap.
an Hyacinthus ferotinus minimus cæruleus, Cluf. hift. ap. 2.
Flos ex cæruleo dilutus, fenis venis cæruleis ftriatus.

Hyacinthus Orientalis flore pleno.

I. Hyacinthus Orientalis flore duplici.
Hyacinthus flore duplici ex albo virefcente, Cluf. cur. poft.
Hyacinthus Orientalis pleno flore fubviridi, Svvert.
Hyacinthus Orient. fl. duplici, Eyft.
Flores gerit infitos duplices: ex albo virefcentes, vel cæruleos, ad pediculum parum virentes.

II. Hyacinthus Orient. fl. cæruleo pleno: & Eyft.

III. Hyacinthus Orient. albus multiplici flore.
Hyacinthus candidifsimus pleno flore, Eyft.

HYACINTHUS STELLARIS.

I. Hyacinthus ftellaris bifolius Germanicus.
Narciffus Martius, Brunf.
Narciffus cæruleus & Hyacinthus alius, Trag.
Hyacinthus cæruleus minor mas, Fuch. ico.
Hyacinthus albicans feu fœmina, Fuch. Tur. Lugd.
Hyacinthi Germanici liliflori minor fpecies, Lob. ob.
Satyrium trifolium, Dod. gal.
Bulbus fyl. quidam bifolius, Gef. hor. &
Hyacinthus, feu Bulbus fyl. Eid. col.
Bulbus vomitorius, Lon.
an Hyacinthus bifolius Theoph. Lob. ico.
Flore eft cæruleo, in alijs colore magis faturo, alijs magis diluto, rariùs ad carneum vergente, fuaviter rubente: eft etiam exalbido, & veluti cinericeo, fubcæruleoúe flore: funt qui & flavos notarunt.

II. Hyacinthus ſtellaris trifolius.
Satyrium erythronium, Dod.gal.
Hyacinth. cæruleus minor, Tur. minor fœmina, Fuch.ico.
Hyacinth. cæruleus mas minor, Fuch. Lugd.
Hyacinthus Fuchſij, Dod. medius, Lon.
Hyacinth. Germanicus liliflorus, Ad. ſtellaris, vel flos Martius ſtellatus Germanicus, Lob.
Hyacinthus ſtellatus, Cluſ. hiſt. flore cæruleo, Cam. Eyſt.
Hyacinthi alterum genus, Cæſ.

Priore per omnia major & triphyllos, qui tamen voler, eundem dicat.

III. Hyacinthus ſtellaris albus.
Narciſſus candidus, Trag.
Hyacinthus niveus, Fuch. floribus candidis, Dodon.
Hyacinth. diphyllos Fuchſij floribus candidis & purpureis, Cord, obſ.
Hyacinthus ſtellaris albicans ſerotinus, Lob. Lugdun.
Hyacinthus albicans Botanicorum, Lob. ad. part.2.
Hyacinthus ſtellatus flore albo, Cam.
Bulbus vomitorius albo flore, Lon.

IV. Hyacinthus ſtellatus cæruleus ſtaminulis ex viridi luteis.
Hyacinthus ſtellatus Italicus, Eyſt.

V. Hyacinthus ſtellaris purpureus.
Hyacinthus ſtellaris major, Lob. ad. par.2.

VI. Hyacinthus ſtellaris ſpicatus cinereus.
Hyacinthus ſtellatus cineracei coloris, Cluſ. hiſt. &
Hyacinthus ſtellatus æſtivus, Eid. cur. poſt.
Hyacinthus ſtellatus Byzantinus ſive exoticus Someri, latâ depreſſâ ſpicâ faſtigiatus, Lob. ad. part.2.
an Hyacinthus ſtellatus cinereus ex Gallica, Eidem.

VII. Hyacinthus ſtellaris cæruleus amœnus.
Hyacinth. ſtellaris Byzantinus alter elegantiſſimus ſerotinus bullatus, Lob. ad. par.2.
Hyacinthus latifolius Dalechampij, Lugdun. icon.
Hyacinthus peregrinus pluribus caulibus præditus, cæruleo violaceus, Svvert.

Variat magnitudine & floris colore amœno cæruleo, dilutè cæruleo, quandoque ex cæruleo purpuraſcente, vel violaceo: rariſsimè albo.

VIII. Hyacinth. ſtellaris obſoletè cæruleus, vel major.
Hyacinthus ſtellatus Byzantinus, Cluſ. hiſt. & Eyſt.
Hyacinthus ſtellatus Byzant. tenuifolius præcox, Lob. ad. part.2.

Huc referendus
Hyacinthus Byzantinus flore cæruleo lacteo, Svvert.

IX Hyacinthus ſtellaris cæruleus ſtriatus.
Hyacinthus ſtellatus Poreti, Cluſ. cur poſt.

X. Hyacinth. ſtellaris ſaturè cæruleus.
Hyacinthus Hiſpanicus ſtellaris flore, Cluſ. cur. poſt.

XI. Hyacinthus ſtellaris æſtivus cæruleo purpuraſcens major.
Hyacinthus ſtellatus æſtivus, Cluſ. hiſt. ap. altera.

Flores ſunt ſubcærulei dilutiores: ſic albi, ſtaminibus purpuraſcentibus.

XII. Hyacinthus ſtellaris æſtivus minor floſculis alternatim ſitis.
Hyacinthus ſtellatus æſtivus minor, Cluſ. in auct. ap. alt. & cur. poſt.

XIII. Hyacinthus ſtellaris foljis & radice lilij.
Hyacinthus ſtellaris lilifolius, Lobel. Lugd. Ger.
Hyacinthus liliaceus, vel ſeptimus, Tab.
Hyacinth. ſtellat. λειώφυλλος, Cluſ. hiſt. & ap. alt. ejuſdemq; auctario & cur. poſt.
Hyacinthus lilifolius flore cæruleo pallido, Svvert.

Flores intensè cærulei, ſive violacei, rarius nivei.

XIV. Hyacinthus ſtellaris autumnalis major.
Hyacinthus autumnalis major, Ad. Cluſ. hiſp. & hiſt. Lob. Dod. Lugd. (cui & Typhium Theophraſti) Ger.
Hyacinthus ſtellatus autumnalis anguſtifolius major, Eyſt.

Aliquando cauliculis eſt ramoſis, & Svvertius exhibet
Hyacinthum autumnalem albo flore.
Hyacinthum flore purpureo pallido.

XV. Hya-

XV. Hyacinthus ſtellaris autumnalis minor.
Hyacinthus autumnalis, Geſ. hor. Ad. Cluſ. hiſp. Lob. Lugd. Ger.
Hyacinthus autumnalis minor, Dod. Cluſ. hiſt. Eyſt.
Bulbus æſtivus Dalech. Lugd.
Flos cæruleus, purpuræ dilutioris, ex purpura rubens.
XVI. Hyacinthus ſtellaris minimus.
Hyacinthus ſtellaris vernus pumilus, Lob. ad. par. 2. Eyſt.
XVII. Hyacinthus minimus maritimus in Prod. deſcript.
In Florilegio Svvertij adhuc pinguntur ſex diverſi Hyacinthi;
Hyacinthus ſtellaris albus: 2. cæruleus: 3. ex cæruleo violaceus: 4. carnei coloris: 5. luridus: 6. ſtellatus major, azureus, hicque elegantiſſimus exiſtit.

HYACINTHUS INDICUS.

I. Hyacinthus Indicus bulboſus ſtellatus.
Hyacinthus ſtellatus Peruanus, Cluſ. hiſt. Lob. ad par. 2. Eyſt.
Hyacinthus Peruanus, Robino; flore cæruleo multiflorus, Svvertio.
Hyacinthus ſtellatus Bœticus, Cluſ. cur. poſt.
Variat colore floris, qui nunc è cæruleo purpureus, modò ſaturatioris purpuræ & quaſi violaceus, umbone purpureo, ſtaminulis cæruleis: vel ex albo rubicante, umbone & ſtaminulis albis, quem nomine
Hyacinthi Peruani carnei coloris, Svvertius pinxit.
II. Hyacinthus Indicus bulboſus minor.
Hyacinthus Indicus minor Orientalis, Svvert.
III. Hyacinthus Indicus tuberoſus flore Hyacinthi Orientalis.
Bulbus Indicus flore albo Hyacinthi Orientalis æmulo, Paludano.
Hyacinthus Orientalis Indicus, Simoni Touar.
Hyacinthus Indicus tuber. radice, Cluſ. hiſt. Lob. ad. par. 2.
Hyacinthus minor Indicus tuber. radice albus, Svvert.
IV. Hyacinthus Indicus tuberoſus flore Narciſsi.
Hyacinthus Indicus tuberoſâ radice, Robino.
Hyacinthus major Indicus tuberoſ. radice, Svvert.

HYACINTHUS COLCHICI folio.

I. Hyacinthus latifolius maximus.
Hyacinthus Ind. Orient. dictus, adhuc incognitus, Svvert.
II. Hyacinthus latifolius alter.
Hyacinthus Africanus bulbo craſſo faciæ Hyacinthi Peruani, Svvert.

BULBUS ERIOPHORUS

BULBUS CRINITUS ET FLOS Tigridis.

BULBI ἐριοφόρου, id eſt, laniferi, inter veteres Theoph. 7. hiſt. 13. meminit, illum in littoribus naſci, lanamq; ſub primis tunicis habere, ex qua togæ & aliæ veſtes conficiantur: cujus & Plin. lib. 9. cap. 11. meminit, Theophraſti teſtimonio uſus.

I. Bulbus eriophorus Peruanus.
Eriophorus Peruanus, Cluſ. hiſt.
Magnam cum Hyacintho Indico bulboſo ſtellato affinitatem habet, hujus tamen folia duplo latiora: flos purpureus, circa umbilicum cæruleus, venâ atropurpureâ floris folium percurrente.
II. Bulbus eriophorus Orientalis.
Bulbus eriophorus, Cluſ. pan. & hiſt. Lob. Dod. Cam. Lugd. Tab.

Bulbus

Bulbus lanatus ex Oriente, Cæs.
Cùm Dodonæus in florum historia fictitiam figuram posuerit, idcirco eandem figuram sub nomine
Eriophori bulbi commentitij, posuêre Lobel. Lugd. at Cast.
Bulbi eriophori, & Tab. sub Eriophori bulbi altera icone.
Ipse verò Dodonæus edit. postrema, utramque figuram habet; alteram titulo Bulbi eriophori icon ab amico missa; alteram, Bulbi eriophori Viennæ nati effigies.

III. Bulbus eriphorus minor.
Hyacintho obsoleto Æthiopico, subjecit Clus. cur. post.

IV. Bulbus marinus crinitus, τειχώδης, in hist. Lugd. proponitur; quid sit, ignoramus.

V. Tigridis flos, Dod. Lub. Lugd. Tab.
Ocelo Xochiel, id est, flos Tigridis, novæ Hisp. sive Mexiocanæ Provinciæ, in hist. Mexiocana.

Radicem habet porraceam, folia gladioli, flos rubet egregiè, circa medium tamen albus, & instar pellis Tigridis maculatus: hujus veram figuram in florilegio I. du Bry videre est.

SECTIO SECUNDA.

NARCISSUS: LEUCOIUM: LILIO-NARCISSVS SIVE TVLIPA.

NARCISSUS ET EJUS SPECIES.

NA'ΡΚΙΣΣΟΣ *καὶ λείριον Dioscoridi l.4.c.161. & Theoph.6.hist.6. & 7.ejusdem 12.dicitur, non à Narcisso adolescente nimium seipsum adamante, ut Poëta fabulantur, sed à vi stupefaciendi, quam νάρκωσιν Græci vocant: seu ut Plinius, à narce, quam vim Narcisso inesse l.21.c.19. testatur: hinc Plutarcho in Symposio, quasi nervos hebetans & torpidas gravitates efficiens dicitur.*

Unius Theophrastus meminit: at Dioscorides in flore differentiam notat, qui albus sit, intus croceus, in quibusdam purpureus, ita ut alius sit πορφυρῶδες, alius χρεκῶδες, Et Plinio l.21.c.5. Narcissus alter flore candido, calyce purpureo: alter calyce herbaceo: per calycem intelligens quod in floris medio est, nullius Græci autoris exemplo: & seq.c.19. Narcissum unum purpureo flore, & alterum, herbaceum dixit.

NARCISSUS PORRACEO FOLIO, angusto calyce, latifolius simplex, uno flore.

I. Narcissus maximus pallidus folijs incanis.
Narcissus omn. maximus pallidus ad Clus. cur. post.

II. Narcissus maximus flore cæruleo albicante fimbriâ croco aureâ.
Narcissus maximus mediopurpureus, aut cæruleus latifolius Hispanicus, Eyst.

III. Narcissus albus magno odore flore circulo pallido.
Narcissus 13. medioluteus Poëticus, Tab.
Narcissus mediopurpureus, Ger. ico.
Narcissus latifolius 7. Clus. hist.

IV. Narcissus niveus odoratus circulo rubello.
Narcissus serotinus montanus, Clus. pan.
Narcissus latifolius 6. Clus. hist.
Narcissus mediorubeus communis, Svvert.

V. Narcissus albus circulo purpureo.
Narcissus purpureus, Ges. hor.
Narcissus mediopurpureus, Dod. Lugd. Clus. pan. Eyst.
Narcissus mediocroceus purpureus, Ad.

Nar-

Narcissus Poëticus mediopurpureus, Lob.
Narcissus, Cast. primus circulo rubeo, Cæs.
Narcissus 14. & Poëticus 5. Tab.
Narcissus mediopurpureus præcox, Ger.

Unum fert florem, rarò binos: & huic similem, circulo tamen rubro, in Pannonicis Clusius proponit,
Narcissum serotinum montanum vocans.
Narciss. medio rubeus communis, Svvert.

VI. Narciss. alb. circulo croceo vel luteo.
Narciss. Veterum, Trag. Candidus, Lon.
Narcissus primus, Dod gal. Cæs.
Narcissus Italicus flore candido, & Narcissus alb. Ges. hor.
Anemone limonia Theophrast. Narcisso cognata, Eid.
Narciss. Poët. mediocroceus, Lob.
Narcissus Poëticus medioluteus Dodonæi, Lugd.
Narcissus 10. roseoluteus major, Tab.
Narciss. medio purpureus præcox, Ger. ico.
Narcissus serotinus, Svvert.

Hic à priore potissimum circuli colore differt, & Narcissus Dioscoridis videtur.

Hujus generis tres reperiuntur; forma, colore, aut odore nequaquam, & magnitudine parum, sed florendi tempore, differentes: majores, medij, præcoces: & serius prodeuntes, minores sunt.

VII. Narcissus albus circulo croceo minor.
Narcissus minor serotinus mediocroceus, Lobel. ico.
Narciss. 16. serotinus albus, Tab. minor, serotinus, Ger.

VIII. Narcissus flore cæruleo, Clus. pan.
Narciss. cæruleus, solo floris colore à Narcisso medio croceo differens, Lob. ad. part. 2.

NARCISSUS EXOTICUS.

I. Narcissus Indicus totus ruber.
Narciss. latifolius octavus, qui & Indicus rubro flore, vulgo Jacobæus, Robi. Clus. hist.
Narcissus Indicus rubro flore, Lob. ad. part. 2.
Narciss. Ind. flore sanguineo, Svvert.

Ex India Orientali adfertur.

II Narcissus ex albo rubescens.
Narciss. Gareti, flore albo exteriore parte rubicundo Svvert.

III. Narciss. Ind. obtuso latiss. folio, bulbo vastissimo.
Narcissus Indicus Orient. bulbo magno & compressiore rotundo, folijs Narcissi, Svvert.

IV. Narciss. Ind. obtuso latissimo folio alter.
Narcissus Indicus Occident. folijs Narcissi latifolij, Svvert.

V. Narciss. Ind. lato & multiplici folio.
Narcissus promontorij Bonæ spei bulbo oblongo, Svvert.

VI. Narcissus Africanus folijs bifolij.
Narcissus Africanus sive Narciss. exoticus, Lobel. ad part. 2.

Variat folio acutiore, rotundiore, & complicato; flore est phœniceo.

NARCISSUS LATIFOLIUS SIMplex pluribus floribus.

Narcissus totus albus.

I. Narcissus albus major odoratus.
Narcissus latifolius major, in latifoliorum classe alter, Clus. hist.

Communiter binos, interdum ternos & quaternos flores, & sex folijs, imò ex duodecim constantes, Clusius notavit.

II. Narcissus Orientalis major albus.
Narcissus Orientalis major polyanthos totus albus, Eyst.

Est latifolius, floribus copiosis albis peramplis, odoratus, tribus staminibus luteis brevibus donatis.

III. Narcissus Orientalis medius albus.
Narcissus Orient. medius totus albus polyanthos, Eyst.

A priore sola magnitudine differt.

IV. Narcissus Orient. albus calice stellato.
Narcissus Orient. albus odoratus calice stellato, Eyst.

Floribus est albis odoratis, in medio stamina aurolutea instar stellæ radiatim disposita.

V. Narcissus totus albus major.
Narcissus totus albus, Dod. Lob. & Lugd.
Narcissus totus albus prior, Clus. hisp.
Narcissus latifolius simplici flore prorsus albo, Eid. hist.
Narciss albus major, Cam. quintus albus, Tab.
Narcissus Orient. polyanthos minor totus albus, Eyst.
Narciss. medioluteus polyanthos, Ger. ico.

VI. Narcissus totus albus major.
Narcissus totus albus alter, Clus. hisp.
Narcissus latifolius niveus alter, Eid. hist. descr.

Narcissus totus albus paucioribus floribus, Lob. ob.
Narcissus albus minor, Cam.

VII. Narcissus niveus.
Narcissus latifolius niveus tertius, Clus. hist.

VIII. Narcissus albus flore minore Jasmini odore.
Narciss. latifol. niveus tertius alter, Clus. hisp.

Narcissus medioluteus.

I. Narcissus orientalis albus calice luteo Campanulæ simili maximus.
Narciss. polyanthos orient. calice medioluteo odoratus maximus, Eyst.

Hujus, ut & duorum sequentium calix, campanulæ instar amplus luteus: flores jucundum odorem spirant.

II. Narcissus orientalis albus calice luteo medius.
Narciss. polyanthos orient. medioluteus odoratus medius, Eyst.

III. Narciss. orient. albus calice luteo minor.
Narciss. polyanthos orient. medioluteus minor odoratus, Eyst.

IV. Narcissus orient. calice aureo pluribus foliolis pleno.
Narcissus orientalis mediocroceus calice pleno, Eyst.

Flos albus, calice aureo pluribus tortilibus foliolis pleno.

V. Narcissus Orient. calice rotundo auroluteo.
Narciss. orient. mediocroceus major, Eyst.

VI. Narcissus pallidus mediocroceus.
Narciss. medioluteus Pisanus, Lob. ico. Svvert.
Narcissus latifolius flore prorsus albo secundus, Clus. hist.

VII. Narcissus pallidus medioaureus.
Narcissus sulphurei coloris minor, ad Clus. cur. post.

VIII. Narcissus albus circulo croceo polyanthos.
Narcissus. Matth. comp. octavus, edit. Ital.
Narcissus mediocroceus serotinus polyanthos, Lob. ico.
Narciss. quart. Matthioli, Lugdun.
Narcissus 15. niveus serotinus, Tab. totus albus, Ger. ico.
Narcissus, Castori; quem quinto simplici flore junxit.

Hic etiam circulo purpureo reperitur, qui Narcissus mediopurpureus, Eyst.

IX. Narcissus pallidus circulo luteo.
Narcissus medioluteus, Dod. Lugd. Ger. Svver. Eystett.
Narcissus albidus medioluteus, Lob.
Narcissus 6. medioluteus 1. Taber.
Narcissus latifolius flore prorsus flavo, Clus. hist. icon.

X. Narcissus pallidus circulo aureo alter.
Narcissus latifolius 5. vel Narcissus pallido flore medioaureus, Clus. hist.

Meminit Clusius & alterius, cujus flos ex pallido virescit, calice angusto flavo.

XI. Narcissus medioluteus copioso flore odore gravi.
Narcissus octavus fortè Matth.
Narcissus medioluteus, Ad. Lob. (cui & Donas Narbonensium) Clus. hisp. Svert. medioluteus alter, Dod. Lugd.
Narcissus præcox simpl. flore, vel latifolius simplex 1. Clus. hist.
Narcissus 7. medioluteus 2. Tab.
Narcissus Pisanus, Ger.
Narcissus alter comoso flore, Cæs.
Narcissus Constantinopolitanus minor calice fimbriato, mediocroceus, Eyst.

Variat folijs obtusioribus & acutioribus: sic floris colore, qui aliquando sulfureus, sive ὠχρόλευκος: aliquando 10. 12. etiam 18. flores observavimus.

XII. Narciss. medioluteus majorib. floribus.
Narcissus præcox, Clus. hisp.
Narcissus medioluteus alter, Lob. obs.
Narciss. latifol. Byzantin. mediolut. 2. Clus. hist.

Præcocior priore, latioribus folijs, & floribus majoribus.

XIII. Narciss. niveus calice flavo odoris fragrantissimi.
Narciss. latifol. simpl. mediolut. 3. Clus. hist.

Narcissus totus luteus.

I. Narcissus luteus polyanthos Africanus.
Narciss. Africanus major, flavus polyanthos: in addit. ad Clus. cur. post.
Narcissus Africanus multiflorus coronatus, Svvert.
Narcissus luteus Africanus major, &
Narcissus Africanus aureus major, Rob.

II. Narciss. luteus polyanthos Lusitanicus.

Narcis-

Narcissus d'Argiers, aut Ægyptius, Lob. ad. part. alt.
Narciss. de Argiers polyanthos totus lut. Eyst.
Narciss. Africanus flore aureo, Svvert.

III. Narciss. luteus Constantinopolitanus.
Narciss. totus luteus ex Thracia, Clus. hisp.
Narciss. latifolius flavo flore sive 4. Zerincadacatamer nomine allatus, Eidem hist.

Flos aut omnino luteus, aut pallidus: qui pallidus, caliculum planè aureum habet.

IV. Narciss. angustifolius totus luteus.
Narcissus totus luteus semper florens Caccini, ad Clus. cur. post.

Singulis caulibus ad quindenos flores, idque sæpius in anno, Florentiæ profert.

V. Narciss. angustifol. flavus magno calice.
Narcissus 9. qui angustifolius 1. vel Narcissus juncifolius 1. amplo calice, Clus. hist.
Narciss. maximo calice, flore luteo, Svvert. qui alium adjungit.
Narcissum oblongo calice, flore luteo.
Narciss. juncifolius præcox major, &
Narciss. juncifolius latiore calice, Eyst.

NARCISSUS PORRACEO angusto folio.

I. Narcissus angustifolius albus major.
Narcisso juncifolio albo flore, junxit Clus. in cur. post.

II. Narciss. angustifolius albus minor: qui 1. in Prod.

III. Narciss. angustifol. pallidus calice flavo.
Narcissus sulfurei coloris majusculus, ad Clus. cur. post.

IV. Narcissus parvus albus fimbria suave rubente.
Narcissus parvus stellatus albus medio suave rubente vertice, Lob. ad. par. 2.

V. Narcissus mediocroceus gramineo folio.
Narcissus mediocroceus tenuifolius, Lob. ad. par. 2.

NARCISSUS JUNCIFOLIUS. simplex, luteus & albus.

I. Narciss. juncifol. oblongo calice luteus major.
Narciss. juncifolius prior, Clus. hisp. Lugd.
Narciss. juncifol. major, Dod. odoratiss. Cam.
Narciss. luteus juncifolius vel luteus Africanus, Ad. præcox, Lob.
Narciss. 10. angustifol. 2. & juncifol. 1. Clus. hist.
Narciss. 8. juncifolius 1. Tab. juncifol. præcox, Ger.
Narciss. major juncifol. Eyst.

Flores terni, quaterni, quini, interdum gemelli odorati.

II. Narciss. juncifol. luteus minor.
Narciss. juncifol. Dod. flo. Lugd. alter, Clus. hisp.
Narciss. juncifol. minimus Dod. Camer. Clus. hist. Eyst.
Narciss. juncifolius serotinus, Lob. Ger.
Narciss. 9. juncifolius 2. Tab.
Narciss. flore luteo, brevi calice, Svvert.

Clusius frequentioribus: Lobelius paucioribus folijs dicit: uterque eadem figura utitur: unico aut altero flore flavo & odoro.

III. Narciss. juncifol. flore luteo variegato.
Narciss. luteus albicantibus lineis distinctus, brevi calice, Svvert.

IV. Narcissus juncifol. flore pallidiore, calice flavo.
Narciss. juncifol. minor, Clus. hist. ap. & Lob. ad. par. 2. minimus, Eyst.

V. Narciss. juncifol. flore rotundo roseo.
Narciss. juncifolius flore rotundæ circinitatis roseo, Lob. Lugd. Svvert. cui flos albus est.
Narcissus 10. roseoluteus major & minor, Tab.

VI. Narcissus juncifolius totus albus.
Narciss. juncifol. flore albo, alter, Clus. ap. alt. auct. & cur. post.
Narciss juncifol. polyanthos albus, Eyst.

VII. Narciss. autumnalis albus.
Narcissus juncifolius albus autumnalis medio obsoletus, Svvert.

VIII. Narciss. albus autumnalis minimus.
Narciss. autumnalis minor, Clus. hisp. Lugd. Tab. Ger. parvus, Dod. Lob.
Narciss. serot. sive autumnal. minim. Clus. hist.

IX. Pseudonarcissus gramineo folio, sive Leuconarcissus æstivus: qui 2. in Prod.

NARCISSUS MAGNO ET brevi calice.

I. Narciss. latifol. max. alb. calice brevi luteo.
Narcissus albus max. calice luteo brevi, Eyst.

II. Narciss. latifolius pallidus calice amplo & aureo, caule striato.
Narcissus latifol. flavo flore amplo calice, Clus. cur. post.
Pseudonarcissus pallidus calice amplo, Eyst.

Variat unico flore, aliquando binos conjunctos habet: hic intensè luteus, ille pallidus: ad Cluſ. cur. poſt.

III. Narciſſ. latifol. pall. calice amplo alter.
Narciſſus omnium maximus pallidus amplo calice flavo: in addit. ad Cluſ. cur. poſt.

IV. Narciſſus latifolius ſulfureus vel albus brevi calice.
Narciſſus ſulfurei coloris brevi calice, Svvert.
Narciſſus totus albus brevi calice, Idem.

Pluribus eſt floribus. Addit & alium totum album triplici flore & anguſtiore folio.

V. Narciſſus albus medius calice luteo brevi: & Eyſtet.

NARCISSUS MAGNO ET OBlongo tubo vel calice, latifolius.

I. Narciſſus maximus pallidè luteus.
Narciſſus maximus griſeus vel pallidus, amplo calice flavo, non deſcriptus, Svvert.

II. Narciſſus alter craſſo bulbo.
Narciſſus minor pallidus amplo calice flavo non deſcriptus, Svvert.

III. Narciſſus ſubflavus tubo ſexangulo.
Narciſſus falſus ſive Pſeudonarciſſus tuba ſexangulari dilutior flavus non deſcriptus, Svver.

IV. Narciſſus flavus tubo rotundo.
Narciſſus ſeu Pſeudonarciſſus oblonga tuba rotunda, non fimbriata quaſi abſciſſa, flavo flore, Svvert.

V. Narciſſus albus tubo luteo.
Narciſſus ſeu Pſeudonarciſſus albus oblongo calice luteo, Svver.

VI. Narciſſ. alb. calice flavo, moſcari odore.
Narciſſus oblongo calice, Cluſ. hiſt. ap. alt.
Narciſſus albus luteo longiore calice, ad Cluſ. cur. poſt.
Pſeudonarciſſus albus calice luteo, Eyſt.

Triplicis Cluſius meminit: 1. fl. albo, calice flavo. 2. flore albo, ſed calicis ore magis croceo: 3 flore ex albo palleſcente, aut ὠχρολευκῷ calice latiore & oris croceis.

Et in curis poſt. in alijs ſtylus tubi oras ſuperat, in alijs non excedit. Aliquando (ut ad cur. poſt. additum) fore majore ex folijs niveis, aut candidis, ſed anguſtioribus & oblongis, odore grato.

VII. Narciſſus albus calice flavo alter.
Narciſſus albus oblongo calice præcox, ad Cluſ. cur. poſt.

Triplex ſpecies: 1. latis & viridibus folijs, caule breviore, flore albo, tubo flavo: 2. folijs anguſtioribus: 3. folia tubum cingentia pallida, anguſtiora, & acuminata: & eſt tubo fimbriato & non fimbriato, ut eſt
Narciſſus tuba non fimbriata flaveſcente, Svve.

VIII. Narciſſus ſyl. pallidus calice luteo.
βολβοκώδιον Theoph. Codiaminum Gaza vertit, Plin. lib. 22. cap. 11. ſecutus.
Narciſſus Brunf. Lac. quoad ico. primam.
Narciſſus luteus, Trag. Geſ. hor.
Narciſſus 8. Matth. fol. quoad ico. 1.
Narciſſus 3. Eid. comp.
Narciſſus Matthioli, Lugd. quoad 2. ico.
an Narciſſus, Ang?
Codianum, vel Codiaminum flore Codij, id eſt, Campanulæ, Geſ. hor.
Bulbus ſyl. & Codiaminum, Eid. col.
Pſeudonarciſſus, Dod. gal. vulgaris, Cluſ. hiſt.
Pſeudonarciſſus luteus, Tab. Eyſt.
Narciſſus luteus ſyl. Dod. Lon. Lugd.
Narciſſus totus luteus montanus, Theoph. Ad. & Lob.
Narciſſus calice prælongo anguloſo, Cæſ.
Pſeudonarciſſus Anglicus & Hiſpan. Ger.
Pſeudonarciſſus minor Germanicus, Svver.

Cauli cuilibet communiter flos unus inſidet: aliquando duo: hinc
Pſeudonarciſſ. vulgaris binos flores in eodem caule gerens, Cluſ. hiſt. ap. alt. verùm & triplici flore adſervo: reperitur & magis præcox, Cluſ. hiſp.
Pſeudonarciſſus præcox, Eyſt.
Sic Cluſ. hiſt. ap. alt. auctar. multas notat differentias, flores majores, minores, forma & colore diſſimiles: aliquibus ſex folia tubam amplexantia præpallida, alijs pallida, alijs ſaturatiora: tubus aut valdè amplus, aut anguſtus, qui vel pallidus, vel flavus & quaſi aureus, aut oris crenatis, vel crenatis & fimbriatis ſimul, quales ſunt
Pſeudonarciſſus ſimpl. Belgarum &
Pſeudonarciſſus luteus, Eyſt.
Aut quodammodo æqualibus, & minimè criſpis. Huc referri poſſunt:
Bulbus flore luteo ſuperiore parte aperto, &
Bulbus alius flore luteo humili, cujus ſemen ſimile Hemerocallidi Valentinæ: plura non habet, Cluſ. pan.

IX. Narciſſus maj. tot. lut. calice prælongo.

Pſeu-

Pseudonarcissus major, Clus. hisp. & Hispanicus Clus. hist. Svvert.
Narcissus syl. alter, Dod.
Narcissus totus luteus montanus, Theophrasti. Hispanicus, Lob.
Narcissus totus luteus montanus major, Eyst.
Huic similis inodorus, inefficacior locis ad meridiem, Ad.

X. Narcissus totus luteus flor. folijs reflexis.
Narcissus totus luteus oblongo calice & reflex. folijs, Eyst.

XI. Narcissus parvus totus luteus.
Pseudonarcissi genus admodum exile, Clus. pan.
Pseudonarcissus minor Hispanicus latifolius, Clus. hist.
Narcissus totus luteus mont. minimus, Eyst.
Narcissus Hispanicus flore luteo pumilus, Svvert.

XII. Narcissus albus oblongo calice.
Pseudonarcissus albo flore, Clus. hist. ap. alt. auct. totus abus, Eyst.
Narcissus oblonga tuba totus albus, Svver.
Duplex est: unus altior flore longiore & tubo angustiore, flore albo, vel etiam ὠχρόλευκον colorem accedente: alter humilior, flore breviore & tuba laxiore. Aliquando flos non pendulus sed protuberans, Clus. cur. post.

XIII. Narcissus albus fimbria lutea.
Pseudonarcissus flore albo tuba oblonga, fimbrijs luteis, Svver.

XIV. Narcissus luteus repens.
Pseudonarcissus minor luteus repens, Eyst.

NARCISSUS OBLONGO CALICE, vel Calathi figurâ, angusto etiam juncifolio.

I. Narcissus angustifolius albus calice oblongo floreque reflexo.
Narcissus juncifolius albus fl. reflexo, Clus. ap. alt. auctar. & cur. post.
Narcissus juncifolius alb. calice magno, Lob. ad. par. alt.
Narcissus totus alb. reflexus, Svvert.

II. Narciss. montan. juncifol. calice flavo.
Pseudonarcissus primus, Clus. hisp. juncifol. primus, Clus. hist. & junceis folijs, Eid. cur. post.
Narcissus montanus juncifol. minimus, Lob. Lugd.
Narciss. juncifol. fl. luteo reflexo, Svvert.

III. Narciss. montan. alter flore fimbriato.
Pseudonarciss. juncifol. 2. flavo flore, Clus. hist.
Narciss. montan. juncifol. minim. alter, flore luteo fimbriato, Lob. Lugd.
Pseudonarciss. juncifol. Eyst.
Huc referendus
Narciss. tubâ fimbriatâ flore flavescente, &
Narciss. pseudojunceis folijs luteus fimbriat. Svvert.

IV. Narciss. montan. albus minimus.
Narcissus omnium minimus montanus alb. Lob. Lugd.
Pseudonarciss. juncifol. 3. albo flore, Clus. hist.
Variant hi tres: alijs flos amplior, vel flavescentis coloris, vel flavi, vel aurei: in nonnullis stilus oras excedit, in alijs vix ad oras pertingit: aliquando oris æqualibus, aliquando fimbriatis.

V. Narciss. montanus juncif. calice aureo.
Pseudonarciss. minim. juncifol. aureus, Eyst.

VI. Narciss. montanus coronatus.
Narcissus montanus minimus coronatus, Lob. ico.

NARCISSUS PLENO FLORE.

I. Narcissus Orient. fl. multiplici & pleno albo luteo.
Narcissus nobilis Orient. polyanthos mixtus, Eyst.

II. Narciss. latifol. alb. medioluteus.
Narciss. 9. Matth. comp. & primus, Eid. fol.
Narciss. 8. Matthioli, Lugd.
Narciss. flore multiplici, Clus. hisp. (pleno flore 1. in hist.) Lugd. multiplex, Dod.
Narciss. albus polyanthos (sive Chalcedonicus & multiplex) Lob Ger.
Narciss. 4. Lon. 1. polyanthos, Matth. Tab.
Narciss. exoticus sive Constantinopolit. Cam.
Narciss. major fl. multiplici, Eyst.
Narciss. Chalcedonicus pleno flore albo, Svver.
Narcissi mediocrocei pleniflori degenerationes, in sua historia se propositurum, Lob. ad. par. 2. pollicetur.

III. Narciss. latifol alb. medio aureus.
Narciss. pleno flore secundus, Clus. hist.
Terni, quaterni, flores, suavis odoris.

IV. Narciss. albus corona multiplici lutea.
Narciss. pleno flore 2. Clus. pan. 3. Eid. in hist.
Narciss. albus alter media fimbriata lutea mul-

tiplici corollâ, Lob.ico.
Narcissus juncifolius multiplici complexu, constans, Cæs.
Narcissus medioluteus corona duplici, Svver.
Odore est, inter Narcissum & Muscari medio: etiam cum decem floribus vidimus.
V. Narcissus bulbo angulosο.
Narciss. Constantinopolitanus, quem Zeiden Sari vocant, Camer.
VI. Narciss. multiplex totus flavus.
Narciss. plenus quartus flavo flore, Clus. hist.
Narciss. flavus pleno flore, Svvert.
VII. Narcissus mediopurpureus multiplex.
Narcissus pleno flore quintus, Clus. hist.
Flos unus, interdum duo, odore ad Muscari accedens: aliquando viginti & pluribus: aliquando sexaginta quatuor folijs constat.
VIII. Narcissus totus niveus multiplex.
Narciss. pleno flore sextus, Clus. hist.
Narcissus albus pleno flore, Svvert.
IX. Narciss. albus multiplex ex Virginea.
Narcissus totus albus de Virginea pleno flore, oblongo apice, Svvert.
X. Narcissus sylv. multiplex calice carens.
Pseudonarcissus pleno flore, Clus. hist.
Pseudonarcissus luteus polyanthos, Tab.
Narcissus sylv. multiplex, Dod.
Narciss. luteus multiplici flore, Lob.
Narciss. luteus multiplex Dodonæi, Lugd.
Narcissus cujus flos multiplici plexu rosæ instar constat, Cæs.
Narcissus ex luteo pallidus flore pleno, Cam.
Narciss. sylv. stellatus, Eyst.
Duplex est: unus elegantior est, florem explicatum semper gerens: hic
Pseudonarcissus luteus flavo pleno flore, Svve.
Alter verò florem explicat, sed involucro inclusus permanet: uterque pallidus.
XI. Narcissus flore pleno variegato.
Narciss. Septentrionalis flore pleno luteo, Eyst.
XII. Narcissus luteus syl. duplici & triplici tubo aureo.
Narcissus duplici tuba flore luteo, Svvert.
Pseudonarcissus pleno flore, seu triplici tuba, Clus. hist. ap. alt. & cur. post.
Narcissus Septentrionalis calice luteo pleno, duplicatis folijs, Eyst.
XIII. Narcissus luteus syl. triplici tubo alter.
Pseudonarcisi pleno flore varietas, Clus. cur. post. qui duplicem proponit.
Narcisi totilutei præcocis Septentrionalium, sive montani Theophr. omnium vulgatissimi, triplicem ex eadem radice differentiam, additâ figurâ, Lob. ad. par. 2. recenset.
Narciss. Septent. fl. pleno luteo oris incisis, Eyst.
XIV. Narciss. luteus tubo diviso.
Pseudonarcissus duplex diviso calice odoratus, Svvert.
XV. Narciss. latifolius luteus multiplex.
Narcissus Cyprius luteus polyanthos fl. pleno, Lob. ad. part. alter. & addit
Narcissum polyanthea Byzantinum hujus familiæ esse, quem tamen non describit.
XVI. Narcissus juncifol. aureus multiplex Anemones formâ.
Narcissus juncifol. pleno flore, Clus. cur. post.
Narcissus juncifolius luteus flore pleno, Eyst.
Est & huic similis alter, qui licet multiplex sit, tamen adeo multiplex foliorum textura non est, quem
Narcissum aureum pleno flore vocat Svver. hunc à Patre Gregorio de Regio Capucino, unà cum alijs ex Italia accepimus.

NARCISSUS MARITIMUS.

I. Narcissus maritimus.
Ἡμεροκαλλὶς, Theoph. 6. hist. 1. ubi Elium Gaza vertit.
Hemerocallis quibusdam putatur, Bulbus scilicet littoralis, Theoph. Pancratium Monspel. & Squilla minor Pharmacop. Ges. hor.
Hemerocallis Valētina, Clus. hisp. & hist. Dod. fl. Lob. (cui & Narcissus Constantinopolitanus Matth.) Cam. (cui & Con Zambach Turcis) Taber.
Pancratium marinum, Ad.
Pancratium floribus rubris, Lob. ico.
Pancratium Dalech. Lugd.
Narcissus marinus, Dod. Clus. hist. ap. alt. & cur. post. Cæs.
Narcissus Pancratium marin. flore albo, Svve.
Variat flos colore: apud Monspelienses est albo, est subluteo, & est pallescente: apud Italos, rubeo & purpureo, quandoque punicante: hinc apud Lobelium in iconib. duplex figura,
Pancratium marinum, &
Pancratium floribus rubris: & apud Taber.
Lilium marinum album,
Lilium marinum luteum:
Narcissus major sive Pancratium floribus rubris,

bris, & Narcissus Pancratium marinum sive Hemerocallis Valentina, Svvert.

II. Narcissus Illyricus liliaceus.
Narciss. 3 vel Constantinopolitanus, Matth.& Lugd. qui priorem putat.
Asouzenas de las Indias, Lob.ob.
Lilionarcissus Hemerocallidis Valentinæ facie, &
Lilionarciss. Orient. Plateau, Clus. hist.
Lilionarciss. Hemerocallidis facie, Eyst.
Narcissus montanus sive marinus alter, qui Matthioli tertius, Clus. hist. app. 2. & in auct. hujus meminit.
Narcissus Constantinopolitanus, Tab.
Narciss. 3. Matthioli multiflorus albus, Svvert.
Pancratium Indicum alterum vernum, sive Narcissus Indicus alter facie Pancratij Monspeliani, Lob.ad.par.2.

Flores seni, septeni: sic, caule duplici: ab uno 14. Liliacei candidi, ab altero 12. aliquando unus caulis triginta quinq; flores sustinuit: aliquando flos fuscus caryophyllo aromatico concolor.

III. Narcissus Indicus autumnalis.
Pancratium Indicum, aut Narcissus Indicus maximus autumnalis quorundam, Lobel. ad. part. 2.

IV. Narcissus Indicus folio latissimo triquetro.
Narcissus sive Pancratium Orientale Svvert.

V. Narcissus Indicus latifolius alter.
Narciss. Indic. sive Pancratium Occid. Svvert.

LEUCOIUM BULBOSUM EJUSQUE Species.

Λευκόιον apud Theoph. 6. hist. 7. & 7. ejusd. 13. Gaza violam albam vertit. Leucoion, inquit, florum prima se ostendit, emicat ubi cœlum clementius statim, etiam nondum hyeme exacta: ubi verò immitius, postea. Plin. l. 21. c. 11. Viola alba florum prima Ver nunciantium, cujus vita longissima est trimatus.

I. Leucoium bulbosum vulgare.
Leucoium Theophrasti, & Viola alba, Plinij.
Narciss. Martius. Brunf. septimus, Matth Lugd
Viola alba Theoph. Trag. (cui & Hemerocallida Diosc.) Fuch. Ges. cat.
Narcissus & Viola alba, Tur.
Narcissi candidi genus, Cord. in Diosc.
Narcissus aquaticus, Cæs.
Viola alba bulbosa Fuchsij, Lugd.
Leucoium Theoph. Dod. gal. Lon.
Leucoium bulbosum Theoph. Ges. hor. Thal.
Leucoium bulbosum primum, Tab.
Leucoium bulbosum hexaphyllon, Dod. Cam. minus, Eyst.
Leucoium bulbosum præcox majus, Clus. pan. & hist. Ger. ico.
Leucoium alterum bulbaceum Theoph. Portæ.
Leuconarcissolirion prat. vernum paucioribus floribus, Ad.
Leuconarcissolirion paucioribus floribus. Lob.
Leuconarcissolirion vulgare, & Opition Theophr. Cam. in Matthiolum.
Narcissus Germanicus vulgaris, Svvert.

Flores in singulis pediculis singuli, rariss. gemini: tribus & quinque folijs pingit, Svver. nomine
Narcissi Hispanici Leucoij minoris.

II. Leucoium bulbosum flore patulo.
Narcissoleucoion Bohemicum, Svvert.
Leucoium bulbosum hexaphyllum majus, Eystett.

Folijs est latioribus, flore majore & patulo.

III. Leucoium bulbosum majus sive multiflorum, quod aliqui Acrocorion Plinij statuunt.
Leuconarcissolirion prat. vernum, Ad. Lob.
Leucoium bulbosum polyanthemum, Dodon. Cam. Lugd. multiflorum, Tab.
Leucoium bulbosum majus, Ger.
Leucoium bulbos. serotinum majus, Clus. pan.
Leucoium bulbosum serotinum, Eystett. qui & minus exhibet.
Narcissus 2. Matthiol. Lugdunens. 3. & Matth. 10. Tab.
Narcissoleucoium majus Hispanicum. Svvert.

Variat folijs pallidiorib. minus mucronatis sed

ſed velut bifidis: floribus, maculis ex viridi pallidioribus infectis.

IV. Leucoium bulboſum trifolium minus.
Narciſſus tertius alter, Matth. comp.
Narciſſus 8. alter, Eid. fol. 2. Lac. ico.
Leucoium bulboſum triphyllon, Dod. Cam. minus, Eyſt.
Leucoium bulboſum præcox minus, Cluſ. pan. & hiſt.
Leuconarciſſolirion prat. vernum omn. minimum, Ad.
Leuconarciſſolirion minimum, Lob.
Leuconarciſſolirion bifolium, Cam. in Matth.
Narciſſus, Matth. quoad 1. fig. Lugd.
Narciſſus montanus alter, Cæſ.

V. Leucoium bulboſum trifolium majus.
Leucoium bulboſum Byzant. Cluſ. pan. præcox, Eid. hiſt. & Lob. ad. par. 2. & Leuconarciſſolirium, ſive tertium bulboſum Leucoion, Lob.
Leucoium bulboſum triphyllum majus Byzantinum, Eyſtett.
an Narciſſus ſextus, Matth. Lugd.
Leucoium bulb. 2. Tab. ſub bulb. præcoce, Ger.

VI. Leucoium bulboſum trifolium cæruleum.
Leucoium triphyll. flore cæruleo Someri, Lob. ad. part. 2.

VII. Leucoium bulboſum autumnale latifolium.
Narciſſo leucoium autumnale, Svert.

VIII. Leucoium bulboſum autumnale.
Leucoium bulboſum autumnale minimum, Dod. minus, Cluſ. hiſp. Lugd. & Cam.
Leucoium bulboſum autumnale tenuifolium, Cluſ. hiſt.
Leuconarciſſolirion minim. autumnale, Lob.

IX. Leucoium bulboſum tenuifolium vernum.
Leucoium bulb. vernum minimum, ſive folio capillari præcox, Cluſ. cur. poſt.

X. Leucoium unico & junceo folio.
Bulbus μονόφυλλος ſeu unifolius.
an βολβίνη Theophraſti, Cluſ. hiſt. app. 2. auct.
an Orinthogalum unifolium flore albicante, Svvert?

XI. Leucoico bulboſo affinis duplex.
Bulbus quatuor aut quinque flores geſtans in modum Campanulæ albæ, Cluſ. pan. & hiſt.
Alterum addit bulbum flore magno, Campanulæ forma, terram ſpectante, intus luteo, foris purpureo, ibid.

TULIPA ET EJUS SPECIES.

Tulipa, cujus deſcriptionem & figuram primus Geſnerus, Anno 1560. in append. ad Cordi hiſt. dedit, à pileo Dalmatico, vel amiculo capitis, ab ipſis geſtari ſolito, nomen habet, idq́ propter floris cum pileo ſimilitudinem. Sunt qui Anemonem, λειμωνίαν Theoph. velint, cùm ibi Pulſatillam intelligere videatur: alij Cynorrhodon Plin. l. 21. c. 5. cenſent: alij ad Satyrium trifolium referunt. Turcæ Alé & Zampul vocant. πυθιῶνα fortè Theophraſti.

Genera prima tria ſunt: præcocius unum: ſerotinum alterum: dubium tertium, medio tempore florens.

Præcox, caule eſt pedali, firma medulla pleno, quem folia plerumq́ terna, nonnunquam quaterna & quina amplectuntur, propendentia & nutantia, interdum ſurrecta: cauli flos unicus (rariſsimè gemini, vel ſummo caule conjunctim naſcentes, vel bifido inhærentes) ſex folijs (rariſsimè ſeptenis & octonis) conſtans, ex quo tot ſtamina, quot folijs conſtat, colore variantia prodeunt.

Serotina, caule eſt cubitali & tripedali, fungoſa materia pleno, quem quaterna plerumq́ folia, nonnunquam quina & ſena firmiora, ut plurimum erecta non nutantia ambiunt: ſemine quam in præcoci majore, & bulbo longiore majoreq́, plerumq́ conſtat: ſic & caulem ramoſum interdum habet.

Dubiæ, quæ præcocium flore marceſcente ſuos explicant, & ſerotinis florere incipientibus, jam

jam senescunt, & cum his interdum florent. Sunt inter has nonnullæ, quæ serotinarum magnitudinem æquant: aliæ quæ præcoces non superant, nec illis forma absimiles sunt: & illæ quidem vel amplissimis floribus præditæ, vel præcoce non majoribus: quædam etenim præcocibus humiliores sunt.

Omnium folia apice mucronato, aut orbiculato: vel tria interiora orbiculata, exteriora mucronata, & contrà existunt.

TULIPA PRÆCOX SIMPLICIS & unius coloris.

I. Tulipa præcox lutea.
an Satyrion triphyllon Dioscoridis.
Tulipa alia, Gesn. ap. ad Cordum, lutea, Cast.
Lilionarcissus luteus, Lob.
Tulipa præcox flava, Clus. hist. tota lutea, Ger.
an Ouludia, Lugd.

Variat: vel pallet, unguibus plerumq; aureis, vel ad auri fulgorem accedentibus, unguibus veluti fuligine aspersis: interdum flos inodorus, vel odor imbecillus, vel quasi croci sive etiam ceræ recentis. Aliquando flavus, sequenti anno flavum & rubrum commixtum habuit.

II. Tulipa præcox rubra.
Tulipa Turcarum, Gesn. ap. ad Cordum.
Narcissus quintus, Matth. Lugd.
Anemone limonia Theophr. Tulipa quorundam, Gesn. hor.
Lilij rubentis genus videtur: Idem.
Satyrium erythronium fortè: Idem.
Lilionarcissus sanguineus puniceúsve, Ad. Lob.
Tulipa, Dod. Lon. major, Lug. rubra, Cast. præcox rubra, Clus. hisp. pan. & hist.

Colore est nunc saturatiore, modo dilutiore & gratissimi aspectus: interdum ineleganti & obsoleto: foliorum ungues, vel lutei omnino, aut levi fuligine in luteo aspersi: in quibusdam in medio ungue macula nigra, in alijs ita lata, ut sola linea lutea ambiens conspiciatur: interdum ungues folij partem dimidiam occupant. Odor instar mali aurei, ut plurimum obscurus, vel papaveris virus referens. Aliquando qui ruber fuit, sequenti anno variè commistus, ex rubro & flavo inter se confusis coloribus, modo flavo, medium folium occupante, modo rubro, vel utroque radiatim per oras discurrente fuit. Verùm eæ, quæ nativum colorem mutant, subinde corrumpi solent. Huc pertinent ex Eyst.

Tulipa præcox floribus rubris in album luteum languescentibus.

III. Tulipa præcox purpurea.
an Cosmo sandalos Veterum inter coronarias?
Lilionarcissus purpureus, Lob.
Tulipa præcox purpurea, Clus. hist.

Aliàs dilutior & Damascenam rosam colore referens: interdum adeò diluto, ut albescere videatur: aliàs purpura saturatior, & violaceum sive amethystinum colorem habet: hic est,
Lilionarcissus purpuro violaceus, Lob.
Aliàs Pœoniæ floris æmulus: aliquando ex purpura nigricat, & obsoletior est: hic est,

Lilionarcissus purpureus sanguineus, puniceúsve quintus, Lobel. & huc referas duos sequentes:

Lilionarciss. sanguineum paniceúmve 8. &

Lilionarcissum sanguineum puniceúmve obsoletum, tribus exterioribus mucronatis folijs, internis verò retusis, Lob.

Ungues cum apicibus aut pallent, aut lutei sunt: nonnulli apices nigros habent, pediculis veluti fuligine infectis: odora est & inodora. Aliquando purpurea, sequenti anno album & purpureum colores, variè inter se commixtos, & radiatim folia secantes, habuit. Item ex Eyst.

Tulipa purpurea calice pallescente &
Tulipa summe miniata calice luteo.

IV. Tulipa præcox alba.
Lilionarcissus niveus, Lob. ico.
Tulipa præcox alba, Clus. hist.

Flos omnino candidus, nisi tria folia exteriora dorso cineracei vel cærulei quippiam admistum haberent; ungues lutei, nonnunquam veluti fuligine aspersi, apicibus & staminibus pallidis, aliquando ungues prorsus albi, apicibus nigricantibus:

Admonet Clusius, se Tulipas cærulei omnino coloris nondum vidisse: totum florem pallidè violaceum in horto meo habui.

TULIPA PRÆCOX Varia.

I. Tulipa præcox rubra varia, Clus. hist.
Rubræ variæ floris folia exteriora mucronata,

 inte-

interiora orbiculata, magna ex parte ſunt: hujus differentiæ octo:

1. Eſt magnis oris auri fulgore ſplendentibus, magnis unguibus luteis: apicibus, vel nigris, vel obſoleta purpura tinctis, pediculis veluti fuligine infectis.

2. Foliorum exteriorum ora foris lutea, interius dilutius rubentia, rubedine quaſi radiatim in luteas oras deſinente: at interiora rubent, ungues lutei, ſtamina cinerea.

3. Folia dilutiore minii colore rubent, oris mediocribus, foris minij colore, interiora folia ferè tota occupante, & virgatim in oras luteas deſinente: unguibus magnis, flavis, apicibus cineraceis, pediculis luteis.

4. Folia exteriora medio dorſo luteo, ſanguineis virgulis diſtincta ſunt, parte reliqua rubra, oriſque luteis: interiora omnia ferè rubra, ſed rubro colore in aureas oras radiatim deſinente: interiore parte lutea, rubris radijs circa medium folium diſtinctis: ungues & pediculi lutei, apices nigri.

5. Folia omnia mucronata, externa, dorſo lutei, reliqua parte ſanguinei coloris, oris tamen extremis luteis, quæ interne ſanguineis radijs tota reſperſa: interiora foris ſanguinis modo omninò rubent, oris luteis ſive flavis coloribus ſe commiſcentibus, interna parte flavis, circa medium ſanguineis radijs, inſtar orbis inſignitis: ungues & pediculi lutei, apices nigri.

6. Folia mucronata, oris aureis, reliqua parte rubris, excepto dorſo foliorum exteriorum, quod aureis virgulis aſperſum: omnium ungues lutei, radiatim in rubro commixti, pediculi lutei, apices nigri.

7. Folia externa mucronata, interna orbiculata tota rubra, oris tamen aurei coloris radiatim in rubro deſinentibus: exteriores ſaturatiora, interiore tamen parte magis aurea: ungues, ſtamina, pediculi cum præcedenti conveniunt: omnium iſtorum flores ſatis odorati ſunt.

8. Folia ſunt parvis oris aureis, per reliqua elegantiſsimi rubri coloris: ungues flavi, ſtamina veluti fuligine tincta, apices obſoletè purpurei.

II. Tulipa roſea variegata polyanthos. Tulipa polyanthos præcox roſea, colore mixta, Eyſtet.

III. Tulipa præcox lutea varia, Cluſ. hiſt. Lilionarciſſus luteolis adverſa parte folijs, ſecundum ora ſtrijs rubris decoratus: intus verò luteus amœnus, Lob. ico.

Hujus etiam differentiæ novem ſunt.

1. Flos primis diebus totus luteus, at quarto, vel quinto, folia extrinſecus per oras rubris virgulis leviter diſtinguuntur, interna parte (præſertim tria externa) luteis remanentibus, & unguibus nonnunquam veluti fuligine tinctis, apicibus interdum luteis, pediculis fuſcis.

2. Floris folia externa, circa medium rubris radijs raris inſignita ſunt, interiora autem frequentioribus, & ad extremum uſque folium ferè excurrentibus: ungues aurei, ſtamina pallida.

3. Foliorum exteriorum oræ, foris planè rubent, interius à medio ad oras extremas rubris virgulis diſtinguuntur: interiora folia externè omnino rubent: internè, à medio ad ſummum, rubrum nervum protenſum, & latera rubentibus radijs exornata, habent.

4. Folia exteriora dorſo luteo ſunt, per oras verò dilutioris cinnabaris colore virgatim diſtincta: interiore parte, ad unguem uſq; cinnabaris color tota occupat: interiora folia cinnabaris colore infecta, nervo tamen duplici luteo ſecundum longitudinem, & luteis virgulis in oras externas excurrentibus: apices nigricant, pediculi lutei nonnullis fuligine infectis; ungues aurei, magni, ſtamina quodammodo ſuperantes: Huc refer

Lilionarciſſum luteum coccineum rubentibus oris, Lob.

5. Flos odorus eſt, cujus folia tria exteriora mucronata & lutea ſunt, oris purpura rubeſcente radiatim intercuſſante inſignitis: dein orarum extrema lutea ſunt, & interna parte, ad folij medium, radij frequentes rubri coloris conſpiciuntur: ſic interiora folia orbiculato mucrone prædita, lineis rubris ab infimo ad extremas oras luteas diſtinguuntur: interior pars minus radiata, quàm exterior: ungues magni & cum ſtaminibus & apicibus lutei.

6. Flos aliquantulum odoratus, cujus folia orbiculata, foris aurea, oris luteis, intus lutea, linea aurei, ſive rubri coloris flavo permixti, radiatim & tranſverſim folium medium ſecante: pediculi lutei, apices cineracei.

7. Folia orbiculata, exterioribus, dorſo ad extremum mucronem luteo, oris latis ex aureo rubris:

rubris: unguibus, ſtaminibus & apicibus luteis: nonnihil odorus.

8. Flos priori par, ſed dilutioris coloris, ſtaminibus & apicibus duntaxat variantibus; nec odore caret.

9. Flos luteus, oris ſtrijs rubris diſtinctis, & unguibus ſubviridibus: hic eſt

Lilionarciſſus luteus hilaris, oris rubris ſtriatis, carinâ ſubviridi, Lob. ico.

Huc referatur ex Eyſtetr.

1. Tulipa lutea maculis minutis aſperſis.
2. Tulipa lutea lituris aureis.
3. Tulipa lutea margine roſeo.
4. Tulipa lutea maculis rubens.
5. Tulipa lutea prope calicem radio rubro.
6. Tulipa lutea lituris miniatis.
7. Tulipa ex pallido tota vireſcens.
8. Tulipa ex luteo citrini coloris lineis, dorſalibus viridibus.
9. Tulipa flava ex ſulphureo colore palleſcentibus lituris prope apices roſeis flammiformibus.
10. Tulipa floridè pallens oris coccineis.

IV. Tulipa præcox purpurea varia, Cluſ. hiſt. Hujus differentiæ decem ſunt:

1. Folia omnia mucronata, quæ Pœoniæ pleno flore purpureum colorem imitatur, oris ex albo purpuraſcentibus, unguibus ex luteo viridiq; coloribus permixtis, ſubobſcuris, circulo exalbido eos ambiente: pediculis flavis veluti fuligine infectis: apicibus nigris: floribus magnis & admodum patulis.

2. Folia mucronata ſunt, foris purpurea, internis media parte carnei coloris, oris ex albo palleſcentibus, unguibus, ſtaminibus, & apicibus flavis ſive luteis.

3. Folia mucronata, foris & intus purpurea, oris extremis albis: ungues lutei, albo orbe circumdati: apices obſoletè purpuraſcentes initio, dein ubi obverſi ſunt, flavo polline aſperſi: pediculi flavi.

4. Folia mucronata, ſaturatiore purpureo colore prædita, ora exalbida, ungues albi, in imo flavi, apices & ſtamina pallida.

5. Folia mucronata, coloris purpurei dilutioris magisq; floridi: ora exalbida, ungues ex viridi pallentes, pediculi nigricantes, apices pallidi: hic ſolus odorus.

6. Folia mucronata, obſcurioris purpuræ, & quaſi amethyſtino colore prædita: magnis oris albis: unguibus, ſtaminibus & apicibus flavis.

7. Folia orbiculatis oris, magnis & albis, reliqua parte ſaturatiore, nitenteque purpureo colore prædita: ungues flavos orbis albus ambit: apices cineracei, pediculi flavi.

8. Folia interiora aliquando orbiculata, dilutiore purpureo colore ſplendent: interiore parte tota ferè alba, omnium extremitates magnæ albæ: ungues, ſtamina & apices flavi coloris ſunt: & hic eſt

Lilionarciſſus rubellus nitidus candidis oris, Lobel.

9. Folia externa mucronata & reflexa, exterius obſcure purpuraſcentia: interna orbiculata & dilutius purpuraſcentia: utraque in magnas oras albas deſinentia, interiore parte veluti purpureum orbem, totum florem per medium ambientem, habentia; & ungues luteos vel flavos, albo orbe incluſos: apices obſoletè purpuraſcentes obtinent.

10. Folia omnia mucronata, & externa tria foris purpurea, magnis oris albis prædita, interiore parte alba, & eorum mediam partem orbe purpureo ſecante: ungues flavos, circulus albus ambit: ſtamina cum apicibus pallent.

Huc pertinent ex Eyſtett.

1. Tulipa roſea venis luteis.
2. Tulipa miniata. linea viridi.
3. Tulipa floribus reflexis, interitus miniatis, exterius herbaceis, margine ex cinnabari rubente.

V. Tulipa præcox alba varia, Cluſ. hiſt. Et hujus differentiæ octo notantur.

1. Folia externa albeſcunt, exceptis oris, quę elegantis & dilutè admodum purpuraſcentis ſive carnei coloris ſunt: interna magis purpuraſcunt, ungues lutei, dein exalbidi: ſtamina cum apicibus flava. Huc refer

Lilionarciſſum candore & rubore confuſum, Lobel.

2. Folia exteriora dorſo ſunt exalbido, virgulis purpureis adſperſis, reliqua parte purpuraſcente, aut incarnato: interiora purpurea ſunt: ungues ſtellatim flavi, dein albi: apices lutei: pediculi veluti fuligine adſperſi.

3. Folia externa dorſo albo ſunt, punctis purpureis diſtincto, interiore parte dilutiore purpura nitente: interna, ſaturatioris ſunt purpuræ: ungnes flavi, radiati, ſtellæ inſtar: apices nigri: pediculi fuſci.

 4. Fo-

4. Folia externa oras magnas carneo colore præditas habent, reliqua parte alba: interiora verò quasi carnei coloris sunt.

5. Folia externa, dorso sunt pallescente, aliàs alba præter oras, quæ foris brevibus & raris purpurascentibus radijs exornantur: interiora albescunt, oris, lineis purpureis longioribus & frequentioribus foris insignitis.

6. Folia exteriora, dorso & mucrone extremo pallent, aliâs candida, ora interius paucis purpurascentibus radijs distinguuntur: interiora, à medio ad oras radijs purpurascentibus, foris aspersa sunt: intus alba, oris rarioribus virgulis distinctis.

7. Folia exteriora alba: interiora oras habent, nunc paucis, nunc multis virgulis purpurascentibus, sive carnei coloris distincta: ungues flavi: apices ac pediculi omnium pallent.

8. Folia omnia, coloribus albo & carneo permistis prædita sunt: sed qui cineraceum carneo colori temerè perfusum referant: ungues exalbidi: apices obsoletè purpurascentes, pediculi albi sunt.

Verùm si Tulipæ præcocis semina germinant, raro nativum matris colorem retinent, sed in varios colores flores transformant, præsertim Albæ, ex quibus aut omnino albi, aut albo varij: vel lutei & luteo varij: aut rubri atque rubro varij: vel purpurei, ac purpureo varij, quorum videlicet purpurea folia albis oris ornata fuêre. Quoad flavas, aut rubras, pleraque proles matris colorem retinet, sæpè etiam in alium commutatur. Huc referatur ex Eystett.

1. Tulipa candida lineis viridibus.
2. Tulipa alba maculis roseis.
3. Tulipa albicans maculis latis rubentibus.
4. Tulipa alba marginibus rubescens.
5. Tulipa argentei & albicantis coloris.
6. Tulipa præcox ex albo in luteum lineis oblongis rubris.
7. Tulipa ex albo ruffa margine rubente.
8. Tulipa explicata flore candido lineis rubris.

VI. Tulipa præcox angustifolia.
Tulipa Persica præcox, Clus. cur. post. qui duplicem facit.

VII. Tulipa angustifolia altera sive folijs Hyacinthi.
Tulipa bicolor, tribus luteis & tribus rubris folijs Caccini, ad. Clus. cur. post.

TULIPA SEROTINA.

I. Tulipa serotina lutea.
Tulipa sive Lilionarciss. luteus latifol. obtusus phœniceis rubentibus oris, Lob.
Tulipa lutea, Clus. pan. serotina flava, Eid. hist.
Serotina lutea latifolia, Cam.
Tulipa sive Lilionarcissus luteus latifolius, Lugdun.

Flos coloris dilutioris, & quidem modo flavi, vel pallescentis, vel intensioris & quasi auri modo rutilantis: est cujus foliorum orę sanguineis guttis aspersæ sunt: ungues ceræ recentis coloris, interdum nigricantibus venis distincti, vel macula nigra notati: apices cùm pediculis, vel flavi, aut cineracei, vel fuligine infecti, aut omnino nigri. Huc referatur ex Eyst.
Tulipa aurei coloris.
Tulipa lutea, ex rubro viridi coccineo variegata.
Tulipa globosa serotina aureo colore punctata.

II. Tulipa serotina alba: cujus varietas ex Eystett.
1. Tulipa albicans margine coccineo.
2. Tulipa albicans ex flavo purpureo, folijs prope calicem luteis unguibus.
3. Tulipa nivea oris rubeo purpurascentibus.
4. Tulipa nivea oris ex rubro purpureis.
5. Tulipa serotina stellata.
6. Tulipa diversi coloris alba linea rubente.

III. Tulipa serotina coccinea: cujus varietas ex Eystett.
1. Tulipa coccinea albescentibus oris.
2. Tulipa globosa serotina cinnabari colore.

IV. Tulipa serotina rubra. Clus. hist.
Floris color plerumque saturatior & quasi nigricans: interdum dilutior & perelegans: ungues aut omnino flavi, aut nigri, qui, Sole illustrati, cæruleum quidpiam permixtum habere videntur: vel macula nigra majore, vel minore, (tenui orbe aureo inclusâ) flavum inficiente: apices cùm pediculis, vel flavi, vel nigri: sic apices cinerei & pediculi flavi.

Ex his varietas observata, quod interdum ex rubræ semine, flava: contra ex flavæ semine, rubræ natæ sunt, unguibus sæpè variantibus.

Huc referatur

Tuli-

Tulipa, versicolor, parte mediâ viridibus signaturis, alterâ verò rubrâ, Eyst.

V. Tulipa serotina ramosa major.

Tulipa serotina πολυκλαδὴς major, Clus. hist.

Tulipa serotina polyanthos, Eyst.

Huc referenda, Tulipa serotina lutea latifolia diclonos, Cam. & ejusdem cristata papaveris modo sive ἀκροχηλὴς.

VI. Tulipa serotina ramosa minor.

Tulipa serotina πολύκλωνος min. Clus. hist.

Utraque & rubro & flavo flore reperitur.

VII. Tulipa serotina brassicæ floridæ similis, vel Tulipa viridis prima.

Tulipa viridis, Eyst.

Variat simplici & duplici folior. serie: & hęc Tulipa serotina viridis, duplici foliorum in flore serie, Clus. hist.

VIII. Tulipa viridis altera.

Tulipa serotina viridis, oris pallidis & albis, Clus. hist.

IX. Tulipa serotina flore pleno.

1. Tulipa serotina flore pleno miniato, Eystett.

2. Tulipa serotina tota lutea fl. pleno, Eyst.

TULIPA DUBIA.

Tulipa dubia major.

Lilionarciss. luteus phœniceo confusè mixtus, Lob.

Tulipa media major prima, Clus. pan.

Tulipa dubia prima major, Clus. hist.

Differentiæ, hujus sunt novem.

1. Folijs est mucronatis, calice admodum pallido, vel flavo: unguibus ceræ recentis instar flavis.

2. Folia habet flava orbiculata ad aurei mali præmaturi colorem accedentia: stamina cùm apicibus flava, & flos odorus est.

3. Flos omninò aureus, cujus externa folia dorso flavo prædita, oris dilutioris cinnabaris colore radiatim distincta: interna, cinnabaris coloris, binis nervis luteis, & radiolis flavis in latera excurrentibus: ungues magni, flavi: apices nigri: pediculi flavi, fuligine infecti.

4. Folia orbiculata flava, venis rubris secundum longitudinem excurrentibus, interdum totum dimidium folium inficientibus.

5. Flos dilutius rubet, cinnabaris colore, folijs mucronatis: vel saturatioris & quodammodo nigricantis coloris, exterioribus mucronatis, interioribus orbiculatis: unguibus flavis veluti fuligine aspersis; vel in omnibus folijs, vel in exterioribus apicibus modo flavis & leviter nigricantibus, modo omnino nigris: pediculis flavis media ex parte nigricantibus.

6. Flos coloris albi exoleti, folijs ex albo pallescentibus, dorso flavescente: folijs interioribus orbiculatis, unguibus apicibusque pallentibus.

7. Folia orbiculata dilutissimi purpurei coloris & quodammodo carnei, ungues maximi albi, quorum principia cum staminibus & apicibus flavent.

8. Flores saturatius purpurascunt, prædulcium rufescentium vuarum instar, folia interiora orbiculata: ungues cum apicibus flavescunt.

9. Flores saturæ admodum purpuræ, & cerasorum acidorum nigrorum succum referunt (Wierelfarb & nos vocamus) unguibus subcæruleis, vel ex cæruleo nigricantibus, staminibus fuscis.

II. Tulipa dubia major altera.

Lilionarcissus phœniceus peramœnus oris luteis, Lob.

Tulipa media major secunda, Clus. pan.

Tulipa dubia prima, major altera, Clus. hist.

Huc refer

Lilionarcissum luteis oris flore patulo, Lob. qui in Lugdunensi historia, Tulipæ sive Lilionarcisso luteo latifolio jungitur.

III. Tulipa dubia media sulphurei coloris.

Lilionarcissus striatus candidis suaverubentibus oris, Lob. ico.

Tulipa dubia secunda, media prima, Clus. hist.

Variat quoque:

1. Flos pallidi coloris coctum sulphur refert, folia mucronata, ungues fuligine infecti.

2. Flos eleganter flavus, folia mucronata, ungues & apices nigri, pediculi fuligine infecti: hujus flos ex sedecim, mox tredecim, octo & sex folijs compositus.

3. Flos ex flavo & rubro coloribus permixtus, folijs sex magnis mucronatis & flavis constans, quæ ab ungue nigro rubras venas per folia radiatim excurrentes & in latera sparsas habet. Huc referantur ex Eyst.

1. Tulipa lutea lituris miniatis.

2. Tulipa sulphurei coloris, oris rubris.

IV. Tulipa dubia media altera.

Lilionarcissus totus luteus sanguineo puniceo

par & ſimilis, odoratus Croci aut Narciſsi æmulatione, & inodorus præcox & ſerotinus, Lob. ico.

Lilionarciſſus Chalcedonicus totus luteus ſanguineo puniceo par & ſimilis, Lob. obſ. Tulipa dubia tertia; & media ſecunda verſicolor, Cluſ. hiſt.

Et hujus differentiæ novem:

1. Flos coloris flavi dilutioris, vel palleſcentis, cujus folia externa foris vireſcunt: alterius folia orbiculata, ungues ſubvireſcentes: Item folia flava, interiora orbiculata & guttis ſanguineis aſperſà: vel folia flava, ungues cerei coloris: vel in unguibus macula nigra ſplendens: vel ex fuſco & viridi colorib. commixtis.

2. Flore eſt flavo vario, initio flavo, tertio die tenui limbo rubeo exornato: cujus folia in una flava, oris cinnabaris colore infectis: in altera pallidiora, oris rubris venis ornatis, vel mali aurei prænaturi colore perfuſis. Invenitur verſicolor, flavo & rubro colore commixtis, inſtar ſericei panni flavi, cujus ſubtegmen rubrum & ungues nigri ſunt, & hæc dicitur Tulipa dubia 3. media 2. verſicolor, Cluſ. hiſt.

3. Flos albus in flavum degenerans, folia vel omnia mucronata: vel interiora orbiculata; ungues, ſtamina & apices pallent.

4. Flos Ochræ colore, cujus foliorum mucro rubro colore tingitur: pallidus, oris rubris vel purpureis, vel carnei coloris venis diſtinctis.

5. Flos albus, initio vireſcente colore perfuſus, ſtaminum apicibus fuſcis.

6. Flos albus, varius, dilutior, folijs interioribus orbiculatis, unguibus exalbidis, maculâ purpuraſcente notatis, ſtaminibus exalbidis, apicibus nigricantibus: vel unguibus & ſtaminibus candicantibus: vel unguibus exalbidis, orbe ſubcæruleo incluſis, ſtaminibus albis, apicibus nigricantibus, vel folijs extrinſecus ſaturatioribus, oris candicantibus, unguibus exalbidis cum ſubcærulea maculâ, ſtaminibus albis, apicibus nigricantibus, folijs exterioribus mucronatis: vel folia mucronata, dilutioris aut ſaturatioris coloris: vel venæ purpureæ per totum folium diſperſæ.

7. Flos purpureus, vel dilutioris & magis floridi coloris, folia interiora orbiculata, ungues exalbidi, ſtamina purpuraſcentia, apices nigricantes, vel purpuræ dilutioris, oris candicantibus, unguibus vel flavis, aut veluti fuligine infectis, vel ex albo flaveſcentibus, aut ex cæruleo, flavo, & ſubvireſcente mixtis, modò ſaturatioris, venis albicantibus permixtis, unguibus ex flavo nigricantibus, aut flavis, aut ex viridi nigricantibus, aut ſubcæruleis, vel ex cæruleo flaveſcentibus, aut cæruleis, orbe flaveſcente ambiente: ſunt & dilutè purpurei & remiſsè miniati, aurei mali coloris, & vel dilutiores internè & per oras, vel ſaturatiores: interdum internè dilutiſsimi, foris ſaturatioris: ungues vel flavi, vel fuliginoſo orbe cincti, vel ex viridi nigricantes, vel fuſci ſunt. Eſt humilior folijs interioribus orbiculatis, unguibus vel albis, vel candicantibus, supernè cæruleis, ſtaminibus albidis, apicibus ſubfuſcis, vel unguibus cæruleis, aut ex cæruleo vireſcentibus, vel nigricantibus. Huc pertinet Lilionarciſſus coccineus rubentibus medijs folijs candicans, & ad baſin notulis rubris cordis effigie aſperſis, Lob. &

Lilionarciſſus coccineus, candidis oris, Lob. ico.

8. Flores purpureovarij, folijs vel dilutè purpuraſcentibus, vel ſaturatioribus, oris mucronatis, vel orbiculatis exalbidis: ungues ſunt aut albi, aut ſubcærulei, aut albi, orbe lato carnei coloris cincti, ſtamina plerumque nigricantia.

9. Flos rubet, foris purpuraſcens, intus carnei coloris: ungues, ſtamina, apices, flavi: vel folijs exterioribus, flavo colore aſperſis: & colore obſcuro ad lateritium accedente, ungues flavi, vel nigri: vel rubræ ſerotinæ ſimiles, unguibus flavo orbe cinctis; Oculus ſolis cognominatur: hic eſt

Lilionarciſſus coccineus puniceuſúe rutilans, Lob.

10. Floris folia mucronata, initio viridia, dein oris palleſcentibus, quæ in rubrum colorem mutantur, radiatim alteri colori ſe miſcente, colore viridi, qui ſeneſcente flore langueſcit, præſertim intrinſecus.

Verùm ex ſemine interdum ſerotinę naſcuntur: ſic ex purpurea præcoci, purpurea ſerotina dilutior, intrinſecus aurei mali colore, unguibus flavis, in exterioribus nigricantibus, nata: Item ὠχρόλευκον. E purpurea varia præcoce, purpurea ſerotina ad rubrum tendente, vel dilutiorem elegantem: vel ad carneum colorem accedente: unguibus ex cæruleo nigricantib.

E pur-

E purpurea præcoci ὠχρόλευκον ſerotina, rubra ſerotina, unguibus & ſtaminibus flavis; purpurea ſerotina, unguibus nigricantibus: & purpurea varia ſerotina. Sic ex ſerotinis, aliquando præcoces, ut ex alba varia ſerotina, natæ ſunt præcoces, alba, flava, rubra, unguibus, flavis, rubra Oculus ſolis, & purpuro dilutior.

Nec omnes verſicolores, tàm præcoces, quàm ſerotinæ, ſingulis annis eandem coloris gratiam retinent: ſed alternis ſæpius variant: ut Flava varia & Alba varia, uno interdum anno nitidiſsimæ ſunt, ſequenti vix alius color quàm flavus, vel albus conſpicitur: ſic Rubra varia & Purpurea varia, nonnunquam magnas oras flavas & albas habent, ſequente valdè exiguas. In ſumma, tanta in Tulipis colorum varietas, ita ut ſingulis annis adhuc naſcantur, quibus pares nunquam antè conſpectæ: ita Deus in ipſis floribus admirabilem ſuam poteſtatem oſtendit, ut ex prædictis, ex Cluſio, Lobelio, Camerario, propriaque obſervatione adductis, colligere eſt: ita ut ducentarum ſpecierum nůmerum ſuperare deprehenſum ſit. Sic in Florilegio Svvertij, Tulipæ inprimis variegatæ differentiæ triginta duæ proponuntur: quemadmodum & in Florilegio de Bry, & etiam Paſsini, aliquot ſpecies exhibentur: & in horto Eyſtett. ſupra quinquaginta depinguntur.

V. Tulipa bulbos in foliorum alis ferens.
Tulipa bulbifera, Cuſius pan. & hiſt. Taber. Ger.
Tulipa prolifera, Cam.

TULIPA PUMILIO.

I. Tulipa pumilio latifolia alba.
Tulipa pumiljo alba unguibus luteis, Eyſtett.

II. Tulipa pumilio latifolia ſulphurea.
Tulipa pumilio fulvo ſulphurei coloris, Eyſtett.

III. Tulipa pumilio latifolia rubra.
Tulipa pumilio, Lob. ico.
Tulipa dubia humilior, Cluſ. pan.
Tulipa dubia pumilio, Cluſ. hiſt.
Tulipam nanam ſive pumilionem flore luteo, Camer. habuit.

IV. Tulipa pumilio anguſtifolia.
Tulida pumilio altera, Cluſ. hiſt.
Tulipa pumilio anguſtifolia alba, Lobel. ad. part. alt.

V. Tulipa pumilo gramineo folio.
Tulipa pumilio alba altera Luſitanica, Lobel. ad. part. alt.

TULIPA MINOR.

I. Tulipa minor lutea Italica.
an Narciſſus octavus, Matth. comp. quem ſub Narciſſo Conſtantinopolitano primo Matthioli, ex ejus hiſt. latina, Lugd. propoſuit.
Lilionarciſſus Bononienſis luteus, ſive Tulipa, Lob. Lugd.
Lilionarciſſus Bononienſis, Eyſt. & λειριονάρκισσος πολύκλονος, Cam. in Matthiolum.
Lonchitis, Cæſ.
Tulipa Apenninea, Cluſ. hiſt. Italica prima, Taber.
Tulipa Bononienſis, Ger. quæ plerumque polyclonos, Cam.

Senis, nonnunquam octonis folijs, flos conſtat.

II. Tulipa minor folio latiore.
Tulipæ Byzantinæ genus alterum, Cluſius hiſt.

III. Tulipa minor rubra.
Tulipa rubra Apenninex ſimilis, Cluſ. hiſt.
Tulipa rubra anguſtifolia facie Bononienſis, Lob. ad. part. 2.

IV. Tulipa bombycina Cretica.
Tulipa bombycina flore rubro, Rober. Svvert. & Bry.
an Tulipa Cretica Caccini, Cluſ. cur. poſt.

Tulipam Bononienſem facie & formâ refert, ſed bulbus lanugine obſitus, & veluti tomentoſus eſt.

V. Tulipa minor lutea Gallica.
Tulipa minor Narbonenſis, Dodonæ. minor, Lugdun.
Narciſſolilium luteum, Ad.
Lilionarciſſus Narbonenſis luteus montanus, Lobel.
Tulipa Narbonenſis, Cluſ. pan. & hiſt. Cam. & Ger. tit. trans.
Tulipa Italica ſecunda, Tab.
Cluſius in cur. poſt. meminit Creticæ Caccini, Mompelianæ, & ejus quæ in montanis Placentiæ (at hæc quænam eſt?) naſcitur.

VI. Tu-

VI. Tulipa minor ex luteo purpurascens.
Tulipa Hispanica, Clus. pan. & hist.
VII. Tulipa variegata Persica.
Tulipa Persica, Rob. Svvert. Bry. & Eystet.
Tulipa Persica minor altera, Clus. cur. post.
Folia tria interiora alba, tria exteriora rubra, per oras albicantia, ungue nigrâ maculâ notato, staminibus violaceis.

FRITILLARIA.

Fritillaria, ab abaco in quo Scacorum lusus exercetur, quem Fritillum dici existimant, nomen habet: alijs Meleagris à Meleagridis, avis plumis, quas, si non coloris specie, tamen varietate, & dispositione, & macularum magnitudine, refert.

I. Fritillaria præcox purpurea variegata.
Meleagris, Dod. Meleagris flos, Lugd.
Fritillaria, sive Lilionarcissus purpureus variegatus, Lob. & ad. part. 2.
Fritillaria dilutior, Clus. pan. & hist. cui & Lilium variegatum vulgo.
Fritill. & Narciss. Caparoni' ab inventore, Cam.
Fritillaria, Eyst.
Fritillaria vulgaris purpureo colore, Svvert.
Flos sæpissimè unicus, interdum bini, rarò terni: sex folijs ut plurimum constans, rarius octonis & duodenis: areolis nunc quadratis, nunc longiusculis, colore partim candidi, partim purpurei, sive saturatioris carnei: est alia præcocior, alia serotina, & harum quadræ, ut plurimum saturatius, interdum dilutius purpurascunt. Huc pertinet
Meleagris flore max. Ital. flore gemello, Eyst.
II. Fritillaria ramosa.
Fritillaria maxima purpurei coloris, Svvert.
III. Fritillaria polyanthos flavoviridis.
Fritillaria polyanthos lutea, Eyst.
Fritillaria triceps colore flavo viridi, du Bry.
IV. Fritillaria umbellifera.
Fritillaria Hispa. umbellifera, Rob. Svv. & Bry.
V. Fritillaria flore magno pleno.
Fritillaria flore pleno, Cam. Eyst.
VI. Fritillaria alba variegata.
Fritillaria alba ex phaiopurpureo tessulata, Lob. ad. part. 2.
VII. Fritillaria alba præcox.
Fritillaria alba altera, Lob. ad. part. 2.
Fritillaria alba, Clus. hist. app. alt. & in app. 2. auct. unius flos totus albus: alterius foris albus, internè venis quibusdam purpurascentibus distinctus, & in cur. post.
Fritillaria albo flore, Svvert. alba, Eyst.
VIII. Fritillaria serotina atropurpurea.
Fritillaria saturatior, Clus. pan.
Meleagris altera, Dod.
Lilionarcissus variegatus atropurpureus Xantonicus, Lob.
Fritillaria Xantonica serotina, Lob. ad. par. 2.
IX. Fritillaria serotina floribus ex flavo virentibus.
Fritillaria 2. Clus. pan.
Fritillaria Aquitanica, Clus. hist.
Fritillaria Clusij, & Brisotti serotina, Lob. ad. part. 2.
Fritillaria minor obsoleto colore inodora, Eyst.
Fritillaria Aquitanica flore luteo obscuro, Svve.
X. Fritillaria flava rubris maculis distincta:
Fritillariæ tert. genus, flavo colore, Clus. hist.
Fritillaria lutea Someri, Lob. ad. par. 2. Svvert.
XI. Fritill. angustif. lutea variegat. magno fl.
Fritillaria, juncifolia, Eyst.
XII, Fritillaria angustifolia lutea variegata parvo flore.
Fritillaria Lusitanica, Clus. cur. post.
XIII. Fritillaria flore minore.
Fritillaria Pyrenæa, Clus. hist. ap.
Fritillaria nigra Pyrenæa, Lob. ad. part. 2.
Fritillaria Pyrenæa obsoleto luteo colore, Eyst.
Flos exterius obsoleti color. venis flavescentibus distinctus: interiore, ex viridi flavescens, maculis saturatè purpurascentibus, tessulatim dispositis notatus: odore gravi.
Variat: 1. internè ex luteo virescit, oris reflexis lineis viridibus striatis, à medio ad centrum subfusca purpura tessulatus. 2. Flos hilarior purpurascens, tessulis similibus præditus. 3. ex luteo magis viridi parum subfuscus, intus minus tessulatus: 4. ex fusco & luteo sublividus, intus minus tessulatus.
XIV. Fritillaria minima pluribus floribus.
Fritillaria minima, Svvert.

SECTIO TERTIA.

CROCUS: COLCHICUM: ORNITHOGALON.

CROCUS ET EJUS SPECIES.

Crocum puerum, cùm Smilacem virginem adamaret, in hunc sui nominis florem versum esse, Virgil. & Plin. l.16.c.35. testantur. Κρόκη verò, filum villumq; significat, cujusmodi sunt croci stamina, seu villi, qui κροκίδες appellantur, qui plerumq; terni, nonnunquam etiam plures in floris medio conspiciuntur; & cùm soli in usum veniant, per excellentiam Croci nomine donantur.

Genera duo fecit Theoph. sativum, de quo 3. hist.6: 6. ejusdem 6: 7. ejusd.9. & 10. Montanum, de quo 6. hist.7. At Dioscorides l.1.c.25. sativi meminit, qui pro ratione Regionum, in quibus plantatur, variat. Sic sylvestrem dicimus, alium majorem, alium minorem. Alium vernum, alium autumnalem: qui rursum colore & floris & foliorum variant.

I. Crocus sativus.
Crocus, Brunf. Trag. Fuch. Tur. Dod. Cord. Lac. Gesl. Lon, Lob. Tab. Sativus, Ang. Lugd.
Crocus sativus autumnalis, Eyst.
Crocum, Matth. Cast. Cæs. hortense, Cam.
Hic aliquando bis per annum florere solet, aliâs nihil à vulgari differens: & hic dicitur Crocus biflorus, Eyst.
Habetur Crocus verus purpureo colore, apud Svvert.

CROCUS SEROTINUS.

I. Crocus alpinus autumnalis.
Crocum montanum, Clus. hisp. (1. in hist.) Lugdun.
Crocus montanus autumnalis, Lob.
Crocus sylv. autumnalis, Dod. Cam.
Croci alterum genus sylv. Cæs.
Crocus montanus vernus, Eystett.
Flores modò candicantes, modò purpurascentes, instar sativi, sed dilutiores & minores.
II. Crocus autumnalis florem sine folijs promens odorus.
Crocus montanus 2. Clus. hist.
Crocus sylv. autumnalis, Lob. ad. par. 2.
III. Crocus autumnalis subcæruleus multiflorus.
Crocum montanum 3. Clus. hist.
Huic affinis
Crocus syl. Byzant. serotinus, Lob. ad. par. 2.
IV. Crocus autumnalis flore minore.
Crocum Pyrenæum autumnale, Clus. hist. ap. 2.
V. Crocus autumnalis flore majore variegato.
Crocus montanus autumnalis, Portæ.

CROCUS VERNUS latifolius.

I. Crocus vernus latifolius purpureus variegatus.
Crocus vernus latifol. purpur. versicolore flore vel 5. Clus. hist.
Variat flore, qui communiter sex, quandoq; octo folijs donatur.
II. Crocus vernus latifolius flore purpureo magno.
Crocus vern. latifol. purp. fl. majore, Clus. hist.
III. Crocus vernus latif. albus variegatus.
Crocus montanus sive alpinus, Gesl. hor.
Crocus sylv. mont. fl. albo, Ad. Lob.
Crocus sylv. vernalis alter, Dod.
Crocus vernus major alter, Clus. hisp.
Crocus vernus latifol. albo flore, Eid. hist.
Variat, folijs externis venis purpurascentibus aspersis: aliquando foliorum mucrones

purpurascunt: aliquando linea purpurea, vel nigra, per folium fertur, & hic est
Crocus flore albo lineis nigris, Svvert.
IV. Crocus vernus albus versicolor alter.
Crocus vernalis major 1 Clus. hisp. des.
Crocus vernus latifolius albus versicolore flore. 1. Eid. hist. des.
V. Crocus vernus latifolius purpuro violaceus.
Variat: 1. flore purpuroviolaceo: 2. flore albo, purpuroviolaceâ basi: 3. aliquando flos supernè purpureus inferiùs flavescit: 4. est & flore violaceo, vel cæruleo distincto: 5. vel cæruleo lineis violaceis variegato.
1. Crocus vernus purpuro violaceus, Lob.
Crocus sylv. vernalis prior, Dod.
Crocus vernalis major, Clus. hisp. & Lugd.
Crocus vernus latifolius purpur. flore minore, Clus. hist.
2. Crocus sylv. vernus 3. flore albo purpuroviolaceâ basi, Lob.
Crocus vernus albus fundo violaceo, Eystett.
At Dodon. Clus. & Lugdun. utrumque unâ tabellâ exprimunt.
3. Crocus sylv. primus Dalech. Lugd.
4. Crocus vernus fl. violaceo, Eystett.
Crocus violaceus & cæruleus distinctus, Svver.
5. Crocus cæruleus lineis violaceis distinctus, Eid.
VI. Crocus vernus flore pleno.
Crocus vern. latifol. duplici flore, Clus. hist.
VII. Crocus vernus latifolius, multiflorus.
Crocus vernus polyanthos, isque duplex, Eyst. alter purpuroviolaceus, lineis candidis: alter floribus candidis, lineis purpureo cæruleis.
Crocus vernus multiflorus alb. facie lutei majoris, Svvert.
VIII. Crocus vernus minor albicans.
Croci montani species, Ges. hort.
Crocus sylv. minor prior, vel sylv. 4. Dod.
Crocus vernus serotinus primus, Lob. ico.
Crocus vernus latifolius albus versicolore flore 2. Clus. hist. ico.
IX Crocus vernus minor purpurascens.
Crocus montanus flore ex candido & puniceo mixtis, Ges. hort.
Crocus sylv. 5. vel minor sylv. alter, Dod.
Crocus vernus albus 2. Lob. ico.
Crocus vernus latifolius albus versicolore flore 2. Clus. hist. ico.
Crocus vernus flore vario, Cam.
Crocus serotinus, Lugd. quem præced. junxit.
Crocus purpuro rubeus, Svvert.
X. Crocus vernus latifolius albus, vel cinericeus.
Crocus cinericeus, duplex, Svvert.
XI. Crocus columbinus duplex, Svvert. (quid?)

CROCUS VERNUS LATIFOLIUS luteus, aureúsve.

I. Crocus vernus latifolius flavus.
Crocus vernus latif. flavo flore, vel Croci sexti species prima, Clus. hist.
Crocus vernus luteus 1. Lob. ad. part. 2.
Crocus flore luteo, Svvert.
Crocus vernus polyanthos flore luteo, Eyst.
Variat: 1. flore flavo sive fulvo nitido latiore, & majore. 2. minore & pallidiore. 3. flore luteo corona phœnicea, Lob. ad. part. 2.
II. Crocus vernus latifolius aureus.
Crocus vernus Mæsiacus, Clus. pan.
Crocus vernus latifol. fl. aureo, vel Croci sexti alia species, Clus. hist.
Crocus aureus, Lob. ad. part. 2.
III. Crocus vernus latifolius pallidus.
Crocus vernus Mæsiacus 2. Clus. pan.
Crocus vernus latifolius pallido flore, Eidem hist.
Crocus luteus flore pallido, Lob. ad. part. 2.
IV. Crocus vernus latifolius flavo varius.
Crocus vernus latifolius flavo vario flore 1. vel Crocus vernus 7. Clus. hist.
Crocus vernus latifolius flavo vario flore Constantinopolitanus, seu Crocus luteus alter, Lobel. ad. part. 2.
Crocus luteus lineis nigris, Svvert.
V. Crocus vernus latifolius flavo varius alter.
Croci verni latifol. flavo vario flore, vel Croci verni septimi alia species, Clus. hist.
Crocus syl. vernus versicolor aureo rutilo panno concolor, Lob. ad. part. 2.
A priore potissimum differt radijs, foliorum exteriorum dorsum totum inficientibus.
VI. Crocus vernus latifolius flavo vario flore duplici, Clus. hist.
Crocus vernus latifolius secundus Constantinopolitanus, Lob. ad. part. 2.

CRO-

CROCUS VERNUS ANGUſtifolius.

I. Crocus vernus anguſtifol. magno flore.
Crocus ſyl. anguſtifolius, Ang.
Crocus vernus minor primus, Cluſ. hiſp. Lugd. (quem cum 3. jungit) Tab.
Crocus vernus anguſtifol. 1. Cluſ. hiſt.
Crocus ſyl. min. Hiſpanicus flore patulo, vulgo Nozilicha minor, Lob.
Crocus vernus, Ger.
Variat: flores infernè flaveſcunt, intus candicant, reliqua ad cæruleum ſive violaceum vergunt: inveniuntur & toti candidi.

II. Crocus vernus anguſtifolius gemino bulbo.
Crocus ſylveſtris, Lob.
Crocus vernus minor alter, Cluſ. hiſp. Tab.
Crocus vernus anguſtifolius 2. Cluſ. hiſp. deſc.
Crocus ſyl. vernalis minor alter, Dod.
Croci verni minoris alterum genus, Lugd.
Crocus ſyl. 1. Dalech. Lugd.
Crocus vernus flore violaceo, Eyſtett.
Flos ex folijs ſex, aliquando octo conſtat.

III. Crocus vernus anguſtifolius parvo flore.
Crocus ſyl. vernalis 6. Dod.
Crocus vernus minor 3. Cluſ. hiſp. Lugd. Tab.
Crocus vernus anguſtifolius 3. deſc. at ico. 2. Cluſ. hiſt.
Crocus ſylveſtris Hiſpanicus, vulgò Nozilicha major, Lob.
Crocus vernus minor, Ger.

IV. Crocus vernus juncifolius purpureus.
Crocus vernus anguſtifolius quartus, ſive violaceo flore, Cluſ. hiſt.
Hujus iconem figuræ primæ Lobelius in iconibus junxit.

V. Crocus vernus capillari folio, Cluſ. hiſt. ap. 1. & ap. 2. fine & cur. poſt.
Duplex eſt, unus purpuraſcente flore, ipſius folijs tribus venis ſaturatioribus diſtinctis: alter albo flore, qui etiam duplex, flore majore, & minore.

VI. Crocus vernus anguſtifol. variegatus.
Crocus vernus aureus variegatus, Eyſt.
Flos interius aureus, exterius ſtrijs ex purpura nigricantibus radiatus.

COLCHICUM ET EJUS SPECIES.

Κολχικὸν, *quòd plurimum in Colchide naſcatur, Dioſcoridi lib. 4. cap. 84. cui* ἐφήμερον, *quòd eadem die, quâ ſumptum, interficiat. Colchici appellatio apud Plin. lib. 22. cap. 9. inter venena reperitur.*

Colchicum autumnale.

I. Colchicum commune.
Primula Veris, Brunſ.
Colchicum, Trag. Tur. Fuch. Dod. Matth. Lac. Geſner. hor. Lon. Caſt. deſcrip. at Ephemerum, ico.
Colchicum nigrum & ſubrubens, Cord. hiſt.
Colchicum ſive ſtrangulatorium & Ephemerum crocifolium, & bulbi folium, Ad. Coſtæo. Lob.
Ephememerum venenoſum, Amato.
Hermodactylus vulgo & Crocus ſyl. Cæſ.
Colchicum Ephemerum, Lugd.
Colchicum maſculinum & fœmininum, Tab.
Germanicum, Ger. & album, Eid.
Colchicum commune pallido colore, Svvert.
Hermodactylus niger & ruffus, Meſueo & Serapioni.
Variat: nam in montibus folio eſt latiore, in pratis anguſtiore: flore communiter dilutè vel ſaturatè purpuraſcente, aliquando albo: bulbo nigricante, aut rubente foris & interius. Quare
Colchicum vulgare purpuraſcente flore, &
Colchicum vulgare album, Eyſt. &
Colchicum autumnale flore albo & flore rubello, Eidem:
Addit Svvertius
Colchicum, cui hoc ſolum peculiare, quòd autumno folia proferat.

II. Colchicum radice ſiccata alba.
Colchicum album, Cord. hiſt.
Hermodactylus legitimus, Dod.
Hermodactyli non venenati officin. Lobel. ico.
Hermodactylus officin. Lon. Tab. Orientalis, Cæſalp.

Hermodactylus albus, Serapioni.

III. Colchicum Anglicum candidum angust. folijs.

Colchicum candido flore Anglicum, Ad. & Lob.

Colchicum Anglicum Lobelij, Lugd. album, Clus. hist. Tab. & Ger.

Huc referri potest quod flore dilutioris coloris & lactei candoris:

Colchicum Lusitanicum serotinum, Lob. ob.

Colchicum pratense Salmanticum, Clus. hist.

IV. Colchicum montanum angustifolium.

Colchicum mont. Clus. hisp. Lugd.

Colchicum montanum Hispanicum & λεπτόφυλλον, Clus. hist.

Colchicum minus, Lob. Tab. & montanum, Eid. & Ger,

Colchicum Hispan. parvum, Cam.

Colchicum mont. minim. angustifol. autumn. Eystett.

V. Colchicum pumilum croci folijs.

Colchicum minim. tenuif. Gallæcium, Lob. ad. par. 2.

VI. Colchicum Illyricum, Ang. Lob. Lugd. Tab. Ger. Clus. hist. (quod sibi nunquam conspectum scribit) quid?

VII. Colchicum vere & autumno florens.

Colchicum biflorum, Clus. hist. Lob. ad. par. 2. & Eystett.

Colchicum variegatum.

I. Colchicum florum folijs albis & rubris alternatim dispositis.

Colchicum album & rubrum, Eyst.

II. Colchicum multiflorum.

Colchicum exoticum folijs ternis purp. ac alijs ternis albicantibus, varians: Eyst.

III. Colchicum alb. strijs variegatum.

Colchicum mixtum autumnale, Eyst.

Flos albus, strijs saturatè rubris seu sanguineis maculis inæqualibus infectus.

IV. Colchicum polyflorum variegatum.

Colchicum versicolor polyanthes reflorescens, Eystett.

Flos in albo pallidus, strijs & maculis dilutè purpurascentibus variegatus, è cujus medio alius flos prolis modo exurgit.

V. Colchicum latifol. variegatum.

Colchicum 4. sive latifolium, Clus. hist.

Colchicum Lusitanicum fortè, Eidem.

Colchicum Byzantinum polyanthos Fritillariæ facie autumnale, Eyst.

VI. Colchicum purpureo lacteum variegatum.

Colchicum versicolore flore sive 3. & ποικιλανθὲς, Clus. hist.

Huc refer

Colchicum album strijs purpurocæruleis variegatum, Eyst.

Colchicum album distinct. lineis rubris, Svver.

VII. Colchicum ex albo & purpurascente varium.

Colchicum ποικιλανθὲς, alterum, Clus. hist. ap. 1.

VIII. Colchicum flore Fritillariæ instar tessellatis.

Colchicum Neapolitanum, Clus. hist. & ap. 1.

Colchicum Fritillariæ facie pallidum, Svvert.

IX. Colchicum florum folijs angustis & variegatis.

Colchicum montanum minus versicolore flore, Clus. hist.

Floris foliâ longa & angusta, interius alba, exterius media parte viridia, altera carnei coloris.

X. Colchicum pleno flore variegatum.

Colchicum fl. pleno maculatum autumn. Eyst.

XI. Colchicum latifol. multiflorum variegat.

Colchicum polyanthos candid. eleganti rubore varium, Lob. ad. par. 2.

Folia latiora, cubitalis longitudinis.

Colchicum polyanthes, sive multiflor. simplex & plenum.

I. Colchicum candidum multiflorum.

Colchicum Pannonicum πολύανθος albo flore, Clus. hist. Cam.

Colchicum candid. Pannon. polyanth. Lob. ico.

Colchicum polyanth. Tab. vulgare poly. Eyst.

Colchicum Pannon. Ger. albo flore, Svvert.

Septenis, denis, duodenis, vel pluribus floribus lactei candoris: floribus etiam eleganter rubentibus reperitur: & hoc dicitur

Colchicum polyanthos, Lob. ad. par. 2.

II. Colchicum polyanthes lato Ellebori albi folio.

Colchicum Byzantinum πλατύφυλλον πολυανθὲς, Clus. hist.

III. Colchicum polyanthos multiplex.

Colchicum polyanthos flore multiplici autumnale, Eyst.

IV. Col-

IV. Colchicum pleno flore.
Colchicum πολυφυλλανθὲς, sive pleno flore, Clus. hist. & ap. 1.
Colchicum pleno flore, Lob. ad. par. 2.
Colchicum autumnale, Eystett.

Quò bulbus major & vetustior, eò plures, majores & majore foliorum numero, flores constant. Sunt etiam flore albo vel purpureo, quod
Colchicum vernum fl. pleno purpureo, Eyst.
Colchicum album rubr. pleno flore, Svvert.

V. Colchicum polyanthes folijs latis convolutis.
Colchicum vernum flore purpureo plenum, Eystett.

Colchicum vernum.

I. Colchicum vernum Helveticum.
Colchicum subobscuro flore & minore, Gesn. Camer. Colchicum vere prodiens, Eidem Matth.
an Colchicum brumale, Lob. Belg.

II. Colchicum vernum Hispanicum.
Colchicum vernum, Clus. hist. ap. 2.
Colchicum vernum fl. purpureo, Svver.

Flore est antequam se expandat albo, postea coloris purpurei dilutioris vel saturatioris.

III. Colchicum Alexandrinum, quid?
Colchicum Orientale, Matth. alterum Orient. Matthioli, Lugd.
Colchicum Syriacum Alexandrinum, Lob. Ad. Tab. Ger.
Tulipæ genus, quale Appenninæ videtur, Clus. hist.

Item scribit, se semen Colchico semine simile nomine Hermodactyli Syriaci accepisse.

COLCHICUM LUTEUM.

I. Colchicum luteum majus.
Lirium alterum, Theophrasti.
Helichryso Cratevæ similis, Ang.
Narcissus in Apenino, Marcell. autumnalis quorundam, Clus. hisp. Lugd.
Narciss. autumnalis major, Dod. Clus. hist. Ger.
Narcissus autumnalis flore luteo, Eyst.
Narcissus autumnalis, Cæsalp. & Lob. ad. par. 2. (cui & Colchico-Narcissus) autumnalis luteus, Cam.
Colchicum luteum, Lob. Tab. luteo flore, Svve.

Variat in hortis Belgij angustioribus folijs & cauliculo dodrantali surrecto, Lob. obs. & Dod. ac Clus. hist. aliquando largiore foliorum numero à præcedente discrepat, & est
Narcissus autumnalis flore luteo multiplex, Eystett.

II. Colchicum melino flore.
Narcissus Persicus, Clus. pan. & hist. Camer. Tab. Ger.

III. Colchico luteo similis flore albo.
Sparganium Placæ, Clus. hisp. & hist.

IV. Colchicum luteum minus.
Colchicum parvum mont. lut. Lob. ico. Ger.
Narcissus autumnalis minor, Clus. hist.
Colchicum mont. luteum minus, Tab.

V. Colchicum luteum vernum.
Narcissus vernus præcocior flavo flore, Clus. hist. ap. 2.
Narcissus luteus vernus facie Narcissi autumnalis lutei, Lob. ad. par. 2.
Narcissus vernus flore luteo, Svvert.
an Colchicum vernum flavo flore Plateau, Clus. hist.

ORNITHOGALUM ET EJUS SPECIES.

Ὀρνιθόγαλον, propter lacteum colorem, qui in flore nitet, similem ei, qui in alis aut ovis gallinarum observatur, nomen accepisse videtur. Dioscorides lib. 2. cap. 174. unius, ut & Plin. lib. 21. cap. 17. Ornithogale nominans, meminêre. Sunt qui Bulbinam Theoph. 7. hist. 13. & Athenæi censent.

ORNITHOGALUM UMBELLATUM ALBUM.

I. Ornithogalum umbellatum maximum.
an Narcissus quartus, Matth. Lugd. Tab.
Ornithogalum majus, Dod. Arabicum, Clus. pan. & hist. Eyst. Italicum, Cam.
Lilionarcissus polyanthos, Lob. ob.
Lilium Alexand. Neotericorum, Lob. ico. Cam.
Hyacinthus de Padro nostro Italorum, Clus. hist. ap. 2. negans esse Narcissum 4. Matthioli, quod prius asseruerat.
Dulipan apud nos barbaro nomine, Cæsalp.

Ornithogalum Arabicum multiflorum album, umbilico interiore nigro, Svvert.

II. Ornithogalum umbellat. majus angust.
Ornithogalum medium, Eyst.

Flores intus candidi, exterius virescentes, staminibus ex viridi pallescentibus.

III. Ornithogalum umbellat. alb. medium latifolium.
Ornithogalum aliud vulgare, Cluf. hist.

IV. Ornithogalum umbellat. med. angust.
Ornithogale, Manardo, Hermolao.
Ornithogalum Dod. gal. Tur. Ang. Gef. hor. Ama. Ger. Cast. vulgo, Cæsalp. secundum, Matth. Lugd.
Ornithogalum 5. sive vulgare, Cluf. hist. & pan.
Ornithogalum candido flore, Cord. in Dioscorid.
Ornithogalum candidum vulgare, Ad. Lob.
Bulbus Leucanthemos minor, Dod. Lugd.
Ornithogalum alterum minus, Cam.
Bulbus solsequius, Tab.
Ornithogalon spicatum, Svvert.

Est & folijs gramineis, ut in cæteris humistratis. Matthiolus duplex habet, & utrumque caule folioso pingit: quare in Lugd. historia utrumque à Dod. differre scribitur: sic Lacuna & Lugd. Matthioli utramque figuram proponunt: at Lonicerus, primam tantùm, quam fictam suspicamur.

V. Ornithogalum album minus.
Ornithogal. minus è Pyrenæis, Cluf. hist. ap. 1.
Ornithogalum minus, Eyst.

VI. Ornithogalum umbellatum flosculis ex albo subcæruleis.
Ornithogalum Hispanicum minus, Cluf. hist.

ORNITHOGALUM SPICATUM.

I. Ornithogalum latifolium & maximum.
Ornithogalum magnum Myconi, Lugd.
Ornithogalum maximum, Cluf. hist. ap. 1.
Ornithogalum vel Lilium Alexandrinum floribus albis innumerabilibus, Svvert.
Magna florum spica, aliquando centenis floribus nivei coloris.

II. Ornithogalum latifolium alterum.
Ornithogalum Æthiopicum, Cluf. cur. post.
Ornithogalum Indicum promont. Bonæ spei, Svvert.

III. Ornithogalum angustifolium majus, floribus ex albo virescentibus.
Asphodelus fœmina, Dod. Gal. Gef. hor.
Asphodelus Galeni, Lac. bulbosus Gal. Dod. Lugd. Cam. Ger.
Asphodel. Hyacinthinus fortè Galeni, Ad. Lob. obs. Hyacintho asphodelus, Lob. ico.
Ornithogalum majus, Cluf. in pan. majus primum, Eid. hist.
Ornithogalum Pyrenæum, Cluf. cur. post.
Ornithogalum aliud spicatum, Cam.

IV. Ornithogalum angustifolium, spicat. maximum.
Ornithogalum lacteum, spicatum max. Eyst.

V. Ornithogal. spic. seu comosum fl. lacteo.
Ornithogali lactei species major, Eyst.

VI. Ornithogal. majus spicatum flore albo.
Ornithogalum Narbonense, Dod. Lugd. spicatum, Cam.
Ornithog. spicatum Monspel. flore lacteo, Lob.
Ornithogalum alterum, Cam. apud. Matthiol. qui vulgari adjunxit.
Bulbus Ornithogalo similis Cæs.
Ornithogalum majus Monspel. Cluf. pan. secundum, Eid. hist.
Ornithogalum spicatum flore lacteo, Eyst.

Μῶλυ Dioscorid. lib. 3. cap. 54. Theophr. 7. hist. 11. & Epimedium Plinij, lib. 19. cap. 5.

VII. Ornithogal. majus spicatum alterum.
Ornithogal. 3. vel majus Byzantin. Cluf. hist.
Ornithogalum spicatum minus, Lob. obs.

VIII. Ornithogal. majus spic. flore luteo.
Bulbus Ornithogalo similis, flore luteo, Cæs.

IX. Ornithog. spicatum fl. viridi lactescente.
Ornithog. Pannon. albo flore, Cluf. pan. & hist.
Ornithogal. Pannon. Tab. Ger. Eyst.
Ornithogalum flore albo viridique linea in dorso prædito, Svvert.
an Ornithogalum serotinum, Cam.

X. Ornithogalum spicatum album.
Ornithogalum Hispanicum spicatum, Eyst.

XI. Ornithogalum cæruleo pallente flore.
Ornithogalum cæruleum pallens Hyacintho autumnali pene par, Lob. obs.

XII. Ornithogalum exoticum magno flore, minore innato.
Hyacinth. arvorum Ornithogaloides, Colum.
Narcissus 4. Matthioli, Cluf. hist. ap. 2.
Ornithogal. Neapolitanum, Eidem ap. 2. Eyst.
Ornithogalum Neapolitanum flore interius candido, exterius cineraceo, Svvert.
Phalangij nomine, Honor. Belli ex Creta misit.

ORNI-

ORNITHOGALUM LUTEUM.

I. Ornithogalum luteum sive pallidum majus.
Ornithogalum 7. sive pallido flore, Clus. hist.

II. Ornithogalum luteum magno flore.
Ornithogal. flavum Alcmarianum, Clus. hist.

III. Ornithogalum luteum.
Bulbus, Trag. (cepa agrestis) Lac. sylv. Ruel. Fuch. Tur. Ges. cat. Dod. Lugd. Cam. Eyst.
Bulbus sylv. alius bifolius, Ges. hor.
Sisynrichium, Cord. hist.
Bulbus esculentus, Cast. Lon.
Ornithogalon luteum, Cord. in Diosc. Ad. Lob. Tab. Lugd. Col. Swert.
Bulbus Ornithogalo similis florib. luteis, Cæs.

Ubi adolevit, folia inferiora amittit, quare apud Tabernæm. & Gerar. duæ figuræ.
Ornithogali lutei, & Ornithogali majoris, Taber.
Ornithog. lutei & Cepæ agrariæ nomine, Ger.

IV. Ornithogalum luteum minus.
Ornithogalum 10. sive Pannonic. luteo flore, Clus. pan. & hist.
Ornithogali lutei species minor, Lob. obs.

V. Ornithogal. angustifol. bulbiferum.
Ornithogalum angustifolium campestre luteum minimum bulbosum, Colum.

Variat: nam locis pinguioribus folia latiora & plura, sicut & flores: folia circa bulbillos hirsuta & candidiora sunt.

SECTIO QUARTA.

CEPA: PORRUM: SCILLA: ALLIUM ET MOLY.

CEPA ET EJUS SPECIES.

AEgyptiorum numina, Cepas & Allium (Plin. l. 19. c. 6.) prosequamur. Cepa à capitis magnitudine, Græcis κρόμμυον, ὅτι κόρας συμμύειν ποιεῖ *quod oculi pupillam comprimere cogat, utpote secundum Aristot. 20. probl. 22. mordaci nimium vapore lancinando & lacrymas movendo.*

Genera Theophrast. 7. hist. 4. à locis cognominata refert, Gardiam, Cnidiam, Samothraciam, Satamcam, Ascaloniam, & fissilem. At Dioscorides l. 2. c. 181. longæ, rotundæ, flavæ & candidæ meminit. Plin. l. 19. c. 6. Cepæ, inquit, genera apud Græcos Sardia, Samothracia, Alsidena, Setania, Schista, Ascalonia, &c.

Quare alia major est, alia minor: alia candida, alia viridis, alia rufa, alia subrubens: alia est rotunda, alia oblonga: omnes ut plurimùm duplici aut triplici membranâ, quas Festus tallas, alij tunicas vocant, vestitæ. Sic aliæ acerrimæ, aliæ mediocriter acres, aut nihil ferè acredinis habentes. Sic aliæ seruntur, aliæ deponuntur: aliquando seminis loco bulbos gerunt, Ut Dalechampius notavit.

I. Cepa vulgaris.
Cepe, Brunf. Ges. Lob.
Cepa, Trag. Fuch. Tur. Matthiol. Lac. Cord. in Diosc. Ang. Cast. Cæs. capitata, Matth.
Cepa rotunda, Dod.
Cepa sativa Matthioli, Lugd.
Cepa alba & rubra, Ges. hort. Lon. Tab.

Variat colore floris, vel candido, vel purpurascente: tunicarum quoque, coloris rubri, aut candidi: radicis formâ, major est, & minor: oblonga, sessilis, vel orbiculata, turbinata, quibusdam communioribus, in compressam latiorem circumferentiam bulbaceam abit.

Cepas porraceas, vocant stolones, qui primo Vere, dum tenelli sunt, antequam caulescunt, in cibos eruuntur.

II. Cepa oblonga, Dod. Ges. hor.
Cepe Hispanica oblonga, Lob. ico. Cam.

III. Cepa radice candida dulci.
Cepa quarta, Ges. hort.

IV. Cepa plurium caulium.
Cepa ovata à radicis figura, Cord. hist.

V. Ce-

V. Cepa sectilis, Matth. Cast. Lugd.
an Gethyon Græcis, & Cepola Columellæ.
VI. Cepa fissilis, Matth. Lugd. cui & Cepæ σχισταί, Portæ.
Cæpis affinis Muligia, Cæs.
VII. Cepa sterilis, Trag. Ges. hor.
Cepa Ascalonica, Matth. Lugd. cui fortè Bulbus Setanius, quem Theoph. & Plin. Cepæ genus esse testantur.
Cepæ species sunt Ascalonia, Cast.
Cepis affinis, Ascalonia vulgo, Cæs.
Scaliones, Tur.
Verùm & Lobelius hist. Belgica Ascalonitidem antiquorum exhibuit, fortè à priore diversam.

PORRUM EJUSQUE SPECIES.

Quod πράσον Dioscorides l.2.c.179. vocavit, & in κεφαλλωτὸν, capitatum, & ἀμπελόπρασον distinxit; id Latini Porrum, quod porrò eat, & longè lateq; grassetur, vocarunt. Theophrast.2. caus.20. & 3. ejusdem 23. τὸ καρτὸν πράσον, tonsum porrum addidit: aliàs 7. hist. 1. 2. 3. 4. 5. & 6. de Porro egit. At Plin. l.20. c.6. est sectivum & capitatum; & illud l.19. c.6. duplex fecit.

I. Porrum commune capitatum.
Porrum, Brunf. Cord. in Diosc. Dod. (& Porrus Palladij) Ges. hor. Ang. Lon. Cæs. Cast. Tab.
Porrum commune, Matth. Lug. vulgare, Lob.
Porrum capitatum, Fuch. Tur.
Porrum capitatum Plinio, Hermol. Ruel. (cui Gethyllidas Græcorum) Dodon. gal. vulgare, Camer.
II. Porrum sectivum latifolium.
Porrum sectivum, Plin. Dod. Cæs. Lugd. Portæ.
Porrum sectivum capitatum, Matth. & (sectile) Lac. Lugd.
Porrum tonsile & capitatum, Lob.
Porrum tonsile sive sectile, Cam.
Hæc duo genere non differunt, cùm ex eodem semine generentur, & cultura solùm discrepent: quia id quod ad culinaria juscula sæpius detonderi solet, Sectivum aut Sectile Columellæ & Palladio nominatur: quod verò capitatum fieri debet, non tondendum, & autumnali tempore transferendum: etiam Plinio monente.
III. Porrum sectivum juncifolium.
Porrum sectivum, Trag. Fuch. Gesn. hort. Lon. Lugdun.
Porrum sectile, Matth.
Cepa Ascalonia, Matth. des. Ger.
Cepa fissilis & Getion. Tur.
Schœnoprasum, Dod. Ad. Lob. (cui Ascalonia Matth.) Tab. Ger.
Porro tonsili cognatum, Cam.
Gethyllis, quam Ceparum genus Nicandri Scholiastes dicit, Ges. hort. in Porro sectivo.
Differt à veterum Sectivo, cùm illi folia lata, huic pro folijs junci inanes sint: hinc nomine ex Junco & Porro composito, Schœnoprasum vocarunt.
Majus & minus habetur: illud rarius & ad condimenta mitius, quod Gethium Gesnero: minus vero Gethyllis.
Gethyllidem sylvest. Ges. lib. de hor. proponit.
IV. Porrum folio latissimo.
Porrum Syriacum, Tab. Franco.
Porrum Indicum, Cam.
Scorodoprasum, Ger.
V. Porrum sylv. inodorum.
Porro simile, exilius & inodorum, Lob.
VI. Porrum sylv. gemino capite.
Ampeloprason, seu Porrum syl. Lob. Lugd. cui à Matthioli diversum.
Porrum sylvestre primum, Tab.
VII. Porrum sylvestre vinearum.
Ampeloprasum, Matth. Ruel. Ama. Ang. Gesn. hort. Cæs. Port. Lugd.

SCILLA EJUSQUE SPECIES.

Σκίλλαν Theophrast. 1. hist. 7. & 10. proposuit, & 7. hist. 11. Scilla Epimenidia vocatæ, & quæ ab usu nuncupationem sortita sit, meminit. Sic Dioscorid. l.2. c.202. σκίλλαν habet, & cap.

& cap. seq. πανκράτιον, *quod Scillam aliqui nominant. Genera duo Scillæ medicæ, Plin. l.19.c.5. mascula albis folijs, fœmina nigris: & tertium genus cibis gratum, Epimenidium vocatam &c. Et l.20. c.9. Scillarum in Medicina alba est, quæ mascula, fœmina nigra: candidißima utilißima.*

I. Scilla vulgaris radice rubra.
Pancratium & Scilla Dioscor.
Scilla fœmina, Plinio.
Squilla, Brunf.
Squilla, Trag. (& Cepa muris) Matth. Fuch. Tur. Cord. in Dioscorid. Gesn. hort. Lac. Lugdun. Lon. Camer. Cæsalp. cujus bulbus rufi coloris, & nigra in montibus non longè à mari, reperitur.
Scilla communis & Pancratium, Dod. gal.
Scilla nigra & fœmina Plinij, & Pancratium Dioscoridis, Costæo.
Scilla major, Cast.
Pancratium, Ang. & Scilla vulgaris, Guil. Cluf. hisp. & hist. Dod. Lugd. Tab.
Scilla rubentibus radicis tunicis folio aloës carinato, Lobel.

II. Scilla radice alba.
Scilla, mascula Plinio: fœmina, Myreps.
Scilla, Marcell. Hermol. Manard. Ruel. Guil. Dod. Hispanica, Clus. hisp. & hist. Cast. ap. Lug. alba, Eyst.
Scilla (sive cepa marina) Lob. major, Tab.
Scilla minor, sive Pancratium, Cast.

III. Scilla esculenta.
Scilla epimenidia, Theophr.
Scillæ 3. genus epimenidia, Plin.
Scilla vera & legitima, Ang.
Scilla dulcis & candida in Cephalonia, & Creta, Costæo in Mesuem.

ALLIUM EJUSQUE SPECIES.

ALlium fortè ab ἄλλεσθαι *exilire, quod exiliendo crescat.* Σκόροδον *Dioscoridi l.2.c.182. vel quasi* σκαιὸν ῥόδον, *id est, rudis rosa, propter odorem gravem: vel quod comestum, vapores excrementitios ad cutim pellat, & vescentibus pandiculationes moveat. Sunt qui ab halante gravi odore deducant, & Alium scribant.*

Genera Dioscoridi, sativum & hortense, quòd vel multiplici in Aegypto, vel singulari, ut Porrum, capite constet, cujus nucleos Græci ἀγλῖδας *nominant: aliud sylvestre, quod* ὀφιοσκόροδον. *At Theophrasto 7. hist. 4. aliud præcox, aliud serotinum: differunt præterea magnitudine singulari: quædam etiam non nucleis, quædam verò multis coagmentantur, quos* γέλγεις *Theophr.* ἀγλῖδας, *Galenus:* σκελλίδας, *Aegineta l.4.c.33.* ὄνυχας, *Aetius lib. & cap. 11. vocat. Verùm Plinio l.19.c.6. Generum Allij differentia, in tempore, præcox maturescit 60. diebus: tum in magnitudine. Ulpicum quoq; in hoc genere Græci appellavere. Alliam Cyprium, alij Antiscorodon (fortè rectius Aphroscorodon) &c. sunt qui velint Allium Ulpicum Plinij, Allium Aegyptiacum Dioscoridis esse.*

In Virginea multis locis Allium nascitur, ab Anglicano parum differens: desc. Virgin. quod ut & Cepe in Hispaniola, vix unquam bonum evadit: par. 4. Amer. c. ult. Et Indi ex omnibus Europæis radicibus Allium eligunt, quo ventriculum reficiant: Joseph. Acosta l.4 c.18.

I. Allium sativum.
Allium, Brunf. Trag. Matth. Ruel. Cord. in Dioscorid. Tur. Lac. Ang. Lon. Lobel. domesticum, Matth. Cast.
Allium hortense, Fuch. vulgare, Cam.
Allium sativum, Dod. Ges. hor. Ad. Cæs. Lugd.
Allium sativum multifidum, Cord. hist.
Verùm Matthiolus, Lobelius & Dodonæus, una figura Allium sine flore, Allium cum flore, & Allium amphicarpon; & Tabernæmon. sub Porro sylv. latifolio proposuit.
Genus quoddam capitibus ingentibus ex Africa adferri, Cæsalpinus auctor est.

II. Allium sativum alterum: sive Allioprasum caulis summo circumvoluto.
Allium sativum amphicarpon, quod & radicum nucleis seritur, & seminibus, quæ nucleos similitudine referunt, Cord. hist.

Allium ſativum ſecundum, Dod.
Scorodopraſum ſecundum, Cluſ. pan. & hiſt.
Allium Creticum, ſive Serpentinum, Cam.

III. Allium ſativum radice ſimplici.
Μώλυζα, Hippocrati.
Allium mas, Matth.
Allium ſimplex, Cord. hiſt.
Allium ſativum ſingulari capite, & Allium maſculum, Vercell.
Allium Ægyptiacum, Portæ.

IV. Allium Cyprium, Theoph.
Allium Ulpicum, Plin.
Allium Ulpicum vel Punicum, Columell.
Aphroſcorodon, ſive Allium Ulpium, Ruel. Geſner.
Allium Cyprium, ſive Ulpicum, Portæ.
Allium ſativum tertium, Dod.

V. Allioporrum ſive Scorodopraſum.
Scorodopraſon, Dioſcor. l. 2. c. 183. Gal. Ægin.
Scorodopraſum, Trag. Matth. Cord. in Dioſc. Geſ. hort. Lac. Caſt. Lugd. Portæ.
Allium porrinum, Car. Stephano.
Scorodopraſum & porrum Turcicum, Amat.

VI. Allium ſphæriceo capite, folio latiore, ſive ſcorodopraſum alterum.
Ampelopraſum primum, Dod.
Scorodopraſum ſive alliporrum, Ad.
Scorodopraſum, Lob. Cæſ.
Scorodopraſum 1. Cluſ. pan. & hiſt.
Scorodopraſum alterum, Lug. qui cum ſequenti eâdem tabellâ pinxit.
Porrum Indum, Cam.

VII. Allium ſphæriceo capite folio anguſtiore.
Scorodopraſum alterum, Lob. Lugd.

VIII. Allium ſylveſtre latifolium.
Allium ſyl. quod urſinum vocant, Plin. l. 19 c. 6.
Allium ſyl. Brunſ. Trag. (& colubrinum) Eric. Cordo: ſyl. latioris folij, Dod.
Allium urſinum, Matth. Fuch. Dod. gal. Ama. Geſ. col. Tur. Cluſ. hiſt. Lugd. Thal. Cæſ. Caſt. Cam. Eyſtet.
Allium urſinum latifolium, Ad. Lob. Lugd.
Allium ſylveſtre bifolium & arctoſcorodum, Geſ. hort.
Allium ſylveſtre ophioſcorodon appellatum, Cord. in Dioſc.
Ophioſcordon, Lon.
an Scorodopraſon.
Moly ſive Allium Urſinum, Svvert.

Sunt qui Dioſcoridis Scorodopraſum, aut ejus Ampelopraſum, aut Ophioſcorodon, ſed malè, cenſeant.

IX. Allium montanum, latifolium maculatum.
Allium anguinum, Matth. Lugd. Portæ, ſerpentinum, Caſt.
Allium latifolium maculoſum, ſive ſerpentinum, Ad.
Ophioſcorodon, Lob.
Victorialis longa, Geſ. hort. Cluſ. pan. & hiſt. (cui & major) Eyſt.
Allium alpinum, Geſn. hort. Dod. Tab. cui & Victorialis mas.
Eſt mas & fœmina, illa latioribus, hæc anguſtioribus eſt folijs, quare
Victorialis mas, & fœmina, Camerario dicitur.

X. Allium ſylv. campeſtre purpuraſcens.
Allium caninum primum, Trag.
Allium ſylv. primum, Fuch.
Allium campeſtre, Cord. in hiſt.
Allium ſylveſt. Geſ. hort. Cæſ. Caſt. ſyl. minus, Dod. gal.
Allium tenuifolium, Cam.

XI. Allium campeſtre juncifolium capitatum purpuraſcens majus.
Allium in arvis, Plinio.
Allium ſyl. quod Ophioſcoridon, Ruel. Matth.
Allium ſyl. tenuifolium, Ad. Lob. ico. Dod.
Allium ſyl. vulgare ſeu caninum, Thal. tenuifolium, Franco.

XII. Allium ſylv. capitatum purpuraſcens minus: quod à primo potiſsimùm magnitudine differt, cùm palmare ſit, & folijs junceis.

XIII. Allium ſylv. bicorne flore obſoleto.
Allium caninum alterum, Trag.
Allium ſylv. Tur. ſyl alterum, Fuch.
Allium ſylveſtre majus, Dod gal.
Allium rubentibus nucleis, Lob. ico.
Eſt majus & minus.

XIV. Allium aquaticum.
Allium fluviatile in ſabulo ad Albim fluvium in Miſnia, Franc. hort. Luſat.

ALLIUM MONTANUM.

I. Allium montanum bicorne latifolium flore dilutè purpuraſcente.
Allium ſive Moly mont. latif. 1. Cluſ. pan. & hiſt.
Allium montanum bicorne anguſtifolium flore purpuraſcente.

Ampe-

Ampe loprasson proliferum, Lob. ico. Cam.
Ampeloprasum 1. Cam. apud Matth.
Allium sive Moly montanum 2. Clus. pan. (& Moly montanum gramineo folio) & hist.
Moly montanum carmesino colore, Svvert.

III. Allium mont. bicorne flore exalbido.
Allium sive Moly montanum 3. Clus. pan. (& Moly montanum junceo folio) & hist.
an Gethioides syl. Colum.

IV. Allium mont. bicorne flore obsoletiore.
Allij montan. quarti species 2. Clus. pan. & hist.
Huc referri potest
Moly lurido colore, Svvert.

V. Allium mont. bicorne fl. pallido odoro.
Allij mont. quarti species 1. Clus. pan. & hist.

VI. Allium juncifol. bicorne luteum: quod 1. est in Prod. Monspelio D. Saltzman. attulit.

VII. Allium mont. capite rotundo.
Allium sive Moly montanum 5. Clus. pan. (& Moly montanum purpureo flore) & hist.

VIII. Allium Pyrenæum.
Moly Pyrenæum purpur. flore, Clus. hist. ap. alt.

IX. Allium mont. folijs narcissi majus.
Allium sive Moly narciss. fol. 1. Clus. pan. & hist.
an Moly folijs narcissi, Lob. Lugd.
Variat: 1. est, folijs splendentibus viridibus, floribus purpurasc. 2. folijs magnis cinereis & mollioribus, florib. dilutiorib. hoc posterius, est Moly narciss. folijs primi altera spec. Clus. hist.

X. Allium montan. folijs narcissi minus.
Allium sive Moly narcissinis folijs 2. Clus. pan. & hist.
Allium saxatile & Bulbus vomitorius, Cam.
Et hujus altera species folijs longioribus & angustioribus, floribus dilutioribus, & est Moly narciss. fol. secundi alt. spec. Clus. hist.

XI. Allium mont. radice oblongâ: quod 2. in Prod.
an Allium mont. sive Petroscorodon, Ges. hor.
Allium mont. radice oblonga, Eid. col. stirp.

XII. Allium montanum minus: quod 3. in Prod.

MOLY ET EJUS SPECIES.

Μῶλυ, ἀπὸ τοῦ μωλύειν τὰς νόσους, ab amoliendis morbis. Unius Theoph. 9. hist. 15. & Dioscorid. lib. 3. cap. 54. meminere: at Plin. lib. 25. cap. 4. duplex proposuit: alterum radice rotunda: alterum verò longa.

I. Moly latifolium liliflorum.
Moly Theoph fortè & Plinij radice rotunda.
Moly Theoph. Ang. Dod. Clus. hisp. & hist. Cam.
Moly liliflorum, Ad. Lob Lugd.
Moly latifolium, Moly Theoph. Dod.
Moly Homericum, Scillæ alterum genus, & Pancratium, Diosc. Cæs.
Moly Indicum flore purpureo, Svvert.
Flore est candido, vel subrubente.

II. Moly latifolium Indicum.
Duplex figura proponitur: altera priori similis, paucis folijs, caule oblongo, capite rotundo: altera, folijs plantaginis, caule brevi, capite ex pluribus bulbulis compacto: illud dicitur Caucafon, Moly Indicum vocatum, Lob.
Moly Indic. Dod. Lugd Indicum 1. Tab. 2. Cam.
Alterius figuræ nomina:
Caucafon, Lob. ico.
Moly Indic. Clus. hisp. & hist. Indicum 2. Tab.
Narcissus sive Pancratium Clusij, Svvert.

III. Moly latifolium Hispanicum.
Moly Hispanicum purpureum, vel Moly montanum latifol. purpur. Hispan. ad Clus. cur. post.
Flores plus minus 60. dilutè rubentes, aut purpurascentes. Huc refer
Moly latifolium, Eyst.

IV. Moly latifol. luteum odore allij primum.
Moly mont. latifol. flavo flore, Clus hist. ap. alt.
Moly luteum Botanicorum perperam Ornithogalum luteum latifolium, Lob. ad. par. 2.
Moly flavo flore, Svvert.

V. Moly latif. luteum odore allij secundum.
Moly latifolium flore flavo, Eyst.

VI. Moly African. umbella purpur. in Prod.

VII. Moly exoticum florib. alboviridibus
Moly flore albo lineis viridis coloris, Svvert.

VIII. Moly angustifolium umbellatum.
Moly, Matth Cast. Lugd. Lon. angustifolium, Dod. Lon.
Myle, Gesner. cat.
Moly Dioscoridis putatum, Ad.
Moly Dioscoridis, Lob. Clus. hisp. & hist. Cam.
an Allium ursinum alterum, Cæs.

IX. Moly humile folio gramineo.
Chamæmoly, an Moly Dioscorid. Colum.

X. Moly parvum caule triangulo.

Moly parvum Pesarense, Ponn. Ital.
XI. Moly angustifol. floribus majoribus.
Moly minus, Clus. hist.
Moly minimum albo flore, Svvert.
XII. Moly angustifolium folijs reflexis.
Moly serpentinum vocatum, Lob. Lugd.
Scorodoprasum alterum Clusij, quibusdam.
XIII. Moly atropurpureum Svvert. mihi incognitum.
XIV. Moly moschatum capillaceo folio.
Allium syl. perpusillum juncifolium moschatum, Lob. ad. part. alt.

SECTIO QUINTA.

LILIUM: MARTAGON: CORONA IMPERIALIS.

LILIUM ET EJUS SPECIES.

Lilium, κρίνον & λείριον Græcis, Theoph. 6. hist. 6. Lilij florem variare dixit, & purpureum esse, singulis caulibus, aliâs unum, aliâs plura exire. Dioscorides lib. 3. cap. 116. duo genera agnovisse videtur, dum scribit, & rubra lilia esse. At Plinio lib. 21. cap. 5. Lilium triplex, album, rubens, purpureum, quod aliquando gemino sit caule, quod Narcissum vocitent. Dividimus in Lilium radice bulbosa & una, ut sunt Lilia alba, Martagon: vel pluribus, Asphodeli bulbis constante, ut Lilium luteum & rubrum.

LILIUM ALBUM.

I. Lilium album flore erecto & vulgare.
Lilium sive rosa Junonis, Apuleio.
Ambrosia sive Lilium album Nicandri, Ang.
Lilium Brunf. Dod. gal. Tur. Matthiol. Lac. Cast. Cæsalp.
Lilium album, Trag. Fuch. Gesner. hor. Ang. Lon. Lugd. Tab. Ger. Eyst.
Lilium candidum, Cord. in Diosc. Ad. Lob. Dod. Franco.
Lilium album vulgare, Cam.
Variat: aliquando circa caulis medium, foliorum quasi cespes, ut pingit Bry, nomine Lilij multifolij Stutgardiæ nati.
Aliquando ex caule plano trium unciarum lato, numerosi flores exurgunt, ut idem figuram habet, cui titulus
Lilium liliorum, sive 122. lilia ex eodem bulbo enata.
II. Lilium album floribus dependentibus, sive peregrinum.
Sultan Zambach (sive Martagon Constantinopolitanum) Clus. pan. & hist. Eyst. du Bry.
Martagon album, Lilium candidum Byzantinum, Lob. ico.
Lilia candida Martagonis Constantinopolitani nomine insignita, Lob. ad. par. alt.
Lilij albi species alia, Cam.
Hoc nonnunquam sexagenos flores in plano & lato caule protulit, quare.
Lilium album Byzantinum πολυανθές, Clusio.
Sic Lobelius ad. part. alt. in caule palmaris latitudinis, humanæ proceritatis, ducentos & plures candidissimos & suavissimos flores observavit.
Huc referendum
Lilij pulchri albi & ignoti species Theophrasti, Rauvvolff.
Lilium album Syriacum, Lugd. in ap.
an Lilia candidissima in Baya, medicinæ tota utilia, Linsc. par. 4. Ind. Orient. cap. 14.

LILIUM PURPUROCROceum.

I. Lilium purpurocroceum majus.
an Bulbus cruentus, Hippocrati.
Lilium purpureum Diosc. rubens Plinij.
Hemerocallis Diosc. Matth. Amat. Ang. Lac. Cast.
Hemerocallis 1. Matthioli, Cam. & Lugd.

Hya-

Hyacinthus & Cosmosandalos Poëtarum, Dod. & Portæ.
Lilium rubrum, sive aureum, Brunf.
Lilium rufum, Trag. Dod. gal.
Lilium rubens, Gesf. cat. Fuch. ico.
Lilium rubens vel croceum alterum, Gesf. hor.
Lilium croceum, Fuch. Lon. syl. croceo flore, Cæsalp.
Lilium purpureum, Tur. Ad. purpur. majus, Lob. Dod. & Cynorrhodon Plinij, ut & Ang. & Portæ) Lugd. Eyst.
Lilium aureum Ger. majus, Tab.
Martagon, Cast. ico.
Martagon radice alba, Ang.
Martagon Chymistarum, Lob. ico.
Vidi & candido flore.

II. Lilium purpurocroceum flore pleno.
Hemerocallis 1. Matthiol. flore pleno, Cam.
Lilium cruentum puniceum flore pleno, Eyst.

III. Lilium purpurocroceum minus.
Lilium purpureum minus, Ad. Lob. Dod.
Lilium purpureum alterum minus, Lugd.
Lilium rubrum minus non bulbiferum, Clus. pan.
Martagon 3. Hyacinthus Poëtarum, Ang.
Lilium puniceum non bulbiferum minus, Clus. hist.

Variat: communiter flore puniceo & quasi rubente, numero paucioribus: aliquando viginti & plures observantur: reperitur & pleno flore, duodecim, viginti, aut plurium foliorum textura, constans.

IV. Lilium phœniceum.
Martagon phœnicum dilutum, Lob. belg.
Martagon Chymistarum alterum, Lob. ico.
Lilium puniceum non bulbiferum majus flore diluto, Clus. hist.

Flores nonnunquam sexaginta uno caule.

V. Lilium Sandycis colore polyanthos.
Lilium cruentum polyanthos, Eyst.

Flores 84. in hoc observati.

VI. Lilium cruentum plantaginis folio.
Lilium cruentum latifolium, Tab. quid?

LILIUM BULBIFERUM.

I. Lilium bulbiferum latifolium majus.
Lilium cruentum bulbos majusculos squamatim compactos gerens, summo alis diviso caule, Lob. ico.
Lilium cruentum bulbos gerens, Lugd.
Martagon bulbif. majus, Clus. pan. vel primum, Eid. hist.
Martagon rubrum, Tab.
Lilium cruentum latifolium, Ger.

II. Lilium bulbiferum angustifolium.
Martagon cruentum angustifolium, Lob. ico.

III. Lilium bulbiferum minus.
Lilium rubens vel croceum alterum, & Lilium rubens seminiferum, Gesf. hor.
Lilium cruentum 4. secundum caulem bulbulis donatum, Lob. cruentum aliud, Lugd.
Lilium purpureum tertium, Dod.
Martagon bulbiferum minus, vel pratense, Clus. pan.
Martagon bulbiferum 3. vel lilium puniceum bulbiferum 3. Clus. hist.
Hemerocallis prima Matthioli bulbifera, Camer.
Lilium cruentum bulbiferum, Eyst.

IV. Lilium bulbiferum incanum.
Martagon bulbifer. incanum, Clus. pan. vel 2. Eid. hist.

Hujus iconem Lobelius primo adjunxit, & apud Lugdunensem, sub Lilio cruento bulbos gerente pingitur.

LILIUM FLORIBUS REFLExis latifolium.

I. Lilium floribus reflexis montanum.
Affodillus, Brunf.
Hyacinthus Poëtarum, vel 5. Trag.
Asphodelus fœmina, Fuch.
Lilium purpureum, Fuch. ico. Gesner. hor. syl. Thal.
Lilium syl. Dod. Cam. alterum, Clus. pan.
Lilium syl. purpureo flore. Cæs.
Lilium alterum, Martagon Italis, quod Petilium Plinius appellat, Ama.
Lilium montanum, Ad. Lob. sive syl. 2 minus, Clus. hist.
Martagon, Matth. Lac. Lugd. Cast. desc.
Martagon primum, Ang.
Hemerocallis, Dod. gal. Cord. in Diosc. Gesf. hor. Lon.
Lilium montanum flore purpurascente punctatum, Eyst.

Variat floris colore, qui plerumq; subruber, aliquando dilutus albicansque: sic & maculæ rubræ inordinatæ florum folijs, & intus & foris, maxime circa foliorum exortum, intrinsecus

aſperguntur : hujus tres differentias Cluſius agnoſcit : huc referre oportet
Martagon Pannon. flore ſuaverubente, ipſius Bry.
Reperitur etiam longiore ſpicâ, & dicitur
Martagon montanum longiore ſpicâ, Bry: & etiam quaſi duplici corolla ab eodem pictum, Francofurti natum.
II. Lilium floribus reflexis alterum, lanugine hirſutum.
Lilium purpureum mas, Geſ. hor.
Lilium ſyl. primum & majus, Cluſ. pan.& hiſt.
Hemerocallis flore rubello, Lob. ico.
Lilium Saracenicum, Tab.
Flores priore plures, ſaturatè purpuraſcentes, maculis nigricantibus diſtincti: aliquando dilutè purpuraſcentes, maculis carentes;
Lilium flore purpuraſcente non punctatum, Eyſtett.
Pingit inſuper Bry.
Martagon exoticum flore ſpadiceo, &
Martagon flore carneo.
III. Lilium floribus reflexis, varijs, ſive tertium.
Lilium montanum ſive ſyl. tertium, Cluſ. hiſt.
Lilium montanum maximum polyanthos variegatum, Eyſt.
Simile eſt Cluſiano.
Flos antequam explicetur, foris carneus: explicatus, intus alb. notis purpureis inſignitus.
Cluſius & quartum genus addit· floribus ſaturatè purpuraſcentibus ſerius florentibus, & odore non inſuavi præditis.
IV. Lilium fl. reflexis albis non punctatis.
Lilium montanum albo flore, Cluſ. hiſt.ap. alt. & cur. poſt.
Lilium mont. minus alb.non punctatum, Eyſt.
Martagon imperiale niveum ſine maculis, Bry.
V. Lilium flor. reflexis albis punctatis.
Lilium montanum albis floribus maculis purpureis inſignitis, Cluſ. cur. poſt.
Lilium montan.majus album punctatum, Eyſt.
VI. Lilium flor. reflexis polyanthos album punctatum.
Lilium mont. maximum polyanthos album varijs maculis rubris maculis aſperſis, Eyſt.
VII. Lilium Byzantinum miniatum.
Lilium rubrum Zuphiniare, ſive miniatum Chalcedonicum, Cluſ. pan.
Lilium rubrum ſive miniat. Byzant. Eid. hiſt.
Hemerocallis Byzantina altera, Lob. ico.
Lilium Chalcedonicum miniatum ſerotinum, Lob. ad. par. alt.
Hemerocallis Conſtantinopolitana phœnicea unico flore, Lugd.
Flos colore elegantiſsimi minij aut ceræ rubræ recentis, rariùs prorſus nivei, aliquando flavi coloris: modò unus, modò duo, quatuor, quinque, ſex, tredecim.
VIII. Lilium Byzant. miniat. polyanthos.
Lilium Byzantinum miniato ſaturatiore flore πολυανθὲς, ſive Zufiniare, Cluſ. hiſt.
Lilium Chalcedonicum miniatum præcox, Lob. ad. par. alt.
Flores quinos, ſenos, denos ut plurimum profert, rarius 20. 30. vel 40. in caule duorum triúmve digitorum latitudine, aliquando ſaturatioris, aliquando dilutioris coloris, hocque
Lilij Byzantini miniati dilutioris floris nomine pingitur à Cluſio in hiſt.
Lilium Byzantinum ſerotinum, Eyſt.
Lilium Byzantinum flore multiplici, Eid.
Hoc florum foliorum numero duodenario, & ſtaminum multitudine à priore diſcrepat.
Varietas in folijs: quæ flore eſt dilutiore, caulem & folia viridiora habet: quæ verò ſaturatiore, hujus caulis & folia plerumq; ex purpura nigricant. Aliquando flores in modum corollæ diſpoſiri naſcuntur, ut Bry pingit, nominans Martagon corollam præbens.
IX. Lilium purpuro ſanguineum fl. reflexo.
Hemerocallis altera, Matth Lugd. quam cum Lilio Zufiniani eandem vult, Cluſ.
Lilium ſylveſtre alterum, Dod. ico.
Hemerocallis Chalcedonica purpuro ſanguinea polyanthos, Lob. Cam. (cui idem cum Lilio Zufiniari Cluſij) Bry.
X. Lilium pyramidale moſchatum.
Lilium ſylveſtr. ſive Hemerocallis moſchata polyanthos, &
Martagon imperiale nuperor. Lob. ad. par. alt.
Martagon imperiale moſchatum, Eyſt.
Eſt florum centum & viginti & plurium, roſæ moſchatæ odore, qui diluti & lividi coloris maculis ex fuſco purpureis norati: florum 210. ferax in horto Eyſt. conſpectum fuit.

LILIUM FLORIBUS REFLEXIS anguſtifolium.

I. Lilium rubrum anguſtifolium.

Lilium

Lilium rubrum præcox, Cluſ. hiſt. Bry.

Uno, duobus, tribus eſt floribus: & quia aliquando anguſtioribus eſt folijs, vel latioribus, idcirco Cluſius in hiſt.

Lilium rubrum præcox 1. & 2. facit.

II. Lilium brevi & gramineo folio.

Lilium rubrum præcox 3. anguſtifolium, Cluſ. hiſt.

Lilium miniat. tenuifol. Cluſ. hiſt. ap. alt.

Hemerocallis Macedonica & Martagon Pomponeum, Lob. ad. par. alt.

Lilium montanum rubrum præcox, Eyſt.

Floribus aliquando 35. 46. & 48 ſed in plano caule, vel miniati, vel cruenti coloris.

III. Lilium miniatum odorum anguſtifol.

Lilij miniati tenuifol. aliud genus, Cluſ. hiſt. ap. alt.

Martagon Pomponij, Eid. & cur. poſt. & Eyſt.

IV. Lilium flavum anguſtifolium.

Lilium montanum flavo flore maculis diſtinctum & non diſtinctum, Cluſ. hiſt. ap. 1. & alt.

Lilium montan. flavo flore, Lob. ad. part. alt.

Lilium montanum flore luteo punctatum & non punctatum, Eyſt.

Martag. ſive Hemerocallis punctata flavo fl. &

Martagon non punctatum, flore flavo, &

Martagon ſive Lilium de Canada auri colorem referens, fl. intus nigris maculis aſperſo, Bry.

Lilium montanum magis flavo flore & atrioribus maculis, Cluſ. cur. poſt.

Variat flos colore flavo, vel dilutiore quaſi pallente, in alio maculis nigris diſtincto: in altero flores nullis punctis internè diſtinguuntur, ſed omnino flavi ſunt: rarius quadraginta & plures flores penè flavos, ſed in caule plano profert, quod multiflorum Cluſius in hiſt. ap. alt. nominat: variat etiã ſubviridi fl. & dicitur Martagon ſubviridi flore, Bry.

LILIUM SIVE CORONA Imperialis.

I. Lilium ſive Corona Imperialis.

Corona Imperialis, Dod. Lugd. (& Chalcedonicum Lale) Lon. Tab. Cam. Eyſt. Rob. qui & Coronam imperialem majorem addit.

Lilium ſive Corona Imperialis, Lob.

Tuſai ſive Lilium Perſicum 1. (& Hemerocallis Dioſcoridis) Cluſ. pan. & hiſt. & du Bry.

Corona imperialis procerior rubra, ſed alia rubicunda, Svvert.

Variat flos colore luteo, vel verius palleſcente, vel purpurei Lilij inſtar rubente, aut Sandaracæ colorem refert, & hæc dicitur Tuſai 2. Cluſij hiſt.

At Lobelius ad. part. alt. varietatem in caule, flore & folio adfert: cui alia præcocior, alia ſerotina: præcocior altera folio lato dilutè virente, flore pallidiore; altera media, quæ elatior, folio pallidiore, anguſtiore, flore dilutiore. At ſerotina folijs latioribus, atrovirentibus, flore ſaturo phœniceo.

II. Lilium, ſive Corona imperialis multiflora latoque caule.

Tuſai, ſive Lilium Perſicum 3. & Tuſai πολυανθὲς, Cluſ. hiſt. pan. & rar.

Corona imperialis polyanthes, Eyſt.

Corona platycaulos, ſive laticaulis, Lob. ad. par. alt.

Flores 20. 30. 40. 50. & etiam 70. in caule lato, qui ſequenti anno caulem rotundum acquirit, cum 3. 5. 7. aut octo floribus.

III. Lilium ſive Corona imperialis duplici corona.

Corona imperialis phœnicea duplici corona, aut ſerie florum, Lob. ico.

Corona imperialis polyanthes, Tab. ico.

Corona imperialis florum claſſe duplici, Eyſt.

Corona polyphyllos ſive folioſa, Lobel. ad. part. alt.

Tuſai, ſive Lilium Perſicum 2. du Bry.

Corona imper. duabus coronis ornata flore flaveſcente, Svvert.

Et hujus varietas apud Lob. caule numeroſis folijs ſtipato, corona duplici nonnullis floribus in caulis faſtigio: altera, flore dilutiore minus propendente, ob florum acervum caulem ambiente: & hæc eſt

Corona polyphyllos & polyanthes altera, Lob. ad. par. alt.

IV. Lilium ſive Corona imperialis non fœtens.

Tuſai quarta differentia, Cluſ. hiſt.

V. Lilium ſive Corona Imperialis ramoſa.

Tuſai ἀίκλονος, Cluſ. hiſt.

Ramis ſingulis 11. flores: vel in altero 8. vel plures: in altera, 5. vel ſex.

LILIUM PERSICUM.

Lilium Perſicum, Dod. (& Hyacinth. ſpurius 6.) Lob.

6.) Lobel. (& Pannachio Persianorum) Lugd. Taber.
Lilium non bulbosum, sive arundinaceum flore subcroceo & alterum luteo, Cam. Eyst. Rob. Syverr. Bry.
Lilium Susianum, Clus. pan. & hist. Bry.

LILIUM ASPHODELI radice.

I. Lilium luteum asphodeli radice.
Lilium non bulbosum luteum, Dod. Lugd. Ger.
Liriosphodelus luteus liliflorus, Ad. Lob.
Liliaspodelus luteo flore, Clus. pan. hist. Cam.
Liliago minor asphodelo affinis, Hemerocallis Dioscoridis videtur, Cæs.
Asphodelus liliaceus, Eyst. luteus, Tab.
Flore est communiter luteo, rarius albo.
II. Lilium rubrum asphodeli radice.
Hemerocallis Diosc. Theoph. & Plinij.
Lilium rubens harundinaceum, Ges. hort.
Lilium non bulbosum obsoleto colore rubens, Dodon.
Liriosphodelus phœniceus, Lob.
Liliasphodelus puniceus, Clus. hist.
Lilium rubrum non bulbosum, Lugd.
Liliago major asphodelo affinis, Cæs.
Asphodelus liliaceus rubens, Tab.
Lilium non bulbosum sive arundinaceum, Camer. sive phœniceum, Ger.
Lilium fatuum, Eystet.

SECTIO SEXTA.

ORCHIS: SATYRIUM: DENS CANIS: OPHIRYS: OROBANCHE.

ORCHIS EJUSQUE DIFFERENTIÆ

Ὄρχις sive Testiculus, à Theophrasto 9. hist. 19. & Dioscoride l. 3. c. 141. proponitur: Dioscorides, inter Orchidem, & Satyrion differentiam hanc fecit: ὀρχίδας vocans, quæ radicem bulbosam habent, eamq́; geminam, oblongam olivæ modo angustam, superiorem pleniorem, & inferiorem molliorem, ac rugosiorem. Satyrion autem, quod radicem habet unam, eamq́; bulbosam, mali magnitudine.

Genera Orchidis, Dioscorides duo fecit; unum, Κυνὸς ὄρχιν, testiculum canis: alterum, σεραπιάδα cognominatum. Sic Satyrium duplex, alterum σατύριον τρίφυλλον; alterum σατύριον ἐρυθρόνιον, vel ἐρυθραικὸν. Plinius l. 26. c. 10. Orchion Satyriorumq́; descriptiones confundit: & l. 22. c. 8. Cynosorchidis nomine repetijt.

Lubet distinguere in eas, quæ radices habent, vel rotundas testiculorum forma, vel palmas manúsve referentes. Illas, in eas quæ radices habent vel geminas, quas Orchides: vel unicam, quas Satyria nominabimus: has verò Orchides palmatas appellabimus. Orchidis genera facimus, Cynosorchin sive Canis testiculum, Testiculum morionis, Orchin fœtidam, sive Testiculum hircinum: Orchin Serapiada, vel Testiculum vulpinum & Testiculum odoratum: ad quæ genera quinq́; Orchidum species reduci possunt.

CYNOSORCHIS, SEU TESTIculus canis.

I. Cynosorchis latifol. hiante cucullo major.
Satyrium primum. Brunf. mas, Trag.
Orchis mas latifolia, Fuch. vel major, Lon.
Orchis & Testiculus canis officin: Ama. latifolia, Eystett.
Orchis sive Testiculus & Cynosorchis, Ang.
Orchis prior Dioscoridis, Corn.
Orchios primum genus, Dod. gal. Lugd. Thal.
Testiculus 5. Matth. 3. Lac.
Cynosorchis, Ad.

Testi-

Teſticulus latifol. Taber. & Satyrion triphyllon, Eidem.

II. Cynoſorchis latifolia hiante cucullo altera.

Cynoſorchis mas noſtra, vel 4. teſticulus, Trag.
Cynoſorchis noſtra major, Lob. Lugd.
Cynoſorchis prior, Dod. media, Cam.
Cynoſorchis major 3. Tab. & altera, Ger.
Serapias Dioſcoridis, ſive Baſilica Siderites, vel Erythræa, Gemmæ.

III. Cynoſorchis latifolia ſpicâ compactâ.

Cynoſorchis tertia, Dod. Lugd.
Cynoſorchis major altera noſtra, Lob.
Cynoſorchis major quarta, Tab.
Cynoſorchis paluſtris, Ger. ico.
Orchis, Cynoſorchis & Teſticulis canis major flore incarnato, Cam.
Serapias Dioſcoridis ſecunda, ſive Orchis baſilica altera ſyderites flore candidiore, Gem.
Satyrion ſive Orchis major rubra, Svvertius. du Bry.

IV. Cynoſorchis latifolia hiante cucullo minor.

Cynoſorchis altera, Dod. Lugd. Tab.
Cynoſorchis major, Ger.
Cynoſorchis majoris ſecunda ſpecies, Lob.
Hæc communiter latioribus, rarius anguſtioribus folijs reperitur.

V. Cynoſorchis anguſtifolia hiante cucullo: quæ 1. in Prod.

CYNOSORCHIS MILITARIS.

I. Cynoſorchis militaris major.

an Teſticulus 4. cum Cynoſorchide 2. Trag.
Teſticulus alius tertio loco, Cord. hiſt.
Cynoſorchis quarta, Dod.
Orchis ſtrateumatica ſive ſtratiotes major, ſive militaris, Gemmæ, quæ Baſilica 3. Lob.
Orchis ſtrateumatica major, ſive Baſilica tertia Gemmæ, Lugd.
Orchis latifolia altera, Cluſ. pan. & hiſt.
Teſticulus 5. militaris, Tab.
Ornithophora candida, Ger. ico.
Orchis purpurea, du Bry.

II. Cynoſorchis militaris media.

Orchis flore rubro elegantiſſimo, Cluſ. pan. at ſecunda, Eid. in hiſt.

III. Cynoſorchis militaris minor.

Orchis ſtrateumatica minor Gem. Lob. Lugd.
Orchis ſtrateumatica, Ger.
Teſticulus ſtrateumaticus minor, Tab.

IV. Cynoſorchis militaris montana ſpicâ rubente conglomeratâ: quæ 2. in Prod.

V. Cynoſorchis militaris pratenſis elatior, floribus variegatis: quæ 3. in Prod.

VI. Cynoſorchis militaris pratenſis humilior.

Orchis Pannonica 4. Cluſ. pan. & hiſt.
Orchis minor flore incarnato, Eyſt.
Orchis Pannonica, du Bry.
Hujus ſpecies altera ampliore, craſsiore & longiore ſpicâ.

VII. Cynoſorchis montana purpurea odorata.

Orchis quinta odora ſerapiada Dioſc. Trag.
Orchis quarta Dodonæo, Lugd.
Teſticulus primus, Matth. ſpecies 4. Eidem comp.
Teſticulus candidus, Cord. hiſt. ico.
Orchis fœmina, major, Fuch.
Orchis fœmina, Eid. ico. Tur.
Orchios tertium genus, Dodon. gal.
Teſticulus 12. Taber.
Major & minor habetur, quare ſpecies duæ Trago.

VIII. Cynoſorchis obſcurè purpurea odorata.

Orchis Pannonica tertia, Cluſ. pan. & hiſt.
Cynoſorchis flore purpuraſcente, Eyſt.

IX. Orchis globoſo flore.

Orchis rotunda Dalechampij, Lugd.
an Orchis ſpecies, floribus quaſi in umbella, Thal.

X. Chamæorchis alpina folio gramineo: quæ 4. in Prod.

ORCHIS MORIO.

I. Orchis morio mas folijs maculatis.

Satyrion mas, Brunf. Cynoſorchis, Eid. Ang.
Teſticulus 1. Matth. icon. 4. Eidem folio, Lac. Caſtor.
Orchis altera Dioſcoridis, Corn.
Orchis mas anguſtifolia, Fuch. Tur.
Orchis mas minor, Lon.
Orchis Delphinia paluſtris, Gem.
Orchios 2. genus, Dod. gal. Thal.
Teſticulus morionis mas, Dod. Lugd.
Cynoſorchis morio, Lob. Franc.
Cynoſorchis morio mas, Tab.
Cynoſorchis maculata, Ger.

Satyrion Apulei, Svvert. du Bry.

Flore est purpureo, vel ex roseo candido, purpureis maculis notato.

II. Orchis morio folijs sessilibus maculatis.
Cynosorchis delphinia sessilibus maculosis obtusioribus folijs, flore purpureo violaceo, caule sesquicubitali, Lob.ico.
Cynosorchis maculata, Tab.
Cynosorchis morio mas, Ger.ico.

III. Orchis folijs sessilibus non maculatis.
Orchis colore vario, vel 5. Clusij, pan. & hist. descript.

Variat floris colore, modò purpureo saturatiore, modò dilutiore, modò carneo, modò omnino lacteo; nunc maculis, interdum nullis, aspersis.

IV. Orchis morio fœmina.
Testiculi species tertia, Matth.
Testiculo alteri adjungit, Lac.
Orchis, sive Cynosorchis fœmina minor, Fuch.
Orchis angustifolia fœmina altera, Fuch.ico.
Orchios tertium genus, Dod.gal.
Orchis delphinia montana, Gem.
Testiculus morionis fœmina, Dod.Lugd.
Cynosorchis morio fœmina, Lob. Lugd. Ger.
Cynosorchis morio 3. Tab. Cynosorchis fœmina, Eystet.
an Testiculus alius, Cord. hist. Ab hac sola radice, triplici bulbo constante differt, quæ
Triorchis Serapias mas, Fuch. Lugd.
Triorchis mas minor, Fuch.in ico. Tur. Tab.
Triorchis mas, Lon.
Orchis Serapias mas, Dod. gal.

Huc referri potest
Orchis angustifol. fœmina altera, Fuch. ico.
Orchis, sive Cynosorchis fœmina minor, Fuch.
Orchios quartum genus, Dod. gal.
Orchis morio minor, folijs maculatis.
Cynosorchis minimis & secundùm caulem pedalem & cubitalem maculosis folijs, floribus purpureis, Lob.ico.
Satyrion maculosum, Svvert.

VI. Orchis flore nudi hominis effigiem repræsentans, mas.
Orchis Antrophora oreades altera, Colum.

VII. Orchis flore nudi hominis effigiem repræsenrans, fœmina.
Orchis antropophora oreades, Colum.

VIII Orchis flore simiam referens.
Orchis Zoophora cercopithecum exprimens Oreades, Colum.

ORCHIS FOETIDA.

I. Orchis barbata odore hirci, breviore latioreque folio.
Tragorchis, Dod. gal. maximus, Ger.
Testiculus hirci, Dod.Lob.obs.primus, Tab.
Testiculus, sive Tragorchis, Ad.

II. Orchis odore hirci longiore angustioreque folio.
Testiculus hircinus vulg. & leporis testic. Lob.
Testiculus hircinus secundus, Tab.
Testiculus linguâ bifurcatâ, Cæs.
Orchis saurodes, vel scincophera lacertarum æmulatione, Gemmæ, Lugd.
Testiculus hircinus vulgaris, Lugd.
Tragorchis mas, Ger.

III. Orchis odore hirci minor.
Tragorchis minor & verior, Gem. sive Coriosmites, vel coriophora flore instar cimicum, Lob.
Tragorchis minor & verior, Lugd.
Testiculus hircinus tertius minor, Tab.
Tragorchis fœmina, Ger.

IV. Orchis odore hirci minor spicâ purpurascente.
Orchis Batavica sexta, Clus. hist.

V. Orchis spicâ purpureâ fœtida.
Orchis teterrimo odore fœtida, Clu.pan.& hist.

ORCHIS SERAPIAS.

Serapiades dicuntur, quòd horum flores insecta fœcunda & lasciva referant, tanquam à Serapiade Alexandrinorum olim Deo nomen habentia: cujus templum excellens Canopi erat, ubi lascivijs, cantibus & saltationibus colebatur, Strabone 17. suæ Geographiæ referente.

I. Orchis bifolia latissima.
Orchis latifolia maxima, Clus. pan.
Orchis prima amplissimis folijs, Clus.hist.
Orchis bifolia latifolia, Thal.

II. Orchis bifolia altera.
Orchis latifolia altera, Clus.pan. & hist.
Orch.hermaphroditica, Lug.Ger.secund.Gem.
Testicul. vulpin. Eyst. hermaphroditicus, Tab.
Orchis psychodes diphylla, Lob.
Orchis bifolia, Tab.

Testi-

Testiculi species quinta, Cam. epit.
III. Orchis alba bifolia minor calcare oblongo.
Orchis altera serapias, Gesf. cat.
Orchis altera Satyrion vulgò, Ang.
Orchis serapias, Brasf. at primus, Dod. Lugd.
Orchis bifolius, Cam. Orch. fl. albo minor, Eyst.
Testiculus bifolius, Cord. hist.
Testiculi tertij species prima, Matth. Lugd.
Testiculus vulpinus, Franco.
Testiculus vulpinus primus, Lob. latifol. Tab.
Satyrium trifolium, Eid.
Orchis Ornithophora, Ger. ico.
Orchis flore albo, du Bry. minor & Testiculus leucanthemos, Eyst.
IV. Orchis trifolia major.
Testiculus sacerdotis, Ruel.
Orchidis undecima species, Trag.
Testiculus candid. odorat. major, Cord. hist.
Testiculus vulpis, Dod. gal. Lugd.
Satyrium trifolium, Fuch. Tur. Lon. qui tres bulbos adpingit.
Triorchis trif. Tab. & triorch. major mas, Eid.
Satyrium trifolium, Ama.
Flore communiter est candido: reperitur & purpureo: si quis cum præcedenti eandem volet, facilè assentiemur.
V. Orchis trifolia minor.
Culices minores triphyllæ, Lob. ico.
VI. Orchis hermaphroditica.
Orchis batrachites, Gem. Lob. Tab. Lugd.
Orchis Melittias, Ger. ico.
VII. Orchis fucum referens major foliolis superioribus candidis & purpurascentibus.
an Orchis Serapias Dioscoridis.
Satyrium quartum, Brunf.
Orchis sexta, & satyrium alterum, Trag.
Orchis sive Testiculus minor violaceis floribus, Cord. hist.
Orchis serapias fœmina, Dod. gall.
Orchis serapias secundus major, Dod. Lugd.
Orchis secunda species Dodonæi, Lugd.
Orchis sphegodes, Gem. Lob. ob. Lugd.
Testiculus vulpinus major, Lob. ico.
Testiculus 7. sphegodes, Tab.
Orchis strateumatica, Ger. ico.
Testiculi species 2. Matth. Lac.
Testiculus figura & colore apem referens, Cæs.
Orchis serapias 2. Dodonæi, Lugd. Eyst.
Triorchis fœmina, Fuch. Lon.
Satyrion floribus apes referens, Tur.
Satyrion, testiculus vulpinus, Svvert. du Bry.
VIII. Orchis fucum referens flore subvirente.
Orchidis sextæ species altera, Trag.
Testiculus vulpinus minor, Ad.
Orchis serapias secunda minor, Dod.
Orchis melittias sive apis cadaverulum exprimens, Lob Lugd. Tab.
Triorchis fœmina, Tab.
Orchis myodes & Testiculus vulpinus major, Ger. ico.
IX. Orchis fucum referens colore rubiginoso.
Testiculo vulpino similis minor, Ad.
Testiculus vulp. 2. sphegodes, Lob. ico.
Satyrion minus, Svvert.
Hæc non longè Monspelio in pratis à Lattes, cæruleis, punctatis, albis, pallidis, purpureis, variegatis floribus, reperitur.
X. Orchis muscam referens major.
Orchis myodes altera, Gem. Lob. Lugd.
Testiculus muscarius quartus, Tab.
XI. Orchis muscæ corpus referens minor, vel galeâ & alis herbidis.
Satyrion exiguum & 7. Trag. Satyrium, Tur.
Testiculus pumilio, Cord. hist.
Orchis quintum genus, Dod. gal.
Orchis angustifolia fœmina tertia, Fuch. ico.
Orchis fœmina minor, Lon.
Orchis serapias tertius, Dod.
Orchis myodes prima, Gem. Lob. Lugd.
Testiculus muscarius primus, Tab.
Serapias batrachites, Ger. ico.
Triorchis serapias tertius, Lugd.
XII. Orchis muscam referens lutea.
Testiculus vulpinus luteus, Ad.
Orchis myodes lutea Narbonensis, Lob. Lugd.
Testiculus muscarius tertius luteus, Tab.
Orchis myodes minor, Ger. ico.
Orcheos genus humile, Lugd.
XIII. Orchis angustifolia.
Testiculus 16. minor, Tab.
Orchis andrachnites, Ger. ico.
XIV. Orchis papilionem expansum herbacei coloris referens.
Cynosorchis quintus, Dod.
Orchis Ornithophora, vel ornithes folio lævi, Gem. Lob. Lugd.
Testiculus vulpinus, Tab.
Orchis Ornithophora folio maculoso, Ger. ico.

Orchis, du Bry.

XV. Orchis papilionem referens, folijs maculatis.
Orchis ornithophora folio maculoso, Gem. Lob. Lugd.
Testiculus 15. Ornithophorus, Tab.
Testiculus sphegodes, Ger. ico.

Variat foliorum forma, est prægrandibus, parvis, ovalis figuræ ex acuto in latum, vel in rotundum desinentibus: florum colore purpureo, subpurpurascente, albo.

XVI. Orchis papilionem referens angustifolia alba.
Ornithophora candida, Lob. ico.
Orchis ornithophora alba, Lugdun.

XVII. Orchis araneum referens.
Orchis andrachnitis, Lob. ico.

XVIII. Orchis montana Italica flore ferrugineo lingua oblonga: sub Orchide 5. in Prod. desc.
Testiculi tertij species prima, Matth. fig. major.
Testiculi 3. species Matthioli, Lugd. fig. 2.
Testiculus 13. Taber.

XIX. Orchis montan. Ital. lingua oblonga altera.
Orchis macrophylla, Colum.

MONORCHIS ET TRIORCHIS.

I. Orchis odorata moschata, sive Monorchis.
Orchis pusilla pallida odorata, vel 6. Clus. pan. at 7. in hist.
an Testiculi species minor bulbo singulari, Ges. hort.

Variat folio breviore, latiore, longiore, & angustiore.

II. Orchis lutea hirsuto folio.
Orchis Frisia littoralis, Lob. Lugd. qui & quintam junxit.
Orchis Frisia, Ger.
Testiculus luteus, Tab.

III. Triorchis lutea folio glabro.
Triorchis lutea, Gem. Lob Lugd. Triorchis lutea 2. Tab.
Testiculus odorat. Ger. quem cum seq. junxit.

Modò terni, modò quaterni pusilli, penduli testiculi subsunt.

IV. Triorchis lutea altera.
Orchis minor Leodiensis, Lob.
Triorchis lutea, Gem. Lugd prima, Tab.

V. Triorchis lutea radice oblonga.
Triorchis lutea tertia Gemmæ, Lobel. (qui in icon. etiam 2. junxit, ut & Lugd.) Tab.
Orchis Leodiensis, Ger.

VI. Triorchis, vel Tetrorchis alba odorata major.
Tetrorchis, vel Triorchis alb. spiralis, vel autumnalis, Gem. Lob. Lugd.
Testiculus odoratus major, Dod.
Triorchis, Ger Triorchis odorata, Tab.

Aliquando ternos, aliquando quaternos testiculos oblongos fibrosos obtinet.

VII. Triorchis alba odorata minor.
Satyrium 3. vel odoriferum, Brunf.
Testiculus candid. odorat. minor, Cord. hist.
Testiculus odoratus, sive Orchis spiralis minor, Lob.
Testiculus odoratus, Ad. Lugd.
Testiculus odoratus minor, Dod. Tab.
Orchis flore albo odorato, Cam.

VIII. Pseudoorchis.
Orchis minor radice repente, Cam.
Palma Christi radice repente, Ger.
Orchis repens, Eyst.

IX. Chamæorchis lilifolia.
Orchis lilifolia minor sabuletorum Zelandiæ & Bataviæ: sive
Chamæorchis aggerum Zelandiæ & Bulbo eriophoro similis bulbus, Lob. ad. part. 2.
an Pseudoorchis μονόφυλλος, Clus. hist.

ORCHIS PALMATA ET Satyrion.

Quas Orchides palmatas vocamus, eas recentiores Satyria basilica nominant. Brunfelsius verò & Tragus, Orchidum fæminas faciunt, eò quòd præter duas radices instar duarum palmarum junctas (hinc vulgo Palma Christi) notam impudicam, vulvæ muliebri similem, habeant. Digitos citrinos Avicennæ, Matthiolus censet.

Diosco-

Dioscorides lib.3. cap.143. 144. σατύριον *duplex proposuit: alterum, quod alij* τρίφυλλον *vocant, quod utplurimum terna folia, rumici aut lilio similia, sed minora atque rubescentia habeat, caule nudo cubitali: flore lilij candido: radice bulbosa mali magnitudine, rufa, intus alba, ovi instar, sapore dulci, oriq; grato.*

Alterum ἐρυθρόνιον *sive* ἐρυθραϊκὸν *cognominatum, quod semine est lini majore, firmo, splendente ac lævi: radicis cortice aliquantum gracili ac rufa, internè alba, dulci & gratâ: quæ non secus ac prior venerem potenter stimulat. Plinius, Satyrium cum Orchyde confundit, ut lib.26. cap.10. videre est, & Satyrij aliud genus erythraicon appellari scribit.*

Matthiolus videtur ad descriptionem Dioscoridis, duplex Satyrium proposuisse: de utroque autem dubitatur.

Satyrium.

I. Satyrium primum, Matth. Lugd.
Satyrium trifolium, Cast.
Hoc alij Phallum Hollandicum, alij Faufel, cui tria folia affixa sint, censent.
II. Satyrium erythronium, Matth. Lugd. Cast.
De utroque dubij sumus, & Camerarius in suo emaculato Matthiolo omisit.
III. Satyrium è Guinea, Rob. Svvert. nec dum vidimus.

Orchis palmata.

I. Orchis palmata pratensis latifolia longis calcaribus.
Palma Christi major, Matth. desc. Franco.
Palma Christi altera, Cord. hist.
Palma Christi & Serapias mas lævi folio, Lob.
Palma Christi mas, Ad. Ger. prima, Tab.
Satyrium basilicum, Corn.
Satyrium basilicum mas, Gesf. col. Dod. Lon. descript.
Satyrium basilicum majus recentiorum, Lugd. descript.
Satyrium recentiorum Græcorum, & basilicum mas latifolium alterum, Thal.
Palma Christi erecta variegata, Eyst.
Satyrion sive Palma Christi, Svvert.
Flores saturato rosei, maculis purpurascentibus insigniti.
II. Orchis palmata pratensis angustifolia major: quæ 6. in Prod.
Palma Christi 3. Eyst.
III. Orchis palmata pratensis maculata.
Orchis fœmina altera, Trag.
Satyrium basilicum Græcor. & officin. Christipalma, Ruel.
Satyrij genus, basilicum Græcum, Gesf. cat.
Satyrium basilicum fœmina, Gesf. col. Lon. Dod.
Palma Christi, Ama. Cord. hist. Cæs.
Palma Christi fœmina, Ad. Ger.
Palma Christi maculata, Tab. Franco, Eyst.
Palma Christi, serapias fœmina pratensis, Lob.
Satyrium fœmina folijs maculatis, Thal.
Serapias fœmina pratensis, Lugd.
Orchis serapias, Cam.
Satyrion fœmina, Svvert. du Bry.
Variat: flore, qui in purpura vel rubet, vel dilutè ad cæruleum inclinat, vel albus est: vel variegatus, albis maculis ac venulis rubescentibus distinctus: interdum maculis caret: huc Palma Christi erecta flore candido & fl. variegato, &
Palma Christi candidis floribus, Eyst.
IV. Orchis palmata pratensis maxima.
Cynosorchis macrocaulos, sive conopsæa, sive galericulata, Gem. Lob.
Cynosorchis conopsæa, Lugd.
V. Orchis palmata minor calcaribus oblongis.
Serapias minor, Lob. minor rubra Gemmæ, Lugd.
Serapias minor nitente flore, Ger.
Palma Christi minor mas, Tab.
VI. Orchis palmata angustifolia minor.
Satyrium fœmina, Brunf.
Satyrium alterum, Trag. desc.
Orchis fœmina, Trag. ico.
Palma Christi major, Matth. ico. tertia, Cord. hist.
Satyrium basilicum majus, Lugd. ico.
Satyrium basilicum mas, Fuch. Dod. gal. Lon. ico.
Satyrium basilicum mas, tenuifol. Thal.
Satyrium regale, Tur.

Palma Christi fœmina, Tab.
Palma Christi peregrina flore rubro, Eyst.

VII. Orchis palmata angustifolia minor odoratissima: in Phytopinace, & sub 7. in Prod. descripta.

VIII. Orchis palmata caryophyllata.
Orchis serapias caryophyllata, Lob. ico.

IX. Orchis palmata sambuci odore.
Orchis serapias 7. Clus. pan. Pannonica 8. hist.

Duplex est: 1. floribus exalbidis, foliolis sub floribus pallidis. 2. floribus purpureis, foliolis purpurascentibus.

X Orchis palmata batrachites.
Serapias batrachites, vel Myodes, Lob. ico.

XI. Orchis castrata.
Satyrium castratum vel eunuchum, Lob.
Satyrium castratum, Gemmæ, Lugd.
Testiculus sextus castratus, Tab.
Serapias castratum, Ger.

XII. Orchis palmata palustris latifolia.
Serapias palustris latifolia, Lob. Ger.
Satyrium basilicum foliosum, vel 3. Dod.
Satyrium basilicum m as latifolium 1. Thal.
Cynosorchis palustris platyphylla, Gemmæ, Lugd.
Palma Christi palustris, Franco 3. Tab.
Satyrion latifolium, Svvert. du Bry.
Palma Christi flore purpureo, Eyst.

XIII. Orchis palmata palustris altera.
Serapias palustris altera leptophylla, Lobel. Lugd.
Cynosorchis palustris altera, Gem. & Ger.
Testiculus galericulatus, Tab.

XIV. Orchis palmata palustris tertia.
Cynosorchis palustris lævi folio, Lob.
Cynosorchis leptophylla, Gem. Lugd.
Palma Christi palustris 2. Tab.
Serapias palustris latifolia, Ger.

XV. Orchis palmata palustris maculata.
Cynosorchis palustris altera lophodes, vel nephelodes, Gem. Lob. Lugd.
Palma Christi palustris 1. Tab. Ger.

XVI. Orchis palmata palustris tota rubra.
Cynosorchis Dracontias, Gem. Lob. Lugd.
Tragorchis, Tab. ico.
Serapias palustris leptophylla, Ger. ico.

XVII. Orchis palmata flore viridi: quæ 8. in Prod.

XVIII. Orchis palmata montana maxima: quæ 9. in Prod.

XIX. Orchis palmata montana altera.
Serapias montana folio lævi, & Cynosorchis montana, Lob.
Serapias maxima folio lævi, Gem. Lugd.
Serapias mont. Tab. Serap. garyophyll. Ger. ico.

XX. Orchis palmata montana maculata.
Cynosorchis mont. folio maculoso, Gem.
Serapias candido flore (montana) Lob. Lugd. Ger.
Palma Christi major, Cast.
Palma Christi maculata montana, Tab.
Satyrion folijs maculatis, Svvert.

XXI. Orchis palmata angustifolia alpina nigro flore.
Satyrium basilicum alpinum, Ges. hor.
Satyrium basilicum odoratiss. Ges. cat.
Satyrium basilicum minus, Dod.
Palma Christi minor, Matth. Lugd. Franco. Cast. descript.
Orchis minor odoratus, Ad.
Palma Christi minor fœmina, Tab.
Orchis serapias odoratiss. flore minima alpina, Cam.

ORCHIS ABORTIVA.

I. Orchis abortiva fusca.
Coagulum terræ Plinij quibusdam.
Satyrium nonum, Trag.
Orobanche, Ges. col.
Orchis sylvestris, Lon.
Neottia, Dod. Franco.
Nidus avis, Dod. gal. Lob. ico. Lugd. Eyst.
Satyrium abortivum (spec. Hypocistidis) Lob. ico. part. alt. & Ger.
Orchis abortiva Lobelij, Clus. hist.
an Orobanche prima, Tab.

II. Orchis abortiva violacea.
Limodoron Austriacum, Clus. pan.
Pseudolimodoron, Eidem hist.

OPHRIS.

AD Orchides propter florum formam referenda videtur Ophris à Plinio lib. 6. cap. 15. nominata, quam vocem aliqui Supercilium reddunt.

I. Ophris

I. Ophris bifolia.
Perfoliata ſylveſtris mas, Brunf.
Satyrium 10. & bifolium, Trag.
Aliſma, Cord. Geſ. hort.
Ophris, Matth. Fuch. Ang. Geſ. cat. Caſt. Tab. Cam. Cæſ. Thal. Franc.
Bifolium, Dod. gal. Ad. Lob. Lon. Cam.
Pſeudoorchis ſeu bifolium, Dod.
Ophris bifolia, Ger.
Eſt major & minor, tam in hac, quam in trifolia.
II Ophris trifolia.
Perfoliata ſylveſtris fœmina, Brunf.
Ophris trifolia, Tab. Ger.
III. Ophris bifolia bulboſa.
Pſeudorchis, ſeu Bifol. bulboſa, Dod. ed. Belg. & poſt.
IV. Ophris minima: in Prod. deſcripta. an Ophris pumilum & tenellum genus, Cluſ. cur. poſt.

DENS CANIS.

I. Dens canis latiore rotundioreque folio.
Mithridatium Crateva Plinij, Ang. Cæſ.
Pſeudohermodactylus, Matth. Lugd. Tab.
Hermodactylus Meſuæi, folio maculoſo, & Dens canis, Geſn. hort.
Satyrium erythronium, Geſ. col. Ad. Lob. ico. Taber.
Dens caninus, Dod. (Ephemero Dioſc. conveniens) Cæſ. Cam. Ger.
Dentali 1. Cluſ. pan.
Dens caninus purpuraſcente flore, Cluſ. hiſt.
Satyrium & Dens caninus, Lob.
Satyrium rubrum Dalech. Lugd.
Dens canis flore rubro, Eyſt.
Flos ex purpura rubet, aut candore micat, aut purpura ex candore confuſis pallet: qui flore rubro eſt, maculis rubris: qui albo, lacteis maculis variegatur: ſic folia aliquando maculata, aliquando ijs carent: & communiter bina habet: tantùm bina, Cæſalp. plurimùm terna, Adverſ. rarò terna, Cluſ. quina etiam, Lugd.
II. Dens canis anguſtiore longiore folio.
Erythronium flore albo anguſtioribus folijs, Lob. ico.
Dentali 2. Cluſ. pan.
Dens caninus albo flore, Cluſ. hiſt. Cam. Eyſt.
Satyrium trifolium & Satyrium Dalech. Lugd.
Flos lacteus, aut ex purpuraſcente alboque mixtus.

OROBANCHE.

Ὀροβάγχη, Ervangina Gazæ, quòd ὄροβον ἄγχει, ervum ſtrangulet, dicitur. Duplex eſt, aliud Theophraſti 8. hiſt. 8. aliud Dioſcoridis l. 2. c. 172. & Orobanche Plin. l. 18. c. 17. & l. 22. c. ult. nominatur.

I. Orobanche major garyophyllum olens.
Limodorum (quaſi famem adferens) Theophraſto.
Orobanche, Dioſcorid. Galen. Oribaſ. Æginet. Aëtio.
Cynomorion, à canini genitalis ſimilitudine, Plinio.
Leonina herba, Hermolao, & Legumen leoninum, Ruel.
Leo herba, Conſtantino.
Orobanche, Matth. Ama. (herba tauri, vel vaccæ) Ang. Cord. in Dioſc. Lac. Geſ. cat. (Leontobotanos) Lon. Lob. Caſt. Thal. Cæſ. Eyſt.
Orobanche vera, Geſ. hort.
Limodoron, ſive Orobanche, Dod.
Orobanche 1. Cluſ. hiſt. altera, Lugd. Tab.
Rapum geniſtæ, Dod. gal. Ger.
Variat: quæ geniſtæ vulgari adnaſcitur, flore eſt ſubviridi: quæ Hiſpanicæ, floribus majoribus luteis.
Hæc ſemper alicujus vicinæ plantæ fibris adnaſcitur: obſervavi ad Geniſtam, florem tinctorum, Hieracium Sabaudum, Trifolium, Aſtragalum ſylvaticum.
II. Orobanche flore majore, ex cæruleo purpuraſcente: quæ 1. in Prod.
III. Orobanche Monſpeliaca floribus oblongis.
Orobanche major, Lob. ico.
Limodorum Monſpeliacum, Cluſ. pan.

IV. Oro-

IV. Orobanche majore flore.
Orobanche quarta, Lob. ico.
Orobanche, Eyſtet.

V. Orobanche quæ Hypopytis dici poteſt: quæ 3. in Prod.

VI. Orobanche ramoſa.
Orobanche 5. Lob. ico.
Orobanche altera brevior & ramoſa, Cæſ.
Orobanche, Cam. ad Matth.
Orobanche 3. πολύκλωνος, Cluſ. hiſt.

Variat: floribus aliquando cæruleis, aliquando purpuraſcentibus, aliquando ſubalbidis, & libenter inter Cannabem naſcitur.

VII. Orobanche radice dentata major.
Dentaria major, Matth. Lob. Lugd. Cam. Franco, Ger. Eyſt.
Anblatum (id eſt aphyllon, quod folijs careat) Cord. hiſt. Dodon. (& radix ſquamata) Thal.
Squamatia, Lon.
Dentaria major, ſive ἄφυλλος 1. Cluſ. pan. & hiſt.
Dentaria abſque folijs, Caſt.
Dentaria crocodilia, Tab.
Arachidum è genere Orobanches, Cæſ.
Ægolethros Plinij, malus Henricus vinitoribus, Geſ. in hiſt. bovis & col.

VIII. Orobanche radice dentata minor.
Dentar. ἄφυλλος altera, ſeu min. Cluſ. pan. & hiſt.
an Anblati ſpecies minor, Thal.

Cluſius, ſuæ flores ex albo purpuraſcentes tribuit: Thalius, candidam totam ſcribit.

IX. Orobanche radice coralloide.
Dentaria ἄφυλλος 3. Cluſ. pan.
Dentaria coralloide radice, Cluſ. hiſt. Eyſt.
Dentaria minor, Ger. aphyllos minor, Tab.

CASPA-

CASPARI BAUHINI
PINACIS THEATRI BOTANICI
LIBER TERTIUS.
OLERA ET OLERACEA.
SECTIO PRIMA.

RAPA: RADICES INDIS EDULES: RAPUNCULus: Campanula: Rapiſtrum: Napus: Raphanus: Lepidium: Iberis: Dracunculus eſculentus: Eruca: Sinapi: Rheſeda: Luteola: Eryſimum: Hydropiper, ſive Perſicaria: Capſicum, ſive Piper Indicum.

RAPA ET EJUS SPECIES.

Rapa, quaſi ruapa, quòd è terra eruatur, Varroni l.4. ling. Lat. at veriſimiliùs à Græco ῥάπυς, *Athenæo l. 9. c. 2.* γογγύλη, *Dioſcoridi l.2. c.134. à rotunda orbicularive radicis figura. Genera: Theoph. l.7. hiſt.4 ait alios diverſitatem generis putare, alios negare, ſed mare tantum fœminaq; differe, & ambas ex eodem ſemine naſci, ſed ut effœminentur raras deponendas: nam ſi denſæ poſitæ ſint, omnes maſculeſcere: at 7. hiſt.6. Rapæ ſylveſtris meminit. Sic Dioſcorides, ſativum & ſylveſtre agnoſcit. Plin. l.18. c.13. Græcos ſecutus, duo prima fecit genera, maſculum, ſœmineumq;, & modum eas ſerendi ex eodem ſemine. Species verò omnium tres (addit) aut in latitudinem fundi, aut in rotunditatem globari; tertiam ſpeciem ſylveſtrem appellavêre, in longitudinem radice procurrente: & l.19. c.5. Medici, maſculini ſexus faciunt in his rotunda: latiora verò concava fœminini.*

Dividimus in ſativam & ſylveſtrem: illam in longam & rotundam, ſive fœminam & marem: rotundam, in ſeſſilem & orbiculatam. Raparum ſolum in India tam ferax eſt, ut eæ in vijs quoq; publicis ſponte proveniant: ita ut cùm Indi in nonnullis locis agros frugibus conſituri eſſent, propter ingentem Raparum propaginem, ab inſtituto ipſis deſiſtendum fuerit: Joſeph. Acoſta l.4. c.18.

I. Rapa ſativa rotunda.
Rapa mas, Theoph. Plinij: Rapum, Dioſcorid.
Rapa ſativa, Brunf. Cord.
Rapum ſativum, Fuch. Ruel. vulgare, Trag. Dod
Rapum vel Rapa, Ang. Tur. Lac. Geſ. hor. Caſt.
Rapum rotundum, Matth. Lon. Ama.
Rapum ſeſſili rotunditate, Cæſ.
Rapum majus orbiculat. ſeu turbinat. ad. Lob.
Rapum ſativum orbiculatum, Lugd.
Rapum orbiculatum, Franco, Taber.
Rapum rotundum, utrumque majus & minus, Taber.
Rapum majus & minus rotundum, Ger. at rotundum Rapum utrumq; ſub Buniade.

Variat

Variat colore externo radicis, viridi, candido, puniceo, obsoletè nigricante: habentur aliquando in Alsatia, quæ foris & intus flavescunt: magnitudine & parvitate, Plinius & Tragus 40. Amatus verò 50. & 60. libras excedentes viderunt: communiter forma tuberosa, rarò globi instar orbiculata, frequentius in latitudinem effusa.

II. Rapa sativa oblonga, seu fœmina.
Rapa fœmina, Theoph. & Plinio.
Rapum oblongum, Trag. oblongius, Dod.
Rapum longum, Matth. Lon. Cast. Lugd. Franc. Tab. qui majus & minus facit: utrumque sub Raphano sativo Gerardus habet.
Rapum tereti, rotunda, oblongaque radice, Ad. Lobel.
Rapa oblonga, Ama. Cæs.

Aliquando cubitalis, rariùs sesquicubitalis est: sic 30. librarum Matthiolus notavit.

III. Rapa sylvestris: & Cæs.
Rapum sylvestre, Matth. Lugd. Rab. Ger.
Rapum sylvestre non bulbosum, Ad. Lob.

RADICES VARIÆ, QVIBVS INDI vescuntur & utuntur.

Quemadmodum varijs fructibus ob insignem arborum fructiferarum varietatem vescimur: sic in India Occidentali, varijs radicibus in cibis utuntur. Quare Josephus Acosta lib.4. c.18. vel par.9. Ind. Occid. recenset, Papas (de qua inter Solana agemus, Solani tuberosi esculenti nomine) quæ ipsis præcipua est, Manihot, Ocas, Yanocas, Camotes, Batates, Xiquimas, Yuca, Cochucho, Cavi, Totora, Mani: addens & alias infinitas esse, & inter cæteras Batates, quæ instar cibi delicati & suavissimi comeduntur. Sic etiam radices ex Hispania ad Indos delatas magis propagari, quàm Indicas, si in Europam deferantnr. Et Ulricus Faber, ut in par.7. Amer. cap.9. habetur, apud Carios Indiæ populos, Triticum Turcicum, vel Meijs & Mandeochade, Padades, Mandeoch parpij, Mande poere, Manduris, VVache Ku, &c. invenisse refert.

I. Rapum Americanum folijs Bryoniæ.
an Oetum Plinij l.21. cap.15. mandunt (scilicet Ægyptij) & Oetum, cui pauca folia minimaq;, verùm radix magna.
οὔιτον (alij ὔιγγον legunt) sive Vingum ut Gaza reddit, Theophr. l.1. c.11. quod Ægyptij Vingum appellant, folia habet ampla & germen pusillum, sed radix longa & in modum fructus, & cibo idonea.
Hetich Indis & Æthiopibus, Dalech. in Plinium.
Hetich Americum Theveti, Lugd. Lerio desc. Bras. c.12.

Radix rapis magnis similis, longitudine sesquipedali, crassitudine amborum pugnorum: cujus tres species Lerius censet: nam inter coquendum alia violaceum, ceu pastinacæ: alia aureum, ut cotonea mala: alia denique album colorem acquirit.

II. Rapum Brasilianum, sive Americanum alterum.
Igname in Insula S. Thomæ, Scalig. Lugd.
Ignames, Advers.

Iniamos in Guinea cibus Negritarum vulgatissimus, quo & panis loco utuntur: par.6. Ind. Or. c.38. & 57. & Linscot. par.4. Or. c.11.
Ingnamos, par.6. Ind. Or. c.12. & 23.
Inhame Lusitanorum, sive Igname, Clus. hist. & notis in Garzi.

Tres species propter medullæ colorem: at lutea, Carotæ colore in pretio est: magnitudine etiam variat: ac Clusius duplex genus agnoscit.

Alterum à priore differens cortice inæquali & tuberculis obsita, cum viticulis spinosis; quam Ycam Peru nominant.

III. Mandioca: radix in Insula S. Catharinæ: hist. Brasil. sive par.3. Amer. c.4.9.11 15.17.

IV. Manihot Indorum, sive Yuca folijs cannabinis.
Arachidna, Theoph. & Aracidna Plin. quibusd.
Manihot, Theueto, Lugd. Lerio desc. Bras. c.8.
Yuca, Gomaræ hist. gen. Lugd. Joseph. Acostæ l.4. c.17.

Yuca

Yuca Peruana, Frag.
Jucca, Benzoni, l.1.c.28. vel par. 4. Ind. occid.
Mandeochade radix apud Carios: par.7. Am.7.
Mandioca: par.3. Amer. l.1.c.4.9.17.
Cocushavv, Hariot in Virginea.

Hujus folium latum in septem lacineas divisum esse scribunt: at radix brachij crassitie, ex qua Indi farinam conficiunt, (par. 2. & 3. Amer.) qua cum carne & piscibus, ut nos pane utuntur: ex ea & placentas & panem conficiunt, quem Cazabis, Benzo: at Monardes & Acosta, Cacavi nominant: sic in Hispaniola ex hac secundarium panem, quem Cazabi vocant, conficiunt, (par. 5. Ind. occid. 12.) ex hujus succo potionem parant: par. 3. Amer. lib.2. cap.15.

Huc referre oportet
Maniel folijs pœoniæ; par.3. Am. ep.2. de Bras.

V. Hatle radix in Florida, ex cujus farina in annonæ penuria panis fit: par. 2. Amer.

VI. Aypi Brasilianorum, radix sesquipedalis, femoris crassitudine, ex qua farinam duplicem conficiunt: aliam percoctam & duram, quo diutius conservetur: aliam minus coctam & molliorem, panis candidi medullæ saporem referens: illam Ovy-entan, hanc Ovy-pou appellant folijs pœoniæ similitudine: Lerio descript. Brasil. sive par. 3. Amer. c. 8.

VII. Yuca folijs Aloës.
Yuca, Gerardo.
Yuca nova gloriosè elata & opinata, Lob. ad. altera parte.

VIII. Batatas, Camotes Hispanorum, Clus. hisp. & hist. Lugd. Cast.
Battades, Ad.
Batata Hispanorum, Camotes sive Amotes & Ignames, Lob.
Batatas Indiæ occid. Benzoni, Monard.
Potates & Potate, quas Camotes nominant: par. 8. Ind. occid.
Camotes, Joseph. Acostæ, lib.4. cap.18. Frag.
Batates radix: par. 9. Ind. occid. l.4. c.18. cibus Nigritarum vulgaris: par. 6. Ind. orient. 38.
Batatas fructus in Angra; Linscot. par. 3. Ind. orient. 6. & par. 4. cap. 12. & par. 8. & par. 9. addit. Ind. occid.
Pina sive Batata radix: par. 8. Ind. occid.
Sisarum Peruvianum, Tab. Ger.

Radix Raphani prægrandis amplitudine: genera tria, corticis colore vel purpurascente, vel pallente, vel candido, quæ assata fructuum, vel leguminum loco Indis est.

IX. Hajas Indiæ occident. similis Batate, nisi quod minor & suavior sit: Benzon. sive par. 4. Amer. cap. 28.
Aies, Clusio.

X. Cochucho, radix parva, dulcis, quam aliqui, quo magis in delitijs sit, condiunt: Joseph. Acost. lib. 4. cap. 18.

XI. Xiquimas, radix qua æstate utuntur ad refrigerandum sitimque sedandam: Idem, l. c.

XII. Mandeoch parpie, radix Castanearum sapore: par. 7. Ind. occid. 7.

XIII. Mandeoch Mandapore, radix ex qua vinum conficiunt, l. c.

XIV. Bacheku radix: par. 7. Ind. occid. c. 18.

XV. Mandues, Carios populi edunt par. 7. Ind. occid.

XVI. Mandepore: apud Siberos radix supra terram eminens amplissimis folijs, quæ aquam continet, non secus ac si in vase asservaretur, & ex radice sæpe dimidius cantharus exprimitur, qui colorem lactis habet, par. 7. Ind. occid. cap. 26. etiam ex hac radice vinum conficiunt: Idem cap. 7.

XVII. Cardes radix, qua Indi ad levandam sitim utuntur: par. 7. Ind. occid. c. 3 & 21.

XVIII. Cassavi radix: par. 8. Ind. occid.

XIX. Tagari, radix in Naupon pro lavando corpore: par. 4. Ind. orient. cap. 8.

RADICES VARIÆ IN INSVLA Virginea.

R*adices quarum in Insula Virginea pro cibis usus est, Thomas Hariot recenset, & sunt Opinavvk, Okcepenauk, Koishucpenauk, Tsinavv, Cocuschavv, Habascon.*

I. Opinavvk; idem cum Papas Acostę, quod Solanum tuberosum esculentum nominamus.

II. Okcepenauk, radix rotunda, capitis humani magnitudine, quam cum carnibus & piscibus in panis penuria comedunt: Hariot.

III. Kaischucpenauk; radix alba, ovi gallinacei magnitudine & forma, qua elixa vescuntur, Hariot.

IV. Tſinavv; radix, Chinæ ſimilis, ex cujus ſucco cum aqua, panis pinſitur, & puls, gelatinæ ſimilis, conficitur, Hariot.

V. Cocuſchavv, Hariot; eſt Manihot Indorum, de quo antè.

VI. Habaſcon; radix magnitudine & figura paſtinacæ, quæ cum alijs coquitur: Hariot.

RAPUNCULUS ET CAMPANULA GLABRA.

Rapunculus vulgò dictus, γογγύλη ἀγρία, rapum ſylveſt. Dioſcoridis, lib. 2. cap. 135. malè cenſetur: & à Plinio lib. 20. cap. 3. Rapi ſylveſtris nomine proponitur. Alijs Jaſione ejusdem, l. 22. c. 22. creditur, cujus tamen verba, ut quidam cenſent, rectiùs ad Smilacem lævem referuntur. Erinus Nicandri & Dioſcorid. l. 4. Erineon Plinij, l. 23. c. 7. ex Columnæ ſententia. In hanc Claſſem & Campanulæ, à floris forma nominatæ, referendæ ſunt.

I. Rapunculus eſculentus.
Raponeoli, Brunf.
Rapunculum vulgare, Trag.
Rapunculus, Matthiol. Lac. Dod. Camer. Tab. Caſt. Cæſ. Portæ.
Rapum ſylveſtre, Geſ. hort. Fuch. Dod. gal.
Rapuntium parvum, Ad. Lob. (& pes locuſtæ Avicennæ) Ger.
Rapunculus minor, Matth. & Dodonæi, Lugd.
Erinus Nicandri & Dioſc. Colum.

Flore eſt cæruleo, purpureo, aliàs candicante.

II. Rapunculus minor folijs inciſis.
Erinus, Cæſalp.
Erini ſeu Rapunculi minimum genus, Colum.

III. Rapunculus ſpicatus.
Rapunculum ſylveſtre, Trag. Lon.
Rapi ſyl. genus, in ſyl. & mont. Geſ. hor.
Rapum ſylveſtre majus, Dod. gal.
Rapunculum alopecuron & Rapi ſylveſtris 6. genus, Dod.
Rapuntium majus alopecuron comoſo flore, Ad. Lob.
Rapunculus alopecuroides longa ſpica, Cluſ. hiſt.
Rapunculus ſyl. ſpicatus, Thal.
Rapunculus major Dodonæi, Lugd.
Phyteuma folijs Rapunculi, Cæſalp.
Rapunculus flore ſpicato purpureo & albo, Camer.
Rapunculus nemoroſus primus, Tab.
Rapuntium majus, Ger.

Spica vel longior, vel brevior alba, vel, cinericea; hæcque variat folijs modo maculis nigris ad umbilicum notatis, & marem; modo non maculatis, & fœminam dicunt; eſt & coloris violacei elegantis & ſaturi.

IV. Rapunculus folio oblongo ſpicâ orbiculari.
Rapunculus Alopecuroides orbiculari penè ſpica, Cluſ. hiſt.
Rapuntium corniculatum montanum, Colum.

Spicâ eſt orbiculari; folijs etiam variat.

V. Rapunculus ſcabioſæ capitulo cæruleo.
Scabioſæ 3. genus ſive ovium, Dodon. gal. Geſ. hort.
Scabioſa minor, Dodon. ico. 3. deſcript. minor 5. Tab.
Scabioſa media ſervato anguſtifolio flore globulariæ, Ad.
Scabioſa media, Lob. Lugd.
Scabioſa ovilla, Cam.
Aphyllantes 1. Theoph. Lugd.
Rapuntium alterum leptophyllon capitatum, Colum.
Scabioſa ſyl. minor cærulea, Eyſt.

Caulis habet 5. 7. etiam 30. flores cæruleos, rariùs albos: folia aliquando crenata, aliquando ſolùm hirſuta.

Huc pertinet
Rapunculus ſyl. ſpicatus cæruleus, Thal.

VI. Rapunculus umbellatus Sonchi folio.
Rapunculus Sonchi folio, Cluſ. hiſt.

VII. Rapunculus umbellatus latifolius.
Rapunculus ſyl. cæruleus umbellatus minor, Thal.
Rapunculus ſyl. umbellatus 2. Cam.

VIII. Rapunculus umbellatus anguſtifol.
Rapunculus ſyl. cæruleus umbellatus major, Thal.
Rapunculus ſyl. umbellatus 1. Cam.

IX. Rapunculus umbellat. folio gramineo.
Rapunculus ſyl. umbellatus 3. Camer. ico. ad. Thal.

Rapun-

Rapuntium alterum angustifolium alpinum, Colum.

X. Rapunculus persicifolius magno flore.
Phyteuma, Matth. Lugd. Cam. Cæs.
Campanula cærulea sativa, Dodon. gal. sive hortens. Lugd.
Campanula media, Dod.
Campanula hortensis persicæfolia lacticiniosa flore volubilis, Ad.
Campanula Persicæfolia, Lob. Clus. hist. Ger.
Rapunculus campanulatus Nerijfolius 1. Thal.
Campanula angustifolia, Tab.

Flore est cæruleo, aliquando albo, & sub Campanula alba & cærulea persicifolia, Eyst. pingit.

XI. Rapunculus nemorosus angustifolius magno flore major.
Rapunculus nemorosus 2. Tab. nemorosus, Ger.
Rapunculus campanulatus Nerijfolius 3. Thal.
Rapunculus syl. major, Eyst.

XII. Rapunculus nemorosus magno flore minor.
Rapuntium sive Erinus magno flore, Colum.

XIII. Rapunculus nemorosus angustifol. parvo flore.
Rapunculus nemorosus 3. Tab.
Campanula lutea linifolia, Ger. ico.

XIV. Rapunculus hort. latiore folio seu Pyramidalis.
Campanula major, Dodon. major lactescens, Lob. Lugd.
Campanula lactescens fœtidior, Clus. hist.
Pyramidalis, Cast. Lugd. Lutetiana, Eyst.
Campana Pyramidalis, Cam.
Campanula lactaria, Tab.
Campanula lactescens pyramidalis, Ger.

Folio est oblongo, quandoque subrotundo.

XV. Rapunculus Creticus, seu Pyramidalis altera.
Petromarula seu lactuca petræa Cretica Belli, Ponæ: & apud Clus. in epist. 1. Belli. Petramarula, Rapunculus Creticus, Imperato.

XVI. Rapunculus alpinus, seu pyramidalis minor: qui 1. in Prod.
an Campanula, folijs serratis cærulea, Eyst.

XVII. Rapunculus alpinus corniculatus, quem sub Rapunculo alpino spicato simili in Phytopinace & Matthiolo, & 2. in Prod. descripsimus.
Trachelium petræum minus, Ponæ.
Rapuntio corniculato affinis, Colum.

XVIII. Campanula alpina latifolia flore pullo.
Rapunculi alpini latifolij nomine, Doct. Burserus ex Austria misit; sub 3. in Prod.

XIX. Campanula alpina linifolia cærulea: in Phytopin. sub. 3. in Prod. sub. 4. descripsimus, quæ cum sequenti minimè confundenda.

XX. Campanula minor rotundifolia vulgaris.
Rapi syl. genus minus, quod Campan. cærulea, agrestis, Ges. hor.
Campanula sylvestris minima, Dod.
Campanula minor, Ad. (Clus. hist. solo nomine) sive minor rotundifolia, Lob. Lugd.
Campanula minor alpina rotundioribus imis folijs, Clus. hist. ico.
Rapunculus campanulatus linifolius seu 7. Thal.
Capunculus sylvestris minor, Tab.
Campanula rotundifolia, Ger.
Rampanula minor sylvestris flore cæruleo, Eystett.

Floribus communiter cæruleis, subinde candidis.

XXI. Campanula minor rotundifolia flore in summis cauliculis.
Rapunculus sylvestris flore ex purpureo candicante, Tab.
Rapunculus sylvestris flore albo, Eidem.
Rapunculus sylvestris minor, Eyst.
Campanula minor alba: & purpurea, Ger.

XXII. Campanula minor rotundifolia alpina.
Campanula minor alpina, Clus. pan. & hist. descrip.
Phyteuma alterum montanum, Cæs.

Flos nunc cæruleus, nunc purpureus, aut violaceus, modò colore dilutiore, & quasi cinereo, interdum niveo.

XXIII. Campanula rotundifolia minima.
Cantabrica Plinij, Ang.
In Phytop. & in Prod. sub. 5. descripta.

XXIV. Campanula Cymbalariæ folijs, vel folio hederaceo: in Phytop. & in Prod. pro 6. descripta.

XXV. Campanula serpillifolia.
In Phytopinace, & in Prod. pro 7. descripta.

TRACHELIVM SIVE CAMPANULA hirsuta.

Trachelium dicitur, quod in colli affectibus commendetur; hinc Cervicaria, imò & Uvularia: & à forma, Campanula.

I. Campanula maxima folijs latissimis.
Trachelium majus Belgarum, Lob. (& Trachelium majus Anglicum septentrionale candidum, Eid.) Clus. hist.

Hæc instar suffruticis est & perennis, florum colore varians, albo, cæruleo, & etiam cinereo.

II. Campanula hortensis Rapunculi radice.
Trachelium in maritimis, Ad.
Trachelij genus molliorib. fol. Clus. pan. & hist.
Cervicaria 4. Dod. major syl. Eyst.

III. Campanula folijs subrotundis: pro campanula hirsuta prima in Prod. describitur.

IV. Campanula hortensis folio & fl. oblongo.
Medium, Matth. Ges. hor. vulgare, Cam.
Rapi syl. genus maximum, Ges. hor.
Viola Mariana, Ges. hor. Ad. Lob. Dod. cui & Rapum syl. Diosc. Lugd. Clus. hist. Tab. alba & purpurea, & Ger.
Rapunculi alterum genus grandius, Cæs.

Flore est communiter cæruleo, est & purpureo, subalbido & lacteo: hinc figuræ quatuor apud Eyst.
Medium fl. albo: cæruleo: purpureo & argenteo. (flore pleno reperiri asserunt.)

V. Viola mariana laciniatis folijs peregrina. Medium Dioscor. vel Mindium Rhasis, Rauvvolff. in Itin. & Lugd. & Cam. in Matth.

VI. Campanula Drabæ minoris folijs: est Campanula hirsuta, 2. in Prod.

VII. Campanula vulgatior folijs urticæ, vel major & asperior.
Uvularia major, Trag.
Campanula, Ang. major, Fuch.
Trachelium majus, Dod. gal. Lugd. Ger.
Cervicaria, Lon. & Digitalis purp. altera, Eid.
Cervicaria major, Dod. Tab.
Trachelium sive Cervicaria, Ad. Lob.
Trachelium folijs urticæ, Clus. pan. sive vulgare, Clus. hist.
Archangelica, Cæs.
Rapi syl. genus majus folijs ferè urticæ, Ges. hort.
Cervicaria maxima, Thal.

Flore est communiter subcæruleo, est dilutè purpureo, est & candido; tota planta strigosior reperitur, hinc tres figuræ apud Tabernæmontanum & Gerardum: & apud Eyst. duæ, Cervicaria hortensis flore cæruleo.
Cervicaria hortensis flore albo.

VIII. Campanula urticæ folijs oblongis minus asperis.
Cervicaria major altera, Dod.

IX. Campanula media folijs inferius candida lanugine vestitis.
Cervicaria media, Thal.

X. Campanula folijs Echij.
Cervicaria major tenuifolia, Thal.
Trachelium θυρσοειδὲς Clusij, ipsi Cam.

XI. Campanula folijs Echij floribus villosis: quæ 3. in Prod.

XII. Campanula folijs Anchusæ floribus oblongis.
Trachelium montanum, Lugd.

XIII. Campanula alpina pumila lanuginosa.
Trachelium pumilum alp. Clus. pan. & hist.

XIV. Trachelium saxatile folijs pulmonariæ Gallorum.
Pyramidalis villosa saxatilis latifolia, vel Rapunculus montanus pulmonariæ Gallorum folio & Trachelij flore, Clus. cur. post.

XV. Campanula alpina sphærocephalos.
Trachelium majus petræum, Ponæ.

XVI. Campanula Alpina Tragopogi folio.
Trachelium montanum, Colum.
Trachelium Tragopogi folijs, Clus. hist.

XVII. Campanula pratensis flore conglomerato.
Uvularia exigua, Trag.
Rapi syl. genus, Uvularia in pratis, Ges. hort.
Trachelium minus, Dod. gal. Ad. Lob. Clus. hist. Lugd. Ger.
Cervicaria tertia, sive minor, Dod.
Cervicaria minor, Thal. Tab.

Duplex est: alteri flores in summo caule conferrim in orbem nascuntur: ijque vel majores, vel minores: alteri singulares per caulem sparguntur. &

Cervi-

Cervicaria ſphærocephalos duplex, Cluſ.hiſt.
XVIII. Trachelium Gignanteum &
XIX. Viola Calathiana, apud Gerard. quid?
XX. Cervicaria Valerianoides cærulea.
Trachelium umbelliferum cæruleum, Ponæ Ital.

RAPISTRVM.

Rapiſtrum, à ſimilitudine cum Rapæ folijs dictum videtur: unde quibuſdam Rapa ſyl. altera nominatur: alij Eryſimum Theoph. cenſent: alij ad Sinapi: alij ad Lampſanam referunt, & recte, cujus Dioſcorides lib.2.c.142. inter olera ſine deſcriptione meminit. Et Plin. l.20.c.9. inter ſyl. Braſſica & Lanipſana eſt, pedalis altitudinis, hirſutis folijs, napi ſimilibus niſi candidior eſſet flore.

I. Rapiſtrum flore luteo.
Rapiſtrum, Brunf. Dod. Geſ.hor.
Rapiſtrum arvorum, Ad. Lob. & Thal.
Sinapi agreſte quartum, Trag.
Irion, Fuch. Corn. Cord. Tur. ſive Eryſimum, Dod. gal. Cam. ep. Caſt.
Lampſana, Matth. (quibuſdam etiam Irion ejuſdem) Geſ.hort. Ang. Lugd. Lon. Ger.
Lampſana vera, Lugd. flore melino, Tab.
Rapa ſylveſtris altera, Cæſ.
Folijs aliquando inciſis, vel ſinuatis: aliquando minimè: hinc quidam duas ſpecies faciunt.
II. Rapiſtrum flore albo ſiliquâ articulatâ.
Sinapi agreſte tertium, ſive Lampſana veterum, Trag.
Lampſana, Tur. Cæſ.
Rapiſtrum flore albo Erucæ folijs, Lob.ico.
Armoracia, quibuſdam Rapiſtrum album, Tab.
Raphanus ſylveſtris, Ger. ico.
Rapiſtrum purpureum, Tab. arvorum, Ger.
Flore eſt albo, ſubcæruleo, aliquando purpuraſcente.
III. Rapiſtrum flore albo lineis nigris depicto.
Lampſana Apula, Plinij & Dioſcoridis, Colum.
IV. Rapiſtrum floribus Leucoij marini: hoc 1. eſt in Prod.
V. Rapiſtrum Italicum ſiliquis longiſsimis.
Rapiſtrum montanum ſive ſylveſtre Irionis folio, Colum.
VI. Rapiſtrum monoſpermon.
In Phytopinace & Matthiolo: & in Prodr. pro ſecundo deſcripſimus.

NAPVS.

Βουνιάς *Dioſcoridi l.2.cap.136. ſignificatione à tumente figura deducta, quare Rapis, hoc nomen magis competere, ſunt qui velint:* γογγύλης *ſpecies Galeno.*

Differentias duas & in Medicina Græcos ſervare, Plinius l.20.c.4. ſcribit, alterum Bunion, alterum Buniada vocantes: ſunt qui Buniaden, Napum ſylveſtrem eſſe velint. At. l.19. c.5. Naporum genera quinq; facit, ubi legendum eſt Raphanorum, cum ex Theophraſto 7.hiſt.4. deſumpta ſint, ubi τῶν ῥαφανίδων *genera quatuor dicit.*

I. Napus ſativa.
Napus, Brunf. Ang. Matth. Tur. Geſ.hort. Dod. Lac. Cord in Dioſc. Caſt. Cam. Lon. cui prima.
Rapum ſativum alterum & Napus veterum, Trag.
Napus Bunias ſativus, Fuch. Lugd.
Bunias ſive Napus, Ad. Lob. Ger. deſ.
Radix colore albo, vel luteo, ſive buxeo eſt; rariùs nigro.
II. Napus ſylveſtris.
Rapum ſylveſtre, Trag.
Napus agreſtis, Tur. ſylv. Dod. Lugdun. cui & Βουνιάς.
Bunium & Napus ſylv. Ad.
Napus Bunias ſylveſtris, Fuch.
Napus 2. Lon. Bunias ſylv. Lob.ico.
an Napum ſylv. Cæſ.
Naſcitur etiam ex non tranſplantatorum ſemine.
III. Napus ſyl. Cretica; in Prod. deſcripta.

RAPHA-

RAPHANVS.

Ῥαφανὶς (quaſi radix perſpicua) Dioſcoridi l.2.c.137. Poſteribus dicitur ῥάφανος, παρὰ τὸ ῥαδίως φαίνεσθαι, quia ſatum ſtatim oriatur. Theophraſtus utraq; voce uſus quidem eſt, ſed quem Raphanum vocamus, ipſe ῥαφανίδα appellavit: at ῥάφανον, ipſam Braſſicam nominavit: quæ cauſa erroris fuit Plinio, dum l.19.c.15. ſcribit, Græcos Raphani genera tria feciſſe, foliorum differentia, &c. quæ de Braſſica intelligenda, cùm ex Theoph.7. hiſt.4. deſumpta ſint. Latinis radix (ῥίζα Theophr.) quòd cæteras amplitudine corporis ſuperet, vel quàm pauciſſimis magnitudine cedat: ſiquidem in frigidis locis, quibus gaudet, ſicuti in Germania, infantium puerorum magnitudinem æquet. l.19.c.5. teſte. Sic in regno Congiano, craſſitudine humanæ tibiæ, gratiq; ſaporis ſponte provenire, Pigafettus in ejus regni deſcript. l.& cap.1. teſtatur: aliàs copioſiſſimè in India provenire, aſſerit Linſc.part.4. Ind. Orient.10.par. 7.cap.19. & part.8.

Genera duo Dioſcoridi, ſativum & ſylveſtre: at Theoph.ſex, Corinthium, Cleonæum, Liothalaſſium, Bæotium, & genus quod folijs erucæ ſimili conſtat: hæc Theophraſti, Plin.l.19.c.5. Naporum nomine recenſet, poſterius genus ſylveſtre ſtatuens: at ibidem, ex Romanorum ſententia, inquit, noſtri Raphani alia fecere genera, Algidenſe à loco, longum atq; translucidum: alterum Rapi figura, quod vocant Syriacum, ſuaviſſimum ferè ac tenerrimum, &c. etiamnum ſubjungit, unum ſylveſtre, Græci agrion vocant, noſtri Armoraciam.

Quare obſervavimus alium præcocem, ſerotinum alium: præcox, corpore eſt oblongo, gracili, ſemine majore, in quod facile abit. Serotinus albus, qui vel oblongus, vel orbicularis: niger, qui rotundus, rariùs oblongus, ſiliquis quidem majoribus, ſed ſemine minore: ruber, oblongus, cortice rubro, fibris nonnullis rubentibus, per ſubſtantiam diſperſis. Radice lutea Camerarius notavit: meminit & Byzantini, ſemine Conſtantinopoli accepto, qui poſtea in communem degenerârit, radice penitus langueſcente.

I. Raphanus major orbicularis, vel rotundus.
Raphanus, Brunf. Trag. Ang. Cord. in Dioſc.
Raphanus vulgaris, Geſ. hort. primus, Matth.
Raphanus magnus, Ad. & Lob. ſive Radicula ſativa, Dod.
Raphanus ſativus, Fuch. Lac. Caſt. Lugd.
Raphanus rotundus, Lon. Tab. & orbiculatus, Tab. Ger. & pyriformis.
Radix vulgò, quibus Radicula, Cæſ.

Floribus purpureis aut candidis, & radice rotunda, vel orbiculata, variat. In India frequentes ſunt: & licet brachij humani craſsitudine proveniant, tamen ſubſtantiæ teneræ & ſuavis ſaporis ſunt, quibus pro vulgari cibo utuntur: Joſeph. Acoſta. l.4. c.18.

II. Raphanus niger.
Raphanus cortice nigricante, Geſ. hort.
Raphanus niger, Lobel. icon. radice nigra, Camer.
Raphanus ſylveſtris, Caſt. ico.
Radix & parva & craſſa, pro ſationis tempore.

III. Raphanus minor oblongus.
Raphanus Cleonæus, Theophraſt. Algidenſis, Plinij.
Raphanus longus, Trag. Matth. Lon.
Raphanus prælongus, Geſ. hort.
Raphanus ſecundus, Matth. Lugd.
Raphanus minor purpureus, Ad. Lobel. Lugd.
Radicula ſativa minor, Dod.

Cortice eſt albo, rubello, præſertim parte quâ extra terram eminet.

IV. Raphanus Creticus: de quo in Prodromo.

V. Raphanus ruſticanus.
Thlaſpi alterum, Dioſc. l.2. c.186.
Raphanis ſylv. Dioſcorid. l.2. c.138. &
Raphanus ſylv. ſeu Armoracia Plinij, quibus Armoracia aut Raphanus major, Brunf.

Raphanus major, Trag. Gef. hort.
Raphanus fyl. Fuch. marinus, Tab.
Raphanus vulgaris & rufticanus, Matth.
Armoracia Plinij, Lac.
Thlafpi majus, Cord. in Diofcorid. Lon. magnum, Cæf.
Raphanis magna, five Radicula magna, Dod.
Raphanus rufticanus, Ad. Lobel. Ger. rufticus, Cam. Lugd.
VI. Raphanus aquaticus folijs in profundas lacinias divifis.
an Raphanus cujus folia Erucę fimilia Theoph. & Napi fylv. genus, Plinij.
Radicula fylveftris, Dod.
Raphanus fylv. officin. aquaticus, Lob. ico.
Raphanus aquaticus, Tab. Ger.
Raphanus fyl. & Raphanus paluftris, Lugd.
an Raphanus fylv. Cord. in Diofc.
Sifymbrium fylv. Cæf.
VII. Raphanus aquaticus Rapiftri folio.
Rapiftrum aquaticum, Tab. Ger.
an Raphanus fylv. Cæf.

LEPIDIVM.

ΛΕπίδιον Diofcoridi l.2.c.205. fic dictum, quòd λεπίδας, feu fquamas & maculas faciei deleat: vel ἀπὸ τοῦ λεπίζειν, id eft, ἐκδέρειν dictum, quòd fuâ acrimoniâ urenti ulceret, excoriet, eâq; facultate, vel ferro notas fronti fervorum inuftas deleat; de quo forfan Columella l.10. Lepidium Plinio l.20.c.17.

I. Lepidium latifolium.
Piperitis, Brunf. Lon. Dod. gal.
Lepidium five Piperitis, Trag. Matth. Cam.
Lepidium magnũ, Fuch. Tur. majus, Cord. hift.
Lepidium Diofcorid. Ang.
Lepidium Pauli & Plinij, Matth. Lugd. Cæf.
Lepidium Æginetæ, Gef. hort. Tab.
Lepidium Plinij, Lac. Dod.
Raphanus fylv. officin. Ad. Lob. Ger.
II. Lepidium glaftifolium.
Lepidium annuum, Lob. Lugd.
III. Lepidium Dentellaria dictum.
Dentellaria Monfpel. & Flamula, Gef. hor.
Herba S. Antonij Romæ, Gef. ap. ad. Cord. hift. in Chamænerio.
Molybdæna Plinij, Ang. Cam. cui & Crepanella Italorum.
Sarcophago Cretenfibus: Phrocalida in Lemno: Mauronia Lesbijs, Bellonio.
Dentaria, five Dentillaria Rondeletij & Narbonenfium, Ad. Lob.
Plumbago, Cluf. hifp. & hift. Caft. Tab.
Dentellaria & Enneaphyllon Plinij, Lugd. & Dentellaria Rondeletij.
Glaftum fylveftre, five Ifatis fylv. Diofc. fecundum ipfius notha, Cæf.

IBERIS.

IΒερὶς ἡ καρδαμαντικὴ Diofcoridis l.1.c.189. Galenus ejus defcriptionem ex Damocrate in curatione doloris Ifchiadici proponit, folia Nafturtij, cum Diofcoride, tribuens. Plinius Iberidis remedia diverfis in locis recenfet.

I. Iberis Nafturtij folio.
Iberis & Lepidium, Matth. fig. folio major.
Iberis, Caft. Cæfalp. cui Lepidium fylv. forte Columellæ, fecunda, Tab.
Iberis Cardamantica, Ger.
Lepidium campeftre, Ang.
II. Iberis latiore folio.
Iberis & Lepidium, Matth. fig. min.
Iberis, Lugd. Dod. Lac. Gef. hort.
Lepidium hortenfe, Ang.
Iberis Cardamantica, Ad. Lob. cui & Lepidium Iberias Pauli.
III. Iberis nafturtij folio minor.
Iberidis pufillæ feu Nafturtij fylv. nomine ex Thuringia D. Fürerus mifit.

DRACVNCVLVS ESCVLENTVS.

Ταρχὸν Simeonis, Sethi lib. de alim. facult. reliquis Græcis & Mauritanis indicta, aliqui ad Drabam, alij ad Chrysocomen Dioscoridis referunt.

I. Dracunculus hortensis.
Draco, Ruel. Hermol. Scal. Dod. gal. Ad. Lob.
Dracunculus hortensis, Matth. Cast. Tab. Eyst.
Tarchon Avicen. & Sethi, Gesſ. hort.
Draco herba acetaria, Cord. ob.
Draco herba, Dod. Ger. hortensis, Gesſ. hort. seu acetarius, Lugd. (& Chrysocoma, Diosc.) Cam.
Dragone vulgo, Cæs.
Tragum vulgare, Clus. hist.

II. Dracunculus pratensis serrato folio.
Pyrethrum, Brunf. ico. Gallorum, Ruell.
Tanacetum album seu acutum, Trag. (& Millefolium 3.) Tab.
Ptarmica, Matth. Fuch. Tur. Gesſ. hor. Lon. Cast. Lugd. Cam. Ger.
Ptarmica folio Tarac. vel Sternutator. Ad. Lob.
Ptarmica vulgaris sive pratensis, Clus. hist. Lobel. (& Ptarmica folio Taraconis, vel Sternutamentoria) Lugd. Clus. hist. (& Ptarmica pratensis) Cam. Ger.
Pyrethrum syl. Dod. gal. syl. ac parvum, Cord. in Diosc.
Tarchon syl. vel aquaticum, Gesſ. hor. & col. & Draco aquaticus.
Ptarmica syl. Germanica, Thal.
Draco syl. sive Ptarmica, Dod.
Menta Saracenica Myconi, Lugd.
Ptarmica vulgaris, Eyst.

III. Dracunculus pratensis flore pleno.
Ptarmica vulgaris pleno flore, Clus. hist.

IV. Dracunculus alpinus folio Scabiosæ: in Prod. descriptus.

ERVCA ET EJVS SPECIES.

Eruca, quòd vellicando linguam quasi erodat: εὔζωμον Dioscoridi l.2.c.170. & Theoph.1. hist.9. ob suavitatem quæ ei in condiendis obsonijs inest, Plinio l.20.c.13.

Genera duo Dioscoridi, sativum & agreste, cujus semine pro Sinapi in Iberia utuntur. Et Plinius l.20.c.13. Erucæ sylvestris meminit. At Theoph. 7. hist.4. Erucæ generis differentias omninò deesse volunt.

I. Eruca latifolia alba; sativa Dioscoridis.
Eruca, Brunf. Hermol. Ruel. Corn. Matth. Ang. Cord. in Diosc. Gesſ. hort. Cast.
Eruca, sive Rucula marin. maj. & Sinapi, 8. Trag.
Eruca sylvestris, Fuch. ico. Lon.
Sinapis alterum genus, Fuch.
Sinapi hortense, Tur. syl. Dod. gal.
Erucula major. Cord. hist. ico.
Eruca sativa, Matth. Lac. Ad. Lob. Dod. Lugd.
Sinapi hortense, Lugd. ico.
Eruca folio latiore, Cæs.
Eruca major, Cam.
Flores pallentes: venas nigras aliquando obtinent; Et hæc est
Eruca, sive Rucula marin. maj. & Sinapi 8. Trag.
Eruca major, Cord.

II. Eruca latifolia semine nigro.
Eruca gentilis, sive Erysimon Marnardo, Port.
Eruca major sive Hispanica, Ad.
Eruca altera fruticosa, Cæs.

III. Eruca latifolia: pro Eruca 1. in Prod. desc. an Eruca tertia Anglica, Cam.

IV. Eruca sylvest. major lutea caule aspero.
Eruca syl. Matth. Ad. Lob. Dod. Lugd. (cujus Erysimum verum etiam videtur.) Cast. Tab. Ger.
Erucæ genus, spontè nascens, Cæs. qui flores albos tribuit.
Flore majore, circa Monspelium in horto Dei, crescit.

V. Eruca sylv. minor luteo parvoq; flore.
Sinapi 1. genus syl. Fuch. ico.
Eruca sylv. Fuch. Tur. Lugd.

VI. Eruca palustris & Nasturtij folio, siliqua oblonga.
Eruca sylv. fœtida, Gesſ. col.
Eruca palustris minor, Tab.
Sinapi palustre, Ger.

VII. Eruca syl. minor lutea bursæ pastoris folio: quæ 2. in Prod.

VIII. Eruca syl. minor incana: quæ 3. in Prod.

IX. Eruca lutea latifolia, sive Barbarea.
Herba S. Barbaræ (& Sinapi agreste 5.) Trag. Lon. Cast.
Scopa regia (sive Sideritis latissima) Fuch. ico. Ang.
S. Barbaræ herba, Fuch. Gesſ. hort.

Pseu-

Pseudobunias, Dod. gal. Ad.
Carpentorum herba, Ruel.
Nasturtium palustre, Ges. hor. hybernum, Thal.
Barbarea, Dod. Lob. Tab.
Eruca palustris, Lugd.
Bunium adulterinum, Cam.

Variat foliorum magnitudine, nam in hortis ad acetaria culta, acutiora habet, quæ fœmina dicitur, Tabernæmontano: nonnunquam rubent & nigrescunt.

X. Eruca lutea sive Barbarea pleno flore: quæ Eruca 4. in Prod.

XI. Eruca cærulea in arenosis crescens.

Hæc est Eruca palustris cærulea, in Phytopinace, & Matthiolo (& in Prod. pro 5.) descripta pictaque: magnitudine & parvitate variat.

XII. Eruca maritima Italica siliquâ hastæ cuspidi simili.
Cakile Serapionis, Anguil. Ad. Lobel. Lugd Camer.
Eruca maritima, Lugd.
Nasturtium maritimum, Eid.
Erucæ genus in maritimis, Cæs.
Erucca Kackile dicta, Colum.

Habetur latifolia & angustifolia: hæc si in hortis seratur, oblongo angustoque folio excrescit.

XIII. Eruca maritima Cretica, siliquâ articulatâ: quæ 6. in Prod.

XIV. Eruca Monspeliaca siliquâ quadrangulâ echinatâ: quæ 7. in Prod.
Sinapi echinatum, Lugd.

XV. Eruca angustifolia Austriaca.
Eruca syl. angustifolia, Lob. Lugd.

XVI. Erucæ folia napi radice.
Pycnocomon Ang. quid?

SINAPI ET EJUS SPECIES.

Sinapi, σίνηπι Dioscoridi l.2. c.184. & Theoph. 7. hist. 3. & 6. παρὰ τȣ̃ σίνεσθαι τὺς ὤπας, oculos enim lædit: dicitur etiam Theoph. νάπυ, quasi immite, ob vehementem ejus acrimoniam: & Athenienses Napy appellasse, Plin. l.19. c.3. author est, Sinapi nominans.

Unius Dioscorides & Theoph. meminere: at Plinius, genera tria facit: unum gracile, alterum simile rapi folijs, tertium Erucæ.

I. Sinapi rapi folio.
Sinapi Dios. & Theoph. Sinapi alterum Plinij.
Sinapi, Ang. Ges. hort. Cast. primum, Matth. Lac. Cæs. Port.
Sinapi hort. Cord. in Diosc. Lon. Lugd. desc.
Sinapi sativum prius, Dod.
Sinapi sativum Erucæ aut Rapi folio, Ad. Lob.

II. Sinapi hortense semine albo.
Sinapi sativum album, Trag.
Sinapi alterum sativum, Ad. & Lob.
Sinapi album, Cam. & Eyst.

III. Sinapi apij folio.
Sinapi gracile, Plinio.
Sinapi, Brunf. luteum sativum, Trag.
Sinapi primum, Fuch. Tur. Cast.
Sinapi alterum, Matth. Lac. Cæs.
Sinapi hortense, Fuch. ico. Dod. gal.
Sinapi sativum, Lugd. sativum alt. Dod. Ger.
Sinapi agr. apij aut potiùs laveris fol. Ad. Lob.
Sinapi syl. luteum, Lon.
Eruca palustris major, Tab.

IV. Sinapi Erucæ folio.
Eruca sive Rucula mar. min. & Sinapi 9. Trag.
Eruca, Dod. gal. sativa, Fuch. hortensis, Tur.
Eruca sylvestris, Ges. hor.
Sinapi tertium, Matth. Cast. Cæs.
Sinapi sylvestre, Dod. Lugd.
Sinapi syl. minus irionis veri folio, aut bursæ pastoris, Ad. Lob.

V. Sinapi parvum siliquâ asperâ.
In Phytopinace & Prod. descriptum est.

VI. Sinapi umbellâ purpureâ.
Sinapi alterum agreste nostras, Colum.

VII. Sinapi Indicum.
Saseni, semen est Sinapis, magna copia in Sundan: par. 4. Ind. orient. 8.

VIII. Sinapi simile Indicum semen.
Nachani semen nigrum minutum sapore Secales, ex cujus farina panes conficiuntur, Garz.
Semen sinapi simile sed nigrius, cujus farinâ in panes orbiculares subactâ vescuntur tota Æthiopia ora maritima, Clus. in notis.

RESEDA.

Reseda à doloribus sedandis dicta, cum collectiones & inflammationes omnes discutere, Plin. l.28. c.12. scribat: propter saporem Erucæ, & quòd aliqui ex Erucarum syl. genere esse censeant, huc relata est.

I. Reseda maxima.
Reseda, quæ Sesamoides majus Ghino, Gesf. hort.
Sesamoides magnum, Lac. at alterum, Cæs.
Reseda maxima, Lob. Ger.
Reseda tenuifolia, Tab.
Reseda Plinij, Eyst.
Reseda lutea, Lugd. recta, Cam.
Erucago vulgaris, Col.
II. Reseda vulgaris.
Rheseda Plinij Neotericorum. Eruca peregrina Italica, vel Cantabrica, Ad. Lob. Rheseda Plinij, Ger.
Reseda latifolia, Tab. at supina, Cam.
Reseda major, Thal.
Reseda lutea, Lugd.
Sesamoides primum, Cæs.
Ludit folijs simplicioribus, & in unoquoque pediculo plurimis: major & minor est.
III. Reseda linariæ folijs in prodromo descripta.
IV. Reseda alba minor.
Sesamoides parvum Salmanticum, Clus. hisp. & hist. (quam duplicem facit) Lob. Tab. Ger.
V. Reseda lapidea.
Planta marina Resedæ facie, Clus. exot.
VI. Resedæ affinis Phyteuma.
Phyteuma Monspeliensium, Gesner. Ad. Lob. Narbonensium, Lugd.
Sesamoides parvum, Lac. tertium, Cæs.
Erucago Apula, Colum.
Variat folijs nunc oblongis, nunc in aliquot lacinias, & quidem frequentiùs quatuor, modò quinque divisis.

LVTEOLA.

Cum Luteolam aliqui Resedam Plinij faciant, & in multis cum Reseda conveniat, de ea nunc; quæ sic dicta, quòd eâ panni lanei & telæ lineæ, candidæ quidem, colore luteo, virente verò, qui antè cæruleo tincti, inficiantur. Quare Plinius, lib. 33. cap. 5. Luteam. Vitruvius 7. Architect. 14. Luteum, & Virgil. Ecolg. 4. Lutum nominat. At Cæsalpinus, lib. 9. cap. 35. Myagron seu Melampyron Dioscoridis statuit.

I. Luteola herba salicis folio.
Antirrhinon, Trag. Lugd. Thal.
Pseudostruthium, Matth. Cast. Lugd. Eyst.
Struthium, Lac. Ges. hor.
Lutea vel Luteum Vitruvij, Ges. hor. Cam.
Herba lutea, Dod. gal. Lugd.
Lutum herba, Dod.
Luteola, Ad. Lob. Ger.
Guadarella vulgo, Cæs.
Catanance, Lon. Tab.
II. Luteola Cretica.
Struthium legitimum Dioscoridis quæ χυμένη in tota Græcia appellatur, quâ fullones in tingendo serico luteo utuntur, Hon. Belli ep. 2. ad. Clus.
II. Luteola herba folio cannabinæ.
Lutea maxima Cretica Belli, Ponæ in Bal.
Lutea major frutescens Cretica, Ponæ ed. Ital.
IV. Luteola herba sterilis.
Lutea major sterilis Cretica, Ponæ ed. Ital.

ERYSIMVM.

Ερύσιμον Dioscoridi, lib. 2. cap. 188. alijs ἀπὸ τοῦ ἐρέικειν, foliorum multiplici sectione: alijs quasi ἐρίτιμον, quod est pretiosum: alijs ἀπὸ τοῦ ἐρύειν, quòd ob suam caliditatem trahendi facultate præditum sit, dictum: nam Sinapis sapore est, & multis Sinapis syl. species est. Plin. lib. 22. cap. 25. Irio, Erysimum Græcis: ubi Erysimon Dioscoridis, cum Erysimo fruge Theophrasti 8. hist. 1. & 4. caus. 16. (Gaza Trionum vertit) confundit.

I. Erysimum vulgare.
Hierobotane fœmina, Brunf. 4.
Verbena fœmina & Sinapi 7. Trag.
Sinapi alterum genus syl. Fuch. ico.
Verbena, Tur. recta sive mas, Fuch. Lugd.
Erysimum, Synapi syl. species, Ges. hort.

Erysimum Dioscoridis, Dod. gal. Ger.
Irio, Matth. Cord. in Diosc. Lac. Lugd. Lon. Cæsalp.
Irio sive Erysimum, Ad. Lob. Dod. Cast.
Cleome Octavij, Ang.
Erysimum nostrate, Thal. primum, Tab.

II. Erysimum alterum siliquis Erucæ.
Erysimum 2. Tab. sub Eruca sativa, Ger. ico.
Majus est & minus.

III. Erysimum polyceration, vel corniculatum.
Irio alter, Matth. Lugd. Cam.
Erysimum verum, Ang.
Dentilaria alia, Irio aliquibus, Gesf. hor.
Erysimum alterum Italicum, Ad. Lob.
Irionis tertia species, Cæs.
Saxifraga Romanorum, Lugd. desc. figura sub Saxifragia aurea.

IV. Erysimum latifolium majus glabrum.
Irio Apulus alter lævi folio Erucæ, Colum.
an Irio altera, Cæs.
Ex semine Jrionis nomine, à D. Imperato misso, & nomine Rapistri Hispanici non scripti, à D. Gillenio, in horto meo crevit.

V. Erysimum angustifolium majus.
Rapistrum sylvestre Irionis folio, Colum.

VI. Erysimo similis lævis laciniata fl. luteis.
Herba S. Alberti, Cæs.
an Barbarea minor, Lob. ob.

VII. Erysimo similis hirsuta non laciniata alba.
Variat folijs latioribus, angustioribus: magis minùsve crenatis & hirsutis: icon & descript. in Matth. & Prodromo habetur.
Barbarea muralis, Joh. Bauhino, lib. de Plantis à Sanct.

HYDROPIPER SEV PERSICARIA.

Υ'δροπίπερι, Dioscoridi lib.2. cap.191. id est, Aquaticum piper, à loco & sapore nomen habet, Latinis Persicaria, à foliorum forma: hæc vel mitis acidaúe sapore, vel acris est: illa folijs maculosis, vel ijs carentibus.

I. Persicaria mitis maculosa & non maculosa.
Pulicaria fœmina, Brunf. Persicaria fœmina, Eid. Ruel. Lon.
Persicaria, Fuch. Dod. Ang Cast. Lugdun. cui & Plumbago Plinij quibusdam.
Persicaria altera, Trag. Matth. Tab.
Persicaria maculata, Ericio Cord. Ger.
Persicaria maculis nigris, Gesf. hor.
Persicaria mitis, Ad. Lob. ico. maculosa, Lob.
Persicaria prima, Britannica Plinij, Cæs.
Cratæogonum, Lac.
Plumbago Plinij, l.25. c.13. quibusdam: alijs Britannica ejusdem, l. 25. c. 3. alijs Lapathum quoddam videtur.
Floribus est communiter purpurascentibus, aliquando candidis: folijs aliquando maculam nigram in medio habentibus, aliquando ea carentibus.

II. Persicaria urens seu Hydropiper.
Persicaria mascula, Brunf. Ruel. cui & major, mas, Lon.
Persicariæ primum genus, Trag. Tab.
Hydropiper, Fuch. Ang. Dod. Matth. Cord. in Diosc. Lac. Cast. Cæs. Lugd. Ger.
Cratæogonon, Ang.
Persicaria hydropiper, sive aquatile piper urens, Ad.
Persicaria urens, Lob. mordax, Thal.
Flore est ex roseo rubicundo: colore Bersilico: candido: aliquando folijs macula rubra aspersa est.

III. Persicaria angustifolia: in Prod. desc.
Persicaria major, Lob. ob. Thal.

IV. Persicaria minor.
Pulicaria pusilla repens, Lob. Lugd.
Persicaria pumila, Tab.
Floribus est albis, aut purpureis.

CAPSICVM SEV PIPER INDICVM.

Καψικὸν Actuario, à κάπτω mordeo, quòd semen comestum mordeat, imò adurat. Plin. lib.19. cap.12. Siliquastrum, quod ob piperis saporem Piperitidis nomine sit acceptum: Axi, Indis. Piper: Piper Brassilianum: piper Indicum in Guiana: piper Indicum cornutum, à quibusdam Siliquastrum: Auctoribus historiar. Indicarum.

Differentia in foliorum latitudine, vel angustia; in fructus colore & forma: colore, qui in initio alijs viridis, alijs niger; in maturitate, aut ruber, aut croceus, flavúsve; rariùs albus. Figura alijs longa, eaq; vel crassa, vel gracili, vel incurvata: alijs brevis eaq; lata, cordata, vel rotunda cerasi forma, vel angulosa: & vel erecta, vel dependens: deniq; & caule piloso.

Axi aroma in Ind. Occid. quod in Cusco, Veho: in Mexico, Chili: in Castilia, piper Indicum appellatur. Est viride, & rubrum, & croceum. Aliud vehementius mordicat, quale Caribbe vocatum: aliud lenius, & moderatius: est & genus quoddam dulcissimum, quod è manibus vellunt, & edunt: & quoddam aliud exilius, quod moschum fragrat, & gustu admodum sapidum. Joseph. Acosta lib. 4. c. 20. vel part. 8. Ind. Occid.

I. Piper Indicum vulgatissimum.
Siliquastrum, Trag. (una figura tres species proponit) Lac. Tab.
Capsicum rubrum & nigrum, Fuch. ico.
Siliquastrum majus & minus, Fuch.
Piper Indicum, Matth. Gesn. hort. (cui & Calecuticum) Cæs. (cui Circæa Dioscorid. fortè) Cast. Cam.
Cardamomum Arabicum, Ges. hort.
Piperitis seu Siliquastrum Peruvian. Cord. hist.
Piper Indic. 3. rubrum & nigrum, Ges. hort.
Capsicum, Clus. in Mon.
Capsicum vel Piper Indicum longioribus siliquis, Lob. Capsicum Actuarij, Eid. ico. & Ad.
Capsicum sive Piper majus & minus, Lugd.
Piper Americanum vulgatius, Clus. cur. post.
Piper Indicum medium, Eyst.
Piper Indicum Occid. quod Axi vocant, Frag.

II. Piper Indicum propendentibus siliquis oblongis recurvis.
Capsicum oblongius, Fuch. ico. Dod gal. Lugd.
Capsicum longioribus siliquis, Ger.
Siliquastrum tertium, Fuch.
Capsicum oblongiorib. & recurvis siliquis, Dod
Piper oblongum recurvis siliquis, vel 9. Regio. in Clus. cur. post.

Hujus differentiæ tres sunt.

1. Siliquis longissimis, deorsum spectantibus in mucronem recurvum abeuntibus, quod
Piper Indicum maximom longum, Eyst.

2. A priore sola magnitudine differt, quod
Piper Indicum minus, recurvis siliquis, Eyst.
Piper decimum, Regio.

3. Siliqua flava, vel aurea, eaque oblonga vel lata, vel ovali figura, quod
Piper duodecimum, Regio.
Piper Indicum siliquis flavis, &
Piper Indicum aureum latum, Eyst.

III. Piper Ind. propendentib. siliquis rotund.
Siliquastrum latis siliquis, Trag.
Capsicum latum, Fuch. ico Dod. gal. Lugd.
Siliquastrum quartum, Fuch.
Piper Indicum rotundum, Ges. hor.
Capsicum cordatum, Cam.
Siliquastrum fructu propendente rotundo, Regio, in Clus. cur. post.

Et hujus differentiæ quatuor sunt.

1. Siliqua lata, rugosa, quod
Piper octavum, Regio.

2. Cordata, eaq; oblonga vel rotunda, quod
Piper Indicum cordatum oblongum, &
Piper Indicum cordatum, Eyst.
Piper sextum, Regio.

3. Siliqua olivari.

4. Siliqua rotunda Cerasorum modo, eaque majore vel minore, rubri vel nigri coloris, quod
Piper minimum siliquis rotundis, Eyst.
Piper septimum, Regio.

IV. Piper Indicum fructu dependente pomi amoris forma.
Piper Indicum rotundum maximum, Eyst.
an Piper ex Ind. Melopeponis forma Monardi.

Folia sunt Solani vulgaris, fructus rotundi, sulcis aliquot distincti pendent, rubore coralli.

V. Piper Indicum fructu aculeato.

Majus est & minus: illud rotundum, hoc orbiculatum, utrumq; rubet; & innoxium quasi in aculeum abit, quod
Piper Indicum rotundum aculeatum, &
Piper Indicum orbiculatum medium, Eyst.

VI. Piper Indicum siliquis surrectis & oblongis.
Piper oblongum erectum majus pyramidale vel secundum, Reg. in Clus. cur. post.

Hujus differentiæ quatuor.

1. Pyramidale majus.

2. Pyramidale minus: quod
Piper erectum minus pyramidale vel 3. Regio.

Piper

Piper Indicum medium longum erectum, Eyst.
3. Oblongum surrectum majus & min. quod
Piper oblongum exiguum erectum pyramidale, vel quartum, Regio.
Piper Indicum minimum erectum, Eyst.
4. Siliqua bifurcata, quod
Piper undecimum, Regio.
Piper Indicum bifurcata siliqua, Eyst.
VII. Piper Indic. siliquis surrectis rotundis.
Piper rotundum majus surrectum, Reg. in Clus. cur. post.
Hujus quoque differentiæ quatuor:
1. Rotundum maximum obtusum, quod
Piper majus surrectum vel primum, Regio.
Piper Indicum maxim. rotund. erectum, Eyst.
2. Rotundum minus parùm acuminatum:
3. Cordatum majus:
4. Cordatum minus angulosum.
Verum Piperis Indici differentias novendecim, du Bry in suo Florilegio proposuit: at sculptor linguæ Latinæ ignarus, omnes siliquas propendentes sculpsit, licet rectè depictas & nominibus notatas ad ipsum transmisissemus.
VIII. Piper Ind. siliquis surrectis cerasi forma.
Capsicum brevioribus siliquis, Lob.
Capsicum Brasilianum, Clus. ad Monard. Lugd.
Capsicum minimis siliquis, Dod. Ger.
Siliquastrum rotundum, Cam. ep. Matth.
Piper Indicum surrectis corniculis, Cam.
Siliquastrum rotundum angustifolium, Tab.
Huc referendum
Piper oblongum erectum minimum, Regio.
Piper Indic. surrectis corniculis parvulis, Cam.
IX. Piper Indic. caule piloso flore majore.
Piper Indic. caule pilis albis prædito, Cam.
X. Piper Indicum radice eduli.
Piperis tertium genus minoribus granulis, cui sunt radices lettiki dictę, satis boni saporis, quas in minima frusta conscindunt & plantant, & sarmenta in modum Lupuli, supra terræ superficiem spargunt: Strad. par. 3. Americæ.
XI. Tomates grana sunt recentia & viridia quę cruda esitare solent. Et ex ijs plerumq; condimenta parantur: par. 8. Ind. Occid. l. 4. c. 20.

SECTIO SECUNDA.

NASTURTIUM: THLASPI: BURSA PASTORIS: MYAGRUM: DRABA: ALLIARIA: COCHLEARIA.

NASTURTIUM EJUSQUE SPECIES.

Nasturtium Κάρδαμον *Dioscoridi lib. 2. c. 185. Theoph. 7. hist. 1. quasi* Καρηδάμον, *quod caput calore suo & acrimonia tentet: vel* ἀπὸ τῆς Καρδίας, *quod cordatos faciat; vel quòd in Syncope Cardiaca dicta, plurimum valeat. Latinis Nasturtium, à naribus torquendis; quòd odore & seminis acrimonia sternutamenta provocet: hinc Plinio l. 19. c. 8. (& Varroni) à narium tormento velut torporem excitans.*

Genera, Theophr. 4. hist. 7. plura esse dicit. Dioscorides tantùm Nasturtium Babylonicum optimum esse scribit. Plinio l. 20. c. 13. est hortense sive sativum, latioribus folijs, est & sylvestre: illud album, hoc nigrum, ubi de semine eum loqui censemus. Dividimus in hortense, pratense, aquaticum, montanum.

NASTURTIUM HORTENSE.

I. Nasturtium hortense latifolium.
Nasturtium Hispanicum, Ges. hort. Tab. Ger.
Nasturtio, tale folium Cam. ep. Matth. adpingit: descripto & figura Matthiolo addita.
II. Nasturtium hortense vulgatum.
Nasturtium album, Plinio.
Nasturtium, Brunf. Ang. Matth. Cæsalp. Cast. Tabern.
Nasturtium hortense, Trag. Fuch. Tur. Lac. Ad. Lob. Dod. Lugd. Ger. Cam.
Aliud est folijs simplicibus, quod læve & albius, vel subhirsutum minusq; album; aliud folijs valdè divisis, & vel majus, vel minus.

III. Na-

III. Nasturtium hortense crispum. Hujus semen etiam nuper Nasturtij Mauritanij nomine Lugduno Batavorum accepimus.

Est latifolium & angustifolium, utrumq; in Matth. descriptum & depictum, sicut & in Prod.

Nasturtium pratense.

Nasturtium pratense magno flore.
Flos cuculi, Brunf. Dod.
Nasturtium pratense (vel 3.) Trag. Gesn. Tur.
Hiberis, Fuch. ico.
Nasturtium agreste, Fuch. sylvestre, Lon.
Lepidium minus, Cord. in Diosc.
Sisymbrium Cardamine, Dod. gal. Lac. tertium, Dod. Lugd.
Sisymbrium aquatic. alter. quoad folia, Matth. Tab. & Lugd.
Cardamine altera, Lob. Lugd. Ger.
Cardamine 1. & Sisymbrium alt. Diosc. Tab.
Cardamine altera simplici flore, Clus. hist.
Cardamine latifolia, Ger. quoad folia.
Sisymbrio aquatico non absimilis, Cæs.
Iberis sive Cardamantica nasturtij folio 1. Thal.
Nasturt. aquat. simplici flore, Eyst.

Flos communiter ex candido, leviter purpurascit, aliquando prorsus albus est.

II. Nasturtium pratense flore pleno.
Cardamine altera pleno flore, Clus. hist.
Nasturt. aquaticum flore pleno, Eyst.

III. Nasturt. prat. parvo flore: quod 2. in Prod.
Sisymbrij aquat. alterius nomine, Matth. Lugd. & Tab. Si flores spectes exprimere videntur.
Nasturtij siliquosi sylvatici, seu montani majoris Thalij nomine, D. Futerus.
Nasturtij pratensis congereris, D. Jungermannus Lipsian misit.

IV. Nasturt. prat. folio rotundiore, fl. majore.
Cardamine sive Sisymb. alterum Diosc. Ad. Lob.
Cardamine, Ger. secunda, Tab.

Et hæc floris colore variat, hinc
Cardamine 2. species altera florib. lacteis, Tab.
Cardamine lactea, Ger.

V. Nasturt. praten. rotundifol. minuto flore.
Sisymb. alter. seu Nasturt. aquat. 3. species, Thal.

VI. Nasturtium pratense odoratum radice granulis tuberosa.
Cardamine quinta, Dalech. Lugd.

VII. Nasturt. sylv. minus: quod 3. in Prodr.

Nasturtium aquaticum.

I. Nasturtium aquaticum supinum.
Sisymbrium alterum vel Cardamine, Diosc.
Nasturtium aquat. (& 2.) Trag. Lon. Dod.
Vella Galeni, Ang.
Sium & Laver, Dod. gal.
Cardaminum Sion, Ruel.
Cresso, Laver odoratum, Eri. Cordo.
Sisymbrium Cardamine, Fuch. Lugd.
Sisymbrium aquaticum, Matth. Cæs. Cast. primum, Tab. & Portæ.
Sisymb. alterum, Cord. in Diosc. Ges. hor. Thal.
Sisymbrium tertium, Lac.
Sion Crateuæ, Sisymbr. 2. Diosc. & Senecio Serapionis, Ang.
Sion Crateuæ Erucæfolium, Ad. Lob.
Sium majus, Ger.
an Nasturtio similis herba Scorbutum curans: par. 9. Ind. occid. additam.

II. Nasturt. aquatic. majus & amarum.
Sisymbrij alterius species secunda, Thal.

III. Nasturt. aquat. erectum folio longiore.
Sium, Lac. Cast. vulgare, Matth. Lugd.
Sion Matthioli & Italorum, Lob.

Hoc licet glabrum sit, tamen caule & foliorum cauliculis villosis habemus.

IV. Nasturtium aquaticum minus.
Sisymbrium aquaticum alterum vel minus, Cam. ep. Matth.
Cardamine quarta Dalech. Lugd.

Variat magnitudine & parvitate, fortè ratione loci: nam in aquaticis major est: in vinetis verò Wilensibus riguis, uti & Patavij minorem multò observavimus: sic caule erecto, & penè aphyllo, in arenosis prope Wisam fluvium, reperitur.

Nasturtium Montanum.

I. Nasturtium montanum luteum.
Sium alterum aquaticum luteum, vel Cardamine tenuifolium montanum, Colum.

II. Nasturt. montanum luteum folijs sativi.
Nasturtium montanum minus, Thal. quid?

III. Nasturtium alpinum trifolium.
Cardamine trifolia, Lob. Lugd. Tab. Ger.
Cardamine alpina 1. trifolia, Clus. pan. & hist.

IV. Nasturtium alpinum minus resedę folijs.

Hoc in Phytopinace, sub Nasturtio 8. in Prod. sub 4. descripsimus, quod aliquando altius, aliquando ad tres tantùm uncias exurgit.

V. Nasturt. alpin. minus fol. in orbem sparsis.
Cardamine alpina media, Clus. pan. & hist.

VI. Nasturt. petræum folijs bursæ pastoris.

Nastur-

Nasturtium petræum, Tab. Ger.

VII. Nasturtium alpinum insipidum.
Cardamine alpina insipida, Colum.

VIII. Nasturtium alpinum tenuissimè divisum.
Nasturtiolum, Gesn. in epist.
Cardamine alpina 3. minima, Clus. pan. & hist.
Cardamine alpina, Tab. Ger.
Thlaspi montanum minimum, Lugd.
Cardamine pusilla saxatilis montana διωνοειδὴς, Colum.

IX. Nasturtium pumilum vernum, quo nomine Monspelio accepimus.

Hoc rariùs palmare, frequenter unciam solùm altum reperitur.

X. Nasturtium alpinum capsulâ Nasturtij hortensis. Hoc Cardamidij montani verni nomine D. Furerus misit.
In Phytopinace sub Nasturtio 9. in Prod. sub 5. descripsimus.

XI. Nasturtium alpinum bellidis folio majus 6. in Prod.

XII. Nasturtium alpin. bellidis foliò min.
Plantula Cardamines æmula, &
Sinapi pumilum alpinum, Clus. pan. & hist.

Folijs est modò longioribus, modò rotundioribus.

XIII. Nasturtium Barbareæ folijs: quod 7. in Prodr.

Nasturtium sylvestre.

I. Nasturtium sylv. Osyridis folio.
Bursa pastoris minor, Brunf.
Thlaspidij genus & Nasturt. 5. Trag.
Bursa pastoris 2. & 4. Eidem.
Thlaspi angustifol. Fuch. Lug. minus, Dod. Ger.
Thlaspi minus hortense vulgare, Lob. ico.
Thlaspi minus tenuifolium, Lon.
Iberis, Tur.
Nasturtium sylvestre, Thal.
Thlaspi minus Germanicum, Tab.

Luteum est & album, & quia acerrimum ad Nasturtium referimus.

II. Nasturtium sylv. tenuissimè divisum.
Seriphium Germanicum, Trag.
Nasturtium sylv. Fuch. ico. Gesn. hort.
Seriphium absynthium, Fuch. Lon.
Thalietrum, Dod. gal. Lugd.
Thalictrum, Thal. (cui Nasturt. μυριόφυλλον) Tab.
Sophia Chirurgorum, Ad. Lob. Dod. Ger.
Accipitrina, Cæs.

Folio est latiore, angustioréve, hinc
Thalictrum latifolium & angustifolium, Tab.
Sophia duplex, Gerardo.
Accipitrina duplex, Cæsalpino.

III. Nasturtium sylvestre Erucæ affine.
Nasturtium sylv. Clus. hisp & hist. Lugd.
Eruca Nasturtio cognata tenuifolia, Lob.

THLASPI ET EJUS SPECIES.

NAsturtio Dioscorides lib. 2. c. 186. θλάσπι *subjungit, quod à fructus forma, quæ veluti infractus & contusus, à* θλᾷν *infringo, nomen accepit:* ἢ θλασπίδιον, *quasi fructum clypeatum;* ἢ σίνηπι ἄγριον.

Genera duo Dioscoridi & Plinio lib. 28. c. 13. alterum angustis, alterum latis folijs, quod Persicum Sinapi Crateuæ dicatur: fortè Raphanus rusticanus.

Thlaspi arvense.

I. Thlaspi arvense siliquis latis.
Thlaspi & Thlaspidium vulgare, &
Bursa pastoris prima, Trag.
Thlaspi, quod vulgo Nasturt. tectorum, Ruel.
Thlaspi latifolium, Fuch.
Thlaspi cardamoides, sive Nasturtiarium, Cord.
Thlaspi minus latifolium, Lon.
Thlaspi Dioscoridis (& Scorodathlaspi) Dod. gal. Lugd. Ger.
Thlaspi 2. Matth. Lugd. majus, Tab.
Thlaspi 1. Diosc. Creticum Galeni, Ang.
Thlaspi drabæ folio, Ad. Lob.
Thlaspi Dioscor. Drabæ & Chamelinæ folio, Eidem ico.
Thlaspi latius Dod. platicarpon, Cam.
Thlaspi, & Thlaspi nigrum Galeni, Cæs.

Varietas in siliquis: aliud majoribus, aliud exilioribus reperitur.

II. Thlaspi arvense Acetosæ folio.
Thlaspi majus, Tab. Ger.

III. Thlaspi Vaccariæ folio bursæ pastoris siliquis: primum in Prod.

IV. Thlaſpi arvenſe Vaccariæ incano folio majus.
Thlaſpi primum, Matth. Lac. Caſt. Lugd.
Thlaſpi alterum, Dod. Lugd. 3. ſive Cratervæ, Ang.
Thlaſpi minus, Cord. in Dioſc.
Thlaſpi vulgatiſsimum Vaccariæ folio, Ad. & Lobel.
Thlaſpi vulgatiſſ. Ger.
Thlaſpi verum cujus ſemine in Theriaca utimur, Camer.
Thlaſpi officinarum, Colum.

Folijs eſt aliquando leviter crenatis, aliquando ijs caret: hinc diverſa authorum figura: quare apud Matthiolum poſuimus Thlaſpi 1. & Thlaſpi ſerrato folio.

V. Thlaſpi Vaccariæ incano folio minus: quod 2. in Prodromo.

VI. Thlaſpi villoſum capſulis hirſutis.
In Phytopinace, & pro 3. in Prodr. deſcripſimus, & in Matthiolo noſtro ſub Thlaſpi villoſo figura habetur.

VII. Thlaſpi arvenſe perfoliatum majus.
Thlaſpi oleraceum, Tab. ſub Thlaſpi incano, Ger. ico.
Thlaſpi primum Dalech. Lugd.
Thlaſpi alterum mitius rotundifolium burſæ paſtoris fructu, Colum.
In Phytopinace ſub 5. deſcripſimus.

VIII. Thlaſpi perfoliatum minus.
Thlaſpi pumilum, vel Thlaſpi montanum minus, Cluſ. pan. & hiſt.
Thlaſpi minimum, Tab. minus, Ger.

Thlaſpi umbellatum.

I. Thlaſpi umbellat. arvenſe Iberidis folio.
Thlaſpidij aliud genus, vel 3. Trag.
Thlaſpi amarum, Tab. Ger.
Thlaſpi Allobrogicum Cretico, par. Cluſ. hiſt.

Flores è cæruleo alboq; communiter mixti, rarius penitus albi, vel flaveſcentes: in Phytopinace ſub 14. deſcripſimus.

II. Thlaſpi umbellatum Creticum Iberidis folio.
Draba ſive Arabis, aut Thlaſpi Candiæ, Dod. Geſ. hort. Lugd.
Thlaſpi 4. Matth. Lugd. cui & Thlaſpi 4. Dodonæi.
Thlaſpi Cappadocicum, Ang. flore incarnato & flore albo, Eyſt.
Thlaſpi Creticum, Geſn. hort. Cæſalp. Taber. Camer.
Thlaſpi Candiæ umbellatum Iberidis folio, Ad. & Lob.
Thlaſpi Candiæ, Ger.

Flore eſt purpureo, aliquando albo, luteo haberi ajunt & communiter in umbella, rarius in oblonga ſpica.

III. Thlaſpi Cretic. flore albo majus: ſive 4. in Prod.

IV. Thlaſpi umbell. Cretic. flore albo odoro, minus.
Thlaſpi quartum parvum odorato flore, Cluſ. hiſtor.
Thlaſpi Cappadocici minoris annui nomine, D. Doldius miſit.

V. Thlaſpi umbell. naſturij folio Monſpeliacum.
Thlaſpi alterum minus umbellatum Naſturtij hortenſis folio Narbonenſe. Ad. Lobel. icon.
Thlaſpi aliud umbellatum Penæ, Lugd. & Naſturtium ſylv. Dalechampij, Eidem.
Thlaſpi Narbonenſe umbellatum, Tab. Ger.

Thlaſpi montanum.

I. Thlaſpi montanum glaſti folio majus.
Thlaſpi prim. vel montanum peltatum, Cluſ. pan. & hiſt.
Thlaſpi pannonicum, Lobel. icon. Camerar. Tab. Gerard.

II. Thlaſpi montanum glaſti folio minus.

III. Thlaſpi alpinum bellidis cæruleæ folio.
Thlaſpi ſecundum & Badenſe, Cluſ. pan.
Thlaſpi montanum 2. Cluſ. hiſt.
Thlaſpi album ſupinum, Lob. ico. Tab. Ger.
Thlaſpi montanum burſæ paſtoris fructu primum, Colum.

Siliquis non nihil variat, hinc apud Tab. & Ger. figuræ duæ ad Cluſij & Lobelij imitationem: ſic & flores aliquando in umbella, ut rectè Columna pinxit: communiter in modum ſpicæ diſpoſiti.

IV. Thlaſpi montanum ſemper virens.
Thlaſpi montanum candidum, Lugd.

V. Thlaſpi ſaxatile rotundifolium, quod 5. in Prodr.

VI. Thlaſpi alpinum majus.
Thlaſpi tertium, Matth. Lugd. Thal. qui tamen diverſum deſcribit.

Ut

Ut Matthiolus pingit ex Italia habemus: verùm ut in nostris alpibus provenit, ab illo planè diversum, in nostro Matthiolo & Prodromo figura exhibetur.

VII. Thlaspi alpinum minus capitulo rotundo.
Thlaspi tertium saxatile, Cam. epit. Matth. & hort.
Thlaspi petræum myagrodes, Ponæ.
Thlaspi saxatile minore folio, in nostro Matth. ubi figura & descriptio: ut & sub 6. in Prod.

VIII. Thlaspi alpinum repens: pro 7. in Prodromo descript.

IX. Thlaspi parvum saxatile flore rubente.
Lithothlaspi quartum carnoso rotundo folio, Colum.

Ex Provinciæ saxosis & hoc, & 9. & 11. à D. Bursero habemus: simile cum 11. sed folijs & thecis majoribus, ex Hispania D. Albinus attulit.

X. Thlaspi saxatile Polygalæ folijs: cauliculis est pedalibus, folijs polygalæ forma, sed longe minoribus: flosculis exiguis, albidis, thecis rotundis infractis, semine minutissimo in saxosis circa Monspelium.

XI. Thlaspi saxatile vermiculato folio.
Lithothlaspi montanum fruticosius vermiculato acuto folio, Colum.

XII. Thlaspi montanum incanum luteum serpilli folio majus.
Thlaspi supinum luteum, Lob. ico.

XIII. Thlaspi saxatile incanum luteum serpillio folio minus.
Jonthlaspi luteo flore, incanum montanum ἀλυσσοειδὲς, Colum.

Thlaspi Alysson dictum, sive Alysson.

I. Thlaspi Alysson dictum campestre majus.
Alysson, Matth. Ang. Lugd. Cam.
Thlaspi Græcum, Ad. & Lob. ico. Ger.
Thlaspi Græcum polygonati folio, Tab.
Alyssum minimum, Clus. pan. & hist.
Flosculis est albis, interdum luteis.

II. Thlaspi Alysson dictum campestre minus.
Thlaspi 4. Dod. gal.
Alyssum minus Dalech. Lugd.
Thlaspi minus clypeatum, Tab.
Polium alpinum flore luteo, Eyst.
Si cum præcedenti non idem, saltem affine.

III. Thlaspi Alysson dictum maritimum.
Thlaspi Narbonense centunculi angustifolio, Ad. Lob. ico. Lugd. Tab.
Thlaspi umbellatum Narbonense, Ger. ico.
Thlaspi maritimum Dalech Lugd.
Thlaspi syriacum, vel Græcum alterum anguloso bifori pericarpio lentifolio, Adversaria proponunt: sed quid?

Thlaspi clypeatum.

I. Thlaspi biscutatum asperum Hieracifolium & majus.
Thlaspi parvum hieracifolium, sive Lunaria lutea Monspeliensium, Ad. Lob.
Thlaspi clypeatum, Clus. pan. & hist.
Thlaspi quoddam genus, in monte S. Juliani, Cæsalp.
Lunaria lutea Dalech. Lugd.
Thlaspi bisulcatum, vel Lunaria bisulcata, Camer.
Thlaspi majus clypeatum, Ger.
Thlaspi minus clypeatum 1. Tab.
Leucoium montanum 1. Thal.
Leucoium alissoides umbellatum montanum, Colum.

Hoc ipsum ex Creta Thlaspi nomine, Honorius Belli misit, quod folijs minus asperis, sed tota planta incana est.

II. Thlaspi biscutatum asperum minus.
Jondraba alissoides Apula spicata, Colum.

Folijs est brevioribus, crassioribus incanis, totaque planta humilior: ex Hispania D. Albinus attulit: at multò minoribus, minusque asperis ex montibus Tyrolensibus habemus.

III Thlaspi biscutatum villosum flore calcari donato.
Leucoium montanum flore pedato, Colum.
Hoc sub 8. in Prodromo describitur.

IV. Thlaspi clypeatum serpilli folio.
Thlaspi alterum minus clypeatum serpilli folio, Ad. Lob. ico.
Thlaspi minus clypeat. Penæ, Lugd.
Jonthlaspi minimum spicatum, lunatum, Col.
Lunaria Græca quarta, Cæs.

Aliquando thecæ veluti in longam spicam dispositæ sunt, quemadmodum D. Columna misit, aliquando magis in summo compactæ, ut Monspessuli legimus.

Thlaſpi fruticoſum.

I. Thlaſpi fruticoſum Leucoij folio latifolium: hoc 9. eſt in Prod.

Eſt majus circa Maſsiliam à D. Burſero: eſt minus pauloque anguſtioribus folijs, in Italia collectum.

II. Thlaſpi fruticoſum Leucoij folio anguſtifolium.
Thlaſpi fruticoſum folio Leucoij marini minoris, Lob. Lugd. Tab.
Thlaſpi ſemper virens, Cam.

III. Thlaſpi fruticoſum folio thymbræ hirſuto.
Thlaſpi fruticoſum alterum, Lob. Lugd. Tab.
Thlaſpi fruticoſum minus, Ger.
Thlaſpi 5. Hiſpanic. albo flore, Cluſ. hiſt.

IV. Thlaſpi fruticoſum ſpinoſum.
Thlaſpi fruticoſum ſpinoſum Narbonen. Lob. Lugd.
Thlaſpi ſpinoſum 5. Tab. Ger.

Folia habet Leucoij oblonga, incana, obtuſa, ut in monte Lupi obſervavi: at in hortum Monſpelienſem translatum, unde D. Burſerus attulit, breviora & rotundiora obtinet.

V. Thlaſpi fruticoſum incanum.
Thlaſpi incanum Mechlinenſe, Lob. Lugd. Cluſ. pan. & hiſt.
an Thlaſpi incanum fruticoſum Franconicum, Cam.
an Iberis prima, Tab. quod ſub Thlaſpi fruticoſo, Ger. ico.

Thlaſpi exoticum.

I. Thlaſpi repens hederæ folio.
Thlaſpi hederaceum, Lob. Lugd.

II. Thlaſpi Alexandrinum.

Hoc in Phytopinace ſub 12. in Prod. ſub. 10. deſcripſimus.

BVRSA PASTORIS.

Thlaſpi ſpecies apud antiquos fuit, quæ nunc Burſa paſtoris, à marſupiolis compreſſis (alijs Capſella) dicitur: quibusdam Sanguinaria & Criſpula.

Burſa paſtoris folijs ſinuatis.

I. Burſa paſtoris major folio non ſinuato: in Phytopinace & Prodromo ſub prima deſcripta.

II. Burſa paſtoris major folio ſinuato.
Burſa paſtoris major, Brunf. Trag. Geſ. hor. cui & Thlaſpi fatuum.
Burſa paſtoris, Matth. Lac. Lon. Corn. (cui Medica, Dioſc) Cord. in Dioſc Ad. Lon. Lob. Thal. Cæſ. (& Thlaſpi genus antiquorum) Lugd. Caſt. & herba Cancri, Ger.
Paſtoria burſa, Fuch. Dod. major, Tab.

Folijs variat: aliquando eleganti eſt folio, inſtar Coronopi repentis.

III. Burſa paſtoris media.
Burſa paſtoris ſexta, Trag. minor, Geſ.
Burſa paſtoria minor, Tab. minima, Ger.

IV. Burſa paſtoris minor folijs inciſis: & Thal. qui alterius, folijs integris meminit.
Paſtoria burſa minor, Dod. minima, Lob. ico.

Hæc aliquando ad duas tresúe ſolùm uncias apud Monſpelienſes exurgit, aſpectu ob foliorum inciſuram elegantiſſimo, quam Thlaſpi minus nominant.

Burſa paſtoris folijs integris loculis oblongis.

I. Burſa paſtoris major loculo oblongo.
Draba minima, muralis Dioſcoridis, Colum.
Thlaſpi Veronicæ folio, Richerio.
In Phytopinace ſub 6. in Prod. ſub. 2. deſcripſimus.

II. Burſa paſtoris minor loculo oblongo.
Genſblum/ id eſt, anſerum flos, Brunf.
Paronychia alſinefolia, Ad. Lobel. Lugdun. Camer.
Paronychia vulgaris, Dod. latifolia, Ger.
Herbula burſæ paſtoris affinis, Cæſ.
Thlaſpios minima ſpecies, Thal.
Alſine minima, Tab.
Piloſella ſiliquata minima, Cam. ad Thal.
Myoſotis parva Dalech. Lugd.

Folijs communiter integris, rariſsimè laciniatis.

III. Burſa paſtoris alpina hirſuta: quæ 3. in Prod.

IV. Burſæ paſtoris ſimilis ſiliquoſa major, ſeu majoribus folijs.

Pilosella siliquata major, Thal.
Aizoon telephium Dalech. Lugd.
V. Bursæ pastoris similis siliquosa minor, seu minoribus folijs.
Paronychia altera myagri folio, Gesneri, Camer.
Pilosella siliquata minor, Thal. & Cam. fig. hort. D.

MYAGRVM.

Μύαγρος *Diosc. l.4. c.117. meminit, cui Rubiæ folia tribuit: & Plinio, l.27. c.12. Myagros dicitur: verùm quid sit, nunc non decernimus. Sunt qui nostrum Myagrum, Erysimum Theoph. & Galeni velint: alijs Sesamum, ob seminis similitudinem, & olei ubertatem.*

I. Myagrum siliqua longa.
Viola lutea syl. Trag.
Myagrum alterum Thlaspi effigie, Lob. Lugd.
Myagrum 2. Tab. Erysimum 3. Eid.
Camelina, Ger. Eruca syl. angustifolia, Eid.

Ratione soli variat, cubitalis, folijs latis, aliquando trium quatuorúe unciarum angustis: & inter hæc est medium.

II. Myagrum sativum.
Linaria quinta, Trag.
Sesamum, Trag. Lac. Lon. Sesamum non est Ges. hor.
Myagrum Dioscoridis, Ruel. Ang. Dod. gal Ad. Lob. Lugd. Ger.
Myagrum primum, Tab.
Pseudomyagrum, Matth. Lugd.
Camelina sive Myagrion, (& Erysimum cereale) Thal. Dod. Thal.
Dorella, Cæsalp.

Aliquibus in locis seritur olei causa, & latioribus folijs est: multis locis sponte provenit & hoc strigosius, hinc figurarum varietas, ut in Matthiolo nostro videre est.

III. Myagrum sylvestre.
Pseudomyagrum alterum, Cam. in Matth.
Paronychia 2. Tab.

Huic simile minus, quod
Myagrum 3. in arvis, Cam.

IV. Myagrum fœtidum; quod 1. in Prod.

V. Myagrum monospermon latifolium.
Myagrum hortense monospermon, Eyst.
Bricourres nomine semen missum fuit; Pseudoisaridem Alpinus nominabat.

Hoc in Phytopinace sub 5. & in Matth. ubi & figura exhibetur, & sub 2. in Prod. habetur.

VI. Myagrum monospermon minus: 3. in Prod.

VII. Myagro similis siliquâ rotundâ.
In Phytopinace sub Myagro 6. in Prod. sub 4. descripta, Thlaspi nomine Norinbergâ: Lepidij, Monspelio: Myagri Montbelgardo, habemus.

DRABA.

Drabam δράβην *Dioscorides, lib. 2. cap. 186. ipsi Thlaspi subjungit, unius factâ mentione.*

I. Draba umbellata, vel Draba major capitulis donata.
Arabis sive Draba, Matth. Ang. Ad. Lob. (& Nasturtium Babylon) Lugd.
Arabis, Lac. Lon. Arabis verior, Cam. Drabe, Matth.
Draba vulgaris prima, Clus. pan. & hist.
Draba Dioscorid. Cæs. Cast. Colum.

Folijs dentatis observavimus; sunt qui non dentatis pingant.

II. Draba tenuifolia velut spicata: 1. in Prod.
Drabæ ferventis vernæ nomine, Phorenia Doct. Agerius attulit.

III. Draba minor capitulis orbicularibus.
Draba minor, Clus hist.

IV. Draba alba siliquosa.
Draba secunda, Clus. pan. & hist.

V. Draba alba siliquosa repens.
Draba altera, Lob. ico.
Draba 3. succulento folio, Clus. pan. & hist.
Arabis seu Draba altera, Lob. ob. Lugd.
Eruca muralis, Lugd.
an Thlaspios generibus cognata siliquosa, Thal.

VI. Draba Erysimi flore & siliquis.
Sinapi & Thlaspi media Provincialis planta, Ad. Lob. ico. Lugd.

VII. Draba lutea siliquis strictissimis. Arabis quorundam, Cam. ep. Matth. & hor.

VIII. Draba flore cæruleo galeato: hæc 2. est in Prod.

ALLIARIA.

Alliaria eò quod folia digitis comminuta, Allium seu Porrum sectivum cum Nasturtio redoleant: quibusdam, Thlaspidium secundum Crateva: alijs Alectorolophos Plinij, lib. 25. cap. 5.

Alliaria, Trag. (cui & Thlaspidium cornutum) Fuch. Matth. Dod. (cui & Pes asininus Pandect.) Lac. Ad. Lob. Cast. Lugd. Cæsalp. Thal. Lon. Tab. Cam. Ger.
Alliaria altera, Ama.
Alliastrum, Gesn. hort.
Rima marina, Euricio Cordo. Rima maria, Anguillaræ.
Alectorolophos Plinij quibusdam, Dalech. in Plinium.

Folio latissimo amplissimoque & subrotundo, quandoque reperitur.

COCHLEARIA.

Cochlearia, à foliorum forma modicè cava, parvum & non valde profundum cochlear referentia, dicta: quam aliqui Telephium, alij Britannicam Plinij, lib. 25. cap. 3. volunt, (licet forma & sapore Thlaspi & Nasturtijs affinis sit) eò quod ei malo, quod Stomacacen & Scelotirben vocant (Scorbutum esse volunt) auxilio esse Britannicam Plinius scripserit.

I. Cochlearia folio subrotundo.
Cochlearia, Dod. Gesn. hor. Lugd. Cam. epit. Matth. & hor. & par. 3. Ind. orient. navig. 3.
Telephium, Lac.
Britannica, Gesn. hor.
Cochlearia Batava, Ad. & Lob.

II. Cochlearia folio sinuato.
Cochlearia Anglica Atriplicis folio, Ad.
Cochlearia Britannica, Ad. Lob. Dod. Lugd. Ger.

III. Cochlearia minor erecta: quæ 1. in Prod.

IV. Cochlearia Danica repens: quæ 2. in Prod.

SECTIO TERTIA.

BRASSICA EJUSQUE SPECIES.

Brassica Theophrasto 1. hist. 19. inter olera est, quæ ἀπὸ τοῦ βράζειν à vorando. Dioscoridi, lib. 2. cap. 14. κράμβη, quasi κοράμβλη, quod oculorum pupillas lædat, dicitur. Theophrasto & ῥάφανον dici, in Raphano monuimus.

Genera: Dioscoridi sativa, sylvestris & maritima. At Theoph. 7. hist. 4. alia crispa, alia lævis, alia sylvestris. Plinius, cum lib. 19. cap. 8. Brassicæ caulíumve tria genera ex Catone, cap. 157. enarrasset, plura adhuc esse refert, Cumanam, Aricinam, Pompejanam, Sabellicam, Lacuturrem. At lib. 20. cap. 9. Græcos in tres species divisisse scribit: Crispam, quam Selinada, à similitudine foliorum apij vocarint: alteram leam, latis folijs, quæ Caulodes quibusdam: tertiam propriè Crambem appellatum.

Recentioribus differentiæ sunt pro foliorum colore, crispitudine, densitate, alijsq; qualitatibus. Alijs enim color viridis, alijs candicans, alijs purpurascens. Crispitudo & lævitas, tam in candida, quàm in viridi, quam nigram vocant, rariùs in purpurea, reperitur. Summa genera sunt Sativa, sylvestris: Sativa, alba & rubra, &c.

Braſsica capitata.

I. Braſsica capitata alba.
Braſsica alba, Brunfelſ. quæ capitata & ſeſsilis, Cord. in Dioſc.
Braſsica alba ſeſsilis & glomerata, Lob. ico.
Caulis capitulatus, Trag.
Caputium Braſsicæ 3. genus, Cumanum Plinij, Eric. Cord.
Braſsica capitata, Matth. (& Lacuturris) Lac. Geſ. hort. Lon. Tab. Lob. Caſt. alba, Ger.
Braſsica alba ſeſsilis glomeroſa, aut capitata Lactucæ habitu, Ad.
Braſsica capitata albida, Dod. (cui Tritiana) Lugd.
Braſsicæ 4. genus, Fuch. Tur.
Braſs. capitatæ 1. genus, & Cumana Plin. Cæſ.
Hæc candida eſt, quæ Lacuturris Plinij: eſt & viridis, quæ Tritiana.

II. Braſsica alba capite oblongo non penitus clauſo.
Braſsicæ albæ 2. ſpecies, Lacuturris, Dod. gal.
Braſsica patula, Sabauda vulgo, Ad.
Braſsica Sabauda hyberna, Lob. ico.
Braſsica Sabauda, Tab. Ger.

III. Braſs. ex capitibus pluribus conglobata.
Braſsica capitata polycephalos, Lugd.
In hac aliquando quinquaginta capita ovorum magnitudine numerantur.

IV. Braſsica capitata rubra.
Braſsicæ rubræ 2. ſpecies, Dod. gal. Lugd.
Braſsica convoluta & arctè occluſa rubro colore, Ad.
Braſsica capitata rubra, Dod. Tab. Ger.

V. Braſsica gongylodes.
Braſsicæ albæ 4. ſpecies, Dod. gal.
Braſsica thyrſuta, Geſ. hor.
Caulorapa, Braſsica peregrina, medio caule turbinata & rapata, Ad.
Braſ. caule rapum gerens, Dod. rapicaulis, Cam
Braſsica rapoſa, Rapitius colis Catoni, Lugd.
Caulorapum, Matth. Scalig. Lob. ob. Cam. ep. Taber.
Rapa Braſsica peregrina, caule rapum gerens, Lob. ico.
Braſsicæ capitatæ 2. genus, Lacuturres Plinio, Cæſalp.
Variat rapo rotundiore & longiore: illa Caulorapum rotundum: hæc Caulorapum longum. Tab. & Ger.

IV. Napopraſsica, in Prodromo deſcripta.

VII. Braſsica cauliflora.
Braſ. Pompejana aut Cypria, Dod. gal. Lug. Cam
Braſsica florida, Ad. Ger.
Braſsica cauliflora, Dod. Cam. ep.
Braſsica florida botrytis, Lob.
Braſsicæ capitatæ genus 3. Cæſ.
Braſsica prolifera florida, Tab.
An hæc Theophraſti, qui nullum aut parvum ſemen producere ſcribit?

Braſsica non capitata.

I. Braſsica alba vel viridis.
Braſsica, Brunf. lævis, Matth. Cæſ. Caſt.
Braſsicæ ſativæ majoris ſpecies altera, Trag.
Braſsica candida, Geſ. hort. lata alba, Lon.
Braſsica alba vulgaris, Lugd.
Braſsica vulgaris, Ad. ſativa, Lob. Dod. Ger.
Braſsica prima, Tab.
Braſsica in India, folia ſemper hiantia ſervat, nec unquam capita profert: part. 4. Ind. Or. c. 10.
Hæc eſt Braſsica lævis Theoph. & Plinij, cui & Caulodis.
Hanc altitudine arbores adæquantem Monardes Florentiæ vidit.

II. Braſsica rubra.
Braſsica 1. genus, Fuch. rubræ 1. genus, Lugd.
Braſsica Cumana ſive rubra, Dod. gal.
Braſsica prima, Tur. vulgaris, Cord. in Dioſc.
Braſsica rubra, Geſ. hort. Ad. Lon. Tab. Ger.

III. Braſsica ſpinoſa: hujus in Phytopinace & Matthiolo (ubi & icon) mentio fit: & in Prod. ſub 2. deſcribitur.

IV. Braſsicæ folia peregrina.
Achanaca Theveto, & Lugd. qua in regno Mely, ut nos Guajaco, utuntur.

V. Braſsica Braſiliana folijs Nympheæ.
Cajova braſsicæ genus, Cajov-a Lerio deſcript. Braſs. cap. 12.

Braſsica criſpa.

I. Braſsica alba criſpa.
Braſsica criſpa, Matth. Lac. Geſ. hort.
Braſsica alba criſpa, Lugd.
Braſsica Sabauda, Dod.
Braſsica Sabauda criſpa, Tab. Ger.
Braſsica patula criſpa Sabauda æſtiva, Lob. ico. quibuſdam Lacuturris, alijs Sabellica Plinij.

II. Braſsica aſparagodes criſpa.
Braſsica aſparagodes, Dalech. Lugd.
Braſsica criſpa prolifera, Tab. Ger.
Braſsica epiphyllitis.

Folia

Folia modò laciniata, modò plana & expanſa: vel tota viret, vel venæ & coſtæ rubent: hinc prolifera, & prolifera criſpa, Tab. & Ger.

III. Braſsica fimbriata.

Braſsicæ 2. genus, Fuch.
Braſsica Sabellica ſive criſpa, Dod. gal.
Braſsica criſpa, Dod. Lugd.
Braſsica nigra, Dod. Lugd.
Braſsica nigra criſpiſsima, Cæſ.
Braſsica fimbriata, Lob. tophoſa, Tab. Ger.

IV. Braſsica fimbriata pumila.

Braſsica Anglica, minima, Ad.

Tota nivea, oris fimbriatis purpureis, maculis aſperſis.

Braſsica Apij folio.

I. Braſsica lato Apij folio.

Braſsica folijs laciniatis, Matth.
Braſsica tenuifolia laciniata (prior,) Lob. Lug.
Braſsica Seliniſia latifolia, Tab. Seliniſia, Ger.

II. Braſsica anguſto apij folio.

Selinada & Apiana, Plinio.
Braſsica criſpa ſeu Apiana, Trag. Lon. Lugd.
Braſsicæ rubræ 3. ſpecies, Dod. gal. Lugd.
Braſsica Selinoides, Dod. Seliniſia anguſtifolia, Tab.
Braſsica Selinoides, Ger. ſciſsis folijs, Cæſ.
Braſsica Apiana criſpa, Cam.

Braſsica ſylveſtris.

I. Braſsica arvenſis.

Braſsica ſyl. Trag. Crambe dicta, Dod. Tab.
Braſsica 3. Fuch. Lugdun. 5. ſpecies, Dod. gal. 1. Tur.

II. Braſsica ſylveſt. Dioſcoridis, Dod. Port.

Braſsica ſylveſtris, Ang. Matth. Lugd. Cæſ.
Subhirſuta alijs, alijs lævis, alijs Hyoſcyami modo hirſuta, Matth. Amat.

III. Braſsica maritima monoſpermos.

Braſsica ſylveſtris, Tur.
Braſsica marina monoſpermos, Lob. ico. ſylv. multiflora, monoſpermos, Ad. Lob. ico. Lugdun. Ger.
Braſsica marina Anglica, Ger. ico.
Braſsica Anglica, Tab.

IV. Braſsica campeſtris perfoliata flore albo.

Perfoliata, Lon. altera, Trag.
Perfoliata ſiliquoſa ſive major Tragi, Cam.
Braſsica agreſtis, Cord. hiſt. Lugd. cui altera ſpecies.
Perfoliata minor, Geſ. hort.
Braſsica campeſtris 1. Cluſ. hiſp. & hiſt. Caſt. Lugd.
Braſsica ſylv. ſive campeſtris, Cam.
an Braſsica ſylv. folio betæ, Thal.
Perfoliata Napifolia Anglorum ſiliquoſa, Lobel. icon.
Perfoliata ſiliquoſa, Ad. Lob. ob. Ger. Napifolia, Tab.
Braſsica ſylv. perfoliata, Dod.

V. Braſsica campeſtris perfoliata flore purpureo.

Braſsica campeſtris altera, Cluſ. hiſp, & hiſt.

VI. Braſsica ſyl. latifolia folijs non ſinuoſis.

Braſsica ſylv. major latifolia, Thal.

VII. Braſsica ſylv. ramoſa glabra.

Braſsica ſylv. virgata, Cord. hiſt.
Braſsica ſylv. procera, Thal.
Braſsica ſylv. prima Cordi, Lugd.

VIII. Braſsica ſylveſtris folijs circa radicem cichoraceis.

Sinapi album, Lugd.
Braſsica ſylveſt. longifolia, Thal.

IX. Braſsica ſylveſtris hiſpida non ramoſa.

Turritis, Lob. ico. Tab. Ger.
Turrita vulgatior, Cluſ. hiſt.
Vaccaria, Taber.

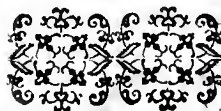
X. Braſsica ſylv. ramoſa hiſpida.

Turrita rarior, Cluſ. hiſt.

XI. Braſsica ſyl. folijs membranaceis: ſylveſtrem mediam, & ſylv. minorem Thalius habet, quas non novi.

XII. Braſsica ſylveſt. alpina: quæ ſub 3. in Prod. deſcribitur.

Turritis alpinæ nomine D. Burſerus miſit.

SECTIO

SECTIO QUARTA.

ISATIS SIVE GLASTUM: LAPATHUM: ACETOSA: SPINACHIA: RHA: CENTAURIUM MAJUS.

ISATIS SIVE GLASTUM.

Ἰσάτις *sativa (Dioscoridi l.2.c.215.) folia habet plantaginis sylvestris, lactucæ similia: quare genera duo fecit: & Plinio l.20.c.7. lactucæ spontaneæ tertium genus, quod Isatim vocant: & quartum quod Glastum vocitant, folijs priori simile aut laphato sylvestri.*

I. Isatis sativa vel latifolia.
Isatis domestica, sive Glastum, Matth. Cast.
Isatis sativa, Trag. Fuch. Dod. ut. Cord. in Diosc. (cui & Latinorum Lutea & Glastum) Gesf. hor. Lac. Lon.
Glastum sativum, Tur. Ad. Lob. Cam.
Glastum, vulgo Guadum, Cæs. cui & Isatis syl. Dioscorid.
Isatis Græcorum, Nil Avicennæ, Indicum officinarum, Fragoso, & Anir aliud.
II. Isatis sylvestris vel angustifolia.
Isatis syl. Trag. Matth. Fuch. Dod. ut. Gesf. hort. Lac. Lon. Lob. Lugd. Tab.
Glastum, sive Isatis sylvestris, Ad.
Isatis agrestis, Cord. in Diosc.
Glastum sylv. Tur. Cam.
III. Isatis Indica folijs Rorismarini, Glasto affinis.
Anil herba folijs Mungiriqua (ocymo Clusius vertit) similibus, Garziæ & Acostæ: cum Isatide multum convenire, addit Clus. & Nil apud Avicennam, interpres Glastum vertit.
Nil sive Anil, Cam.
Annil sive Indigo, Gali sive Nil, herba rorismarini facie, Linsc. 4. par. Ind. Or. 25.
Herba anil sive Enger, 4. per. Ind. Or.
Planta ex qua Annil sive Indigo conficitur, par. 9. Ind. Occid. l.4. c.23.
Agnir, Fragoso.
Pastellus herba ad colorandas lanas expetita, & cujus venditione in Insulis Azores victum comparant: Linscot. par.3. Ind. Or. 6.
Indigo in Sian crescit maxima copia: part. 8. Ind. Or.
Color Indicus quem in Cambaja Anil vocant par.2. Ind. Or. 11.
IV. Isatis montana.
Glastum montan. Dalechamp. Lugd. quid est?
V. Wassevvovvr herba quam decoquunt pro rubri coloris tinctura in Virginea.

RAPATHUM ET EJUS SPECIES.

Lapathum à Theoph. 1. hist. 9. inter olera numeratur: & 7. hist. 2. sylvestris tota forma cum perfectum est, Betæ proximum cernitur. λάπαθον *Diosc. l.2.c.140. ab effectu nominatur, à* λαπάζειν *exinaniendo, quòd foliorum decoctum alvum emolliat, & exinaniat: Latinis Rumex, ut Plinio l.19.c.21. qui Lapatho sativo & l.20.c.21. Oxalidi tribuit.*

Genera quinque Dioscoridi, ὀξυλάπαθον, κηπευτόν, ἄγριον, ὀξαλίδα καὶ ἱππολάπαθον, *Theophr. 7. hist. 6. in sylvestrem & urbanam partitur. Plinius lib.20.cap.21. meminit sativi, sylvestris, quod Oxalidem vocat. Oxylapathi, Hydrolapathi, Hippolapathi, & Bulapathi. Lubet ab Acetosa ordiri.*

ACETOSA.

I. Acetosa pratensis.
Lapathum 4. Diosc. sylvestre, Plinio.
Oxylapathum, Gal. Manardo.
Oxalis sive Rumex proprie, Hermolao.
Rumex acetosus, Ruel.
Acetosa Brunf Lon. major, Cast. Colum.
Oxalis, Trag. Matth. Lac. Fuch. Dod Amat. Ad. (& Lapathum oxalida) Lobel. Cæs. Tab. Ger.
Portæ major, Thal. Lugd.
Rumicis 4. genus, Tur. Cord. in Diosc.
Lapathi alia species, ὀξαλὶς dicta quibusdam
Lapathum acutum, Ang.
Lapath minimum, Oxalis dicta major, Gesf. hor.
Acetosa major altera, herba S. quibusdam, Ren.
Hujus folia aliquãdo media parte virent, altera verò candida sunt: aliquando in imo utrinq; bifurcata: nonnunquam folia crispantur, & hęc Oxalis crispa, Tab. & Ger.

II. Acetosa montana maxima.
Oxalis major Brokenbergensis, Thal.
an Oxalis altera, Cæs.

III. Acetosa montana geniculis nodosis.
Oxalis amplissimo folio, Clus. pan.
Oxalis montana maxima, Eid. hist.

IV. Acetosa montana bulbosa.
Acetosa quarta, Colum.

V. Acetosa tuberosa radice.
Oxalis tuber. Lob. Dod. Lugd Tab. Ger. Cam.
an Acetosa altera minor bulbosa radice, Colum.

VI. Acetosa Americana, folijs longissimis pediculis donatis: hæc 1. in Prod.
Acetosa vesicaria peregrina, Eyst.

VII. Acetosa calthæ folio peregrina.
Oxalis Zarynthi, Alpino.

VIII. Acetosa rotundifolia hortensis.
an Lapathum tertium, Diosc.
Oxalis Romana & Veterum, Dod. gal.
Oxalis rotundioribus folijs, Gesf. hort. rotundifolia, Dod. rotunda, Lugd. Tab.
Oxalis sativa Franca rotundif. repens, Ad. Lob.
Oxalis Franca seu Romana, Ger.
Oxalis tertia, Cæs.
Acetosa rotundis folijs, Cam. qui &
Acetosa Hispan. grandissimis folijs meminit.
Acetosa major quæ & repens, Renod.
Ludit folijs, communiter subrotundis, rarius ad formam foliorum Boni Henrici oblongis & in acutum desinentibus.

IX. Acetosa rotundif. alpina: quæ 2. in Prod.

X. Acetosa scutata repens: hæc 3. in Prod.

XI. Acetosa Cretica semine aculeato.
Hæc in Phytopinace sub 10. in Prodr. sub 4. descripta, & Matth. una cum figura adposita.

XII. Acetosa Ocimi folio Neapolitana.
Acetosa tertia, vel Acetosa ocimi folio Neapolitana βουκεφαλόφορα, Colum.
Hanc D. Columna misit.

XIII. Acetosa arvensis lanceolata.
Oxalis minima Trag (& Lapatiolum) Dod.
Oxalis minor, Matth. Gesf. hort. Lugd.
Oxalis tenuifolia sinuata vervecina, Ad. Lob.
Acetosella, Lon.
Acetosa minor, Cast.
Rumicis seu Lapathi 6. genus, Cord. in Diosc.
Oxalis spontè nascens, Cæs.
Oxalis ovina, Tab. tenuifolia, Ger.
Acetosa syl. omnium minima, Renod.
Ratione loci pinguioris aridiorísve, major minórve, latioribus angustioribúsve folijs reperitur.

XIV. Acetosa lanceolata angustifolia repens: hæc 4. in Prod.
Hujus species minor videtur, quæ dicitur Oxalis minima 1. Tab. minor, Ger.

XV. Acetosa arvensis minima non lanceolata.
Oxalis minima 2. Tab. minima, Ger.

XVI. Acetosæ folijs similis villosa.
Herba Joh. infantis, Monard, Lugd. Frag. Cast.

LAPATHUM.

Lapathum hortense.

I. Lapathum hortense folio oblongo, sive secundum Dioscoridis.
Rumex hort. vel 2. Trag. sativus, Cord. in Diosc.
Lapathum hortense, Gesf. hort. Lugd.
Lapathum sativum, Ang. Dod. descr.
Hippolapathum sy. Matth. edit. prima, Lugd.

II. Lapath. hort. seu Spinacia semine spinoso.
Spinachia Manardo, & Atriplicis forte genus, Bras. Brunf. Fuch. Dod. Tab
Spinacia, Hermol. Matth. Ad. Lob. Cæsal. Ger. mas, Cam.
Spinachia, Atriplex Hispaniensis Ruellio, & Seutlomalachon, Lon. Cast.
Spinachium, Matth.
Spinacia sativa mas, Lugd.
Olus Hispanicum Spinachia vulgaris, Trag.
Spinaceum olus, & Spinachia mas, Gesf. hort.
Spinachia, ob semina dura & spinosa, Græcis recen-

recentioribus σπανάχια à raritate in usu Medico. alijs Seutlolapathum, hoc est, mediæ naturæ inter Betam & Lapathum: alijs Seutlomalache.

III. Lapathum hortense seu Spinacia semine non spinoso.
Spinachia nobilis & 1. Trag.
Spinachia sylvestris, Lugd.
an Spinachia sylvestris, Cæsalp.
Hujus figuram in Matthiolo exhibemus.

IV. Lapathum hortense seu Spinacia sterilis.
Spinachia tertia, Trag.
Spinachia fœmina, Ruel. Scalig. Lugd. Cam.

Lapathum syl.

I. Lapathum folio acuto plano.
Oxylapathum, Diosc. & Plinij.
Lapathum acutum, Lob. Ger. desc.
Lapathum acutum, Trag. sive acutifolium, Ad.
Oxylapathum, Herm. Corn. Amato, Ruel. Fuch Dod. gal. Matth. Lac. Cast. Lugd. Portæ.
Rumicis 1. genus, Tur.
Rumex & Lapathum sylv. Bras. acutus, Cord in Diosc.
Lapathum syl Ges. hort. Dod. sativum, Cam.
Lapathum seu Rumex, Matth. ico. Lon. Cast Cæsalp.
Hippolapathum syl. Tab. videtur.
Hydrolapathum magnum, Ger. ico.

II. Lapathum folio acuto crispo.
Lapathum acutum crispum, Tab.
Hydrolapathum minus, Ger. ico.
Rumex minor, Thal.

III. Lapathum folio acuto rubente.
Lapathi tertij altera species, sive Lapathum nigrum, Dod. gal.
Rumicis species folijs rubentibus venis distinctis, Cord. ob.
Sanguis draconis herba, Ges hort. Lon.
Lapathum sanguineum, Ad. Lob. Cam. Ger. sine icone seu maculatum Renod. rubens, sive nigrum, Dod.
Lapathum rubrum, Cam. in Matth.
Lapathi syl. 3. genus, Lugd.
Folijs paulo latioribus, rotundioribusque vulgari scribit Cæsalpinus,
Lapathum rubrum Cretense, nominans.

IV. Lapathum folio acuto flore aureo.
Lapathi syl. 4. genus, Dalech. Lugd.

V. Lapathum minimum.
Lapathum acutum minimum, Lob. ico. Ger.
Lapathum minimum, Tab.

VI. Lapathum unctuosum, folio triangulo.
Bonus Heinricus, Brunf. Trag. cui & Spinachia sylvestris, Matth. Tab. Ger.
Rumicis 2. genus, Tur. 3. genus, Trag. Fuch.
Atriplicis syl. species, Ges. col.
Atriplex canina, Lon. ico.
Tota bona Spinaciæ facie, Ad.
Tota bona, Lob. Dod. (quibusdam Chrysolachanum) Thal.
Lapathi syl. secundum genus, Lugd.
Piger Heinricus spinaceum olus syl. Renod.
Folijs maximis Aaronis instar aliquando reperitur.

VII. Lapathum folio minus acuto.
Lapathi 3 species, Dod. gal.
Lapathum syl. Ang.
Rumex agrestis, Cord. in Diosc.
Lapathum folio retuso, Ad.
Lapathum folio minus acuto, Lob. ico.

Lapathum hortense sive Theophrasti.

I. Lapathum hortense latifolium.
Hippolapathum Dioscoridi, Galeno, Plinio, & Rumex urbana, Theoph.
Rhabarbarum, Brunf.
Rhabarbarum in hortis Germaniæ, Corn.
Rhabarbarum Monachorum (Franciscanorum) Trag. Ges hor. Cam. Portæ, Thal.
Hippolapathum, sive Rhabarbar. Monachorum, Ang. Gesn. (aut ejus species) Dod.
Hippolapathum, & Hippolap. hortense Matthiolo: sativum, Cast. Tab.
Hippolapathum longifolium Alp. sativum latifolium, Ad Lob. (& Patientia vulgi) Lugd. cui & Hippolapathum hortense, Matthiol. & Lob. figura.
Rumicis 2. genus, Fuch. 3. genus, Tur.
Lapathum sativum, Dod. gal. hort. Lac. Lon. maximum, Ges. hort. magnum, & Hippolapathum, Cæs.
Lapathum latifolium, Cam. Hippolapathum veterum Bulapathum, Scalig.
Lapathi species, Cord. in Diosc.
Rumex major, idem cum Rhab. nisi quod sit sylvestrior, Thal.

II. Lapathum hortense rotundifolium sive montanum.
Lapathum rotundum, Ang. an Lapathum folijs fere rotundis, Ges. hort.
Lapathum rotundifolium, Clusio pan. Cam.

Hippolapathum rotundifolium, & Pseudo-Rharecentiorum, Ad. Lob. Lugd.
Lapathum montanum, Cæs.
Rumex latifolius, Clus. hist.
Rhabarbarum Monachorum triplex vidi 1. folio oblongo, radice longa, fibris oblongis, intrinsecus rufescente: 2. folio rotundo: 3. folio subrotundo, fibris transvers. radice intus flava.

Lapathum aquaticum.

I. Lapathum aquaticum folio cubitali.
Rumex palustris, Trag. aquaticus, Thal.
Rumicis 5. genus, Cord. in Diosc.
Lapathum 1. Ang. palustre, Tab. sub Lapatho acuto, Ger. ico.
Hippolapathum, sive Lapathum 4. loco descriptum, Dod. gal. Matth. Ges. hor. Lon.
Hippolapathum sylv. Matth. desc. Cast. Thal. cui & Hydrolapathum.
Hydrolapathum magnum sive aquaticum, Ad.
Hydrolapathum majus, Lob. Lugd.
Lapathum sativum, Dod. ico. qui in descriptione confundit, Hippolapathum & Hydrolapathum.

II. Lapathum aquaticum minus.
Hydrolapathum minus, Lob. Lugd. Tab.
Hippolapathum sativum, Ger. ico.

III. Lapathum maritimum fœtidum: hoc in Prodromo describitur.

RHA ET EJUS SPECIES.

Cum Hippolapathi utriusque radix, pro Rhabarbaro, sed in dupla, tripláve dosi usurpetur, nunc de Rhabarbaro dein Rhapontico, quod quibusdam ex Lapathi generibus: tum de Centaurio magno, cùm id vulgò Rhaponticum & nominetur, & pro eo vendatur, & ei aliqui Hippolapathi rotundi folij radicem substituant.

Rhabarbarum, Dioscoridi, lib. 3. cap. 2. Ῥᾶ ᾗ ῥῆον: *Rha, & Rheum, cujus tantum radicem describit, dictum volunt. Romanis, Rhaponticum appellatum: Arabibus, Raved & Rhabarbarum: cujus tria genera Mesueo 2. med. purg. 5. Indicum quod optimum & Rhavedseni vocant: alterum Barbarum: tertium Turcicum, quod deterius, in quo genere Rhaponticum fuerit, quale est Rhabarbarum acerbum officinarum, colore minus vario, minus croceo, minus odorato, minus densum, ac facultate minus solvente. Verùm videtur Dioscorides suo Rha, non Rhabarbarum nostrum, cujus Mesues meminit, sed Rhaponticum, cujus iconem Lobelius proposuit, intelligere.*

I. Rhabarbarum Officinarum.
Rhabarbarum nostrum, sive Raved Seni Arabum: idem genere cum Dioscoridis Rhapontico, tantum loco differens, Cord. in Diosc.
Rhabarbarum seu Indicum, Cord. hist.
Rhabarbarum & Rhaponticum idem, nisi quod hoc immaturium sit. Ang.
Reobarbarum, Lac.
Rhabarbarum cholagogon, Ad.
Rhabarbarum Garziæ, Acostæ, Frag. Lob.
Rhabarbarum tertium, Tab. secundum, Ger.
Rhabarbarum Americanum, Monar.
Rheon offic. Dod.
Rhabarbari 2. nomine, aliam cum folijs & radice pingit Tab. sub Hippolapatho rotundifolio apud Ger.
Rhabarbaricum verum, Lapathorum generis videtur, Gesn. hort.
Rhabarbaricum, Cord. hist.

Rhabarbarum, nullibi, nisi in China provenit, quæ inde per Usbeken in Turciam, hinc Venetias defertur; & quidem vel navibus, quod citius corrumpitur, vel itinere terrestri, quod durabilius & carius, Linsc. par. 4. Ind. orient. 29. quæ forte ex Pauli Veneti, lib. 2. desumpta.

II. Rhabarbarum Matthiolus pingit, quem sequuntur, Lon. Lugd. Cast. Tab. & Ger. an idem sit cum superiore, cum Rhabarbari nec folia, nec flores visa sint, ignoramus: meminit quoque Alpinus Rhabarbari, quod habeat folia Rumice latiora, crassiora, & lanugine alba obsita, Cam. suo Matthiolo radicis fragmenta addit.

III. Rhaponticum folio Lapathi majoris glabro, Rha & Rheum Dioscoridis.

Ponti-

Ponticum Rha antiquorum, Ad. Lob.
an Rhapontica, Lon. Rhaponticum verum offic. Tab.
Rha Græcis cognitum Monardi.
Rhaponticum ſiccatum, Ger.
Rhaponticum Thracicum, Alpino.
an Rhaponticum, vetuſto Codice, Tab.
an Rheum antiquis appellatum, Cæſ.

IV. Rhaponticum folio Helenij incano.
Rha, Rhecoma & Rhacoma Plinij, Dod. gal.
Rhaponticum, Lac. Caſt.
Centaurium majus montanum folijs Enulæ, forte, Geſn. hort.
Rha capitatum folio Enulæ Centaurij majoris facie, Ad. Lob.
Rha ſive Rhei, ut exiſtimatur icon, Dod.
Rhapontici icon alia, Tab.
Rha capitatum, Ger. Helenij folio, Lugd.

V. Rhaponticum anguſtifolium incanum.
Rhaponticum alt. anguſtiore folio, Lob. Lugd.

CENTAVRIVM MAJVS.

C*Entaurei majoris Dioſcoridis, lib.3. cap.8. & Plinius, lib.25. cap.4. & 6. Item, l.26. c.15. & alibi meminere, Theophraſtus 1. hiſt.19. ubi Fel terræ Gaza reddit, ut & 9. hiſt.14. at 3. hiſt. 5. Centaurium vertit.*

I. Centaurium majus folio in lacinias plures diviſo.
Rhapontica, quæ hodie Centaurea major, Trag. Er. Cord.
Centaurium majus, Ang. Tur. Lac. Ad. Lon. Lob.
Centaurium majus alterum, Geſn. hort.
Centaurium magnum, Matth. Dod. Caſt.
Centaurium majus, Rhaponticum Pharma. Cord. in Dioſc. & hiſt. Cam. Tab.
Centaurea major, Cæſalp.
Centaurium majus 1. vulgare, Cluſ. hiſt.

II. Centaurium majus folio non diſſecto.
Centaurium majus alterum, Cluſ. hiſp. & hiſt. Dod. Ad. Lob. Lugd.
Rheu Baldenſe quonondam Ponæ.

III. Centaurium Alpinum luteum.
In Phytopinace ſub 3 & in Prodrom. deſcripſimus, & poſtmodum Rhapontici Luſitanici nomine, ex horto Patavino accepimus.

SECTIO QUINTA.

BETA: BLITVM: ATRIPLEX: HALIMVS: AMARANTHVS: PARIETARIA: MERCVRIALIS: PHYLLON.

BETA ET EJVS SPECIES.

B*Etam Dioſcorides, l.2. c.149.* πύτλον *nominat, dicitur &* πύτλον *ab impulſu, quod facilè excreſcat: Beta verò, quoniam figuram literæ* β *dum ſemine turget referre videatur.*

Genera: Dioſcorides nigram & candidam fecit: & Theoph. 7. hiſt. 4. candida ſapore nigrâ præſtantior, quæ Sicula (nunc Ciela Practicus) appellatur: at 6. hiſt.3. & ſylveſtris in genere Carduorum meminit, quæ tamen folia aculeata non habeat. Plinius, lib.19. cap.8. ex Theoph. Betæ à colore duo genera Græci faciunt, nigrum & candidius, quod præferunt appellantq́; Siculum: noſtri (ſubjungit) Betæ genera faciunt Vernum & Autumnale. Idem, lib.20. cap.8. Candidæ nigræq́; uſum proponit, & ſylveſtrem, quam Limonium vocant, addit, quam Dioſcorides, lib.4. cap.16. λειμώνιον *nominat.*

Beta minor.

I. Beta communis ſive viridis.
Beta agreſtis, Trag.
Eandem cum Beta ſequenti qui volet, dicat.
II. Beta alba vel palleſcens, quæ Cicla offic.
Beta, Brunf. Tab. Ger. candida, Trag. Fuch. Tur. Cord. in Dioſc. Dod. Lac. Lugd.
Beta alba, Matth. Anguil. Geſ. hort. Lon. Ad. Lob. Caſt. Cam.
Beta folio breviore & viridiore, Cæſ.
Variat foliorum colore, viridi, vel ex obſcuro magis virente, quam nigram vocant etiam Adverſ. & Lob. in obſer.
III. Beta rubra vulgaris.
Beta rubra, Brunf. Trag. Lon. Dod.
Beta nigra, Ang. Matth. Fuch. Dod. gal. Lac. Geſ. hort. (& rubra) Caſt. Lugd.
Beta rubra vulgatior, Ad. Lob. Lugd.
IV. Beta rubra radice rapæ.
Beta rubra, Matthiol. Geſn. hort. (cui & Seutloſtaphylinum) Ad. Lob. Caſt. Lugd. rubra Romana, Dod.
Rapum rubrum, Fuch. Geſ. hort.
Rapum ſativum rubrum, Fuch. ico.
Beta nigra, Cord. in Dioſcor. nigra Roman. Dod. gal.
Betæ ſpecies 3. Ang. Cæſalp.
Beta erythrorrhizos, Lugd.
V. Beta Cretica ſemine aculeato.
In Phytopinace ſub 6. & Matthiolo & Prodr. (addita figura) deſcripſimus.
VI. Beta lato caule.
Beta πλατύκαυλος, Dalech. Lugd.
VII. Beta ſyl. maritima.
Beta ſyl. ſpontanea marina, Lob. ob.

Beta major folijs latiſſimis.

I. Beta pallidè virens major.
Beta altera, Cæſalp.
II. Beta rubra major.
III. Beta lutea major.
Beta flava, Geſn. hort. lutea, Cam.
Beta quarta radice buxea, Cæſalp.

BLITUM ET EJUS SPECIES.

Βλίτον Dioſcoridi, lib. 2. cap. 143. quaſi βλητὸν abijciendum, vel propter inertiam & vilitatem, vel ob inſulſum fatuumve ſaporem. Feſtus, à βλὰξ piſce omnino inutili, deducit: licet & ſtolidum & inſulſum ſignificet: Blitum, Plinio, lib. 2. cap. 22.

Genera Theoph. 1. hiſt. 9. plura dixit, at nec Dioſcorides, nec Plinius, differentias propoſuere. Aliud majus eſt, aliud minus: utrumque album & rubrum.

I. Blitum album majus.
Blitum album, Matth. Caſt. majus, Dod.
Blitum majus album, Dodon. gal. Ad. Lobel Lugd.
Blitum, Lac. ſativum album, Geſn. hort.
II. Blitum album minus.
Blitum, Trag. ico. Fuch. Tur. Dod. gal. Lon.
Blitum minus, Dod minus album, Ad.
Blitum ſylv. album, Geſn. hort. ſylv. minus, Thal.
III. Blitum polyſpermon à ſeminis copia.
Blitum 3. Trag. ſyl. Cam. in Matth.
Polyſporon Caſsiani, Anguil. Lugd. Lobel. obſerv.
Polyſpermon, Lob. icon. Tab.
Atriplex ſylv. ſive Polyſpermon, Ger.
IV. Blitum rubrum majus.
Blitum rubrum, Matth. Ad. Lob. ico. Camer. Cæſalp.
Blitum rubens, Dod. majus rubrum, Dod. gal. hortenſe rubrum, Geſn. hort.
Blitum rubrum minus, Matth. in ico. Lugd.
Blitum nigrum, Ang.
Blitum. Lob. ob. Tab. Ger.
V. Blitum rubrum minus.
an Sanguinaria, Brunf.
Blitum nigrum, Trag. minus rubrum, Dod. gal.
Blitum ſylv. rubrum, Geſn.
Blitum rubrum minus, Ad. rubrum ſupinum, Lob. ico.
Blitum alterum ſylv. Cæſalp.
Hoc vel caule tantùm, vel omnibus partibus rubet.

TRI-

ATRIPLEX ET EJUS. Species.

Ἀτράφαξις, παρὰ τὸ ἀθρόως αὐξεῖν, cùm octavo die à satu prodeat, Theoph. 7. hist. 1. χρυσολάχανον, olus aureut, à luteo flore, quem fert, Diosc. lib. 2. cap. 145.

Genera duo Diosc. & Plinio, lib. & cap. 20. sylvestri & sativum. Dividimus in hortensem, sylvestrem & maritimam.

Atriplex hortensis.

I. Atriplex hort. alba sive pallidè virens.
Atriplex sativa, Trag. Dodon. gal. Lac. Ad Lugd.
Atriplex sativa alba, Lob. ico.
Atriplex, Matth. ico. Cæsalp. hortensis, Fûch. Cast.
Atriplex domestica, Ang. Matth. fol
Atriplex alba, Gesn. hort. sativa viridis, Cord in Diosc.
Atriplex alba viridis, Lon.
Folio est in luteum languescente, vel pallidè virente: est & nigricante.

II. Atriplex hortensis rubra.
Atriplex sativa folio rubicundo, Trag.
Atriplex rufo folio, Cord. in Diosc.
Atriplex sativa altera, Dod. gal. Lugd.
Atriplex hortensis, Dod. hortensis rubra, Lon.
Atriplex sativa, Lob. ob. sativa altera folio & flore purpureo livens, Ad. Lob. ico.
Atriplex rubra, Tab. sub sativa alba, Ger. ico.
Atriplex purpurea grandis, Cam.

Atriplex sylvestris.

I. Atriplex sylv. folio sinuato candicante.
Atriplex sylv. 2. Matth. Lugd
Atriplex sylv. Ang. Cord in Diosc. Gesn. col. Cæs. Tab. sub Atrip. marina, Ger. ico.
Atriplex sylv. sinuata, Ad. vulgatior sinuata, Lobel.
Atriplex fimeteria major, Thal.

II. Atriplex sylv. altera.
Atriplex agrestis, Trag. sylv. prima, Matth. edit. 2. Lugd.
Atriplex sylv. Fuch. Dod. Lon.
Atriplex fimeteria minor, Thal.
Cynocrambe 1. Cæsalp.

III. Atriplex sylv. latifolia.
Blitum 4. & Solanum 4. Trag.
Atriplex sylv. 3. Matth. Lugd.
Atriplex sylv. sive Pes anserinus latifolia, laceris lacinijs, Ad. Lob.
Pes anserinus, Fuch. Dod. Lon. Lugd. Cam.
Cynocrambe alterum genus, Cæsalp.
Chenopodium 1. Tab.

IV. Atriplex sylv. latifolia acutiore folio.
Blitum 5. & Atriplicis sylv. genus, Trag.
Bliti species, Lon.
Chenopodium 2. Tab. sub Atriplice sativa purpurea, Ger. ico.

V. Atriplex syl. fructu compresso roseo: hæc 1. est in Prod.

VI. Atriplex sylv. mori fructu.
Atriplex sylv. baccifera, Clus. hist.

VII. Atriplex sylv. lappulas habens.
Hæc in Phytopinace sub 8. & in Prod. sub 2. descripta, in Matthiolo quoque nostro depicta. In monte Ventoso Galliæ Narbonensis, major existit.

VIII. Atriplex fœtida.
Atriplex canina & Blitum fœtidum, Trag.
Tragium Germanicum, Dod. gal.
Garosmum, Cord. hist. Dod.
Atriplex sylv. altera, Gesn. hort.
Atriplex pusilla, olida, hircina, Ad.
Atriplex olida Lob. Ger. canina, Lon.
Vulvaria, Cast. Tab. Lugd.
Cynocrambe affinis, Connina vulgo, Cæs.

IX. Atriplex angusto oblongo folio.
Atriplex sylv. altera, Dod. gal.
Atriplex sylv. 1. Matth. & 2. Lugd.
Atriplex sylv. polygoni aut Helxines folio, Ad. Lob. Cam.
Atriplex sylv. humilime, Dod.
Atriplex sylv. 3. Cam. in Matth.
Folijs est oblongis angustis non sinuatis, rarius foliorum principio alis duabus appositis.

X. Atriplex Virginiana.
Atriplicis genus, ex cuj. semine pulticula fit, ex caulis cineribus Sal, quo ad saliendos cibos utuntur: in desc. Virgineæ, vel Ind. occid. par. 1.

Atriplex

Atriplex maritima.

I. Atriplex maritima laciniata.
Atriplex marina, Matth. Cast. Dod. Lugd. Cam.
Atriplex marina repens, lutea & xerampelina, Ad.
Atriplex marina repens, Lob.
Cynocrambe 3. genus, Cæs.
Reperitur rubro & etiam herbaceo semine.
II. Atriplex halimi folio.
Atriplex halimoides, Lob. ob.
III. Atriplex maririma angustifolia: hæc 3. in Prodromo.

HALIMVS.

Ἅλιμος Dioscoridi l.1.c.121. id est, marinus, eò quòd in maritimis proveniat: vel rectius, ut Plinius l. & cap.22. Olus maritimum salsum, & inde nomen, nam & alibi quam in maritimis provenit: quòd verò Plinius sine aspiratione legat, fortè factum quia Solinus, Alimon in Creta nasci prodidit, mirabili effectu, quod ea admorsa interdiu nulla fames sentiatur, ut inde ei nomen impositum sit, quòd famen arceat. Et apud Theophr.4.hist.20. ἄλιμον legitur, ubi Gaza Auronem vertit.

Generum duorum Plinius l.c. scribit, sylvestre & mitius: per mitius sativum intelligens, quem Tholosani, ut Lugd. historia vult, in hortis habent, & ab effectu herbam Colicam vocant: sic & sylvestris non longè Tholosâ, in quibusdam sepibus nascitur.

I. Halimus latifolius sive fruticosus.
Halimus, Dioscoridi. Alimus mitius, Plin.
an Halimus, Ang.
Halimus, Ad. Lob. primus, Clus. hisp. & hist.
Halimus alter latiore folio, Cæs.
Portulaca marina, Dod. ico.
II. Halimus verus Dalech. Lugd. quid? cujus Clusius in hist. meminit, ejus fidem dubiam scribens.
III. Halimus angustifolius procumbens.
Halimus 2. Clus. hisp. & hist. descr.
sub Portulaca obiter, Dod.
IV. Halimus seu Portulaca marina.
Halimus vulgaris, Matth. Eyst.
Halimi alia species, Sandalida Cretens. Ang.
Portulaca marina, Dod. ut. Tur. Lem. Ad. Lob. Lugd. Tab.
Halimus 3. Clus. hisp. & hist. sed figur. in hist. est sub 2.
Halimus 1. tenuiori folio, Cæs.
Videtur Alimus sylv. Plinij: licet Lemnius Halimum esse neget: & Advers. & Lobelius Crithmum Dioscoridis suspicentur.
V. Halimus minor: qui in Prodr. describitur, & nomine Halimi aurei arvi D. Feurerus Northusâ misit.

AMARANTHVS ET EJVS Species.

Ἀμάραντος dicitur, quasi immarcescibilis, eò quòd hujus flos decerptus non marcescat, & cùm cuncti flores defecêre, aquâ madefactus reviviscat, & hybernas coronas faciat, ut habet Plin. l.21.c.8. At Theoph.6. hist.6. φλὸξ dicitur, Gaza Flammam vertit.

I. Amaranthus maximus.
Blitum, Matth. in ico. majus, Eid. fol.
Blitum rubrum majus, Cast. Lugd.
Amaranthus purpurascens 3. Dod. gal.
Amaranthi species arborescens, Ger. hor.
Amaranthus major floribus paniculosis spicatis purpureis, Ad. Lobel.
Amaranthus major fl. obsoleti coloris, Dod.
Bliti peregrini genus 1. Cæs.
Blitum Indicum, Tab.
Amaranthus magnus, Cam.
Amaranthus paniculâ sparsâ, Ger.

Qui-

Quinua sive Blitum majus Peruanum, Clus. hist.
Amaranthus major paniculis rubris, Eyst.
Petrus Cieca, granis dicit rubris, quo se Quinto incolæ sustentent; noster alba fert.

Variat: altera hujus species paulo humilior, dilutiore panicularum colore & folijs angustioribus.

II. Amaranthus paniculâ incurvâ.
Amaranthus purpureus 2. Dod. gal.
Amaranthus holosericeis sanguineis reticulatis floribus, Ad. Lob.
Amaranthus holosericeus, Lugd. cristatus, Camer. Eystet.

III. Amaranthus paniculâ conglomeratâ.
Amaranthus, Cæs. primus, Cast.
Flamma, Ang.
Amaranthus Plinij major, Ges. hort.
Amaranthus purpureus saturo coccineus, Ad. Lobel.
Amaranthus saturo cocci colore, Dod.
Amaranthus purp. Lugd. Ger. purp. major, Tab.

IV. Amaranthus simplici panicula.
Circæa, Trag.
Amaranthus, Matth. parvus, Cam.
Amaranthus purpureus, Fuch. Tur. Dod. gal. Cord. in Diosc. & hist.
Amaranthus Plinij minor, Ges. hort.
Amaranthus communis minor, Eid. col.
Amaranthus angustifolius simplici spicatâ paniculâ, Lob.
Amaranthus angustifolius, Lugd.
Amaranthus vulg. Tab. sub Amarantho coccineo, Ger.
Amaranthus spicatus, Eyst.

V. Amaranthus folio variegato.
Celosia, Trag.
Blitum maculatũ peregrinum, Theombrotum Plinij quibusd. Corchoro cognatum, Ges. hort.
Blitum maculosum & herba Papagalli, Dod.
Amaranthus tricolor, Ad. Lob. Tab. Ger. Eyst.
Amaranthus altera, Cast.
Amaranthus pictus, Cam.
Symphonia Plinij & Gomphrena, Lugd.
Bliti peregrini alterum genus, Cæs.

Varietas colorum, in altero hilarior extremo flavo, medio puniceo, reliquo viridi; aliquando viridi, luteo, rubro: in altero obscurior, illum fœminam, hunc marem faciunt.

PARIETARIA.

Ἐλξίνη Dioscoridi l.4.c.86. à semine aspero vestibus tenaciter adhærente: περδίκιον Galeno 6. simpl. quòd Perdices hac delectentur. Plinio l.22.c.17. Helxine & Perdicium. Parietaria, quòd in parietinis excat: unde Muralis herba, Cels. l.2.c.33.

I. Parietaria Officinarum & Dioscoridis.
Helxine, Brunf. (cui & Parthenij 7. species) Matth. Dod. gal. Fuch. Lac. Ges. hor. Lon. Cast. Lugd. Cam. cui & Urceolaris Scribonij.
Helxine, Ad. (Vitriola, sive Perdiciũ) Lob. Cæs.
Helxine altera, Cord. in Diosc.
Parietaria, Brunf. Tur. Cord. hist. Dod. Tab. Ger.
Parietaria vulgaris & major, Trag.

II. Parietaria minor ocimi folio.
Parietaria exigua vel 1. Trag.

MERCURIALIS.

Λινόζωστις, παρθένιον, ἑρμοῦ βοτάνιον Dioscoridi l.4.c.91. Linozostis sive Parthenium, Mercurij inventum (Plin. l.25.c.5.) ideo Græcis, hermupoa, apud nos Mercurialis: Theoph. 9. hist. 19. φύλλον censetur.

Genera: Dioscoridi, fœmina est & mas, & Linozostis syl. mas, quam κυνίαν ἢ κυνοκράμβην vocat. Theophrasto, fœminifica & marifica: Plinio, masculus & fœmina.

I. Mercurialis testiculata, sive mas, Diosc. & Plinij.
Mercurialis, Brunf. (cui parthenij 6. species) Trag.
Mercurialis mas, Ang. Matth. Fuch. Dod. Lac. Ges. hort. Lon. Ad. Lob. Cast. Lugd. Tab. Ger. Camer.
Mercurialis mascula, Tur. Cord.
Mercurialis fructum ferens, Cæs.
Phyllon arrhenogonon Theop. Cord. in Diosc.

II. Mercurialis spicata, sive fœmina, Diosc. & Plinij.
Mercurialis vulgaris & 1. Trag.
Mercurialis fœmina, Ang. Matth. Fuch. Dod. Tur. Ges. hor. Lac. Cord. in Diosc. Ad. Lob. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Mercurialis florens, Cæs.
Phyllon Theligonon Theoph. Cord. in Diosc.

Hæc unciam vix superans, Monspessuli locis sterilibus reperitur.

III. Mercurialis montana testiculata.
Mercurialis syl. Trag. Lon. quæ Cynocrambe, Ges. hort.
Mercurialis mascula syl. Cord. hist. Thal. Cynocrambe, Matth. Fuch. Dod. Lac. Ad. Lob. qui una figura utramq; expressit, Cast. Lugd. Cam.
Mercurialis mas, Fuch. Cam. ep. Matth.
Mercurialis altera vel montana, Cæs.
Mercurialis canina mas, Colum.

IV. Mercurialis montana spicata.
Cynocrambe sive Mercurialis fœm. syl. Cam.
Cynocrambe fœmina, Eid. ep. Matth.
Mercurialis canina fœmina, Colum.
Mercurialis sylv. fœmina, Cord. hist. Thal. at Cordo in Diosc. fœmina non invenitur.

Hæc aliquando magis foliosa est.

V. Cynocrambe Dioscoridis.
In Matthiolo nostro & Prodromo descripta figurâ additâ.
Alsine, Cæsalp.
Alsines facie planta nova, Colum.
Cynocrambe legitima, Belli apud Ponam.

PHYLLON.

ΦΥ'λλον ἀῤῥενογόνον καὶ θηλυγόνον Theoph. 9. hist. 19 habet: quem secutus Diosc. l. 3. c. 140. hicq; ἐλεόφυλλον quoq; nominavit, ad differentiam Mercurialis, quæ etiam Phyllon dicitur: videntur autem ambo subjectā plantam intellexisse: in hoc solùm dissentiunt, quòd Theophr. ἀῤῥενογόνον. Dioscorid. θηλυγόνον vocat, & contrá.

I. Phyllon testicularum.
Phyllum, Matth. qui marem, at Cam. in Matth. utrumq;, proponit.
Phyll. mas seu Arrhenogonum, mariparum, Ad.
Phyllum Arrhenogonon, Lob. ico Lugd.
Phyllon marificum, Clus. hisp. & hist. mas Lob. ob. Dod. (fœminam exprimit) Cast. Tab. sub. Cynocrambe, Ger.

II. Phyllon spicatum.
Phyllon theligonon, Dod. in ico. Ad. (sive fœminiparum) Lob. ico. Dod. Lugd. Ger.
Phyllum, Ges. hort.
Phyllon fœminificum, Clus. hisp. & hist. Tab.
Phyllon fœmina, Cast.

Etsi oleę folio sit, aliquando tamen, licet rarius, serratis folijs circa Monspelium observatur.

SECTIO SEXTA.

LACTUCA, SONCHUS, LAMPSANA, ENDIVIA, CICHORIUM, DENS LEONIS, HIERACIUM, CHONDRILLA, SENECIO, JACOBÆA.

LACTUCA ET EJUS SPECIES.

Lactuca, quòd copia lactis exuperet, & lac augeat, θρίδαξ Dioscoridi l. 2. c. 165.

Genera: Dioscoridi sativa est & sylvestris: Theophr. 7. hist. 3. genera plura sunt, candida, cujus tria genera; laticaulis, rotundicaulis & Laconicum: de sylvest. 7. hist 6. agit: sic Plinius l. 19. c. 8. Lactucæ tria genera Græci fecère, unum laticaulis, alterum rotundicaulis, tertium sessile, quod Laconicon vocant. Alij colore & satus tempore genera discrevêre: nigras, quæ Januario seruntur: albas, quæ Martio: rubentes, quæ Aprili: diligentiores plura genera faciunt, purpureas, crispas, Cappadocicas, Græcas, &c.

Dividimus in sativam & sylvestrem. Sativam, in crispam, rotundam, capitatam Cypriam: Folio enim alia est latiore, alia longiore, crispo, plano, sinuato: colore, alia obscurius, vel etiam pallidè virente, rubro, vel etiam maculis purpureis aspersis: sic capitata, alia alba, alia rubra, ac si vinum aspersum esset, alia nigra: sicq; duobus posterioribus semina nigra, alijs verò candida sunt.

Lactuca hortensis.

I. Lactuca sativa.
Lactuca, Trag. Ges. hor. Cæs. Tab.
Lactuca florescens, Matth. Lac.
Lactuca sativa, Ang. Dod. Cord. in Diosc. Lugdun. Taber.
Lactuca sativa folio Scariolæ, Ad. Lob.
Lactuca capitata, quoad ico. Fuch. Tur.
Lactuca rotunda, Lon. ico.

II. Lactuca folijs Endiviæ.
Endivia major, Trag. desc. & Lon.
Lactucæ 4. genus, Matth.

Lactu-

Lactuca intybacea, Tab.Ger.
III. Lactuca maculosa.
Lactuca quinta, Dod gal.
Lactuca Romana, Matth. Gesf. hort.
Lactuca rubra, Cæs.
Lactuca fusci ac rubente purpurei coloris, rubens Plinij, Dod.
IV. Lact. folio obscurius virente, semine nigro.
Lactuca 2. folijs obscurius virentibus, nigra Plinio, Dodon.
Lactuca Romana dulcior, nigriore & Scariolæ hortensis folio, Ad.
Lactuca nigra, Cæs. Lactuca Romana, Cast.
Folia simul ligata ut in Endiviâ albescunt.
V. Lactuca folio oblongo acuto.
an Lactuca Gallica, Cast.
Hanc in Phytopinace, Prodr. descripsimus.
VI. Lactuca Italica laciniata: de qua in Prod.
VII. Lactuca capitata.
Lactuca sativa major, quæ in caput coit, Trag.
Lactuca 3. Dod. gal.
Lactuca capitata, Matth. Dod. Cast. Tab. Ger.
Lactuca sessilis, Gesf. hort. Lon.
Lactuca capitata crispis brassicę folijs, Lob.ob.
Lactuca sativa sessilis, sive capitata, rugosis crispis brassicæ folijs, Ad. Lob.ico.
Lactuca caputia cognominata, Cæs.
VIII. Lactuca crispa.
Lactuca crispa & 3. Trag.
Lactuca, Tur. crispa, Matth. Dod. Lugd. Cæs.
Lactuca sativa crispa, Fuch.
Lactuca crispa non capitata, Ad. Lob.
Lactuca crispa 1. & 2. Tab. Ger.
Folijs latioribus & paulò angustioribus variat: hinc duæ apud Tab. & Ger. icones. Habetur alba & rubra: hæc verò durior est.
IX. Lactuca crispa altera.
Lactuca Intybacea crispa, Tab.
Lactuca Sabaudica crispa. Ger.
X. Paravas herba refrigerans: par.4. Ind. or. 8.

Lactuca sylvestris.

I. Lactuca sylvestris costâ spinosâ.
Lactuca sylvest. Diosc. Theophr. & Plinij, quæ Thridacine Galeni videtur.
Endivia, Brunf. sylv. Lon. desc.
Lactuca syl. prior, Trag. Endivia vulg. & 2. Eid.
Lactuca sylv. Ang. Matth. Fuch. Tur. Dod. Lac. Lon. Cast. Lugd. Thal. Cæs. Col.
Lactuca agrestis, Cord. in Diosc. & hist.
Seris domestica, altera Lactucina Dioscor. Ad.
Chondrylla prima forte Dioscor. quæ Endivia sylv. quibusdam Ruellio.
Seris domestica, Lob.
Lactuca sylv. vera, Lugd. desc.
Scarriola & Serriola, Eric. Cord.
II. Lactuca sylvestris odore viroso.
Endivia major & 1. Trag Lon. ico.
Lactuca sylv. verior & Thesion, Lugd. ico.
Lactuca agrestis, Cord. hist. ico. Lob. ico.
Lactuca agrestis, Scariolæ hortensis folio, Lactucæ flore, Opij odore, Ad.
Lactuca sylv. Anglica, odore Opij similis, Cam.
III. Lact. montana purpuro cærulea major.
Lactuca sylv. purpureo flore, Gesf. hort.
Lactuca sylvatica, in Cord. hist. cap. de Soncho.
Sonchus arborescens puniceo flore, Gesf. hort.
Lactuca sylv. ἐρυθραΐθεμος, Thal.
Libanotis Theophr. sterilis, Tab.
Sonchus 3. Eid. sub Erysimo sylv. Ger. ico.
Sonchus mont. purpur. τετραπέταλον, Col.
IV. Lactuca mont. purpurocærulea minor.
Sonchus 2. vel lævis purp. flore, Clus. pan.
Sonch. lævior Pannonic. 4. purp. flore, Eid. hist.
V. Lactuca sylvestris Peruana.
Lactuca sylv. pumila, Monardi & Lugd. quid?
VI. Lactuci folia renalis.
Herba ad renum morbos utilis Monardi, & Lugd. quid?

SONCHUS EJUSQUE SPECIES.

Σόγχος Dioscoridi l.2. c.159. & Theoph 6. hist.4. ἀπὸ τοῦ σόον χέειν, quòd succum salubrem, qui stomachi rosiones lenit & nutricibus lac auget, fundat, Latinis Cicerbita, Lactucella, Lacteron, quòd caule dissecto, lac copiosum defluat.

Genera duo Diosc. alter sylvestrior, magisq; spinis horrens: alter, qui teneritate quadam mollescit: Theophrastus spinosi meminit. Plinio l. & c.22. Sonchus albus & niger, Lactucæ similes ambo, nisi spinosi essent.

I. Sonchus asper non laciniatus.
Intybus sylv. seu erratica acutis folijs, Trag.
Sonchus asper major, Cord. hist.
Sonchus tenerior aculeis asperior, aut horridiuscula, Lob. ob.
Sonchus lævis tenerior, Ad. Lob. ico.

Sonchus asperior, Lugd. 3. asperior, Dod.
Sonchus alia in ruderibus, Cæsalp.

II. & III. Sonch. asper laciniat. & non lacin.
Cicerbita asperior, Eri. Cord.
Sonchus spinosus, Ang.
Sonchus aspera, Matth. Fuch. Tur. Lac. Gesn. hort. Lob. ico. Cast. Lugd. asper, Lon. Tab. sub lævi habet, Ger.
Sonchus sylvestrior aspera, Dod. gal.
Sonchus asper, Eid. fol.
Sonchus, Cord. in Diosc. Cæs. cui & Sonchus alter Dioscoridis.
Sonchus asper minor, Cord. hist.
Sonchus lævis tenerior latifolia, Ad. Lob. ob.
Sonchus lævis latifolius, Lugd.
Andryala major, Dalech. Lugd.

Folia habet laciniosa dentis leonis, ubi solo squalidiore oritur: at si lætiore, non laciniata, Dipsaci aut Lactucæ: & senum septenúmve cubitorum proceritatem aliquando assequitur.

IV. Sonchus asper laciniatus Creticus: qui 1. in Prodromo.

V. & VI. Sonchus asper subrotundo folio: est major & minor: qui 2. in Prod.

VII. Sonchus asper arborescens.
Sonchus 3. Clus. Pan. vel 3. lævis altissimus, vel Sonchus lævior Austriac. 5. altissimus Eid. hist.
Sonchus arborescens, Tab. & Ger.

Sonchus lævis.

I. Sonchus lævis laciniatus latifolius.
Intybus sylv. seu Erratica tertia, Trag.
Sonchus lævis, Matth. Ges. hor. Dod. Cast. Lug.
Sonchus lenis seu lævis, Cord. hist.
Sonchus non aspera, Fuch. tener, Ang.
Sonchus tenerior non aspera, Dod. gal. & Lactuca leporina Apuleij.
Endivia sylv. Lon. ico.
Sonchus lævis vulgaris, folijs laciniatis dentis Leonis, Lob.
Sonchus lævis laciniatis folijs, Lugd.
Sonchus in collibus umbrosis, Gesn.
Andryala minor, Dalech. Lugd.
Sonchus lævis alter flore luteo, & tertius flore niveo, Tab.
Sonchus lævis flore albo, & alter fl. niveo, Ger.

Flore est luteo, rariùs niveo, vel albo.

II. Sonchus lævis in plurimas & tenuissimas lacinias divisus: hic 3. in Prod.

III. Sonchus lævis laciniatus muralis parvis floribus.
Scariola sylv. Lactucæ species Galeno, Ang.
Sonchi genus læve, Gesn. hort. Eid. in ap.
an Sonchus lævis alter, Matth. Cast. Lugd.
Sonchus alter folio profundis lacinijs sinuato hederaceo, Lob.
Sonchus 4. lævis alter, Lugd.
Sonchus lævior vulgaris, Clus. hist.
an Lactuca montana, Cæsalp.
Sonchus sylvaticus 4. Tab.

Major & minor reperitur.

IV. Sonchus lævis minor paucioribus lacinijs.
Sonchus lævis latifolius, Tab. Ger.

Est angustioribus folijs in incultis: latioribus in vinetis.

V. Sonchus lævis angustifolius.
Sonchus lævis Matthioli, apud Lob. ico.
Sonchi genus, terra crispa, Gesn. hort.
Terracrepulus in Hetruria, Cæs.
Crepis Dalechampij, Lugd.

VI. Sonch. angustif. maritim. qui 4. in Prod.

Sonchus montanus.

I. Sonchus lævis laciniatus cæruleus, vel Sonchus alpinus cæruleus.
Intybus πλατύφυλλος Harcynica, Thal.
Sonchus lævis flore cæruleo, Clus. pan. & Sonch. lævior Austriac. cæruleo flore, Eid. hist.
Sonchus cæruleus & Sonchocichoreum, Cam. in Matth.
Sonchus cæruleo flore, Eid. hort. (qui duum generum dicit.) & Ger.
Sonchus lævis 4. flore cæruleo, Tab.
Floribus etiam albis Thalius notavit.

II. Sonchus lævis laciniat. lut. mont. major.
Sonchus Dendroides Dalechampij, Lugd.

III. Sonchus lævis laciniatus luteus minor: qui 5. in Prod.

Sonchus hirsutus sive villosus.

I. Sonchus villosus luteus major.
Sonchus lanatus Dalechampij, Lugd.

Magnitudine variat, caule aliquando sesquicubitali, cubitali & pedali.

II. Sonch. villos. lut. minor: hic 6. est in Prod.

III. Sonchus latifolius leviter hirsutus.
Cichoreum syl. alterum ἀπικρὶς, sive Cichoreum dulce, Colum.

Soncho affinis Lampsana vulgò, sed malè.

I. Soncho affinis Lampsana domestica.
Chrysolachanum Plinij, Ruel.

Lampsa-

Lampſanam negant, Adverſ.
Lampſana, quibusdam Napium, Dod. gal.
Sonchis cognatum, Geſn. hort.
Cichorium vel Sonchi genus, Eid. col.
Lampſana, Ad. Lob. Dod. Lugd. Thal. Cam. cui & Papillaris in Pruſsia.

Sonchus ſylv. 1. Tab. & 3. Eid. ico.
Sonchus ſylvaticus, Ger.
Folijs aliquando prorſus integris, aliquando in lacinias aliquot diſſectis, Thalius notavit.

II. Soncho affinis Lampſana ſylvatica.
Sonchus ſylvaticus 2. Tab.

INTYBVS SIVE ENDIVIA, CICHOREVMVE ejusque ſpecies.

Soncho ſubjungit Dioſcorides, l.2.c.260. Σέριν, cujus verba ſic interpretamur: Seris duum generum, quorum ſylveſtris Picris, & Cichorium vocatur: quæ verò ex hac latioribus eſt folijs ſtomacho commodior eſt hortenſi: Et hujus etiam duæ ſpecies ſunt, quarum hæc lactucæ ſimilior & latifolia: altera verò anguſtiore eſt folio & amaro. Intubi meminit Theoph.7. hiſt.7. inter olera numerando, & univerſa genera Intyborum amara dixit, 2.cauſ. plant.7. Cichoreæ quoque mentio 7. hiſt.9. uti & Intybi erratici 1. hiſt.15. Plinio, l.20. c.8. Intubum erraticum Ambugiam appellavêre: in Aegypto Cichoriam vocant, quod ſyl. ſit, ſativum autem Serin, quod eſt minus & venoſius. Et ſyl. genus alij Hedypnoida vocant, latioris folij. Seris & ipſa Lactucæ ſimilima duorum generum eſt: ſylveſtris melior, nigra iſta & æſtiva; deterior hyberna & candidior.

I. Intybus ſativa latif. ſive Endivia vulgaris.
Seris domeſtica latifolia, Dioſcoridi.
Intubum & Seris hyberna, Plinio.
Scariola Arabum interpretibus.
Cichorea ſativa, Trag.
Intubus, Tur. major, Matth.
Intubum ſativũ latif. Fuch. Dod. gal. Lob. Lug
Intybum ſativum, Cord. in Dioſc. Dod. Ger.
Intybum latifol. Italicum, Geſn. hort.
Cichorium ſativum, Eid.
Intybus hortenſis, Lac.
Seris hortenſis altera, Ang.
Intybus ſativa major, Caſt.
Seris (ſive Endivia alba) Geſn. hort. Lob. ico.
Seris ſive Intybum ſativum latifolium, Ad.
Endivia, Geſ. hor. cui & Hypochœris Theoph. hortenſis, Cam.
Intyb. major ſativa, ſive Cichor. domeſtic. Tab.
Florib. eſt cæruleis, rarò cãdidis, ut & minor.

II. Intybus ſativa anguſtifolia.
Intubus ſive Endivia minor, Matth.
Intybum ſativum anguſtifol. Fuch. Dod. gal. Lugd. qui & Dod. & Matth. figuram habet.
Intybus hortenſis alter, Lac.
Intybum anguſtif. Scariola aliquibus, Geſ. hor.
Cichorium ſativum, Cord. hiſt.
Cichorium anguſtifolium, Lon.
Seriola, aut Endiviola, Ad.
Intybus minor 1. & Intyb. minus album, Tab.
Serium, Cichorium ſativum minus, Eid. ico.
Intybum ſyl. & Intyb. ſyl. latifolium, Ger. ico.
Intybus ſativa minor, Caſt.
an Cichorium Romanum Cæſalp. cui Apate Theoph. quia ſemina nigra habet.

III. Intybus criſpa: Matth. Tab.
Seris ſive Intybus criſpa, Ad.
Intybum criſpum, Lugd.
Endivia criſpa, Ger. Romana criſpa, Cam.

CICHORIUM.

I. Cichorium ſativum.
Seris ſylv. quæ colitur & ſativa dicitur, Ang.
Seris, Lob.
Cichorium domeſticum, Matth. Caſt.
Cichorium hedypnois, Lac.
Cichorium ſativum cæruleum, Ad. Lob. ico.
Cichorium latioris folij, Dod.
Cichorium ſativum latifolium, Lon.
Intubum ſyl. latifolium, Lugd.
Cichorium ſativum duplici figura & album ſativum, tres fig. apud Tab. & Ger. ſub ſativo, ſativo latifolio, & ſylv.

II. Cichorium ſylv. ſive Officinarum.
Seris πικρὶς Dioſcoridi: cichorea Theoph. πικρὶς
Amarugo Gaza vertente, Theoph.
Intubum erraticum, Plinio.
Solſequium, Brunſ.
Cichorea, Trag. ſylveſtris, Matth.
Seris ſylv. Ang. Lob. Seris picris, Lob. ico.
Seris ſylv. picris, Cichorium, Ad.
Cichorium ſyl. Geſ. col. Dod. Caſt. agreſte, Lon.
Intybum agreſte, Er. Cord. Geſn. hor. ſylv. Fuch. Dod. gal. (cui & Ambubeja) Cord. Dioſc. Thal.
Intubum ſylv. anguſtifol. Matthioli, Lugd.
Hyppochæris Dalechampij, Lugd.
Cichorium, Lac. Cord. hiſt. Cæſ. Tab.
Hieracium latifolium, Ger. ico.
Duplex eſt, alterum folio prorſ. integro, unciarum

ciarum duarum quandoq; latitudine: alterum, in lacinias diviso, Thal. At hujus floris color communiter cæruleus, est & candido & roseo: aliquando caulis latitudinem digitorum quatuor acquirit.

III. Cichorium spinosum, quod in Matthiolo, Tabernæmontano emaculato, & in Prodromo, addita figura descripsimus.
Cichorium spinosum Creticum Belli, Ponæ.
Cichorium spinosum, vulgò γαμυαγάϛι, h.e. Hydriæ spina, Belli in ep. 4. ad Clus. (hist.
Chondrillæ genus elegans cæruleo flore, Clus.

Cichorium syl. luteum,

I. Cichorium pratense luteum hirsutie asperum, vel Hieracium hirsutum folijs caulem ambientibus.
Cichorea 3. sive lutea, Trag.
Hieracium prat. asperum, Gesn. col.
Cichorium luteum, Tab. Ger.
Intybus syl. seu Cichorium syl. fl. luteo, Thal.
Lactariola altera, Cæs.

Variat: nam aliud folijs est integris, aliud divisis: illud, quadruplex est: 1. caule & folijs spinulis horret: 2. folia infernè aspera, supernè glabra in ambitu exasperata: 3. folijs angustioribus asperis: 4. caule brachiato folijs palmaribus, in ambitu profundè, ut Dentis leonis, divisis: ut Thal. monet. flore albo notavit, Tab. & Cichorium luteum 2. facit.

II. Cichorium prat. hirsutum vesicarium.
Cichorium sylv. vesicarium pratense, Colum.

III. Cichorium montanum angustifolium hirsutie asperum.
Hieracium intybaceum asperum, vel 9. Tab.
Hieracium asperum, Ger.

IV. Cichorium prat. luteum lævius.
Hedypnois Plinij, Dod. gal. Ad. cui & Cichorium luteum, Lob. cui & Aphaca, Theoph.
Dentis leonis 3. species, Dod. Tab.
Aphace Dalechampij, Lugd.
Endivia syl. Cæs.
Dens leonis cichorizata, Ger.

Dens Leonis.

I. Dens Leonis latiore folio.
Aphaca ex olerũ genere, Theoph. 7. hist. 7. & 10.
Aphace, Plin. lib. 21. cap. 15. & 17. & Hedypnois, Plin. lib. 28. cap. 8.
Dens leonis, Brunf. Matth. Dod. Lob. (& corona & caput Monachi) Tab. Ger.
Hieracium maj. Trag. parvum, Cord. in Diosc.
Hieracium minus, Gesn. hort.
Hedypnois major, Fuch.
Chondrilla Galeni, Ang. quibus, Taraxacon.
Chondrilla altera & rostrum porcinum, Dod. gal. Thal.
Dens leonis vulgi, sive Urinaria, Ad.
Taraxacon minus, Lon.
Aphaca, Cæsalp.
Hedypnois Dalechampij, Lugd.

Habetur & major & media quæ vulgatior est: folio acutiore, aliquando obtuso.

II. Dens leonis angustiore folio.
Aphaca angustioris folij, Cæs.

III. Dens leonis asphodeli bulbulis.
Cichorium Constantinopolitanum, Matthiol. Cast. Lugd. sic à Matthiolo appellatum, Colum.
Dens leonis Monspeliensium, Ad. Lob. ob.
Chondrilla altera Dioscoridis, Lob.
Dens leonis altera, Tab.

IV. Dens leonis latifolium caulescens, qui 1. est in Prod.

V. Dens leonis tenuissimo folio: qui 2. in (Prod.
Hieracium fœtidum 3. Colum.

VI. Dens leonis minor folijs radiatis: 3. in (Prod.
an Trinciatella, Cam.

VII. Dens leonis minus aspero folio: hic 4. in Prod.

VIII. Dens leonis minimus.
Cichorium syl. pumilum sive Hedypnois, Clus. cur. post.

HIERACIVM EJVSQVE SPECIES.

I'Εράκιον Dioscoridi, l. 3. c. 72. Latinis Accipitrina, ab accipitre, qui ἱέραξ, nomen habet. (Hieracia ab alijs Plinio) quoniam accipitres scalpendo eam succoq; oculos tingendo, obscuritatem cùm sensere discutiant, Plin. l. 20. c. 7. ubi inter Lactucam sylvaticam refert, & cum ea confundit: dicitur & Σογχίτης.

Genera: magni & parvi Diosc. meminit: recentioribus plures sunt differentiæ.

Hieracium dentis leonis folio acuto.

I. Hieracium majus folio Sonchi, vel Hieracium Sonchites.
Intybus sylv. 2. acutis folijs, Trag.
Hieracium majus, Matth. Fuch. Dod. gal. Lac. Tur. (sub Hippoglossi figura) Ad. Lob. Cast. Thal.
Hieracium latifolium majus, Cam.

Taraxa-

Taraxacon majus, Lon.
Hieracium minus Dalechampij, Lugd.
an Hieracium magnum, Cæs.

Aliquando folio asperiore inter segetes repetitur: communiter erectum: nonnunquam reclinatum.

II. Hierac. majus folio Sonchi angustiore.
Hieracium alterum, Dod.

III. Hieracium majus folijs Sonchi semine curvo.
Hieracium majus Creticum sativum, Ges. hor.
Hierac. Cretic. pro Endivia lutea missum, Cam.

IV. Hieracium majus erectum latifolium caule aspero.

V. Hieracium majus erectum angustifolium caule aspero.

Huic ut & priori, aliquando prima folia obtusa sunt.

VI. Hieracium majus erectum angustifolium caule lævi.
Hieracium majus Dioscor. Tab. Ger.

VII. Hieracium dentis leonis folio, flore suaverubente.
Hieracium Apulum, suaverubente flore, Colum.

VIII. Hieracium dentis leonis folio monoclonon subasperum.
Hieracium intybaceum, vel 6. Tab.

Variat: culmo unico nudo ex radice: rarissimè culmo bipedali ramoso, subaspero, cujusmodi in Italia reperitur.

IX. Hieracium dentis leonis folio monoclonon glabrum.

X. Hieracium minus glabrum, folijs eleganter virentibus: hoc 2. est in Prod.

XI. Hieracium asperum flore magno dentis leonis.
Hieracium folijs & floribus dentis leonis bulbosi, Lob. ico.
Viperea vel Scorzonera Italica, Cast. ico.

XII. Hieracium dentis leonis folio hirsutie asperum minus laciniatum.
Hieracium alterum saxat. montan. Colum.

XIII. Hieracium dentis leonis folio hirsutie asperum magis laciniatum: quod in Prod. 1. est.

XIV. Hieracium hirsutum ferè umbellatum.
Hieracium nonum, Clus. hist.

Hieracium dentis leonis folio obtuso.

I. Hieracium dentis leon. folio obtuso majus.
Hieracium minus primum, Dod. gal.
Hieracium longius radicatum, Ad. Lob. Ger.
Hieracium 3. Dod.
Hieracium macrorrhizon, Tab.
Apargia Dalechampij, Lugd. quoad descript.

II. Hieracium dentis leonis folio obtuso minus, flore magno: hoc 3. in Prod.

III. Hieracium dentis leonis folio floribus parvis: quod 4. in Prod.

IV. Hieracium dentis leonis folio bulbosum: hoc 5. est in Prod.

V. Hieracium minus dentis leonis folio subaspero.
Hypochæris. Porcellia, Tab. Ger.
Hieracium pumilum 4. Colum.

VI. Hieracium minus dentis leonis folio oblongo glabro.
Hyoseris altera vel angustifolia, Tab.

VII. Hieracium minus flore ex albo carneo.
Hieracium parvum Creticum, Clus. hist. ap. 1.

VIII. Hieracium minus folio subrotundo.
Hieracium minimum vel 8. Clus. pan. in hist. 9. icone, at descriptione 11.
Hyoseris latifolia vel mascula, Tab.
Hyoseris mascula, Ger.

Variat ratione loci: nam in siccioribus natum minus est, quemadmodum Clusius pingit: at locis lætioribus, pluribus est caulibus palmaribus.

an Hieracium minus Hyoseridis latifoliæ facie, Eyst. Sed hoc semen papposum fert.

IX. Hieracium Bæticum, Clus. in cur. post.

Hieracium Chondrillæ folio.

I. Hieracium maximum Chondrillæ folio asperum: quod 7. est in Prod.

II. Hieracium Chondrillæ folio hirsutum.
Hieratium folijs & facie Chondrillæ, Lob. ico. Camer.
Hieracium 11. Tab.

Variat: in German. hirsutius & majus, Monspessuli minus & lævius: at utrobiq; folijs laciniatis: in Italia & minus & lævius, & folijs solùm dentatis, provenit.

III. Hieracium Chondrillæ folio glabrum.
Hieracium 5. sive aphacoides, Tab. Ger.

IV. Hieracium Chondrillæ folio glabro radice succisâ, majus.
Hieracium minus, Trag. Ang. Matth. Fuch. Lac. Ges. Cast. Tab. minus alterum, Dod. gal.
Succisa tertia, Trag. hirsuta folia tribuit.
Hieracium minus præmorsâ radice, Ad. Lob.
Hieracium 4. Dodon.

Sonchus,

Sonchus, Lon.
Picris Dalechampij, Lugd.
Hieracium leporinum, Ger.

Variat foliorum incisuris profundioribus, & hoc Hieracium nigrum, Tabern. & Ger. (quod Hieracium folijs Coronopi dici posset) nominant: vel minus profundis.

V. Hieracium Chrondrillæ folio glabro radice succisâ, minus.
Lagopus 3. vel Lactuca leporina, Trag.
Lactuca leporina Apuleij, Ang.
Hieracium quintum, Dod.
Apargia Dalechampij, Lugd.

At si quis 4. & 5. solùm magnitudine, foliorum latitudine, & angustiâ differre velit, facilè assentiar.

Hieracium Intybaceo folio.

I. Hieracium intibaceum flore luteo: hoc 10. in Prodr.

II. Hieracium intybaceum flore magno albido: hoc 11. est in Prod.

III. Hieracium intybaceum flore ex purpura rubentibus.
Hieracium intybaceum 10. Clus. hist.

Hieracium Cichoraceo folio semine adunco.

I. Hieracium capitulum inclinans semine adunco.
Hieracium facie hedypnois, Lob. ico.
Rhagadiolus, Cæs.

Magnitudine & parvitate, folijs magis minúsve sinuosis, ad agros Monspelienses variat: & in hortum translatum asperitatem penè amittit.

II. Hieracium siliquâ falcatâ.
Hieracium Narbonense falcatâ siliquâ, Lobel. Lugdun.
Rhagadiolus alter, Cæs.
Hieracium Monspeliac. & Narbonense, Tab.
Hieracium falcatum, Ger.

Quod Monspelij crescit, folijs est latioribus: quod Patavi, angustioribus, à quibus Sonchus stellatus, Chondrilla stellara, & Cichorium stellatum nominatur.

III. Hieracium proliferum falcatum: quod 12. in Prod.
Hieracium calyce barbato, Colum.

IV. Hieracium minimum facultatum: quod 13. in Prodr.

Hieracium montanum hirsutum.

I. Hieracium echioides capitulis Cardui benedicti.
Hieracium montanum folio Cycopsis, Ad.
Buglossum echioides luteum Hieracio cognatum, Lob. ico.
Buglossum luteum, Cam. Ger.
Hieracium echioides, Tab.

II. Hieracium mont. rapifolium: quod 14. in Prod.

III. Hieracium alpin. asperum conyzæ facie.
Hieracium Britann. vel 4. Clus. pan. & hist.

IV. Hieracium mont. dentis leonis folio incano, vel laciniatum lanuginoso folio.
Hieracium mon. laciniaro folio, vel 7. Clus. pan.
Hieracium 8. folio hedypnoidis, Eid. hist.
Hierac. mont. angustif. folijs Cichoraceis, Tab.
Hieracium 7. Clusij, Ger.

V. Hieracium alpinum folijs dentatis flore magno: quod 15. in Prod.

VI. Hieracium alpinum latifolium hirsutie incanum flore magno.
Hieracium 1. latifolium, Clus. pan. & hist. Ger.
Hieracium phlomoides, Tab.
Hieracium latifolium Pannonicum, Cam.
an Pilosella major Gallorum, Thal.
an Costa, Cam.

Folio est interdum sinuoso, interdum laciniato: maculis aliquando lividis insignitis, plerumq; carentibus.

VII. Hieracium alpinum latifolium villosum magno flore.
Hieracium alpin. hirsuto folio, vel 5. Clus. pan.
Hieracium 5. villosum, Eid. hist.
Hieracium latifolium montanum, Tab.
Hieracium 5. Pan. Cam. 5. Clusij, Ger.

VIII. Hieracium ramosum magno flore: quod 16. in Prodr.

IX. Hieracium montanum hirsutum ramosum parvis floribus.

X. Hieracium alpinum non laciniatum flore fusco: quod 17. in Prod.
Hieracium Germanicum 1. Colum.

XI. Hieracium hortense floribus atropurpurascentibus: quod 18. in Prod.
Hieracium latifolium peregrinum phlomoydes, Eyst.
Pilosella major quibusdam.

XII. Hieracium pumilum saxatile asperum radice præmorsa: quod 19. in Prod.

an Hie-

XIV. Hieracium mont. lanuginosum laciniatum parvo flore: quod 20. in Prod.

XV. Hieracium alpinum pumilum folio lanuginoso.
Hieracium pumilum 2. Colum.

XVI. Hieracium montanum angustifol. nonnihil incanum.
Hieracium mont. vel 6. Clus. pan. & hist. Cam.
Hieracium montanum angustifol. 2. Tab.
Hieracium 6. Clusij, Ger.

Variat folijs magis minúsve incanis, ijsque integris vel minimum laciniatis: est & tertia folijs integris, atrovirentib. minimeq; incanis.

Hieracium montanum glabrum.

I. Hieracium mont. latifol. glabrum majus.
Hieracium montanum majus latifolium, Tab. sub Chondrilla Hispanica, Ger. ico.

II. Hieracium montanum latifolium glabrum minus.
Hieracium montan. latifol. minus, Tab. Ger.

III. Hieracium alpinum pumilum chondrillæ folio: quod sub 7. in Prod.

IV. Hieracium Tragopogonis folio.
Scorsonera 4. Clus. pan.
Hieracium 7. vel pumile, Eid. hist.

V. Hieracium capillaceo folio: quod 21. in Prodr.

Hieracium Murorum, Pulmonaria Gallis dicta.

I. Hieracium murorum folio pilosissimo.
Alsine seu Auricula muris major, Trag.
Pulmonaria Gallica, Scopa regia fortè Plinij, Gesn. hort.
Sideritis Plinij latissimo folio, Eid.
Pulmonaria Gallor. flore Hieracij, Ad. Lob. Clus. hist. Lugd. cum figura Carthon.
Pulmonaria Gallica sive aurea, Tab.
Corchorus Dalechampij, Lugd.
Lactariola, Cæsalp.

Variant in pictura; Tragus, Lugd. & Tab. folijs subrotundis & pilosis: at Lobelius, glabris & oblongis pingit: sic folia quandoque parte inferna rubent: aliquando albis maculis aspersa, conspiciuntur.

II. Hieracium murorum laciniatum minus pilosum.
Pulmonaria Gallica fœmina, Tab.
Lobelij figura melius huic, quam præcedenti convenit.

Hoc folio est modò latiore, modò angustiore, & hæc
Pulmonaria Gallica tenuifolia, Tab. dicitur.

III. Hieracium murorum angustifolium non sinuatum: quod 22. in Prod.

Hieracium pratense.

I. Hieracium profundè sinuatum pubescens: quod 21. in Prod.

II. Hieracium pratense latifolium non sinuatum majus.
Intybus ἀφυλλόκαυλος major, Thal.

III. Hieracium prat. latifol. non sinuatum minus.
Intybus ἀφυλλόκαυλος minor, Thalio.

Hieracium fruticosum.

I. Hieracium fruticosum latifolium folijs dentatis glabrum: quod 22. in Prod.
Hieracium majus latifol. vel 2. Clus. pan. & hist.
Intubi 6. species, Thal.

Hoc etiam caule graciliore & folijs angustioribus, in reliquis conveniens, reperitur.

II. Hieracium fruticosum latifol. hirsutum.
Erinus, Matth.
Basilicum aquaticum, Cast.
Hieracium frutescens latifol. polyanthos, Eyst.

Variat: 1. folijs uncias quinq; longis, sesquiunciam latis, subrotundis, dentatis & asperis, quemadmodum Patavij provenit, & à Guilandino, Militaris Galeni & Lactaris Plinij, dicebatur, 2. folijs est multò longioribus, angustiorib. parum dentatis, molli lanugine pubescentibus, quod apud nos reperitur, licet rarius.

III. Hieracium fruticosum subrotundo folio: quod 25 in Prod.

Hieracij foliati nomine D. Jungerm. misit.

IV. Hieracium fruticosum angustif. majus.
Hieracium Sabaudum, Ad. Lob. Lugd.
Hieracium alterum grandius, Lob. ico. Cam.
Hieracium primum, Dod.
Hieracium majus angustifol. vel 3. Clus. pan.
Hieracij 3. genus alterum angustif. Eid. hist. ico.
Intubi 7. species Thal.
Hieracium montanum angustifolium 1. Tab.
Hieracium intybaceum, Ger. ico.

Caule est aliquando magis, aliquando min. aspero, folijs magis minúsve crenatis, longioribus & angustioribus, brevioribus, & latiorib.

V. Hieracium fruticosum minus: quod 26. in Prodr.

CHONDRILLA ET EJUS SPECIES.

Χονδρίλλη ἡ κιχώριον Diosc. l. 2. c. 161. dicitur: & propter formam, quibusdam Seridis agrestis species. An fortè apud Theoph. 7. hist. 9. & 11. Ἀπάτη, Fraus Gaza.

Genera duo Dioscoridi: Plinius, l. & c. 22. unius meminit.

Chondrilla lutea.

I. Chrondrilla juncea viscosa arvensis: quæ prima Dioscoridis.
Cichorea procera vel 5. Trag.
Chrondrilla, Tur. altera, Cord. in Diosc.
Condrilla viminea viscosa vinearum. Ad. Lob. ico. Lugd.
Cichoreum syl. luteum, Dod.
Condrillæ species in collibus & vineis, Cæs.
Condrilla viminalibus virgis, Clus. hist.
an Chondrilla Bellonio.
Chrondrilla juncea, Tab. Ger.
Chrondrilla prima Dioscoridis, Colum.

II. Chrondrilla viminea viscosa Monspeliaca: quæ 1. in Prod.

III. Chrondrilla viscosa caule foliis obducto.
Chond. saxatilis viscosa caule κνημιδοφόρῳ, Col.

IV. Chrondrilla viscosa humilis: quæ 2. in (Prod.

V. Chondrilla viscosæ affinis.
Ixopus, Cord. hist.
Seris longifolia Mutoni, an Chrondilla altera Dioscor. Lob. ob. quid est?

VI. Chondrilla bulbosa. sive Chondrilla 2. (Diosc.
an πτερίδιον, Theoph. 1. hist. 11.
Chondrilla pusilla marina lutea bulbosa, Ad. Lob. ico.
Cichorium bulbosum Dalechampij, Lugd.
Cichorium strumosum Myconi, Lugd.
Herba terræ crepolæ similis. Cæs.
an Chrondrillæ 2. species, cui florem purpureum tribuit, Ang.
Condrilla altera Diosc. putata, Clus. hist.
Chondrilla altera Diosc. Clus. hist. Columb.
Chondrilla marina, Tab. Ger.

VII. Chondrilla bulbosa major & ramosa.
Condrilla secunda, Cæsalp.
Hæmorrhoidalis, Cast.

VIII. Chond bulbosa Syriaca foliis latiorib.
Chond. alterius aliud genus, Rauvv. Clus. hist.
Chondrillæ aliud genus, Diosc. Lugd.

IX. Chondrilla bulbosa, Cyriaca foliis angustioribus.
Chondr. Diosc. altera, Rauvv. Lugd. Clus. hist.

X. Chondr. verrucaria fol. cichorij viridibus.
Cichorium verrucarium, Matth. Cast. Clus. hist.
Zacintha Matth. ico. Cast. Lugd.
Verruca Condrilla, Ad.
Verrucaria, Seridis species, Ges. hort.
Chondrillæ species in ruderibus, Cæs.

XI. Chondrilla foliis Cichorei tomentosis.
Chondrilla prior, Diosc. legitima, Clus. hisp. (& hist.
Chondrilla verrucaria, Lob. Lugd.
Chondrilla prior, Dod. Clus. Lugd.
Hieracium magnum Dalechampij, Lugd.
Chondilla græca, Tab.

XII. hondrilla tota hirsuta, Cam. quid?

XIII. Chondrilla prior Matthioli, Cast. & (Lugd.
Chondrilla altera, Lac.
Figmentum ex Cichorio, aliqui existimant.

Chondrilla cærulea & purpurea.

I. Chondrilla cærulea latifolia laciniata.
Chondrilla altera, Matth. Cast. prima, Lac.
Chondrilla prima Cichorio similis, Cord. in (Diosc.
Chondrilla tenera, Eid. hist.
Chondrilla latifolia cærulea, Tab. Ger.
Chondrilla purpurascente flore, Lugd. ico.

II. Chondrilla cærulea altera, Cichorij syl. fol.
Chondrilla cærulea Belgarum, Ad. Lob.
Chondrilla, Dod. gal. altera, Eidem.
Apate Dalech: Lugd.
Chondrilla cærulea & alba, Tab.
Chond. cærul. & lutea, Ger.
Chond. cæruleo floro, Caccialepore Italis, Cam.
Chondrilla, Cæs. & prima, Ang.
Flore est cæruleo, rarius albo.

III. Chondrilla foliis laciniatis serratis purpurascente flore.
sub Superba recẽtiorum anonymos habent Ad.
Chondrilla rara purpurante flore semine nitido deciduo, Lob.
Chondrilla rara purpurea Lobeli, Lugd.
Chondrilla Hispanica Narbonensis, Tab.
Senetio Carduus Apulus, Colum.
In hortis latioribus est foliis, ut Tab. pingit; Columnæ optima est, prout spontè provenit.

IV. Chondr. purpureo flore, radice crassa, Jaceis congener, Cam. quid?

V. Chondrilla purpurascens fœtida.
Chondrilla rubra fœtida, Eyst.
In Phy opinace & in Prod. pro 3. descripta.

VI. Chondrilla cærulea cyani capitulo.
Sesamoides parvum, Matth. Cast. Cam. Tab. Ger. minus Matthioli, Lugd.

Coronopus quidam flore cæruleo, Gesn. col.
Sesamoides parva Diosc. Ad. Lob.
Chondrillæ species tertia, Dod.
Catanance quorundam, Lugd.

Cyanus forsan Plinij, Colum.
VII. Chond. cærulea cyani capitulis altera.
Sesam. parvũ fl. magis completo, Cam. ad Matt.
Chond. Sesam. dicta cærulea fl. completo, Eyst.

SENETIO EJUSQUE SPECIES.

Senetio ἠριγέρων Dioscoridi, l. 4. c. 97. quasi Vernus senex quòd flores Vere capillorum ritu canescant, & in lanuginem abeant. Theoph. 7. hist. 7. inter olera & intubacea numerat: quod per totum annum penè assiduò germinet floris productione, 7. hist. 10. semper enim alterum alteri succedens, tempora omnia occupat, idq; propter alimenti quandam mediocritatem, ut loquitur 1. caus. plant. 27. Plinio, l. 25. c. 13. Erigeron, quod à nostris vocatur Senecio. At nullas differentias, Theoph. & Diosc. proponunt. Plinio vero monente quidam & alterum genus fecere, non quale esset demonstravere.

I. Senecio minor vulgaris.
Erigerum, Dioscoridis ac Plinij.
Verbena fœmina, Brunf. qui in postremâ editione se errasse fatetur.
Senecio vulgaris & 1. & Herbulum Trag.
Senecio minus Matth. Fuch. Tur. Cord. in Diosc. Ang. Gesn. hort. Lac. Lon. Ad. Lob. Lugd. Cæs. cui & Carduncellus. Senecio minor, Cast.
Erigeron secundum, Dod. gal. minus, Eid.
Senecio 1. Tab. sub Erygero tomentoso, Ger. ico.
Erigeron seu Senetio vulgaris, Thal.
II. Senecio minor latiore folio sive montana.
Senetio in montibus, Cæs.
Senecio 2. vel montana, Tab.
Erigerum, Ger.
III. Senecio incanus pinguis.

Erygeron primum, Dod. gal. majus, Eid.
Senecio fœtidus, Gesn. hort. Lugd.
Erygeron tomentosum alterum, Lob.
Erigeron fœtidum seu majus, Thal.
Jacobæa 1. vel Pannonica mollior, Clus. pan.
Jacobæa Pannonica 1. Eid. hist.
IV. Senecio hirsutus.
Senecio 2. Trag. Aphaca, Theoph.
Erigerum tertium, Aphace, Theoph. Thal. Dod.
Erygeron tomentosum & Senecio incana, Lob.
Senecionis species Dodonæi, Lugd.
Senecio tomentosa 3. Tab.
V. Senecio ambrosiæ odore.
Senecio flore odorato, Cam.
VI. Senecio folio non laciniato.
Senecionis genus Myconi, Lugd.

JACOBÆA ET EJUS SPECIES.

I. Jacobæa vulgaris laciniata. (Lon.
Flos S. Jacobi, Brunf. Trag. & Senetio major,
Senecio major sive flos S. Jacobi, Matth. Cast.
Lugd. qui & Fuch. & Matth. figuram habet.
Herba S. Jacobi, Fuch. Cæs.
D. Jacobi herba vel flos, Gesn. col.
Jacobæa, Dod. Ger. vulgaris, Clus. hist.
Jacobæa Senecio, Ad. Lob.
Herba Jacobæa, Tab.
Artemisia πολύκλωνος Dodonæi, Thal.
Variat folijs: alterius sunt instar Erucæ laciniata: alter. ad Raphani fol. accedunt, sed minus hirsuta: tert. querc. tenuifol. instar divisa sunt.
Senecio major, Cam.
II. Jacobæa subrotundo min. laciniato folio.
Verbasculum minimum, Lugd.
III. Jacobæa maritima.
Jacobæa marina, vel Chrysanthemum, & Artemisia marina neotericorum, Ad. Lob. ico.
Cineraria, Dod. Lug. Cæs. (cui Artemis. 1. Diosc.)
Jacobæa maritima Penæ, Lugd. (Cam.
Eruca cinerea, Eid.

Achavon abiat, id est, Artemisia alba, Alpin.
IV. Jacobæa incana altera.
Jacobæa marina, Dod. gal. Lugd.
Jacobæa altera, Dod.
Cineraria marina, Eyst.
Eandem cum præcedenti dicerem, nisi Dodonæus edit. lat. à Cineraria distingueret: & in Eyst. horto, à Cineraria Lobelij alia dicitur.
V. Jacobæa marit. sive Cineraria latifolia.
In Phytopinace, & sub 1. in Prod. descripta.
VI. Jacobæa alpina laciniata fl. buphthalmi.
Jacobæa 3. Clus. pan. & Jacobæa Pannon. 3. latifolia 1. Eid. hist.
VII. Jacobæa alpina folijs subrotundis serratis.
Conyzæ alpinæ genus, Gesn. hort. & fract.
Conyza montana, Gesn. col.
Jacobæa latifolia altera, Clus. pan.
Jacobæa 4. vel latifolia 2. Eid. hist.
VIII. Jacobæa mont. lanuginosa angust non laciniata.
Jacobæa Pãnonica 2. Cl. pan. & hist.
IX. Jacobæa rotundif. incana: quæ 2. in Prod.

CASPARI BAUHINI
PINACIS THEATRI BOTANICI
LIBER QUARTUS.
SECTIO PRIMA.
TANACETUM; PARTHENIUM; CHRYSANTHEMUM; BUPHTHALMUM; CHAMÆMELUM; COTULA.
TANACETUM EJUSQUE SPECIES.

Tanacetum, fortè a Tanaeco quo nomine Parthenium appellatum fuisse. Plin.l.21.c.30 testatur: Parthenion microphyllon fortè Hippocratis, Hermolao. Ἀρτεμίσια λεπτόφυλλ@ Dioscoridis l.3.c.128. quibusdam videtur, nobis non item.

Tanacetum odoratum.

I. Tanacetum vulgare luteum.
Tanacet. Matricariæ 2. species & Parthenium, (Brunf.
Tanacetum vulgare, Trag. Eyst.
Tanacet. Matth. Gesf.hor. Lon. Dod Cæs. Ger.
Tanacetum citrin. Thal. maj. Dod.gal. (fol.
Artemisia tenuif. Fuch. in ic. monoclonos, Fuch.
Ambrosia Amato: recentiorum, Cord. in Diosc.
Athanasia vulgaris, Lac.
Tanacetum millefolij folijs, floribus Abrotani fœminæ, aut Agerati, Ad. Lob.
Athanasia seu Tanacetum, Lugd. Cast.
Artemisia Dioscoridis, Tab.
Flore est luteo, rarius albo, & dicitur Artemisia flore albo, Taber.

II. Tanacetum folijs crispis.
Tanacetum argutioribus fimbrijs, Ad.
Tanacet. specios. cristat. Anglic. Lob. Lug. Eyst
Tanacetum crispum, Dod. crispum & Anglicum, Cam. in Matth & hort Ger.
Artemisia sativa Anglica, Tab.

III. Tanacetum minus album odore camphoræ, sive Achillæa, Diosc.
Millefolium nobile & stratiotes vera, Trag.
Achil. Mat. Lac. Cord. in Diosc. & hist. Thal. Cast.
Millefolium stratiotes, & Stratiotes, Gesf. hor.
Achillea sive millefolium nobile, Tab. Ger.
Tanacet. minus, Dod. candidis florib. Lob. Lug.
Achillea sideritis, Lugd.
Scopa regia Plinij, Dalech. in Plin.
Floribus candidis, purpureis & aurum æmulantibus, Matthiolo.

IV. Tanacetum alpinum odoratum.
Iva moschata Rhætis, Tanaceto cognata herbula, Gesf hort.
Tanacetum parvum alpinum, Lugd.

Tanacetum inodorum.

I. Tanacetum mont. inodor. minore flore.
Sideritis 3. Matthioli, quoad folia, & Lugd.
Tanacet. inodor. Dod. Ger. fl. bellidis maj. Eyst.
Tanacetum non odorum sylv. Ad.
Tanacet. inodor. 2. Clus. pan. & hist. (Lob.
Tanacet. non odor. perperam sideritis Italorum,
Tanacetum album seu χόσμον, Thal.
Athanasia Leucanthemos, Lugd.
Tanacetum Leucanthemum, Tab.

II. Tanacetum inodorum flore majore.
Tanac. inodor. 1. vel ampliore fl. Clus. pa. & hist.

TANACETUM AFRICANUM.

Plantam hanc aliqui Othonnam Diosc.l.2.c.213. & Plin l.27.c.12. alij majorem quidem Othonnam, minorem vero Argemonem Diosc.l.2 c.208. & Argemoniam, l.25.c.9. alij Lycopersicum Galeni: alij Caltham Plin.l.21.c 6. quam gravis odoris dicit: alij Petilium florem Plin.l.21 c 8. suspicantur: alij ad Chrysanthemi genus referunt, ut Matth. Afric. vel Tunetanus flos dicitur eò quòd primùm hic flos in German. fuerit illatas, quando Carol. V. Imp. ad Tunetum victoria potitus est; cum in Africa spontè proveniat. Tanacetum appellare lubet.

I. Tanacet. sive flos African. major flore pleno. an Othonna Dioscoridis & Plinij.
Caryophyllus Indicus major, Matth. Lugd.
Flos Africanus major, Dod. gal. multiplex, Eid.
Rosa Indica magna, Gesf. hort.
Flos & Caryoph. Indic. & Pedua Punica lingua.
Caltha Africana fruticosa, Eid.
Othonna major polyanthos, Ad. Lob.
Flos seu Caryophyllus Indicus major, Cast.
Flos Indiæ vulgo, Othona veterum, Cæs.
Flos Indicus major flore pleno, Cam.
Flos Africanus major aureus multiflorus, Tab.

Flos

Flos Africanus major polyanthos, Ger.
Caryoph. Indic. fl. multip. luteo pleno major, & Caryoph. major Indic. fl. multip. aureo, Eyst.
Caryophylli Hispan. dicti prima varietas, Col

Variat flore, qui aliquando ad Pugni magnitudinem crescit, & in globum colligitur; hinc Svvert. & Bry.
Aphricanus flos max. flore aurantij colore.
Aphricanus major flore pleno: addit Bry.
Caryophyllum Indicum majorem luteum, vel aureum; sic & colore est luteo, pallido, aureo. Aliquando in uno flore observata folia 230 bifida & trifida, & per margines punctis notata.

II. Tanacet. African. majus simplici flore.
Caltha Africana flore simplici, Ges. hort.
Flos Africanus major simplici flore, Lobel. ico. Tab. Ger.
Flos Ind. major flore simplici, Cam.
Africanus flos maximus simplex flore luteo, Svvert Bry.
Caryophylli Hispanici dicti tertia & quarta varietas, Colum.

Variat: colore est croceo, est pallente: petalis octonis, aliquando novenis.

III. Tanac. African. seu flos Africanus minor. an Argemone Dioscorid. Argemonia Plinij.
Caryophylli Indici, Trag.
Flos vel Caryophyllus Indic. minor, Ges. hor.
Caryophyllus Indicus minor, Matth. Ges. col. Lugd. Cast.
Flos Africanus, Dod. Lob. Indian. minor, Lon.
Flos Indianus seu Viola flammea, Fuch.
Tagetes Indica, Eid. Lugd.
Othonna, Lac. Italorum & ocellus African. Ad
Tanacetum Peruvianum, Cord. hist.
Caltha Africana minor flore simplici, Ges. hor.
Viola flammea quibusdam, Eid.
Flos Portugalicus vel Indicus minor, Eid. col.
Pedua Pœnorum, Guil. pap.
Flos Indiæ alter minor, Argemone veter. Cæs.
Flos Africanus minor flore simplici & multiflorus, Tab. Ger.
Flos Ind. minor flore simplici & pleno, Cam.
Caryophyllus Indicus fl. luteo, simpl. minor & Caryoph. Indic. fl. aureo simpl. minor, Eyst.

Variat flore simplici & pleno: quamvis multiplex rarus sit: croceos, melleos & albos reperiri, Amatus scribit; adde & rubros: aliud citius, aliud tardius floret.
Africanus flos simplex & Africanus flos alter pleno flore, Svvert. Bry.
Caryoph. Indic fl. luteo rubescente simp. min. & Caryoph. Indic. plenus fl. luteo rubescente minor, Eyst.
Caryophylli Hisp. dicti altera varietas, Colum.

IV. Tanacetum Africanum minimum sericea hirsutie obsitum.
Caryophylli Hispanici dicti varietas septima & octava, Colum.

Variat flore simplici quinis petalis, & altera polyanthos, Colum.

V. Tanacetum sive Flos Mexicanus flore fistuloso simplici.
Caryoph. Mexican. fistuloso flore simp. Colum.

VI. Tanacetum sive Flos Mexicanus flore fistuloso pleno.
Caryophyllus Mexicanus alter polyanthos fistuloso flore, Colum.

VII. Tanac. African. folijs tenuissimè divisis.
Caryophylli Hisp. dicti varietas nona, Colum.

VIII. Flos Indicus.
Jolo Suchil, id est, flos cordialis, figura & magnitudine cor repræsentans: Joseph. Acosta l. 4. hist. Ind. Occid. cap. 27.

IX. Angiers, Indiæ flores holosericum tactu referentes, inodori aspectu amabiles: Idem.

PARTHENIUM.

Παρθένιον, quasi Virginalis, quod morbis mulierũ uterinis medeatur (hinc vulgo Matricaria) Dios. l. 3. c. 155. cui & ἀμάρακον, ut & Galeno & Aegineta. Plin. & Artemis. l. 25. c. 6. & Mercur. l. 25. c. 5 & huic Parthen. nomen tribuit: at de Matricaria agit l. 21. c. 30. quod in hortorum sepib. flore albo nasci scribit. Unius meminére.

I. Matricaria vulgaris, seu sativa.
Amaracus Galeno & Æginetæ, Crispula Man.
Matricaria, Parthenij 1. species. Brunf.
Artemisia tenuifolia, Fuch. Tab.
Artemisiæ ramosæ altera species, Fuch. ico.
Artemisiæ tenuifoliæ altera species, Thal.
Matricaria, Trag Lon. Dod. Lugd. Cæs. Camer. Ger.
Matricaria nostras. Ad. Lob. fl. simplici, Eyst.
Parthenium, Matth. Dod. gal. Lac. Cord. in Dioscor. Ges. hor. Cast. Thal. 2. Tur.
Amaracus Galeni, Eric. Cord.

II. Matricaria sylvestris flore toto luteo.
Matricaria sylvestris, Trag.

III. Matricaria odoratior.
Matricaria altera ex Ilua, Cam.
Artemisia tenuifolia odorata, Tab.
IV. Matricaria flore pleno.
Matricaria duplici flore, Lob. ico. Ger.
Matricaria pleno flore, Cam. Eyst.
Parthenium pleno sive polyphyllo flore, Clus. pan. & hist.
Artemisia tenuifolia flore pleno, Tab.
V. Matricaria inodora.
Achaovan, Parthenium inodorum, Alpi.
VI. Matricaria alpina Chamæmeli folijs.
Parthenium alpinum, Clus. pan. & hist.
Matricaria sive Parthenium alpinum, Cam.
VII. Matricaria folijs abrotani.
Parthenium σμικρόφυλλον, Myconi, Lugd.
VIII. Matricaria maritima.
Cotula sive Parthenium marinum minimum, Ad. Lob. ico.
Parthenium maritimum minimum, Lugd.
Chamæmelum minimum, Dalech. Eid.

CHYSANTHEMVM ET BVPHTHALMVM.

Χρυσάνθεμον, propter flores luteos aureo fulgore splendentes, Dioscoridi, l.4.c.58. & quia orbem oculi imitantur, etiam βούφθαλμον dicitur.

Βούφθαλμον adjungimus, quod flore simile sit boum oculis, Plin. l.25.c.8. de quo Dioscorides, l.3.c.156. post Parthenium egit, qui utrique plantæ βουφθάλμου nomen tribuit. Dein, quia forma & viribus plurimum conveniunt, ita ut dubitari possit, sint ne apud Diosc. & Plinium diversæ plantæ, an verò eadem, quod ex capitis utriusque collatione clarum fiet: quare Galenus & Aegineta, Buphthalmi, non vero Chrysanthemi, meminêre.

Genus Chrysanthemi unicum est Dioscoridi & Plinio, licet. l.26. c.8. Chrysanthemi primi meminerit, ubi pro primo, potum legendum censemus.

I. Chrysanthemum folijs matricariæ.
Tinctorius flos 4. Trag.
Chrysanthemum, Matth. Lac.
Chrysanthemum & Chalcitis, Tab.
Chrysanthemum segetum, Ger.
II. Chrysanthemum flore partim candido, partim luteo.
Buphthalmi altera species, Gesn. hort.
Chrysanthemum Creticum mixtum, Eyst.
III. Chrysanthemum majus folio profundius laciniato magno flore.
Chrysanthemum Creticum 1. Clus. hist. luteum, Eystett.
IV. Chrysanthem. majus folio in minores lacinias diviso.
Chrysanthemum Creticum 2. Clus. hist.
an Chrysanthemum, quod crudum edunt in Lemno insula, Bellon.
an Chrysanthemum quod μαζιλίδα vocatur & à rusticis editur, Belli epist. 1. ad Clusium.

Chrysanthemum alpinum.

I. Chrysanthemum alpinum incanum folijs laciniatis.
Chrysanthemum alpinum 1. Clus. pan. & hist.
II. Chrysanth. alp. folijs abrotani multifidis.
Achillæa montana Artemisiæ tenuifoliæ facie, Ad. Lob. ico.
Achillæa montana, Lugd. Tab.
Ageratum ferulaceum, Lugd.
Chrysanthemum alpinum 2. Clus. pan. & hist.
III. Chrysanth. alp. fol. longis tenuiter incisis.
Chrysanthemum alpinum 3. Clus. pan. & hist.

Buphthalmum.

I. Buphthalmum, Tanaceti minoris folijs.
Buphthalmum, Trag. Matth. Lac. mille folij folio Chrysanthemi flore, Ad. Lob. Cast. Lugd. Cam. Tab. sub Buphthalmo albo, Ger.
Buphthalmus & Chrysanthemum, Gesn. hort.
Buphthalmus qui & crispula herba, Amato.
Buphthalmum vulgare, Clus. pan. & hist.
Chamæmelum chrysanthemum, Fuch.
Cotula lutea, sive tertia, Dod.
Chrysanth. Cord. in Diosc. Tur. tenuifol. Eyst.
Chrysanthemum verum, Ges. col.
Aster Atticus, Cord. hist. ico.
Cotula non fœtida, Lon.
II. Buphthal. fl. luteo subtus purpurascente.
Buphthalmum Narbonense, Clus. Pan. & hist.
Buphthalmum tenuifolium Narbonense, Lob. obs. descript.
Buphthalmum verum, Dalech. Lugd.
Buphthal. flore purpurascente, Cam. in Matth.
III. Buphthalmum cotulæ folio.
Buphthalmum alterum folio & facie cotulæ fœtidæ, Ad. Lob. ico.
Buphthalmum alterum Penæ, Lugd.

IV. Chry-

IV. Chryſanth. fruticoſius ſubcandidum.
Chryſanthemum alterum ex Sicilia, Cæſ.
Buphthalmum, Camer. in Matth. icon. verum, Tab. Ger.
Chryſanthemum primum, Cæſ.
V. Buphthalm. lanuginoſ. folijs millefolij. an Dioſcoridis?
Chryſanthemum Valentinum, Cluſ. Hiſpan. & hiſt. Lob. ico. Ger.
Buphthalmum tenuifolium Narbonenſe, Lob. ob. quoad icon.
Chryſanthemum Hiſpanicum, Tab.

CHAMÆMELVM ET COTVLA.

Ἄνθεμις Dioſcoridi, lib. 3. cap. 154. ἀνθεμὸν Theoph. 7. hiſt. 13. dicitur & χαμαίμηλον, quòd mali odorem habeat, Plinio, lib. 22. cap. 21. cui & Anthemis.

Genera plura Theophraſto: at Dioſcoridi & Plinio tria, flore tantum diſtantia: flores in medio aurei, orbiculato ambitu candidi & λευκάνθεμος: melini & χρυσάνθεμος: aut purpurei, & propriè ἠράνθεμος vocatur.

I. Chamæmelum vulgare, Leucanth. Dioſc.
Chamæmelum (Parthenii 3. ſpecies) Brunf. Lac. Cæſ. Caſt. Thal. Tab. Ger.
Chamomilla Amato 3. & vulgaris Trag. Lon.
Chamæmilla Ang. Chamæmelon, Thal.
Chamæmelum Leucanth. Fuch. Geſn. hort.
Chamæm. ſyl. Dod. gal. vulgare Geſ. hor. Dod. & arvenſe Cam.
Chamæmelum vel Anthemis vera, Geſ. hor.
Anthem. Tur. Cord. in Dioſc. Matth, Geſ. col.
Anthemis vulgatior ſive Chamæmill. Ad. Lob.
Chamæmelum ſylv. Matthiol. & Dod. utriuſque figura poſita, Lugdun.
II. Chamæmelum nobile ſive Leucanthemum odoratius.
Parthenium Dioſc. & nobilis Chamom. Trag.
Chamæmelum Leucanthem. Dod. gal. Tur.
Leucanthemum odoratum, Dod.
Chamæmel. hortenſe, Geſ. hor. vel nobile, Eid.
Chamæmel. leucanthemum odoratum, Dod.
Parthenium nobile, Eid. ap.
Chamomilla nobilis, Lon.
Anthemis, ſive Leucanth. odorati⁹, Roman. Ad.
Anthemis ſeu Leucanthemis odorata, Lob.
Anthemis Leucanthemos, Lugd.
Chamæmel odorat. Ital. ſimplici flore, Cam.
Chamæm. Roman. Tab Ger. fl. ſimplici, Eyſt.
III Chamæmelum leucanthemum Hiſpaninicum magno flore: quod. 1. eſt in Prod.
IV. Chamæmelum Chryſanthemum Hiſp. odorat: quod 2. in Prod.
V. Chamæmelum nobile flore multiplici. an Leucanthemum Plinij, Ang.
Leucanthemum niveum Anglorum flore multiplici, Ad. Lob. ico.
Chamæmel leucanth. odorat. multiplex, Dod.
Anthemis leucanthemon nivea Angl. flore multiplici, Lugd.
Chamæmelum Romanum flore multiplici, Cam. in Matth. Tab. Eyſt.
Chamæmelum Anglicum flore multiplici, Ger.
Floribus variat, qui altero globoſus albus, ut apices lutei non conſpiciantur: in altero adhuc conſpiciuntur: eſt 3. & 4. ſpecies, Tab. aliquando flores latitudine Ducatum Ungaricum exæquant.
VI. Chamæmel. luteum capitulo aphyllo.
Chamæmelum Chryſanthemum, Dod. gal.
Chamæmel. Chryſanth. odoratum, Eid. poſt.
Anthemis Chryſanthemos herbariorum, Ad. Lob. Lugd.
Chamæmelum hort. alterum, Geſn. hort.
Chamæmelum luteum odoratum, Eid. ap.
Chamæmelum luteum, Tab. fig. trans.
Chamæmelum nudum odoratum, Ger.
Chamæm. inodor. & fœtidum, ſive Cotula.
VII. Chamæmelum inodorum.
Cotula, Brunf. Tab.
Chamomilla fatua, & 4. Trag.
Buphth. Fuch. Er. Cord. majus, Cord. in Dioſc.
Cotula non fœtida, Dod. gal. Geſ. ap. Lugd.
Cotula inodora, Ad.
Cotula alba non fœtida, an Melandrium Plinij, Dod. poſt.
Solo odore à Chamom. vulgari diſtinguitur.
VIII. Chamæmelum fœtidum.
Parthenion lepthophyllon Hippocratis.
Cotula fœtida, Parthenij 4. ſpecies Brunf.
Chamomilla 2. & ſylv. Trag.
Cotula fœtida, Dod. gal. Er. Cordo (cui & caninum anethum Germ.) Lac. Geſn. hort. Guil. Lon. Lob. ico. Lugd. Caſt. Cam. Eyſt.
Parthenium, Fuch. Ad. Tab. primum, Tur.
Buphthalmum minus, Cord. in Dioſc.
Cotula alba, Dod.
Κυνάνθεμις, Parthenium vel virginea, Lob.

Chamæ-

Chamæmelum album seu fœtidum, Thal.
Cota vulgo, Buphthal. Diosc. Gal. & Plinij, Cæs.
Flore pleno, aliquando etiam in agris reperi-
IX. Chamæmelum alpinum. (tur.
Pyrethrum alpinum, Gesn. hort.
Leucanthemum alpinum, Clus. pan. & hist.
X. Chamæmelum Leucanthemum incanum Hispanicum minus: quod 3. in Prod.

SECTIO SECUNDA.

ABROTANVM; ARTEMISIA; AMBROSIA; BOTRYS; ABSINTHIVM.

ABROTANVM EJVSQVE SPECIES.

Ἀβρότονον Dioscoridi, l.3.c.29. sic dictum Nicandri interpreti, διὰ τὸ πρὸς ὄψιν ἁβρὸν καὶ ἁπαλὸν φαίνεσθαι: ἄλλως τε καὶ διὰ τὸ δύσπνουν εἶναι: Hoc est, quod conspectu tenerum, molle & delicatum appareat: aut quod gravem, acremq; & diffililem halitum spiret.

Genera duo Theoph. urbana, 6. hist. 1. & agrestis, 6. caus. 24. Dioscoridi fœmina & mas. Sic Plinio l.21.c.7. mas, Abrotanum campestre: fœmina verò, montanum. At Dioscoridis fœminam, Chamacyparissi id est, pumilæ Cupressi nomine, Plin. l.24. c.15. donasse videtur.

I. Abrotanum latifolium arborescens.
Absinthium del Comasco, Ang.
Abrotanum fœmina arborescens, Dod.
Absinthium arborescens, Lob. Lugd. Tab. Ger.

II. Abrotanum latifolium inodorum.
Abrotanum inodorum, Lob. Lugd. Ger.
Absinthium inodorum & insipidum, Dod. ico.
Abrotanum latifolium, Tab.
Artemisia tenuifolia 2. Clus. hist. ico.

III. Abrotanum mas angustifolium majus.
Abrotanum mas, Brunf. Dod. cui etiam 2. & minus, Matth. Lac. Gesn. hort. Corn. Ad. Lob. Cast. Lugd. Tab. (sive masculum majus) Cam. Franco, Ger. Eyst.
Abrotanum primum & minus, Trag.
Abrotanum vulgare mas, Fuch.
Abrot. nigrum seu mas, Cord. in Diosc. & hist.
Abrotanum mas Diosc. montanum Plinij, Cæs.
Abrotanum mas vulgare montanum fœmina nostras forte, Colum.
Abrotanum fœmina, Dod. gal. Ang.

IV. Abrotanum mas angustifol. maximum.
Abrotanum majus, & 2. Trag.
Abrotanum magnum camphoratum, quibusdam Incensaria, Cam.
Abrotanum mas magnum, Franco.
Abrotanum mas vulgare magnum in hortis cultum, Colum.

V. Abrotanum mas angustifolium incanum.
Abrotanum mas minus, Tab.
an Abrotanum mas incanum, Colum.

VI. Abrotanum mas angustifolium minus.
Abrotanum tertium, Dod. gal.
Abrotanum odoratum humile, Eid. Lugd.
Abrot. odorat. humile dense fruticosum, Lob.
Abrotanum humile, Tab. Ger.

VII. Abrotanum campestre.
Abrotanum syl. vel 4. Trag.
Ambrosia, Lac. Lon. Cast. altera, Matth. Lugd.
Cam. tertia, Tab.
Ambrosia tenuifolia, Lob.
Artemisia leptophyllos, Gesn. hort.
Artemisia tenuifolia, Dod. Thal. 3. Clus. hist. desc.
Artemisia 3. Diosc. leptophyllon, Ad. Lob. ico.
Abrotanum campestre, Tab. Ger. (Lugd.
Duplex est: nam alteri cauliculi sunt albicantes, alteri rubentes: illud
Artemisia tenuif. 1. vel incana, Clusij in Pan. at secunda in hist. hoc verò, 2. vel purpurascens, Ejusdem in Pan. at in hist. tenuif. 3. esse videtur.

VIII. Abrotanum campestre incanum Carlinæ odore: in Prodromo descriptum.
an Artemisia tenuifolia, 1. Clus. hist.

Abrotanum fœmina vulgi.

I. Abrotanum fœmina folijs teretibus.
Chamæcyparissus Plinij, Trag. Fuch. Eric. & Val. Cord. Dod. gal. Tur. Gesn. hort. Lon.
Santolina, Ang. prima, Dod.
Abrotanum fœmina, Brunf. Matth. Lac. Ad. Lob. Cast. vulg. 1. Clus. hisp. & hist. Lugd. Tab. Ger. Cam. in Matth. Eyst.
Santonicum minus, Cord. hist.
Centonia, Gesn. hort.
Polium, Theoph. Diosc. & Arabum, Colum.

Sancto-

Santolina vulgo, aliis Crespolina, Cæs.
Absinthium marinum, Tab.

II. Abrotanum fœmina flore majore, folijs villosis & incanis.
Santonicum majus, Cord. hist.
Santolina altera, Dod.
Seriphium Diosc. abrotani fœm. facie, Ad. Lob.
Seriphium verum Penæ Lugd.
Absinthium marinum 1. Tab.
Abrotanum fœmina 3. Clus. hist.
Polij altera species major, Colum.

III. Abrotanum fœmina folijs Ericæ, vel Sabinæ.
Santolina 3. Dod.
Chamæcyparissus Dalechampij, Lugd.
Unguentaria Lutetianorum.

IV. Abrotanum fœmina foliis Cupressi.
Abrotanum peregrinum Cupresi folijs, Ad.
Santolina 4. Dod.

V. Abrotanum fœmina Sabinæ folio.
Hujus Lobelius in observationibus meminit.

VI. Abrotanum fœmina repens canescens.
Santolina 5. Dod.

VII. Abrot. fœmina foliis minus incanis.
Abrotanum fœm. 2. Clus. hist.
Abrot. fœm. foliis magis viridibus, Cam. hort.
Polij altera species non ita incana, Colum.

VIII. Abrotanum fœmina viridis.
Abrotanum fœm. Salmantic. 2. Clus. hisp. at 6. in hist.

IX. Abrotan. fœm. folijs rorismarini majus.
Abrotanum fœmina Salmanticensis prima, Clus. hisp. at 4. in hist.

X. Abrotanum fœmina foliis rorismarini minus.
Abrotani fœminæ Salmanticensis 1. altera species, Clus. hisp. & Abrot. fœmina 5. Eid. hist.

ARTEMISIA EJUSQUE SPECIES.

Ἀρτεμισία Dioscoridis, l. 3. c. 127. sic dicta ab Artemisia Mausoli Cariæ Regis uxore, quæ hanc sibi, ut loquitur Plin. l. 25 c. 7. adoptarit, cum antea παρθένις id est, Virginalis; quòd virgo Dea illi nomen dederit, vocaretur: quare Apulejus etiam παρθένιον dici affirmat. Sunt qui ab Artemide Ilythia cognominatam putent, quoniam privatim fœminarum malis, quibus ἄρτεμις, id est, Diana praeest, medeatur.

Genera duo Diosc. proposuit: in quibusdam verò codicibus Græcis, ut Marcelli, Goupylij, Assulani, Sarraceni, sequitur & aliud caput de Artemisia quod spurium videtur: quare Ruellius, in sua interpretatione omisit. Marcellus Virgilius, ut adscititium damnavit: Cornarus, ut supposititium ex textu Latino removit: non immeritò, cum nec apud Galenum, Oribasium, Æginetam, Aëtium, nec apud Serapionem, de tertiâ specie quidquam legatur, qui tamen simplicia ex Dioscoride enumerant. Sic Plinio genera duo, alterum folijs latioribus, alterum tenuioribus.

I. Artemisia vulgaris major.
Artemisia, Parthenij 8. species, Brunf.
Artemisia, Trag. Ang. Matth. Lac. Cord. in Diosc. Amat. Gesn. hort. Ad. Cam. communis, Dod. gal.
Artemisia vulgaris, Tur. Clus. hist. Thal.
Artemisia major, Cord. hist.
Artemisia latifolia, Fuch. Lon. Dod.
Artemisia mater herbarum, Lob. Ger.
Artemisia 1. vulgaris, Lugd.
Artemisia vulgaris, & Artemisia altera polyclonos dicta, Diosc. Cæs.
Artemisia rubra & alba, Tab.

Variat colore caulis & floris: una, caule & fl. rubro purpurascente, seu subpurpurascente: altera, caule ex viridi albicante, vel subpallente spadiceóve: hinc apud Tab. & Ger. figuræ duæ.

II. Artemisia vulgaris minor.
Artemisia minor, Matth. Cast.

Priore minor est & unum tantum caulem producit.

III. Artemisia montana.
Artemisia leptophyllos montana, Lugd.

IV. Artemisia polyspermos.
Artemisia monoclonos quorundam, alijs Ambrosia, Lugd.
an Ambrosia 2. Tab.

AMBROSIA.

Ἀμβροσίαν Dioscorid. lib. 3. cap. 120. Artemisiæ subjicit, Veteribus τὸ τῶν θεῶν βρῶμα, id est, Deorum cibus dicitur, quòd mortales eam non edant: vel quòd, qui eam ederint, immortales evadant, ita eximiæ fragrantiæ gratia, etiam Dijs expetita. Sunt qui Ambrosiam Dioscorid. Conyzam Hipp. de morbis mulieb. & Artemisiam secundam Plinij velint.

I. Ambrosia maritima.
Conyza Hippocratis, Ang. ut quidam nominant, Ges. hort. Cam. (Ges. hor.
Ambr. quibusd. dicta, Artemisiæ forsan species,
Ambrosia sativa hortensis, Lob.
Ambrosia, Dod. Ad. Cæs. Cam. prima, Tab.
Ambrosia hortensis procerior, Lugd.
Artemisia monoclonos, Eid.

Plerunque ramosa est, rarius unicaulis; hinc duæ figuræ in hist. Lugd.

II. Ambrosia campestris repens.
Ambrosia, Matth.
Ambrosia spontanea strigosior, Lob.
Ambrosia prima Matthioli, Lugd.
Coronopus Ruellij, Dod. gal. Ges. hor. Lugd.
Coronopus repens, Lob. Lugd. Tab. Cam.
Cornu cervi alterum repens, Dod.
Pseudoambrosia, Nasturtium verrucarium quibusdam, Cam. in Matth.
Carara, Cæsalp.

BOTRYS.

Βότρυς Diosc. l.3, c.130. quam Cappadoces Ambrosiam, alij Artemisiam vocarunt: Botrys Plinio l.27.c.8. quam l.25.c.7. cum Artemisia confundit: sic dicta à semine, quod racematim ramulis adnascitur.

I. Botrys Ambrosioides vulgaris.
Botrys, Trag. Matth. Fuch. Tur. Ang. Dod. Lac. Amat. Ruell. Cord. hist. Ges. Ad. Lob. Cast. Cæs. Lugd. Tab. Cornaro. Ger. Cam. cui & Patientia Italorum.
Botrys Artemisia Turcica, Eyst.
Botrys, altera Ambrosiæ species, cujus semen Amomum officin. quibusdam, Cord. in Diosc.

II. Botrys Ambrosioides Mexiocana: cujus semen Parote Mexiocanæ nomine missum, in horto D. D. Plateri, fœliciter Anno 1619. & sequentibus crevit.

III. Botrys Chamædryoides.
Chamæcyparissus agrestis & Chamæpitys altera Dioscoridis, Trag.
Chamædrys altera, Matth. Cast. Lugd. Thal.
Chamædrys fœmina, Dod. gal. Tur. Cæs. Lugd. Cam. Ger. vera fœmina, Fuch. ico.
Trixago vera, Lon.
Chamædrys laciniatis folijs, Lob.
Chamæpitys altera, Dod.
Chamædrys minima, Lugd.
Iva moschata, Tab.
Aiuga, vel Chamæpitys multifidis fol. Clus. hist.

ABSINTHIUM EJUSQUE SPECIES.

Ἀψίνθιον Dioscoridi l.3.c.26. Sic dictum quasi ἀπίνθιον Comicis, quasi impotabile, propter insignem amarorem, ὅ οὐκ ἄν τις πίῃ διὰ πικρότητα: unde & παθύπικρον, intensæ amaritudinis.

Genera tria Dioscoridi, Ponticum, Marinum sive Seriphium, & Santonicum, & Galeno & Plinio lib.27. cap.7. Theoph.9.hist.18. Absinthij in Ponto provenientis tantum meminit.

Absinthium Ponticum.

I. Absinthium Ponticum, seu Romanum officinarum, seu Dioscoridis.
Absinthium, Bruns. Matth. Cord. in Diosc. & histor. Lon. Cæs.
Absinthium Pontic. Ruel. legitimum, Bellon.
Absinth. vulgare, Trag. Fuch. ico. Lac. Ges. Guil. Ad. Lob Cast. Tab. Lugd. seu Rom. Pontic Eyst.
Absinthium commune, Tur. Gesn. Cam. quod Ponticum Trincavellæ dicit.
Absinthium nostrum rusticum, Thal.
Absinthium Santonicum, Dod. gal.
Absinthium majus & vulgare, Clus. pan.
Absinthium latifolium, Dod. Ger.

II. Absinthium Ponticum montanum.
Absinthium commune minus, Ges. hort.
Absinth. mont. Cam. in Matth. seu Roman. Tab.
Absinthium tenuifolium pont. Galeni, Ger. ico.
Absinthij alterum genus, tale quale Ponticum traditur, Cæsalp.

Simile vulgari, nisi quod exiliora omnia, & amaritudo gratior.

III. Absinthium pont. Creticum grati odoris.
Absinthium in Græcia communissimum, quod ἀψινθία vocant, Ang.
Absinthium Ponticum Belli, quod ἀποιά non ἀψινθία in Græcia vocatur: ut ad me Honorius Belli, & scripsit, & plantam misit, ut in Appendice Phytopinacis & sub 1. in Prod. videre est.

IV. Absinthium Pontic. tenuifolium incanum.
Abrotanum minus & 1. Trag.
Abrotanum fœmina, Fuch. à Cordo existimat.
Absinthij genus potius, Ges. hor. Lon. Lugd.
Abrotanum album, sive fœmina, Cord. in Dios.
Absinthium Santonicum, Ruel. Cæs.
Absinthium Pontic. Matth. Fuch. ico. Dod. gal. Fuchsij Ges. hor. append. Guil. Lug. Tab. vulgare. Clus. pan. & hist.

Absinthium Roman. Mesuei, Tur.
Absinthium tenuifolium, Dod.
Absinth. Galatium Sardonium Diosc. Ad. Lob.
Absinthium Romanum vulgare, Cam.
Absinthium Ponticum album, Eyst.

Hoc medium est inter Absinthium & Abrotanum, & est duum generum: 1. planè incanum: 2. cauliculis purpurascentibus, folijs supina parte viridioribus.

V. Absinth. Pont. tenuifolium Austriacum.
an Absinth. Pont. Trident. herbarior. Lob. Lug.
Absinth. tenuifol. Austriacum, Clus. pan. & hist.
Absinthium Seriphium, Dod.
an Absinthium Nabathæum Avicennæ, Tab.
an Absinthium tenuifol. seu Romanum, Ger.

VI. Absinth. Pontic. repens vel supinum.
Absinthium supinum, Gesn. hort.
Absinth. Pont. supinum Herbariorum, Lob. ob.
Absinthium repens, Tab.
Absinthium marinum latifolium, Ger. ico.

VII. Absinth. insipdũ absinthio vulgari simile.
Absinthium insipidum, Gesn. hort. Lob. ob.
an Absinthium dulce, Clus. hist.
Absinthium inodorum, insipidum, vel fatuum, Dod. desc.

Absinthium Seriphium sive maritimum.

I. Absinth. maritimum Lavendulæ folio.
Absinth. marinum sive seriphium, Matth. Lugd.
Absinthium Seriphium, Lac.
Absinthium maritimum Volmaro, Gesn. ap.
an Absinthium Seriphium, Amat.
Absinthium marinum, Tur. Cæs.
Artemisia marina, Ad. Lob. Lugd. Tab. Ger.
Artemisia folio Lavendulæ, Clus.
Absinthium angustifolium, Dod.
Seriphia Paludio, Lugd. (Eyst.
Absinth. latifol. marin. aromatico odore, Cam.

Hoc folijs ludit, superioribus in aliquot lacinias divisis, potissimum si in hortos transferatur: & hujus peculiaris figura habetur, nomine Artemisiæ marinæ folijs superior. incisis, Lob.
Artemisia marina Lobelij, Lugd.
Absinth. angustifolij ramul. folijs scissis, Dod.
Absinthij marini Patavini, Clus. pan. & hist. ubi scribit ab Artemisia folio Lavend. differre.
Artemisia marina minor, Tab.
an Absinth. latifol. rarius Artemisiæ folio, Col.

II. Absinthium Seriphium Germanicum.
Absinthium Seriphium, Gesn. hort.
Absinthium marinum Misnense, Seriphium Belgico simile, Clus. pan. & hist.

III. Absinthium Seriphium Belgicum.
Absinthium Seriphium seu marinum, Ang.
Absinthium Seriphium, Dod. gal. Lugd.
Absinth. Seriph. vulg. perperam Diosc. Lob. ico.
Absinthium Seriphium, Dod. descript. vulgo dictum, Cam. in Matth.
Absinth. marinum sive Seriph. in Belgicis & Anglicis maritimis, Clus. pan. & hist.

IV. Absinthium Seriphium Gallicum.
Absinth. Seriphium tenuifolium Monspeliense. Joh. Bauhino lib. de Absinth.
Absinth. Seriph. vulgo dictum, Cam. in Matth.
Absinth. Seriph. Narbon. Clus. pan. & hist. Dod.

Absinthium Santonicum.

I. Absinthium Santonicum Judaicum.
Absinthium Santonicum, Scheha Arabum, unde semen lumbricorum colligitur, Rauvv.
Scheha Arabum, Lugd. ap.

II. Absinth. Santonicum Alexandrinum.
Abrotanum mas, Ang.
Semen Sanctum sive sementina, Matth. Semen Sanctum, vel contra, Ad. (& Semen Zedoariæ,) Lob. Lugd. Cast.
Absinthium Seriphium, Alexandrinum semen, aut Zinæ semen, Cord. in Diosc. & hist.
Sementina, Dod. Tab. (cui & Santonicũ vulg.)
Santonicum, Semen Sanctum, Lon. (Ger.

III. Absinthium Santonicum Ægyptiacum.
Absinth. Seriphium Ægyptium, Matth. Lugd.
Absinth. aliud peregr. sive Ægyptium, Ad. Lob.
Absinthium Ægyptium, Dod. Tab. Ger.

IV. Absinthium Santonicum Gallicum.
Absinthium Xantonicum vulgare, Lob. ob.
Absinthij Santonici species, Cam. in Matth.

Absinthium montanum.

I. Absinthium Seriphium mont. candidum.
Absinthij genus, in Valesia herba alba dicta, & Absinthium Seriphium fœmina, Gesn. hort.
Absinthium album è Valesia, Eid. ap.
Absinth. externum & spurium primum, Dod.
Absinthium Santonicum nonnullis, Cam.

II. Absinth. alpin. incanum: quod 2. in Prod.
Absinthium alpinum 2. Ponæ in Baldo Ital.
an Absinthium parvum & incanum quod Gesnero humile, Cam.
Absinth. pumilum Camerarij, Clus. Pan. & rar.

III. Absinth. alpinum candidum humile: quod 3. in Prodr.

IV. Absinth. alpinum umbelliferum latifol.

Absin-

Absinthium album capitulis squarrosis, florib. albis, umbella Achilleæ montanæ, Lob. ob.
Absinthium album, Lob. ico. Tab. Ger.
Absinthium album capitulis scabris, Lugd.
Absinthium Alpinum seu umbelliferum flor. albis, Pona in Balde.
Absinth. alp. umbelliferum, Clus. pan. & hist.
Absinthium pannonicum flore albo, Cam.
Absinthium umbelliferum, Clavenæ, Pharmacopæi Bellunensis.
Hujus varietatē, sub 4. in Prod. exhibuimus.
V. Absinthium umbelliferum hortense.
Absinth. umbellifer. alterum Italicum, Lob. ob.
VI. Absinthium alpinum umbelliferum tenuifolium & minus.
Absinthium 3. alp. umbelliferum, Ponæ Ital.
VII. Absinthium montanum Chamæmeli flore magno.
Absinthium montanum abrotani fœminæ flore, Colum. in Phytobas.

SECTIO TERTIA.

ACHILLEA SIVE MILLEFOLIVM TERRESTRE; MILLEFOLIVM AQVATICVM SIVE VIOLA AQVATICA; CONSOLIDA REGALIS; FVMARIA; CHELIDONIA; AQVILEIA; NIGELLA.

ACHILLEA SIVE MILLEFOLIVM.

Millefolium χιλιόφυλλον, à foliorum multitudine, recentioribus triplex est, majus, minus, & aquaticum. Majus ἀχίλλειος, ἢ ἀχίλλεως σιδηρῖτις Dioscoridis. lib. 4. cap. 36. censetur, cui umbellam floribus candidis & aurum æmulantibus (addit interpres & purpureis) tribuit: quin & Achilleam, odore multo & medicato, dicit: quare Achilleam Dioscoridis, Tanacetum minus censemus. At Achillea, ab inventore Achille, Chironis discipulo nomen habet, Plin. lib. 25. cap. 5. Minus verò στρατιώτης ἢ χιλιόφυλλον, Millefolium Stratiotes, Eidem. lib 4. cap. 103. quod floribus parvis & candidis esse scribit. Aquaticum ipsi, lib. 4. cap. 113. μυριόφυλλον, Millefolium, quod folijs sit plurimis fœniculo similibus.

Plinius Achilleas sideritides plures habet: cujus prima eadem est cum Dioscoridis: secunda μυριόφυλλον Dioscoridis; tertia, Sideritis Heraclea prima Dioscoridis: quarta & quinta, Sideritis Heraclea Crateva, & tertia Dioscoridis: sexta, Sideritis secunda Dioscoridis.

Millefolium terrestre.
I. Millef. max. umbellâ alba: quod 1. in Prod.
II. Millefolium vulgare album.
Millefolium album, Brunf. flore albo, Eyst.
Millefolium vulgare, Trag. Gesn. hort.
Stratiotes 2 Ang.
Stratiotes terrestris, Eric. Cord.
Stratiotes millefolia, Fuch. Lac. Cast.
Militaris, sive Millefolium flore albo, Ad.
Stratiotes major, Lugd.
Millefolium terrestre majus, Cord. hist. Tab.
Achillea, Dod. gal. Lon.
Millefolium Stratiotes, Cord. in Diosc.
Millefolium sive Achillea, Dod.
Millefolium, Thal. Cam. majus, Cæs.
III. Millefolium purpureum majus: quod 5. in Phytopinace & 2. in Prod.
Millefolium majus, Matth.
Millefolium rubro flore, Clus. hist. Eyst.
IV. Millefolium vulgare purpureum minus.
Millefolium vulgare flore diluti ruboris, Trag.
Millefolium minus, Matth. parvum, Cæs.
Millefolium flore purpureo, Ad.
Millefolium terrestre purpureis floribus, Lob.
Millefolium purpurei floris, Dod. purpur. Tab.
Millefol. rubro colore, Clus. hist. fl. rubro, Ger.
Stratiotes millefolia minor, Lugd.
V. Millefolium incanum Creticum.
Stratiotes millefol. Hon Belli ep. 2. ad Clus.
In Phytopinace sub 8. at in Prod. sub 3. descripsimus.
VI. Millefolium alp. incanum carneo flore.
Millefolium rubrum, Gesn. hort.
Millefolium alpinum, Clus. pan. & hist.
an Millefolium purpureum minus sive 5. Tab.
VII. Millefolium tomentosum luteum.

Stratiotes vel militaris millefolia, Dod. gal.
Helichrysum Italicum Matth. Cam. Lugd.
Stratiotes lutea, Clus. hisp. Lugd.
Stratiotes millefolia flavo flore, Clus. hist.
Millefol. minus sive Stratiotes Chiliophyllos, Dodon.
Millefolium luteis floribus, Gesn. hort. Cam.
Millefolium luteum, Ad. Lob. Tab. Ger.
Tanacetum lanuginosum, Lugd.

Millefolium aquaticum.

I. Millefol. aquat. umbellat. Coriandri folio.
Millefolium aquaticum, Matth.
Millefolium aquaticum alterum Coriandrifolium, Ad.
Stratiotes Millefolium aquaticum, Lugd.

Folijs Coriandri & umbella subpurpurascente, necdum videre licuit.

II. Millefolium aquaticum umbellatum capillaceo brevique folio.
Myrioph. Matth. Lac. Cast. prius Matthioli, Lugd.
Millefolium aquatile, Dod.
Myriophyllum aut Maratriphyllum palustre, Ad. Lob.
Myriophyllon alterum, Cæs.
Millefolium, Lon. Ger. Tab. cui & Fœniculum aquaticum.

III. Millefol. aquat. flosculis ad folior. nodos.
Myriophillum aquat. minus, Clus. pan. & hist.

IV. Millefolium aquat. seu Viola aquatica, caule nudo.
an Potamogeton Castoris apud Plin. l. 26. c. 5.
Myriophyllum alterum, Matth. Lac. Lugd.
Stratiotes fluviatilis, Gesn. hort.
Viola aquatilis, Dod. palustris, Ger.
Myriophyllon, Cæs. equisetifolium fluviatile, Ad. Lob. ob.
Fœniculum aquaticum 2. Tab.

V. Millefol. aquat. equisetifol. caule nudo.
Myriophyllum equisetifol. palustre, Lob. ico.
Violæ aquatilis altera ico. Dod.
Viola palustris, Lugd.

Sunt qui cum priore idem velint: at illud folio latiore, hoc vero angustiore multo est.

VI. Millefolium aquat. folijs abrotani, ranunculi flore & capitulo.
Alga prima, Trag.
Alga palustris & fluviatilis, Gesn. col.
Millefolium maratriphyllon tertium, flore & semine ranunculi aquatici Hepaticæ facie, Lob. ico. Ger.
Fœniculum aquaticum 3. Tab.
Millefolium aquat. flore albo, Clus. hist.
Ranunculus tricophyllon aquaticus medioluteus, vel
Ranunculus aquat. fœniculaceus τριχόφυλλον, Colum.

VII. Millefolium aquat. folijs fœniculi ranunculi flore & capitulo.
Myriophyllon maratriphyllon palustre alterum, Lob. ico, ubi flores omittuntur, nec capitula rectè exprimuntur.
Fœniculus aquaticus Dalech. Lugdun. figura imperfecta.
Myriophylli species coliculis fluitantib. Thal.
Peucedanum aquaticum, Tab.

Ne quis hoc cum præcedenti, vel cum Ranunculo aquatico folio capillaceo, confundat: nam ab illo folijs longissimis, floribus quadruplò majoribus: ab hoc, quod Ranunculo & rotunda & capillacea sint folia: & flos minor.

VIII. Millefol. aquat. pennatum spicatum. an Alga 3. Trag.

Hoc, quemadmodum & subsequens in Matthiolo & Tab. ac pro 4. & 5. in Prodromo addita figura, descripsimus.

IX. Millefol. aquaticum cornutum majus.

X. Millefolium aquaticum cornutum minus, necdum descriptum.

XI. Millefolium aquat. lenticulatum.
Lentibularia, & Meon aquaticum, Gesn. col.
Millefolium aquat. flore luteo galericulato, Lob. ico.
Fœniculum aquat. galericulatum, Tab.

XII. Millefolium marinum filicis folio.
Myriophyllum pelagium Cortusij; Clus. hist.

XIII. Stellaria aquatica, Lob. ico.
Fœniculum aquaticum stellatum, Tab.

CONSOLIDA REGALIS, EJUSQUE SPECIES.

Consolidam regalem, Veteres inter flores coronarios reposuêre, Hyacinthum nominantes. cujus Diosc. l. 3. c. 85. in Delphinio altero, quod & Hyacinthum vocitetur, meminit. Siquidem Plin l. 21. c. 11. scribit discurrentes notas inesse, ut Græcarum literarum figura, A. I. inscripta legatur: quod in Consolida regali hortensi observe-

observatur, cùm in floribus folium sit implicatum, quod in albo characteres habet occultatos, ex virgulis cæruleis duas literas. A. I. aut tres A. I. A. exprimentes. Delphinium duplex est Dioscoridi, cujus altera species Romanis Buccinum dicatur. Quare si apud Dioscoridem, vox δελφινοειδὴ ad flores referatur, tum Consolida regalis hortensis δελφίνιον erit: at Consolida regalis segetum, alterum ejusdem Delphinium.

Variat: est major & minor, utraque flore simplici vel pleno: colore cæruleo pallido, cæruleo intenso, purpureo, incarnato, albo, variegato ex albo & cæruleo.

I. Consolida regalis hort. flore majore & simplici.
Delphinium, Dod. gal.
Delphinium 4. & majus, Gesn. hort.
Consolida regalis, Matth. ico. Ang. Cast.
Consolida regalis sativa, Tab. Ger.
Cuminum sylv. alterum, Matth. in prim. edit. Lac. Lugd.
Consolida regia sive Calcaris flos recentiorum, Ad. Lob.
Flos regius, Dod.
Delphinium elatius flore cæruleo, Clus. hist.
Consolida regalis flore cæruleo majore, Cam.
Flos qui vulgo in Hetruria Fior capuccio, Cæs.

Flores communiter cærulei elegantiss. aut ex cæruleo purpurei, carnei, vel saturati, vel diluti, nivei vel exalbidi, cineracei, purpurei seu violacei: hinc figuræ quatuor.

1. Delph. elatius fl. incarnato, Bry, Svvert.
2. Consolida regalis simpl. fl. rubro, Eyst.
3. Delphinium elatius purpuroviolaceum, Svvert.
4. Delphinium elatius flore albo, Bry.

II. Consolida regalis hort. flore minore.
Calcatrippa, Cord. hist.
Delphinium 2. flore candido, & 3. flore roseo, Gesn. hort.
Consolida regalis flore rubro, Lob. ico.
Consolida regalis sativa, fl. albo: rubro, Tab.
Flos regius flore purpureo, Dod.
Consolida regalis flore incarnato, purpureo albo, Cam.
Delphinium elatius simplici flore, Clus. hist.

Flos cæruleus, cinereus, albus, rubeus, incarnatus.

III. Consol. regal. fl. majore & multiplici.
Delphinium elatius pleno flore, Clus. hist.
Consolida regalis flore pleno, Cam.

Flores cærulei, albi; nullo, aut perexiguo, calcari prædit: hinc

1. Consolida regal. fl. pleno incarnato, Eyst.
2. Consolida regal. fl. pleno purpureo, Eyst.
3. Consol. regal. multiplici fl. argenteo, Eyst.
Delphinium elatius albo flore, Bry, Svvert.
4. Consol. regal. fl. multiplici cineraceo, Eyst.
5. Consolida regal. fl. pleno albo, Eyst.
6. Consolida regal. fl. pleno rubro, Eyst.
7. Consol. regal. multiplici incarnato fl. Eyst.
8. Consol. regal. multiplici violaceo fl. Eyst.

IV. Consolida regalis arvensis.
Consolida regalis, Brunf. Lac. Gesn. hort. Cast.
Consolida regia, Trag. Fuch. Lon. Thal.
Chamæmelum eranthemum, Fuch.
Buccinum & Delphinium alterum, Dod. gal.
Segetum consolida regia strigosior tota, Lob.
Flos regius 2. vel sylv. Dod.
Anthemis eranthemos, sive Consolida regalis, Lugd.
Cuminum sylv. Gesn. hort.
Delphinium sylv. Eid. vulgare, Clus. hist.
Consolida regalis arvensis, Tab. sylvestris, Ger.
Consolida regalis flore cæruleo minore, Cam.

Flore est cæruleo, albo, candicante, rubro & dilutius rubente, violaceo, & hoc est
Consol. regal. arvensis fl. simpl. violaceo, Eyst.
Consolida regalis fl. variegato.
Delphinium arvense flore versicolore, Clus. ap. alt. ad l. 6.

Flores quidam tam simplices quam multiplices media parte cærulei: altera parte suaviter rubentes, vel cæruleis punctis notati: sic partim cærulei, partim albi: & in eadem planta flores varij coloris, ita ut vix bini flores ejusdem coloris conspiciantur: hinc
Delphin. elatius fl. albo cæruleo distincto, Bry.
Delphinium elatius purpuroviol. distinct. Bry.
Delphinium elatius pleno variegatum, Svvert.

V. Consolida regalis vulgaris fl. multiplici.
Delphinium humilius sive vulgare pleno flore, Clus. hist.
Consolida arvensis fl. rubro pleno vel suaverubente, Eyst.

VI. Consolida regalis latifolia parvo flore.
Delphinium Dioscoridis, Imperato.

In Phytopinace sub 5. & in Prodromo, in Matthiolo quoque & Tabernæmontano, figura adposita descripsimus.

FUMA-

FUMARIA EJUSQUE SPECIES.

Fumaria, καπνὸς Diosc. l. 4. c. 110. eò quod herbæ succus oculis inditus, instar fumi oculos molestando, lacrymas moveat. Genera: Diosc. 1. flore purpureo, meminit: at Plin. l. 25. c. 13. Capnos duplex est; prima, quæ pes gallinaceus vocatur, & altera Capnos fruticosa, illam Fumariam bulbosam, hanc verò Capnon Diosc. censemus.

Fumaria non bulbosa.

I. Fumaria officinarum & Dioscoridis.
Fumus terræ, Brunf. Cam. Thal.
Fumaria, Trag. Matth. Fuch. Cord. in Diosc. Gesn. hor. Dod. Lon. Cæs. Lugd. 1. & 2. flore albo, Tab.
Capnos, Ang. Ad. Lob.
Fumaria major, Cast. ico.
Fumaria purpurea & alba, Ger.

Flos coloris purpurei violacei, pallescentis, albi: alia circa Monspelium, folijs tenuissimis floribus albis reperitur.

II. Fumaria viticulis & capreolis plantis vicinis adhærens.
Fumaria phragmites, Dod. gal. Lugd.
Fumaria altera, Cæs.

Flosculi candidi, cæruleo colore aliquando distincti, circa Monspelium in sepibus ad Frontignanum: at circa Neapolim flosculis subflavis, in summitate nigricantibus.

III. Fumaria minor tenuifolia.
Capnos minor, Ad.
Capnos tenuifolia, Clus. hisp. & hist. Lob.
Fumaria minor, Cast. ico.
Fumariæ species Myconi, Lugd.
Fumaria tenuifolia, Tab. Ger. Eyst. fl. niveo.
Fumus terræ seu Fumaria tenuifol. Hisp. Cam.
Fumaria rubra tenuifolia, Eyst.

Variat floris colore, hilari purpura rubēt, est & variegato, ex rub. albo, viridi & luteo: cauliculis modò surrectis, modò procūbentib. & caducis. Similem Montispessuli observavimus, quam Fumariam nobilem vocant.
Fumaria minor, Ad,

IV. Fumaria minor folio oblongo capillaceo.
Fumaria altera tenerior Syriaca, Cam.
Selterays nomine ex Syria D. Paludan. attulit. an Capnos Cret. florib. candidis fuscâ maculâ, (Clus. hist.

V. Fumaria lutea.
Fumaria corydalis, quibusdam Split, Matth.
Fumaria montana, Gesn. hor. Tab.
Fumaria phragmitis altera, Eid.
Fumaria lutea montana, Ad. Lob. (cui & Chelidonium capnites Aëtij) Lugd. Ger.
Split vulgo, Cæs.
Corydalis, Cast. Cam. (hæc est
Florib. commun. luteis, aliquando candidis, &
Fumaria fl. albis, Ad.
Fumaria Illyrica alba, Tab.

VI. Fumaria claviculis donata.
Capnos Plinij & phragmites, Dod. gal. Gesn. hor.
Capnos alba latifolia & Splith album quorundam, Lob. Lugd.
Fumaria altera, Dod.
Capnos altera Belgica albo flore, Clus. hist.

Folijs latioribus & angustioribus variat, floribus est albis & dilutè admodum rubentibus.
Fumaria latifolia major & minor, Tab. Ger.
Fumaria Clematites & Clematis minim. Cam.

Fumaria bulbosa.

I. Fumaria bulbosa radice cava major.
Capnium sive Fumaria phragmitis, Aëtio.
Aristolochia rotunda, Brunf. Eric. Cord.
Aristolochia rotunda vulgaris, Trag. Fuch. (cui & Pistolochia) Gesn. hor. Cam.
Hyacinthus 3. candidus & purpureus, Trag.
Fumaria altera, Matth. Cast.
Capnos phragmitis, Tur.
Pistolochia Fuchsij, Apios species videtur, Lac.
Aristolochia phragmites, Gesn. col.
Capnos chelidonia, Lon.
Capnos sive Capnium phragmites major, & Pes gallinaceus, Cord. in Diosc.
Chelidonia phragmites altera, Cord. hist.
Radix cava major, Dod. Cast. Clus. hist.
Radix cava herbariorum, Ad. Lob. Clus. pan.
Fumaria bulbosa, Lugd.
Lentopetali genus quibusd. haud planè ineptè, (Guil.
Lentopetalon alterum, Cæs.
Chelid. capnites quorundam rad. pertusa, Thal.
Aristolochia vulgaris flos purpureo, Eyst.

Est major & minor: huic folia angustiora, illi paulo latiora, sed solùm loci ratione differunt.

Variat colore floris albo, pallido, subflavescente, rubro dilutiore, vel egregiè rubente: quod si flos minor sit, saturatius rubet, & pro mascula habetur: si major, languidioris coloris. Figuræ 8. apud Tab. & Ger.
Fumariæ bulbosæ purpureo flore nomine, quatuor: totidem flore albo.
Viridi flore Lobelius observavit, & nomine Radicis cavæ viridi flore, in iconib. proposuit.

Radix

Radix cava, Cast.

II. Fumaria bulbosa radice non cava major.
Aristolochia rotunda vulg. radice solida, Trag.
Arist. rot. altera species radice solida, Ges. hort.
Capnos sive Capniũ phragmites min. Cord. in Chelid. Capnites radice integra, Thal. (Diosc.
Aristolochia rotunda fl. albo, Eyst.

A prima diff. radice, quæ in illa cava, in hac solida: dein in illa, folia quæ flores intercedũt, integra sunt, in hac verò incisa: tum in illa flores pauciores & majores colore variãtes: in hac minores, copiosiores, eleganti purpura rubẽtes; alterius coloris hactenus non observavi: tandem, nunquam utramque eodem loco reperimus, illa enim pinguiori solo delectatur.

III. Fumaria bulbosa radice non cava minor.
Chelidonia phragmitis 1. Cord. hist.
Fabaceâ radice Capnos altera, Ad. Lob.
Radix cava minor. Dod. Cast. Clus. hist. Ger.
Capnos fabacea radice, Lugd.
Fumaria bulbosa seu tuberosa minor, Tab.
Aristol. rotunda vulgaris minima, Cam.

A majore diversa est, & florum herbaceis rudimentis variat.

CHELIDONIUM.

Χελιδόνιον Dioscoridi l.2.c.211. cui χελιδὼν. id est, hirundo avis, nomen imposuit: vel quòd hanc primum invenerit, oculis pullorum excæcatorum, visum hâc restituens, ut ex Dioscoride, Plin. l.25.c.8. refert: vel ut idem l.8.c.27. Chelidonium visui saluberrimum hirundines monstravêre, vexatis pullorum oculis eâ medentes: quibusdam sic dictum, quòd in hirundinum adventu floreat, & discessu marcescat. Apud Theoph. 7. hist. 14. Hirundinariam Gaza vertit.

Genera duo Diosc. & Plin. l.25.c.8. majus & minus, quæ cùm figurâ multum differant; de minore alibi agem.

I. Chelidonium majus vulgare.
Chelidonia, Brunf. major, Ang.
Chelidoniũ majus, Trag. Matt. Fuch. Tur. Lac. Cord. hist. Ges. hor. Dod. Ad. (& Hirundinaria major) Lob. Cast. Cæs. Lugd. Thal. Tab. Ger. vulgare, Clus. hist.

II. Chelidonium majus foliis quernis.
Chelid. majus laciniato flore, Clus. hist.

In Phytopinace, Mathiolo, & Tabern. descripsimus.

AQVILEGIA.

Aquilegia, quæ quibusdam Chelidonia sylvestris, videtur dicta quasi Aquilina, ob florum mucrones aduncos, ut sunt aquilini ungues. Veterum Pothos Costæo; Jasione Theophrasti 1. hist. 21. Cæsalpino: Jovis flos, Dalechampio in Athenæum: Isopyrum Dioscoridis l.4.c.121. Columnæ: at Gesnero Leontostomum dicitur. Variat potiss. flore: est communiter majore, rarius minore ex corniculis composito, colorum diversorum, rarius roseo est flore eoq; vel simplici vel pleno.

Aquilegia simplex.

I. Aquilegia sylvestris.
Aquilegia, Treg. Fuch. Lugd. Lon. Cæs. (columbina quibusdam) Ger. fl. cæruleo, Swert.
Aquileia, Fuch. Er. Cord. Ges. h. Dod. syl. Thal.
Aquileia simplex, Cam.
Aquilina, Matth, Ad. Lob. Cast. Tab.
Isopyrum Dioscoridis, Colum.

Flore est cæruleo, & vix alterius quam punicei coloris, in sylvestribus reperias.

II. Aquilegia hortensis simplex.
Aquilina rubra, Lob. ico.
Aquilina. Cast. alba, Tab.
Aquileia rubra, Ger.

1. Aquilegia fl. albo simplici, Bry. Eyst.
Aquilegia alba cærulea, Swer.

2. Aquilegia castanei coloris, Swert.

Hæc diversorum colorum reperitur, cæruleo, candido, incarnato, rubro, variegato ex cæruleo & purpureo: candido, nonnullis veluti lituris cæruleis aspersis.

III. Aquilegia mont. magno fl. quæ 1. in Prod.

IV. Aquilegia montana parvo flore, Thalictri folio: quæ 2. in Prod.

Aquilegia pleno flore.

I. Aquilegia hort. multiplex flore magno.
Aquileg. multiflora variegata, Lob. ico. & multiplici vario colore flore, Eid. pleno flore, Cam.
Aquileia multiplici flore, Dod. multiplex, Ger.
Aquilina pleno flore, Clus. hist. multiplex sive 4. 5. 6. 7. & 8. Tab.

Flos cæruleus, violaceus, cinereus, blandè vel saturè rubens, albus, ex albo cæruleo, violaceóve variè mixtus, maculatus.

1. Aqui-

1. Aquilegia fl. cæruleo pleno, Eyſt.
2. Aquilegia fl. albo pleno, Eyſt.
3. Aquilegia fl. pleno incarnato, Eyſt.
4. Aquilegia flore purpureo, Eyſt.
5. Aquilegia flore rubro, Eyſt.
Aquilina flore rubro, Bry. Svvert.
6. Aquileia variegata, Bry.
Aquilegia fl. variegato duplici, Svvert.
II. Aquilegia hort. multiplex flore parvo.
A priore floris magnitud. & pullo colore differt.
III. Aquilegia hort. multiplici flore inverſo.
Aquilina plenis multiplicib. flor. Lob. ico. Lug.
Aquilina inverſa multipl. albo colore, Lob. ico.
Aquilina pleno inverſo flore, Cluſ. hiſt.
Aquilegia inverſa, Cam.
Aquilina 9. Tab.
Aquilina carnei coloris, Bry.
Aquilegia alba, Svvert.
Aquilegia cærulea inverſo flore, Eyſt.
IV. Aquilegia flore roſeo multiplici.
Aquilina pleno roſeo flore, Cluſ. hiſt. Bry.
Floris color communiter cæruleus, eſt & albus, rariſsim. carneus ſive blandè rubens: vel albus nigris punctis aſperſis: hinc
1. Aquilegia ſtellata flore purpureo, Eyſt.
2. Aquilegia ſtellata rubeſcens, Eyſt.
3. Aquilegia ſtellata flore violaceo, Eyſt.
Aquilegia ſtellata cæruleo violacea, Svver.
4. Aquilegia ſtellata flore albo minutiſsimis nigris punctis ornata, Eyſt.
V. Aquilegia degener vireſcens: & Cam.
Aquilegia degener vireſcens. Lob. ico.
Aquilina degener, Cluſ. hiſt. Bry.
Aquilina 10. Tab.
Aquilegia ſtellata roſea, Svvert.
Flos vel viridis omnino, vel ex viridi purpuraſcens.

NIGELLA SEU MELANTHIUM, ejusque ſpecies.

Nigella, à nigro ſeminis colore communiter dicta, Dioſcorid. l.3. c.93. Μελάνθιον eſt: de qua Theoph. 7. hiſt. 9. Plinio l.20. c.17. Gith ex Græcis, alij Melanthion, alij Melanſpermon vocant, & quod odoratiſsimum & nigerrimum, optimum eſt.

Genera: Dioſcorides & Veteres unius meminere: nobis, ſativa eſt & ſylveſtris: Sativa, ſimplici & pleno, magno & parvo flore: ſemine nigro, ſubflavo, luteo.

I. Nigella arvenſis cornuta.
an Melanthium & Gith Dioſcoridis.
Nigella ſylv. & 2. Trag.
Melanthium ſylv. Fuch. Dod. Ger.
Cuminum ſyl. alterum, Fuch. ico. Cord. in Dioſ.
Melanthium ſylv. alterum, Matth. Caſt. Lugd.
Nigella ſylv. altera, Dod.
Melanthium capitulis reflexis aquilegiæ, Lob.
Nigella cornuta, Cord. hiſt.
Nigella vulgò dicta, Cæſ.
Nigella ſylv. Geſn hort. Lon. Cam.
Melanthium agreſte, Tab. arvenſe, Cluſ. hiſt.
Meminit Tab. Melanthij agreſt. alterius, quod ſolis capitulis magis reflexis, à priori differat.
II. Nigella latifolia flore majore ſimplici cæruleo: quæ 1. in Prod.
Melanthium Hiſpanicum majus, Eyſt.
III. Nigella anguſtifolia flore majore ſimplici cæruleo.
Nigella Damaſcena, Trag. Cord. hiſt.
Nigella, Cord. in Dioſc.
Nigella hort. altera, Euch. Lon.
Melanthium ſive Nigella, Ad.
Melanthium ſylv. Matth. Lac. Lob.
Melanth. ſylv. quod Damaſcenum cognominatur, Cluſ. hiſt.
Melanth. ſylv. prius Matthioli, Lugd. qui duas figuras habet.
Melanthium Damaſcenum, Dod. Tab. Cam.
Melanthium Damaſcenum alterum, Fuch. ico.
Melanthium ſativum flore ſimplici, Eyſt.
Iſopyrum, quod Matth. Durantes, Lugd. & Taber. pingunt: nil aliud cenſemus, niſi quod folia Aniſi infernè ſint adpicta, quo Dioſcoridis Iſoporum exprimere videatur.
IV. Nigella flore majore pleno cæruleo.
Nigella flore majore & numeroſioribus folijs, Suneg Ægyptijs, Alpino.
Melanthium Damaſcenum pleno flore, Cluſ. hiſt. Eyſt.
V. Nigella flore minore ſimplici candido.
Nigella hort. Trag. ſativa, Lon.
Melanthium ſativum, Matth. Lac. Dod. Caſt. Lugd. Tab.

Melanth 1. Fuch. ico. hortense primum, Eid. fol.
Melanthium sive Nigella Romana odora, Lob.
Git sive Nigella Romana, Tur.
Nigellæ alterum genus, Cord. hist.
Melanth. Ger. sativum simplici flore, Clus. hist.
Nigella, Gesf. nostra, Ang. altera, Cæs.
Melanth. Damascenum semine pallido.

Semine est nigro, aliquando pallidè flavente: semine luteo in horto habuimus: rarius candido reperitur.

VI. Nigella flore minore pleno & albo.
Cardamomi 3. species, & Nigella citrina, Lac.
Nigella citrina, Ad. flore albo multip. Lob. Lug.
Nigella flore candido, Cæs.

Semen ex Oriente adfertur, inter Cardamomi genera, & Nigella citrina dicitur, Cæs.
Melanthium citrinum multiflorum, Taber. sub Damasceno, Ger. ico.
Melanthium pleno flore, Clus. hist.
Melanth. sive Nigella flore pleno, albo, Cam.
Nigella peregrina flore multiplici, Eyst.

VII. Nigella Cretica.
Melanthium simplici flore, Creticum, Clus. hist.

Hujus descriptionem in Phytopinace sub 6. in Prod. sub. 2. & in Matthiolo cum figura exhibuimus: in Tabern. nostro figura sub titulo Nigellæ flore pleno, malè posita fuit.

VIII. Nigella Cretica folio fœniculi.
Melanthium peregrinum sive Creticum, Ponæ in Baldo Ital.

SECTIO QUARTA.

UMBELLIFERÆ.

CUMINUM; FOENICULUM; ANETHUM; MEUM; PYRETHRUM; FERULA; THAPSIA; TURPETUM; PEUCEDANUM; Daucus; Pastinaca tenuifolia; Gingidium; Chærophyllum; Scandix; Caucalis; Apium; Sison; Sion.

CUMINUM.

Κύμινον *Dioscoridi l. 3. c. 68. Theoph. 7. hist. 4. at Plinio l. 19. c. 8. & l. 20. c. 14. & 15. Cuminum.*

Genera: Dioscoridi sativum est, cui Aethiopicum, quod Hippocrates regium vocarit, prafert: secundum locum tenet Aegyptium, reliqua sequuntur. Est & sylvestre: alterum, capitulis in cacumine rotundis: alterum, quod à singulis floribus, cornicula in sublime erecta promit. Theophrasto genera plura sunt: quare Plin. l. 20. c. 15. Sativum est & sylvestre, Aethiopicum & Africanum: at l. 19. c. 8. alterum sylvestre rusticum vocatum, alijs Thebaicum: Aethiopico, Africoq; palma est: quidam huic Aegyptium praferunt.

I. Cuminum semine longiore.
Cuminum sativum, Brunf. Trag. Matth. Lac. Cord. hist. Lob. Cast. Lugd.
Cuminum, Tur. Lon. Ad.
Cumin. Officin. Cumini syl. 1. genus Diosf. Cæs.
Cyminum, Ang. Cord. in Diosc. (cui & Cyminum Romanum) Tab. sativum, Cam.
Cuminum Æthiopicum, Carnabadium Casfi Basfi & Myrepsij, Guil.

II. Cuminum semine rotundiore & minore.
Cuminum dulce Melitensibus.

Hujus plantam non vidim⁹: at cum Dalechampij in Plin. l. 20. c. 15. notus legissemus, ex Melita duplex Cuminum, utpote acre & dulce adferri: & apud Megiserũ in Melitæ descriptione, idem invenissemus, ejus nomine ut haberemus laboravimus: quare, utriusq; semen è Melita insula transmissum fuit: alterum oblongum, acuminatum, coloris sordidi, graveolens & sapore acri, cui Cimonagero, i. e. Cuminum syl. inscriptum erat: quod cum Cymino Æthiopico officinarum convenit. Alterum verò multò minus, Aniso simile, candicãs, gustus lenioris & subdulce, quod nomine Cimonagero dulce, missum. Apud Melitenses copiosè seritur, ad panem condiendum & ad mercaturam cum eo exercendam.

III. Cuminum sylv. capitulis globosis.
Cuminum sylv. 1. Matth. Lugd. Cast.
Cuminum sylv. Ang. Dod. Ad. Lob. ico. Ger.
Lago chymeni, id est, leporis cubile in insula Lemno, Bellon.
Cymin. syl. sive erraticum, Tab. syl. globos. Cam

FOENI-

FOENICULUM.

MΑράθρον Dioſcoridi, l.3.c.81. ἀπὸ τοῦ μαραίνεσθαι, à marceſcendo, quod ejus cum inaruerit, ad condienda plurima, multus uſus ſit. Plinio, l.19.c.9. Fœniculum anguibus gratiſſimum, ad condienda plurima cùm inaruit: & l.20.c.23. Fœniculum nobilitavere ſerpentes, guſtatu ſenectam exuendo, oculorumq́ aciem ſucco ejus reficiendo. Latinis Fœniculum, quod ſatum magno cum fœnore ſemen reddat: vel potius Græcorum imitatione, quod quaſi fœnum in hyemes areſactum ac marcidum reponatur.

Genera: Dioſcoridi eſt ſativum, ſylveſtre, quod ἱππομάραθρον & duplex eſt: alterum ſemine magno, Cachri ſimile; aliud ſemine Coriandri. Idem Plinius, l.20.c.23.

Recentioribus eſt vulgare ſive ſativum, dulce, rotundum, & erraticum, ſive Hippomarathrum.

I. Fœniculum vulgare Germanicum.
Fœnicul. Brunf. Trag. Fuch. Dod. gal. Tur. Cord. in Dioſc. Tab. commune. Geſ. hor. vulgare, Ger.
Fœnicul. ſyl. cujus ſemen exilius & acrius, Cæſ.
Fœniculum noſtrum vulgare, quibuſdam Hippomarathrum putatum, Cam. hort.

Huic accedit Mediolanenſe, quamvis vulgato Germanico gratius ſit.

Variat foliorum colore: nam commune folijs eſt virentioribus, altera ſubnigricantibus, rubentibus, aliàs non differens: quare Fœniculum 1. & 2. facit Dodonæus.

II. Fœniculum vulgare Italicum ſemine oblongo guſtu acuto.
Fœnicul. Matth. Lac. Caſt. vulgare, cujus ſemen pallidum ſive luteum oblongum, Lugd.
Fœniculum acre, Ang.

III. Fœniculum dulce.
Fœniculum dulce, Matth. Lac. Ang. Geſn. hort. Ad. Caſt. Ger. deſc.
Fœnic. 3. Dod. ſolo ſapore à primo diſtinctum.
Fœnicul. ſive Marath. vulgatius dulce, Ad. Lob.
Fœnicul. hort. ſemine craſſo in rotunditate oblongo, Cæſ. quod anno ſecundo in ſylv. tranſit.
Fœnicul. dulce ſemine majore, guſtu aniſi, Lug.
Fœniculum Romanum cujus ſemen pallidè luteum, Tab. quod tertio anno in comune tranſit.
Fœniculum Italicum fortè hort. veterum, quod etiam in noſtrum tranſit. Cam. ep. Matth.
Fœniculum majus, Eid. hort.

Hoc ſemine eſt vel rotundiore, quod Romanum & Florentinum dicitur: vel in rotunditate oblongo, quod omnium gratiſsimum & dulciſsimum, & Bononia adfertur.

IV. Fœniculum ſemine rotundo minore.
Fœniculum rotundum, Tab. vulgare, Ger. ico.

A vulgato ſapore & odore non differt, ſed humilior eſt, umbella candida, ſemenque vulgari minus & Carui forma.

V. Fœniculum ſylveſtre.
Fœniculum erraticum, Matth. Lac. ſponte virens in agris Narbonenſium, Adv.
an Hippomarathrum, Ang.

VI. Hippomar. Creticum: de quo in Prod.
an Hippomarathrum cujus ſemina magna cachry ſimilia, Hon. Belli ep. 1. ad Cluſ.

VII. Chaa, herba in Japonia, ex cujus pulvere decoctum precioſum parant, & hoſpitib. dignioribus propinant: & olla in qua hujus herbæ decoctio facta, in eo apud ipſos precio, in quo apud nos Adamantes ſunt: Linſcot. par. 2. Ind. Orient. cap. 28.

ANETHUM.

AΝηθον Dioſcorid. l.3.c.67. παρὰ τὸ ἀνυθεῖν, quod cito creſcat: Theoph. 1. hiſt. 18. cui 7. hiſt. 4. plura ejus genera, quæ non recenſet. Plinio l.20.c.18. Anethum.

I. Anethum hortenſe.
Anethum, Brunf. Trag. Matthiol. Fuch. Tur. Dodon. Cord. in Dioſcorid. Geſn. hort. Ang. Lac. Ad. Lob. Caſt. Lon. Cæſalp. Lugd. Tab. Cam. Ger.
Abſinthium dulce, Pundect. Monach. in Meſ. Toxites.

II. Anethum ſylveſtre majus.
Aneth. ſyl. grandius ſativo, folijs fœniculi Cæſ.

III. Anethum ſylv. minus: in Prod. deſc.

MEUM.

MΗ͂ον ἀθαμαντικὸν ἢ μεῖον, Meum Athamant. Dioſc. l.1.c.3 Similiter à Plinio. l.20.c.23. nominatum, Meu, ſcribit, in Italia non niſi à Medicis ſeritur, & ijs admodum paucis. Duo genera ejus (Macedonicum ſcilicet & Hiſpan. non quidem ea duo diverſa genera ſunt: [illegible] ijs in locis plurimum gignitur: hæc

addit ex Dioscoride Dalechampius in notis) nobilius, Athamanticum vocant, illi, tanquam ab Athamante inventum; hi, quoniam laudatissimum in Athamante (monte Phthiotidis Thessaliæ) reperiatur.

I. Meum folijs anethi.
Daucus Creticus, Trag. Fuch. vel alpinus, Ges. col. Lob. ico.
Meum, Matth. Ang. Gesn. hort. Lac. (cui & Anethum sylv.) Dod. Ad. Lob. Cast. Cæsalp. Lugd. Tab. Cam. Ger.
Libanotidis 1. genus, & Fœniculus porcinus, Dod. gal.
Seseli Creticum, Fuch. ico. Lon.
Tordylion, Cord. in Diosc. & hist.
Daucus, Cast. ico.
Meum vulgare tenuifolium, Clus. hist.
II. Meum Dauci Cretici facie.
Meum aliud, Lugd.
III. Meum alpinum umbella purpurascente.
Muttellina vulgo in alpibus, Caros vel Daucus alpin. videtur, Ges. hor. & frac. Cam. ep. Matth. an Daucus montanus, Clus. pan. & hist.
IV. Meum latifolium adulterinum.
Meum secundum, Matth. ed. secunda.
Meum spurium alterum Italicum, Lob. Lugd.
Meum adulterinum, Tab.

PYRETHRUM.

ΠΥ'ρεθρον *Diosc. l.3. c.86. ab igne nomen habet, ob radicis ejus fervorem igneum. Salivaris Romanis, quod mansa Salivam eliciat. Apud Plin. l.28. c.9. Pyrethri nomen solum habetur.*

I. Pyrethrum flore bellidis.
Pyrethrum, Brunf. Trag. Fuch. Tur. Dod. Lac.
Pyrethum Germanicum, Gesn. hort.
Pyreth. alter. Matth. Lugd. Cæs. Cam. primum,
Pyrethrum majus, Lon. verum, Cast. (Tab.
Pyrethrum Officinarum, Ad. Lob. Ger. Eyst.
II. Pyrethrum umbelliferum.
Fœniculum montanum, Trag.
Pyrethrum verum, Matth. Lugd.
Pyrethrum Italicum, Gesn. hort. ap.
Pyreth. alterum, Ad. Lob. Cast. Tab. sylv. Ger.
an Pyrethrum, Cæs.
Saxifragæ species, Dod. 8.
Pyrethrum Dioscoridis 1. Cam.
Umbella variat, quæ alba: at Patavino in horto luteâ, longioribusque folijs, collegimus.
III. Pyrethrum folijs anethi.
Pyrethrum Gesneri, Lugd.

FERULA.

NA'ρθηξ *Diosc. l.3. c.91.* νάρθηξ ἢ ναρθήκιον, *Theoph. 6. hist. 2. id est, Gaza interprete, Ferula & Ferulago. Plin. lib.13. cap.22. Ferula.*

Genera duo Ferulæ Plinio: Nartheca Græci vocant, in altitudinem assurgentem. Nartheciam verò semper humilem: & Ferula sine dubio est Thapsia, sed sui generis &c. Et l.20. c.23. Ferula, quæ ab uno caule dividitur in cacumine, fœmina putatur.

I. Ferula fœmina Plinij.
Ferula, Matth. Ang. Tur. Lac. Cord. in Diosc. Gesn. hort. Lon. Ad. Lob. Dod. Cast. Lugd. Tab.
Ferula mas, Cæs. (Cam.
Libanotis prima Diosc. ferulacea, Gesn. hort.
II. Ferulago latiore folio.
Ferulago, Gesn. Dod. Cam.
Ferula galbanifera, Lob. Lugd. Tab.
Ferula fœmina, Cæs.
Quibusdam Narthecia Theoph. & Thapsia Dioscoridis.
III. Ferulago tenuiore folio.
Narthecium Theoph. Ferulago Gazæ, Lugd.
Ferulago, Tab.

THAPSIA.

ΘΑ'ψια, *quòd in Thapso, ejus nominis Insula primum inventa, Diosc. lib.4. cap.157. quæ tota naturâ Ferulæ similis: meminere Thapsiæ Theoph 9. hist. 8. & Plin. l.13. c.22.*

I. Thapsia maxima latissimo folio.
Thapsia 3. Clus. hisp. & hist.
II. Thapsia latifolia villosa.
Thapsia latifolia, Clus. hisp. Tab.
Tapsia 1. Clus. hist.
Seseli Peloponense majus, Lob. peloponense ut putatur, Dod.
Seseli peloponesiacum 1. Tab.
Seseli peloponense folio cicutæ, Ad. Lugd.
III. Thapsia folijs libanotidis fœtidissima.
Tuero, Clus. hisp.
Thapsia 4. Clus. hist.
IV. Thapsia fœniculi folio.
Thapsia Diosc. Ad. Lob. Lugd.

Thapsia

Thapſia 2. vel tenuifolia, Cluſ. hiſp. & hiſt.
Thapſia anguſtifolia, Tab. tenuifolia, Ger.
V. Thapſia carotæ folio.
Thapſia, Matth. Ang. Lon. Lug. Caſt. Cæſ. cui & Turbit album Meſuei.
Thapſia major, Cord. hiſt.
Thapſia vera & Turbith montis Gargani, Geſ. hort.
Thapſia vulgaris carotæ effigie, Ad. Lob.
An hæc Ferula Sagapenifera.
Huj. radix ſæpè pro Coſto, magno errore venditur, uti ſupra inter Coſti genera oſtenſum fuit.

TVRPETVM.

Turbith vox Arabica eſt, ab Avicenna & alijs uſurpata, quámvis aliqui à turbando deducant, quòd propter magnam violentiam, purgando corpus turbet. Duplex eſt, aliud Arabicum, aliud Indicum. Arabicum, Meſueo 2. ſimpl. eſt radix herbæ, folia Ferulæ minora ferentis & lacteo ſucco turgentis: quæ ſanè cauſa, cur alij Pityuſæ, alij Alypi, nonnulli Tripolij Græcorum radicem eſſe voluerint: cujus genera varia Meſueo, domeſticum, ſylveſtre, magnum, parvum, album, nigrum & flavum. Indicum, radice non eſt magna, nec longa, caule hederæ modo per ſolum extenſo, digiti craſſitudine: folijs & floribus Altheæ ſimilibus, cujus tantum caulis pars inferior juxta radicem gummoſa, utilis eſt, Acoſta, Frag. Dodonæo ex Garzia monentibus. Quare hoc ab eo, quo in Officinis vulgo utuntur, longe aliud eſt, monente etiam Cluſio in Garziam. Idcirco inter ſe differre volunt, Turbith Avicennæ, & Turbedh aut Tarbadh.

I. Turpetum Arabum, ſeu Turbit Officin.
Turbit Meſuæi, Matth.
Turbitum ſive Turbit Arabum, Cord. hiſt.
Turbith Alexandrinum, Ad. Lob. ico. Ger. Caſt.
Tripolium Dioſc. ſi Serapioni credimus, nil aliud eſt quam Turbith, Cord. in Dioſc.
Turpetum Meſues, tithymalli myrſinitis radix, Braſ. at Fuch. Thapſiæ radix.
Turbith. Off. & Hiſpaniæ officinæ, Thapſię radice pro Turpeto legitimo utuntur, & multis per Europam locis, Scammoneæ radicem conciſam pro Turpeto legitimo oſtendunt, Cluſ. in Garz.
Turpetum, Tab.
Addit Fragoſus Turbit aliud genus, à paucis annis in Officinis uſitatum, quo vocitent de la Tierra, quod quarundam arundinum radicem eſſe dicant.
II. Turpetum repens folijs Altheæ, vel Ind.
Turbith Garziæ, Acoſtæ, Trag. Dod.
III. Pſeudoturpetum Garganicum.
Turpetum, quod potius Pſeudoturpetum dixeris, ex Gargano Apuliæ monte duplex, unum de Thapſiæ, alterum de Pityuſæ radicibus, impoſtores concinnant, Garz.
Turbith ex Apulia, turbith non eſt, ſed ex lactarijs, & ſecundum aliquos Thapſia, Acoſtæ.

PEVCEDANVM.

Πευκέδανον Dioſcorid. l. 3. c. 92. Theoph. 9. hiſt. 14. etſi ſint qui velint, nomen ab amaritudine ſortitum eſſe, tamen à πεύκη, quæ Lat. Pinus, dictum videtur, cùm hujus folia cum Pini folijs ſimilitudinem quandam habeant: unde & Pinaſtellum aliquibus nominatur. Peucedanum Plin. lib. 25. c. 9.

I. Peucedanum majus Italicum.
Peucedanum, Matth. Ang. Lac. Lugd. Cæſ. Caſt. & hiſt. Geſn. hort. Tur. Ad. Lob. (cui & Fœniculum porcinum) Lon. deſc. Lugd. Ger. Tab. cui & cauda porcina.
Peucedanum Italicum, Tab.
Peucedanum majus Italicum, Lobel. Lugd. majus, Ger.
Peucedanum folijs longioribus, Dod.
II. Peucedanum Germanicum.
Peucedanum, Trag. Fuch. Dod. Cord. in Dioſc.
III. Peucedanum minus.
Saxifraga 3. Matth. Lugd. Caſt.
Saxifragum, Lac.
Peucedani facie puſilla planta, Lob. ico.
Peucedanum Pannonicum, Cluſ. pan. & hiſt.

DAVCVS.

Δαῦκος Dioſc. lib. 3. cap. 83. Daucus, Daucum, & Daucium Latinis.

Genera tria Dioſc. primum Creticum folijs fœniculi: alterum apio ſylveſtri ſimile: tertium folijs Coriandri. Diocles verò, l. 3. de ſalub. quartum addidit nempe Staphylinum. Plin. l. 25. c. 9. ait, Dauci genera quatuor, Petronius Diodotus fecit, cùm ſint differentiæ duæ: probatiſſimum in Creta fœniculi ſimilitudine: alterum

folijs Coriandri: si tertium genus facere libeat, est simile Staplylino, quod Pastinacam erraticam appellant. Idem, lib.19. cap.5. Pastinacæ quartum genus, quam nostri Gallicam vocant, Græci verò Daucon, cujus genera etiam quatuor fecere. De Dauco Theophrasti capite sequenti.

I. Daucus folijs fœniculi tenuissimis.
Daucus 1. Matth. Lugd.
Daucus, Lac.
Daucus Cretensis verus Diosc. Ad. Lob. ico. Ger.
Daucus Creticus, Cast. desc. Gesn. Tab.

II. Daucus alpinus multifido longoque folio, sive montanus umbella candida.
Daucus Creticus, Gesn. hort. Cam. ep. Matth. & hort. Clus. pan.
Daucum montanum, Cæs.

Variat aliquantum: nam qui in Baldo, folijs est brevioribus compactioribus: qui verò in Helvetiorum alpib. & monte Wasserfall/ longioribus & rarioribus: & hujus Gesn. in ap. meminit, quem cum eo in Baldo eundem, aut certè similem, & earundem virium scribit.

III. Daucus mont. multifido breviq; folio.
Saxifraga Pannonica, Clus. pan. & hist.

IV. Daucus montan. multifido folio Selini semine.
Selinum mont. pumilum, Clus. pan. & hist.
Oreoselinum, Tab. ico. Ger. tertium, Tab. fol.

V. Daucus mont. apij folio major.
Daucus 2. Trag. (cui & Seseli 2.) Matth. Lugd.
Dauci 3. genus, Fuch.
Libanotidis alterum genus, Dod. gal. Lugd.
Libanotis nigra Dodonæi, Gesn. hort.
Seseli peloponense, Fuch. ico. Gesn. hort. Cam.
Elaphoboscum nigrum, Lon.
Saxifragia Venetorum, Ad.
Daucus Selinoides 2. Ad. Lob.
Seseli pannonicum 2. Clus. pan. ico. 2. montanum, Eid. hist. ico.
Libanotis nigra, communiter Cervaria nigra, Thal.
Libanotis Theoph. nigra, Tab. Ger.

Varietas: 1. est folijs pallidè virentibus & splendentibus. 2. folijs latioribus, forte ob culturam, quam Pseudo-costum Cortusus nominabat. 3. folijs minus divisis, supina parte dilutius virentibus & aliquantulum splendentib. prona subcinereis, quam Cervariæ nigræ nomine, Lipsiâ D. Jungermannus misit.

VI. Daucus mont. apij folio minor.
Apium mont. & Oreoselinum nigrum, Gesf. hor.
Dauci secundi Selinoidis varietas, sive Selinoides Cordi, Lob. obs.
an Daucus Selinoides latifolius, Cord.
an Apium sylvaticum, Thal.

VII. Daucus mont. apij folio albicans.
Seli 2. mont. pannonicum, Clus. hist. desc.
Seseli peloponensis Jenensium nomine, D. Jungermannus misit.

VIII. Daucus mont. apij folio flore luteo: qui 1. in Prodromo.

IX. Daucus prat. apij folio: qui 2. in Prod.

X. Daucus campestris apij folio.
Dauci 2. genus Dalechampij, Lugd.
An fortè Pimpinella Saxifraga.

XI. Daucus petroselini vel coriandri folio.
Bunium Dalechampij, Lugd.

XII. Daucus Cret. nodosus umbella lutea.
Daucus 3. Cret. Belli, Ponæ & ep. 1. ad Clus.

XIII. Daucus pratensis millefolij palustris folio.
Daucus prat. Dalechampij, Lugd.

Hic folijs & umbellâ, quæ tamen alba est, cum Millefolio aquatico Matthioli convenit, folijs tamen inferioribus, Coriandro similibus, exceptis.

PASTINACA.

Σταφυλῖνος Diosc. l. 3. c. 59. fortè à colore uvæ nigricantis, cujus coloris, unius radix est: qui sylvestris, in cujus umbellæ candidæ medio, exiguum quid coloris purpurei, cernitur: & etiam sativi meminit. Δαῦκος Theophrasto (Pastinacam Gaza vertit) 9. hist. 15. cui Daucus specie Lauri, colore croci apud Archades nascitur: & in Patrensi agro præstantior cæteris: huic vis calefactoria est, radix nigra: & c. 22. Daucum agro Spartensi Achajæ laudatissimam referunt: naturâ calefactoriam, radice nigram.

Pastinacæ (quæ à pascendo dicta videtur, cum corpus alat) nomine, Latinis quatuor plantas significari, Plin. l. 19. c. 5. ostendit; Pastinacæ, inquit, unum genus agreste, sponte provenit. Staphylinus Græcè dicitur: alterum seritur radice, vel semine: est & quartum genus in eadem similitudine Pastinacæ, quam nostri Gallicam vocant, Græci verò Daucon: at l. 20. c. 5. Staphylinus, pastinacam erraticam appellant.

Duplex

Duplex est Pastinaca, tenuifolia & latifolia: de tenuifolia tam sativa, quàm sylvestri nunc: de latifolia, sectione quinta.

I. Pastinaca tenuifolia syl. Dioscoridis, vel Daucus Officinarum.
Daucus agrestis, Gal. de alim.
Pastinaca erratica, Plinio, Fuch. Cord. in Dioscorid. Tab.
Staphylinus sylv. Trag. Dod.gal. Cæs.
Pastinaca sylv. Matth. Lac. Lon. Cast. Lugd. syl. tenuifolia, Dod. Ger.
Daucum Officin. usitatius, Ad.
Pastinaca sylv. genuina Diosc. Lob.
Pastinaca 2. Tur. 4. Plinij, Cam.
Dauci 3. genus, Dod. gal. Thal.
Daucus vulgaris, Clus. hist.

Differt magnitudine & parvitate: sic & ratione umbellæ, in cujus medio aliquando macula purpurea, subnigráve, aliquando crocea: folijs etiam, aliquantum latioribus, in altera multò tenuioribus: quare Thalius illam, Daucum 3. Dodonæi, hanc verò Daucum 3. tenuifolium nominat.

II. Pastinaca tenuifolia syl. umbella majore.
Pastinaca sylv. daucoides Apula, Col.

Umbellâ est majore, obscure purpurascente, quæ non in totum, ut in priore, conglobatur.

III. Pastinaca sylv. hirsuta echinato fructu. an Daucus angulosus, Cordi hist.
Daucus λαχνόκαυλος. id est, hirsuto caule, Thal.

IV. Pastinaca syl. angustifol. fructu echinato.
Pastinaca echinophora Apula, Colum.

Hanc ad D. Columna accepimus.

V. Pastin. tenuif. sativa radice lutea, vel alba.
Staphylin. sativus & Daucus domesticus, Gal.
Staphylinus 1. & 2. Trag. luteus, Dod. gal.
Siser, Lac. alterum, Matth. Tab.
Carota crocea malè Siser, Guil.
Pastinaca sativa 1. Fuch. sativa flava, Lon.
Pastinaca sativa 1. & 2. Tab.
Pastinaca radicibus luteis, vel albis, Ges. hor.
Pastinaca sativa Diosc. Lob. Cord. in Diosc.
Pastinaca tenuifolia sativa, Dod. Ger.
Carotta vulgaris radice flava, Ad.
Carota radice buxei coloris, Cæs. ex albo flavescens, Cast. nostra lutea, Cam.
Pastinaca 3. Daucus Staphylinus altilis & hortensis, vulgo Carotta, Cam. hor.

Variat solùm radicis colore, quæ vel alba, vel pallidè lutea, vel lutea est.

VI. Pastinaca tenuifolia sativa, radice atrorubente.
Staphylinus sativus Dioscoridi.
Daucus radice nigra, Theophrasti.
Pastinaca sativa, Plinij.
Staphylinus 3. Trag. niger, Dod. gal.
Carota, Matth. altera, Lugd. radice sanguinei coloris, Cæs. radice rubra, Cast.
Pastinaca sativa altera, Fuch. prima, Tur. sativa rubens, Dod. Tab. atrorubens, Lob.
Daucus niger Theoph. Carotta vulgaris, Ad.
Pastinaca radicibus purpureis, Ges. hor.
Been rubrum & album, an Daucus sativus & sylv. Galeni, Ang.
Carota Italis radice rubra & alba, Been rubri & albi ἀντιβαλλόμενα esse volunt aliqui, non malè, Camer.

GINGIDIUM.

Γιγγίδιον Dioscorides lib. 2. cap. 167. herbam sylvestri Staphylino similem dicit: & Plin. lib. 20. cap. 5. Gingidium similimum Staphylino.

I. Gingidium folio fœniculi.
Gingidium Dioscoridis, Ravv. Lugd. ap.
Gingidium Syriacum, Cam.

II. Gingidium umbella oblonga.
Seseli, Trag. ico.
Visnaga, Matth. Ad. Lob. Lugd. Cast. & Pastin. sylv. major.
Gingidium, Ang. Cord. in Diosc. & hist. Dod. gal. Clus. hist. cui & Bisnaga.
Seseli Massiliense, Fuch. Dod. gal. ico.
Dauci genus tertium, Fuch. ico.
Cumini sativi alterum genus, Cæs.
Gingidium alterum, Dod. tertium, Tab.
Gingidium Hispanicum, Ger.

III. Gingidium folijs Chærefolij.
Gingidium, Matth. Lugd. Cast. primum, Tab.

IV. Gingidium folijs Pastinacæ latifoliæ.
Gingidium folijs Bauciæ Syriacum, Lob. Lugd.
Gingidium primum, Dod. secundum, Tab. (& latifolium) Ger.

CHÆRO-

CHÆROPHYLLUM.

CHærophyllum Columella habet: an Plinij l.19.c.8. sit Cærephyllum, quod Pæderota Græci vocitent, propter brevitatem asserere non licet: & potius ejusdem Anthriscus, lib. & cap.22. fortè Theophr.7.hist.7. σισάκινον, Enthusicum Gaza vertit. Ο'ρεοσέλινον Dioscoridis quibusdam videtur.

I. Chærophyllum sativum.
Cherefolium, Brunf. Dod. sativum, Trag.
Ce efolium, Matth. Cast. Lugd. vulgare, Ger.
Cerefolium, Ang. Dod. gal. Gesf. hort. Lon. Ad. Lob. (cui Gingidij species) Cæs. Cam. Tab.
Oreoselinum, Ang. & Cæs. putant.
Gingidium, Fuch. Tur. Lac.
II. Chærophyllum sylvestre.}
Dauci sylv. genus, Gesf. ap.
Daucus sepiarius, Gesf. col.
Anthriscus Plinij, Lugd.
Cerefolium sylv. Tab. Apium sylv. Ger. ico.
III. Cærophyllo nonnihil similis.
Perchepier (i.e. Saxifraga) Anglorum, Ad. Lob.
Scandix minor, Tab. (Lugd.
Alchimilla montana minima, Col.

SCANDIX.

Σκάνδιξ Dioscoridi lib.2. cap.168. sylvestre olus est, quod Gingidio subjungit: Theophrast.7. hist.8. Plinio lib. & cap. 22.

I. Scandix umbella ex apicibus coagmentata.
Scandix, Lugd.
II. Scandix semine rostrato vulgaris.
Pecten Veneris, Matth. Ang. Gesf. hor. Ad. Lob. Cast. Lugd. Cam. Ger,
Scand. Dod. Lac. Cord. in Dios. Gesf. h. Cæs. Tab.
Pecten Veneris, ἀγελοκαύτζινα vulgo dicitur, Hon. Belli ep.1. ad Clus.
III. Scandix Cretica major: quæ 4. in Phytopin. prima in Prod.
IV. Scandix Cretica minor: quæ 3. & 5. in Phytopin. at.2. in Prod.
Anthriscus Plinij, Clus. hist.
Antriscus vulgo τζιλιμονίδια, quod vulvæ purgamentum significat, cum Venerem excitet, Hon. Belli ep.1, ad Clus.
an Scandix legitima quæ καύτζινα ἢ σκανδινὶ quæ comeditur, Eid. l.1.
Anisomarathrum Apulum, Colum. & Clus. histor. ap. alt.
an Apium sylv. Dalech. Lugd.
Duplex est odora & inodora.

CAUCALIS.

Καυκαλὶς apud Dioscorid. lib.2. c.169. Scandicem sequitur, quam aliqui Daucum sylv. nominent. Plin. lib.21. c.15. secutus Dioscoridem, inter Olera recensuit.

I. Caucalis maxima Sphondilij aculeato semine.
Caucalis major, Clus. hist.
II. Caucalis lato apij folio.
Caucalis, Matth. Lac. Cast. Lugd.
an Caucalis, Cord. in Diosc.
Daucoides majus, Cord. hist. Thal.
Caucalis vulgatior, Ad.
Caucalis flore rubro folio latiore, Lob.
Caucalis rubello flore, Clus. hist.
Gingidium, Cæs.
III. Caucalis arvensis echinata latifolia.
Echinophora major platyphyllos purpurea, Colum.
an Caucalis saturè rubente flore, Clus. hist.
IV. Caucalis arvensis echinata magno flore.
Lappa agrestis, Trag.
Lappula canaria Plinij, Ang.
Caucal. Dod. (& Daucus syl.) Gesf. hor. Tab. Ey.
Caucalis alia vulgaris, Lugd.
Caucalis albis flor. vulgaris, Lob. Ger. albo flore proximè ad Dioscoridis accedens, Clus. hist.
Caucalis coronata umbella, Cam.
Tribulus sylv. & Lappa campestris, Lon.
Myrrhis lappa Dalechampij, Lugd.
Dauci genus arvense, Gesf. car.
Daucus ἀκανθόκαρπος seu ἐχινόκαρπος, sive ξανθιόκαρπος minor, Thal.
Echinophora πυκνόκαρπος, an Gingidium Dioscor. Col.
V. Caucalis arvensis echinata parvo flore & fructu.
Caucalis flore minuto, Cam.
an Echinophora 3. leptophyllon purpurea, Col.

VI. Caucalis Monſpeliaca echinato magno fructu.
Lappa boaria Plinij, Lugd.
Caucalis ſecunda, Tab.
Daucus ἐχινόκαρπος, aut ξανθιόκαρπος major, Thal.
Echinophora alt. aſperior πλατύκαρπος, Col.

VII. Caucalis ſemine aſpero floſculis rubentibus.
Daucoides minor, Cord. hiſt. Thal.

VIII. Caucalis nodoſo echinato ſemine: quod 7. in Phytopin. at 1. in Prod. & in Matth. noſtro depictum.
Scandix, Colum.

IX. Caucalis peregrina ſemine rugoſo.
Caucalis Hiſpanica, Cam. Cluſ. hiſt.
Gingidio congener, Cæſ.

X. Caucalis tenuifolia montana: quæ 2. in Prodr.

XI. Caucalis pumila maritima.
Caucalis pumila, Cluſ. cur. poſt.

XII. Caucalis folio peucedani.
Caucalis, Anguil. Ad. Lob. tertia, Tab.
Caucalis Anglica, Eid.
Caucalis Penæ, Lugd.

APIUM.

Σέλινον Dioſcorides l. 3. capitibus ſex 74. & ſeq. propoſuit; hortenſe, ἐλαιοσέλινον, in humidis: ὀρεοσέλινον in montoſis: πετροσέλινον in Macedonia: ἱπποσέλινον: tandem σμύρνιον in Cilicia proveniens. Theoph. 1. hiſt. 4. de Selino egit, cujus plura eſſe genera 6. cauſ. 22. ſcribit: hæc 7. hiſt. 4. inter ſe cùm folijs, tùm caulibus differunt: aliud enim folio ſpiſſo, criſpo, denſoq́; aliud rariore, latioreq́; cauleq́; majore: horum iterum aliud candidi caulis, aliud purpurei, aut verſicoloris. Plinius lib. 20. cap. 11. de Apio, Hipposelino, Eleoſelino, & Oreoſelino: & cap. ſeq. de petroſelino & buſelino egit.

I. Apium hortenſe, ſeu Petroſelinum vulgo.
Selinon ſeu Apium, Theoph. & Dioſc. Apium mas, Plinij.
Petroſelinum, Brunf. Trag. Cord. in Dioſcor. Anguil.
Petroſelinum vulgare ſeu ſativum, Lon.
Petroſelinum ſylv. Fuch. ico. vulgo Apium veterum, Geſ. hort.
Oreoſelinum, Fuch.
Apium hortenſe, Matth. Lac. Dod. Ad. Lobel. Caſtor. Ger. (hor.
Apium commune, non rectè Petroſelinum, Geſ.
Petroſelinon vulgi, petroſelinum verum priſcorum, Guil.
Apium domeſticum, Cæſ. ſativum, Tab.
Apium ſativum vulgare ſive Petroſelinum, Col.

II. Apium vel Petroſelinum criſpum.
Petroſelinum criſpum, Cam.
Apium hortenſ. criſpatum, Ad. Lugd.
Apium criſpum vel multifolium, Tab. Ger.
Apium ſativum Sardum, Col.

III. Petroſelinum Creticum.
Agriopaſtinaca vulgo in Creta, Belli ep. 5.
Duplex eſt, colore corticis radicum tantum differens: nam unius rufus, alterius niger conſpicitur.
Buſelinon fortè Plinij l. 20. c. 12.

IV. Apium hortenſe latifolium.
an Apium verum, Ang.
an Apium ſativum Anglicanum, Col.
Hoc in Phytopinace, Matth. & Prodr. deſcripſimus.

V. Apium montanum folio tenuiore.
Petroſelinum Dalechampij, Lugd.
an Petroſelini ſuccedaneum, quod in Apulia Anethum ſylv. dicitur, Col.

VI. Apium montanum folio ampliore.
Oreoſelinum ſive Veelgutta, id eſt, multibona, Dodon.
Oreoſelinum, Ad. Lobel. (ſive Petroſelinum) Cluſ. hiſt. Ger.
Oreoſelinum primum, Tab.
Apium montanum, Caſt. Lugd.
Variat ratione loci, nam folijs tenuius diviſis, in noſtris pratis udis Michelfeldæ reperitur.

VII. Apium ſylv. lacteo ſucco turgens.
Apium ſylv. Dod. Lugd.
Daucus paluſtris, Geſn. hort.
Olſenichium, Cord. hiſt. Thal.
Thyſſelinum Plinij, Lob.

VIII. Apium montanum nigrum.
Oreoſelinum Pariſienſium, Lugd.

IX. Apium peregrinum folijs ſubrotundis.
Selinum peregrinum 1. Cluſ. hiſp. & hiſt.
Saxifraga tertium, Cæſ.
Daucus tertium Dioſc. 2. Plinij, Col.

X. Apium peregrinum cicutæ folio.
Selinum peregrinum 2. Cluſ. hiſp. & hiſt.

Oreoselinum aliud, Lugd.

XI. Apium palustre,& Apium Officinarum.
Apium,Brunf.Fuch.Lon. vulgare,Trag.
Apium palustre, Matth.Fuch.ico. Gesf.hor.Lac. Cast. Lugd.
Apium sativum & palustre, sola cultura differens, Cord. in Diosc. & hist.
Eleoselinum,Tur.Dod.Lob.Ger. spontan.Col.
Paludapium, Ad.Tab.
Apij aliud genus, Cæs.

XII. Apium Macedonicum.
Petroselinum Macedonicum, Matth. Ad. Lob. Dod.Cast.Lugd.Tab.Ger.
Apij alterum genus peregrinum, Cæs.
Daucus secundus Dioscoridis, Col.

XIII. Hipposelinum Theophr. vel Smyrnium, Dioscor.
Petroselinum Alexandr. Trag. Macedonicum verum, Ger.
Smyrnium, Matth.Cord.in Dios.Gesf.hor. Cast. Lugd.Cam. Col. qui Dioscoridis vult.
Hipposelinum, Ang.Dod.Fuch.Lac.Cord.hist. Gesf.hor. Ad. (sive Olusatrum) Lob.Tab.
Alexander, Tur.
Olusatrum, Cord. in Diosc. Gesf.hort. (quibusdam Petroselinum Macedonicum) Lon. Cæs. & Macerone vulgi.

XIV. Smyrnium peregrinum rotundo folio.
Smyrnium Creticum, Matth.Cast.Lugdun.Camer. Ger.
Smyrnium Creticum putatum, Col.cui Hipposelinum aliud Diosc.
Smyrnium, Dod.gal.Ad.Lob.Tab. verum, Gesf. horr.Lugd.
Smyrnium Amani montis, Dod.
Olusatri alterum genus peregrinum, Cæs.
Perfoliata altera, Lugd.

XV. Smyrnium peregrinum folio oblongo: hoc in Prodromo descripsimus.
Pingit Columna sub titulo an Hipposelinon.

S I S O N.

Σίσων Dioscoridi lib.3.cap.64.

Sison, quod Amomum Officinis nostris.
Amomum Germanicum, Trag.
Amomum Officin. falsò dictum, Gesf.hort.
Sison, Ang.Tur.Gesf.hort.Lugd.Tab.Cam.
Sinon sive Sison, Cord. in Diosc. & hist.
Petroselinum Macedonicum, Fuchsij, Dodon. Lon.
Ammi parvum, Gesf. hort.

S I O N.

Σίον Diosc. lib.2.cap.154. ἀπὸ τῦ σεἱειν, quod in aquis vacillando, ab aquis praeterlabentibus succutiatur: vel potius ab excutiendis calculis. Plinio l.& c.22. Sion fortè ejusdem l.26.c.8. Laver.

I. Sion sive Apium palustre folijs oblongis.
Sion odoratum, Trag.
Sium, Cord. hist. Gesf. hort. Dod. primum minus, Taber.
Sium verum, Matth. Thal. Lugd. cui & Sium Crateuæ majus.
Sij primum genus quod Laver, Fuch.
Laver, Dod. gal. Tur.
Apium palustre, Fuch. ico. Gesf.col. Lon. Lugd.
Silaum Plinij, Ang.
Sium sive Laver Dios. Olusatri folio, sive aquatica pastinaca, Ad. Lob.
Crescione vulgo, Cæs.

II. Sium latifolium.
Sium majus latifolium vel 3. & Sium medium, vel 2. Taber.
Sium majus, Ger.

III. Sium erucæ folio.
Sium alterum, Dod. Olusatri facie, Lob.
Sium alterum erucæ folio, Lugd.
Sium majus angustifolium, Tab.
Cicuta maxima quorundam, Eyst.
an Crescionis alterum genus, Cæs.

SECTIO QUINTA.

PASTINACA LATIFOLIA; SISARUM; ANGELICA; IMPERATORIA; LASERPITIUM; PANAX; SPONDYLIUM; LIBANOTIS; CARVI; CORIANDRUM; ANISUM; AMMI; PIMPINELLA; Myrrhis; Cicuta & Cicutaria; Seseli; Ligusticum; Bulbocastanum; Oenanthe & Filipendula; Pedicularis seu Fistularia, & Barba Capræ.

PASTINACA LATIFOLIA.

Ἐλαφόβοσκον Dioscoridi, lib. 3. cap. 80. & Plinio, lib. & cap. 22. id est, pabulum cervi, hoc enim pabulo cervos serpentibus resistere fama est, Diosc. & Plinio auctoribus.

I. Pastinaca sativa latifolia.
Pastin. sativa, Trag. Lac. ico. Lug. Ges. hor. Cam.
Pastinaca vulgaris, Dod. gal. Cæs.
Pastinaca domestica, Matth. Ang. Cast. Ad. Lob.
Pastinaca latifolia sativa Dod. latifolia syl. Ger.
Sisarum sativum magnum, Fuch. Tur.
Siser Dioscoridis, Col.
Elaphobosum sativum, Tab.
II. Pastinaca sylv. latifolia.
Pastinaca, Brunf. sylv. Trag. Ang. Cord. Gesn. hort. Thal. Cam. spontè nata, Cæs.
Siser sylv. Fuch. Tur.
Elaphobosum, Matth. Dod. gal Cast. syl. Lac.
Baucia, Pastinaca syl. Arabum, an Elaphob. Ad.
Elaphosum erraticum, Tab.
Pastinaca sylv. gallica, Cord. in Diosc.
Pastinaca latifolia sylv. Dod.
Spondylium, Ger.

SISARUM.

Σίσαρον Diosc. l. 2. c. 139. vulgo cognitum, cujus radix elixa, ori grata est. Siser Plinio, l. 19. c. 5. quod olim in Germania cibi causa serebatur, quare eam quotannis à Germanis Tib. Cæsar, Plinio scribente, flagitavit.

I. Sisarum Germanorum.
Siser, Brunf. Matth. Cord. in Dios. Ges. hor. Lon. Cam.
Siser alterum, Lac.
Siser sativum, Fuch. minus, Tur.
Sisarum, Trag. (& Rapunculus hortensis) Dod. Ang. Ad. Lob. Tab. Ger. majus, Lugd.
Siser Germanicum, Cæsalp. cui Elaphobosum Diosc. & Plinij.
Elaphobosum Dioscoridis, Col.
II. Sisarum Syriacum.
Secacul Arabum & Maurorum sive Pastinaca Syriaca, Rauvv. Lugd. ap.

ANGELICA.

Angelica, quam aliqui ad Smyrnium, alij ad Laserp. sive Silphium Cyrenaicum referunt: etiam S. Spiritus radix dicitur, vel à radicis suavissimo odore, vel à facultate singulari, qua contra venena valet.

I. Angelica sativa.
Angelica, Brunf. Ang. Gesn. hort. Lac. Ad. Lob. Cast. Tab.
Angelica major, Dod.
Angelica sativa, Trag. Matth. Fuch. Dod. gal. Lon. Lugd. Cæs. Ger.
Angelica odorata, Gesn. col. Cam.
Smyrnium, Cord. in Diosc. & hist.
Laserpitium, Lac.
Variat radice; nostra enim crassior, Bohemica minor & nigricans: illa citius, hæc tardius corrumpitur.
Huc referenda est Angelica Scandiacæ, sive Archangelica Tabernæmontani, quæ umbella est flava, semine rotundiore, & ex Norvegia ac Pomerania adfertur.
II. Angelica sylvestris major.
Angelica sylv. Trag. Matth. Fuch. Dod. Lon. Ad. Lob. Lugd. Thal. Cam. Tab. Ger.
In locis humidioribus, folijs est tenuioribus.
III. Angelica syl. minor sive erratica.
Pycnocomos, Brunf.
Angelicæ vitium (& Osteritium sylv.) Trag. Lon. Herba Gerardi, Dod. Ger.

Elaphobosco similis, Cord. in Diosc.
Corchorus quibusdam, Gesn. hort.
Podagraria, Ad. Lob. Cast.
Angelica erratica, Thal. sylv. communis, Cam.
Ægopodium, Tab.
Foliorum incisuris mirè variat.
IV. Angelica sylvest. hirsuta inodora: in Prodr. descripta.
Herba Podagrariæ cognata, Franco.
V. Angelica sylv. montana.
Archangelica, Clus. pan.
Angelica, Cæs. Huc etiam referenda
Angelica minor montana, Tab.
VI. Angelica aquatica.
Archangelica, Lob. Dod. Clus. pan. & hist. Cast. Lugd. Cam.
Angelica aquatica, Gesn. hort. & col.
Angelica altera, Cæs.

IMPERATORIA.

Imperatoria, quæ ob raras & præstantes facultates, sic nominata fuit, inter Laserpitium & Panacem media videtur.

I. Imperatoria major.
Astrantia, Brunf. Ges. hor. & col. Dod. Clus. hist.
Smyrnion hortense, Trag. Gesn. hort.
Laserpitium Germanicum, Fuch.
Laser sive Laserpitium, Tur.
Struthion, Cord. hist.
Ostrutium, Dod. gal. Lon.
Imperatoria, Matth. Gesn. hort. & fra. Lac. Ad. Lob. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Ligusticum, Ang.
Herba rena vulgi, Cæs.
Magistrantia, Cam.
II. Imperatoria minor.
Imperatoria vel Astrantia alpina, Cam. ep.

LASERPITIUM.

Laserpitium, Σίλφιον Dioscoridi, lib. 3. cap. 94. cujus caulis ferulaceus μάσπετον appellatur, folia sunt apio similia, semen verò latum: ex cujus caulibus & radice incisis, ὀπὸς, i. e. succus colligitur: quibusdam caulis σίλφιον: radix, μαγύδαρις, & folium μάσπετα dicuntur: sic Theoph. 6. hist. 3. Silphium cujus folium maspetum vocant: Et Plin. lib. 19. cap. 3. Laserpotium, quod Græci Silphion vocant, in Cyneraica provincia repertum, cujus succum Laser vocant: Avicennæ planta Laserifera Altiht dicitur, interpretum aliqui Asam reddunt, fortè voce ex Laser corrupta.

I. Laserpitium veterum.
Silphion, Dioscoridis & Theophrasti.
Laserpitium, Plinio.
Altiht Avic. Asa quibusdam.
II. Laserpitium Gallicum.
Laserpitium, Ad. Lob. (sive Silphium) Lugd.
Laserpitium Massilioticum, Tab.

PANAX.

Πάναξ, quasi πᾶσιν ἄκος, omnibus remedium adferens, cujus Theoph. 9. hist. 10. genera quatuor: 1. Syriacum: 2. Chironium: 3. Aesculapicum: 4. Herculanum: Chironium, folio rumici simili: Aesculapium, folio Thapsiæ: Herculanum, folio magno & amplo, ut quoquoversus tres palmos perficiat. Dioscoridi, lib. 3. cap. 55. 56, 57. tria genera sunt: πάνακες ἡράκλειον, ex quo Opopanax colligitur, folijs ficulneis, quinquepartitis: πάνακες ἀσκληπίειον, folijs fœniculi: πάνακες χειρώνιον, folio amaraci.

I. Panax Pastinacæ folio, an Syriac Theoph.
Sagapenum existimatum, Gesn. hort.
Panaces peregrinum, Dod.
Panax altera recentiorum Olusatri aut Pastinacæ folio, Ad. Lob.
Panax Chironium, Lugd. Herculeum 2. Tab.
Panax herculeum majus, Ger.
an Panacis heraclei alterum genus, Cæs.
Σαγάπηνον Sagapenum & Serapinum in Officinis, an hujus fortè lachryma, cum sit plantæ ferulaceæ in Media provenientis, medio inter succum Silphij & Galbanum colore, Dioscor. lib. 3. cap. 95.
II. Panax costinum.
Costus, Matth. Lon. vulgaris, Cam ep.
Costus spurius, Matthioli, Lob. ob. Cam.
Pseudocostus, Matth. Lugd.
Herba costa, Cæsalp.
Panax Chironium Theoph. Cam.
Panaces costinum & Costus Illyricus, Tab.

III. Pa-

III. Panax sphondylij folio sive Heracleum.
Panaces Heracleum, Matth. Ang. Gesn. hort. Lac. Cast. Lugd.
Panax Heraclium Herculea, sive Heraclia fronde pastinacæ, Ad.
Panax Heracleum, Lob. Dod. Ger.
Panax Herculeum, Cæs. primum, Tab.
Sphondylium alterum, Dod. 8.

Floribus est albis, luteis dicit Diosc. tales se vidisse, Lobelius testatur.

IV. Panaci Heracleo similis Ungarica.
Tataria Ungarica, Clus. hist. an Baltracan in Tartaria nascens, Josephi Barbari.

Hujus radice, Ungari Agriæ vicini, alterius panis penuria vescuntur: & Tartari, foliorum in aqua decoctum refrigeratum, Vini instar bibunt.

SPHONDYLIUM.

Σφονδύλιον folia habet platano similia ad Panacis foliorum effigiem accedentia. Dioscoridi lib. 3. cap. 90. Spondylion Plinio, lib. 12. cap. 26 & l. 24. c. 6. sic dictum fortasse ob odoris gravitatem, à Spondyle insecti genere, odoris gravis, ut Pena tradidit.

I. Sphondylium vulgare hirsutum.

Branca ursina, Brunf. Trag. Cord. in Diosc. (cui & Bupleuron Nicandri) Germanica, Dod gal.
Acanthus vulgaris sive Germanica, Fuch.
Sphondylium, Matth. Lac. Gesn. hort. Lon. Cast. Cæs. Tab. vulgare, Dod. 8.
Spondylium, Ad. Lob. Dod.

Variat ratione loci, prout in montosis & planis provenit, hinc duæ apud Tabern. icones: aliquando ita ludit, ut in caulis summo, folia sint breviora quidem, attamen in ternas & quaternas lacinias divisa. Floribus est communiter albis: Sed & purpureis, licet rarius, reperitur.

II. Sphondylium hirsutum folijs angustioribus: hoc in Prod. primo loco descriptum est.

III. Sphondylium alpinum parvum: quod 2. loco in Prodr. describitur.

IV. Sphondylium alpinum glabrum: quod in Phytopinace sub. 2. in Prodr. sub. 3. proponitur.

LIBANOTIS.

Λιβανωτὶς, quod radix ὄζει λιβάνου. thus redoleat, duplex est, latifolia & ferulæ folio: latifoliæ Theoph. l. 9. c. 12. genera duo fecit, alterum sterile, alterum fertile, & alterum tam fructu quàm folio utile, alterum tantùm radice: fructiferum, folium palustri apio simile, sed majus habet: sterile, folio lactucæ amaræ constat. Plin. l. 19. c. 12. de Libanotide confusè egit, sicut & l. 20. c. 16. cum Conycis miscuit.

I. Libanotis latifolia major.
Rosmarinus Theoph. Ang.
an Ligusticum alterum, Matth. Cast.
Libanotis Theoph. major, Lob. Lugd. Ger.
Libanotis alba major, Tab.
Elaphoboscum album, Lon.
Seseli æthiopicum 2. Clus. pan. & hist.

II. Libanotis latifolia altera sive vulgatior.
Seseli primum, Trag. æthiopicum, Matth. ico. Fuch. ico. Tur. Lac. Gesn. hor. Lon. Lugd. Clus. pan. & hist.
Dauci alterum genus, Fuch. Tur. Lugd.
Libanotis alba, Gesn. hort. Tab.
Libanotis tertia Dodonæi, Lugd.
Libanotis Theoph. Dodonæo gal. Ad. Lobel. altera, Thal.
Libanotis minor, Ger.
Seseli æthiophicum herba, Dod.

III. Libanotis latifolia minor semine crispo: hæc 2. in Prodromo.

IV. Libanotis minor apij folio.
Daucus anguloso caule, Cord. hist.
Libanotis Theoph. minor, Lob.
Libanotis alba minor, Thal.
Libanotis panacea, Tab.

V. Libanotis apij folio semine aspero.
Rosmarinus folijs Selino similibus, quæ Libanotis legitima Theoph. perperam Siler Creticum, Hon. Belli ep. 1 ad Clus.

VI. Libanotis latifolia aquilegiæ folio, quæ 1. est in Prodromo.
Seseli æthiopicum alterum, Cam.

VII. Ligusticum vulgare: an Libanotis fertilis Theophrasti?
Levisticum, Brunf. Lob. & Laserpitium Germanicum, vulgare, Matth. Dod. Ad. Cæs.

Liguſticum, Brunf. Cord. in Dioſc. Geſn.hort. Lon. Tab. ſativum, Trag. Cord. hiſt. vulgare, Dod. gal. Cam.
Libyſticum vulgare, Fuch. ico.
Laſerpitium, Ang. Ger.
Smyrnium, Lac. Fuch.
Hipposelinum, Lugd.

LIBANOTIS FERULÆ FOLIO
& Panax Aſclepias.

Λιβανωτὶς Dioſcoridi, l.3.c.87. duum eſt generum: unum fœcundum, cujus ſemen rotundum, anguloſum, acre, linguam exurens, & κάχρυς vocatur, folijs fœniculi; cui alterum conſimile, ſemine lato, minimè exurente. Sterile illorum ſimilitudinem refert, ſed neque caulem, neque florem, neque ſemen promit.

I. Libanotis ferulæ folio ſemine anguloſo.
Libanotis ſeu Roſmarinum, Matth. Lac. Lugd.
Roſmarinum 1. Ang. Caſt.
Libanotis 1. Dod. vel cachryfera, Cam.
Roſmarinum ferulaceum, fertile, Dioſc. cujus ſemen Cachris dicitur, Ad.
Cachrys verior Libanotis Galeno, Lob.
Libanotis candida, Cæſ.
II. Libanotis ferulæ folio & ſemine.
Panax Aſclepium ferulæ facie, Ad. Lob.
Panaces Aſclepium, Dod. Cæſ. Tab.
III. Libanotis fœniculi folio ſemine foliaceo.
Roſmar. alt. ferulaceum Dioſcoridis, Lob. ob.
Panax Aſclepium, Ang. Cam.
Libanotis 2. Dod. Tab.
Libanotis nigra, Cæſ.
IV. Libanotidi ſecundæ ſimilis ſeu Panax Aſclepium primum.
Panaces Aſclepium, Matth. Lac. Caſt. Lugd.
V. Panax Aſclepium umbella lutea.
Panax Aſclepium alterum, Lugd.
VI. Panax Aſclepium ſemine folioſo.
Panax Aſclepium Apulum, Col.
VII. Libanotis minor umbella candida.
Libanotis Septentrionalium herbariorum, Ad.
Libanotis minima, Lugd. (minor.
VIII. Libanotis tenuif. German. major &
Libanotis ναρθηκοειδὴς major & minor, Thal.

CARUI.

Κάρος Dioſcoridi, lib.3. cap.66. κάρεον, Aëtio, καρυαβάδιον Simeoni Sethi, lib. de alim. Careum Plin. lib.19. cap.8. à Caria regione in qua laudatiſſimum naſcitur.

I. Cuminum pratenſe, Carui Officinarum.
Caros, Brunf. Trag. Dod. gal. Geſ. hor.
Careum, Fuch.
Carum, Tur. Cord. in Dioſc. Matth. Lac. Ang. Lob. Dod. Caſt Lugd. Tab. Ger.
Carui, Lon. Ad. Cæſ. Thal.
II. Carui alpinum: in Prodromo deſcript.
III. Caruifolia.
Cyminum equinum & ſyl. Trag.
Fœniculum erraticum alterum, Lon.
Peucedanum, Eid. ico.
Hippomarathrum, Bot. Franc.
Fœniculum ſylv. Loniceri, Lugd.
Alia latioribus, alia anguſtioribus folijs eſt.
IV. Podi farina ſeu floſculus quo flatus ventris exigunt: par. 4. Ind. Orient. 7.

CORIANDRUM.

Κόριον ἢ κορίαννον Dioſc. lib.3. cap.71. dictum putant, quod folia & caules cimices redoleant. Κορίαννον, Theoph. 7. hiſt.1. & 4. cauſ.3. cujus genera plura eſſe 4. hiſt.7. dicit. Coriandrum Plinio, lib. & cap.20. quod inter ſylveſtria non inveniatur.

I. Coriandrum majus.
Coriandrum, Brunf. Trag. Fuch. Matth. Ang. Cord. hiſt. Geſn. hort. Lac. Lon. Ad. Lob. Caſt. Cæſ. Cam. Tab. Ger.
Coriandrum, quod recens frigidum, exſiccatum verò calefacit, Guil.
Coriander, Tur.
Semina in calidiorib. regionib. majora ſunt.
II. Coriandrum minus teſticulatum.
Coriandrum alt. minus odorum, Lob. Lug. ſub Coriandri alterius icone, Dod.
Coriandrum 2. inodorum, Tab.
III. Coriandrum ſylveſtre fœtidiſsimum.
Coriandrum ſylv. Myconi, Lugd.

ANI-

ANISUM.

Ἄνισον Diosc. lib.3. cap 65. Anisum, quidam auctore Plinio, lib.20. cap.17. quasi ἀνίκητον vocavere, quia appetentiam cibi præstaret, & forsan sic dictum, ὅτι ἀνίησι τὰς ἐμπνευματώσεις, quod tensiones flatulentas internas & externas remittat & laxet.

I. Anisum herbarijs.
Absinthium dulce, Roëſ.
Majore eſt ſemine & minore, hocque apud Bohemos habetur.
II. Anisum peregrinum.
Aniſum Philippinarum Inſularum, Cluſ.hiſt.

AMMI.

Ἄμμι Dioſcorid. lib.3. cap.70. quod κύμινον αἰθιοπικὸν καὶ βασιλικὸν vocitant. Plinio lib.20. cap.15. Ammi quod Græci vocant, Cumino eſt ſimillimum: quidam Cuminum Aethiopicum eſſe exiſtimant: Hippocrates regium appellat.

I. Ammi majus.
Ammi, Brunf. Trag. Tur. Cord. in Dioſc. & hiſt. Geſ.hort. Lon. Lugd.
Ammi commune ſive vulgare, Dod. Cam. Ger.
Ammi vulgatius, Lob.
Ammioſelinum, Tab.
Quibuſd. Bubon. Hipp. alijs Bupleuron Plin.
Variat fol. plurim. inciſis & nonnihil criſpis.
II. Ammi alterum ſemine apij.
Ammi majoribus & ſerratis folijs ſemine apij, Geſn. hort.
Ammi Creticum aromaticum, Ad. Lob.
Ammi tertium Creticum, Tab.
III. Ammi parvum folijs fœniculi.
Ammi, Matth. Ang. Lac. Caſt. Cæſ. Lugd. Cam.
Ammi verum, Geſ. hort.
Ammi parvum, Dodon. gal. alterum parvum, Eidem f.
Ammi perpuſillum, Lob.
Ammium primum Alexandriacum, Tab.
IV. Ammoides.
Ammi puſillum, Cæſ.

PIMPINELLA.

Pimpinellæ & Bipinellæ à recentioribus, à foliorum binis ordinibus, pennatim ſive plumatim digeſtis, nominatæ, veterib. indictæ exiſtimantur: quæ etiam Bipennulæ & Pampinellæ vocantur. Hæc duplex eſt, Pimpinella ſaxifraga, ſeu ſaxifragia, à facultate calculorum à renib. expellendorum: altera Pimpinella Sanguiſorba, vel Sorbaſtrella, quòd ſanguineos fluxus ſiſtat: quæ πιμπινὲλ Myrepſio, & quibuſd. Sideritis 2. Dioſ. cenſetur.

I. Pimpinella ſaxifraga maj. umbellâ candidâ.
Pimpinella, Brunf. Cord. in Dioſc. Lon. Trag. Fuch. Tur. Geſ. hor. Lob. Caſt.
Pimpinella noſtras communis major, Thal.
Bipinella, Saxifraga major, Ad.
Pimpinella ſaxifraga, Matth. Ger. major, Cam.
Bipennula, Lac.
Saxifragia major, Dod. gal. Saxifraga I. Cæſ.
Saxifraga, Cord. hiſt. magna, Dod. hircina major, Geſ. hor. vulgaris major, Cluſ. pan.
Tragoſelinum majus, Tab.

Folia in una atrovirentia, ſplendentia: in altera minime: invenitur & in lacinias diviſa. Ad hujus radicem quibuſdam in locis, grana reperiuntur, quorum medulla in colorem rubeum mutatur, cujus ad tincturam carmeſini uſus eſt, monentibus Lacuna & Anguillara, & Coccus radicum quibuſdam dicitur.

Fragoſus l.3.c.15. videtur Cocchenilla exiſtimaſſe: Cocchinilla, inquit, quædam grani ſpecies adfertur ex Peru, quod naſcitur in certis plantis parvis Pimpinellæ vulgari ſimilibus, cujus radicibus adhæret, ſimilitudine uvarum ſylveſtrium: quidam putarunt falsò, eſſe Coccognidium verum: alij eſſe Chermes Arabum, à Cocco Baphice Græcorum differens, quod manifeſtè falſum eſt, hæc ille. At Oviedus, ex arbore colligi vult, ut ſuo loco dicetur.

II. Pimpinella ſaxifraga major altera.
Pimpinella ſecunda ſpecies, Trag.
Tragoſelinum minus, Tab.
Bipinella ſive ſaxifraga minor, Ger.

Cauliculi & foliorum venæ, interdum purpuraſcunt: hæc fervore & acrimonia primum genus ſuperat.

III. Pimpin. ſaxifraga major umbellâ rubente.
Saxifraga major in alpib. flore rubente, Geſ.h.
Pimpinella major umbellis purpureis, Geſ. fra.

IV. Pim-

IV. Pimpinella ſaxifraga minor.
Pimpinellæ 3. ſpecies, Trag.
Pimpinella minor, Fuch. Tur. Cam. ep.
Pimpinella ſaxifraga minor, Lugd. Cam.
Pimpinella noſtras communis minor, Thal.
Bipinella, Saxifraga hircina, Ad.
Pimpinella, Saxifraga hircina minor, Lob.
Saxifragia minor alt. Dod. gal. Saxifrag. 2. Cæſ.
Saxifraga hircina minor, Geſ. hort. Cam.
Saxifraga parva, Dod.
Saxifraga vulgaris minor, Cluſ. pan.
Saxifraga pimpinella Germanica minor, Cluſ. hiſtor.
Daucus Selinoides, Cord. hiſt.
Dauci 3. genus, Lugd.
Tragoſelinum petræum, Tab.
Tragium Dioſcoridis, Col.

Folia interdum laciniata, interdum inciſuris anguſtioribus & oblongis diviſa: aliquando folijs petroſelini.

V. Pimpinella ſaxifraga tenuifolia: in Prodromo deſcripta.

VI. Pimpinella Sanguiſorba major.
Pimpinellæ Italicæ 2. genus, Trag.
Pimpinella ſeu Sanguiſorba major, Matt. Caſt. Lugd. Cam.
Pimpinella major, Dod. gal. ſylv. Dod.
Pimpinella Italica major, Cluſ. hiſt. Thal.
Sanguiſorba major, Fuch. Cord. hiſt. Tab.
Sangui. altera major, Ad. (ſive Pimpinella) Lob.
Pimpinella ſylv. Ger.
Sideritis ſecunda Dioſc. major, Col.

VII. Pimpinella Sanguiſorba minor hirſuta.
Pimpinella Italica, Trag. Lon. minor, Thal.
Pimpinella, Ad. Lob. Cæſ. minor. Dod. gal. Lug.
Pimpinella ſylv. hirſuta, Geſ. hor.
Pimpinella ſanguiſorba, Dod. minor, Matth. Caſt. Cam.
Pimpinella hortenſis, Ger.
Sanguiſorba minor, Fuch. Cord. hiſt. Tab.
Sideritis 2. Ang. Guil. quæ Pimpinella Italis.
Sideritis 2. Dioſc. minor, Col.
an Sideritis altera Dioſc. l.4. c.34. & Siſsitieteris Plinij l.4. c.17.

Hæc apud Monſpelienſes minor & valdè piloſa reperitur.

VIII. Pimpinella ſanguiſorba minor levis.
Pimpinella ſativa lævis, Geſ. hor.

Culturâ ſolùm à priore differre videtur, cùm in uſum acetariorum ab Italis in hortos ſeratur.

IX. Pimpinella ſanguiſorba inodora: in Prod. deſcripca.

MYRRHIS.

Μύῤῥις, ſive μύῤῥα Dioſcoridi lib.4. cap.116. Myrrhis, quæ alijs Smyrrhiza, alijs Myrrha dicitur, Plinio lib.24. cap.16.

I. Myrrhis major, vel Cicutaria odorata.
Myrrhis, Matth. Cord. in Dioſ. Geſ. hor. Lac. Ad. Lob. Dod. Caſt. Lugd. ſativa, Cam.
Seſeli Peloponenſe, Ang.
Cicutaria tertia, Cæſ.
Cerefolium Hiſpanicum, Tab.
Cerefolium magnum & Cicutaria tenuif. Ger.

II. Myrrhis minor.
Myrrhis altera, Ad. parva, Lob. Lugd.
Cicutaria ſecunda, Cæſ.
Myrrhis ſativa minor, Cam.
Myrrhis montana, Tab.

III. Myrrhis ſylv. ſeminibus lævibus.
Myrrhis, Fuch. Dod. gal. Tur. Lugd. ſylv. Cam.
Cicutaria, Geſ. hor. Lon.

IV. Myrrhis ſylv. ſeminibus aſperis.
Myrrhis ſylv. nova Æquicolorum, Col.

V. Myrrhis Broccenbergenſis, Thal. quid?

CICUTA ET CICUTARIA.

Κώνειον Theoph. 1. hiſt. 8. & 6. ejuſd. 2. Dioſc. l.4. c.79. Etymologicus ita nominatum tradit, διὰ τὸν γινόμενον εἰλιγμὸν, ἢ σκότον τοῖς πίνουσι. Quare Gal. lib. quòd animi mores 3. quòd cicuta epota ſtultitiam pariat, κώνειον dicta, deſumpto nomine ab eo affectu, quia corpus ipſum torquetur. Plin. l.25. c.13. Cicuta, cujus caulem viridem à pleriſq; edi ſcribit: verùm qui ſapiunt, ab hujus eſu, Socrateo exemplo moniti, abſtineant.

I. Cicuta major.
Cicuta, Trag. Matth. Ang. Fuch. Dod. Tur. Lac. Ad. Lob. Lon. Caſt. Lugd. Cæſ. Tab. Ger.
Cicuta major, Cord. hiſt. Cam. vera, Geſ. h. Thal.
Cicutaria vulgaris, Cluſ. hiſt.

Variat folijs aliquando latioribus, aliquando tenuioribus.

II. Cicuta minor petroſelino ſimilis.

Petro-

Petroselini vitium, Trag.
Cicuta minor, Cord. hist. Cam.
Apij comes vitium, Gesf. hort.
Dauci inutilis genus, Gesf. col.
Sison, Lon.
Apium cicutarium, Thal.
Cicutaria fatua, Ad. (quæ minus fœtida) Lob.
Petroselinum caninum, Tab.
III. Cicutaria latifolia fœtida.
Seseli Peloponense, Matth. Gesf. hor. Lac. Cast. Lon. Lugd.
Cicutaria latifolia fœtidissima, Lob. Lugd.
Cicutaria, sive Cicutaria Myrrhis, Thal.
Cicutaria, Cast. ico. fœtida, Tab.
Cicuta latifolia fœtidissima, Ger.
IV. Cicutaria latifolia tertia.
Cicutaria maxima Brancionis, Lob.
V. Cicutaria palustris latifolia alba.
Cicutaria alba, Lugd.
Cicutaria palustris fl. candido, Cam.
an Meum Silesianum, Ejusd.
VI. Cicutaria palustris latifolia rubra.
Cicutaria rubra, Lugd.
Cicutaria palustris fl. purpureo, Cam.
VII. Cicutaria palustris tenuifolia.
Ligisticum sylv. Trag.
Fœniculum sylv. Eid.
Cicuta palustris, Cord. in Dioscorid. aquatica, Gesf. hort. Thal.
Cicutaria palustris, Lob. Tab. Ger.
Cicutaria palustris alia, Cam.
Phellandryum, Dod. Lugd.
Silaus Plinij, Cæs.
Phellandrion est Plin. l.28. c.12. alijs Silaum l.27. (c.8.
VIII. Cicutaria bulbosa.
Cicutaria pannonica, Clus. pan. & hist.
Bulbocastanum coniophyllon, Cam.
Myrrhis cicutaria, Tab.

S E S E L I.

Σέσελι Dioscor. l.3. c.60. quatuor generum, μασσαλεωτικὸν, folijs fœniculi: αἰθιοπικὸν, folijs hederæ: πελοποννησιακὸν, folijs cicutæ latioribus: κρητικὸν sive τορδύλιον: Plin. l.8. c.32. ex Aristotelis l.9. hist. Cervas ante partum, purgari herba quadam quæ Seselis dicatur, scribit: & l.25. c.8. Seseli cervæ enixæ à partu monstravere: & l.20. c.22. Tordylion, est semen ex Seseli.

I. Seseli montanum Cicutæ folio glabrum: an Peloponnesiacum Diosc.
Ligusticum alterum Belgarum, Lob. Lugd.
Ligusticum 2. herbariorum, Tab.
Seseli mont. 1. vel alpinum, Clus. pan. & hist.
Latioribus folijs ex horto Cl. Contareni habemus.
II. Seseli mont. Cicutæ folio subhirsutum: quod in Prodromo descriptum est.
III. Seseli Creticum majus.
Tordilion sive Seseli Cretic. majus, Lob. Lugd.
Pimpinellæ Romanæ alterum genus syl. Cæs.
Seseli Creticum majus, Cam. 2. Tab.
IV. Seseli Creticum minus.
Ordilion Nicandri & Tordylion Diosc. Ang.
Seseli Cretici species, Eid.
Caucalis, Bellonio, Gesf. hor. Belli ep. 1. ad Clus.
Tordylion & Gordilion, Dod. gal. Gesn. hort. Lugdun.
Seseli Creticum, Lac. Ad. Lob. Dod. Cast. Tabern. Ger.
Seseli Creticum minus, Cam.
Pimpinella Romana vulgo, Cæs.
Tordilium Creticum, Eyst.
V. Seseli Creticum fructu majore.
Tordylium majus alt. luteum λειόκαρπος, Col.
VI. Seseli Creticum minimum.
Tordylium minimum Apulum, Col.
VII. Seseli Æthiopicum salicis folio.
Seseli Æthiopicum alterum, Matth. Gesf. hort.
Seseli Æthiopicum, Ang. Ad. Lob. Cast. Tab. verum, Lugd. Cam.
Seseli Æthiopicum frutex, Dod. Ger.
Herba quæ pro Seseli Æthiopico ostenditur, Cæsalp.
VIII. Seseli Massiliense ferulæ folio.
Seseli Massiliense ferulæ aut Dauci Cretici facie, Lob. ob.
Seseli Massiliense, Matth. Lac. Gesn. hort. Lon. Cast. Lugd. Tab. nuperorum, Lob. ico.
Siler montanum Officin. Ger.
IX. Seseli Massiliense fœniculi folio, quod Dioscoridis censetur.
Seseli Massil. Ang. Dod. Lugd. Cæs. Seseli Massiliense fortè, Clus. hisp. nonnullorum. Cam.
Seseli Massiliense folio fœniculi crassiore, Ad. Lobel.
Seseli Massiliense Dioscoridis, Clus. hist.
Fœniculum tortuosum, Lugd.
Fœniculum petræum, Tab.

Variat in foliorum craſſitie, tenuitate, longitudine, brevitate & diviſura: in omnib. tamen glauca ſunt. Aliàs nomine Seſeleos Maſſ. habemus, de quib. cum adhuc dubitemus, ut & alijs umbelliferis, de ijs in Theatro, ſi Deus volet.

X. Seſeli montanum fœniculi folio.
Seſeli mont. 3. vel mont. anguſtifol. Cluſ. pan. & hiſt. qui vult à Libanotide Dioſc. altera fructifera, non multùm differre.

XI. Seſeli paluſtre lacteſcens.
Seſeli paluſtre, Cam.

XII. Seſeli pratenſe, Silaus fortè Plinio lib. 26. cap. 8.
Liguſticum Matthioli cenſet, Geſ. hor.
Paſtinaca pratenſis Theoph. Cord. in Dioſc.
Paſtinaca nigra ſylv. Cord. hiſt.
Seſeli prat. Monſpelienſ. Ad. Lob. Lugd. Cam.
Siler alterum pratenſe, Dod.
Hippomarathrum primum Tab. ſub Fœniculo dulci, Ger. ico.

XIII. Seſeli prat. tenuif. ſive Daucus pratenſis tenuifolius: pro 2. in Prodr. deſcriptus.

LIGUSTICUM.

Λιγυστικὸν (Galeno λιβυστικὸν) ut plurimum in Liguria naſcitur, quare à λιγυρία nomen traxit, in monte ſcil. Apennino dicto: incolis πανάκες dicitur. Dioſc. l. 3. c. 85. Liguſticum ſylveſtre eſt, in Liguriæ ſuæ montibus: panacem aliqui vocant. Plin. l. 19. c. 8. & l. 20. c. 15. Siler nunc appellant nomine à Sile deducto, quia pro Seſeli ſemine utuntur, at Veteres ipſum Seſeli, etiam Sili & Seli vocabant.

I. Liguſticum quod Seſeli Officinarum.
Siler montan. Trag. Guil. Ad. Lob. Dod. Cluſ. h.
Liguſtic. Matt. Lac. Caſt. Lugd. verum, Dod. gal. Geſ. hor. Tab. ſub Leviſtico vulgari, Ger. ico.
Seſeli Maſsilioticum, Cord. in Dioſc.
Seſeli, vulgò Siler montanum, cum nullo Seſeli conveniens, Geſ. hort.
Seſeli Italicum, Caſt.
Ser montanum, Seſeli peloponenſe, Cæſ.
Semine latiore & breviore variat.

II. Liguſticum folijs cicutæ.
Siler Creticum, Cam.

III. Liguſticum ſive Siler montanum anguſtifolium: in Prodromo deſcriptum.

BULBOCASTANUM.

Βολβοκάστανον, cujus Trallianus l. 7. c. 2. meminit, à radicis figura bulboſa, & ſapore caſtaneas exprimente, nomen habet. Βούνιον Dioſc. l. 4. c. 124. aliqui cenſent, cui ψευδοβούνιον, ſeq. cap. ſubjungit.

I. Bulbocaſtanum majus folio apij.
Oenanthe prima, Matth. Caſt. Lugd.
Bunium, Dod. gal. Lac. Geſ. hor.
Apios, Tur.
Bulbocaſtanum, Geſ. hor. Dod. Caſt. Tab. Ger.
Bulbocaſtanum grandius, Lugd.
Bulbocaſtanum mas Tralliani, Lugd.
Nucula terreſtris Septentrionalium, Ad. Lob.
Pancaſeolus vulgo, Cæſ.

II. Bulbocaſtanum minus.
Ornithogali ſpecies, Lon.
Bulbocaſtanum alterum, Cam.
Hoc ratione loci, folior. inciſuris variat: quod ex Angl. ex Pyren. & monte Calcaris habemus.

OENANTHE ET FILIPENDULA.

Οἰνάνθη Dioſc. l. 3. c. 135. quaſi flos vinoſus, quòd odore & quadantenus colore, non ſint viti diſſimiles: vel potius, quod cum vite floreat: & λευκάνθον, a florum candore, quos producit: cujus radix magna, in multa rotunda capitula extuberans. Plinio l. 21. c. 23. Oenanthe radice magna numeroſa, &c. Recentiorum Oenanthes ſubjungamus, ut & Filipendulas, quæ cum Oenanthe viribus aliquantum conveniunt: Filipendula, à numeroſis illis & rotundis in radice capitibus, quæ velut ex filo quodam pendere videntur, nomen habet.

I. Oenanthe apij folio.
Oenanthe ſecunda, Matth. Lugd.
Oenanthe anguſtifolia, Lob. ſpecies, Lugd.
Filipendula, Caſt. ico. 2. vel tenuifolia, Tab.
Filipendula anguſtifolia, Ger.
Cyminum bulboſum Plinij, Col.

II. Oenanthe paſtinacæ ſyl. fol. ſemine atriplicis.
Oenanthe ſpecies altera, Lugd.

III. Oenanthe chærephylli folijs.
Oenanthe tertia, Matth. Lugd.
Oenanthe cicutæ facie, Ad. Lob. Lugd.
Filipendulæ altera ſpecies, Geſ. hor.
Filipendula 3. Oenanthe ſelinophyllos, Tab.

IV. Oenanthe aquatica.

Oenan-

Oenanthe 4. Matth. Lugd.
Oenanthe aquatica, Lob. aquat. repens, Cam.
Laver minus, Lon.
Bulbocastanum fœmina, Lugd.
Siser palustre, Lugd.
Petroselinum sylv. vulgo, Cæs.
Filipendula aquatica vel palustris, Tab. Ger.
Juncus odoratus aquatilis, Dod.

Differentiæ ratione magnitudinis & parvitatis, multæ reperiuntur: sic aliquando bulbulis carens, quemadmodum Dod. pingit, & Lobel. duas alias icones subjungit: sic apud Monspelienses, capitulo est majore, per omnia hispidiore: apud nos minore, nec hispido.

V. Oenanthe hederæ folijs.
Oenanthe Myconi, Lugd.

VI. Oenanthe prolifera Apula.
Oenanthe Cretica, Ponæ in Bal. ital.

VII. Filipendula vulgaris, an Molon Plin. lib. 26. cap. 7.
Filipendula, Trag. Dod. Matth. Cord. hist. Ang. Gesn. hort. Lon. Thal. Cast. Lugd. Tab. (cui & Saxifraga rubra) Ger.
Oenanthe, Fuch. Lac. Cord. in Diosc. Lob.
Oenanthe vulgaris, Ad.
Filipendula vulgaris, Eyst.

VIII. Filipendula minor: in Prod. descripta.

IX. Filipendula montana fl. pediculariæ.
Filipendula mont. Dod. Tab. Ger.
Oenanthe sive Filip. alt. mont. Ad. Lob. Lugd.
Alectorolophos 1. vel alp. major, Clus. pan. & h.
Oenanthe alia Myconi, Lugd.
Crista quædam in alpibus, Cæs.

X. Filipendula montana altera.
Alectorolophos alpinus 2. Clus. pan. & hist.

Floribus est modò pallidis, modò purpureis.

PEDICULARIS SEU FISTULARIA.

Pedicularis, ab effectu nomen habet; si enim à pecoribus inter cætera pabula devorata fuerit, pediculorum ingentem copiam procreat. Ἀλεκτορόλοφος seu Crista apud Plin. l. 27. c. 5. censetur, cui folia similia gallinaceæ cristæ tribuit. Imò ob florum congeriem, multiplicis & densæ Gallinacei cristæ modo fastigiatam, sic posteriores dici putant: aliqui Fistulariam nominant, quod ad fistulas & sinuosa ulcera utilis esse credatur.

I. Pedicularis alpina lutea.
Filipendula alpina, Lugd.
an Oenanthe, Cæs.

II. Pedicularis alpina filicis folio major.
Pedicularis major alpina, Lugd.
In hac varietas occurrit.

III. Pedicularis alpina filicis folio minor.
Alectorolophus alpin. minor, Clus. pan. & hist.

IV. Pedicularis alpina folio ceterach.
Herba folijs aspleno persimilis, Gesn. fra.

V. Pedicularis pratensis purpurea.
Pedicularia campestris prior, Trag.
Alectorolophus, Dod. gal. Thal.
Pedicularis, Lob. Cast. Tab. altera, Lon.
Fistularia, Dod.
Alectorolophi 3. genus, Clus. pan. & hist.
Crista galli altera, sive Phthirion, Lugd.
Ruta pedicularis, Tab.

Floris color vel purpur. vel carn. vel candid.

VI. Pedicularis prat. lutea, vel Crista galli.
Pedicularis campestris 2. Trag.
Alectorolophos, Ang.
Crista gallinacea, Dod. gal. Lugd. Clus. hist.
Crista galli, Lob. Dod. Thal. simplici caule, Cæs.
Pedicularia lutea, Tab.
Mimulus Plinij quibusdam: mimmuli herba in prato pessima l. 18 c. 28. quamvis alij Numulum legant, Nummulariam dictam censentes.

Variat magnitudine & foliorum latitudine, caulium numero: floribus luteis, rarius candidis: semine nigro, aut subluteo.

VII. Crista galli umbellata.

VIII. Crista galli angustifolia montana: illa pro 1. hæc pro 2. in Prodromo descripta.

BARBA CAPRÆ.

Barba capræ, à florum figura, quæ barbam caprinam aliquo modo refert, nomen obtinuit: & prima Melandryon Plinij, l. 26. c. 7. censetur, cujus descriptio talis: Melandryon nascens in segete ac pratis flore albo, odorato. Altera ejusdem l. 24. c. 19. Rhodora: herba, inquit, quam Galli Rhodoram vocant, caulem habet virgæ ficulneæ modo geniculatum, folia urticæ, in medio exalbida, eadem procedente tempore tota rubentia, florem argenteum.

I. Barba capræ floribus oblongis.
Barbula capræ & barba caprina sylv. Trag.
Barba capri, Fuch. Dodon. gal. ico. capræ, Lugdun. Eystett.
Barba caprina. Gesn. hort. altera, Lon.
Potentilla 2. Ang.

Drymopogon 1. Tab.
II. Barba capræ floribus compactis.
Barbula caprina prior, Trag.
Barba capri, Dod. gal. desc.
Potentilla 1. Ang.
Medesusium (à Ger. Medisüß) Cord. hist.
Barba caprina 1. Lon.
Barbi capra, Ad. Lob.
Regina prati, Dod. Ger.
Ulmaria (à foliorum forma) Gesn. cat. Clus. pan. & hist. Lugd. Cam. Tab.
Argentilla major, Thal.

SECTIO SEXTA.

VALERIANA; NARDVS.

Valeriana Dioscoridi, l.1.c.10. φοῦ ἢ νάρδος ἀγρία, eo quòd radices cum quadam odoris gravitate Nardum æmulenter: imò & viribus Nardo similes, Galeno & Aegineta auctoribus. Plinio, l.12.c.12. Nardum Creticum, aliqui agriam vocant, alij phu folio olusatri, &c. & l.21.c.20. Nardus quod Phu appellavimus. Officinis & herbariis Valeriana, à multis quibus valet facultatibus: quare & Theriacaria dicitur.

Genera duo, una descriptione Dioscorides proposuisse videtur: folia namque olusatri, majori Valerianæ: folia Elaphobosci, mediæ: radices priori, floris color, mediæ convenit.

I. Valeriana hortensis: Phu folio Olusatri Dioscorid.
Valeriana vera, seu Nardus agrestis, Trag.
Phu magnum, Fuch. Matth. Tur. Lac. Lon. Lug.
Phu majus, Matth. Cord. hist.
Phu verum, Cord. in Diosc. Fuch. hortense, Gesn. hort.
Phu ponticum, Tab.
Valeriana major, Ang Ad. Lob. Cam. Eyst.
Valeriana optima, Cæs. hortensis, Dod. Ger.
Carpesium, Cast.
II. Valeriana folijs Calcitrapæ.
Valeriana annua seu æstiva, Clus. hist.
III. Valeriana peregrina purpurea albáve.
Valeriana Indica, Clus. hist.
Valeriana peregrina ocimi folio, Col.
In Phytopinace, sub 4. in Prod. sub 6. & in Matth. figurâ additâ, descripsimus.
IV. Valeriana sylv. major.
Phu similitudine Elaphobosci, Dioscoridi.
Valeriana, Brunf. Gesn. hort. altera, Cæs.
Valeriana vulgaris, Trag. Cord. in Diosc. Lac.
Valeriana sylv. Ad. Lob. Dod. Cam. Eyst. prima, Clus. hist.
Valeriana major, Dod. gal. Lugd. Thal.
Phu Dioscoridis, Brunf. Colum. vulgare, Fuch. Tur. Tab.
Phu Germanicum, Fuch.
Phu majus commune, Gesn. hort.
Phu parvum, Matth. Lac. Cast.
Valeriana major, Tab. major sylv. Ger.
V. Valeriana sylv. major montana.
Valeriana 3. Trag.
Valeriana montana & 3. Tab.
VI. Valeriana palustris major: quæ 1. in Prod.
VII. Valeriana cærulea.
Phu græcum, Dod. gal. Lugdun. peregrinum, Gesn. hort.
Valeriana peregrina, Ad. Lob. Cam.
Valeriana græca, Dod. Tab. Ger.
Pseudovaleriana dici potest, nam præter foliorum similitudinem, nil cum Valeriana commune habet: flore est communiter cæruleo, aliquando albo.
Valeriana Græca fl. cæruleo &
Valeriana Græca fl. albo, Eyst.
VIII. Valeriana palustris minor.
Valeriana exigua vel 4. Trag.
Valeriana min. sive pal. Thal. Ger. minor, Ad.
Valeriana minor syl. Lob. Lugd. minima, Dod. sylv. sive palustris min. Cam.
Phu parvum, Dod. gal. minus, Gesn. hort. Lon. Tab. minimum, Matth. Cast. Lugd. Cam. ep.
IX. Valeriana palust. media parum laciniata: quæ 2. in Prod.
X. Valeriana alpina prima: quæ pro 4. in Phytop. pro 3. in Prodr. describitur.
XI. Valeriana alpina altera.
Phu saxatile seu petræum, Gesn. hort.
Valeriana sylv. alpina 1. latifolia. Clus. hist.
XII. Valeriana alpina scrophulariæ folio: quæ 6. in Phytop. 4. in Prodromo.

an Valeriana inodora 1. Cæſ.

XIII. Valeriana montana ſubrotundo folio.

Valeriana montana, Lugd.

XIV. Valeriana montana inodora.

Valeriana inodora altera, Cæſ.

Valeriana annua ex Ilva, Cam.

XV. Valeriana alpina Nardo celticæ ſimilis.

Valeriana ſylv. alpina 2. ſaxatilis, Cluſ. hiſt.

XVI. Valeriana alpina minor: quæ 5. in Prodr.

XVII. Valeriana rubra.

Polemonij altera ſpecies, Dod. gal. Geſn. hort.

Limonium Monſpelienſium, Geſn. hort.

Ocymaſtrum Valerianthos, Ad. Lob.

Valeriana rubra, Dod. Tab. Cam. Ger. Eyſt.

Valeriana inodora 3. Cæſ.

Phu peregrinum, Cam. ep.

Sunt qui Narciſſum Virgilij & Columellæ in hortis: alij Behen rubrum: alij Struthium: alij Condurdum Plinij, l.26. c.5. velint.

XVIII. Valeriana rubra anguſtifolia: quæ 7. in Prodr.

XIX. Valeriana campeſtris inodora major.

Bupleuron Hipp. apud Plin. l. & c.22. videtur.

Locuſta quibuſdam, Geſn. hort.

Phu minimum alterum, Lob. Lugd.

Album olus, Dod.

Polypremon Caſſiani: Chalceum Plinij, l.26. c.7. à foliorum colore, Lugd.

Valeriana campeſtris, Cam.

Lactuca agnina, Tab. Ger.

Bupleuron, Cæſ.

an Valerianella altera nudo umbilicato & brevi ſemine, Col.

Variat magnitudine, folijs anguſtioribus, latioribus & integris: quare figuræ duæ apud Tab. & Ger. reperiuntur, & abortiva, floris explicatione ab inſectis prohibita.

XX. Valerianella echinata.

Valerianella cornucopoides echinata, Col.

XXI. Valerianella ſemine ſtellato.

Phu minus petræum, Tab.

Valeriana petræa, Ger.

Valerianella altera tenuifolia ſemine Scabioſæ ſtellato, Col.

XXII. Valeriana ſylv. folijs tenuiſſ. diviſis.

Phu minimum, Ad. Lob. Lugd.

NARDUS MONTANA ET CELTICA.

N*Ardus montana*, νάρδος ὀρείνη *&* θυλακίτης, *Dioſc. l.1. c.7. at Celtica, quæ Spica Celtica, vel Romana Officinis, Eid. cap.8.* κελτικὴ νάρδος, ἢ ἀλιούγγια *ſive Saliunca, & l.6. c.19.* ὀρείνη *dicitur. Saliunca Plinio l.21. c.7. & 20. & Nardus Gallica, l. & c.12. & l.21. c.20.*

I. Nardus montana radice olivari.

Nardus montana, Matth. Ang. Ad. Lob. Lugd. Cluſ. hiſt. Cæſ. Cam. Tab.

Radices binas, ternas & quaternas aſphodeli modo, habet.

II. Nardus montana radice oblonga.

Nardus mont. longius radicata, Cam. ep.

III. Nardus Cretica filipendulæ radice.

Nardus Cretica Valerianæ ſimillima, Hon. Belli ep. 4.

Nardus Cretica Belli, Pon.

IV. Nardus Celtica Dioſcoridis.

Nardus Celtica, Matth. Cord. hiſt. Geſn. hort. Tur. Guil. (cui & Saliunca) Ad. Lac. Lob. Caſt. Cam. Tab. Ger.

Nardus alpina ſeu celtica, Cluſ. pan. & hiſt.

Nardum gallicum, Cæſ.

Spica Celtica, Lugd.

V. Nardus Celtica altera.

Spica celtica, faſtigiato floſculorum ordine, Cam. ep.

Spica celtica, Tab.

Nardus celtica repens, Ger.

VI. Nardus ex Apulia.

Saliunca Neapolitana, Lugd.

Phu minus Apulum, Tab.

VII. Nardo celticæ ſimilis inodora: in Prodromo deſcripta.

VIII. Nardo Celticæ ſimilis hirculus.

Hirculus, Ad. Lob. Cam. ep. Cæſ. Tab. Ger.

Hirculus veterum, Cluſ. in Gar. Lugd.

Hirculus & Nardus Samphoritica, Ang.

CASPARI BAVHINI
PINACIS THEATRI BOTANICI LIBER QVINTVS.

SECTIO PRIMA.

SOLANVM; MANDRAGORA; HYOSCYAMVS; NICOTIANA; PAPAVER; HYPECOON; ARGEMONE.

SOLANUM.

Solanum, στρύχνον Græci vocant, quod vitem, vel acinum, aut tale quid signat. Theoph. 19. hist. 12. 14. & 21. duo genera habet, ubi Gaza Vesicariam reddidit: ad Dios. l. 4. c. 71. genera 4. recensuit: 1. στρύχνον κηπαῖον, Solanum hortense: 2. ἁλικάκαβον ἢ φυσαλίδα, halicacabum, aut Vesicarium: 3. ὑπνωτικὸν, somniferum: 4. μανικὸν manicum. Plin. l. 27. c. 13. Solanum, inquit, Græci Strychnon vocant: & l. 21. c. 31. Strychni genera 4. enumerat.

Solanum bacciferum.

I. Solanum Officinarum.
Solanum, Brunf. vulgare, Trag. minus, Cæs.
Solanum, Lon. hort. Matth. Fuch. Ang. Dod. Gesn. hort. Lob. Lugd. Cam. Ger. sativum, Tab.
Solanum nigrum, Cord. in Diosc. & hist. quod edendo est.
Cuculus & Cacubalum Plinij, Ang.
Solanum hort. Circeæ aut Phaseoli folio, Ad.

Variat folijs magis laciniatis, ut Fuch. figura: alia halicacabi, ut Lob. exprimit: acinis nigricantibus & fuscis: puniceis, quod Solanum puniceum Cord. hist. rubris, luteis, quod Solanum luteum Gesn. hort. Sic in arenosis Michelfeldæ vix palmam excedens, reperitur.

II. Solanum vesicarium, quod folliculi vesicæ inflatæ similes: vel ut Plin. l. 21. c. 31. quoniam vesicæ & calculis prosit.
Saxifraga rubra & 4. Brunf.
Solan. halicac. Trag. Matth. Lac. Ad. Lob. Lugd.
Halicacabum, Ang. Cast. vulg. Fuch. Tur. Eyst.
Halicacabum, vesicarium, Cam.
Vesicaria, Cord. in Diosc. Gesn. hort. Cæs.
Vesicaria vulgaris, Dod. gal. prima, Cast.
Solanum vesicarium, Gesn. hort. Dod.
Halicacab. sive vesicaria, Cord. hist. Gesn. hort.
Alkekengi, Lon.

III. Solanum vesicarium Indicum.
Halicacabum sive Solanum Indic. Cam. Eyst.

IV. Solanum μελανοκέρασος.
Solanum hortense nigrum, Trag.
Mandragora, Theoph. Dod. gal. Ang. Guil. morion, Fuch. ico. Lon. tertia species, Cord. in Dios.
Solanum majus, Matth. Cast. Cæs. Cam.
Solanum somniferum, Fuch. Tur. Ad. Lob. Lug.
Solanum lethale, Dod. Clus. hist.
Solanum sylvat. Ges. hor. syl. sive lethale, Thal.
Belladonna, Clus. pan.

Duum est generum: 1. folijs amplioribus & flore majore: 2. folijs & floribus minoribus.

V. Solanum somniferum bacciferum.
Solan. somnifer. alt. Matth. Ges. hor. Lug. Cam.
Solani lethalis aliud genus, Dod.
Solanum somniferum, Lon.
Solanum de Hiericho, Cast.

VI. an Solanum manicum ex Guinea.
Fructus minor 8. Paludani, Clus. ex l. 2. c. 20.

VII. Solanum somniferum verticillatum.
Solan. somnifer. Matth. Guil. Ges. hor. Lac. Cl. hisp. & hist. Dod. Ad. Lob. Cast. Lugd. Cæs. Cam.
Acini in folliculis hirsutis, per maturitatem nunc rubri, nunc ex rubro crocei sunt.

VIII. Herba à militib. ad civitatem Philippi evulsa & gustata, eos prope ad furorem & insaniam redegit, qui tamen affectus paulo post mitior redditus: par 9. Ind. occid. addit. quid est?

IX. Solanum fruticosum bacciferum.
Strychnodendron, Gesn. hort. Ad. Lob. ob. Eyst.
Amonum, Gesn. hort. Lob. ico. Plinij, Ger.
Solanum arborescens, Cast. Cæs. Cam.
Solanum fruticosum, Gesn. hort. Tab.
Solanum Americanum, Lugd.

Pseudo-

Pseudocapsicum, Dod.

X. Solanum quadrifolium bacciferum.

After sed non Atticus, Trag.
Herba paris, Matth. Ang. Dod. Cast. Cæs. Lugd. Thal. Ger.
Paris herba, Lon. Cam.
Aconium Pardalianches, Fuch. Tur.
Aconitum sive Pardalianches monococcon, Cord. in Diosc. & hist.
Solanum tetraphyllon, Ges. hor. Ad. Lob.
Aconitum salutiferum, Tab.

Folia habet communiter quatuor, aliquando tria, quinque, & sex.

XI. Solanum triphyllon Brasilianum: 3. loco in Prodromo describitur.

XII. Solanum scandens seu Dulcamara.

Dulcis amara, Trag. Dulcamara, Dod. Lugd.
Amarum dulce, Cord. in Diosc.
Amara dulcis, Ges. hor. Ang Lob. ic. Lon. Tab.
Viris sylv. Matth. Lac. Cast. Cam. (Ger.
Solanum γλυκύπικρον, Thal.
Salicastrum Plinij, Guil. the. Cæs.
Circæa Monspeliensium, Ad. Lob. ob. Cam.

Videtur quibusdam ἄμπελος ἀγρία Diosc. l. 4. c. 183. sed muscosum florem suæ Viti tribuit. Salicastrum Plinij lib. 22. c. 1. Alijs Cyclaminus altera Diosc. & Melotron Theophrasti.

Floris color communiter cæruleus, rarius albus est.

Dulcis amara flore pleno, &
Dulcis amara flore cæruleo vulgatior, Eyst.

XIII. Solanum tuberosum esculentum, sub 19 in Phitop. sub 1. in Prod. & Matth. descriptum.

Picnocomus Dioscoridis, Cortuso.

Papas radix ex qua edulium Chunno dictum conficitur: Joseph. Acosta l. 4. c. 17. imò panis loco utuntur, quem Chunno vocant: Eid. l. 3 c. 20, an Pape radicis genus tuberum specie, sed exigui saporis: part. 6. Ind. Occid. c. 20.

Arachidna Theoph. Papas Peruvian. Clus. hist.
Papas Peruanorum, Eyst.

Hujus aliud genus in calidioribus fundis, ex quo fercula Locro appellata parant: Joseph. Acosta l. 4. c. 17.

XIV. Solanum racemosum cerasorum forma: pro 2. in Prod. descriptum.

Solanum pomiferum.

I. Solanum pomiferum fructu rotundo striato molli.

Lycopersicon Galeni, Ang.
Poma amoris, Dodon. gal. Ad. Lobel. Cam. ep. Tab. Ger.
Pomum amoris, Lugd. Cam.
Malum & pomum aureum, Ges. hor.
Aurea mala, Dod. Cast.
Solani pomiferi genus aliud, Ges. hor.
Tumatle Americanorum, Guil. pap.
Mala insana, Cæs.

Aliqui ad Solan. furiosum referunt: alijs Glaucium Dioscorid. est. Vide de Lycopersico, Dod.

Fructus communiter lutei, auricolores, aliquando pulchre rubentes: rarius albi: est & surrectis cubitalib. cauliculis, quod per omnia minus est.

Poma amoris fructu luteo, &
Poma amoris fructu rubro, & Mala Peruv. Eyst.

II. Solanum pomiferum fructu rotundo striato duro.

Solanum pomiferum, Lob. Lug. Tab. Ger. Eyst.
Mala Æthiopica, Dod. Lugd. Ger.
Capsicum rotundum Dalechampij, Lugd.

Folia magis minúsve sinuosa: in caule aliquando ut & in folijs, modo infernè, modo supernè, parvi aculei.

III. Solanum peregrinum fructu rutundo.

Hyoscyamus peregrinus Dalechampij, Lugd.

I. Solanum pomiferum fructu oblongo.

Mala insana, Trag. Fuc. Dod. Lac. Lon. Tab. Ger
Malum insanum, Ges. hor.
Melongena, Matth. Cord. hist. Ad. Lobel. Cast. Lugd Cam. & Verengena Toletanorum.
Solanum hortense & Pyra insana, Cæs.
Melanzana fructu pallido, Eyst.

Videtur Strychnon hort. Dioscoridis, urbanum Theophr. Esculentum Galeni, & tertium genus Plinij.

Variat flore purpureo, albo: fructu, albo, purpureo, luteo: figura quandoque oblonga, aliquando instar mali rotunda.

V. Solanum pomiferum fructu incurvo.

Melantzana, Arabum Melongena & Bedengian, Rauvv. Lugd.

Variat colore fructus, qui flavus, cinereus, & purpureus.

Solanum pomiferum fructu spinoso.

I. Solanum pomiferum fructu nigro spinoso

Melantzana nigra, Bathlschain, Æthiopica, Rauvv. Lugd.

Fructu est longo, rotundo: atro, subnigro.

II. Solanum spinosum fructu rotundo.

Pomum

Pomum Hiericonticum, Imper.

III. Solanum pomiferum folio rotundo tenui.

Cachos Indorum Monardi, Lugd.

IV. Solanum pomo ſpinoſo rotundo, longo flore.

Stramonia ſive pomum ſpinoſum, Trag.
Nux metella, Matth. Caſt. Acoſt. Cam.
Nux methel Avicennæ, Ang. Fuch. Geſ. hor.
Hyoſcyamus Peruvianus, Cord. hiſt.
Tatula Turcarum, Guiland. pap.
Paracoccalon ſive barycoccalon, Græcis recentior. Meloſpinus Venetis: Malus Peruviana Gallis: corona regia quibuſdam: Solanum Romanum Monſpel. Guiland. l. c.
Stramonia, Fuch. Dod. Geſ. hor. Lac. Lugd. Dodon. Cam. Eyſt.
Stramonium peregrinum, Ad. (an Solanum manicum) Lob. Ger.
Hippomanes Cratevæ, Ang. Geſ. hort.
Solani pomiferi genus 3. Geſ. hor.
Solanum ſpinoſum, Tab.
Solani pomiferi genus 3. Cæſ.
Malum ſpinoſum, Cæſ.

V. Solanum fœtidum pomo ſpinoſo oblong. an Manicum Dioſc. ex hoc Muslac fieri ajunt.

Tatoula, quæ Nux methel Arabum: Græcis, Solanum ſomniferum, Bellon.
Datura, Garziæ, Acoſt. Caſt. Lugd. prima, Caſt.
Nuci metellę congener, Cam. ep. Tatula, Ei. hor.
Solanum manicum, Col.
Stramonium ſpinoſum, Ger.
Datura Turcarum, Eyſt.
Dutroa, Linſc. part. 2. Ind. Or. c. 33. part. 3. c. 1. & part. 4. c. 17.
Dutroa, Hiſpanis, Burlatoria: Arabibus: Marana: Perſis & Turcis, Datula, Palud. in Linſc.

Variat floris colore: eſt vulgari flos albus magnus: alterius flavus: tertij, Hyoſciami floribus accedit: quare tres Daturæ, Coſtæo: nunc & purpureo habetur.

IV. Solanum fœtidum pomo ſpinoſo rotundo ſemine pallido.

Datura Ægyptiaca flore pleno, Pon. Ital.
Stramonia Ægyptiaca flore gemino altero alteri innato, C Bauhini, du Bry.
Communiter duo flores alteri innaſcuntur.

VII. Solanum Ægyptiacum flore pleno.

Stramonia Ægyptiaca flore pleno extrinſecus purpuraſcente, intrinſecus albicante C. Bauhini, du Bry.

Solanifolia.

I. Solanifolia Circæa dicta major.

Lappa ſylv. Trag.
Ocimaſtrum verrucarium, Geſ. hort.
Circæa Lutetiana, Lob. Dalech. Lugd. Ger.
Helxine ſylveſtris, ſive fluviatilis, Thal.
Herba D. Stephani, Tab.
Circæa, Eyſtet.

II. Solanifolia Circæa alpina.

Circæa minima, Col.

III. Solanum Mexiocanum flore magno.

Magnæ admirationis herba Peruviana, Lobel. Caſtor.
Marabillas, del Peru & Hachal Indi, Cluſ. pan.
Admirabilis Peruviana, Eid. hiſt.
Gelſeminum rubrum & Mandragora Theoph. Cæſalp.
Gelſeminum ſive Jaſminum Indicum, Cam.
Jaſminum rubrum Dalechampij, Lugd.
Viola Peruviana, Tab.
Mirabilia Peruviana, Ger.
Jaſminum Indicum ſeu flos mirabilis Peruanus, Eyſtet.
Jaſminum Indicum flore rubro & variegato, Eidem.

Flores purpurei ſeu Kermeſini coloris, latericei, flavi aut pallentes, obſoletè rubentes, exalbidi, binis coloribus ex purpureo & luteo mixtis: ſic ex rubro, luteo, albo, in uno flore magna varietas: nonnunquam albo & purpureo ſimul dimidiatim in eodem flore tingitur: ſive inæqualibus vel latis, vel minutis maculis purpureis tam punctatim, quàm virgatim album colorem intercurrentibus, quandoq; radijs flavis per longitudinem flores diſtinguentibus.

IV. Solanum Mexiocanum flore parvo: ſub Solano 4. in Prodromo deſcribitur.

V. Solanum Indicum hirſutum corymbiferum.

Solani Indici genus, Cluſ. exot. l. 4.

MANDRAGORA.

Μανδραγόρας, ἢ ἀντίμηλον, ἢ κιρκαία Dioſcor. l. 4. c. 76. Mandragora, quod ad mandras pecorum, aliaſq; ſpeluncas proveniat. Circæa, nomine à Circe deducto, quoniam radix ad amatoria conducere videatur.

Genera

Genera Diosc. nigra fœmina, quæ θειδακίας, & candida mas, μώριον vocitata: tertium μώριον, quod mari quidem simile, sed omnibus partibus minus est. Plinio l. 29. c. 13. Mandragora alia candida mas, alia nigra fœmina. At Theophr. 6. hist. 2: 9. hist. 9. & 6. caus. 4. Mandragora, à prædictis diversa est.

I. Mandragora fructu rotundo.
Mandragora mas, Trag. Fuch. Matth. Dod. gal. Lac. Cord. in Diosc. Ad. Lob. Lugd. Cam. masculus, Tur.
Mandragora, Ang. Mandragoras, Gesf. hor. Cæs.
Mandragoras albus seu masculus, Cord. hist.
Mandragora mas vel alba, Cam.

II. Mandragora fructu pyri.
Mandragoras fœmina, Trag. Matth. Cordo in Diosc. Lac, Ad. Lob Dod. Lugd. Cæs. Cam.
Mandragor. niger seu fœmina, Cord. hist. Cam.
III. Mandrag. flore subcæruleo purpurascente.
Mandragora fœmina, Clu. hisp. & hist. Cast. Eyst.
Mandragora, Lon. altera, Cæs.

HYOSCYAMUS.

Υοσκύαμος Dioscorid. lib. 4. cap. 69. id est, faba suilla, vel porcina, quod apri ejus pastu resolvantur & convellantur, præsenti mortis periculo, nisi aqua copiosa, statim se foris & intus pollverent, ut Aelianus prodidit. Dioscorides differentias tres proposuit: unam semine nigro, floribus penè purpureis: alteram semine subflavo, floribus luteis: tertiam mitissimam, candidi floris & seminis. At Plin. lib. 25. c. 4. Apollinaris genera plura sunt: unum semine nigro: alterum candidius: tertium Irionis semini simile: quartum candidi seminis in maritimis: item rufi seminis.

I. Hyoscyamus vulgaris vel niger.
Hyoscyamus, Brunf. Tur. Matth. Lac. Lug. Cæs.
Hyoscyamus vulgaris, Gesf. hort. Thal. Eyst.
Hyoscyam. 1. Ang. Tab. secundus Galeni, Trag.
Hyoscyam. niger, Dod. Lon. Ad. Lob. Cast. Ger.
Hyoscyamus flavus, Fuch. niger vulg. Clus. hist.
Apollinaris, Cord. in Diosc.
Folia integra, dissecta, in lacinias acutas divisa.
II. Hyoscyamus albus major, vel 3. Dioscor. & 4. Plinij.
Hyoscyamus candidus, Trag.
Hyoscyamus albus, Matth. Dod. Gesf. hort. Tur. Lac. Ad. Lob. Lon. Cast. Lugd. Cam. Ger. Eyst. secundus, Tab.
Hyoscyami alterum genus in maritimis, Cæs.
Apollinaris 3. Cord. in Diosc.
III. Hyoscyamus albus minor.
Hyoscyamus alter, Ang.
Hyoscyamus albus minor, Lob. ico. alb. vulgaris, Clus. hist.
IV. Hyoscyamus Creticus luteus minor.
Hyoscyamus 4. vel albus Creticus, Clus. hist.
V. Hyoscyamus Cretic. lut. major: hic sub 5. in Phytopinace, in Prod. etiam & Matthiolo descriptus & pictus.
Hyoscyamus Creticus alter, Clus. hist.
VI. Hyoscamus rubello flore.
Hyoscyamus peregrin. rubello flore, Clus. pan.
Hyoscyamus Syriacus, Cam.
Alterum Camerarius addit; Hyoscyami peculiaris nomine, qui sola foliorum latitudine à prædicto differt.
VII. Hyoscyamus cauliculis spinosissimis. Ægptiacus.
Hyoscyamus Ægyptiacus, Clus. hist.

NICOTIANA.

Nicotiana à Jo. Nicotio Regis Galliæ consiliario dicta, cujus opera, Anno 1560. Gallijs innotuit, quam Ulyssipone, dum legati munere fungeretur, à Belga è Florida Insula allatam, accepit.

I. Nicotiana major latifolia.
Hyoscyami tertia species, Gesf. hor.
Sana Sancta Indorum, Ad. Lob. Ger.
Tabacum (ab ejus nominis Insula) Monar. Fra.
Tabacum latifolium, Cam. Eyst.
Petum, Theu. latifolium, Clus. ad Monar.
Hyoscyamus Peruvianus, Dod. Cam. ep.
Nicotiana, Lon. Lugd. major, Tab.
Perebecenuc, Oviedo, Lugd.
Tornabona, qui à Tornabonio missa, Cæs.
Herba S. Crucis fœmina, Cast.
Tubac & Tubacka: par. 5. Ind. Or. & par. 6. & 8.
Tabacum, Tabaco & Tabacca: par. 8. & 9. Ind. Occid.

Uppóvvoc, Virgineæ indigenis: desc. Virgin.
Petum Brasilianis, Stadio, l.2.c.13.
Arbustum cujus folia exsiccant & accensorum fumo inebriantur, Benzon. l.1.c.26.
Lerius asserit Nicotianum licet apud nos Petum nominetur, attamen verum Petum Brasilianorum non esse, seque ne quidem in hortis Galliæ vidisse, & apud nos ob cœli inclementiam ægrè adolescere posse credat.

Ex hujus herbæ fumo, octo aut novem dierum famem tollerare posse, in par.3. Amer. ep.1. scribitur: at Lerio per triduū aut quadriduum.

II. Nicotiana major angustifolia: & Eyst.
Herba Sancta sive Tabacum minus, Lob.ob.
Tabacum sive herba Sancta minor, Lob.ico.
Petum angustifolium, Clus. ad Monar.
Hyoscyamus Peruvianus alter, Dod.
Herba Sanctæ Crucis mas, Cast.
Tabacum angustif. Cam. alterum minus, Lugd.

III. Nicotiana minor: & Eyst.
Hyoscyamus niger vel 3. Matth. Cast. Lugd.
Hyoscyamus luteus, Dod. Ges. hort. Lon. Cam. Ger. multum cum 2. Diosc. convenit, Ang.
Hyoscyamus dubius luteolus Solanifolius, Ad. Lobel.
Hyoscyamus Peruvianus, Tab.
Priapeja, à forma fructus, Ges. hor.
Petum quartum, Clus. ad Monar.
Tornabonæ congener, Cæs.
Nicotiana minor seu Hyoscyamus luteus, Eyst.

IV. Nicotiana minima.
Tabacum sive sana Sancta minima, Lob. Lugd.
Tabacum minimum, Cam.
Petum tertium, Clus. ad Monar.

V. An Nicotianæ species in Insula Mambonit, pyratæ herbam quandam comedunt, quâ inebriati & dementati, omnia pericula postponunt: par.7. Ind. Or.20.

VI. Cassina herba è cujus succo potionem conficiunt in Florida, quam bibunt ubi in locum periculosum se conferunt, quo famem & sitim per horas 24. tollunt: part.2. Amer. navig.4.

P A P A V E R.

MH'κων à μὴ κονεῖν, non ministrando, quod vescentes suis munijs fungi non possint. Latinis Papaver, Dioscorid. lib.4. cap.64.65. & 66. quinque genera proposuit: I. Μήκων ῥοιὰς, papaver erraticum, à flore protinus deciduo, qui puniceus, interdum albus. II. Μήκων ἥμερος papaver sativum, quod semine candido, quod θυλακῖτις. III. Sylvestre duplex, unum nigro semine, quod πιθῖτις & quibusdam ῥοιὰς, quòd è scapo succus lacteus emanet: alterum majus sylvestre & ad medicinas valentius. IV. Μήκων κερατῖτις, οἱ δὲ παράλιον papaver corniculatum, à calyculo in corniculorum modum inflexo, aut marinum. V. Μήκων ἀφρώδης papaver spumeum, quia herbula tota est spumea, quibusdam ἡράκλεια Heracleum. Theophrastus sativi 1. hist.15. & 9. hist.8. meminit: Sylvestris verò genera 9. hist.13. plura notavit: ut corniculatum: nigrum: erraticum flore russo: Herculanum folio Struthij. Plinius l.20. c.18. sativum album & nigrum proposuit, & ex hujus scapo inciso, opium colligi monet: at cap.19. inter sativa & sylvestria medium genus, Rhœas sive erraticum constituit. Sylvestrium unum genus Ceratitis, quod aliqui glaucion, alij paralion vocant: alterum est heracleon, ab alijs aphron: tertium genus est tithymalon, mecona vocant, alij paralion.

I. Papaver hortense semine albo: sativum Diosc. album, Plinio.
Papaver, Brunf. Ang. Lon.
Papaver sativum, Matth. Dod. gal. Lugd. Tab.
Papaver sativum purpureum, Tur.
Papaver album, Trag. Dod. candidum, Ad. Cæs.
Papaver album sativum, Gesn. hort. Lob. Cast. Gerard.
Papaver sativum semine candido, Fuch.

Flos candidus, vel leviter purpureus: aliquando flore est cinereo, ungue purpureo: vel candido, rubris maculis infecto & semine flavo; & hoc
Papaver tertium & luteum est, Trago.

II. Papaver hort. nigro semine: sylv. Dioscoridi: nigrum, Plinio.
Papaver nigrum, Brunf. Cast. minus, Ges. hort.
Papaver sativum alterum vulgo nigrum, Cord. in Dioscor.
Papaver sativum semine atro, Fuch.
Papaver nigrum sativ. Dod. flore malvæ hortensis aut Pœoniæ, Ad. Lob. Lugd.

III. Papaver vulgare cujus capitula foraminibus hiant, semine incano, ἀγχνότιςον, Dioscoridi.
Papaver vulgare & 1. Trag.
Papaver tertium, Dod. descr.
Papaver patulum, Ad.

Papa-

Papaver ſpontaneum ſylv. Lob.

IV. Papaver flore rubro ſemine fuſco.

Papaver rubrum, Trag. Geſn.hort.

Papaver ſylv.Dod.gal.Lugd.

Papaver nigrum, vel 2. Dod.

V. Papaver criſtatum floribus & ſemine album.

Papaver candidum alterum, vel 6.Trag.

Papaveris ſat. ſpecies folijs diſſectis, Dod.gal.

Papaveris albi altera ſpecies florum folijs crenatis, Geſn. hort.

Papaver Memphiticum, floribus multifidis, Geſn. ap.

Papaver ſativum 4.Dod.

Papaver fimbriatum aut criſtatum album, Ad. Lob. Lugd.

Papaver flore fimbriato,Cæſ.flore niveo,Tab.

Papaver ſativum nigrum,Ger.

VI. Papaver criſtatum floribus rubris, ſemine nigro.

Papaver rubrum alterum, vel 7.Trag.

Papaveris rubri ſpecies folijs florum crenatis, Geſn.hort.

Papaver ſativum nigrum criſtatum, Ad.

Papaver fimbriatum aut criſtatum nigrū,Lob.

Papaver 2. folijs diſſectis,Dod.

Papaver ſativum rubrum fimbriatum,Lugd.

Hæ duæ ſpecies floris colore variant, ſubinde albus, frequenter rubeus, quandoque ex utroque miſtus: & qui rubet, aliquando colore purpuræ, aliquando dilutius rubet: hinc

Papaver flore pleno rubeum.

Papaver flore multiplici incarnato.

Papaver flore multiplici purpuraſcente.

Papaver flore miniato pleno.

Papaver flore pleno argentei coloris.

Papaver multiplex album oris rubicundis, ex hort. Eyſt.

VII. Papaver pleno flore album.

Papaver flore multiplici, Geſn.hort.Cam.ep.

Papaver polyanthos,Tab.

Papaver alb. polyanthon ſeu multifl. Lob.Ger.

Papaver flore multiplici numero denſo, Cæſ.

Eſt majus & minus: floris colore purpureo, rubro,rubeo ſaturato, albo, violaceo & mixto: hinc ſeptem figuræ apud Tabernæmontanum & Gerardum habentur.

VIII. Papaver pleno flore nigrum.

Papaver nigrum polyanthon, Lob. Ger.

IX. Papaver laciniatis floribus.

Papaver laciniatum rubrum, aliud unguibus purpureis, aliud unguibus albis,Eyſt.

X. Papaver errat. majus: ῥοιὰς Dioſcoridi, Theoph.Plinio.

Papaver rubrum, Brunſ.erraticum,Eid.

Papaver erraticum, Matth. Cord.in Dioſcorid. Geſn. hort.Lac.Lon.Dod.Caſt.Cæſ.Thal.Tab. rubrum, Eyſt.

Papaver erraticum primum,Fuch.

Papaver Rhœas,Lob.Ger.prius,Lugd.alterum, Dod. gal.

Papaver rhœas ſive caduco flore puniceo, Ad. Lob. ico.

Flore eſt puniceo, rariſsimè albo.

XI. Papaver erraticum pleno flore.

Argemone multiplex,Trag.

Papaver rhœas flore pleno,Cam.

XII. Papaver errat.Pyrenaicum flore flavo: quod pro primo in Prodromo deſcribitur.

XIII. Papaver erraticum minus.

Argemone exigua,& 2.Trag.Lugd.

Argemone, Lac. Lon.

Papaver rhœas, Dod.gal.rhœas minus,Lugd.

Papaver erraticum alterum, Fuch.Dod.

Papaver erraticum minus,Tab.

XIV. Papaver corniculatum luteum: κερατῖτις Dioſc. Theoph.ſylv.ceratitis,Plinio.

Papaver ſylv.corniculatum,Trag.

Papaver corniculatum, Matth. Lac. Ad. Lobel. Caſt. Cæſ.

Papaver corniculatum primum, Tab. majus, Dodon.

Papaver corniculatum luteum,Fuch.Tur.Eyſt.

Papaver corniculat.f avo f ore,Cluſ.hiſt.Eyſt.

Papaver cornutum, Dod. gal. Cord.in Dioſc.& hiſt.Geſn.hort.Lon.Lugd.Cam.

XV. Papaver cornic.phœniceum hirſutum.

Papaver cornutum rubro flore, Geſn. hort.Ger. flore phœniceo,Ad.Lob.Cluſ.hiſt.

Papaver cornutum alterum florib.rubris.Cam.

Papaver corniculatum, rubrum, Dod.

Papaver corniculatum alterum, Lugd.Tab.

Flos interdum intensè rubens, interdum languidus, aliquando pallidus.

XVI. Papaver corniculatum phœniceum glabrum.

Papaver corniculat. phœniceum alterum,Lob. ico. phœniceo palleſcente flore,Cluſ.hiſt.

XVII. Papaver ſpinoſum: quod ſub 15. in Phytopinace, ſub 2. in Prodr. & in Matthiolo

descriptum & pictum: quo etiam nomine postea Clus. in sua hist. & Eyst. proposuere.
Ficus infernalis Italorum.
an Glaucium Dioscoridis: γλαύκιον succus est herbæ folijs ferè papaveris corniculati, quæ crocei coloris succo copioso prædita sunt Dioscorid. lib. 3. cap. 100. Et hujus papaveris folia, succo flavescente, instar Chelidonij majoris, abundant.

XVIII. Papaver corniculatum violaceum.
Papaver cornutum flore violaceo, Gesn. hort. Ger.
Papaver corniculatum violaceum, Lob. Dod. Lugd. Cast. violaceo flore, Clus. hist.
Anemone Narbonensis major corniculata, Advers.
Anemone major corniculata Penæ, Lugd.
Flores cærulei, & nigræ violæ æmuli.

HYPECOON.

Ὑπήκοον οἱ δὲ ὑπόφεων, papaveri Dioscorides, lib. 4. cap. 68. subjicit, cum eadem ei sit natura, quæ succo papaveris. Et Plin. lib. 27. cap. 11.

I. Hypecoum.
Cuminum sylv. alterum, Matth. Cast. Lugd. Tab. Cam.
Hypecoon, Gesn. hort. Dod. Clus. hisp.
Hypecoon legitimum, Eid. hist.
Cumino siliquoso persimilis, Ad.
Cuminum sylv. alterum Dioscorid. Italorum, Lob. ob.
Cuminum sylv. alterum siliquosum, Eidem icon.
Cuminum corniculatum, Ger.

II. Hypecoi altera species.
Cuminum alterum Diosc. siliquosum, Ad.
Cuminum alterum Dioscor. sylv. siliquosum, Lob. icon.
Cuminum sylv. siliquosum Penæ, Lugd.
Cyminum sylv. 3. & siliquosum minus, Tab.
Cuminum siliquosum, Ger.
A priore differt folijs angustioribus, longioribus, glaucis, siliquis deorsum recurvis.

ARGEMONE.

Ἀργεμώνη in totum papaveri sylv. simile Dioscorid. lib. 2. cap. 208. radicem rotundam tribuendo, quod nostræ non convenit. Sic dicta, quòd ἄργεμα oculorum & nubeculas expurget. Plinio, lib. 25. cap. 9. Argemonia: nostri tria genera faciunt, & id demum probant, cujus radix thus redoleat. Sed videtur Plinius quatuor genera agnoscere, ut lib. 21. cap. 23. Anemonem, quam Argemonem vocari dixit: 2. genus hoc est: 3. genus, lib. 24. cap. 19. lappam Canariam, cujus radix jucundum odorem, thuri similem spirat, Argemonem nuncupari tradit: 4. genus statui potest, Inguinaria, quam lib. 26. cap. 9. etiam Argemonem appellari testatur.

I. Argemone capitulo breviore.
Anemone minor, Coriandri folio, flore Pulsatillæ, capitulis hirsutis, Ad.
Argemone capitulo torulis canulato, Lob. Ger.
Argemone minor capitulis brevioribus, Lugd.
Argemone, Cast. prima, Tab.
Anemone minor Penæ, Lugd.

II. Argemone capitulo longiore.
an Argemone, Cord. hist.
Anemone Narbonensis major corniculata, Ad.
Argemone capitulo longiore, Lob. Lugd. Ger.
Papaver erraticum alterum, Cæs.
Argemone 2. Tab.

III. Argemone alpina folijs Scandicis lutea: in Prodr. descripta.

IV. Argemone alpina Coriandri folio.
Argemone lutea, Ponæ Ital. qui in Baldo collectam transmisit.

SECTIO

SECTIO SECUNDA.

ANEMONE; PULSATILLA; ADONIS.

ANEMONE.

Ἀνεμώνη Dioscoridi, lib.2.cap.207. Anemone, Plinio, l.21.c.23. ἀπὸ τῦ ἀνέμυ, à vento, quòd flos tantum vento flante aperiatur, unde & Herba venti quibusdam.

Genera duo Diosc. & Plinio, sylvestre & sativum: hujus, inquiunt, multæ species, phœniceo flore, altera candicante, aut lacteo, aut purpureo.

Anemone latifolia simplici flore.

I. Anem. Cyclamini seu malvæ folio lutea.
Anemone latif. Clus. hisp. Lob. Lugd. Tab. Ger.
Anem. hort. latifol. 1. simpl. flavo flore, Clus. hist.

Flos 10. aut pluribus folijs constans, externè flavus, internè aureus.

II. Anem. Geranei rotundo fol. purpurascens.
Anemone latifol. altera, Clus. hisp.
Anemone hort. latifol. simpl. flore 3. Eid. hist.
Anemone 1. Dod. Cæs.
Anem. tuberosa bulbocastani radice, Lob. Ger.
Anemone papaveracea, Tab. Ger.
Anemone stellata purpurea & alba, Eid.
Geranium 1. quorundam Dalech. Lugd.

Flos ex 12. aut 15. folijs, foris cineraceis hirsutis, interius rubedine purpurea nitentibus componitur: quare in dilutiore purpura rubet: aliâs interius intensiore, exterius remissiore: rarius totus albet.

III. Anemone Geranei rotundo folio dilutè purpurascens.
Anemone hort. latifolia 4. simpl. flore, Clus. hist.

Flos externè exalbidi obsoleti coloris, internè ex purpura dilutiore albicat.

IV. Anem. Geranei rot. folio dilutè rubens.
Anemone hort. latifol. 5. simpl. flore, Clus. hist.

Floris folia octona foris obsoletè rubent, lanugine pubescunt: interius dilutiore rubore & ad carneum tendente nitent, unguib. albicant.

V. Anemone latifol. simplici carneo flore.
Anemone hort. latifol. 6. simpl. flore, Clus. hist.

Flos 10. aut 12. foliorum purpurei ferè coloris, unguibus albicantibus.

VI. Anemone latifolia flore purpurosaturo.
Anemone hort. latifol. 8. simpl. flore, Clus. hist.

Flos 8. foliorum, coloris purpurosaturi, exterius splendentis unguibus magnis & ad pediculum purpureis.

VII. Anemone latif. purpuroviolaceo flore.
Anemone hort. latif. 12. simpl. flore, Clus. hist.

Flos octo folijs constans, externè dilutè purpurascens splendet; internè violaceus, unguibus magnis & argentei coloris.

VIII. Anemone latifolia flore purpuroviolaceo altera.
Anemone hort. latifol. 13. simpl. flore, Clus. hist.

Flos qui ex 12. folijs constat: foris ex purpureo albescit & splendet: interius ex violaceo purpureo splendet, unguibus albis.

IX. Anemone latifolia violaceo flore.
Anemone hort. latif. 9. simpl. flore, Clus. hist.

Flos octo vel plurium foliorum, externè subpurpureus & splendens, internè ex purpura violaceus, unguibus rubescentibus, orbe albicante cinctis.

X. Anemone latif. fl. violaceo saturo colore.
Anemone hort. latifol. 11. simpl. flore, Clus. hist.

Flos sex folijs præditus, violacei saturatioris coloris, unguibus majorib. magisq; candidis.

XI. Anemone latifolia flore variegato.
Anemone hort. latifolia 7. simpl. flore, Clus. hist.

Flos qui octifolius, foris ex purpureo saturatius rubet, interius ad ungues usque albus satura purpura & quasi Kermesina nitet: oris coccineis, in quæ radij purpurascentes sparguntur: ungues magnos & albos habet.

XII. Anemone latifolia punctato flore.
Anemone hort. latifol. 10. simpl. flore, Clus. hist.

Flos octifolius violaceus, interna parte maculis albis aspersis.

XIII. Anemone latifolia flore carneo.
Anemone hort. latifol. 14. simpl. flore, Clus. hist.

Floris modò majoris, modò minoris, octo folia extrinsecus nonnihil purpurascunt, intrinsecus ferè carnei, vel saturatioris, vel dilutioris, unguibus albis.

XIV. Anemone latifolia Saniculæ folio.
Anem. simplex latif. dilutè purpurascens, Eyst.

XV. Anemone latif. flore orangei coloris.
Anemone hort. latif. 15. simpl. flore, Clus. hist.

Floris octo vel novem folia, externè carnei coloris, unguibus saturatè purpurascentibus, internè carnei diluti: Habetur major & minor.

XVI. Anemone latifolia flore coccineo.
Anemone latifolia coccineo flore, Clus. pan.
Anemone hort. latif. 16. simpl. flore, Clus. hist.

Floris octo folia, internè elegantissimo coccineo nitent, ungues orbis pallescens ambit, externè quadam lanugine pubescunt: huc pertinet Anemone latifolia fl. coccineo simplici, Eyst.

Flos coccinei coloris, medium è fusco nigricans & capitulum multis folijs staminulis pallidè virentibus septum.

XVII. Anemone latif. flore magno coccineo.
Anemone hort. latif. 17. simpl. flore, Clus. hist.

Floris octo folia internè elegantissimo coccineo colore fulgent, nullis unguibus apparentibus, exrernè color dilutior; & lanuginosa.

XVIII. Anemone latifolia flore coccineo phœniceo.
Anem. latif. Byzantina coccin. colore, Clus. pan.
Anemone hort. latif. 18. simpl. flore, Eid. hist.

Flos amplus octifolius, coloris ex coccineo phœnicei, ut in Rhœade, unguibus parvis subpallidis.

Anemone tenuifolia simplici flore.

I. Anemone Geranei Ropertiani folio cærulea: an Dioscoridis?
Anemone tenuifolia tertia, Clus. hisp.
Anemone hortensis tenuifolia simplici flore 1. Eid. hist.
Anemone 2. Dod. Lugd.
Anemone tuberosa Geranifolia, Lob.
Anemone montana, Cæs.
Anemone Ropertiana, Tab. geranij folia, Ger.

Flos ex 14. aut 15. foliolis mucronatis compositus, coloris est cærulei, vel rubri, vel ex utroq; mixti: est externa parte subcærulei, interna albi: sic flore nunc cæruleo, nunc rubro, nnnc albo reperitur: quare Tabern. tres species, alba, cærulea & rubra.

II. Anemone tenuifolia flore multifido dilutè purpurascente.
Anemone hort. tenuif. 9. simpl. flore, Clus. hist.

Flos ex 14. & plurib. foliolis dilutè purpureis, & quasi carneis, nullis unguiũ vestigijs constat.

III. Anemone œnanthes folijs flore violaceo hexaphyllo.
Anemone tenuifolia altera, Clus. hisp.
Anemone hort. tenuif. simpl. flore 2. Eid. hist.
Anemone tertia, Dod. Lugd.
Anemone bulbosa radice, Ad.
Anemone tuberosa radice, Lob. ob. Ger.
Anemone, Cast. angustifolia, Tabern. tenuifol. Cam. at. 1. in epist.
an Anemone altera, Cæs.
Anemone tenuifol. fl. purpureo violaceo, Eyst.

Flos, qui ex 6. interdum 7. & 8. folijs compositus est, communiter est purpureus seu violaceus, externa parte lunuginosus: est ruber seu phœniceus, vel ex purpura rubens: est & albus: quare apud Tabernæmontanum.
Anemone corallina violacea & alba: &
Anemone angustifolia, & 4. & apud Gerard. figurâ tres.

IV. Anemone tenuifol. fl. pallidè coccineo.
Anemone hort. tenuif. 16. simpl. flore, Clus. hist.

Flos hexaphyllus, foris tenui lanugine pubescens, coloris dilutè rubescentis, internè coccinei valdè diluti, unguibus amplis albis.

V. Anemone tenuif. coccineo fl. hexaphyllo.
Anemone hort. tenuif. 3. simpl. flore, Clus. hist.
an Anemone alterum genus, Cæs.

Flos floridi coccinei coloris, unguibus magnis, ex pallido, fusco & albo mixtis.

VI. Anem. tenuif. coccineo flore octophyllo.
Anemone hort. tenuif. 4. simpl. flore, Clus. hist.

Flos internè coccineus, unguibus albis, & externè coccineus, tenui lanugine pubescens & splendens.

VII. Anemone tenuifolia flore magno coccineo hexaphyllo.
Anemone tenuif. coccineo flore simp. Clus. pan.
Anemone hort. tenuif. 5. simpl. flore, Eid. hist.

Flos intus elegantissimus coccineo colore nitet, foris lanugine pubescit: ungues albi sunt.

VIII. Anem. tenuif. flore coccineo sanguineo.
Anemone hort. tenuif. 7. simp. flore, Clus. hist.

Flos 5. 6. interdum 7. foliorum, coloris coccinei, ad sanguineum vergentis, unguib. magnis exalbidis, purpureis venis distinctis: aliquando flos ad cocti lateris colorem accedit, nec splendet.

IX. Anem. tenuif. flore sanguineo coccineo.
Anemone hort. tenuif. 8. simplici flore, Clus. hist.

Floris sex folia, externè lanugine obducta, coloris sunt sanguinei saturatioris & splendentis, internè sanguinei coccinei permixti.

X. Ane-

X. Anemone tenuifolia flore ſanguineo coccineo altera.
Anemone hort.tenuifol.20.ſimp.flore,Cluſ.hiſt.
Flos major hexaphyllus, ſanguineo colore, vel inter coccineum & cochinelleum medio, unguibus minoribus, & albicantibus.

XI. Anemone tenuifolia flore ex ſanguineo & coccineo medio.
Anemone hort.tenuifol.19.ſimp.flore,Cluſ.hiſt.
Flos hexaphyllus, coloris ex ſanguineo & coccineo medij, diluti, eï prorſus ſimilis quem vulgus cochinelleum appellat: ungues magni, albi & quaſi argentei.

XII. Anemone tenuifolia flore amplo ſanguineo hexaphyllo.
Anemone hort.tenuifol.ſimp. flore 6.Cluſ.hiſt.
Flos coloris ſanguinei elegantiſsimi, unguibus magnis albis.

XIII. Anemone tenuifolia flore amplo atrorubente.
Anemone hortenſis tenuifolia 17.ſimplici flore, Cluſ. hiſt.
Flos hexaphyllus, coloris ſanguinei ex atrorubentis & quaſi ſericei panni villoſi Kermeſino colore præditi, cærulei.

XIV. Anemone tenuifolia fl. rubro ſaturo.
Anemone hort.tenuifol.16.ſimp.flore,Cluſ.hiſt.
Flos hexaphyllus, ruber, ſeu potius ſanguineus, unguibus magis ſaturis, venis albicantibus diſtinctis.

XV. Anemone tenuifolia flore niveo.
Anemone hort.tenuifol.13.ſimp.flore,Cluſ.hiſt.
Flos hexaphyllus niveus, cujus unguibus carnei quid aſperſum: apicibus ex obſcura purpura nigricantibus.

XVI. Anemone tenuif. flore amplo candido.
Anemone hort.tenuifol.12.ſimp.flore,Cluſ.hiſt.
Flos hexaphyllus, prorſus candidus, unguibus externè vireſcentibus, apicibus nigris.

XVII. Anemone tenuifolia Cretica flore magno albo: quæ in Prodr. ſub 1. deſcripta eſt.

XVIII. Anemone tenuifolia fl. albicante.
Anemone hort.tenuifol.15. ſimp.flore, Cluſ.hiſt.
Flore eſt hexaphyllo candicante, ſtaminibus albis, apicibus ſubcæruleis.

XIX. Anemone tenuifolia flore exalbido majore.
Anemone hort.tenuifol.10. flore ſimp.Cluſ.hiſt.
Anemone tenuifolia carneo flore, Cluſ.pan.
Flos magnus, hexaphyllus, coloris primum exalbidi vireſcentis, dein ad carneum tendentis, unguibus externè vireſcentibus, internè albis, ſtaminibus carnei coloris.

XX. Anemone tenifol. fl. exalbido minore.
Anemone hort.tenuifol.11. ſimp.flore,Cluſ.hiſt.
Flos minor ex 6. 8. & pluribus foliolis compoſitus, coloris extrinſecus carnei albo mixti: intrinſecus verò prorſus ferè albi: unguibus & venis ex albo paululum vireſcentibus.

XXI. Anemone tenuif.flore furvo albicante.
Anemone hortenſis tenuifolia 21. ſimplici flore, Cluſ. cur. poſt.
Flos ex cineraceo ſive furvo, albicans, & tenui velut rubedine perfuſus, ut ferè eſt Capuccinorum pannus.

XXII. Anemone tenif.flore carneo ſtriato.
Anemone hort.tenuifol.14.ſimp.flore,Cluſ.hiſt.
Flos hexaphyllos externè carneus, oris albicantibus: internè exalbidus, venis carneis ad medium folium ſparſis, ſtaminibus purpuraſcentibus, apicibus nigricantibus.

XXIII. Anemone tenuifolia flore magno ſuaverubente, unguibus albis.
Anemone tenuifolia flore ſuaverubente Caccini: ad Cluſ.cur. poſt.

Has varietates, ſatione fieri credibile eſt, cum in alijs quibuſdam plantis etiam contingere obſervatum ſit. Nam natura, in florum Anemones coloribus, non minus quàm in Tulipis & Iridibus ludit: ita ut pluſquàm triginta diſcrimina in colore, aut unguium varietate, aut foliorum numero obſervata fuerint.

Anemone Matthioli.

Omnes Anemones ſingulares caules, interdum duos aut tres, vel pures, nullis ramis præditos proferre obſervatum fuit, niſi fortè id naturæ luſu contingat, uno alteróve ramulo inter ſuperna folia ſummum caulem amplectentia, enato. Quare, quid Matthiolus ſuis Anemonibus quatuor propoſitis velit, non aſſequimur: omittere tamen noluimus.

I. Anemone prima, Matth.Lugd.

II. Anemone ſecunda, Matth.Lugd. an Ranunculus flore globoſo.

III. Anemone quarta, Matth. (at in edit.ſecunda, 1.) Caſt.Lugd.
Anemone, Lac. Anemon. ramoſa purpurea, Tab.

IV. Anemone quinta, Matth. (at in edit. ſecunda Anemone altera) Caſt. Lugd.
Anemone altera, Lac.

Anemo-

Anemone ramosa lutea, Tab.

V. Anemonia varia radice fibrosa peregrina.

Anemones genera varia, floris rosei, lutei, purpurei varietate distincta, aspectu pulchra: vario floris colore, aliàs rubro, aliàs purpureo, nonnunquam luteo, observavit Rauvvolfius in suo Itinere Hierosolymam versus, & obiter Lugd. herb. attigit.

Anemone flore pleno.

I. Anemone latifolia maxima versicolor.
Anemone latifolia flore multiplici, Clus. hisp. & pan. Lugd.
Anemone hort. latifol. pleno flore 1. Eid. hist.
Anem. max. polyanthos Chalcedon. Lob. Ger.
Anemone Chalcedonica major, Tab.

Folia florum externa & majora dena aut duodena, viridia sunt, eorum mucronibus coccineo colore leviter & virgatim infectis: interna minora & angustiora, dilutiore purpura ex rubro nitent.

Aliquando, ex prædicto flore uncialis pediculus, minorem florem ex octo latiorum foliorum partim viridium, partim coccineorũ compositum, sustinet, quam pro quarta posuimus.

II. Anemone latifolia flore coccineo.
Anemone hort. latifol. pleno flore 2. Clus. hist.

Differt à priore, quod in hac floris umbellicum glomerata & reflexa folia non occupant.

III. Anemone latifolia coccineo flore duplo vel etiam triplo densiore & pleno, quam prior sit, Clus. cur. post.

IV. Anemone latifolia Pavo dicta major 1.
Anemone hort. latifol. Pavo major 1. Clus. hist.

Flos unicus 20. 30. aut pluribus folijs constans, eleganti, saturato splendidoque coccineo colore præditis, unguibus sanguineis, orbe pallido cinctis.

V. Anemone latifolia Pavo dicta major prolifera.
Anemone pavota latifolia multiplex flore miniato, Bry.

VI. Anemone latif. Pavo minus polyphylla.
Anemone hort. latifol. Pavo major 2. Clus. hist.
Anemone hort. fl. pleno coccineo variegata latifolia, Eyst.

Hæc flores minus plenos profert, interdum simplici, octo, novem, aut decem foliorum serie constantem.

VII. Anemone latifolia flava.
Anem. hor. latif. duplo flore flavo, Clu. hist. Eyst. an Anemone multifido & lanuginoso folio, quod in Apulia luteo flore reperiatur, Ang.

VIII. Anemone tenuifolia multiplex rubra.
Anemone multiplex rubra, Clus. hisp.
Anem. flore polyphyllo tenuifolia, Eid. pan.
Anem. hort. tenuifolia pleno flore, Eid. hist.
Anemone 4. Dod.
Anemone flore multiplicato coccineo, Lob. colore tenuifolia, Eyst.
Anemone coccinea multiplex, Ger.

Flore est rubro, cæruleo, albo.

IX. Anemone tenuifol. multiplex purpurea.
Anemone tenuifolia pleno purpureo flore Caccini, Clus. cur. post.

Est etiam quę purpurocæruleum florem, alia quæ suaverubentem & nitidum profert.

X. Anem. tenuif. multip. atropurpurascens.
Anemone tenuifolia pleno flore ex atropurpurascente, Clus. cur. post.

XI. Anemone Geranei rotundi folio plena.
Anem. latif. purpurorubescens plena, Eyst. desc. ab Anemone hort. latifolia 3. Clusij sola multiplici foliorum serie differt.

Anemone sylvestris.

I. Anemone sylvestris alba major.
Anemone 3. Matth. Cast. Lugd. flore albo, Lob.
Anemone alpina, Ges. fra.
Anemone pannonica, Dod.
Anem. sylv. 1. Clus. pan. & hist. Lob. ad. par. 2.
Anem. syl. flore candido, Thal. syl. fl. albo, Eyst.
Anemone major alba, Tab.
Ranunculi 11. species, Cord. hist.
Aconito cognata videtur, Ges. hor.

II. Anem. syl. alba minor: pro 1. in Prod. desc.

III. Anem. alpina alba major: quæ 2. in Prod.

IV. Anem. alpina alba minor: quæ 3. in Prod.

V. Anemone nemorosa flore majore.
an Anemone λειμώνια, Theoph.
Sanicula minor quibusdam, Bruns.
Ranunculus candidus, Trag.
Ranunculi 4. species, Fuch. Cord. hist. Lugd.
Ranunculus 6. Tur. 8. Lon.
Ranunculus parvus, Dod. gal.
Ranunculus phragmitis, Ges. hor.
Ranunculus nemorosus, Ad. Lob. Tab.
Eneaphyllon, Ang.
Ranunculus sylvarum, Clus. hist.
Anemone 5. Dod. sylv. vulgaris, Clus. pan. montana, Cæs.
Anem. nemorum alba, purpurea, coccinea: Ger.

Ranun-

Ranunculi 3. tertium & quartum genus, Thal.

Flore est candido, aut ex purpura rubente, modo dilutiore, modo intensiore colore, subcæruleo, carneo, roseo: hinc Taber. tres figuras habet, Ranunculi albi, purpurei, & ex rubro purpurei nomine, & Thalius tertio generi quod flore est candido, species tres tribuit, folijs & floribus majoribus, minoribus & medio modo donatis: quartum è candido rubet, & ratione foliorum majus & minus est.

VI. Anemone nemorosa flore minore: hæc in Prodromo 1. est.
an Ranunculi tertij generis species min. Thal.

VII. Anemone nemorosa sterilis folijs punctatis.
Ranunculi tertij quintum genus, Thal.
Ranunculi nemorosi vitium φιλόφυλλος, Cat. Altorff.

VIII. Anemone nemorosa flore pleno albo.
Anemone limonia pleno albo flore, vel
Ranunc. sylvar. pleno albo flore, Clus. hist. Eyst.

IX. Anemone nemorosa flore pleno purpur.
Anemone limonia pleno purpureo flore, vel
Ranunculus sylvar. pleno flore purpurascente, Clus. hist.
Ranunculus nemorosus flore pleno, Eyst.

X. Anemone nemorosæ affinis peregrina 1. candido aut purpurascente flore.
Anemone λειμώνια peregrina 1. Clus. hist.

XI. Anemone nemorosæ affinis peregrina 2. flore herbacei coloris.
Anemone λειμώνια peregrina 2. Clus. hist.

PULSATILLA.

ANemones alterum genus quæ Limonia vocatur, Plin. l. 21. c. 11. ex Theoph. 6. hist. 7. Anemone genus (Gaza Fremium vertit: Plin. l. 21. c. 23. Phemon habet) quod Leimonion vocant: hanc sunt qui Pulsatillam esse velint. Pulsatilla nominatur, quod seminum tremuli pappi levißimo flatu, huc atq; illuc agitentur, unde & Herba venti dicitur, quare ὀξύγεον dici potest.

I. Pulsatilla folio crasſiore & majore flore.
Küchenschell / Brunf.
Herba venti, Trag. Lon.
Pulsatilla Matthiol. Gesn. hort. Cast. Dod. Ad. Lugd. Tab.
Pulsatilla vulgaris, Lob. Ger. recentiorum, Cæsalp. communis, Cam.
Pulsatilla vulgaris dilutior, Clus. pan. & hist.
Herba Sardoa, Dod. gal.
Anemone sylv. Fuch. communis, Tur. montana, Gesn. hort.
Anemone species, Ges. hor. Thal.
Anemone 10. vel leptophyllon, Cord. hist.
Anemone limonia & Samolus Plinij, Dalech. in Plin.
Ranunculus 2. Lac. Diosc. 2. species, Ges. hor.

Colore ut plurimum violæ nigræ purpureo, & obsoletiore intensiore & remisſiore pro loci ratione: in umbrosis dilutiore, in apricis coloratiore: pleno etiam flore reperiri significatum.

II. Pulsatilla folio tenuius inciso & flore minore, sive palustris: hæc in Prodromo primo loco describitur.

III. Pulsatilla flore minore nigricante.
Pulsatilla altera, Dod. Lugd.
Pulsatilla flore clauso, Lob. ico.
Pulsat. vulg. saturatiore flore, Clus. pan. & hist.

IV. Pulsatilla apij folio vernalis flore majore: quæ 2. in Prodromo.

V. Pulsatilla apij folio vernalis flore minore: quæ 3. in Prodr.

VI. Pulsatilla apij folio autumnalis: quæ 4. in Prodr.

VII. Pulsatilla folio Anemones secundæ, sive subrotundo: quæ 5. in Prodromo.

VIII. Pulsatilla flore rubro obtuso.
Pulsatilla rubra, Dod. Ad. Lob. Lugd. Tab. Ger.
an Anemone 4. Cam. ep.

IX. Pulsatilla flore albo.
Anemone alpina, Gesn. fra.
Anem. syl. 2. Clus. pan. & hist. Lob. ad. part. 2.
Pulsatilla alba, Lob. Lugd. Tab. Ger. flore candido, Dod.

Flos intus lacteus, exterius nonnihil purpurascens.

X. Pulsatilla lutea apij hortensis folio.
Pulsatilla secunda alpina, Lugd.

XI. Pulsatilla lutea pastinacæ sylv. folio.
Pulsatilla lutea, Ges. hor. Ad. Cam. ep.
Pulsatilla tertia alpina, Lugd.
Anemone sylv. tertia, Clus. hist.

XII. Pulsatilla lutea alpina hispidior.
Pulsatilla prima alpina, Lugd.
an Anemone lutea, Ang.

Z ADO-

ADONIS.

Adonidis floris meminit Ovidius 10. Metamorph. qui Anemone esse à multis creditur: alij huic sequenti tribuunt. Verum quia ratione capituli cum Ranunculis conveniat, inter Anemones & Ranunculos repositimus: Quibus dum φλὸξ Theoph. à floris flammeo igneoq; colore: & 6.hist.6. inter vernos flores recenset.

I. Adonis hortensis.
Anemone hort. Trag. Lugd. Anemone, Lon.
Argemone tertia, Tab.

II. Adonis flore majore.
Anthemis eranthemos Dalechampij, Lugd.

III. Adonis hort. flore minore atrorubente.
Adonis recentiorum, aut Adonium Poëtarum, species Anemone, Ad.
Adonis recentiorum, Lob.ob. flos Adonis. Eid. ico.Cam.Ger.
Flos Adonis vulgo, Clus. hist.
Eranthemum, Dod.
Adonium, Tab.
Flos habetur miniati, lutei coloris: hinc
Adonium & Adonium luteum, Tab.

IV. Adonis syl.fl.phœniceo ejusq; fol.longiorib.
Anemone agrestis, Trag.
Anemone tenuifolia, Cord.in Diosc. Ges.hist.
Anemone tenuifolia, Cord. hist.
Adonis, Matth.Lugd.
Chamæmelum eranthemum vel purpureum, Dod.gal. rubrum, Ges.hort.
Aculeata, Lon.
Ranunculus arvensis flore rubicundo, Cæs.
Chamæmelum purpureum, Tab.
Variat floris colore phœniceo, luteo, pallido & albo; hinc
Anemone tenuifol. alt. flore pallido, Cord. hist.
Adonis flore pallido, Cam.ep. Lugd.Tab.
Adonis 2. & 3. inter segetes, Tab.
Eranthemum flore flammeo, &
Eranthemum folio rubro, Eyst.

SECTIO TERTIA.

RANUNCULUS EJUSQUE SPECIES.

Βατράχιον Dioscorid. l.2.c.206. καὶ σέλινον ἄγριον, Ranunculus & Apium agreste. Ranunculus, quod ranarum more humidis limitibus & opacis marginibus lætetur: aut quod ranæ, inter ejus frutices frequenter inveniantur. Apium, quod folijs apium æmuletur.

Genera complura Dioscoridi: 1. Coriandri folijs (& ad malvæ latitudinem accedentibus, Plinio) flore luteo, interdum purpureo: 2. lanuginosius (foliosius Plinius) quod syl. apium appellant: 3. minimum flore aureo: 4. huic simile flore lacteo. Idem habet Plin. l.25. c. ultimo.

Ranunculus nemorosus.

I. Ranunculus nemorosus luteus.
Ranunculi sylv. alterum genus, Trag.
Ranun.3. species, Cord.hist. tertij genus 2. Thal.
Ranunc. 4. species lutea, Fuch.Dod.gal.Lugd.
Ranunculus phragmites luteo flore, Gesn.hort. nemorosus luteus, Lob ico.Tab.
Ranunculus 7. Tur. 9. Lon.
Ranunculus nemorosus flore luteo, Ad.Eyst.
Anemone 6.Dod.Lug. mont. colore luteo, Cæs.
Anemone nemorum lutea, Ger.
Major est & minor, Thal. Flore communiter unico, aliquando duobus & tribus.

II. Ran.nemorosus vel sylvat.folio rotundo.
Ranunculus dulcis, sub sylv. descrip.Trag.
Ranunculus 1. species, Fuch.Tur. Lon.Lugd.
Ranuncul. auricomus, Dod.gal.Lob.ico.Thal.
Ranunc. nemorosus, Ger. dulcis nemor. Tab.
Polyanthemum, Ang.

III. Ranunculus nemorosus Thalictri folio.
Ranunculus Thalictri folio, Clus.pan. Cam.
Ranunculus præcox 2. Thalictri folio, Eid.hist.
Aquilegia minor Dalechampij, Lugd.

IV. Ranunc. nemorosus Muscatellina dictus.
Aristol.rotundæ concavę similis herbula, Trag.
Aristol. vulg. alt. radice oblonga, Ges.hor.
Capnos Plinij, Tur.
Moschatella, Cord.hist.Thal.Cam.
Ranunculus minimus Septentionalium herbido muscoso flore, Ad.Lob.ico.
Denticulata, à radicis forma, Lugd.
Fumaria bulbosa tuberosa minima, Tab.
Radix cava minima, Ger.ico.

Ranunculus pratensis & arvensis.

I. Ranunculus pratensis erectus acris.
Ranunculus luteus, Trag.
Ranunculus pratensis surrectis cauliculis, Lob.
Ranunculus hortensis 2. Dod.Lugd.

Ranun-

Ranunculus ſylveſtris, & 2. Tab.
Ranunculus lævis, Cæſ.
Ranunculus batrachoides, Ger.
Ranunculus polyanthemus maculatus, Thal.
In folij medio ſæpè macula reperitur, & hic Ranunculi alter. ſpecies maculis notata, Trag. quâ communiter deſtituitur. Hic magis minúſve hirſutus occurrit.

II. Ranunculus pratenſis erectus dulcis.
Ranunculus pratenſis, vel 1. Trag.
Chryſanthemum ſimplex, Fuch.
Polyanthemum ſimplex, Dod. gal. Lugd.
Ranunculus 7. Lon. dulcis, Tab.
Ranunculus ſurrectis cauliculis, Ger.
Ranunculus hortenſis erectus flore ſimplici luteo, Eyſt.
Hic cum latioribus quoque folijs reperiatur, idcirco apud Tab. & altera figura Ranunculi holeracei majoris nomine: & apud Ger. ſub titulo Ranunculi auricomi.

III. Ranunculus pratenſis repens hirſutus.
Ranunculi 8. ſpecies, Cord. hiſt.
Ranunculus pratenſis reptante cauliculo, Lob.
Ranunculus polyanthemos 1. Dod. Thal.
Ranunculus hortenſis 1. Dod. Lugd.
Ranunculus vinealis, Tab.
Ranunculus pratenſis etiamque hortenſis, Ger.
Variat magnitudine, nam in hortis, quibus præ cæteris ſpontè tamen proveniens, familiarior, latioribus multo quam in pratis folijs reperitur: & nonnunquam veluti quædam maculæ inalbicant.

IV. Ranunculus pratenſis radice verticilli modo rotunda.
Crus galli, Brunf. Coronopus parvus, Eid. 4.
Ranunculus exiguus, & 1. Trag.
Ranunculus 5. Matth. Tur. Lac. Lon. Lugd.
Batrachion Apuleij, Dod. gal.
Ranunculus minor vel 3. Fuch. vel 9. Cord. hiſt. minor, Tab.
Ranunculus flammula dictus, Geſn. hort.
Ranunc. bulboſus, Ad. Lob. Cam. Thal. Ger.
Ranunculus tuberoſus, Dod. Lugd.
Ranunculus lanuginoſus 1. Cæſ.
Magnitudine variat, nam in ſaxoſis, vix duarum triúmve unciarum reperitur: contrà in hortorum areolis ſpontè naſcens, cubitum excedit: in pratis mediæ altitudinis reperitur.

V. Ranunculus arvenſis parvus folio trifido.
Ranunculus minimus Apulus, Col.

Ranunculus hortenſis flore pleno.

I. Ranunculus hortenſis erectus flore pleno.
Ranunculus luteus, vel 3. flore multiplici, Trag.
Ranunc. multiplex, Fuch. tertius, Tur. quartus, Lon.
Ranunculi 7. ſpecies coronaria, Cord. hiſt.
Ranunculus ſylv. 2. Dod. Lugd.
Ranunc. polyanthemos, Ad. Lob. polyanth. 3. erectus, Cam. at. 2. epit.
Ranunc. erectus hortenſis fl. pleno luteo, Eyſt.
Major & minor habetur: & ille dicitur Ranunculus multiflorus maximus, Tab.
Ranunculus maximus multiplex, Ger.
Flores, Bellidum plenarum orbiculos imitantur, ſæpius geminatim combinantur, ac quandoque ſobolem aliam ex ſe emittunt.

II. Ranunculus hortenſis inclinans.
Ranunculus hort. reptante cauliculo, Lob.
Ranunc. repens flore multiplici luteo, Geſ. hor.
Ranunculus polyanthos luteus repens, Cam.
Ranunculus hort. flore pleno, Eyſt. cui major & minor eſt.

III. Ranunculus dulcis flore pleno.
Ranunculus pratenſis cultura multiplex, Trag.
Polyanthemum multiplex, Dod. gal. Lugd.
Ranunculus dulcis multiflorus, Tab.
Ranunculus maximus multiplex, Ger.

IV. Ranunculus bulboſus flore pleno.
Pes corvi flore pleno, Brunf. Coronopus, Eid.
Coronopus quorundam multiplici luteo flore, Geſn. hort.
Ranunculus radice bulboſa flore pleno, Cam.
Ranunculus bulboſus major, Eyſt.

V. Ran. radice tuberoſa fl. pleno & prolifero.
Ranunculus tuberoſus flore multiplici, Dod.
Ran. magnus Anglicus polyanthos, Lob. ico.
Ranunculus 3. Cam. ep.
Ranunculus tuberoſus Anglicus, vel 25. Tab.
Sæpius ex uno flore, unus & alter prodit.

VI. Ran. folio aconiti flore albo multiplici.
Ran. mont. magnus flore multiplici, Geſn. hort.
Ranunculus niveus polyanthos, Lob. Lugd.
Ranunculus pleno flore albo, Cluſ. hiſt. Eyſt.
Ranunculus albus multiflorus, Tab. Ger.
Ranunculus leucanthemos flore pleno, Cam.

Ranunculus echinatus.

I. Ranunculus arvenſis echinatus.
Ranunculus albus ſive echinatus, Dod. gal.
Ranunc. ſativus, Tur. arvenſis, Geſn. hort. Tab.
Ranunculus arvorum, Lob. ico. Ger.

Ranunculus hortensis simpl. 1. species, Fuch. Lugd. altera species, Fuch. ico. quinta species vel segetalis, Cord. hist.
Ranunculus sylv. tertius, Dod. Lob. ob.
Folio est aliquando latiore, aliquando angustiore, pro ratione soli pinguioris: hinc Ranunculus arvensis latifol. & angustif. Tab.
II. Ranunculus stellatus echinatus Creticus.
Ranunculus echinatus Creticus, Pon. Ital.
III. Ranunc. rotundifol. repens echinatus.
IV. Ranunculus palustris echinatus: ille sub 2. hic sub 3. in Prod. descriptus.
Ranunculus Apuleij quibusdam, Clus. hist.

Ranunculus palustris & aquaticus.

I. Ranunculus palustris apij folio lævis.
Ranunculus & Sardonia, Diosc.
Ranunculus, strumea & apiastrum, Plin.
Scelerata, Apuleio.
Apium aquaticum, Trag.
Apiastrum, Cord. in Diosc.
Ranunculus 1. Matth. Gesn. hort. Lac. Cast. Lugd. 4. Tur. 3. Lon.
Ranunc. aquaticus, Fuch. ico. palustris, Cord. hist. Dod. f. Lugd. Thal. Cam. Tab. Ger.
Herba Sardoa, Guiland.
Ranuncul. palustris rotundiore folio, Ad Lob.
Ranunc. alter hirsuto semine folijs apij, Cæs.
Folijs & caulibus est alibi majoribus, alibi minoribus, floribus luteopallidis; at Cordus, & purpureis observavit.
II. Ranunc. palustris apij folio lanuginosus.
Ranunculi 2. species, vel Sardous Ranunculus, Cord. hist.
Ranunculus Sardonicus, Ang.
Ranunculus 2. Matth. Lugd.
Differt à priore, quod lanuginosus, pluribus foliorum incisuris spectetur.
III. Ranunc. aquaticus hederaceus luteus.
Ranunculus hederaceus Dalechampij, Lugd.
IV. Ranunc. aquaticus cotyledonis folio.
Cotyledon aquatica, Dod. gal. palustris, Eid. f.
Herba rotundo folio, aliquibus Acetabulum, Cord. in Diosc.
Cotyledon aquat. acris Septentrionalium, Lob.
Ranunculus aquaticus umbilicato folio, Col.
V. Ranunculus aquaticus, folio rotundo & capillaceo.
Polyanthenum palustre aut aquatic. Dod. gal.
Ranunculus 3. Gesn. hort.
Ran. aquatilis, Dod. Ger. aquat. hepaticæ facie, (Lob.
Ran. in aquis nascens folio parum scisso, Cæs.
Ranunculus fluviatilis, Tab.
Hepatica aquatica, Lugd. palustris, Thal.
In nostro duplicia folia observantur, quæ sub aqua multifida, capillacea; quæ extra aquam rotunda & crenata: quare Cæs. folia alteri parum scissa, alteri in capillaceam tenuitatem fissa tribuit: addens, se vidisse quoddam utrumque genus foliorum habens, initio integrum, procedente tempore capillaceum: at in nostro foliorum diversitas simul conspicitur.
VI. Ranunculus aquaticus capillaceus.
Ranunculus in aquis folijs in capillaceam tenuitatem scissis, Cæs.
Ran. trichophyllon aquaticus mediolut. Col.

Ranunculus folio longo tàm palustris quàm montanus.

I. Ranunculus longifolius palustris major.
Ranunculus insectus 1. Cæs.
Lingua Plinij, Lugd.
Ranunculus πλατύφυλλος, Thal.
Ranunculus lanceolatus major, Tab. flammeus major, Ger.
Folia prima aliquando subrotunda sunt, ad Chelidoniæ minoris, aut Cochleariæ formam accedentia: quemadmodum Ranunculi latifolij nomine, hist. Lugd. exprimere videtur.
II. Ranunculus longifolius palustris minor.
Ranunculus 1. Ang. 12. Cord. hist.
Ran. flammeus aquatilis angust. Ad. Lob. Lug.
Flammula ranunculus, Dod.
Ranun. aquaticus ἀργυγλωσσόφυλλος major, Thal.
Ranunculus lanceatus minor, Tab. flammeus minor, Ger.
Ægolethron Plinij, l. 21. c. 13. quibusdam: alijs Enneaphyllon, Ejusdem, l. 27. c. 9.
III. Ranunculus palustris serratus.
Flammula, Dod. gal. aquatica, Lugd.
Flammula ranunculus folio serrato, Dod.
Ranunculus alter, Gesn. hort.
Ranunc. aquatilis angustifolius serratus, Lob.
Ran. lanceatus serratus; Tab. flamm. serrat. Ger.
IV. Ranunculus mont. folijs plantaginis.
Ranunculus Pyrenæus albo fl. Clus. hisp. ap. 2. an Ranunculus phœniceus Myconi, ob similitudinem cum palmæ folijs, Lugd.
V. Ranunculus montanus folio gramineo.
Ranunc. pumilus gramineis folijs, Ad. Lob. ico.
Ranunculus gramineus, Tab. Ger.
Hydropiper lanceolatum, Lugd.

VI. Ra-

VI. Ran. mont. folio gramineo multiplex.
Ranunculus folio graminis, Dod.
Ranunculus gramineus 2. multiplex, Tab.
VII. Ranunculus gramineo folio bulbosus.
Ranunculus leptomacrophyllon bulbosus, vel
Ranunculus bulbosus gramineus mont. Col.

Ranunculus grumosa vel etiam Asphodeli radice.

I. Ranunculus lanuginosus angustifolius grumosa radice major.
Ranunculus Illyricus major, Clus. hist.
II. Ranun. lanug. angustif. grum. rad. minor.
Ranunculus Pannonicus, Clus. hisp.
Ranunculus grumosa radice 4. Eid. hist.
Ran. Illyricus, Dod. Lob. Tab. Cam. Ger. Eyst.
Ranunculus peregrinus alter, Cæs.
III. Ranunculus lanugin. apij folio asphodeli radice.
Ran. alter saxatilis mont. asphodeli radice, Col.
IV. Ranunculus grumosa radice folio ranunculi bulbosi: hic 4. est in Prodromo.
V. Ranunculus grumosa radice flore phœniceo minimo simplici.
Ranunc. Tripolitanus phœniceo fl. Clus. pan.
Ranunc. Asiaticus grumosa radice 1. Eid. hist.
Floris foliola 5. aut 6. rariùs 3. aut 4. foris phœnicei, internè miniati coloris staminib. rubris.
VI. Ranunculus grumosa radice ramosus.
Ranunculus Asiaticus πολύκλωνος sive grumosa radice 2. Clus. hist.
Ranunculus Asiaticus grumosa radice flore phœniceo ruberrimo, Eyst.
VII. Ranunc. grumosa radice fl. flavo vario.
Ranunculus Asiaticus grumosa radice flore flavo rubris venis distincto, Clus. cur. post Eyst.
VIII. Ranunculus grumosa radice fl. albo.
Ranunc. peregrinus grumosa radice 1. Clus. hist.
Flos quinquefolius albus suaviter rubente colore per oras mixto.
IX. Ranunculus grumosa radice flore albo, leviter crenato.
Ranunculus peregr. grumosa radice 2. Clus. hist.
X. Ranunculus grumosa radice flore niveo.
Ranunculus peregr. grumosa radice 3. Clus. hist.
Ranunculus Creticus grumosa radice flore niveo, Eid. hist. ap. alt & Eyst.
XI. Ranunculus asphodeli radice Creticus.
Ranunculus Creticus latifolius, Clus. hist.
XII. Ranunculus latifolius bullatus asphodeli radice.
Clusius in hist. duas habet figuras, magno & parvo flore, nulla in descriptione facta mentione: ille vocatur
Ranunculus grumosa radice 1. Clus. hist.
Ranunculus Lusitanicus Clusij, Lob. ico, Ger.
Ranunculus Lusitanicus 2. Tab. hic verò
Ranunculus autumnalis, Clus. hisp. Ger.
Ranunc. grumosa radice 1. species 2. Clus. hist.
Ranunc. Lusitanicus autumnalis, Lob. ob.
Ranunc. Lusitanicus, Dod. Lugd. primus, Tab.
XIII. Ranunculus cherophyllos asphodeli radice.
Ranunculus montanus leptophyllos Asphod. radice, Colum.

Ranunculus grumosa radice flore pleno.

I. Ranun. asphodeli radice flore sanguineo.
Ranunculus Constantinopolitanus, Clus. hisp. Dod. Lugd. Cam.
Ranunc. polyphyllos flore coccineo, Clus. pan.
Ranunculus Asiaticus grumosa radice pleno flore, Eid. hist.
Ranunculus sanguineus multiplex, Lob. Ger.
Ranunculus Turcicus sive sanguineus, Tab.
an Ranunculus primi generis purpurei floris apud Dioscor. quem simplici flore etiam nasci verisimile est.
II. Ranunculus asphodeli radice flore subphœniceo rubente.
Ranunculus Asiaticus grumosa radice pleno flore 2. Clus. hist.
Ranunculus pleno flore ruberrimo, Eyst.
Flos ex centum & triginta folijs, foris subphœnicei, dein miniati, interius elegantis rubri miniati ad coccineum tendentis.
III. Ranunculus asphodeli radice prolifer miniatus.
Ranunculus Asiaticus grumosa radice pleno flore 3. Clus. hist.
Ranunculus Asiaticus grumosa radice flore pleno sanguineo prolifero, Eyst.

Ranunculus montanus.

I. Ranunc. rutaceo folio flore suaverubente.
Ranunculus præcox 1. rutæ folio, Clus. hist.
Ranunculus alpinus Coriandri folio, Pon.
II. Ranunculus alpinus humilis rotundifolius flore minore.
Ranunculi montani primi species 1. Clus. pan. & histor.
III. Ran. alp. humilis rotundif. flore majore.
Ranunculus montanus minimus, Gesn. hort.
Ranunculi mont. primi species 2. Cl. pan & h.

Ranunculus montanus, Dod. ed. belg.

Flos interdum duplici foliorum serie constat.

IV. Ranunculus mont. hirsutus albus altior.
Ranunculus alpinus albo flore, Clus. pan.
Ranunc. mont. 2. vel secundi species 1. Eid. hist.

V. Ranunculus montanus hirsutus humilior Narcissi flore.
Ranunculi 2. alterum genus, Clus. pan.
Ran. montani secundi species altera, Eid. hist.

VI. Ranunculus montanus hirsutus purpurascente flore.
Ranunculus montanus 3. Clus. pan. & hist.
Aconitum candidum ἄκαυλον Dalech. Lugd.

Multum convenit cum Caryophyllata alpina quinquefolia majore: verùm Caryophyllata radice est odora, flore pallidè luteo in pappum abeunte.

VII. Ranunculus montanus Aconiti folio albus flore majore.
Ranunculus 4. Matth. Lac. Ges. hor. (dentur.
Aconiti 5. nomine Matth. & Lug. exprimere vi-
Ran. albus major, Ges. fr. syl. simp. fl. Ges. hor. ap.
Ranunculus maximus leucanthemon Thal. leucanth. folio aconiti, Cam.
Ranunc. montanus 3. Cæs. 4. Clus. pan. & hist.

VIII. Ranunculus montanus Aconiti folio albo flore majore.
Ranunc. flore albo, vel Ranun. 4. externus, Dod.
Ranunc. albus flore simplici, Lob. albus, Tab.
Ranunc. mont. albus, Lugd. alpinus albus, Ger.
Ran. montani quarti species alt. Cl. pan. & hist.
Aconitum batrachoides, Ad. Lob ico.
Ranunculus 4. Diosc. esset, nisi magnitudo obstaret, Dod.

IX. Ran. mont. Aconiti folio flore globoso.
Ranunculus sextus, Matth. Lugd.
Aconitum 3. Matth. Lac. Thal. Tab. cui & 5.
Aconitum lycoctonum 3. Lugd.
Anemone montana quædam, Gesn. hort.
Trollius flos, Gesn. fr. Clus. pan.
Ran. flore globoso, Dod. fr. Lug. Eyst. glomerato flore, Cl. hist. globosus, Ger. sive montan. Cam.
Ranun. mont. alp. glomeratus, Lob. mont. alter,
Ranunculus alpinus luteus, Tab. (Cæs.

Major ampliore fl. & quasi aureo: alter humilior, fl. minore, colore ex viridi pallescente albo reperiri scribit Tab.
Ranunculum alpinum album nominans.

X. Ranunc. mont. fol. Aconiti magno flore.
Ranunculus mont. major flore luteo, Eyst.

XI. Ran. geranij tuberosi fol. qui 5. in Prod.

XII. Ranun. mont. latissimo folio hirsutus.
Ranunc. platyphyllos flore luteo, Clus. pan.
Ranunculus montanus 5. Eid. hist.

XIII. Ran. mont. subhirsutus geranij folio.

XIV. Ran. mont. lanug. folijs ranunc. prat. repentis: ille pro 6. hic pro 7. in Prod. describitur.

Ranunculus saxatilis.

I. Ranunculus saxatilis magno flore.

II. Ranunculus saxatilis folijs subrotundis: ille pro 8. hic pro 9. in Prodromo describitur.

III. Ranunc. saxatilis minimus hirsutus.

IV. Ranunc. villosissimus Monspeliacus: ille pro 10. hic pro 11. in Prodromo describitur.

SECTIO QUARTA.

ACONITUM; DORONICUM; HELLEBORUS NIGER; HELLEBORUS ALBUS, ET HELLEBORINE.

ACONITUM.

Ἀκόνιτον Diosc l. 4. c. 77. & 78. Aconitum Plinio, l. 27. c. 3. dictum, quoniam in nudis cautibus, quas aconas nominant, nascatur. Alij hanc nominis rationem attulêre, quoniam vis eadem in morte esset quæ cotibus ad ferri aciem deterendam, statimq; admota velocitas sentiretur. At Theoph. 9. hist. 16. ἀκόνιτον appellatum ab Aconis, pago quodam Mariandynorum, quoniam ibi præcipuè proveniat.

Genera duo Dioscoridi: alterum folijs Cyclamini, aut Cucumeris, quod παρδαλιαγχὲς, οἱ δὲ κάμμαρον, οἱ δὲ θηλυφόνον, οἱ δὲ μυοκτόνον, οἱ δὲ θηροφόνον vocent. Alterũ folijs effigie Platani, crebris divisuris, quod κυνοκτόνον, alij λυκοκτόνον appellent: cujus tria genera: unum quo venatores utuntur: alia duo, quæ Medici in suum usum vertêre, è quibus tertium Ponticum nominatur. Theoph. l. c. Aconiti unius folio intubaceo, (forsan pro κιχωρώδες, legendum βατραχιώδες) meminit. Plin. l. 27. c. 2. & 3. de Aconito egit: describit folijs cyclamini aut cucumeris: cammaron dici, propter radicem cammaro marino similem (forte rectius κάκμορον, quasi κακόμορον perniciosum; ut est apud Homerum) alijs thelyphoro: aliquibus scorpion, quia radix scorpionum modo incurvetur: quibusdam myoctonon, quoniam mures è longe necet.

1. Aconi-

I. Aconitum unifolium luteum bulbosum.
Bulbosus unifolius aut bifolius batrachoides, elleboracea herbula, Ad.
Bulbus parvus unifolius, aut bifolius batrachoides, Lugd.
Aconitum lycoctonum lut. min. Dod. Lugd.
Aconitum hyemale Belgarum, Lob.
Aconitum 3. & hyemale, Cam. ep.
Acon. hyemale & Ranun. monophyllos, Cam.
Aconitum aliud Dalechampij, Lugd.
Elleborine, Cæsalp.
Aconitum hyemale Ponticum, Eyst.

II. Aconitum lycoctonum luteum.
Luparia, Trag.
Aconitum secundum, Matth. Lac. Lugd. Tab.
Aconitum lycoctonon, Cord. in Diosc.
Aconitum 2. vel lycoctoni species 1. Gesf. hor.
Aconitum lycoctonum, Lon. luteum, Fuch. Tur Cam Thal. Eyst. majus, Dod. Lugd. lycoctonum Ponticum, Dod. gal.
Aconitum lycoctonum vulgatius, Clus. hist.
Acon. luteum, Gesf. fr. Pontic. Ad. Lob. Tab. Ger.
Napelli primum genus, Cæs.
In montibus ampliore caule & folijs, alibi humiliore ac folijs minoribus: flos ex pallido luteus, interdum etiam pallidior.

III. Aconitum lycoct. albis pallidisve florib.
Aconitum secundum flore albo, Gesf. hor.
Aconitum sextum, Cam. ep.
an Aconitum sextum, Matth Lugd. Tab.
Matthiolo, flos purpureus: Camerario, albus, quibusdam pallidus, venulis livescens.

IV. Aconitum lycoctonum folijs serratis siliquis oblongis.
Aconitum lycocton. ex Cod. Cæs. Dod. Lugd.

V. Aconitum cæruleum hirsutum flore consolidæ regalis.
Aconitum cæruleum aliud, Gesf. hor.
Aconitum lycoctonum primum, Clus. pan.
Aconit. lycoct. fl. delphinij 1. Eid. hist Cam. Eyst.

VI. Acon. cærul. glabrum fl. consol. dæ regalis.
Aconiti genus floribus cæruleis, Gesf. hor.
Aconitum lycoctonum fl. Delphinij, Dod. Lob.
Aconitum secundum, Clus. hist.
Aconitum lycoctonum cæruleum 1. fl. Delphinij, Lugd. an Aconitum 4. Matth. Lac. Lugd.
Matt. florem aureum; Cam. cæruleum tribuit.

VII. Aconitum cæruleum napelli flore.
Aconitum lycocton. cæruleum secundum, Dod.
Acon. lycoct. 7. vel autumnale, Clus. pan. & hist.

VIII. Aconit. coma inflexa folijs angustiorib.
Aconitum 7. Matth. Lugd.
Acon. lycoct. 4. vel Lyncæanũ, Clus. pan. & hist.

IX. Aconitum inflexa coma maximum.
Aconitum 9. Matth. Lugd.
Aconitum licocton. coma nutante 5. Clus. pan. octavum, Eid. hist.

X. Aconitum cæruleum seu Napellus 1.
Ysenhütlein/ Brunf. Trag.
Napellus, Matth. Lon. Dod. Cast. Lugd. Cam. arboreus, Eyst.
Napellus verus cæruleus, Ad. Lob.
Napellus major latifol. & angustifol. Tab.
Napellus reticulatus, Cæs.
Aconitum lycoctonum cæruleum, Dod. gal.
Aconit. 2. vel lycoctoni species altera, Gesf. hor.
Aconitum lycoctonum 6. Clus. hist.
Aconitum cæruleum, Gesf. col. Thal.
Folijs est latiorib. angustioribus, flore communiter cæruleo, aliquando purpureo, roseo, albo, & è cæruleo & albo colore variegatus, qui Napellus flore variegato, Eyst.

XI. Acon. violaceum seu Napellus secundus.
Acon. lycoct. 2. vel præcox Tauricum, Clus. pan.
Aconitum lycocton. 4. Tauricum, Eid. hist.

XII. Aconitum purpureum seu Napellus 3.
Aconit. lycocton. 3. vel Neubergense, Clus. pan.
Aconitum lycocton. 5. Neubergense, Eid. hist.

XIII. Aconitum cæruleo purpur. flore maximo, sive Napellus 4.
Aconit. lycoct. 6. vel Judenbergense, Clus. pan.
Aconitum Judenbergense, Eid. hist.
Aconit. flore cæruleo, Napellus serotinus, Cam.
an Lycoctonum sativũ pentacarpon, Cord. hist.

XIV. Acon. cærul. minus, sive Napellus minor.
Aconitum lycocton. cærul. parvum, Dod. Lugd. facie Napelli, Lob.
Aconitum lycoctonum 10. Clus. hist.
Thora italica, Eid. pan. Cam.
In editioribus locis exilius provenit.

XV. Aconitum ramosum parvo flore.
Aconitum octavum, Matth. Lugd.
Floribus est luteis: Matth. purpurascentibus nitet: at Camerario rubescentibus.

XVI. Aconitum racemosum: an Actæa Plinio l. 27. c. 7. Christophoriana, Gesf. hor. Dod. Ad. Lob. Clus. hist. Tab. Cam. Ger. Eyst. & Costus niger quorundam.
Barba capri quibusdam, Cæs.
Napellus racemosus, Lugd.

XVII. Aco-

XVII. Aconitum salutiferum, seu Anthora.
Anthora dicta quasi ἀντιφθορά, quòd Thoræ Alexipharmacum sit. Avicen. Napellus Moysis & herba Napello similis, ejusq; veneno repugnãs.
Antora, Matth. Ges. hor. Lon. Cæs. Cast. Cam.
Anthora, Ad. Lob. Dod. Taber. Ger. vulgaris, Clus. hist.
Aconitum salutiferum, Ges. hor.
Flore est luteo: Tab. secundæ meminit, quæ solo floris colore cæruleo à priore differt: habet & tertiam ex Pandectario, folijs asari crenatis, radice rotunda amara: sed quid est?

ACONITUM PARDALIANCHES.

I. Aconitum pardalianch. 1. seu Thora major.
Pseudoaconitum pardalianches, Matth.
Aconitum 1. seu pardalianches majus, Ges. hor.
Aconitum Ghini, Ang.
Limeum Plinij, Ang. Lugd.
Herba thora, limeũ vocari falso creditur, Guil. (pap.
Tora venenata, Ges. lun.
Pthora Valdensium, Ad. Lob. ico. Clus. hist.
Thora Valdensis, Clus. pan. Cast. Lugd. Cam. mas & fœmina. Tab. Ger.
Tora major, Cam. ep.
Foliorum exortu, situ & numero variat: enascitur enim uno folio, duobus, idq; vel statim à radice, vel nullo à radice, sed in caule duobus majusculis, vel tribus, vel quatuor, vel quinq; ad summum: hinc Taber. fœminam quatuor, marem duobus folijs magnis pingit.

II. Acon. pardalianches alter. sive Thora min.
Aconitum primum minus, Ges. hor.
Thora minor, Ges. de acon. Cam. ep.
Thora Valdensis, Dod. (Ger.
Thora Sabaudica & Thora montis Baldi, Tab.
Limeum pardal. genus uno folio, Lugd.
Ranunculus grumosa radice 3. Clus. hist.
Hujus folia breviora supernè latiora & magis incisa, quàm Thoræ Valdensis, vel è monte Baldo: hujus flos, Clusio quinis folijs, illorum, quaternis dundaxat folijs exprimitur.

III. Aconitum pardalianches Dioscoridis creditum Matthiolo.
Aconitum pardalianches, Matth. Lac. Dod. gal. Cast. Lugd. Tab.
Aconitum Matthioli, an in rerum natura sit dubitat, Ges. hor. & lun.
In Lugd. hist. primum Matthioli figura exhibetur: dein in append. iconi prius propositæ, ramulus floribus onustus adpingitur. Quod aliqui commentitium existimant: Lug. historiæ author, plantam in Allobrogibus nasci scribit: quid sit ignoramus.

Herbæ venenatæ & earum antidota.

I. Ourari.	I. Turara.
II. Aparaepo.	II. Wape.
III. Corassi.	III. Cuturapama.
IV. Parapara.	IV. Macatto.

Hæ solo nomine, part. 8. Ind. Occid. proponuntur, sed quid?

DORONICUM.

Doronici vox ab Arabibus petita, qui Doronigi sive Durungi dicunt: hoc aliqui inter Aconita referunt, eò quòd illo canes interficiantur: aliqui ab Aconito separant, siquidem sine noxa usi sint: & licet canes interficiat, dantur & alia quæ brutis, non tamen hominibus obsunt; ut vulpes, Aloë saluberrima & Amygdalis amaris necari, Plutarchus auctor est.

I. Doronicum radice dulci.
Acon. pardalianches Theophr. Matt. Lug. Tab.
Doronicum Austriac. alterum, Clus. pan. Cam.
Doronicum 3. Austriacum 2. Clus. hist.
Doronicum 2. longifolium, Tab. minus, Ger.
Doronicum radice repente, Eid.

II. Doronicum radice scorpij brachiatâ.
Aconitum pardalianches Plinij, Matt. Dod. gal. Lugd. Tab. alterum, Dod.
Doronicum brachiata radice, Lob. Lugd. Ger.
an Doronicum radice nigra, Col.

III. Doronicum radice scorpij.
Aconitum pardalianches minus, Matth. Lugd. Cast. primum, Dod.
Doronic. Ang. Cord. hist. Ges. hor. Lon. Cæs. Eyst.
Doronicum Romanum, Ges. hor. Lugd.
Doronicum alterum, Ad.
Doronicum primum, Tab. minus, Cam.
Doronicum majus, Ger.
Doronicum latifolium, Clus. pan. & hist.
Doronici tertij varietas, Ad. Lob.
Ob triplicem hanc Aconiti pardalianchis differentiam, triplicem esse Doronici varietatem, non sine causa suspicari licet.

IV. Doronicum plantaginis folio.
Doronicum primum, Ad.
Doronicum minus officinarum, Lob. Lugd.
Doronicum angustifolium, Clus. hist.

V. Do-

V. Doronicum plantaginis folio alterum.
Alisma, Matth. Cast. Cam. Eyst. alpinum, Gesn. hort. Thal.
Caltha alpina, Gesf. hort. Tab.
Calendula alpina, Ger.
Nardus Celtica altera, Ad. Lob. Lugd.
Chrysanthemum latifolium, Dod. Lugd. Ger.
Doronicum quintum Germanicum & 6. Pannonicum, Clus. hist.
Damasonium sive Alisma, Lugd.
Ptarmica montana. Lugd.
Damasonium primum Diosc. Tab.

Alij glabris, alij hirsutis folijs pingunt: hactenùs magis minúsve hirsutis, licet diversis locis natum observavimus: sic floris color albus est Matthiolo, ex pallido albicans, Cast. alijs luteus, & rectè: in Styriæ pratis floribus cæruleis reperitur.

VI. Doronic. longifolium hirsutie asperum.
Doronicum primum vel minus, Clus. pan.
Doronic. 2. Austriacum minus sive 1. Eid. hist.

VII. Doronicum latifolium flore magno.
Doronicum Austriacum 3. Clus. pan.
Doronicum 4. Stiriacum, Eid. hist.

VIII. Doronicum maximum folijs caulem amplexantibus.
Doron. Austriacum 5. sive maximum, Clus. pan.
Doronicum 7. sive Austriacum 3. Eid. hist.

IX. Doronicum Helveticum incanum.

X. Doronicum Helveticum humile, crassis folijs: illud pro 1. hoc pro 2. in Prodromo describitur.

HELLEBORUS.

Ἑλλέβορος secundum Etymologicum dicitur, παρὰ τὸ ἑλεῖν τῇ βορᾷ quod esu perimat.

Genera duo sunt Dioscoridi l.4.c.150. & 151. albus, folijs plantaginis, aut betæ sylvestris: niger qui & μελαμπόδιον (quoniam Melampus caprarum pastor, furentes in se Prœti filias, ho. primus purgasse & sanasse fertur) folijs platani, Theoph. 9. h. 11. Elleborus niger & candidus æquivocè dicitur, cùm alij facie similes, sed radicis colore candido & nigro inter se differre censeant. Alij folium nigri laureum; candidi porraceum reddiderunt, radices autem similes, colore excepto. Niger ubiq; nascitur, sed optimus Helicone: at candidus locis paucissimis exit: optimi verò & usitatissimi quatuor sunt, Oetum, Ponticum, Eleaticum, Massalioticum. Et quámvis formâ conveniant, vires tamen proprias sortiuntur: nigrum, ab eo qui comperit & primo succidit, Melampodium quidam appellant; hæc Theophrastus. Plinio l.25.c.5. Genera prima duo sunt, candidum & nigrum: hoc de radicibus tantùm intelligi tradunt pleriq; alij folia nigri, platano similia, sed minora nigrioraq; & pluribus divisuris scissa: albi, betæ incipientis, &c. Latinus Veratrum quod mentem vertat.

HELLEBORUS NIGER.

I. Helleborus niger fœtidus.
Enneaphyllon Plinij l.27.c.9. quod longa folia novena habere videtur.
Pedicularia fœtida 3. Trag.
Elleborus niger sylv. adulterinus, Trag. Fuch. Lugdun.
Lycoctonum primum, Dod. gal.
Consiligo, Ruel. Gesf. hor. Lon. Ger.
Consiligo sylvestris, Tur.
Pulmonaria Vegetij, Gesf. horr.
Helleborus niger alter, vel Helleborine major, Cord. hist.
Veratrum nigrum tertium, Dod. Clus. hist.
Sesamoides magnum Cordi, Lob.
Helleboraster, Ad. maximus, Lob. Ger.
Helleborastrum magnum, Tab.
Enneaphyllon Plinij, Cæs.

Magnitudine variat: hinc Helleborastrum magnum & minus, Tab. at Ger. sub Consiligine Ruellij & Helleboro maximo proponit.

II. Helleborus niger hort. flore viridi.
Consiligo Plinij l.26.c.7. videtur.
Helleborus niger, Brunf.
Elleborus niger adulterinus domesticus, Trag.
Elleborus niger adulterinus hortensis, Fuch.
Elleborus niger alter, Matth.
Elleborus niger vulgaris, Gesf. hor. Cæs.
Pseudohelleborus niger, Dod gal.
Consiligo, Tur. minor, Lugd.
Helleborus niger nostras, Cord. hist.
Veratrum nigrum, Cord. in Diosc. secundum, Lac. Dod. Clus. pan. & hist. Tab.
Elleborus niger tertius Dodonæi & Matthioli, Lugdun.
Helleboraster alter, Ad.
Helleborastrum, Lob. Ger.

Hujus radice multi in Medicina utuntur.

III. Helleborus niger hortensis alter.
Veratrum nigrum 4. peregrinum, Clus. hist.

Hujus folia atriora, florum oræ ex purpura nigricant.

IV. Helleborus niger flore roseo.
Elleborum nigrum, Matth. Cast. Lugd. Cam.
Planta leonis, Dod. gal.
Elleborus niger fl. magno purpureo, Gesf. hor.
Helleborus niger, Ad. Lob. niger 2. Dodonæi, Lugdun.
Veratrum nigrum, Dod. legitimum, Clus. pan. Stiriacum, Tab.
Ellebori nigri alterum genus, Cæs.
Elleborus niger annuus, Ang. niger legitimus, Clus. hist. niger verus, Ger.

Flore est purpureo, candido: sic flos initio albidus, dein purpurascens, postremo virens; & qui albo flore marcescens purpurascit: flos albescit cum aliqua diluta rubedine.

V. Helleborus niger Saniculæ folio major.
Osteritium montanum, Trag.
Sanicula fœmina adulterina, Eid.
Sanicula fœm. Fuch. Gesf. hor. Lugd. Clus. hist.
Veratrum nigrum Dioscoridis, Dod. Lac. Eyst. nigrum 2. Clus. pan.
Astrantia nigra, Gesf. hor. Ad. Lob. Ger.
Imperatoria nigra, Tab.
Elleborus niger Dodonæi, Lug. verus Dioscoridis Dodonæo, sed fallitur, Gesf. hort.

VI. Helleborine Saniculæ folio minor, in Prodromo describitur.

VII. Helleborine Saniculæ facie.
Epipactis, Matth. Lac.
Elleborine, Matth. Lugd. Tab.
Helleborine Matthioli commentitia, Ad.
Elleborine alpina Saniculæ & Ellebori nigri facie, Lob.

VIII. an Elleborinæ nigræ species.
Polyrrhizos Plinij Dalechampij, Lugd.

IX. Helleborus niger tenuifolius Buphthalmi flore.
Elleborus niger verus, Trag. Lon.
Pseudoelleborum, Matth. Lugd.
Buphthalmum, Ang. Dodon. Clus. pan. & hist. Lugd. Cam.
Helleborine tenuifolia, Cord. hist.
Elleborastrum nigrum, Gesf. hor. Cam.
Helleborus ferulaceus, Ad.
Helleborus niger ferulaceus Theoph. Ad. Lob.
Elleborum alterum, Cast.
Helleborus Hippocratis, Tab.
Sesamoides minus, Cord. in Diosc. Gesf. hor.
Ellebori nigri species quibusdam, Gesf. hor.

HELLEBORUS ALBUS.

I. Helleborus albus flore subviridi.
Elleborus albus, Brunf. Trag. Fuch. Cord. hist. Gesf. hort. Ang. Lon. Lugd. Cam. Clus. hist. fl. herbaceo, Eyst.
Helleborum album, Matth. Ad. Lobel. Cæsalp. Castor.
Veratrum album, Dod. gal. Tur. Lac. Cord. in Dioscorid.
Helleborus candidus Græcorum, est Consiligo Vegetij, Absyrti, Columel. & Plinij, Guil.

Flore est in viridi albescente Taber. qui iconem sequentis habet: dein flore pallidè flavescente, & alterum eodem colore, nisi quod flos racemi instar coactus sit, quem
Elleborum album fœminam.
Helleborum album præcocem Ger. nominat.
Mas durior, fœmina mollior.

II. Helleborus albus flore atrorubente.
Helleborum album floribus atrorubentibus præcox, Lob.
Helleborus albus alter fl. nigricantibus, Dod. flore ex purpura nigricante, Clus. hist.
Ellebori albi alterum genus, Cæs.
Hellebor. albus, Ger. flore atrorubescens, Eyst. mas, Tab. ico.

Ex radicibus Ellebori albi, Hispani venenum conficiunt, de Balestéra & de Jerva vocatum, quod idem quod Pharicum dictum, aut parum omnino ab eo differens. Et Limeum herbam à Gallis appellatam, ab Elleboro non discrepare, suspicari possumus. Guil. pap.

HELLEBORINE.

I. Helleborine latifolia montana.
Satyrium octavum, Trag.
Helleborine, Dod. Ad. Lob. Lugd. Ger. 1. Tab. recentiorum 2. Clus. hist.
Damasonium Calliphyllon, Cord. hist.
Epipactis sive Elleborine, Cam. ep.
Sigillum Salomonis, Cæs.
Epipactis latifolia, Eyst.

Foliorum amplitudine (& quod altera folijs oblongis acutis, altera verò subrotundis est) & floris colore variat.

II. Helleborine altera atrorubente flore.
Alisma botryodes seu racemosum, Thal.

Variat foliorum amplitudine: florum colore atrorubente, rarius candido.

III. Helleborine angustifolia palustris sive pratensis.
Elleborine 2.Clus.pan.recentiorum 3.Eid.hist.

IV. Helleborine flore carneo.
Elleborine 3 Clus.pan.4.Eid.hist.
Sigillum S.Mariæ alterum, Cæs.

V. Helleborine flore albo, vel Damasonium montanum latifolium.
Alisma quorundam, Cord.hist.
Alisma cymbalianthemon, Thal.
Helleborine albo flore, Tab.Ger.
Epipactis angustis folijs, Eyst.

VI. Helleborine montana angustifolia spi-
Elleborine 4.Clus.pan.5.Eid.hist. (cata.

VII. Helleborine montana angustifolia purpurascens.
Damasonium tenuifolium, Cord.hist.
Elleborine 5. Clus. pan.6.Eid.hist.
Alisma tenuifolium, Thal.
Damasonium alpinum, Lugd.
Sigillum S.Mariæ 3.Cæs.
Helleborine angustifolia, Tab.Ger.
Flore luteo reperiri Lugd. auctor est.

VIII. Elleborine 7.Clus.hist.

IX. Helleborine fl. rotundo, sive Calceolus.
Alismatis species flore ferrugineo, Gesn.hort.
Lonchitis prior, Dalech. in Diosc. Ama.
Damasonium nothum, Dod. gal.
Calceolus Marianus, Dod.
Pseudodamasonium, Clus. pan.
Calceolus Mariæ, Ad. Lob. Eyst.
Elleborine recentiorum 1. Clus. hist.
Elleborine ferruginea Dalechampij, Lugd.
Alisma ὠάνθεμον aut κοιλάνθεμον, Thal.
Flore est luteo, sed folia adjuncta ferruginea: reperitur & albo & utriculo purpureo : apud Helvetios flore est duplo majore, quam apud Noricos.

X. Helleborine Indica floribus candidis.
Elleborines fortè genus, Clus. exot.l.4.c.20.

SECTIO QUINTA.

GENTIANA; PLANTAGO; HOLOSTIUM; CORONOPUS; PSYLLIUM.

GENTIANA.

Γεντιάνη *Dioscoridi, l. 3. c. 3. quæ ab inventore Gentio Illyriorum rege, qui primus in bello ejus vires reperit, denominata. Diosc. est folijs juglandi, plantaginíve similibus: at Plinio. l.25. c.7. folijs fraxini.*

Verùm Gentianæ aliæ sunt radice perenni, aliæ fugaci : illæ, flore & semine prolato, interire non solent, sed singulis annis ex eadem radice, nova germina producunt : hæ verò, flore emarcido, & semine disperso, hyeme intereunt, & ex semine renascuntur.

Gentiana alpina major.

I. Gentiana major lutea.
Gent. Brunf. Matth. Fuch. Ang. Tur. Lac. Dod. Cord. in Dios. & hist. Ges.h. Lon. Cæs. Cast. Lug.
Gentiana major, Matth Gesn.hort.ap.Ad.Lob. flore luteo, Cam.
Gentiana veterum, Clus. hist.
Gentianæ 1. species, Trag.
Reperitur quoque florib. flavis, imò & albis, punctis carentibus campanulæ forma, in Pyre-

II. Gentiana major purpurea. (næis.
Gentianæ 2. species, Trag Dod.gal.
Gent. punicea, Gesn.fr. purpureis floribus, Lob.
Gentiana major alia, Cam.ep. (ob.
Gent. major fl. purpureo, & 1. Clus.pan. & hist.

III. Gentiana major flore punctato.
Gent. major pallida punctis distincta, Clus. pan. & hist.
Variat floris colore pallido : reperitur & cæruleo, quæ
Gentiana major cæruleo flore, Clus.hist.

IV. Gentiana asclepiadis folio.
Gentiana 3. Trag. Dod. gal.
Gentiana folijs hirundinariæ, Gesn. hort. sive Asclepiadis, Clus. pan.
Gentiana 2. cæruleo flore, Clus.hist.Tab.
Gentiana minor altera, Dod.
Vincetoxicum 1. Cæs.
Flore est cæruleo saturato, nunc purpureo, nunc delicatiore & velut cinerei coloris.

Gentiana alpina minor sive Gentianella.

I. Gentianella alpina latifolia magno flore, quæ in Prodromo descripta est.

II. Gentianella alpina angustif. magno flore,
Gentiana 4. Trag.
Gentianella alpina, Ges.hort. pumila, Ges.cat.

Gentianella campanulæ flore purpureo, Ad.
Gentiana 5. & Gentianella verna major, Cluſ. pan. & hiſt.
Gentianella Helvetica, Lob. ico.
Gentianella minima latifolia, Lugd.
Helleborine Dalechampio ad Dioſc.

III. Gentianella alpina verna major.
Hippion, id eſt, Viola equina, Cord. ob. Geſn.
Calathiana verna, Geſn. hort.
Gentianella verna minor, Cluſ. hiſp. & hiſt.
Gentiana 6. Cluſ. pan.
Gentianella alpina, Lob. Bavarica, Cam. hort.
Gentianella anguſtifolia, Lugd.
Gentianella minima verna fl. cæruleo, Eyſt.
Vincetoxici ſpecies puſilla, Cæſ.

Flos pleriſque cæruleus, quibuſdam candicans.

IV. Gentianella alpina verna minor.
Gentianella minor, Cam. hort.
an Gentianella purpurea minima, Col.

V. Gentianella alpina æſtiva centaureæ minoris folijs.
Gentiana fugax 5. ſeu Gentiana 11. Cluſ. pan. & hiſt.
Gentiana minor, Tab.
Calathiana verna Dalechampij, Lugd.

VI. Gentianella brevi folio.
Gentiana minima, Ad. Lob. Caſt.
Gentiana fugax 4. vel Gent. 10. Cluſ. pan. & hiſt.
Vulneraria herba, Caſt. ico.

VII. Gentianella cærulea oris piloſis.
Gentianella cærulea fimbriata anguſtifolia autumnalis, Col.

VIII. Gentianella omnium minima: in Prodromo deſcripta.

Gentiana pratenſis.

I. Gentiana cruciata.
Herba fullonum, Brunf.
Cruciata, Trag. Fuch. (cui & Gentianæ ſpecies) Dod. Ang. Geſ. hort. Lac. Lon. Lugd. Eyſt.
Gentiana cruciata, Geſn. hort.
Gentiana minor, Matth. Ad. Lobel. Caſt. Tab. media, Cam.
Gentiana 3. quæ duplex, Cluſ. pan. & hiſt.
Cruciata gentianella, Thal.
Vincetoxicum alterum, Cæſ.

Altera eſt procumbens & minor: altera erecta & major: alterius flores intensè cærulei: eſt & tertia radice non pertuſa.

II. Gentiana autumnalis ramoſa.
Gentiana fugax ſive annua 1. vel Gentiana 7. Cluſ. pan. & hiſt.
Gentiana 7. Tab.
Viola calathiana altera, ſive polyanthemos, Thal.
Gentianella multiflora autumnalis è cæruleo purpuraſcens, Eyſt.

Flore eſt cæruleo purpuraſcente, rarius candido.

III. Gentiana pratenſis flore lanuginoſo.
Gentiana fugax altera ſive Gentiana 8. Cluſ. pan. & hiſt.

IV. Gent. pratenſis flore breviore & majore.
Gentiana fugax 3. ſive Gentiana 9. Cluſ. pan. & hiſt.

V. Gentiana utriculis ventricoſis.
Gentianella cærulea cordata, Col.

VI. Gent. anguſtifolia autumnalis major.
Pneumonanthe, Lob.
Calathiana viola autumnalis minor, Geſn. hor.
Calathiana autumnalis, Geſn. cat.
Campanula autumnalis, Dod. Eyſt.
Gentiana 4. ſive anguſtifol. 2. Cluſ. pan. & hiſt.

Flore eſt cæruleo dilutiore: eſt nigro: rarius albo.

VII. Gentiana anguſtifolia autumnalis minor, floribus ad latera piloſis.
Pneumonanthe, Cord. hiſt. deſc. Ad.
Viola calathiana autumnalis prima, Thal.
Gentionella autumnalis folijs centaureæ minoris flore cæruleo, Eyſt.

Gentiana paluſtris.

I. Gentiana paluſtris anguſtifolia.
Gentiana minima, Matth. Caſt. deſc.
Calathiana viola in pratis udis, Dod. gal. Lug.
Calathiana viola autumnalis, Geſn. hort.
Pneumonanthe (in humentib. ericetis) Lob. ob. Tab. Ger.
Gentiana anguſtifolia, vel 4. Cluſ. pan. & hiſt.
Cruciata ſive Gentiana minima, Lugd.
Campanula pratenſis, Lugd.

Floris color cæruleus, violaceus, purpureus.

II. Gentiana paluſtris latifolia flore punctato.
Gentiana 12. & punctata, Cluſ. pan. & hiſt.
Aliſma folio glabro, in Phytopinace.

Floribus eſt ſubcæruleis, purpureis, violaceis, punctis aſperſis.

PLAN-

PLANTAGO.

PLantago ἀρνόγλωσσον Diosc. lib.2. cap.153. à forma, id est, lingua agnina dicitur: alijs πολύνευρος & multinervia & ἑπτάπλευρος septinervia. Latinis, plantago, à planta ducto nomine.

Plantago latifolia.

I. Plantago latifolia glabra: quæ 1. in Prod.

II. Plantago latifolia sinuata.
Plant. rubra, Brunf. Trag. (vel major & 1.) Lon.
Plantago major, Matth. Fuch. Tur. Gesn. hort. Dod. Cast Tab. Cam. major latifolia, Ang.
Plantago latifolia, Cord. in Dios. Ger. latif. lævis, Ad. Lob. ico. vulgaris latifol. Eid. obs. Lugd.
Plantago & Centinervia, Cæs.
Plantago πολύνευρος major sive rubra, Thal.

III. Plantago latifolia incana.
Plantago major, Brunf. Matth. Lon. Lug. Cam.
Plantago latifolia, vel media & 2. Trag.
Plantago media, Fuch. Dod. Gesn. hort. Thal.
Plantago major incana, Ad. Lob. Clus. hist.
Plantago minor, Tur. minor Dioscoridis, Tab.
Plantago incana, Ger.
Cynoglossa quorundam, Lugd.

IV. Plantago latifolia rosea, flore expanso.
Plantago rosea, Cam. Ad Lob. ico. Eyst.
Plantagini majori florem addidit, Camer. in Matth.
Plantago rosea exotica, Ger.

V. Plantago latifolia rosea, floribus quasi in spica dispositis.
Plantago rosea, Ad. Lugd.
Plantago multiplex, Tab.
Plantago rosea spicata, Ger. Eyst.
Hujus spicam, Cam. in Matth. Plantagini majori, & Lob. in icon. Plantagini roseæ adjecit. Unam esse, & differentiam in florendi solum tempore consistere, censemus.

VI. Plant. latifolia spica multiplici sparsa.
Plantago major altera, Dod. gal.
Plantago major spica multiplici, Dod.
Plantago paniculâ sparsâ Sarothrodes & Corematophora, sive Scoparia, Gemmæ, Lob.
Plantago rosea Lobelij, Lugd.

VII. Plantago Indica.
Payco, herba ex Peru, Monar. Lugd.

VIII Plantago peregrina sinuosa.
Plantago umbilicata, latifolia & convoluta, Lob. ad. par. 2.

IX. Plantago latifolia incana spicis varijs.
Plantago peregrina latifolia Gareti, Clus. hist.
Capitula varia: quædam rosam æmulantur, quædam spicam: quædam ex media rosa brevem spicam producunt: in alijs ex spicæ parte infima, alia capitula dependent.

X. Plantago villosa, seu incana lanuginosa.
Plantago Salmaticensis, Cynoglossum fortè Diosc. Clus. hisp. & hist.

XI. Plantagini Hispanicæ similis.
Planta quæ Alexipharmacum est: in Epist. ad. Monard.

XII. Plantago latifolia glabra minor.
Plantago latifolia minor, Tab. Ger.

XIII. Plantago latifolia hirsuta minor.
Plantaginis mediæ genus minimum, Thal.

Plantago angustifolia.

I. Plantago angustifolia major.
Plantago minor, Brunf. Fuch. Dod. Gesn. hort. Lac. Lon. Lugd. media, Cast.
Plantago lanceolata, Trag. Ang. Tab.
Plantago longa, Matth. Lugd.
Plantago quinquenervia, Ad. Lob. Ger. πεντάνευρος, Thal.
Lanceola major, Cæs.
Variat: spicis aliquando bifidis: aliquando loco spicarum sunt capitula, mirè variantia.

II. Plantago angustifolia major, caulium summitate foliosâ.
Plantago quinquenervia rosea, Ger.

III. Plantago angustifolia prolifera.
Plant. angustifol. Gazetti, vel exotica, Clus. hist.

IV. Plant. angustifolia serrata Hispalensis.
Plantago angustifolia altera, Clus. cur. post.

V. Plant. angustif. fruticans, Clus. cur. post.

VI. Plantago angustifolia minor, Tab. Ger.
Plantago pentaneuros minor, Thal.
Lanceola minor, Cæs.

VII. Plantago pilosa bulbosa.
Plantago Apula laciniata bulbosa, Col.

VIII. Plantago angustifolia paniculis lagopi, quæ 4. in Prod.
an Planta peregrina plantagini acutæ similis, quæ Græcis καλαγάγνη dicitur, Rauvv. Lugd.
Variat, modo paniculis lagopi est: modo capitulis rotundis, hirsutis, albis.

IX. Plantago trinervia fol. angustissimo: 3. in Prod.

X. Plantago trinervia montana.
Plantago altera minima trinervia montana incana, Col.

Plantago aquatica.

I. Plantago aquatica latifolia.
Plantago aquatica, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dod. Tur. Gesn. hort. Lon. Ad. Lob. Cast. Thal. Cæs. Lugd. Tab. Ger.
Limonium, Ang.
An huc referendum
Alisma sive Damasoniũ, quę Fistula pastoris & Plant. aquatica Germanis, Cord. in Dios. Lon?
II. Plantago aquatica angustifolia.
Plant. aquat. humilis angust. & longifolia, Lob.
Plantago aquatica minor, Cæs. Tab.
Plantago aquatica humilis, Ger.
III. Plantago aquatica stellata.
Alisma pusillum angustifoliũ muricatum, Lob.
Plant. aquatica minor altera, Lob. ico. (ob.
Damasonium stellatum, Lugd.
IV. Plantaginella palustris.
Plantago aquatica minima, Clus. hist.

HOLOSTEUM.

Ὀλόστεον Dioscorides, lib. 4. cap. 11. descripsit : & Plinius, lib. 27. cap. 10. inquit, Holosteum sine duritia est herba ex adverso à Græcis appellata, sicuti fel dulce.

I. Holosteum hirsutum albicans majus.
Holosteum Salmaticum prius, Clus. hisp. majus, Eid. hist. Lob.
Holost. Salmaticense Clusij, Lugd. Cam. Ger.
Holosteum majus, Tab.
Holosteum quorundam, Cam. in Matth.
Plantago angustifolia albida, Dod.
II. Holosteum hirsutum albicans minus.
Holosteum Salmanticense minus, Clus. hist.
Holost. parvum Monspeliense, Ad. Lob. Ger.
Holosteum Monspelianum, Tab.
III. Holosteum hirsutum nigricans.
Holosteum quorundam, Lugd.
an Lanceola montana, Gesn.
IV. Holost. sive Leontopodium Creticum: in Phyt. & Prod. descriptum
Leontopodium Creticum, Clus. hist.
Leontopodium legitimum, quod Catanance creditum, Imperato.
Leontopodium, Catanance non est, Belli ep. 1. ad Clus.
V. Holosteum Creticum alterum.
Leontopodium Creticum aliud, Clus. hist.
Habbures, Cam.
Gotne albi catartici nomine Alpinus misit.
an Planta Plantagini similis, Lugd. ap.
VI. Holosteum strictissimo folio majus.
Coronopus sive Serpentina, Matth.
Coronop. syl. Matth. Ges. h. Lob. Lug. Cast. Tab.
Serpentina, Dod. Ad.
Plantago marina, Cam.
Coronopus, Ger. ico. montanus, Cæs.
VII. Holosteum strictissimo folio minus.
Serpentaria omnium minima, Lob. Dod. Lugd.
Coronopus altera, Cæs. minor, Tab.
Coronopus sive Serpentina minima, Ger.
VIII. Holosteum Massiliense.
Coronopi & Sedi montani media planta Massiliensium, Ad. Lob.
Coronopus Massiliensium, Lugd. Tab.
Coronopus sive Serpentaria minor, Ger.
IX. Holosteo affinis, Cauda muris.
Coronopus sylvestris, Trag.
Myosuros, Dod. gal. Lob ic. quorundam, Thal.
Cauda muris, Dod. Ad. Lob. Lug. Tab. Cam. Ger
Holosteon, Lon. Lugd. Cam. Thal.

CORONOPUS.

Κορωνόπους Dioscoridi, lib. 2. cap. 158. & Theophrasto 7. hist. 9. ubi Gaza Silaginem vertit : Plinio, lib. 21. c. 16. & l. 22. c. 19. Coronopus dicitur. Latinis, pes cornicis à foliorum forma : & cornu cervi, nominatur.

I. Coronopus hortensis.
Coronopus, Trag. Matth. Fuch. Ang. Tur. Lac. Lon. Ad. Tab. Eyst.
Coronopus sativus, Cord. hist. Cast. Cæs. Cam. verus, Cord. in Diosc. Gesn. hort.
Pseudocoronopus, Dod. gal.
Cornu cervinum, Lob. Ger.
Herba stella, sive cornu cervinum, Dod.
II. Coronopus sylvestris, hirsutior.
Coronopus sylvestris, Cæs.
Coronopus Prochytæ, Col.
III. Coronopus maritima major.
Plantago marina, Dod. gal. Ad. Lob. Tab. Ger.
Plantago maritima, Gesn. hort. Lugd.

Planta-

Plantago angustifolia, Dod.
Bibinella, Cæs.
Coronopus marinus, Cam.
IV. Coronopus maritimus tenuifol. lævis.
Coronopus minimus tenuifolius maritimus, Colum.
V. Coronopus maritimus minimus hirsutus: in Prod. descriptus.

PSYLLIUM.

Ψύλλιον Dioscorides lib. 4. c. 70. folijs Cornopo non dissimilibus scribit, hisutis, longioribus: sic dictum quod ψύλλας, id est, pulices, si virens domum importetur, in ea gigni non sinat: vel ut Dioscoridi & Plinio, à semine pulici simili. Theophrasto 7. hist. 8. κυνῶπα dicitur: oculum canis & canariam Gaza vertit, Plinium fortè imitatus, qui l. 25. c. 11. Psyllium & Cyncides nominavit, Latinis pulicaria.

I. Psyllium Dioscoridis, vel Indicum crenatis folijs: pro 1. in Prod. descriptum.
Psyllium primum, Ang.
II. Psyllium majus supinum.
Psyllium alterum, Matth. Cast. Lugd. Tab.
Psyllium perenne, Ges. hist. an Cam.
Psyllium Plinianum fortè, majus radice perenni supinum, Ad. Lob.
Psyllium tertium, Ang. majus, Cæs.
Psyllium semper virens, Ger.
III. Psyllium majus erectum.
Psyllium, Trag. Matt. Fuch. Tur. Cord. in Dios. & hist. descr. Dod. Ges. hor. Ad. Lob. Cast. Ger.
Cynops Theophrasti, Ges. hort.
Pulicaris herba, Lugd.
Psyll. minus, Cæs. secundum, Ang. primũ, Tab.
IV. Psyllium minus, quod Gottne rubri & Botrio rubro nomine accepimus, & pro 2. in Prodr. descr.
an Kaly 3. Alpini, minus rectè pictum.

SECTIO SEXTA.

PYROLA; BISTORTA; LIMONIUM; POTAMOGETON; NYMPHÆA; TRIBULUS AQUATICUS; SAGITTA; DRACONTIUM; Arum; Arisarum; Asarum; Tussilago; Petasites; Cacalia & Lappa.

PYROLA.

Pyrola, nomen à folio, quod pyri folium referat, accepit: quam aliqui Limonium, alij Britannicam volunt.

I. Pyrola rotundifolia major.
Pyrola Brunf. Matth. Ang. Dod. Gesn. hort. Ad. Lob. Cast. Lugd. Tab. Ger. Eyst.
Pyrola vulgatior, Clus. hist.
Limonium, Fuch Tur. sylvestre, Trag.
Limonium & Pyrola, Lon.
Beta sylvestris, Cord. in Diosc.
Pyrola major sive Beta sylv. Thal.
Pyrola alia in campestribus, Cæs.
Hæc folio est vel ampliore mollique: vel minore & duriore.
II. Pyrola rotundifolia minor.
Pyrola quarta minima, Clus. pan. & hist.
Pyrola minima, Eyst.
III. Pyrola folio mucronato serrato.
Ambrosia, Dalech. in Diosc. montana, Lugd.
Pyrola 2. & tenerior, Clus. pan. & hist.
Pyrola minor, Thal.
Pyrola pannonica 2. Cam.
IV. Pyrola alsines flore Europæa.
Herba trientalis, Cord. ob. Franc.
Alsinanthemos, Thal.
Alsine alpina, Svvenck.
Major est & minor, ut & sequens.
V. Pyrola alsines flore Brasiliana: in Prod. descr.
VI. Pyrola frutescens arbuti folio.
Pyrola 3. vel frutescens, Clus. pan. & hist.

BISTOR-

B I S T O R T A.

Bistorta dicitur, quod radice in se contorta & convoluta constet: quam alij Limonij, alij Britannica, alij Behen rubri speciem faciunt. Hujus Plinius l.24. c.16. & l.25. c.11. inter Dracontia meminisse videtur: fortè ejusdem l.25. c.13. Molybdæna, id est, Plumbago, quod plumbum, oculi vitium tollat.

I. Bistorta major radice minus intorta.
Colubrina & Dracunculus major, Brunf.
Bistorta fœmina, Eidem.
Bistorta major, Trag. Dod. gal. Ang. Gesf. col. Ad. Thal. Tab. Ger. Cluf. hist.
Bistorta, Cord. in Dioscor. & hist. Matth. Dod. Cæs. Cast. Lugd.
Bistorta Britannica, Lob.
Serpentaria fœmina & Colubrina, Fuch.
Colubrina, Lon.
Limonium, Gesf. hort.
Bulapathum seu Bistorta, Fracast.
II. Bistorta major radice magis intorta.
Colubrina & Dracunculus minor, Brunf.
Bistorta mas, Eidem.
Colubrina minor, Trag.
Serpentaria mas seu Bistorta, Fuch.
Bistorta, Lon. minor, Dod. gal. Gesf. ho. Lac. Tab.
Bistorta media, Ang.
Bistorta latifolia, Ger.
Bistorta major, Eyst.
In folijs & radice differentiæ: folia alteri majora & rugosa: alteri minora & lævia: & hujus radix magis intorta: illius major, minusque complicata.
III. Bistorta alpina maxima: in Prod. desc. & Schvvenck.
IV. Bistorta alpina media.
Limonij species minor, Gesf. hort.
Bistorta minor, Ad.
Bistorta minor seu alpina, Camerar. in Matthiolo.
V. Bistorta alpina minor.
Bistorta minor, Ang. Cluf. pan. Ger.
Bistorta alpina minor, Cluf. hist.
Bistorta minima alpina alia, Cam.

L I M O N I U M.

Λειμώνιον ἢ νευροειδὲς Dioscoridi l.4. c.16. quod ἐν λειμῶσι in pratis (quamvis & in palustribus) proveniat. Plinio l.20. c.8. Beta sylvestris, quam Limonium vocant, alij neuroides.

I. Limonium maritimum majus.
Limonium, Matth. Lac. (cui & Been rubrum) Ad. Lob. Cæs. Cast. Lugd. Ger.
Been rubrum, Limonio seu Bistortæ cognata, Gesn. hort.
Behen rubrum officinarum, Guil.
Valerianæ rubræ similis, Dod.
Limonium primum, Tab. Cam.
II. Limonium alterum, Matth. Lugd. Tab. cui & Pyrola: quid est?
Limonium Matthioli secundum, Ad.
III. Limon. maritimum minus oleæ folio.
Limonium parvum Narbonense oleæ folium, Ad. Lob. ico. Tab.
Limonium parvum Narbonense, Lugd. Cam.
Limonium alterum exiguum, Cæs.
Limonium parvum, Ger.
In hoc magna varietas occurrit.
IV. Limon. parvum bellidis minoris folio.
Limonium pumilum, Cluf. hist.
V. Limonium maritim. minus foliolis cordatis: quod 1. in Prod.
VI. Limonium maritim. minimum: quod 2. in Prodr.
VII. Limonium peregrinum folijs asplenij.
Limonij elegans genus, Rauvv. & Lugd. ap.
Limonium peregrinum, Cluf. cur. post.
Limonium Syriacum, Eyst.
Cichorium globulare, Imper.
VIII. Limonium peregrinum folijs forma flore Aristolochiæ.
Limonio congener, Cluf. hist.

P O T A M O G E T O N.

Ποταμογείτων, quasi fluminibus vicina, quod palustribus & aquosis nascatur, Diosc. l.4. c.101. & Aeliano, l.6. anim. c.46. quo herinaceum interfici scribit, Σταχυΐτης, quasi spicata, ob caulem, quem floribus & semine spicatum ex se mittit. Plinio, l.26. c.8. Potamogeton folijs Betæ &c. subjungit: Castorem hanc aliter novisse tenui folio veluti equinis setis, thyrso longo & lævi, in aquosis nascentem: hoc Myriophyllon aquaticum videtur:

I. Pota-

I. Potamogeton rotundifolium.
Potamogeton, Trag. Matt. Fuch. Ang. Lac. Lon. Cæs. Cast. Lugd. Tab.
Potamogeiton, Dod. gal. latifolium, Ger.
Potamogeton, λειόφυλλον, Thal.
Potamogetoni similis rotundiore folio, Cord. in Diosc.

II. Potamogeton, Salicis folio.
Phyllitis lacustis, Cord. hist.
Potamogeiton, Dod.
Potamogeton, sive fontalis & spicata, Ad. Lobel. icon.
Potamogeton 2. Dalechampij, Lugd.
Potamogeton ἰτεόφυλλον, Thal.
Potamogeton angustifolium, Tab. Ger.

III. Potamogeton longo serrato folio.
Lapathi genus sylveste, Ges. hort.
Oxylapathum aquaticum, Lugd.

IV. Potamogeton folijs latis splendentibus.
Potamogeton altera, Dod.
Potamogeton μικλαπιέφυλλον, Thal.
Habetur major & minor species.

V. Potamogeton folijs angustis splendentibus.
Potomogeiton alterum, Dod. ed. belg. & post.

VI. Potamogeton folijs crispis, sive Lactuca ranarum.
Alga secunda, Trag.
Fontilapathum pusillum, Ad. Lob. ico.
Tribulus aquaticus minor, Clus. pan. & hist.
Potamogeton ὁ λόφυλλον seu crispum, seu fimbriatum, Thal.
an Alga Hydrolapathi folio, Ges. col.
Hæc duplex: altera sarmentis planis, altera rotundis, & hæc brevioribus, mucronatis, & minimè in ambitu serratis: utriusque Clusius meminit.

VII. Potamogeton ramosum angustifolium.
Tribuli aquatici minimi nomine, D. Francus misit: quod 1. in Prodr.

VIII. Potamogeton gramineum ramosum.
Fontilapathi graminei nomine, à D. Bursero ex Austria: quod 2. in Prodr.

IX. Potamogeton minimum capillaceo folio: quod 3. in Prod.

X. Potamogeton capillaceum capitulis ad alas trifidis: hoc 4. est in Prod.

NYMPHÆA.

Νυμφαία Theophrasto 9. hist. 13. Dioscoridi l. 3. c. 148. cui sic dicta, quoniam aquosa amet. At Plinio l. 25. c. 7. natam tradit ex Nympha Zelotypia erga Herculem, unde quibusdam Heracleon dicatur. Officinis Nenuphar. Genera duo Dioscoridi & Plinio: altera flore albo, radice nigra: altera flore luteo, radice alba.

Nymphæa alba.

I. Nymphæa alba major.
Nenuphar album, Brunf.
Nymphæa alba, Brunf. Matth. Ang. Dodon. Cord. hist. Lon. Ad. Lobel. Taber. Thal. Ger. Clus. hist.
Nymphæa candida, Trag. Fuch. Tur. Cæs.
Nymphæa major alba, Lugd. Cast. Eyst.
Lotus Ægyptia, Alpini.
Nymphææ folia D. Sigfridus Helmstadio ad me misit, quæ latissima, tenuissima, pallidè virentia: an talia sint prima Nymphææ folia, & quæ sub aqua latitant, quæ dein extra aquam duriora & crassiora reddantur, ut cum maritimis fit, considerandum.
Addit Eystet. aliam quæ nullatenus primi sit dissimilis, nisi quod omnia minora habeat.
Nymphæa alba minor, Eyst.

II. Nymphæa alba minor.
Nymphæa parva, Matth.
Nymphæa altera lutea minor, Lugd. ico.
Nymphæa alba minor, Ad. Tab. Ger.

III. Nymphæa alba minima.
Morsus ranæ, Dod. Ad. Lob. ico. Cast. ap. Tab.
Nymphæa minor alba, Lugd.
Nymphæa parva, Cæs.
Florem ex tribus foliolis subrotundis & glabris observavimus: at hist. Lugdun. florem ex quinque foliolis oblongis & subhirsutis compositum, pingit.

IV. Galum radix aquatica in Sunda valde refrigerans: par. 4. Ind. Ord. 8. quid?

Nymphæa lutea.

I. Nymphæa lutea major.
Nenuphar luteum, Brunf.
Nymphæa lutea, Trag. Matth. Fuch. Ang. Tur. Dod. Lon. Lob. Cast. Tab. Ger. Eyst.
Nymphæa lutea major, Lugd. Clus. hist.
Nymphæa altera, Cord. in Diosc. flore ex toto luteo, Cæs.
Nymphæa citrina, Cord. hist,

II. Nymphæa lutea minor magno flore.

Nymphæa lutea minor, Lug. Ger. Dod. ed. belg.
Nymphæa secunda, Tab.
III. Nymphæa lutea minor parvo flore.
Nymph. lutea minor Septentrion. Ad. Lob. ico.
Nymphæa altera lutea, Lugd.
an Nymphæa parva alia, Cam. in Matth.
IV. Nymphæa lutea minor flore fimbriato.
Nymphæa alia minor, Lugd.

TRIBULUS AQUATICUS.

Τρίβολος ἔνυδρος Dioscoridi l.4.c.15. Theophrasto 4. hist.11. (id est Tribulus aquaticus) à triplici cuspide, ad similitudinem machinularum ferrearum, quæ forma trigona sunt, dicitur.

Genera duo Dioscoridi & Theophr. 6. hist.5. alter terrestris folijs effigie portulacæ, vel ut Theoph. ciceris folio: alter palustris vel aquaticus. Plinio l.22.c.10. Tribuli unum genus in hortis, alterum in fluminibus tantum: qui l.21.c.16. scribit Tribulum non nisi in palustribus nasci, folio ad Ulmi effigiem: at in reliquo orbe genera duo, uni Cicerculæ folia, alteri aculeata esse.

Tribulus aquaticus: & Trag. Matth. Dod Ang. Lac. Cord. in Diosc. Gesc. hort. Lon. Ad. Lob. Cæsalp. Cast. Lugd.
Butomos Damocratis, Ang.
Tribulus lacustris, Cord. hist.
Tribulus aquaticus major, Clusc. pan.

SAGITTA.

Sagitta, à foliorum forma tricuspidi, supernè in unam, infernè in duas desinentium, nomen habet. Phleum Theophrasti 4. histor. 9. & 11. esse volunt: Notandum tamen apud Theophrastum Phleum & Phleos differre: nam Phleum genere neutro, palustris planta est: at Phleos & Stœbe 6. histor.1. idem sunt, & fortè Poterium erit. Plinio lib. 21. cap. 17. Magopistanam dicit à Græcis vocari, quam inter ulvas Sagittam vocamus.

I. Sagitta aquatica major.
Sagitta major, Matth. Dod. Cast. Tab.
Pistana Magonis sive Sagittaria aquatica Plinij, Ad. (cui an Stœbe fœmina) Lob.
Phleos mas latifolia, Lugd.
Barba sylvana recentioribus, Cæs.
Sagittaria major, Ger.
II. Sagitta aquatica minor latifolia.
Sagitta minor, Matth. Dod. Ad. Lob. Lugd. Castor. Tab.
Pistana Plinij, Ang.
Sagitta & Sagittalis, Cord. hist.
Sagittaria minor, Lob. ico. Ger.
III. Sagitta aquatica minor angustifolia.
Phleos sive Stœbe Theoph. angustifolia, Lugd.
Sagitta minor angustifolia, Tab. Ger.

DRACUNTIUM.

Δρακόντιον Dioscoridi lib.2. cap.196. à maculis purpureis, quæ in caule visuntur, ita ut anguem planè, ut Diosc. loquitur, referat: sic & Theophr. 7. hist.11. & 9. ejusd. 22. At Plinius lib.24. cap.16. de Dracunculo & Dracuntio egit.

Genera: in quibusdam vetustis Dioscoridis codicibus majoris minorisq; Dracunculi historia, speciatim divisis capitibus, adnotata reperitur: Major quidem folijs rumicis sibi invicem implicitis, caule bicubitali, versicoloribus, draconum maculis notato, purpureis tamen eminentibus. Minor verò, folio est hederaceo magno, candidis notis insignito, caule versicolore anguis effigie, maculis purpureis resperso. Verùm Galenus, Aegineta & Serapio, qui in simplicium materia Dioscoridem secuti sunt, unius tantum meminere, quare prius caput aliqui ut suppostititium removent. Plinius tria fecit: primum, folijs Betæ Aro simili: alterum radice longa articulosa: tertium, folio majore quam cornus radice arundinacea nodis geniculata: at lib.25. cap.3. alium Dracunculum, versicoloribus viperarum maculis notatum proponit: de quo sic Theophr. sunt qui genus quoddam Dracunculi Arum vocent, quod ejus caulis varietatem quandam habeat.

I. Dracunculus bistortæ folio.
Dracunculus major, Matth. Dod. gal. Cast.
Dracontium majus, Tab. Ger. Eyst.
Serpentaria major, Lugd.

Hunc

Hunc nec dum vidimus, de quo Dod. edit. lat. an in rerum natura ſit, dubitat, & ſi ſit, Biſtortæ ſpeciem eſſe : at Adverſaria inveniri negant. Guil. in ſuo Theo. quæſito prætextu, ut doctior videretur, Matthiolum effinxiſſe ſcribit.

II. Dracunculus polyphyllus.
Dracontium majus, Brunſ. Dod. Ger. Eyſt.
Dracunculus, Fuch. Tur. Geſn. hort. Cæſ.
Dracunculus major, Trag. Lac. Fuch. Tur. Cord. in Dioſc. Lon. Cam.
Dracunculus minor, Matth. Caſt. Tab.
Dracunculus polyphyllos, Cord. hiſt.
Serpentaria Dracunculus major verus, Ang.
Anguina dracontia, Ad. & Serpentaria colubrina, Lob.
Dracunculus ſive Serpentaria major, Lugd. cui & Serpentaria minor Matthioli.

III. Dacunculus ſive Serpentaria triphylla Braſſiliana, in Prod. deſcripta.

IV. Dracunculus paluſtris, ſive radice arundinacea, Plinij.
Dracunculus Plinij 3. Fuch.
Hydropiper rubeum, Eid. ico.
Dracunculus aquaticus, Matth. Dodon. Caſt. Cam. Ger. Eyſt. ſylv. Tur.
Dracunculus paluſtris, Dod. gal. Lugd. minor, Lon.
Aron paluſtre, Geſn. hort.
Anguina aquatica ſive Dracunculus, Ad. Lob.
Dracontij genus in paluſtrib. Germaniæ, Cæſ.

ARUM.

Ἄρον apud Syros Λοῦφα vocatum, folijs eſt Dracunculi Dioſcoridi, lib. 2. cap. 197. Aron cui folium cum latitudine cavum atque cucumeracium (de vulgo dicta Colocaſia intelligendus) Theophraſto 7. hiſt. 12. Verùm Plinius, lib. 24. cap. 16. ſcribit, quoſdam Aron eandem cum Dracontio dixiſſe. Glaucias ſatu diſcrevit, Dracuntium ſylveſtre Arum pronunciando : aliqui radicem, Aron appellaverunt, caulem verò, Dracontium. Aron fœminam in cibis prætulerunt, quoniam mas durior ſit, & in coquendo lentior. At lib. 19. cap. 5. inter bulbi genera eſſe ait, quod in Aegypto Aron vocent Scillæ proximum, amplitudine folijs lapathi, &c. radice mollioris naturæ, quæ edatur & cruda. Obſervavimus Aron vulgatum, communiter nullis maculis notatum : aliquando lituris nigricantibus vel purpureis ſignatum. Sic aliud folio majore & acutiore, aliud rotundiore, duriore, per totam æſtatem virente. Illius folia aliquando maculis albis aſperguntur, aliquando foliorum venæ omnes albicant. Et piſtillus colore variat, alteri purpurei, alteri ex albo lutei coloris eſt.

I. Arum venis albis.
Ariſarum, Matth. Dod. gal. Ad. Caſt. majus, Geſ. hort. prius Matthioli, Lon. Lugd.
Ariſarum latifolium Matthioli, Tab. Ger.
Dracunculus alter, ſeu henicophyllos, Cord. hiſt. deſcript.
Dracunculus minor, Geſn. ap. Lac.
Dracontium minus, Dod.
Arum maculatum, Cord. ſchol.
Aron aliud folio maculato, Thal.
Arum majus Veronenſe, Lob.
Callæ primum genus Plinij, Dalech. in Plin.

II. Arum maculatum, maculis candidis, vel nigris.
Ari tertium genus, Trag.
Arum nigricantibus lituris ſignatum, Dod.
Arum, Matth. Lugd. Eyſtett. majus folijs albis maculis notatis, Caſt.
Arum offic. Lob. quoad ico.
Arum maculatum, Tab.
Gicherum ſive Gigarum vulgo folijs maculoſis, maculis candidis vel nigris, Cæſalp.

III. Arum vulgare non maculatum.
Aron, Brunſ. Geſn. col. Eyſt.
Ari primum genus, Trag.
Arum, Fuch. Tur. Cord. in Dioſc. & hiſt. Geſn. hort. Lac. Lon. Thal. Tab. vulgare, Cam.
Arum Dioſcoridis, Ang.
Arum majus, Ger.

IV. Arum minus, Matthiol. Caſt. Lugdun. Tab. Ger.

V. Arum Byzantinum, Cluſ. hiſt.
Variat folijs quibuſdam, maculis nigris exilibus diſtinctis, alijs minimè : flos etiam colore variat : nam quod folijs eſt maculatis, penicillum folliculo incluſum habet, alia candicantem.

VI. Aron maximum Ægyptiacum, quod vulgo Colocaſia. ob.
Arum Ægyptium, Matth. Geſn. hort. Ægyptijs Caſt. Lugd. Camer. (qui vul
Colocaſiam dici) Col. ugd. Cluſ. hiſp. &
Colocaſia, Geſn. h
hiſt. Eyſt.

Faba Ægyptia, Bellonio, cui & Lotus & Faba Ægyptia.
Colocaſia quæ faba Ægyptia non eſt, Ang.
Colocaſsia, an Aron Ægyptium putatum, Ad.
Culcas, Faba Ægyptia, Alpi.
Aron magnum, Colocaſia vulgo. Pampina Paradyſi, Cæſ.
Talaſſe, Javanenſibus: Lolade, Malayce: Colcaz. par. 4. Ind. Orient. c. 6. fig. 15.

Nec fructum nec florem ferre Bellonius aſſerit: at Lugd. ex Mycone cum flore pingit, qui imaginarius potius, ut rectè Doctiſs. Columna: Horti Piſani olim præfectus Caſaubonus florem obſervavit, qui odoratiſsimus fuit, cum aliarum Aaronis ſpecierum flores fœteant.

VII. Colocaſia, ſive Faba Ægyptia veterum, Dioſc. l. 2. c. 128. κύαμος αἰγύπτιος Faba Ægyptia, quam aliqui ponticam vocant, folium habet amplum inſtar petaſi florem roſeum: radix harundinis radice craſsior, quæ κολοκασία vocatur, &c.

Et Theophraſtus 4. hiſt. 10. inter cætera ſcribit, fabam Ægyptiam in paludibus, caput ſuper caulem eſſe favo orbiculato veſparum non abſimile, inque ſingulis cellis ſingulas fabas contineri, paulo ſuper id eminentes, multitudine plurimum terdenas: radicem habere validam ſpinis ſubhortentem, &c. Et Plinius, l. 21. c. 15. in Ægypto nobiliſsima eſt Colocaſia, quam cyamon aliqui vocant. Hanc à Nilo metunt, &c. folijs latiſsimis, etiam ſi arboreis comparentur, ad ſimilitudinem eorum, quæ Perſonata in noſtris amnibus vocamus: adeoque Nili ſui dotibus gaudent, ut implexis Colocaſiæ folijs in variam ſpeciem vaſorum, potare gratiſsimum habeant.

Ex his liquet, Fabæ Ægyptiacæ radicem, Colocaſiam veteribus dictam fuiſſe, & minimè à Faba hac Colocaſiam ſeparandam: dein radicem non fuiſſe bulboſam, qualis eſt Colocaſiæ recentiorum, ſed arundinaceam & aſperam. Quare rectè Doctiſs. Columna, Aron Ægyptium (ſive Colocaſia recentiorum) non eſt Colocaſia, ſeu Faba Ægyptia veterum: Et Cordus in Dioſc. rectè, dum Fabæ Ægyptiacæ radicem, Colocaſiam dicit. At dum Anguillara, Colocaſiam, Fabam Ægyptiam non eſſe aſſerit, de Colocaſia recentiorum intelligendus eſt. Verum Matthiolus ne videretur (ut rectè Columna) Fabam Ægyptiam ignoraſſe, quàm aliàs rectè ab Aro Ægyptio diverſam fecit, ex idæa affabre depictam iconem hiſtoriæ accomodatam propoſuit, non animadvertens veſparum favum minimè rectè fuiſſe expreſſum, ut Ciborion (κιβώριον ἢ κιβώτιον quaſi loculamentum Dioſcoridi) exprimeret, quod etiam genus vaſculi & poculi eſſe apud antiquos, Athenæus refert. Hunc ſecuti ſunt Lac. Lugd. Caſt. Durantes, Fabam Ægyptiam vocantes & pingentes: Lonicerus item & Durantes, ſed Colocaſiam nominantes. Et Guilandinus vult Matthiolum pro Faba Ægyptia Ari genus, quod in multis Italiæ locis frequens, perperam propoſuiſſe.

VIII. Fabæ Ægyptiacæ Dioſcoridis affinis.
Fructus peregr. an Faba Ægyptia, Dioſc. Cluſ. exot. lib. 2. cap. 13.
Fabæ Ægyptiacæ fructum peregrinum Cluſ. belle reſpondet, Colum.

ARISARUM.

Ἀρίσαρον Dioſcoridi, lib. 2. cap. 198. exigua herbula eſt, cujus radix olivæ magnitudinem implet: majoris quam Aron acrimoniæ. Plinio, lib. 24. cap. 16. Ariſarum ſimilis Aro, minor tantum, minoribusq́ folijs & utique radice, quæ tamen olivæ grandis magnitudinem implet.

Genera duo Plinio: alba, inquit, geminum caulem: altera unum tantum emittit: utraque medetur ulceribus manantibus, &c.

I. Ariſarum latifolium majus.
Ariſarum latifolium alterum, Cluſ. hiſp. & hiſt.
II. Ariſarum latifolium alterum.
Ari...
Ariſarum alterum, Ang.
tifolio Cluſij, ...enſe, Ad. an idem ſit cum la-
Ariſarum latifol. Clu... ...ob.
Ariſarum primum, Cluſ. ... Lob. Tab. Ger.
Ariſari alt. genus, Cæſ. an pot... ejuſdem.
...um

Callæ alterum genus Plinij, Dalech.

III. Ariſarum, Thal. in ſua Hercynia recenſet, quod ab alijs Ariſari ſpeciebus à Matthiolo exhibitis, diverſum ſit; quid ſit ignoramus.

IV. Ariſarum anguſtifolium, Dioſcoridis, fortè.
Ariſarum, Geſn. ap. Lac. Cæſ.
Ariſarum primum, Ang. alterum, Matth. Dod. gal. Lon. Lugd.

Ariſarum

Arisarum angustifolium, Ad. Clus. hisp. & hist. Lob. Dod. Lugd. Tab. Ger.
Arisarum tenuifolium, Cam.
Pseudoarisarum, Cast.
Variat folijs latioribus aliquando: corniculo item purpurascente, aliquando viridi, vel ex purpureo virescente.

ASARUM.

Ἄσαρον Dioscoridi, l. 1. c. 9. quòd in coronas non addatur Plinio, l. 21. c. 6. monente: quibus & νάρδος ἀγρία Nardus sylvestris, eò quod odore Nardum æmuletur: vel, ut Plinius, quod Nardi vim habeat.

I. Asarum.
Asarum, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dod. ut. (Perpensa, Vulgago) Lac. Cord. in Dios. & hist. Tur. Ges. h. Lon Cæs. Cast. Lug. Thal. Tab. Ger. Eyst.
Asarum baccaris sive Baccatus, Ad. Lob. ico.
Speciem quandam majorem reperiri ajunt, nescio quam verum, Gesn. hort. & Camerario, Asarium aliud multo majus usitato & odoratius zu Einsidlen/ Gesnero teste.
II. Asarina folijs asari.
Asarina, Matth. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Tussilaginem alpinam, Clus. in hist. suspicatur.

TUSSILAGO.

Βήχιον Dioscoridi, lib. 5. cap. 126. quod tussi medeatur: unde Latinis Tussilago dicitur. Plinio, l. 26. c. 6. Bechion, quæ & Tussilago.

Genera: Plinio duo sunt, sylvestris, folijs majusculis quam ederæ, quinque aut septem, subalbidis à terra, supernè pallidis, sine caule, sine flore, sine semine, radice tenui: quidam eandem esse Bechion, & alio nomine Chamæleucen putant, &c. Altera, à quibusdam Salvia appellatur, similis verbasco. Sunt qui Plinium posteriori loco, Aethiopida, alij Orminum, alij Sphacelum, intelligere existiment.

I. Tussilago vulgaris.
Ungula caballina, Brunf. Trag.
Ungula asinina & Lactuca ustularia Germanorum, Ericio Cord.
Tussilago, Matth. Anguil. Fuch. Tur. Cord. in Dioscor. (& Farfarella) Lac. Gesn. hort. Lon. Dodon. Ad. Lobel. (& Farfara) Cæsalp. Cast. Lugd. (& Tiphium Theoph. quibusdam) vulgaris, Cam.
Bechion, Dod. gal. Cord. hist.
II. Tussilago alpina rotundifolia glabra.
Tussilago alpina 2. Cl. pã. an Asarina Mat. Cl. h.
Tussilago montana minima, Lob. (qui hanc & sequentem sub uno titulo pinxit) Lugd.
III. Tussilago alpina rotundifolia canescens.
Tussilago, Gesn. frac.
Tussilago alpina 1. desc. 2. ico. Clus. pan.
Tussilago alpina 1. flore aperto, Clus. hist.
Tussilago alpina 1. flore candido, Eid.
Tussilago altera alpina Clusij, Lugd.
IV. Tussilago alpina folio oblongo: in Phytopinace & Prod. descripta.

PETASITES.

Πετασίτης Dioscoridi, l. 4. c. 108. à forma folij, quod πετασώδες, galeri modo amplum. Plin. l. 24. c. 15. Chamæleucen appellasse videtur: his verbis: Chamæleucen apud nos farranum, sive farfugium vocant: Nascitur secus fluvios folio populi, sed ampliore: At l. 26. c. 6. asserit, quosdam putare Bechion alio nomine Chamæleucen dici.

I. Petasites major & vulgaris.
Petasites (costi genus, Galerita) Trag Fuch. Ang. Tur. Dod. Cord. hist. Gesn. hort. Lac. Ad. Lon. Lob. (cui an Personata & Persolata Plinij) Cæs. Lugd. Tab. Ger. Clus. hist.
Petasites flore punicante, Thal. mas, Cam.
Tussilago major, Matth. Cast.
II. Petasites minor.
Petasites flore albo, Cam. ep. Clus. hist. candido, Thal.
Petasites odoratus, Lugd.
Petasites fœmina & Leucanthemos, Cam.

CACALIA.

Κακαλία quæ & Λεοντική Dioscor. l. 4. c. 123. folia profert candida & prægrandia, florem Bryoniæ similem: post excussum florem, grana subnascuntur: Et Plinio, l. 25. c. 11. Cacalia sive Leontice, inter folia grandia, semen margaritis minutis simile dependet: & l. 26. c. 15. Cacaliæ, grana minuta tribuit. Licet folia magna, & candida, & locus natalis, quem ipsi in montib. tribuunt, competant: quia tamen nostræ flores in pappum abeunt,

in quo semen, quod non margaritis simile, sed oblongum, latet, num de nostra intelligendi sint, dubitamus: nisi velimus assentiri Dalechampio. qui in florum umbilico, granum rotundum niveum, margaritæ simile prominere (cui rectè Plinius comparárit) quod excusso flore nudum nitidumq; dependeat, scribit.

I. Cacalia tomentosa: in Phytop. & Prod. descripta.

II. Cacalia folijs crassis hirsutis.
Cacalia Ghini, in desc. Pilati, Lugd. du Choul.
Cacalia 1. & vulg. incano folio, Clus. pan. & hist.
Cacalia, Ang. Cæs. Lugd.

III. Cacalia folijs cutaneis acutiorib. & glabris.
Cacalia, Dalech. in Diosc. Ad. Lob.
Cacalia 2. vel Cacalia glabro folio, Clus. hist.
Tussilago alpina, sive montana, Dalech. Lugd. cujus flores luteos dicit. (quid?

IV. Cacaliæ congener planta, Cl. pan. & hist.

LAPPA SIVE ARCIUM.

Ἄρκειον sive προσωπὶς aut προσώπιον (id est Personata, quasi Larva) folia habet cucurbitæ, majora tamen, duriora, nigriora, & hirsuta, &c. Dioscoridi, l.4.c.107. Personata Græci Arcium vocant folia habet majora, cucurbitinis hirsutiora, nigriora & crassiora, &c. Plin. l.25.c.9. Genera duo Galeno 6. simp. primū Verbasco simile, quod Dios. l.4.c.106. Ἄρκτιον καὶ Ἀρκτοῦρον vocat; & Plin. l.27.c.5. Arction: Alterum folijs cucurbitæ, quod Dioscoridis est Ἄρκειον & Plinij Persolata, & etiam Personata, cui folio nullū sit latius, & grandes lappas fert. At vulgo alia est major, quæ & Arciū & Arctiū est Dios. alia minor, quæ Dios. l.4.c.138. Ξάνθιον (quod flavos capillos reddat) dicitur, & χοιραδολέθρον, quasi strumarū pernicies: hinc quibusdā Strumaria nominatur.

I. Lappa major, Arcium Diosc.
Lappa major, Brunf. Trag. Tur. Cæs.
Personata, Lac. Lon. Ad Lob. Lugd.
Personata major, Matth. Cast.
Personaria, Fuch. Fracast.
Bardana sive Lappa major, Dod. desc.
Arcium, Ang. Dod. gal. Cord. in Diosc.
Arction personata, Thal.

II. Lappa rosea: in Prod. descripta.

III. Lappa major montana, capitulis tomentosis, sive Arctium Dioscoridis.
Personata seu Lappa major altera, Matth. Lug.
Bardana sive Lappa major, Dod. ico.
Arction montanum, an Persolata Plinij, Ad.
Arctium mont. & Lappa minor Galeni, Lob.
Arctium, Cæsalp.

IV. Lappa montana altera lanuginosa.
Arctium quorundam, Lugd.

V. Arctium ex cod. Cæs. Dod. Lugd. quid?

VI. Lappa minor, Xanthium Dioscoridis.
Lappa minor, Brunf. Trag. Ericio Cordo.
Xanthium, Matth. Ang. Dod. ut: Fuch. Tur. Cord. in Diosc. & hist. Gesn. hort. Lac. Lon. Thal. Cæs. Cast. Tab. Lugd.
Xanthium sive Strumaria, Ad. Lob.
Bardana minor, Ger.

CASPARI BAUHINI
PINACIS THEATRI BOTANICI
LIBER SEXTUS.
SECTIO PRIMA.
VIOLA; LEUCOIUM; HESPERIS; LYCHNIS ET SAPONARIA.
VIOLA MARTIA.

Viola, ἴον Dios. l.4.c.122. alijs, ἴον πορφυροῦν, Viola purpurea, à floris colore. Theoph. 1. hist. 15. ἴον, & 1. hist. 21. ἴον μέλαν καὶ μελάνιον, nigram violam, à florum colore nigricantis purpuræ, vocat. Plin. l.21.c.6. Ex Violis quæ sponte apricis & macris locis proveniunt purpureæ, latiore folio statim ab radice carnoso exeunt, solaq; Græco nomine à cæteris discernuntur, appellata Ja, ut ab his Janthina vestis. ἴον Græcis vocatum in Geoponicis Nicander credidit, Hermolao referente, quod Nymphæ quædam Joniæ, florem eum Jovi primum munere dederint. Alij ἴον volunt dici, quod cum Jupiter puellam Jo adamatam in vaccam convertisset, terra florem hunc pabulo ejus produxerit, qui propter ipsam factus, ab ipsa nomen acceperit. Hinc Latinis Viola, quasi vitula.

Genera

Genera plura Plinio, purpurea, lutea, alba: sed de purpureis primum, quarum unum genus apud Dioscoridem & Plinium.

Viola Martia rotundifolia.

I. Viola martia purpurea flore simplici odoro.
Viola sativa, Brunf.
Viola Martia odorata nigra seu purpurea, Trag.
Viola purp. Fuch. Matt. Lac. Ad. Cæs. Cast. Lug.
Viola nigra, Dod. Cord. in Diosc. Ger. Clus. hist.
Viola, Lon. & Viola nigra, Ges. hort.
Viola Martia purpur. Tab. præcox purpur. Lob.

Flos communiter coloris in cæruleo subnigro purpurei: qui cultura grandior fit: quandoq; folijs latioribus Calthæ æmulis, quæ
Viola Matronalis flore purpureo, Eyst.

II. Viola Martia inodora sylvestris.
Viola sylv. Brunf. Ang. inodora, Dod.
Viola purpurea sylv. sive canina, Trag.
Violæ nigræ sylv. species, Ges. hor.
Viola canina, Lon. Tab. sylv. Ger. desc.
Viola can. cerulea inodora syl. serotina, Lob. ic.
Viola Martia sylv. Thal. Martia canina, Eyst.

Flos cæruleus, aliquando pallidus: duplex est, altera major folijs majoribus & rotundioribus: altera minor, folijs mucronatis oblongis ac strictioribus: & Gesnerus in monte fracto meminit montanę, quæ solum folijs minoribus & solidioribus à vulgari differat: est &
Viola Martia flore rubro purpurascente, Eyst.

III. Viola Martia alba.
Viola alb. Brunf. candida, Dod Cæs. fl. albo, Ger.
Viola Martia candida, Trag. alba, Tab. Eyst.
Viola sylv. albo flore, Ges. hort.
Viola Martia alba hort. & camp. odora, Lob. ico.

Hæc aliquando odora: aliquando nullo aut languido odore: & hæc folijs est gracilioribus.

IV. Viola Martia multiplici flore.
Viola nigra flore pleno, Dod. gal.
Viola dasypodion, dasyphyll. malim, Ger. hor
Viola Martia purpurea, Lob. ico.
Viola purp. & alba multiplex, Tab. Ger. Eyst.
Viola flore multiplici, Dod. fl. pleno, Cast. Cam.
Viola cærul. fl. numerosis folijs constantb. Cæs

Variat floris colore purpureo, rubello, candido, ex purpureo & albo variegato. hinc
Viola Martia alba, flore multiplici albo: flos albus, exterius purpurascens, ut Viola variegata dici possit, Eyst. est & biflora. Violæ species Byzantij colitur, Martiæ similis, sed flore infinitis foliolis constructo, & Rosam Damascenam æquante, non solùm magnitudine, sed & odore nostrates superante: Costæus in Mesuë, & Cam.

V. Viola alpina folio in plures partes dissecto.
an Viola montana laciniato folio, Clus. hist.

VI. Viola alpina purpurea exiguis foliis.
Viola montana 2. Clus. pan. & hist.
an Viola Martia folio min. & solidiore, Ges. de Lun.

VII. Viola alpina rotundifolia lutea.
Viola luteola minore flore, Ges. hort.
Viola montana fl. luteis, Lob. obs.
Viola montana. 1. Clus. pan. & hist.
Viola lutea, Lob. ico. Cæs. Cast.
Viola Martia lutea inodora alpina, Cam.
Gramen Parnassi aliud, Lugd.

Viola Martia foliis oblongis.

I. Viola montana pumila angustifolia flore niveo inodoro.
Viola montana pumila, Clus. cur. post.

II. Viola Martia arborescens purpurea.
Viola arboresc. Matt. Cast. Tab. vel potius recta, Cam.
Viola fruticosa, Ges. hort.
Mater Violarum, Dalech. Lugd.
Viola elatior, Clus. hist.
Viola erecta flore cæruleo, &
Viola erecta flore albo, Eyst.

Flore est ex cæruleo purpurascente, vel ex cyaneo albescente.

III. Viola tricolor erecta, an Jovis flos Theophrast. 6. hist. 6.
Viola assurgens tricolor, Dod. Ger.
Violæ purpureæ varietas, Ad.
Viola martia surrectis cauliculis, Lob.

IV. Viola montana tricolor odoratissima.
Viola montana 3. sive tricolor, Clus. pan. & hist.
Viola flamm. major violaceo colore mixta, Eyst

V. Viola tricolor hort. repens: an φλὸξ ἢ φλόγινον, Theoph. 6. hist. 6.
Herba Trinitatis, Brunf. Fuc. Lon. sativa, Trag.
Jacea sive flos Trinitatis, Matth.
Jacea major sive Viola tricolor, Cast.
Viola flammea, Dod. gal. Cæs.
Violæ nigræ persimilis, flos Trinit. vel heptachrum, Ges. hort.
Viola tricolor, Dod. Clus. Ger.
Viola flammea, coloria, calida, Ad. Lob.
Violea flammea seu tricolor major, Lugd.
Viola Trinitatis 1. Tab.

Flos colore & magnitudine variat: est flore purpureo & cæruleo: albo & luteo: cum pallido cæ-

do cæruleo, purpureus & luteus etiam permiſcetur: quandoque lituris quibuſdam notatur: rarò flore penitus albo repcritur, quæ eſt
Viola trinitatis 2. Tab.

Datur quæ duplo majore flore eſt coloris unius, nigræ purpuræ, & inſtar holoſerici nitente, vel pallido, hinc
Flos trinitatis major violaceus, &
Flos trinitatis pallidus major, Eyſt.

VI. Viola bicolor arvenſis.
Herba Trinitatis ſylv. Trag.
Jacea altera, Matth.
Jacea minor, Caſt.
Violæ nigræ ſimilis arvenſis minor, Geſ. hor.
Viola ſylveſtris, Lob. ico.
Viola flammea minor, Lugd.
Viola trinitatis minor petræa, Tab.
Viola tricolor petræa, Ger.

Hactenus trium colorum non obſervavimus, ſed candido & luteo, cæruleo & luteo, cæruleo & candido: aliquando tamen vel totus luteus, vel totus albus occurrit: Alia eſt valde parva, Auguſto florens.

VII. Viola montana lutea grandiflora: & Camer.
Violæ nigræ perſimilis mont. lutea, Geſ. hor.
Violæ mont. 3. aliud genus, Cluſ. pan. & hiſt.
Viola flammea lutea, Lugd.
Viola Martia arboreſcens lutea, Tab.
Viola flamea major pallido colore mixta, Eyſt.

Flore eſt luteo, ſed magna ex parte lineis purpureis intermiſtis: aliquando ſine lituris: rarius flore albo reperitur.

VIII. Viola montana lutea folijs non crenatis.
Viola ſylv. longifolia, Tab.
Viola martia lutea, Ger. deſc.

LEUCOIUM NON BULBOSUM.

ΛΕυκόιον Dioſcoridi l. 3. c. 138. id eſt, Viola alba, non ratione florum, ſed potius à canitie cinericeóve foliorum colore: quámvis differentiam in floribus oſtendat, ſiquidem aut cærulei, aut albi, aut purpurei, aut lutei reperiantur. Plin. l. 21. c. 6. Violas luteas & albas agnoſcit.

Leucoium incano folio hortenſe.

I. Leucoium incanum majus.
Viola candida, Trag.
Leucoium album, Matt. Lob. ob. Lug. Tab. Ger.
Leucoion, Dod. gal. Geſ. hor. Ad.
Viola matronalis alba, Fuch. Tur.
Viola domeſtica, Ang.
Leucoium candidum majus, Dod.
Viola alba, Lob. ico.
Viola alba, quæ & matronalis, Cæſ.
Leucoium album hortenſe fruticoſum, Cam.
Leucoium flore albo ſimplici, Eyſt.

Flore eſt albo, vel cinericeo.

II Leucoium purpureum vel rubrum.
Viola purpurea, Trag. Lob.
Viola matronalis purpurea, Fuch. Tur.
Leucoium purpureum, Mat. Dod. gal. Lug. Tab.
Leucoium rubrum & purpureum, Cam.
Viola matronalis floribus rubentibus, aut ad purpuram inclinantibus, Cæſ.
Leucoium flore rubro ſimplici, Bry. Eyſt.

Flore eſt rubente, ex purpura puniceo, violaceo, ex cæruleo purpureo, in ſumma ob colorem dilutiorem & ſaturatiorem differentiæ aliquot ſunt: hinc
Viola matronalis purpurea, alia punicea, Fuch. Tur. Lugd.
Leucoium purpureũ, & aliud violaceum, Tab.

At cærulei coloris in hoc genere hactenus non vidimus, licet Dioſcorides author ſit, niſi fortè id verbum ſuperfluum fuerit.

III. Leucoium incanum minus.
Viola alſioſa & minor, Trag.
Leucoium candidum minus & annuum, Dod.

Floribus eſt candidis, rubentibus, punicantibus, à prioribus magnitudine differentibus, & quod hoc annuum ſit.

IV. Leucoium incanum majus multiplex.
Leucoion duplis floribus, Ad.
Leucoium ſive Viola purpurea, fl. pleno, Lob. ic.
Leucoium multiplici flore, Dod.

Flos eſt vel ſaturatioris, vel dilutioris purpuræ, vel purpuroviolacei, vel albi: hinc
1. Leucoium flore rubro pleno, Eyſt.
2. Leucoium flore purpureo pleno, Eyſt.
3. Leucoium ſive Keyri purpuroviolaceum pleno flore, Svvert.
4. Leucoium flore albo pleno, Bry. Eyſt.

V. Leucoium incanum majus variegatum ſimplici flore.

Hoc varium eſt & permixtum maculis in albo rubris, vel purpureis, aut quaſi ſtrijs inæqualibus notatum: hinc
1. Leucoi. varieg. alb. rubris maculis, Bry. Eyſt.

2. Leu-

2. Leucoium varieg. purpureis maculis, Eyst.
VI. Lecoium incanum majus variegatum pleno flore.
Leucoium sive Keyri viola purp. variegata, Svv.
Et hoc varium est:
1. Leucoium purpureum variegatum sanguineis maculis signatum, Bry.
Leucoium purpureū variegat. flore pleno, Eyst.
2. Leucoium sive Keyri violaceo purpureum pleno flore, lineis viridibus distinctum, Svver.
3. Leucoium pleno flore album, sanguineis maculis signatum, Eyst.
4. Leucoium pleno flore album purpureis maculis signatum, Eyst.
VII. Leucoium lividè rubente colore.
Leucoium melancholico colore, Eyst.

Leucoium incanum maritimum.

I. Leucoium maritimum latifolium.
Tripolium, Ang.
Leucoium marinum alterum latifol. Lob. Lug.
Leucoium marinum cæruleo purpureum, Tab.
Leucoium marinum latifolium, Ger. marinum aliud, Cam.
an Leucoium maritim. minus, Hesperis quorundam, Lugd.
II. Loucoium maritimum sinuato folio.
Leucoium marinum purpureum, Ges. hor. Ger.
Leucoium maritimum majus, Ad. Lob. ic. Clus. hisp. & hist. desc. Lugd. Cam.
Leucoium marinum majus purpureum, Tab.
Flos dilutioris purpuræ, ad vini rubri fæcem tendente.
III. Leucoium maritimum angustifolium.
Leucoium marinum minus, Clus. hisp. & hist. Ad. Cam. Tab. Ger.
Leucoium angustifolium, Lob.
Leucoium sylv. angustifolium, Dod.
Flores sunt dilutè purpurei, quandoq; rubri: & luteos reperiri Lob. & Tab. scribunt: hinc
Leucoium marinum minus luteum, Tab.
Leucoium marinum minus, Ger.
IV. Leucoium maritimum repens.
Viola marina repens, Eyst. ico.
An ex semine prioris in horto natum: cum in hortis satum longioribus quidem sit cauliculis, sed in terram reflexis, folio latiore, flore purpureo, totaque æstate floreat.
V. Leucoium maritimum candidum.
Keiri marinum flore candido, Lob. ico.
Leucoium marinum majus, Clus. hist. ico.
VI. Leucoium maritimum minimum, quod 6. est in Prodr.
VII. Leucoium saxatile thymi folio hirsutum cæruleo-purpureum.
Lithoreoleucoion minimum supinum, Col.

Leucoium Creticum.

I. Leucoium Creticum thlaspifolium.
Leucoium marinum Creticum 1. Clus. hist.
Flos rubet mox ex cæruleo purpurascit.
II. Leucoium Cretic. folijs oblongis crenatis.
Leucoium marinum Creticum 3. Clus. hist.
III. Leucoium Creticum floribus minoribus.
Leucoium marinum Creticum 2. Clus. hist.
In hoc flores prioris dimidio minores, prorsus albi, paulatim purpureum contrahentes.
IV. Leucoium Creticum spinosum incanum luteum.
Leucoium Creticum spinosum, Clus. hist.
Glastivida Cretensium, Belli, ep. 3. & 4. ad Clus. Clus. hist. ap. alt. ad.
Glastivida prima Cretica, Ponæ.
V. Leucoium Creticum minimum folio subrotundo.
an Leucoium Creticum, Ponæ Ital.
Hæc quinto loco in Prod. describitur.

Leucoium luteum folio hirsuto.

I. Leucoium alyssoides clypeatum majus.
Lunaria aspera, Ges.
Alysson Dioscoridis, Dod. Cam. Lugd. cui & Alyssum Dalechampij fig. duplici.
Alysson Diosc. putatum, Lob.
Alyssos, Ges. hort. & Lunariæ Græcæ similis.
Lunaria Græca tertia, Cæs.
Leucoium montanum lunatum, Col.
Minoris & congeneris plantæ Columna meminit.
II. Leucoium alyssoides clypeatum minus.
Leucoium peltatum Romanum minus, Col.
III. Leucoium incanum siliquis rotundis.
Eruca peregrina, Clus. hisp. & hist. Lugd.
Leucoium marinum Patavinum, Lob.
Leucoium marinum luteum majus, Tab. Ger.
IV. Leucoium luteum erucæ folio.
Leucoium terrestre majus, Col.
V. Leucoium luteum sylv. hieracifolium, quod 3. in Prodromo.
Leucoij lutei sylv. species, Thal.
Leucoium syl. inodor. fl. parvo pallidiore, Eyst.
VI. Leucoium luteum montan. serrato folio.
Leucoium luteum montanum, Ponæ Ital.

Leucoium folio viridi.

I. Leucoium album odoratissimum folio viridi: quarto loco in Prod. descriptum.
Leucoium rarius flore albo odorato, Cam.
Leucoium fruticosum fol. viridi, flore albo odorato Camerarij, Eyst.

II. Leucoium luteum maxim. folijs tuberculis obsitis.
Flos Cheyri Eystettensis maximus, Eyst.

Flores amplitudine thalerum Philippicum superant.

III. Leucoium luteum magno flore 1. loco in Prodr. desc.
Flos Cheyri simplex medius, Eyst.

IV. Leucoium luteum serrato folio fl. grandiore: 2. in Prodr.

V. Leucoium luteum vulgare.
Leucoium. Brunf. Cord. in Diosc. Lac.
Viola lutea, Trag. Fuch. Dod. gal. Cæs. Ger.
Viola petræa lutea, Tab.
Leucoium aureum, Matth. Lugd.
Leucoium luteum, Fuch. ico. Dod. Ad. Lob. Castor. Camer.
Leucoium sativum luteum, Clus.
Keiri vel Cheiri, Ges. hor. Lon.
Flos Cheiri simplex minor, Eyst.

Quibusdam φλόγιον Theophr. quod totus flos flammei, id est, lutei coloris sit: luteum enim colorem flammeum dici, ex Plin. lib. 22. cap. 8. colligunt.

VI. Leucoium luteum pleno flore majus.
Viola lutea multiplex, Lugd. Ger.
Leucoium flore luteo pleno majus, Eyst.

VII. Leucoium pleno flore minus.
Leucoium sive Keiri duplici flore, Ad. Lob. ico.
Leucoium luteum flore multiplici, Dod.
Viola petræa lutea multiplex, Tab.
Leucoium flore luteo pleno minus, Bry. Eyst.

VIII. Leucoium luteum syl. angustifolium.
Viola lutea sylv. Trag.
Leucoium sylv. minus, Ges. hort.
Leucoium sylv. Clus. pan. & histor. Cam. Taber. Ger.
Leucoium sylv. flore luteo, Bry.

IX. Leucoium palustre flore subcæruleo.
Gladiolus palustris, Clus. cur. post.

VIOLA MATRONALIS SEU HESPERIS.

Viola Matronalis, quod à Matronis in hortis colatur dicta, apud Plinium l. 21. c. 7. Hesperis censetur, cum hæc Viola noctu magis oleat, quod sua Plinius tribuit, addens, inde nomen invenisse.

I. Hesperis hortensis.
Viola alba, persica Hermolai, Trag.
Leucoium & Viola purpurea, Fuch.
Leucoium Diosc. album, purpureum, Fuch. ico.
Viola alba, Tur.
Viola matronalis, Ges. hor. Dod.
Viola purpurea & alba, Lugd.
Viola matronalis sive Damascena, Ad. Lob.
Viola sylv. alba & purpurea, Cæs.
Hesperis 3. Clus. hist. ico. nostra, Cam.
Viola Damascena flore purpureo, Swert.

Variat colore floris, candido, dilutè purpureo, rubro: habetur & tota minor floribus albis & suavissimi odoris: hinc

1. Viola hyemalis flore purpureo, Tab. Ger.
Viola matronalis flore purpureo, Eyst.

2. Viola hyemalis alba, Tab. Ger.
Viola matronalis flore albo, Eyst.

II. Hesperis hort. flore viridi: hæc magnitudine, quoad omnes sui partes, à vulgata differt, flore est viridi & inodoro.

III. Hesperis montana pallida odoratissima.
Hesperis prima & montana, Clus. pan. & hist.
Violæ sylv. species, Cæs.
Hesperis pannonica, Cam.

Variat ex semine nata, nonnulli flores maternum colorem retinent, alij aut dilutius pallescunt, aut magis obsoletum acquirunt, crebris venis ex atro purpurascentibus discurrentibus.

IV. Hesperis sylv. inodora.
Hesperis 2. vel altera pannonica, Clus. pan.
Hesperis tertia, Eid. hist. desc.

V. Hesperis sylv. flore parvo: 1. in Prod.

VI. Hesperis peregrina siliquis articulatis.
Hesperis Syriaca, Cam. Clus. hist.
Leucoium Syriacum, Cam.
Leucoium melancholicum quibusdam.
Hesperis Syriaca Rauwolffij, ab hac non videtur aliter differre, quamquod strigosior sit, quod fortè loci ratione contingit.

VII. Hesperis siliqua corniculata fl. obsoleto.
Leucoium corniculatum saxatile, Col.

VIII. Hesperis villosa flore obsoleto siliqua brevi.

IX. Hesperis sylvestris hirsuta folijs Hieracij: 2. in Prodr.

VIOLA

VIOLA LUNARIA.

Viola ratione florum, Lunaria verò à siliquarum forma dicitur, quæ latæ, planæ & propemodum rotundæ sunt, & Lunam non falcatam, sed prope completam referunt: vel à siliquarum splendore, quæ per siccitatem nitent.

I. Viola Lunaria major siliqua rotunda.
Viola latifolia, Dod. Clus. pan. Lugd.
Bulbosa folliata, Officinarum Bolbanac, Ad.
Lunaria Græca, Lon. Cæs. Lob. Cast. rotunda, (Ges.h.
Lunaria major, Cam.
Bulbonach (à radicibus bulbosis) Gesn. hort.
Viola lunaris 1. Tab. Ger.
Thlaspi montanum, Gesn. hort.
Lunaria Græca annua, Eyst.
Thlaspi alterum Cratevæ quibusdam.

Variat florum colore & odore: colore purpureo, subcæruleo: odore, uni flores odorati, alteri inodori sunt.

II. Viola Lunaria major altera: & Cam.
Viola latifolia altera, Dod. Lugd.
Præcedente minor & flore albo est.

III. Viola Lunaria major siliqua oblonga.
Lunaria Græca siliquis longis, Ges. hor Thal.
Lunaria Græca siliquis oblongioribus, Thal.
Lunaria odorata, alijs Lunaria Græca major, Gesn. hort.
Lunaria Raphanitis, sive Bolbonac, radice rediviva, Lob. ico.
Lunaria Græca altera, Cæs.
Viola latifolia, Clus. hist.
Viola lunaris 2. Tab. longioribus siliquis, Ger.
Lunaria Græca perennis, Eyst.

Flores ex albo subcærulei siliquæ longiores, laminosæ, ita ut aliquando tres membranulæ separatæ suis seminib. annexæ divelli possint.

LYCHNIDES.

Λυχνὶς, id est, Lucernula. Dioscoridi, l. 3. c. 114. & 115. duæ species, altera λυχνὶς στεφανωματικὴ, Lychnis coronaria: altera λυχνὶς ἀγρία. Lychnis sylvestris dicitur. Primam, Lychnidem coronariam à recentioribus nominatam, videtur Theoph. 6. hist. 7. Lychnidem vocasse: & Plinij, l. 21. c. 4. Lychnis & Rosa Græca censetur: cujus Lychnis agria, Antirrhinum est. Recentiores, Lychnidis nomen plurimis imposuere, de quibus ordine.

Lychnis flore coccineo.

I. Lychnis hirsuta flore coccineo major.
Ocymoides peregr. Gesn. hort. vel flos Hierosolymitanus, alijs Creticus: vel Croceus, Eid. ap.
Flos Constantinopolitanus, Dod. Lugd. miniatus, Eyst.
Lychnis Chalcedonica sive Constantinopolitana miniata, Ad. Lob.
Lychnis fortè aliquorum coccineo colore splendens, Cæs.
an Flos Scarlati, Lon.
Lychnis Chalcedonica, Tab. Ger.
Lychnis Constantinopolitana, Cast. ap. Cam.
Lychnis byzantina minuto flore, Clus. hist.

Colore variat, communiter coccineo colore splendet: vel croceo est floris Calendulæ colore, vel lilij purpurei, subinde candidi: etiam incarnatus: hinc
Flos Constantinopolitanus albus, &
Flos Constantinopolitanus incarnatus, Eyst.
Aliquando variegato: rarius flore pleno. Alia est flore ex puniceo purpurascente, folijs lævibus ac mollibus: est & miniato, quæ
Lychn. Chalcedonica colore orengiaca, Swert.
Flos Constantinopolitanus miniatus, Eyst.

Hæc quibusdam veterum est λυχνὶς: alijs φλὸξ Theoph. 6. hist. 6. Alijs πόθος apud Theoph. 6. hist. ult. cujus duo genera: unum cui flos hyacintho similis: alterum decolor, album. Idem & Plin. lib. 21. cap. 6. habet: sunt etiam qui Rosam Græcam Plinij velint.

II. Lychnis flore coccineo minor.
Ocymoidis peregrini species minor, Gesn. hor.
Flos Constantinopolitanus minor, Dod.
Flos coccineus, Lugd.

Lychnis coronaria.

I. Lychnis coronaria Diosc. sativa.
Rosa mariana sativa, Trag.
Lychnis, Matth. Lac. Cam.
Verbascum montanum, Cord. in Diosc.
Lychnis sativa, vel coronaria, Dod. gal. Ges. h.
Lychn. coronaria, Lon. Ad. Lob. Dod. Cæs. Lug.
Flamma vel Flammula Jovis, Gesn. hort.
Jovis flos Theoph. Eidem.

Flos colore variat: est rubro veluti flammeo fulgens, est dilutè rubente: habetur & albo: Item floribus albis, lineis vel punctis rubris variegatis: & incarnatis punctatis: hinc
1. Lychnis candida, Lob. ico.
Lychnis coronaria alba, Tab. Ger.

Lychnis coronaria fl. albo simplici, Eyst.

2. Lychnis coronaria rubra, Tab. Ger.

Lychnis coronaria flore rubro simplici, Eyst.

Lychnis rubra, Lob. ico.

3. Lychnis coronaria flore incarnato punctato, Eyst.

4. Lychnis coronaria flore incarnato non punctato, Eyst.

II. Lychnis coronaria sativa multiplex.

Lychn. altera rubra, Lob. ico. flore pleno, Cam.

Lychnis coronaria floris foliolis multiplicatis, Dod.

Lychnis flore rubro pleno, Bry.

Lychnis, Svvert.

Lychnis coronaria flore rubro pleno, Eyst.

Solum eam quæ flore rubro est multiplicem notavimus.

III. Lychnis coronaria sylvestris.

Lychnis sylvestris, Matth.

Lychnis coronaria ruri nata, Ad.

Lychnis sylv. urbanæ similis, Cast.

Jovis florem sylv. reperiri ait Matth. Ges. hort.

Hanc in Rhætiæ alpibus, flore hortensi odoratiore inveniri, Gesn. hort. meminit.

IV. Lychnis sylvestris alba simplex.

Rosæ marianæ similis tertia, Trag.

Ocymastrum seu ocymoides, Matth. Lac. Tab. Cast.

Ocimoides, Gesn. hort.

Ocimoides majus, Cæs. Lugd.

Lychnis sylv. alba, Dod. gal. Cam.

Lychnis sylv. altera, Ad.

Struthio similis Walckenkraut/ Lon.

Basilicum sylvestre, Cast. ep.

V. Lychnis alba multiplex.

Lychnis sylv. multiflora, Ad.

Lychnis multiflora Anglica, Penæ, Lugd.

Lychnis alba sylv. Lob. ico.

Ocymastrum multiflorum. Ger. Tab.

Lychnis flore albo, Bry & Svvert.

Lychnis sylv. flore pleno albo, Eyst.

VI. Lychnis prolifera flore viridi.

Lychnis agrestis abortiva, multiplici viridi flore, Lob. ico.

Ocymastrum fl. pleno viridi, Cam. ep. Matth.

VII. Lychnis syl. sive aquatica purp simplex.

Rosæ marianæ similis quarta, Trag.

Ocimoides purpureum, Ges. hor. rubrum, Thal.

Ocymastrum rubrum, Tab.

Lychnis syl. purpurea, Dod. Lugd. rubra, Cam.

Lychnis sylv. rubello flore, Ad. Lob.

Melandryum Plinij genuinum, Clus. hist.

Lychnis sylvestris, Eyst.

Mas in hoc genere, cui apices è medio flore prominent: fœmina cui nulli, idque in utroque colore: nam & mas albus purpureusque reperitur, & fœmina similiter, Gesn. hort.

VIII. Lychnis purpurea multiplex.

Lychnis sylv. in hortis plantata flore pleno, Dod. & Gesn. in Ocimoide.

Lychnis agrestis multiflora, Ad. Lob. ico.

Ocymoides flore pleno, Cam. ep. Matth. & hort.

Lychnis flore rubro pleno, Svvert.

Lychnis sylv. flore pleno rubro, Eyst.

Lychnis segetum.

I. Lychnis segetum major.

Nigella, Brunf. vulgaris, Lac.

Githago Rosæ marianæ 6. genus, Trag.

Lolium, Fuch.

Lolium quibusdam flore parvæ rosæ, Cord. in Diosc.

Anthemon, Dod. gal.

Pseudomelanthium, Matth. Lac. Lon. Ad. Lob. Cast. Lugd. Thal. Ger.

Nigellastrum, Dod.

Lychnis alia inter triticum, Cæs.

Lychnis arvensis, Tab.

Flore est communiter rubescente, rarissimè albo: hinc

Pseudomelanthium flore rubescente, &

Pseudomelanthium flore albo, Eyst.

Nec Lolium, nec Melanthium est: quibusdam ἀνθεμον φυλλῶδες Theoph. 7. hist. 9.

II. Lychnis segetum minor.

Alsine corniculata, Clus. hisp. & hist. Lob. Cast. Lugd. Tab. Ger.

III. Lychnis segetum rubra folijs perfoliatæ.

Polygonaton sive Lydweich/ Trag. ico.

Thamecnemon, Cord. hist.

Vaccaria, Dod. Gesn. hort. Ger.

Lychnis quibusdam, nonnullis perfoliata rubra, Gesn. hort.

Glastum, Ang.

Glasto similis inter segetes, Cæs.

Isatis sylv. Vaccaria dicta, Ad. Lob. Lugd.

Vaccaria rubra major & minor, Lugd.

Myagrum, Vaccaria quorundam, Tab.

Condurdum Plinij quibusdam, l. 26. c. 5.

Variat magnitudine: folijs item latioribus & angustioribus: floris colore rubro, pallido: hinc tres figuræ apud Lugdunenses.

Lychnis

Lychnis sylvestris.

I. Lychnis sylv. quæ Been album vulgo.
Lupinus & Smilax hortensis, Brunf. ico.
Polygonaton & Rosa mariana 5. Trag.
Polemonium, Dod. gal. Lac. Cast. Lugd. Thal.
Polemonia, Cæs.
Polemonium pratense nostrum, Gesn. hort.
Been album, Gesn. hort. Dod. Ger.
Lychnis sylv. Lon. Eyst. ico.
Papaver spumeum (propter asperginem sputo similem) Ad. Lob. (cui & Ocymastrum alterum,) Cam.
Herba articularis, Tab.
Melandrium Plinij quorundam, Clus. hist.
Duum generum: 1. in pratis albicante flore: 2. in montibus, flore ex viridi purpurascente. Est etiam alia folijs latioribus, alia angustioribus & acutioribus.
II. Lychnis syl. latif. caliculis turgidis striatis.
Lychnis sylv. 3. Clus. pan. at 2. in hist.
Lychnis syl. 3. cauliculis striatis, Lob. Lug. Tab.
Lychnis cauliculis striatis, Ger.
III. Lychnis sylv. angustifol. cauliculis turgidis striatis.
Lychnis sylv. altera incana cauliculis striatis, Lob. Lugd.
IV. Lychnis flore obsoleto autumnalis caliculis turgidis.
V. Lychnis frutescens myrtifolia, Been albo similis.
Ocimoides fruticosum, Cam.
Lychnis sylv. semper virens, sive Ocymoides arboreum semper virens, Clus. hist.
VI Lychnis noctiflora.
Ocimoides noctiflorum, Cam. quod noctu tantum florem odorum explicet per æstatem: autumno verò inodorum.
Ocimastrum noctiflorum, flore albo, Eyst.
VII. Lychnis syl. pluribus folijs simul iunctis.
Lychnis sylv. prima, Clus. hisp. Lobel. Lugd. Tab. Ger.
Lychnis sylv. octava, Clus. hist.
VIII. Lychnis maritima repens.
Lychn. marina Anglica, Ad. Lob Lug. Tab. Ger.

Lychnis viscosa.

I. Lychnis montana viscosa alba latifolia.
Floris cuculi syl. genus, Trag.
Hoher-steinbrech/ id est, Saxifraga elatior, Lon.
Polemonium petræum, Gesn.
Lychnis sylv. 2. vel albo flore. 1. Clus. pan. at sylv. 9. in hist.
Lychnis syl. Tab. flore albo, Eyst.
Ocymoides minus sive album, Lugd.
ἰξόκαυλον album, Thal.
Odontis quorundam flore candido, Cam.
II. Lychnis viscosa alba angustifolia major.
Caryophyllus minimus humilis alter exoticus, flore candido amœno, Lob. ico.
Lychnis sylv. 3. vel albo flore 2. Clus. pan. at sylv. 10. in hist.
III Lychnis viscosa alba angustifolia minor.
Lychnidis sylv. tertiæ secunda species, Clus. pan. vel 10. alba species, Eid. hist.
IV. Lychnis syl. viscosa rubra angustifolia.
Lychnis sylv. 1. vel flore rubro, Clus. pan. sylv. 4. Eid. hist.
Lychnis sylv. purpurea, Tab.
ἰξόκαυλον Hesperis quorundam, Thal.
Lychnis viscosa sylv. flore incarnato, Eyst.
V. Lychnis sylv. viscosa rubra altera.
Muscipula, Adv. Lobel. cui & Silene Theoph. Aldroandro.
Lychnis sylv. 4. Clus. hisp. Lugd. Tab.
Lychnis sylv. 3. Clus. hist.
Viscaria, Cast.
Viscago major, Cam.
Lychnis sylv. incana, Ger. ico.
VI. Lychnis viscosa purpurea latifolia lævis. an Flos Constantinopolitan⁹ alter minor, Ges.
Armerius flos 3. Dod. 8. at in folio 4.
Lychnis sylv. 2. Clus hisp. Lugd.
Lychnis sylv. 1. Clus. hist.
Muscipula, sive Armoraria altera, Lob. Lugd.
Alsine purpurea, Lugd.
Lychnidis fortè antiquorum 3. genus, Cæs.
Muscipula, Cam.
Viscaria sativa, Tab.
Alijs Been rubrum: alijs Centaurium minus purpureum viscosum: rectè ad Lychnidem refertur, cum Diosc. lib. 3. cap. 9. Centaurium dicat flore Lychnidis.
Variat floris colore, communiter est purpureo, rarius albo reperitur: hinc
Muscipula flore rubro, &
Muscipula flore albo, Eyst.
VII. Lychnis viscosa folijs brevi lanugine aspersis.
Lychnis syl. 1. ex semine nata, Clus. hist.
VIII. Lychnis viscosa floribus foris purpurascentibus, intus albis.

Lychnis sylv. 2. ex semine nata, Clus. hist.

IX. Lychn. viscosa fol. lanuginosis, fl. carneis.
Lychnis sylv. 3. ex semine nata, Clus. hist.

X. Lychnis viscosa flore muscoso.
Muscipula sive Viscaria altera flore muscoso, (Ad.
Muscipula altera flore muscoso, Lob. Lugd.
Muscipula sive Armoria altera, Lob. ico.
Sesamoides magnum Salmanticum, Clus. hisp. & hist. Tab. Cam. Ger.
Κραυγόφιλον, Thal.
Viscago, Cæs. major, Cam.
Otites, Lychnidis sylv. genus, Tab.

Eodem semine duæ nascuntur: 1. flore majusculo, quæ sterilis: 2. seminifera, minore flore.

XI. Lychinidi præcedenti affinis folijs lini.
Sesamoides Salmanticum parvum, Eyst.
an Sesamoidis Salmantici secundum genus, quod Behen floris parvi appellatione accepit, Clus. hist.

XII. Lychnis plumaria Tab. quid? an Muscipula flore muscoso.

XIII. Lychnis auriculæ Ursi facie: 1. in Prod.
Lychnis sylv. latifolia, Clus. hist.

Lychnis hirsuta.

I. Lychnis sylv. campanulæ flore.
Lychnis sylv. species Myconi, Lugd.

II. Lychnis sylv. lanuginosa major.
Lychnis sylv. 5. Clus. hisp. & hist. Lugd. Tab.
Lychnis sylv. hirta, Lob. Ger.

III. Lychnis hirta angustifolia Cretica.
Lychnis sylv. 7. Clus. hist.
Ocimoides minus flore rubro Candiæ à Casabona.

IV. Lychnis sylv. lanuginosa minor.
Lychnis sylv. 6. Clus. hisp. & hist. Lugd.
Lychnis sylv. hirta minima, Lob. Ger.
Lychnis sylv. minima, Tab.

V. Lychnis sylv. minima exiguo flore: pro 2. in Prod. describitur.

VI. Lychnis incana repens.
Ocymoides Lychnitis, Col.

Lychnis alpina.

I. Lychn. vel Ocimoides repens montanum.
Cneoron, Matth. cui & Cneoron album.
Cneoron aliud Theoph. Matth. Lugd.
Myuros Aëtij, Ang.
Ocimoides alpinum, Gesn. hort.
Ocimoides repens, Cam. polygoni folio, Adv. Lob. Lugd.
Ocymoides alterum genus parvum, Cæs.
Saponaria minor, Dalech. Lugd.

II. & III. Ocimoidis angustifolij flore rubello: & alterius flore suaverubente, ex monte Arba meminit Cam. sed quid?

IV. Lychn. alpina pumila folio gramineo, sive Muscus alpinus Lychnidis flore.
Muscus floridus, Gesn. epist. & Fracto.
Caryophyllus pumilio alpinus, vel 7. Clus. pan. at in hist. sylv. 9.
Ocimoides muscosus, Ponæ.

Flos colore variat, est carnei sive rubri dilutioris: reperitur & totus niveus.

SAPONARIA.

Saponaria dicta, quod Saponis vicem præbeat ad pannos purgandos: Quibusdam Struthium Diosc. l. 2. c. 193. qui vulgo notum scribit, quo fullones purgandis lanis utantur. Plin. l. 19. c. 3. Radicula lavandis lanis succum habet, mirum quantum conferens candore mollitieq́; : addit Struthion Græcos vocare, florere æstate, gratam aspectu: verum sine odore, spinosam, & caule lanuginoso: semen ei nullum esse (cui Columellæ versus repugnat: à Syrioq́; venit quæ semine radix) radicem magnam, quæ concidatur ad dictum usum. Et l. 24. c. 11. tingentibus & Radicula ramos præparat, quam Struthium vocari diximus à Græcis. Hæc Saponariæ quartæ convenirent, nisi spinosam diceret. Nonnullis Urceolaris Plinij, l. 22. c. 16. Sunt qui Alisma Diosc. l. 3. c. 169. censeant, cum multas Alismatis notas habeat.

I. Saponaria major lævis.
Saponaria, Trag. Lac. Gesn. hort. Dod. Ad. Lob. Cæs. Tab. Cam. Ger. Eyst.
Viola agrestis, Trag.
Struthium, Fuch. Lon. Thal. Lug. sativũ, Fuch. (ico.
Saponaria major, Lugd.

Floris color communiter dilute purpureus, aliquando ex roseo rubet: nonnunquam candidus est: interdum pro floribus sunt copiosiores ramuli foliacei, paucis floribus intermixtis.

II. Saponaria concava Anglica: in Prod. descripta.
Gentiana concava, Ger.

III. Saponaria frutescens oleæ folio.
Saponaria altera fruticosior ex Sicilia, Cæs.
an Saponaria Apula, Claudino.

IV. Saponaria Lychnidis folio flosculis albis, an Condisi Arabum.
Struthion Diosc. sive Radicula & Lanaria vulgo Neapoli, quia succo foliorũ & radicũ ad lanas purgandas utuntur, Imperato, qui ad nos misit.

SECTIO

SECTIO SECUNDA.

DE CARYOPHYLLEIS FLORIBUS SIVE ARMERIIS.

CAryophylleum florem ab odore Caryophyllorum, recentiores nominarunt: Hunc alij Cantabricam Plinij l.25.c.8. quæ in Hispania à Cantabris Divi Augusti tempore reperta fuit, esse volunt. Alijs est Vetonica sive Betonica altera, inter notha Dioscoridis: nec fortè ineptè. Alijs herba tunica; quibusdam Iphium Theoph. 6.hist.2. & 7. ejusd.12. sed malè. Quidam inter Saxifragias numerant, præsertim sylvestre genus, quam Gal. 5. tuend. sanit. Sarxiphagon appellasse videtur: nam & sylvestris nostra calculum frangit & educit, quod Galenus de Cestri seu Betonica in Gallia proveniente, testatur, Hermolao notante. Fortè & Theoph. 6. hist. 1. & 6. per Jovis florem, inter coronarios frutices minutis folijs conditum, cujus flos sine odore tantum in coronarum usu, sylvestrem Caryophyllæam intellexit. Armerij flores dicuntur, à Gallico nomine Armoires & Armoiries.

Genera summa duo sunt: Altilis & Sylvestris. Altilis species multæ, magnitudine, colore & foliorum numero differentes: flores namq; sunt vel minores vel medij, vel majores, vel maximi: vel multiplici, vel simplici florum textura, majoribus vel minoribus foliolis constantes. Sunt colore nivei, dilutâ purpurâ candicantes, croceo rutilantes, miniati: aut versicolores, ut candidi & crocei, candidi & rubei, candidi rubris punctulis aspersi: rubentes, aut violaceo admixto purpurei, aut rubei lacteis notis aspersis, sicq; guttati, aut rosæ sylvestr. colore. Sic ex uno caule duo florum genera, partim candidi, rubrisq; maculis aspersi, partim crocei: sæpè etiam uno pediculo, flores diversi colores videas: aliquando unus ex alio medius excrescere conspicitur: aliquando in una planta flores trium colorum: in summa mangonio & arte in his floribus magna varietas fit. Sylvestrium quoq; magna diversitas existit, & in magnitudine, & coloris, & floris, & calycis figura, pleriq; tamen simplici flore sunt.

Caryophyllus pleno flore.

I. Caryophyllus maximus ruber.
Caryophyll. maximus plenus flore rubro, Eyst.

II. Caryophyllus maximus variegatus.
Caryophyllus major rub. & albicans flore pleno, Lob.ico.
Caryophyllus multiplex maximus, Tab.Ger.
Caryophylli, Cast. ap.
Caryoph. multiplex max. variegatus, Eyst.

In hoc varietates:

1. Caryophyll. maxim. & plenissimus, colore mixto carneo, quibusdam cornicul. lacteis, Bry.

2. Caryophyllus maxim. & plenissim. colore vario in diversis folijs, Scarlatino, dilutius rubente, albo, Bry.

3. Caryoph. max. & pleniss. colore rubro saturatiore, staminulis tribus niveis in medio, Bry.

III. Caryophyllus altilis major.
Garyophyllæa, Trag.
Betonica altilis, Fuch. Ges.col. coronaria, Lac.
Vetonica altilis, Dod.gal coronaria, Ges.hor.
Viola flammea Scaligero, Ges.hor.
Cantabrica, Tur.
Caryophyllus domesticus, Matth. Cam. Cast.
Flos garyophyllorum, Lon.
Caryophylli nostrates, an Cantabrica Plin. Ad.
Caryophyll. Lob. multiplex, Lob.ico. Tab.Ger.
Caryophyllus altilis, Lugd.
Flos Gariofilus, alijs Viola Damascena, Cæs.
Caryophyllus flore majore. Eyst.
Caryophylli flores etiam in Senarum regione, sed non ita odore grati, Garz.
Herba tunica quibusdam.

Varietas multiplex.

1. Caryophyllus multiplex flore albo, etiam rubro & carneo, Eyst. & apud Swert.
Caryophyllus totus albus.
Caryophyllus rubeus & sanguineus.
Caryophyllus incarnatus.

2. Caryophyllus pleno flore coloris albi, mista & sparsa rubedine, Bry.
Caryoph. albus lineis & notulis rubris distinctus, Swert.

3. Caryoph. alb. flammulis ruberrimis, Swe.

4. Caryophyll. albus lineis rubris subtilissimè distinctus, Swerr.

5. Caryoph. multiplex flore ex purpura rubescente, Eyst.

9. Caryophyll. flore majore partim carneus partim albus, rubris strijs ac punctulis variegatus, Eyster.

7. Caryoph. multiplex singulis florum folijs è rubro & albo colore dimidiatim divisis & punctatis, Eyst. qui

Caryo-

Caryoph. hortorum multiplex major, Lob. ico.

8. Caryoph. plenus colore umbilicotenus rubeſcens inſtar florum Perſici mali, folijs latioribus, Eyſt.

9. Caryoph. plenus purpuraſcens, punctatis folijs, Eyſt.

10. Caryoph. purpureus punctulis intensè purpurei coloris, Svver.

10. Caryophyllus ſubviridi flore, Svver.

IV. Caryophyllus altilis medius.

1. Caryoph. albus lineis cremeſini coloris, & Caryophyl. minor albus lineis purpuroviolaceis diſtinctus, Svver.

2. Caryoph. miniatus medio albeſcens, Eyſt.

3. Caryoph. pleno flore colore violaceo, Bry.

V. Caryoph. pleno flore mali arantij colore. Caryoph. pleno fl. Sileſiacus miniatus, Cl. hiſt. Caryoph. plenus miniato colore, Eyſt.

Varietas.

1. Caryophyllus dimidia parte arantij colore, altera candida & permiſta, Bry.

2. Ex ſemine libenter provenit, ſed alij flores nativum eumque ſaturatiorem aut dilutiorem retinent: alij albi, alij rubri fiunt: nonnulli ſimplici quoq; foliorum ſerie conſtant, Cl. hiſt.

VI. Caryophyllus pleno flore minor.
Caryoph. hortorum multiplex minor, Lob. ico.
Caryophyl. pleno flore ſpecies exigua, coloris carnei, Bry.

VII. Caryophyllus ſupinus flore pleno rubro argenteis micis aſperſis.
Caryophyllus 7. pleno flore, Cluſ. hiſt.
Caryophyllus flore minore pleno rubeſcens punctus, Eyſt.

VIII. Caryophyllus multiplex laciniatus.
Caryophyllus purpureus flore multiplici profundè laciniato, Lob. ico.

Varietas.

1. Caryophyl. multiplici laciniat. flore incarnato, Eyſtet.

2. Caryoph. purpureo flore multiplici profundè laciniato, Eyſt.

3. Caryoph. purpureo flore multiplici laciniato, Eyſter.
Caryoph. purpur. flore multiplici, Bry & Svver.

Caryophyllus hortenſis ſimplex.

I. Caryophyllus hortenſis ſimplex flore majore.
Caryoph. ſylv. major vulgatior, Lob. ico.
Caryophyllæi flos ſimplex, Dod.
Caryophyllus ſimplici flore, Svvert.

Varietas magna in colore: eſt enim ſimplex miniatus, eſt pallidè purpuraſcens, vel incarnatus: eſt verſicolor, ob guttarum & rubrarum macularum aſperginem: eſt variegatus, cujus folia albeſcentia ſtigmatibus rubris aſperſa ſunt: duo poſteriores in Eyſt. proponuntur, nomine Caryophylli ſimplicis hortenſis verſicoloris, & Caryophylli majoris ſylv. variegati.

II. Caryophyl. arboreſcens Cret. 1. in Prod. deſcriptus.

III. Caryophyllus ſimp. fl. minore pallidè rubente.
Caryophyllus ſylv. 3. flore pallido ſuaverubente, Lob. ico.
Caryophyllus hortulanus, Tab.
Caryoph. ſyl. ſimplex ſuaverubens, Ger.

IV. Caryoph. ſimp. minor flore punctato.
Caryoph. alter minimus, flore ſimplici micis aureis aſperſo, Lob. ico.

Habetur & repens flore parvo punctato.

V. Caryoph. ſimplex ſupinus latifolius.
Caryophyll. minimus pulchellus ſupinus, maculis aureis argenteiſve aſperſus, Lob. ico.
Caryophyllus ſylv. 7. Cluſ. hiſt.

VI. Caryoph. ſimp. ſupinus anguſtifolius.
Caryophyllus virgineus, Tab. Ger.

Caryophyllus barbatus & prolifer.

I. Caryophyllus barbatus flore multiplici.
Armeria alba & rubra multiplex, Lob. ico. Bry. Svvert.
Armerius pleno flore, Cluſ. pan. & hiſt.
Caryophyllus Carthuſianorum 3. Tab.
Armeria rubra latifolia, Ger.
Armerius pleno rubro flore, Eyſt.

Duplex eſt: vulgatior rubro flore, rarior albo: Hujus præter rubrum & album adhuc differentia apud Svvertium, quæ Armeria alba multiflora.

II. Caryophyllus barbatus flore roſeo.
Armeria multis & ſeparatim poſitis floribus duplicibus & magnis, coloreque ruberrimis, Svvert.

III. Caryophyl. barbatus hortenſis latifolius.
Lychnis monachorum, Geſ. hort.
Armeria altera, multis in latum orbiculum congeſtis floribus, Lob. ico.
Viola barbata latifolia, Lugd.
Caryophyllus Carthuſianorum 1. Tab.
Armeria ſuaverubens, Ger.

an

an Lychnis fortè antiquorum altera, Cæſ.
Flos Scarleti, Lon. Geſ. ap.

Flore eſt communiter rubro, habetur albo maculis lactei coloris notato: eſt & diverſicolor, ex albo rubro & medio: hinc

1. Armeria ſimplex flore rubro, Bry, & Svver.
Flos armerius ruber, Eyſt.

2. Armeria flore albo, Bry, Svver.
Flos armerius albus, Eyſt.

3. Flos armerius variegatus, Eyſt.

IV. Caryoph. barbatus horten ſ. anguſtifolius.
Armeria altera ſuaverubente flore, Lob. ico.
Armerius flos alter, Dod.
Armerius ſimplici flore pannonicus, Cluſ. hiſt.
Caryophyllus Carthuſianorum 2. Tab.
Armeria rubra, Ger.

Hujus differentiæ quinq;: 1. eleganti eſt flore, eoq; aut planè rubro, aut lactei candoris maculis aſperſo, aut niveo, oris carnei coloris: 2. omninò niveo: 3. flores pauciores dilutius rubentes & carnei coloris: 4. flos purpuraſcens, oris albis: 5. flores die primo & ſecundo quo aperti ſunt, lactei prorſus candoris, ſequentibus paulatim albedine evaneſcente, tandem omninò purpuraſcunt, ſic ut in eadem umbella flores lacteos, alios exalbidos, & media ex parte purpuraſcentes, alios omnino purpureos conſpicere liceat.

V. Caryophyllus barbatus ſylveſtris.
Armeria ſylv. altera, Lob. ico.
Viola barbata anguſtifolia, Lugd.
Caryophyllæa ſylv. prima, Thal.
Flos Gariofilus ſyl. minimi floris ſaturatæ purpuræ, Cæſ.

VI. Caryophyllus ſylv. prolifer, & Eyſt.
Caryophyllæa ſylv. quarta, Thal.
Armeria prolifera, Lob. ico.
Armerius flos proliferus, Cam.
Caryophyllus ſylv. minimus, Tab.
Viſcaria, Ger. ico.

Huic ex capitulo, ſæpè ſeptem, octo, aliquando novem flores prorumpunt.

VII. Caryophyllo prolifero affinis, unico ex quolibet capitulo flore.
Caryophyllææ ſyl. quartæ, alia ſpecies, Thal.

Caryophyllus ſylveſtris.

I. Caryophyllus ſylv. vulgaris latifolius.
Dondernaegelin, Brunſ.
Caryophyllæa ſylv. Trag.
Caryophyllæa ſylv. Matth. Lugd. Caſt.
Betonica ſylv. prima, Fuch.
Vetonica, Dod. gal.
Cantabrica ſylv. Tur.
Tunica ſylv. Lon.
Caryophyllæa ſylv. 3. Thal.
Armerius flos primus, Dod. Lugd.
Armeria ſive Caryophyllus minor ſylv. minùs odorus folijs latioribus, Ad. Lob.
Flos gariofilus ſylv. Cæſ.
Caryophyllus montanus primus, Tab.
Armeria alba, Ger. ico.
Caryoph. minor ſylv. flore ſimplici, Eyſt.

Flore eſt odoro & inodoro purpureo: ſimplici & pleno: hinc

Caryophyllus minor ſylv. flore pleno, Eyſt.
Caryophyllus montanus multiflorus, Tab.
Caryophyllus montanus purpureus, Ger.

II. Caryophyllus ſyl. vulgaris anguſtifolius.
Caryophyllus montanus albus, Tab. Ger.

III. Caryophyll. ſylv. biflorus: 3. in Prod.

IV. Caryoph. pumilus latifolius: 4. in Prod.

V. Caryoph. ſyl. flore magno inodoro hirſuto.
Caryophyllus ſylv. 2 Cluſ. pan. & hiſt.

VI. Caryophyllus ſylv. humilis flore unico.
Armerius flos tertius, Dod.
Caryophyllus repens humilis minimus vulgatiſsimus rubellus, Lob. ico.
Caryophylli ſylv. Caſt. ico.
Caryophyllus ſylv. 1. Cluſ. pan. & hiſt.

Singuli cauliculi unicum florem, diluta purpura rubentem odorum ſuſtinent.

VII. Caryophyll. albus parvus repens, Cam.
Oſteocallon Abſyrti Italis, Eidem.

VIII. Caryoph. cæruleus Monſpelienſium.
Aphyllanthes Monſpelienſium, Ad. Lob. ico.
Caryophyllus cæruleus. Tab. Ger.

Rarius flore niveo reperitur.

IX. Caryophyll. ſylv. repens multiflorus: 2. in Prodr.

X. Caryophyllus ſylv. Carinthiacus ruber.
Caryoph. ſyl. 4. vel Tauricus, Cluſ. pan. & hiſt.

XI. Caryoph. alpinus calyce oblongo hirſuto.
Caryophyllæus pumilio Tauricus, ſive 8. Cluſ. pan. ſylv. 7. Eid. hiſt.
Caryophyllus montanus tertius, Tab.
Caryophyll. mont. Cluſii, Ger.

Caryophyllus ſimplex laciniatus.

I. Caryophyllus flore tenuiſsimè diſſecto.
Superba, Trag. Lon. Thal. Cam.
Dioſanthos Theophraſti, Ang.

Vetonica altilis minor, Dod.gal.
Vetonica ſylv. tertia, Geſ.hort.
Betonica ſylv. altera, Fuch.
Caryophyllatæ genus, Geſ.col.
Caryophyllæus minor, Dod.
Superba recentiorum, Ad.
Superba alba media corolla purpuro violacea, Bry: obſoleta cincta, Lob. ico.
Armeria, Vetonica coronaria, Lugd.
Caryophylli ſylv. 5. ſpecies 3. Cluſ.pan.& hiſt.
Caryophyllus plumarius albus, Tab. Ger.
Caryophyllus ſylv. flore albo picto, Eyſt.
Superba alba, corollâ purpureo rubrâ, Svver.

Flos nunc alb. nunc dilutius rubens & carne⁹.

II. Caryoph. ſyl. flore laciniato albo inodoro.
Superba major flore albo, Lob.ico. Svvert.
Caryophyllus ſylv. plumarius albus, Tab. Ger.

III. Caryop. ſyl. alter fl. laciniato odoratiſſimo.
Armerius flos quartus, Dod.
Caryophyllus minor alter, Eid.
Caryophyllus ſextus, Cluſ.pan.& hiſt.
Superba Auſtriaca, Lob. ico.
Carioph. ſylv. flore laciniato carneo, Eyſt.
Caryoph. ſpecies altera flore carneo, Bry.
Carioph. ſylv. flore purpuraſcente, & alter flore incarnato, Eyſt.

Flos aut candidus, aut purpuraſcens, ſuavis odoris.

IV. Caryoph. ſyl. tertius flore laciniato, ſtaminuls corniculatis odoratis.
Caryophyllus 5. vel ſylv. 1. albo flore, Cluſ.pan. ſylv. 5. Eid.hiſt. (odoro.

V. Caryoph. ſyl. fl. laciniato, ſine corniculis,
Caryophyllæus ſyl. 3. fl. rubro, Cluſ.pan.& hiſt.
Caryop. ſyl. fl. ſimplici, laciniato rubro, Lob.ic.

VI Caryop. ſyl. floribus lanuginoſis hirſutis.
Superba altera & ſuavérubens, Lob. ico.
Caryophyllei ſyl. 5. ſpecies alt. Cluſ.pan.& hiſt.
Caryoph. plumarius purpuro cærul. Tab. Ger.
Caryophyllus ſylv. flore albo, Eyſt.

Flos candidus eſt: alterius flores purpuraſcente lanugine hirſuti.

VII. Cariophyllus pratenſis flore laciniato ſimplici, ſive Flos cuculi.
Flos cuculi prat. Trag. Flos cuculi, Lon. Geſ.col.
Vetonica ſylv. Dod.gal. (Tab.
Odontitis Plinij, Geſ.hor. quorundam, Cam.
Odontitis ſimplici flore, Cluſ.hiſt.
Armerius ſylv. Dod.
Armeria prat. ſylv. Lob. 2. ſylv. Lugd.
Armoraria ſylv. pratenſis, Ad.
Cariophyllus pratenſis, Tab.
Armeria pratenſis mas & fœmina, Ger.
Γερόπωγων altera, Thal.

Flore eſt rubello, rarius albo.

VIII. Caryophyllus pratenſis flore pleno.
Odontitis flore pleno, Cam. Cluſ.hiſt.
an Caryophyllus mont. multiflorus, Tab.
Odontitis Plinij, Eyſt.

Caryophyllus holoſtius arvenſis.

I. Caryophyllus arvenſis hirſutus fl. majore.
Caryophyllus holoſtius, Lob.ico. Ger.
Holoſtium caryophyllæum, Tab.

II. Caryophyllus holoſtius tomentoſus latifolius: qui 9. in Prodr.

III Caryophyllus holoſtius tomentoſus anguſtifol. hic 10. in Prod.

IV. Caryop. arvenſis umbellatus folio glabro.
Holoſtæum caryophyllæum arvenſe, Tab.
Caryophyllus holoſtius arvenſis, Ger.
Alſine verna Dalechampij, Lugd.

Caulis aliquando ruber, aliquando viret, ramulis aliquot erectis, aliquot verò cum floribus reflexis: communiter flos albus, aliquando ſubpurpuraſcens.

V. Caryophyll. arvenſis glaber flore majore.
Euphraſia gramen, Trag.
Cratæogonum fortè, Dod.gal.
Gramen, Fuch. Lac. leucanthemon, Dod. Thal. Lugd. Ger.
Gramen alterum, Matth.
Holoſteum Dioſ. fl. albis vel ὁλόστιον Æginet. Ad.
Holoſtium Ruellij, Lob.
Euphraſia major, Lon.
Gramen floridum, Cam. in Matth. majus, Tab.

VI. Caryophyllus arvenſis glaber fl. minore.
Holoſtij Ruellij diverſitas, Lob.ico.
Gramen floridum minus, Thal. Tab.
Gramen leucanthemum alterum, Ger.
Quandoq; è medio florũ ſtaminula rubra exeũt.

VII. Caryophyllus arvenſis glaber minimus: hic 11. eſt in Prodr.

Caryophyllus holoſtius alpinus.

I. Caryoph. holoſt. alpinus latifol. 5. in Prod.

II. Caryophyll. holoſtius alpinus anguſtifolius purpuraſcens: 6. in Prodr.

III. Caryoph. holoſt. alpinus gramineus: 7. in Prodromo.

IV. Caryophyllus holoſtius montanus anguſtifolius alter: 8. in Prodr.

Caryo-

Caryophyllus montanus.

I. Caryophyll.mont.major flore globoso.
Gramen polyanthemum majus, Dod.
Gramen marinum majus, Clus.pan.Tab.
Caryophyllo marino similis, Ad.
Caryophyllus mont. Lob. mediterraneus, Ger.
Statice, à sistendo sanguine, Lugd. Cam.cui videtur Britannica, Ang.
Armerius mont. tenuifol.major, Clus.hist.

II. Caryophyllus montanus minor.
Pseudomoly, Dod. gal.Gesn.hort.Lugd.
Gramen polyanthemon minus, Dod.
Gramen marinum minus, Clus.pan.Tab.
Caryophyllus marinus minimus, Ad.Lob.Ger.
Armerius mont. tenuifol. minor, Clus.hist.

Hic caule est aliquando prolifero.

Caryophyllus saxatilis.

I. Caryophyllus saxatilis folijs gramineis, umbellatis corymbis.
Symphytum petræum, sive Gypsophyton majus, Thalio.

II. Caryoph.saxatilis folijs gramineis minor.
Symphytum petræum sive Gypsophyton minus, Thalio.

III. Caryophyllus saxatilis siliquosus: qui Caryophyllus 14. in Prod.
Gypsophyti siliquosi nomine à D. Fürero accepimus.

IV. Caryopyhllus saxifragus.
Saxifraga magna, Matth. Lob. Lugd.Cam.
Saxifraga 5. Cast.
an Saxifraga Bavarica, Cam. Ponæ.

V. Caryophyllus saxifragus strigosior, vel Caryophyll. sylv. flore minimo.
Saxifragia sive Saxifraga antiquorum, Ad Lob.ico.

VI. Caryophyllus saxatilis Ericæfolius umbellatis corymbis: 12. in Prod.

VII. Caryophyllus saxatilis Ericæfolius ramosus repens: 13. in Prod.

VIII. Caryophyllus saxatilis floribus rubris: 13. altera species in Prod.

IX. Caroophyllus minimus muralis.
Tunica minima, Lugd.

SECTIO TERTIA.

ANTIRRHINUM; LINARIA; LINUM; POLYGALA; ONOBRYCHIS; GLAUX; STOECHAS; LAVENDULA; ROSMARINUS.

ANTIRRHINUM.

Lchnidem agriam Plin.l.25. c.10. ipsum Antirrhinum ex Galeno (cui λυχνὶς ἀγρία & βουκράνιον) vocavit, quia flore sit Leucoij, minore tamen ut Diosc. l.4. cap.133. loquitur. Quare post Lychnides & Caryophyllæos flores, Antirrhinum (cum & ipsum flore placeat) subjungere volumus.

Ἀντίῤῥινον ἢ ἀνάῤῥινον Dioscoridi, l.4. c.133. dictum, quod fructu sit vituli narium simili. Theophrasto 9. hist.21. ἀντίῤῥινον, fructum tanquam nares vituli parit. Plinio loco citato Antirrhinon sive Anarrhinon, sive Lychnis agria. Sunt qui velint ab eodem, l.30. c.2. Cynocephalium herbam dici, id est, canis caput, quod seminis conceptaculum canis calvam, cute & carne exutam representet. Veteres unius tantum meminisse videntur, at recentioribus plures sunt differentiæ.

I. Antirrhinum majus rotundiore folio.
Cynocephalus Plinij, Lugd.
Antirrhinum majus flore roseo, Cam.hort.

II. Antirrhinum majus alter.folio longiore.
Antirrhinum 2.Matth.Lugd.Cam.
Antirrhinum magnum, Dod. gal.Lugd.majus, Antirrhinum, Gesn.Dod.Ad. (vulgo caput canis & caput vituli) Lob.Tab. cui Antirrhinũ & Antirrhinum album: at Ger. purpureum & album.
Os leonis vulgo, Cæs.
Antirrhinum flore rubro & flore albo, Eyst.

Flore habetur roseo, rubente, aliquando maculato, ex candido dilutè purpurascente: candido: an hoc, quod flore est albo, sit Antirrhinum 4. Matth. Lugd.

Est & flore albo, oris tantum rubris, vel rubentibus, vel luteis, & dicitur
Antirrhinum flore albo oris rubentibus, &
Antirrhinum flore albo oris rubris.
Antirrhinum flore albo oris luteis, Eyst.

Folijs quoq; variat latioribus & angustioribus.

III. Antirrhinum luteo flore.
Antirrhinum flore luteo, Gesn. hort. Ad. Lob. ico. subluteo, Dod luteo grandi, Cam.
Antirrhinum luteum, Tab.Ger.

Hoc à priore & floris colore & folio variat: quod verò flore est albo non item.

IV. Antirrhinum folio dissecto: hoc inter

 plantas

plantas siccas Monspessuli collectas apud fratrem Joh. Bauhinum p. m. vidimus.

V. Antirrhinum arvense majus.
Antirrhinum, Eric. Cord. (cui & Rhinoceros) Tur. Lac. Lon.
Antirrhinum 1. Matth. 4. Lugd. Cam. ep. Matth.
Orontium, Dod. gal.
Antirrhinum Cynocephalæa & Bucranion, Cord. in Diosc.
Antirrhinum minus, Gesn. hort. (vel folijs hyssopi, Eid. col.) Tab. Ger.
Antirrhin. minimum, Ad. (forsan Archigenis Orontium, vel Aurantium) Lob. medium, Cam.
Antirrhinum parvum, sive caput Simiæ, Lugd.
Antirrhinum sylv. (sive Phyteuma) Dod. Eyst.
Phyteuma χαονῆσα Cydoniæ, Belli ep. 12. ad. Clus.
Os leonis alterum, Cæs.
Antirrhinon rubrum arvense, Thal.

Hoc quibusdam Phyteuma Dioscoridis, l.3. c.130. alijs Orontium Archigenis, quasi Aurantium, quod auriginem morbum levet: quod aliquando procerius, aliquando brevius pro ratione soli reperitur.

VI. Antirrhinum arvense minus.
Antirrhinum 3. Matth. Lugd.
Antirrhinum arvense, Gesn. col.
Antirrhinum minimum, Thal. Cam.
Antirrhinum alterum minimum repens, Lob. icon.
Antirrhinum sylv. Cast.
Os leonis in vineis, Cæs.

VII. Antirrhinum saxatile, folijs serpylli: quod in Prodr. describitur.

LINARIA EJUSQUE SPECIES.

Cum linaria quibusdam Antirrhini species videatur, & an Antirrhinum Plinij sit quidam dubitent, hic proponemus. Quibusdam Osyris censetur, ex qua, Galeni seculo, ut & nunc in Italia, scopæ conficiebantur. Ὄσυρις *folijs est lini initio nigris, dein rubescentibus, &c. Dioscoridi, l.4. c 143. & Plin. l.27. c.12. Osyris folijs est nigris ceu lini, semine initio nigro, dein rubescente, &c. Linaria latinis, quod folijs lini sit.*

Linaria erecta latifolia.

I Linaria latifolia Dalmatica magno flore: quæ 1. in Prod.

II. Linaria Americana, parvo flore luteo: quæ 2. in Prod.

III. Linaria latifolia triphylla major: 3. in Prodr.
Linaria Cretica latifolia, Clus. hist.

IV. Linaria triphylla minor lutea.
Linaria Valentina, Clus. hisp. Dod. Lob.
Linaria Hispanica 1. Clus. hist.

V. Linaria triphylla cærulea.
Linaria cærulea Apula, Col.

VI. Linaria tenuifolia, æruginei coloris.
Linaria Hispanica 2. Clus. hist.

VII. Linaria bellidis folio.
Linaria odorata, Clus. hisp. & hist. Dod. Lugd.
Linaria purpurea, Ad odorata, Lob. Ger.
Osyris odorata purpurea, Tab.

Linaria erecta angustifolia.

I. Linaria scoparia.
Belle videre, Gesn. hort.
Scoparia, Gesn. hort. Ad. Lob. Lugd. Ger.
Osyris, Ang. Dod. Cast. Cam.
Linaria magna, Lugd.
Herba studiosorum, Tab.

Osyris græcorum quibusdam: alijs id negantibus, quamvis hodie in Græcia ὄσυρις nominetur: alij an Chamæcyparissus Plinij sit dubitant.

II. Osyris frutescens baccifera.
Casia poëtica Monspeliensium, Ad. Lob. Cam. (ep.
Casia quorundam, Clus. hisp. & hist. Tab.
Cassia lignea, Cæs.
Casia lignea maritima, Lugd.
Polygonum 4. Plinij quibusdam, Dalech. in (Plin.

Variat: communiter atrovirens, aliquando tota rubet & ramis & folijs, ideo quidam Genistam rubeam vocant, Cæs.

Osyris Plinij, lib.27. cap.12. videtur, quæ ut habet ramulos fert nigros, tenues, lentos, & in ijs folia nigra ceu Lini, semenq; in ramulis nigrum initio, dein colore mutato, rubescens: smegmata mulieribus faciunt ex his: Galenus 8. simpl. ex Osyride κορήματα fieri tradit, quæ alij interpretantur smegmata, ut Plinius, alij scopas, alij κόσμημα καὶ καλλωπίσματα.

III. Linaria vulgaris lutea flore majore.
Linaria (& Pseudolin.) Brunf Ger. 1. Dod. Lon.
Linaria vulgaris, Trag. Cam. Eyst. vulgo, Gesn. hort Cæs.
Osyris, Matth. Fuch. Dod. gal. Cord. in Diosc. Tur. Lac. Ad. Lob. Lugd. Cast. major, Tab.

Floris.

Floris color luteus, luteopallidus, rarius albus: flore minore etiam, in agris reperiri Tragus asserit.

IV. Linaria lutea montana Genistæ tinctoriæ folio: hæc ad montem S. Bernhardi, floribus aureis, mediæ magnitudinis, reperitur.

V. Linaria lutea flore minimo: hæc in agris Provinciæ Galliæ, brevibus & angustis folijs & minutissimis flosculis luteis, occurrit.

VI. Linaria folioso capitulo luteo major.
Linaria 3. & Heliochrysos, Trag. quarta, Lon.
Linaria aurea Tragi, Lobel. Lugdun. Tab. Ger. Eystett.
Linaria Austriaca, Cam.
Osyris Austriaca, Clus. pan. & hist.
Chrysocome Diosc. & Plinij, Guil. Col.
Linosyris nuperorum, Lobel. recentiorum, Lugd.

VII. Linaria folioso capitulo luteo minor.
Linaria aurea minor, Tab.
Osyris purpuro cærulea, Ger. ico.

VIII. Linaria flore pallido rictu aureo.
Linaria pannonica 1. Clus. pan. & hist. Tab.
Linaria purpurea altera, Ger. ico.
an Osyris alba, Lob ico.

IX. Linaria flore pallido rictu purpureo.
Linaria flore albicante inodoro, Cam.
Linaria flore albicante, Eyst.

X. Linaria purpurea major odorata.
Osyris altera, Dod. gal.
Linaria altera purpurea, Dod.
Linariæ purpureæ varietas, Lob.
Linaria cærulea, Cast. Lugd. Cam.
Linaria purpurea elatior, Eyst.

Variat flosculis purpureis, purpuroviolaceis albis & cæruleis: folijs etiam magis minúsve angustis.

XI. Linaria capillaceo folio odora, quæ 4 in Prod.
Linaria caryophyllata, Cam.

Flore est albicante: ex cæruleo & albo mixtis, rictu linea flavescente distincto.

XII. Linaria capillaceo folio altera.
Linaria tenuifolia Lugd.

Flos prinsquam hiet, rubet; cum apertus est ex rubro albicat: est & coloris varij ex albo, cæruleo & l[illegible]teo mixtis.

XIII. Linaria folijs angustis ex viridi canescentibus.
Linaria Hispanica 3. Clus. hist.

Flos utcunque odoratus: externè exalbidus, internè purpureus, rictu ex flavo albicante, labio purpureo.

XIV. Linaria arvensis cærulea: 5. in Prodromo.

Flore est cæruleo, est & violaceo.

XV. Linaria montana flosculis albicantibus.
Anonymos tenuifolia, Clus. pan. & hist.
Anthyllis montana, Lugd.
Linaria montana sive sylvatica, Thal.
Linaria adulterina, Tab.
Linosyris nuperorum, Ger. ico.

XVI. Linaria quadrifolia exiguis flosculis cinereis.
Linaria Cretica angustifolia, Clus. hist.

XVII. Linaria quadrifolia lutea.
Linaria tetraphylla lutea minor, Col.

XVIII. Linariæ aureæ affinis: quæ 6. in Prod.

Linaria pumila seu repens.

I. Linaria pumila supina lutea.
Linaria pumila, Clus. hisp.
Linaria Hispanica 5. Clus. hist.
Osyris flava sylv. Lob. ico.
Osyris minor, Tab.
Linaria Valentina, Ger. ico.

II. Linaria pumila foliolis carnosis, flosculis minimis flavis.
Linaria 2. Moravica 1 Clus. hist.

III. Linaria folijs carnosis cinereis.
Linaria Hispanica 4. Clus. hist.

Flos cærulei dilutioris ad cineraceum tendentis, rictu flavo.

IV. Linaria cærulea repens.
Osyris purpurocærulea repens, Ad. Lob. ico.
Linaria altera floribus purpurascentibus, Cæs.
Linaria minor Dalechampij, Lugd.
Linaria parvo flore cæruleo, Cam.
Linaria 4. Moravica 2. Clus. hist.

Floris color cæruleus, ex violaceo purpurascens.

V. Linaria quadrifolia supina.
Linaria alpina, Gesn. hort & ep.
Linaria pannonica 2. Clus. pan.
Linaria alpina pumila, Tab.
Linaria 3. Styriaca, Clus. hist.
Linaria Styriaca repens, Eyst.

LINUM EJUSQUE SPECIES.

Λίνον Dioscoridi, lib. 2. cap. 125. Theoph. 8. hist. 7. qui 3, cauf. 21. in Lolium mutari scribit. Linum Plinio, lib. 19. cap. 1. cujus genera ratione loci natalitij recenset.

Linum latifolium.

I. Linum sativum.
Linum, Brunf. Matth. Fuch. Cord. in Dioscor. Tur. Lac. Lon. Cæs Lugd. Cast.
Linum sativ. Trag. Dod.
Linum vulgare cæruleum, Ad. Lob.

II. Linum arvense.
Linum sylvestre, Trag. Tur.
Caulibus & folliculis crassioribus à priore differt, & inter avenam reperitur.

III. Linum syl. latifol. hirsutum cæruleum.
Linum sylv. 1. Clus. pan. Dod.
Linum sylv. latifol. Lob. ico. Clus. hist.
Flos cæruleus, aut vegetior, aut dilutior.

IV. Linum sylv. latifol. hirsut. candidum, purpureis venis distinctum.
Linum sylv. latifol. 1. Clus. hisp. at 2. in hist.
Linum sylv. latifol. folijs hirsutis Tithymali helioscopij, Lugd.

V. Linum fruticosum niveum.
Linum sylv. fruticosum, vel 3. Clus. hisp. at in hist. 7. fruticosum.
Linum sylv. 2. flore albo, Lugd.

VI. Linum sylv. latif. caule viscoso flore rubro: ex montibus Bononiensibus & Sumano habemus, quod & circa Ingolstadium reperitur.

VII. Linum sylv. cæruleum flore aureo: quod 2. in Prod.

VIII. Linum sylv. latifolium luteum.
Linum sylv. 2. Clus. pan. at 3. in hist.
Linum sylv. pannonicum, Tab.
Linum sativum, Ger. ico.

IX. Linum sylv. luteum folijs subrotundis.
Campanula lutea linifolia, Ad. Lob. Lugd.

X. Linum luteum ad singula genicula floridum.
Linum luteum sylv. latifolium, Col.

XI. Linum fruticosum subflavum: quod 1. est in Prod.

XII. Linum maritimum luteum.
Linum sylv. Matth. Dod. Cæs. Cast. Lugd. Cam.
Linum marinum luteum, Adv. Narbonense, Lobel.

XIII. Linum Virginianum.
Linum sponte prodit, ab Anglico caule & folijs diversum, materia tamen perinde bona: in desc. Virgin.

Linum sylv. angustifolium.

I. Linum sylv. angustifolium flore magno.
Linum sylv. 4. Clus. pan. sylv. 5. angustifol. 2. Eid. hist.
Linum sylv. 3. Dod. Tab. Cam. ep.
Linum sylv. floribus albis, Lob. Ger.
Linum sylv. 2. floribus albis, Lugd.
Linum sylv. tenuifolium, Cam.
Flore est cæruleo intenso, violaceo, albo, albo lineis purpureis distincto. Reperitur colore cæruleo in candidum languescente & veluti cinereo, capitulis etiam longè amplioribus, quod Lini sylv. angustifol. albi aliud genus, Clus. pan. & hist.

II. Linum sylv. angustifol. floribus dilutè purpurascentibus, vel carneis.
Linum sylv. angustifol. vel 2. Clus. hisp. Dod.
Lini sylv. 4. species 3. Clus. pan. at 6. in hist.

III. Linum sylv. angustis & densioribus folijs flore minore.
Linaria, 4. Trag.
Linum sylv. 3. Clus. pan. Lugd.
Linum sylv. tenuifolium, Lob. Tab. Ger.
Linum sylv. cæruleo flore, Cam. ep. Eyst.
Linum sylv. 4. angustifol. 1. Clus. hist.
Flos ex diluta purpura albicat, & quasi carneus.

IV. Linum syl. angustifol. folijs rarioribus.
Linum sylv. 2. Tab. sylv. tenuifolium, Ger.
Flore est cæruleo; reperitur & albo.

V. Linum sylv. minus.
Linum sylv. 5. Clus. pan. at 8. in hist.
Chamælinum, Lob. Lugd. cæruleum, Tab.
Chamælinum perpusillum, Ger.
Linum pusillum candicantibus floribus, Cam.
Flore est candido, vidimus & luteo.

VI. Linum minimum stellatum: quod 3. in Prodromo, & quibusdam dicitur.
Passerina minor saxatilis.

VII. Linum pratense flosculis exiguis.
Linum sylv. pusillum candicantibus floribus, Cam.
Linocarpos, Thal.
Linum sylv. exiguum, Cam. ad Thal.

POLY-

POLYGALA EJUSQUE SPECIES.

Πολύγαλον frutex brevis est, palmi altitudinem petens, folijs Lenticulæ, gustu subacerbo (astricto Plinio) potus lactis abundantiam facere creditur (facit Plin.) unde nomen habet, Dioscoridi, l.4.c.142. Plinio l.27.c.12. Sunt qui nostram intellexisse velint, cum nostra potius ad Onobrychidem Diosc. referenda videatur.

I. Polygala major.
Polygala vulgaris major, Clus.pan.& hist.
Polygala major, Tab.
Variat flore, qui modo dilutioris purpuræ, modo cæruleus, modo albus; hinc tres figuræ
Polygala major alba: cærulea: purpurea, Tab.
Polygala purp.flore cæruleo: rubris florib.Ger.
II. Polygala vulgaris.
Polygalon, Trag.
an Thesion, Ang.
Polygala, Dod. gal.Tur.Lon.Thal.Cam.Tab. Ger.
Polygala recentiorum, Ad.Lob.
Onobrychis vera Dioscoridis, Eid.
Flos ambervalis, Dod.
Amarella, Gesn.ep.
Crucis flos, Eid.col.
Polygala vulgaris minor, Clus.hist.
Floribus est cæruleis, violaceis, dilutioris purpuræ seu rubris, vel bersilici, vel sanguinei coloris: rarius niveis albísve: hinc tres figuræ
Polygala recent.rubris floribus: albis floribus, Lobel.
Polygala cærulea: purpurea: alba, Tab.
Polygala obsoleto flore: albis floribus, Ger.
Polygalon flore rubro purpurascente: & flore cæruleo, Eyst.
Est & alia foliolis circa radicem rotundioribus, flore cæruleo, sapore admodum amaro, qui in cæteris nō ita insign. animadvertitur, Thal.
III. Polygala acutioribus folijs Monspeliaca.
Onobrychis 3. Lugd.
IV. Polygala lutea.
Polygala, Ang.Cam.
V. Polygala repens nivea.
Polygala, Cast.repens, Lob.Lugd.Tab.Ger.
VI. Polygalæ affinis.
Chamæmyrsine quorundam, Lugd.

ONOBRICHIS.

Ὀνοβρυχὶς folia habet Lentis ferè longiora, caulem dodrantalem, florem puniceum, radicem exiguam, Dioscoridi, l.3.c.170. Alij Polygalæ vulgatæ, non adeò malè: alij Capiti gallinaceo, de quo inter Vitia agetur: alij sequentibus tribuunt, & ab asini ruditu nomen habere volunt.

I. Onobrychis 4. lutea, Dalech.Lugd.quid?
II. Onobrychis arvensis: vel Campanula arvensis erecta.
Onobrychis, Dod. gal. prima, Lugd.
Avicularia Syloij, Ges.col.
Viola anonymos inodora, Eid.
Campanula parva tertia, Dod.8.
Campanula arvensis minima, Dod.
Onobrychis altera Belgarum, Lob.Eyst.
Elatine, Cæsal.
Speculum Veneris, Ger.
Folijs ludit, superioribus latioribus caulem amplexantibus, inferioribus longioribus, nullis crenatis, sed quibusdam crispatis: hinc apud Tab. duæ figuræ, nomine
Violæ arvensis, & Violæ pentagoniæ.

GLAUX.

Γλαὺξ folijs Cytiso aut Lenticulæ similis est, supernè virens, inversa candicans: ramulis quinis senísve à terra, tenuibus, à radice dodrantalibus: flores violæ albæ, purpurei exeunt, at minores: nascitur juxta mare: in sorbitione lactis ubertatem intermissam restituit, Dioscorides lib.4. cap.141. Plinius lib.27. cap.9. cui Glaux antiquitus engalacton. Fortè γλαὺξ quasi γάλαξ lac. Glaucis nomen, Tragus Polygalæ flore rubro tribuit: at eam quæ flore est albo, Polygalam Dioscorid. facit. Sunt qui Glaucis nomen cuidam leguminosæ, de qua suo loco, tribuant.

I. Glaux maritima.
Glaux, Dod.gal. Lugd. Cam.
Glaux exigua maritima, Ad.Lob.Ger.
Glaux marina minor, Tab.
II. Glaux latiore folio Thuringiaca.
Glaux, Cord. in Diosc. altera, Cam.

Varie-

Varietas in hac: alia enim major, folijs modo latioribus, modo angustioribus: alia minor densis cespitibus, cauliculo inferius ob folia delapsa, ceu geniculato: qualis circa Egram locis nitrosis provenit: Similem ex Scotia habemus.

STOECHAS ARABICA.

Στοιχὰς, ab Insulis ejusdem nominis, è regione Massiliæ, ubi nascitur, cognomentum accepit, teste Dioscoride l.3.c.32. Plin. l.28.c.12. Sunt qui rectius Stachyn, quasi spicam, dici existiment.

I. Stœchas purpurea.
Stœchas, Trag. Matth. Gesf. hor. Lac. Ad. Lobel. Lon. Cast. des. Lugd.
Stichas, Fuch. Dod. gal. Tur.
Stichas Arabica, Cord. in Diosc. & hist.
Stœchas Arabica, Camer.
Spica Italica sylv. Cæs.
Stœchas brevioribus ligulis, Clus. hist.
Variat: nam ea, quæ ex Arabia adfertur, densioribus est ramulis.
II. Stœchas cauliculis non foliatis.
Stœchas, Cast. ico. Dod. 8. in Belgio nata, Eid. fol.
Stœchas nudis cauliculis summis, Lob.
Stœchas capitulis foliatis, Lugd.
Stœchas longioribus ligulis, Clus. hist.
III, Stœchas latifolia flore albo.
Folijs est Lavendulæ flore magno albo: in Murena Castiliæ D. Albinus legit.
IV. Stœchas folio serrato: & Dod. Ger.
Stœchas prima, Clus. hisp.
Stœchas folio serrato & crispo, Lob.
Stœchas serrata, Tab.
Stœchas crispo folio, Clus. hisp.
Succudus Avicennæ Myconi, Lugd.
Ex horto Clarissimi Contareni accepimus.
V. Stœchadi serrati affinis.
Tragium alterum Dioscor. Secudus & Sucudus Avicennæ, Rauvvolff. & Lugd. ap.

LAVANDULA.

Lavandula, quod lavacris expetatur, huc refertur, & propter formam & propter nomen, cum Stœchas Arabica à Mesuæo dicatur. Pseudonardus Plinij l. & c.12. censetur. Alij Stœchadi veterum cognatum faciunt: alij Cneorum, sive Casiam albam Theophrasti volunt: quidam Iphium Plinij suspicatur.

I. Lavandula latifolia.
Spica Nardus Germanica, Trag.
Nardus Italica, Matth. Lob. Germanica, Lon.
Lavandula, Ang. (cui & Cneorum Theophr. Gesf. hort. Dod. Ad. fœmina, Dod. gal.
Lavandula major, Cord. in Diosc. & hist.
Pseudonardus, Matth. Cast. mas; Fuch. at in ico. fœmina.
Lavandula mas, Lugd. latioribus folijs, Cam.
Lavandula altera longiore folio & spica, Clus. histor.
Casia alba Theophrasti, Dalech. in Plin.
Flore est cæruleo: habetur & albo, & purpureo: hinc figuræ duæ apud Tab. Ger. & Eyst. sub Lavandula 1. & spica hortulana flore albo, Tab.
Lavandula flore cæruleo: & Stœchas sive Spica hortulana, Ger.
Lavandula flore cæruleo: & Lavandula flore albo, Eyst.
Quæ flore est albo, folia vulgari paulo latiora habet.
II. Lavandula angustifolia.
Lavendula, Trago. (cui & Casia Germanica) Matth. Lac. Lon. vulgaris, Cord. in Diosc.
Lavendula minor, Cord. h. fœmina, Lugd.
Pseudonardus fœmina, Matth. Fuch. (at in ico. mas) Cast.
Stachys, Ang.
Nardus vulgo dicta, Gesf. hor.
Lavandula mas, Dod. gal. altera, Eid.
Spica, Ad. Lavendula, Lob.
Spica Italica & domestica, Cæs.
Spica Nardi, Cam.
Lavandula breviore folio & spica, Clus. hist.
Flore est cæruleo: habetur & albo: huic duæ figuræ apud Lob. Tab. Ger.
Spica lavendula, & Lavendula alba, Lob. ico.
Lavendula alba, & Spica alba, Tab.
Lavendula flore albo, & Lavandula hort. minima, Ger.
Spica vulgaris flore cæruleo & flore albo, Eyst.
III. Lavandula folio dissecto.
Lavendula multifido folio, Clus. hisp. & hist. Lob. Lugd.
Lavandula secunda, Tab.
Stœchas multifida, Ger.

ROSMA-

ROSMARINUS.

Λιβανωτὶς Dioscoridi l.3.c.89. ab odore Thuris nomen habet, Galeno 7. simpl. λιβανωτὶς στεφανωματικὴ, id est, Libanotis coronaria, quod ea οἱ στεφανοπλόκοι coronarij, ad corollas utantur.

Genera tria fecit Dioscorides & Galenus: umbelliferi genera duo, unum fœcundum, alterum sterile: tertium non umbelliferum à coronarijs expetitum. Theoph. 9. hist. 12. duo genera proposuit, fructiferum folio helioselini, semine & radice candidis: & sterilem folio Lactucæ. Plinio lib. 24. c. 11. genera duo: alterum sterile: alterum cui & caulis & semen resinaceum, quod Cachrys vocatur: folijs odor thuris. At lib. 19. cap. 12. Rosmarinum coronarium, cum alijs speciebus confundit.

Hic de coronario agimus (de alijs inter umbelliferas dictum fuit) quem aliqui Cneoron nigrum Theoph. & Casiam Hygini volunt.

I. Rosmarinus hortensis angustiore folio.
Rosmarinus, Brunf. Trag. Fuch. Tur. Lon.
Rosmarinum coronarium, Matth. Ang. (cui & Cneorum Theophr. & Casia Latinorum) Dod. gal. Lac. Ad. Lob. Cæs. Lugd. Cam. Eyst.
Libanotis coronaria, Cord in Diosc. Ges. hor.
Rosmarinus minor sive tenuifolius, Ges. hort.
Casia nigra Theophrasti, Dalech. in Plin.
Hyssopus Hebræorum quibusdam.
Florib. est comuniter subcęruleis, rarius albis.

II. Rosmarinus spontaneus latiore folio.
Rosmarinus sylv. seu major, Cord. hist.
Rosmarinus alter ignobilior, Ges. hor.
Rosmarinum sylv. Cæs.
Hic sponte Monspessuli cum Epirosmarino reperitur.
Est & alius Rosmarinus sylv. de quo inter Ledi genera.

SECTIO QUARTA.

HYSSOPUS; SATUREIA SIVE THYMBRA; THYMUS; EPITHYMUS; CUSCUTA; SERPILLUM; POLIUM; AGERATUM; PULegium; Dictamnus; Origanum; Tragoriganum; Sampsuchus sive Amaracus; Marum sive Majorana; Clinopodium & Acinos; Erinus; Ocimum sive Basilicum.

HYSSOPUS.

Ὕσσωπος Dioscoridi l.3.c.30. sic dici volunt quasi ὑέμβνον (pro χυόμενον ἐπὶ τὸν ὦπα quia super vultus effundatur: quam Dioscorides inter umbelliferas stirpes retulit: communis verò spicata est.

Genera duo Dioscoridi, ὀρεινὴ montana: & κηπαία hortensis: Verum Græcorum Hyssopus, ab Arabum & Officinarum Hyssopo differt, qui à nonnullis Symphytum petræum Diosc. l.4.c.9. esse videtur: alijs Polium Hyssopus Dioscoridis est. Plinius Hyssopi lib.26. cap.8. vires proposuit: & l.14.c.16. Hyssopi ex Cilicia, ad vini confectionem, meminit, multis plantæ notis additis.

I. Hyssopus officinarum cærulea, sive spicata.
Hyssopus, Brunf. Trag. Tur. Cord. in Diosc. Lac. Lon. Tab. Cam. flore cæruleo, Eyst.
Hyssopum, Matth. Cæs. Cast.
Hyssopus hort. Fuch. communis, Ang. Dod. gal.
Hyssopus vulgaris, Ges. hor. Dod. Clus. hist.
Hyssopus sativa, Cord. hist. Lugd.
Hyssopus Arabum, Ad. Lob. Ger.
Floret aliquando ex una, aliquando ex utraque parte, quæ
Hyssopus utrinque florifera, Dod.
Alia odore moschum redolente à priore differt, quæ facilè in vulgatam degenerat.
Hyssopus moschata vel de Cilissa, Ges. hort.
Meminit Gesn. & Crispæ: habetur & folijs dissectis: item communiter est folijs atrovirentibus: est & pallidè luteis: spica quoq; brevi & rotunda à priore variat: circa vulgatum & Epihyssopus reperitur.

II. Hyssopus rubro flore.
Hyssopus Arabum flore rubro, Lob. Lugd. Cam. Ger. Eyst.
Hyssopus Arabum, Tab.
Flores sæpius uno tantum, aliquando utroq; ordine digesti: satione quoq; in colorem cæruleum degenerare solet.

III. Hyssopus vulgaris alba.
Hyssopus albis florib.utrinq; digestis,Lob.ico.
Hyssopus flore albo,Lugd.Cam.Eyst.
IV. Hyssopus Anglica.
Hyssopus ab una parte alba, altera viridis, Ad. Lugd Tab.
V. Hyssopus minor angustifolia.
Hyssopus alter,Dod. ut:
Hyssopus parva angustis folijs,Lob. ico.
an Hyssopus Hispanicus minor,Clus.hist.
VI. Hyssopus hirsuta: in Prodr.
VII. Hyssopus umbellata.
Hyssopus vulgaris comosus,Clus.hist.
VIII. Hyssopus latifolia,in Prod.descripta.
IX.Hyssopus rotundif.spicata,fortè Dioscor.
Hyssopus folio Origani Dalechampij, Lugd.
X. Hyssopus latifolia coma rotunda confert.
Hyssopus ex codice Cæsar. Dod.Lugd.Col.
XI. Hyssopus angustifolia spicata.
Hyssopus angustifolius spicato flore,Clus.hist.
XII. Hyssopus angustifolia montana aspera.
an Hyssopus sylv. & montana,Trag.
Hyssopus montana,Matth. Lugd.Cast.
an Hyssopus montana odora,Cam.
XIII. Hyssopifolia.
Grase poley,Cord.ob.
Gratiola minor, Ges. col.
Hyssopoides, Cam.

Est major latioribus folijs, minor angustioribus: floribus est cæruleis minoribus, rarissimè albis: at ex Hispania habemus,floribus oblongis, saturatioris cærulei coloris.

SATUREIA.

Θύμβρα Dioscoridi l.3.c.25. θύμβρον Theoph.7.hist.1. (fortè ἀπὸ τοῦ θύειν ob fragrantiam) dicitur ipsa Satureia. At Satureia, alijs à saturando dicta, quod cibis loco condimenti addatur: alij à Satyris nomen traxisse putant, eò quod coitus marcescentes stimulet.

Genera duo Dioscoridi: sylvestris & sativa. Theoph.7.hist.6. sylvestris urbanæ aspectu vicina: at 6.hist.1. plura ejus Genera esse monet. Plinio l.19.c.8. Thymbra, quæ Cunila, quæ & Satureia dicta in condimentario genere: & l.20.c.16. Cunilæ præter sativam, plura sunt in medicina genera: est quæ bubula appellatur, alia gallinacea, quæ Origanum Heracleoticum,&c.

I. Satureia hort. sive Cunila sativa,Plinij.
Hyssopus agrestis,Brunf.
Satureia,Trag.Lac.Lon.Dod.Lob.Cæs. (cui & Cunila & Thymbra agrestis) Tab.Cam.
Satureia altera,Matth. vulgaris,Dod.gal.
Thymbræ secunda species,Ang.
Satureia sativa, Fuch.Tur. hortensis,Ges.hort. Ad.Lob.ico.
Thymbra vera,Ges.hort.
Satureia sive Thymbra sativa, Cord. in Diosc. & histor.
Satureia vulgaris hortensis,Lugd.
Satureia sylv. altera,Cast.
Satureia hortensis æstiva,Ger.
Satureia domestica,Eyst.

Flosculis est candidis, aut dilutè purpureis: aliquando caule & folijs subcæruleis. Addit Tabern.
Satureiam Romanam 2. quam sub
Hyssopo albo flore, Ger. pinxit, quid est?

II. Satureia montana.
Thymbra, Dod. Cord. in Diosc. & hist. Lugd. Tab. Eyst.
Thymbra sylv. Ang. agrestis.Ges.hort.
Satureia altera, Lac.
Satureia hortensis,Lob.ob.Cæs.
Satureia sive Thymbra altera,Ad.Lob.ico.
Saxifraga secunda,Cam.ep.Matth.
an Satureia perennis,Cam.

Flosculis est purpureis,aut candidis: in hortis folijs est latioribus, ut Lob. in sylvestribus angustioribus,ut Dod.& Lug.pingunt; utramque Camer. in Matth. expressit. Huic Cuscuta etiam innascitur,quam
Epithymbrum sive Cuscutam thymbræ adnatam,Cord. in Diosc.
Epithymbrum Æginetæ,Cord.hist.
Epithymbron,Cast. vocat.

III. Satureia spicata.
Saxifraga prima,Matth.
Thymbra S.Juliani, sive Satureia vera,Ad.Lobel. ico.
Saxifragia vera,Diosc.Lugd.
Clinopodium,Cæsal.
Thymbra vera,Lugd.Tab.
Satureia S. Juliani,Ger.

Duplex est: quæ in mente S.Juliani,folijs est angustissimis: quæ verò Romæ & Neapoli in tectis & parietibus provenit,folijs est latiorib.

IV. Satureia Cretica.

Thym-

Thymbra Cretensis, Alpi.
Thymbra legitima, Clus. hist.
Thymbram Bellonij, antiquorum legitimam censet Belli ep. ad Clusium.
Satureia legitima Dioscoridis, Ponæ.

Hanc Thymbræ legitimæ nomine, & quæ vulgo τρίβι & θύμβρι dicatur, ab Honorio Belli ex Creta accepimus.

V. Satureia thymi folio.
Satureia Dioscoridis, Matth. Cast. Lugd.
Polium fœminam recentiorum esse volunt, Ad.
Thymũ vulgatiorem folio tenuiore, dicit Eyst.

Hanc ex horto Clarissimi Contareni Thymbræ nomine habemus.

THYMUS.

Θύμος Dioscoridi l.3.c.44. & Theoph. 4. hist.7. & 6.ejusd. 2. & 1.caus.5. ἀπὸ τῦ θυμῦ, quod ijs qui animi deliquium patiuntur adhibeatur; alij ἀπὸ τῆς θυμιάσεως, ἢ τῆς θυσίας deducunt, quod hoc veteres in sacris, quæ igne accenso fiebant, primum usi sint, ut apud Rhodiginum l.3.c.23. legere est.

Genera: Dioscorides l.cit. capitatum descripsit: at l.4.c.179. Thymi durioris meminit. Ex Theoph. 6. hist.2. duo genera, Plinius l.21.c.10. & 21. candidum & nigricans, proposuit.

I. Thymus vulgaris folio tenuiore: & Eyst.
Thymus, Brunf. Trag. Fuch. Tur. Cord. hist. Lon. durior, Cam.
Thymus nostrâs, Cord. in Dioscor. vulgaris, Gesn. hort.
Thymum durius, Dod. gal.
Serpillum hortense, Dod. ico.
Pepolina, Cæs.

Foliorum colore variat: alteri virentia & suaveodora: alteri candida & graveolentia, qui rarior est.

II. Thymus vulgaris folio latiore.
Thymum durius, Dod. Lob. ico. Clus. hisp. Ger.
Thymum vulgare, Lugd.
Thymus niger, Tab.
Thymus alter durior, Cam.

Flore est purpureo, nunc albicante.

III. Thymus capitatus, qui Dioscoridis.
Thymum, Matth. Ad. Lob. Creticum, Cord. in Diosc. Dod. gal. Lugd. Cæs. legitimum. Clus. hisp. & hist.
Thymum cephaloton, Dod.
Thymus, Ang. Lac. Cast. 2. Alp.
Thymus capitatus, Cord. hist.
Thymus verus capitatus sive Creticus, Cam.

IV. Thymum inodorum, in Prod. desc.

EPITHYMUM ET CUSCUTA.

Ἐπίθυμον Dioscoridi l.4.c.179. & Plinio l.26.c.8. flos est è Thymo duriore, Satureiæ simili. Verum non solum Thymo, sed & Thymbræ, Polio, Dictamno, Chamædri, Hyssopo, Serpillo, Majoranæ, Origano, Stœbe, Ebulo alijsq; Cuscutæ modo circumnasci observavimus.

Cuscuta, recentioribus Græcis κασσύθα, quam aliqui Androsacen Dioscoridis l.3.c.150. alioqui Cadytam Theoph. 2. caus.3. & Plinij l.16.c.44. esse volunt. Sed ad Orobanchen Theoph. 5. caus. 22. referri potest. Nonnullis podagra lini, quod linum amplectatur: λινόδεσμον, Gesnero.

I. Epithymum sive Cuscuta minor.
Epithymum, Matth. Lac. Ad. Cast. Lugd. (qui & Matth. & Lob. figuram habet) Cæsalp. (qui Thymo Italico innasci scribit) Alp. Tab.
Epithymum Græcorum & Arabum, Lob.
Cassutha minor, Dod.
Epithymum vulgare, si ex Thymo simili ablatum, verum Dioscoridis Epithymum est, Col.

II. Epithymum capitulis Platani crinitis.
Epithymus, peculiaris planta à Thymo & Cuscuta, quæ in Sclavonia provenit folijs Thymbræ hirsutis, in cauliculorum summis capitula hirsuta rotunda, Platani pilulis similia, ex cujus flosculis capillamenta rufescentia prodeunt: radicem habet crassam, nigram, intus albam, quæ exiccata non secus quam capillamenta purgat: & apud Sclavonios Verduun Xeglie, id est, Herba coleram purgans: hæc Anguil. Sed qui est?

III. Cuscuta major.
Adrosaces, vulgo Cuscuta, Trag.
Adrosace Dioscoridis, si legatur ἄφυλλον, id est, sine folijs, Ang.
Cuscuta, Matth. Ang. (cui & Casuta) Lac. Lon Cast. Cæs. Clus. pan. & hist. Ger.
Cassytha, Dodon. gal. Gesn. hort. Adv. Lobel. Tabern.
Cassutha, Fuch. Tur. Dod. Lugd. Thal.

Hæc passim herbis & fruticibus adnascitur, potissimum Urticæ majori, lino, trifolio corniculato, lupulo, rubo & vepribus: colore vel albo vel rufo.

SERPYLLUM.

Ἕρπυλλος Dioſcoridi, lib.3. cap.46. ἀπὸ τοῦ ἕρπειν à ſerpendo dictum: quia aliqua ejus particula terram tangente, ab ea radices demittantur: Sic & Plinio, lib.20. cap.22.

Genera duo Dioſcoridi ſunt: primum hortenſe, odore Sampſuchi: alterum ſylveſtre Zygis dictum, quod non ſerpat, ſed in altitudinem excreſcat. Theophraſtus 6. hiſt. 7. duo genera agnoviſſe videtur, cum dicat Serpylli ſylveſtre quoque genus eſſe. Plinius & ſativi & ſylveſtris meminit, & hoc ſerpere tradit: quod non intelligendum de eo Serpyllo, quod lib.16. cap.44. arboribus ſe circumdare ſcribit.

I. Serpyllum majus latifolium.
Thymum latifolium, Lob.ico.

II. Serpyllum latifolium hirſutum: quod 1. in Prod.

III. Serpyllum ſativum.
Serpyllum, Matth Lac. Lugd. Tab.
Serpyllum domeſticum, Caſt.
Serpyllum folijs amaraci, Ger.

IV. Serpillum vulgare majus.
Serpyllum majus flore purpureo, & aliud candido, Cam. Ger.
Serpyllum album 1. & 2. Tab.
Flore eſt albo, eſt & purpureo.

V. Serpyllum folijs citri odore.
Serpyllum alterum citratum, Matthiol. citrum olens, Geſn.hort. Thal. citratum, Tab. Eyſt.
Serpyllum ſylv. 1. citratum, Caſt.
Serpyllum referens planta, odore citri, Cæſ.
Serpyllum pannonicum 1. Cluſ.pan. & hiſt.
Thymum latifolium, Ger.ico.

VI. Serpyllum vulgare minus.
Serpyllum, Brunf. Trag. Fuch. Ang. Geſn.hort. Tur. Lac. Lon. Ad. Lob. Cæſ. Lugd.
Serpyllum vulg. Dod. Ger. & vulgare flore albo.
Serpyllum ſylv. Matth. Cord. in Dioſc. ſylv. alterum, Caſt.
Serpyllum minus flore albo, & flore purpureo, Tab.
Serpyllum vulgare repens, Cluſ.hiſt.
Aliud folijs eſt rotundis, aliud acuminatis & anguſtioribus: flos ſubpurpureus, roſeus, candidus: pro cœli & loci diverſitate odorem mutat, & inodorum reperitur: aliquando Thymum durius in Serpyllum degenerat: ſic Theoph. 5. cauſ. 8. Ocymum in Serpyllum tranſire ſcribit.
Hoc quandoque cum capitulis lanuginoſis occurrit.

VII. Serpyllum anguſtifolium glabrum.
Serpyllum pannonicum 2. Cluſ.pan. & hiſt.
Aliquando inodorum eſt: aliquando odorem foliorum Nucis refert.

VIII. Serpyllum anguſtifolium hirſutum: vel montanum repens hirſutum.
Serpyllum pannonicum 3. Cluſ.pan. & hiſt.

IX. Serpyllum folio Thymi.
Serpillum alterum, Dod.
Serpillum Narbonenſe folijs & facie perpuſilli anguſtifolij Thymi, Lob. Lugd.
Serpyllum ſylveſt. Zygis Dioſcoridis, Cluſ. hiſtor.
Serpillum Creticum, Tab. Ger.

POLIUM.

Πόλιον Dioſcoridi, lib.3. cap.124. ſic dictum propter caniciem, quæ in capitulis, ſecundum Dioſcoridem, at ſecundum Plinium, in folijs apparet: πολιὸς namque canitiem & canum ſignificat.

Genera duo Dioſcorides agnovit, τεύθριον montanum, alterum fruticoſius: Galenus 8. ſimpl. majus & minus. Plinius, lib.21. cap.7. campeſtre majus, & ſylveſtre minus propoſuit.

Polium montanum.

I. Polium Lavandulæ folio.
Polium alt Matth Geſn.hort. Lac. Lugd. Cam.
Polium majus, Cord.hiſt. campeſtre, Lon.
Polium recentiorum fœmina Lavandulæ folio, Adv. Lob.
Polium pannonicum 1. vel majus, Cluſ. pan.
Polium 7. flore albo, Cluſ.hiſt.
Polium folijs & facie Lavendulæ, Eyſt.
Variat folijs latioribus & anguſtioribus; hinc Polium fœmina, & Polium campeſtre, Tab.
Hujus ſpeciem per omnia majorem, cana lanugine candicantem, magis odoratam & aromaticam, Cordus in ſua hiſtoria notavit, Polium minus nominans.

II. Polium montanum luteum.
Polium, Tur. Dod ico. at 5. deſc.
Polium luteum, Ad. Lob. Lugd. Cluſ. pan.
Polium 3. Cluſ.hiſp. montanum 3. Eid.hiſt.
Polium montanum luteum, Tab. Ger.
Flos modo luteus, modo pallidus, interius palleſcens & foris exalbidus: interdum ex luteo vire-

virefcens: Ex hujus femine natum, flore ex albo purpurafcente, quod
Polium 4. Cluf.hift.

III. Polium montanum album.
Polium montanum, Ang. Lob. Tab. Ger.
Polium minus & mediterraneum, Adv.
Polium alterum feu parvum, Dod.gal.
Polium tenujus & 2. Dod.
Polium montanum, 1. Cluf.hifp.& hift.
Polium montanum alterum, Cæf.
an Polium minus, Cord.in Diofc.& hift.

Eft duplex: alterum cauliculis humi fparfis, folijs incanis & denticulis vix confpicuis: alterum cauliculis erectis, folijs anguftioribus, capitulis longioribus, quod
Polium montanum 2. flore albo, Cluf.hift.

IV. Polium montanum repens.
Polium 4 & repens, Dod.
Polium 6. Cluf. hifp. montanum 8. Eid. hift. & pannonicum minus, Eid.pan.
Polium mont. fupinum minimum, Lob.Lugd.
Polium montanum 3. Cæf.
Polium montanum minimum, Tab.Ger.

Polium maritimum.

I. Polium latifolium incanum Creticum: in Prod.defcr.

II. Polium anguftifolium Creticum.
Polium erectum Creticum & fortè frutefcens Diofc. Ponæ.

III. Polium maritimum erectum Monfpeliacum.
Polium 1. Matth. defc. at 2. ico. Cluf.hifp.
Polium, Lac. Matthioli, Lugd.
Polium 1. five montanum Diofc. Gefn.hort.
Origani 3. fpecies Diofcoridis, Quadramio.

Hoc & locis maritimis, & diverfis collibus, & arenofis littoribus, ut ad Cetium montem, & Magalonam infulam Narbonenfis Galliæ fruticat, ita ut & maritimum & montanum dici pofsit: in quo Epipolium notavimus.

IV. Polium maritimum fupinum Venetum.
Polium 1. Dod.gal.
Polium repens 3. Dod.ico. at 4. defc.
Polium Venetum, Ad.
Polium 4. Cluf.hifp.Lugd.
Polium montanum, Caft. Cæf.
Polium montanum purpureum, Lob.Tab.Ger.
5. purpureum, Cluf.hift.
Origanum 3. genuinum Diofcoridis, Quad.
Hyffopus Apolus Diofc.& Serapionis, Col.

Illud erectum eft, & omnibus partibus craffius: hoc vero repit, tenujus & candidius eft: utrumque loco natali legimus.

V. Polium montanum fupinum alterum.
Polium 5. Cluf. hifp. 6. albo flore, Eid.hift.

Sola teneritate & floris colore à priore differt.

VI. Polio affinis Guacatane.
Guacatane plantula Polio montano haud abfimilis, fed inodorum, Monard.& ex eo, Lugd. Caftor.
Guacatane pilofellæ comparare poffumus, Frag.

AGERATUM.

Ἀγήρατον Diofcoridi, lib.4.cap.59. cui nomen inditum, διὰ τὸ ἐπιπολὺ τὸ ἄνθος ὁμοιοειδὲς φυλάττεσθαι, quoniam flos in fua coloris fpecie diutifsimè confervetur: quafi dicas fenectutis expers, quod ἀγήρατος dicitur: vel ut Plinius, lib.27.cap.4. quoniam diutiffimè non marcefcat.

I. Ageratum folijs ferratis.
Eupatorium Mefuæ, Trag. Gefn. hort. Matth. Lon.
Ageratum, Matth.Gefn.hort.Lac.Caft.defcrip. Lugd.Cam.Tab.Col.Eyft.
Ageratum Septentrionalium, Ad. Lob.Eyft.
Mentha corymbifera minor, Cord.hift.
Coftus minor hortenfis, Gefn.
Herba Julia, Ang. Gefn.col.
Balfamita minor, Dod.
Balfamita fœmina, Ger.
Camphorata, Cæf.

Floribus eft luteis: rarius candidis, & hoc
Ageratum florib. candidis, Ad.Lob.Tab.Cam.
Ageratum 2. Matth.Lugd.

Hoc etiam majus eft & minus: nam quod in Hetruria provenit multò minus eft, quod
Ageratum minus. Cam.in Matth.

Circa Monfpelium etiam Corymbis longioribus & magis compactis reperitur.

II. Ageratum folijs non ferratis.
Ageratum 3. Matth.Lugd.
Ageratum minus, Lob.Cam. Tab.

III. Ageratum ferratum alpinum.
Ageratum purpureum & Mofchatella cærulea Germanis quibufdam, Lugd.

PULEGIUM.

Γλήχων Dioscoridi lib.3.cap.36. cui & βλήχων, à βληχὴ balatu, quoniam dum floret, gustatum à pecoribus βληχῆς ἀναπιμπλάντας balatum concitet: quod & Plinius lib.20.cap.14. notavit. Pulegium latinis, quod ejus flos recens incensus, pulices interficiat.

Genera duo Plinius fecit, sativum & sylvestre: illud marem & fœminam: mas candidum, fœmina purpureum florem habet, quo solo inter se differunt: sylvestre, quibusdam Dictamnus dicitur.

I. Pulegium latifolium.
Pulegium, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Tur. Cord. in Diosc. & hist. Dod. Lon. Cæs. Cast. Cam.
Pulegium vulgatum, Ang.
Pulegium fœmina, Fuch. in ico.
Pulegium aquaticum, Gesn. hort.
Pulegium regium, Ad. Lob. Lugd. Eyst.

Floribus est cæruleis ex roseo albicantibus, rarissimè albis.

II. Pulegium latifolium alterum.
Pulegium, Cast. mas Plinij, Lob. ico.

III. Pulegium folijs Nummulariæ: in Prod. describitur.

IV. Pulegium angustifolium.
Pulegium cervinum, Ges. hor. Lugd. Cam. Eyst.
Pulegium alterum folijs oblongis, Dod.
Pulegium angustifol. sive cervinum, Ad. Lob.

In folijs aliqua notatur differentia; hinc Puleg. Cret. & Pulegium Massilioticum, Tab.
Pulegium mas & Pulegium regium, Ger.

DICTAMNUS.

Δίκταμνον Dioscorides lib.3. cap 37. meminit, & aliquibus γλήχων ἀγρία Pulegium sylvestre dici. Videtur Δίκταμνον vox, ἀπὸ τοῦ τίκτειν deduci, eò quod, ut Dioscorides & Theoph. ὠκυτόκον ἐστὶ: cum non modo potum, sed appositum quoque partus defunctos eijciat. Δίκταμον Theoph. 9. hist. 16.

Genera tria Dioscoridi & Theoph. Creticum, pulegio simile at majoribus & lanuginosioribus folijs: Pseudodictamnum, minus illo acre, & ut Theoph. minus, & viribus longè inferius: & Dictamnum Creticum alterum folio Sisymbrij, floribus origani sylvestris: quod Theoph. veluti æquivocè sic appellatum scribit, nec enim speciem, nec vim eandem habere. Idem Plinius l.25. c.8. Officinæ Dictamnum album etiam habent.

I. Dictamnus Creticus.
Dictamnus, Brunf. Dictamnus, Ang. Tur.
Dictamnum, Matth. Lac. Ad. Lob. Cast.
Dictamnum Creticum, Matt. Cæs. verum, Dod.
Dictamnus vera, Cord. in Diosc. Ges. hor. (Lug.
Dictamnus Creticus, Trag. Dod. gal. Lon. Cam.

Qui ex Creta adfertur, crassioribus & villosioribus folijs: qui ex hortis Italiæ majoribus, minusque incanis: monet Clus. hist. ap. in Sardinia minoribus, candidioribus & odoratissimis folijs reperiri.

II. Pseudodictamnus verticillatus inodorus.
Pseudodictamnũ, Mat. Dod. gal. Lac. Cast. Cam. Lugd. qui & Matth. & Dod figuram proponit.
Pseudodictamnum florib. verticillatis, Ad. Lob
Καλλιμαχεία, Ang. (Eyst.
Pseudodictamni nomine ex Creta, Cæs.
Gnaphalium Dioscoridis, Ponæ.

III. Pseudodictamnus alter odoratus, quid?
Dictamni 3. genus, sive Dict. non Cret. Dod. gal.
Pseudodictamnum, Eid. in ico.

IV. Pseudodictamnus acetabulis Moluccæ.
Pseudodictamnus Cydoniæ, sive Dictamnus 2. Theoph. Ponæ.

Ex horto Clarissimi Contareni.

V. Dictamnus albus vulgo, sive Fraxinella: quia vulgo Dictamnus dicitur, huc retulimus, alias rectius in aliam classem referretur.
Dictamus putatus, Brunf. (Lon.
Dictamnus vulgaris, Trag. Ges. hor. Cam. Offic.
Pæonia mascula, Eidem.
Dictamnum album, nonnulli pumila fraxinus, Matth. Lac. Cæs. Cast.
Tragium, Dod. gal. Ges. hor. (qui tamen negat) primum Dioscoridis, Ad.
Tragium Creticum, Guil. the.
Dictamnus nostra, Cord. in dis.
Fraxinella, Cord. hist Dod. Lug. Cl. pan. & hist.
Natrix Plinij, Ang. (Ger. Eyst.
Diptamum album, Belli ep. 3. ad. Clus.
Polemonium, Tab.

Plinio l.27. c.12. Natrix vocatur herba, cujus radix evulsa virus hirci redolet. Tragium Dios. l.4. c.49. in Creta tantũ nascitur habẽs folia Lentisco similia & ramos & fructus, minora tamen omnia. Tragiũ negat Belli, quia hirci odorẽ non spiret, sed gravem, neq; in tota Creta inveniri.

Duplex est 1. elatius, oblongiore spica saturatiore, folijs nigricantibus: 2. humilius læviore spica, floribus & folijs dilutioribus.

ORIGA-

ORIGANUM.

OΡίγανος Dioſcoridi l.3.c.32. διὰ τὸ χαίρειν ὄρεσιν dicitur, Euſtachio volente, qui ab ὄρος ἡ γανὸς derivat: alij παρὰ τὸ ὁρᾷν ἢ γανῦν, quia viſus claritati conducat, deducunt.

Genera quatuor Dioſcoridi: ἡρακλεωτικός: ὀνῖτις, quaſi aſinis pabulo gratum ſit: ἀγριορίγανος, ἢ τραγορίγανος: Theophr.6.hiſt.2. duorum tantùm meminit: nigri ſterilis, & candidi fructuoſi. Plin.l.20.c.16. Origanum Heracleoticum Græcorum, quod Cunilam gallinaceam Romani appellent, refert: at c.17. Onitidis, quod praſion appellent Hyſſopo non diſſimile, & Tragorigani Heraclij, cujus tria ſint genera (Dioſcoridis utrumq; Tragoriganum intelligens) Cretici, Smyrnæi, tandem Heracleotici, quod Oniten vocent, hiſtoriam ſed confuſiorem tradit.

I. Origanum ſylv. Cunila bubula, Plinij.
Origanum, Brunf. Ang. Tur.
Origanum vulgare, Trag. Matt. Lon. Lug. Eyſt.
Origanum ſylv. Dod. Cord. in Dioſc. Fuch. Geſ. hort. Lac. Tab. Cam.
Origanum onitis majus, Ad.
Agrioriganum ſive Onitis major, Lob.
Origanum Italicum, Cæſ. Anglicum, Ger.
Folijs longiorib. rotundiorib. variat: florib. ex candido rubentibus, phœniceis, ſanguineis.
Tragoriganum Dioſcoridis quibuſdam.
II. Origanum ſylv. album.
Origanum ſylv. Cam.
Origanum album, Tab. Ger. deſc.
III. Origanum ſyl. humile: in Prod. deſcrip.
IV. Origanum Heracleoticum: Cunila gallinacea Plinij.
Origanum peregrinum 1. vel 6. Trag.
Origanum Heracleoticum, Matt. Geſ. hor. Lac. Ad. Lob. Lugd. Caſt. Cam. Ger. 1. & 2. Tab.
Origanum Græcum, Ang.
Origanum alterum, Cæſ.
Eſt floſculis ex albo purpuraſcentibus: eſt & candidis.
V. Origanum Creticum.
Origanum Heracleoticum in Creta, Cord. in Dioſcorid.
Origanum Creticum, Geſ. hor. Cæſ. Cam.
Origanum Anglicanum, Dod.
Hyſſopus Dioſcoridis, Ang.
Origanum Syriacum ſylveſtre, Ad.
VI. Origanum Onites: & Matth. Geſ. hor. Lac. Lon. Caſt. Lugd.
Origanum Heracleoticum, Ruel.
Marum quibuſdam, Dod gal. Lac. Lugd.
Hyſſopus genuina Græcorum, Ad. Lob.
Hyſſopus legitimus & Meſuæi, ſcarſapepe Hetruſcis, Cæſ.
Majorana major Anglica, Tab. Ger.
Origanum ſyl. potius quàm majorana, Col.
VII. Origanum Onites fl. albicantibus.
Origanum Onites, aliud à Matthioli, Cam. hor.
Origanum Onites dictum, Eyſt.
VIII. Origanum folio ſubrotundo.
Origanum Onitis Galloprovinciæ minus, Ad.
Origanum Monſpeliacum, Cam. ep. Matth. & hort. Tab.
IX. Origano cognata Zatarendi: quid?
Zatarendi, Alpino, quod ſiccatum, inſtar Origani pro obſonio comedunt.

TRAGORIGANUM.

TΡαγορίγανος Dioſcor. l.3. c.35. (origani 4. genus eidem, quod aliqui hircinum interpretantur, cum ſic dictum videatur, quaſi capris gratum ſit) quod pro locorum ratione variat: quoddam ſpecioſius latioribus folijs: alterum gracilius, folijs exilioribus, quod aliqui πράσιον vocant. Plinio l.20. c.17. Tragoriganum ſimilius eſt Serpyllo ſyl. Is Tragorigani differentias à Dioſcoride propoſitas, ſub Origano Heracleo recenſet.

I. Tragoriganum Serpyllifolium.
Tragoriganum, Matt. Lac. Caſt. Lug. Ger. 1. Tab.
II. Tragoriganum latifolium.
Marum, Matth. Caſt. Lugd. Tab.
Tragoriganum, Dod. Lugd.
Tragoriganum alterum, Geſ. hor. Ad. Lob.
Thymum Creticum, Ger. ico.
III. Tragoriganum anguſtifolium.
Tragoriganum 2. Cluſ. hiſp. & hiſt. Dod. Lugd. Cam. ep. Tab.
Tragoriganum flore albo, Lob.
IV. Tragoriganum Creticum.
Tragorigan. Cretenſe apud Venetos, Ad. Lob.
Tragorigani 2. altera ſpecies, Cluſ. hiſp.
Tragoriganum Hiſpanicum 3. Eid. hiſt.
Thymum magnum, Alp.

SAMPSU

SAMPSUCHUM, SIVE AMARACUS; MARUM SIVE MAJORANA.

ΣΑ'μψυχον in Cyzico & Cypro laudatißimum, secundum locum sibi vendicat Aegyptium: vocatur à Cyzicenis & Siculis ἀμάρακον, Dioscorides l.3.c.47. Et Theoph.1. hist.15. 6.hist.1.& 7. Amaracum (vel ut Gaza reddit Samsucum vel Sampsuchum) suffrutex est & coronaria herba minutis folijs condita ut Serpillum, &c. Amaracum, Diocles medicus & Sicula gens appellavere, quod Aegyptus & Syria Sampsuchum. Plinius l.21.c.11. & 12. Sampsuchum sive Amaracum in Cypro laudatißimum & odoratißimum, ex quo oleum, quod Sampsuchinum & Amaracinum, &c. Μάρον ἢ ὑσσώπιον Dioscoridis l.3.c.49. Majoranam esse volunt.

Genera duo Plinio l.12.c.24. Maron in Aegypto nascitur pejus quam Lydium, majoribus folijs ac varijs: illa brevia ac minuta & odorata.

I. Sampsuchus sive Marum, Mastichen redolens.
Clinopodium, Dod.gal. Gesſ. hor. (cui & herba Sampsucho cognata) Cam. (Ang.
Helenium, Theoph. fortè Tragoriganum Dioſ.
Marum, Gesſ.hor. Cast. Tab. Ger. peregrin. Eyst.
Marum, Mastic Gallorum & Anglorum, Ad.
Marum, an Helenium odorum Theoph. Lob.
Marum verum, vulgo Mastic, Lugd.
Marum vulgare sive Clinopodium, Dod.
Tragoriganum 1. Clus. hisp. & Tragoriganum Hispanicum 1. cujus semen Ambræ dulcis nomine missum, Eid. hist.
Ludit folijs nunc longioribus, nunc rotundioribus, modò angulosis & hederaceis.

II. Marum repens verticillatum.
Sampsuchus Diosc. sive Amaracus serpens, Ad.
Marum supinum, Lob.
Marum ex Sicilia allatum, Sampsuch. Diosc. Cæs.
Marum repens, Tab.
Pulegium angustifolium, Ger. ico.

III. Majorana Syriaca vel Cretica.
Marum Syriacum, Ad. Lob. Lugd. Tab. Ger.
Marum Cretense, Alp.

IV. Majorana tenuifolia.
Majorana nobilis, Brun. Ang. sativa, Trag. Lon.
Majorana gentilis, Tur. tenuifolia, Tab. Ger.
Amaracus sive Major. tenuif. Matt. Cast. Lugd.
Amaracus, Sampsuchum, Gesſ.hor.
Majorana tenuior & minor, Dod.
Amarac. tenuior, Ad. Lob. tenuif. urbana, Cam.
Hæc apud nos in Majoranam vulgarem degenerat: & huic Cuscuta circumnascitur, quæ Epimajorana, Tab. Ger.

V. Majorana vulgaris.
Majorana, Brunf. Dod.
Amaracus, Matth. Fuch. Lugd. qui Matth. & Fuch. iconem proponit.
Sampsuchus sive Amaracus, Latinis Majorana, Cord. in Diosc. & hist.
Amar. vulgatior, Ad. Lob. ico. Eyst. major, Cast.
Amaracus, Majorana, Sampsuchum, Gesſ.col.
Sampsuchus, Lac. Lob.
Majorana vulgo, Maron, Diosc. Cæs.
Majorana sive Amarac. major, Gesſ.h. Tab. Ger.
Amaracus sylv. annua, Cam.
Hanc latis admodum folijs & capitulis rotundioribus sub Majorana latifolia Eyst. proponit.

VI. Majorana sylv. perennis: & Cam.
Majorana sylv. Trag. Gesſ.hor.
Origano cognata majorana major, Eid.
Hanc Londino folijs subluteis accepimus.

VII. Majorana sylv. latifolia.
Amaracus sylv. folijs latioribus, Cam.
Majorana sylv. Eid.
Hanc ex horto Sprengeri Heidelb. habemus.

CLINOPODIUM ET ACINOS.

Κλινοπόδιον Dioscoridi l.3.c.109. quod flores habeat ὡς κλίνης ποσὶν ὅμοια: Et Plinio l.24.c.15. quod orbiculato florum ambitu speciem pedum lecti præbeat, ex intervallis Marrubij modo dispositis: quod sanè Clinopodio primo pulchro convenit. Verum ab alijs Ocymoides nominari monet, & Serpyllo similem, surculosam palmæ altitudine: quæ de secundo dici rectè possunt, propter foliorum formam cum Serpyllo & odorem cum Ocimo. Ἄκινος ἢ ἄκονος herba coronaria ocimo similis, sed hirsutior atq; odorata, Diosc. l.3.c.50.

I. Clinopodium Origano simile.
Origanum quartum & minus, Trag.
Clinopodiū, Cord. in Diosc. Gesſ.h. Lac. Cast. Tab
Clinopodium vulgare, Matth. majus, Cam.

Betoni-

Betonica Pauli, Guil.
Pulegium montanum, Lon.
Origanum sylv. Eid. verticillatum, Thal.
Calamintha prima, Tur.
Acynus sive sterilis, Ad.
Acinos, Lob. Ger.
Acinos, sive Clinopodium sylv. Lugd.
Clinopodium primum, Matth. Clus. pan. Lugd.
Herba Origano vulgari similis, Cæs.

Duplex est: elatius majore folio: humilius alterum, minore: flore communiter purpurascente, rarius albo.

II. Clinopodium arvense Ocimi facie.
Basilicum tertium, Trag.
Calaminthum montanum, Eid.
Pseudoclinopodium, & Clinop. alterum, Matt.
Acinos, Dod. gal. Fuch. ico. Lac.
Ocymastrum, Fuch. Lugd.
Pulegium petræum, Ges. hort.
Ocimum parvum, Lon.
Ocimum sylv. sive Acinos, Dod. Ger.
Clinopodium, Ang. Tur. Cæs. majus, Thal.
Clinopodium alterum Matthioli, Lugd. Tab.
Clinopodium aut Lectipes, Ad.
Clinopodium vulgare, Lob. Clus. hist.

Folijs est modò latioribus, modò angustioribus, ratione loci: modò erecta, modò repens: aliquando hirsutissima, aliquando penè lævis: floribus cæruleis, rarius albis.

Hanc Matth. ut ex ejus descriptione patet, Manardum secutus, & hist. Lugd. Acinos nomine exhibuere.

III. Clinopodium Ocimi facie alterum.
Acinos Anglicum, Clus. pan.
Acinos Dioscoridis fortè, Eid. hist.

IV. Clinopodium montanum.
Clinopodium Austriacum, Clus. pan. & hist.

Flore est purpureo intenso seu violaceo: rarius albo.

V. Clinopodium alpinum hirsutum.
Clinopodium alpinum, Ponæ.

VI. Acinos latifolia.
Acinos, Urtichella olitoribus, Col.
Acinos Dioscor. nomine ab Imperato accepim[us].

E R I N U S.

E'ρινος Dioscoridi l.4.c.29. folijs ex Ocimi minoribus, & lacteo succo turget, &c. Plinio l.23.c.7. Herba quam Græci Erineon vocant, &c.

Erini nomine quatuor à recentioribus plantæ proponuntur.

1. Erini seu Ocimi aquatici nomine à Matth. quem sequuntur, Lac. Lon. & Lugd. hist.
Basilicum aquaticum, Cast. cujus folia incisuris carent: pro hac
Hieracium Sabaudum latifolium, Guilandinus nobis ostendit.

2. Erinus Dalechampij, in hist. Lug. sed quid?

3. Erinus Cæs. & Columnæ: est Rapunculi minimi species.

4. Erinos vel Caprificus, Nicandro & Plinio, fortè Esula dulcis, Tragi: vel altera Esula sylv. ejusdem, Adversar.

O C I M U M.

Ω'κιμον Dioscoridi l.2.c.171. Theoph.7.hist.3. cui, ut & Varroni & Plinio l.19.c.7. à celeritate proveniendi dicitur. Recentioribus Græcis βασιλικὸν, id est. regale: unde ab Aëtio ὤκιμον βασιλικὸν appellatur.

Genera plura recentioribus, quæ potissimum differunt magnitudine foliorum: quæ latiora, angustiora, plana vel crispa: colore eorundem quæ viridia, nigricantia, maculata: florum, qui candidi, vel purpurascentes: & odore, cum in aliquibus caryophyllos, in alijs citrum redoleant.

I. Ocimum latifol. maculatum vel crispum.
Ocimum latifolium, Cæs.
Basilicum Indicum, vel potius Hispanicum, Camer.
Ocimum aut Basilicum crispum exoticum aut Hispanicum, Cam. ep. Matth.
Ocimum crispum Hispanicum, Tab.
Ocimum Indicum, Clus. hist.
Basilicum Indicum maculatum, Eyst.

Est majus & minus.

II. Ocimum viride folijs bullatis.
Ocimum Indicum viride majus, folijs protuberantibus, Eyst.

III. Ocimum folijs fimbriatis viridibus.
Ocimum crispum viride, Eyst.

Odore est inter Camphoram & Citrum confuso.

IV. Ocimum caryophyllatum maximum.

Ocymum in viridarijs Alexandriæ, Alp.
Ocimum latifolium magnum, Eyſt.
Folijs eſt oblongis colore rubro ſuffuſis eximiè odoratis.
V. Ocimum caryophllyatum majus.
Baſilica major, Trag. Lon.
Ocim. maj. Matt. Fuch. Dod. gal. Lac. magn. Tur.
Ocimum maximum, Dod. Lugd.
Ocimum nigrum, Cord. in Dioſc. & hiſt.
Ocimum maximum caryophyllatum, Ad. Lob.
Ocimum caryophyllatum, Geſ. hort.
Hoc cum magis minúſve hirſutum ſit, ab alijs hirſutum, ab alijs læve pingitur: color tam foliorum, quàm florum, in alio alb. in alio niger eſt.
VI. Ocimum citri odore.
Ocimum citratum, Geſ. hor. Cæſ. Eyſt.
Ocimum maximum citratum, Lob.
Ocimum medium ſive citratum, Ad. Tab. Ger.
VII. Ocimum vulgatius.
Baſilicum ſive Ocimum, Brunf.
Ocimum medium vulgatius, Ad. Eyſt.
Baſilica minor, & Baccharis Germanica, Trag.
Ocimum medium, Matth. Caſt. Cam. Lugd. qui Matth. & Fuch. figuram exhibet.
an Ocimum Nabathæum, Cord. in hiſt.
Ocimum mediocre, Fuch. 3. & medium, Cæſ.
Ocim. ſive Baſilicum medium vulgatius, Lob.
Ocimum magnum, Tab. Ger.
VIII. Ocim. minus anguſtifol. folijs ſerratis.
Ocimum minus anguſtifolium flore albo, Eyſt.
IX. Ocimum aniſi odore.
Ocimum aniſatum, Eyſt.
Medio vulgatiori, figurâ reſpõdet odore Aniſi.
X. Ocimum minimum.
Ocimum criſpum, Brunf. Lon.
Ocimum garyophyllatum, vel minus, Matth.
Ocimum exiguum, Fuch. minus, Dod. gal. Tur.
Baſilicum minus, Caſt.
Ocimum minus garyophyllatum, Cord. in Dioſcor. Tab. Ger.
Ocimum minimum Amaraci figura garyophyllatum, Lob. Eyſt.
Ocimum parvum, & Ocimum garyophyllatum, Lugd. duæ figuræ.
Ocimum alterum tenuifolium, Cæſ.
XI. Ocimo affinis.
Albahaca herba, quæ odoris gratia in nova Hiſpania excolitur, Joſeph. Acoſta l. 4. c. 27.

SECTIO QUINTA.

MENTHA; MENTHA SYLVESTRIS SIVE MENTASTRUM; MENTHA AQUATICA, SEU SISYMBRIUM; MENTHA CATARIA; Calamintha; Meliſſa; Marrubium; Galeopſis ſive Lamium & Urtica mortua; Urtica; Alyſſon; Sideritis; Euphraſia; Melampyron & Cratæogonon; Betonica, Serratula; Scrophularia & Ruta canina; Stachys.

MENTHA.

Mentha veteribus Græcis, Plin. l. 19. c. 8. auctore, μίνθα dicebatur: at odoris ſuavitas nomen apud Græcos mutavit, & ἡδύοσμος ab ἡδὺς ἡ ὀσμὴ, i. e. ſuavis odor, vocatur. qua voce Dioſcor. l. 3 c. 41. uſus eſt. Hydioſmi Theoph. 7. h. 7. ubi Gaza Mentaſtrum convertit: at Mentæ (fortè Mentaſtrum intelligens) 6. h. 7. meminit.

Genera: Dioſcoridi ſativa eſt & ſylveſtris, quam Mentaſtrum dici, volunt interpretes, Plinium. Galeno 6. ſimpl. Mentha eſt odorata, quæ Dioſcoridi ſativa eſt, & altera inodora, quam Calaminthan vocitent. Et Plin. l. c. & l. 20. c. 14. Menta genus ejus ſylveſtre Mentaſtrum eſt. Sic l. 20. c. 14. Nepetæ mentionem facit, ex qua, ut & Mentaſtro, Origano, Cunila, Serpillo, Marrubio vinum confici, l. 14. c. 16. oſtendit.

Mentha ſativa.
I. Mentha hortenſis corymbifera.
Balſamita, Brunf. major, Dod. gal.
Aliſma, Trag.
Mentha Sarracenica, Nicolao in Martiat. Ang. Cord. in Dioſcor. (qui Chryſocome cognatam vult) Lac. Lon. Cam. Eyſt.
Mentha Græca, Matth. Geſ. hort. Caſt.
Mentha Romana, Lac.
Mentha corymbifera major, Cord. hiſt.
Coſtus hortorum, Geſ. hor. Ad. Lob. Lugd.
Ovaria, Geſn. hort.
Herba S. Mariæ vulgo, Cæſ.
Hæc quibuſdam Lepidium Dioſcoridis: at.
Cæſal-

Cæſalpino Melilotus Dioſ. Plinij & Avicennę.
II. Mentha corymbifera anguſtifolia.
Menthæ Sarrac. ſpecies altera, Myconi, Lugd.
an Menthæ Sarracenicæ ſpecies ſylv. in ſylva Martia, Cam.
III. Mentha hortenſis verticillata ocimi odore.
Mentha hortenſis 4. Fuch. Tur.
Mentha ſativa 4. Dod. Lugd.
Mentha 3. Geſn. hort. 4. Lon.
Mentha Romana anguſtifolia, Ad. Lob.
Mentha cardiaca, Cam.
Calamintha ocymoides, Tab.
Ocymoides repens, Ger. ico.
IV. Mentha criſpa verticillata: & Eyſt.
Mentha ſativa 1. Fuch. Dod. gal. Lac.
Mentha ſativa, Tur. ſativa criſpa, Lugd.
Mentha vulgata ſerpens rotundiore folio, pulegij flore, Ad. Lob.
Mentha cruciata, Lob. ico. titulo tranſpoſito.
Mentha altera, Cam. ep. Matth.
V. Mentha rotundifolia criſpa ſpicata.
Mentha ſativa ſeu criſpa, Trag. Cord. in Dioſc.
Mentha ſativa altera, Matt. Fuch. Dod. Tur. Lac.
Mentha criſpa, Lon. Cam. ſive Balſamita.
Mentha rotundifolia altera flore ſpicato, ſive cruciata mentha, Lob.
Mentha vulgata, ſive fuſca ſacra, Lob. ico. tit. tranſp.
Mentha hort. rotundifolia, ſeu Romana, Cæſ.
Mentha ſativa minor, Caſt.
Menthæ ſpicatæ quinq; varietates Lobelius exhibet.
VI. Mentha rotundifolia ſpicata altera.
an Mentha rubra, Trag. Lon.
Siſymbr. 1. Ang. hortenſe, Matth. Lac. Caſt. Lug.
Mentha hortenſis altera, Geſn. hort.
Siſymbria mentha agreſtis, Lob.
VII. Mentha anguſtifolia ſpicata.
Mentha, Brunf. Ang.
an Nepeta aquatica, vel Mentha agreſt. 3. Trag.
Mentha 1. Matth. Caſt. hortenſis 1. Geſn. hort.
Mentha ſativa, vel hortenſis 3. Dod. Fuch. Tur.
Siſymbrij 1. altera ſpecies, Cord. in Dioſc.
Mentha acuminata, Lon. acuta, Tab. Cā. in Mat.
Mentha Romana ſive præſtantior anguſtifolia, Adv. Lob.
Mentha ſativa, Lugd. cruciata, Ger.
Mentha hortenſis oblongo folio, Cæſ.
Mentha odorata anguſtifolia, Cam.
Latioribus aliam, aliam anguſtiſſimis & longiſſimis folijs in hortis obſervavimus.
VIII. Mentha ſpicata folio variegato.
Mentaſtrum alterum, Dod.
Mentaſtr. Anglicum cinereum & niveum, Ad.
Mentaſtr. niveum Anglicum, Lob. Lugd. Eyſt. cujus ſolum nomen apud Tabernęmontanum.
Interdum in eodem ramo folia quædam nivei coloris, quædam partim nivei partimque viridis, in quibuſdam nihil nivei.

Mentha ſylveſtris ſive Mentaſtrum.

I. Mentha ſyl. rotundiore folio: & Geſ. hor.
Mentaſtrum, Cord. in Dioſc. Tab.
Mentaſtrum folijs orbiculatis, Geſn. ap.
Mentha aquatica, Ger.
II. Mentha ſylv. longiore folio: & Geſ. hor.
Mentha equina, Brunf.
Menthaſtrum, Trag. (vel mentha agreſtis altera) Matth. Fuch. Dod. Cord. hiſt. Lac. Ad. Lob. Caſt. Cluſ. hiſt. ico.
Menthaſtrum ſyl. Eyſt. vulgare, Lugd.
Siſymbrium campeſtre, Ang.
Mentha ſylv. Tur. Lon. ſylv. altera, Cæſ.
III. Mentha ſylv. longioribus nigrioribus & minus incanis folijs.
Mentaſtrum aliud, Lob.
Mentaſtrum Campenſe, Lugd.
IV. Mentha ſylv. anguſtifolia.
Pulegium aquaticum, ſeu paluſtre ſpicat. Eyſt.
V. Mentha montana verticillata.
Menthaſtrum montanum, & 1. Cluſ. pan.
Menthaſtrum montanum pannonic. Eid. hiſt.
Menthaſtrum pannonicum, Cam.
VI. Menthaſtrum cæruleum, Cam. quid?
VII. Mentha tuberoſa radice. (Cam.
Menthaſtrum tuberoſa radice, Cluſ. pan. & hiſt.
VIII. Mentha radice geniculata: quę 2. in Prod.

MENTHA AQUATICA, SIVE SISYMBRIUM.

Σισύμβριον, ἕρπυλλον ἄγριον: Siſymbrium, alij Serpillum ſylv. vocant, Menthæ hortenſis ſimilitudine, ſed latioribus folijs atque odoratis, Dioſcoridi, l. 2. c. 155.

Genera duo fecit: alterum Menthæ ſimile: alterum quod Cardamine dicitur: & Plinius, lib. 20. cap. 22. Siſymbrium ſylv. à quibuſdam thymbræum appellatum, pedali non amplius altitudine: quod in riguis naſcitur ſimile Naſturtio eſt, & l. 19. c. 8. Siſymbrium latiſſimè naſcitur in piſcinis & ſtagnis.

I. Mentha rotundif. paluſtris, ſeu aquat. major.
Menta rubra, Brunf.

Balſamina agreſtis & Nepeta 3. Trag.
Siſymbrium ſylv. Matth. Lugd.
Siſymbrium, Fuch. Dod. primum, Thal.
Siſymbrij 1. ſpecies prima, Cord. in Dioſc.
Calamentum 3. Ang.
Calamintha aquatica, Geſn. col. Tab.
Siſymbrium agreſte aquaticum, Geſn. hort.
Menta ſylv. altera, & Menta aquatica, Lon.
Menta ſylv. 1. Cæſ.
Aquatica, ſive Siſymbria mentha, Ad. Lob.
Siſymbria mentha, Ger.
Balſamita officinarum, Eyſt.

Hæc aliquando tota rubet: magis minúſve hirſuta exiſtit.

II. Mentha rotundifolia paluſtris minor, ſive flore globoſo: pro 5. in Prodromo deſcripta.

III. Mentha paluſtris folio oblongo.
Mentaſtri folia aquatica hirſuta, Ad. Lob. Lug.
Calamintha 3. Dioſcoridis, Lob. ico.
Mentaſtrum minus ſpicatum, Lugd.
Mentaſtrum aliud hirſuto folio, Cam.

Menta cataria.

I. Mentha cataria vulgaris & major.
Menta non odorifera, Brunf.
Napeta vulgaris, Trag.
Nepeta fruticoſa, Cord. in Dioſc.
Herba gattaria, Matth. Caſt.
Calaminthæ 1. genus, Fuch. 3. genus, Dod. gal. Tur. Thal.
Calaminthæ ſpecies quibuſdam, Geſn. hort.
Calamintha montana, Lon.
Balſamita major, Lac.
Cattaria herba, Dod.
Cattaria, ſive Mentha catti, Ad.
Mentha cataria, Lob.
Gattaria vulgò, Calamintha 3. Dioſc. Cæſ.
Herba felis, Lugd.
Mentha felina, Tab. Ger. Eyſt.
Nepeta Germanica, Cam.

Alij Calaminthæ, alij Meliſſæ, alij Nepetæ, alij Urticæ, quæ Herculanea Plinio, ſpeciem faciunt: alij inter Calamintham & Meliſſam mediam volunt.

II. Mentha cataria minor.
Cataria minor, Cluſ. pan.
Cattaria tenuifolia Hiſpanica, Eid. hiſt.
Nepeta minor, Cam.

III. Mentha cataria minor alpina: pro 4. in Prodromo deſcripta.
Nepetella, Eyſt.

IV. Mentha cataria latifolia.
Mentha cataria peregrina latifolia, Lob. Lugd.
Menta felina ſativa latifolia, Tab.
Menta cattaria altera, Ger.
Nepeta peregrina, Eyſt.

V. Mentha cataria anguſtifolia major.
Mentha cataria peregrina anguſtifol. Lob. Lug.
Cattaria folio longiore, Dod.
Mentha felina ſativa anguſtifolia, Tab.
Salvia Romana, Ger. ico.

VI. Mentha cataria anguſtifolia minor: ſub 3. in Prodromo deſcripta.

CALAMINTA.

Καλαμίνθη, quaſi bona & utilis mentha, nidore enim ſuo, ut habet Ariſtophanes, ſerpentes, vel accenſa, vel ſubſtrata, ait Dioſcorides, l. 3. c. 43. fugare ſolet.

Genera tria Dioſcoridi: 1. folijs Ocimi, montibus familiaris: 2. pulegio ſimilis, ſed major, quam ἀγρίαν γλήχωνα pulegium ſylv. Romani νεπέταν vocant (& Plinius, l. 20. c. 14. Nepetæ obiter meminit) 3. Menthæ ſylveſtri cognata eſt, folijs oblongis, caule & ramis, quam ſuperiora majoribus, ſed viribus inefficacior.

I. Calamintha incana ocimi folijs.
Calamintha 2. incana, Lob. Lugd.
Calamintha Cretica, Cam.
Calamintha montana incana minor, Tab.
Calamintha montana vulgaris, Ger.

II. Calamintha pulegij odore, ſive Nepeta.
Calamintha altera, Matth. Lugd. (fortè pulegium Dioſc.) Lac. ico. Lug. (duplici figura) Cam.
Nepeta agreſtis, Cord. in Dioſc.
Calamintha Italica pulegij odore, Geſn. hort.
Calamintha altera odore gravi Pulegij, folijs maculatis, Ad. Lob.
Pulegium ſylv. ſive Calamintha altera, Dod.
Calaminthum, quod vulgo Nepeta, Cæſ.
Calamintha arvenſis 2. Tab.
Calamintha montana præſtantior, Ger. ico.
Calamintha anguſtis folijs, Eyſt.

III. Calamintha vulgaris, vel officinarum Germaniæ.
Calamintha, Matth. 2. Thal. vulgaris, Cam.
Calamintha montana, Geſn. hort. Lac. Dod. Caſt. Lugd.
Calamintha montana vulgaris, Lobel. Tab. Eyſtett.

Nepeta montana, Cord. in Diosc.
Calamintha 3. Dioscoridis Dalechampio, Lug.
Mentha sativa rubra, Ger. ico.
IV. Calamintha magno flore.
Calamintha montana præstantior, Adv. Lob. Lugd. Cam. Tab. Eyst.
Calaminthum 1. Ang.
Calamentum montanum, Cæs.
Scordonia sive Salvia agrestis, Ger. ico.
V. Calamintha vulgaris exiguo flore: quæ in Prodromo describitur.
VI. Calamintha arvensis verticillata.
Mentastrum, Brunf.
Nepeta agrestis, vel 4. Trag. Lugd.
Mentha aquatica exigua, & Pulegium sylv. Eidem, & floris colore solum differt.
Calamintha aquatica, Matth. Lugd.
Calamintha aquatica Belgarum, an Polycnemon, quasi multitibia, Ad. Lob.
Calamintha altera, Dod. gal. Fuch. Tur.
Calamintha arvensis, Gesn. hort. Tab.
Nepeta, Lon.
Polycnemon Lobelij, Lugd.
VII. Polycnemon Dalechampij, Lug. quid?

MELISSA.

Μελισσόφυλλον & Μελίτταινα, id est, Apiastrum, quod hac αἱ μέλιτται apes delectentur, Dioscoridi, lib. 3. cap. 118. Plinio, lib. 21. cap. 20. Melyssophyllon sive Melittis: & prius, lib. 21. cap. 9. Melissophyllon quod Apiastrum. Latinis Melissa ab apibus, quæ etiam μέλισσαι dicuntur.

I. Melissa hortensis: & Lon.
Melissa, Brunf. Ang. Dod. Cæs Ger. officin. Eyst.
Melissa domestica, vel 1. Trag. descript. nostrâs, Cam.
Melissoph. Matth. Gesn. hort. Cast. Lugd. Tab.
Melyssoph. vulgare vel adulterinum, Fuch.
Apiastrum, Matth. Cord. in Dioscor. Lac. Tur. Ad. Lob.
Citrago, Gesn. hort.
Hanc in montibus sponte nasci Matth. asserit, quam
Melissophylli sylv. genus Matthioli, Gesn. hort. nominat.
II. Melissa peregrina folio oblongo.
Melissa Moldavica, Matth. Cast. Lugd.
Melissa vel Cedronella, id est, Citrago Turcica, Gesn. hort.
Melissophyllon Turcicum, Ad. Lob.
Melissæ genus ex Oriente, Cæs.
Melissa Turcica Dalechampij, Lugd. Camer. Tab. Ger.
Variat magnitudine: hinc duæ figuræ in Lugd. hist: colore quoque flores, qui cæruleus, purpurocæruleus, & albus.
Melissa Moldavica flore cæruleo, & flore albo, Eystett.
III. Melissa Moluccana odorata.
Melissa Constantinopolitana, Matth.
Cardiaca Melica, sive Moluca Syriaca, Ad.
Moluca lævis, Dod. Ger.
Cardiaca melica, sive Moluca minus aspera, Lobel.
Moluca sive Melissa Constantinopolitana, Cam. 1. Cast.
Molucha 1. Cæs.
Moluca sive Melissa Turcica Dalechampij, (Lugd.
Melissophyllum Constantinopolitanum, Eid.
Cardica Syriaca, Tab.
Moluca odorata spinosa, Cast. Eyst.
Alteram lævem, alteram aculeatam Matth. dicit: aculeis carentem nullam vidimus.
IV. Melissa Moluccana fœtida.
Melica, vel Moluca asperior, Ad. Cam.
Moluca asperior Syriaca, & Maseluc Turcorum, Lob.
Molucca spinosa, Dod Lugd. Ger.
Molucha altera. Cæs.
Molucca, vel Melissa Constantinopolitana 2.
Cardiaca Syriaca aspera, Tab. (Cast.
Molucca lævis inodora, Eyst.
Utramque Moluccam Alysso Galeni congenerem, ut & Dioscoridis & Plinij Cæsalpinus voluit.

MARRUBIUM.

Πράσιον Dioscorides, lib. 3. c. 119. id quod Marrubium album dicitur, nominat: at quod nigrum, Βαλλωτὴ ἢ μέλαν πράσιον, lib. 3. cap. 117. vocat. Plinius, lib. 20. cap. 22. Marrubium, quod Græci Prasium vocant: & lib. 27. cap. 8. Balloten, alio nomine Melamprasion Græci vocant.

Genera duo Theoph. 6. hist. 1, & 2. proposuit: aliud folio herbido, incisuris profundioribus, quo unguentarij

utuntur: alterum rotundius squallens, incisuras habens obscuriores (Prasium innuere videtur.) Et Plin. l.20. c.22. duo genera, ex Castoris sententia, nigrum, & quod magis probat candidum.

Marrubium nigrum.

I. Marrubium Cardiaca dictum, fortè primum Theophrasti.
Marrubium mas, Brunf.
Melissa sylv. Trag.
Cardiaca, Matth. Dod. gal. (& Sideritis 1.) Gesn. hort. Lac. Lon. Ad. Lob. Cæs. Thal. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Lycopsis, branca lupina, Ang.
Cardiaca, vel Lycopus, Fuch.
Alysson Galeni & Aëtij esse, Cæsalp. censet.

II. Marrubium palustre glabrum.
Marrubium aquat. Trag. Ad. Lob. Dod. Thal.
Marrubium palustre, Dod. gal. Lon. (Lugd.
Sideritis 1. Matth. Ang. Gesn. hort. Lac. Lugd. Cast. Cam. 2. Lon.
Lancea Christi, Gesn. hort.
Verbenæ alrerum genus, Cæs.

III. Marrubium palustre hirsutum: quod 1. in Prodromo.

IV. Marrubium nigrum fœtidum, Ballote Dioscoridis. (Lon.
Marrubium majus, vel 1. Trag. nigrum, Ges. h.
Ballote, Matth. Fuch. Tur. Cord. in Diosc. Lac. Dod. Lob. Cæs. Cast. Lugd.
Marrubium nigrum fœtidum, Ad.
Marrubiastrum, Tab.
Marrubium aquaticum, Ger.
Variat folijs majoribus & minoribus.

V. Marrubium nigrum rotundifolium.
Ocimastrum Valentinum, Clus. hisp. & histor. Lugd.
Marrubium Hispanicũ odore Stœchados, Lob.
Marrubium Hispanicum, Tab. Ger.

VI. Marrubium nigrum longifolium.
Herba venti Monspel. Gesn. hort. Lob. Lugd.
Sideritis Monspeliensium, Lugd.
Parietariam Monspeliensium à Cordo vocari, Lob. & Lugd. asserunt.

Marrubium album.

I. Marrubium album vulgare.
Marrubium fœmina, Brunf. candidum, Trag.
Marrubium, Matth. Cord. in Diosc. Fuch. Dod. Tur. Lac. Cæs. Cast. vulgare, Clus. hist. Eyst.
Marrubium album odorum, Ad.
Marrubium, Gesn. hort. Lob. Lugd. Tab. Ger.
Prasium, Ang.

II. Marrubium album villosum, an Prasium Dioscoridis: quod 2. in Prodromo.

III. Marrubium album crispum: quod 3. in Prodr.

IV. Marrubium album latifolium peregrinum.
Marrubium candidum, Dod. Ger. Hispanicum, Tab.
Marrubium candidum alterum Hispanicum, Lob. (hist.
Marrubium alterum pannonicum, Clus. pan. &
Marrubium Creticum, Cam.

V. Marrubium album angustifolium peregrinum.
Marrubium Creticum angustiore folio, Adv. Lob. Eystett.
Marrubium Creticum, Dod. Ger. Tab. Lugd. qui à priore non distinguit.
Marrubium Creticum aliud, Cam.

VI. Marrubium album peregrinum brevibus, & obrusis folijs.
Marrubium Creticum angustis folijs inodorum, Eystett.

GALEOPSIS SIVE LAMIUM VEL URTICA MORTUA.

Γαλίοψις ἢ γαλεόβδολον tota frutice, cum caule & folijs Urticam refert: at folia læviora & trita graviter olent: flores tenues sunt ac purpurascentes, Dioscoridi, l.4. c.95. Et Plinio, l.27. c.9. Galeopsis aut Galeobdolon, &c. Urtica mortua & iners, quod folijs innoxia sit, quam Plinius, l.21. c.15. inter Urticas recensens, Lamium vocavit eam quæ innoxia sit & morsu careat: & l.22. c.14. addit album habere in medio folio, &c.

I. Lamium purpureum fœtidum, folio subrotundo, sive Galeopsis Dioscoridis.
Urtica labeo mas, Brunf.
Lamium, Trag. (vel Urtica 8.9.10.) Fuch. Dod. gal. Lugd.
Galeopsis Ericio Cord. Cord. in Diosc. Lon. Cæs. 2. Tab.
Galeopsis vulgaris fœtens purpurea, Adv. sive Urtica non mordax, Lob.
Galeopsis purpurea, Lugd. Cast.
Urtica mortua, Gesn. hort.
Urtica iners altera, Dod.
Urtica non mordax vulgaris fœtens purpurea, Lob. ico.
Lamium, sive Urtica non mordax vulg. & fœtida, Clus. pan.

Habe-

Habetur major & minor: flore quoq; purpurascente, vel rubro communiter: rari9 albo, luteo, & vario: est & reptilis magis humiq; procumbens.

II. Lamium purpureum vel album non fœtens folio oblongo.
Urtica labeo fœmina, Brunf.
Galeopsis, Trag. (vel 5.6.7. Urtica) Matth. Lac. Lugdun.
Lamium sive Archangelica fl. alb. Ad. Lob. Lug.
Urtica iners sive Lamium 1. Dod.
Galeopsis flore verticillato, Thal.
Leucas tertia, Cæs.
Lamium purpureum & album, Tab. rubr. Ger.
Galeopsis vera Dioscoridis, Clus. hist.

Tres species flore tantum differentes: est purpureo, vel ex rubro albóve purpurascente, labellis albis venis notatis: albo, luteo & croceo.

III. Lamium folio oblongo luteum.
Galeopsis flore croceo, vel Urtica 6. Trag.
Urtica iners 3. sive Lamium flore luteo, Dod.
Lamium luteum, Ad. Lob. ico. Tab. Ger.
Leucas montana, Cæs.
Galeopsis flore luteo, vel Urtica labeo, Cam.

Flores majore ex parte & nonnihil rubicundi & cærulei coloris, quare
Urtica fatua aquatica, sive Lamium πολύμορφον, aut πολύχροον, Thal.

IV. Lamium maculatum.
Urtica fatua λευκόστικτος, Thal.
Galeopsis prima, Tab.
Lamium album, Ger.
Urtica mortua maculis albis respersa, Col.

V. Lamium alba linea notatum.
Urtica lactea, Matth.
Lamium Plinij, Ang. Cam.
Milzadella vulgo, Leucas Dioscor. fortè, Cæs.
Lamium Plinij montan. Campoclarense, Col.

Huic linea semper per medium folij decurrit: cujus altera species folijs brevioribus, profundius incisis & linea angustiore, &
Lamium Æquicolorum, Col. dicitur.

VI. Lamium folijs caulem ambientib. majus.
an Lamium 3. vel peregrinum, Clus. pan.
an Lamium pannonicum 3. Clus. hist.
Ballote crispa major, Lugd.
Narrubium χαμαιπετές, Thal.
Alsines species, Tab.
Alsine hederula altera, Ger.

VII. Lamium folio caulem ambiente minus.
Morsus gallinæ folio hederulę alterum, Lob. ic.
Leucas quarta, Cæs.
Ballote crispa minor, Lugd.

VIII. Lamium maximum sylvaticum fœtidum.
Heraclea vel Urtica 11. Trag.
Urtica sylvana, Lon.
Urtica fœtida maxima πορφυρανθεμον, Thal.
Urtica Heraclea, Lugd. herculea, Tab.
an Sideritis alia, Lugd.
Galeopsis legitima, vel vera Dioscoridis, Clus. histor.

Huic simile aliud, folijs non ita amplis, sed inferius incanis & lanuginosis. (Lamium incanum dici poterit) Thal.

IV. Lamium maximum sylvaticum alterum.
Galeopsis maxima pannonica. Clus. pan. & hist.

X. Lamium montanum Melissæ folio.
Melissa prima, Trag. ico. sylv. Lon.
Melissophylli species, Dod. gal.
Melissophyllum verum, Fuch. sylv. Cord. obs.
Melissophyllum Fuchsij, Ges. hor. Lob. (& Herba sacra Agrippæ) Lugd.
Melissa Fuchsij. Lob. ico. Cam. Eyst.
Herba sacra quorundam Dalechampij, Lugd.
Melissa altera, Cæs.

Variat floribus communiter pallidè purpurascentibus: reperitur & albis & versicoloribus, hinc
Lamium pannonicum 1. versicolore flore, &
Lamium pannonicum 1. albo flore, Clus. hist.

Est & altera caulibus infirmioribus & frefrequentiorib. & folijs paulò angustioribus, &
Lamij pannonici 1. species altera, Eid. dicitur.

X. Lamium peregrinum, sive Scutellaria: in Prodromo descripta.
Betonica sylv. Pauli, Quadramio.
Scutellaria, Cortuso.
Cassida, Colum.
Scordotis secunda Plinij, Ponæ.

Floribus est purpureis, rarius albis.

URTICA.

Ἀκαλύφη Dioscoridi l. 4. c. 94. & Theoph. 7. hist. 7. παρὰ τὸ μὴ ἔχειν καλὴν ἁφὴν, quod injucundo sit tactu, & pruritum cieat, Athenæo: dicitur & κνίδη, quasi pruriginosa, ἀπὸ τοῦ κνίζειν, quòd pungat & suo morsu sensum lacessat. Latinis Urtica ab urendo dicta, quod pruritum & pustulas igni similes excitet, Plinio.

Genera

Genera duo Dioscoridi: una agrestior, altera non æque aspera, &c. at Plinio l.21.c.15. plures sunt differentiæ: sylvestris, quam fœminam vocant, mitior: & in sylvestri quæ dicitur Cania, acrior: quæ verò odorem fundit, Herulanea: quæ innoxia morsu carens, Lamium vocatur. Vide etiam l.22.c.13. & 14. Distinguimus in pungentes & non pungentes: pungentes in majorem & minorem: non pungentes, in fœtidas & non fœtidas, & has in maculatas, & non maculatas: quæ floris colore purpureo albo, luteo variant.

Urtica urens.

I. Urtica urens maxima.
Urtica major, Brunf. Fuch. Dod. gal. Lon. Thal. Taber.
Urtica vulgaris urens 1. Trag.
Urtica secunda, Matth. Lac. Cæs. Lugd. Cast.
Urtica, Cord. in Diosc. urens, Ger. urens altera, Dodon.
Urtica sylv. major, Ges. hor. sylv. asperior, Lob.
Urtica communis, sive major & fœmina, Ad.
Hujus & caulis & radix aliquando parum rubent, & dicitur
Urtica rubra, Tab. Ger.
II. Urtica urens altera.
Urtica vulgaris urens altera, Trag.
Urtica oligophyllos (à folior. paucitate) Lug.
III. Urtica urens minor.
Urtica minor, Brunf. Fuch. Dod. gal. Cord. hist. Lon. Thal. Tab. Ger. sylv. minor, Ges. hor.
Urtica tertia, Trag. Matth. Lac. Lugd. Cast.
Urtica exigua, Cæs. urens minima, Dod.
Urtica minor sive Cania Plinij acrior, Ad.
Urtica minor acrior, Lob.
IV. Urtica urens pillulas ferens: 1. Dioscoridis semine lini.
Urtica, Ang. legitima, Clus. hist.
Urtica Romana, Trag. Fuch. (& vera) Tur. Ges. hort. Eyst.
Urtica syl. sive Romana offic. semine Lini, Ad.
Urtica Rom. vel mascula, Lob. Cam. Tab. Ger.
Urtica prima, Matth. Lac. Cæs. Cast. Lugd.
Urtic. 1. quæ in Alexandria Angiar dicitur, Alp.
Urtica sylvestris, Dod. gal.
Urtica urens prior, Dod.

Urtica fatua aculeata.

I. Urtica aculeata folijs serratis.
Cannabis sylv. Trag. Lugd. spuria, Ger.
Cannabis sylv. spuria altera, Lob. ico.
Cannabina alba, Tab.
Floribus communiter purpureis: rarius candidis.
II. Urtica aculeata folijs serratis altera.
Cannabis sylv. spuria tertia, Lob. ico.
an Sideritis Cordi, Thal.
Alyssum arvense album, Tab.
Urtica mortua quarta, Dod. post.
III. Urtica aculeata folijs non serratis.
Sideritis altera Matthioli, ipsi Lugd.
Cannabis spuria facie Urticæ, Lob. ico.
Urtica fatua sylv. aculeata, Thal.

ALYSSON.

Ἄλυσσον Galen. 2. de Antidotis, herba est Marrubio similis, orbes habens in surculorum summitatibus, asperiores & magis spinosos: flores ad cæruleum vergentes: sic dicta eidem, 6. simpl. quod demorsos à cane rabido mirificè juvet. Sed hæc à Diosc. l.3.c.105. quæ folijs est rotundis, & fructu duplicium scutulorum effigie, planè diversa: ut & Pl. l.24.c.11. licet eandem nominis ratione assignet, cui & alia est, & ad Rubiam lævem referenda.

I. Alysson verticillatum folijs profundè incisis.
Alysson Galeni, Clus. hisp. & hist. Dod. Lobel. Cast. Ger.
Alysson Galeni aliud, Cam.
Alyssum Galeni Hispanicum, Tab.
Moluccam spinosam Clusium pro Alysso pingere suspicatur, Lugdun.
Planta Hispanica Marrubio similis, Col.
Ex horto clarissimi Contareni.
II. Alysson verticillatum folijs crenatis.
Sideritis Alysson, & Sideritis Heraclea Dioscoridis, Alysson Antonij Coi ex Galeno, Col.

SIDERITIS.

Σιδηρῖτις (ἀπὸ σιδήρου ferro, ob vim vulnera glutinantem) Dioscoridi l.4.c.33.
Genera: Dioscoridi triplex est: 1. aliquibus Heraclea folijs Marrubij: 2. folia longis pediculis hærentia, ceu filicis, utrinq; numerosa: quæ Heraclea Crateuæ. folijs Coriandro similibus. Plin. l.25.c.5. sub Achillæa sex differentias recensuit: prima Achillæa, quæ & Dioscor. altera est Myriophyllon Diosc. tertia est Sideritis Heraclea 1. Diosc. quarta & quinta Sideritis Heraclea Crateuæ & tertia Diosc. sexta est Sideritis secunda Dioscor.

Sideri-

Sideritis hirsuta.

I. Sideritis folijs hirsutis profundè crenatis.
Sideritis herbariorum 5. Tab.
Sideritis Monspeliaca Scordioides, Ad. floribus luteis, Lob. Lugd.
Tragoriganum Prassaoides, Peninij.

II. Sideritis hirsuta procumbens.
Sideritis Heraclea, Clus. hisp. at 3. in hist.
Tetrahit herbariorum, Lob. Lugd.
Herba Judaica, Dod.
Sideritis Herculea Dioscoridis, Cæs.
Sideritis prima Herculea, Cam.
Sideritis herbariorum 4. Tab.

III. Sideritis hirsuta procumbens altera minimum crenata.
Sideritis quarta & quinta, Clus. hist.

IV. Sideritis vulgaris hirsuta erecta.
Sideritis prima, Fuch. Tur. Cord. in Dios. Gesn. hort. Thal.
Sideritis vulgaris, Cam. in Matt. vel 2. Clus. hist.
Sideritis quarta, Lon.
Sideritis Heraclea, Cord. hist. Tab.
Sideritis sive ferruminatrix, Ad. Lob. ico.
Sideritis Herculea altera in vineis, Cæs.
Herba Judaica, Ges. col.
Tetrahit, Lugdun.

V. Sideritis hirsuta vulgaris humilior.
Sideritis secunda, Clus. pan. & hist.
Illius flos candidus, rictu sanguineis notis asperso: hujus flos amplior, albus luteo pallescens paucis rubris punctis aspersis.

VI. Sidertis hirsuta pallido flore.
Sideritis pannonica 3. Clus. pan. at 6. in hist.

VII. Sideritis montana parvo varioq; flore.
Siderit. mont. parvo flore nigro purpureo, Col.
Caput purpureo nigrescit, umbilico luteo & collo candicante, à D. Columna accepimus.

VIII. Sideritis alpina Hyssopifolia.
Sideritis montana, Ad. Lob. ico. Lugd.
Sideritis herbariorum 6. Tab.
Sideritis septima, Clus. hist.
Variat folijs quandoq; angustioribus, quandoq; latioribus & in summitate crenatis, qualem ex Pyrenæis habemus.

IX. Sideritis querno folio, Dalech. Lugd.
Huic similem Britannicæ nomine, ann. 1578. in horto Patavio legimus.

X. Sideritis alsine Trixaginis folio: quæ 2. in Prodromo.

Sideritis glabra.

I. Sideritis arvensis latifolia glabra.
Sideritis 2. Matth. quamvis hist. Lugd. velit esse Cannabinam spuriam Lobelij: alij Marrubium pannonicum Clusij.
Sideritis Heraclea altera, Cæs.
Sideritis arvensis flore pallido, Cam.
Sideritis prima arvensis species altera, Thal.
Alyssum majus, Tab.
Alyssum Germanicum, Ger.

II. Sideritis glabra oblongo splendente folio: quæ 1. in Prod.

III. Sideritis arvensis angustifolia rubra.
Sideritis alia in vineis flore purpureo, Cæs.
Sideritis arvensis flore rubro, Cam.
Sideriti 1. congener secunda, Thal.
Ladanum segetum Plinij, & Tetrahit angustifolium alijs, Lugd.
Alyssum Galeni flore purpureo, Tab.
Plinius lib 26. cap. 8. inquit, Ladano sistitur alvus utroque quod in segetibus nascitur contuso & cribrato: hæc ille. Flore est purpureo, rarius albo.

E U P H R A S I A.

Euphrasiam olim Εὐφροσύνη dictam aliqui volunt, eò quod oculos, eorum caliginem discutiendo, delectet: hinc nonnullis Ophthalmica & Ocularia: quæ cum paulò supra ducentos annos inventa fuerit, veteribus indicta videtur. Fortè hæc vox à Buglossa mutuata, quæ etiam εὐφροσύνη dicitur: quod eo modo quo Buglossa in vinum conjecta animi lætitiam faciat; sic & Euphrasia, quam primo loco proponimus, oculos juvet: hinc Germanis, oculorum solatium.

I. Euphrasia officinarum.
Eufragia alba, Brunf. vulgaris, Col.
Eufragia, Matth. Ang. Cæs. Cast. desc. altera major, Thal.
Euphrasia & Eufrasia, Fuch. Dod. Lac. Ges. Ad. Lob. Lugd. Tab. Ger. vulgaris, Lon.
Euphrasia Argentinensium, vel 2. & 6. Trag.
Ophthalmica sive Ocularia, Eric. Cord.
Altera major est & ramosior, folijs minoribus: altera minor folijs latioribus, & in montibus ferè semper unicaulis, quandoq; in alpibus Helvetiorum parva, luteis floribus: floris

colore variat, communiter ex luteo albicat, aliquando eleganter ex cæruleo purpurascit: hinc Euphrasia ramosa pratensis flore albo, & Euphrasia minus ramosa, flore ex cæruleo purpurascente, Eyst.

II. Euphrasia folijs lini angustioribus.
Eufragia linifolia, Col. par. 2.

Hæc flore, fructu, semine ac sapore congener & dodrantem non excedit.

III. Euphrasia pratensis rubra.
Eufrasia altera, Dod. Lob. Lugd. Col.
Sideritis pratensis rubra, Lugd.
Ericoides rubrum, Thal.
Cristæ alterius generis prima, Cæs.
Odontites, Tab.
Cratæogonon Euphrosyne, Ger.

Habetur brevis & palmaris.

IV. Euphrasia pratensis Italica latifolia.
Eufragia 3. non scripta, sive media, Col.

Brunellæ Italicæ nomine in Phytopinace: ac in Prod. sub Euphrasia purpurea minore descripta: quæ floris colore purpureo, vel candido variat.

V. Euphrasia Italica latifolia altera.
Eufragia major sylv. purpurea latifolia, Col.

VI. Euphrasia pratensis lutea.
Sideritis pratensis lutea, Lugd.
Ericoides luteum, Thal.
Cristæ alterius generis altera, Cæs.
Odontites secunda flore luteo, Tab.
Eufragia sylv. major lutea angustifolia, Col.

VII. Euphrasia lutea alsinefolia, radice squammata: pro 1. in Prod. descripta.
Anonyma radice dentariæ, Col. par. 2.

MELAMPYRUM.

Μελάμπυρον, id est, Triticum nigrum, Galeni 1. aliment. ult. quod ex tritici mutatione generari censetur: & Theophrasto 8. hist. 5. de nostro 1. & 2. intelligere oportet: quod quibusdam Plinij l. 21. cap. 17. Stelephuros, alijs ejusdem Alopecuros, cui nomen à spica molli & lanugine densa, vulpium caudis non dissimili, cui proxima Stelephuros, nisi quod illa particulatim floreat: hæc Plinius. An fortè Aera Plinij l. 18. c. 17. Triticum simili modo enecat aera: quamvis hoc nomen & jam Lolio tribuatur.

I. Melampyrum purpurascente coma.
Trifolium majus, Brunf. ico.
Triticum vaccinum, Trag. Dod. Lon. Lugd.
Melampyr. Dod. gal. Ad Lob. Cam. Tab. 5. Thal.
Parietaria sylv. tertia, Clus. pan. & hist.

Variat floris colore: flore est infernè supernéq; puniceo, medio candido, folijs laciniatis: sic infernè puniceo, supernè luteo, folijs minorib. flore luteo in summo albicante: infernè candido supernè luteo: sic ex albo viridiq; mixto.

II. Melampyrum cærulea coma.
Parietaria Lipsensium, Trag.
Parietaria sylv. Cam. sylv. 1. Clus. pan. & hist.

Coma, coloris est, modo violacei, modo purpurei, nunc dilutioris, nunc saturatioris: modo candidi.

III. Melampyrum lanuginosum Boeticum.
Parietaria montana Boetica, Clus. cur post.

IV. Melampyrum luteum latifolium.
Parietaria sylv. 2. Clus. pan. & hist. sylv. Eyst.
Cratæogonon, Ad. Lob. Lugd. rubrum & album, Ger.
Satureia lutea Dalechampij, Lugd.
Hyssopus nemorensis & lutea, Lugd.
Melampyrum primum, Thal.
Crista prima, Cæs.
Milium sylvaticum primum & secundum (solo colore floris differunt) Tab.

Κραταιόγονον Dioscorides l. 3. c. 139. folijs Melampyro similibus describit, &c quæ notæ huic conveniunt At Plinio l. 7. cap. 8 Cratæogonon duplex, alterum Dioscoridis respondens, alterum fortè Persicaria erit.

V. Melampyrum luteum angustifolium: quod sub Melampyro 4. in Phytopinace, & pro Melampyro luteo linariæ folio, in Prod. descr. an Melampyrum sextum, Thal.

VI. Melampyrum luteum minimum.
Melampyr. perpusillũ luteum, Ad. Lob. ic. Lug.
Melampyrum luteum, Tab.

BETONICA.

Κέστρον à remediorum copia & varietate: ψυχότροφον, quod frigidis locis inveniatur: Romanis Βεττονική Dioscoridi l. 4. cap. 1. Vetonica quæ dicitur in Gallia, in Italia Serratula, à Græcis Cestron, aut Psychotrophon, Plinio lib. 25. cap. 8.

I. Beto-

I. Betonica purpurea.
Betonica, Brunf. Trag. Matth. Ang. Fuch. (purpurea, Eid. ico.) Dod. Gesn. hort. Tur. Lac. Lon. Ad. Lob. Cæs. Thal. Lugd. Cast. Tab. Ger.
Betonica vulgaris, Clus. hist.
Vetonica, Cord. in Diosc. & hist.
Duplex est: altera spica breviore, altera lõgiore, molliore, serius florente, & altius excrescẽte.

II. Betonica alba.
Betonica alba, Brunf. Tab.
Betonica albo flore, Dod. Clus. pan. & hist. Cam.
Betonica candida, Trag. Lob.
Vetonica alba, Cord. hist.

III. Betonicæ folia capitulo Alopecuri.
Alopecuri genus, sive Alopecuros montana, Lugd.

SERRATULA.

Serratula à folijs minutim serratis nomen accepit.

Serratula, Matth. Dod. Adv. Lobel. Clus. histor. Lugd. Cast. Cam. Ger.
Serratula tinctoria, Tab. tinctoris, Eyst.
Cerretta sive Serretta, Cæs.
Centauroides, vel Centaurium majus syl. German. Th. qui vult Schartam seu Tinctoriũ florem à Trago nominari: quod ego, sed malè, aliàs credidi.
Solidago Serracenica 4. Lon. ico.
Differentia in folijs ratione incisuræ quadruplex est, ut rectè Thalius:
1. Folijs omnibus serratis, sed incisura carentibus, etiam flore candido, quæ
Serratula tinctoria 1. Tab.
Serratula purpurea, Ger.
2. Folijs ad radicem integris, reliquis profundè incisis, quæ
Serratula 2. Tab.
Serratula flore albo, Ger.
3. Primum folium ad radicem integrum habet, reliqua omnia dissecta, quemadmodum Lobelius 1. figurâ pinxit.
4. Folia utroque latere omnia similibus divisionibus divulsa sunt, quæ
Serratula 3. Tab. Ger. & 2. apud Lob.
Serratula tinctoris, Eyst.
Majorem & minorem Cæsalpinus agnoscit.

BEHEN ALBUM ET RUBRUM.

Serratulæ affinis capitulo squammoso luteo, ut & flore.

Behmen abiad Arabum: id est Behen album, nam rubrum Behmen Ackmar incolæ appellant, Rauwolff. & Lugd. ap.

Behen Arabibus, ut Serapioni sunt radices pastinacæ radicibus similes: quare Haliabbas scribit Behen & Pastinacæ sylv. radices, nullum inter se discrimen habere. Equidem in officinis radices duæ nomine albi & rubri ostenduntur, sed quid sint controvertitur: Album aliqui Polemoniæ sive Lychnidis, quæ Papaver spumeum & Behen album Monspeliensibus dicitur speciem esse existimant: Ben verò rubrum, alij Limonij maritimi, alij Valerianæ rubræ, alij Bistortæ esse autumant: aliqui verò, Garzia & monente & reprehendente, Zerumbeth esse statuunt. Quare aliqui in descriptionibus Arabum, substituunt Eryngium, alij Tormentillam, alij Angelicam, alij denique Caryophyllatam. Licet Actuarius & Myrepsius Behen Hermodactylos esse velint.

SCROPHULARIA.

Scrophularia & à radice nodosa & ab effectu, quod ad Scrophulas prodesse credatur, nomen accepit. Alia tamen radice est nodosa, alia fibrosa nodis carens.

I. Scrophularia nodosa fœtida.
Scrophularia major, Brunf. Gesn. hort. Tur. Lon. Adv. Lobel. Cæs. Thal. Lugd. Camer. Tab. Ger.
Scrophularia, Matth. Lac. Dod. Cast.
Ocimastrum alterum, Trag.
Galeopsis, Dod. gal. Fuch. cui minor, in ico.
Clymenum mas, Gesn. hort.
Sunt qui Galeopsin: alij Clymenum Plinij l.25. c.7. cui hederæ folia tribuit: alij Chrysippeam ejusdem l.26. c.9. (cujus tamen notas nullas addidit) velint. Alijs Millemorbia, Ficaria, Ferraria, sive Castrangula.

II. Scrophularia palustris non fœtida, seu aquatica minor.
Scrophularia fœmina, Cam. ep. Matth.
Betonicæ aquaticæ septentrionalium species minor, Lob. obs.

III. Scrophularia aquatica major.
Ocimastum majus, Trag.

Galeopsis 2. Dod. gal.
Scrophulariæ majoris altera species, Gesf. hor.
Clymenon fœmina, Eid.
Clymenon, sive Betonica aquatica, Tur.
Betonica aquatica, Dod Ad. Lob. Lugd. Taber. Ger.
Scrophularia major aquatica, Thal.

IV. Scrophularia folio Urticæ.
Galeopsis, Ang.
Scrophularia peregrina, Cam.
an Scrophularia Cretica 2. Clus. hist.

V. Scrophularia flore luteo.
Lamium pannonicum, 2. Clus. pan. alterum sive exoticum, Eid. hist.
Scrophularia montana maxima, Col.

In Phytopinace, Matthiolo & Prodromo descripta.

VI. Scrophularia folijs laciniatis: quæ 2. in Prod.

VII. Scrophularia folijs filicis modo laciniatis, vel Ruta Canina latifolia.
Scrophularia Cretica 1. Clus. hist.

VIII. Scrophularia, Ruta canina dicta vulgaris, Sideritis 3. Matth. Cam. qui addit forte à pictore non rectè expressam.
Sideritis altera Diosc. Lac. Cast. Tab. prima, Lon.
Galeopsis 3. Dod. gal.
Ruta canina, Ad. Lob. Lugd. Tab. Clus. hist.
Scrofulariæ similis planta major: Sideritis 2. Dioscoridis, Cæs.

In Matthioli figura folia inferiora cum Tanacetum referant, aliqui Tanacetum inodorum esse suspicantur: at Rutam caninam ipsum exprimere voluisse non dubitamus, cum à Nobiliss. Cortuso Sideriridis 3. nomine, Rutam hanc acceperimus, qui eam Matthiolo communicaverat.

STACHYS.

ΣΤάχυς frutex est Marrubio similis, sed longior, folijs subhirsutis, duris, odoratis, candidis, Dioscoridi lib. 3. cap. 120. At Plinio lib. 24. cap. 15. Stachys porri similitudinem habet, longioribus & pluribus folijs, odoris jucundi, coloris in luteum inclinati. Stachys id est spica.

I. Stachys major Germanica.
Marrubium agreste, vel 3. Trag.
Stachys, Matth. ed. prim. Fuch. Dod. gal. Cord. in Diosc. & hist. Tur. Lac. Lon. Ad. Cast Lugd. Tab. Ger. Dioscoridis, Lob.
Sphacelus alijs Stachys, Guil.
Stachys Germanica, Gesn. ap. minor, Cam.
Pseudostachys, Matth. Lugd.
Salvia sylvestris, Cæs.
Marrubium montanum alterum, Thal.
Sideritis, Heraclea, Col.

Floribus est purpurascentibus, rarius albis.

II. Stachys Cretica: pro Pseudostachyde 1. in Prodromo describitur.

III. Pseudostachys alpina.
Marrubium montanum 1. Thal.
Alpenkraut/ fortè Sphacelus Theophrasti, Lon.
Salvia sylv. nigrior, Cæs.
Salvia alpina, Tab. Ger.

Hujus altera species gravi odore carens: utraque sub Pseudostachyde 2. in Prodromo descripta.

IV. Stachys minor Italica.
Stachys, Matth. Dod. Lugd. Taber. Ger. minor, Cam.
Stachys floribus gratioris odoris, Gesn. ap.
Stachys spuria Flandrorum, Ad. Lob. ob.
Stachys lychnitis, Eid. ico.
Salvia sylvestris 3. Cæs.

V. Stachys Lusitanica, Lob. Lugd.

VI. Stachys spinosa Cretica.
Stachys spinosa & Gaiderthymo, id est, Asininum Thymum, Clus. ap. 1.
Gaiderothymum Creticum, Hon. Belli ep. 5. ad Clus. Ponæ Ital.

VII. Stachys palustris fœtida.
Stachys palustris Gesneri, Cam.
Betonica fœtida, Gesn. col.
an Herbæ Judaicæ cognata, Eid.
Sideritis 1. gravis odoris, Thal.
Clymenon minus, Lugd.
Tertiola, quod tertianas sanet, Cæs.
Marrubium aquaticum acutum, Ger.
Lysimachia galericulata adulterina, Eyst.

SECTIO

SECTIO SEXTA.

SALVIA; HORMINUM; VERBASCUM; BLATTARIA; ÆTHIOPIS; VERBASCULUM SIVE PRIMULA VERIS; Sanicula Alpina vel Auricula Ursi; Pinguicula; Digitalis; Ephemeron.

SALVIA.

Salvia, quod ad multa, præsertim ad fœcunditatem, salutaris sit: cum steriles, hujus usu frequenti gravidæ reddantur: quare Agrippa sacram herbam vocavit, Aëtio auctore. Ἐλελίσφακον *Dioscoridi l.3.c.40. (quasi in tabem redacta, cum herba ipsa semper retorrida & exucca videatur: id enim* σφακὸς *&* σφάκελος *significat: folia enim attritis vestibus comparantur) &* ἐλαφόβοσκον *&* σφαγνὸν *dicitur. Plinius l.22.c.25. Lenti sylvestri annumerat, putans Elelisphacon à Lente dictum, ab alijs Phacon. Est, inquit, & sylvestris Elelisphacos à Græcis dicta, ab alijs Phacos: Est ea sativa lente levior & folio minore atque sicciore & odoratiore (quibus Sphacelum Theophrasti innuit.) Est & alterum genus ejus sylvestris, odore gravi: hæc mitior: folia habet Cotonei mali effigie, sed minora & candida) hæc est apud Dioscoridem historia Salviæ, quam cum Phaco & Aphaca confundit) subjungit: nostri, qui nunc sunt herbarij, Elelisphacon Græcè, Latinè Salviam vocant, mentæ similem, canam, odoratam (majorem haud dubiè intelligit.) At l.26.c.6. Salviæ meminit: an verò de hac, vel Stachy, vel Sphacelo Theophrasti, vel Hormino vulgari, vel Aethiopide loquatur, ambigitur.*

Genera: Dioscorides unius meminit: quæ major vulgaris est: at Theoph.6.hist.1. Salviæ plura sunt genera: subjungens Sphacelum & Salviam inter se distare, quasi alterum urbanum alterum sylvestre genus dixerit.

I. Salvia major, an Sphacelus Theophrasti?
Salvia latifolia, Brunf.desc.Trag.Gesf.hor.Lon.Clus.hist.Cam.
Salvia major, Matth.Fuch.Dod.Tur.Lac.Lugd.Cast.Tab.Ger.
Salvia hortulana, Eric. Cord.
Salvia, Ang.Cord.in Diosc.domestica, Cæs.
Salvia major scabrior Dioscoridis, Ad.Lob.
Salvia major latifolia flore cæruleo, Eyst.

Varietas in folijs & floribus: folijs est viridibus, ijsque crispis & non crispis, purpurascentibus, versicoloribus: sic vel totis, vel partim albidis: floribus communiter cæruleis, rarius candidis.

II. Salvia nigra.
Salvia major alba, Dod.

Foliorum pediculi, ac nervi, & recens enata folia atrorubent.

III. Salvia minor aurita & non aurita.
Salvia nobilis, Brunf.Gesn.hort.
Salvia angustifolia & minor, Trag.
Salvia minor, Matth. Fuch. Dod.gal. Cord. in Dios.Lac.Tur.Lob.Cæs.Tab.Ger.pinnata, Ad.
Salvia acuta, Lon. (Eyst.
Salvia angustifolia, Clus.hist.
Salvia tenuifolia auriculata, Cam.
Sphacelus verus Theophrasti, Lugd.

Variat folijs auritis, vel pinnatis, & non auritis: folijs aliquando Lavandulæ concoloribus, sed latioribus, & gravioris odoris: rarius luteolis: flore cæruleo, rarius albo.

IV. Salvia minor altera: hæc odore & sapore est Absinthij, floreque rubente: quam primum Basileæ in horto Pharmacopæi Johannis Heitzmanni: dein in horto Montebelgardiaco, legitimus.

V. Salvia folio tenuiore.
Salvia Hispanica odoratissima, Cam.
Salvia Indica, Tab.Ger.
Salvia Hispanica flore albo, Eyst.

VI. Salvia latifolia serrata: quæ 1. est in Prodromo.

VII. Salvia angustifolia serrata.
Salvia Cretica angustifolia, Clus.hist.

VIII. Salvia angustifolia lanuginosa: quæ 3. in Prodromo.

IX. Salvia baccifera.
Salvia fructum instar gallæ ferens, Matth.
Salvia Græca, quæ hodie φλασκομηλα, Ang.
Salvia Cretica, Dod.Tab.
Salvia coccifera sive baccata Cretensis, Ad.
Salvia Cretica baccifera, Lob. ico. Lugd. Cam. ep. Matth.

Hujus folia aliquando aurita, nonnunquam

 appen-

appendicibus carentia: ſubinde quædam cauliculorum pars inter genicula in craſsitudinem extuberant ut gallarum (ſunt excreſcentiæ quædam) magnitudinem & ſimilitudinem, ſeu baccarum & pomorum orbiculatorum, in Creta aſſequantur. At in regionibus frigidis nulla profert: hinc duæ figuræ apud Cluſ.hiſt. Salvia Cretica pomifera,& non pomifera.

X. Salvia folio ſubrotundo: quæ 2. in Prodromo.

H O R M I N U M.

Ὅρμινον herba eſt folijs Marrubio ſimilis, caule quadrangulo, &c. Dioſcoridi l.3. c.145. dictum videtur ἀπὸ τοῦ ὁρμᾶν, quod πρὸς τὴν συνουσίαν παρορμᾶν, ad Venerem ſtimulet, ut Dioſcorides loquitur. Theophraſtus Hormini (Gaza Geminalem vertit) inter fruges meminit 8. hiſt.1. & 7. Galeno 8.ſimpl. φόρβιον: Aegineta ὅρμινον & φόρμινον dicitur. Plinius l.18. c.7. Horminum à Græcis dictum, Cumino ſimile ſcribit.

Genera duo Dioſcoridi: ſativum & ſylveſtre: in ſylveſtri ſemen rotundum ac fuſcum, in altero nigrum & oblongum reperitur. Et Plinio l.22. c.25. Horminum Cumino ſimile, &c. duorum generum, alteri ſemen nigrius & oblongum, alteri candidius & rotundius: qui vires à Dioſcoride prius propoſitas ſubjungit.

I. Horminum ſativum.
Horminum, Matth. Ang. Lac. Dod. Adv. Lob. Cæſalp. Lugd. Taber. Caſt. ſativum, Dod. gal. Cæſalp. Cam.
Orminum verum, Geſn.hort.minus, Lon.
Horminum ſylv.folijs purpureis, Ger.

II. Horminum Syriacum: & Eyſt. in Phytopinace, Matthiolo & Prodromo deſcriptum.
Biſermas, Cam. Aman quibuſdam.

III. Horminum Sclarea dictum.
Gallitricum ſativum, Trag.
Gallitricum, Dod. gal. Lugd. Cam. Ger.
Sclarea, Matth. Caſt. Cam. Tab. vulgo & Centrum galli, Guil. pap.
Sclarea hortenſis, Geſn.ap.
Sclarea Æthiopis, Ang.
Orminum ſativum, Fuch. Tur. Cord. in Dioſc.
Horminum & Orminum minus, Geſn.hort.
Scarlea, Ad.Lob.
Sideritis Heraclea, Frac. cui & Alyſſon Galeni.
Scordium alterum Plinij, Dalech. in Plin.
Orvala, Dod. Caſt.
Horminum ſylv.1. Cluſ.hiſt.
Horminum hortenſe, Eyſt.
Matriſalvia major, Col.

Quibuſdam ſcopa regia Plinij, inter Sideritides lib.25. cap.5. & Tuſsilago altera, quæ quibuſdam Salvia, Plinij lib.26. cap.6. cum qua in multis convenit: alijs Phorbion Galeni: alijs Baccharis Dioſcoridis l.3. cap.51. alijs Scordium alterum Plinij l.25. cap.6. quibuſdam Alectrolophos Plinij lib. 27. cap. 5. in cujus deſcriptione ſeminis forma & uſus, cum Sclareæ ſemine convenit: alijs Horminum ſativum Dioſcoridis.

IV. Horminum luteum glutinoſum.
Orvala 3. Dod.
Colus Jovis, Ad.Lob. Cluſ.pan. Lug. Cam. Eyſt.
Melinum, Cæſ.
Galeopſis lutea Dalechampij, Lugd.
Horminum ſylv. 2. Cluſ.hiſt.
Camphorata quibuſdam, quia ſummitas Camphoram redoleat: Sphacelus alijs, quod ejus ſuccus in ulceribus malignis valeat. Stachys Plin. quibuſdam.

V. Horminum ſyl. latifolium verticillatum.
Horminum ſylv. 1. vel ſylv. latifolium alterum, Cluſ.pan.
Horminum ſylv. 3. Eid. hiſt.

VI. Horminum pratenſe folijs ſerratis.
Salvia agreſtis, Brunf. flore purpureo, Eyſt.
Salvia ſylv. vera, Trag. ſylv. Geſn.hort.
Horminum ſylv. Fuch. Dod. gal. Tur. Cord. in Dioſc. Geſn. hort. Lon. Ad. Lob. Lugd. Camer. majus, Thal.
Horminum ſylv. 2. vel ſylv. 4. flore violaceo, Cluſ. pan.
Hormini quarti ſpecies 1. Eid. hiſt.
Orvalæ ſylv. ſpecies 4. Dod.
Sideritidis Heracleæ ſpecies, Fracaſt.
Gallitricum vulgo, Cæſ.
Sclarea ſylv. Tab.
Colus Jovis, Ger. ico. Eyſt.
Quibuſdam Verbenacæ rectæ genus: alijs Alectorolophos Plinij.

Hujus differentiæ plures, florum colore non nihil differentes: ut flore cæruleo, violaceo, rubicundo: Sic Camerarius abſque ullo flore per æſtatem, ſed hyeme cæruleo, lupuli odore, obſervavit.

VII. Horminum pratenſe niveum folijs incanis.

Hor-

Horminum syl. quartum niveo flore, Clus. pan.
Hormini sylv. quarti altera species, Clus. hist.
Horminum sylv. Ger.
Sclarea sylv. flore albo, Tab.
Salvia agrestis flore albo, Eyst.

VIII. Horminum sylv. majus folijs profundius incisis.
Hormini syl. 4. altera species, vel dilutiore flore, Clus. pan. syl. 4. species 3. Eid. hist.

Pars externa non purpurascit, sed virescit: folia inferiora quasi laciniata: flos dilutioris coloris, aliquando quasi cinereus. Hoc etiam flore est minore & rubro, quod
Hormini sylv. quarti species 4. Clus. hist.

IX. Horminum sylv. Lavandulæ flore.
Hormini sylv. secundi species 5. Clus. pan. 4. species 5. Eid. hist.
Sclarea Hispanica, Tab.
Gallitricum alterum, Ger.

X. Horminum sylv. salvifolium majus, vel maculatum.
Horminum sylv. Matth. Cæs. Cast. Lugd.
Verbascum salvifolium, Lob. ico.
Verbascum nigrū salvifolium, Ad. Lob. ob. Lug.
Orvala altera, Dod.
Hormini sylv. tertij altera species, Clus. pan.
Hormini sylv. quinti altera species, Eid. hist.

XI. Horminum sylv. salvifolium minus.
Horminum sylv. 3. vel Horminum sylv. 5. salvifolio, Clus. pan.
Hormini sylv. quinti species prior, Eid. hist.

Flos ex cæruleo purpurascens & quasi violaceus, interdum colore dilutiore, nonnunquam quasi cineraceo.

XII. Horminum minus supinum.
Horminum sylv. sextum sive minus supinum Creticum, Clus. hist.

XIII. Horminum angustifolium laciniatum: quod 2. est in Prodromo.

Folia inferiora aliquando in profundas lacinias dividuntur: aliquando Scolopendriæ folia referunt.

XIV. Horminum minus album Betonicæ facie: quod 3. in Prodromo.

XV. Horminum tenuifolium angustis folijs Erythrodani sylvestris longiorib⁹, Thal. quid?

VERBASCUM.

Verbascum φλόμος Dioscoridi lib 4. cap. 104. à φλέγω uro, quasi φλόγος flamma, quia hujus pro elychnijs usus est.

Genera summa duo Dioscoridi: album & nigrum: in albi genere mas & fœmina: mas folijs albis, oblongis, angustis: fœminæ folia brassicæ latiora, candida, flores candidi aut ex luteo pallescentes. Nigrum folijs est albo latioribus & nigrioribus. Est sylvestre folijs Salviæ, flore verticillato luteo. Sunt & Phlomides duæ hirsutæ, humiles, rotundis folijs. Tertia præter has est quæ Lychnitis & Thryallis, folijs crassis ad lucernarum elychnia aptis. Et Plinio lib. 25. cap. 10. Verbascum Græci Phlomon, genera habet prima duo: album in quo mas: alterum nigrum, in quo fœmina, tertium, non nisi in sylvis reperitur, sunt folia brassicæ latiora pilosa &c. Silvestri folia Elelisphaci alba, ramis lignosis. Sunt & Phlomides duæ hirsutæ, rotundis folijs humiles. Tertia Lychnites vocatur, ab alijs Thryallis folijs ad lucernarum lumina aptis.

I. Verbascum mas latifolium luteum.
Verbascum 1. Matth. Cord. in Dios. Lugd. Cæs. (Thal.
Verbascum mas, Ang. Ad. Cast. Tab.
Verbascum candid. mas, Lac. Lon. album mas,
Verbascum latius, Dod. latifolium mas, Eyst.
Verbascum mas & Candela regia, Lob.
Verbascum aut Phlomos vulgaris mas, Lob.
Thapsus barbatus, Ger.

II. Verbascum mas angustioribus folijs floribus pallidis.
Verbascum secundum, Matth. Lac. Cast. Lugd.
Verbascum sylv. majus, Lon.

III. Verbascum fœmina flore luteo magno.
Verbascum sive candela regia, Trag.
Verbascum nigrum, Fuch. Lon.
Verbascum album fœmina luteo flore, Dod. gal.
Lugdun.
Vebascum album mas, Ang.
Varbascum maximum albū fœmina flore subpallido, Lob. ico.
Verbascum alterum flore aureo, Cæs.
Verbascum luteum, Tab.
Verbascum lychnite minus, Ger.

IV. Verbascum fœmina flore albo.
Verbascum sylvestre, Trag.
Verbascum candidum mas, Fuch. Dod. gal. Tur.
Ges. hort.
Verbascum tertium flore candido, Cæs.

Verba-

Verbaſcum album fœmina, Ang. Lon.
Verbaſcum anguſtius, Dod.
Verbaſcum flore albo, Tab.
Thapſus barbatus maximus odoratus Septentrionalium, Ad. fœmina flore albo, Lob. ico.
Thapſus barbatus flore albo, Ger.

Varietas in folijs obſervatur, quam notarunt nomine
Verbaſci albi ſecundi, Tab.
Verbaſci albi, Ger.

V. Verbaſcum Lychnitis flore albo parvo.
Verbaſcum primum, Brunſ.
Verbaſcum lychnite, Matth. Lac. Tab. Ger.
Verbaſcum candidum fœmina, Fuch. Geſ. hor.
Verbaſc. album fœmina, albo flor. Dod. gal. Lug.
Verbaſcum fœmina, Ad. Lob. obſ. Lugd.
Verbaſcum quartum, Cæſ. Eyſt.
Phlomos mas alter, Lob. ico.
Phlomos lychnitis, Lugd.
Verbaſci tertia altera ſpecies, Caſt.

VI. Verbaſcum nigrum folio papaveris corniculati: & Cam.
Verbaſcum aliud, Matth.
Verbaſcum laciniatum, Lugd.
Verbaſcum ſylv. tertium, Dod.
Verbaſcum ſyl. Salvifolium, fruticoſum, lignoſum, Ad. ubi legendum Verbaſcum purpureum Erucæfolium.
Verbaſcũ ſyl. Salviflorum laciniatum, Lob. ob.
Verbaſcum Intubaceum, Tab.

VII. Verbaſcum nigrum flore ex luteo purpuraſcente.
Verbaſc. nigrum, Trag. Dod. Lob. ico. Tab. Ger.
Verbaſcum tertium, Matth Lac. Caſt. Lugd.
Verbaſc. ſyl. Fuch. Tur. Geſ. hor. ſyl. minus, Lon.
Verbaſcum nigrum Salvifolium purpureo flore, Ad. Lob.
Verbaſcum nigrum latifolium, Thal.
Blattaria Plinij, ſeu Verbaſcum nigrum, Eyſt.

Flore variat: alterius ex citrino purpuraſcit: alteri' ex flavo candid': alibi flore prorſus cãdido.

VIII. Verbaſcum folijs ſubrotundis flore Blattariæ: in Phytopinace & Prodromo deſcribitur.

IX. Verbaſcum humile Creticum laciniatum.
Arcturus Creticus, Belli ep. 1. ad Cluſ. Ponæ.
Verbaſcum Braſsicæ folio, Col.
Verbaſcum fruticoſum auriculatum, Ponæ Ital.

Variat: nam illud folijs eſt latiorib. capitulis rotundis: eſt & alterum, longiorib. & anguſtioribus folijs, capitulis oblongiuſculis, & hoc eſt Arcturi ſecunda ſpecies, Ponæ Ital.

Verbaſcum Salvifolium.

I. Verbaſcum latis Salviæ folijs.
Verbaſcum ſyl. Matth. Ang. Lac. Geſ. hor. Lugd. Cluſ. hiſp. & hiſt. Caſt.
Verbaſcum ſylv. alterum, Dod.
Verbaſcum ſyl. Salvifolium fruticoſum lignoſum, Ad.
Verbaſcum ſalvifol. fruticoſum, luteo flor. Lob.
Verbaſcum ſylv. folijs Salviæ, Cam.
Verbaſcum quartum, Lob. ico. 7. Cæſ.

II. Verbaſcum anguſtis Salviæ folijs.
Verbaſcum ſylv. Dod. Geſ. hort. Lugd. Cæſ.
Verbaſcum ſylv. Salvitenuifolium Narbonenſium, Ad.
Verbaſcum ſylv. folijs Salviæ tenuifoliæ, Lob.
Phlomis lychnitis, Cluſ. hiſp. & hiſt. Lugd. duplici figurâ.
Salvia ſylv. Monſpelienſium, Geſ. hor.

Hæc Angarathi aliquibus dicitur.

III. Verbaſcum acuto ſalviæ folio.
Phlomos lychnitis altera Syriaca, Lob.
Verbaſcum ſyl. folio Salviæ tenuifoliæ, Lugd.

IV. Verbaſcum ſubrotundo Salviæ folio.
Verbaſcum ſyl. Salvifoliũ exoticum, Lob. Lug.

Hoc Verbaſci ciſtioidis nomine ex horto clariſsimi Contareni habemus.

BLATTARIA.

Blattariam Plinius l. 25. c. 9. ſic expreſſit: Eſt ſimilis Verbaſco herba, quæ ſæpe fallit pro ea capta, folijs minus candidis, cauliculis pluribus, flore luteo. Hæc abjecta blattas in ſe contrahit, ideoq; Romæ Blattariam vocant, hæc ille. Hoc Dioſcorides l. 4. c. 104. Verbaſco ſylveſtri cui flos eſt aureus tribuit.

I. Blattaria lutea folio longo laciniato.
Blattaria, Trag. Matt. Ang. Fuch. Dod. Geſ. h. (& Verbaſci nigri ſpecies) Lon. Lug. Caſt. Tab. Ger.
Chryſogonom, an potius Blattaria Plinij, Ad.
Blattaria, Lob. Plinij, Eid. ico.
Blattaria flore luteo, Eyſt.
Verbaſcum leptophyllum, Cord. hiſt.
Verbaſcum nonum, Cæſ.

Duplex eſt: altera quatuor cubitorum, tria, quatuor, quinq; & plura vaſcula conjuncta habens: altera humilior, ſingula vaſcula proferens, folijs multò viridioribus.

II. Blat-

II. Blattaria alba.
Blattaria flore albo, Lob.ico. Cam.Eyst.
an Verbascum quintum, Cæs.
Ad Verbascum lychnitis referri potest. Variat flore parvo, eoq; albo vel viridi, vel viridi purpurascente & magno flore, quare hæc
Blattaria altera: illa verò
Blattaria flore viridi.
Blattaria flore ex viridi purpurascente dicitur, Lobel. icon.

III. Blattaria magno flore: & Lob.ico.
IV. Blattaria purpurea.
Blattaria flore purpureo, Ges.hor.Lob.ico.Lug. Cam.Ger.
Blattaria phœnicea, Tab.
an Verbascum octavum, Cæs.
Folijs est nigrioribus non laciniatis, parumque serratis: flos modo dilutè rubet, obsoleto colore purpurascit: quandoq; nigræ violæ colore eleganti nitet,

ÆTHIOPIS.

Αἰθιοπὶς Dioscoridi lib.4.cap.105. folia Verbasco similia, per quam hirsuta habet, &c. Et Plinio lib.27. cap.4. Aethiopis folia habet Phlomo similia, magna, multa & hirsuta, &c. à loco natali forte nomen habet, qua Plinio l.c. ex Aethiopia eximia venit: hac, inquit lib.26.cap.4. clausa omnia tactu aperiri. At lib.24.cap.17. Aethiopida in Meroë nascitur, ob id Meroidum appellarunt folio Lactucæ, &c. hic sanè aliam quàm Dioscorides intelligit.

I. Æthiopis folijs sinuosis.
Æthiopis, Matth Ang.Lac.Dod.Ges.hor. Lon. Cæs.Lugd.Cast.Tab.Ger.Eyst.
Æthiopis sive Phlomitis, Ad.Lob.
An potius Verbascum lychnites Dioscoridis: cùm hujus Æthiopidis vascula, non solùm bina semina nec ervi magnitudine contineant, nec radicem viscidam habeat, neque in exsiccata cornu durities sentiatur, quæ à Dioscoride suæ tribuuntur.
II. Æthiopis folijs in profundas lacinias divisis: quæ in Prodromo describitur.

VERBASCULUM SEU PRIMULA VERIS.

Primulæ veris, quod primo Vere floreant, Dioscoridis lib.4.cap.104. φλομίδες & Plinij lib.25.cap.10. Phlomides censentur. Alijs verò Plinij lib.25.cap.4. & lib.26.cap.11. Dodecatheon, cui sunt folia septem, Lactucis similima, à lutea radice exeuntia. Verum apud Plinium lib.25.cap.10. alterum genus Alismatis in sylvis, nigrius, majoribus folijs, videtur.

Verbasculum flore simplici.
I. Verbasculum pratense odoratum.
Herba Paralysis, Brunf. Cast. desc.
Herba Paralysis vulgaris, Trag. altera, Cæs.
Dodecantheon, Ang.
Primula veris, Matth. Lugd. Taber. hortensis, Thalio.
Primula veris major fl. luteis odoratis, Dod.
Primula pratensis, odora lutea, Ad. Ger.
Primula veris flore luteo, Eyst.
Primula pratensis, Lob.
Primula veris flavo flore elatior, Clus.hist.
Verbasculum odoratum, Fuch. Dod.gal.
Arthritica, Ges.hor. simplex luteo flore, Cam.
Alisma pratorum, Col.
II. Verbasculum pratense vel sylvaticum inodorum.
Herba Paralysis alba, Brunf. sylv. Trag.
Primula veris altera, Matth.Lugd.
Verbasculum non odoratum, Fuch.
Verbasculum album, Dod. gal.
Primula veris maj.(fl.albidis inodor.) Dod.Ger
Primula pratensis pallida, Ad.
Primula pratensis inodora luteopallida, Lob.
Primula veris, Paralysis sylv. Thal.
Primula sylv. tertia, Tab.
Primula veris pallido flore elatior, Clus.hist.
III. Verbasculum sylv. majus singulari flore.
Verbasculum minus, Dod.gal.
Primula veris minor, Eid. Lugd.Ger.
Primula sylvarum, Ad Lob.Lugd.
Arthriticæ species flore singulari, Ges.hor.
Herba Paralysis, Cæs.
Primula veris pallido flore humilis, Clus.hist.
Alisma sylvarum, Col.
Primula sylv. secunda, Tab.
Primula veris sylv. flore pallido, Eyst.
Arthritica caule exiguo vel nullo, Cam.
Flore est pallido, reperitur etiam niveo, quæ Sylvarum primula alba, Ad.
IV. Primula veris montana incana lutea.
Paralytica rotundifolia montana, Col.

Verbasculum flore multiplici.

I. Verbasculum hortense multiplex.
Arthriticæ genus dasypodium, sive densifolium, Gesn. hort.
Arthritica pleno flore, Cam.
Primula hortensis Anglica flore pleno, Ad. Lob. Lugd. Ger.
Primulæ veris flos multiplex, Dod. multiflora, Tab.
Primula veris Anglicana flore pleno, Eyst.

II. Verbasculum sylv. magno plenoq; flore.
Primula veris sylvarum flore pleno specioso, Ad. Lob. ico. Eyst.
Primula veris sylvarum flore multiplici, Lugd.
Primula veris multiflora sylv. Tab. veris flore pleno, Ger.

III. Verbasculum syl. minus singulari flore.
Primula sylvarum flore obscurè virentibus fimbriatis, Ad. Lob. Lugd.
Primulæ veris minoris altera species, Dod.
Primula sylv. flore viridi, Tab. Ger.

IV. Verbasculum proliferum.
Primula veris flore gemino altero alteri innato, Lob. Lugd.
Primula veris prolifera, Tab.
Primula veris flore geminato, Ger. Eyst.

Verbasculum alpinum.

I. Verbasculum umbellatum alpinum minus.
Majele, Cord. obs.
Lerchenblümlein/ Gesnero, monente, Cam.
Verbasculus alpinus sive cæruleus, Lugd.
Sanicula alpina minor sive media, Lob. Lugd.
Primula veris flore rubro, Clus. pan. & hist. Ger.
Arthritica flore purpureo, Cam.
Primula alpina media, Tab.
Primula veris angustifolia rubra & alba, Eyst.

Flore est subcæruleo, aut carnei coloris, aut dilutiore purpurâ nitente, interdum saturatius rubente: rarò candido & exalbido, omnes tamen circa umbelicum luteoli sunt.

II. Verbasculum alpinum umbellatum majus.
Käyserlin/ Simlero de alpibus.
Paralitica alpina, Sanicula angustifolia major, Lob. Lugd.
Primula veris albo flore, Clus. pan. & hist. Ger.
Primula alpina angustifolia, Tab.

Variat floris colore: est albo: rubro: rubore & candore confuso.

SANICULA ALPINA VEL AURICULA URSI.

Sanicula à sanandis vulneribus: Auricula Ursi à forma foliorum dicitur: an Ἄλισμα sive Δαμασώνιον folijs Plantaginis sed angustioribus, & in terram convexis, &c. Dioscoridis l. 3. c. 169. Et Plinij l. 25. c. 10. Alisma sive Damasonion folijs Plantaginis, sed angustioribus, magisq; laciniosis, convexisq; in terram, &c.

Sanicula alpina folijs serratis.

I. Sanicula alpina lutea.
Sanicula sive Auricula Ursi, Matth.
Arthriticæ genus alpinum, & Sanicula alpina, Gesn. hort.
Lunaria arthritica, Eid. de lun. & fracto.
Auricula ursi, Dod. Cast.
Auricula ursi prima vel luteo flore, Clus. pan. & hist. Ger.
Paralytica alpina, Sanicula sive auricula ursi, Lob. flore luteo, Ad.
Auricula ursi seu lupi, Cæs.
Primula veris pachyphyllos, Lugd.
Auricula ursi floribus luteis, Cam. Tab. Eyst.
Alisma sive Damasonium Dioscoridis, Col.

Variat folijs & floribus: folijs lævibus & viridibus, interdum incanis vel canescentib. densioribus, tenuioribus: majorib. & minoribus: floribus pallidis, luteis, aureis, rarissimè candidis vel cæruleis, ijsq; modò majorib. modò minoribus, modò denis, vicenis, tricenis, hinc
Auricula ursi floribus pallidis & candidis.
Auricula ursi floribus luteis.
Auricula ursi floribus aureis & cæruleis, Tab.

II. Sanicula alpina purpurea.
Britannica, Ang.
Arthriticæ species flore purpureo, Ges. hor.
Paralytica alpina, Sanicula flore purpureo, Ad.
Auricula ursi, Castor. icon. flore purpureo, Lobel. icon.
Auricula ursi suaverubens, Ger.
Auricula ursi 2. Clus. pan. & hist.
Primula alpina latifolia, Tab.
Sanicula alpina rubra, Eid.

Flore est purpurascente, rubescente sanguinis modo, & atro colore.

III. Sanicula alpina folijs rotundis.
Auricula ursi quinta, Clus. hist.

Hæc etiam minoribus folijs reperitur, quæ Auriculæ ursi quintæ similis, Clus. ap. alt. auct.

IV. Sanicula alpina flore variegato.
Auricula ursi tertia, Clus. pan. & hist.

Auri-

Auricula ursi floribus guttatis, Tab.
Floribus est rubris, albis maculis aspersis.
V. Sanicula alpina angustifolia.
Auricula ursi 5. Clus. pan. 7. in histor. at 8. in cur. post.
Auricula ursi 8. Tab. flore purpureo, Ger. Eyst.
Flores dilutè rubent: huic similis brevioribus tamen folijs, cujus Clus. in cur. post. meminit.
VI. Sanicula alpina folijs quasi farinâ aspersis.
Auricula ursi 7. Clus. cur. post.
Flores exalbidi carneo colore perfusi.
VII. Sanicula alpina minima carnea.
Arthritica cæruleis flosculis, Gesn. hort.
Sanicula alpina minima, Lob. Lugd. Tab.
Auricula ursi 6. Clus. pan. 8. Eid. hist. 10. cur. post.
Auricula minima, Ger.
VIII. Sanicula alpina minima nivea.
Auricula ursi minima flore niveo, Clus. pan. & hist. Tab. Ger.
an Auricula ursi flore albo, Eyst.
Folia pallescunt & flos omnino niveus, cum illius viridia folia & flos dilutè rubens sive carneus.
IX. Sanicula alpina folijs borraginis villosa.
Auricula ursi Myconi, Lugd.
Auricula ursi ex Pyrenæis, Clus. hist. ap. alt. auct.
Auricula ursi 9. Eid. cur. post.

Sanicula folijs non serratis.

I. Sanicula alpina rubescens, folio non serrato.
Auricula ursi 4. Clus. pan. & hist. 7. Tab.
Auricula ursi rubescens, Ger.
II. Sanicula alpina alba folijs non crenatis.
Auricula ursi 6. Clus. hist.
Similis flore pallido, quæ
Auricula ursi pallido flore, Clus. cur post.
III. Sanicula alpina minima pilosa: quæ pro 2. in Prodromo descripta.

Sanicula rotundifolia.

I. Sanicula montana latifolia laciniata.
Cortusa, Matth. Cast. Lugd. Cam.
Caryophyllata Veronensium fl. Saniculæ ursinæ, Ad. Lob.
Sanicula montana, Clus. hist. altera, Eid. pan.
Sanicula alpina, Tab. Ger.
Duplex figura apud Clusium, Tab. & Ger.
1. Sanicula montana, Clus. hist.
Sanicula alpina Clusij, Tab. Ger.
2. Cortusa Matthioli, Clus. hist. & cur. post.
Saniculæ alpinæ icon verior, Tab.
Cortusæ rarior icon, Ger.
In figura Saniculæ Clusij malè aversa parte puncta aspersa sunt.
Flore est eleganter rubro, & ad purpureum tendente: habetur & violaceis, rarius albis floribus.
II. Sanicula montana rotundifolia major.
Sanicula alpina alia, Gesn. hort.
Garyophyllata, sive Geum alpinum recentiorum folio hederaceo, Ad. Lob. ico. Lugd.
Sanicula montana 1. Clus. pan. altera, Eid. hist. Eystett.
Sanicula alpina, Cam. ep. guttata, Eid. hort.
Cotyledon 3 Dalechampij. Lugd.
III. Sanicula montana rotundifolia minor.
Sanicula montana minor, Clus pan.
Saniculæ montanæ alterius species 2. Eid. hist.
IV. Sanicula montana longifolia serrata.
V. Sanicula montana flore calcari donato.
Pinguicula (vel Liparis) Gesn. h. Cl. pan. & hist.
Cucullata, quibusdam Criâs Apuleij. Lugd.
Pinguicula vel ἰόνυγον, Viola humida aut palustris: Dodecatheon Plinij, Gesnero, Cam.
Variat floris colore, qui albus, purpureus & cæruleus.

DIGITALIS.

Digitalis, quod flores digitale referant, nomen habet. Sunt qui ad Verbascum, alij ad Alismatis genus alterum Plinij referant. At Doctiss. Fabius Columna, Ephemerum Dioscoridis lib. 4. cap. 85. censet.

Digitalis folio Verbasci.

I. Digitalis purpurea folio aspero.
Campanula sylv. Trag.
Digitalis rubra, Dod. gal. purpurea, Fuch. Ang. Gesn. hort. & ap. Lon. Dod Ad. Lob. Lugd. Cam. Tab. Ger.
Aralda Bononiensibus, Gesn. hort.
Verbascum digitale, Costæo.
Virga regia major flore purpureo, Cæs.
Ephemeri alia species major, Col.
Flos purpureus, nigris punctulis insignitus, ruber, incarnatus, sive ex purpureo candidus, intus punctatus: aliquando flores in rotundam spicam in gyrum coli effigie in summo dispositi rufescunt ex luteo, intus guttis purpureis asperis, hinc

Digitalis flore rubro, & flore incarnato, Eyst.

II. Digitalis alba folio aspero.
Digitalis 2. Dod. alba, Lob. Lugd. Eyst.
Virga regia major flore pallido, Cæs.
Ephemeri altera species major candida, Col.

Flos nivei candoris, intus nigris punctis intercursantibus.

Digitalis folio virescente.

I. Digitalis lutea magno flore.
Campanula sylv. flore luteo, Trag.
Digitalis lutea, Fuch. Anguil. Lon. Thal. Lugd. Cam Tab. Ger. flore luteo, Eyst.
Digitalis minor, Ges. hor. flore minore, Eid. col.
Digitalis lutea flore amplo, Ponæ.
Digitalis 3. Dod.
Calathiana viola Plinij, Dalech. in Plin.
Ephemeron Dioscoridis, Col.

Flore est luteo pallido, rarissimè albo: & intus vario.

II. Digitalis major lutea vel pallida, parvo flore.
Digitalis major, Ges. hor. 4. Dod.
Digitalis flore minore albidiore, Gesn. col.
Digitalis lutea, Ad. parva, Lob. ico. sub ramo minore exprimitur.
Virga regia: Alisma & Damasonium Dioscoridis, & Fistula pastoris Avicennæ, Cæs.

III. Digitalis minor luteo parvo flore: in Prodromo descripta.

IV. Digitalis angustifolia lutea.
Digitalis lutea parva, Lob. ico.

V. Digitalis angustifolia flore ferrugineo.
Digitalis gilvo flore, alias ferrugineo, Lob.

EPHEMERON.

Cum doctissimus Fabius Columna, Digitalem censeat esse Ephemeron Dioscoridis, pauca aspergamus. Ἐφήμερον *sive* Ἶρις ἀγρία *caulem & folia lilij habet sed hæc tenuiora: flores candidos, amaros, semen molle, radicem unam digitali craßitudine, longam astringentem, odoratam, &c. Diosc. l. 4. c. 85. Ephemeron folia habet lilij, sed minora, caulem parem, florem cæruleum, semen s... acuum, radicem unam digitali craßitudine, Plinio l. 25. c. 13. Subjiciamus & Matthioli & Lobelij Ephemeron utrumque nobis incognitum.*

I. Ephemeron quod aliqui sylvestrem Irin appellant, Matth. Lacunæ, Cast. desc.
Ephemerum non lethale Matthioli, Lug. Tab.
Ephemerum Matthioli, ex spurijs appositis plantis esse videtur, Colum.

II. Ephemerum Matthioli, vel potius Ephemerum spurium, Lob. Dod.

Has duas easdem esse vix credimus: cum illi folia lilij & radix unica digitalis crassitudine tribuatur: huic verò folia & radix Isatidis adscribatur: imò figurarum nulla est similitudo: & Lobelij potius Lysimachiam aliquam referat.

CASPARI BAUHINI
PINACIS THEATRI BOTANICI
LIBER SEPTIMUS.
SECTIO PRIMA.
LYSIMACHIA; VERONICA; TEUCRIUM; SCORDIUM; CHAMÆDRYS; CHAMÆPYTIS; ALSINE; SPERGULA; ANAGALLIS; ELATINE.

LYSIMACHIA.

Λυσιμάχιον ἢ λύθρον *Dioscoridi l. 4. c. 3. caules emittit cubitales fruticosos, folia salignis similia, flos flavus aureúsve, &c. Sic dicta à Rege Lysimacho Agathoclis filio, ejus inventore: folia habet Salicis viridia, florem purpureum (aureum habet vetus) fruticosa, &c. Plinius l. 25. c. 7. addit tantam ei vim esse, ut jumentis discordantibus jugo imposita, asperitatem cohibeat. Unde videtur innuere,* παρὰ τὸ τὰς μάχας λύειν *dictam esse. Salicaria etiam, à foliorum cum salicis folijs similitudine vocatur. Hujus species est siliquosa, quæ à siliquato fœtu præcoci, qui auctu & incremento florum eruptioni antevertit, quasi proles parente prior, Filius ante patrem vocitatur.*

Lysima-

Lysimachia lutea.

I. Lysimachia lutea major: quæ Dioscoridis. Centaurium majus quibusdam, Hermol. Manard. Ruel.
Lysimachia lutea, Trag. Fuch. Tur. Ang. Adv. Lob. Cæs. Tab. Cam. Ger. Eyst. lutea communis, Clus hist.
Lysimachia, Matth. Lac. Lugd. 1. Lon.
Lysimachia vera, Cord. in Diosc. falsa, Cast.
Lysimachium verum, Dod. gal. legitimum, Eid.
Lysimachium luteum, Gesn. hort. Thal.
Salicaria, Gesn. hort.

Folijs nunc ternis, nunc quaternis, nunc binis reperitur.

II. Lysimachia lutea minor, folijs nigris punctis notatis.
Lysimachia lutea in alis foliorum florens, Cæs.
Lysimachia lutea altera, Clus. pan. & hist.
Lysimachia flore luteo majore, Cam.
Lysimachia lutea Pannonica major, Eyst.

Folijs est quaternis, etiam ternis.

III. Lysimachia trifolia lutea spicata.
Lysimachia lutea altera ἔξαρθος, Col.

IV. Lysimachia bifolia flore globoso luteo.
Lysimachia lutea altera, Lob Clus. hist.
Lysimachium aquatile, Dod. belg.

Addit Clusius Lysimachiam luteam 3. sive minorem, quæ à priore solùm radice & caule, quæ melius exprimuntur, differt.

V. Lysimachia lutea corniculata.
Lysimachiæ Virgineæ nomine ipsum semen Patavio missum quod anno 1619. in horto eleganter crevit & ex semine deciduo se facilè hactenus propagavit.

Lysimachia siliquosa.

I. Lysimachia siliquosa hirsuta magno flore.
Lysimachia seu Salicaria altera, Trag.
Lysimachia purpurea, Fuch. (Tur.
Lysimachiæ purpureæ primum genus, Eid. ico.
Lysimachium purpureum 1. Dod. gal. Lugd.
Antoniana major hirsuta, Gesn. hort.
Epilobij 4. species, Gesn. ad Cord.
Lysimachia siliquosa, Ger. 1. Tab.
Lysimachia 2. & 3. fl. purpureo vel rubro, Lon.
Lysimachij majoris purpurei 1. species, Thal.
Onagra campestris hirsuta, Cæs.

Flore est majore violaceo, purpureo.

II. Lysimachia siliquosa hirsuta parvo flore.
Lysimachia siliquosa 2. Tab.

Major est & minor, utraq; in Prod. descripta.

III. Lysimachia siliquosa glabra major.
S. Antonij herba 3. Ges. ad Cord. cui & filius ante patrem. (hist.
Lysimachia siliquosa, Ad. Lob. Cast. major, Cl.
Pseudolysimachium purpureum 1. Dod.
Onagræ genus alterum, Cæs.
Lysimachia siliquosa flore albo, Tab.
Lysimachia campestris, Ger.
Lysimachij majoris purpurei 2. species, Thal.

Flore est parvo pallidè rubente, rarius albo: quibusdam Delphinium Dioscoridis censetur.

IV. Lysimachia siliquosa glabra minor.
Filius ante patrem minor, Gesn. col.
Lysimachiæ siliquosæ varietas, Ad.
Lysimachiæ medium genus, Thal.
Lysimachia minor, & 3. Tab.

Flosculi rubicundiores: alij ex rubicundo pallidiores: alij prorsus candidi.

V. Lysimachia siliquosa glabra angustifolia.
Lysimachiæ mediæ altera species, Thal.
Lysimachia siliquosa minor, & 7. Tab.
Chamænerion, Ger. ico.

VI. Lysimachia Chamænerion dicta latifolia.
Antoniana, sive S. Antonij herba maxima, Ges. hort. ap.
Chamænerion & Epilobion, Gesn. ad Cord. Eyst Thal. cui &
Lysimachia omnium maxima.
Filius ante patrem maximus, Gesn. col.
Onagra, Lugd. Cæs.
Lysimachia vulgo altera, Cam.

Sub Chamædaphne malè in Matth. meo Typographi errore posita, cum ad Onagræ caput p. 816. reponi debuisset, ut ex synonymijs, quilibet tantillùm in plantis versatus colligere potest. Onagra Dioscoridis l 4. c. 118. & Oenothera Plinij l. 26. c. 11. & 14. censetur: flore est cæruleo, rarius albo, ut & subsequens. (stifolia.

VII Lysimachia Chamænerion dicta angu-
Epilobium (id est ἴον ἐπὶ λοβῷ viola super siliquā) sextum, Gesn. ad Cord.
Pseudolysimachium purpureum minus, Dod.
Lysimachiæ siliquosæ varietas altera, Ad.
Chamænerion Gesneri, seu Delphinium buccinum, Diosc. Lob.
Lysimachia siliquosa alia, Lugd. 3. Clus. hist.
Lysimachiæ species in uliginosis, Thal.
Linaria rubra, Lugd.

VIII. Lysimachia Chamænerion dicta alpina: quæ in Prodromo describitur.

Lysimachia spicata.

I. Lysimachia spicata purpurea, fortè Plinij.
Solidaginis Sarracenicæ alia species, Trag.
Lysimachia altera, Matth. Lac. Lugd. Cast. Eyst.
Lysimachium purpureum, Gesn. hort. Thal.
Lysimachium purpureum alterum, Dod gal.
Lysimachia 3. Tur.
Lysimachia fortè Pliniana, Ad.
Lysimachia purpurea, Lob. Cæs. Cam. Tab.
Lysimachia flore purpurascente, Ang.
Pseudolysimachium purpureum alterum, Dod.
Lysimachia purpurea communis major, Clus. histor.
Lysimachia purpurea spicata, Ger.

Folia bina communiter, aliquando terna, rarius quaterna, simul caulem ambiunt.

II. Lysimachia spicata cærulea.
Lysimachium cæruleum, Dod. gal.
Lysimachij 3. genus, Dod. Gesn. hort.
Pseudolysimachium cæruleum, Dod.
Lysimachia cærulea hortensis, Ad. Lob. Lugd.
Lysimachia cæruleo flore, Clus. hist.
Veronica recta cærulea, Eyst.

Lysimachia non spicata.

I. Lysimachia rubra non siliquosa.
Lysimachia 2. vel minor rubro flore, Clus. pan.
Lysimachia purpurea 2. sive minor, Eid. hist.

II. Lysimachia linifolia purpurocærulea.
Lysimachia rubra minima, Clus. hist.

III. Lysimachia cærulea galericulata, vel Gratiola cærulea.
Lysimachia galericulata, Lob. Lugd. Clus. hist.
Lysimachia flore cæruleo galericulato, Cam.
Sideritis cærulea, Thal.
Gratia Dei, Cæs.
Tertianaria, Tab.
Herba Judaica altera, Dod. belg.

Hæc in Anglia flore albo quoque reperitur.

EXOTICA.

I. Poutiou ex Malacca ad febres abigendas: par. 4. Ind. Orient. 8.

II. Sary flos seu pollen, quo corpus inungentes contra ventorum vim se tutos asserunt, l.c.

III. Sodouvaya in Java oblinendo corpori idonea, l.c.

IV. Surahan, vili pretio venditur, l.c.

VERONICA.

Veronica, apud recentiores herba est celebratissima, Græcis & Latinis scriptoribus fortè incognita, quámvis Dodonæus velit esse Betonicam Pauli lib. 7. Cæsalpinus verò ad Myosotidem Dioscoridis lib. 2. cap. 214. at Columna ad Alysson Dioscoridis lib. 3. cap. 105. referendam censet. Germanis Ehrenpreiß & Grundheil/ *ob mirificam facultatem ulcera ac vulnera sanandi.*

I. Veronica mas erecta.
Veronica mas, Matth. Ang. Lugd. Cast.
Veronica assurgens, Dod.
Veronica recta mas, Lob. vulgaris recta, Clus. hist.

Duplex est: major & minor: illa latiore folio & longiore spica: hæc angustiore folio & breviore spica.

II. Veronica mas supina & vulgatissima.
Teucrium, Trag.
Veronica mas, Fuch. Lon. Lugd. Thal.
Veronica mas serpens, Dod.
Betonica Pauli, Dod. gal.
Veronica vulgo dicta, Gesn. hort.
Veronica vera & major, Ad.
Veronica major septentrionalium, Lob.
Veronica, Tab. vera & major, Lob. ico. Cam. Ger.
Veronica vulgaris supina, Clus. hist.
Veronica humicaulis & supina, Col.
Auricula muris 3. Cæs.

Floribus est subcæruleis, rarius candidis, reperitur nonnunquam folijs vulgatæ forma quidem similibus, sed triplo minoribus.

III. Veronica spicata latifolia.
Veronica prima, vel major latifolia, Clus. pan.
Veronica erectior latifolia, Eid. hist.

Alia est folijs atrovirentibus & splendentibus: in altera nec splendent, nec adeò atra sunt: spica etiam in alia oblongior.

IV. Veronica spicata angustifolia.
Veronica recta herbariorum, Lob. Lugd.
Veronica recta vulgaris major, Clus. hist.
Auricula muris 4. Cæs.
Veronica recta 1. & 2. Tab. assurgens, Ger.
Veronica spicata cærulea, Cam.

Variat folijs latiorib' & paulò angustioribus: spica flosculorum cæruleorũ, & spica dilutiore.

Addit

Addit Clusius in hist. alterius figuram, quam à priore non distinguo, nomine
Veronicæ secundæ erectioris angustifoliæ.
V. Veronica spicata minor.
Veronica recta minima, Lobel. Lugdun. Ger. Clus. histor.
Veronica recta minor, Clus. pan. Tab.
Flore est cæruleo, rarius albo.
VI. Veronica pratensis sepillifolia.
Eufragia, & Eufragia nobilis, Brunf.
Teucrium alterum, Trag.
Veronica fœmina, Dod. gal. Lugd. Thal.
Betonica Pauli, Turn. Gesn. hort. quorundam, Camer.
Veronica pratensis, Dod.
Veronica minor serpillifolia, Ad. Lob.
Auricula muris prima in pratis, Cæs.
Folijs est communiter integris, rarissimè crenatis: floribus cæruleis, frequentius pallidis & dilutis: hinc
Veronica minor, Tab. Ger.
Veronica minor fœmina flore candido, Tabernæmont. sub
Veronica mare, apud Ger.
VII. Veronica alpina frutescens.
Veronica tertia fruticans, Clus. pan. & hist.
Veronica alpina serpillifolia, Ponæ.
VIII. Veronica alpina bellidis folio hirsuta, in Prodr. descripta: quæ duplex est major & minor.

TEUCRIUM.

Teύκριον Dioscoridi l.3. c.111. (cò quod Teucer ejus inventor existimetur, Plinio l.25. c.5. auctore) & χαμαίδρυς ex aliorum sententia. Plinio l.c. & l.26. c.8. Teucrium.

I. Teucrium.
Teucrium secundum, Matth. Lugd. 1. Tab.
Teucrium, Fuch. Ang. Dod. gal. Cord. in Diosc. Lac. Lon. Ad. Lob. Cæs. Cast. verum, Gesner. hort. Eyst.
Chamædris altera seu assurgens, Dod.
Teucrium vulgare fruticans, sive 1. Clus. hist.
Teucrium latifolium, Ger.
II. Teucrium folijs Scorodoniæ.
Teucrium verum, Cam.
III. Teucrium Creticum incanum.
Teucrium Creticum, Clus. hist.
IV. Teucrium peregrinum folio sinuoso. an Pæderota, Pausaniæ?
Teucrium Boeticum, Clus. hisp. Lugd. Tab. Ger.
Teucrium fruticans Boeticum, Clus. hist.
Camerarius, Teucrij Boetici, quod à Clusij diversum sit & Teucrij Belgici, solo nomine meminit: sed quid utrumq;?
V. Teucrium alpinum inodorum magno flore: in Prodromo descriptum.
VI. Teucrium alpinum coma purpurocærulea.
Clinopodium alpinum, Ponæ.
VII. Teucrio affinis, Chamærops.
Chamærops, Plinij l.26. c.7. Lugd.

SCORDIUM.

Σκόρδιον Dioscoridi l.3. c.125. quod Allium aliquantum redolcat: at Galenus 8. simpl. propter acrimoniam Scorodo, id est, Allio adsimilem, nomen sortitum putat: quibusdam, Crateva auctore, μιθριδάτιον, ab inventore dicitur: Plinio l.25. c.6. Scorodotis sive Scordion.

Genera: Græci unius meminère: at Plinius l.c. duplex habet: alterum folijs lanuginosis, quernæ similitudine. Est & alterius generis latioribus folijs mentastro similibus, &c.

I. Scordium.
Scordium, Trag. Matth. Dodon. Lac. Tur. Lon. Ad. (cui & Trixago palustris) Lob. Cast. Lugd. Cam. Eyst.
Scordium verum, Ges. hort.
Scordium commune, Ang.
Scordium, Tab. minus, Ger.
Magnitudine variat: hinc figuræ tres apud Tabernæmontanum,
Scordij majoris & medij nomine.
Scordium majus & minus, Ger.
II. Scordium lanuginosum.
Scordium Creticum lanuginosum. Cam.
III. Scordium alterum, sive Salvia sylvestris.
Salvia sylv. Trag. (& Nepeta altera) Lon. Tab.
Sphacelus sylv. Dod. gal.
Scorodonia, Cord. in hist. Thal. Ger.

Salvia

Salvia montana & Ambrosia quibusdam, Gesner. hort.
Scordium majus Plinij, Eid.
Scordium alterum Plinij, Ad Lob Cam.
Salvia agrestis sive Sphacelus, Dod. Lugd.
Melinum alterum brevius, Cæs.
Scordium 2. folijs amplis instar Melissæ, vel Calaminthæ primæ, in Samnitibus ad ripas Piscaræ nasci, Anguillara scribit: idemq; in Græcia reperiri, quod odore & qualitate à primo dissimile non sit.
IV. Scordium alterum lanuginosius verticillatum.
Scordotis Plinij, Hon. Belli, epistola quinta ad Clus.
Scordotis legitimum Plinij, Ponæ.
V. Scordio affinis, Elephas ob florem.
Elephas Campoclarensium, Col.

CHAMÆDRYS.

Χαμαίδρυς Dioscoridi l.3. c.112. quasi humilis quercus, quod folia Quercus habeat, & hujus respectu quasi humi repat: cui & χαμαίδρωψ: & quibusdam τεύκριον, propter similitudinem cum Teucrio. Trissaginem Gaza vertit apud Theoph. 9. hist. 10. Sic Plinio l.24. cap.15. Chamædrys quæ latinè Trissago, quam aliqui Chamædropem alij Teucrion appellavere. Sic alijs Serrata, à folijs serratis, à qua serram inventam dixêre, & Quercula minor.

Unius solùm apud Dioscoridem & veteres mentio fit.

I. Chamædrys arborea Ægyptiaca.
Chamædrys arborea in Insula Cocyræ, Alp.
Ad cubitos duos exurgit, folijs duplo aut triplo, quàm in Italica majoribus.
II. Chamædrys major repens.
Trissago, seu Chamædrys, Matth. Lugd.
Trissago, Lac. Trixago, Cast.
Chamædrys, Ang. Ad. Lob. Cæs. major primus, Clus. pan.
Chamædrys major repens, Dod.
Chamædrys mas, Cam.
Chamædrys major 1. & 2. Tab.
Chamædrys major, & Chamædr. latifolia, Ger.
Folio majore & minore variat: floribus item albis ac rubellis in eadem planta.
III. Chamædrys minor repens.
Chamæpitys, Brunf.
Chamædrys, Dod. gal. Cord. hist. Gesn. hor. Tabern. Eyst.
Chamædrys vera, Trag. Tur Cord. in Diosc.
Chamædrys vera mas, Fuch.
Chamædrys vulgaris mas, Lon.
Chamædrys major, Lob. ico. Lugd. minor, Ger.
Chamædrys repens minor, Dod.
Chamædrys major, vel 2. Clus. pan.
Chamædrys vulgaris, vel 2. Eid. hist.
Flore est purpurascente, rarius niveo.
IV. Chamædrys spinosa: in Phytop. Matthiolo & Prodromo descripta.
V. Chamædrys alpina Cisti flore.
Cervaria, Gesn. hort.
Herba cervi quibusdam, Eid. fracto.
Chamædrys montana frutescens durior, Ad. Lobel.
Chamædrys 3. sive montana, Clus. pan. & hist.
Chamædrys montana, Lugd. Tab.
Chamædrys alpina Simleri, Cam.
Argentina Mompelliaca, Tab.
Teucrium alpinum Cisti flore, Ger.
VI. Chamædrys alpina saxatilis.
Teucrium 3. Clus. pan. 6. pumilum, Eid. hist.
Veronica petræa sempervirens, Ponæ.
VII. Chamædrys alpina minima hirsuta, quarto loco in Prodromo descripta.
an Teucrium minimum, Clus. hist.
VIII. Chamædrys unicaulis spicata.
Trixago Apula unicaulis, Col. cui fortè Verbena recta Dioscoridis.
IX. Chamædrys Austriaca folijs tenuissimè laciniatis: quæ 2. in Prodromo.
X. Chamædrys Hispanica folijs tenuissimè divisis: 3. in Prodromo.
XI. Chamædrys spuria major latifolia.
Veronica maxima, Lugd.
an Chamædrys mas altera, Cam.
XII. Chamædrys spuria major altera, sive frutescens.
Teucrium 1. vel Teucrium majus pannonicum latifolium, Clus. pan. at in hist.
Teucrium quartum.
Hujus duæ species: altera virgis erectis caulibus quadrangulis, nonnunquam rotundis, magis minusq; hirsutis lignescentib⁹, & ex una ala communiter cauliculis 4. prodeuntib. folijs latiori-

coloribus: altera virgis humi diffusis, frequentibus, ut interdum magnos cespites latè tegant, folijs minoribus & flore dilutiore: & hæc est Teucrij quarti species secunda, Clus. hist.

XIII. Chamædrys spuria hederacea repens, sive Scutellata repens.
Chamædrys hederacea, in Cat. Altorff.

XIV. Chamædrys spuria major angustifolia.
Chamædrys altera, Trag.
Teucrium primum, Matth. Lugd. 2. Tab.
Chamædrys vulgaris mas, Fuch. Tur. Lugd.
Hierobotane fœmina, Dod. gal. Lugd.
Pseudochamædrys, Ges. hort.
Chamædrys sylv. Dod.
Veronica supina facie Teucrij pratensis, Lob. ic.
Auricula muris quinta, Cæs.
Teucrij quarti species tertia, Clus. hist.

XV. Chamædrys spuria minor rotundifolia.
Chamædrys, Brunf. falsa, aliquibus Teucrium, Gesn. hort.
Chamædrys vulgaris fœmina, Fuch. Tur. Lon. Lugdun.
Hierobotane mas, vel Verbenaca supina mas, Dodon. gal. Lugd.
Teucrij species quam Chamædryn vocant, Cord. in Diosc.
Teucrium pratense, Ad. Lob. & Teucrium spurium Chamædryoides, Lob. ico.
Pseudochamædrys, Thal.
Auricula muris sexta, Cæs.
Teucrium tertium minus, Tab.
Chamædrys sylv. Ger. Clus. hist.

Alia caulibus altioribus, folijs rotundioribus, amplioribus, flore cæruleo: alia folio rotundiore, sed minore, hispidiore, dentato.

XVI. Chamædrys spuria minor latifolia.
Teucrium secundum, vel Teucrium pannonicum minus, Clus. pan. at. 5. Eid. hist.
Teucrium pannonicum, Tab. Ger.

Flos aut cærulei saturati coloris aut dilutioris & quasi cinerei: sic ex carneo candicantis.

XVII. Chamædrys spuria latifolia minima.
Veronica tetragona mont. recta minima, Col.

XVIII. Chamædrys spuria minor angustifolia: pro quinta in Prodrom. descripta: quam Treucrij quarti speciem 3. Clus. hist. secundum descriptionem diceremus, nisi figura ejus aliam ostenderet.

XIX. Chamædry spuriæ affinis rotundifolia scutellata.
Alyssum Dioscoridis montanum, Col.

CHAMÆPITYS.

Χαμαιπίτυς Dioscoridi lib. 3. c. 175. & 176. quasi humilis picea, quòd folia Piceam oleant. Plinio l. 24. c. 6. Chamæpitys, Latinis Ajuga appellatur, diciturq; propter abortus, ab alijs Thus terræ.

Genera tria Dioscor. 1. herba est quæ humi serpit incurvæ similis, folijs sempervivi minoris: at multò tenuioribus pinguioribusq; & hirsutis: floribus luteis, vel candidis: 2. cubitalibus ramis in anchoræ speciem incurvatis flore candido: 3. mas est, herbula lævis, foliolis tenuibus, albis, pilosis: caule scabro, candido: pusillis floribus luteis, &c. Plin. l. c. cubitalibus ramis flore pinus & odore: altera brevior & incurvæ similis: tertia eodem odore, & ideò nomine quoq;, parvulo cauliculo, crassitudine digitali, folijs scabris, ex lib. albis, in petris nascens.

I. Chamæpitys incana exiguo folio.
Chamæpitys prima, Fuch. Ang. Lon. (qui flores purpureos tribuit.)
Chamæpitys tertia, Dod. Matth. Ital. Lac.
Ajuga 1. Tur. sive Chamæpitys altera, Matth.
Chamæpitys 1. Dioscoridis odoratior, Ad. Lob.
Chamæpitys tertia, sive altera, Matth. Lugd.

Folijs est incanis, hirsutis flosculis luteis distincta ab Echio scorpioide, Chamæpityde vermiculata, & Anthylloide, Thalij.

II. Chamæpitys moschata, folijs serratis: an prima Dioscoridis?
Chamæpitys species Monspelij, Ges. hor.
Iva moschata Monspeliensium, Ad. Tab. Ger.
Anthyllis altera, Clus. hisp. & hist. Cast. Lugd.
Anthyllis Chamæpitides minor, Lob.
Chamæpitys spuria prior, sive Anthyllis altera, Dodon.
Chamæpitys altera & major, Cæs.

III. Chamæpitys lutea vulgaris, sive folio trifido.
Chamæpitys tertia, Trag. Fuch. Ang.
Chamæpitys secunda, Tur. Lon.
Chamæpitys 1. Matt. Dod. Lac. Cord. hist. Lugd.
Chamæpitys, Ges. hor. Cæs. vera, Cord. in Dios.
Chamæpitys major, Tab. mas, Ger, Eyst.
Ajuga sive Chamæpitys mas Dioscoridis, Ad. Lobel.

Ajuga, Cast. tertia, Tur.
Ajuga luteo flore, Clus.pan.& hist.
Peristerona Cratevæ, Ang.
Flore est luteo: at Clusius in hist. meminit Ajugæ multifidis folijs flore rubescente, quod Fuchsio & Dod. tertium sit.
IV. Chamæpitys cærula Austriaca.
Chamæpitys Austriaca, Clusius pan. & histor. Eystett.
Chamæpitys cærulea, Cam.
Flore est communiter cæruleo: rarius purpureo.
V. Chamæpitys spuria multifido folio, I.amij flore.
Ajuga adulterina, Clus.hisp. Lugd.
Chamæpitys spuria altera, Dod. qui duplicem figuram habet, quem Lugd. historia imitatur.
Chamæpitys adulterina, Lob.
Chamæpitys alia. Cam.ep.
Pseudochamæpitys, Clus.hist.

ALSINE.

A'λσίνη Dioscoridi l.4.c.87. quòd lucos, quos ἄλση nominant & umbrosa loca amet: & Μυὸς ὦς, id est, muris auricula, quòd musculorum auribus folia similia habet. Sic Plinio l.27.c.4. Alsine quam quidam Myosoten appellant, nascitur in lucis, unde & Alsine dicta. Unius uterq; meminit.

I. Alsine hederulæ folio.
Alsine quartum genus, Fuch.ico.
Elatine, Dod.gal.Lac.Thal. prior, Lugd.
Lappago Plinij, Ang.
Alsine mas, Ges.hor. species in vinetis, Eid.col.
Alsine spuria prior, Dod.
Morsus gallinæ folio hederulæ, Ad.Lob.
Centunculus hirsutior, Cæs.
Alsine hirsuta, Cam.
Alsine hederacea, Tab.Ger.
Variat foliorum magnitudine: flore purpurascente, aut dilutè purpurascente: rarius lacteo.
II. Alsine Veronicæ folijs flosculis cauliculis adhærentibus.
Elatine polyschides, Lugd.
Alsine folio Veronicæ, Tab. Ger.
Alysson, Col, in phytobas.
III. Alsine Chamædrifolia flosculis pediculis oblongis insidentibus.
Morsus gallinæ tertiæ, Trag.
Alsine media, Fuch.Lugd Cam.
Alsine, Tur. alterum genus, Fuch.ico.
Elatine altera, Dod.gal. Lugd.
Alsine altera folijs serratis, Ges.col.
Alsine folijs Trissaginis, Lob.ico. Tab.Ger.
Alsine spuria altera, Dod.
Antirrhinon Dioscoridis, Cæs.
IV. Alsine triphyllos cærulea.
Hendelkraut/ cæruleis flosculis, Trag.
Alsine parva recta, Lob.ico. Cam.
Elatine triphyllos, Lugd.
Dactiliobotanon cæruleo flore, Thal.
Alsine recta, Tab. Ger.
Altera majoribus & crassioribus folijs: altera minoribus.
V. Alsine Symphyti petræi capitulis.
Alsine alia, Clus.hisp. Boëtica, Eid.hist.
VI. Alsine scandens baccifera.
Cyclaminus altera Dioscoridis, Ghini.
Recentiorum planta, Alsines majoris facie baccis Solani, an Cacubalum Plinij, Ad.
Alsine repens, Clus.hisp. & hist.ap.alt.Lob.Dodon. Cast. Cam.
Alsine major, Clus.hist. maxima, Thal.
Cucubalus Plinij, Lugd.
VII. Alsine bacciferæ similis suis acinis.
Herbæ adversus hæmorrhoides admirabilis acini, Clus.hist.app.alt.ad lib.6.
VIII. Alsine altissima nemorum.
Morsus gallinæ majus, Brunf.
Morsus gallinæ 2. genus, Trag.
Alsine major, Dod.Cam.Tab.Ger.
Alsine major, & Alsine genuina Diosc. Lugd.
Alsine maxima, Lob.ico. media, Thal.
Centunculus viticulis cubitalibus, Cæs.
IX. Alsine angustifolia.
Alsine maxima, Lugd.
X. Alsine major.
Alsine marina, Dod.Tab.Ger.
Alsine sive Hippia major, Lob.ico.
Centunculus, Cæs.
XI. Alsine media.
Morsus gallinæ primum genus, Trag.
Alsine, Math.Ang.Lac.Lon.Lob.Lugd.Cast.
Alsine major, Fuch. 1. genus, Eid.ico.
Alsine media, Dod.gal.Tab. cui & Alsine, Ger.
Hippia minor, Cord.hist.
Alsine minor, Dod. Ad.Lob.ico. Thal.
Alsine morsus gallinæ fœmina, Ges.hor.
XII. Alsine minor multicaulis.

Morsus

Morsus gallinæ minor, Brunf.
Morsus gallinæ species 4. Trag.
Alsine, Turn. minor, Fuch. Dod. gal. Lon. Thal. Lugd. Tab.
Alsines 3. genus, Fuch. ico.
Alsine minima, Dod Ad. Lob. Cam. Ger.
Centunculus minutissimis cauliculis, Cæs.

XIII. Alsine minor lini capitulis.
Alsine minima suffruticis instar, Thal.
Alsine petræa minima, Tab. petræa, Ger.

Variat: alia suffrutici similis, rigidis cauliculis: alia cauliculis tenerioribus: tertia medio modo se habet cauliculis non adeò implexis: & hujus, ut & prioris, plures differentiæ notantur, foliorum longitudine, tenuitate, hirsutie differentes.

XIV. Alsine minor folijs rotundis.
Alsines minoris alia species, Thal.

Variat: alteri enim folia sunt latiora, rotundiora: alteri subrotundiuscula & mucronata: alterius, medio modo se habent.

XV. Alsine verna Androsaces capitulis: sub 6. in Prodromo descripta.

XVI. Alsine affinis Androsace dicta major.
Androsace altera, Matth. Lugdun. Clus. pan. & hist. Cam. Tab.
Androsace annnua spuria, Ger.
Morsus gallinæ, vel Alsines species non ex Syria, sed ex quadam antiqua macerie, Ad.

XVII. Alsine affinis Androsace dicta minor: sub 5. in Prodromo descripta.

XVIII. Alsine nodosa gallica.
Alsine nodosa, Lugd.

Alsine Spergula dicta.

I. Alsine Spergula dicta major.
Spergula, Dod. Lugd.
Sagina Spergula, Ad. Lob.
Alsine tenuifolia altera, vel terrestris altera τειχόφυλλος, Col.

II. Alsine Spergulæ facie media.
Spergula marina, Lugd.
Anthylloides, Thal.

III. Alsine Spergulæ facie minor: sive Spergula minor flosculo subcæruleo: quæ sub Alsine 9. in Prodromo describitur.
an Asterias sive Stellaria, Lugd.

Alsine palustris.

I. Alsine aquatica major.
Alsine palustris, Tab. Ger.

II. Alsine aquatica media.
Alsine fontana, Tab. Ger.

III. Alsine aquatica minor & fluitans.
Alsine fluviatilis, Tab. Ger.

IV. Alsine palustris minor, folio oblongo: quæ 2. in Prodromo, &
Portulacæ aquaticæ nomine missa.

V. Alsine palustris minor serpillifolia: quæ 1. in Prodromo.

VI. Alsine littoralis folijs Portulacæ.
Alsines genus pelagicum, Clus. hist.

VII. Alsine maritima flore rubente.
Alsine maritima Neapolitana, Col.

VIII. Alsine minor Androsaces alterius Matthioli facie: quæ 5. in Prodromo.

IV. Alsine nodosa Germanica: quæ 8. in Prodromo.

X. Alsine tenuifolia muscosa.
Alsine muscosa, Lugd.

Alsine alpina.

I. Alsine alpina glabra: in Phytopinace sub 21. at in Prodromo sub 3. descripta.

II. Alsine alpina junceo folio: sub 22. in Phytop. at sub 4. in Prodromo proposita.

III. Alsine montana capillaceo folio.
Alsine saxifraga angustifolia minima montana, Col.

IV. Alsine alpina cauliculis nudis prolifera.
an Saxifragia 3. Col.

V. Alsine alpina minima glabra: quæ 7. in Prodromo.

VI. Alsine montana latifolia flore laciniato.
Alsine montana hederacea maxima, Col.

Alsine hirsuta arvensis.

I. Alsine hirsuta magno flore.
Auricula muris quibusdam, Dod. gal.
Alsine spuria 3. Eid. lat.
Alsine myosotis, Ad.
Alsine hispida 1. Thal.

Hæc duplex est: alterius folia minore hirsutie donantur: alterius pilosiora sunt.

II. Alsine hirsuta altera viscosa.
Auricula muris 3. Dod. gal.
Alsine species glutinosa, Ges. col.
Alsine spuria 4. Dod.
Alsine viscaria, Cam.

III. Alsine hirsuta minor.
Alsine hispida minuta, Thal.

ANAGALLIS.

Ἀναγαλλὶς Dioscoridi lib. 2. cap. 209. Anagallida, aliqui Corchorum vocant, Plinio lib. 25. cap. 13. Genera duo Dioscoridi & Plinio flore tantùm distantia: quæ cæruleo est flore, fœmina: quæ phœniceo mas iisdem dicitur.

Anagallis terrestris.

I. Anagallis phœniceo flore.
Anagallis, Cord. in Diosc. Gesf. hor. mas, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dod. Tur. Lac. Lon. Lugd. Cast. Ger.
Anagallis rubro flore vel purpureo, Gesn. col.
Anagallis phœnicea mas, Ad. Lob.
Anagallis phœnicea, Tab. punicea, Cæs.
Anagallis phœniceo flore, Cam. mas, Clus. hist.
Anagallis terrestris mas, Thal.
Corcorus Cratevæ, Theoph. & Nicandri, Ang.

Hæc Dioscoridis mas est: aliquibus Corallina Æginetæ: alijs Corcorus Plinij: alijs Molochia Serapionis. Variat floris colore: phœniceo est communiter: est & purpurascente sive obsoletè purpureo, cui phœniceum quidpiam permistum conspicitur, monente Clus. hisp. & hist.

II. Anagallis cæruleo flore.
Anagallis fœmina, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dod. Tur. Lac. Lon. Cast. Lugd. Ger.
Anagallis cærulea fœmina, Ad. Lob Clus. hist.
Anagallis cęrulea, Cęs. Tab. cęruleo flore, Cam.
Anagallis terrestris fœmina, Thal.

Flore est cæruleo, rarius albo.

III. Anagallis cærulea, folijs binis ternisve ex adverso nascentibus.
Anagallis tenuifolia Monnelli, Clus. hist. ap. alt.

IV. Anagallis lutea nemorum.
Numularia sylvatica vel mas, Gesn. hort.
Anagallis lutea, Ad Lob. Lugd. Thal. Tab. Ger.
Anagallis luteo flavóve flore, Cam. Clus. pan. & hist.
Alsine lutea, Lugd.

Folio aliquando ampliore reperiri, auctor est Clus. hist. ap. alt.

Anagallis aquatica.

I. Anagallis aquatica major folio subrotundo.
Anagallis aquatica, folio maximo, Thal.
Berula sive Anagallis aquatica, Tab.
Anagallis sive Beccabunga, Ger.

II. Anagallis aquatica minor folio subrotundo.
Sion, Brunf. non odoratum 1. Trag.
Sium, Ang. Eric. Cord. Fuch. Lon. non odoratum quibusdam, Gesn. hort.
Sij alterum genus, Fuch. ico.
Cepæa, Tur. Dod. gal.
Anagallis aquatica, (sive Becabunga Germanorum) Ad. Lob. Dod. Lugd. Thal. Cæs.
Anagallis aquatica minor 1. Tab.
Anagallis aquatica minor flore pallido, Ger.

Quibusdam Sium Dioscoridis lib. 2. cap. 154. sed folia olusatri desunt & inodora sunt: alijs Cepæa Dioscoridis lib. 3. cap. 168. sed folia Portulacæ hæc non habet.

III. Anagallis aquatica major folio oblongo.
Berula major, Tab.
Anagallis aquatica, Ger. major, Gesn. col.

IV. Anagallis aquatica minor folio oblongo.
Anagallis aquatica minor 2. Tab.
Anagallis aquatica minor, Ger.

V. Anagallis aquatica folijs pulegij serpillíve.
Sium alterum & Anagallis aquatica, Trag.

VI. Anagallis aquatica folio rotundo non crenato.
Anagallis aquatica altera, Lob. Lugd.
Anagallis aquatica 3. Lob. ico.

Guilandinus modò Alisma, modò Cochleariam nobis nominavit: & alij Samolum Plinij lib. 25 cap. 11. faciunt.

VII. Anagallis aquatica angustifolia.
Anagallis aquatica 4. Lob. ico.

VIII. Anagallis aquatica angustifolia scutellata: hæc in Prodromo, & pro 9. in Phytopynace descripta.

ELATINE.

Ἐλατίνη folia habet Helxinæ, at minora & rotundiora pilosa, &c. in segetibus, Dioscoridi lib. 4. cap. 40. Idem Plinius lib. 27. cap. 9. Elatine nomine.

I. Elatine folio subrotundo.
Veronica fœmina, Matth. Fuch. Gesn. hort. Tur. Dod. Lon. Cæs. Cast. Lugd. (qui Matthioli & Fuchsij figuram exhibet) Cam. Ger.

Elatine

Elatine Dioscoridis, Ad. Lob.
Verbasculum quorundam, Lugd.
Elatine 1. Tab. altera folio rotundo, Thal.

Reperitur folijs latioribus oblongis: dein folijs decuplo minoribus, rotundis Numulariæ forma, quam
Elatines alteram speciem Thalius facit.

II. Elatine folio acuminato in basi auriculato, flore luteo.
Elatine, Matth. Cast. Lugd. recta, Lob.
Elatine altera, Dod. Lob. ico. Tab. Ger.
Elatine folio acuminato, Thal.
Linaria hederulæ folio, Col.

In agris hirsutior & minor: in hortis glabrior & lætius virens.

III. Elatine folio acuminato flore cæruleo.

Differt à priore folijs rotundioribus, ad basin minus auriculatis: ac floribus, qui subcærulei, vel cærulei sunt: & Monspessuli in loco Gramuntio, & hinc inde circa vias reperitur.

SECTIO SECUNDA.

HELIOTROPIUM; AURICULA MURIS; ECHIUM; ONOSMA; ANCHUSA; LYCOPSIS; BUGLOSSA ET BORRAGO; Cynoglossum; Cerinthe; Lithospermum; Symphytum; Pulmonaria; Consolida media; Brunella; Bellis.

HELIOTROPIUM.

Ἡλιοτρόπιον Dioscoridi lib. 4. cap. 193. quod τὰ φύλλα τῷ τοῦ ἡλίου συμπεριτρέπεται, quòd folia cum Sole circumagat: & σκορπίουρος, quod ramuli cum floribus, Scorpionum caudæ modo inflectantur. Theophrasto 7. h. st. 3. & 9. Solaris herba Gaza vertente. Plinio lib. 22. cap. 21. Heliotropium quod cum Sole se circumagat, etiam nubilo die, tantus sideris amor est, noctu velut desiderio contrahitur cæruleus flos.

Genera duo Dioscoridi: majus flore candido, aut subfulvo: minus, semine verrucarum (hinc Verrucaria) pensili. Plinio, tricoccum & Heliostrophium: parvum & magnum intelligens.

I. Heliotropium majus Dioscoridi.
Heliotropium majus, Matth. Ang. Dod. Gesn. hort. (& Scorpioides album) Lac. Adv. Lobel. Cæs. Lugd. (& Verrucaria) Cast. Taber. Camer. Ger. Clus. hist.
Herba cancri majus, Lon.

II. Heliotropium minus supinum.
Heliotropium supinum, Dod. Clus. hisp. & hist. Ger. desc.
Heliotropium humi sparsum, Lugd.
Heliotropium minus 1. Tab.

III. Heliotropium supinum alterum.
Heliotropium minus folio ocimi, Gesn. col.
Heliotropium minus. Lob. ico. Ger. repens, Ad.
Heliotropium minus 2 Tab.
Verrucaria altera minor, Lugd.

IV. Heliotropium tricoccum.
Heliotropium minus, Matth. Lac. Cast. Lugd. Dod. Cam. ep. & hort. cui & herba Clytiæ.
Heliotropium minus tricoccum, Gesn. hort. Clus. hisp. & hist.
Heliotropium vulgare Tornesol Gallorum, sive Plinij tricoccon, Ad.
Helitropium parvum Dioscoridis, Lob.
Heliotropium tricoccum, Cæs. Lugd. Tab. Ger.

V. Heliotropium alterum, Matth. Lug. quid?

AURICULA MURIS SIVE ECHIUM SCORPIOIDES.

Μυὸς ὦτα sive μυὸς ὠτίδα, id est, muris auricula, quam Myosotida vocant, Dioscoridi lib. 2. cap. 214. Myosota sive Myosotis, Plinio lib. 27. cap. 12.

Echium scorpioides: Echium, propter foliorum formam: Scorpioides, eò quod ramulos floribus onustos caudarum Scorpionum instar contorqueant, vocamus: & cum alij Myosotida, alij Heliotropium faciant, Heliotropium sequi, & Echium præcedere volumus.

I. Echium Scorpioides arvenſe.
Auricula muris minor 3. Trag.
Euphraſia 4. & Piloſella ſylveſtris, Eid.
Scorpioides mas, Dod. in ico.
Scorpioides aquaticum, Geſn. hort.
Scorpioides 3. Dod.
Myoſotis hirſuta reptans, Adv. Lob.
Alſine myoſotis, ſive Auricula muris, Lobel. icon.
Heliotropium minus alterum, Cæſ. tertium, Taber.
Echij paluſtris altera ſpecies, Thal.
Auricula muris cærulea, Tab.
Piloſella flore cæruleo, Ger.
Heliotropium erectum, Eid.
Echium minimum vel Bugloſſum, Col.
Scorpioides tertium minus Dodonæi, Eyſt.

Variat magnitudine, aliquando vulgata quadruplo major eſt & hiſpidior.

II. Echium Scorpioides minus floſculis luteis: in Prodromo deſcriptum.

III. Echium Scorpioides paluſtre.
Cynogloſſa minor, Brunſ.
Euphraſia cærulea, Trag. Tab. Ger.
Scorpioides fœmina, Dod. in ico.
Scorpioides aquaticum, vel paluſtre, vel cæruleum, Geſn. hort.
Heliotropij ſpecies altera, Eid.
Leontopodium, Lon. Lugd.
Myoſotis Scorpioides partim repens, partim erecta, Lob. ico.
Heliotropium minus in paluſtribus, Cæſ.
Echium paluſtre, Cordo, Thal.
Scorpioides tertium majus Dodonæi, Eyſt.
an Auricula muris, Matth. Dod. gal. Lac. Caſt. Lugd.

Eſt glabrum, aliquando leviter hirſutum: flore eſt cæruleo, rarius niveo.

ECHIUM.

Ἔχιον, ἢ ἀλκιβιάδιον Dioſcoridi lib. 4. cap. 27. Echium dictum volunt quòd contra viperarum ictus valeat: alij quòd floreſcat capitulis viperæ ſimilibus: ſed Dioſcoridi, quòd ſemina κεφαλῇ ἔχιος ὅμοια, capiti viperino ſimilia habeat.

Genera: Plinio lib. 25. cap. 9. Echyos utriuſque generis, pulegio ſimilis folijs coronata: Item altera, quæ lanugine diſtinguitur ſpinoſa, cui & capitula viperæ ſimilia ſunt. Verùm Dioſcoridis Echium, à Plinio lib. 22. cap. 20. Pſeudoanchuſam dici putant, quam à quibuſdam Enchuſam, aut Dorion, & multis alijs nominibus appellatum ſcribit.

I. Echium majus & aſperius flore albo.
Echium flore albo, Cam. ep. Matth. & hort.

II. Echium vulgare.
Echium, Matth. Ang. Lac. Geſn. hort. Dod. Lob. ico. Caſt. Lugd. vulgare, Cluſ. pan. & hiſt.
Echium, ſive Alcibiacum, Dod. gal.
Lycopſis, Cord. in Dioſc.
Bugloſſum ſylv. Lon.
Echium, Bugloſſum agreſte, Ad.
Echium floribus purpurantibus rubellis, Lob.
Anchuſa major, Cæſ.
Anchuſa ſylv. Thal.

Flos communiter cæruleus eſt: aliquando ex purpura rubet, vel ſubcinereus eſt. Caulis aliquando duorum triúmve digitorum latus, quemadmodum in Beta, Digitali purpurea, Cucurbita, Tithymalo cypariſſia & alijs obſervavimus.

III. Echium Creticum latifolium rubrum.
Echium 3. vel Echium Creticum 1. Cluſ. hiſt.

IV. Echium Creticum anguſtifol. rubrum.
Echium 4. vel Echium Creticum 2. Cluſ. hiſt.

V. Echium ſylv. lanuginoſum.
Echium 1. & Echium pullo flore, Cluſ. pan. & hiſtor.

VI. Echium ſylv. hirſutum maculatum.
Echium 2. vel rubro flore, Cluſ. pan. & hiſt.

Flos nunc ſaturatè rubente, modo dilutiore colore præditus eſt.

VII. Echium alpinum luteum.
Echium montanum Dalechampij, Lugd.
Trachelium θυρσοειδὲς, Cluſ. pan.

VIII. Echium pumilum flore luteo.
Echium flavo flore, Cluſ. cur. poſt.

IX. Echium luteum minimum.
Echioides lutea minima Apula campeſtris, Col.

X. Echium pumilum album.
Echioides parva alba Amphibia, Col.

XI. Echium Hiſpanicum flore calcari donato: quod 1. eſt in Prodromo.

ONO-

O N O S M A.

Ὄνοσμα Dioſcoridi l.3.c.147. folijs Anchuſæ ſine caule, ſemine & flore: & Plinio l,27.c.12. cui Onoſma. Onoſma, Matth. Lac. Lon. Caſt. Lugd. Tab. Ger. Hactenus plantam non vidimus: eſſe autem Lycopſidi cognatam & in Anchuſis habendam, figura oſtendit: & Adverſariorum authores, id velle videntur.

A N C H U S A.

Ἄγχουσα Dioſcoridi l.4.c.23. παρὰ τὸ ἄγχειν quòd vim ſuffocatoriam habeat, dicta videtur: alijs verò à florido radicis colore, ſiquidem ἀγχούσειν erat fuco illinire: hinc Galenus in Oratione ſuaſor. ad artes 6. Anchuſa pictas dicit. Anchuſa etenim ab Echio, Lycopſides & Bugloſſa, radicis ſanguineo ſucco, quo manus inficiuntur, Dioſcoride monente, differt.

Genera tria Dioſcoridi: 1. quæ ὀνόκλεια, folijs Lactucæ hirſutis: 2. quæ Ἀλκιβιάδιον ἢ Ὀνοχειλὲς, quæ priore minor: 3. ſecundæ non diſsimilis, ſemine puniceo. Plinius lib.22.c.20. primam Dioſcoridis nomine Anchuſæ, & l.27.c.5. ſecundam ſub Alcibio propoſuit: & l.22.c.21. Onochiles habetur.

I. Anchuſa Echij folijs & floribus.
Anchuſa, Ad.

II. Anchuſa lutea major.
Anchuſa tertia, Matth. Ang. Lac. Cam.
Anchuſæ prima ſpecies fortè, Cord. in Dioſc.
Bugloſſa rubra, vel Anchuſa tertia, Lon.
Anchuſa lutea, Ad. Lob. ico.
Anchuſa quarta ſeu Pſeudoanchuſa, Dod.
Anchuſa flore exalbido, Cluſ. pan. & hiſt.
Flos luteus, rarius albus: aliquando ex albo palleſcens.

III. Anchuſa lutea minor.
Anchuſa Echioides lutea, Col.

IV. Anchuſa puniceis floribus.
Anchuſa, Geſ. hor. ſecunda, Matt. Ang. Lac. Lug.
Bugloſſa rubra, vel Anchuſa 2 Lon.
Anchuſa minor ſeu Alcibiadion, vel Onochiles, Ad.
Anchuſa parva, Lob. ico.
Anchuſæ alterum genus Onochiles dictum, Cluſ. hiſtor.

V. Anchuſa minor Patavina.
Anchuſa tertia, Cam. ep.

VI. Anchuſa anguſtifolia.
Anchuſa lignoſior anguſtifolia, Ad. Lob. icon. Lugd. Cluſ. hiſt.
Tragoriganum nothum Dalechampij, Lugd.
Lithoſpermum minus repens in Phytopynace; at in Matthiolo
Lithoſpermum fruticoſum anguſtifolium.

L Y C O P S I S.

Λύκοψις, quibuſdam Ἄγχουσα, quia radice etiam rubra eſt Dioſcoridi l.4.c.6. Lycopſis, Plinio l.27.c.11. Sic dicta fortè à caulis, foliorum & florum impexa hirſutie pedem lupinum imitante.

I. Lycopſis.
Cynogloſſum, Matth. Lac. Lugd.
Cynogloſſa vera, Caſt.
Bugloſſum vulgare, Lon. ico.
Echij altera ſpecies, Dod.
Lycopſis, vel Lycapſis degener Anchuſa, Æginetæ, Ad.
Lycopſis altera Anglica, Lob. Lugd.
Echion, Cæſ.
Aliquando caule caret: Monſpeliaca flore eſt dilutè purpureo: Anglica ſaturatioris eſt purpuræ.

II. Lycopſis Ægyptiaca.
Lycopſis Dioſcoridis, Cynogloſsi genus, Rauvvolff. Lugd. ap.

B U G L O S S A E T B O R R A G O.

Βούγλωσσον, Dioſcoridi lib.4.cap.28. quod linguas bubulas imitetur. Dicitur & Εὐφρόσυνον, quod in vinum conjecta animi voluptates augeat, Dioſcoridi & Plinio libr.25.cap.8. cui Bugloſſos, boum linguæ ſimilis.

Borrago

Borrago verò officinis, ad imitationem Marcelli dicta, Buglossa vera veterum censetur, & ab officinarum Buglossa diversa est, quam aliqui Buglossam veterum, alij eorundem Lycopsin, alij Cirsium, nescio quàm rectè, dicunt. Utrumq; pro Buglossa agnoscimus, ipsam Borraginem officinarum, Buglossam latifoliam: & Buglossam officinarum, Buglossam angustifoliam nominantes. At Guilandinus, Buglossum officinarum, Buglossum antiquorum esse asserit: Boraginem verò à Dioscoride Echion vocari suspicatur.

Buglossum sativum.

I. Buglossum latifolium, Borrago.
Borrago, Brunf. Trag. Fuch. ico. Ang. Ges. hort. Dod. Lon. Lugd. Cæs. Cam.
Buglossum, Matth. Fuch. Tur. Lac. Ad. Cast.
Buglossum verum, Dod. gal. Cord. in Diosc.
Borrago flore cæruleo: & albo, Eyst.
Buglossum latifolium, Lob. vulgare, Clus. hisp.
Buglossa urbana, Clus. hist.
Borrago floribus albis, Tab, hortensis, Ger.

Flore est communiter cæruleo: aliquando candido, vel ex pallescente roseo: interdum Autumno suaverubente. Et Taber. proponit
Borraginem sylv. floribus albis, quæ
Borrago flore albo, Ger. &
Borraginem tenuifoliam, quæ
Lycopsis Anglica, Ger.

II. Buglossum latifolium semper virens.
Buglossum semper virens, Ad. Lob. ico. Lugd. Camer.
Buglossum Hispanicum, Cæs. Tab.
Borrago semper virens, Ger. Hispan. latifolium, Eystett.

III. Buglossum angustifolium majus.
Buglossa, Brunf. Cæs. Italica, Trag. Lon.
Buglossa longifolia, Cord. hist.
Buglossum vulgare, Matth. Lac. Cast. Lugd. Taber. Ger.
Cirsium Italicum, Fuch.
Lycopsia, Ang. Lycopsis, Dod. gal.
Cirsium, Cord. in Diosc.
Echium Italicum spinosum, Fuch. ico.
Anchusa, Tur. Anchusa Alcibiadion, Dod.
Buglossus Italica, vel Gallica major, vel vera, Ges. hort.
Buglossum angustifolium, Ad. Lob.
Buglossum Italicum, vel Hispanicum grande, Camer.
Buglossum Italicum flore cæruleo: flore albo, Eystett.

Floris color cæruleus, albus, rubeus, interdum variegatus: folia modo latiora, modo angustiora sunt: hinc figuræ tres apud Tab. & Ger. apud illum Buglossa vulgaris Italica mas, & Italica fœmina: apud hunc, Buglossa vulgaris, Anchusa Alcibiadion & Anchusa lutea, ico.

Aliquando folijs est latioribus, sinuosis, flore albo, qui cum ramo instar Scorpioidis incurvatur, eoq; à priore differt, quod
Buglossum folijs sinuosis nominavimus.

IV. Buglossum vulgare, asperitate & proceritate discrepans.
Buglossum vulgare violaceo & albo colore, Eystett.

V. Buglossum angustifolium minus.
Buglossa minor, Trag.
Cirsium Germanicum, Fuch. Loniceri, Lugd.
Echium lanuginosum primum, Fuch. ico.
Anchusæ genus, Dod. gal. 3. Eid. lat.
Buglossus minor, Ges. hor.
Cirsium minus, Lon.
Echij facie Buglossum minimum, Lob.
Buglossum minus sativum, Lugd.

Buglossum sylvestre.

I. Buglossum sylvestre majus nigrum.
Buglossum alterum flore nigro, Matth.
Buglossum sylv. Matthioli, Lugd.
Buglossum sylv. majus, Cast.
Buglossa sylv. nigra, Thal.

Flore nigro, rarissimè albo.

II. Buglossum sylv. minus.
Buglossum sylv. Brunf. Dod.
Borrago sylv. Trago.
Echium, Fuch. Germanicum spinosum, Eid. ico.
Echium alterum, Cord. in Diosc.
Lycopsis sylv. Dod. gal.
Buglossa sylv. Dod. sylv. altera: Lon.
Buglossum erraticum asperum echioides, Ad.
Echium Fuchsij, Lugd. Cam.

III. Buglossum sylvestre minus alterum & asperius.
Buglossa sylv. Trag.
Anchusa minor, Cord. hist.
Lycopsis, Lon. Lugd.
Buglossum sylv. minus, Cast. Lugd.

Flos ex cæruleo purpurascit, rarius candidus est.

IV. Buglossum sylv. tertium.

Cyno-

Cynogloſſum, Trag. Tur. officin. Fuch. falſum, Lon.
Lycopſis, Fuch. icon.
Cynogloſſos altera Plinij, Dod. gal.
Anchuſa aſpera, Cord. in Dioſc.
Hoc prædicto ſimile, ſed non idem.
V. Bugloſſum ſyl. caulibus procumbentibus.
Alyſſum Germanicum Echioides, Lobel. Lugdunen.
Bugloſſæ ſylv. ſpecies, Thal.
Aparine major Plinij, Tab. Ger.
Crucialis quædam, Cæſ.
Aſperugo ſpuria, Dod belg.
Borrago minor ſylv. Col.

CYNOGLOSSUM.

Κυνόγλωσσον Dioſcoridi lib.4. cap.129. id eſt, Lingua canina, à foliorum forma quæ Plantagini latifoliæ ſimilia, at anguſtiora, minora & lanuginoſa Dioſcoridi. Plinio lib.25. cap.8 Cynogloſſos caninas imitans linguas, topiarijs operibus gratiſſima: eſt & alia ſimilijs ei, & quæ ferat lappas minutas. Neutrum Dioſcoridis eſſe cenſemus.

I. Cynogloſſum maximum Belgicum.
Cynogloſſum maximum, Lob. obſ.
Hoc folijs, floribus & ſeminibus vulgato duplo majus eſt.
II. Cynogloſſum majus vulgare.
Cynogloſſa major, Brunſ.
Cynogloſſum vulgare, Matth. Lob. Thal. Caſt. Lugd. Cluſ. hiſt. Eyſt.
Cynogloſſum, Dod. Ad. Tab. Ger. officinarum, Lon.
Cynogloſſus vulgaris, Geſ. hor,
Cynogloſſa, Cæſ. major, Cord. in Dioſc.
Cynogloſſa vulgaris major, Col.
Lycopſis, Lac.
Hoc ſæpe ſine caule reperitur, quod tamen à caulifero diverſum non eſt: hinc duæ figuræ apud Matthiolum, Lob. Dod. Rarius flore albo occurrit.
III. Cynogloſſum ſylvaticum rubente caule.
Cynogloſſum ſylvaticum Harcynicum, Thal.
an Cynogloſſum montanum, Cæſ.
an Cynogloſſa montana maxima frigidarum regionum, Col.
IV. Cynogloſſum ſempervirens: in Phytopynace & Prodromo deſcriptum.
an Cynogloſſa media altera virente folio, Col.
V. Cynogloſſum globoſo flore.
Cynogloſſa media montana incana anguſtifolia altera, Col.
VI. Cynogloſſum fructu umbilicato.
Cynogloſſa altera media fructu κοτυλώδης ſive λυχνιώδης, Col.
VII. Cynogloſſum medium.
Cynogloſſo ſimilis planta Plinij.
Cynogloſſa minor, Cord. in Dioſc.
Cynogloſſum puſillum Narbonenſe, Ad. Lob. ico. Lugd.
Cynogloſſum parvum, Cæſ. Italicum. Cam.
Cynogloſſum pumilum, Cluſ. pan. ſive Auſtriacum alterum, Eid.
Cynogloſſum Narbonenſe, Eyſt.
Cynogloſſa minor montana ſerotina altera Plinij, Col.
VIII. Cynogloſſum Creticum argenteo anguſto folio.
Cynogloſſum parvum cinereum Creticum, Camerar.
Cynogloſſum Creticum primum, Cluſ. hiſt.
an Cynogloſſa media argentea Apula campeſtris, Colum.
IX. Cynogloſſum Creticum latifolium fœtidnm.
Cynogloſſum Creticum ſecundum, Cluſ. hiſt.
X. Cynogloſſum minus.
Elatine, Trag. Lon.
Lappula ruſticorum, Lugd.
Cynogloſſa minor montana ſerotina altera Plinij, Col.
Hæc magnitudine variat, cum vix ſemipalmaris in Anglia reperiatur.

CERINTHE SIVE CYNOGLOSSUM MONTANUM.

Cerinthe Plinio lib.21. cap.12. eſt folio candido incano, cubitalis, capite concavo, mellis ſuccum habente: floris avidiſſimæ ſunt apes.

I. Cerinthe ſeu Cynogloſſum montanum majus.
Cerinthe, Geſn. hort. Caſt. quorundam, Cluſ. hiſp.
Cynogloſſa montana, Geſn. hort.
Cerinthe major, Lob. Lugd. Cam. Cluſ. hiſt. Tabern. Ger.
Telephium Dioſcoridis quibuſdam, Eid.
Telephium maculoſum, Cam.
Maru herba, Dod.
Pulmonaria Romana, Cæſ.
Variat flore luteo, purpureo luteo, purpureo & verſicolore.

II. Cerinthe flore ex rubro purpuraſcente.
Cerinthe tertia, Cluſ. hiſt.
III. Cerinthe flore flavo aſperior.
Cerinthe quorundam major flavo flore, Cluſ. hiſtor.
IV. Cerinthe minor.
Cerinthe Plinij, Ad. Lob. ico. Lugd.
Cerinthe minor, Lob. Cam. Tab. Ger.
Cerinthe ſecunda, Cluſ. hiſp. minor ſeu quarta, Eid. hiſt.
Maru herba minor, Dod.
V. Cerinthe folio non maculato viridi.
Cerinthes quintum genus, Cluſ. hiſt. ap. al.

LITHOSPERMUM.

Λιθόσπερμον recenſuit Dioſcorides lib 3 cap. 158. quod à ſeminis duritie nomen accepit: folijs oleæ longioribus, latioribus & mollioribus, &c. Semen lapidea duritie, rotundum candicans, ervi parvi magnitudine. Plinius lib. 27 cap. 11. Lithoſpermo inter omnes herbas nihil eſt mirabilius, &c. lapillos gerit candore & rotunditate margaritarum, magnitudine ciceris, duritia vero lapidea: & quæ pediculis adhærent cavernulas habent & intus ſemen, &c.

I. Lithoſpermum arundinaceum, fortè Dioſcor. & Plinij.
an Coix Theophraſti, 1. hiſt. 16.
Lachryma Chriſti, Trag. Geſner. hort. cui & Jodoci.
Lithoſpermum majus, Trag. Geſ. hor. cui & fruticoſum.
Arundo lithoſpermos, Geſ. hor.
Lithoſpermon primum, Lacun. arundinaceum, Lugd.
Lachryma Jobi, Ad. Cluſ. hiſp. & hiſt. Dod. Lob. Cam. Caſt. Eyſt.
Lachryma vulgo, Cæſ.
II. Lithoſpermum majus, Matth. Lac. Caſt. Lugd quid?
III. Lithoſpermum majus erectum.
Saxifraga tertia, Brunf.
Lithoſpermum, Brunf. Fuch. Cord. in Dioſc. & hiſt. Tur. Lon. Ad. primum, Anguil. commune, Geſn. hort.
Milium Solis ſativum, Trag.
Lithoſpermum minus, Matthiol. Dod. Geſ. hor. Lac. Lob. Caſt. Lug. Ger. vulgare minus, Cam.
Lithoſpermum ſativum, Fuch. ico.
Lithoſpermum legitimum, Cluſ. hiſt.
Lithoſpermum alterum fruticoſum, Thal.
Lithoſpermum arvenſe, Tab.
Anchuſæ tertiæ ſimilis altera, Cæſ.
Milium Soler Mauritanis, quod in montibus Soler frequenter naſcatur: hinc vulgo milium Solis ineptè dicitur.
Hujus ſpecies minima palmum alta, Lini foliolis anguſtis, granulis puſillis, rotundis, cujus Adverſaria meminere.
IV. Lithoſpermum minus erectum.
Lithoſpermum Anchuſæ facie, Lob. Lugd.
V. Lithoſpermum minus repens latifolium.
Lithoſpermum alterum, Ang.
Lithoſpermum majus, Dod. Ad. Lob. Lugd.
Lithoſpermum vulgare majus, Cam.
Lithoſpermum repens majus, Cluſ. pan. & hiſt.
Lithoſpermum, Cæſ. virgatum, Thal.
Pulmonaria minor Dalechampij, Lugd.
Hoc ad Echium, vel Anchuſas referri poteſt, quod aliqui Lithoſpermum Dioſcor. & Plinij cenſent.
VI. Lithoſpermum anguſtifolium umbellatum: in Prodromo deſcriptum.
VII. Lithoſpermum arvenſe radice rubra.
Lithoſpermum ſylv. Trag. Fuch. Dod. gal. Camer. epiſt.
Echium minus herba Lithoſpermo congener, Geſn. ap.
Anchuſa degener facie Milij Solis, Lob. ico.
Anchuſa tertia Lithoſpermo ſimilis, Cæſ.
Anchuſa arvenſis alba, Thal.
Anchuſa arvenſis minor facie Milij Solis, Tab.
Lithoſpermum tertium Dod. nigrum, Lugd.

Ad

Ad Anchusam, vel Echium, aliqui referunt.
VIII. Lithospermum Linariæ folio Germanicum.
Passerina, Trag. Cam.
Lithospermum sylv. minus, Dod. gal.
Lithospermum quartum exiguum, Dod. lat.
Lithospermum minus, Lon.
Passerina herbariorum unicaulis, Ad.
Lingua passerina, Tab.
Passerina linaria, Ger.
Linaria altera botryodes montana, Col.
IX. Lithospermum linariæ folio Monspeliacum.
Passerina linariæ folio, Lob. Lugd.

SYMPHYTUM.

Σύμφυτον Dioscorides lib. 4. cap. 9. & 10. proposuit: sic dictum à facultate conglutinandi, quâ pollet: nam & carnes dum coquuntur conglutinat additum, eodem auctore. Et Plinio lib. 27. cap. 6. unde & Græci (ait) nomen imposuêre: hinc Latinus Consolida dicitur.

Genera: Dioscoridi duplex est, πετραῖον petræum, quod in petris nascatur, ramulis origano similibus, folijs tenuibus, & capitulis thymi: Alterum, quod aliqui πηκτὸν pecton vocant: caule cubitali, folijs hirsutis ad Buglossi foliorum similitudinem: floribus luteis, &c. Plinius lib. 27. cap. 6. Alum nos vocamus, Græci Symphytum petræum, similis cunilæ bubulæ, folijs parvis cacuminibus thymi, &c.

I. Symphytum Consolida major.
Symphytum quidam Inulam rusticam, quidam Alum Gallicum vocant, Scribon. c. 21.
Consolida major, Brunf. Trag. Cam. Thal. Ger.
Symphytum, Tur. Lon. majus, Matth. Cord. hist. Cam. Cast. Tab.
Symphytum magnum, Fuch. Dod. ut: Lugd.
Symphytum alterum, Ang. Cord. in Dioscorid. Lac.
Symphytum Alum, seu Alus, Ad Lob.
Consolida vulgo, Cæs.
Marem faciunt & fœminam, floris colore potissimum differentes: mas, flore est purpureo, vel purpurocæruleo: fœmina, flore albo, vel pallidè luteo: rarius luteo: hinc duæ figuræ apud Tabernæmontanum & Gerardum: tres apud Eystett.
Symphytum majus flore albo, & flore purpureo, Tab.
Consolida major flore albo & flore purpureo, Ger.
Symphytum majus flore purpureo: flore rubro: flore pallido, Eyst.
II. Symphytum majus tuberosa radice.
Symphytum tuberosum, Lob. Dod Lugd.
Symphytum tuberosum majus, Clus. hist.
Symphytum majus flore subluteo, tuberosa radice, Cam.
Symphytum radice tuberosa, Cam. ep.
Symphytum alterum folio Borraginis, Ang.
Consolida altera minor, Cæs.
Consolida tuberosa vel nodosa, Cam.
III. Symphytum minus tuberosa radice.
Symphytum tuberosum, Clus. pan. tuberosum minus, Eid. hist.
Floribus est pallidis, vel subluteis.
IV. Consolida major amplexicaulis flore purpureo, Thal. quid?
V. Symphytum minus Borraginis facie.
Symphytum pumilum repens Borraginis facie, Lob.
Borrago minima herbariorum, Lugd.
an Asarum muri, Eid.
VI. Symphyto viribus affinis.
Bisa radix quæ ex Bengala & Patane montibus adfertur, Acosta cap. de Datura: sed quid?

SYMPHYTUM MACULOSUM, SIVE PULMONARIA.

Pulmonaria dicta, quod hujus folijs ut plurimum maculæ albæ latæ aspersæ sint, & quod Pulmonum affectibus medeatur: quibusdam Callæ alterum genus apud Plinium lib. 27. cap. 8. cui Calla duorum generum est: una, similis Aro, &c. Alterum genus ejus, quidam Anchusam vocant, folia Lactucæ longiora, plumosa, radice rubra, &c. Illam Arisarum, hanc Pulmonariam volunt. At Fracastorius Pulmonariam ex genere Buglossæ esse censet.

I. Symphytum maculosum, sive Pulmonaria latifolia.
Pulmonaria altera, Matth. Cast.
Pulmonaria & Pulmonalis, Dod. gal.

Pulmonaria Plinij, Gesn.hort.
Pulmonaria, Cæs. maculosa, Ad. Lob. Clus. pan. Cam. Tab. Ger. Eyst.
Symphytum maculosum, Dod.
Pulmonaria major, Lugd.
Pulmonaria vulgaris maculoso folio, Clus. hist.

Folijs variat, quæ aliquando albis punctis notantur, aliquando ijs carent: & hæc Pulmonaria folio non maculoso, sive 2. Clus. histor.

Floribus est communiter cæruleo rubentibus: rarius albis. Marem & fœminam, nomine Pulmonariæ Plinij Taber. exhibuit, quem Gerardus imitatur.

II. Pulmonaria angustifolia rubente cæruleo flore.
Consolida major sylv. Trag.
Symphytum sylv. Cord. histor. & Pulmonaria Plinij, Schol.
Pulmonaria folijs Echij, Lob. ico Ger.
Pulmonariæ tertiæ species altera, Clus. pan. 5. Pannonica, Eid. hist.
Pulmonaria quarta Plinij angustifolia, Tab.

Variat floribus, alteri flores initio rubent, dein cæruleum colorem saturatiorem contrahunt: alteri flores pulcherrimè rubentes: illa Pulmonaria 5. hæc verò 4. Clus. in hist.

III. Symphytum maculosum, sive Pulmonaria angustifolia cærulea.
Pulmonaria 2. vel angustifolia cæruleo flore, Clus. pan. tertia Austriaca, Eid. hist.
Pumonaria prima angustifolia, Taber. 2. angustifolia, Ger.
Pulmonaria Austriaca secunda, Cam.

CONSOLIDA MEDIA.

Consolida media, quibusdam Chamæcissos spicata Plinij lib. 24. cap. 15. Alijs Anonymos Plinij lib. 27. cap. 4. (Anonymos inquit, non inveniendo nomen invenit) fortè quia vulneribus sanandis efficacissima sit.

I. Consolida media pratensis cærulea.
Consolida media, Brunf. Matth. Fuch. Taber. Eystett.
Consolida media, & Herba Laurentiana, Cast.
Prunella cærulea, Trag.
Bugula, Dod. ut: Clus. pan. & hist. Lugd. Ger.
Bugula, & Prunella quibusdam, Ad. Lob.
Arthetica Pandectarij, Ang.
Symphytum medium, Lon.
Consolida media major, Thal.
Consolida media prima, Tab.
Chamæcissus quorundam, Lugd.
Chamæcissi alterum genus Cæs.

Flore est cæruleo: rarius cinereo vel albo: folijs latioribus & angustioribus, leviter incisis vel sinuatis.

II. Consolida media pratensis purpurea.
Prunella purpurea vel quarta, Trag.
Consolida media purpurea, Fuch. secunda, Taber.
Consolida media minor, Thal.
Bugula carnei coloris flore, Clus. pan. & hist.
Bugula flore albo, Ger.

Hæc repit & folijs priore est rotundioribus, non laciniatis, aliquando etiam non crenatis: flores, rubicundioris diluti coloris sunt.

III. Consolida media flore luteo: hæc cæteris multò minor est, folijs rotundis, crenatis, flore luteo: quam ex Anglia habemus.

IV. Consolida media cærulea alpina, in Prodr. descripta.

BRUNELLA.

Brunella, quæ ex Consolidæ speciebus est, ab effectu nomen accepit, eò quod faucium & linguæ affectibus, seu potius malo Castrensi, Germanis die Brüne *dicto, medeatur: quod malum ab Aegineta lib. 3. Erysipelas Cerebri dictum videtur. Quibusdam Symphytum petræum: alijs Polycnemon Dioscoridis lib. 3. cap. 108.*

I. Brunella major folio non dissecto.
Brunella, Brunf. Dod. ut: Lob.
Prunella vulgaris, & 6. Trag.
Consolida minor, Matth, minima, Cam.
Prunella, Fuch. Ang. Adv. Cæs. Lugd. Camer. Taber. Ger.
Symphytum petræum, Lobel. ico. an & Cord. in Diosc.

Prun-

Prunella, aut potius Brunella officinarum, Eyst.

Flore est purpureo, vel cæruleo punicante: aliquando ex diluto cęruleo albicante, rarius albo: folijs integris nonnunquam leviter crenatis.

II. Brunella folio laciniato.

Symphytum petræum, Lob.
Brunella altera, Dod.
Prunella secunda, Clus. pan. & hist. tertia, Tab.
Prunella altera hirsutior, Cæs.
Prunella Lobelij, Ger.

Flore est purpurei vel carnei coloris, vel cinerei, vel nivei: folijs aliquando solùm superioribus, aliquando simul etiá inferiorib⁹ laciniatis.

III. Brunella Hyssopifolia: in Phytop. sub 2. descripta.

an Prunella secunda, Tab.
an Prunella flore albo, Ger.

IV. Brunella cæruleo magno flore.

Prunella cærulea altera, vel 3. Trag.
Prunella prima & major, Clus. pan. & hist.
Prunella grandiflora, Cam.
Brunella cærulea magno flore, Eyst.

Folijs est integris: reperitur & laciniatis: flore saturatius purpurascente, nonnunquam & dilutioris & exalbidi, rarius albi coloris.

V. Brunella minor alba laciniata.

Prunella candida altera, vel septima, vel fœmina, Trag.

Hæc semipalmaris est, aliquando trium quatuorve unciarum.

B E L L I S.

Bellidem etiam ad Consolidam mediam, vel minorem, referunt, quam licet aliqui apud Theophrastum 7. hist. 9. Anthemidis foliacei speciem (Nigellam foliosam Gaza vertit) velint; Græcis tamen indicta videtur. Plinio lib. 26. cap. 5. Bellis in pratis nascitur, flore albo aliquatenus rubente. Et lib. 21. c. 8. luteus & Bellio pastillicantibus quinquagenis quinis barbulis coronatur.

I. Bellis sylv. caule folioso major.

Oculus bovis, Brunf.
Buphthalmum, Eid. majus, Lon.
Bellis major, Trag. Matth. Fuch. Dod. ut: Lac. Cæs. Cast. Cam. Ger. Lugd. (cum figura Matth. & Fuchsij) Adv. Lob. (cui & Consolida media vulnerariorum) Eyst.
Bellis sylv. Tur. major sylv. Fuch. ico. Gesn. hor.
Bellium majus, Tab.

Folio acutiore est, vel rotundiore: caule & hirsuto & glabro: flore nonnunquam gemino, etiam pleno, sed rarissimè reperitur.

II. Bellis alpina major rigido folio: quæ 1. in Prodromo.

an Bellis alpina, Cam.

III. Bellis alpina alba minor: quæ 2. in Prodromo.

IV. Bellis montana major folio acuto: quæ 3. in Prodromo.

V. Bellis montana folio obtuso crenato: quæ 4. in Prodromo.

VI. Bellis sylv. media caule carens.

Bellis media, Matth. Ad. Lugd. Tab. Clus. hist.
Bellis minor, Cast.
Bellis sylv. media, Gesn. hort. Ger.
Bellis sylv. Dod. major sylv. Lob.

VII. Bellis sylv. minor.

Solidago Consolidæ species, Brunf.
Primula veris, Eid. Cæs.
Bellis minor, Matth.
Bellis minor sylv. Fuch. Dod. gal. Tur. Ges. hor. Lugd. Tab. Ger.
Bellis pratensis minor, Ad.

Flos colore variat: discum enim luteum ambiunt foliola, vel alba, vel ex candido rubra: alia ex albo & rubro mixta: alia intus rubra, in ambitu alba: aliquando in viridem colorem degenerant: reperitur vix uncias duas alta.

Bellis sylv. minor flore mixto, &
Bellis sylv. minor flore pleno rubro, Eyst.

VIII. Bellis maritima folijs Agerati: quæ 5. in Prodromo.

Bellis hortensis.

I. Bellis hortensis flore pleno, eoque magno, vel parvo.

Primula veris, Trag. Gesn. hort.
Bellis, Lon. minor, Matth. Lugd. minima, Cast.
Bellis minor hortensis, Fuch. Dod. gal. Ges. hor. Lac. Tab.
Consolida minor officinarum, an Bellis Pliniana, Ad.
Bellis hortensis multiplici flore, Lob. Tab. Ger.
Bellis minor fl. multiplici albo & rubro, Eyst.
Primula veris multiplici foliorum ordine, Cęs.

Floris colore variat, albo, incarnato, rubro, vario, scilicet candido & rubro: est & fusco: hinc duæ figuræ, apud Lob. & Ger. tres apud Tabernæmontanum.

II. Bellis hortensis prolifera.
Primula veris, cujus flores si non citius carpantur, ex se alios generant, ac sæpe ex uno quatuor aut quinque erumpunt, Trag.
Bellis hortensis suaverubens, viridisque prolifera, Lob. ico.
Bellis prolifera, Cam. variegata, Eyst.

III. Bellis hortensis pediculo folioso: quæ 7. in Prodromo.

Bellis cærulea.

I. Bellis cærulea caule nudo.
Aphyllantes 3 Lugd.

II. Bellis cæruleo caule folioso.
Aphyllanthes, id est frondiflora, Ang. Cam.
Bellis cærulea, Globularia Monspeliensium, Ad. Lob. Tab. Ger.
Bellis montana, Cæs.
Scabiosæ pumilum genus Clus. hist.
Bellis minor flore cæruleo, Eyst.
Globularia cærulea, Col

Variat magnitudine, foliorum latitudine, & caulium altitudine: hinc tres apud Tab. Ger. icones: Bellidis cæruleæ, Apulæ, & Monspeliacæ nomine.

III. Bellis cærulea spinosa: quæ pro 6. in Prodromo describitur.

IV. Bellis cærulea montana frutescens.
Bellis montana fruticosa in Ilva, Cæs.
Scabiosa quinta, vel Scabiosa montana repens, Clus. pan.
Scabiosa repens montana, Cam.
Scabiosa odorata, Tab.
Scabiosa montana minor repens, sive 10. Clus. histor.

Bellis lutea.

I. Bellis lutea folijs profundè incisis major.
Bellis major lutea, Trag.
Chrysanthemum, Dod. Cam. ep. Cast.
Chrysanthemum folio virentiore, Cam.
Chrysanth. segetum folio multiscisso, Adv.
Chrysanthemum segetum, Lob.
Chrysanthemum arvense, Tab.
Chrysanthemi species 4. Cæs.

II. Bellis lutea folijs profundè incisis minor.
Chrysanthemum minus, Cam. ep.

III. Bellis lutea folijs subrotundis.
Chrysanthemum 3. Cæs.
Chrysanthemum Myconi, Lugd.
an Chrysanthemum folio minus dissecto, Camerar.

IV. Bellis spinosa folijs Agerati.
Bellis spinosa elatior, Lob. ad par. alt.

V. Bellis montana globoso luteo flore.
Globularia lutea montana, Col.

SECTIO TERTIA.

PILOSELLA; GNAPHALIUM; LEONTOPODIUM; HELICHRYSUM; STOECHAS CITRINA; CONYZA; ASTER; TRIPOLIUM; ALISMA; ET VIRGA AUREA.

PILOSELLA.

Pilosella à copiosis pilis quibus vestitur, nomen sortita est, quam aliqui ad Myosotidem, alij ad Holostium referunt: sunt qui Intybi minimam speciem faciant.

I. Pilosella major repens hirsuta.
Auricula muris, Brunf. Ericio Cord. alia, Cord. in Diosc.
Auricula muris minor, Trag. Lon.
Pilosella, Matth. Ang. Ad. Lob. Cast. Tab.
Pilosella major, Fuch. Dod. ut: Lug. media, Th.
Pilosella quibusdam Holostium, Lac.
Pilosella repens, Ger.

II. Pilosella major repens minus hirsuta.
Auricula muris minor secunda, Trag.
Pilosella vulgo, Cæs.
Pilosella major, Cam. ep.
Lactucella sylv. repens, Cam. hort.

III. Pilosella major erecta.
Pilosella major, Ger. altera, Tab.

IV. Pilosella major erecta altera.
Pilosella major prima, Tab.
Pilosella major latifolia, Ger. ico.

V. Pilosella montana hispida parvo flore.
Pilosella major umbellifera μακρόκαυλος montana & pratensis, Col.

VI. Pilosella Syriaca.

Pilo-

Pilosella maxima Syriaca, Lob. Lugd. Tab.
VII. Pilosella incana saxatilis lutea.
Auricula muris altera incana saxatilis frigidarum regionum, Col.

GNAPHALIUM.

Γναφάλιον Dioscoridi lib. 3. c. 132. quod folijs ἀντὶ γναφάλου pro tomento, utantur: Et Plinio lib. 27. c. 10. cui Gnaphalion, quod alij Chamæzelon vocant. Verùm apud Plinium l. 24. c. 19. habetur herba, Impia, incana, vocata rosmarini aspectu, thyrsi modo vestita atq; capitata, unde alij ramuli assurgunt sua capitella gerentes, ob id Impiam appellatam, quoniam liberi supra parentem excellant, alij potius ita appellatam, quod nullum animal eam attingat, existimavêre: hæc Plinius. Sunt qui Gnaphalium vulgare esse velint, & esse quoq; Centunculum ejusdem: Sic autem Plinius l. 24. c. 15. Itali Centunculum vocant, rostratis folijs ad similitudinem capitis penularum, jacentem in arvis, Græci autem Clematidem.

I. Gnaphalium maritimum.
Gnaphalium, Matth. Lobel. Lugd. legitimum, Clus. histor.
Gnaphal. marinum, Ges. hor. Ad. Lob. ico. (Cottonaria vulgi sive Bombax humilis) Tab. Ger.
Gnaphalium marinum tomentosum, Lugd.
II. Gnaphalium latifolium Americanum.
Gnaphalium Americanum ἀργυροειδὲς, Clus. pan. & hist.
Gnaphalium latifolium peregrinum, Eyst.
Centunculi Americani nomine ex America accepimus, apud quos uti & in Brasilia, apud Toupinambaultios frequens est.
III. Gnaphalium vulgare majus.
Heliochrysos sylv. Trag.
Gnaphalium, Fuch. Ges. hor. Tur. Lac. Cast.
Gnaphalium vulgare, Matt. Ad. Lob. Lug. Tab.
Filago, Dod. ut: Ger.
Centunculus, Tur.
Tomentum, Cord. hist. Lon.
Impia Plinij. Ang. (& Cartafilago) Ges. hor.
Herba Impia, Cæs.
Gnaphalium vulgare minus, Thal.
IV. Gnaphalium medium.
Filago 4. Dod. gal. minor, Dod. lat. Lob. ico.
Gnaphalium medium, Tab. vulgare, Ger.
V. Gnaphalium minus latioribus folijs.
Gnaphalium Plateau tertium, Clus. hist.
VI. Gnaphalium minus repens.
Gnaphalium minimum, Lob. ico. minus, Tab.
Filago minor Ger.
Hoc etiam duarum solùm unciarum reperitur.
VII. Gnaphalium roseum sylvestre.
VIII. Gnaphalium roseum hortense: utrumque in Prodromo descriptum.
IX. Gnaphalium majus lato oblongo folio.
Gnaphalium secundum Plateau, Clus. hist.
X. Gnaphal. majus angusto oblongo folio.
Heliochrysos sylvestris, Trag. ico. alt.
Filaginis altera species, Dod. ut:
Filago Germanica altera secundum folia florida, Ad. Lob. ico.
Gnaphalium vulgare majus, Thal.
XI. Gnaphalium majus angusto oblongo folio alterum.
Pseudoleontopodium Matthioli, Lugd.
Gnaphalium Anglicum, vel Belgicum folio longiore. Ad. Lob. ico.
Chrysocome Germanica, Lob. obs.
Chrysocome lanuginosa, an Impiæ species, Lug.
Gnaphalium majus, Tab. Anglicum, Ger.
Gnaphalij genus, Clus. hist.
Leontopodium alterum vulgare, Matth. Cam.
an Herba Impia in montibus, Cæs.
an Chrysocome & Chrysitis, Cast.
Hoc cum à priore parum differat, qui voluerit, idem dicat.

Gnaphalium montanum.

I. Gnaphalium montanum flore rotundiore.
Lagopus secundus, Trag.
Auricula muris, Lon. quarta, Trag.
Pilosella minor, Fuch. Dod. gal. Lugd. Thal.
Lagopiron Hippocratis, Ges. animal.
Gnaphalij genus, Ges. col.
Gnaphalium montanum purpureum & album, Ad. Lob. Tab. Ger.
Gnaphalium montanum suaverubens, &
Gnaphalium montanum variegatum, Eyst.
Variat floribus candidis, subpurpureis, roseis, ex candido & rubro mixtis.
II. Gnaphalium montanum longiore & folio & flore.
Gnaphalium montanum purpureum, & suaverubens, Lob. ico. Tab. Ger.
Gnaphalium montanum Dalechampij. Lugd.
Pilosella minor, Dod. Clus. hist.
Variat ut prior floris colore; hinc duæ icones apud Lob. Tab. Gerard.

III. Gna-

III. Gnaphalio montano affinis Ægyptiaca.
Baccharis Rauvvolffij, Lugd. ap. Cluſ. hiſt.
IV. Gnaphalium alpinum magno flore, folio oblongo.
an Leontopodium Dioſcoridis?
Leontopodium verum, Matth.
Leontopodium Matthioli, Lugd. Tab.
Leontopodium, Dod. Caſt.
Leontopodium ſive pes leoninus, Ad.
Gnaphalium alpinũ, Ger. deſ. Cluſ. pan. & hiſt.
V. Gnaphalium alpinum magno flore folio brevi.
Leontopodium ſive pes leonin⁹, Lob. Tab. Ger.
Idem cum priore cenſet Lug. at cùm illud radicem habeat magnam, quaſi ſquammoſam, folia oblonga: hoc verò radicem tenuem, foliaque brevia, differre ſtatuimus.
VI. Gnaphalium alpinum minus.
Leontopodium parvũ, Lob. Lugd. Tab. Ger. deſ.
Piloſella minor altera.

LEONTOPODIUM.

Λεοντοπόδιον Dioſcorides l.4.c.131. duorum dicit generum & ad amatoria valere, &c. Plinius lib.26.c.8. Leontopodij quidem meminit, ſed à Dioſcoridu diverſum cenſemus: Dioſcorides fortè de Gnaphalio alpino intelligendus: quod Gnaphalium à Plinio l.27.c.8. Cemos appellari nonnulli exiſtimant.

HELICHRYSUM.

Ἑλίχρυσον aut Χρυσάνθεμον ἢ Ἀμάραντον Dioſcor. l.4.c.57. ubi folia Abrotano ſimilia & umbellam auream tribuit. At Theophr. l.9.c.21. Ἑλειόχρυσος, id eſt, aureum colorem habens, (Aureliam Gaza vertit) alijs Coma aurea. Plin. l.21.c.25. Heliochryſum, quod alijs Chryſanthemum, & quæ Dioſcorides habet.

I. Elichryſon folijs Abrotani.
Helichryſum, Matth. deſ. Caſt.
Helichryſum Creticum, Matth. ep. ico.
an Helichryſon quod vulgo in Creta, Lagochimithia, quod leporibus cubilia grata præbeat, appellare ſolent, Bellon.
Elichryſon, Ang. Lac. Dod. Lob. Cluſ. hiſp. & hiſt. Lugd. Cam.
Heliochryſon, Ad.
Helichryſum 1. & Helich. 1. altera icon. Tab.
Coma aurea & Helichryſon, Ger.
Varietas in folijs advertitur: hinc duæ figuræ apud Taber. & Gerardum.
II. Elichryſum folijs oblongis Stœchadi citrinæ ſimilis, Dod.
Helichryſum, Cam. ep. ico.
Chryſocome peregrina, Eyſt.
III. Elichryſum folijs oblongis paucis Stœchadi citrinæ anguſtioribus.
Helychryſum Cretic. Matth. deſ. Lug. Cam. ep.
IV. Elichryſum ſeu Stœchas citrina anguſtif.
Amaranth. luteus. Fuch. Lac. Lon. citrinus, Tur.
Stœchas citrina, Matth. Lac. Geſ. hor. Dod. Caſt. Lugd. officinarum, Tab. deſc.
Ageratum Aurelia, Dod. gal.
Heliochryſum, Cord. in Dioſc.
Helichryſum, & Amaranthus Galeni, Cæſ.
Chryſocome aureáve coma, Ad. Lob.
Chryſocome prima vulgaris, Cluſ. hiſt.
Coma aurea, Lob. ico.
V. Elichryſum Orientale.
an Chryſocome Dioſcoridis l.4.c.55. & Plinij, cui & Chryſitis l.21. c.5. in Phytopynace, Matthiolo & Prodromo deſcriptum.
Stœchas citrina comis grandioribus, Cam. ep.
Eliochryſum, Belli ep. 1. ad Cluſium.
Helichryſum Creticum, Eyſt.
VI. Elychryſum Creticum.
Chryſocome 5. vel Cretica, Cluſ. hiſt.
VII. Elichryſon ſive Stœchas citrina latifolia.
Amaranthus & Heliochryſos primus, Trag.
Amaranthus luteus primus, Tab.
Chryſocome ſive Amaranthus luteus, Ger.
Variat latioribus & oblongioribus folijs: hinc tres icones.
Amarant. lutei 1.2.&3. apud Tab. & apud Ger. ſub Chryſocome, Amarantho Galeni & Heliochryſo ſylveſtri.
VIII. Elychryſum ſylv. latifolium capitulis conglobatis.
Chryſocome & Helichryſos ſylv. Lob. ico.
Chryſocome montana, Cæſ.
Chryſocome altera, Cluſ. hiſp. tertia, peregrina ſecunda, Eid. hiſt.
Chryſocome, Tabern. Ger.
IX. Elychryſon ſyl. anguſtifolium capitulis conglobatis.
Stœchas citrina altera, Ad. Lob. ico. Lugd.
Ageratum aliud quorundam, Lugd.
Chryſocome, Cæſ. altera, peregrina 1. Cluſ. hiſt.

Elichry-

Elichrysum Creticum, Cam.
Stœchas citrina, sive Chrysocome Monspeliaca, Taber.

X. Elichrysum sylv. flore oblongo.
Stœchas citrina altera inodora, Ad. Lob. ic. Lug.
Gnaphalium marinum Dalechampij, Lugd.
Chrysocome latioribus folijs, Cæs.
Chrysocome quarta, peregrina 3. Clus. hist.

XI. Elichryso syl. flore oblongo similis: in Phytopynace & Prodromo describitur.

XII. Stœchas viridis capitulo oblongo.
Stœchas viridis Dalechampij, Lugd.

C O N Y Z A.

Κόνυζα Dioscoridi l.3.c.136. sic forte dicta, quòd κώνωπας, seu culices, suo lentore capiat: apud Theophrastum 6. hist. 1. & 2. Pulicariam Gaza vertit, Plinio l.21.c.10. Conyza.

Genera tria Dioscoridi: parva, quæ odore præstantior: major, gravi odore: tertium genus medium inter illas, injucundioris odoris, &c. Theophrasto plura genera, mas & fœmina: hæc minor, illa major, Plinio genera duo mas & fœmina, in folio differentia, &c.

I. Conyza mas Theophrasti major Dioscoridis.
Conisa magna, Tur.
Conyza major, Clus. hisp. Dod. Cæsalp. Cast. Camer.
Conyza magna, Lugd.
Conyza major vera, Ad. Lob. ico.

II. Conyza major altera.
Conyza major Dioscoridis Rauvvolffij, Clus. histor.
Conyza Syriæ, Lugd. append.

III. Conyza fœmina Theoph. minor Dioscoridis.
Conyza minor vera, Ges. ap. Ad. Lob. ico. Lugd.
Conyza minor, Clus. hisp. & hist. Cæs. Cast.
Conyza minor, & Eupatorium Mesues, Col.
Conyza minor altera, Dod.

IV. Conyza minor exotica.
Conyza minor Boëtica, Clus. cur. post.

V. Conyza Salviæ odorem spirans.
Planta Bantanica, Clus. exot. l.4. c.23.

VI. Conyza major vulgaris.
Conyza major, Trag. Matth. Dod. gal. Ges. hor. Lac. Lon. Cast. Lugd.
Conyza major altera, Dod.
Conyza Helenitis, Cord. hist. Thal.
Baccharis, Matth. Lac. Lon. Tab.
Baccharis Monspeliensium, Ges. hort. Ad. Lob. Lugd. Cam. Ger.

VII. Conyza pannonica lanuginosa.
Conyza tertia Pannonica, Clus. pan.
Conyza tertia Austriaca, legitima fortè Diosc. Eid. hist.

VIII. Conyza cærulea acris.
Tinctorius flos alter, Trag.
Erigeron tertium, Dod. gal. quartum, Eid. lat.
Dentelaria, Ges. hort.
Conyza muralis, Eid. col.
Conyzoides cærulea, Ges. corol. Cord.
Conyza odorata, Lugd.
Conyzæ genus tenuifolium, Thal.
Conyza cærulea, Tab.
Amellus montanus, Col.

Variat folijs, in altera brevioribus & latioribus: in altera longioribus & angustioribus: est & altera erecta, altera repens: flore cæruleo, qui in pappum vel album, vel rufescentem abit.

Conyza montana.

I. Conyza cærulea alpina major: quæ 1. in Prodromo.

II. Conyza cærulea alpina minor: quæ 2. in Prodromo.

III. Conyza alpina pilosissima.
Conyza Helenitis pilosa, Lob. ico.

IV. Conyza incana.
Conyza Helenitis mellita incana, Lob. ico.

V. Conyza montana folijs glutinosis pilosis.
Conyza montana Myconi, Lugd.

VI. Conyza montana lutea, folijs oblongis.

Hæc duplex à Thalyo proponitur, nomine Conyzæ majoris montanæ, & Conyzæ majoris alterius: hujus posterioris figura à Camerario in suo horto exhibetur.

VII. Conyzis affinis.
Britannica Gesneri & Lugd. Ad. Lob. ico.
Britannica vera Dalechampij, Lugd.
Bellis lutea Dalech. Lugd.

Conyza palustris.

I. Conyza media Asteris flore luteo, vel tertia Dioscoridis.

Calaminthæ tertium genus, Fuch.
Conyza, Cord. in Diosc Tab. altera, Tur.
Conyza media, Matth. Dod. ut: Lac. Ad. Lon. Lob. Lugd. Eyst.
Conyza 3. Matt. ep. Ang. Cast. 3. aquatica, Gesn. h.
Conyza 3. vulgaris, Clus. pan. media vulgaris, Eid. hist.
Conyza aquatica, Thal.
Conyza major, Ger.
Mentha lutea, Lon.
Asteri Attico similis altera quæ Cunilago, Cæs.
Cunilæ 3. genus, quæ Cunilago Plin. l. 20. c. 16.

II. Conyza major flore globoso.
Conyza minor, Trag. Matth. Dod. gal. Lac. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Conyza prima, Ang. minor seu fœmina, Lon.
Conyza minima, Ad. (sive Pulicaria) Lob. Dod. Lugd. Thal.
Psyllium, Cord. hist. ico. Conyza, Eid.
Major est & minor.

III. Conyza aquatica laciniata.
Conyza Helenitis folijs laciniatis, Lob. ico.
Conyza Helenitis, Dod. belg.

IV. Conyza palustris serratifolia.
Conyza aquatica, & aquatica folijs serratis, Gesn. hort. & col.
Conyza maxima serratifolia, Thal.
Lingua major Dalechampij, Lugd.
Conyza quarta, Cam. ep.
Consolida palustris, Tab.
Solidago Sarracenica, Ger.

V. Conyza aquatica, Asteris flore aureo: quæ 3. in Prodromo.

VI. Conyzæ affinis Germanica.
Solidago Sarracenica tertia, Trag. Lon.
Herba vulneraria ad fluvium Pfrim, Trag.
Consolida Sarracenica tertia, Tragi, Lugd.
Conyzæ nomine posita in Cordi historia.

ASTER ATTICUS.

Ἀστὴρ ἀττικὸς Dioscoridi l. 4. c. 120. florem habet in cacumine purpureum, aut luteum, per ambitum anthemidis capituli modo divisum, foliolis stellæ modo radiatis. Plinio l 27. c 5. Aster, ab aliquibus Bubonium appellatur, quoniam Inguinum (sc. inflammationi) præsentaneum remedium est: in cacumine capitula stellæ modo (hinc Asteris nomen) radiata, &c.

Aster Atticus luteus.

I. Aster luteus foliolis ad florem rigidis.
Aster Atticus alter, Matth. Lugd.
Aster Atticus verus, Ang. Gesn. hor.
Aster, sive Stella Attica Monspeliensium aureo flore, Ad.
Aster Atticus, Lob. (cui & Inguinaria) Ger. luteus, Cam.
Aster Atticus primus flore luteo, Clus. hisp. vel Aster atticus legimus, Clus. hist.
Aster atticus, Cæs.
Aster luteus alter, oculus Christi minor, Lugd.
Oculus Christi, Eid.
Aster atticus Massilioticus, Tab.
Est latifolius: est & angustifolius.

II. Aster atticus folijs circa florem mollibus.
Aster cernuus, Col.
Baccharis vel Carpesium Alpini, quo nomine accepimus.

III. Aster luteus radice odora.
Incensaria, Cæs.
Asteris altera species Apula, an Baccharis, Col.
Baccharis vera Dioscoridis, Malocho, hoc nomine accepimus.
an Aster luteo flore, Cam. ep.

IV. Aster luteus major folijs succisæ.
Aster primus, vel pannonicus major, Clusius pannon.
Aster tertius sive Austricatus 1. Eid hist.

V. Aster luteus hirsuto Salicis folio.
Aster pannonicus tertius, Clus. pan. at quintus, in histor.
Aster flore luteo, Tab.
Aster hirsutus, Ger. ico.

VI. Aster montanus luteus Salicis glabro folio.
Aster atticus secundus, Clus. pan. at quartus sive Austriacus secundus, Eid. hist.
Bellis lutea, Lugd.
Bubonium luteum, Tab.
Aster Italorum, Ger.

VII. Alter luteus folio glabro & crenato.
Aster Italorum, Ad. Lob.
Aster atticus, Dod. atticus Italorum, Clus. pan.
Aster octavus Italorum, Eid. hist. ico.

VIII. Aster luteus angustifolius.
Aster conyzoides Gesneri, Lob. Lugd.
Aster atticus tertius, Cæs.

IX. Aſter luteus linariæ rigido glabro folio.
Aſter atticus quartus, Cluſ.pan.deſc.
Aſter ſextus, Auſtriacus 4.Eid.deſc.
X. Aſter montanus luteo magno flore.
Aſter montanus, Ad.Lob.ico.Ger.
Aſter montanus luteus mas, Tab.
Aſter atticus alpinus foliolis luteis, Cæſ.
XI. Aſter atticus luteus montanus villoſus magno flore.
Aſter montanus hirſutus, Ad.Lob.ico.Lugd.
Aſter luteus ſive oculus Chriſti minor, Eid.
Aſter montanus luteus fœmina, Tab.
XII. Aſter luteus ſupinus.
Aſter atticus ſupinus, Cluſ. hiſp. (at in hiſt. ſecundus) Dod. Lob. Lugd.
Aſter atticus repens, Cam.

Aſter Atticus cæruleus.

I. Aſter atticus cæruleus vulgaris.
Tinctorius flos primus, Trag.
Aſter atticus, Matth. (cui & Amellus,) Fuch. Dod gal.Cord. in Dioſc.& hiſt.deſc.Geſn.hort. Lac.Lon.Cluſ.pan.Caſt.Lugd.
Aſter Atticus, Amellus non eſt, Guil.
Aſter atticus purpureus, Fuch.ico.
Aſter atticus 1.Dod.cæruleus, Thal.Cam.
Aſter Italorum purpuraſcens, Lob.
Aſter cæruleus Italicus, ſive 8.Cluſ.hiſt.
Aſter atticus minor flore cæruleo, Eyſt.

Hujus differentiæ duæ: eſt latifolius & anguſtifolius, & hujus pumilum genus: Sic qui maturius floret, minùs altè aſſurgit, quàm qui ſeriùs: communiter cæruleis, aliquando purpureis foliolis orbis luteus cingitur: rariſſimè totus albus reperitur. Aliquando caulibus eſt altioribus & folijs latioribus, qui dicitur
Aſter atticus major flore cæruleo, Eyſt.
II. Aſter hirſutus Auſtriacus cæruleus magno flore, folijs ſubrotundis: in Prodromo deſcriptus.
III. Aſter montanus cæruleus magno flore, folijs oblongis.
Aſter atticus quintus, ſive Amellus alpinus, qui Virgiliano reſpondere videtur, Cluſ.pan.
Aſter ſeptimus ſive Auſtriacus 5. vel Aſter alpinus cæruleo flore, vel 7.Eid.hiſt.
Aſter purpureus montanus, Lugd.
an Anthyllidi ſecundæ ſimilis, Cæſ.

Magnitudine variat: nam in monte Jura, duarum triúmve unciarum reperitur, cum alias palmam ſuperet.

IV. Aſter atticus alpinus alter.
Aſter atticus cæruleus alpinus, Cam. ep.

Eſt omnino minor vulgari, & interdum globuli tumentes villoſi foliolis ad radicem adnaſcuntur.

V. Aſter Tripolij flore.
Aſter minor Narbonenſium Tripolij flore, Linariæ folio medio purpureus, Ad.Lob.ico.
Aſter Linariæ folijs Narbonenſis, Lob.
an Anthyllis altera, Cæſ.

TRIPOLIUM.

Τριπόλιον (quaſi dicas ter canum ſeu caneſcens) Dioſcoridi l.4.c.135. cujus flores (ut tradunt, inquit) colorem ter die mutent, manè candidi, meridie purpurei, ſerò punicei conſpiciuntur.

I. Tripolium majus cæruleum.
Tripolium, Dod.ut: Lugd.Cam.
Tripolium littorum, Ad.
Tripolium vulgare, Lob.Lugd.Eyſt.
Amelli ſpecies paluſtris, Col.

Flos purpureus, medio luteus aut croceus: aliquando in eodem medio & luteus & puniceus, ambitu purpureo, qui colores in omni flore ſeneſcente conſpiciuntur. Luteis etiam floribus Lobel. obſervavit: Folijs quoq; in ſummitate profundè in aliquot ſerras diviſis notavimus.

II. Tripolium minus: & Lob.& Lugd.

Magnitudine ſolùm à priore differre videtur.

III. Tripolium minus alterum.
Anthyllis minor, Cord.obſ.
Tripolium minus, Cam.

ALISMA SIVE DAMASSONIUM.

Ἄλισμα ſive Δαμασώνιον Dioſcorides l.3. c.169. folijs dicit plantaginis ſed anguſtioribus, &c. quem Plinius imitatus l.25.c.10. cui duplex, alterum laciniosis anguſtis, alterum majoribus folijs in ſylvis, &c. Quid verò ſit, magna inter authores controverſia, alijs Plantaginem, alijs Calceolum Mariæ, alijs Digitalem, alijs Mentham græcam, alijs aliam ſtatuentibus. Verùm cogitandum, an non Dioſcoridis & Plinij primum Aliſma, ſit Sanicula alpina, quæ Auricula Urſi dicitur: quemadmodum Plinij ſecundum, ipſum Verbaſculum. In Phytopynace duplex Aliſma propoſuimus: primum ſub Aliſmate folio glabro, quod nunc ad Gentianas retulimus: alterum folio hirſuto, de quo inter Doronici ſpecies egimus.

VIRGA AUREA.

Virga aurea, quæ à forma & floris colore luteo nomen habet, ab alijs propter vires & Solidago & Consolida vocatur. Quibusdam Panax Chironium Theophrasti 9. hist. 10. & Plinij l.25. c.4. Panax Pharnacium & Phanax Chironium folio Lapathij, censetur: alijs Cunilago Plinij, Panaces dictum: & quia folia aliquando maculata observantur, sunt qui Leucographin Plinij, l.27. c.11. autument.

I. Virga aurea major, vel Doria.
Doria, fortè Panaces Chironium, Gesn.hort.
Dorea Narbonensis, quasi Aurea, Ad.Eyst.
Herba Doria, Lob. Cæs.
Dorea sive herba aurea, Lugd.
Limonium aliud, Lugd.
Panax Chironium Theophrasti, Tab.
Herba aurea Penæ & Lobelij, Lugd.

Variat folijs, ijsque integris non serratis, qualia sunt cum primum erumpunt, & cum in hortis colitur: vel serratis, aculeo folij summitati insidente, quemadmodum Monspessuli observavimus: hinc duæ figuræ in Lobelij iconibus & in Lugdunensi historia.

II. Virga aurea latifolia serrata.
Virga aurea, Cam.ep.Thal.Villanovani, Ger.
Virga aurea vulgo dicta, Cæs. serratis fol. Tab.
Virga aurea altera serrato folio, Lob.
Virga aurea margine crenato, Dod.
Virga aurea altera, Lugd.
Virga aurea minor laciniatis folijs, Cam.
an Consolida Sarracenica major, Lugd.

Variat folijs longioribus, latioribus, brevioribus, serratis tamen: & quandoque folia lineis albis notantur.

III. Virga aurea angustifolia serrata.
Solidago, Ang.
Solidago Sarracenica, Trag. Fuch. Dodon. ut: Lon. Ad. Lob. Lugd.
Virga aurea, Gesn.hort.
Consolida Sarracenica, Thal. Eyst.
Consolida aurea, Tab.
Herba Doria, Ger.ico.

Est latioribus & angustioribus folijs: ex Anglia habemus folio niveo & bicolore.

IV. Virga aurea angustifolia minus serrata.
Virga aurea, Matth. Dod. ut: Lon. Lugd. (qui & Matth. & Dodonæi figuram exhibet) Cast. Ger. Eyst.
Virga aurea Villanovani, Ad. Lob.
Virga aurea folijs non serratis, Cam.ep.
Virga aurea Broccenbergensis, Thal.
Virga aurea major angustifolia, Cam.
Virgæ aureæ alterum genus, Cæs.
Leucographis Plinij, Ang.
Symphytum petræum 3. Tab.

Variat folijs, quæ sæpè sine crenis, aliquando saltem minus conspicuis serrata sunt: sic folijs oblongis, aliquando subrotundis & flore luteo, rarius albo: hinc tres figuræ apud Tabernæm. Symphyti petræi 1. 2. & 3. nomine.

V. Virga aurea magno flore.
Consolida aurea nemorum, Limonij folio, Ad. Lob ico.

VI. Virga aurea montana serrata magno flore, quam Plantaginis alpinæ nomine in summitate montis Calcaris circa tuguriola collectam, habemus.

SECTIO QUARTA.

VERBENA; SUCCISA; SCABIOSA; JACEA; STOEBE; CYANUS; TRAGOPOGON; SCORZONERA; CALTHA; HELENIUM; FLOS SOLIS.

VERBENA.

Ἱερὰ βοτάνη sive περιστερεὼν (apud Pausaniam ϰερισερεῶνα) folia habet quernis similia, sed angustiora minoraq; colore aliquatenus glauco, &c. Sacra herba dicta, quod in expiationibus ad amuleta sit perutilis, Dioscoridi lib.4. cap.61. Sic verò Plinius lib.25. cap.9. Nulla Romanæ nobilitatis plus habet, quàm Hierobotane: aliqui peristereón, nostri Verbenacam vocant: hæc est, quam legatos ferre ad hostes indicavimus: hac Jovis mensa verritur, domus purgantur, lustranturq;.

Genera

Genera ejus duo sunt Plinio l.c. foliosa, quam fœminam putant: mas rarioribus folijs, &c. folia minora quàm quercus colos glaucus, &c. quidam unum omnino genus faciunt, quoniam utraq; eosdem effectus habeat, &c.

I. Verbena communis cæruleo flore.
Verbena mascula, Brunf.
Hierobotane mas, Eid.
Columbaris, Herm. Barbaro.
Verbena, Gesn. hort. Lon. recta, Trag.
Verbenaca, Matth. Lac. Cast. vulgaris, Lugd.
Verbenaca supina (& fœmina) Fuch. Cord. in Dioſc.
Verbena sive Verbenaca, Guil. pap.
Verbenaca recta, Dod. ut: Lugd. Tab.
Verbena communis & sacra recta, Ad. Lob.
Verbenaca fœmina, Cæs. Cam. vulgaris, Cl. hist.
Herba sacra, Ang. Tur.
Floribus est cæruleis, quandoque albidis.
II. Verbena tenuifolia.
Verbenaca supina, Clus. hisp. Dod. Lugd. Tab.
Sacra Verbena Hispanica minor, Lob.
Verbena supina, Clus. hist.
III. Verbena Peruana, quæ Hispanicæ similis, ex Monardi, Lugdunensis refert.
IV. Verbena nodiflora, in Phytopinace, Matthiolo & Prodromo descripta.
Verbenaca nodiflora, Imperato.

SUCCISA SEU MORSUS DIABOLI.

Succisa dicitur, quod ejus radices circumrosæ sint: vulgus enim credit, Dæmonem cum tantæ efficaciæ radicem hominibus invideat: eam statim ubi succreverit, undique circumrodere: quare Morsus diaboli dicitur. Sunt qui Geum veterum censent: at Columnæ videtur Pycnocomon Dioscoridis lib. 4. cap. 176. alijs Nigina Plinij lib. 27. cap. 12. Herba, inquit, quæ vocatur nigina, tribus est folijs longis intubaceis: Alij ad Scabiosas: alij ad Jaceas referunt.

I. Succisa glabra.
Jacea nigra, Brunf.
Morsus diaboli, Eid. Trag. Dod. gal. Gesn. hort. Lac. Ad. Lob. Lon. Lugd. Cam. Tab. Ger.
Succisa, Matth. Fuch. Dod. Cast.
Scabiosa folio integro, Cæs.
Pycnocomon, Col.
Folijs est glabris & integris, rarius laciniatis: floribus cæruleis, rarius purpureis, vel incarnatis, rarissimè albis: est etiam major & minor.
II. Succisa hirsuta, quæ à priore sola hirsutie differt.
Morsus diaboli hirsuta rarior, Gesn. hort.

SCABIOSA.

Scabiosa, alijs à scabro herbæ habitu (quod vulgatæ convenit;) alijs quòd scabiei medeatur, quod vox Psora prætendere videtur: quare Ψώραν Aetij aliqui censent: Sunt qui ad Stœben Dioscoridis l. 4. c. 12. referant.

Scabiosa pratensis & arvensis.
I. Scabiosa pratensis hirsuta, quę officinarum.
Scabiosæ primum genus, Trag.
Scabiosa, Lac. desc. Lon. vulgaris, Fuch. communis, Dod. gal.
Scabiosa altera campestris seu segetum, Lob. ico. Ger.
Scabiosa major, Cast. arvensis, Tab. vulgaris, Eyst.
Scabiosa folio scisso, Cæs.
Scabiosa major flore ex cæruleo purpureo, Tab.
Huc referenda est
Scabiosa major satorum vulgatior, Ad. Lob.
Scabiosa vulgaris major, Dod. Lugd.
Scabiosa dissectifolia major, Thal.
Variat folijs modo crassius, modo tenujus utrinque divisis: flore ex cæruleo, purpureo, vel bresilico colore tincto: hinc duæ apud Tab. & Gerardum figuræ.
Scabiosa major, flore ex cæruleo purpureo, Tab.
II. Scabiosa major squammatis capitulis.
Scabiosa, Brunf. quinta, Trag.
Scabiosa major, Matth. Lugd. Cam. Clus. hist.
Jacea nigra major laciniosa, Ad.
Scabiosa major flore purpureo, Tab. Ger.
Cyanus sylv. major arvensis, Thal.
Floribus est ex purpura subrubentibus: reperitur floribus paucioribus, minoribus, fl. candido: folijs altera latioribus, altera angustiorib⁹.
III. Scabiosa major altera, squammatis capitulis, sive Jacea rubra latifolia laciniata.
Jacea tertia, Tab.
Jacea major, Ger.
IV. Scabiosa fruticans latifolia alba.
Scabiosa nona sive æstivalis, Clus. hist.
Flos vel candidus, vel cæruleis staminibus ornatur, vel livet, vel ad cæruleum inclinat.

V. Scabiosa fruticans angustifolia alba.
Scabiosa montana calidarum regionum, Adv. Lob. Lugd.
Scabiosa quarta & major Pannonica, Clus. pan.
Scabiosa major Pannonica albo flore, vel 8. Eidem hist.
Scabiosa maxima leucanthemos, Cam.
Scabiosa montana, Tab.

VI. Scabiosa angustifolia alba altera.
Scabiosa major alba, Tab.
Scabiosa montana, Ger. ico.

VII. Scabiosa multifido folio flore flavescente.
Scabiosa tertia, Clus. pan.
Scabiosa septima vel ὀχρολευκῷ flore, Eid. hist.
Scabiosa tenuifolia, sive major, sive 7. Thal.
Scabiosa lutea è Thuringia, Cam.
Scabiosa Pannonica flore albo, Eyst.

VIII. Scabiosa flore globoso niveo.
Scabiosa alba in hortis Belgij, Clus. hist.
Scabiosa Belgica flore albo, Eyst.

IX. Scabiosa alba gemino capite.
Scabiosa alba gemino tergeminóve capite, Clus. hist.
Flore purpurascente, vel incarnato, huic non absimilem, in Bavaria Camerarius observavit.

X. Scabiosa prolifera folio latiore.
Scabiosa prolifera, Lob. ico. Tab. prolifero flore, Clus. hist.

XI. Scabiosa prolifera folijs Gingidij: quæ 3. in Prodromo.

XII. Scabiosa tenuifolia prolifera minor.
Scabiosa tenuifolia minima prior, Eyst.

XIII. Scabiosa folio Sinapi sylv. quæ 2. in Prodromo.

Scabiosa montana.

I. Scabiosa alpina folijs Centaurij majoris.
Scabiosa alpina maxima, Ad. Lob. ico. Tab.
Centaurium nothum Dalechampij, Lugd.
Scabiosa alpina Centauroides, Cam. Eyst.

II. Scabiosa montana glabra, folijs Scabiosæ vulgaris.
Scabiosa secunda vel alpina, Clus. pan.
Scabiosa quinta sive montana, Eid. hist. desc.

III. Scabiosa montana Dentis leonis folio: quæ 4. in Prodromo.

IV. Scabiosa montana latifolia non laciniata rubra & prima.
Scabiosa latifolia purpurascente flore, Clus. pan. sive 4. Eid. hist.

V. Scabiosa latifolia rubra non laciniata secunda.
Scabiosa prima, vel latifolia rubro flore, Clus. pan.
Scabiosa rubra Austriaca, Lob. ico.
Scabiosa integrifolia prima, Thal.
Scabiosa tertia vel latifolia Pannonica rubro flore, Clus. hist.
Scabiosa Succisæ similis, Cæs.
Scabiosa latifolia septima, Tab.

VI. Scabiosa Virgæ pastoris folio.
Scabiosa latifolia peregrina, Tab.

VII. Scabiosa argentea angustifolia: quæ 6. in Prodromo.
an Scabiosa gramminea folio argenteo flore purpureo, Cam.

VIII. Scabiosa montana minor capitulo squammoso.
Scabiosa montana omnium minima, Adv. Lob. ico. Lugd.
Scabiosa æstiva minor, Lob.
Scabiosa montana minor septima, Tab.

Scabiosa capitulo globoso.

I. Scabiosa peregrina rubra capitulo oblongo: quæ 1. in Prodromo.
Scabiosa Indica sive sexta, Clus. hist.
Scabiosa Indica flore saturatè rubro, &
Scabiosa Indica flore dilutè rubro, Eyst.
Hanc folijs in tenuiores lacinias divisis, floreque minore & rubro, nomine Scabiosæ nigrę odore Zibethi, ex horto Patavino habemus.

II. Scabiosa capitulo globoso major.
Scabiosa quinta & sexta, Trag.
Scabiosa minor, Matth. Lob. (cui & Columbaria) Lugd. Cast.
Scabiosa minor lævis, Gesn. hort.
Scabiosa media, Dod.
Scabiosa media serrato angustifolio, flore globulariæ, Ad.
Scabiosa 20 fœmina herbariorum, Tab.
Scabiosa folijs bellidis sylvestris majoris, major, Thal.
Scabiosa quinta sive montana, Clus. hist. ico.
Phyteuma Dioscoridis, Col.

III. Scabiosa capitulo globoso minor.
Scabiosæ folijs bellidis species minor, Thal.
Scabiosa minor, 1. 2. 3. 5. Tab.
Scabiosa media, minima, minor & major, Ger. ico.
Scabiosa angustifolia flore subcæruleo, Eyst.

Foliorum diſſectionibus variant, cnm alteri ad medium nervum tenuiſsimè diſſecta ſint, alteri non item: tertia folia inferiora penitus diſſecta non habet.

IV. Scabioſa capitulo globoſo folijs in tenuiſsimas lacinias diviſis
Scabioſæ tenuifoliæ ſpecies altera, Thal.
an Scabioſa tenuifolia flore cæruleo, Eyſt.

V. Scabioſa minor capitulo globoſo odoro, Phyteuma minus, Col.

Scabioſa ſtellata.

I. Scabioſa ſtellata folio laciniato major.
Scabioſa Hiſpanica major, Cluſ. hiſp. & hiſtor. Lob. Lugd Tab Ger.
Scabioſa peregrina, Dod. Cæſ.
Scabioſa Hiſpanica, Cam. Eyſt.

II. Scabioſa ſtellata folio laciniato minor, ſive maritima.
Scabioſa Hiſpanica minor, Cluſ. hiſp. & hiſt.
Scabioſa Hiſpanica minor, vel altera, Lugd.
Scabioſæ peregrinæ alteræ ſpecies, Dod.

Hæc ſi in hortis colatur pedalem altitudinem excedit.

III. Scabioſa ſtellata minima: quæ 5. in Prod.

IV. Scabioſa ſtellata folio non diſſecto.
Scabioſa peregrina, Lob. Lugd. Ger.
Scabioſa arboreſcens, Cæſ.
Scabioſa peregrina folijs non diſſectis, Tab.
Scabioſa arborea Cretica, Ponæ.

Habet Camerarius Scabioſam Gallicam folio oblongo, tenui, nigricante, nitido: ſed noſtræ folia incana ſunt.

J A C E A.

Jacea adeo Scabioſæ ſimilis eſt, ut eam Scabioſam nominare ſoleant: ſunt tamen qui velint Hyoſiridem eſſe Plinij l. 27. c. 11. quam Intubo ſimilem ſed minorem, & tactu aſperiorem, ſcribit.

Jacea non laciniata.

I. Jacea nigra pratenſis latifolia.
Scabioſa vulgaris pratenſis, vel 4. Trag.
Centaurij pratenſis ſpecies, Geſ. hort.
Gethia nigra Scaligeri, Eid.
Jacea nigra, Eid. Tab. Ger. flore purpureo, Eyſt.
Cyanus ſylv. anguſtifolius, Thal.
Jacea alia nigra, Lugd.
an Solidago Sarracenica altera, Lon.

Hujus folia inferiora quãdoq; laciniata ſunt: quæ & floribus albis pingitur in hort. Eyſt.

II. Jacea nigra anguſtifolia, vel Lithoſpermi arvenſis folijs: quæ 1. in Prodromo.

Variat: alia caule lævi, eoq; cum folijs virente: alia caule aſpero rufeſcente, vel molli tomento veſtito, folijſq; incanis.

III. Jacea fruticans pini folio.
Stœbe capitata roſmarini folio, Ponæ.
Chamæpitys fruticoſa Cretica Belli, Eid.
Chamæpitys Berthiolo.

IV. Jacea integrifolia humilis: quæ 2. in Prodromo.

V. Jacea nigra ſquammoſo capite major.
Jacea Auſtriaca prima, Cluſ. pan.
Jacea ſquammato capite montana prima, Eid. hiſtor.

VI. Jacea nigra ſquammoſo capite minor.
Jaceæ Auſtriacæ primæ aliud genus, vel Jacea montana ſquammoſo capite minor, Cluſ. pan.
Jacea ſquammato capite montana 2. Eid. hiſt.

VII. Jacea latifolia capite hirſuto.
Jacea Auſtriaca ſecunda, vel Jacea montana villoſo capite elatior, Cluſ. pan.
Jacea Auſtriaca villoſo capite, ſive 4. elatior, Eid. hiſt.
Jacea pannonica capitulo criſpo, Camerar. in Thal.
Cyanus ſylv. montanus integrifolius, &
Cyanus ſylv. κυνογλωσσόφυλλ☉, Thal.

VIII. Jacea anguſtifolia capite hirſuto.
Jacea montana villoſo capite humilior, Cluſ. pan. vel quinta, Eid. hiſt.

IX. Jacea alba hirſuto capite.
Jaceæ Auſtriacæ majoris villoſo capite flore albo, nomine, D. Fürerus Northuſa miſit.

Jacea laciniata.

I. Jacea nigra laciniata.
Jacea nigra, Dod. ut: Lugdunenſ. vulgaris, Ad. Lobel.
Hyoſiris Plinij, Ang.
Jacea Auſtriaca tertia, Cluſ. pan. at ſexta in hiſt.
Jacea pannonica Cluſij hirſuto capite, Cam.

II. Jacea humilis alba Hieracij folio.
Jacea pumila, Ad. Lob. ico.
Jacea humilis Hieracij folio, Lugd.

Flore eſt albo: aliquando ex cæruleo obſoleto purpuraſcit: Eſt major & minor.

III. Jacea laciniata ſquammata.

Jacea squammato capite tertia Cretica, Clusij histor.

IV. Jacea laciniata lutea.

Jacea montana minima tenuifolia, Col.

V. Jacea latissimo laciniato folio: sub Jacea Babylonica in Prodromo descripta.

Jacea laciniata capite spinoso.

I. Jacea capite longis aculeis spinoso: quæ 3. in Prodromo.

II. Jacea lutea spinosa Centaurioides.

Jacea lævis maxima centaurioides Apula, Col.

III. Jacea lutea capite spinoso.

Jacea major lutea, Ad. Lob. ico. Lugdun. Tab. Ger. Eyst.

Jacea lutea, Clus. hisp. & hist. Lugd. desc.

Spina solstitialis altera, Dod.

Carduus stellatus capitulis spinosis, Lob.

Carduus eriocephalus Dodonæi, Lugd. ico.

IV. Jacea Cyanoides echinato capite.

Jacea major folio multum lacinioso, Ad.

Jacea major, Lob. Lugd.

Cyanoides flos, Dod.

Cyanoides major, Tab.

Jacea montana echinato capite, Clus. pan. & hist. sive 7.

Stœbe Salmantica secunda, Clus. hist. ico.

Flos purpurascens, rarius albus: rarissimè luteus.

V. Jacea folijs Seridis candicantibus, purpurea.

Jacea altera, Clus. hisp.

Jacea purpurea Valentina muricato capite, Clus. hist.

VI. Jacea laciniato Sonchi folio, sive Jacea latifolia purpurea capitulo spinoso: quæ 4. in Prodromo.

VII. Jacea minor folijs aculeatis: Cyani majoris nomine missa.

Jacea laciniata incana.

I. Jacea tomentosa capitulo spinoso: quæ 8. in Prodromo.

II. Jacea montana incana mollis capitulis hispidis: quæ 6. in Prodromo.

III. Jacea montana incana aspera capitulis hispidis: quæ 5. in Prodromo, qui volet has duas conjungat.

IV. Jacea montana candidissima Stœbes folijs, quæ in Phytopinace & Matthiolo sub Jacea incana laciniata: at in Prodromo sub 7. describitur.

V. Jacea montana incana capite pini.

Chamæleon non aculeatus, Adverf. Lobel. icon.

Jacea montana, acanophora, Lugd.

Jacea alia pumila sive varia, Cam.

VI. Jacea montana incana odora.

Jacea montana Narbonensis, Lob.

Jacea muscata & quinta, Tab.

Jacea montana, Ger.

Jacea oleæ folio.

I. Jacea incana Cyani capitulis.

Jacea incana altera Cyani aut Jaceæ capitulis, Adverf.

Stœbe incana altera, Lob. ico.

Jacea incana, Lugd.

Cyano similis quædam, Cæs.

II. Jacea oleæ folio capitulis simplicibus.

Ptarmica altera, Matth. Lugd.

Ptarmica, Lac. Cyano similis, Cæs.

Ptarmica Austriaca, Lob. Clus. pan. & hist. Dod. Cam. Ger.

III. Jacea oleæ folio minore flore.

Ptarmicæ Austriacæ species, Clus. cur. post.

IV. Jacea oleæ folio capitulis compactis.

Jacea pusilla incana altera folio oleæ, Lob.

Jacea incana folio oleæ, Lugd.

V. Jaceæ oleæ folio affinis.

Doricnyum Dioscoridis fortè, Ponnæ Ital.

Lagochimicæ nomine, semine ab Honorio Belli ex Creta misso, in horto Anno 1600. crevit.

STOEBE.

Στοιβὴ vulgaris est notitiæ, Dioscoridi libr. 4. cap. 12. Plinio libr. 22. cap. 11. Stœbe quam aliqui Phleon. At libr. 21. cap. 15. quædam spinam in folio habet & in caule, ut Phleos quod aliqui Stœben appellavere: ob quam utriusque brevitatem quid statuendum sit, dubium sanè: nihilominus tamen recentiorum aliqui, subsequentibus plantis id nominis tribuunt, quod extrema folia utcunque aculeata sint, quas tamen alij ad Cyanos, *alij ad* Centauria *propter amorem referunt, ad confusionem vitandam, Stœbes nomen servabimus.*

Stœbe

Stœbe folijs laciniatis.

I. Stœbe major folijs Cichoraceis, mollibus, lanuginosis.
Stœbe Salmantica prima, Cluſ.hiſp.& hiſt.
Stœbe Salmantica major, Lob.
Aphyllanthes prima, Dod.
Scabioſa, ſeu Stœbe Salmantica prior, Lugd.
Stœbe major, Tab.
Stœbe argentea minor, Ger.
Stœbe Hiſpanica, Cam.

II. Stœbe major folijs Erucæ mollibus lanuginoſis.
Stœbe Salmanticæ primæ altera ſpecies, Cluſ. hiſp. Lugd.
Stœbe Salmantica ſecunda, Cluſ.hiſt.
an Stœbe argentea incana Aldroandi, Lob.
Aphyllanthes tertia, Dod.

III. Stœbe major calyculis non ſplendentibus.
Centaurium majus in muris, Geſ.hor.
Stœbe Salmanticæ alterius altera ſpecies, Cluſ. hiſp. Lugd.
Jacea, ſive Stœbe gallica, Cluſ.pan.
Stœbe Gallica & Auſtriaca elatior, Eid. hiſt.
Cyanus ſylv. tenuifolius, Thal.
Jacea alba, Lugd.

IV. Stœbe viridis calyculis argenteis: in Prodromo.

V. Stœbe calyculis argenteis.
Stœbe Salmantica altera, Cluſ.hiſp.Lugd.
Stœbe Salmantica tertia, Cluſ.hiſt.
Stœbe argentea Salmantica minor, Lob.
Aphyllanthes quarta, Dod.
Stœbe minor, Tab.
Stœbe argentea major, Tab.
an Stœbe, Ang.
an Papaver ſpumeum, Cæſ.

VI. Stœbe calyculis argenteis minor.
Jacea alba, Tab.
Jacea flore albo, Ger.

VII. Stœbe incana Cyano ſimilis tenuifolia.
Centaurij majoris ſpecies minor, Geſ.col.
Cyano minori ſimilis, Cluſ.pan.
Stœbe Auſtriaca humilis, Eid.hiſt.
an Papaver ſpumeum aliud in ſaxoſis, Cæſ.

VIII. Stœbe rubra Monſpeliaca parvis Cyani capitulis: vel Jacea rubra anguſtifolia laciniata.
Jacea rubra major laciniosa, Lugd.

IX. Stœbe ſquammis aſperis.
Aphyllanthes ſecunda, Dod.

Stœbe non laciniata.

I. Stœbe ſpinoſa maritima.
Stœbe ex Cod. Cæſareo, Dod.
Stœbe peregrina, Cluſ.hiſt. ap. alt.auct.
Cyanus ſpinoſus Creticus, Ponæ Ital.

II. Sphœritis ex Codice Cæſareo, Dodon. quid?

CYANUS.

Cyanus, à floris cyaneo ſeu cæruleo colore, nomen accepit. Plinius libr.21. cap.8. de veſtium æmulatione cum floribus agens, ait, in nomine eſt & Cyani color: & cap.11. Roſam Cyanus excipit Cyanum Amaranthus. At Hermolaus, Leucoium Dioſcoridis cenſuit: & Cæſalpino, Struthium apud Theophraſtum ex hoc genere videtur: verùm Columna, Papaver Heracleum Theophraſti & Dioſcoridis ſtatuit: Lobelius num Chondrillæ ſpecies ſit dubitat.

I. Cyanus montanus latifolius: vel Verbaſculum Cyanoides.
Verbaſculum, Trag.
Cyanus major, Matth.Dod. ut: Lob.Lugd.Caſtor.Cam.Ger.Eyſt.
Cyanus major hortenſis, Ad.
Cyanus montanus, Geſ.hor.Tab.
Cyanus ſylv. Lon. flore grandi, Cæſ.

Flore eſt magno cæruleo, aliquando umbilico purpureo: rarius flore albo eſt.

II. Cyanus ſegetum.
Lychnis agria, & Flos frumenti, Brunf.
Baptiſecula, Trag.
Cyanus, Dod. gal. Turn. Geſn. hort. Lon. Cæſ. flos, Dod.
Cyanus major, Matth. Lugd. Caſt. Cam.
Cyanus ſylv. Fuch.
Cyanus vulgaris, Ad. Lob. Ger.
Cyanus cæruleus, Tab. arvenſis cæruleus, Thal. Eyſtett.
Papaver Heracleum. Col.

Flos communiter cæruleus, rarius albus.

III. Cyanus hortenſis flore ſimplici.

Floris colore variat, cæruleo, purpureo, hicq; aliâs dilutè rubro & incarnato, aliâs ad puniceum inclinante, aliâs vario, violaceo, albo, & ex

his coloribus mixto: hinc figuræ quatuor apud Tabernæmontanum & Gerardum.

1. Cyanus cæruleus sativus, Tab. sub Cyano variegato apud Ger.

2. Cyanus purpureus, Tab. Ger.

3. Cyanus albus, Tab. Ger.

4. Cyanus ex albo violaceus, Taber. Cyanus violaceus, Ger.

Sic apud Eyst. flore purpureo, incarnato, rubro, albo, albo fundo purpureo, variegato.

IV. Cyanus hortensis flore pleno.
Cyanus flore multiplici, Lob. ico.
Cyanus multiflorus, Tab. Ger.

Variat floris colore purpureo, albo, medio purpureo: hinc duæ figuræ apud Lob. & Ger. tres apud Taber.

1. Cyanus fl. purpureo multiplici, Lob. ico.
Cyanus purpureus multiflorus, Tab. Ger.

2. Cyanus flore albo multiplici medio purpureus, Lob. ico.
Cyanus albus multiflorus medio purpureus, Tabern.

3. Cyanus cæruleus multiflorus, Tab.

V. Cyanus repens latifolius.
Cyanus peramarus supinus capitulis squarosis Sesamoidis parvi, Ad. Lob.
Cyanus repens, Lob. ico. supinus, Lugd.
Cyanoides minor altera, Tab.

VI. Cyanus repens angustifolius.
Cyanus repens alter, Lob. repens, Lugd.
Cyanus minimus, Ad. repens, Lob. ico.
Cyanoides minor, Tab.

TRAGOPOGON.

Τραγοπώγων ἢ τιλγαπώγων, ἠδὲ κόμη, à prolixa lanugine, quæ è summo erumpit, sibi nomen ascivit, Dioscorides libr. 2. cap. 173. Tragopogon Theophrasto 7. hist. 7. At Plinio lib. 21. cap. 15. Come, ab alijs Tragopogon, folijs Croco similibus. Et lib. 28. cap. 13. Est & Tragopogon quem alij Comen vocant, &c. Latinis Barbula hirci.

Tragopogon luteo flore.

I. Tragopogon pratense luteum majus.
Barbula hirci, Trag. Matth. Lac. Cast.
Tragopogon, Matth. Fuch. Ang. Gesn. hor. Tur. Dod. Lon. Cæs. flore luteo, Eyst.
Tragopogon luteum, Lob. Tab. Ger.
Tragopogon luteus communis, Thal.
Barba hirci, Cord. in Dios. & hist. Dod. gal. Ges. hort. Lugd. flore luteo, Cam.
Gerontopogon flore luteo, Gesn. col. & Barba senis.

II. Tragopogon folio oblongo sinuato: primo loco in Prodromo descriptum.

III. Tragopogon spicatum luteum.
Tragopogon spicatus, Lugd.

IV. Tragopogon laciniatum luteum.
Acorus Theophrasti, Ang.
Tragopogon laciniatis folijs, Col.

Folia prima graminea sunt, integra nec laciniata.

V. Tragopogon tenuissimè laciniatum: quod 2. in Prodromo.
an Chondrillæ τραγοπωγωνανθέμο alia species, Thalio.

VI. Tragopogon Coronopi folio.
Chondrilla τραγοπωγωνανθεμος major, Thal.

Duplex est: major, minor quæ sola magnitudine à priori differt.

VII. Tragopogon hirsutum.
Tragopogon Apulum hirsutum humile, Col.

VIII. Tragopogon hirsutum venenatum.
Tragopogon ex Sicilia venenatum, Cæs. quid?

IX. Tragopogon gramineo folio radice villosa.
Barbula hirci minor, Tab.
Tragopogon minus, Ger.

X. Tragopogon parvum ex luteo purpurascens.
Tragopogon parvum flore Chondrillæ purpurocæruleæ, Lob. ob.
an Barbula hirci minor ex Ilva, Cam.

Tragopogon purpureo flore.

I. Tragopogon purpurocæruleum porri folio, quod Artifi vulgo.
Tragopogon alterum, Matth. Lugd.
Tragopogon, Dod. Lob. puniceum, Gesn. hort. purpureum, Ger. Eyst.
Tragopogon sylv. flore purpureo, Cæs.
Barbula hirci altera, Matth. Cast. purpurocærulea, Taber.
Barba hirci flore purpureo, Cam.
Gerontopogon flore puniceo. Ges. col.
Gerontopogon sive Sassifica Italorum, Lugd.

Flore est purpuro cæruleo, nigro purpureo, cæruleo: albo in Apennino Camerarius notavit.

II. Tra-

II. Tragopogon purpurocæruleum crocifolium.
Tragopogon crocifolium montanum, flore nigro purpureo, Col.

III. Tragopogon gramineis folijs hirſutis.
Tragopogon alter gramineo folio ſuaverubente flore, Col.

SCORZONERA.

Scorzonera nomen eſt Hiſpanicum, à ſcorzo vipera, vel à ſerpente ſcorzone: quare idem eſt ac Viperina aut Serpentaria, quod contra viperarum & ſerpentum venena efficax ſit. Sunt qui ad Chondrillam Dioſcoridis referant, ſed magis ad Tragopogonis genus reducenda.

Scorzonera latifolia.

I. Scorzonera latifolia ſinuata.
Scorzonera Hiſpanica, Matth. Lugd. Caſt. Tab.
Scorzonera, Dod. Lob. Lon. Cæſ. Cam. latifolia, Thal.
Scorzonera major Hiſpanica prima, Cluſ. hiſt.
Scorzonera Germanica, Tab.
Tragopogon peregrinus vel Hiſpanicus, Geſn. hort.
Viperaria Hiſpanica humilis, Ger. ico.

Ratione ſaporis radicis duplex: communiter eſt ſubdulcis, ita ut à Tragopogone nihil ferè diſtet: altera radice eſt amara Gentianæ inſtar, & hoc γεροντωπώγωνα veterum, Thalius cenſet. Floribus ſimplicibus & plenis Camerarius notavit.

II. Scorzonera latifolia altera.
Scorzonera Boëmica, Matth. Lob. Lugd.
Scorzonera major, vel pannonica prima, Cluſ. pan. & hiſt.
Scorzonera Germanica, Tab. latifolia German. Eyſtett.

III. Scorzonera folijs nervoſis.
Scorſonera altera, Lob. ico.
Scorzonera Germanica anguſtifolia, Tab.
Viperaria humilis, Ger. ico.

IV. Scorzonera latifolia humilis nervoſa.
Scorſonera humilis latifolia ſive ſecunda, Cluſ. pan. Pannonica 2. Eid. hiſt.
Scorzonera Pannonica, Tab.
Viperaria Hiſpanica, Ger. ico.

Scorzonera anguſtifolia.

I. Scorzonera anguſtifolia prima.
Scorſonera humilis anguſtifolia & Pannonica tertia, Cluſ. pan. & hiſt.
Scorzonera Pannonica anguſtifolia, Tab.
Viperaria Pannonica anguſtifolia, Ger.

II. Scorzonera anguſtifolia altera.
Scorſonera Pannonica 4. vel Scorſonera humilis fibroſa radice, Cluſ. pan.
Scorzonera tenuifolia prima, Thal.
Hieracium ſeptimum Cluſ. hiſt.

Hæc radice eſt dulciuſcula, aut amara.

III. Scorzonera anguſtifolia ſubcærulea.
Scorſonera Pannonica 5. vel major anguſtifolia, Cluſ. pan.
Scorzonera tenuifolia altera, Thal.
Scorzonera anguſtifolia elatior Pannonica 4. Cluſ. hiſt.

Variat folijs anguſtioribus, calyculis brevioribus, ſemine craſſiore & breviore.

CALTHA.

Caltham Poëtarum hanc eſſe volunt, quam aliqui ab aureo colore floris, Chryſanthemum nominant, & quidem Dioſcoridis lib. 4. cap. 58. At Columna in Phytobas. Clymenum Dioſcoridis lib. 4. cap. 13. cenſet. Alij ad Caltham Plinij lib. 21. cap. 6. alij ad Gromphœnam ejuſdem, lib. 26. cap. 7. referunt. Dalechampius à cereo ipſius flore Cerinthen putat.

I. Caltha vulgaris.
Calendula, Brunf. Trag. Dod. ut: Ang. Geſn. hort. Cæſ. Cam. ſativa, Tab.
Caltha, Matth. Fuch. Tur. Lon. Lugd. Caſt.
Caltha Poëtarum & Chryſanthemon oculatum verius Dioſcoridis, Ad.
Chryſanthemum, Lob.
Calendula ſimplici flore, Ger. Eyſt.
Clymenon Dioſcoridis, Col.

Flore eſt pallido, citrino, ruffo: quæ Calendula lutea medioruffa, Eyſt. aliquando refloreſcit & fruticoſa evadit.

II. Caltha polyanthos maxima.
Calendula multiflora maxima, Tab. Ger.

III. Caltha polyanthos major.
Calendula lutea, flore pleno, Eyſt.

Variat flore majore, minore, ejusque colore aureo, vel melino: hinc tres figuræ apud Tab. & Ger.
Calendula major polyanthos flore aureo.
Calendula polyanthos flore aureo.
Calendula sativa polyanthos melina.
IV. Caltha floribus reflexis.
Chrysanthemum sive Caltha reflexis floribus, Lob. ico.
Calendula multiflora orbiculata, Tab. Ger.
V. Caltha prolifera majoribus floribus.
Chrysanthemum proliferum, Lob. ico.
Calendula prolifera, Cam. Tab. Ger. Eyst.
VI. Caltha prolifera minoribus floribus.
Chrysanthemum proliferum alterum, Lob. ico.
Calendula prolifera 2. Taber. major prolifera, Ger.
VII. Caltha arvensis.
Calendula circa Monspelium sponte, Ges. hor.
Calendula sylv. minor, Cæs.
Calendula arvensis, Tab. Ger.
Folijs crenatis circa Monspelium reperimus.
VIII. Caltha humilis & minima: in Phytopinace descripta.
IX. Caltha palustris flore simplici.
Caltha Virgilij, Trag.
Tussilago altera, Matth.
Dotterblumen/ Dod. gal.
Chamæleuce, Ang. Tur.
Chelidonia palustris, Cord. hist.
Caltha palustris, Gesn. hort. (Ferraria quibusdam, forte à forma folij ferream soleam referentis,) Dod. Adv. Lob. Lugd. (& Malacocissus major) Cam. Ger.
Caltha palustris vulgaris, Clus. hist.
Chrysanthemum Lon.
Epimedium Dodonæi, Thal.
Amellus Virgilij putatus, Eid.
Farfugium, Cast.
Populago, Tab.
Est flore majore & minore: hinc apud Tab. & Ger. nomine
Populaginis majoris & minoris, Tab.
Calthæ palustris majoris & minoris, Ger.
Marem & fœminam facit Ges. l. de col. Stirp. illam ramulis rubentioribus, flore magis tincto: hanc minorem, albioribus ramulis, & flore minus tincto scribit.
X. Caltha palustris flore pleno: & Cam. & Clus. hist.
Caltha palustris floribus densis, Gesn. hort.
Populago multiflora, Tab.
Caltha palust. multiplex, Ger. fl. multip. Eyst.
In Anglia sponte & plenis & odoratis floribus reperitur, Camerario autore: nobis hortensis est.

HELENIUM ET FLOS SOLIS.

Ἑλένιον Dioscoridi lib. 1. cap. 27. Helenium Plinio lib. 21. cap. 10. quod è lacrymis Helenæ natum dicatur, & ideo in Insula Helena laudatissimum esse: quo loci Plinius Aegyptiacum Dioscoridis proponit. Panax Chironium Theophrasti 9. hist. 10. quibusdam censetur.

Genera duo Dioscoridi: alterum folijs Verbasci, quod nostrum vulgatum est, ac à Plinio lib. 19. cap. 5. & lib. 20. c. 5. Inula dicitur: Alterum Aegyptiacum, quod Helianthe est flore albo, de quo inter Cisti genera.

I. Helenium vulgare.
Enula campana, Brunf. Cam.
Elenion, Trag.
Enula, Tur. Lon. Cæs.
Helenium, Brunf. Matth. Dod. ut: Cord. in Diosc. Lac. Gesn. hort. Ad. Lob. Cast. Cam. Tab. Ger. Eyst.
Helenium 1. Dioscoridis, Ang.
Inula, vulgo Enula campana, quod, quę in campis provenit, hortensi præferatur, Gesn. hort.
Panax Chironium Theophrasti, Ang. Cord.
II. Helenio similis peregrina.
Faalim, Theveti: hujus iconem ex Theveti Cosmag. Lugd. habet: quid est?
III. Helenium Indicum maximum.
Planta maxima, Cortuso in epist. ad Matt. edit. Ital. præfixa, Cast. cui & Bellis Pliniana.
Solis flos Peruvianus, Lob.
Chrysanthemum Peruvianum, Dod. Lugd.
Helianthemum Peruvianum, Cam. ep.
Herba Solis, Monardi.
Sol Indianus, Lon.
Helenium Indicum, Cæs.
Corona Solis, Tab.
Flos Solis gigantea, corona regia, crater Jovis, amoris tuba, rosa Hiericontis, Frag.

Flos

Flos Solis major, Ger. Eyst.
Flos à Sole dictus: Joseph. Acostæ l. 4. c. 27.
an Planta prægrandis flore Calendulæ forma, ex cujus semine panem & pultes in Virginia conficiunt: in desc. Virginiæ.

Variat magnitudine foliorum & florum, caulis altitudine: adolescit enim in Hispania ad 24. pedes. Flos (cujus folia in aliquibus longiora) aliquando tantæ magnitudinis, ut 2362. semina inventa fuerint: quem aliqui album viderunt.

IV. Helenium Indicum ramosum.
Chrysanthemum Peruvianum alterum, Dod.
Helianthemum Peruvianum proliferum, Cam.
Flos Solis ramosus, Cam. (ep.
Corona Solis 2. Tab.
Flos Solis minor, Ger.
Flos Solis prolifer, Eyst.

In Italia viginti quatuor flores in una planta, plures in Hispania, sæpi' conspiciuntur: in Germania etiam decem & plures observavimus.

V. Helenium Indicum medium laciniato folio.
Solis flos minor, Lob. Lugd. Cam.

VI. Helenium Indicum minus.
Corona Solis minor fœmina, Tab.
Flos Solis minor fœmina, Ger.

Ambo enim marem & fœminam exhibent.

VII. Helianthemum Indicum tuberosum.
Flos Solis Farnesianus, sive Aster Peruvianus tuberosus, Col.
Chrysanthemum latifolium Brasilianum, in Prodromo.
Chrysanthemum è Canada quibusdam.
Canada & Artischoki sub terra, alijs:
Gigantea, Burgundis.

SECTIO QUINTA.

PERFOLIATA; BUPLEURUM; CENTAURIUM MINUS; GRATIOLA; HYPERICUM; CORIS; SYMPHYTUM PETRÆUM; POLYGONUM; ANTHYLLIS; SEDUM; COTYLEDON; ALOE.

PERFOLIALA.

Perfoliata dicta, quod singula folia caulis penetret: quam alij Cacaliam Dioscoridis lib. 4. cap. 123. suspicantur: alij Cotyledonem ejusdem lib. 4. cap. 92. pronunciarent, ni radix obstaret. Alij Seseli Aethiopicum ejusdem lib. 4. cap. 61. censent.

I. Perfoliata vulgatissima, sive arvensis.
Perfoliata, Brunf. Matth. Fuch. Eric. Cord. Dod. ut: Ang. Gesn. hort. Lon. Cord. hist. Lugdun. Tab. Eyst.
Perfoliata vera, Thal. vulgaris, Ger.
Perfoliata major, Trag.
Cacalia, Lac.
Perfoliatum vulgatius flore luteo folio umbilicato, Ad. Lob.
Seseli Æthiopicum Dioscoridis, Cæs.

II. Perfoliata flore multiplici.
Perfoliata crispa ceu muscosa, Cam.

III. Perfoliata montana latifolia.
Perfoliata montana, Gesn. Lugd. Cam.

IV. Perfoliata montana flosculis parvis.

V. Perfoliata alpina latifolia minor: hæc 1. in Prodromo.

VI. Perfoliata alpina angustifolia major, sive folio anguloso: hæc 2. in Prodromo.

VII. Perfoliata alpina angustifolia media: quæ 3. in Prodromo.
an Perfoliata largifolia Dalechampij, Lugd.

VIII. Perfoliata alpina angustifolia minor: quæ 4 in Prodromo.

IX. Perfoliata alpina gramineo folio, sive Bupleuron angustifolium alpinum.
Sedum petræum Bupleuri folio, vel Bupleuron petræum gramineo folio, Ponæ.

X. Perfoliata minor angustif. bupleuri folio.
Odontitis lutea, Lugd.
Perfoliatum angustifolium montanum, Col.

XI. Perfoliata alpina angustifolia minima: vel Bupleuron angustifolium Pyrenaicum: 5. loco in Prodr. describitur.
an Seseli Æthiopicum parvum folijs gramineis, Cæs.

XII. Perfoliata minor ramis inflexis: quæ 6. in Prodromo.

BUPLEURON.

Βοὺπ ἄγρον Hippocrati & Nicandro in Theriacis. Plinius lib. & cap.22. Bupleuri meminit, ubi aliqui Ammi vulgatius intelligendum censent : licet Bupleuron Plinij, rectius Valerianæ campestri, quæ etiam Lactuca agnina dicitur, tribui videatur. Quare alijs hoc nostrum Bupleuron, βούπρηστις dicitur, cujus Theophrastus 7. hist. 8. inter olera mentionem facit : Et Buprestis Plinio lib. & cap.22. Sunt qui ad Panaces Chironium Dioscoridis, alij ad Elaphoboscum referunt.

I. Bupleuron folio rigido.
Beupleurum, Ang. majus, Gesn. hort.
Elaphoboscum & Gratia Dei Gallis, Eid.
Bupleurum alterum latifolium, Ad. Lob. Dod. Lugd.
Bupleurum latifolium, Tab. Monspeliensium, Ger.
Panaces Chironium quorundam, Lugd.

II. Bupleuron folio subrotundo, sive vulgatissimum.
Herba vulneraria, Trag.
Isophyllon, Cord. hist.
Beupleurum, Dod. gal. Gesn. hort. Ad. Lugd.
Auricula leporis Monspeliensium, Gesn. histor. anim.
Panax Chironium Dioscoridis, Lon.
Bupleurum angustifolium, Dod. Tab.
Bupleurum angustifol. Monspeliensium, Ger.
Bupleurum angustifolium herbariorum, Lob.
Sanamunda quibusdam.

Folia inferiora subrotunda, quæ in caule longa & angusta sunt.

III. Bupleuron angustissimo folio.
Bupleuron minimum, Col.

CENTAURIUM MINUS.

Centaurium duplex est: majus de quo supra capite de Lapatho: minus aliud, quod κενταύρειον τὸ μικρὸν ἢ λιμναῖον, quoniam loca rigua amet Dioscoridi lib.3. cap.9. At Theophrasto 9. hist.4. πάναξ λεπτόφυλλον Panax tenuifolium dicitur. Plinio lib.25. cap.6. Centaurium alterum cognomine lepton, quod aliqui Libadion vocant, quoniam secundum fontes nascatur : Fel terræ propter amaritudinem summam dictum. Gallis Exacon (ἀπὸ τοῦ ἀκεῖσθαι à medendo) quoniam omnia mala medicamenta potum è corpore exigat per alvum : Tertia est Centauris cognomine triorchis, &c. hæc Plinius.

I. Centaurium minus.
Centaurea, Brunf. Cæs. minor, Brunf.
Centaureum minus, Trag. Matth. Fuch. Ang. Dod. ut : Tur. Cord. in Diosc. Gesn. Lac. Lon. Cam. Thal. Lugd. Cast. Tab.
Centaureum minus flore rubro, Eyst. quod & flore albo pingit.
Centaureum parvum, Ad. Lob. Ger.

Flos communiter è puniceo colore in purpura rubet : aliquando albus est : rarius ferruginei coloris. Variat etiam ratione soli, Theophrasto 4. hist. 5. monente; in humidis enim, altius excrescit : in aridis, vix duas aut tres uncias æquat.

II. Centaurium minus spicatum album: in Phytop. Matth. & Prodromo descriptum.

III. Centaurium luteum perfoliatum.
Perfoliata Achillæa, Gesn. hort.
Centaureum luteum, Adv. Clus. hispan. prius, Lugd. Eyst.
Centaurium floribus luteis sive citreis pallidis Mesuæi, Lob.
Centaurium luteum perfoliatum, Cam. ep.
Achilleos, Cæs.
Centaurium parvum flavo flore, Clus. histor. luteum, Ger.
Centaurium minus luteo fl. perfoliatum, Tab.

Hoc videtur Achilleon vera Plinij l.25. c.5. quam scribit esse scapo cæruleo pedali, sine ramis, ex omni parte singulis folijs rotundis eleganter vestitam : vulneribusque mederi. Et Mesuæo, lib.2. purg.10. Centaurium floribus citreis pallidis.

Duplex est: alterum folijs angustioribus & non perfoliatis: alterum latioribus & caulem ambientibus: caule ramoso & non ramoso, & hoc est
Centaurium luteum alterum, Lugd.

IV. Centaurium luteum pusillum.
Centaurium luteum novum, Col.

GRATIOLA.

Gratiolæ sive Gratiæ Dei nomen, recentior ætas tribuit, propter singulares vires, tam per superiora, quam per inferiora humores expurgandi, & recentia vulnera consolidandi: Hæc veteribus indicta videtur, quámvis

quámvis aliqui Papaver ſpumeum Dioſcoridis l.4. c.67. alij Eupatorium Meſues eſſe velint. Centaurida alij faciunt, nec malè cum Centaurij minoris ſpecies eſſe videatur: & inter ſpurias Centaurij minoris appellationes, Helleborines & Multiradicis appellationes exſtant, quæ Gratiolæ competere videntur, cum Hellebori modo purget, & radicibus complurimis firmetur. Sunt qui Perſicariam minorem apud Sylvaticum credant.

Gratiola centauroides.
Gratiola, Matth. Dod. ut: Geſn. hort. Ad. Lob. Lugd. Caſt. Cam. Tab. Ger.
Gratia Dei, Lac. altera, Cæſ.
Gratia Dei, cujus ſemen Gelbenech, papaver ſpumeum fortè, Ang.
Limneſium ſive Centauroides, Cord. hiſt.
Eupatorium Meſue, Cord. ſchol.
Gratiola ſive Centaurium aquaticum, fortè Polemonium paluſtre amarum Hippocrati veterinario, Geſ. col.
Gratiola vulgo dicta, quæ quibuſdam verius Hyſſopum vulgare cenſetur, Col.
Gratiola flore albo & Gratia Dei, Eyſt.
Flos communiter purpuraſcens, aliquando albus, rarius luteus: folia minus magiſve crenata.

HYPERICUM.

Ὑπερικὸν, οἱ δὲ Ἀνδρόσαιμον, οἱ δὲ κόριον, οἱ δὲ χαμαίπιτυς, quoniam ſemen odore pineam reſinam imitetur, Dioſcoridi l.3. c 171. Et Plinio l.26. c.8. Hypericon quod alij Chamapityn, alij Corion appellant. Perforata vulgo, quod folia Soli objecta innumeris foraminibus ſcatere videatur: hinc & poroſa quibuſdam.

Genera: Dioſcorides, præter vulgatum Hypericum & alterum ſequenti capite exhibet, quod Ἄσκυρον, οἱ ἀσκυροειδὲς, οἱ ἀνδρόσαιμον dicatur. hyperici genus eſſe magnitudine diſtans, cum majus & fruticoſius ſit: & Androſæmon dici, quod fructus, qui reſinoſi odoris eſt, attritu digiti veluti cruententur. Et ſequenti capite Ἀνδρόσαιμον, οἱ Διονυσιάδα, οἱ δὲ Ἄσκυρον, ab Hyperico & Aſcyro differt, &c. Plinio l.c. & l.26. c.15. duplex eſt Hypericum: aliud oleraceo frutice tenui, cubitali, rubente, &c. Aliud quod Corin appellant folio Tamaricis &c. Eid. l.27. c.5. Aſcyrum ſive Aſcyroides Hyperici genus eſt, cujus comæ tritæ velut cruentant: qua de cauſa quidam hanc Androſæmon vocavere, Idem c.4.

I. Hypericum vulgare.
Hypericum, Brunf. Matth. Fuch. Ang. Tur. Lac. Lon. Dod. Ad. Lob. Cæſ. Lugd. Caſt. Cam. Tab. Ger. Eyſt.
Herba perforata, & Hypericum vulgare, Trag.
Aſcyron, Dod. gal Cord. in Dioſc.
Androſæmon minus, Geſ. col.

Apud Dioſcoridem inter Rutas ſylveſtres (cum ipſius ſpecies credatur) hujus deſcriptio etiam legitur.

Folijs modo latioribus, modo anguſtis variat, quod Tragus duabus figuris expreſsit: caules quoq; ejus, quod in humentibus provenit, quadrati ſunt, alibi verò rotundi. Hujus etiam minor ſpecies caule quadrangulo, folijs non perforatis.

II. Hypericum numulariæ folio: quod in Prodromo deſcribitur.

III. Hypericum folio breviore.
Hypericum Syriacum & Alexandrinum, Lob.
Hypericum Syriacum, Lugd. Ger.
Hypericum Alexandrinum, Tab.

IV. Hypericum minus erectum.
Hypericum pulchrum vel quartum, Trag.
Androſæmum, Lon.
an Hyperici minor ſpecies, Thal.

Hoc cum utriculis circa caulem reperitur.

V. Hypericum minus ſupinum, vel ſupinum glabrum.
Hypericum exiguum & primum, Trag.
Hypericum minus, Geſ. col. Dod.
Hypericum minimum ſupinum Septentionale, Lob.
Hypericum ſupinum 3. minimum, Cluſ. hiſt.
Aſcyro adpinxit, Cam. ep.

Hoc interdum exiguum eſt, aliquando magno ceſpite ſerpit: hoc Lobelius in obſer. illud in iconibus expreſsit.

VI. Hypericum ſupinum tomentoſum majus, vel Hiſpanicum.
Hypericum ſupinum, Cluſ. hiſp. tomentoſum Hiſpanicum, Eid. hiſt.
Hypericum minimum ſupinum Septentrionalium, Lob. obſ. ico.
Hypericum humi ſtratum, Lugd.
Ruta ſylveſtris Dioſcoridis, Johanni Placæ, quæ à Ruellio inter notha rejecta.

VII. Hypericum ſupinum tomentoſum minus, vel Monſpeliacum.
Hypericum ſupinum, Dod.

Hyperi-

Hypericum alterum tomentosum, Ad.
Hypericum tomentosum, Lob. Lugd. Tab. Ger.
Hypericum tomentosum secundum, Clus. hist.
Androsæmum album Dalechampij, Lugd.

Lobelius cum priore idem dicit: at Clusius negat idem esse.

Hypericum Ascyron dictum.

I. Ascyrum supinum villosum palustre.
Ascyrum supinum ἐλώδης, Clus. histor. ap. alt. auctario.

II. Ascyrum, sive Hypericum bifolium glabrum non perforatum.
Hypericum in dumetis nascens primum, Trag.
Ascyrum, Matth. ep.
Androsæmon, Matth. fol. Fuch. Tur. Lac. Cord. in Diosc. Cast. Gesn. col. (& Ascyroides) Cast.
Hypericum aliud, Dod. gal.
Androsæmon Campoclarense, Col.

III. Ascyrum magno flore: in Prod. describitur.

IV. Androsæmon hirsutum.
Hypericum in dumetis nascens 2. Trag.
Androsæmon, Matth. ep.
Ascyrum, Matth. Fuch. Ang. Tur. Lac. Gesn. col. Dod. Ad. Lob. Lugd. Cast. Thal. Cam. Cæs.
Hypericum, Dod. gal.
Androsæmon alterum hirsutum, Col.

V. Androsæmon alterum folijs Hyperici, quod aliquibus Hypericoides.
Androsæmum magnum, Ad.
Androsæmon, Lob.
Ruta sylv. Hypericoides, Dod.

VI. Androsæm. perfoliatum & perforatum.
Androsæmon alterum Apulum, Col.

VII. Androsæmon maximum frutescens.
Androsæmum, Dod. ut: Gesn. hort. Lugd. Cæs. majus, Cam.
Androsæmum aliud, Lugd.
Clymenum, Ang. Gesn. hort. Cast. ico.
Clymenum Italorum, Ad. Lob. Ger.
Siciliana. Gesn. hort. Col. Eyst.
Herba Siciliana, Tab.
Androsæmon Diosc. Galeni & Plin. & Centeria Theophrasti, Cæsalpino.
Clymenon Plinij l. 25. c. 7. Anguillaræ, quod potius Periclymenum Dioscoridis est.

VIII. Androsæmum fœtidum, capitulis longissimis filamentis donatis.
Tragium Creticum, Bellon.
Tragium, Belli ep. 3. ad Clus. legitimum, Ponæ.
Androsæmum minus, Cam.
Ascyrum legitimum, vulgo ἀγὺδλυρο, Belli ep. 1. ad Clusium.
Androsæmum fœtidum seu tragodes, Eyst.

C O R I S.

Κόρις quod aliqui Hypericum vocant, Dioscoridi l. 3. c. 174. frutex est folio Ericæ: Et Plinio l. 26. c. 8. est aliud Hypericum, quod alij Corin appellant, folio tamaricis.

I. Coris lutea.
Coris, Matth. Gesn. hort. Lac. Lob. Lon. Cæs. Lugd. Cast. Cam. Tab.
Coris Matthioli, Ad.
Coris legitima Ericæ similis, Belli ep. 1. ad Clus.
Coris legitima Dioscoridis, Ponæ.

II. Coris cærulea maritima.
Coris Monspeliaca, Ad. Lob. Cam. Tab.
Coris quorundam, Clus. hisp. & hist.

Flore est cæruleo, rarissimè rubro.

SYMPHYTUM PETRÆUM.

Σύμφυτον πετραῖον in petris nascitur, ramulis Origano similibus, foliis Thymi, &c. Dioscoridi lib. 4. c. 9. Alum nos vocamus, Græci Symphytum petræum: nascitur in petris, ideo petræum cognominatum, &c. Plinius lib. 27. cap. 6.

Symphytum petræum folijs Thymi.
Symphytum petræum, Mat. Lac. Lon. Lug. Tab.
Symphytum petræum Matthiolo creditur, Ad.
Symphytum petræum Matthioli, ad Coridem Gallicam plurimum accedere videtur, Cl. hist.

Hoc ex agro Goritensi, ubi & Matthiolus notavit, à Doct. Agerio accepimus: quod à Coride Monspeliaca diversum est.

P O L Y G O N U M.

Πολύγονον Dioscoridi l. 4. c. 4. à copiosis geniculis, quibus caules cinguntur, dictum. Plinio l. 27. c. 12. Polygonon Græci vocant, quam nos Sanguinariam.

Genera

Genera duo Dioscoridi, mas & fœmina, de qua inter Equiseti species: mas, à seminibus sub singulis folijs turgescentibus, flos eï candidus, aut puniceus. Plinius l.c. qui plura genera Polygoni faciunt, hanc marem intelligi volunt, appellariq́ à multitudine seminis, aut densitate fruticis Calligonon. Alij Polygonaton, à frequentia geniculorum, &c. ubi quatuor genera recensentur: primum est Polygonum vulgare: alterum Herniaria: tertium Polygonum fœmina Dioscoridis: quartum quibusdam Casia lignea Monspeliensium videtur: sed rectius tribuitur ei planta, quam Polygoni nomine Clusius proposuit.

Polygonum majus.

I. Polygonum latifolium.
Herba proserpinaca (à serpendo) Apulejo.
Centumnodia, Brunf.
Polygonon, sive Polygonaton & Corrigiola, Eric. Cord.
Polygonum masculum Trag. Lac.
Polygonum mas, Matt. Fuch. Dod. ut: Ang Cor. in Diosc. & Sanguinalis mascula à cohibendo sanguine) Gesf.hor. Cæs. Thal. Lugd. Cast.
Polygonum primum, Tur. vulgare, Cam.
Polygonum mas vulgare (Sanguinaria, Centumnodia) Ad. Lob. Ger.
Polygonum majus, Lon. Tab.
Aliud flore est candido, aliud ex purpura candicante, vel rubente.

II. Polygonum oblongo augusto folio.
Polygonum tertium, Tab.

III. Polygonum brevi angustoque folio.
Polygonum secundum, Tab.
Polygonum mas minus, Ger.
an Polygonum masculum fruticosum, Thal.

IV. Polygonum saxatile: quod primum in Prodromo.

V. Polygonum maritimum latifolium.
Polygonum marinum maximum, Ad. Lob. ico.
Polygonum marinum, Lob. ob. Cam. ep. & hor.
Polygonum marinum prius Dalechampij, Lug.
Polygonum tertium in maritimis, Cæs.
Flosculis est purpurascentibus, est & albis.

VI. Polygonum maritimum angustifolium.
Polygonum marinum alterum Dalech. Lugd.

Polygonum minus.

I. Polygonum cocciferum: & Cam. ep.
Radicibus coccum adnascitur elegantissimo colore commendatum.

II. Polygonum angustissimo & acuto vel gramineo folio minus repens.
Polygonum, Germanis Knawel/ Trag.
Polygonon 3. Dod. gal. exiguum, Eid. fol.
Saxifraga Anglica, Ad. Lob. ico. Lugd.
Polygonum minus seu fœmina, Lon.
Polycarpon à seminis copia, Lugd.
Polygonum minus polycarpon, Tab.
Polygonum selinoides sive Knavvel, Ger.
Varietas magna in hac planta observatur.

III. Polygonum gramineo folio majus erectum.
Polygonum minus alterum, Tab.
Anthyllis Valentina Clusij, Ger. ico.

IV. Polygono angustissimo folio affinis.
Hęmorrhoidalis, quę ad Caryophylleorum syl. classem referri debet, Clus. hist. ap. alt. ad l. 6.
Hæmorrhoidalis Aldroandi nomine, quę à sanguine sistendo nomen habeat, ex Italia, circa Ravennam natam (etiam ex Valesia) accepimus.

V. Polygonum minus candicans.
Polygonum montanum minimum niveum & sericeum, Ad. Lugd.
Polygonum montan. niveum minimum, Lob.
Paronychia Hispanica, Clus hisp. & hist.
Polygoni Hispanici genus, Lugd.
Polygonum montanum, Tab. Ger.
an Herba Turca montana, Cæs.
Variat ratione ætatis, nam adulta paleaceas membranulas niveas habet, quemadmodum Adv. & Lugdun. pingunt: planta novella non item, sicut Clus. & Lob. proposuêre: Sic in Belgio nata multum de candore suo remittit.

VI. Polygonum montanum vermiculatæ folijs.
Vermiculata montana nova, Col.

VII. Polygonum Creticum Thymi folio: quod 2. in Prodromo.

VIII. Polygonum littoreum minus flosculis spadiceo albicantibus: quod 3. in Prodrom.

IX. Polygonum minus tenuifolium: quod 4. in Prodromo.

X. Polygonum maritimum minus foliolis Serpilli.
Polygonum alterum pusillo vermiculato Serpilli folio, Ad. Lob. ico.
Polygonum alterum Serpilli folio, Lugd.

XI. Polygon. minus, seu Millegrana major.
Empetrum, Trag. Lon.
Polygonum minus, Matth. Cast.

Epipactis Ang.
Millegrana, Cord.hist.
Herba cancri minor, Cord.sch.
Herniaria, Gesn. hor. col.Dod.Lugd. (cui & Lithontribon ab effectu) Thal.Cam.Tab.Ger.
Herniaria multigrana serpillifolia, Ad.
Herba Turca, Lob.Cæs.
Polygoni genus Herniaria appellata, Clus.hist.

Hoc duplex est: aliud glabrum, aliud hirsutum. Est etiam Herniaria fruticosa viticulis lignosis, foliolis oblongiusculis, brevis, densissima.

XII. Polygonum minus lentifolium: quod 4. in Prodromo.

XIII. Polygonum minimum, sive Millegrana minima.
Millegrana minima, Lob.ico.
Herniaria altera, Thal.

XIV. Herba ad rupturas utilis Monardis; & ex eo Lugdunensis historiæ, quid est?

ANTHYLLIS.

Ἀνθυλλὶς Dioscoridi lib. 3. cap. 153. duplex est: altera folijs lenti similibus, mollibus: altera folijs Ajugæ, de qua inter Chamæpitydes actum. Plinius lib. 26. cap. 8. illam Anthyllion vocat.

I. Anthyllis maritima Chamæsycæ similis,
Anthyllis marina Narbonensium altera, Chamæsyces facie, Ad.Lob.ico.Lugd.

Huic similis aut eadem est.
Anthyllis Valentina, Clus. hisp. & hist.Lob. Lugd.
Peplion sive Peplis, Dod.
Chamæsyce Dalechampij, Lugd.

II. Anthyllis maritima lentifolia.
Anthyllis prior lentifolia maritima Peplios effigie, Ad Lob.ico.
Anthyllis prima, Cast.
Anthyllis Portlandiæ lentifolia Penæ, Lugd.

III. Anthyllis maritima Alsinefolia.
Paronychia altera, Matth.Lugd.
Paronychia, Ang.Tab.
Gramen secundum Plinij, Ang.
Anthyllis marina incana alsinefolia Narbonensium, Ad.Lob.ico.Lugd.
Centumgrana, Cæs.
παρωνυχίαν Dioscoridis l. 4. c. 54. & Gramen secundum Plinij l. 24. c. 19. Anguillara credidit.

Variat folijs modò subrotundis, modò oblongis.

IV. Anthyllis Chamæpityides frutescens.
Anthyllis altera Chamæpity similis, Cord.in Diosc.
an Chamæpitys vermiculata, Ad.Lob.ico.
an Chamæpitys prima Dioscoridis Penæ, Lug.
an Anthylloides minor, Thal.

SEDUM.

Ἀείζωον Dioscoridi lib. 4. cap. 89. διὰ τὸ ἀειθαλὲς τῶν φύλλων, quia folia perpetuò vireant: quare Ἀείζωον nomen apud Theophrastum 1. hist. 16. Sempervivam Gaza vertit: cui hoc à natura ut semper humidum, viridéq; durare valeat, eidem Theophrasto 7. hist. 14.

Genera Dioscoridi tria sunt: magnum, parvum, & tertium, quod aliqui Ἀνδράχνην ἀγρίαν, ἢ τηλέφιον, Romani ἰλλέκεβραν Illecebram vocant: quorum priora duo refrigerant, tertio vis est excalfactoria. Plinio l. 25. c. 13. Aizoi duo genera: majus, quod aliqui Buphthalmum vocant, alij Zoophthalmon, alij Stergethron, quod amatorijs conveniat: alij Hypogeson, quoniam in subgrundijs ferè nascitur. Italis, Sedum magnum, aut oculus, aut digitellus. Alterum minusculum, quod Erithales vocant, alij Trithales, quia ter floreat, alij Chrysothales aliqui Isoëtes: Sed alij Itali Sedum, alij Aizoum utrumque, quoniam semper vireat: aliqui Sempervivum, &c. Huic similis quam Græci Andrachnen agriam vocant: Itali Illecebram: hactenus Plinius secutus Diosc. Sedum, inquit Festus, alij Sadum appellant, herbam quam Opilius Aurelius Sesuvium vocari ait, eamq; in tegulis seri: hoc fortè factum, quod nonnullis locis plebis animos invaserit opinio, non feriri fulmine domum, in cujus tegulis Sedum vireat.

Sedum majus.

I. Sedum majus arborescens flosculis candidis.
Aizoon magnum Dioscoridis, si caulis altitudo & foliorum longitudo spectetur.
Sempervivum arborescens, Matth.Cast.
Sedum majus verum, Gesn.hort.
Sempervivum majus, Ang.
Sempervivũ sive Sedũ arborescens majus, Dod.
Sedum arborescens Græcum, Illyricum & Anglicum, sive maritimum, Ad.
Sedũ arborescens majus Græcũ, Lob.ico.Eyst.
Sempervivi majoris alterum genus, Cæs.
Sedum majus, Clus.hisp.legitimum, Eid.hist.
Aizoon arborescens, Lugd.Cam.

II. Sem-

II. Sempervivum arborescens alterum, Matth.Cast.Lugd. An diversum à priore?

III. Sedum majus vulgare.
Aizoon magnum Dioscoridis, quoad postrema Dioscoridis verba.
Sempervivum majus,Brunf.Matth.Ger.
Umbilici Veneris species altera,Ang.
Sedum majus, Fuch.Cord.in Diosc. (& Vitalis major) Lac. Tab.magnum,Tur.
Sedum seu Sempervivum vulgare majus,Gesn.h.
Sempervivum primum, Lon. majus primum, Cæsalp.
Sempervivum majus,Dod.gal.Lob.Cast.
Sempervivum majus alterum sive Jovis barba, Dodon.
Sempervivum, sive Sedum majus crenatum Myrthifólium,Adv.
Aizoon majus,Lugd.Cam.
Cotyledon altera prima,sive Sedum majus vulgare, Clus.hist.
Sedum vulgare, Eyst.

IV. Sedum majus montanum dentatis folijs.
Cotyledon altera montana, Clus.pan.
Cotyledon altera secunda,Eid.hist.
Aizoon sive Sempervivum majus,Thal.

V. Sedum majus montanum dentatis folijs alterum.
Cotyledon altera montana minor,Clus.pan.
Cotyledonis alterius altera species,Eid.hist.

VI. Sedum majus montanum folijs non dentatis,floribus rubentibus.
Cotyledon altera Taurica,Clus.pan.
Cotyledon altera tertia, Eid.hist.
Sedum minus flore rubente,Eyst.

VII. Sedum Nicotianæ flore.
Sedum Malagascaricum, Clus.exot.quid?

Sedum minus.

I. Sedum minus teretifolium album.
Sempervivum minus album,Brunf.
Sempervivum fœmina,Eid.
Sedum minus primum, Trag. Clus.hist. alterum,Gesn.hort.
Sempervivum minus,Matth.Ang.Cast.Cæs.
Sedum minus, Lac. offic. Ger. minus fœmina, Fuch.
Sedum fœmina,Tur.
Crassula minor, Dod.gal.
Sempervivum quartum,Lon.
Tragus herba,Cord.in Diosc.
Vermicularis & Illecebra major,Ad.Lob.Lug.
Vermicularis flore albo,Cam.
Aizoon minus fœmina,Lugd.
Aizoi minoris species, Thal.
Sedum minus hæmatodes secundum,Tab.

II. Sedum minus teretifolium alterum.
Sempervivum tertium, Lon.
Aizoon minus Matthioli, Lugd.
Sedum medium teretifolium,Ad.Lob.ico.
Sempervivum parvum,Lob.
Sedum minus alterum, Clus.hist.

III. Sedum minus teretifolium luteum.
Sedi minoris 2.species,Trag.
Sempervivum minus æstivum,Lob.Lugd.
Aizoon medium,Thal.

IV. Sedum minus folio circinato.
Aizoon dasyphyllum,id est densifolium,Lugd.
Sedum minimum frigidum,Clus.hisp.
Sedum minus septimum,Clus.hist.

V. Sedum minus luteum folio acuto.
Sedum minus, Turn. mas, Fuch. hæmatodes, Tab.Ger.
Sempervivum minus, Dod. gal.primũ,Eid.fol.
Aizoon hæmatoides, Lob.ico.
Aizoon minus, Lugd.
Sedum minus quintum,Clus.hist.

VI. Sedum minus luteum ramulis reflexis.
Aizoon Scorpioides,Lob.ico.
Aizoon minus flore luteo inflexo,Cam.
Sedum minus quartum,vel Sedum minus Dioscoridis primum,Clus.hist.

VII. Sedum arvense flore rubente: quod 9. in Prodromo.

VIII. Sempervivum minus vermiculatum acre.
Aizoon tertium, Dioscoridis.
Portulaca tertia,Brunf.
Sedum minus tertium & Vermicularis,Trag
Sempervivum minimum sive 3.Matth.Cast.
Gramen 3.Plinij & Sempervivum 3.Ang.
Illecebra sive Sempervivum 3.Dod.ut:
Sedi tertium genus,Fuch.Lac.Tur.
Aizoon minus, quod malè pro Vermiculari accipitur,Cord.in Diosc.
Aizoon acre,Cord.hist.
Sedum tertium Dioscoridis,Gesn.hort.
Sempervivum tertium,desc.at 2.ico.Lon.
Sedum minimum, Illecebra, Sedi tertium genus non sempervirens, Adv.
Sempervivum minimum sive Illecebra,Lob.
Sempervivum tertium minimum alterum,Cæs.

Aizoon minus fervidi gustus, Thal.
Aizoon minimum repens, tertium Diosc. Lug.
Sedum minimum, Tab.
Vermicularis sive Illecebra, Ger.
Sedum minus octavum causticum, Clus. hist.
Sedum minus seu minimum causticum, Eyst.
Aizoi facie planta quæ Dactylon 2. vel 3. Col.

IX. Sempervivum minus vermiculatum insipidum.
Aizoon minimum, Cord. hist.
Sempervivum tertium minimum, Cæs.
Aizoon minus & Vermicularis insipida, Thal.
Sedum minus, seu Vermicularis insipida, Eyst.

A priore non solùm gustu differt, sed etiam foliolis magis teretibus & tenuibus: floribus est utraque luteis, rarius albis.

X. Sedum minus fruticosum.
Sedum minimum arborescens vermiculatum, Lob. Lugd.
an Polygonum masculum fruticosum, Thal.

XI. Sedum minus fruticosum alterum.
Vermiculatæ fruticis varietas major, Lob.
Vermiculatus frutex major, Lugd.
Casiæ ligneæ similis frutex tertius, Cæs.

An sit Chamæpitys altera Diosc. dubitant, Lob. & Lugd. hist. Selaginem Plinij Cæsalp. suspicatur, & quibusdam Sempervivum maritimum, aut Vermiculariam arborescentem dici.

XII. Sedum Portlandicum, Ad. Lob. ico. quid?

Sedum saxatile & alpinum.

I. Sedum alpinum Saxifragæ albæ flore, vel grandiflorum.
Sedum minimum tertium, Lob. Lugd.
Sedum serratum, Dod. quoad ico.
an Sedum alpinum quartum, Col. part. 2.

II. Sedum alpinum album foliolis compactis.
Sedi aut Phylli genus flosculis albis, Gesn. fra.
Sedum alpinum tertium, Clus. pan.
Sedum minus nonum, sive alpinum tertium, Eid. hist.

III. Sedum alpinum hirsutum lacteo flore.
Sedum alpinum quartum, Clus. pan.
Sedum minus decimum, sive alpinum quartũ, Eid. hist.
Jasme montana, Lugd.

IV. Sedum alpinum gramineo folio lacteo fl.
Sedum alpinum quintum, Clus. pan
Sedum minus undecimum, alpinum 5. Eid. hist.

V. Sedum alpinum flore pallido.
Sedum alpinum primum, Clus. pan.
Sedum minus sextum, sive alpinum primum, Eid. hist.

VI. Sedum alpinum angustissimo folio, flore carneo.
Sedum alpinum secundum, Col. part. 2.

VII. Sedum alpinum exiguis folijs.
Sedum alpinum primum, Col. part. 2.

VIII Sedum saxatile hirsutum purpureum: quod 5. in Prodromo.

IX. Sedum saxatile atrorubentibus floribus: quod 6. in Prodromo.

X. Sedum saxatile variegato flore: quod 7. in Prodromo.

XI. Sedum alpinum hirsutum luteum.
Sedum saxatile folijs margine piloso, Gesn. hor.
Phyllon thelygonon, Dalech. in Diosc.
Phyllon arrhenogonon Dalechampij, Lugd.
Sedum petræum montanum, Ad. Lob. ico.
Sedum alpinum sextum, Clus. pan.
Sedum minus duodecimum, alpinum 6. Cl. hist.
Leucoion luteum aizoides montanum, Col. p. 2.

XII. Sedum alpinum folijs crenatis asperis: quod 8. in Prodromo.
an Sedum cujus folia marginibus asperis branchias piscium referunt, Gesn. hort.

XIII. Sedum alpinum floribus luteis maculosis.
Sedi minoris genus flosculis luteis vel croceis maculosis, Gesn. fra.

XIV. Sedum alpinum rubro magno flore.
Aizoon montanum, Lugd.

XV. Sedum montanum tomentosum.
Sempervivum rubrum montanum γναφαλῶδες, Colum.

XVI. Sedum alpinum ericoides purpurascens: quod 3. in Prodromo.

XVII. Sedum alpinum ericoides cæruleum: quod 4. in Prodromo.

Sedum folijs laciniatis.

I. Sedum alpinum trifido folio.
Sedum septimum, vel alpinum Ajugæ folio, Clus. pan.
Sedum minus decimum tertium, Eid. hist.

II. Sedum tridactylites alpinum majus albũ.
Alsine tridactylites alpina, in Phytop.
Saxifraga alba petræa, Ponæ.

III. Sedum tridactylites alpinum pallidè luteum.

IV. Sedum tridactylites alpinũ caule folioso: hæc tria in Prodromo sub Sedo 1. describuntur.

V. Sedum tridactylites alpinum minus: quod 2. in Prodromo.

Sedo

Sedo alpino tertio similis altera, Colum. part. 2.
VI. Sedum tridactylites tectorum.
Händelkraut / Trag.
Paronychia altera, Dod. rutaceo folio, Adv. Lob. Lugd Ger.
Umbilici species quibusdam, Cæs.
Dactyliobotanon alterum, Thal.
Alsine petræa rubra, & Paronychia tertia, Tabern.
Paronychia laciniata, Ger.

Sedum palustre.
I. Sedum palustre subhirsutum purpureum.
Sedi minoris quarta species, Trag.
Sedum palustre secundum, Clus. pan.
Sedum minus tertium, sive palustre, Eid. hist.
Aizoon palustre, Cam.
Sedum palustre flore incarnato, Eyst.
Hujus species est altera major & candidior: altera minor & rubicundior, seu mas & fœmina: flos purpurascens aut carnei coloris.

COTYLEDON SEU UMBILICUS VENERIS.

Κοτυληδὼν Dioscorides lib. 4. cap. 92. Sedo subjungit, quod ipsi & σκυτάλιον & κυμβάλιον dicitur: quod à figura folij Acetabulo simili nomen accepit: hinc Latinis, Acetabulum & Umbilicus Veneris. Plinio lib. 25. cap. 13. Cotyledon.

Genera duo sunt Dioscoridi: alterum folio acetabuli instar orbiculato & concavo, ita tamen ut cavum id aciem prope fugiat: alterum latioribus folijs, ijsq; pinguibus, ac ceu lingulas referentibus, densis & confertis circa radicem, & velut oculum in medio constituentibus, &c. Et Plinio, alterum folio est pingui & concavo, ut coxendices: aliud sordidis folijs, latioribus, densioribusq; circa radicem, velut oculum cingentibus, &c.

I. Cotyledon major.
Umbilicus Veneris, Matth. Lac. Tur. Lob. ico. Cæs. Cast. Lugd. Tab Ger major, Lon.
Umbilici Veneris species prima, Ang.
Cotyledon, Dod. ut: Ad. Lob.
Cotyledon sive Umbilicus Veneris, Clus. hisp. & hist.
II. Cotyledon media folijs subrotundis.
Umbilicus Veneris alter, Matth. Lac.
Cotyledon altera, Dod. ut: Clus. pan. Lugd.
Cotyledon altera quarta, Clus. hist.
Phyllum thelegonum Dalechampij, Lugd. sive Lichen primum Plinij & sempervivum montanum.
III. Cotyledon media folijs oblongis serratis.
O[?]oblerum Hippocratis, Ang.
Aizoum serratum, Cord. histor. Thal. cui & Crassula serrata.
Cotyledon minus sedi folio, Ad. Lob.
Umbilicus Veneris, Lob. ico. minor, Lon. Tab. Ger.
Phyllon primum, Cæs.
Palmaria, Tabern. talis antequam caulem producat.
Cotyledon minus, Eyst.
IV. Cotyledon media subhirsuta floribus punctatis.
Sedum folijs minoribus albicantibus serratis, Gesn. hort.
Cotyledon minus montanum alterum, Lob. ic.
Cotyledon altera Erscheriana, Clus. pan.
Cotyledon altera quinta, Clus. hist.
V. Cotyledon minor folijs subrotundis serratis: in Prodromo describitur.
VI. Cotyledon stellata.
Aizoon peregrinum, Cam.
Sempervivum tertium, Col.

A L O E.

Ἀλόην Græci, Latini & officinæ pariter, Aloën tum herbam ipsam, tum & ejus succum densatum appellant, dicitur & stirps Ἀμφίβιον quod non modò in terra, sed & extra eam vivat. Aloe autem dicta videtur, quia maritimis gaudet. A recentioribus Sempervivum & Sempervivum marinum, quod Sempervivi modo diu duret, appellatur: Sedum amarum Columellæ: & quia ejus succus amarus est, idcirco & Gentianam, quæ amarissima est, Aloën Gallicam Apulejus nominavit. De Aloe Dioscorides lib 3. cap. 25. quod folium habeat Scillæ similitudine, crassum, pingue, in rotunditate modice latum, retrorsum pandum: utrinque spinulis raris & brevibus, &c. & Plinius lib. 27. cap. 4.

I. Aloë vulgaris.
Aloë, Trag. Matth. Fuch. Ang. Dod. ut: Cord. Lac. Tur. Gesn. hort. Lon. Ranvvolff. (quæ in Rama Judeæ copiosa) Ad. Lob. Cæs. Cast. Garz. Clus. hist. Eyst.
Aloë communis, Cam.
Aloë Dioscoridis, Col.
Aloë in insula Socotra, part. 2. Ind. Or. c. 6.
Aloë sive Sempervivum, Arab. Sebar, Area, Catecomor, Linsc. part. 4. Ind. Or. c. 38. & fig. 19.
Azauar sive Sempervivum, quo campi pleni, part. 4. Ind Or.

II. Aloë folio in oblongum aculeum abeunte.
Aloë Americana, Dod. Clus. hisp. & hist. Cast Cam. Lugd. Tab. Eyst.
Aloë in Pisano vireto, Ad.
Aloë folio mucronato, Lob. Ger.
Aloë, Acostæ.
Aloë alterum genus, Cæs.
Allagucy Indis, Fil y agulla, id est filum & acus Hispanis, cujus spinæ venenatæ, Frag.
Aloë spinosa sive Americana, Cam.
America planta Aloës facie, Col.
Manguey Mexiocanum, alio nomine Metl, Linsc. part. 4. Ind. Or. fig. 19.
Manguey arbor, ex qua parantur aquæ, vina, oleum, acetum, mel, syrupi, fila, acus, & res aliæ infinitæ, in nova Hispania, quarum plerumque unam domibus suis, ad vitæ sustentationem consitam, colunt, &c. part. 9. Ind. Oc. lib. 4. cap. 23.

Ex folijs succus dulcis elicitur: & ijsdem contusis & maceratis linum extrahitur, ex quo Indi lintea candidissima texunt.

III. Aloë monstrosa Avinioni nata: de qua in Prodromo, & ad Clus. cur. post.

IV. Aloë palustris.
Stratiotes potamios, Dod. gal.
Planta folijs Aloës, quæ Stratiotes non est, Anguil.
Sedum aquatile, Dod. fol.
Stratiotes sive Militaris aizoides, Ad. Lob.
Stratiotes aquatica, Lugd.

SECTIO SEXTA.

RADIX RHODIA; TELEPHIUM; SCORPIOIDES; PORTULACA; CEPÆA; CRITHMUM; KALI; TRAgum; Tithymalus; Pityusa sive Esula; Apios sive Tithymalus tuberosus; Peplus sive Esula rotunda; Peplis; Chamæsyce; Lathyris; Hipophaës.

RADIX RHODIA.

Ῥοδία ῥίζα Dioscoridi libr. 4. caput. 45. sic dicta, quod contrita rosas redoleat: hinc quibusdam Rosea radix.

Rhodia radix, Trag. Matth. Ang. Dod. ut: Cord. hist. Gesn. hort Lac. Clus. pan. & histor. Lugd. Cast. Cam. Ger.
Rhodia sive rosea radix, Fuch. Adv. Lob.
Rosea radix, Lon. Tab.
Flos nũc pallescẽtis, nunc rubescentis coloris (est.

TELEPHIUM.

Τελέφιον Dioscoridi lib. 2. cap. 217. Portulacæ simile, alas binas in singulis foliorum geniculis habens, folijs cæruleis crassis, lentis atque carnosis refertum, flore luteo aut candido, &c. Et Plinio lib. 27. cap. 13. Telephion & caule & folijs Portulacæ simile. Sic dictum volunt, quod ulceribus malignis ac deploratis, quibus Telephus Mysiæ rex ab Achille vulneratus consenuit, (quæ eam ob rem etiam Telephia vocantur) auxilietur. Vulgo Fabaria, à foliorum cum faba similitudine: officinis Crassula major. Verum Cotyledonis alterius descriptio Fabariæ potius quàm Telephio convenire, Cæsalpino videtur: & sanè Telephium Dioscoridis non esse, cum ad folia alæ non sint, censemus.

I. Tele-

I. Telephium vulgare.
Scrophularia media, vel tertia, Brunf.
Fabaria, Matth. Guil. Lugd.
Telephium, Matt. Gef. hor. Lob. Tab. Caft. Cam.
Telephium album, Fuch.
Acetabulum alterum, Cord. in Diofcor. album, Fuch. ico.
Craffula major, Dod. gal. Cæf. Thal.
Anacampferos, Gef. hor.
Faba inverfa, Eid. Ad. Lob. ico.
Telephium alterum, five Craffula, Dod.
Telephium vulgare, five fecundum, Cluf. hift.
Craffula five Faba inverfa, Ger.
Coryledon alterum Diofcoridis, Col.

Alij folijs crenatis & fubrotundis, ut apud nos provenit, pingunt: alij oblongis & integris, ut Lob. Dod. & Clufius. Flore eft communiter albo, eft & luteo: reperitur etiam flore purpurafcente & folijs rarioribus, & eft
Telephium tertium purpurafcente flore, Cluf. hiftor.

Huc referendum id quod folo folio glauco cæruleóve à vulgaro differt, quod
Telephium glaucum verius, Lob. ob.

II. Telephium purpureum majus.
Scrophularia feu Portulaca major, Trag.
Telephium purpurafcens, Fuch. Lugd.
Acetabulum purpureum alterum, Eid. ico.
Telephium floribus purpureis, Lob. ico. Lugd. Cam. ep. Tab. Ger.
Telephium quintum purpureo flore, Cluf. hift.
Fabaria, Lon.
Craffula montana, Cæf.
Rapuntium umbellatum, Colum. part. 2.

Hoc folijs eft longioribus & profundius crenatis: napis aliquando paucioribus, aliquando pluribus, quod pofterius
Telephium quartum eft, Cluf. hift.

III. Telephium purpureum minus: in Prodromo defcriptum.

IV. Telephium latifolium peregrinum.
Telephium Hifpanicum, Cluf. hifp. Lug. Tab.
Telephium primum, Dod. I. five Hifpanicum, Cluf. hift.
Telephium feu Craffula major Hifpanica, Lob.
Craffula major Hifpanica, Ger.

Floribus eft albis, etiam rubris.

Huic fimile, modo idem non fit,
Telephium Auftriacum, Cluf. hifp. & hift.

V. Telephium repens folio deciduo.
Telephium minus repens fempervirens, Lob. Lugd. Cam.
Cepæa Pancij, Cluf. hift. & hift. Cam.
Telephium tertium, Dod. fextum, Cluf. hiftor. fortè Diofcoridis.
Telephium minus, Tab.
Telephium fempervirens, Ger.

VI. Telephium repens folio non deciduo.
Telephium Imperati in fua hift, Cam.
Telephium feptimum five legitimum Imperati Cluf. hift.

VII. Telephium Diofcoridis, feu Scorpioides, ob filiquarum fimilitudinem.
Scorpioides, Matt. Ang. Lac. Caft. Ad. Lob. Lon.
Scorpioides Matthioli, Dod. ut: Gef. hor. Lugd. Camer.
Lunaria buriffa aliquibus, Ang. Gef. hor.
Telephyllon Cratevæ, Ang.
Telephium veterum verum, Guil.
Telephium, herba amoris, Cæf.

SCORPIOIDES.

Σκορπιοειδὲς Diofcoridi l. 4. c. 195. quod femen habeat ad fimilitudinem caudæ Scorpionis, & quod Scorpionum ictibus præfentaneo fit auxilio: & Plinio l. 22. c. 15. cui Scorpius dicitur: quod Clymenum Diofcoridis effe, Cæfalpinus & Columna volunt.

I. Scorpioides Bupleuri folio.
Scorpioides, Dodon. gal. Gef. hort. Lugd. prior, Dod. fol.
Scorpioides repens bupleuri folio, Ad. Lob.
Scorpioides bupleuri folio, Cam. Tab. Ger.
Leporis auricula vulgo, Cæf.
Catanancæ quorundam, Cam.
Clymenos Diofcoridis, Colum.

II. Scorpioides Portulacæ folio.

III. Scorpioides montanum, Lugd. quid?

PORTULACA.

Ἀνδράχνη dicitur ipfa Portulaca Diofcoridi lib. 2. cap. 150. cui genera duo, Andrachne, & Andrachne fylveftris, quæ folijs eft priori craffioribus atque denfis, in petrofis nafcitur: aliquando in hortis

folijs oleæ, sed minoribus multò, verum pluribus & teneris: cauliculis rubicundis; frequentibus, in terram inclinatis, &c. At Theophrastus Ἀνδράχνην herbam 1. caus. plant. 10. & 4. ejusdem 3. exhibet: dein Ἀνδράχνην arborem 1. hist. 8. & 15. 4. hist. 4. Portulacam Gaza reddit. Verum Plinius lib. & cap. 20. scribit, Portulacam quam Peplion vocant, non multùm sativa efficaciorem esse: ubi Portulacam cum Peplio herba diversissima confundit: causa erroris quod aliqui Peplion, portulacam agrestem vocarint: confundit quin etiam vires sylvestris cum sativæ Portulacæ viribus.

I. Portulaca latifolia, seu sativa.
Portulaca hortensis, Brunf. desc. Trag. Fuch. Dodon. gal.
Portulaca domestica, Matth. Ad. Lob. Cast. Taber. Ger.
Portulaca, Tur. Cord. in Diosc. Lon. sativa, Ang. (γλιστρίδα in Græcia) Cord. hist. Dod. gal. Lugd. Eystett.
Portulaca major, Cam. hortensis, Gesc. hort.
Portulaca latioribus folijs, Cæs.
II. Portulaca angustifolia sive sylvestris.
Portulaca sylvestris, Trag. Matth. Ang. Fuch. Dod. ut: Ad. Lob. Lugd. Cast. Ger.
Portulaca, Lac. arvensis, Tab.
Portulaca sponte nascens, Cord. hist.
Portulaca minor, Gesc. hort. Cam.
Portulaca angustioribus folijs, Cæs.
Cepæa, Cord. in Diosc. Lon. desc.
III. Portulaca arvensis.
Portulaca exigua, Cam.
IV. Portulaca aquatica, Thalij, quid?
V. Portulaca marina, Tab. Ger. quid?

CEPÆA.

Κηπαία Dioscoridi lib. 3. cap. 168. Portulacæ similis est.

Cepæa, Matth. Ang. Lac. Lon. ico. Ad. Lob. Matthiol. Cast. Cæs. Tab. Clus. hist.

Flosculis est albis, ex purpureo candicantibus, vel luteis.

CRITHMUM.

Κρίθμον sive κρῆταμον Dioscoridi lib. 2. cap. 157. folijs pinguibus, albicantibus, portulacam referentibus, sed crassioribus, longioribus, salsóque gustu, floribus candidis, &c. in muria servatur, cruda & cocta editur. Plinius lib. 21. cap. 15. Batin appellasse videtur, Batin marinam, & Batin hortensianam, quam aliqui Asparagum Gallicum vocant, sine ullis notis proponens: Batis etiam lib. 21. cap. 27. meminit, quæ alvum molliat, nec plura habet.

I. Crithmum, sive Fœniculum maritimum majus, odore Apij.
Baticulæ alterum genus ex Sicilia, Cæs.
II. Crithmum, sive Fœniculum maritimum minus.
Crithmum primum, Matth.
Crithmum, Ang. (& herba S. Petri) Dodon. gal. Cord. in Diosc. Lac. Tur. Lugd. Cast. Tab.
Crithmus, vulgo Creta seu Salsa marina, Gesc. ap.
Crethamum marinum, Cord. hist.
Crithmum marinum, Gesc. hor. Dod. Ger.
Fœniculum marinum, videtur verum Empetron, Rond. cap. de mem. læsa.
Fœniculum marinum, sive Empetrum, Ad. aut Calcifraga, Lob.
Batis, Gesc. hort.
Baticula quasi parva Batis, Cæs.
Creta marina, Lon.
III. Crithmum maritim. flore Asteris Attici.
Crithmum tertium, Matth. Lugd. Cam.
an Anthillis major, Cord. ob. sylv.
Anthillis prima, Dioscoridis, Cæs.
Crithmum Chrysanthemum, Dod. (Aster Atticus marinus quibusdam) Lugd. Tab. Ger.
Chrysanthemum littoreum, Ad Lob.
IV. Crithmum maritimum spinosum.
Crithmum secundum, Matth. Cast.
Secacul, Ang.
Crithmum spinosum, Dod. Tab. Ger.
Crithmum syl. Eryngium folijs Apij Plinij, Cæs.
Pastinaca marina, Ad. Lob. Lugd.
Tribulus marinus quorundam, Lugd.
Cachry marinum, Cam.
Corymbi alij colore candido, alij subrubente, aut violaceo: in hortis cultum, lætius ac minus spinosum redditur.

KALI.

Kali Mauritanorum, aliqui ad Anthillidem alterum Dioſcoridis: alij ad ejuſdem Tragon (cum tamen ſapore non ſit acerbo, nec acinis conſtet) referunt. Plinius lib.8. cap.22. ad Halymum retuliſſe videtur, dum inquit, alij olum maritimum ſalſum, & inde nomen, &c.

I. Kali majus cochleato ſemine.
Kali, Matth. (qui & hoc & Salicorniam unâ figurâ expreſsit) Dod. Caſt.
Kali magnum, Sedi medij folijs ſemine cochleato, Ad.
Kali magnum, Lob. Lugd. & Kali Dalechamp.
Soda, Lob. ico.
Kali cocheatum majus, Cam.
Anthillis altera ſalſa, Cam.
Salſolæ genus in hortis, Isgarum vulgo, Cæſ.
II. Kali minus album ſemine ſplendente.
Anthillis altera, Borda quibuſdam, Dod. gal. Lugdun.
Alcali minus, Geſ. hort.
Kali album, Dod.
Kali minus, Ad. Lob. ico. Lugd. Eyſt.
Kali alterum ſeu minus, Cam.
Salſola quædam in maritimis, Cæſ.
III. Kali minus alterum.
Kali parvum folijs oblongis, Cam.
Anthilloides, Thal.
Eſt majus & minus.
Huc referri debent,
Anthillis minor tertia, quinta & ſexta, apud Cord. in obſ. ſylv.
IV. Kali minus villoſum: quod primum in Prodromo.
V. Kali gramineo folio: quod 2. in Prod.
Salſolæ congener ſemine Polygoni, Cæſ.
VI. Kali Arabum primum genus, Rauvvolf. Lugd. ap.
VII. Kali Craſſulæ minoris folijs.
Kalli 2. ſpecies, Anthillis quibuſdam, Alp.
Kali floridum repens, Aizoides Neapolitãrum, Col. part. 2.
VIII. Kali Ægyptiacum folijs valde longis hirſutis.
Kalli tertia ſpecies, Alp.
IX. Kali geniculatum majus.
Kali, Matthiol. Ang. geniculatum, Lugd. Cam. Tabern.
Salicornia, Dod. ut: Lugd.
Anthillis conſtans veluti tritici granis, Cord. ob. ſylv.
Alcali, Geſn. hort. Lon.
Kali geniculatum vermiculatum, Ad.
Kali ſive Sedum marinum, Lemnio.
Kali tertium, Cam. ep.
Kalli primum, Kellu Ægyptijs, Alp.
Salſolæ genus aliud, Cæſ.
Differentię duæ, unum ſimplicius & brevius, dodrantali altitudine, rectum & annuum: alterum multis ramulis fruticãs, lignoſum & grandius, perpetuum. Habetur & rubrum & viride.
X. Kali geniculatum alterum, vel minus.
Kali Arabum 2. genus, Rauvvolf. Lugd. ap.

TRAGUM.

Τράγος, ſive Σκορπίον, aut Τράγανος à Dioſcoride l.4. c.51. & à Plinio l.28. c.13. Tragi & Scorpij nomine proponitur: folijs carere ſcribunt: & l.22. c.15. Scorpius alter.

I. Kali ſpinoſum cochleatum.
Drypis Theophr. Tab.
Kali ſive Alkali, Dod. belg.
an Hipophæſton Dalechampij, Lugd.
Sunt qui Tragos eſſe velint.
II. Kali ſpinoſo affinis.
Tragum, Matth. Lac. Caſt. deſ. Lon. Tab.
Tragus & Kali ſecundum genus, Dod. gal.
Tragon non eſt ſed Drypis, Guil.
Tragon improbus, Matth. Ad.
Tragon Matthioli, Lob. Lugd. Ger.
an Tragos, Cæſ.
Cum Dioſcorides Trago folia non tribuat, idcirco videntur Matthiolus & Tabernæmontanus ſine folijs pinxiſſe: at Lobeli⁹ & ex eo Lugdunenſis hiſtoria, folia adpinxêre, & quidem rectè, ut in Lio Venetorum obſervavimus. Non deſunt qui utramq; hic propoſitam plantam eandem faciant, & forſan non ita malè: quãmvis poſterior longioribus & latioribus ſit folijs.

TITHYMALUS.

Τιθύμαλος Dioscoridi l.4.c.165. τιθύμαλλος, Theophrasto 9. hist.12. Lactariam Gaza vertit. Plinio lib.26. cap.8. Tithymalus, quem nostri herbam lactariam vocant, alij Lactucam caprinam. Sic etiam Columella: at Celsus marinam vocavit: officinæ Esulam dicunt. Lactaria nominata, ob lac omnibus commune, cum hac leviter secta, vel folio abrupto, lac effluat.

Genera Dioscorides septem recensct: 1. mas χαρακίας, quibusdam ἀμυγδαλοειδὴς dictus: alterum fœmina μυρσίτης, quem καρυίτην ἢ μυρσινίτην cognominat: 3. παράλιος quem τιθυμαλίδα appellarunt: 4. ἡλιοσκόπιος: 5. κυπαρισσίας: 6. δενδροειδὴς: 7. πλατύφυλλος, Theophrasto 9. hist.1. Tithymallorum plura sunt genera, maritimus: masculus oleæ folio: myrtarius candidus, Myrti folio. Plinio l.c. genera ejus multa: 1. Characias, qui & masculus existimatur: 2. Myrsinitem vocant, alij Caryiten folijs myrti: 3. Paralius vocatur, sive Tithymalus folio rotundo: 4. Heliotropium appellant, folijs Portulacæ, sic dictum, quoniam caput cum Sole circumagit: 5. Cyparissium vocant, propter foliorum similitudinem: 6. platyphyllon, alij corymbiten, alij amygdaliten à similitudine: 7. dendroides, alijs cobion, alijs leptophyllon.

Tithymalus Characias, id est, vallaris, sive amygdaloides, à foliorum aliqua forma.

I. Tithymalus Characias amygdaloides.
Tithymallus masculus, Theoph.
Ascebra magnum, Mesuæo.
Tithymalus characias, Ang. 1. sive mas, Dod. ut: Lugd. Cæs.
Tithymalus characias 2. Clus. hisp. Cam.
Tithymalus characias amygdaloides, Lob.
Tithymali characiæ species, Thal.
Tithymalus amygdaloides, & amygdaloides larifolius, Tab.

II. Tithymalus characias rubens peregrinus.
Tithymalus characias, Matth. Lac. Lon. Lugd. Cast. Tab.
Tithymalus characias legitimus 1. Clus. hisp. & histor.
Tithymalus characias alter, Dod. Cæs.
Tithymalus platyphyllon, Ad.
Tithymalus characias Monspeliensium, Lob.

III. Tithymalus characias folio lanuginoso.
Tithymalo characiæ primo similis, Clus. hisp.
Tithymalus characias alter, Eid. hist.

IV. Tithymalus characias rubens Germanicus.
Tithymalus pentaclonos, Cord. hist.
Tithymalus characias quartus, Dod.
Tithymalus characias Pannonicus, Clus. pan.
Tithymalus characias tertius Austriacus, Eid. histor.
Tithymalus fruticosus alius stipitibus rubris, Camer.
an Tithymalus latifolius alter, Cæs.

V. Tithymalus characias angustifolius.
Tithymalus myrsinites altera, Lob Lugd.
Tithymalus myrsinites angustioribus folijs, Cæsalp.
Tithymalus myrsinites tertius angustifolius, Taber.

VI. Tithymalus characias folio serrato.
Tithymalus characias quintus, Dod.
Tithymalus serratus Monspeliensium, Ad. Lob. ico. Dalech. Lugd. cui & myrsinites serratus.
Tithymalus myrtites Valentinus, Clus. hist.

VII. Tithymalus sylvaticus lunato flore.
Tithymalus platyphyllos, Ang.
an Tithymalus dendroides, Cord. in Diosc.
Tithymalus in montibus, Cæs.
Tithymalus lunato flore, Colum.

Tithymalus myrsinites, sive myrtifolius.

I. Tithymalus myrtifolius arboreus.
Tithymalus dendroides, Matth. Ges. hor. Lac. Ad. Lob. Lugd. Cast.
Tithymalus characias tertius, Dod.
Tithymalus arboreus myrtifolius, Lob. ico.
Tithymalus arborescens, Cæs.
an Tithymalus petræus, Ang. Cam.

II. Tithymalus dendroides ex Cod. Cæsareo, Dod. Lugd.

III. Tithimalus myrsinites latifolius.
Tithymalus myrsinites, Matth. Ang. Dod. ut: Ges. ap. Lac. Lon. Lob. Cæs. Lugd. Cast. Cam.
Tithymalus myrsinites, myrtifolius, fœmina repens Diosc. Ad.
Tithymalus myrsinites legitimus, Clus. hist.
Tithymalus myrsinites primus, Tab.

IV. Tithymalus myrsinites angustifolius.
Tithymalus myrsinites Dioscoridis, Ad. Lob. icon.
Tithymalus myrsinites alter, Tab.
Tithymalus myrsinites in montibus, Cæs.

V. Tithy-

V. Tithymalus myrsinites fructu verrucæ simili.
Esula multicaulis & quarta, Trag.
Tithymalus helioscopius, Dodonæi in ico. & Lugd.
Tithymalus verrucosus Dalechampij Lugd.
Alypum Guilandinus vocare solebat.

Tithymalus maritimus.

I. Tithymalus maritimus.
Tithymalus paralius, Matth. Ang. Dod. ut: Lac. Gesn. hort. Ad. Clus. hisp. Lob. Lon. Cast. Lugd. qui tres figuras habet, Cam. Tab.
Tithymalus maritimus, Cæs.
Variat, is qui in maritimis natus, ab hortensi, hinc duæ figuræ apud Dodonæum, ejus qui in maritimis & ejus qui in hortis crescit.
II. Tithymalo maritimo affinis linariæ folio.
Esula altera in humidis, Cæs.
Tithymalus linifolius, Cam.
Tithymalus amygdaloides angustifolius, Tab.
Hic antequam floreat, à Linaria solo lacteo succo distinguitur.
III. Tithymalus maritimus spinosus.
Glastivida altera, Belli ep. 4. ad Clus.
Glastivida 2. Cretica, Ponæ Bald. Ital.
IV. Tithymalus maritimus purpurascentibus floribus.
Esula rara è Lio Venetorum insula, Adv. Lob. Lugd.
an Alypum, Ang.
Cum Esulis nihil præter lac commune habet; Pityusæ species Venetis, alijs Turbith nigrum.

Tithymalus latifolius.

I. Tithymalus latifolius Hispanicus.
Tithymalus platyphyllos, Clus. hisp. & hist. Dod. Lugd.
Platyphyllum Hispanicum, Lob.
Tithymalus latifolius, Cæsalp. Hispanicus, Tabern.
II. Tithymalus arvensis latifolius Germanicus.
Tithymalus platyphyllos, Fuch. Tur. Lon.
Pityusa major, Dod. Gal. ico. Thal.
Pityusa sive Esula minor, Dodonæi, Lugd.
Major est, & minor, & hæc folijs leviter hirsutis.

Tithymalus helioscopius.

Tithymalus helioscopius.
Esula, Brunf. vulgaris & tertia, Trag.
Tithymalus helioscopius, Matth. Ang. Fuch. Dod. ut: Cord. in Diosc. Tur. Gesn. hort. Lac. Lon. Adv. Lob. Cæs. Lugd. cum icone Matth. & Dod. Thal. Cam. Tab.
Tithymalus dendroides, Dod. in ico. Thal.
Alia est folijs crenatis, sed non usque ad caulem: alia non crenatis & rotundioribus: caule leviter hirsuto.

Tithymalus cyparissias.

I. Tithymalus cyparissias folijs punctis croceis notatis.
Esula scabiosa, Gesn. col.
Tithymalus στικτόφυλλος, Thal.
Tithymalus arvensis, Cam.
Duplex est, major & minor.
II. Tithymalus cyparissias.
Tithymalus cyparissias, Matthiol. Fuch. Ang. Dod. ut: (& Pityusa minor) Tur. Lac. Gesn. hort. Lon. Ad. Lob. ob. Cast. Thal. Lugd. (qui Matthioli & Dodonæi figuram habet) Taber. Cam.
Tithymalus cupressinus, sive humi pinus, Lobel. icon.
Esula officinarum, Cæs.
Variat: 1. folijs lini virentibus, comâ flavâ, aliquando subrubente: 2. in montibus candidior, foliolis angustis, Esula candidior, Cæsalpino: 3. vix palmam altus, capitulo rubente.
III. Tithymalus sive Esula exigua.
Esula exigua, Trag. Lob minima, Lugd.
Tithymalus leptophyllos, Matthiol. Lugdun. Cam. Thal.
Tithymalus minimus, Tab.
Papaver spumeum, Gesn. hort.
Peplis minor Dalechampij, Lugd.
IV. Tithymalus sive Esula exigua folijs obtusis: 2. loco in Prodromo describitur.
V. Tithymalus exiguus saxatilis: 3. in Prod.

PITYUSA SIVE ESULA.

Πιτυοῦσα, à Cyparissia Tithymalo specie differre existimatur, ideóque etiam in Tithymali genere connumeratur: caule est cubito altiore, geniculato, foliolis acutis & tenuibus, pini folia imitantibus: floribus exiguis

exiguis pene purpureis: semine instar lenticulæ lato: radice candida, crassa, lacteo succo referta: quibusdam in locis frutex hic prægrandis invenitur, &c. Dioscorides lib. 4. cap. 166. At Plinius lib. 24. cap. 6. cum honore & Pityusa simili de causa dicetur, quum quidam in Tithymali genera numerant: frutex similis est piceæ flore parvo purpureo. At Pityusa videtur esse Esula sive Ezula, Arabum Alscebra aut Alscobra & Scebra. Ezulæ etiam nomen à πιτυούσης luxatum esse potest: duabus enim prioribus syllabis sublatis, remanet ουσα, cujus diminutivum Usula, & vocali prima mutata, Esula.

I. Tithymalus folijs pini, fortè Dioscoridis Pityusa.
Esula vulgaris major & quinta, Trag.
Pityusa Esula vulgo dicta, Gesn. hort.
Pityusa sive pinea, Esula minus offic. Ad. Lob.
Tithymalus pinea, Eid. ico. (ob.
Esula minor, Dod. Lugd.
Esula major, Cæs.
Tithymalus cupressinus 2. Tab.
II. Tithymalus palustris fruticosus.
Esula major & secunda, Trag.
Pityusa major, Dod. gal. desc. Cord. in Diosc.
Pityusa grandis, Thal.
Esula major, Dod. Lugd.
Esula major Germanica, Ad. Lob. Lugd.
Tithymalus palustris, Cæs.
Tithymalus fruticosus Germanicus palustris, an Tithymalus maximus, Tab. (Cam.
III. Tithymalus montanus non acris.
Esula dulcis (vel 7.) Trag. Gesn. hort. Lon. Lob. ob. Lugd.
Erino cognata herba, Gesn. hort. Ad.
Pityusa sive Esula minor altera floribus rubris, Lob. Lugd.
Flos colore variat, est viridis, est rubri.
IV. Tithymalus incanus hirsutus: qui 1. in Prodromo.
an Pityusa Anglicana, Cam.
V. Tithymalus folijs brevibus aculeatis.
Pityusa, Matth. Ang. Lac. Lon. Cast. Lugd.

APIOS SIVE TITHYMALUS TUBEROSUS.

Ἄπιος οἱ δὲ ἰσχιάδα, radice est ad pyri formam accedente, rotundiore tamen, lactei succi plena, &c. Dioscoridi lib. 4. cap. 177. At Theophrasto 9. hist. 10. ἰσχὰς ἢ ἄπιος (Gaza reddit carica seu pyrus) folio est rutaceo, brevi, caulibus ternis aut quaternis humi stratis: radice qua albucum, verùm spumosa: ἰσχὰς dicitur, quòd ἰσχάδα, id est, caricam seu ficum aridam radix referat, Dodonæo monente.

I. Tithymalus tuberosa pyriformi radice.
Apios, Matt. Ang. Dod. gal. Lac. Lug. Cast. Tab.
Apios vera, Ad. Lob.
Tithymalus tuberosus Diosc. Lugd. tuberosa radice, Clus. hist.
Duplex est: 1. est radice crassiore & majore, folijs & ramulis minoribus: 2. radice minore, ramulis longioribus & folijs majoribus.
II. Tithymalus tuberosa oblonga radice.
Ischas alter, Clus. hist.
III. Tithymalus tuberosus Germanicus.
Tithymalus tuberosus alter, Cam.

PEPLUS, SIVE ESULA ROTUNDA.

Πέπλος, οἱ δὲ συκῆ, οἱ δὲ μήκωνα ἀφρώδη, exiguus frutex lactei succi plenus folio parvo ceu rutæ, at latiore: universa coma ferè dodrantali, rotunda, humi sparsa: semine sub folijs parvo, rotundo, minore quàm candidi papaveris, radicem habet unicam, &c. Dioscoridi lib. 4. cap. 168. Peplos, quem aliqui Sycen, alij meconion aphrodes vocant, Plinio lib. 27. cap. 12

I. Peplus sive Esula rotunda.
Peplus, Matth. Fuch. Ang. Dod. ut: Cord. in Diosc. & hist. Turn. Lac. Lon. Adv. Lob. Lugd. Cast. desc. Thal. Tab. Ger.
Peplis, Cast. ico.
Esula rotunda, Gesn. collect.
II. Peplios altera species.
Tithymalus Epithymi fructu, Col.

P E P L I S.

Πεπλὶς, οἱ δὲ ἀνδράχνη ἀγρία, Hippocrati πέπλιον, frutex est ramulos quoquo versum expandens & candidi succi plenus, folijs hortensis portulacæ rotundis, infernè rubentibus: semine sub folijs rotundo, ceu peplis, fervente gustu: radice tenui, singulari ac supervacua: in maritimis maximè nascitur, &c. Dioscoridi lib. 4. cap. 169. At Plinius lib. & cap. 22. Peplij meminit, ubi Portulacam sylvestrem ejusdem generis ac naturæ

cum

cum Portulaca sativa, cum Peplio herba diversissima confundit, ideo quod nonnulli Peplion, agrestem Portulacam vocarint,

I. Peplis maritima folio obtuso.
Peplis, Matthiol. Turn. Advers. Clus. hispan. & histor. Lobel. Lugdun. Cast. descript. Camer. Tab. ico. Ger.
Peplus, Cast. ico. minor, Tab.
Peplium, Cæs.
Peplion Dalechampij, Lugd.
Variat caule rubro, albo.
II. Peplis montana folio Numulariæ.
Peplis altera, Ang.

CHAMÆSYCE.

Χαμαισύκη ἡ συκῆ ramos emittit quaternum digitorum, per terram stratos, teretes, lactei succi plenos: folia lentis figura peplo similia, parva, tenuia ac terræ inhærentia, semen sub folijs rotundum ceu pepli, radicem tenuem ac supervacuam: sed neque florem neque caulem promit, Dioscoridi lib. 4. cap. 170. Chamæsyce lentis folia habet, in aridis petrosisq; nascens, Plinio lib. 24. cap. 15.

Chamæsyce, Matth. Ang. Gesn. hort. Dod. Adv. Lob. Clus. hisp. & hist. Cæsalp. Lugd. (qui duplicem figuram habet) Camerar. Tabernæmont. Ger.

LATHYRIS.

Λάθυρις quam aliqui Τιθύμαλον vocant, & Tithymalorum numero ascribunt, caule est cubitali digiti crassitudine, inani: in cacumine sunt alæ & folia, in caule oblonga amygdalinis proxima, &c. fructum gerit triplici loculamento distinctum, rotundum ceu capparum, in quo tria sunt minuta semina, incursantibus tuniculis inter se discreta, ervis majora, quæ decorticata candida sunt, &c. totus frutex lacteo succo turget, Dioscorides lib. 4. cap. 167. Lathyris folia habet multa, lactucæ similia, tenuiora, germina multa, in quibus semen tuniculis continetur ut capparis: quæ cum inaruêre, eximuntur grana piperis magnitudine, candida, dulcia, facilia purgatu, Plinius lib. 27. cap. 11. Granum regium minus, Mesuæo.

I. Lathyris major.
Catapaucia, Brunf. Cæs. minor, Lob. Tab.
Lathyris, Brunf. Matth. Fuch. Dod. ut: Cord. in Diosc. Ges. h. Tur. Lac. Ad. Lon. Lug. Cam. Cast.
Lathyris sive Cataputia minor 2. Trag.
Cataputia vulgaris, Tartago Hispanorũ, Eyst.
Ratione ætatis, latiora vel angustiora folia habet: hinc apud Tab.
Lathyridis latif. & angustifoliç; apud Gerardũ.
Lathyridis sive Cataputiæ majoris & minoris nomine, figuræ exhibentur.
II. Lathyris minor conglomerato flore.
Lathyris minor Dalechampij, Lugd.
III. Lathyris minima.
Cataputia pusilla, Cæs.
IV. Lathyridi affinis.
Semen Visa dicta ex Bengala, Lathyridis grano simile, Acostæ Clusij cap. de Manna, quid?

HIPPOPHAES.

Hippophaës cum sit ex ijs, quæ lacteum succum fundunt, de eo, licet nobis incognitum in præsens. Ἱππόφαες frutex est densus, surculosus, folijs longis oleagineis proximis, angustioribus, mollioribus, inter quæ spinæ candicantes, siccæ angulosæ, floribus hederæ corymbos referentibus, racematim cohærentibus, sed minoribus mollibusq; & ex albido partim rubentibus: radice crassa, molli, lactei succi plena, amara, ex qua velutè Thapsia liquor excipitur, ad biliosa, aquosa & pituitosa detrahenda &c. Dioscorides lib. 4. cap. 162. Hippophyes in sabulosis maritimisq; nascitur, spinis albis, hederæ modo racemosa est, candidis & ex parte rubentibus acinis, radix succo madet, qui aut per se conditur aut pastillis farinæ, Plinius lib. 22. cap. 12.

I. Hippophaës quibusdam ἄκανθα καθαρτική, id est, Spina purgatrix, Ang.
Hippophaës ex Codice Cæsareo, Dodon. Lugdun.
II. Planta lactaria, Xabra & Camarronum Rhasis, Rauvvol. & Lugd. quid?
III. Dante radix quædam candida lacticina, Acostæ Clusij cap. de Manna. quid?

CASPARI BAVHINI PINACIS THEATRI BOTANICI LIBER OCTAVVS.

SECTIO PRIMA.

DE CONVOLVULIS.

SCAMMONEA; CONVOLVULUS SEU SMILAX LÆVIS; SOLDANELLA; SMILAX ASPERA ET SALSAPARILLA; CHINA; BRYONIA; MECOACHA; LUPULUS; VITIS VINIFERA.

SCAMMONEA.

Σκαμμωνία Dioscoridi lib.4.cap.171. & Theophrasto 4.hist.6 & 9.hist.1.& 10. Latinis Scammonia, ex cujus radice succus elicitur, ut lib.12.sect.6. ostendemus. Dioscoridis descriptio nostræ plantæ conveniret, nisi suæ ramos quadantenus hirsutos, folia item hirsuta tribueret: quam hirsutiem (nescio an loci ratione) hactenus non observavimus: & Matthiolus in Dioscoridea descriptione omisit.

I. Scammonia Syriaca.
Scammonia, Matt. Ges. hor. Lon. Lug. Cast. Cæs.
Scammonea, Dod. gal. Cord. in Diosc. Antiochena, Cam.
Scammoniũ, Cord. hist. Dod. Syriacũ, Ad. Lob.

II. Scammonia Monspeliaca foliis rotundioribus.
Scammonia Monspel. Gesn. hort. Eyst.
Scammonium Monspeliense, Ad. Lob. ico.
Scammonea Valentina, Clus. hisp. Tab. Ger.
Scammonia maritima Monspeliaca, Lug. Cam.
Apocynum 4. latifolium, Clus. hist.

III. Scammonię Monsp. affinis, foliis acutioribus.
Periploca prior, Dod.
Scammonij Monspeliaci varietas, Lob.
Apocynum 3. Clus. hisp. 3. latifolium, Eid. hist.
Scammonij quoddam genus, Cæs.
Volubilis marina, Tab.

CONVOLVULUS SEU SMILAX.

Smilacem duplicem Dioscorides habet: alteram lib.2. cap 176. ubi Phaseolum intelligere oportet. Alteram lib.4. cap.144. & 145. quam in asperam & lævem distinguit: illa, σμίλαξ τραχεῖα, hæc σμίλαξ λεία dicitur: Utriusque & Plinius lib.24. cap.10. meminit. At Theophrastus 3. hist.16. Smilacem arborem, quæ Ilici sit similis describit, quam Plinius lib.16. cap.6. Ilicis genus facit: qui lib.16. cap.10. & Taxum à quibusdam Smilacem vocari scribit. Smilax lævis, Convolvulus à Plinio lib.21. cap.5. dictus videtur: quòd arbores scandat & eis se convolvat: quibusdam Jasione ejusdem lib. & cap.22. censetur.

Smilax lævis,

I. Convolvulus major albus.
Volubilis, Brunf. latifolia, Fallop. de decor.
Volubilis major, Trag. Lon. Thal. Tab.
Smilax lævis, Matt. Fuch. Ges. h. Lac. Cast. Lug.
Smilax lævis major, Dod. ut: vel lenis major, Lob. Ger.
Helxine cissampelos, Cord. in Dios.
Malacocissus Damocratis, Ang.
Convolvulus major, Gesn. hort. Ad. Cæs.
Campanula alba sylv. Svvert.
Convolvulus major flore albo, Eyst.
Semen nigrum est, aliquando rufescens.

II. Cõvolvulus ramosus incanus foliis pilosellę.
Helxine cissampelos ramosa Cretica, Ponę Ital.

III. Convolvulus minor arvensis.
Volubilis minor, Trag. Lon. Thal.
Helxine cissampelos, Matth. Fuch. Ang. Gesn. hort. Lugd. Cast.
Helxine hederacea, Lac.
Helxine in segetibus nascens, Cord. in Diosc.
Smilax lævis minor, Dod. ut: Ger.
Scammonea parva, Ang. Cam.
Orobanche Theophrasti, Ang.
Convolvulus, Tur. minor, Ges. hor. Cęs. Cl. hist.
Convolvulus minor purpureus, Ad. Lob.
Volubilis arvensis, Tab.

Dioscoridi l.4. c.39. *ἐλξίνη* dicitur, quod foliis est hederæ, sed minoribus, &c. interpres Helxinen cissampelon reddidit: quibusdam Orobanche Theophrasti (Ervanga Gaza) 8. hist.8. aliis Scammonea tenuis Plinij l.24. c.15.

Variat flos colore, qui vel candidus, vel roseus,

ſeus, vel albus cum purpureo umbilico, vel punicantibus lineis aſperſis, vel purpureus radijs albis pictus.

IV. Convolvulus minor ſemine triangulo.
Orbanche ſeu Cuſſus altera Serapionis, Trag.
Orobanche Ruellij, Geſ. hort.
Helxine ciſſampelos, Dod. gal. Lugd.
Helxine ciſſampelos altera atriplicis effigie, Ad. Lobel.
Centunculus Plinij, Anguil.
Elatine, Cord. in Dioſc.
Convolvulo ſimilis herba, Geſ. hort.
Convolvulus niger, Dod.
Volubilis media ſive nigra, Thal.
Volubilis nigra, Tab. Ger.
Fromentone alterum genus, Cæſalp.
Polygonum hederaceum, Colum.

Alijs Malacociſſos Conſtantini Imperatoris: alijs Orobanche: alijs Helxine ciſſampelos: alijs Elatine: alijs Centunculus Plinij l. 24. c. 15. qui Græcis Clematis dicatur.

V. Convolvulus cæruleus hederaceo anguloſo folio.
Smilax cærulea, Dod gal.
Scammoniæ ſimilis flore cæruleo, Anguil.
Convolvulus peregrinus vel flos noctis, Geſ. ho.
Nil Arabum, Geſ. hort. Eyſt.
Convolvulus aſureus ſive cæruleus hederaceus, Ad. Lob.
Campana cærulea, Dod. Bry.
Volvulus cæruleus, ſive campana azura, Lugd.
Convolvulus cæruleus, Cam. Caſt. Tab. Ger.
Convolvuli alterum genus, quod pro Scammonio oſtenditur, Cæſ.
Campanula cærulea hederaceo folio, Svvert.

Quibuſdam Granum nil Serapionis & Arabum: Liguſtrum nigrum Columellæ alijs: alijs Pothos cæruleus Theophraſti: quibuſdam Volubilis lanuginoſa, Meſuæi.

VI. Convolvulus purpureus folio ſubrotundo: qui 1. in Prod.
Convolvuli ſpecies altera, quæ ad Nil Avicennæ referri poteſt, Dod.
Campanula azura, Svvert.
Campanula Indica purpureoviolacea, Bry.
Convolvulus Indicus flore violaceo, Eyſt.

VII. Convolvulus peregrinus cæruleus, folio oblongo: qui 2. in Prod.
Convolvulus cæruleus minor Bauhini, Bry.
Campanula incognita cæruleo alba, Eid.

VIII. Convolvulus folijs laciniatis, vel quinquefolius: qui 3. in Prodr.
Convolvulus Ægyptiacus Bauhini, Bry.

IX. Convolvulus argenteus Altheæ folio.
Convolvulus folio Altheæ, Cluſ. hiſp. & hiſt. Lugdun.
Convolvulus peregrinus, Lob. Caſt.
Scammonium minus Plinij 2. Tab.
ſub Papavere cornuto luteo minore, apud Ger.

Alijs Helxine ciſſampelos Dioſcoridis: quibuſdam Scammonium minus Plin. Flos ex purpura candicat: interdum omnino purpuraſcit.

X. Convolvulus Linariæ folio.
Cantabrica quorundam, Cluſ. hiſp. & hiſt.
Cantabrica Plinij, Caſt.
Convolvulus minimus ſpicæfolius, Ad. Lob, Lugd. Ger.
Volubilis terreſtris Dalechampij, Lugd.
Scammonium minus Plinij, Taber.
Helxine ſtans Guilandino, Scammonea Patavina Cortuſo dicebatur.

Variat magnitudine, reperitur enim vix duas tréſve uncias altus: flore eſt communiter purpureo, rarius albo.

SOLDANELLA.

Smilacis lævis generibus Soldanella aſcribenda venit, quare & Belgis Convolvulus marinus dicitur: quæ duplex eſt, maritima & alpina: alpinam, huic ob foliorum ſimilitudinem junximus. Soldanella maritima, quæ in officinis habetur, Dioſcoridis l. 2. c. 148. eſt κράμβη θαλασσία, Braſſica marina: ſi textus corrigatur.

I. Soldanella vel Braſsica maritima major.
Braſsicæ marinæ genus, Rauvvolf. Lugd ap.
Convolvulus marinus noſter, Imperato.

Hujus folia quædam ſunt laciniata, quædam non, omnia tamen parte ſuperiore ſinuata.

II. Soldanella maritima minor.
Braſſica marin. Matt. Dod. gal. Ang. Cor. in Dioſ. & hiſt. Geſ. hor. Lac. Tur. Lon. Lugd. Caſt. Cam.
Soldanella, Geſ. h. Dod. Lon. Ad Lob. Cæſ. Tab.
Soldanella marina, Ger. Eyſt.

III. Soldanella alpina rotundifolia.
Soldanella montana, Ad. Lob. ico.
Soldanella alpina, Cam. ep. Cluſ. pan.
Soldanella alpina minor, Eid. hiſt.

Variat folijs & floribus: folijs, alijs supernè viridib. infernè dilutiore virore splendentibus: alijs folijs infernè ut Cyclamini rubentibus, quę tertia species est Clusio. Flòre est purpureo, nunc saturatiore, nunc dilutiore: reperitur & niveo.

IV. Soldanella alpina folio minus rotundo.
Soldanellæ alpinæ aliud genus, Clus. pan.
Soldanella alpina major, Eid. hist.

SMILAX ASPERA.

Σμίλαξ τραχεῖα, Smilax aspera Dioscoridi l.4.c.144. propter sarmenta rubi modo aculeata: σμίλαξ simpliciter Theophrasto 3. hist. 18. ubi Gaza Hederam Ciliciam interpretatur, quia Plinius l.16.c.35. scribit Smilacem hederæ similem, primùm è Cilicia profectam, sed in Græcia frequentiorem, &c. Et l.24.c.10. Smilax qui nicophoros cognominatur, similitudinem hederæ habet.

I. Smilax aspera fructu rubente.
Smilax aspera vera, Trag.
Smilax aspera, Matth. Fuch. Dod. ut: Tur. Lac. Cord. in Diosc. Gesn. hort. Ad. Lob. Lugd. Cast. Cæsalp. Cam.
Smilax aspera fructu rutilo, Clus. hisp. & hist.
Smilax aspera prima & tertia, Tab. Ger.
Volubilis aspera, Lonic.

Folia maculis candidis quandoq; notantur.

II. Smilax aspera minus spinosa, fructu nigro.
Smilax aspera fructu nigro, Clus. hisp. & hist.
Smilax aspera altera facie Salsæparillæ, aut congener, Lob. ico.
Smilax aspera Lusitanica, Tab. Ger.

A priore differt & fructus colore, & folijs, in hac mollioribus minusq; spinosis, quandoque etiam spinis carentibus: folijs quoq; angustissimis in Galloprovincia observatur.

III. Smilax aspera Indiæ Occidentalis.
Buenas noches, fructus exoticus tertius, Clus. exot. l.2. c.18.

Salsaparilla.

IV. Smilax aspera Peruvian. sive Salsaparilla.
Zarzaparilla, Matth. Lac. Monar. Garz. Lugd.
Zarzaparilla Peruviana, Dod.
Zarza seu Salsaparilla, Castor.
Sarsaparilla, Lon. Frag Cæsalp.
Salsaparilla, Ad. Lob. & par. 6. Ind. Or. cap. 41.
Smilax aspera in Zazyntho, Alpino.
Smilax Peruviana, Tab. Gerard.
Zarzaparillia in Puna & ejus usus: Benzon. par. 6. Amer. l.3. c.119.

Zarzaparilla à similitudine, quam cum Smilace aspera habet, nomen accepit, quæ Hispanis Zarsaparilla, qui Rubus viticula dicitur: Zarsa siquidem Hispanis, Lacunâ teste, rubum: parra autem, Matthiolo interprete, vitem, & parilla parvam vitem sive viticulam significant: hinc aliqui Salsam parillam, Smilacis asperæ Hispanicæ radicem censuerunt: cùm tamen Peruviana, cœli temperati occasione & ipsius soli ingenio, longè efficacior sit, quam vel in Hispanijs, aut etiam Africa nata. Cujus usum primi Hispani ex Peru & novi orbis sive Americæ provincijs ante 50. annos in Europam invexere.

Triplex est, Nicolao Monardo monente, 1. ex Hispania nova, quę candidior, ad pallorem tendens, & gracilior: 2. quæ multò melior, ex provincia Honduras, cinerea, nigrior & crassior: 3. ex provincia Quitto, locis urbi Guayaquil vicinis (unde Zarzaparilla Guayaquillana dicitur) adfertur, quæ colore est ex cinereo nigricante, majoribus crassioribus radicibus constans, quàm quæ ex Honduras adfertur, ijsq; interdum tam longis, ut altitudine humana fodiendum sit, antequam erui possit. Hujus tertiæ ad fluvium Guayaquil & in Puna Insula nascentis, Petrus Cieca parte prima Chronici Peruviani c.54. meminit, alteriq; in plerisq; Indiæ regionibus nascenti præfert. At Cæsalpinus duas primas differentias agnoscit.

CHINA.

Cum China suis sarmentis Smilaci asperæ absimilis non sit, Acosta monente, & suis cauliculis tenuibus, raris, hederæ modo arbores scandere, in historia Lugdunensi referatur, idcirco in hanc classem retulimus. Dicitur China & Chinæa radix, à China Indiæ regione, in qua copiosè nascitur. Est autem duplex: alba enim ex India occidentali, Hispania nimirum nova & Peru, quæ colore magis rufo est: alia ex India orientali ex regione Sinarum (ubi ab indigenis Lampatam vocatur) adfertur. Verùm Grazias & Acosta (qui integram plantam depingit, & ex eo Lugd. hist.) Chinam orientalem aliter describunt, quàm Monardes suam occidentalem. At radix hæc Indiæ primùm Anno Christi 1535. innotuit.

I. China radix: & Lugd. Fragoso.
Cina, alias China, Matthiol.
China, Lac. Lob. ico. Cast. Taber.
Chinna sive Cinna, Cæsalp.

Radix

Radix China, Garz. Acost. Lugd. in Florida: part.2. Amer.

Chinæ radix fruticis more excrescit, folijs paucis Aurantiorum forma: in China arbor Lampaton dicitur: & radix quo nigrior eo melior: Linscot. par.4. Ind. Or. c.33.

Orientalis exterius est colore rubente aut subnigro, interius candicante aut subrubente: Occidentalis colore est interius magis ruffo. Amatus inter Arundines recensuit: at Cæsalpino, China orientalis potius ex genere Iridis, quam Calami videtur. De hujus usu Vesalius librum scripsit.

II. China spuria pyriformis.

China spuria pyriformis, seu turbinata, Lob. icon.

III. China spuria nodosa.

Pseudochina radix ex Virginea, Clus. exor.

B R Y O N I A.

Bryonia, Dioscoridi l.4.c.184. ἄμπελος λευκή, Vitis alba, καὶ βρυωνία ἢ ὀφιοστάφυλος ἢ μήλωθρος ἢ ψίλωθρος, &c. dicitur. Theophrasto 6. hist.1. μήλωθρος. Plinio l.22.c.1. Vitis alba, quæ Græcis Ampeloleuce, alijs Ophiostaphylon, alijs Melothron, alijs Psilothrum, &c.

Genera duo Dioscoridi l.4.c.184. & 185. Vitis alba quæ aliquibus Bryonia, & Vitis nigra, alijs Bryonia nigra, alijs Chironia vitis. Sic & Plinio, qui nigram propriè Bryoniam vocari scribit.

I. Bryonia aspera sive alba baccis rubris.

Bryonia, Trag. Ges. hor. Lon. Tab.

Bryonia alba, Dod. ut: Lugd. Thal. Cæs. Ger.

Vitis alba, Matth. Fuch. Ang. Tur. Lac. Cord. in Diosc. Ad. Lob. Cast.

Vitis alba sylvestris, Ges. hort.

Bryonia baccis rubris, Camer.

II. Bryonia alba baccis nigris.

Bryonia nigra, Dod. ut: Cord. hist.

Vitis nigra, Cord. in Diosc.

Vitis alba baccis nigris, Castor.

Bryonia baccis nigris, Camer.

Differt à priore radicibus & baccarum colore; hujus radix interius buxeo colore pallet: illius, ex albido sublutei coloris est: hujus bacceæ maturæ nigricant, illius rubent.

III. Bryonia Cretica maculata: in Phytopinace & Prodromo pro 1. descripta.

Bryonia dicoccos, Hon. Belli, ep.1. ad Clus.

Bryonia Cretica, Pon. Italico.

IV. Bryonia lævis, sive nigra racemosa.

Vitis nigra, Matth. Ang. Lac. Cast. Lugd. prima, Tabern.

Vitis sylv. sive Sigillum Mariæ, Dod. utroq;.

Vitis nigra sylv. Ges. hort.

Malacocissum Damocrati, & Tamus, Eidem.

Vitis vel Bryonia nigra, Ad. sylv. Lob.

Tamarum vulgo, Cæs.

Bryonia nigra, Gerard.

Quibusdam Vitis syl. Dioscorid. l.4.c.183. (sed florem capillaceum, muscosum ei tribuit, qui in nostra non observatur) & Theophrasti 9. hist. 14. & 22. Alijs Cyclaminus cissanthemos Dioscorid. l.2.c.195. de quo vide in Periclymeno. Alijs Uva taminia Plinij l.23. c.1. alijs ejusdem Salicastrum, quod potius Amarędulci convenit.

Baccæ maturæ aliquando rufescunt, aliquando nigrescunt.

V. Bryonia lævis, sive nigra baccifera: quæ sub Bryonia syl. baccifera in Prod. describitur.

VI. Bryonia Mechoacana alba.

Mechoacan, Monardi, Dod. Lon. Frag. 1. & 2. Tab. Ger.

Bryoniæ similis planta Peruviana Mechoacæ provinciæ, Lob. ob.

Mechoaca Peruviana, Lob. ico. Ger.

Mechoiacan, Lugd. hist.

Rhabarbarum Indicum, Castor.

Radix Mechoacan: par.9. Ind. Occid.

Mechoacan, à provincia novæ Hispaniæ in qua reperitur, nomen obtinuit. Alij Rheo assimilant, unde Rhabarbarum Indic. & Rhabarbarum Mechoacanum, Monardi: Germanis Rhabarbarum album. Dodonæus Rheo simile non esse, & cum Bryonia parùm convenire, sed Scammonium quoddam Americanum scribit. Sanè cum Bryonia syl. magnam affinitatem habet.

Duplex habetur ratione loci: prima annis supra septuaginta ex Mechoaca novæ Hispaniæ Insula allata: altera verò ex Continente circa Nicaragua nata, quæ priore longè præstantior est. Refert Fragosus etiam in Aquacathan novæ Galitię nasci. Et Clusius in notis in Monardem, Mechoacan duo seminis genera ex Hispanica accepit: unum lævi cauliculo sine siliqua, semine nigro, quale est Scammonij aut Convolvuli majoris: alterum oblongiore aliquantulum cauliculo & semine rufo, superiore longiore & tenuio-

tenuiore utriusque siliqua parte interiore lanuginosa: ex utriusque semine plantulæ Scammonij aut Convolvuli modo prodiere, &c. De hac quemadmodum & de Nicotiana, Jacobus Gorræus Lutetianus, & Ægidius Everhardus Belga, libellum, ille Gallicè, hic Latinè, scripsit.

VII. Bryonia Mechiocana nigricans, quæ ex India Chelapæ sive Celapæ nomine ante annos duodecim allata: & à Massiliensibus Jalapium, vel Gelapo vocitatur: quæ sub Bryonia 3. in Prodromo exhibetur.

VIII. Bryonia Mechiocana sylvestris.
Mechoaca ex promontorio D. Helenę Monard.
Mechoacæ sylv. genus, Lugd. hist.

Hæc priore minor est per omnia, cujus radix gravia symptomata excitat, quare Scammonea, Monarde auctore, nuncupatur.

RADIX QUIMBAYA.

Radix Quimbaya: in provincia Quimbaya, cujus metropolis Carthago, radices tenues, digiti crassitudine, inter arbores nascuntur, quarum fragmentum per noctem in aqua maceratum, aquæ partem majorem absumit ex residua unciæ tres sumptæ benignè instar Rhabarbari purgant. Monardes ex Petri Cieci Peruviana historia refert, & ex eo Lugdunensis historia: meminit etiam Fragosius, sed succinctiùs.

LUPULUS.

Lupulum à Plinio l. 21 c. 15 Lupum salictarium nominatum volunt: qui Mesuæo 2. purg. 24. Volubilis folijs asperis dicitur: hodie in Græcia βρυωνία nominatur.

Sativus est & sylvestris, magnitudine differentes: sic sylv. florum conos minores, rariores, pauciores habet: alijs Lupulus florens fructu caret: & contrà, fructum ferens, non floret.

I. Lupulus mas.
Lupulus, Brunf. Matth. Tur. Dodon. Clus. hist. Tabern.
Lupulus sativus, & sylv. Trag. Lon. Cast. Lugd.
Lupus salictarius, Fuch. Dodon. gal. Gesn. hort. Lacun. Lobel. (cui & Vitis septentrionalium) Cæsalp.
Lupulus salictarius spontanea, Ad.

II. Lupulus fœmina: & Cam. ep. & hor.

Folijs est rotundioribus, circa radicem sine incisuris tantùm serratis: flosculis subpallidis, qui sine fructu pereuntes, in pollinem luteum abeunt.

III. Lupulus Mechiocanus.
Radix Carlo sancto, Monard. Lugd Fragoso.
Indica radix, Monardi, part. alt.
Carolus Sanctus, Castori.

Radix hujus plantæ, quæ Lupulo similis est, ex provincia Mechiocan adfertur, cujus decoctum & pulvis in Catharro, Epilepsia & lue Venerea commendatur.

IV. Sippo, sarmenta longa, Lupuli sarmentis non absimilia, quibus ad religandum Brasiliani utuntur: par. 3. Americ.

VITIS VINIFERA.

De Ἀμπέλου οἰνοφόρου historia Dioscorides l. 5. sedecim capitibus egit, Vitem, Labruscam, Uvam, Oenanthen, Omphacium, Vini naturam, differentias & facultates, ex sapore, mixtione, loco natali desumptas, exponens: quemadmodum de Lora, Mulso & similibus. Et Theophrastus sparsim in suis libris de Vite copiosè egit: ut de Vino 9. hist. 20. & 6. caus. pluribus capitibus. Et Plinius l. 14. capitibus novendecim.

Vitem dividimus in sativam & sylvestrem: sativa major est, cujus plurimæ species, alia minor. Majoris uvæ & colore & magnitudine differunt: alterius namq; acini, aut virides albicantésve, aut fulvi, aut saturato rubore nigricant, aut cærulei, aut subrubentis coloris: aliæ acinis oblongis magnitudine & forma prunorum, quæ Pergulana dici potest: aliæ rotundis, ijsq; vel magnis vel parvis: aliæ acinis sunt frequentioribus, aliæ rarioribus. Sunt quæ granis aut vinaceis carent, interdum unicum vel alterum granum habent: Rarius uva barbata reperitur. Minor verò est acinis nigris, rarissimè albidis, aut fulvis, nucleo minimo ac molli. Sapore etiam differunt; ut dulci, acerbo, muscato, quæ Vitis Apiana Plinio.

In folijs quoq; differentia, alia majora profundius incisa, ut Italica folijs ad pediculum usq; in lacinias acutas divisis: alia minora sunt: Sic alia tenuiora, alia crassiora: alia viridia, alia rubentia, alia maculata: alia ad tactum duriora, molliora, alia lævia; alia deniq; subhirsuta.

Ratione loci, Vina plurimùm variant: apud nos commendantur, ex Germanicis quidem Brisgoica, Alsatica, Ripensia, quæ ex ditione Bernatum habemus, Rhenana, & Necarina, quæ duo posteriora rarius habe-

habemus : ex Gallicis, Burgundiaca, & inter ea potissimùm Arbuosiaca, Muscatellina, Trontina, quæ Lugduno advehuntur : ex Italicis, Rhetica, quæ ex Valletelina asportantur : ex Hispanicis, Cimenes : ex Græcis, Malvaticum.

Sic in Aegypto, vinum tenue atque aquosum exsistit, licet calidissima regio sit : cujus rei causam Aphrodisæus lib. 2. prob. inquirit. Et hoc vinum videtur Hesiodus οἶνον βίβλινον vinum Biblinum vocasse: fortè quia in eadem cum biblo, id est papyro, regione proveniat : licet ipsius interpres Tzetzus velit à Biblo civitate Libano monti proxima, nomen accepisse, siquidem constet ejus loci incolas ferè hydropicas esse. Suidas verò tum à Byblo civitate, tum à Biblia vitis genere, dictum putat. Monet Guil. Hippiam Rheginum vitem quæ Ileus vocatur Bibliam vocare. Sed hæc alterius sunt loci.

In Indiæ insula Baly, Vites bis in anno uvas promunt : Linsc. part. 3. Ind. Orient. cap. 40. & in insulis Azores, super meras rupes crescunt, quæ radices in medios hiatus seu saxorum rimas immittunt, quibus succum sibi necessarium proliciunt : & in istis petræis recessibus, Vites multo lætius se proferunt, quam quæ in planitie sunt, quæ ad frugem pervenire nequeunt : Idem cap. 6. Sed in Hispaniola plantatæ exiguas uvas fundunt, nec admodum jucundi saporis & ferè Februario & Martio vindemiari solent. authore Benzone sive America lib. 4. cap. ult. & ut Josephus Acosta lib. 3. cap. 22. & lib 4. cap. 32. nec in insulis, nec in firma terra Uva aut vinum nascitur : in nova Hispania, vineæ uvas proferunt, sed nunquam probè maturescunt, ut vinum confici possit : nisi in Peru & Chile approbum vinum nascitur : nam jam vites colere didicere : & vineæ plerumque in convallibus Peruanis nascuntur, juxta quas fossas ad aquam colligendam excavant, quâ vites subinde irrigant.

I. Vitis vinifera, ex cujus Uvis acerbis immaturis succus exprimitur, quem ὀμφάκιον Omphacium Dioscorides lib. 5. cap. 6. vocat : ex quo Syrupus de Agresta in officinis paratur.

II. Uva passa major βότρυς Græcis.
Uvæ passæ majores, Trag. Gesn. hort. Cast.
Uva passa, Tur. Lon.
Zibebas ferens, Cam.
Uvæ Zibebæ. Tab. Ger.

Non solùm Uvæ, sed etiam acini præter modum ampli, crassi & oblongi sunt, ut non nisi passæ ad nos deferantur: Arabibus, uva Zibibi, Latinis passa, Germanis, Zibeben/Meertreubel/ id est, uva marina.

III. Uvæ passæ Indicæ gigartis carentes.
Uvæ sine vinaceis seu apyrenos, ad Clus. cur. post.

IV. Uvæ passæ minores, vel Passulæ Corinthiacæ.
Passulæ, Trag.
Uvæ passæ minores, Gesn. hort vel Corinthiacæ, Cast.

Folijs est rotundis, crassis, subtus incanis, in pauciores lacinias obtusas divisis: Uvis partim fulvis, partim subnigris, dulcibus & vinosis.

V. Vitis sylvestris, Labrusca.
Labrusca Trag. Lugd. & alijs.

Labrusca dicta, quod in marginibus terræ ceu labris quibusdam oriatur. Dioscorid. lib. 5. cap. 2. ἄμπελος ἀγρία, qui genera duo fecit : alterius enim Uva non maturescit, sed florem tantum profert οἰνάνθην nominatum : altera fructum perficit, ex parvis acinis nigris subastringentibus. Plinius Labruscam vocat & Oenanthen, ex alba Labrusca præstantiorem, quam è nigra scribit. Et Gesnerus libr. de hort. racemiferam tum albis, tum nigris acinis refert. Vocatur autem propriè Oenanthe, fructus Vitis sylvestris cum floret, Dioscoridi lib & cap. 5. seu ut Plinius loquitur, Vitis labruscæ uva, quæ cum floret colligitur, quando optimè olet.

Apud Floridenses Labrusca in magna copia crescere, author part. 6. Ind Occid. scribit.

VI. Vitis sylvestris Americana.
Vites sylvestres vicinas arbores scandentes & uvas edules proferentes in nova Francia habentur: part. 2. Amer.

VII. Vitis sylvestris Virginea.
Vitis duum generum spontè nascuntur : alterum uvis tenuibus acerbis : alterum majoribus & dulcibus : Hariot. desc Virgin.

VIII. Vitis sylvestris Indica acinis pruni sylvestris.
Arbores multæ in India, quæ uvas quasdam agrestes ferunt, quarum Acini prunorum sylv. speciem referunt. & nigro folliculo vestiuntur, sed quia illis multum ligni, parum pulpæ, ex is vinum non faciunt: Benzo l. 1. c. 28.

SECTIO SECUNDA.

CLEMATITIS; LIGNUM COLUBRINUM; CLEMATIS; PERICLYMENUM; APOCYNUM; ASCLEPIAS; POLYGONATUM; Lilium Convallium; Monophyllum; Laurus Alexandrina, quibuſdam Hippogloſſum.

CLEMATITIS.

*Κλημ*α*τῖτις Dioſcoridi lib.4. cap.182. idem eſt ac Sarmentaria: ſic dicta, quoniam κλήματα flagella, vitigineis flagellis ſimilia emittat, ac ut illa arbores ſcandat. Plinio lib.24. cap.10. Clematida Smilaci ſimilem, per arbores repentem geniculatam & ipſam appellaverunt. A Theophraſto 5. hiſt.10. Ἀτραγένη dicitur, & eſſe arborem quæ Vitis & Labruſcæ modo ſurgat.*

I. Clematitis ſylv. latifolia.
Vitis ſylveſtris, Trag. Lugd.
Vitis nigra, Fuch. Tur. Lon. 2. Tab.
Vitalba, Dod. ut: Guiland. the. (& Vitis ſylv. Dioſcoridis) Cæſ.
Viburnum Gallorum, Bellon.
Atragene Theophraſti, Ang. Cluſ. hiſt.
Vitis ſylv. cauſtica, Geſn. hort.
Clematis 3. Matth. Caſt. Thal. 2. Lac.
Clematis altera prima, Cord. in Dioſc.
Viorna vulgi, Ad. Lob. Ger.
Clematis ſive Viorna vulgi, Lobelij, Eyſt.

Clematitis eſt Dioſcoridis, Atragene Theophraſti: quibuſdam Vitis ſylv. Plinij.

In foliorum diviſuris mirè ludit & ſarmenta aliquando brachiorum craſsitudinis ſunt.

II. Clematitis Peruviana.
Bexugo del Peru, ad Atragene ſarmenta proximè accedentia, cortice cinereo obducta, guſtus lenti, dein acris, denique fauces urentis: drachma purgat & Mechoacæ præfertur, Cluſius in notis ad Monardem.

III. Clematitis peregrina folijs pyri inciſis.
Clematis altera Bœtica, Cluſ. hiſp. & hiſt.
Clematis Bœtica, Cluſij, Lob. Lugd. Tab. Ger.

IV. Clematis ſive Flammula repens.
Clematis altera, Dod. gal. flore albo, Caſt. Cam.
Clematis flammula quibuſdam, Geſn. hort.
Clematis altera urens, Ad. Lob.
Flammula, Dod. Lugd. hiſt.
Viticella, Cæſ.
Clematis urens, Tab. Ger.

Flammula dicitur, quod contuſa applicata, veſicas flammæ inſtar excitet, cujus folia aliquando Apij modo dividuntur: eſt etiam ſimplex vulgaris, alia multiflora, quæ
Clematis urens 2. Tab.
Clematis urens multiflora, Ger.

V. Clematitis maritima repens: quæ 1. in Pr.
Clematites, Ang.

VI. Flammula recta.
Flammula, Matth. Lugd. Cluſ. pan. & hiſt. Tab.
Flammula frutex, Cord. in Dioſc.
Clematis altera, Turn.
Flammula altera, Dod. altera ſurrecta, Lob.
Flammula recta, Cam. Eyſt.
Flammula Jovis ſurrecta, Ger.

Duplex eſt: alterius ſarmenta & foliorum pediculi vireſcunt & ſerius floret: alterius rubent & maturius floret.
Centella herba, quæ trita tumoribus impoſita puſtulas excitat, in epiſt. ad Monardem huc referri poteſt.

VII. Clematitis alpina Geranifolia: quæ 2. in Prodromo.
Clematis cruciata alpina, Ponæ.

VIII. Clematitis cærulea erecta.
Clematis altera minor longifolia, Clymenum quorundam, Lob. Lugd.
Clematis cærulea Pannonica 2. Cluſ. pan.
Clematis cærulea 2. Tab.
Clematis major Pannonica, Ger.

Magnitudine variat: hinc duæ figuræ apud Cluſium hiſt. pan. & Tab. ſub Clematide cærulea pan. 1. (quæ Clematis cærulea pannonica, Eyſt.) & 2. Et Ger. ſub Clematis pan. & Clemat. majore pannonica.

Flore eſt cæruleo, rarius albo.

IX. Clematitis cærulea vel purpurea repens.
Clematis altera, Matth. Dod. Caſt. ap. Cluſ. hiſt. flore purpureo, Cam.
Clematidis alterius altera ſpecies, Dod. gal.

Clema-

Clematis peregrina cærulea & purpurea, Lob. Tab. qui duas figuras habet, & Ger. sub cærulea & rubra.
Clematis 3. quæ Flammula, Cæs.
Pothos cæruleus, Lugd.
Clematis peregr. incarnato simpl. flore, &
Clematis peregr. purpurea simpl. flore, Eyst.
Alijs Clematitis Dioscoridis: quidam πόθος (Desiderium Gaza vertit) Theophrasti 6. hist. ult. faciunt.

X. Clematitis cærulea flore pleno.
Clematis altera fl. pleno, Cam. ep. Clus. cur. post.
Clematis peregr. purpur. flore pleno, &
Clematis peregr. incarnata plena, Eyst.
Flore est cæruleo, purpurocæruleo, incarnato, ad purpureum colorem sed admodum dilutum accedente.

XI. Clematitis trifolia flore roseo clavato.
Granadilla, Monardi, Petro de Cieca in hist. Peruana, Lugd. Vide in Americæ par. 9. l. 4. c. 27. at c. 30. Granadilla inter ligna recensetur.
Flos passionalis sive Granadille ex India, du Bry.
Granadilla dicitur propter semen, quod ut in malis granatis inclusum continetur: Flos passionalis, quod in flore aliquæ veluti passionis Christi figuræ delineatæ conspiciantur, Monardes.
Hujus folia & flores à Doctiss. Simplicista Joh. Pona Veronâ anno 1621. accepi.

CLEMATITIS INDICA, QUÆ LIGNUM. Colubrinum.

Clematitidem vocamus, quia pleraque sarmentitia sunt & per arbores repunt: Pao da Cobra, id est Lignum Colubrinum, Lusitani nominant, quia adversus animalium virus ejaculantium morsus & ictus efficax sit.

I. Clematitis Indica folijs Lentiscinis candidis maculis aspersis.
Ligni colubrini tertium genus, Garz. Frag.

II. Clematitis Indica spinosa folijs luteis.
Ligni colubrini alterum genus, Garziæ, Frag. & Clusio, qui ligni frustum pingit, & Lugd. cui malè titulus Ligni colubrini Acostæ inscriptus est.
Lignum colubrinum, Tab.

III. Clematitis Indica folijs persicæ, fructu Periclymeni.
Ligni Colubrini primum genus, Garziæ, Frag.
Palo del Cebra, id est, Lignum serpentinum seu Colubrinum, Linscot. 4. par. Ind. Or. c. 31.
Pao de Cebra lignum seu radix Lusitanis dicta, omnium venenorum antidotus, in Insula S. Laurentij, Ind. Or. part. 4. c. 7.
Et hæc tria ligni genera in insula Zeilan reperiuntur.

IV. Clematitis Malabarensis folijs Vitis, colore dracunculi.
Lignũ colubrinum primum, Acostæ, Cast. Lug.

V. Clematitis Malabarensis altera radice serpente.
Lignum colubrinum alterum, Acostæ, Lugd.
Palo della Culebra, Cast. ap.

VI. Colubrini ligni tertium genus in eadem provincia, vastæ arboris magnitudine, Acostæ. an Lignum colubrinum quod pingitur à Clusio notis ad Acostam.

VII. Radix quædam in Malaca, quæ adversus vulnera sagittis toxico illitis facta, præsentaneum remedium est, Garzias.

CLEMATIS DAPHNOIDES.

Quæ Dioscoridi l. 4. c. 7. κληματὶς, aut δαφνοειδὴς, aut μυρσινοειδὴς, aut πολυγονοειδὴς dicitur, ipsi Plinio l. 24. c. 15. Clematis Aegyptia, quæ ab alijs Daphnoides, ab alijs Polygonoides vocatur. Alijs tamen ejusdem l. 21. c. 11. Vinca pervinca censetur: alijs, an ejusdem l. 24. c. 15. Centunculus sit, dubitantibus.

I. Clematis daphnoides minor.
Vinca pervinca, Brunf. Gesn. hort. Lon. Adv. Lugd.
Chamædaphne altera Dioscoridis, Brunf. 4.
Pervinca (quod semper vireat) Trag.
Clematis, Matth. Lac. Cord. in Diosc. Tur.
Clematis prima Dioscoridis, Ang.
Clematis daphnoides, Dodon. ut: Fuch. Lob. Thal. Cam. Tab. Clus. hist.
Clematis Ægyptia sylv. Gesn. hort.
Provinca vulgo. Cæs.
Clematis daphnoides minor flore cæruleo: flore albo: flore purpureo: tres fig. Eyst.
Flores cærulei sunt: quandoque candidi: rarius rubentes, vel subpurpurascentes: interdum flos alium florem medium continet.

II. Clematis daphnoides major.
Clematis Ægyptia hortensis flore purpureo, Gesn.hort.
Pervinca major, Adv.Eyst.
Clematis sive Pervinca major, Lob.
Clematis daphnoides major, Dod.Cam.
Provinca altera major, Cæs.
Clematis major, Lugd.prima major, Cast.
Clematis daphnoides latifolia, Clus.hist.
Hanc Clematidem Ægyptiam Plinij: illam ejusdem Vincam pervincam, Cæsalpinus statuit.

III. Clematis flore pleno.
Daphnoides polyflora, Lob.
Clematis flore multiplici, Cam.epit.
Clematis purpurea Austriaca, flore pleno, Camer.hort.
Clematis major flore duplicato, Lugd.
Clematis altera flore pleno, Clus.hist.ap.alt.
Clematis daphnoides fl. purpureo pleno, Eyst.

PERICLYMENUM.

Περικλύμενον à Dioscoride lib.4.cap.14. describitur, quod sit frutex simplex, habens ex intervallis foliola caulem amplectentia, subcandida, hederacea, & inter folia germina nascentia, super quæ fructus hederæ similis: florem candidum fabæ similem subrotundum & quasi in folium procumbentem: semen durum & avulsa difficilem: radicem crassam ac rotundam: Nisi Diosc. radicem rotundam diceret, cum nostra conveniret: at Plinius lib.27.cap.12. radicem præterijt. Quare an nostrum Periclymenum, potius sit κυκλάμινος ἑτέρα, quàm κισσάνθεμον aut κισσόφυλλον vocitent, Dioscoridis lib.2.cap.195.& Cyclamenos Plinij lib 25 cap.7. ambigitur, quod Diosc. scribente, folia fert hederæ, sed minora: caules crassos, geniculatos, quiq; circa vicinas arbores capreolorum modo se volvunt: flores candidi odorati: fructus verò instar acinorum uvæ, similis hederæ, mollis, aliquantulum acri saporis & lentus: radix inutilis. Etsi sint qui velint, Cyclaminum alteram, Vitem sylvestrem & Periclymenum tribus distinctis locis à Dioscoride descriptum, unius plantæ nomina esse. Periclymenum dictum volunt, quod se adminiculis convolvat.

I. Periclymenum non perfoliatum Germanicum.
Caprifolium, Brunf. Gesn. hort. Lon. Germanicum, Dod.
Periclymenum, Trag. Fuch. Dodon. gal. Turn. Cord.in Diosc.Gesn.hort.Cam.Thal.Tab.Ger. Germanicum, Eyst.
Periclymenum non perfoliatum Septentrionalium, Ad. Lob.
Periclymenum vulgare Septentrionalium, Clus. hist.
Flos candidus, subluteus.

II. Periclymenum perfoliatum.
Periclymenum, Matth. Ang Lac.Adv.Cast.
Periclymenum alterum, Dod.gal.
Periclymeni species cujus folia unita, Gesneri hort.
Periclymenum perfoliatum, Lobel. Lugd. (& grandius) Tab. Ger.Eyst.
Periclymenum vulgare alterum, Clus.hist.
Vincibościum vulgo, Cæs.
Flores ex purpura niveo candore nitent, alicubi luteo aspersi: aut albi, aut subruffi.

III. Periclymenum humile.
Periclymenum 2. & Chamæpericlymenum Prutenicum, Clus.pan.
Periclymenum minus, Tab.
Chamæpericlymenum, Ger. Clus.hist.

IV. Periclymenum humile Norvegicum.
Chamæpericlymenum tenerius aliud, Cl.hist.

APOCYNUM.

Ἀπόκυνον ἢ κυνάγχον, παρδαλιαγχές, κυνόμορον Dioscoridi lib 4.cap.81. Apocynum, Plinio lib.25.cap.11. quod canes, lupos, vulpes & pantheras, Dioscoride auctore, vel ut Plinius, canes & omnes quadrupedes, necet. Dicitur alias περιπλοκα quasi circumplectens, eò quòd proxima amplexetur.

I. Apocynum folio subrotundo.
Apocynum, Matth. Ang. Gesn. hort. Lac. Adv. Lob. (cui & Periploca Græca folijs latioribus hederaceis) Lugd. Cast.
Apocynum primum latifolium, Clus.hist.
Cynocrambe, Lon.
Apocyni alterum genus, Cam.
Periploca repens, Cæs.

II. Apo-

II. Apocynum folio oblongo.
Apocynum repens, Matth. Lugd. Camer.
Apocynum folijs Oleandri, Anguil.
Apocynum 2. angustifolium, Clus. hisp. & hist.
Periploca, Cæs. altera, Dod.
Periploca serpens angustiore folio, Ad. Lob.
III. Apocynum angusto salicis folio.
Secamone, Scammonij species Ægyptijs, Alpin.
Apocini secundi species altera, Clus. his. & hist.
IV. Apocynum Ægyptiacum lactescens siliqua Asclepiadis. Beidel-sar Alpini.
Ossar vulgo in Ægypto: fructus vero Beid el ossar, hoc est, ovum ex Ossar: Arabibus Saccharum Alhusar: forte Arbor lanigera, Bellonij l. 2. obs. Hon. Belli ep. 4. & 5. ad Clus.
Apocynum Syriacum, seu Palæstinum, sive Ægyptiacum, Clus. hist.
Esula Indica, quibusdam.

ASCLEPIAS.

Etsi Ἀσκληπιὰς Dioscoridis lib. 3. cap. 106. & Plinij lib. 27. cap. 6. Asclepias, à quibusdam nostrum censeatur (dubitat Anguillara, negat Matthiolus) at Apocyno cognata herba videtur.

I. Asclepias albo flore: & Gerard.
Hirundinaria, Brunf. Trag. Ges. hor. Lonic.
Hederalis, Ruellio.
Vincetoxicum, Matth. Dod. Thal. Cast. Lugd. qui Fuchsij & Matthioli figuram exhibet.
Asclepias, Fuch. Dod. gal. Cord. hist. Turn. Lac. Ges. hor Ad. Lob. Cæs. Tab. duplici figura, Cam.
Asclepias vulgi, Apocynum Dioscoridis, Col.
II. Asclepias nigro flore.
Vincetoxici altera species, Dod.
Asclep. altera fl. nigro, Lob. sive Periploca min.
Asclepias nigra, Lugd. flore nigro, Cam. Taber. Clus. hist.
Vincetoxicum flore nigro, Cam. epit.
Apocynum, Colum.
III. Asclepias siliqua bifido mucrone.
Asclepias Cretica, Clus. hist. append. 1.
IV. Asclepias ex Virginea.
Wisauck sive Vincetoxicum Indicum, Gerard.
V. Fructus Asclepiadis siliquæ similis, seminibus planis nigris.
Fructus 3. è navigation. Batau. Clus. ex l. 2. c. 15.

POLYGONATUM.

Πολυγόνατον Dioscoridi lib. 4. cap. 6. quod radix crebro geniculata sit: vulgo Sigillum Salomonis, haud dubiè à vestigijs pluribus, radici sigilli instar impressis.

I. Polygonatum latifolium vulgare.
Sigillum Salomonis, Brunf. Gesn. hor. latifolium, Trag.
Polygonatum, Matth. Lac. Cast. vulgare, Cam. vulgatius, Eyst.
Polygonatum latifolium, Fuch. Dod. ut: Cord. in Dioscor. & hist. Ges. hor. Lob. Tab. primum, Gerard.
Polygonatum majus, Lon. Ad. Thal.
Polygonatum latifolium vulgare, Clus. hist.
Frassinella, Ang. Cæs.
Vulgares herbarij Germ. cum Dictamno albo & Elleboro albo confundunt: alij malè Secacul Arabum faciunt. Variat baccis rubētib⁹ purpureis, quandoq; nigris, ut Cam. in epit. monet.
II. Polygonatum latifolium maximum.
Polygonatum majus, Clus. pan. Eyst.
Polygonatum latifolium primum, Eid. hist.
Polygonatum Pannonicum, Cam.
III. Polygonatum latifol. Ellebori albi folijs.
Polygonatum πλατύφυλλον, vel 2. Clus. pan.
Polygonatum 3. latiore folio, Eid. hist.
Polygonatum latifolium, Dod. post.
IV. Polygonatum latifol. flore majore odore.
Polygonatum flore odore, vel 1. Clus pan.
Polygonatum secundum latiore folio, Eid. hist.
Polygonatum, Ger. latifolium minus, Tab.
an Polygonatum angulosum, Cord. hist.
V. Polygonatum latifolium minus flore majore: 1. in Prodromo.
VI. Polygonatum latifolium perfoliatum Brasilianum: 2. in Prodromo.
VII. Polygonatum latifolium ramosum.
Laurus Alexandrina, Matth. Dod. gal. Cam.
Hippoglossum, Lugd.
Rusco affinis tertia, Cæs.
Polygonat. 3. Clu. pan. latif. 4. ramosum, Eid. hist.
Polygonato affinis planta, Lob. ob.
Polygonatum latifolium 3. & 4. Tab.
Polygonatum ramosum & acutum, Ger.
VIII. Polygonatum angustif. non ramosum.
Sigillum Salomonis angustifolium, Trag.
Polygonatum angustifol. Fuch. Dod. gal. Tur. Eyst, Lugd, Clus. pan. vel 5. hist. primum, Tab.

Poly-

Polygonatum tenuifolium, Cord. in hist. Cam.
Polygonatum tenuifolium majus, Thal.
Polygonatum erectum, Gesf. hort.
Polygonatum minus, Lon. Ger. folijs rubiæ, Ad. Lob.
Polygonatum alterum, Dod.
Polygonato similis in alpibus, Cæs.
Quibusdam Chamædaphne Dioscoridis l.4. c.149. alijs Ephemeron ejusdem l.4.c.85. & Plinij lib.25.c.13. qui florem cæruleum tribuit.

IX. Polygonatum angustifolium ramosum.
Polygon. 4. angustifolium ramosum, Clus. pan.
Polygonatum angustifolium secundum, Tab. angustifolium, Ger.
Polygonatum 6. sive angustifolium 2. Clus. hist.
Polygonatum tenuifolium minus, Thal.

LILIUM CONVALLIUM.

Lilium, quod à loco natali convallium appellatur, à quibusdam Lilium vernum Theophrasti 6. hist.7. censetur: alij Oenanthen ejusdem l 6.c.7. & Oenanthen Athenæi volunt.

I. Lilium convallium latifolium: in Prodromo describitur.

II. Lilium convallium album.
Lilium convallis, vel sylv. Brunf.
Lilium convallium, Trag. Matth. Gesf. hor. Dod. Cæs. Cast. Lugd. Cam. Tab. Ger. Clus. hist.
Lilium Theophrasti, Dod. gal.
Ephemerum non lethale, Fuch.
Callyonimus vel Chamæcitinus, Gesf. hor.
Cacalia, Lonic.
Lilium convall. vel vernum Theophr. Ad. Lob.

III. Lilium convallium alpinum.
Lilium convallium alterum alpinum flore majore, & odoratiore, Cam.
Lilium convallium flore albo, Eyst.

IV. Lilium convallium flore rubente.
Lilium convallium floribus suaverubentibus, Lob. icon.
Lilium conval. rubrum, Tab. fl. subrubro. Cam.
Lilium convallium flore incarnato, Eyst.
Flore est minore, candore & rubore confusè mixto, & odore minus valet.

MONOPHYLLUM.

Μονόφυλλον, unifolium dictum, quod cum prodit unico sit folio, nam cùm cauliculum acquirit, folia bina habet, rarius tria, & quidem in alpibus: propter similitudinem cum Lilio convallium, minus appellare lubet: sunt qui Cyclaminum tertium Plinij l.25. c.9. velint.

Lilium convallium minus.
Unifolium, Brunf. Dod. ut: Lug Cam. Tab. Eyst.
Cotyledon syl. & Unifolium, Trag.
Gram. Parnassi, Mat. Lug Cast. Tab. majus, Ger.
Henophyllum vel Monophyllum, Gesf. hor.
Cyclaminum unico folio, Dalech. in Diosc.
Monophyllon, Ad. Lob. Thal. Gerard.
Bifolium primum, Lonic.

LAURUS ALEXANDRINA QUIBUSdam Hyppoglossum.

Ἱππόγλωσον Dioscoridis l.4.c.132. & Hippoglottion Plinij l.15.c.30. ubi Laurum Alexandrinam vocat, ab alijs Idæam dictam, sunt qui idem censeant cum Lauro Alexandrina Theophrasti 3. hist.17. Alijs ἰδαία ῥίζα, Idæa radix Dioscoridis l.4.c.44. Alijs δάφνη ἀλεξάνδρεια, aut ἰδαία, aut ὑπόγλωττον, Laurus Alexandrina Dioscoridis l.4.c.147. Alijs χαμαιδάφνη, quæ & ἀλεξάνδρεια Dioscoridis l.4.c.149. & Laurus taxa Plinij l.15. cap.ult. & Chamædaphne ejusdem l.24.c.15. Deniq; sunt qui radicem Idæam, Hippoglossum, Laurum Alexandrinam & Chamædaphnen apud Dioscoridem idem esse velint.

I. Laurus Alexandrina fructu pediculo insidente.
Uvularia, Brunf. (qui marem & fœminam pingit, sicut & Tabernæmontanus & Gerar.) Lon.
Laurus Alexandrina, Brunf. Trag. Fuch. Ang. Gesf. hort. Eyst.
Hippoglossum, Matth. Dod. ut: Turn. Lac. Ad. Lob. Cast.
Hippoglossum mas & fœmina, Ger.
Uvularia mas, sive Laurus Alexandrina, Tab. icon.
Uvularia fœmina, sive Hippoglossum, Tab. ico.
Hippoglossum, quod à Lauro Alexandrina differt, Guil.
Hippoglossus, Gesn. hort.
Daphne Alexandrina, Fuch.

Bonifacia & Bislingua, Anguil.
Laurus taxa Plinij, Lugd.
Rusco affinis prima, Cæs.
Bislingua, Clus. panon.
Radix Idæa Dioscoridis, Colum.
Laurus Alexandrina Theophrasti, 2. Clus. hist.

II. Laurus Alexandr. fructu folio insidente.
Laurus Alexandrina altera, Matth. Taber.
Laurus Alexandrina & Chamædaphne, Guil.
Laurus Alexandrina, Lac. Lob. ad part. alt. Col. cui & Chamædaphne.
Laurus Alexandrina vera, Lugd. Clus. hist.
Rusco affinis altera, Cæs.
Hippoglossum Matthioli, Ger.

Hæc folio est rotundiore, baccis in medio foliorum impressis, nec ulla epiglottide tectis: illa folio est longiore, glossarijs sive ligulis donata, baccis ex oblongis petiolis dependentib.

SECTIO TERTIA.

HEDERA; HEDERA TERRESTRIS; CYMBALARIA; NASTURTIUM INDICUM; BALSAMINA; NOLI ME TANGERE; ARIstolochia; Cyclamen; Gramen Parnassi; Saxifraga; Chelidonia minor; Numularia.

HEDERA.

Hedera κισσὸς *Dioscoridi lib. 2. cap. 210.* κιττὸς *Theophrasto 3. hist. 18.*

Differentias multas in specie sortitur, summas autem genere tres: nam quædam candida est, altera nigra, tertia helix: candida, fructum fert candidum: nigra nigrum, aut croci æmulum, quam vulgus Dionysiam vocat: Helix fructum non gignit, &c. Dioscorides. Sic Theophr. l. c. multigena hedera est, quædam enim humi repens: quædam in excelsum se attollens: & excelsarum genera plura, sed tria summa patescunt, candida, nigra, tertiaq; clavicula, &c. Plinius l. 16. c. 34. Hederæ duo prima genera fecit, marem & fœminam (per marem Cistum intelligere oportet, confundit enim Cistum cum Cisso, id est, Hedera) subjungit: species tres esse, candidam, nigram, helicem: quæ species in alias etiam dividuntur, &c. quæ ex Theophrasto sumpsit.

I. Hedera arborea.
Hedera, Brunf. Trag. Ang. Cord. in Diosc. Dod. Cæsalp.
Hedera arborea, Matth. Ges. hort. Lugd.
Hedera nigra, Fuch. Dod. gal. Lac. Lonic.
Hedera corymbosa communis, Ad. Lob. Taber. Gerard.
Hedera major, Castor.

Variat: cultu enim arborescit, & cum ad eam ætatem pervenit, in qua fructum ferre potest, totam faciem mutat, nam per se erigitur, nullum adminiculum quærens, & hanc Orthocissum antiqui dicunt, quæ
Hedera arborea recta, Ad.

Folia mutat, ut quæ prius in plures angulos desinebant, angulis obliteratis, excepto eo qui in summo est, rotundantur, maculis albis, aliquando sub rubentibus, infernè distinguuntur. Baccæ maturitate nigræ, rarò flavæ.

II. Hedera poëtica.
Hedera Dionysias, & Chrysocarpos, Dalech. Lugd.

Dionysias aut Bacchica, quod ex ea poëtarum coronæ consuerentur: Chrysocarpos, à fructus colore aureo: hinc folium minimè angulosum est.

III. Hedera major sterilis.
Hedera Helix, Brunf. Matth. (& minor) Fuch. Dod. ut: Lac. Lon. Lugd. Cæs. Cam. Tab. Ger.
Hedera sterilis, Anguil.
Hederæ arboreæ sylvestre genus, Ges. hort.
Helix sive provoluta sterilis hedera, Ad. Lob.
Hedera minor, quæ Helix, Castor.
Hederæ species tertia helix vocata, Thal.

Hæc diversa ne sit ab arborea, Theophrastus ambigit: Plinius concedit: at recentiorum aliqui negant, fieri enim ut alicubi non arborescat, ob imperfectionem quandam Individui non speciei.

IV. Hedera humi repens.
Hederula, Trag.
Hedera minor ἐπίγειος κισσὸς, Dodon.

V. Hederaceis folijs planta.
Cyclaminos altera hederaceis folijs, Lob. Lug.

HEDERA TERRESTRIS.

Hedera terreſtris, χαμαίκισσος & Dioſcoridi lib. 4. cap. 126. ſi in deſcriptione pro μακρότερα, μικρότερα legatur: à Plinio videtur intelligi, ſub Hedera à terra ſe non attollente: quibuſdam Malacociſſos, quaſi mollis hedera, in Geoponicis: alijs Chamaclena, quaſi Clematis humilis repens.

I. Hedera terreſtris vulgaris.
Hedera terreſtris, Brunſ. Matth. Dod. Lug. Cæſ. Thal. Tab. Gerard.
Elatine, Brunſ. 4.
Chamæciſſos, Trag. Fuch. Dod. gal. Lac. Cam.
Chamæclema, Cord. hiſt.
Humilis hedera, Ad. corona terræ, Lob.
Malacociſſos, Lugd.

Duplex eſt: major, quæ vulgata: minor elegantior, cauliculis erectioribus, brevioribus ut & folijs: floribus magis cæruleis, quæ locis humidioribus circa arbores antiquas reperitur.

II. Hedera terreſtris montana.
Hederæ terreſtris ſpecies montana, Cam. epit.

Priore hirſutior eſt, folijs majoribus & floribus, qui purpuraſcunt.

III. Hedera ſaxatilis magno flore.
Aſarina ſterilis, Lob. ob.
Aſarina ſive ſaxatilis hederula, Ad. Lob. icon.
Aſarina Lobelij, Lugd.

CYMBALARIA.

Cymbalaria, à cymbalo nomen duxiſſe videtur: quibuſdam Umbilicus Veneris alter cenſetur: at Hermolaus, Barbarus, Capnon primam Plinij lib. 25. cap. 13. eſſe credidit.

Cymbalaria, Matth. Lugd. Cæſ. Caſt. vulgaris, Lac.
Cymbalaria Italica hederaceo folio, Ad. Lob.
Umbilicus Veneris officinarum, Lonic.
Linaria hederæ folio, Col.
Cymbalaria folijs hederaceis fl. cæruleo, Eyſt.

NASTURTIUM INDICUM.

Naſturtium dictum ob ſaporem, Indicum à loco natali.

I. Naſturtium Indicum majus.
Naſturtium Indicum, Dodon. Lob. Lugd. Cam. Caſt. Eyſt.
Naſturtium peregrinum, quod Peruvian. Lugd.
Flos ſanguineus Monardi, Lugd.

II. Naſturtium Indicum minus.
Naſturtium Peruanum, Monardi.

Folia habet rotunda, Lenticulę paulo majora.

BALSAMINA.

Balſamina dicitur, quod ex pomis ipſius maris immaturis oleo injectis, inſolatione oleum ſeu Balſamum, ut Chirurgi vocant, ad vulnera conſolidanda præſtantiſſimum conficiatur.

I. Balſamina rotundifolia repens, ſive mas.
Balſamina, ſive pomum mirabile, Trag.
Balſamina, Matth. Lac. Lugd. Cæſ. alba, Geſn. hort.
Balſamine prima, Fuch. Anguil.
Balſamina pomifera, Geſ. collect.
Charantia, Dod. ut: Lonic.
Cucumis puniceus, Cord. hiſt.
Balſamina cucumerina punicea, Ad. Lob. Tab.
Balſamina mas, Cam. Gerard.
Momordica, Caſtor.
Quibuſdam Plinij l. 20. c. 3. Cucurbita Somphos à Græcis appellata.

Fructus maturus colore variat, modò puniceo, modò luteo rubeſcente.

Balſamina mas fructu [illegible]
Momordica fructu luteo rubeſcente, Eyſt.

II. Balſamina fœmina.
Balſamine altera, Trag. Matth. Fuch. Ang. Geſ. hort. Caſt.
Balſaminum, Dod. gal. Lon. & Charancia fœmina.
Balſamina, Dod. Lugdun. cum Matth. & Fuch. figura.
Balſamella, Cord. hiſt.
Balſamina amygdaloides, Geſ. ad Cordum.
Balſamina fœmina, Cam. Tab. Ger. Eyſt.
Balſamina fœmina perſicifolia, Ad. Lob.
Catanance, Cæſalp.

III. Balſamina lutea, ſive Noli me tangere.
[illegible] terreſtris, ſive altera Trag.

[illegible]la,

Esula, Eid. & Lugd.
Tithymalus sylv. Lon.
Noli me tangere, Gesn.hort.& frac. (cui & Milium caprearum) Cam. Tab. Eyst.
Persicaria siliquosa, Ad.Lob.Lugd.Cam.Thal.
Impatiens herba, Dod.
Catanance altera, Cæs.
Chrysæa, Lugd.
Balsamita altera, Col.

Noli me tangere & Impatiens herba dicta, propter siliquas, quæ ubi maturæ levissimo contactu dissiliunt: aliqui Æschinomene Plinij suspicantur: quibusdam Pseudoapocynon. Flore est luteo, est & pallido.

ARISTOLOCHIA.

Ἀριστολοχία Dioscoridi l.3. c.4. quod existimetur optimè puerperis, seu partus doloribus opitulari: hinc fortè Nicandri scholiastes refert, Aristotelem herbæ hujus inventionem mulieri tribuere. Et Plinio l.25. c.8. Aristolochiæ nomen gravidæ dedisse videntur, quoniam esset ἄριστη λεχώσαις: nostri Malum terræ vocant.

Genera tria Dioscorides agnovit, στρογγύλην, μακρὰν, κληματῖτιδα. Plinio genera quatuor: unum tuberibus radicum rotundis: alterum radice longa: tertium longissimæ tenuitatis, quæ Clematis, ab alijs Cretica vocata: quarta quæ Pistolochia, tenuiori proxima, quam quidam Polyrrhizon cognominant, &c.

I. Aristolochia rotunda, flore ex purpura nigro.
Aristolochia rotunda vera, Trag. Lon. Cam.
Aristolochia rotunda, Matth. Dod. ut: Anguil. Cord. in Diosc. Gesn. hort. Tur. Lac. Adv. Lob. Cast. Lugd. Eyst.
Aristolochia rotunda 1. Clus. hisp. & hist.
Aristolochia fœmina, Lugd.
Aristolochia prima, Cæs.

II. Aristolochia rotunda flore ex albo purpurascente.
Aristolochia rotunda altera, Clus. hisp. & hist.

Anguillara plures species inveniri scribit: verùm hæc non solùm colore floris, sed & folijs & fructu à priore differt.

III. Aristolochia longa vera: & Ang. Cam.
Aristolochia longa, Dod. ut: Cord. in Dioscor. Gesn. hort. Ad. Lob. ico. Clus. hisp. & hist. Lugd. cum Clusij & Fuchsij figura.
Aristolochia altera radice pollicis crassitudine, Cæs.

IV. Aristolochia longa Hispanica.
Aristolochia longa altera, Clus. hisp. & hist.

V. Aristolochia Clematitis recta.
Aristolochia, Brunf. longa, Trag. Matth. Fuch. Tur. Lac. Lon. Cast. Lugd.
Aristolochia longa altera, quæ Clematitis veteribus, Cord. in Diosc.
Aristolochia longa vulgaris, Ang. Cam. epit. & hort. Eyst.
Aristolochia Clematitis, Dod. gal. Ang. Gesn. hort. Adv. Lob. Tab. Ger.
Aristolochia Sarracenica, Dod. Lugd.
Aristolochia Clematitis 1. Clus. hisp. clematitis vulgatior, Eid. hist.
Aristolochia altera radice tenui, Cæs.

VI. Aristolochia Clematitis serpens.
Aristolochia clematitis, Dod. Lugd. Cast. desc. Belli epist. 1. ad Clus. vel
Aristolochia Cretica.
Aristolochia clematitis altera, Clus. hisp. vel Beotica, Eid. hist.
Aristolochia Clematitis altera Hispanica, Lob.

Flos luteus, aut ex purpura nigricans.

VII. Aristolochia Pistolochia dicta.
Pistolochia, Dod. ut: Gesn. hort. Clus. hisp. & hist. Cam. epit. Cast. Lugd. cum Clus. & Dodon. figura.
Aristolochia polyrrhizon, sive Pistolochia Plinij, Ad. Lob.
Aristolochia altera plures radices spargens, Cæsalp.

Flos aliquando niger, aliquando ex herbido luteus.

VIII. Pistolochia Cretica.
Pistolochia altera sempervirens, Clus. hist. ap. 1.

IX. Aristolochia Maurorum.
Rhasut & Rumigi à Mauris nominata, Rauvvolff Lugd. append.
Aristolochia peregrina Rauvvolfij, Clus. hist.

CYCLAMEN.

Κυκλάμινος Dioscoridi lib. 2. cap. 194. folijs est hederæ purpureis, varijs, supra infraq; albicantibus maculis, &c. Theophrasto 9. hist. 10. Gaza tuber terræ reddidit, imitatus Plinium, cui lib. 25. cap. 9. Cyclaminus, nostris Tuber terræ dicitur.

Differentiæ: alius vere, alius autumno floret: quibusdam flos odoratus, alijs inodorus: & flore rubro, albo, luteo, tum qui autumno floret & odoratus est. Pettillium Plinij l.21.c.8. Anguillara censet: sic æstivum, Sphæritin Aëtij Bononienses, Camerario notante, credunt.

I. Cyclamen orbiculato folio infernè purpurascente.
Cyclaminus minor & Umbilicus terræ, Trag.
Cyclaminus, Matthiol. Dodon. gal. Cord. in Dioscor. & histor. Gesn. hort. Lac. Turn. Lon. Tabern.
Cyclaminus major, Cast.
Cyclaminus rotunda, Fuch.
Cyclaminus orbicularis rotundifolius, Dod.
Cyclamen vulgare, Eystett. officinarum orbiculato folio, Panis porcinus, & Arthanita, Lobel. ico.
Cyclaminus flore odorato, Clus. pan. & hist.
Cyclaminus vulgaris, & Cyclam. prior, cum icone Matth. & Lobelij, Lugd.
Cyclaminus æstivus vulgaris, Cam.
Cyclamen orbiculato folio, Ger.

Flos nunc dilutius, nunc saturatius purpurascit: albo flore rarius reperitur. Radice est aliquando maxima, & ejus species quædam, radice instar capitis arietis, Gesn. hort.

II. Cyclamen orbiculato folio infernè ex viridi pallente.
Cyclamini odorati altera species, Clus. pan.
Cyclamen odorato flore 2. Eid. hist.

III. Cyclamen radice maxima folijs infernè rubentibus.
Cyclamen Romanum, Eyst.
an Cyclamen à Mutono, Clus. hist.

IV. Cyclamen folio angulofo.
Cyclamen folijs angulosis, Gesn. hort.
Cyclamen vernum, Lob. ico. Cam.
Cyclamini orbiculati tertia species, Dod.
Cyclaminus verno tempore florens, Clus. pan. & histor.
Cyclamen vernum, Eyst.

Folio est rotundiore rarius oblongiore, floribus intensius quam in vulgari rubentibus, vel omnino albescentibus.

V. Cyclamen odoratum æstivo solstitio florens folio maculato.
Cyclamini odorati duplex varietas, Clus. hist.

Prima folijs aliquantum angulosis, albis maculis obscurè aversa parte notatis: flos saturatè purpurascens. Alterius folia aversa parte viridia, adversa maculis albis manifestis, flos dilutius purpurascit, vel omnino albescit.

VI. Cyclamen hederæ folio: & Adv. Lob. Clus. pan.
Cyclamini alia species, Dod. gal.
Cyclaminus orbicularis, Dod. alter orbicularis, Lugd.
Cyclaminus inodoro purpurascente flore, Clus. hist.
Cyclaminus æstivus folio hederaceo, Cam.
Cyclamen serotinum folijs hederaceis, Eyst.

VII. Cyclamen folio hederaceo polyanthes.
Cyclaminus Byzantinus alter, tubere palmaris latitudinis πολυανθὴς: tulit flores 20. 50. 100. Clus. hist.

VIII. Cyclamen radice castaneæ magnitudinis.
Cyclaminum Constantinopolitanum, vel byzantinum, Clus. pan. & hist.

Folia prona purpurascentibus supina candicantibus maculis notantur.

IX. Cyclamen radice exigua.
Hermodactylus quorundam, Trag.
Cyclaminus exigua, Eidem.
Cyclaminus montis Juliani, cujus Mesues meminit, Ang.
Cyclamini exiguæ veræ species, Lugd.
Cyclaminus radice avellanæ, Clus. pan.
Cyclaminus æstivus, Eid. hist.
Cyclaminus minor, Cast.

X. Cyclamen oblonga radice.
Cyclaminus radice oblonga malo in fine adnexo, Gesn. hort.
Cyclaminus oblongum, Eid. append.
Cyclaminus μακρόῤῥιζος, Cam. epit. longius radicatus, Eyst.
Cyclaminus cujus radix digitalem crassitiem non superat, & cubitalis est longitudinis, Clus. pan.
Cyclamen odoratum μακρόῤῥιζος, Clus. hist.

XI. Cyclamen vernum luteum.
Cyclamen luteo flore, Ang. Ad. Lugd.

XII. Cyclamen vernum album.
Cyclamen vernum flore albo, Lob. adv. part. 2. Clus. hist. ap. alt. auct. quod folijs circinatæ rotunditatis, Eid. cur. post.

XIII. Cyclamen folijs Violariæ radice cordis effigie.
Cyclamen vernum spurium, Cl. hist. ap. alt. auct.

GRA-

GRAMEN PARNASSI.

Gramini quod in Parnasso monte provenit, folium hederaceum, florem candidum, &c. Dioscorides l.4.c.32. tribuit: ubi & alterius in Cilicia nati meminit, quod incolæ Κίνναν appellent, cujus virentis esu boves inflammentur: quid velit non assequimur.

I. Gramen Parnassi albo simplici flore.
Gramen Parnasi, Dod. ut: Gesn. hort. Lobel. icon. Eystett.
Hepatica alba, Cord hist.
Enneadynamis Polonorum, Gesn. hort.
Unifolium palustre, Gesn. collect.
Gramen Parnasi hederaceum recentiorum, Adv. Lob. ob.
Gramen hederaceum, flos hepaticus, Tab.
Gramen Parnasi minus, Ger.

II. Gramen Parnasi albo pleno flore.
Gramen Parnasi duplicato flore, Lob. Lugd.

SAXIFRAGA.

Saxifraga ab effectu dicta, cum ejus stillatitia, ut & decoctum, lapides renales & frangere & pellere dicatur; ut & farina granorum ad radicem, ex decocto sumpta.

I. Saxifraga rotundifolia alba.
Saxifragia, Brunf. major, Eid. 4. Fuch. Lac.
Saxifraga alba, Trag. Dod ut: Fuch. icon. Gesn. hort. Lugd. Thal. Cam. Tab.
Saxifragia quarta, Matth. Cast.
Saxifraga, Lon. alba chelidonides, Ad. Lob.
Theligono affinis herba, Cæs.
Saxifraga alba tuberosa radice, Clus. hist.

Hæc nonnullis locis folijs est majoribus, altiusque exurgit: frequentius tamen minoribus est & humilior.

II. Saxifraga ad folia bulbos gerens.
Saxifraga bulbosa altera bulbifera montana, Colum.

III. Saxifraga rotundifolia aurea.
Saxifraga aurea, Dod. ut: Gesn. hor. Thal. Cam. Ger. Lugd. cum. Dod. & Lobelij figura.
Saxifraga aurea lichenis facie, & natalitijs, Ad. Lobel.
Chrysosplenium, Tab.
Hepatica palustris, Eyst.
Erysimi species Aldroando dicebatur: In historia Lugd. Saxifragæ alpinæ figura jungitur, quam cum priore eandem suspicor.

CHELIDONIA MINOR.

Chelidonia duplex habetur, major de qua supra: minor, de qua nunc. quam Dioscorides lib.2. cap.212. χελιδόνιον τὸ μικρὸν, aut πυρὸν ἄγριον nominat. cujus descriptio, præter vires, nostræ convenit: an forsan ratione soli diversitas obvenit? Plin. lib.25. cap.13. Strumea censetur, quo loci de Ranunculis agit.

I. Chelidonia rotundifolia major: in Prodromo descripta.

II. Chelidonia rotundifolia minor.
Testiculus sacerdotis, Sylvatico.
Ficaria & scrophularia minor, vel 2. Brunf.
Hæmorrhoidum herba, Hier. Brunsvvic.
Chelidonium minus, Trag. Matth Fuch. Dod. ut: Ang. Cord. in Diosc. & hist. Gesn. hort. Tur. Lac. Lon. Guil. (an Amellus sit dubitat) Adv. Lob. Lugd Cast Thal. Tab. Ger. Eyst.
Malacocissus minor, Fuch. ico.
an Ranunculus latifolius, Lugd.
Favagello, Cæs.

Hujus folia aliquando macula purpurea notantur: flore est luteo simplici: rarius pleno, Camerario monente.

NUMULARIA.

Numularia à folijs nummi speciem referentibus dicta: alijs Centummorbia, à mirifica in vulneribus medendis facultate: alijs Hirudinaria, quod hirudinis instar passim terræ affixa hæreat. Sunt qui Numulum Plinij lib.18. cap.28. censeant, ubi falsò Mimmulus legatur: an fortè apud Theophrastum lib.9. cap.14. ἐρυσίβαλον, Rubiam Gaza vertit.

I. Nummularia major lutea.
Serpentaria 3. & Centummorbium, Brunf.
Nummularia, Trag. Matth. (& Lunaria minor) Fuch. Dod. ut: Gesn. hort. Lon. Adv. Lob. Lugd. Cast. Cæs. Cam. Tab. Ger. Eyst.
Centimorbia, Gesn. Turn.
Hirudinaria minor, Tab.

Ratione soli variat: hortensis per omnia major, sylvestris contrà: hinc duæ icones apud Tab. Hirudinariæ majoris & minoris: & apud Ger.

Numulariæ, & Numulariæ minoris, nomine.

II. Nummularia minor purpurascente flore: quæ in Prodromo describitur.

SECTIO QUARTA.

CUCUMIS; MELO; PEPO; MELOPEPO; ANGURIA; CUCURBITA; COLOCYNTHIS; CUCUMIS ASININUS.

CUCUMIS.

Etsi Σίκυος nomen apud Græcos, (quemadmodum Cucumeris apud Latinos) generale sit omnium horariorum fructuum, videlicet Peponum, Melonum, Cucumerum, Anguriarum & cæterorum ejusdem generis, ut Guilandinus quoque notavit: attamen Σίκυς ἥμερος Dioscoridis l. 2. c. 163. Theophrasti 1. hist. 18. alijs σικύον, & κικύον. Cucumer Plinio l. 19. c. 5. Cucumis Varroni à curvore, quasi Curvimer, dicitur.

Genera duo Dioscoridi & Theophrasto, sativa & sylvestris: sativæ, inquit Theophrastus, partim genera esse existimant, ut & Cucurbitæ, partim negant: sed in uno eodemq; genere, alias meliores, alias deteriores affirmant. Cucumeris tria genera notant, Laconicum, Scytalium, Boœticum. Plinius l. c. de Cucumere agens, Melones, Cucumeres & Angurias complectitur: admonens, ea forma qua cogantur crescere; sic flore in fistulam demisso, mira longitudine nasci: subjungens, Græcos Cucumerum tria genera fecisse Laconicum, Scytalicum & Bœticum: sic de sylvestri l. 20. c. 1. & de anguino sive erratico l. 20. c. 2. egit.

I. Cucumis sativus vulgaris.
Cucumis sativus, Brunf. Matth. Fuch. Dod. gal. Lon. Cast.
Cucumis, Trag. Ang. Tur. Lac. Fracast. Tab.
Cucumis vulgaris, Dod. Ger.
Cucumer sativum, Cord. in Diosc.
Cucumis sativus & esculentus, Ad. Lob. Lugd.
Citreolus vulgo, Cæs.

Cucumeres virides, albi, longi, recurvi: læves, asperi: Alijs Sycios Galeni, alijs ejusdem Melopepon. Fructus maturus subluteus est: habetur & totus albus.

V. Cucumis sativus major.
Cucumis Turcicus, Fuch. Tab. Ger.
Cucumis ex Hispanico semine natus, Tab Ger.

III. Cucumis flexuosus.
Cucumis longus, Matth. Lugd. oblongus, Dod.
Cucumis anguinus & tortilis, Lac.
Cucumis anguinus, Ang. Gesn. col. Lugd. anguina, Tab. Ger.
Cucumis flexuosus, sive anguinus, Adv. Lob.
Cucumis sativus 2. Cast.
Citreolus alter forma anguis, Cæs.

Hujus species habetur fructu cubitali. Sic in regno Congiano insignis magnitudinis & suavitatis habentur: part. 1. Ind. Or. l. 2. c. 1.

IV. Cucumis pyriformis.
Cucumer minor pyriformis, Tab. Ger.

V. Cucumis Ægyptius rotundifolius.
Chate Ægyptijs, cucumerum genus, Alpin.

MELO.

Cucumerum genera censentur Pepones & Melopepones, potißimum figura & quantitate differentes: majores enim & oblongi, Pepones: mali effigiem referentes, Melopepones, nomine ex Melone & Pepone composito dicuntur. Hoc genus Palladius Melones, quasi μήλωνας, id est pomeos, à malorum figura appellavit, quod nomen adhuc in usu est. Sicq; tria Cucumeris genera statui possunt, Cucumer, Melo & Pepo. At Melon Theophrasto Sycion; Plinio, Cucumis mali cotonei effigie, Melopepo Galeni: forte Cucumis antiquorum.

I. Melo vulgaris.
Melo, Brunf. Trag. (& Melopepo) Lac. Tab. Gerard.
Pepo, Matth. ico. Fuch. Lugd. Cast.
Pepo, grandis Melo, Cord. hist.
Cucumis Galeni & antiquorum, Dod. gal.
Melo vulgaris, Melopepo in Græcia, Guil.
Melo sive Melopepo vulgi, Cucumis Gal. Dod.
Melo vulgi, sive Cucumis antiquorum, Melopepo Dioscoridis, Ad. Lob.
Melon vulgo & Pepon, Sycion Theophrasti, Melopepon Galeni, Cæs.
Melopepo, Gesn. hort. Lon. Lugd.

Variat fructu, nunc oblongo, alias contractiore rotundioris figuræ, aliàs modicè depresso & sessili: Subinde majore, scilicet,

Melo

Melo Hispanic. Tab. & Ger. quandoq; minore. Cortex alijs asper, rugosus & tuberos9: & hic est Pepo strumosus, Ad.
Alijs lævis: nunc viridis, nunc cinereus, nunc pallidus, nunc varius. Pulpa, alijs rufa, alijs candida & virens: eaque quibusdam suavior, quibusdam moschi odore, qualium Cordus & Dodonæus meminere. Aliqui æstivi, aliqui hyberni ad hyemem perdurantes. Habentur, Camerario monente, Americi & alij Italici, Patavini, item Zatti dicti: tum Neapolitani, quorum semina adeo tenui crustula teguntur, ut excorticata videantur, Gymnospermi appellati: denique pilosi.

II. Melo rotundus parvus.
Melo succaratus, Lob. ic. saccharinus, Tab. Ger.
Dantur aurei, parvi, in modum pomorum Arantiorum, Cam. vel ut Cæs. mali rosei magnitudine. Meminit & Garzias Melonis genus in Hispania, quod Budiecas vocent.

III. Melo pyriformis moschatus.
Melo Saccharinus variegatus, Eyst.

IV. Melo pyriformis.
Pyromelo, Tab. Gerard.

V. Melo Ægyptius.
Abdellavi Ægyptiorum, Melones a nostratibus diversi, Alpin.

VI. Melonis Ægyptij alterum genus.
Chajar, Melonum genus apud Ægyptios, Alp.

VII. Melo Indicus fructu oblongo.
Batie Indi, sive Indicus Melo, Garziæ.
Patecas, Anguria, sive Melo Indicus, Linsc. par. 4. Ind. Or. c.10.
Melones aquatici in Java, Batiec in universa India: par. 4. Ind. Or. c. 6. & fig. 20.
an Comolanga, Lud. Romani, Clus. in Garz. Scalig. Lugd.

VIII. Melones Peruani.
Melones in valle Peruana tanta felicitate proveniunt, ut radix caudicis cassitudinem assequatur & viva aliquot annis in solo vigeat, quę quotannis Melones profert, cujus luxuries non secus ac cæterarum arborum amputatur: Joseph. Acosta l.4. c.19.

IX. Fructus Melonum similis, cortice duro vestitus, in Java, Linscot. par. 3. Ind. Or. c.10.

PEPO.

Πέπων Dioscoridi l.2. c.164. Theophrastus 1. hist. 22. & Plinius l.2. c.2. de Peponibus, quæ Dioscorides refert: qui l.19. c.5. scribit, Cucumeres cum magnitudine excesserunt, Pepones vocari. Dictum volunt ἀπὸ τοῦ πεπαίνεσθαι maturescere, eò quod maturitate flavescant.

I. Pepo oblongus.
Pepo, Brunf. Lon. Cast. Camer.
Pepo magnus, Dod. gal. Ges. hort.
Pepo major oblon. Dod. max. oblong. Tab. Ger.
Cucumis Pepóve oblongus, sive ovalis vulgatissimus, Ad.
Pepo oblongus, Lob.
Melo seu Pepo oblongus, Cæs.
Variat magnitudine: hinc apud Tab. duæ figuræ, Peponis maximi oblongi, & Peponis Indici minoris oblongi: & apud Ger. qui posteriorem Peponem minorem sylv. vocat.

II. Pepo compressus major.
Pepo maximus Indicus compressus, Lob.
Pepo rotundus major, Dodon.
Melon sive Pep. modicè depressa & sessilis, Cæs.
Corticis colore & substantia variat: qui enim albido est colore, substantia est molliore: qui obscurè virente duriore.

III. Pepo compressus minor.
Cucumis seu Zucco marinus, Trag.
Cucumer marinus, Fuch. Tur. Lonic.
Pepo rotund. Dod. gal. Ges. h. rotund. min. Dod. an Cucurbita rotunda Italica, Lugd.
Corticis colore variat, qui est croceus, luteus, citrinus, niger.

IV. Pepo rotundus Melonis effigie.
Pepo oblongus, rotundus, luteus, viridis, Trag.
Pepo sylv. Dodon.
Pepo rotundus compressus Melonis effigie, Ad. Lob. Lugd.
Pepo Indicus minor rotundus, Tab. Gerard.

V. Pepo rotundus Arantij forma.
Cucurbita Arantij forma, Eyst.

VI. Pepo minor clypeatus.
Pepo Indicus minor clypeatus, Taber.
Pepo Indicus fungiformis, Ger.

VII. Pepo minor angulosus.
Pepo Indicus minor angulosus, Tab. Ger.
Huc & Pepo minor Indicus 4. Tab. referendus.

VIII. Pepo Virginianus.
Macócqver, peponib. melonibus & cucurbitis valde similis: cujus unum genus menstruū: alterum bimestri spatio maturescit: descr. Virgin.
Macaqver Virginensium, Clus. ex. l.2. c.2. & part.1. Ind. Occid.

MELO-

MELOPEPO.

I. Melopepo clypeiformis.
Pepo latus, Dod.gal.latioris fructus, Eid.Gesſ.h.
Cucumis Pepóve latior clypeiformis, Ad.
Melopepo latior clypeiformis, Lob.icon.
Cucurbita laciniata Dalech. Lugd.
Cucurbita ſeſsilis, Geſ.append.
Melopepo clypeatus, Taber.
Pepo maximus clypeatus, Gerar.

II. Melopepo compreſſus.
Melopepo, Anguil.
Melopepo compreſſus alter, Lob. ico. compreſſus, Tabern.
Pepo maximus compreſſus, Gerard.

III. Melopepo teres: & Lob. & Tab.
Pepo maximus rotundus, Gerard.

ANGURIA.

Anguriæ voce, primum Aëtium uſum eſſe volunt: aliàs Citrullus, à citreo colore dicitur. Peponem Dioſcoridis, Galeni & Plinij, & Arabum Battecha eſſe volunt.

I. Anguria Citrullus dicta.
Citrullus, Trag. Geſ.hor. Lon. Tab. officinarum, Ad. Lob. Ger.
Anguria, Matth. Ang. Lac. Geſ.col. Dod. Lugd. Caſt. Camer.
Cucumer vel Cucumis citrullus, Fuch. Dod. ut: Geſ.hor. Turn.
Cucumer vulgò, Cæſ.

Corticis colore variat, qui alijs viret, alijs ſubcandidis maſculis aſperſus: caro alijs, rubens & dulcior, alijs candida. Semina colore nigro, rubro, fulvo: rarius ſemine caret, ut Cæſ. notavit.

II. Anguria carne lignoſa.
Cucumeris vulgo dicti genus quoddam ſylveſtre, carne intus lignoſa, atq; adeo dura, ut pilæ modo reſiliat, nec frangatur projectum, Cæſ.

III. Anguria Ægyptiaca.
Anguriæ noſtratibus majores, cortice flaviore, quæ intus ſemina tantum & aquam dulciſsimam continent, Alpin.
an Dullaha Arabum, Cæſ.

IV. Anguria Braſsiliana.
Citrullæ rotundæ, Maurongaus nomine: Lerio cap. 12.

CUCURBITA.

Κολόκυνθα ἐδώδιμος Dioſcoridi l.2.c.162. dicitur, ad differentiam κολοκυνθίδος, de qua l.4.c.178. meminit: & Theophraſtus 1.hiſt.18. Latinis, Cucurbita à concurvatu, quod facilè ſi quid obſtiterit, quo minus extendatur, incurveſcat.

Genera duo prima Cucurbitæ Plinio l.19.c.5. Camerarium & Plebeium quod humi repit: creſcit qua cogitur forma, libertate vero penſili conceſſa, jam viſa eſt novem pedum longitudinis. Semina quæ proxima collo fuerint, proceras pariunt: quæ in medio, rotundas: quæ in lateribus, craſſas brevioreſq;.

Calabaſſi ſeu Cucurbitæ in India ad miraculum uſq; augeſcunt, quæ in hac ſola provincia Chile naſcuntur & Capallos nuncupantur: Cucurbitarum ſpecies propè infinitæ ſunt, quædam immenſa mole monſtroſæ ſunt, quæ diſſectæ & reſiccatæ excavantur & ex ijs varia vaſa effinguntur: ex minoribus pocula, aut pateras ingenioſè cælatas concinnant: Joſeph. Acoſta l.4.c.9.

Sic Braſiliani ex Cucurbitis liquidam pultem, Mingau vocatum ſorbent: Stad. deſ. Braſil. l.2.c.12.

I. Cucurbica major ſeſsilis, flore albo.
Cucurbita cujus fructus in orbem collectus intumeſcit, Trag.
Cucurbita ſeſsilis, Matth. epit.
Cucurbita major, Fuch. Tur. latior, Dod.
Zuccha rotunda, Anguil.
Cucurbita Cameraria major, Dod.gal. Lugd.
Cucurbita ſeſsili fructu, Cord. in Dioſc.

Variat magnitudine, colore corticis, viridi, flavo, candido, maculoſo: aliquando ſulcis diſtinguitur: quædam tuberoſa eſt.

II. Cucur. major rotunda fl. luteo folio aſpero.
Cucurbita Indica, Matth. Caſt.
Zuccha major rotunda, Cord. hiſt.
Cucurb. quam Zuccā marin. Itali vocant; Geſ.h.
Cucurbita rotunda, Cæſalp.
Cucurbita Indica rotunda, Lugd.
Cucurbita Indica major & minor, Tab.
Citrullus major, & Pepo major ſyl. Ger. icon.

Varia hujus genera, magnitudine, facie, & colore differentia: earum namq; quoddam genus eſt, quod utriſq; ulnis vix amplecti poteſt, & in inſula S. Laurentij, ejuſmodi colore rubro, flavo, albo & ſaporis longè gratioris atq; noſtrates, ubertim proveniunt. Palud. in notis ad Linſcot. ſive par. 2. Ind. Or. c. 5.

III. Cu-

III. Cucurbita lagenaria fl. albo, folio molli.
Cucurbita, Brunf. prior, Dodon.
Cucurbita minor, Fuch. Dod. gal. Turn.
Cucurcita plebeja, Geſ. hort.
Cucurbita lagenaria, Lob. Caſt. Gerard.
Cucurbita lagenaria major & minor, Ad. Tab.
Cucurbita Cameraria minor, Lugd.

Variat fructus, quandoq; lagenarum forma, aliquando ventricoſa abſque collo pyri turbinati figura.

IV. Cucurbita lagenaria Americana.

Cucurbitularum ex quibus Americani lagenulas conficiunt, Americus Veſputius navig. 2. meminit, quas viri de collo ſuſpendunt, quarum una herbâ plena eſt quam mandunt: altera farinâ, quam bacillo madefacto, herbæ aſpergunt.
an Lagenulæ Americanæ è fructu è mari Auſtrali, Cluſ. ex. l. 2. c. 8.

Sic in regno Congo, in Cucurbitis aquam adferunt: par. 1. Ind. Or. l. 2. c. 1.

V. Cucurbita oblonga flore albo, folio molli.
Cucurbita fructu oblongo, Trag. Cord. in Dioſ.
Cucurbita oblonga, Fuch. longa, Tur. Lon. Caſt. Tab. Cam. longior, Dodon.
Cucurbita anguina, Dod. gal. Gerard.
Zuccha longa, Anguil.
Cucurbita, Geſ. hort. ſativa longa, Cæſ.
Cucurbita ſive Zuccha, Ad. omnium maxima anguina, Lob.
Cucurbita Cameraria longa, Lugd.

Falcata figura ſæpe creſcit, quædam cervicem tantum recurvam habent: quædam rectitudine ſervata bicubitalem, etiam tricubitalem longitudinem acquirunt.

VI. Cucurbita capitata.
Cucurbita quædam ſeſsilis alba lata, ab altera parte compreſſa, Geſ. hort.
Cucurbita capitata, Taber.
Cucurbita fungiformis, Gerard.
Cucurbita ſtellata ſive ſeſsilis, Camer.

VII. Cucurbita verrucoſa: & Lugd.

VIII. Cucurbitæ parvum genus, fructu pugni magnitudine, cortice rubro, maculis aſperſo, & ſemine rubro, Joh. Bauhino.

IX. Cucurbitacei generis ſemen ſpadiceum. Fructus alicujus ſem. 19. Gareti, Cluſ. ex. l. 2. c. 16.

X. Cucurbitis non abſimilis fructus Braſilianus.
Fructus in ſylvis cucurbitæ forma non abſimilis, ſed longè amplior, quos fruſtatim concidunt, in aquam conjiciunt, baculo ſpumam excitant, qua pro ſapone utuntur, Lerio deſc. Braſiliæ ſive par. 3. Ind. Occid. c. 17.

COLOCYNTHIS.

Κολοκυνθὶς aut κολόκυνθα ἀγρία, aut σικύα πικρὰ, aut κολόκυνθα Ἀλεξανδρίνη, Dioſcoridi l. 4. c. 178. Cucurbita ſylveſtris, Colocynthis dicta, quæ minor ſativa, Plinio l. 20. c. 3.

Genera varia habentur: alia minor fungoſa & levis, quæ officinarum eſt: alia major, oblonga ac flava; alia candida: alia rotunda varia: alia ſeſsilis, nigra, maculata, magna inſtar Cucurbitæ: & alia ab hac differens etiam ſeſsilis, ſed minor, alia deniq; turbinata.

I. Colocynthis fructu rotundo major.
Cucurbita agreſtis, Brunf.
Colocynthis vera, Trag.
Colocynthis, Matth. Ang. Cord. in Dioſ. (& Cucurbita deſerti) Geſ. hort. (& Cucurbita ſylv.) Lac. Lon. Ad. Lob. (& Cucurbitula amara) Lug. Caſt. Cam. Gerard.
Colocynthis prima, Dod. gal. mas, Taber.

Colore eſt viridi, magnitudine utramq; manum replente.

II. Colocynthis fructu rotundo minor.
Colocynthis fungoſa & levis, Cord. hiſt.
Colocynthis minor, Geſ. append.
Cucurbita ſylv. fructu rotundo minor, Cæſ.

Colore eſt flavo, hujuſq; medullâ aridâ officinæ utuntur.

III. Colocynthis oblonga.
Colocynthis grandis oblonga, Cord. hiſt.
Colocynthis grandis candida ſolo colore ab oblonga differens, Eid.

Variat colore: alia enim primùm viridem colorem in cortice oſtendit, poſtea maculis candicantibus conſpergitur, poſtremo totus in luteo pallet, fitque durus & lignoſus: alia principio viret quidem, ſed mox albicantibus maculis aſpergitur, at in maturitate totus albicat. Cordus in ſua hiſtoria differentias ſex propoſuit, & ex eo Lugd. hiſtor.

IV. Colocynthis pyriformis, ſeu Pepo amarus.
Colocynthis Germanica, Trag.
Colocynthis 2. Dod. gal. fœmina, Taber.
Colocynthis turbinata, Cord. hiſt.

Colocynthis pyriformis, Ad. Lob. Lugd. Ger.
Colocynthis nigra pyriformis, Cam.
Cucurbita sylv. Dod. figura pyri, Cæſ.
Pseudocolocynthis pyriformis, Eyſt.
Cucurbita ſyl. Somphos Plin. dicta, quibuſdam.

V. Colocynthis pomiformis cortice maculato.
Colocynthis exactè ſphærica, Ad.
Pſeudocolocynthis pomiformis, Eyſt.

CUCUMIS ASININUS.

Σίκυς ἄγριος Dioſcoridi l.4.c.154. Theophraſto 7.hiſt.6.& 9.hiſt.10. Cucumis ſylveſtris Plinio l.20.c.1.

Cucumis ſylveſtris aſininus dictus.
Cucumis agreſtis, Brunſ. Cord. in Dioſc. Lugd.
Cucumis ſylv. Trag. Matth. Ang. Fuch. Dod. ut: Lac. Lon. Cæſ. Caſt.
Cucumis anguinus, Tur. Cord. hiſt.
Cucumis erraticus vel aſininus, Geſ. hort.
Cucumer Elaterij ſylv. Ad. Lob.
Cucumis aſininus, Tab. Ger. Eyſt.

Ex hujus ſucco exiccato & in paſtillos conformato fit ἐλατήριον dictum Dioſcoridi l.4.c.155. & Theophraſt 9.hiſt.10. Gaza agitatorium vertit, ut infra lib.12. ſect.6. oſtenditur.

SECTIO QUINTA.

MALVA; ALTHÆA; ALCEA; CORCHORUS; GERANIUM; SANICULA; PES LEONIS; CANNABIS; EUPATORIUM; POTENTILLA; Herba Molucana; Caryophyllata; Dentaria; Epimedium; Pæonia; Leontopetalon; Chryſogonum; Staphis agria.

MALVA.

Malva μαλάχη Dioſcoridi l.2.c.144. & Theophraſto 1. hiſt.5. à μαλάσσω ab emolliendo ventre, nomen habet, etiam Plinio l.20.c.21. monente: idq; propter naturalem lentorem ſuum, ut Paulus aſſerit: unde a Martiali l.16. Mollis vocatur. Latinis Malva & Varroni quaſi Molva, quod alvum molliat, qua antiqui in acetarijs cum Lactuca ad alvum ſubducendam utebantur.

Duplex eſt Dioſcoridi & Plinio, ſativa & ſylveſtris: ſubjungit Plinius, duo eſſe genera, quæ folij amplitudine diſcernantur, majorem Græcos Malopen vocare in ſativis: alteram Malachen: è ſylveſtribus cui grande folium & radices albæ, Althæa vocatur, &c. Theophraſtus duplicem exprimere videtur, dum 1.hiſt.5.& 14. Malvam in arborem tranſire ſcribit, Malvam roſeam intelligens: dum verò 7.hiſt.7. ait, Malvam coqui & cibo idoneam eſſe, vulgatam Malvam innuit. Antiquitus in Malvarum folijs ſcriptitatum, Cinna antiquus poëta indicat, cujus verſus ab Iſidoro referuntur: quare ſuſpicari licet huc reſpexiſſe Pythagoram, qui ut Aelianus auctor eſt, μαλάχης, id eſt, malvæ folium ſanctiſſimum eſſe dicebat.

I. Malva ſylv. folio rotundo.
Malva, Brunſ. Matth. Lac. Caſt.
Malva vulgaris, Lugd. vulgatiſsima, Trag.
Malva ſylv. pumila, Fuch. Dod. ut: Tur. Thal.
Malva ſylv. repens pumila, Lob. Lugd. Ger.
Malva ſylv. Ang. Ad. ſylv. ſupina, Cord. hiſt.
Malva agreſtis minor, Geſ. hort.
Malva minor, Lon. ſylv. minor, Tab. vulgaris minor, Cam.
Malva flore candido, Cæſ.

Variat folijs rotundioribus & latioribus.

II. Malva ſylveſtris folio ſinuato.
Malva erratica 2. vel Malva equina, Brunſ.
Malvæ vulgaris altera ſpecies, Trag.
Malva ſylv. elatior, Fuch. Dod. gal.
Malva ſylv. Tur. Ger. ſylv. recta, Cord. hiſt.
Malva ſylv. vulgaris, Cord. in Dioſc. ſylv. procerior, Dod. Ad.
Malva ſylv. major, Geſ. hort. Lugd. Tab. Thal.
Malva vulgaris procerior, Lob. major, Lon.
Malva vulgaris major, Cam.
Malva flore ſubrubente, Cæſ.

Apud veteres in genere domeſticarum fuit.

III. Malva Americana: quæ 3. in Prodromo.

IV. Mal-

IV. Malva hederaceo folio.
Malva quarta, Matth.
Malva hederacea ſive montana, Eid.ep.Caſt
Malva major tertia, Lugd.

V. Malva folijs criſpis.
Malvæ ſpecies ſinuoſa, Cord.in Dioſc.
Malva ſativa laciniosa, Eid.hiſt.
Althæa criſpa & major, Geſn.hort.
Malva criſpa, Geſn.hort.Dodon.Camer.Taber. Ger.Eyſt.
Malva criſpatis oris, Lob.
Flos eſt albicans, modò roſeus.

VI. Malva folio vario.
Malva trimeſtris vel pumila, Cluſ.hiſt.

VII. Malva roſea folio ſubrotundo.
Malva ſativa antiquorum: quæ cultu arboreſcit, Theoph.Malope, Plinij.
an Anadendromalache, Galeni.
Malva hortulana, Brunf.
Malva ſativa major, Eid.4.
Malva hortenſis, Trag.Fuch.Tur.Dodon.Lon. Gerard.
Malva ſativa, Dod.gal.Ang.
Malva major Matth. arborea, Eid. 4. ſive hortenſis, Tab.
Malva Romana, Geſn.hort.
Haſtula regia, Eid.
Malva major unicaulis, Matth.Caſt.
Malva roſea fruticoſa, Adv.Lob. roſea ſimplici flore, Lugd.
Malvæ alterum genus, Cæſ.
Flores candidi, rubentes, modò ſaturatiùs, modò dilutiùs, aliâs purpuræ modo relucentes: & ex rubro nigricantes: quare
Malva hortenſis flore ſimplici albo: flore ſimplici incarnato: flore ſimplici rubro, pingitur ab Eyſt.

VIII. Malva roſea folio ſubrotundo, flore pleno.
Malva Romana multiplex, Trag.Geſn.hort.
Malva roſea multiplex, Lob.Lugd.Tab.
Malva hortenſis multiplici flore, Dod.
Malva major unicaulis multiplex, Caſt.
Flos colore variat, albo, incarnato, rubro, puniceo, nigricante, hinc tres figuræ apud Tab. & Gerardum, & in horto Eyſt. quatuor.
Malva arborea multiflora, Tab.
Malva hortenſis multiplici flore, Gerard.
Malva arborea flore nigro multiplici, Tab. & Gerard.
Malva roſea multiplex, Tab.
Malva purpurea multiplex, Ger.
Malva roſea multiplex flore albo: flore incarnato: flore pleno atrorubente: flore pleno rubro, Eyſt.

IX. Malva roſea folio ficus.
Malva roſea ſimplex peregrina, Tab.Ger.

X. Malva folio ficus altera: quæ prima in Prodromo.

XI. Malva arborea Veneta dicta parvo flore.
Malva major altera, Matth.Lugd.
Malva arborea, Matth. epit.icon.Caſt.& major unicaulis, Matth.epit.deſc.
Malva arboreſcens, Geſn. hort.Dodon.Camer. Cæſ.Eyſt.
an Malva arborea ſylv.Adv.
Flos eſt cæruleus, nec multo major quàm Malvæ equinæ flos ſit: Malva arbor Plinio.

XII. Malva Syriaca.
Cobes Malvæ ſpecies, Cam.

ALTHÆA.

Αλθαία, alij ἰβίσκος, quæ in ſylveſtrium malvarum genere eſt: Dioſcoridi lib.3. cap.163. ſic dicta ab ἄλθος quod remedium, vel ἀλθαίνειν medendo, quod hujus multiplex uſus ſit: hinc Dioſcoridi, quod inter primas utilis ſit, & πολύχρηστος, pluribus remedijs polleat: & Plinio lib.20. cap.21. ab effectus excellentia nominata, quæ à quibuſdam Ariſtalthæa dicatur.

Genera: unius ſolum meminere, ut & Theophraſtus 9. hiſt. 15. ubi Gaza Hibiſcum reddidit: at 9. hiſt. 19. florem melinum tribuit.

I. Althæa Dioſcoridis & Plinij.
Althæa, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dodon. ut: Turn. Lac.Cord.in Dioſc.& hiſt. (& Malva paluſtris) Geſn. hort. Lon. Adv.Lob. (& Ibiſcus) Lugd.Caſt.Tab. (& Biſmalva) Ger.
Althæa ſive Malvaviſcus, Ang.
Malvæ agreſtis genus, Geſn.hort.
Malva ſylv. prima, Cæſ.
Althea vulgaris, Camerar. Thal. Cluſ. hiſtor. Eyſtett.

Flores

Flores candidi, aut ex albido dilutè purpurascentes.

II. Althæa flore majore.

Althæa pannonica secunda, Clus.pan.& tertia, in hist.

Althæa Thuringiaca, Cam.Eyst.

III. Althæa laciniato folio.

Althæa tertia, Clus.pan.Pannonica quarta, Eidem hist.

IV. Althæa frutescens folio rotundiore incano.

Althæa frutex, Clus.hisp. Lob. Gerard. prima, Clus. hist.

Althæa arborescens Clusij, Tab.

Althæa lignosa Dalechampij, Lugd.

Malva altera ad Malopen accedens, Cæs.

Althæa fruticans Hispanica, Eyst.

Gallica majore est quàm Hispanica flore.

V. Althæa frutescens folio acuto parvo flore.

Althæa arborea Olbiæ in Galloprovincia, Ad. Lob.ico.

Althæa arborescens, Cam.Tab.Ger.

Hæc cum quarta eadem non est, licet Lobelius velit, sed distinguenda, ut rectè Clusius fecit.

VI. Althæa frutescens Bryoniæ folio: in Prodromo describitur.

VII. Althæa palustris: & Lugd.Tab.Ger.

Althæa palustris cytini flore, Ad.Lob.

Althæa hortensis sive peregrina, Dod.

Sida vulgo, Camer. σίδη Theophrasti 4. hist. 11. censetur.

Flore est albo & subrubeo.

VIII. Althæa Theophrasti flore luteo.

Althæa altera, sive Abutilon Avicennæ, Matth.

Ibiscus Theophrasti, Dod.gal.

Althæa Theophrasti, Gesn.hort.Cæs.Lugd.&

Althæa altera, Eid.

Althæa peregrina, Gesn.hort.

Althæa luteis floribus, Ad.Lob.Ger.

Abutilon, Ang.Dod.Castor.Camer.Avicennæ, Eystett.

Malva Theophrasti, Tab.

IX. Althæa Theophrasti similis.

Abutilon Indicum, Cam.

Flos magnitudine rosæ sylv. albicans, interius luteus.

A L C E A.

A Ἀλκέα Dioscoridi libr.3. cap.164. fortè sic dicta ab ἀλκῆ, auxilio vel remedio, cùm ejus radices Dysentericis & ruptis auxilio sint. Plinio libr.27. cap.4. Alcea. Generi sylvestrium Malvarum Dioscorides, qui unius meminit, adscripsit.

I. Alcea vulgaris major.

Alcea & herba Simeonis, Brunf.

Alcea, malvæ roseæ sylv. genus, Trag.

Alcea, Matth. Fuch. Dod.gal. Cord.in Dioscor. Gesn. hort. Lac.Lon.Lugd.qui duas figuras habet, Cæs.Tab.

Cannabis sylv.& Herba Ungarica, Ang.

Alcea vulgaris, Dod. Adv. Lob. Lugdun. Cam. Clus. hist. Eyst.

Malvæ agrestis genus, Gesn.hort.

Malva verbenaca, Ger.

Alcea est Dioscoridis & Plinij: quibusdam Cannabis sylv. Dioscoridis lib.3. cap.166. alijs Malva Theophrasti.

Folijs variat, acutioribus, rotundioribus, hirsutioribus, lævioribus: flore est ex rubro roseo, vel candidiore.

II. Alcea vulgaris minor.

Dens leonis & Malva querna, Lon.

Alcea minor Dalechampij.

Folijs est in longas lacinias divisis.

III. Alcea folio rotundo laciniato.

Alcea peregrina, Clus.hist.

Malva montana, sive Alcea rotundifolia laciniata, Col.

an Alcea tenuifolia Cordi, Thal.

IV. Alcea Pannonica & Alcea tenuifolia, Cam. quid?

V. Alcea cannabina.

Alcea, Ang.

Alcea fruticosior, Adv. Lob. pentaphylla folio cannabis sylv. Dioscoridis, Eid.ico.

Alcea fruticosa cannabino folio, Clus.hist.

Alcea altera, Cæs.

Alcea cannabina, Cam.

Alcea fruticans, Eyst.

Hæc κάνναβις ἀγρία, Cannabis sylv. Dioscoridis lib.3. cap.166. videtur.

VI. Alcea arborescens Syriaca.

Alcea arborescens, Rauvv.Cam.

Althæa frutex 2. Clus.hist.

Ketmia Syrorum quibusdam.

Alcea

Alcea Syriaca, Eyſt.

Hujus flores è rubro purpuraſcunt, at vetuſtate ad cæruleum colorem vergunt: habetur etiam flore candido, quæ

Alcea Syriaca flore candido, Eyſt.

Hujus & altera ſpecies minore flore, quæ

Althæa frutex tertia, Cluſ. hiſt.

VII. Alcea veſicaria.

Alcea Veneta, Trag. Dod. gal. Lugd. Eyſt.

Alcea Bononienſis, Geſn. hort.

Hypecoum, Matth. (malè ſic dicitur Guil. monente) Lac. Lugd. Cæſ. Caſt.

Hypecoum alterum ſpurium, Geſn. hort.

Alcea peregrina, Geſn. hort. Tab. Ger. ſoliſequa, Adv. Lob.

Alcea veſicaria, Dod.

Malva Veneta, Geſn. hort. Lon.

Herba Ungarica, Lon.

VIII. Alcea hirſuta.

Alcea villoſa Dalechamp. Lugd.

an Alcea minor in ſylvis folijs Geranij, Cæſ.

IX. Alcea Indica magno flore.

Sabdariffa, Lob. Dod. Lugd. Camer. Tab. Ger. Eyſtett.

Alcea Americana, Cluſ. hiſt.

Folijs ludit, prima aliquando integra, communiter in tres lacinias diviſa: aliquando inſtar foliorum Elleboraſtri in ſeptenas profundas lacinias ſecta obſervavimus.

X. Alcea Indica parvo flore.

Exotica malvacea, Bamia Eben quibuſdam, Adverſ.

Trionum Theophraſti, Rauvv. Lugd. ap.

Sabdariffa alia, Lugd.

Bamia, Alp. Cam. Belli ep. 5. ad Cluſ.

Bamia Alexandrina, Cæſ. Caſt. ap.

Alcea Ægyptia, Cluſ. hiſt.

XI. Alceæ Ægyptiacæ affinis.

Fructus 18. è navigat. Batau. Cluſ. ex l. 2. c. 15.

XII. Alcea Indica parvo flore altera.

Bamia Ægyptiaca ſiliqua decagona, cum in alijs pentagona duntaxat, Cluſ. hiſt. ap. alt. ad lib. 4.

XIII. Alcea Ægyptiaca villoſa.

Abelmoſch Ægyptiorum, ſive Abutilon Avicennæ, Ponæ ital.

Belmuſcus Ægyptiorum nomine ex Creta ab Honorio Belli accepimus.

CORCHORUS.

Corchori duplicis Plinius meminit: alterius lib. 25. cap. 13. Anagallidem intelligens: alterius lib. 21. cap. 15. inter herbas ſponte naſcentes & in cibis uſitatas: & libr. 21. cap. 32. Alexandrinorum cibus, convolutis folijs ad ſimilitudinem mori, &c. Et Alpino, facultate ſimilis eſt Althea & Aegyptijs in cibo nil familiarius, aut gratius. Et Judæi cocta folia cum carne edunt, quæ ſapore acetoſæ prædita ſunt, annotante Rauvvolfio in ſuo Hodeporico.

Corcoros Plinij, Lob. Lugd.

Olus Judaicum Avicennæ, quibuſdam & Moluchi Arabum, Rauvvolff.

Corcorus ſive Melochia, Cam.

Melochia, Alpini.

GERANIUM.

Γεράνιον Dioſcoridi lib. 3. cap. 131. à gruinі capitis imagine, in ſummo ejus cacumine viſenda, nomen habet: at recentiores, à ciconiæ roſtri effigie, Roſtrum ciconiæ nominant. Geranium, & aliquibus Myrrhis, alijs Mertbryda (rectius Myrrhida) Plinio lib. 26. cap. 11.

Genera duo Dioſcoridi: alterum folijs Anemones, alterum ſolijs Malvæ. Plinio tria ſunt: primum ſimilis cicutæ, folijs minoribus, ſaporis & odoris jucundi: ſubjungit ex Græcorum ſententia, alterum folijs Malvæ, & tertium Anemones.

Geranium Anemones folio rotundo.

I. Geranium batrachiodes folio Aconiti.

Geranij ſpecies tertia, Geſn. hort.

Geranij majoris ſpecies prima, Eid. ap.

Geranium 2. vel batrachoides alterum, Cluſ. pan. & hiſt.

Geranium ſive batrachium cæruleum, Tab.

Geranium batrachioides, Ger.

Variat flore cæruleo, albo, albo lineis cæruleis variegato: eſt & flore cæruleo duplici, ſed duplo majore, & dicitur

Geranium batrachioides cæruleum, &

Geranium batrachioides flore albo, Eyſt.

II. Geranium batrachiodes hirſutum, flore atrorubente.
an Geranij majoris ſpecies 2. Geſn. ap.
Geranium primum pullo flore, Cluſ. pan. & hiſtor.
III. Geranium batrachiodes odoratum.
Geranium montanum, Geſn. col.
Geranium batrachioides alterum, Dod.
Geranium batrachioides longius radicatum, Lob. Lugd.
Geranium macrorhizon, Cam. Eyſt.
Pes columbinus in ſylvis naſcens alter, Cæſ.
IV. Geranium ſanguineum maximo flore.
Sanguinaria radix, & Geranium 3. Trag.
Geranium alterum majus, Geſn. hort.
Geranium hæmatodes, Dod. gal. Lugd. Cluſ. pan. Thal. Cam.
Geranium ſextum, Fuch. Tur. Lac. Lon.
Geranium gruinum ſanguinale hæmatodes ſupinum radice reptrice, Lob. ico.
Geranium 7. hæmatodes, Cluſ. hiſt.
Geranium ſanguinarium, Eyſt.
V. Geranium batrachiodes, Gratia Dei Germanorum, Lob.
Geranium quartum (ſanguinariæ radicis ſpecies) Matth. Lugd. Caſt.
Geranium 5. Fuch. Lac. Lon. ſextum, Tur.
Geranium batrachiodes, Dodon. Camer. Thal. Lugdun.
Geranium batrachiodes ſive magnum cæruleum, Adv.
Geranium batrachiodes primum, Cluſ. pan.
Geranium ſanguinarium, Tab. majus, Eyſt.
Geranium tertium batrachiodes majus, Cluſ. hiſtor.
Duplex eſt: grandius floribus cæruleis aut albis, & quidem eodem loco: minus, rubris.
VI. Geranium batrachiodes flore variegato.
Geranium Anglicum variegatum, Eyſt.
XII. Geranium batrachiodes, Collum gruis Germanorum.
Geranium quartum, Fuch.
Gruinalis, Dod. Lugd.
VIII. Geranium montanum fuſcum.
Geranium montanum, Dod.
Geranium fuſcum, Lob. Lugd. Eyſt.
Geranium maculatum, Tab. ſive fuſcum, Ger.
IX. Geranium tuberoſum majus.
Geranium primum. Matth. Ang. Lugd. Caſt.
Geranium bulboſum Matthioli, Tab.
Geranium ſubrotunda radice Dioſcoridis, Geſ. hort.
Geranium tuberoſum, Dod. Lugd. vel 10. Tab.
Geranium tuberoſum majus, Cam.
Geranium bulboſum, Dioſcoridis primum, Adv. Lob.
X. Geranium tuberoſum minus.
Geranium tuberoſum minimum, Cam.
XI. Geranium radice grumoſa.
Geranium tertium, vel bulboſum Pennæi, Cluſ pan.
Geranium 4. vel bulboſum, Eid. hiſt.
XII. Geranium nodoſum.
Geranium quintum nodoſum Plateau, Cl. hiſt.
Geranium ſextum tuberoſum Plateau, Idem.
an Geranium ſive batrachium cæruleum, Tab.
an Geranium batrachioides, Ger.
XIII. Geranium parvum folijs ranunculi.
Geranium 8. vel Salmaticenſe roſtratum, Cluſ. hiſtor.
XIV. Geranium argenteum alpinum.
Geranium alpinum longius radicatum, Ponæ.
XV. Geranium lucidum ſaxatile.
Geranium ſaxatile ὑγροσηκόπελον, Thal.
Geranium ſaxatile, Cam. Eyſt.
Geranium alterum montanum ſaxatile rotundifolium, Colum.

Geranium Malvæ folio.

I. Geranium folio Malvæ rotundo.
Geranium alterum, Hermolai, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dodon. gal. Turn. Lac. Lon. Caſt. Thal.
Geranij vulgaris ſpecies, Geſn. hort.
Pes columbinus, Dodon. Adv. (ſeu Geranium alterum Dioſcoridis) Lob. Cæſ.
Geranium aliud, Lugd.
Geranium columbinum, Tab. Ger.
Geranium malvaceum ſive Balſaminum, Cam.
Duplex eſt majus & minus: majori caules majores & folia paulo molliora: minori omnia minora & folia aſperiora. Sic folia modo in profundiores, modo breviores & latas lacinias diviſa ſunt: floris magnitudine etiam differunt: flore triplo majore & cærulei elegantioris coloris ex horto Dei habemus.
II. Geranium columbinum tenuis laciniatum: quod 2. in Prodromo.
III. Geranium folio Althææ.
Geranium ſextum, Matth. Lugd. Caſt.
Geranium à calceolario miſſum, Dod.

Gera-

Geranium malacoides, Ad. Lob. Ger.
Geranium altheodes, Cam.
Geranium Monſpeliacum, Tab.
Pes columbinus tertius, Cæſ.

Sub Geranio 2. etiam hoc intelligit Dioſcorides, dum gruum roſtra tribuit. Geranium folijs candidioribus malvæ, Plinio.

IV. Geranium malacoides minus: quod 1. in Prodromo.

Geranium folio Cicutæ vel Myrrhidis.

I. Geranium Cicutæ folio acu longiſsima: quod 3. in Prodromo.

II. Geranium Cicutæ folio moſchatum: & inodorum.
Acus moſchata, Eric. Cord. Cæſ. Col.
Herba moſchata, Ang.
Geranium, Trag.
Geranium 1. Matth. edit. 1. Fuch. Dod. gal. Tur. Lac. Lon. Caſt.
Geranium tertium, Matth. edit. poſt. Lugd.
Geranium ſupinum, Dod. majus, Cord. hiſt.
Geranium πανδαλόφυλλον, Thal.
Myrrhida Plinij, roſtrum Ciconiæ, Ad. Lob.
Geranium moſcatum, Cam. Ger. Eyſt.
Geranium myrrhinum, Tab.

Hoc vel odoratum moſchum redolens, vel inodorum eſt.

III. Geranium Coriandri folio odorum.
Geranium Apulum Coriandri folio alterum odorum, Colum.

IV. Geran. cicutæ folio minus, & ſupinum.
Herba Roperti & Geranium quartum, Brunf.
Geranium minus & primum, Trag.
Myrrhida Plinij & Roſtrum ciconiæ inodorum vulgatum, Lob. ico.
Geranium 7. ſive Geranium gruinum, Dod.
Geranium minus vel arvenſe, Tab.
Geranium moſchatum inodorum, Ger. Eyſt.

Flos communiter breſilici coloris: aliquando albus eſt: hinc duæ figuræ,

1. Geranium minus, Tab.
Geranium moſchatum inodorum, Ger.
2. Geranium arvenſe album, Tab.
Geranium inodorum album, Ger.

V. Geranium Robertianum primum.
Geranium tertium, Brunf. Matt. Fuch. Tur. Lac. Lon. Thal.
Gratia Dei, vel Geranium quibuſdam, Trag.
Sideritis tertia, Dod. gal. Ang. Geſn. col. Lac. Lonic.
Panax Herculeum, Ang.
Geranium Robertianum, Ad. (Sideritis Achilleadon, aut congener) Lob. Dod. Cam. Tab.
Rupertiana vulgo, Cæſ.
Herba Ruperti & Geranium ſecundum Dioſcoridis, Lugd.

Duplex eſt: alia omnino viridis, quam fœminam faciunt: alia rubens, quæ præfertur: triplex differentia in Adverſ.

VI. Geranium Robertianum alterum.
Geranium quartum, Fuch. Tur. Lac. Lon. quintum, Matth.
Geranium gruinale, Dod. gal. Lugd.
Geranei Robertiani altera ſpecies, Ad.
Geranium violaceum (vel 12.) Tab. Ger.

VII. Geranium latifolium longiſsima acu.
Geranium Creticum annuum hæmatodes, Lobelio.
Geranium Creticum, Camer. Tabern. Gerard. Cluſ. hiſt.

SANICULA.

Sanicula à ſanandis vulneribus nomen traxiſſe videtur: Doctiſsimus Columna ſub Sideritide tertia Dioſcoridis pingit & deſcribit.

Sanicula officinarum.
Diapenſia, Brunf. Matth. Caſt. cui & Pentaphylli quinta ſpecies.
Sanicula, Brunf. Trag. Dodon. ut: Anguil. Geſn. hort. Lac. Lon. Cæſ. Camer. Thal. Tabern. (cui & Conſolida quinquefolia) Eyſtett.
Sanicula mas, Fuch. Lugd.
Sanicula & Diapenſia, Ad. Lob. Ger.
Sideritis tertia Dioſcoridis, Col.

PES LEONIS.

Pes Leonis à forma foliorum: vulgo Alchimilla, quod Alchimiſtarum præconijs celebrata ſit.

I. Alchimilla vulgaris.
Pes leonis, Brunſuic. Brunf. Fuch. Lon.
Leontopodium, Brunf.
Alchimilla, Trag. Dodon. ut: Lac. Anguil. Adv. Lob. Cæſ. Thal. Tabern. Gerar. Eyſtett. vulgaris, Cluſ. hiſt. Cam.

Stella-

Stellaria, Matth. Cast. Lugd.
Drosera & Drosium, sive ὑγρόλιον, à rore folijs insidente, Cord. in hist.
Stella herba Italis, Gesn. hort.

Flosculi communiter colore pallidi ac herbacei: rarius albi.

II. Alchimilla alpina quinquefolia, in Prodromo descripta.

CANNABIS.

Κάνναβις Dioscoridi libr. 3. cap. 165. & Plinio libr. 20. cap. 23. Cannabis quæ in sylvis primum nata est. Est autem sativa & sylvestris: Sativa, mas & fœmina. Sic quæ floret fructum non fert, quæ fructum fert, non floret.

I. Cannabis sativa.
Cannabis, Brunf. Matth. Ang. Lac. Tur. Lon. Ad. Lob. Cæs. Cast. Tab. Ger.
Cannabis major, Trag.
Cannabis sativa, Fuch. Cord. in Diosc. fœcunda, Dodon.
Cannabis mas, Dod. gal.

II. Cannabis Virginiana.
Cannabis in Virginea spontè prodit à nostra caule & folijs diversa, materia tamen perinde bona: in des. Virgin.

III. Cannabis erratica.
Cannabis fœmina, Trag. Dod. gal. Lugd.
Cannabis erratica paludosa sylvestris, Ad. Lob.
Cannabis sterilis, Dod. Cam. sylv. Cast.

IV. Cannabi similis exotica.
Bangue, Garziæ, Acostæ, Monard. Frag. Cast. Lugdun.
Bangue cum Maslac Turcorum affinitatem habet, Clus. in Acost.
Bangue arbor cannabi similis ad omnia ferè utilis ceu Amfion (sive Opium) Linscot. part. 4. Ind. Or. c. 35.
Bangue crebri apud Ægyptios & Turcas usus, quod triplici modo parant, & primum Asis: alterum, Bosa: tertium, Bernavi, quod verum & genuinum Bangue est, Palud. notis in Linsc.

Cum folia cum cannabi similitudinem habeant, & cortex in fila diduci possit, huc retulimus.

Herbæ exoticæ quæ in fila instar Cannabis diducuntur.

I. Herba de Bengala.
In Bengala ex herba quam ad colum instar lini nent, telam texunt, quæ subtilitate sericum antecellit: ex folijs linteamina elaborant acu pingentes nunc flosculos, nunc historias vario colore, quæ lectulis insternuntur: Linsc. par. 2. Ind. Oriental. 18. & in Madegascar & in Baya: part. 3. c. 11.

II. Tokaun folia oblonga & acuta ex quibus fila detrahunt, & reticula piscatoria inde contexunt: Stad. in Brasil. l. 2. c. 8.

III. Herba in cujus folijs sericum instar tenuis pellicula nascitur, cujus folia duos pedes longa, unum lata, & ad binos pedes cum semisse in Virginia & Persia adolescit: des. Virgin.

IV. Radix filamentosa sericea.
Tit planta in sylvis nascens sine fructu: radice geminorum compressorum pugnorum magnitudine, coma flavescente mollissimum sericum referente, quo pro plumis utuntur ad lectisternia: Linscot. par. 3. Ind. Or. 6.

EUPATORIUM.

Ἐυπατώριον Dioscoridi lib. 4. cap. 41. ἡ παζόριον Oribasio in collect. & ἡ ἡπατῖτις, id est, Hepatica, quod hepati medeatur. Plinio lib. 25. c. 6. Eupatoria regiam auctoritatem habet. Sunt qui velint nomen ab inventore Mithridate cognomento Eupatore habere.

I. Eupatorium cannabinum.
Salvia, Brunf. ico.
Herba S. Kunigundis, Trag. prima, Tab.
Eupatorium vulgare, Matth. Tur. Dodon. Lugdun. Cast.
Eupatorium adulterinum, Fuch.
Pseudohepatorium mas, Dod. gal. Thal.
Eupatorium Avicennæ creditum, Ang. Ges. hor. Lac. Lon. Cam.
Eupatorium aquaticum, Gesn. col.
Trifolium cervinum aquaticum, Ges. hor.
Cannabina aquatica mas, Ad. Lob. (sive Eupatorium mas) Colum.
Eupatorium, Cæs.

II. Can-

II. Cannabina aquatica folio tripartito diviso.
Verbena supina vel tertia, Trag.
Verbena recta, Cord. in Diosc.
Verbesina, Gesn. ap.
Forbesina Bononiensium, Ges.hor.
Pseudohepatorium fœmina, Dod.gal. Thal.
Hepatorium aquatile, Dod.
Hydropiper, Lugd.
Bidens folio tripartito diviso, Cæs.

Folia communiter in tres partes, aliquando quinque & sex digitorum instar divisa sunt.

III. Cannabina aquatica folio non diviso.
Eupatorium cannabinum fœmina Septentrionalium, Ad. Lob. ico.
Hydropiper aliud Dalechampij, Lugd.
Bidens folio non dissecto, Cæs.
Eupatorium cannabinum chrysanthemum, Tab. Ger.
Conyza palustris, Eyst.
Cannabinæ aquaticæ similis capitulis nutantibus: in Prodromo.

IV. Eupatorium veterum sive Agrimonia.
Agrimonia, Brunf. Dod. Lon. Cæs.
Eupatorium vulgare, Trag.
Eupatorium, Matth. Fuch. Dod. gal. Cord. in Diosc. & hist. Lac. Tur. Cast. Tab. verum, Lugd.
Eupatorium Græcorum, Ad.
Eupatorium Dioscoridis & aliorum Græcorum, Ges.hort. Lob. Thal.
Eupatorium Dioscoridis & Avicennæ, Anguil. Colum.

Hoc Eupatorium est Græcorum & Avicenæ, & Eupatoria Plinij: quibusdam ejusdem Plinij Agrimonia in arvis nascens.

V. Eupatorium odoratum.
Agrimonia odorata, Cam.
Eupatorium Dioscoridis odoratum, Cast.
Eupatorium alterum odoratum & aromaticum, Colum.

VI. Agrimoniæ similis.
Agrimonoides, Colum. à quo accepimus: & postmodum etiam ex Italia semẽ, nomine Pimpinellæ folio Agrimoniæ missum fuit.

POTENTILLA.

Potentilla ab eximijs viribus nomen obtinuit: alijs Argentina, à foliorum argenteo splendore. ***Sunt qui*** *Stephanomelidem Plinij l.26. c.13. censeant: alij ad Argemonem referunt.*

Potentilla, Brunf. Matt. Fuch. Lon. Cæs. Lug. (& Argentina sylvestris) Cast. Thal.
Tanacetum agreste, Brunf. 4.
Anserina, Trag. Tab.
Argentina, Dod. ut: Ad. Lob. Ger.
Argemone altera, Fuch. ico. Ges.hort.

HERBA MOLUCANA.

Herba Molucana, Acosta, & ex eo Lugd. vulgo remedium pauperum & destructio Chirurgorum, quia insignis vulneraria ést: in Maluco abundè nascitur.

CARYOPHYLLATA.

Caryophyllata, ab odore radicis sic dicta, quod vernali tempore eruta, Caryophyllum aromaticum odore referat: vulgus ab insigni ejus efficacia Herbam Benedictam & Sanamundam appellat. Sunt qui ad Lagopum Dioscoridis lib.4. cap.17. referant: alij rectius ad Geum Plinij lib.26. cap.7. alij ad ejusdem lib.25. c.9. Argemoniam cujus radix thus redoleat.

I. Caryophyllata vulgaris.
Garyophyllata, Brunf. Trag. Dod.gal. Ges.hor. Lonic.
Garyophyllata altera, Ang.
Herba benedicta, Brunf. 4.
Benedicta, Gesn. hort.
Caryophyllata, Matth. Lac. Lugd. Thal. Cast. Tab. Ger. vulgaris, Ad. Lob. Cam. Clus.hist.
Caryophyllata hortensis, Fuch.
Geum, Tur. urbanum, Ges.hort.
Gariofilata vulgo, Cæs.

II. Caryophyllata vulgaris majore flore.
Caryophyllata sylvestris, Fuch.
Caryophyllata montana vulgari similis, Cam.

III. Caryophyllata folijs hederæ terrestris.
Caryophyllata sylv. vel quarta, Tab.

IV. Caryophyllata aquatica nutante flore.
Benedicta sylv. Trag.

Geum rivale, Gesſ.hor.
Caryophyllata Septentrionalium rotundifolia pappoſo flore, Ad.Lob.
Caryophyllata montana Dalechampij, Lugd. Eyſtett.
Caryophyllata montana 1. Cluſ.pan.& hiſt.
Caryophyllata major ſeu purpurea, Thal.
Caryophyllata aquatica, Cam, ep. paluſtris, Camer. Tabern.

V. Caryophyllata aquatica altera.
Caryophyllata montana tertia, Clu.pan.& hiſt.
Variat flore ſimplici & multiplici.

VI. Caryophyllata alpina lutea.
Caryophyllata montana, Matth. Lugd. 1. montana, Anguil.
Geum alpinum & quartum, Geſ.hort.
Caryophyllata major rotundifolia, Lob.
Caryophyllata montana, Dod. Tab. Ger.
Caryophyl. montana ſecunda, Cluſ.pan.& hiſt.
Caryophyllata alpina, Cam.
Gariofilatæ alterum genus montanum flore luteo, Cæſ.
Flore eſt luteo: rarius purpureo vel albo.

VII. Caryophyllata alpina minor: in Phytopinace & Prodromo deſcripta.
Caryophyllata alpina omnium minima, Ponę.
Caryphyllatæ alpinæ minimæ prima ſpecies, Eid. Ital.

VIII. Caryophyllata alpina Apij folio.
Caryophyllata alpina minima altera, Ponæ Italic.

IX. Caryophyllata alpina quinquefolia.
Caryophyllata alpina pentaphyllæa, Ad. Lob. ico. Gerard.
Caryophyllata montana, Caſt.
Caryophyllata alpina quinquefolia, Tab. an Polyrrhizos latifolia, Lugd.
Variat folijs latioribus, anguſtioribus.

DENTARIA.

Dentaria à radicis forma & colore nominatur, quæ candidiſsima ex pluribus ſquamis, quaſi dentibus, componitur: quibuſdam à colore Coralloides & Alabaſtrites. Sunt qui ad violas referant: alij inter Solidagines & Symphyta: alij inter Saxifragias: alij inter Saniculas recenſent: an Ceratia Plinij l.26. c.8?

I. Dentaria heptaphyllos.
Saxifragæ montanæ alia ſpecies, Geſ. hor.
Coralloides altera, Cord. hiſt.
Viola dentaria altera, Dod.
Alabaſtrites altera, Lob.
Dentellaria altera, Lugd.
Aconiti lycoctoni genus alterum Dalech. Lugd.
Dentaria major, Cæſ. altera, Tab.
Dentaria ἑπτάφυλλος, Cluſ.pan.& hiſt. Ger.

II. Dentaria pentaphyllos: & Cam. & Ger.
Dentaria minor, Matth. Lugd. altera, Cæſ. Tab.
Coralloides, Cord. hiſt. ico.
Pulmonaria quibuſdam, ſive Sanicula alba, Geſ.hort.
Saxifraga montana quinis folijs, Eid.
Viola dentaria prima, Dod.
Nemoralis alpina herbariorum alabaſtrites, Ad. Lob. ico.
Dentellaria rubra Dalech. Lugd.
Coralloides Cordi, Th. cui & Rhizocorallium.
Dentaria ſexta pentaphyllos prima, Cluſ.hiſt.
Dentaria corallina altera, Tab.
Variat folijs, in altera ſcabris & tactu aſperis ſaturè virentibus: in altera mollioribus, neque adeo ſatura viriditate præditis: radice item, hujus enim magis eſt dentata, ſive inæqualis & plurimis craſsis ſquamis exaſperata: illa
Dentaria ſexta πεντάφυλλος 1: hæc
Dentaria ſeptima πεντάφυλλος 2. Cluſ. in hiſtor. nominatur.

III. Dentaria heptaphyllos baccifera.
Coralloides, Cord. hiſt. deſcr.
Coralloidis alia ſpecies, Cord. hiſtor. icone vitioſiſsima.
Dentaria bulbifera, Lob. Cam. Ger.
Dentaria baccifera, Cluſ. pan.& hiſt.
Dentaria minor, Cæſ.
Dentaria ſeptifolia, Ger.
Hæc heptaphyllos, rariſsimè pentaphyllos; flos albus, aut ex candido leviter purpureus.

IV. Dentaria baccifera folijs ptarmicæ.
Dentaria anguſtifol. baccifera peculiaris, Eyſt.

V. Dentaria triphyllos.
Dentaria coralloide radice 2. Cluſ.pan. Ger.
Dentaria enneaphyllos, Lob.
Dentaria, Caſt. trifolia, Tab.
Dentaria quinta τρίφυλλος, Cluſ.hiſt.
Ceratia Plinij, Col.

EPIME-

EPIMEDIUM.

Ἐπιμήδιον Dioscoridi lib. 4. cap. 19. caulis est non magnus, hederæ folijs denis aut duodenis, neque semen, neque flores proferens: radicibus tenuibus, nigris, gravis odoris, gustu insipido. Idem habet Plinius lib. 27. cap. 9. ubi aliqui Epimedium, alij Epimenidium legunt: Quibusdam Epipetron ejusdem lib. 21. cap. 15. de qua nil nisi quòd nunquam floreat, imitatus Theoph. 7. hist. 8. cui Epimetrum penitus flore caret.

Epimedium Anguil. (cui & Lunaria quorundam) Adv. Dodon. Lobel. Lugdun. Tabern. Camerar.

Planta altera in montibus Liguriæ, Cæs.

PÆONIA

Παιονία ἢ γλυκυσίδη, quibusdam πεντόροβον cujus radicem aliqui ἰδαίους δακτύλους vocant, Dioscoridi lib. 3. cap. 157. Παιωνία ἢ γλυκυσίδη (casta, alijs dulcisida Gaza reddente) Theophrasto 9. hist. 9. Et Plinio lib. 27. cap. 10. Glyciside, quam aliqui Pæoniam aut Pentorobon appellant. Eidem lib. 25. cap. 4. Pæonia vetustissima inventu est, nomenq; authoris retinet, quam quidam Pentorobon appellant, alij Glycysiden. Dicta Pæonia, à Medico Pæone, qui ea Plutonem ab Hercule vulneratum, Homero Odyss. 5. figente, curasse perhibetur.

Genera duo Dioscoridi: mas, folia juglandis habet, in fœmina Smyrnij modo dividuntur: mari radix digitali crassitudine, alba: fœminæ radicibus ceu glandes circiter septem aut octo adhærent, ut in Asphodelo. Plinio lib. cit. duo genera: fœmina, cujus radicibus balani longiores circiter octo aut sex adhærent: mas plures habet, quoniam non una radice nixus est, palmi altitudine & candida: addit semen in siliquis, aliud grano rubente, aliud nigro.

I. Pæonia folio nigricante splendido, quæ mas.
Pæonia nobilior, vel 2. Trag.
Pæonia mas, Matth. Ang. Cord. in Diosc. Adv. Lob. Dod. Cæs. Lugd. cum duplici figura, Tabern. Ger. Eyst.
Pæonia mas folijs nucis, Gesn. hort.
Variat floris colore purpureo, incarnato: & hujus herbæ folia latiora segmenta habet, quæ subtus exalbida; hinc Eyst.
Pæonia mas flore purpureo.
Pæonia mas flore incarnato.
Pæonia mas major.
Pæonia mas major flore incarnato, Eyst.
Floris amplitudine reliquas superat: & herbæ folia in latiores & pauciores virescentes particulas dividuntur.
II. Pæonia communis vel fœmina.
Pæonia, Trag. Turn. Lon.
Pæonia fœmina, Brunf. Fuch. Anguil. Dodon. gal. Cord. in Dioscor. & histor. Gesn. hort. Adv. Lob. Cam.
Pæonia fœmina altera, Dod. Lugd.
Pæonia vulgaris fœmina, Clus. hist.
Pæonia rubra flore simplici, Eyst.
Aglaophotis Æliani censetur.
III. Pæonia fœmina altera.
Pæonia fœmina, Matth. Lac. Cast. Cam.
Pæonia fœmina prior, Dod.
Pæonia promiscua seu neutra, Adv. Lob.
Pæonia altera vel fœmina Dioscoridis, Cæs.
IV. Pæonia tenuis laciniata subtus pubescens flore purpureo.
Pæonia Hispanico semine nata, sive secunda, Clus. hist.
Pæonia Hispanica sive pumila, Cam.
Pæonia pumila fœmina, Lob. ico.
Pæonia pumilis, Eyst.
an Pæonia minor, Gesn. hort.
V. Pæonia folio subtus incano, flore albo vel pallido.
Pæonia albo flore, Lob.
Pæonia leucanthemos, Psiphedila Bellonij, Camerar.
Pæonia Cretica, Clus. hist.
Pæonia alba quæ promiscua est, & Ψιφακία vocatur, Hon. Belli epist. 1.
Huc referri potest ea, quę flore est pallescente.
Pæonia ochranthemos Chamerarij: quamvis & illa, flore non solum sit albo, &
Pæonia simplex niveo flore, Cl. hist. sed etiam flore candicante aliquid rubri dilutioris aspersum habente.
Pæonia mas flore albo, Eyst.
VI. Pæonia aquilinæ folijs.
Pæonia quarta folijs supernè virentibus, infernè pubescentibus, Clus. hist.
VII. Pæonia pomi arantij colore.
Pæonia tertia folijs per ora crispis, infernè cinericei coloris, flore carnei dilutioris, Cl. hist.

Pæonia peregrina flore coccineo, Eyst.

VIII. Pæonia flore variegato.

Pæonia quinta, Clus. hist.

Flos interdum carneus, aut ruber, aliquando media ex parte ruber, alijs carneus, vel utroque colore radiatim distinctus.

IX. Pæonia peregrina flore saturè rubente.

Pæonia Byzantina prior, Clus. hist.

Pæonia Byzantina major, Eyst.

X. Pæonia peregrina flore dilutè rubente.

Pæonia Byzantina altera, Clus. hist.

an Pæonia Byzantina minor, Eyst.

Flos illo paulo major, dilutioris coloris, siliquæ breviores, semina rotundiora minusque nigra sunt.

Pæonia flore pleno.

I. Pæonia fœmina flore pleno rubro majore.

Pæonia fœmina multiplici flore, Gesn. hort. Dod. Tab. Ger.

Pæonia fœmina polyanthos, Lob. Lugd.

Pæonia πολυφυλλανθης, Clus. hist.

Pæonia polyanthos flore rubro, Eyst.

Flos hujus aliquando folijs quingentis donatur: ex hujus semine tres differentiæ natæ. 1. flore simplici sex foliorum. 2. flore simplici octo foliorum serie, colore magis saturo rubro. 3. flore pleno matri concolor & etiam major.

II. Pæonia flore pleno rubro minore.

Pæonia pleno rubro flore minor, Clus. hist.

Pæonia altera flore pleno dilutiore & minore, Camer.

III. Pœonia fœmina flore albo pleno.

Pæonia fœmina polianthos flore albo, Taber. Gerard.

IV. Pæonia flore ex albido pleno major & minor.

Pæonia sexta, sive exalbida plena, Clus. hist.

Pæonia flore pleno incarnato, Eyst.

LEONTOPETALON.

Λεοντοπέταλον Dioscoridi lib. 3. cap. 110. Leontopetalon, quod alij Rhapejon, Plinio lib. 27. cap. 11. Dioscoridi flos punicei coloris Anemone similis: cujus Plinius non meminit: at luteum solum observavimus.

Leontopetalon (id est, leoninum folium) Adversf.

Leontopetalum, Matth. Ang. Gesn. hort. Lac. Lob. Dod. Lon. Lugd. Cæs. Cast. Eyst.

CHRYSOGONUM.

Χρυσογόνον Dioscorides lib. 4. cap. 56. meminit, quod aliqui Jacobæam maritimam, alij Tormentillam censent, cum tamen sui generis planta sit.

Leontopetalo affinis folijs quernis.

Chrysogonum Dioscoridis, Rauvvolf. & Lugd. append. Castor. Ponæ Ital.

STAPHIS AGRIA.

Σταφὶς ἀγρία Dioscoridi lib. 4. cap. 156. Astaphis agria, sive Staphis. Plinio lib. 23. cap. 1. Latinis, herba pedicularis, ab effectu, unde & Phtiroctonon dici potest, cum nunc in Græcia φθειρόκοκκον, granum pedicularium nominetur.

Staphis agria, Trag. Matth. Fuch. Dod. ut: Gesn. hort. Turn. Adv. Lob. (sive Vitifolia) Lugd. Cæsalp. Castor. Camer.

Pedicularis, Cord. in Diosc.

SECTIO

SECTIO SEXTA.

QUINQUEFOLIUM; HEPTAPHYLLON SIVE TORMENTILLA; FRAGARIA; TRIFOLIUM; MEDICA; LOTUS; MELILOTUS.

QUINQUEFOLIUM.

ΠΕντάφυλλον (*quod nomen à numero foliorum habet*) *Dioscorides lib.4. cap.42. proposuit, cui folia sint Menthæ, quina singulis pediculis, rarò plura, in ambitu serrata, flores ex candido pallescentes, auri æmulos: radice subrubra, oblonga, &c. Sic & Theophrasto 9. hist.14.* πεντάφυλλον, *ubi Gaza Quinquefoliam & Quinquepetam vertit. Et Plinius lib.25. cap.9. Quinquefolium nulli ignotum est, Græci vocant Pentapetes, sive Chamæzelon, sive Pentaphyllon.*

Quinquefolium flore albo.

I. Quinquefolium album majus caulescens: quod 1. in Prodromo.

II. Quinquefolium album majus alterum.
Pentaphyllum verum ac nobile, Trag.
Quinquefolium majus candidum, Fuch.
Pentaphyllũ albũ, Matt. Ad. majus fl. albo, Eyst.
Quinquefolium 1. Tur. album, Dod. gal. Gesn. ap. Lugd.
Quinquefol. sive Pentaphyll. 1. Clus. pan. & hist.
Quinquefolium sylvaticum, Tab. Ger.

III. Quinquefolium album minus: quod 2. in Prodromo.

IV. Quinquefolium album minus alterum.
Quinquefolij albi species quædam, Gesn. ap.
Quinquefolium 2 minus albo flore, Clus. pan. & histor.

Quinquefolium flore luteo.

I. Quinquefolium majus repens.
Pentaphyllum minus, Brunf. vulgare, Trag.
Pentaphyllon, Ges. hor. Cast. Dioscoridis, Tab.
Pentaphyllon majus, Thal. luteum majus, Dodon. gal. Lugd.
Pentaphyllon 1 & 2. Lon. repens, Cam.
Quinquefolium, Matth. Ang. Cord. in Diosc. Lac. Adv. Lob (sive Pentaphyllum vulgare) Cæs. secundum, Tur.
Quinquefolium majus, Dod. Ger. luteum majus, Fuch.

II. Quinquefolium minus repens aureum.
Quinquefolij quarti secunda species, Clus. pan. & histor.

III. Quinquefolium minus repens luteum.
Quinquefolij minimum genus, vel 1. Trag.
Pentaphyllum minus luteum, Adv.

IV. Quinquefolium minus repens lanuginosum luteum.
Quinquefolij quarti prima species, Clus. pan. & hist.
Pentaphyllũ sive Quinquefolium minus, Tab.
Incana pentaphyllæa, Ger.
an Pentaphyllon Bavaricum, Cam.

V. Quinquefolium minus repens alpinum aureum.
Quinquefolium tertium, Clus. pan. & hist.

VI. Quinquefolio similis Enneaphyllos: 4. in Prodromo.

Quinquefolium erectum.

I. Quinquefolium folio argenteo.
Pentaphyllon exiguum alterum, Trag.
Pentaphyllon album, Matth. canum, Thal.
Pentaphyllon luteum minus, Dod. gal. rectum minus, Cam.
Pentaphyllon tertium, Lon.
Quinquefolium luteum minus, Fuch. Tur. Lug.
Quinquefolium petræum majus, Tab.
Quinquefolium Tormentillæ facie, Ger.

II. Quinquefolium rectum luteum.
Pentaphyllon majus, Brunf. Lob. obs. Eystett. rectum majus, Cam.
Pentaphyllum aliud album, Adv.
Quinquefolium luteum rectum, Gesn. ap.
Quinquefolium vulgare, Lob. ico. Ger. alterum vulgare, Dod.
Quinquefolium Theophrasti majus, Tab.
Heptaphyllon Hermolai, Cæs.
Pentaphyllon flore albo, Lugd.

Folia terna, quina, sena, ut plurimum septena, in eadem planta observantur: flores sublutei, albi, rubri. Hinc figuræ duæ
Quinquefolij & Pentaphylli albi, & rubri, Lob.
Quinquefolij Theophrasti majoris & albi, vel majoris 1. & 2. Tab.
Quinquefolij vulgaris & Pentaphylli purpurei, Ger.

III. Quinquefolium montanum erectum hirsutum, luteum: quod 3. in Prodromo.

IV. Quinquefolium fragiferum.
Fragaria quarta, Trag.
Quinquefolium 5. Clus. pan. quintum fragiferum, Eid. hist.
Quinquefolium fragiferum sextum, Tab.
V. Quinquefolio fragifero affinis.
Pentaphyllum supinum Tormentillæ facie, Lob. Lugd.
Pentaphyllum supinum Potentillæ facie, Clus. pan. & hist.
Quinquefolium tertium serpens, Lob.
Quinquefolium fragiferum repens, Tab.
Fragaria vesca, Ger.

VI. Quinquefolium palustre rubrum.
Pentaphyllum rubrum, Dod. gal. Adv. Lugd. palustre, Lob. ico. Thal. Ger.
Pentaphyllon palustre, Cord. hist. Cam.
Quinquefolium quartum, Dod.
Quinquefolium palustre, Gesn. h. Cam. ep. Tab.
Quinquefolium rubrum, Lugd. (Eyst.
Folijs quinq; & sex variat, unde quibusdam heptaphyllum dicitur.
VII. Quinquefolium lupini folio.
Pentaphyllon θερμόφυλλον, Thal.
VIII. Quinquefolium tuberosum Indicum.
Pentaphyllum Indicum, Clus. exot. l. 4. c. 18.

HEPTAPHYLLON SIVE TORMENTILLA.

Tormentilla, quòd radicis pulvis cum aluminis & pyrethri momento, cavis dentium inditus, dentium tormentum sive cruciatum sedet: quam alij Pentaphyllis: alij Bistortis adnumerant: sunt qui Chrysogonum Dioscoridis suspicantur: Heptaphyllon, id est, Septifolium à quibusdam, à foliorum numero, nominatur.

I. Tormentilla sylvestris.
Tormentilla, Brunf. Trag. Matt. Dod. ut: Cord. in Dios. & hist. Ang. Lac. Lon. Ad. Lob. Cęs. Lug. Thal. Cast. Tab. (& Consolida rubra) Ger. Eyst.
Heptaphyllum, Fuch. Turn. Gesn. hort.
Hujus folia aliquando aversa parte candida sunt: aliquando quina, sæpissimè septena.
II. Tormentilla alpina vulgaris major.
Tormentilla alpina, Cam.
Radix odoratior, rubicundior ac major vulgari.
III. Tormentilla alpina folio sericeo.
Argentaria petræa, Gesn. hort. alpina, Eid. col.
Pentaphyllum argenteum, Ang.
Pentaphyllum alpinum petrosum & minimum, Adv. Lob. ico. Ger.
Heptaphyllon, Clus. hisp. & hist.
Stellaria argentea, Cam. ep.
Alchimillæ alterum genus, Cæs.
Tormentilla candida Dalechampij, Lugd.
Argentea heptaphyllos montana, Cam.
Quinquefolium alpinum, Tab.
Pentaphyllum petræum minus, Eid. quod supinum, Ger.
IV. Herba Wiapassa in Guajava abundans radicem habet Gingiberi, quoad saporem, non dissimilem, & ad diarrhœam sedandam utilis: part. 8. Ind. Occid.

F R A G A R I A.

Fragaria à fragro, id est odorem reddo, dicta videtur: Κόμαρον Apulei censetur: inter Pentaphylla flore albo, Dioscoridem intellexisse volunt: & quia Mora terrestria Servio dicta fuere, sunt qui ad Chamæbatum referant. Plinio lib. 25. cap. 9. Fraga. Rubus Idæus non spinosus quibusdam.

Genera: alia montana & sylvestria, in montibus & sylvis nata: alia sativa, quæ in hortis. Fructus magnitudine, figura oblonga, rotunda, & colore variat.

I. Fragaria vulgaris.
Fragaria, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dod. ut: Gesn. hort. Lon. Adv. Lob. Lugd. Cast. Ger.
Trifolium alijs Fragaria, Brunf.
Fragula, Cord. hist.
Rubus idæa minor, Lac.
Fragum & Trifolium fragiferum, Tab.
Fragaria major, Thal.
Fraga fructu rubro, Eyst.
Fructus magnitudine & colore variat: quædam rubra, quędam inter album & rubrum medij, quædam sanguinei coloris: habentur fructu duplo majore vulgari, herbaceo, luteo, pallore & candore confusis: imò & subalba, quæ
Fraga major subalba, Lob. fructu albo, Eyst.
Fraga alba, Dod.
Fraga æquè magna ac in Anglia in Virginea crescunt.
II. Fragaria fructu albo.
Fraga candida, Trag.

Fraga-

Fragaria minor seu nigra, Thal.
Fragum album, Tab.
Fragaria, Ger.

Fructu est aliquando toto candido, minus grumoso, dulciore: aliquando parte superiore rubicundiore, at inferiore candidiore.

III. Fragaria fructu parvi Pruni magnitudine.
Fraga fructu magno, Eyst.

IV. Fragaria folijs hispidis.
Fragariæ tertium genus, Trag.
Fragariæ species minor, Haarbeer/ Gesf. hort.
Fragum tertium, Tab.

Partim rubra, partim candida sunt, vel subpurpurea.

V. Fragaria bis fructum ferens.
Fragariæ genus in alpibus, Cæs.

Fructus forma compressa, striata, Rubi idæi sapore: vere & autumno maturat.

VI. Fragaria flore luteo.
Fragaria parva luteo flore, Gesf. hor.

VII. Fragaria sterilis.
Fragaria sterilis, Gesf. hort. marem dixeris, Eid. col.
Fragaria syl. minimè vesca sive sterilis, Lob. ico.

VIII. Fragariæ affinis sericea incana, in Prodromo descripta.
Incana Pentaphylli effigie, an Leucas Dioscoridis, Ad.

TRIFOLIUM.

Τρίφυλλον Trifolium Dioscoridi l. 3. c. 123. sic dictum, quod singulis germinationibus, terna exeant folia.

Genera: Dioscorides solum bituminosum proposuit, quod ὀξύφυλλον, μινυανθὲς καὶ ἀσφάλτιον: quòd bitumen oleat, dicatur. At Plinius l. 21. c. 9. Trifolij tria genera enumerat: Minyanthes ait, vocant Græci, alij asphaltion, majore folio: alterum acuto, oxytriphyllon: tertium ex omnibus odoratissimum.

I. Trifolium bitumen redolens.
Trifolium asphaltæum, Matth. Gesf. hort. Fracast. Ad. Lob. Lugd.
Trifolium, Dod. gal. Cord. in Diosc. Gesf. h Lon.
Trifolium bituminosum, Ang. Dod. Cæs. Cast. Cam. Tab. Ger.
Oxytriphyllum, Gesn. hort.

Folia inferiora, antequam caulem proferat, rotunda sunt, cùm verò caulescit, acuta: hinc duę figuræ in hist. Lugd. altera rotundis, altera longioribus folijs. Semen Italicum in Germania terræ mandatum, profert plantam odore bituminoso: at semen plantæ in Germania educatę, rursus satum, plantam sapore & odore deficientem producit: hinc duæ figuræ in horto Eyst.
Trifolium bituminosum odoratum, &
Trifolium bituminosum inodorum, Eyst.

II. Trifolium palustre.
Limonium, Cord. in Diosc. pratense, Trag.
Isopyrum, Dod. gal. Gesf. hort.
Trifolium palustre, Cord. hist. Dod. Thal. Eyst.
Lotus palustris, Gesf. hort.
Trifol. paludosum, Ad. Lob. majus & min. Ger.
Menianthes palustre, Lugd. duplici figura.
Trifolium majus & fibrinum, Tab.

Variat ratione loci, majus datur & minus, rotundiore & acutiore folio: quare Taber. & Ger. figuras duas exhibent.

III. Trifolium Americum.
Trifolium Americ. Lob. Dod. Lugd. Tab. Cam.
Loti sylv. genus latifolium ex Armenia, Cæs.

Trifolium pratense.

I. Trifolium pratense purpureum.
Trifolium majus, Brunf. des.
Trifolium pratense purpureum, Trag. Fuch. Ad.
Trifolium pratense rubrum, Cam. Thal.
Trifolium pratense, Matth. Dod. ut: Tur. Lac. Lob. Lugd. Cæs. Tab. Ger. alterum, Cast.

Hujus differentiæ multæ sunt ratione magnitudinis, tam foliorum, quàm caulium & fructus: folia communissimè rotunda, quibusdam oblonga, rarius in extremo sinuata: nonnunquam unum alterúmve folium in binas, ternas, etiam quaternas lacinias dividitur: rarius cauliculo, foliorum minimorum velut fasciculus in umbellæ modum insidet: quibusdam in folio macula est, vel nigra, vel alba, lunæ falcatæ figurâ: floris color alijs purpureus, & modò saturatior, modo pallidior.

III. Trifolium pratense album.
Trifolium pratense alterum, Trag. Matth. Lac.
Trifolium pratense primum, Cast.
Trifolium pratense album, Fuch. Dod. gal. Tur. Ad. Cam.
Trifolium acutum, Lon.
Trifolium majus primum, Clus. pan. & hist.
Trifolium pratense vulgare fl. candido, Thal.

III. Quadrifolium hortense album.
Quadrifolium phæum fuscum, Ad. Lob. Lugd.
Lotus quadrifolia, Tab.

Folijs quaternis, quinis, aliquando septenis donatur.

IV. Tri-

IV. Trifolium pratense luteum capitulo breviore.
Melilotum minus, Brunf. 4.
Meliloti exigua species 1. vel 6. vel minor, Trag.
Trifolium pratense luteum, Fuch. Tur. Lugd. Cam. pratense tertium, Cast.
Lotus sylvestris, Lon. syl. minor, Dod. gal. Lug.
Trifolij genus medicæ simile, Gesf. hort.
Trifolium luteum 1. capitulo breviore, Thal.
an Trifolium luteum minimum, Ad.
Trifolium arvense, Tab.
Trifolium Burgundiacum, Ger.

V. Trifolium pratense luteum capitulo lupuli, vel agrarium.
Melilotus 8. vel Lotus campestris, Trag.
Trifolium agrarium, Dod.
Trifolium luteum minimum, Lob. Lugd.
Trifolium luteum alterum lupulinum, vulgo lupulus sylvaticus, Thal.

Illud flore est minore, semen fert, & quibusdam mas: hoc verò flore est majore & speciosiore, sterile & fœmina dicitur.

VI. Trifolium pratense minus flosculis purpureis.
Lotus pratensis purpurea, Lugd.

Folia modò terna, modò quaterna habet.

Trifolium montanum.

I. Trifolium montanum purpureum majus.
Trifolij altera species & major, Gesf. hort.
Trifolium majus 2. Clus. pan. & hist.
Trifolium aliud montanum majus, Thal.

II. Trifolium montanum purpureum folio acuto crenato: quod 1. in Prodromo.

III. Trifolium montanum purpurascens folio obtuso crenato: quod 2. in Prodr.

IV. Trifolium montan. purpureum minus.
Trifolium montanum aliud minus, Thal.

Variat flore, qui purpureus, reperitur & albus.

V. Trifolium montanum album.
Trifolium majus albo flore, Clus. pan. majus, primum, Eid. hist.

VI. Trifolium montanum lupulinum: quod 3. in Prodromo.

Trifolium alpinum.

I. Trifolium alpinum flore magno, radice dulci: quod 42. in Phytopinace: 20. in Prod.
Trifolium angustifolium alpinum, Ponæ.
Glyzyrrhiza astragaloides quibusdam.

II. Trifolium alpin. argenteum Persici flore.
Trifolium argenteum alpinum, Ponæ Ital.

III. Trifolium saxatile hirsutissimum: quod 41. in Phytopinace: 19. in Prodromo.

Trifolium spicatum.

I. Trifolium spica subrotunda rubra.
Lagopus maximus folio & facie Trifolij pratensis, Ad. Lob.
Lagopus major folio trifolij, Dod. major flore rubro, Cam.
Lagopus maximus Lobel. Clus. pan. & hist. Lug.
Lagopus peregrina, Eyst.

II. Trifolium spicâ oblongâ rubrâ.
Trifolium majus tertium, Clus. pan. & hist.

III. Trifolium montanum spicâ longissimâ rubente.
Cytisus, Trag. Lugd. (& Pes milvi Pand.) Cam.
Cytisus Columellæ, Lon.
Lagopus altera folio pinnato, Lob. Lugd.
Lagopus major, Eyst. alter, Dod.
Trifolij majoris tertij, altera species, Clus. pan. & hist.
Trifolium spicatum, Thal.

Folia in calidioribus regionibus marcescentia, ~~nitore, læ~~vore ac strijs elegantissimis avium pennas imitantur.

IV. Trifolium mont. angustissim. spicatum.
Lagopus altera angustifolia, Ad. Lob. ico. Lug.
an Lagopus minor, Cæs.

Folijs latioribus in montibus Euganæis, & angustioribus circa Monspelium collegimus: aliquando etiam omnibus partibus minor & semipalmaris est, &
Alopecuros graminea Dalech. Lugd. dicitur.

V. Trifolium Hispanicum angustifolium, spica dilutè rubente.
Lagopus angustifolius Hispanicus, Clus. hist.

VI. Trifolium arvense humile spicatum, sive Lagopus.
Lagopus & Lotus campestris, Trag.
Lagopus sive pes leporinus, Matth. Fuch. Dod. ut: Lac. Lon.
Lagopus & Lagopyron, Ad.
Leporinus pes, Cord. in Dioscor.
Lagopus major, Cæs. minor, Cam.
Lagopus vulgaris, Lug. cum duplici figur. Thal.
Lagopodium, Tab. Ger.
λαγώπυς Dioscorid. l. 4. c. 17. λαγόπυρον, Hippoc.
Lagopus, Plinio lib. 26. cap. 8.

Spica colore variat, lutea, aliquando cineritia, aut albescente, ijsq; majoribus, minoribus, rotundioribus, longioribus: folijs latioribus, angu-

angustioribus. Cretici Lagopi nomine habemus folijs latioribus & brevioribus, spicaque breviore & flavescente.

Trifolium capitulo stellat. folliculato, globoso.

I. Trifolium stellatum: quod 16. in Prodromo.

II. Trifolium pratense folliculatum.

Trifolium pratense Salmanticum, Clus. hisp. & hist. Lob. Lugd.

Trifolium Hispanicũ, Tab. Salmanticum, Ger.

III. Trifolium globosum, sive capitulo Lagopi rotundiore: quod 17. in Prodromo.

IV. Trifolium globosum repens: quod 18. in Prodr.

V. Trifolium capitulo spumoso lævi: quod 4. in Prodr.

VI. Trifolium capitulo spumoso aspero majus: quod 5. in Prodr.

VII. Trifolium capitulo spumoso aspero minus: quod 6. in Prodromo.

VIII. Trifolium fragiferum Frisicum, Clus. cur. post.

Aliud floribus dilutè rubentibus in globulũ, rubi idæi fructum forma & colore æmulantib. collectis: alia species capitulo saturati violacei coloris, ad Rubi vulgaris fructum accedente.

IX. Trifolium capitulis Thymi: quod 7. in Prodromo.

X. Trifolium album angustifolium, floribus velut in capitulum congestis.

Dorycnium falso dictum, Ges. hor.

Dorycnium Monspeliensium, Ad. Lugd. Cam.

Dorycnium, Lob. Hispanicum, Clus. hisp. & histor. Tab. Ger.

Folia terna, quaterna, aliquando quina junguntur: quæ modò latiora, modò angustiora.

XI. Trifolium capitulo oblongo aspero: quod 8. in Prodromo.

Trifolium peltatum, scutellatum, cochleatum & turbinatum.

I. Trifolium peltatum Creticum: quod 14. in Prodromo.

II. Trifol. cochleatum vel scutellatum fructu latiore, folio minuto obtuso: quod 9. in Prod.

III. Trifolium cochleatum fructu latiore.

Medica minor, Trifolium tortuosum, Ges. hor.

Trifolium cochleatum primum, Dod. Ger.

Medicæ species 3. siliqua glomerata, Ad. species 3. Lobel.

Medica, Tur. Anglica, Tab.

Trifolium siliquam habens cochleæ modo implexam, Cæs.

Medica platycarpos, Cam.

Medica sylv. prior, Lugd.

IV. Trifolium cochleatum fructu magis tortili: quod μαοσέια Cydoniæ, κορινιδὲς Retimi nomine, ex Creta Honor. Belli misit.

V. Trifolium cochleatum turbinatum, sive fructu compresso oblongo.

Medicæ species secunda, Ad.

Medica sylv. altera, Lugd.

Medica rotundo semine, Cam.

Hoc, sed fructu minore, Loti aut Trifolij nomine, ex Creta ab Honorio Belli accepimus.

VI. Trifolium cochleatum polycarpon: quod 10. in Prodromo.

Duplex est: aliud folio obtuso non crenato: aliud folio acuto crenato: illud Italicum, hoc Gallicum est.

VII. Trifolium cochleatum maritimum tomentosum.

Trifolium maritimum, Ges. hort.

Medica marina, Ad. Lobel. ico. Clus. hisp. & hist. Tab. Cam.

Trifolij quoddam genus in maritimis, Cæs.

Anthyllis altera, Lugd. ico.

Trifolium cochleatum marinum, Ger.

Trifolium cochleatum hispidum, echinatum & spinosum.

I. Trifolium cochleatum fructu nigro hispido.

Trifolium cochleatum alterum, Dod.

Medica folliculo spinoso, Lob. Lugd.

Medica semine minuto hirsuto, Cam.

Medica, Cast. ico.

II. Trifol. cochleatum folio cordato maculato.

an Trifolij species nigris maculis, quod hęmoroidum cognominant, Ges. hort.

Medica Arabica, Cam.

III. Trifolium folio obtuso folliculis cordatis: quod 13. in Prodromo.

IV. Trifol. fructu compresso spinis horrido.

Medica siliqua spinosa, Ad.

Medicæ species, Lob. ico.

V. Trifolium cochleatum echinatum minus: quod 12. in Prodromo.

VI. Trifolium echinatum arvense.

Tribulus terrestris minor repens, Lugd.

Medica pusilla, Cam.

Pilulas habet quaternas, quinas simul junctas: subsequens verò binas, ad summum ternas.

VII. Trifolium echinatum arvenſe fructu minore.
Tribulus minor rectus, Dalech. Lugd.
VIII. Trifolium ſpinoſum Creticum: in Phytopinace Matthiolo, & Prodromo ſub 5. deſcriptum.
Trifolium ſpinoſum Creticum, ὀρβιτέχυςο Belli, Cluſ. hiſt.

Trifolium ſiliqua cornuta & falcata.

Dioſcorides μηδικὴν, lib. 2. cap. 177. folijs & caule Trifolij pratenſis, ſiliquis corniculorum modo intortis deſcripſit: Μηδικὴ, Theophraſto 8. hiſt 8 & 2. cauſ. 20. Et Plinio lib. 18 cap. 16. Medica à Medis advecta per bella Perſarum, &c.

I. Trifolium ſiliqua cornuta ſive Medica.
Medica, Dod. ut: Cord. in Dioſc. Lac. Cæſ. Cam. Caſt. deſcr.
Medica vera, Geſ. hor. ſativa, Lugd.
Medica flore purpureo, Ang herba, Lon. deſ.
Medica legitima, Cluſ. hiſt.
Fœnum Burgundiacum, Ad. Lob.

Medicam veterum & Alfaſaſat Avicennæ volunt: quæ floris colore variat, communiter cæruleo, violaceo, luteo: ex utriſq; mixto.

II. Trifolium ſyl. luteum ſiliqua cornuto, vel Medica fruteſcens.
Meliloti majoris ſpecies tertia, Trag.
Trifolij genus Medicæ ſimilis, Geſ.
Medica flavo flore, Cluſ. pan. & hiſt.
Lens major repens, Tab.

Apud nos flore eſt luteo: at circa Nemauſum in Gallia Narbonenſi, in arvis reperitur flore luteo albo, viridi, cæruleo, purpureo, nigro, vario, ex cæruleo viridi compoſito.

III. Trifolium ſiliqua falcata.
Lunaria radiata Italorum, Lob.
Medica ſylv. altera lunata, Lugd. cum duplici figura.
Trifolij genus ſiliqua lata & falcata, Cæſ.
Medica lunata, Caſt. ap.

IV. Trifolium ſiliqua falcata alterum.
Trifolium falcatum, Cluſ. hiſtor. append. alt. & cur. poſt.

Trifolium acetoſum.

ὀξυτρίφυλλον quibuſdam, ab acido ſapore, & forma trifolij: Oxys Plinio l. 27. cap. 12. folia terna habet.

I. Trifolium acetoſum vulgare.
Trifolium acetoſum, Brunſ. Matth. Dod. Lugd. Thal. Caſt. flore albo, Eyſt.
Panis cuculi, Brunſ. 4.
Oxytriphyllon, Trag. Lac.
Oxys, Fuch. Dod. gal. Tur. Cord. hiſt. Cam. alba, Ger. Tab.
Oxys quorundam, Ang. Pliniana, Geſn. hort. Ad. Lob.
Alleluja, Lac. Lon.
Lujuia, Fracaſt.
Trifolium acetoſum, Calabris Juliola, ridiculè barbari corrupêre in Alleluja, Scalig. in Thoph. de cauſ.

Floris colore variat: communiter lacteus eſt: rarius purpuraſcens, vel ſubcæruleus & luteus.

II. Trifolium acetoſum corniculatum.
Oxys flore luteo vel flavo, Cluſ. hiſpan. & hiſt. Dod. Tab.
Oxys, Cæſ. Ger. lutea corniculata repens, Lob. Lugdun.
Lotus urbana, Tur. ico.
Trifolium acetoſum flore luteo, Caſt. Eyſt.

Trifolium hepaticum.

I. Trifolium hepaticum flore ſimplici.
Hepatica, Brunſ. Dod. gal. aurea, Brunſ. 4. Geſ. hor. Tab. Thal. quibuſdam Anthera.
Trifolium magnum ſeu aureum, Trag.
Triada & Taura, Hermolao.
Trinitas, Matth. Ang. Cord. hiſt. (ſive Epimedium) Geſ. ap. Cæſ. Caſt.
Herba Trinitatis, Geſ. hort. Lugd.
Trifolium aureum, Dodon. Lon. aureum magnum, Caſt.
Hepaticum trifolium Ad. Lob. Cam. Ger.
Hepatica terreſtris, Geſn. col Hepatica trifolia, Cluſ. hiſt.

Folijs ludit, aliquando majoribus & maculis variegatis: floribus communiter cæruleis, vel violaceis, ſubpurpureis, rubris albis, etiam maculis purpureis aſperſis: hinc figuræ duæ apud Lobel. & Gerard.

Hepatici trifolij & rubri:
Hepaticæ aureæ flore cæruleo & rubro, Tab.
Hepatici trifolij cærulei & rubri, apud Cluſ. & apud Eyſt. fl. albo, rubro, & cæruleo.

II. Trifolium hepaticum flore pleno.
Hepatica trifolia polyanthos, Lob. Lugd.
Hepatica trifolia cæruleo pleno flore, Cluſ. hiſt. ap. alt.
Hepatica multiflora, Gerard. aurea multiflora, Tabern.
Hepatica aurea flore pleno & cæruleo, Eyſt.

LOTUS

LOTUS ET MELILOTUS.

Λωτὸς Lotus herba (de arbore enim hic sermo non est) Dioscoridi l.4.c.111.triplex est: sativa, quam aliqui τρίφυλλον vocant, quæ in hortis nascitur: sylvestris, quam aliqui Λίβυον, Libyum à loco natali appellant, caule bicubitali, aut etiam majore, alis multis, folijs Loti trifoliæ pratensis, semine fœnugræci, at multo minore, gustu medicato: tertia est Lotus Aegyptia, de qua supra. Theophrasto 7. hist 9. Lotus herba in caule tantum foliata est: & c.14. licet, inquit, nomen unum habeat, tamen plura ejus genera sunt, ut ferme æquivoca sint, folio, caule, flore, fructuq; discreta: Sic de Loto Aegyptia egit 4. hist.10. Plin.l.13.c.17. de Loto arbore differens, subjungit: est autem eodem nomine & herba (Lotum urbanam Dioscoridis intelligens) & in Aegypto caulis in palustrium genere: de hac posteriori egit l.22.c.21. Lotometram vocans. Idem l.22.c.21. ait, Homerum inter herbas subnascentes Deorum voluptati Loton primam nominasse: haud dubie Lotum sativam Dioscoridis intellexit.

De Meliloto autem Plinius lib.21.cap.9. inquit, in coronamenta venit Melilotum, quod Sertulam Campanam vocamus: est enim in Campania Italiæ laudatissima: coronas ex hac antiquitus factitatas, indicio est nomen Sertulæ, quod occupavit: odor ejus croco vicinus est, & flos, ipsa cana: placet maximè folijs brevissimis atque pinguissimis. Et c.11. Melilotos ubique nascitur, laudatissima tamen in Attica: ubicunque verò recens nec candicans & croco quam similima: quanquam in Italia odoratior & candida.

I. Melilotus officinarum Germaniæ.
Melilotum majus, Brunf. Melilotus, Lac. Lon.
Melilotus vera, Gesn. hort.
Melilotus major vulgaris, Trag.
Melilotus vulgaris, Lugd. (Lugd.
Lotus urbana, Matth. sativa, Cast. sativa altera,
Saxifraga lutea, Fuch Sax. altera, Lac.
Lotus sylvestris, Fuch. ico. Cæs. Tab.
Loti sive Trifolij species, Cord. in Diosc.
Melilotus Germanica, Dod. gal. Ad. Lob. Cam.
Gerard. flore luteo, Eyst.
Trifolium odoratum 1. & 2. Dod. Tab.

Flore est communiter luteo, aliquando albo, quæ Melilotus major candida, Trag. hinc duæ apud Tab. figuræ:
Loti sylvestris: & fl. albo. Et apud Gerardum: Meliloti Germanicæ, & Meliloti coronaræ nomine.

Dodonæus hujus differentias quinque recensuit: 1. flore luteo: 2. flore candido: 3. peregrina flore purpurocæruleo inodoro: 4. flore luteo longioribus siliquis: 5. flore luteo folijs per circumferentiam non crenatis.

II. Melilotus corniculis reflexis major.
Melilotus major, vel 3. species, Trag.
Melilotus Italica, Fuch. Dod. gal. Gesh. Ad Lob.
Meliloti quartum genus, Fuch. ico.
Melilotus sive Sertula campana, Matt. Cord. in
Lotus sylvestris, Gesn. hort. (Diosc.
Trifolium corniculatum 2 Dod. Thal.
Melilotus alia, Cæs.
Sertula campana, Cast.

Aliam figuram habet Lobelius, nomine Meliloti Syriacæ odoræ & Sertulæ campanæ.
Melilotus Syriaca, Adv.

Hæc Patavij sata, corniculis exit minus falcatis & ignaviore odore. Huc referatur Melilotus altera pusilla Londinensis, Adv.

III. Melilotus corniculis reflexis minor, vel repens.
Melilotus Ægyptia, Alchimelech, Alpino.

IV. Melilotus Italica folliculis rotundis.
Melilotus, Ang. Italica, Cam.

In quibusdam folliculis duo, in reliquis unum granum continetur.

V. Melilotus angustifolia repens, folliculis rotundis: quod sub Trifolio 23. in Pr. describ.

VI. Lotus hortensis odora.
Trifolium Dioscoridis, Trag.
Lotus sylvestris, Matth. Ang Cast. altera, Lugd.
Lotus sativa, Fuch. ico. Dod gal. Cord. in Diosc. & hist. Gesn. hort. Cam.
Lotus urbana, Lac. Tur. desc. Eyst.
Trifolium odoratum, Fuch. Tur Lon.
Trifolium odoratum alterum, Dod. Lugd.
Trifolium caballinum, Gesn. hort.
Lotus hortorum odora, Ad. Lob.
Melilotus vera, Tab. singularis Alpini, Ponæ.

Quibusdam μέλι σίτων Theophrasti 7. hist. 14. Mel frugum Gaza vertit: Lotus urbana sive sativa Dioscoridis: Septies in die odorem mutare fertur, unde nomen Germanicum Sibenzeit: nostris Schabzügerkraut / quia Helvetij suis peculiaribus caseis, quos Schabzüger vocant, miscere solent.

VII. Lotus sativa Græca maculato folio.
Lotus sativa, & cum folium modo macula rufa modo nigra notatum sit, & caligini oculorum medeatur, à quibusdam τριφυλλομακτή, id est, Trifolium oculatum vocatur, Ang.

Lotus pentaphyllos siliquis rectis.

I. Lotus sive Melilotus pentaphyllos minor glabra.
Lagopus primus, Trag.
Meliloti exigui species altera, vel 7. & nobilis, Eid.
Melilotus Germanica, Fuch. Lon.
Meliloti tertium genus, Fuch. ico.
Lotus sylvestris, Dod. gal.
Trifolij species, Cord. in Diosc.
Lotus pentaphyllos, Gesn. hort.
Trifolium corniculatum primum, Dod. Thal.
Melilotus coronata, Ad Lob.
Lotus sativa Matthioli edit. prima, Lugd.
Melilotum vulgo, Cæs.
Pseudomelilotus, Cam.
Trifolium siliquosum minus, Tab. Ger.

Flos lutei coloris, aliquando ad aureum vergens, nonnunquam subviridis.

II. Lotus pentaphyllos minor hirsutus, siliqua angustissima: sub Trifolio 21. sive corniculato minore piloso, in Prodromo descriptus.

III. Lotus pentaphyllos flore majore luteo splendente.
Meliloti majoris quarta species, Trag.
Trifolium corniculatum tertium, Dod.

IV. Lotus pentaphyllos major hirsutie candicans.
Melilotus vulgaris alter sylv. Cæs.

V. Lotus pentaphyllos major alter.
Lotus pentaphyllos major & erectus, Ges. hor.

Hic & glaber & leviter hirsutus apud nos reperitur.

VI. Lotus pentaphyllos frutescens tenuissimis glabris folijs: sub Trifolio 22. vel Corniculato frutescente in Prodromo descriptus.

VII. Lotus Hispanica folijs maculatis: sub Trifolio 24. vel Meliloto Hispanico maculato describitur.

VIII. Lotus pentaphyllos incanus.
Glaux, Ang. quo nomine & Alpinus donabat.
Cytisus Columellæ, Cam. Eyst.
Dorycnium 2. & non descriptum, alijs.
an Idem cum
Dorycnio congenere planta, Cl. hisp. & hist. & Lugd.
Dorycnij species, Tab.
Dorycnium Monspeliense, Ger.

Clusius enim flores colore viridi: Anguil. & Camer. purpureos, vel ex albo purpurascentes adscribit.

IX. Lotus pentaphyllos siliquosus villosus.
Oxytriphyllum alterum Scribonij, Ad. Lob. ic.
Oxytriphyllon Scribonij, Lotus syl. Clus. hist.
an Trifolium alterum folio acuto oxytriphyllum Plinij?
an Lotus sylvestris ex Cod Cæsareo, Dod Lug.

Flos est albo, est & purpureo.

X. Lotus siliquosus glaber flore rotundo.
Lotus Lybica Dalechampij, Lugd.
an Oxytriphylli genus, Clus. hisp.

Hoc duplex Clusio: unum candidioribus ramis & albo radice: alterum caule & ramis ex albo purpurascentibus, in quibusdam rubentibus.

XI. Lotus fruticosus incanus siliquosus.
Lotus asperior fruticosa, vel Narbonensis incana, Lob. Lugd.

XII. Lotus pratensis siliquosus luteus.
Lotus trifolia pratensis siliquosa Monspeliensium, Adv. Lob. ico.
Lotus siliquosus luteo flore, Clus. pan.
Lotus pratensis siliquosus, Eid. hist.
Lotus trifolia siliquosa, Tab.
Lotus trifolia corniculata, Ger.

Duplex est: major & durior: minor & mollior.

XIII. Lotus ruber siliqua angulosa.
Lotus siliquosus rubro flore, Clus. pan. & hist.
Lotus pulcherrima tetragonolobus, Cam. Eyst.
Scandalida Cretica Italorum.

Lotus pentaphyllos siliqua convexa.

I. Lotus pentaphyllos siliqua cornuta.
Lotopisos sive Hieranzuni Candiæ, Ponæ.
Lotus *ἱερακεῖα*, quo nomine Bellus ex Creta ad nos misit: & in epist. 5. ad Clus.

II. Lotus siliquis ornithopodij.
Lotus peculiaris siliquosa, Cam.
Lotus sylvestris Dioscoridis, Ponæ.

III. Lotus pentaphyllos siliquis recurvis pedes corvinos referentibus.
Coronopus ex Cod. Cæsareo, Dod. quid?

IV. Lotus pentaphyllos vesicaria.
Dorycnio similis, Ang.
Trifolium vesicarium, Clus. pan.
Trifolium Halicacabum sive vesicarium, Cam.

Lotis affinis.

I. Loto affinis Ægyptiaca.
Absus, Alpini.

II. Loto affinis Vulneraria pratensis.
Anthyllis prior, Dod. gal. Lac. Lugd.
Anthyll. leguminosa, Lob. Cl. pan. & hist. Cam.
Anthyllis lenti similis, Dod.
Vulneraria rustica, Gesn. hort.

Lago-

Lagopodion, Tab.
Arthetica Saxorum, Thal.
Flore communiter est luteo, rarius albo: hinc duæ figuræ apud Tab. & Ger.
1. Lagopodium flore albo, Tab.
Lagopum maximum, Ger.
2. Lagopodium flore luteo, Tab.
Anthyllis leguminosa, Ger.

III. Loto affinis hirsuta flore subrubente.
Anthyllis leguminosa purpurascente flore, Clus.pan.& hist.
Lotus latifolia Dalechampij, Lugd.
Aliquando tota incana est, qualem ex Hispania habemus.
IV. Loto affinis siliquis hirsutis circinatis.
Auricula muris, Cam.

CASPARI BAVHINI PINACIS THEATRI BOTANICI LIBER NONVS.

SECTIO PRIMA.

RUBIA; APARINE; ASPERGULA; MOLLUGO; GALLION; CRUCIATA.

RUBIA.

Ἐρυθρόδανον (ab ἐρυθρὸς, id est ruber) ἢ ἐρευθέδανον, aliquibus τεύθριον, radix est rubra tingendo idonea, Dioscoridi l.3.c.160. ἐρευθέδανον, Theoph.6.hist.1. Rubia (à radicis colore) Plinio l.19.c.3. ac l.24.c.11. Erythrodanum, aliqui Ereuthodanum vocant; nos Rubiam, qua lanæ tinguntur.

Genera: duplex est, una sylvestris, sativa altera, cui caules quadranguli, longi, asperi, quales Aparinæ, folijs in orbem per intervalla, circa singula genicula stellæ modo decussatim radiatis, &c. Dioscorides l.c. At Theoph l.c. plura sunt genera (Dodonæo Rubiæ propriè species nullæ sunt) & 7.hist.9. radices rubicundæ: verùm 9.hist.14. folia hederæ sed rotundiora tribuit. Plinio l.19.c.3. Rubiæ spinosus caulis geniculatus, quinis circa articulos in orbem folijs. Hic Plin. licenter asperum caulem spinosum vocat, cum Theoph.6.hist.1. spinis Erythrodanum carere apertè scribat. Laudatissimum, ait Plinius, Italica & maximè suburbana & omnes penè provinciæ scatent, &c.

I. Rubia tinctorum sativa.
Rubia sativa, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dod. gal. Gesn hort. Lac. Tur. Lon. Frac. Lugd. Cast.
Rubia, Cord. in Diosc. Ang. Dod. Cæs. major, Adv. Lob. Clus. hist.
Thapsia Asclepiadis, Ang.
Seritur non paucis Germaniæ, præsertim apud Silesios, Belgij, Galliæ, Italiæ & Hispaniæ locis, in usum enim tinctorum agri conseruntur: quemadmodum apud Dioscoridem, in Thebana Galliæ, & Ravenna Italiæ, nec non in Caria inter oleas serebatur.
II. Rubia syl. aspera, quæ sylvestris Dioscoridi.
Rubia erratica, Trag.
Rubia sylv. vera, Cord. ob.
Rubia maxima, Lob. ob.
Rubia sylvestris, Cæs.
Quibusdam locis spontè in sepibus provenit, sativæ per omnia similis, radice tamen multo majore, & folijs atrovirentibus.
III. Rubia sylvestris lævis.

Rubia sylvestris, Brunf. Matth. Fuch. Dod. gal. Gesn. hort. Lac. Tur. Lon. Lob. Lugd. Cam. Cast. Thal. Tab. Ger.
Rubia sylv. minor. Adv. Lob. ob.
Lappago Plinij, Cæs.
Alyssum Plinij l.24.c.11. (quod folijs tantùm & ramis minoribus, ab Erythrodano distare scribit) quibusdam: alijs Lappago ejusdem l.26.c.10.
IV. Rubia pratensis lævis acuto folio: quæ Rubia 2. in Prodromo. (Prod.
V. Rubia montana angustifolia: quæ 1. in
Rubia sylvatica longioribus & angustioribus folijs, Gesn. hort.
VI. Rubia cynanchica.
Aspergula herba repens, Gesn. col.
Synanchica, quod ad anginas sumpta & admota valeat, Lugd.
Saxifraga altera, Cæs.
Galiũ tetraphyllõ montanum cruciatum, Col.
VII. Rubia cynanchica saxatilis: quæ 8. in
VIII. Rubia linifolia aspera. (Prod.

Juncaria Salmaticensis, Clus. hisp. & hist. Lob. (Ger.
Juncaria, Tab.
Synanchicæ species, Lugd.
IX. Rubia maritima.
Rubia marina Norbonensium, Adv. Lob. Dod. Clus. hisp. & hist. Tab.
Erythrodanum marinum, Lugd.
Crucialis maritima, Cæs.
X. Rubia quadrifolia vel latifolia lævis.
Rubia lævis Taurinensium, Lob. Lugd.
XI. Rubia quadrifolia, vel rotundifolia lævis: sub Rubia 3. in Prodromo.
XII. Rubia latifolia spicata.
Rubia spicata, Imperato: Cretica, Clus. hist.
XIII. Rubia angustifolia spicata: quæ 4. in Prodromo.
XIV. Rubia Virginea.
Chappavvr, radices tenues quibus ad tincturas utuntur: in desc. Virgin.

Rubeola.

I. Rubeola arvensis repens cærulea: quæ 5. in Prodromo.
Rubeola arvensis, Cam.
II. Rubeola repens lutea folijs spinosis.
Rubia minima, Lob. Lugd.
III. Rubeola saxatilis: quæ 6. in Prodromo.
an Rubia saxatilis, Cam.
IV. Rubeola echinata saxatilis.
Cruciata muralis, Col.
an Crucialis minima in maritimis, Cæs.
V. Rubeola maritima aspera: quæ 7. in Prodromo.

APARINE SIVE ASPERUGO.

Ἀπαρίνη, ἀμπελόκαρπον, ὀμφαλόκαρπον, φιλάνθρωπον ramis quadrangulis, asperis, folia, ceu & rubiæ, ramulos in orbem per intervalla cingunt, &c. Dioscoridi lib. 3. cap. 104. Lappam Gaza apud Theophrastum 7. hist. 8. & 14. vertit: Aparinem (scribit Plinius lib. 27. cap. 5.) aliqui Omphalocarpon, alij Philanthropon vocant, ab asperitate vestium tenaci, &c. Eidem lib. 26. cap. 10. Asperugo inter Lappagines, dicitur ab asperioribus folijs, ad quod nomen vulgare alludit.

I. Aparine vulgaris.
Aparine, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Ang. Dod. ut: Cord. in Dioscor. Lac. Turn. Lon. Adv. Lob. Lugd. Cæsalp. Castor.
Aparine aspera, Thal.
II. Aparine purpureis floribus.

ASPERULA.

I. Asperula, sive Rubeola montana odora.
Caprifolium vel Stellaria, Brunf.
Hepatica tertia, Eid. 4.
Matrisylva, Trag. Cord. in Diosc. Lon. Thal.
Asperula, Dod. gal. Frac. Lob. Lugd. Ger.
Asperula odorata, Dod. Cast. Clus. hist.
Aspergula odora nostras, Adv.
Aparine sylvestris quædam, Cord. in Diosc.
Alyssos, Gesn. hort. Lac.
Alyssum Plinij minus, Gesn. collect.
Rubia sylv. alia minor, Gesn. append.
Hepatica stellata, Tab.
II. Asperula cærulea arvensis.
Alisson, Turn.
Asperula cærulea, Dod. Lob. Cam. Lugd.
Alyssum Galeni quibusdam, sed perperam.
III. Asperula hexaphyllos purpurea.
Myagrum alterum minus Dalechampij, Lugd.
IV. Asperula verticillata luteola.
Asperula verticillata muralis minima, Col.

MOLLUGO.

Molluginis Plinius lib. 26. cap. 10. his verbis meminit: Et Lappago similis anagallidi (fortè legendum Galio) nisi esset ramosior, ac pluribus folijs aspera, rugosa, asperioris succi, gravis odoris: quæ talis (fortè mollis legendum) est, Mollugo vocatur: similis sed asperioribus folijs, Asperugo.

I. Mollugo montana latifolia ramosa.
Matrisylva secunda, Trago.
Rubia sylvatica altera, Ges. hor. major, Eid. ap.
Alysson Plinij majus, Gesn. col.
Mollugo montana, Dod. Lugd. Thal. Tab.
Mollugo, Clus. pan. & hist. Belgarum, Lob.
Gallium sive Mollugo montana, Ger.
II. Mollugo montana angustifolia, vel Gallium album latifolium.
Gallion tertium, Trag. album, Adv. Cam. Thal.
Galion candido flore, Cord. in Dioscorid. Cæsalpin.
Mollugo prima, Dod. Lugd. Tab.
Mollugo vulgatior herbariorum, Lob.

GAL-

GALLIUM.

ΓΑ'λλιον, γαλλέριον, γαλάτιον, nomen ex eo traxit, quod coaguli vice γάλα lac cogat & coagulet: ramulum foliumq; habet Aparinæ similimum, rectum: florem in cacumine luteum, &c. sic Dioscorid. l.4.c.96.

I. Gallium luteum.
Gallij primum genus, Trag.
Galium, Matth. Lac. Cast. luteum, Cord. in Diosc. Lob. Lugd. Cam. Ger.
Gallium, Fuch. Dod. ut: Ang. Lon.
Gallium luteum, Ad. Thal. primum, Tab.

II. Gallium rubrum.
Gallium rubro flore, Clus. hist.

III. Gallium nigropurpureum montanum tenuifolium, Colum.

IV. Gallium palustre album.
Gallion palustre, Dodon.
Galion flore candido in palustribus, Cæsalp. Castor.
Aparine lævis palustris, Thalio.
Gallium album, Lon. Tab. Ger.

V. Gallium album minus.
Gallium album minus, Tab. rubrum, Ger. ico.
Folia bina plerunque, nonnunquam terna habet.

CRUCIATA.

CRuciata ac Crucialis, à foliorum in crucis formam situ nominatur, licet ad Rubiæ & Aparines similitudinem aliquomodo accedat.

I. Cruciata hirsuta.
Gallij secundum genus, Trago.
Galion, Turner.
Crucialis, Hermol. Cæs.
Cruciata, Dod. ut: Ges. hor. quæ Gallio cognata, Cam. Cast. ico.
Cruciata minor, Ad. Lobel. (& Asperula aurea) Lugdun.
Cruciata herniaria, Thalio.
Alysson Plinij, Cæsalp. Inguinaria Plinij lib. 26. cap. 9. quibusdam (Inguinaria passim in vepribus nascens, ut prosit inguinibus in manu tantum habenda est: plura non habet) fortè quia in herniosis, rupturis solidandis, admodum præstans habetur.
Eadem in montibus longè exilior.

II. Cruciata glabra: hæc sub Gallio latifolio glabro in Prodromo describitur.

SECTIO SECUNDA.

RVTA: THALICTRVM.

RUTA.

ΠΗ'γανον Dioscoridi libr. 3. cap. 52. Theophrasto 1. hist. 10. ita dicitur quòd caliditate sua πήγνυσι τὴν γονὴν (semen coagmentet) ut Nicandri schol. tradit. Ruta Plinio libr. 19. cap. 8. ubi serendi modum recenset. Ruta fortè dicta à Græco ῥυτὴ: Scribit enim Jolaus in rebus Peloponesiacis, πήγανον in Peloponeso ῥυτὴν vocari.

Genera: Dioscoridi l. c. alia sativa & hortensis: alia montana & sylvestris: & hæc eidem duplex: sic ait, Ruta montana & sylvestris, sativa & hortensi acrior est. & in cibis damnata: est autem in hortensi genere esui aptior quæ juxta ficus provenit: sylvestris sativæ quodammodo similis est: & c.33. Vocant etiamnum sylvestrem rutam quod in Cappadocia & Galatia Asiatica, Moly dicitur. Frutex folijs longioribus flore candido &c. Sunt qui rutam hanc Harmala vocent, Syri Besasa, Cappadoces Moly, &c. Theophrasto, Ruta caudice uno constat & arboris quasi naturam adipiscitur: & 2. hist. 1. ex palmite exit & avulsione: & 7. hist. 4. plura sunt ejus genera: & 7. hist. 6. sylvestris aspectu vicina urbanæ est. præterquam folijs minoribus, &c. & 1. hist. 16. Rutula folia carnosa habet, sed caro in latitudinem distenditur, non in rotunditatem crassatur. Plin. l. 20. c. 13. Sativæ folia latiora, rami fruticosiores: sylvestris horrida ad effectum est & ad omnia acrior, &c. addit Pythagoram, in hac marem, minoribus herbaceiq; coloris folijs, à fœmina discrevisse: eam lætioribus folijs & colore.

I. Ruta

I. Ruta hortensis latifolia.
Ruta, Brunf. Matth. Ang. Frac. Tur. Lac. Cæs. Castor.
Ruta domestica, Trag. hortensis, Fuch. Dod. gal. Ges. hor. Lob. Cam. Gerard.
Ruta sativa, Cord. in Dioscorid. Lugd. major, Gesn. hort.
Ruta major & hortensis, Ad.
Ruta graveolens hortensis, Dod.
Ruta latifolia, Tab.

Hæc in hortis ita colitur, ut sæpè tres, etiam quatuor cubitos superet: hanc arbusculæ similem cultura evasisse in horto Stutgardiano observavimus.

II. Ruta hortensis altera.
Ruta hortensis minor, Trago.
Ruta sativa tenuifolia, Cord. in hist.
Ruta hortensis nobilitate præstans, Ges. hor.
Ruta tenuifolia, Tab.
Ruta sylvestris graveolens, Ger. ico.

Illa vulgatior est & per omnia major & cæsij coloris: hæc verò minor, præstantior & nigricantior.

III. Ruta sylvestris major.
Ruta sylv. Matth. Dod. gal. Ad. Lon. Lugd.
Ruta sylv. prima, Lac. Cast. graveolens, Dod.
Ruta sylvestris majoribus folijs, Ges. hort.
Ruta montana, Tab. Ger. sylv. montana, Lob.

IV. Ruta sylvestris minor.
Ruta sylvestris minoribus folijs, Ges. hort.
Peganion Narbonensium sive Rutula, Ad.
Ruta sylvestris, Dalechampio in Dioscor. Lob. Lugd. Cam. epit. qui priori adjungit.
Ruta sylvestris minima, Dod. Ger.
Ruta montana & sylvestris, Clus. hisp. & hist.
Ruta sylv. tenuifolia, Cam. sylv. minor, Tab.
Ruta montana legitima, Clus. ap. alt. lib. 2. figuram exhibet, priorem minus elegantem & spuriam dicens.

Huc referenda
Ruta sylv. Cretica, Clus. hist. quæ priore vegetior & magis luxurians, quia in culto loco nata, folijs valde leniter incisis, & gravis odoris.

V. Ruta sylvestris flore magno albo.
Ruta sylvestris, Ang. Cord. in Diosc Ges. hort.
Ruta sylvestris Harmala, Matth. Clus. hist. Lug.
Ruta sylvestris secunda, Cast. Camer.
Harmel, Ges. hor. Constantinopolitanum, Cæs.
Harmala, Dod. Clus. hisp. Tab. Cæs.
Harmala Syriaca, Ad. Lobel.

Huc referri debet
Ruta triangulo pericarpio, Ad.

THALICTRUM SIVE RUTA Pratensis.

Θάλικτρον folia Coriandri habet at pinguiora: cauliculum rutæ crassitudine, in quo folia, Dioscoridi l. 4. cap. 98. Sic dictum fortè à θάλλω vireo, eò quòd dum germina protrudit eleganter vireat. Phellandrium Plinij aliqui suspicantur.

I. Thalictrum majus siliqua angulosa aut striata.
Thalictrum, Cord. in Dioscor. nigrum, Eid. histor. Thal.
Piganum, Dod. gal. Lugd.
Ruta pratensis, Gesn. hort. herbariorum, Ad. Lobel.
Saxifraga lutea, Ges. hort.
Barba caprina minor, Ges. hort.
Thalictrum quorundam, Ges. hort.
Thalictrum secundum sive Germanicum latifolium, Cam.
Thalietrum magnum, nonnullis Pseudorhabarbarum, ob radicis luteum colorem, Dod.
Thalietrum pratense 1. vel 5. Clus. pan. & hist.
Ruta sylvestris, Cæs.

Florum muscosa stamina è pallido candicant, rarius purpurascunt: hinc
Thalictrum flore incarnato, &
Thalictrum flore albo, Eyst.

II. Thalictrum majus non striatum.
Thalietrum magnum secundum, Dod.
Ruta pratensis major secunda, Tab.

III. Thalictrum majus flavum staminibus luteis, vel glauco folio.
an Pes Milvi, Anguil.
Thalietrum majus tertium, Dod.
Thalietrum primum vel Hispanicum, Clus. pan. & hist.
Thalictrum primum Italicum, Cam.
Thalietrum in Hetruria vulgo Verdemarcum, Cæsalp.

Ruta

Ruta pratenſis major quarta, Tab.
Thalietrum ſive Thalictrum majus, Ger.

IV. Thalictrum majus florum ſtaminibus purpuraſcentibus.
Thalietrum majus quartum, Dod.
Thalietrum quartum vel montanum tertium, Cluſ. pan. & hiſt.
Thalictrum quintum flore purpureo, Cam.
Ruta pratenſis major tertia, Tab.

Florum ſtamina dilutam violæ nigræ purpuram referunt.

V. Thalictrum montanum album.
Thalietrum 2. & 3. vel montanum 1. & 2. Cluſ. pan. & hiſt.
Thalictrum ſextum flore albo, Camer.

Duplex eſt, unum altius excreſcit, flore candido admodum gravis odoris: alterum flore albo etiam, ſed paulo humilius, minus ingrati odoris.

VI. Thalictrum pratenſe anguſtifolium.
Thalietrum pratenſe 2. vel 6. Cluſ. pan. & hiſt.
Thalictrum tertium anguſtifolium, Cam.
Ruta pratenſis major quinta, Tab.

VII. Thalictrum pratenſe anguſtiſsimo folio: quod 1. in Prodromo.

VIII. Thalictrum minus.
Hypecoum forte, Dod. gal. Lugd.
Ruta pratenſis tenuifolia, Ad.
Thalictrum tenuifolium, Cord. hiſt. Lob.
Thalietrum minus, Dodon. Gerard. parvum, Camer.
Thalietrum ſeptimum, Cluſ. pan. & hiſt.
Ruta ſylveſtris altera, Cæſ.
Ruta pratenſis minor, Tab.

Stamina florum quandoque pallidi coloris ſunt, quandoq; ex luteo langueſcunt, & è violaceo purpuraſcunt.

IX. Thalictrum minimum fœtidiſsimum: quod 2. in Prodromo.

Simile, ſed caule ex puniceo colore purpuraſcente Thalictri maritimi nomine, D. Gillenius miſit.

SECTIO TERTIA.

DE LEGUMINIBUS CAPREOLIS DONATIS.

Egumina dicta putat Varro à legendo, quoniam ea non ſecantur, ſed vellendo leguntur. Græci ὄσπρια vocant, at Theophraſtus χέδροπα.

FABA; SMILAX HORTENSIS, SIVE DOLICHUS, SIVE PHASEOLUS; PISUM; OCHRUS, SIVE ERVILIA; LATHYRUS ſive Cicercula; Vicia & Aphaca; Arachus ſive Cracca; Arachidna, & Lentes.

FABA.

Acturi de Leguminibus, primo de Faba ſermo erit, quia inter legumina maximus honos fabæ: quippe ex qua tentatus etiam ſit panis, cujus farina Lomentum appellatur, ut Plinius l.18.c.12. loquitur: ita hodie ejus farinam quidam Secale miſcent, & panem conficiunt ſolidum ac multi nutrimenti: Sic & Phriſij etiam hodie magna ex parte fabarum farinâ, hordei farinæ aut avenæ admixta, panes faciunt.

Græcis κύαμος à feracitate dicta: vel παρὰ τὸ κύειν αἷμα, ut Euſtachius vult: quemadmodum κυαμὼν locus fabis conſitus, ſeu fabetum apud Theophraſtum 4.hiſt.10. Fabulum Gellio & Feſto.

Duplex Dioſcoridi lib.2.cap.127. & 128. altera κύαμος ἑλληνικὸς, altera αἰγύπτιος: illa Græca, quæ eadem cum vulgari videtur & ad differentiam Ægyptiacæ Græca dicta: hæc Ægyptia nominata. At Theophraſtus 7.hiſt.3. de communi faba egit, quemadmodum de Græca 4.hiſt.2. & de Aegyptia, 4.ejuſdem 10. Plinius Fabæ communis deſcriptionem ſparſim, lib.18. cap.7. exhibuit, eam ſeri, ait folia habere multiplicia rotunda, ut & magna leguminum pars, ſolam ex leguminibus unicaulem eſſe (inter legumina ſola potiſſimum erecto caule conſtat Theophr.8.hiſt.3.) quadraginta diebus florere & alterius lateribus ſiliquari: at lib.18.cap.12. naſci tamen & ſua ſponte pleriſq; in locis ſicut Septentrionalis Oceani Inſulis, quas ob id Fabarias (idem Plin.4.hiſt.13.)

appellari: item in Mauritania passim sylvestrem esse: meminit & Aegyptiæ spinoso caule, folio amplo, capite papaveri simile, colore roseo, &c.

I Faba, Brunf. Matth. Ang. Fuch. Tur. Cord. in Dioscor. Gesn. hort. Lac. Lon. Cast. Cam. sativa, Lugd.
Faba vulgaris, Trag, Fuch. Cord hist.
Phaselus sativus, Dod. gal. qui secutus Ericium Cordum, Fabam esse negat.
Bωna sive Phaselus major, Dod.
Faba major vulgaris, Ad.
Faba major recentiorum, Lob. hortensis, Ger.

Variat flore & fructu: floris colore, qui vel ex purpura nigrescit: vel candidus, lituris nigris conspicuus, quas literas lugubres dicunt, ideò aliqui ijs non vescuntur: & harum esus à Pythagora prohibitus, vel quia animæ mortuorum in ea sint: vel quia existimant sensus hebetare & insomnia facere. Fructus magnitudine, figura & colore differunt: sunt magnæ & inter legumina maximæ censentur, & quo majores eò magis in longitndinem depressæ: sunt minores quæ rotundiores: in qualibet siliqua utplurimum ternæ, ad summum quinæ. Colore plurimùm candidæ, vel in candido pallentes, ex rubicundo colore purpurascentes, nigræ aut in nigro purpurascentes: & has Fabas nigras vocat, majores & minores facit, Cord. hist.

Fabæ duorum aut trium generum in Insula Madagascar reperiuntur: part. 4. Ind. Orient. cap. 1. Sic in Guinea varij generis, inprimis aliquæ delicatulæ & molles: part. 6. Ind. Orient. cap. 12. varia quoque genera in Anabonæ: par. 8. Ind. Orient.

II. Faba minor sive equina.
Bωna sive Phaselus minor, Dod.
Faba minor. Ad. Lugd.

Fructus est teretis quodammodo figuræ, ac in rotunditate oblongus, colore subalbicans aut subflavus, alias nigro, umbilicum supernè parvum ac nigrum habens: medium quoddam genus inter majorem ac sylvestrem fabam: majoribus enim, minor & rotundior, sylvestribus verò major ac longior. Ex hac apud zelandos & finitimos panes fabaceos veterinis dant, & hæc in equorum (hinc Bωnam equinam vocant) jumentorumq; pabulum seritur, Dodon. At Sebusiani rustici non alio pane vescuntur, quam confecto ex paululo tritici, secale & rotunda minutaq; faba, Lugdun.

III. Faba sylvestris fructu rotundo atro.
Faba sylvestris, Matth. Ad. Castor. Lugd. Taber. Camer.
Phaselus sylv. & niger, Dod. gal. (quæ forte Faba est) Gesf. hort. (cui Phaselus forte veterum,) Lugdun.
Bωna sylvestris, Dod.
Faba Græcorum sylvestris, Lob.
Pisa nigra. Camer.
Aracus, Fuchsij vulgo Vitia Romana, Cam.
Cucophicos Cretensium nomine semen ex Creta, ab Honorio Belli accepimus, quod ex deciduo semine facilè regerminat.

IV. Faba Indica purgatrix.
Faba purgatrix, Monardi, Frag. Lugd. quoad descriptionem.
Phaselus Peruanus, Petri de Osma ad Monard.
Fructus peregrinus undecimus, sive Phaseolus colore Macounæ similis, Clus. exot. l. 2. c. 30.

V. Faba purgatrix latissima, ex Insula D. Thomæ.
Phaseolus major, Clus. ad Monard.
Cor Divi Thomæ, à forma & quod in Insula D. Thomæ nascatur, Eid.
Lobus crassus ex Insula S. Thom. Clus. ex. l. 3. c. 8.
Phaseolus novi orbis, Lob.
Phaseolus Americanus purgans, Tab. Ger.
Faba purgatrix. Lugd. ico.

VI. Faba Indica prælonga.
Fructus 11. peregrinus, vel Phaseolus ex spadiceo nigricans, Clus. exot. l. 2. c. 30.
Fructus peregrinus 11. tab. 3. Lugd Tab. Ger.

VII. Faba arborescens: hujus differentias 6 in Prodromo proposuimus, quas Fabæ arborescentis Anglicæ nomine Amstelrodamo à D. Jacobo Guilelmi Hooft accepimus.

1. Faba arborescens rufa, sinu ad basin semicirculari uncias quatuor longa, tres lata.

2. Faba arborescens media, umbilico semicirculari, cortice nigro striato.

3. Faba arborescens minor umbilico oblongo, cortice nigro.
an Faba arborescens Tilemanni, Clus. exot. lib. 3. cap. 6.

4. Faba arborescens umbilico oblongo spadiceo cortice.
an Phaseolus peregrinus primus, Clus. exot. lib. 3.

lib.3. cap.7. qui & secundum priore minorem exhibet.

5. Faba arborescens scapulæ os referens, spadiceo cortice.

6. Faba arborescens unguis magnitudine nigro cortice.

an Phaseolus peregrinus quintus, Clus.

VIII. Fabæ Brasilianæ.

Fabæ genus pollicis crassitudine à Barbaris Commanda-ouasou appellata: Lerio descript. Brasil. c. 12. Habent & alias fabas crassas & minutas: par. 3. Amer. ep. alt. de Brasil.

SMILAX HORTENSIS SIVE DOLICHUS, sive Phasiolus.

Σμίλαξ κηπαία folijs est hederæ sed mollioribus, cauliculis clavicularum instar propinquis fruticibus sese implicans, ut operi topiario inserviat, cujus fructus λοβία (quasi siliquulas dicas) semina continet renibus similia, non æquali colore, sed ex parte russescentia, &c. Dioscoridi lib.2. cap.176. Hæc ab Hippocrate, Diocle, Theoph. & plerisque alijs δόλιχος vocatur: à nonnullis à siliquarum magnitudine λοβὸς & λόβιον: ab alijs φασίολος (à φασήλῳ ut aliqui volunt differens) Galeno 1. aliment. scribente. Dolichus Theoph 8. hist 3. Et Aëtius Smilacem hortensem Dolichos esse & Phaseoli genus, & ab omnibus Lobos nominari, apertè docet. Φασίολος apud Dioscoridem lib.2. cap.130. sed sine ullis notis habetur. Sunt tamen qui Smilacem hortensem à Phasiolis, solum siliquis & semine differre censeant, quæ in Smilace majora sint, ut Matthiolus voluit, qui pro Phasiolo & pro Smilace hortensi eandem pingere videtur, nisi quod pictura una recta, altera inflexa est: At Anguillara, phasiolum & phaselum non distinguit: auctor hist. Lugd. asserit Galeno vocem Phasiolum quatuor syllabis prolatam, à Phaselo tribus syllabis pronunciato, diversam esse, & de hoc cum Ervilijs simul tractasse. Plinius lib 18. cap.7. Fascolis folia venosa tribuit.

Duplicem facimus, vulgarem alium, alium peregrinum: vulgarem, alium majorem. fructu longiore & renis formam melius referente, qui communiter candidus: alium minorem siliqua angustiore: distant etiam crassitie & tenuitate. Hic variat floris & seminis colore: flores plerunque candidi, pallidi, flavescentes, purpurascentes sive amethystini, & ut Cordus in sua historia censuit, floris colorem fructus sequuntur. Verùm in semine fructúve major est coloris varietas, sunt nivei, flavi, ex flavo obsoleti, purpurei, rubri, latericei fere coloris, amethystini, violacei, atroviolacei, nigri, initio purpurei deinde atri: vel albi nigris venis & lituris distincti: Item carnei & cinerei similibus venis insignes: Item albi purpurascentes, orbibus albis variegati, vel spadicei nigris maculis aspersis: nonnulli incani, atro colore, vel ab una parte, vel utrinque notati.

Smilax hortensis sive Phaseolus vulgaris.

I. Smilax hortensis sive Phasiolus major.
Phaselus, Brunf.
Phaseolus, Dod. gal. Camer. vulgaris (vel Faba Turcica multicolor) Adv. Lob. Clus. pan. & hist. albus, Ger.
Smilax hortensis, Brunf. quoad descript. Trag. (cui & Siliqua Theoph.) Matth. (& Phaseolus hortensis) Fuch. Tur. Lac. Cord. in Diosc. Gesn. hort. Lugd. Tab. (qui, ut & Gerardus, fructus duodecim generum pingit) Cam.
Smilax sativa sive lenis, vel Dolichus, Cord. histor.
Dolichos Theophrasti, Ang.
Dolichus (sive Phaseolus) Dod. Lon.
Phaseoli genus peregrinum, quos Phaseolos Turcicos vocant, Cæs.

II. Smilax hortensis minor.
Dolichus alter, an Phaseolus minor sive Alexandrinus Tralliani, Dod.
an Phaseolus, Tur.

Sola magnitudine à priori differt.

III. Smilax siliqua sursum rigente: vel Phaseolus parvus Italicus.
Phaseolus, Matth. albus, Lugd.
Phaseolus, Phaselus, Ang. Cord. in Dioscorid. & histor.
Phasilus, Cæs.

Flore est majore candido papilioni simili, foris in viridi colore pallescente: folijs nullam asperitatem habentibus: sunt majores & minores: sunt albi, subnigri, illi macula nigra, hi alba notati: est & minor albidus, cum orbita rubente aut nigricante.

Phaseolus peregrinus.

Non minor sanè varietas est in Phasiolis ex America, Africa atque alijs regionibus, pro-

cul ab orbe nostro remotis, quàm in his quæ in Europa nascuntur: Sunt enim majores, minores, mira colorum varietate inter se discreti. Illorum nonnulli, aut prorsus candidi, aut flavi, aut cinerei, aut fusci, aut atri, aut rubri, aut amethystini, aut varijs coloribus non uno modo distincti: interdũ albo & nigro, rubro & nigro, flavo & nigro: sic alius ex flavo & spadiceo simul mixti coloris, at circa hilum candidus: alius roseus, in quo rubri nonnihil elucet, &c.

I. Phaseolus peregrinus hortensi affinis, semine lato albo, multis nigris venis striato.
Phaseolus 1. sive Africanus, Clus. pan.
Phaseoli peregrini primi genus alterum, Clus. histor.
Phaseoli magni lati albi, Lob. ico.
Phaseolus Africanus, Cam.
an Okindiger in Virginea, fabis Anglicanis similes, planiores tamen & diversorum colorum, nitidæ & maculosæ: in desc. Virgin.
Okindiger in Virginea, par. 1. Ind. Occid.

Ex Africa primum allatus.

Variat: ex nigro varius, prorsus niger, coloris regularum, strijs per longitudinem nigris.

II. Phaseolus peregrinus primo similis, fructu lato, albo striato.
Phaseolus peregrinus 9 Clus. hist.

III. Phaseolus peregrinus hortensi affinis, fructu tumidiore minore niveo.
Phaseolus peregrinus 2. sive Phaseolus de Guatimela, Clus. pan. (at icon habetur sub Phaseolo Purkircheriano 2.) & hist.
an Phaseoli parvi pallido albi ex America delati, Lob. ico.

IV. Phaseolus peregrinus Anagyridis fructui similis, ex nigro subvirescens.
Phaseolus Ægyptiacus 5. Clus. pan. desc. at figura habetur sub 3.
Phaseolus peregrinus 5. Clus. hist.
Phaseolus Ægyptiacus, Tab. Ger. desc.
an Dolichus, Bellonio.

V. Phaseolus peregrinus Anagyridis fructui similis colore rubescente.
Phaseolus peregrinus 3. qui cum sequenti Lobi Indici nomine ex Hispania missus, Clus. pan. quoad descriptionem: & hist.

VI. Phaseolus peregrinus minore fructu, albo nigra macula insignito.
Phaseolus peregrinus 4. Alubias de Indias, Clus. pan. quoad descriptionem: & hist.
Phaseolus albus, Lugd.
Phaseoli pumiliones, albi & nigri, Cam.

Variat colore: est alius niveus nigra macula notatus: alius in lateribus nigris maculis signatus.

VII. Phaseolus peregrinus angustifolius: an idem cum Smilace hortensi minore.
Phaseolus peregrinus, Dod. sextus, Clus. hist.

Fructu est vulgari minore & planiore, coloris subrubri: ex Hispania Frizoles Guateli nomine missus.

VIII. Phaseolus peregrinus angustifolius alter, fructu ex albo & nigro vario.
Phaseolus peregrinus septimus, Clus. hist.

Variat: nam in fructu striæ, nunc in longitudinem extenduntur: nunc maculæ nigræ majores vel minores, confuso ordine, aspersæ: vel exiguæ albæ maculæ in lobo, vel solum in parte media conspiciuntur.

IX. Phaseolus peregrinus folijs minoribus, fructu exalbido, nonnunquam variegato.
Phaseolus peregrinus octavus, Clus. hist.

Fructus, colore est ex albido: aliquando nigricantibus virgulis secundum longitudinem, vel confusè notatur: interdum totus penè nigricat.

X. Phaseolus peregrinus lobo & fructu nigro.
Phaseolus peregrinus 10. Clus. hist.

XI. Phaseolus peregrinus fructu variegato.
Phaseolus peregrinus 11. Clus. hist.

Fructus planus dilutè rubens, nigris venis per longitudinem excurrentibus: aliquando maculæ magnæ vel exiguæ confusè asperguntur: interdum altera solum parte nigricat, parvis rubris maculis variegatus.

XII. Phaseolus peregrinus fructu subrubente nigris strijs variegato alter.
Phaseolus peregrinus 12. Clus. hist.

Aliquando plurimæ striæ totum ferè atrum reddunt.

XIII. Phaseolus peregrinus exalbidus cui columbini ferè figura, fuliginosa macula insignitus.
Phaseolus tertius peregrinus, Clus. exot. l. 3. c. 7.

XIV. Phaseolus peregrinus niger macula subalba notatus.
Phaseolus quartus peregrinus, Clus. exot. l. c.

Phaseolus Aethiopicus vel niger.

I. Phaseolus Æthiopicus lobis nigris venis aspersis, fructu atro splendente.

Phaseo-

Phaseol. peregrinus 13. vel Æthiopicus, Cl. hist.

II. Phaseolus Æthiopicus lobis flavescentibus fructu nigro.

Phaseolus peregrinus 14. Clus. hist.

III. Phaseolus Æthiopicus lobo saturo purpureo, fructu atro.

Phaseolus peregrinus 15. Clus. hist.

Phaseolus Guinensis.

I. Phaseolus Guinensis fructu fusco spadiceo.

Phaseolus peregrinus 16. Clus. hist.

Sunt majores, sunt & minores.

II. Phaseolus Guinensis lobo cortice nigro tecto & in cuspidem longam & acuminatam desinente.

Phaseolus peregrinus Nigritarum, Clus. exot. lib. 2. cap. 11.

III. Phaseolus Guinensis lobo ex fusco cineraceo fructu nigro.

Phaseolus Nigritarum 2. Clus. lib. cit.

IV. Phaseolus Guinensis lobo ex fusco cineraceo, fructu spadiceo superiore majore.

Phaseolus Nigritarum 3. Clus. exot. lib. cit.

V. Phaseol. Guinensis siliqua ulnę lōgitudine.

Fabæ magnę in siliquis, quarum alię ex arboribus pendent ad ulnæ unius longitudinem & palmi latitudinē, partim versicolores ex rubro & nigro, quales Turcicæ vocatæ, sed majores: partim albæ & rotundæ, quarum singulæ suis siliquis insunt, veluti Ciceres: par. 2. Ind. or. c. 4.

Phaseolus Aegyptiacus sive Lablab.

I. Phaseolus Ægyptiacus nigro semine.

Phaseoli genus Leplap sive Lablab, Clus. pan.

Phaseolus peregrinus Leblab, Clus. hist.

Phaseolus niger Lablab vocatus, Alpin.

Est & niger & spadiceus, hilo albo.

II. Phaseolus Ægyptiacus semine ruso.

Lablab alterum rufum Alpini, Clus. hist.

Phaseolus Indicus.

I. Phaseolus Indicus major bicolor.

Phaseolus peregrinus Indicus, Clus. pan. & hist.

Phaseolus 5. sive Ægyptiacus, Clus. pan. ico.

Phaseolus Ægyptiacus, Tab. Ger. ico.

Fructus est nuce pontica paulo minor, parte superiore niger, inferiore aureus.

II. Phaseolus Indicus minor: est rubens, variegatus, fuscus, maculatus.

III. Phaseolus Indicus minor alter.

Mates, Clus. in Garz. & pan.

Phaseolus Indicus alter, Mates, Clus. hist.

Fructus peregrinus 10. Clus. exot. lib. 2. cap. 30.

Fructu est purpureo, aut albis purpureisque maculis distincto.

IV. Phaseolus Indicus ruber.

Phaseoli rubri Indiani durissimi, Lob. ico.

Est ruber, ex phœniceo croceus, ex rubro spadiceus splendens.

V. Phaseolus Peruvianus ruber subrotundus.

Phaseoli peregrini variorum generum, Clus. exot. lib. 2. cap. 13.

Hujus differentię aliquot: alius major, coloris ex atro rubentis, qua parte lobo adhæserat longiore vestigio nigro præditus: alter minor, satis crassus, coloris rubri corallij æmuli: vel alter forma similis, coloris magis saturo & ad puniceum quodammodo vergente: tertius elegantissimus magis orbicularis, qui major & minor, color in utroque bifariam divisus, media ex parte corallij instar rubet, altera ater, lævis & splendens est: & hic Anacok dicitur.

VI Phaseol. pereg. ex rubro & nigro distinct⁹.

Anacok, Clus. exot. lib. 2. cap. 11. & lib. 3 cap. 13.

VII. Phaseolus peregrinus bifidus duplex: alter orbicularis cineracei coloris, tenui atra membrana: alter durus nigricans, tenui membrana alba tectus.

Phaseoli alij peregrini, Clus. exot l. 3. c. 14. qui & tertium addit, lævem, spadiceum, durum & solidum, Capotillo del Aldana nomine missum.

VIII. Phaseolus Indicus ovatus: hic varius est colore: est niger, spadiceus umbilico albo eoq; majore vel breviore: sanguineus, hilo nigro.

IX. Phaseolus orbicularis niger Americanus.

Parapar, Clus. exot. lib. 2. cap. 21.

Phaseolus Americanus, vel Brasilianus.

I. Phaseolus Brasilianus folijs molli lanugine obsitis, fructu magno.

Phaseolus Brasilianus Macouna dictus, Clus. ad Monard.

Phaseol Brasilian. Lob. Cam. Ger. tertius, Tab.

Phaseolo Nigritarum similis ex Pernambuco Americæ, spadicei coloris Macouna appellatione insignitus, Clus. exot. lib. 2. cap. 6.

Et hic variat colore fructus: alius rufescit, alius dilutioris coloris, alius totus niger, alius punctatus.

Similes ex cinereo candicantes ex Africæ Mauritania adferuntur: quo solo à Brasiliano differunt, Clus. Lugd. (magnitudine.

II. Phaseolus Brasilian. alter fructu nigro pisi

Phaseol. Brasilian. alter, Cl. ad Monad. Lob. Tab.

Phaseolus alter Indicus, Lugd.

III. Phaseolus Brasilianus vulgari similis, sed major & latior.

Phaseoli genus è Brasilia, novi orbis provincia, Clus. ad Monardem.

Hic modo flavus, modo omnino niveus, modo dilutiore colore, modo ater, aut purpureus, aut albis purpureisque maculis distinctus.

IV. Phaseolus Brasilianus spadicei coloris & circa hilum fusci candicantis.

Phaseolus Brasilianus, Clus. exot. l. 3. c. 12.

V. Phaseolus Brasilianus minor.

Phaseoli parvi ex America, Lob. Lugd.

Phaseolus Brasilianus primus, Tab.

Hujus magna varietas, quare fructus duodecim genera, Tab. & Gerardus pingunt.

VI. Siliquulam angustam, vix uncialem, cui grana aliquot exigua, subviridia, cum hillo albo in medio, ut in Phaseolis, ex India cum quibusdam alijs, Reverendus D. Terentius cum sequenti inscriptione misit: Siliquula, ut & semen huic chartulæ involuta, est herbæ Anil, nec est species Glasti, sed legumen.

PISUM.

Pisum, Græcis ὁ πίσος & τὸ πίσον vocatur, quod à πτίσσω derivatum videtur, quod decorticare significat: plerique etiam λέκυθον dici putant, sed impropriè: nam ex farina leguminum pulmentarium, λέκυθον dici à Græcis, Galenus in lib. de cibis boni & mali succi testatur. Pisum verò, à Pisa, loco in quo olim copiosissimè nascebatur, nominatum dicunt. Hujus Dioscorides non meminit, nisi fortè cum Phaseolis comprehenderit: at Hippocrates, Theophrastus, Galenus, Aegineta. Nam Theoph. 8. hist. 3. leguminum alia folium habent rotundum, ut Faba: alia oblongius ut Pisum, & hoc caulem humi procumbentem habet: & 8. hist. 5. semina siliquis inclusa, non intersepta, sed quasi invicem contingentia, consistunt: & 3. caus. 27. vermes in ipso generantur, ob alimenti cælique intemperiem, cum plus minúsve alimenti præbetur, aut aër immodicè humidus siccúsve est, vel etiam cum non tempestivè humescit. Plinius lib. 18. cap. 7. & 12. Pisi obiter meminit.

Genera duo sunt: est majus & minus: majoris semina resiccata angulosa sunt, inæquales angulos habentia, colore alias candido, alias sordido: Minus similiter duplex, aliud quod in hortis seritur, quod si pedamentis sustentetur, majus est, alias exiguum fructum eumque serius reddit: & illud est quod in agris seritur: flores habet ut plurimum candidos, aliquando tamen ex purpura obscuros fructus colore ut plurimum luteo (unde ὠχρὸς Græcis, à luteo ochræ colore, quem ipsius fructus medulla interior refert, dicitur) subinde virenti.

I. Pisum majus quadratum.

Phaseoli primum genus, Trago.

Pisorum prima species, Dod. gal.

Pisum majus, Dod. Gerard.

Pisum angulosum hortorũ quadratũ Plinij, Ad.

Pisum quadratum Plinij, Lob. ico. Tab.

Pisa Italica grandia, Cam.

Pisum magnum peregrinum, Eyst.

Fructus dum virent, rotundi sunt: exsiccati angulosi & cinerei fiunt: imò & candida & subflava, Lugd.

II. Pisum umbellatum: & Ger.

Pisorum primum genus, Trag.

Pisum proliferum, Tab.

III. Pisum hortense majus.

Cicer arietinum & Pisorum alterum genus, Trag. Dod. gal.

Pisum majus, Matth. Fuch. Ang. Lon. Cast.

Pisum minus, Dod.

Pisum vulgarius majus, Ad. Lob. ico.

Pisum ramulare, Lugd.

Piseolus vulgo, qui & Piseoli viridis meminit, Cæs.

Flore est purpureo, aliquando albo & vario, partim albo & partim ex purpura obscuro, Fructu est rotundo albo: est & rufo, aliquando rubro variegato.

Pisa quoque alba in Brasilia habentur, quæ Commanda-miri nuncupant: Ler. descript. Brasil. cap. 12.

IV. Pisa Virginiana.

Wikonzóvvr, nos Pisa appellamus, sapore & bonitate Anglicana superant: desc. Virgin.

V. Pisa Virginiana sylvestria.

Pisa syl. Anglicanis minora, esui apta: desc. Virg.

VI. Pisum arvense.

Pisum, Brunf. Dod. gal. Tur.

Pisum agreste, seu 3. genus, Trago.

Pisorum 3. species & minor quæ & Ervilia, Dod. gal.

Pisum minus, Matth. Lon. Dod. Cast.

Pisum minus ex luteo virescens, Ad. Lob.

Pisum in arvis humi serpens, Lugd.

Ervilia sive Ochrus, Eid.

Pisa vulgaria, Cam.

Pisum minus 1. & 2. Tab.

Flore est candido, vel diluti rosei coloris: fructu rotundo, albo, viridi, ex luteo virente, cinericeo, cæruleo: nigra habet Gesnerus, quæ sapore, odore à communibus nil differunt, quæ Pisa nigra Tabern. nominat.

VII. Pisa sine cortice duriore.
Pisa leptolaba, quæ simul cum folliculis comeduntur, Camer.

VIII. Pisum exoticum ochræ colore.
Pisum ochræ colore, Clus. exot. l.3. c.15.

IX. Pisum sylvestre perenne.
Pisum sylvestre, Adv. Cl. pan. & hist. Thal. Tab. (qui majus & minus pingit,) Ger.
Pisum sylvestre Pannonicum, Cam.
Phaseolus sylvestris, Lugd.

X. Pisum vesicarium fructu nigro, alba ma-macula notato.
Vesicaria nigra sive peregrina, Trag. Dod. gal.
Vesicaria sive Halicacabum repens, Matth.
Halicacabum peregrinum, Fuch. Dod. Ges. hor. Lugd. qui & Fuchsij & Matthioli figuram exhibet, Tab. (& Cardispermon) Cam. Ger.
Dorycnium & granum cordis, Cord. in Diosc. & histor.
Solanum peregrinum, Lac.
Caput monachi, Ges. hor. & collect.
Pisum cordatum, Ad. & cor Indum, Lob. Eyst.
Faba inversa recentiorum, Cæs.
Vesicaria altera, Cast.

Pisum Indicum.

I. Pisum Indicum majus.
Variat fructus colore nigro, subfusco, variegato, umbilico eminente.

II. Pisum Indicum minus coccineum.
Pisa rubra ex novo orbe, Ges. hor.
Pisum coccineum Americum, Lob.
Pisum Americanum, Lugd.
Phaseolus ruber Abrus vocatus, Alpin.
Phaseolus ex Ieme, Hon. Belli epist. 5. ad Clus.
Phaseolus Indicus, vulgò falsò Pœonia Indica: nomine Ginge & Abrus mittitur, Cam.
an Sandali rubri semina, Cæs.
Vicia Africana, Clus. exot. l.4. c.15.
Fabarum genus quod Ægyptijs Abius, part.2. Ind. Or. cap.4.
Et hic major coccineus compressus: & minor coccineus nigra macula notatus, reperitur.

III. Pisum virulentum Chinense.
Fabarum genus quod Abrus Latinis, Conduri Malays, Saga Javanis, quibus pro solis ponderibus utuntur, Linscot. par.4. Ind. Or. cap.8. & par.3. cap.29.
Sic Fabis rubris & nigris pro ponderibus in Guinea utuntur: par.2. Ind. Or. c.18.

OCHRUS SIVE ERVILIA.

Quæ Theophrasto 4. caus. plant. 2. ὦχρος à luteo Ochræ colore quem medulla referat nominatur, & Gaza Cicera reddit, Plinio l.18. c.7. & alijs Latinis Ervilia dicitur.
Duplex est, Sativa, quæ Pisum est minus, & Sylvestris, de qua nunc.

Ochrus folio integro capreolos emittente.
Aracus, Matth. (cui & Aracus niger) Cast. (addita Aphace figura) Cam.
Ervilia, Ang. sylvestris, Dod. ut:
Ochrus syl. sive Ervilia, Ad. Lob.
Cicer ervinum quorundam, Lugd.
Isopyron, Cæsalp.
Papulles Creticæ nomine semen ab Honorio Belli missum: facilè germinat. Semina colore sunt subluteo alij pullo, etiam atro observarũt.

LATHYRUS SIVE CICERCULA.

Legumen quod Græci λάθυρον appellant, à Columella & Palladio Cicercula dicitur, de quo Theophr. 8 hist. Plutarch. in probl. Rom. scribit Pythagoricos aversatos esse fabas ἢ τὸν λάθυρον, ἢ τὸν ἐρέβινθον, ὡς παρωνύμως τοῦ ἐρέβους καὶ τῆς λήθης, ad etymon alludens. Verum λαθυρὶς herba ab hac diversa est, de qua inter Tithymalos.
Duplex est: nam vel seritur vel sponte provenit: Et in sylvestri differentia magna est, in foliorum latitudine & angustia: florum colore rubro, purpurascente, albo, flavescente: siliquarum longitudine, brevitate, hirsutie, & lævitate.

I. Lathyrus sativus flore fructuq; albo.
Pisum Græcorum sativum, Trago.
Ervum album Sativum, Fuch.
Lathyrus, Cicercula, Dod. gal.
Phaseolus minor, aliquibus Ervum angulosum, Cord. in Diosc.
Ervum, Lacun.
Cicercula, Ang. Lon. Cæs. Castor.

Aracus

Aracus alter ſive Lathyrus minor, Dod.
Lathyris anguſtiore gramineo folio, Ad. Lob.
Lathyris leguminoſa anguſtifolia, Tab.
Lathyrus ſativus anguſtifolius, Lugd.
Lathyrus alter flore albo, Camer.

II. Lathyrus ſativus flore purpureo.
Aracus ſive Cicera, Dodon.
Lathyrus flore purpureo, Cam.

Flores habet ex rubra purpura in puniceum inclinantes: grana anguloſa, alia obſoleta, nigroque proxima.

III. Lathyrus ſylveſtris major.
Piſum Græcorum ſylv. Trag.
Ervum ſylveſtre, Fuch.
Cicercula, Turner.
Lathyrus ſylveſtris, Dod. ut: Cluſ. hiſt. Lug. ico.
Mochi in Hetruria, Cæſ.
Lathyris ſylveſtris, Eyſt.

Variat flore albo: nonnihil ex luteo palleſcente: eſt & rubente.

IV. Lathyrus major ſylveſtris alter.

V. Lathyrus ſylveſtris minor.
Catanance, Dod. gal. Geſ. hort. Lugd.
Ervum ſylveſtre, Dod. herbariorum, Ad. Lob.

VI. Lathyrus latifolius.
Clymenum, Matth. Caſt. deſcr. Cluſ. pan.
Ervum ſativum, Cord.
Lathyrus ſylveſtris latifolius, Cam.
Lathyris Narbonenſis latiore folio, Ad. Lobel. Eyſtett.
Lathyrus ſylv. major, ſive purpureus, Thal.
Ervilium, Cæſ.
Cicercula ſylveſtris, Taber.

VII. Lathyrus anguſtifolius ſiliqua hirſuta.

Flore eſt cæruleo penè violaceo.

VIII. Lathyrus anguſtifol. ſemine maculoſo.
Aracus Hiſpanicus ſive Lathyrus Ægyptiacus, Camer.
Cicercula Ægyptiaca, Cluſ. hiſt.
an Aracus, Ad. Lob. & Cicera, Lugd.

IX. Lathyrus anguſtiſsimo folio Americanus variegatus.
Orobi Americani nomine in horto meo crevit.
Lathyrus peregrinus è cæruleo purpuraſcente flore: & ſuaviter rubeſcens, Eyſt.

X. Lathyrus anguſtifolius humilior.
Ervum Monſpelienſium.

XI. Lathyrus ſylveſtris major anguſtiſsimo folio: in Prodromo deſcriptus.

XII. Lathyrus peregrinus folijs Viciæ: flore ſubcæruleo, pallidéve purpuraſcente: in horto meo crevit.

XIII. Lathyrus ſylveſt. luteus folijs Viciæ.
an Aracus flore luteo, Adver.
Legumen terræ glandibus ſimile, Dod.
Glandibus terreſtribus congener flore luteo, Cluſ. pan.
Eathyrus ſylveſtris floribus luteis, Thal.
Vicia, Taber.

XIV. Lathyrus arvenſis repens tuberoſus.
Apios, Trag. Fuch. Lugd.
Pſeudoapios, Matthiol.
Chamæbalanus, Dod gal. Taber.
Ornithogalum purpureum, Cord. in Dioſc.
Aſtragalus, Tur. Penæ, Lugd.
Panis porcinus, Lonic.
Aſtragalus arvenſis, Thal.
Terræ glandes, Dod. Ad. Lob. Gerard.
Glandes terreſtres, Cluſ. pan. & hiſt.
Arachidna, Theophraſti, Colum.

VICIA ET APHACA.

Galenus 2. aliment. ſcribit ab Aſianis βικίον *dici legamen, eoq; ſolo nomine id vocari: Atticis verò* ἀράκιον *aut* κύαμον. *Latinis Vicia nominatur à vinciendo, ut Varroni placet, quod item capreolas habeat ut vitis, quibus ſurſum verſus ſerpit ad ſcapum Lupini, aliúmve calamum, ad quem ut adhæreat, eum vincire ſolet. Et hæc duplex eſt. Sativa & ſylveſtris.*

Aphacam legumen Dioſcorides l.2. c.178. ἀφάκη *nominat, quæ in arvis naſcatur, lente altior, ſiliquis lentium majoribus, in quibus ſemina terna, quaternáve, nigra lente minora. Theophraſto Aphaca duplex, altera olus eſt, de qua inter Intubacea: altera legumen, quod cum Lente & Piſo in leguminum genere 8. hiſt. 5. poſuit, & Plinius l.27. c. 5. Theophraſtum ſecutus eſt: Galenus cum Vicia conjunxit.*

I. Vicia ſativa vulgaris ſemine nigro.
Ervum, Brunfelſ.
Orobus ſativus & Vicia major & 1. Trag.
Vicia, Anguil. Lonic.
Vicia, Græcorum Aphace, Cord. in Dioſc.

Semina alia nigricant, alia cinereum colorem obtinent.

II. Vicia ſativa alba.
Ervum candidum, vel Faba veterum, Trago.
Vicia alba, Anguil.

Vulgari

Vulgari piſo minus compreſſum & coloris pallidi.

III. Vicia maxima dumetorum.
Vicia ſylveſtris altera, vel 5. Aphace Dioſcorid.
Oſmunda Latinorum, Trag.
Cracca major, Taber.

IV. Vicia ſepium folio rotundiore acuto.
Orobus ſylveſtr. ſive Vicia major ſyl. & 2. Trag.
Aphaca, Matth. Ang. Geſ. hort. Caſt.
Aphace, Fuchſ.
Vicia, Dod. ut: Ad. Lob. Cluſ. hiſt. Cæſ.
Vicia ſylveſtris, Lonic.

Semen nigrum aut maculatum, craſsitie, rotunditate & amaritudine differt.

V. Vicia vulgaris acutiore folio, ſemine parvo nigro.
Vicia, Matthioli, Lac. Caſt.
Aphaca vera, Lugd.

VI. Vicia multiflora.
Galega altera, vel ſylveſtris, aut German. Dod.
Galega ſylveſtris Dodonæi, Thal.
Aracus, Tabet.

VII. Vicia Onobrychidis flore in Prodromo deſcripta.

VIII. Vicia ſylveſtris ſpicata.
Vicia ſylveſtris ſpicato flore, Cluſ. pan.
Vicia ſylveſtris ſecunda, Cluſ. hiſt.

IX. Vicia ſylveſtris hirſuta incana.
Vicia ſylveſtris flore albo, Cluſ. pan. & hiſt.

X. Vicia ſylveſtris lutea ſiliqua hirſuta nondum deſcripta Monſpelij collecta, & Norimberga à Doct. Doldio Ciceris aut Piſi nomine miſſa.

XI. Vicia lutea folijs convolvuli minoris.
Aphace Dioſcoridis, Gal. Plinij, non Theophr. Dod. ut:
Pitine Theophraſti, Ang. Cam.
Aphaca, Ad. Lob. Cæſ. Camer.
Orobanche leguminum, Lugd.
Elatine tertia, Taber.

ARACHUS SIVE CRACCA.

FRumentorum vitium quoq; eſt, quod Græci Ἄραχον Theoph. 8. hiſt. 10. (rem ſcabram & duram dicit, quæ in lente naſcatur) nominant. Ruellius Craccam appellari refert. Differt ab Aphaca & Viciа potiſsimum ſemine: nam Craccæ ſemina exquiſitè rotunda, nigra: & ut Galenus inquit, 1. alim. facult. c. xxvij. Ervo minora. Aphaces verò & Viciæ ſemina, non rotunda, ſed aliquanto latiora, veluti Lentium, teſte Galeno 1. alim. facult. c. xxxvj.

I. Vicia ſemine rotundo nigro.
Vicia minor vel 3. Trag.
Arachus, Dod. gal. Geſ. hort.
Craccæ primum genus, Dodon.
Aracus, Araca & Cracca major, Ad. Lob.
Arachi primum genus Dodonæi, Thal.

Flores parvi & purpurei.

II. Vicia ſegetum cum ſiliquis plurimis hirſutis.
Vicia minima vel quarta, Trago.
Arachus altera, Dod. gal. Thal.
Aracus ſive Cracca minima, Ad. Lob.
Craccæ alterum genus, Arachis potius, quàm Arachus, Dodon.
Arachus, Lugdun.
Cracca minor, Taber.

Floſculi in parvis ſpicis candiduli, ſemina incana ac ſubalbida.

III. Vicia ſegetum ſingularibus ſiliquis glabris.

Floſculi parvi candiduli, ſinguli ſingulis pedicillis inſidentes.

IV. Viciola flore luteo ſemine nigro.
Aracus, Cæſalp.

ARACHYDNA.

QUædam ſcribit Theophraſtus 1. hiſt. 11. ex radicibus plures differentias præter prædictas ſortiuntur (οἷον τῆς ἀρακίδνης ἢ τοῦ ὁμοίου τῷ ἀράκῳ) h. e. ceu Arachidnæ radix, ejusq; quod ſimile eſt Araco: ambæ namq; fructum non minorem ſuperno aſſerunt, &c. neutrum aut folium, aut folio ſimile quicquam gignit, utrumq; potius velut ἀμφίκαρπον eſt, h. e. infra ſupraq; terram fructum edit. Plinio l. 21. c. 15. Aracidna & Arachos (potius Arachoides) &c. Vox hæc Ἀρακίδνη compoſita videtur: ἄρακος enim Cicercula ſpecies eſt quam hæc folijs & fructu refert: ὕδνον verò tuber ſignificat, cujuſmodi ſimilitudinem quandam radices habent.

I. Viciæ ſimilis ſupra infraque terram fructum edens.
Arachidna Cretica, Belli: quo nomine totam plantam tranſmiſit.
Arachidna Cretica an potius Aracoydes Theophraſti, Ponæ.

Araco ὅμοιον Theophrasti an? Clus. ex. l. 4. c. 16.

Variat semen in siliquis ad radicem, in alijs nigerrimum, in alijs Orobo simile, in alijs variegatum.

II. Junsa, planta quæ in Angra instar frumenti seritur, ad cujus radices grana rotunda pisi magnitudine, pistaciorum sapore: Linsc. part. 8. Ind. Orient. c. 6.

L E N S.

Lens & Lenticula, φακὸς Dioscor. l. 2. c. 129. Theoph. & φακῆ dicitur, etsi aliquibus φακὸς lentem crudam: φακῆ verò & lentem, & lentem coctam, & ipsum ex lente pulmentum significet. Dicitur autem Etymologico quasi φακανὴ, ut sit ἡ τὰ φάη κατάξηα: oculorum enim aciem hebetare Dioscorides asserit. Alijs φάκ@ ab utre qui fuit ἄσκ@, metathesi & mutatione unius elementi. Latinis Lens quasi lenis dicta: nam ut Plinius l. 18. c. 12. ea vescentibus, æquanimitatem fieri apud auctores se invenisse scribit.

Genera: duplex est, arvensis & palustris: hîc de arvensi tantùm, cujus plura genera Theoph. l. 6. Plinio l. c. duo sunt lentis genera in Aegypto, alterum rotundius nigrinsq;, alterum sua figura, unde vario usu translatum sit in lenticulas nomen. Recentioribus colore & magnitudine differunt: sunt enim albæ majores & gratiores: ex luteo pallidæ, cinereæ, ruffæ, minores & deteriores: sic flores albis, candidi: cinereis, purpurascentes.

I. Lens vulgaris.
Lens, Brunf. Fuch. Dod. gal. Cord. in Diosc. Lon. Ad. Taber.
Lens vulgaris sive agrestis, & Lenticulæ primum genus, Trago.
Lens minor, Lob. Dod. Lugd. Cam. epit. Ger.

Flos in candido purpurascit: grana alia subruffa, alia ex luteo pallida, nonnulla ex cano albóve fusca & nigricantia.

II. Lens major.
Lens sativus & Lenticulę alterum genus, Trag.
Lens, Matth. Ang. Lob. Cæs. Cast.
Lens major, Ges. hor. Tab. Ger.
Lens Italica, Camer.

Hoc candidius & majus priore: Matthiolo tamen album minus est; & quod cinereo colore, orbe paulo majore est.

III. Frisoles & Palaros peculiare herbarum genus nuncupant, quas eo ferè loco habent, quo nos Pisa, Lentes & Fabas: Josep. Acosta l. 4. c. 19.

SECTIO QUARTA.

DE LEGUMINIBUS CAPREOLIS CARENTIBUS.

OROBUS SIVE ERVUM; CICER; LUPINUS; Fœnumgræcum.

OROBUS SIVE ERVUM.

Ὄροβ@ Græcis, Ervum Latinis: Græcorum vocem quidam deducunt παρὰ τὸ ἐρέπτεσθαι ὑπὸ τῶν βοῶν, quòd boves eo vescantur & saginentur. Dioscoridi l. 2. c. 131. frutex est exiguus, folio angusto, tenuis, in siliquis parva gerens semina: & ut Theophrastus 9. hist. 22. fructu rotundo modo piperis. Plinius l. 18. c. 15. Ervum vocat & cum Vicia conjunxit.

Genera duo, sativum & sylvestre: illud duum generum, candidum & rufum: Galenus tertium addit, nempe pallidum, inter priora medium: est & quartum Creticum, quod semine minore est.

I. Orobus siliquis articulatis semine majore.
Orobus sive Ervum, Matth. Ges. hor. Ang. Cord. in Dioscor. Lugd.
Cicer sativum, Dod. gal.
Ervum, Ges. hor. Guil. (sive Mochus) Cast. Tab. verum, Camer.
Mochus sive Cicer sativum, Dodon.
Orobus receptus herbariorum, Advers. Lobel. Gerard.

Flores subpurpurascentes, aliquando candicantes.

II. Orobus semine minore.
Orobus Creticus, Matth. Lugd.

III. Orobus semine obtuso triangulo.
Cicer orobæum Theophrasti, Ad. Lob. Lugd.

Semen est Orobo duplo majore, albido, pallente aut subfulvo, & ab Orobo nigredine potissimum distans.

CICER.

CICER.

Ciceris, qui ἐρέβινθος Græcis, genera duo Dioscoridi lib.2.cap.126. sativum & sylvestre: sativi genus alterum κριὸς (arietinum reddunt, quia κριὸς arietem significat) appellatur Theophrasto 8. hist.5. Cicer & magnitudine & sapore, & colore, & forma plerasque differentias ostendit, οἷον κριοὶ ὀροβιαῖοι, καὶ οἱ ἀνὰ μέσον: ἐπὶ πᾶσι δὲ τὰ λευκὰ γλυκύτερα: h.e. veluti Arietinum, Orobæum sive ervinum, & inter hæc medium: præter hæc omnia sunt alba dulcissima. Galeno 6. simpl. duplex, Arietinum & Orobæum. Plinio lib.18. cap.12. est arietinum, quod album est & nigrum (in arietino candidum esse, Dalechampius in Plinium negat:) est columbinum, quod & venereum dicitur, & est candidum: est & dulcissimum quod Ervo simillimum est. At Matthiolo, est Columbinum, quod candidum: est Venereum, quod rubrum: est Arietinum, quod nigrum & cæteris majus est. Anguillaræ tres sunt species, albi, rufi, arietini: albi duplices sunt arietini & ervini: arietini capiti arietino similes, ervini leves ervi semini similes: ex Galeno 9. de compos. medic. secundum loca. Rubei similiter duplices, arietini & ervini. Nigri simplices sunt solo colore ab alijs differentes.

I. Cicer sativum.
Cicer, Brunf. Matth. (cui & domesticum) Tur. Cord. in Diosc. Lac. Cæs. Cast. Tab.
Ciceris altera species, Trago.
Cicer nigrum, Fuch. seu arietinum, Cord. hist.
Cicer arietinum, Dod. ut:
Cicer rubrum & album, Lon.
Cicer sativum, Lugd. Ger. sive arietinum, Gesn. hort. Adv. Lob.

Flores candidi, aut ex purpura rubescentes: semina alba, vel ex candido pallescentia: purpurea vel rubra, ruffave: nigra vel ex saturo rubente purpura nigra.

II. Cicer exoticum.
Cicer Nigritarum, Clus. exot. l.3. c.16.

Semen vel album, vel nigrum, vel rubens, vel ex albo & rubro variè distinctum.

Cicer sylvestre.

I. Cicer sylvestre, folijs oblongis hispidis majus.
Cicer sylvestre, Matth. Ang. Dod. gal. Lugdun. Cast. Cam. Ger.
Cicer sylv. herbariorum, Adv. Lob.
Cicer sylv. primum, Dod. Lugd. Tab.
Cicer sylv. majus, Thal. qui & medium habet.

Semen parvum flavescens: at in hist. Lugd. parvum nigrum compressum.

II. Cicer folijs oblongis hispidis minus.
Cicer sylv. minus, Thal.

III. Ciceri sylv. minoris affinis si non idem.
Glaux, Clus. hisp. Lob. Lugd. Tab. Dioscoridis, Gerard.
Glaux Hispanica, Clus. hist.
Anthyllis altera lutei similis, Dod.

Illius flores lutei, hujus purpurascentes vel cærulei.

IV. Cicer montanum lanuginosum erectum.

V. Cicer montanum ἄκαυλον: utrumque in Prodromo describitur.

VI. Cicer sylv. latifolium triphyllon.
Cicer sylvestre, Gesn. hort. Penæ, Lugd. latifolium, Ger.
Cicer sylv. alterum, Dod. Tab. Lugd.
Cicer sylv. verius, Adv. Lob.

Et Ciceris sylvestris tertij ramosi meminit Dodonæus, quod cum priore si non idem, certè ab eo parùm differt.

LUPINUS.

Lupinus θέρμος Dioscoridi lib.2. cap.132. Theophrasto pluribus in locis & Græcis cæteris. Lupinorum appellatio non aliunde ducta videtur, quàm quod sicut lupus terram appetit, & in fame terra vescitur: ita Lupinus tellurem, ut Plinius lib.18. cap.14. ait, adeo amat, ut quamvis frutectoso solo conjectum, inter folia vepresque, ad terram tamen radice perveniat. Vel ita dictus videri potest, velut lupus expositus & relictus, ex eo quod (ut idem Plinius) impunè jaceat, vel derelictus, si non protinus imbres secuti obruant, ab omnibus animalibus amaritudine sua tutus.

Genera duo Dioscoridi, Galeno & Plinio: sativus & sylvestris.

I. Lupinus sativus flore albo.
Lupinus, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Lac. Cord. in Diosc. Lon. Cæs. Tab. communis, Gesn. hort.
Lupinus albus, Fuch. Turn. Camer. albo flore, Clus. histor. vulgaris, Eyst.
Lupinus sativus, Ang. Dod. ut: Cord. hist. Adv. Lob. (cui & Faba ficulnea Germanis à folio) Cast. Lugd. Ger.

II. Lupinus sylv. flore cæruleo.
Lupinus sylv. Matth. Ang Dod. ut: Lugd.
Lupinus sylv. segetum flore purpureo, Ad. Lob.
Lupinum flore cæruleo, Clus. hist. Ger. sylvestris flore cæruleo, Gesn. hort. Cam.
Lupinus sylv. flosculis è cæruleo purpureis, Cam. epit.
Lupinus minor, Tab.
Lupinus sylv angustifolius flore cæruleo, Eyst

Flos ex purpura cæruleus, aut subrubens, vel roseo colore ruffescens.

III. Lupinus sylvestris flore luteo.
Lupinus sylv. luteus. Dod. gal. odoratus, Eyst.
Lupinus Hispanicus flore luteo, Gesn. hort.
Lupinus flore luteo, Lob. Cam. in Matth. Ger.
Lupinus luteus, Tab. Cam.
Lupinus flavo flore, Clus. hist.

IV. Lupinus peregrinus major vel villosus cæruleus major, in Prodromo describitur.

Lupini Indici, etiam Cretici nomine accepimus.
an Lupin. albus maximus, cujus flos antequam aperiatur subcæruleus, intus verò albus, Cam.
an Lupini genus quartum, Clus. hist.
Lupinus sativus major, & Lupinus Æthiopicus quorundam, Eyst.

Huc referatur
Lupinus exoticus flore albo, colore floris tantùm ab illo varians, Eyst.

V. Lupinus peregrinus pentaphyllos.
Lupinus Arabicus sive pentaphyllon peregrinum, Ponæ ital.

VI. Lupinus peregrinus minor sive angustissimo folio.

Lupini Africani nomine accepimus, & sub Lupino minimo in Prodromo descripsimus.

FOENUM GRÆCUM.

Foenumgræcum, τῆλις Dioscoridi l.2.c.124. Theoph.3. hist.17. cui & βούκερως 8. hist.8. κεραΐτης & αἰγόκερως Græcis, quarum appellationum major pars à siliquarum similitudine desumpta est, quæ corniculis similes sunt: ut ceraites, à cornu: ægoceros, à caprini: bouceros à bubuli cornu similitudine: quare Columella l.2.c.11. simpliciter siliquam, Varro Siliculam, Plinius l.18 c.16. Siliciam, & l.25.c.ult. Fœnugræcum vocavit.

Genera: unius veteres meminere, recentiores sativum & sylvestre faciunt.

I. Fœnumgræcum sativum.
Fœnumgræcum, Trag. Matth. Lac. Turn. Lon. Adv. Lob. Dod. Cast. Cæs. Cam Alpin.
Fœnumgræcum sativum, Ang. Lugd.
Fœnogræcum, Dod gal. Fuch. Cord. in Diosc. & histor.
Siliqua vel Fœnogræcum ex quo farinam, item vinum mulsi sapore conficiunt: par.7. Ind. Oc. cap.8. & 11.

II. Fœnumgræcum sylvestre.
an Fœnumgræcum alterum, quod sponte nascitur, Ang.
Fœnumgræcum sylv. Dalechampij, Lugd.

III. Fœnumgræcum sylv. alterum polyceration.
Fœnumgræcum sylvestre, Lob. Cam.
Fœnumgræcum sylv. alterum, Dod. Lugd.
Hedysarum minimum, Lugd.

SECTIO QUINTA.

HEDYSARUM SIVE SECURIDACA; FERRUM EQUINUM; POLYGALA; ORNITHOPODIUM; ET TRIBULUS TERRESTRIS.

HEDYSARUM SIVE SECURIDACA.

Ἡδύσαρον & πελεκῖνον Græci vocant, quam Latini Securidacam (vel ut Turnebus legendum censet Securidatam) à seminis figura, πέλεκυς enim securim significat: Sic enim Dioscorides l.3.c.146 Hedysarum, quod unguentarij Pelecinum, semen rufum in siliquis corniculorum modo aduncis, quòd ancipitem securim æmulatur, unde nomen accepit. Apud Theophrastum 8. hist. 10. Gaza Securinam (securi similem) reddidit: & Plinius l.18 c.17. Securidaca quam Græci a similitudine Pelecinum vocant.

Genera: Dioscorides unius meminit: at recentioribus aliquot differentiæ sunt.

I. Securidaca lutea major.
Securidaca major, Matth. Castor.
Securidaca, Ang. Cæs. vera; Clus. hist.
Securidaca secunda, Dod gal.

Peleci-

Pelecinus, Gesn.hort.
Hedysarum, Gesn. hort. Lac. Lon. sive Securidaca major, Adv.Lob.
Hedysarum majus, Lugd. (qui sub 1. & 3. Dodonæi quoque exhibet) Cam.
Hedysarum 1. Dod.legitimum, Clus.pan.

Floribus est luteis: Matthiolo flores dilutè purpurascunt.

II. Securidaca lutea minor corniculis recurvis.
Securidaca minor, Matth. Adv.Lob.Cast.Cam.
Hedysarum alterum, Dod.Lugd.
Hedysarum minus, Lugd.
Securidacæ similis quædam, Cæs.
Astragalus Monspeliacus, Clus.hisp.& hist.ico.

III. Securidaca siliquis planis utrinque dentatis.
Securidaca peregrina, Clus hist.
Scolopendria leguminosa, Cortuso.

IV. Securidaca dumetorum major flore vario siliquis articulatis.
Melilotus quinta, Trag.
Vogelwicken/ Lonicer.
Ornithopodium 2. vel quoddam majus, Dod.
Securidaca altera, vel alterius prima species, Clus.pan.& hist.
Hedysarum purpureum, Tab.
Loto enneaphyllo non dissimilis, Lugd.
Hedysarum scorpiuron, Cam.
Securidacæ alterum genus, Cæs.
Hedysarum majus, Ger.

Variat flore: aliquando floris folia superiora dilutè rubent, laterum alæ niveæ sunt, rostrum purpureum: aliquando totus candidus est, vel exalbescit, vel intensius purpurascit.

V. Securidaca dumetorum minor pallidè cærulea.
Securidacæ secundæ altera species, Clus.pan. & histor.
Securidaca Dioscoridis Penæi, Eidem.

FERRUM EQUINUM.

A Siliquarum figura, planta hæc Solea vel Ferrum equinum nominatur: aliquibus verò ab effectu, quòd equi qui diu plantam hanc virentem calcaverint, ferreis soleis exuantur; Sunt qui ad Securidacam, alij ad Lunariam, alij ad Medicam referant.

I. Ferrum equinum siliqua singulari.
Ferrum equinum, Matth. (cui & Securidaca montana) Gesn.hort. Lob.Ger.
Medicæ species, Gesn.hort.
Sferro cavallo, Adv.Cæs.Cam.
Lunaria minor, Cast.
Solea equinea, Lugd. cum duplici figura.
Hedysarum sive ferrum equinum, Tab.
Ferrum equinum vulgare ἁπλοκέρατον, Col.

II. Ferrum equinum siliqua multiplici.
Ferrum equinum alterum πολυκέρατον, Col.

III. Ferrum equinum Germanicum, siliquis in summitate.
Sferra cavallo sylv. Germanicum, Cam.
Hedysarum minus, Tab.
Hedysarum glyzyrrhizata, Ger.
Ferrū equinum capitatum sive comosum, Col.

IV. Ferrum equinum Gallicum, siliquis in summitate.
Lotus enneaphyllos, Lugd.

Hoc priore per omnia minus est, siliquis est paucioribus & minoribus.

V. Ferro equino Gallico affinis.
Astragalo persimilis palmaria pusilla planta, Adv.Lob.

Floribus est luteis, aliquando albis.

POLYGALA.

Πολύγαλον Dioscorides lib.4. cap.142. frutex brevis, palmum altus, folijs lenticulæ, gustu subacerbus: potus lactis abundantiam facere creditur. Et Plinio lib.27. cap.12. Polygala, &c.

I. Polygala major Massiliotica.
Polygala, Matth. Lugd. Tab.
Astragaloides herbariorum, Lob.
Astragalus fortè Matthioli, vel jam demum Polygala ejusdem, Eidem.
Polygala Valentina 2. Clus.hisp. & histor. qui & 3. addit.

II. Polygala altera.
Polygala Valentina prima, Clus.hisp. & hist. Lugd. Tabern.
Coronilla sive Colutea minima, Lob.
Colutea sive Polygala Valentina, Ger.
an Polygala, Ang.

ORNITHOPODIUM.

Ornithopodium id est avis pes à similitudine, quam siliquæ aduncæ cum pedibus parvæ aviculæ habent, dicitur: quod veteribus incognitum, nisi forte ad Polygalon Dioscoridis l.4.c.142. referatur.

I. Ornithopodium majus.
Ornithopodium, Dod.ut: Gesn.hort.Adv.Lob. Lugd. minus, Cam.
Polygala, Gesn.hort.
II. Ornithopodium minus.
Ornithopodium perpusillum, Adv.Lob.Lugd.
III. Ornithopodium radice tuberculis nodosa.
Ornithopodium tuberosum Dalechampij, Lug.
IV. Ornithopodio affinis hirsuta Scorpioides.
Scorpioides leguminosa, Adv.Lob.Lugd.
V. Ornithopodio affinis hirsuta, fructu stellato.
Arturo, Cortuso.
Stella leguminosa, Lob.Lugd.Cast.Tab.
Vicia sesamacea Apula, Col.

TRIBULUS.

Τρίβολος tribulus Latinis dicitur, quod siliqua plantaq; muricata sit: & ut Theophrastus 6. hist. 5. Tribulo peculiare est, quod integumentum fructus aculeatum gignit.

Genera duo sunt Dioscoridi l.4.c.15. alterum terrestre, alterum aquis familiare: terrestris Theophrasto genera duo, unum folium ciceris habet, nullis spinis aculeatum, alterum folijs est spinosis. At Plinio l.22.c.10. Tribuli unum genus in hortis, alterum in fluminibus: & l.21.c.16. Tribulo uni cicerculæ folia, alteri aculeata.

Tribulus terrestris Ciceris folio fructu aculeato.
Tribulus terrestris, Matth. Cord. in Dioscorid. Gesn. hort. Lac. Turn. Dod. Adv. Clus. hisp. & hist. Lob. Cæs. Lugd. Cast. Cam.
Tribulus Theophrasti, Ang.

SECTIO SEXTA.

ONOBRYCHIS; ASTRAGALUS; OROBUS SYLVATICUS; GALEGA; GLYZYRRHIZA.

ONOBRYCHIS.

Ὀνοβρυχὶς ab asini ruditu nomen obtinuit: Latinis similiter Onobrychis dicitur. Dioscorides l.3.c.152. & Plinius l.24.c.16. folia lentis paulo longiora, caulem dodrantalem, florem puniceum, radicem parvam tribuunt, Ad Onobrychidis classem subsequentes plantas, tanquam illi quodammodo affines, authores referunt.

I. Onobrychis folijs Viciæ fructu echinato major.
Viciæ sylv. alterius secunda species, Dod. gal.
Onobrychis, Lac. Dod. Clus. pan. & hist. Thal. Tab. Ger.
Glaux vel Onobrychis, Gesn. hort.
Polygalon Rhæticum, Gesn. hort. ap.
Caput gallinaceum Belgarum, Adv. Lob.
Lupinus sylv. rusticis, Cæs.
Polygala multorum, Lugd.
Onobrychis Dodonæi flore rubro, Eyst.
Flores communiter dilutè rubent, aliquando eleganter rubent: reperiuntur & albi coloris.
II. Onobrychis fructu echinato minor: sub Capite gallinaceo minore in Prodromo describitur.
III. Onobrych. semine clypeato aspero major.
Onobrychis altera, Dod.
Hedysarum alterum clypeatum, Lob. Lugd.
Securidaca clypeata, Cam.
Hedysarum clypeatum flore suaviter rubente, Eystett.
IV. Onobrychis semine clypeato aspero minor: in Prodromo sub 1. describitur.
V. Onobrychis semine clypeato lævi: sub 2. in Prodromo exhibetur.
VI. Onobrychis incana folijs longioribus: vel 3. in Prodromo.
VII. Onobrychis incana folijs rotundis.
Onobrychis quorundam, Clus. hisp.
VIII. Onobrychis spicata flore purpureo.
Onobrychis prima, Clus. pan. & hist. Tab.
IX. Onobrychis spicata floribus pallidis, nigris radijs notatis.

Onobrychis 3. Cluſ.pan.& hiſt.Tab.Ger.

X. Onobrychis floribus Viciæ dilutè cæruleis.

Onobrychis 2. Cluſ.pan.& hiſt. Tab.Ger.

Flores dilutè cærulei, vel ex cæruleo purpuraſcentes.

XI. Onobrychis floribus Viciæ majoribus cærulæo purpuraſcentibus: vel folijs Tragacanthæ.

Onobrychis quarta, Cluſ.pan. & hiſt. Tab.

Onobrychis montana 4. Ger.

XII. Onobrychis tragacanthæ folijs floribus in globum congeſtis.

Onobrychis quinta, Cluſ.pan.& hiſt.

XIII. Onobrychis montana ſiliquis oblongis nigris Viciæ ſimilibus.

Onobrychis, Cæſalp.

Duplex eſt, altera anguſtioribus folijs flore rubente coralli modo: altera latioribus flore purpureo: utraq; ſiliquis nigris longis.

ASTRAGALUS.

Ἀστράγαλος Latinè etiam Aſtragalus Dioſcoridi l.4.c.57. frutex parvus eſt, & folijs & ramis Ciceri ſimilibus, flores purpurei parvi: radix rotunda raphani modo grandis, &c. Plinio lib.26.c.8. Aſtragalus folia habet longa, inciſuris multis obliquis circa radicem: caules tres aut quatuor foliorum plenos: florem hyacinthi: radices villoſas, implicatas, rubras, præduras.

I. Aſtragalus Syriacus hirſutus.

Aſtragalus Syriacus, Lob.Lugd.Tab.Ger.

an Aſtragalus, Ang.Cæſalp.

an Aſtragalus Dioſcoridis, vulgo Chriſtianæ radix, Rauvvol. & Lugd.

Flos cæruleo purpureus, Ang. flores magni & rubri, Lob. flos ſanguineus, ſiliquæ corniculis ſimiles rubentes, Cæſ. flos purpureo, fuſco & cæruleo diſtinguitur, folliculi coluteæ modo flatu diſtenti ſemen continent, Rauvvolf.

II. Aſtragalus Bœticus lanuginoſus radice ampliſsima.

Aſtragalus forte primus, Cluſ.hiſp. Lugd.

Aſtragalus Luſitanicus Cluſij, Lob.Tab.Ger.

Aſtragalus Bœticus, Cluſ.hiſt.& cur.poſt.

Phaſeolus peregrinus Belli, Cluſ.cur.poſt.

Phaſioli novum genus, Belli in epiſt.5.ad Cluſ.

an Apocynum Amati Luſitani.

III. Aſtragalus alpinus Helveticus.

Aſtragalus alpinus & 2.Cluſ.hiſp.& hiſt.

Polygala, Camer. epit.

Cicer aſtragaloides Ponæ.

IV. Aſtragalus alpinus magno flore.

Anthyllis claviculata, Lugd.

Flos in noſtra eſt ex cæruleo purpuraſcens: at Lugd.hiſt. ſuæ flores luteos aſcribit.

V. Aſtragalus villoſus floribus globoſis.

Aſtragalus purpureus, Lugd.

Aſtragalus tertius, Cluſ.hiſp. & hiſt.

Huic affinis ſi non idem

Aſtragalus Monſpelienſium, Cluſ.hiſp.& hiſt.

VI. Aſtragalus ſylvaticus folijs oblongis glabris.

Aſtragalus, Cord.in Dioſc.& hiſt.

Aſtragalus ſylvaticus, Thal.

Cicer montanum, Cordi ſchol.& Cam.ad Thal.

VII. Aſtragalum Matthiolus in editione ſecunda propoſuit, in ultimis verò retractavit: eandem figuram Lacuna, Lonic. & Lugd. propoſuere: an forte ejuſdem Pſeudoapios.

OROBUS SYLVATICUS.

I. Orobus alpinus latifolius in Prod. deſcr.

II. Orobus ſylvaticus purpureus vernus.

Phaſeolus ſylvarum, Lugd.

Orobus pannonicus primus, Cluſ. pan. & hiſt.

pannonicus, Eyſt.

Orobus ſylveſtris vernus, Thal.

Aſtragalus, Colum.

Arachus latifolius alter, Dod. belg.

Flos coloris purpurei elegantiſsimi: at ubi evaneſcere incipit, coloris cærulei eſt.

III. Orobus ſylvaticus pallido flore.

Arachus latifolius, Dodon.

Galega montana, Lugd.

Orobus pannonicus 4. Cluſ.pan.& hiſt.

IV. Orobus latifolius parvo flore purpureo.

Orobus Venetus, Cluſ.pan. & hiſt.

Duplex eſt: alteri folia dilutè virentia, flores purpurei: alteri folia ex viridi palleſcentia, flores prorſus albi, utriuſq; ſemen albicantis coloris oblongiuſculum.

V. Orobus ſylveſtris anguſtifolius aſphodeli radice.

Orobus pannonicus tertius, Cluſ.pan.& hiſt.

Semen nigrum interdum maculoſum.

VI. Oro-

VI. Orobus ſylvaticus Viciæ folijs.
Aſtragaloides, Dod. altera herbariorum, Lob.
Orobus pannonicus 2. Cluſ. pan. & hiſt.
an Lupinus ſylveſtris, Cæſ.
Flos purpuraſcens, qui vetuſtate in cæruleum commutatur.

G A L E G A.

Galega ab herbarijs cur dicatur ignoramus: à quibuſdam tamen Rutæ nomen inditum, ab effectu & viribus non verò odore. Quidam Onobrychin, alij Glaucem, nonnulli Polemonium, alij Polygalam veterum eſſe judicant, quibus Dioſcoridis deſcriptiones contradicunt.

I. Galega vulgaris.
Galega ſive Ruta capraria, Matth. Geſ. hor. Lac. Caſt. Cam.
Ruta capraria, Geſ. hor. Tab.
Galega quibuſdam fœnumgræcum ſylv. Dod. gallic.
Galega, Ad. Lob. Dod. Lon. Lugd. Ger. vulgaris, Cluſ. pan.
Onobrychis & herba gallica, Fracaſtorio.
Caprago vulgò, Cæſ.
Galega flore cinereo, flore albo, Eyſt.
Floribus eſt cæruleis, ex cæruleo purpureis: penitus candicantibus.
II. Galega Ægyptiaca ſiliquis articulatis.
Seban ſive Sesban Indicum, Cam.
Sesban, Alpin. & Cluſ. ad Garz. cujus ſemen Anij nomine ex Alexandria accepit.
Seysban, Honor. Belli epiſt. 4. ad Cluſ.
III. Galegæ affinis Sophera dicta.
Hoxocoquomaclit, Cam. Cluſ. cur. poſt.
Sophera Galegæ proxima, Alpin.
Sofera Lentiſci folijs, Honor. Belli epiſt. 4. ad Cluſium.
Honorio Belli videtur, ſuam plurimum ab ipſius Alpini differre, quod ex deſcriptione & icone colligere ſit: equidem Alpini figura vitioſa, duplici potiſsimum nomine: primum quod in coſtę extremitate malè poſuerit folium quod imparitatem facit: dein quod ſiliquas dependentes pinxerit, cum omnes oblongę cylindraceæ ſurſum ſpectent. Non tamen differentes facio, cum & ab Honorio Belli integram plantam ex Creta, & à Proſpero Alpino ſemina (unde plantæ enatæ) acceperim, in utraq; ſolam differentiam in folijs notavi, quę in Ægyptiaca acutiora & atrovirentia ſunt. Sic & ex horto Camerarij ramum habeo, in quo peculiare obſervavi, quod in illius alarum cavis, qua parte coſtarum latior extremitas caulem amplectitur, verrucæ parvæ rubentes innatæ, quæ æſtu intenſiſsimo liquorem candidum pellucidum exudant, ut etiam Camerarius in ſuo horto admonet.

G L Y C Y R R H I Z A.

Γλυκύῤῥιζα, id eſt, radix dulcis, à Latinis Glyzyrrhiza & Dulcis radix, & à Seplaſiarijs barbaro nomine Liquiritia appellatur. Dioſcoridi lib. 3. c. 7. frutex eſt exiguus, ramis binum cubitorum, circa quos folia Lentiſci, denſa, pinguia, tactuq; glutinoſa: flos eſt hyacinthi: fructus pilularum Platani magnitudinis, aſperior, qui ſiliquas habet lentium modo ruffas & parvas: radices longæ, buxei coloris, ſubacerbæ & dulces: ex quibus ſuccus Lycij modo elicitur. Plinio lib. 22. c. 11. Glyzyrrhiza, qui eadem ſcribit quæ Dioſcorides, eo excepto quod echinata tribuit, pro χλωρόν, id eſt, lentiſco echinum legens. Theophraſto 9. hiſt. 13. γλυκεῖα ἡ σκυθικὴ ῥίζα, dulcis & Scythica radix, quam aliqui σκυθογλυκεῖαν vocitent.

I. Glyzyrrhiza capite echinato.
Glyzyrrhiza, Matth. Dodon. gal. Lac. Caſt. altera, Anguil.
Glyzyrrhiza Italica, Geſ. hort. vera Dioſcorid. Dodon.
Glyzyrrhiza echinata Dioſcoridis, Ad. Lob. Lugd. (qui & Matthioli & Dodon. figuram habet) Tab. qui ſimiliter duas figuras ſub vulgari & echinata propoſuit, Ger.
II. Glyzyrrhiza ſiliquoſa vel Germanica.
Liquiritia, Brunf.
Dulcis radix, Trag. Tur. Geſ. hort.
Glyzyrrhiza, Fuch. Cord. in Dioſc. & hiſt. Geſ. hort. Cam.
Glyzyrrhiza Germanica, Dod. gal.
Glyzyrrhiza Dioſcoridis, Anguil.
Glyzyrrhiza altera, Matth. vulgaris, Dodon. Camer. ep.
Glyzyrrhiza lævis, Lac. non echinata, Lugd.
Glyzyrrhiza ſiliquoſa, Ad. Lob.
III. Glyzyrrhiza ſylveſtris floribus luteopalleſcentibus.

Fœnu-

Fœnugræcum ſylveſtre, Trag. Cluſ. pan. 1. Dod.
Polygalon, Cord. in Dioſc. & hiſt. Thal.
Glyzyrrhiza ſylveſtris, Geſ. hor. Lugd. Cam.
Glaux, Tur. vulgaris, Ad. Lob. Cluſ. hiſt.

IV. Glyzyrrhiza ſylveſtris altera floribus puniceis, folijs Arachi.
Glauca, vel Glaux, quædam leguminoſa herbariorum, Adverſ.

Flores communiter ex pallido flavent, rarius punicant.
Glyzyrrhiza ſylveſtris, Thal. alia, Cam.

V. Glyzyrrhiza ſylveſtris primæ ſimilis: hæc ſub Glauce leguminoſa in Prodr. deſcribitur, cujus ſemen Araci Bœtici nomine accepimus.

CASPARI BAVHINI
PINACIS THEATRI BOTANICI
LIBER DECIMUS.
SECTIO PRIMA.
DE PLANTIS CAPILLARIBUS.

PHYLLITIS; HEMIONITIS; OPHIOGLOSSUM; ASPLENIUM SIVE CETERACH; LUNARIA MINOR; ADIANTHUM SIVE Capillus Veneris; Trichomanes ſive Polytrichum; Ruta muraria ſive Salvia vitæ; Polytrichum aureum; & Ros Solis.

P H Y L L I T I S.

QUæ Græcis φυλλῖτις, quaſi foliosam dicas, cum nihil niſi folioſus ceſpes appareat. Latini quoq; Græcum aſſervaverunt nomen: officinis Lingua cervina. Dioſc. l.3. c.121. folia fert rumici ſimilia, ſed oblongiora magiſq; virentia, ſena ſeptenáve, recta, quæ parte anteriore lævia, poſteriore tenues quaſi vermiculos annexos oſtendunt, neq; caulem neq; ſemen, neq; florem profert. Theoph. fortè l.9. c.19. σκολοπένδριον, Gaza Linguam cervinam vertit.

I. Lingua cervina officinarium.
Scolopendrium, Brunf.
Scolopendria vulgaris, Trag.
Phyllitis, Matth. Dod. ut: Ang. Lac. Tur. Cord. ut: Geſ. hort. Ad. Lob. Thal.
Phyllitis vulgaris, Cam. Cluſ. hiſt.
Hemionitis, Leon. Manar. Ruel. Fuch.
Lingua cervina, Ericio Cord. Lonic. Cæſ.
Phyllitis ſive lingua cervina, Tab. emacul.

Eſt & latifolia & anguſtifolia: ſæpe etiam in fontibus exigua reperitur.

II. Lingua cervina multifido folio.
Phyllitis laciniata, Dodon. Cluſ. hiſp. & hiſt. Lugdun.
Phyllitis folijs laciniatis, Tab.
Phyllitis multifido folio, Lob. multifida, Ger.
Phyllitis, Caſt. ap. mucronata, Cam.

Duobus, tribus, etiam pluribus mucronibus in ſummo folij donatur: aliquando folia ad utrumq; latus inæqualiter diſciſſa ſunt.

H E M I O N I T I S.

HMιονῖτις ſeu ἀσπλήνιον Græcis, Latinis ſimiliter, quaſi Mulariam dicas & Splenium, nominatur, quòd ejus folia ſicut & Phyllitidis, Medicorum ſplenia, nimirum oblongas plagulas forma imitentur: quid ſi potius ab eorum uſu, quòd ſpleni medeantur, ſiquidem ex aceto pota lienem abſumant, Dioſcorid. authore l.3. c.152. cui, folium emittit ſimile dracunculi curvatæ in cornua lunæ modo ſinuatum: radices habet multas eaſq; tenues: ſed neq; caulem, neq; ſemen, neq; florem profert. Ἡμιόνιον Theophraſto l.9. c.19. Mulam Gaza vertit, quam folio Linguæ cervinæ conſtare, & radice numeroſa & tenui eſſe, aſſerit.

I. Hemionitis vulgaris.
Hemionitis, Matth. Dodon. ut: Ang. Geſ. hort. Lac. Lon. Cæſ. Lugdun.
Hemionitis vera, Cluſ. hiſt.

Hemionitis sive sterilis, Lob.

II. Hemionitis minùs vulgaris.
Hemionitis peregrina, Dod. Clus. hisp. & hist. Lugdun.
Hemionitis, Cast. altera peregrina, Lob.

III. Hemionitis minor.
Hemionitis sive sterilis, Ad. Lob.
Hemionitis minor, Penæ, Lugd.

IV. Hemionitis multifida.
Hemionitis altera Dalechampij, Lugd.
Lingua cervina ramosa, Colum.
Agleosotis seu Marmorite, seu Phyllitidis aut Scolopendriæ nomine, à Cortuso accepimus.

Et hujus quemadmodum & præcedentis folia, parte aversa, sub flavo pulvisculo non conteguntur, qui in alijs id genus plantis cernitur.

OPHIOGLOSSUM.

Quam recentiores Ὀφιόγλωσσον Græci vocant, Latine Lingua serpentis dicitur: quam alij veteribus indictam, quidam Ceratiam Plinij lib. 26. c. 8. esse volunt unico tantum folio assurgentem, radice nodosa & magna: quidam linguam Plinij l. 24. c. 19. quam circa fontes nasci, solum scribit: sive Lingulacam l. 25. c. 11. quæ circa fontes nascatur, censent: quidam inter Dracunculi species referunt.

I. Ophioglossum vulgatum.
Serpentaria secunda, Brunf.
Ophioglossum, Trag. Matth. Fuch. Dod. ut: Ges. hor. Lon. Thal. Cast. Cam. Tab. Eyst.
Ophioglossum sive Eneaphyllum, Ad. Lob.
Unifolium, Amato.
Lingula vulneraria, Cord. hist. Cam.
Lancea Christi, vel Luciola, Ges. hort.
Lingua serpentina, Cæs. Cast.

Variat: aliquando folio est sinuato: ligula communiter simplex est, aliquando duplex, & etiam triplex, quemadmodum Camerarius in epit. Matth. pingit: est & abortivum à Lobelio pictum, quas differentias, una figura in nostro Matthiolo emaculato exhibuimus.

II. Ophioglossum anguloso folio.

III. Ophioglossum minus subrotundo folio: utrumq; in Prodromo describitur.

ASPLENIUM SIVE SCOLOPENDRIA.

Ἀσπλήνιον καὶ σπλήνιον quod splenem juvet: alijs ἡμιόνιον καὶ σκολοπένδριον à foliorum forma: sic enim Dioscorides lib. 3. cap. 151. folijs est Scolopendræ animali similibus, pluribus ab una radice in ambitum sparsis: nec caulem, nec florem, nec semen habet: folia polypodij modo incisa, subtus flavescentia hirsutaq;, supernè verò viridia. Plinio lib. 27. cap. 6. Asplenum sunt qui Hemionion vocant, &c. Alex. Trallianus, Scolopendrion ab Espleno in varijs medicamentis separat.

Ceterach officinarum.
Scolopendria, Ang. vera, Trag. Tab. emac.
Ceterach, Eric. Cord. Cæs.
Scolopendrium, Cord. hist. verum, Lob.
Asplenum, Matth. Dod. gal. Gesn. hor. Lac. Tur. Ad. Cast. Lugd. Cam.
Asplenium, Cordo, in Dioscoride, Dodonæo, Lobel.

LUNARIA.

Lunaria recentioribus dicta à folijs lunæ crescentis modo falcatis. An veteribus cognita, ambigitur: aliqui Ceration Plinij censent: quidam Tragium secundum Dioscoridis l. 4. c. 50. quod in montibus folio Scolopendrij, radice tenui & candida nasci scribit: nonnullis ἡμιονῖτις ἑτέρα ἢ σεληνῖτις, quia aliqui Hemionitidem Lunariam majorem, hanc verò minorem & botryitem à plurimis racemulis utrinq; thyrsulo hærentibus & foliorum numerum æquantibus: Epipactis quibusdam. An ἐπιμήδιον quod Dioscor. l. 4. c. 19. caule est non magno, hederæ folijs, denis aut duodenis, neq; semen neq; flores proferens: radicibus tenuibus nigris, gravi odore, gustu fatuo. Idem Plin. l. 27. c. 9 sub Epimedio quod fortè Theophr. 7. hist. 8. Epimetrum.

I. Lunaria racemosa minor vel vulgaris.
Lunaria minor, Matth. Fuch. Dod. gal. Ges. hor. Lon. Lugd. Cæs. Ger.
Lunaria, Trag. Dod. racemosa, Ad. Lob.
Lunaria petræa, Taura pastoribus, quod vaccæ hac degustata taurum requirant, Ges. de Lunar.
Lunaria botryitis, Thal. Cam. Col. Eystet.
Lunaria major, Cast.
Lunaria botryitis minor, Clus. hist.
Lunaria vulgaris minor, Clus. histor. ap. alt. ad libr. 5.
Ruta lunaria vel jecoraria, Tab.

Epime-

Epimedium Dioscoridis, Col.

Folijs est denis, duodenis: novemdecim in Baldo notavimus: quare putant aliqui totidem folia habere, quot luna dies, unde nomē habeat.

II. Lunaria racemosa ramosa major.

Lunariæ rarior species, Cam.ep.

Lunaria minor ramosa Camerarij, Clus.hist.& in ap.alt ad lib.5.

III. Lunaria racemosa multifido folio.

Lunaria ramosa Silesiaca, Cam.

Lunaria botryitis πολύφυλλος, Thal.

Lunaria minor ramosa, Clus.pan.& hist.

IV. Lunaria minor rutaceo folio.

Lunaria botryitis πηγανόφυλλος, Junger. in cat. Altorff.

V. Lunaria Magorum Arabum, Lob.quid?

ADIANTUM SIVE CAPILLUS VENERIS officinarum.

Ἀδίαντον & πολύτριχον Dioscoridi l.4. c.136. ἀδίαντον Theophrasto 7. hist.13. dicitur, quod οὐ μιαίνεσθαι, quod in aquis non madescat, nec quicquam humoris adhæsisse constet: velut Nicander in Theriacis, quòd imbris è cœlo descendentis stillicidia, folijs ejus non insideant. πολύτριχον autem quasi multicomam, quòd capillos multos ac densos faciat, eorumq; defluvia expleat. Callitrichon verò Apuleio, quasi pulchricomum, quod capillos tingat, pulchrioresq; reddat. Nec alia ratione Capillus Veneris hæc herba dicta est, quàm à speciosis reddendis capillis, nec alio nomine Veneris vox adjecta est, quàm quòd hac pulcherrima pingatur. Plinio l.22.c.21. Adiantum quidam Callitrichon, alij Polytrichon vocant, utrumq; ab effectu, tingit enim capillum &c. crispum densumq; facit & defluere prohibet. Latinis Cincinalis, terræ capillus, supercilium terræ crinita. Dioscoridi folia gerit pusilla coriandri similia, in extremo incisuris divisa: virgulas è quibus ea prodeunt, nigro colore nitentes, prætenues, palmum altas, neq; caulem neq; florem, neq; semen profert: radix supervacua est.

Genera duo sunt, candidum atque nigrum, Theophrasto l.c. Plinio l.c. duo, candidius & nigrum breviusq;: id quod majus est Polytrichon: aliud Trichomanes vocant, utrique ramuli nigro colore nitent, folijs filicis &c. ubi Plinius Trichomanes, alterum Adianti genus sc. candidum facit: cum Theophrasto Trichomanes Adianti genus non sit, sed sui generis planta. Verùm Adiantum album & nigrum, nihil differunt, nisi quòd Adianto nigro, cauliculi politiore nicore nigricant, foliaq; saturatius virent: albæ minus.

I. Adiantum folijs coriandri.

Adiantum magnum, Trag.

Adiantum, Matth.Fuch.Dod.ut: Ang.Lac.Ad. (sive Capillus Veneris verus) Lob.Cast.Lugd.

Adiantum Lugdunense, Cam.

Adiantum nigrum, Cord. in Diosc. & histor. Fracast. Tab.

Capillus veneris vulgo, Adiantum album Plinij, Cæsalp.

Capillus Veneris verus, Ger.

Hoc variat magnitudine & foliorum crassitie: quare majus & crassioribus folijs.

Adiantum Syriacum, Tab.

Capillum Veneris Syriacum, Ger.vocat.

II. Adiantum folijs longioribus pulverulentis pediculo nigro.

Adiantum pulchrum Lugdunensi simile, Thal.

Onopteris nigra, Dod.ut: Lugd.

Adiantum nigrum Plinij, Adv.Lob.

Adianti nigri aliud genus, Cæs.

Onopteris major, Tab mas, Ger.

III. Adiantum folijs minutim in oblongum scissis, pediculo viridi.

IV. Adiantum fruticosum Brasilianum: quod in Prodromo descriptum est.

V. Adiantum mas, Tab.

Onopteris fœmina, Ger.

Quid sit nondum assequor.

TRICHOMANES SIVE POLYTRICHUM officinarum.

Τριχομανὲς, quod etiam nonnulli ἀδίαντον vocant, Dioscoridi lib.4. cap.137. Latinis etiam Trichomanes dicitur: officinis Polytrichum, quod nomen, secundum veteres, Adianti est. Dicitur Trichomanes à vi sua, quòd rara cute fluentem capillum expleat & subnasci faciat: μανὸν enim illi rarum vocant & τρίχα capillum: hinc Latinis capillaris dicitur. Hoc Dioscoridi l.c. folio est Filici simili at longè exilius: folijs tenuibus, ordine utrinque dispositis lenticulæ similibus, adversis inter se; in virgulis itidem tenuibus, splendentibus nigricantibus, ijsq; acerbis.

I. Trichomanes ſive Polytrichum officinarum.
Saxifraga minor prima, Brunf.
Trichomanes, Trag. Matth. Fuch. Anguil. Dod. ut: Cord. hiſt. Geſn. hort. Turn. Lac. Adv. Lob. Caſt. Cam.
Trichomanes nigrum, communiter Saxifragia rubra, Thal.
Trichomanes mas, Tab.
Adiantum rubrum, Lon.
Polytrichum vulgo, Cæſ.
Magnitudine variat: hinc & altera figura Trichomanis maris majoris, Tab.
Trichomanis maris, Ger.
II. Trichomanes minus & tenerius.
Trichomanes candidum, Thal.
Trichomanes minor mas, Tab.
III. Trichomanes ramoſum majus & minus.
Trichomanes fœmina, Tab. Ger.
Trichomanes minor fœmina, Tab.

RUTA MURARIA SIVE SALVIA VITÆ.

Ruta dicitur, ob quandam foliorum cum Ruta ſimilitudinem, qua, ubi Adiantum verum, ut & Trichomanes deſunt, aut vetuſta ſunt, uti licet: aliqui ob natales Empetron, alij ab effectu inter Saxifragas recenſent: & hæc ſumenda quando Medici recentiores Adiantum recipiunt à Capillo veneris diverſum.

Ruta muraria.
Capillus Veneris, Brunf. Trag.
Saxifraga major 2. Brunf.
Saxifraga ſeu Empetron, Fuch.
Paronychia, Matth. Lac. Caſt.
Ruta muraria, Dod. ut: Geſn. hort. Ger.
Adiantum candidum, Cord in Dioſc. & h. Guil.
Adiantum album, Lon. Cam. Tab. (Thal.
Adiantum nigrum, Geſn. hort. Cæſ.
Salvia vitæ, Adv. Lob. Lugd.

POLYTRICHUM AUREUM.

πολύτριχον, à ramulis qui capillorum inſtar tenues ſunt, aureum verò à colore dicitur.

I. Polytrichum aureum majus.
Polytrichum majus, Trag.
Polytrichum Apuleij majus, Fuch.
Polytrichum aureum, Dod. gal. majus, Lugd.
Muſcus ſaxatilis aut ſylveſtris, Trag.
Muſcus 1. terreſtris Tragi Lugd.
Adiantum ἄφυλλον majus, Thal.
Adiantum aureum, Tab.
Muſcus capillaris, Ger.
Hoc cubitalis ſæpè longitudinis inſtar cirrorum inflexum ex Morravia adfertur, & à circulatoribus inter radices & Theriacas ſuas venale circumfertur, de hoc aureos montes pollicentibus.
II. Polytrichum aureum medium.
Polytrichum nobile vel primum, Trago.
Polytrichum Apuleij aureum vel 2. Lon.
Muſcus capillaris, Dod. minor, Ger.
Adiantum ἄφυλλον medium, Thal.
Adiantum aureum minus, Tab.
Herbula gramini ſimilis in parietibus major & minor, Cæſ.
III. Polytrichum aureum minus.
Capillus Veneris, Brunf.
Polytrichum minus, Trag. Apuleij minus, Fuc.
Polytrichum aureum minus, Dod. gal. Lugd.
Polytrichum aureum tertium, Lon.
Muſci capillaris altera ſpecies, Dod.
Muſcus quidam in parietibus & regulis, Cæſ.
Adianthum ἄφυλλον minus, Thal.
Hujus ſpeciem Polytrichi nigri Brocenbergici nomine à D. Fürero accepimus.

ROS SOLIS.

Ros Solis & Rorella, quæ veluti ſtellæ alicujus jubare ſub Sole fulget, à mirabili natura nomen adepta eſt: nam quantúmvis diu ſol fervidus æſtate eam illuſtret, ejus tamen folia ſemper rore & humiditate madent eorumq́; lanugo guttulis aſperſa manet: & quod admiratione dignum, quod humidum illud in foliorum acetabulis contentum, ubi extremis digitis leviter attingitur, dum adhuc natali ſuo ſolo inhærens, aut confeſtim inde evulſa Solis radios experitur, mox velut in exigua filamenta ſericea aut candiuſcula deducitur, quæ confeſtim concreta, ita poſtea ſemper perdurant. Hæc ob magnam cum capillaribus affinitatem, ſubjungenda fuit. Recentiorum aliqui Δρόσιον ſed ab Alchimilla diverſum nominant, Δρόσος enim rorem ſignificat.

I. Ros

I. Ros Solis folio rotundo.
Polytricho minori figuram sine descriptione addit Tragus.
Ros Solis, Dod. ut: Lon. Cast. Camer. (cui & Solaria) major, Ger.
Rosa Solis vulgo, Cajo Britanno.
Rorida sive Ros Solis major, Lob.
Solsirora seu Sponsa Solis, Thal.
Rorella minor prima, Tab.
Rorella sive Ros Solis, Eyst.
Mas & fœmina, inter Musci albicantis & subrubentis genera crescunt.

II. Ros Solis folio oblongo.
Rorella sive Salsirora, Cord. hist.
Ros Solis, lunatia quibusdam & Artemilla, Gesn. de lun.
Ros Solis alia, Dod. Lugd. minor, Ger.
Polytrichum Apuleij album, Lon.
Rorida sive Solis ros, Adv. Lob.
Rorella minor 2. Tab.

SECTIO SECUNDA.

FILIX; DRYOPTERIS; LONCHITIS; POLYPODIUM; HERBA VIVA; ET HERBA MIMOSA.

FILIX ET DRYOPTERIS.

Filix, πτέρις & πτέριον Græcis dicta, ab alis avium, quarum speciem ejus folia in ramulis disposita referunt, cum folijs pennatus sit Filix: & ut Plinius, folia lateribus pennata, unde nomen Græci imposuere.

Duplex est, Græcis & Plinio: mas & fœmina. Mas πτέρις simpliciter dicta Theoph. 9. hist. 20. at Diosc. l. 4. c. 186. πτέρις & βλῆχνον & πολύῤῥιζον dicitur, cui folia sine caule, sine flore sine semine, eaq; ex uno pediculo cubitali fermè longitudine exeunt, incisa & pennarum modo utrinque expansa, subgravi odore: radicem habet per summa cespitum nigram, quadantenus longam, multas propagines fundentem & subastringentis gustus. Vel ut Plinius l. 27. c. 9. Filicis duo genera: pterin Græci vocant, alij blechon quam marem existimant, ex una radice quam plures exeunt filices bina etiam cubita excedentes longitudine, non graves odore. Theoph. 1. hist. 16. Filicis figura multifida, & quasi serrata sicut Abietis.

Fœmina θηλυπτερὶς & νυμφαία πτέρις Diosc. l. c. θηλυπτερὶς Theoph. 9. hist. 20. Plinio l. c. alterum genus thelypterim Græci vocant, alij nymphæam pterin: folijs est Dioscoridi filicis, quæ tamen non singulari, ut illa pediculo hærent, sed è numerosis altioribusq; propaginibus exeunt: radices longæ, obliquæ, numerosæ, ex nigro flavescentes, aliquæ etiam rubræ: vel ut Plinius, est singularis, atq; non fruticosa, brevior, molliorq; & densior, folijs ad radicem canaliculata: radices utriq; longæ, in obliquum nigræ, præcipuè cùm aruere. Theoph. l. c. differt fœmina Filix à mascula, quòd folium unico artu porrectum hæc habeat, & radicem crassam & longam & nigram.

Δρυοπτερὶς seu Filix querna: hæc à foliorum figura & loco natali nomen obtinuit: quæ Dioscoridi l. 4. c. 189. filici similis, at multo tenuiore foliorum incisura radicibus inter se implicitis, hirsutis, gustu astringentibus & ad dulcedinem vergentibus: & Plinio l. 27. c. 9. Dryopteris filici similis in arboribus nascitur, tenui foliorum subdulcium incisura, radice hirsuta.

Filix ramosa.

I. Filix ramosa major pinnulis obtusis non dentatis.
Filix sylvestris, Brunf.
Filicis majoris primum genus, Trag.
Filix fœmina, Matth. Fuch. Dod. Lac. Adv. Lob. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Thilypteris filix fœmina, Cord. in Diosc.
Filix mas, Gesn. hort.
Filix fœmina prima, Thal.
Filix, Cæs.
Filix mas major sive fœmina credita vulgo, Clus. pan.
Hujus folia communiter per ambitum non sunt dentata vel serrata, aliquando tamen folia inferiora, ad formam foliorum scabiosæ divisa reperiuntur.

II. Filix ramosa major pinnulis acutissimis non dentatis.

III. Filix ramosa non dentata florida.
Filicis majoris alterum genus, Trag. Lugd.
Filix aquatica, Dod. gal. Lugd.
Sideritis fortè Ruellio.
Filix mas, Ang.
Filix latifolia, Cord. hist.
Filix palustris, Gesn. ap. Dod.

Filicis genus rarius, Gesn. hort.
Lunaria major seu filix lunaria & Filicastrum, Gesn. de lunar.
Osmunda, Adv. Lob.
an Filix palustris, Cæs.

Hujus species tenuiter dentata reperitur.

IV. Filix ramosa minor pinnulis dentatis.
Pteridion masculum, Cord. hist.
Filix fœmina altera tenuifolia, Thal.
Filicula petræa fœmina 4. Tab. ico.
Filix querna seu Dryopteris, Ger.

Filix non ramosa.

I. Filix palustris maxima dentata: in Prodromo describitur.

II. Filix palustris altera subfusco pulvere hirsuta.
Struthiopteris, Cord. hist. Thal.

III. Filix non ramosa dentata.
Filix, Brunf. vulgaris, Trag.
Filix mas, Matth. Fuch. Dod. ut: Tur. Lac. Lon. Adv. Lob. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Filix fœmina, Ang. Gesn. hort. Cæs.
Filix mascula, Cord. in Diosc. & hist.
Filix mas altera, Thal.
Dryopteris, Matth. in epit. & Lugd.

Duplex est: altera cui pinnulæ in ambitu sunt dentatæ, altera cui non sunt serratæ: illa Filix mas altera: hæc Filix mas prima, Thalio dicitur.

IV. Filix non ramosa petiolis tenuissimis & tenuissimè dentatis.
Filicula petræa prima, Tab.
Filicula montana mas, Ger.

V. Filix querna.
Dryopteris, Brunf. Matth. fol. Cord. in Dioscor. Gesn. hort. Adv. Lob. Cam. ep.
Filix arborea sive Dryopteris, Trag. Lugd.
Dryopteris Tragi & Pteridion fœmina Cordi, Thal.
Filix querna, Osmundula, Lon.
Filicis genus parvum alterum in montibus, Cæsalp.
Filicula petræa fœmina 2. Tab.

VI. Dryopteris Dalechampij apud Lugd. quid?

Filix saxatilis.

I. Filix saxatilis folijs non serratis.
Filicula petræa fœmina tertia, Tab.
Filicis genus parvum primum in montibus, Cæsalp.

II. Filix saxatilis ramosa nigris maculis punctata.
Filix pumila saxatilis prima vel mas, Clus. pan. & hist.
an Filicula candida & minor, Gesn. ap.

III. Filix saxatilis non ramosa nigris maculis punctata.
Filix pumila saxatilis altera, vel fœmina, Clus. pan. & hist.
an Filicula saxatilis, Cam.

Huic similis quam Gesn. in hortor. append. Chlarostiction vocat, cujus folia supina, punctis ad luteum viridemque & album colorem mixtis tendentibus notantur.

IV. Filicula alpina crispa.
Filicula saxatilis crispa, Pon.
an Pteriadion, Cord. hist. & Thal.

V. Filix saxatilis corniculata.
Filix nuda sive saxatilis, Trag. Lugd.
Filix petræa, Lon.
Holostium alterum, Adv. Lob.
Holostium petræum, Tab. Ger.
Muscus corniculatus, Tab. Ger.
Adiantum ἀκρόσχιστον seu furcatum, Thal.

Filicula fontana.

I. Filicula fontana major, sive Adiantum album filicis folio.
Dryopteris candida, Dod. ut: Lugd.
Adiantum album Plinij, Adv. Lob.

II. Filicula fontana minor.
Filicula fontana, Tab.
Filicula fontana fœmina, Ger.

III. Filicula maritima ex insulis Stœchadibus.
Chamæfilix marina Anglica, Lob. Lugd.

Filix aculeata.

I. Filix aculeata major.

II. Filix aculeata minor: utraque in Prodromo descripta est.

L O N C H I T I S.

Λογχῖτις Dioscoridi l.3.c.161. duplex est, altera folijs porri, quam & Plinius l.25.c.11. Lonchitidem vocat: alia est quam λογχῖτιν τραχεῖαν dicunt: hæc fortè à λόγχη lancea dicitur, eò quòd folia instar lanceæ in acutum

acutum desinant. Hæc secundum Dioscoridem folia profert Scolopendrij, sed asperiora majoraq;, ac multo magis divisa, de qua in præsens.

I. Lonchitis aspera.
Lonchitis aspera major, Matth. Lugd. Cam.
Lonchitis altera, Ang. Lac. Cast. Lon. cui & Spicant Germanorum, fortè à radice, Indicam spicam referente.
Lonchitis altera, quibusdam aspera, Cord. in Diosc. Gesf. hor. app.
Lonchitis altera mas, Taber.
Lonchitis Maranthœ, Ger. ico.

II Lonchitis minor.
Asplenum sylvestre, Trag. Lugd.
Lonchitis aspera minor, Matth. Lugd. Cam.
Lonchitis aspera, Dod. ut: Lugd. Thal. Ger.
Struthiopteris, Cord. hist. icon. Thal.
Lonchitis altera Dioscoridis, Gesf. frac. Ad. Lob.
Scolopendrium majus, Lon.
Lonchitis altera fœmina, Tab.
Lonchitis altera Neotericorum, Clus. pa. & hist.

III. Lonchitis folio Ceterach.
Pseudolonchitis aspera, Matth. Lugd. ubi titulus transpositus.
Lonchitis secunda Dalmatica, Ang.
Lonchitis Maranthæ, Lob. altera Maranthæ, Clus. histor.
Lonchitis aspera Maranthæ, Cam. ep.
Lonchitis aspera Ilvensis, Lugd.
Ceterach genus in Ilva nascens, Cæs.
Lonchitis adulterina, Tab.
Filicis genus quæ Lonchitis altera, Clus. pan.
Polypodium Ilvense, Lugd.
Filicula petræa mas, Ger. ico.

Magnitudine variat: hinc 2. figuræ apud Lug. Lonchitidis asperæ minoris: Lonchitidis asperæ Ilvensis.

POLYPODIUM.

Πολυπόδιον Dioscoridi l.4. c.188. Theophrasto 9. hist.14. Filiculam Gaza vertit: officinæ Græcum nomen retinuere: ratio nominis ex Dioscoridis descriptione colligitur: nascitur palmi altitudine, filici simile, subhirsutum & incisum, at non perinde tenui divisura: radix subjacet pilosa, cirros habens ceu polyporum, crassitudine minimi digiti: hæc derasa coloris intus herbacei comperitur: & Plin. l.26.c.8. Polypodium quam nostri filiculam vocant, similis enim est filici: radix pilosa, coloris intus herbacei, crassitudine minimi digiti, acetabulis cavernosa ceu polyporum cirri, subdulcis: in petris nascens, aut sub arboribus vetustis.

I. Polypodium vulgare.
Polypodium, Brunf. Trag. Matth. Ang. Fuch. Do. gal. C r. in Dios. & hist. Gesf. hor. Tur Lon. Ad. Lob. cui & herba radioli Apuleji, Cæs. Cast. Cam. Tab. Gerard.
Polypodium majus, Dod.
Polypodium primum, Lugd.

Laudatur quod in quercu nascitur: reperitur in fago, corylo: in antiquis & cæduis saltubus, gustu amarior provenit, quæ sylvatica censetur: in ruderibus saxosis.

II. Polypodium minus.
Polypodium alterum, Matth. Lac. Lugd. primum, Tab.
Polypodium minus, Dod.
Polypodium quercinum, Ger.

III. Polypodium exoticum folijs quercus.
Polypodium Indicum, Clus. exot. l.4.c.17.

Hoc sub incognita Americana, à Jo. Pona Verona accepimus.

HERBA VIVA FOLIIS POLYPODII.

Herba Viva dicitur, eò quòd si eam quis apprehendere cupiat, folia illicò contrahat & sub tenues ramulos recondat; si verò quis apprehendat, subito licet, adeo marcida conspiciatur, ut exsiccata existimetur: attamen si quis manum retrahat, ilicò nitorem recuperat: & toties marcescit, aut revirescit, quoties comprehenditur, aut manus ab ea retrahitur.

Anonymos in Malavar, Garziæ, Cast.
Planta in Peru nascens, Fran. Lopez de Gomar.
Herba Sentiola, id est, Sensifica Lusitanis, Linf. par.4. Ind Or. c.17.
Herba viva, Guiland. pap. Acostæ, Clus. Lugd. cui & herba amoris.
an Æschynomine Apollodori, Scalig. Lugd.
an Planta per terram diffusa, quam si quis attingat statim contrahitur, ut Brassica Murciana, ex India Occid. missa Monardi, Lugd.

HERBA MIMOSA FOLIIS FOENU-graeci sylvestris.

Herba Mimosa nuncupatur, quoniam manu admota senescit & marcescit, manu verò remota, pristinum virorem recipit, sed non adeo celeriter ut prior: colore & sapore est Glyzyrrhica & multis notis cum Fœnugræco sylvestri Tragi, Clusio monente, convenit.

Herba molle & herba delicata vulgo, Acostæ.
Herba mimosa, Lug. eadem figura quæ Acostæ.

Clusius notis suis in Acostam diversam plane figurâ proposuit, herbam mimosam nominans.

SECTIO TERTIA.

MUSCUS; LICHEN; LENTICULA PALUSTRIS.

MUSCUS.

Muscus βρύον ἢ σπλάγχνον Græcis appellatur, ut Dioscor. l.1.c.20. Atticis Sphagnum & Hypnon: Plinius lib.12.c.23. Bryon & Sphagnon: l.24.c.7. Sphagnos sive Sphacos sive Bryon vocat: Muscus vocatur omnis villosa substantia, caudicibus annosis, aut saxis madidis, aut aquis palustribus, aut mari adnascens.

Differentiæ: multiplex est: arboreus, de quo Dioscorides l.1.c.20. Plinius l.12.c.23. terrestris, saxatilis, maritimus, de quo Plinius lib.4. cap.99.

MUSCUS TERRESTRIS.

Muscus terrestris repens.

I. Muscus vulgatissimus.
Muscus hortensis, Trag.
Muscus terrestris vulgaris, Dod. Lob.ico.
II. Muscus vulgaris pennatus major.
III. Muscus vulgaris pennatus minor.
Hi duo sub 1. Musco in Prodr. describuntur.
IV. Muscus filicinus major.
Muscus filicinus, Tab. Ger.
In hoc triplex varietas observatur.
V. Muscus filicinus minor floridus: in Prodromo sub.2. descriptus.
VI. Muscus abietis facie: qui 3. in Prodromo.
VII. Muscus denticulatus major.
Muscus terrestris denticulatus, Lob. Lugd.
Muscus terrestris minor, Dod.
Muscus tertius, Tab.
Muscus minor denticulatus, Ger.
VIII. Muscus denticulatus minor.
Muscus terrestris repens, Clus. hisp.
Muscus terrestris minor alter, Dod.
Muscus terrestris denticulatus alter, Lob. Lugd.
Muscus terrestris Lusitanicus, Clus. hist.
Muscus denticulatus, Ger.
Muscus secundus, Tab.
IX. Musco denticulato similis.
Muscus montanus, Taber.
Muscus terrestris vulgaris, Ger. ico.
X. Muscus terrestris clavatus.
Weinkraut / Brunf. qui vinum pendulum restituit.
Muscus terrestris, Trag. Matth. Lac. Dod. Cast.
Muscus ursinus vel pes ursinus, Ges. frac.
Lycopodium, id est, pes lupi, Dod. gal. Tab.
Chamæpeuce, Cord hist. ico. Ges. Tur.
Permonaria sive Pulmonaria, qua pro spica Celtica usi sunt, Ang.
Muscus clavatus, & Pes leoninus, Lob. Ger.
Muscus terrestris 2. & alius terrestris, Lugd.
Musci genus, quod pro spica vendebatur, Cæs.
Selaginis species altera, Thal.
XI. Muscus clavatus folijs cupresi.
Savina sylvestris, Trag. Ges. hor. Lon.
Muscus terrestris tertius, Lugd.
Chamæcyparissus, Tur. Tab. Ger.
Savina Tragi sylvestris, seu Silaginis Plinianæ prima species, Thal.
Plinius l.25. c.11. hæc habet: Similis herbæ Sabinæ est Selago appellata.
XII. Herbæ Musco similes, quas Terenacenses in fasciculum collectas & funiculo satis longo colligatas in mare abjiciunt, ad pisces capiendas: par.3. Ind. Or.
XIII. Toucon herba apud Brasilianos qua ad piscandum utuntur, spinas in hamorum modum componunt, lineamq; herba illa conficiunt: Lerius descr. Brasil. c.11.

Muscus terrestris ramosus.

I. Muscus erectus ramosus saturatè viridis.

Selago

Selago tertia, Thal.

Hæc inter foliola aliquando granula habet.

II. Muſcus erectus ramoſus pallidus.

Muſcus ſcoparius, Lob. Lugd.

Muſcus terreſtris, Tab.

Muſcus terreſtris ſcoparius, Ger.

Hic claviculo vulgaris modo non infigit.

III. Muſcus terreſtris candidus ramoſus.

IV. Muſcus ramoſus repens ſpicatus.

V. Muſcus ramoſus repens apicibus candicantibus.

VI. Muſcus ramoſus erectus major.

VII. Muſcus ramoſus erectus minor.

VIII. Muſcus ceranoides major & minor,

IX. Muſcus cupreſſiformis ramoſus.

Septem poſteriores in Prodr. deſcribuntur.

X. Muſcus polytrichoides triplex: in Prodromo deſcriptus.

XI. Muſcus parvus ſtellaris.

Muſcus in ericetis proveniens, Lob. belg.

XII. Muſcus ſtellaris roſeus: in Prodromo deſcribitur.

XIII. Muſcus pyxiodes terreſtris.

Muſcus terreſtris pyxiditatas alabaſtricolos imitatus, Lob. belg.

XIV. Muſcus pyxiodes ſaxatilis, in Prodromo deſcriptus.

Muſcus terreſtris coralloides.

I. Muſcus terreſtris coralloid. erectus incanus.

II. Muſcus terreſtris coralloides erectus cornibus ruffeſcentibus: in Prodromo uterq; ſub 11. & 12. deſcriptus.

III. Muſcus coralloides ſive cornutus montanus.

Muſcus corallinus ſive Corallina montana, Tab. Gerard.

IV. Muſcus coralloides ſaxatilis, cervi cornua referens.

Lyrhobryon coralloides, Colum.

Variat: major colore virente: minor colore cinereo.

Muſcus arboreus.

I. Muſcus arboreus: Uſnea officinarum.

Muſcus arboreus, Trag. Matth. Ang. Dod. Lug. Caſt. Thal.

Muſcus, Dod. gal. Cord. in Dioſc. arborum, Lon. Tabern.

Muſcus quernus, Lob. Ger.

Muſci genus, quod privatim Splachnon vocant, Cæſ.

Unus tenuior, craſsior alter, brevior, alius prolixior: omnes candeſcentes, pauci rutilantes, quandoq; nigri.

Reperitur potiſsimum in quercu, populo, ulmo, betula, pomo, pyro, pinu, picea, piceaſtro, abiete, cedro, larice & alijs complurimis. Verùm primæ nobilitatis & odorati ſunt, Cedrinus, lariceus, piceus, pineus & abietinus: Secundum locum tenet populneus, ſed candidus præſtat, nigricans improbatur: rutilans medium tenet: viliſsimus quernus.

II. Muſcus capillaceus longiſsimus.

Muſcus capillaceus cinerei coloris, è ramis Ilicis dependens, Cluſ. hiſt.

an Luſcus ex præaltis arboribus ad terram uſq: demiſſus, coloris viridis in cæruleum tendẽtis, qua Regina in Florida cingitur, tenuib. ſtaminibus catenularum inſtar invicem cohærentibus: par. 2. Amer. fig. 39. quemadmodum Rex ſedem ſuam Muſco lentiſcino tegit: par. 2. Ame. narr. 4.

III. Muſcus arboreus cum orbiculis.

Muſcus fœniculaceus, Lugd.

Muſcus ramoſus & muſcus ramoſus floridus, Taber. Ger.

Muſcus quernus fruticoſus τειχόφυλλος, Col.

Potiſſimùm in Quercu & Fago varians umbellis majorib. & minorib. planiorib. & radijs multo diametro longiorib. ramoſis ac hirſutis.

IV. Muſcus arboreus capitulis cavis.

Muſcus alter πλατυπυκνοδασύφυλλον, Col.

V. Muſcus arboreus coralloides.

Muſcus alter quernus coralloides ἄφυλλον, Col.

VI. Muſcus arboreus nodoſus.

Dendrobryon geniculatum, Col.

VII. Muſcus pulmonarius.

Pulmonaria, Trag. Matth. Fuch. Dod. ut: Geſn. hor. Lac. Lon. Tab.

Pulmonaria prima, Caſt. tertia, Cluſ. pan.

Pulmonaria fungoſa, Lugd. vulgaris, Thal.

Muſcus pulmonarius, Lob.

Pulmonaria, Lichenis quoddam genus, Cæſ.

Hepatica terreſtris, Ger. ico.

Variat lacinijs latioribus & anguſtioribus & hæc Lichen arboreum, Tab. & Ger. dicitur. Arboribus præſertim Quercui, Sorbo aucupariæ & alijs adnaſcitur: petris quoque, ſed hoc candidius eſt.

VIII. Muſcus cruſtæ modo arboribus adnaſcens.

Lichen Dioſcoridis & Plinij alterum, Col.

Procura Valesianorum.

In arborum caudicibus, in petris, tophis & tectorum tegulis veluti patella adhæret: colore varians, viridante, flavescente & cinereo vetustate petris adhæret: arborum caudicibus lutescens crustosa & major observatur.

MUSCUS SAXATILIS VEL LICHEN.

Λειχὴν Græcis, Latinis similiter Lichen sic dicitur Galeno, quia lichenes, id est, impetigines curat. Dioscoridi l.4. c 53. λειχὴν, quæ petris innascitur & aliqui βρύον appellant, ceu muscus est roscidus petris inhærens. At Plinio duplex est l.26. c.4. Lichen herba in Lichenis remedijs omnibus præfertur, inde nomine invento: nascitur in saxosis folio uno, ad radicem lato: caule uno parvo, longis folijs dependentibus: est aliud Lichenis genus, petris tantum inhærens ut Muscus: qui & ipse illinitur.

I. Lichen petræus latifolius sive Hepatica fontana.
Hepatica, Brunf. Lon. prima, Tab.
Jecoraria seu Hepatica fontana, Trag.
Lichen, Matt. Fuch. Ang. Dod. ut: Cord. in Dioscor. Lac. Tur. Cast. Lugd. Cæs. Thal.
Lichen primus, Lob. petræa, Ger.
II. Lichen petræus stellatus.
Lichen secundus, Lob. Lugd.
Hepatica secunda, Tab. Ger.
III. Lichen petræus umbellatus.
Lichen tertius, Lob. Lugd.
Hepatica tertia, Tab.
IV. Lichen petræus muscosus racemosus, in Prodromo sub 15. descriptus.
V. Lichen petræus cauliculo pileolum sustinente.
Lichen Plinij primus pileatus, Col.
VI. Lichen petræus cauliculo calceato.
Lichen alter minor caule ὑποδεδεμένῳ, Col.
VII. Lichen petræus minimus fructu orobi.
Lichen alter acaulis ὑποφυλλόκαρπος, Col.
VIII. Muscus saxatilis ericoides: qui 7. in Prodromo.
IX. Muscus saxatilis repens coma sparsa.
Duplex est latiore folio in aquis, qui Muscus est 14. in Prodromo: angustiore expanso, qui supra lapides Harcyoniæ reperitur.

LENTICULA PALUSTRIS.

Lens sive Lenticula palustris, Dioscoridi l.4. c.88. φακὸς ὁ ἐπὶ τῶν τελμάτων dicitur (quòd foliolum sit lenticulæ forma) quæ in aquis pigris stagnantibus reperitur, muscus scilicet lenticulæ similis.

I. Lenticula palustris vulgaris.
Lenticula aquatica, Brunf. Thal.
Lenticula palustris, Trag. Cæs. Tab.
Lens palustris, Matth. Dod. gal. Ang. Cord. in Diosc. Tur. Lac. Lob. Lugd. Ger.
Lenticula, Ad.
Lens palustris, Dod.
II. Lenticula palustris bifolia fructu tetragono.
Callitriche Plinij, Colum.
III. Lenticula aquatica trisulca.
Hederula aquatica, Lob. belg. Ger.
Hederula palustris, Tab.
IV. Lenticula palustris quadrifolia.
Lens palustris altera, Matth. Lac. Lug. Cast. ap.
Lenticula palustris secunda, Tab.
an Lenticulæ alterum genus, Cæs.
Lemna Theophrasti, Lugd.
Theophrasto 4. hist. 11. λέμνα quod vocatur, altius mergitur in aqua.
V. Lenticula palustris latifolia punctata.
Stratiotes aquatica Dioscoridis, Cæs.
VI. Lenticula palustris Ægyptiaca, sive Stratiotes aquatica folijs Sedo majore latioribus, Hayhalem elmaoin, quasi dicas aquosum sedum, Stratiotes Dioscoridis, Alp.
Dioscoridi lib.4. cap.102. στρατιώτης sive ποτάμιος στρατιώτης, ex eo cognomentum traxit, quod aquis supernatet, & sine radice vivit: folium habet Aizoo simile, at majus. Plinio lib.24. cap. 18. Stratiotis in Ægypto tantum & inundatione Nili nascitur, Aizoo similis, ni majora haberet folia.
VII. Quadrifolium aquaticum nobis incognitum.
Tetraphyllum, Lugd.

SECTIO

SECTIO QUARTA.

MUSCUS MARITIMUS; FUCUS SIVE ALGA; CORALLINA; CORALLUM; PORUS; ANDROSACE; ALCYONIUM; SPONGIA; URTICA MARITIMA.

MUSCUS ET FUCUS MARINUS.

Muscus Marinus βρύον θαλάσσιον Dioscoridi lib.4.cap.99. in saxis testisq; ad mare nascitur, capillaceus, gracilis sine caule.

Fucus Marinus φῦκος θαλάσσιον lib.4.cap.100. quoddam latum: alterum oblongum & quadantenus puniceum: tertium candidum, quod in Creta nascitur juxta terram, pulchrè floridum, neque corruptioni obnoxium. Et Theophrasto 4. hist.7. φύκος plura sunt genera: quoddam folio lato, colore herbido, quod Porrum quidam appellant, alij cingulum radice hirta, extrinsecus squammata: intrinsecus longa admodum crassaq;, &c. Aliud folio crinito terræ ipsi adhærens, sæpeq; à mari tantum alluitur. Alterum altius degit, in mari extero circa Herculis columnas nascitur, mira magnitudine & latitudine, & ut ferunt, amplius quàm ut manu comprehendi possit, &c. Alga verò proveniens in alto, quam Spongiarij pelagicum deferunt, in Creta insula juxta terram, super saxa plurima optimaq; provenit, qua non solùm vittas, sed etiam lanas vestesq; inficiunt, &c. Sunt alia Graminibus proxima, quippe folio simili, radice geniculata, longa, oblique adhærente modo graminis, & caule calamaceo ut gramen, magnitudine Alga minore. Est aliud βρύον dictum, folio coloris herbidi, amplo, nec Lactucæ dissimili, rugosiore tamen & veluti contracto: caret caule: sed ab uno initio plura folia ejusmodi exeunt & rursus ab alio: nascitur super tegulas fictiliaq; juxta terram. His verbis Theophrastus Fuci marini quinque genera proposuit: Zostera sive Prason: capillaceum sive fœniculaceum: tinctorium spongiariorum sive pelagicum: gramineum: lactuceum. Plinio qui βρύον & φύκος confundit lib.27.cap.8. Bryon marina herba sine dubitatione est, lactucæ folijs similis, rugosa veluti contracta sine caule, ab ima radice exeuntibus folijs: nascitur in scopulis maximè testisq; terra comprehensis. Idem lib.13.cap.25. (de Phucis sive Algis agens) Non habet lingua alia nomen, quod Græci Phycos vocant: quoniam Alga herbarum magis vocabulum intelligitur. Folia lata, colore viridi gignit, quod quidam prason vocant, alij Zostera. Alterum genus ejusdem capillaceo folio simile fœniculo, in saxis nascitur, superius in vadis haud procul littore. Verno utrumque & interit autumno. Circa Cretam insulam nato in petris purpuras quoque inficiunt: laudatissimo à parte Aquilonis unâ cum spongijs. Tertium gramini simile, radice geniculata, & caule qualiter calami. Aliud genus Phycorum, Bryon vocatur folio Lactucæ, rugosiore tantum, jam hoc interius nascens.

Muscus maritimus.

I. Muscus capillaceus multifido folio albidus.
Muscus marinus vulgatissimus, Lob.Lugd.
Muscus marinus 2.Dod.at primus, Eid.belg.
Muscus marinus 3.Tab. marinus, Ger.
Muscus marinus herbaceus mollior, Cæs.
Muscus albus marinus, Imper.

II. Muscus capillaceus multifidus niger.
Fuci marini nigri repentis nomine ex mare Balthico accepimus.

III. Muscus maritimus viridis multifido folio.
Palmula marina, Imper.
Muscus marinus, Clus.hist.
Hujus diversæ sunt species.

IV. Muscus maritimus tenuissimè dissectus ruber.
an Fucus sive Alga tinctoria, Lugd.

V. Muscus pennæ similis.
Penna marina, Imper.

VI. Muscus maritimus filicis folio.
Myrophillum pelagium Cortusi, Clus.hist.

VII. Muscus maritimus Adianto affinis.
Pennaria marina, Imper.

VIII. Muscus maritimus Adianto similis alter.
Polypodium marinum, Imper.

IX. Muscus maritimus Gossypio similis.
Gossypium muscus, Imper.

X. Alga bombycina, in Prodromo descripta.

Muscus Coralloides.

I. Muscus maritimus sive Corallina officinarum.
Muscus marinus, Matth. Ang. Dod. ut: Cord. in Diosc. Lac. Tur. Cast. Lugd. Cæs. Tab.
Corallina, Lob. Lon. Lem.

Fucus capillaceus, Lugd.

II. Muſcus coralloides ſquammulis loricatus.

Bryon thalaſsion, Tur.

Muſcus marinus 3. Dod. vel 2. Eid. belg.

Muſcus candidus coralloides ſquammatus, Lobel.

Muſcus marinus candidus coralloides, Lugd.

Corallina altera, Tab.

III. Muſcus coralloides latifolius.

Muſcus coralliformis, Lob. belg.

IV. Muſc. foliolis latiuſculis ambitu diſſectis.

Muſcus marinus 3. Dod. belg.

Fuci ſubrotundi.

I. Fucus folio rotundo.

Sertolaria, Imper.

Corallina latifolia & Opuntia marina, Cortuſ.

Lichen marinus, Cluſ. hiſt.

II. Lichen maritimus, Lob. belg. Tab.

III. Fucus umbilicus marinus dictus.

Umbilicus marinus, Imper.

IV. Fucus fungis affinis.

Fucus fungularis, Imper.

Eſt major & minor.

V. Fucus cavus.

Herba cava, Imper.

Fucus ſive Alga latifolia.

I. Muſcus marinus Lactucæ folio.

Fucus marinus I. Dioſcoridis, Theoph.

Bryon Lactucæ folijs Plin. & Lob.

Muſcus marinus alter, Matth. Caſt.

Muſcus marinus Theophraſti, Dod. gal. Lugd.

Therapidion Cratevæ, Ang.

Bryon thalaſsion, Tur.

Fucus marinus prior, Dod.

Muſcus marinus virens latifolius, Dod. belg.

Lactuca marina, Tab.

II. Muſcus lactucæ marinæ ſimilis.

Fucus linza dictus, Imper.

III. Alga intybacea diverſa à Muſco primo.

Fucus ſive Alga intybacea, Lugd.

IV. Alga longiſsimo lato tenuique folio.

Sub Fuco 4. in Prodromo deſcribitur.

V. Alga longiſsimo lato craſſoque folio.

Fucus 3. in Prodromo.

VI. Alga latifolia chartæ ſimilis coſta carens.

Folium grande ex Algæ genere, quod ex Madera advehitur cum Saccharo, Cæſalp. cap. de Alga & de Muſa.

VII. Alga latifolia coriacea.

Palmifolium giganteum ſive fucus giganteus, Imper.

an Urack Nortmanorum, Lob.

VIII. Alga membranacea ceranoides.

Fucus 6. in Prodromo.

IX. Alga maritima gallopavonis plumas referens.

Fucus 7. in Prodromo.

Fucus ſive Alga anguſtifolia.

I. Fucus arboreus polyſchides edulis: 2. in Prodromo.

II. Fucus alatus ſive phaſganoides: 1. in Prodromo.

III. Fucus longo anguſto craſſoque folio: 5. in Prodromo.

an Fucus Zoſter, Lugd.

Fuci maritimi 2. ſpecies, Dod belg.

IV. Fucus anguſtifolius ligulas referens.

Fucus marinus alter, Dod. belg.

V. Alga anguſtifolia vitrariorum.

Fucus marinus primus, Ang.

Fucus marinus, Lac. alter, Dod.

Alga, Cæſ. Imper. marina, Lob. ico.

Fucus ſive Alga marina graminea, Lugd. cum duplici figura.

Hæc duplex: folijs alia latioribus, alia anguſtioribus, utriuſque folia initio virent, dein cum exiccantur albeſcunt: verum etiam anguſtifolia candidiſsima reperitur.

VI. Alga cornu cervi diviſura.

Herba Cretica quæ tinctoribus Rubella, hoc nomine Imperatus miſit.

VII. Alga gramineo folio.

Algæ minimum genus, Cæſ.

Fucus ſive Alga capillaceo folio.

I. Alga viridis capillaceo folio.

an Conferva Plinij Ang.

Conferva Plinij, Lob. Lugd Imper.

Linum marinum, Imper. qui hoc nomine miſit.

Duplex eſt: alia in maritimis quæ Muſcus tomentoſus, ſive Conferva; alia in aquis ſtagnantibus, quæ Linum aquaticum Imper. dicitur.

II. Alga nigro capillaceo folio.

Filum maritimum Germanicum in Prod.

III. Alga fontalis trichodes.

Conferva trichodes, vel Trichomanes aquaticum, Lugd.

IV. Alga in tubulis aquam fontanam ducentibus.

FUCI ARBORIBUS, FRUTICIBUS.
vel etiam herbis aſsimilati.

NAſcuntur etiam in mari Fuci qui fruticibus arboribúſve aſsimilantur: quare Theophraſtus 4. hiſt. 7. ſcribit, naſci Quercus & Abietes ſuper lapides fictiliaq; radicibus carentes, ſed patellarum nudo adhærentes, &c. Ibidem & Palmæ Pelagicæ meminit. Et Plinius lib. 13. cap. 25. in alto vero Abies & Quercus cubitali altitudine, ramis earum adhærent conchæ: Quercu etiam tingi lanas tradunt. Glandem etiam quaſdam ferre in alto, &c. Vitis paſsim naſcitur, ſed Ficus ſine folijs rubro cortice & palma fruticum generis: extra Herculis Columnas, porri fronde naſcitur frutex & alius lauri & thymi, &c.

Fuci folliculacei.

I. Fucus maritimus nodoſus.
Fucus maritimus 3. Dod. belg.

II. Fucus maritimus alter tuberculis paucisſimis.
Fucus marinus 4. Dod. belg.

III. Fucus maritimus, vel Quercus maritima veſiculas habens.
Quercus marina, Lobel. Cluſ. hiſp. Tabern. at 1. Eid. hiſtor.
Fucus marinus primus, Dod. belg.
an Alga vulgaris ramoſa, Lem. occul.

IV. Fucus maritimus vel quercus maritima, foliorum extremis tumidis, quam aliqui glandiferam vocant.
Quercus marina altera, Cluſ. hiſt.
Hæc cum priore una figura à Lobelio, Tab. & Cluſ. in hiſt. exprimitur.

V. Fucus maritimus folijs tumidis barbatis: in Prodr. ſub Quercu maritima 3. deſcribitur.

VI. Fucus folliculaceus fœniculi folio longiore.
Phucus marinus folio fœniculi, Ang.
Fucus ferulaceus, Lob. Lugd.
an Algæ ſpecies 2. Lem. occul.

VII. Fucus folliculaceus folijs fœniculi brevioribus.
Muſcus marinus virens tenuifolius, Dod. belg.

VIII. Fucus folliculaceus folijs Abrotani.
Fucus marinus folijs Abrotani maris, Lob.
Fucus marinus tenuifolius, Tab.
Muſcus marinus folijs abrotani, Lugd.
Gongularis marina ſeu Abies marina, Theoph. Imper.

IX. Fucus racemoſus vel racemus marinus.
Acinaria marina prima, Imper.

X. Fucus folliculaceus ſerrato folio.
Lenticula marina ſerratis folijs, Lob. Lugdun. Tabern.
Sargazo Acoſtæ, Lugdun. Linſc. part. 3. Orient. cap. 4. 5. 8. & part. 4. fig. 10.
Vitis marina Theoph. Alga prima, Lem. occul.
Acinariæ marinæ 3. ſpecies, Imper.
an Klaptmutſen herba magna copia fluctuans: part. 5. Ind. Orient.

XI. Fucus maritimus bacciferus.
Herba mari innatans folijs rutaceis, baccis Juniperinis ſimilibus: mare ita herbidum efficiens ut pratum referret: Letio deſc. Braſil. c. 20.

XII. Fucus folliculaceus linariæ folio.
Lenticula marina Serapionis & Uva marina quorundam, Lob. Lugd.
Lenticula marina Serapionis, Tab.
Acinariæ marinæ altera ſpecies, Imper.

XIII. Abieti ſimilis maritima.
Muſcus coralloides alter, Lob. Lugd.
Abies marina belgica, Cluſ. hiſp. & hiſt.

XIV. Tamariſco ſimilis maritima.
Myrica marina Batavica, Cluſ. hiſt.
an Tamariciola Fucus, Imper.

XV. Fucus cupreſſo ſimilis.
Fucus cupreſsinus, Imper.

XVI. Salix maritima.
Salix marina teſtis oſtreatum & ſaxis innaſcens, Lugd.

XVII. Ericæ ſimilis maritima.
Frutex marinus Ericæ facie, Cluſ. exot. l. 6. c. 5.

XVIII. Reſedæ ſimilis maritima.
Planta marina reſedæ facie, Cluſ. exot. l. 6. c. 6.

XIX. Equiſeto ſimilis ſaxea.
Hippuris ſaxea, Cluſ. exot. l. 6. c. 8.

XX. Abrotano ſimilis ſaxea.
Planta ſaxea ἀβροτονοειδής, Cluſ. exot. l. 6. c. 7.

Fuci diverſi ex Imperato: qui cum nobis incogniti, in certas claſſes reponi non potuere.

I. Fucus marinus Roccella tinctorum.

II. Fucus capillaceus Roccella.
an Fucus 3. Ang.

III. Fucus verrucoſus tinctorius Roccella.

IV. Fucus lumbricalis, aliquibus Corallina.

V. Fucus marinus lanuta.
VI. Fucus radicella five Vermicularis.
VII. Fucus terzola, Vermicularis species.
VIII. Fucus forcellata lumbricalis species.
IX. Fucus tremula.
X. Fucus scoparia, Pennachio marinus.
XI. Fucus vermicularis laqueus dictus.
XII. Fuci cristati sc. Quercus & Ilex marina.
XIII. Fucus vermicularis duplex Retusa & Sempia.
XIV. Muscus marinus trifolia.
XV. Muscus marinus Alghetta.
XVI. Fucus axungiola.
XVII. Fucus aliquibus palma marina duplex vel cortice rugoso vel lævi.

CORALLINA.

I. Corallina fruticosa recta alba.
Juncus petrosus, Ang.
Lithophyton marinum albicans, Gesn. foss.
Quercus marina Theoph. Clus. hisp. & exot.
Corallina alba, Lob. Tab.
Corallium album, Lugd.
Muscus marinus fruticosus, Cast.
Corallij similes frutices, Cæs.
Ligno intus durissimo & nigro cui crusta obducitur, alijs candida, alijs cinerea, alijs rubens, testacea substantia.
II. Corallina lutea punctata.
III. Corallina fruticosa purpurea.
Lithophyton marinum rubri seu purpurei coloris, Gesn.
Corallina rubens Antiphatis facie, Lob.
Corallina rubra, Tab.
Quercus marina Theophr. Clus. exot. libr. 6. cap. 4.
Quercus marina cum sua basi, Eid. curis post.
IV. Corallina nigra veluti spinis exasperata.
V. Corallina nigra setacea hirsuta.
Antiphates 2. species, Ponæ.
VI. Corallina nigra setacea.
Antiphates sive Corallina 3. Ponæ ital.
VII. Corallina nigra setacea circumvoluta.
Antiphatis sive Corallinæ 3. altera species, Pon. ital.
VIII. Eschara coralloides, Clus. exot. l. 6. c. 9.
IX. Corallinæ affinis Nodularia.
Nodularia, Imper.
Variat colore albo, pullo, puniceo.
X. Corallinæ facie grumoso cortice.
Arbuscula marina coralloides, Clus. exot. l. 6. c. 1.
XI. Corallina alba nodosa: quæ 1. in Prod.
XII. Corallina cinerea rugosa, 2. in Prod. quæ duplex est.
XIII. Corallina cortice reticulato maculoso purpurascente.
Frutex marinus elegantissimus, ad Palmæ marinæ genus Theoph. accedens, Cl. exot. l. 6. c. 12.
XIV. Corallina reticulato cortice altera.
Planta marina retiformis, Clus. exot. l. 6. c. 3.
XV. Corallina pallidè flavescens cortice lævi: quæ 3. in Prodromo.

CORALLUM.

I. Corallum rubrum.
Corallium, Gesn. Lob. Lugd. Cæs.
Corallum rubrum, Imper.
Variat: coloris vel intense, vel dilutè rubri est, vel subflavescentis, vel fusci.
II. Corallum nigrum.
Corallium nigrum, Gesn. Cæs.
Antiphates sive Corallium nigrum, Lob. Lugd.
III. Corallium extra rubens intus nigrum, Cæsalp.
IV. Corallium album: & Lob.
Corallium album, cujus nec apud Græcos, nec Latinos mentio fit, Cæs.
In hoc varietas est: asperum est & striatum.
V. Corallum album ramosum.
Corallum album fistulosum, Imper.
VI. Corallum album ramosum alterum.
Coralloides seu Coralli albi varietas, Lob. Lug.
VII. Corallum album verrucosum punctatum.
Corallum album punctatum, Imper.
VIII. Corallum album stellatum.
Corallum stellatum, Imper.
Est majus & minus.
IX. Corallum album articulatum.
Corallum articulatum ex Majorica, Imper.

Κοράλλιον,

Κοράλλιον, inquit Dioscorides l.5. c.139. aliqui Λιθόδενδρον appellarunt, marina planta est, quæ alto mari exempta duratur statim atq; emergit, quasi à circumfuso nobis aëre lapidescat concrescátve. Probatissimum rubens colore Sandrachæ, aut Sandycis saturatæ, ut quod in lapidis duritiem coït scabrosum, fistulosum seu concavum, præterea inane seu spongiosum, vitiosum existimatur. Quod ἀντιπαθὲς vocatur corallium quoq; est, sed specie tantummodo distans: est colore nigro, arboris & ipsum figura, at magis ramosum. Plinio l.32.c.2. Coralio forma est fruticis, coloris viridis: baccæ ejus candidæ sub aqua & molles, exemptæ confestim durantur & rubescunt quasi Corna sativa specie atq; magnitudine: ajunt tactu protinus lapidescere, si vivat: itaq; occupari, evelliq; retibus, aut acri ferramento præcidi: hac de causa Curalium vocitatum interpretantur (ὅτε ἐν ἁλὶ κείρεται, quoniam in mari tondetur.) Probatissimum quàm maximè rubens & quàm ramosissimum, nec scabrosum aut lapideum, vel rursus inane aut concavum: authoritas baccarum ejus non minus in Indorum viris quoq; pretiosa est, quam fœminis nostris uniones Indici (sed putavit Plinius baccarum formam artificio paratam, sponte nasci.) Antipathis verò l.7.6.10. inter gemmas meminit, quæ nigra sit & non translucens. Hujus volunt etiam meminisse lib.3. cap. ult. his verbis: Isidos plocamon, corallio similis sine foliis: præcisum mutato colore in nigrum durescere: cum cadat frangi: item alium qui vocetur charitoblepharon efficacem in amatoriis: hæc Plinius. Hoc posterius nigrum esse corallium, hinc quidam arbitrantur, quòd olim in superciliis fœminarum, color niger pulcherrimus & venustissimus haberetur. Refert Linscottus par.3. Ind Orient. cap.1. ad caput Bonæ spei scopulos esse, qui magna ex parte Corallio, eoq; acutissimo, asperrimoq; & omnifarii coloris, ut nigri, albi, æruginosi seu viridis, constant.

PORI CORALLO AFFINES.

Plinius l.36.c.17. Pori lapidis servandis corporibus idonei meminit: Pario similis candore & duritie, minus tamen ponderosus, qui Porus vocatur. Cùm Plinius ita brevis sit, an de his locutus ignoramus: Equidem lapides substantia sunt Coralliis proximi, & potissimum porositate, unde nomen habent à Coralliis differunt.

I. Corallo affinis Porus magnus.
Porus magnus, Imper.
II. Corallo albo affinis Porus ramosus.
Porus ramosus, Imper.
III. Milepora, Imper.
IV. Corallis affinis Madrepora stellata.
Madrepora, Imper.
V. Corallis affinis Madrepora ramosa.
Madrepora ramosa, Imper.
In eadem planta varietas & in substantia & colore pro partium diversitate reperitur.
VI. Porus facie Sabinæ, Imper.
VII. Porus cervinus, Imper.
VIII. Porus reticulatus & Eschara marina, Imper.
IX. Frondipora, Imper.
X. Porus tabularius, Imper.
XI. Porus anguinus, Imper.
XII. Coralliis affine Alcyonium rubrum.
Tabularia purpurea, Imper.

A N D R O S A C E.

Ἀνδρόσακες Dioscoridi l.3. c.150. herba est alba tenuibus cirris sine foliis, folliculum habens in cacumine, quo semen continetur: in maritimis Syriæ nascitur. Idem Plinius l.26. c.4. Androsaces dicitur, quod Hydropicorum aquas ducat, vel Hydrosaces, quia non nisi in aquis crescat.

I. Androsaces petræ innascens vel major.
Androsaces, Matth. Lon. Cast. Lugd.
Musci marini genus, Guil.
Hanc ex Istria habemus, & à sequenti cirris longioribus, folliculis sive clypeolis (sed semine carentibus) in cacumine minoribus, differt.
II. Androsaces Chamæ conchæ innascens, vel minor.
Androsaces, Cotyledon foliosum marinum, Ad. Lobel. icon.
Androsaces, Lobel. Lugd. (& Umbilicus marinus Monspel.) Cam. ep. utramque una figura exhibet.
Fungus marinus minimus, Cæs.
Androsace Matthioli, Tab. Ger.
Hanc communiter conchæ, rarius petræ innascentem in stagnis circa Magalonam & Frontignanum observavimus.

ALCYO-

ALCYONIUM.

A'λκυόνιον Dioscoridi l.5.c.136. cujus quinq; genera facit: unum spissum est, acerbi saporis, spongiosa facie, insuperq; virosum, grave ac piscem olens: alterum oculorum pterygio aut spongiæ simile, leve & multicavum, odore fere algæ: tertium vermiculi forma & colore pene purpureum est, quod Milesium quidam vocant: quartum succidis velleribus non admodum dissimile, multis inanitatibus hians ac leve: quintum figura fungi, inodorum, intus quidem asperum, quodammodo pumicosum, foris verò leve, acre. Plinius l.32.c.8. fit in mari & Halcyoneum appellatum, ex nidis ut aliqui existimant, halcyonum & ceycum: ut alij, è sordibus spumarum crassescentibus: alij è limo, vel quadam maris lanugine. Quatuor ejus genera: cinereum spissum, odoris asperi: alterum molle lenius odore fere algæ: tertium candidioris vermiculi: quartum pumicosius spongiæq; putri simile, penè purpureum, quod optimum: hoc & Milesium vocatur: quo candidius autem hoc minus probabile est.

I. Alcyonium durum sive 1. Diosc. Imper.

II. Favago Australis, Alcyonium 2. Dioscor. quod duplex existit, Imper.

III. Alcyonium vermiculare, Imper. Alcyonium 3. Diosc. Cæs.
Hoc non solùm purpureum, sed & candidum ac flavescens reperitur.

IV. Alcyonum molle vel 4. Diosc. Imp.

V. Alcyonium stupposum, vel 4. Diosc. Imp.

VI. Acyonium foraminosum vel quintum Diosc. Imper.

VII. Alcyon. forma fructus alicujus ficus. Alcyonium tuberosum vel 5. Diosc. Imp.

VIII. Alcyonium ingens & 3. quod ad 5. Diosc. referri potest, Clus. exot.

IX. Alcyonium cervi cornua cum cranij parte referens. Alcyonium monstrosum sive 1. Clus. ex. l.6.c.12.

X. Alcyonium chirothecæ facie. Alcyonium alterum, Clus. l.c.
Cum secundo Dioscoridis nonnullam affinitatem habet.

XI. Fungus auricularis, Cæs. Muscus saxatilis, aliquibus Alcyonium quintum Diosc. Imp.

XII. Bursa marina & Alcyonij genus 4. Cæs.

XIII. Rosa marina ad quintum Alcyonij speciem referenda, Cæs.

XIV. Pila marina, Cæs.

XV. Pila marina velut ex ampullis constans ad spumæ similitudinem. Spuma maris, Cæs.
Variat colore modò candido, modò rubro, aliquando flavescente.

ZOOPHYTA.

Ζωόφυτα sunt quæ nec animalium, nec plantarum, sed tertiam ex utroq; naturam habent, & ut Aristoteles loquitur, τὰ ἐπαμφοτερίζοντα φυτῷ καὶ ζώῳ, quæ ambigunt inter plantam & animal, quæ Plantanimalia dici possunt: talia sunt Spongiæ, Urticæ marinæ.

SPONGIÆ.

Σπόγγος Græcis, Spongia: Etymologicus sic dici scribit παρὰ τὸ σπᾶν τὰ ὑγρά, quod humorem attrahat & combibat. Dioscoridi lib.5. cap.138. è spongis alias nonnulli mares appellavere, quæ tenuibus sunt fistulis ac spissæ densæve, è quibus rursus duriores τράγους nominaverunt: alias vero fœminas, quæ contrario ac antedicta modo se habent. Et Plinio lib.9. cap.45. Spongiarum tria genera accepimus: spissum ac prædurum & asperum, tragos id (ab odore gravi) vocatur: minus spissum & mollius, manon: tenue densumq; ex quo penicilli (sive turundæ sinuosis & cavis ulceribus immittuntur) parantur. Hæ sane ζωόφυτα καὶ ζωόδενδρα dicuntur, quæ ut habet Plinius l.c. neq; fruticum neq; animalium, sed tertiam quandam ex utroq; naturam habent: ejusmodi, inquit idem, sunt Urticæ & Spongiæ.

I. Spongia globosa, Imper.

II. Spongia compressa, Imper.

III. Spongia compressa magna. Spongia marina alba & flava, Tab. Ger. Spongia compressa latissima, Imper.

IV. Spongia hircina, Imper.

V. Spongia velaris, Imper.

VI. Spongia ramosa. Confervæ marinæ genus, Lob. Lugd. Corallina Britannica Penæ, Lugd. an Isidos plocamon corallio similis Pl. l.1. c.24.

VII. Spongia ramosa fistulosa.

VIII. Spon-

VIII. Spongiosus fucus, Imper. Hujus diversæ species: una barbæ similis: altera arbusculæ in ramos divisæ: alia instar manus humanæ: aliæ figuræ turbinatæ instar pini.

IX. Spongia forma infundibuli. Spongia elegans, Clus. exot. l.6. c.11.

URTICA MARINA, ET ALIA.

Urtica dicta, quòd admota contrectantis manum pugnat. Sic Plinius lib.9. cap.45. Urticæ noctu vagantur, noctuq; mutantur: carnosæ frondis his natura & carne vescuntur: vis pruritu mordax eademq; quæ terrestris urticæ, &c. Verùm Bellonius, inter pisces molles: Rondeletius, inter animalia imperfecta & quidem genere mollia refert.

Genus duplex Aristotelis 5. hist.16. At Rondeletio species sex sunt. Plinio lib.9. c.43. alterum earum quæ soluta sunt, quas vagari scribit Plinius: alterum earum genus saxis affixum semper hæret.

I. Urtica 5. & 6. Rond. (& ex eo Aldroan. Urtica soluta 1. & 2. Tab.

II. Urtica explicata & contracta, Bello. Italis Cunnus marinus: & Tab. de his vide Gesn. Bellon. Rondelet. & Aldroandum, qui formas diversas pingit.

III. Pulmo marinus, Matth. Tab. Aldroan.

IV. Holothuria, Aristot. Plin. Rondel. (qui duas species habet) & Aldroan.

V. Tethya, Aristot. Plin. Rond. Bellon. Gesf. Aldroando, cui sex species.

VI. Mentula marina, Rond. cui duplex est. Genitale marinum, Bellon. Epipetron Gesneri, cum hac convenire videtur, Aldroan.

VII. Penna marina, Rond. Gesf. quæ Mentula alata piscatoribus, Aldro. cui duplex est.

VIII. Manus marina, Gesf. ex eo Aldroan.

IX. Arantia marina.

X. Malum granatum, Aldro.

XI. Malum insanum marinum, Rond. ex eo Aldroan.

XII. Pyrum marinum, Aldr.

XIII. Cucumer marinus, Plin. Rond. ex eo Aldroan.

XIV. Uva marina, Plin. Rondelet. ex eo Aldroan.

XV. Fungus marinus, Aldroando.

SECTIO QUINTA.

FUNGI ET TUBERA.

FUNGI.

Fungi Græcis μύκητες dicuntur: de quibus Theophrastus 1. hist.8. & 9. Fungus pediculum longè majorem, æqualem quam Gladiolus habet & radice penitus caret: & 3. hist. 9. verum e radicibus arboris & juxta radices erumpit: & 4. hi.8. cum autem aquæ plures incesserint fungi juxta mare rubrum quodam in loco erumpunt, qui Sole tacti in lapidem mutantur. Horum origo Plin. l.22. c.23. ex pituita arborum. Nam Fungi sicut & Tubera, neq; plantæ, neq; radices, neq; flores, neq; semina sunt, sed nihil aliud quam terræ, arborum, lignorum putridorum, aliarumq; putrilaginum humiditates superfluæ: id quod inde colligi potest, quod omnes Fungi & Tubera, maximè ea quæ edendo sunt, à tonitrubus & pluvioso cœli statu frequentius nasci soleant.

Differentia duplex Dioscor. l.4. c.83. aut enim edules sunt, aut exitiosi: hi multis de causis tales evadunt: aut qui juxta clavos rubiginosos, aut pannos putridos, aut serpentum latibula gignuntur, aut arborib. privatim fructus noxios ferentib. adnascuntur. Habent vero qui tales sunt intra se lentorem quendam concretum & strigmenti modo viscosum, & terra eruti si reponantur, celeriter corrupti computrescunt. At Pli. l.c. Fungorum numerosa genera: tutissimi qui rubent callo (fortè carne) minus diluto rubore quā boleti: mox candidi, velut apice flaminis insignib. pediculis: tertium genus suilli, venenis accommodatissimi. Quidam discrevere arborū generib. fico, ferula (potius betula) & gummi ferentibus: nos item fago, aut robore, aut cupresso: omnium color lividus.

Verum alij ex terra nascuntur: alij veterum arborum caudicibus subinde & eorum ramis (vix enim ulla arbor senescens in qua non conspiciantur) adnascuntur: alij saxis, tectis stramineis, putridis lignis insident, & quandoq; supra fimum reperiuntur. Guilan. com. de pap. κύμακ© alterum genus sive Ciema alterum dicit.

I. Fungus porosus.
Fungorum primum genus, Trag. Lon.
Fungorum præcipuum genus, Gesf. col.
Spongiola nonnullis, Dod. Imper. Neapolitanorum, Ponæ.
Fungi, favaginosi, sive Fungi rugosi favis mellis similes, Lob. belg.
Fungus spongiosus Dalechampij, Lugd.
Fungi rugosi, Cast.
Fungi esculenti primum genus, Clus. hist.
Fungi præcoces, Dod. belg.

Hujus quatuor sunt species: nam primus fungus parvus est, rugosus albicans, quasi fuligine infestus: 2. radicem Aristolochiæ rotundæ exiccatam refert, coloris ex ruffo fusci: 3. duplo amplior plerunq; orbicularis: 4. in longitudinem metæ instar excrescit.

II. Fungus apice pyramidali & angusto.
Fungi esculenti alterum genus, Clus.

III. Fungus in metam fastigiatus albus fusco tinctus.
Fungi esculenti quartum genus, Clus.

Hic triplex est: primus & secundus parvus & mediocris, ambo coloris albicantis fusco tincti: tertius major magis fuscus, interdum notis distinctus.

IV. Fungus orbicularis exalbidus pratensis.
Fungi esculenti tertium genus, vel S. Georgij, Clus.

V. Fungus angulosus pediculo exiguo.
Fungi esculenti quintum genus, Clus.

Triplex est: 1. angulosus: 2. magis orbicularis: 3. major, in tres lacinias divisus: ad arborum radices.

VI. Fungus radice carens dimidium fungum & orbem referens.
Fungi pezizæ esculenti, Colum.

Ad Fagorum radices Agarici modo crescit.

VII. Fungi umbilicum exprimentes plures simul alti.
Fungus in populo alba, Matth.
Populnei αἰγειρῖται, Dod.
Fungi esculenti sextum genus, Clus.
Ad arborum radices, sola magnitudine differens observatur, ex ætate proveniens.
Fungorum sub Populo nascentium, qui Turini vocantur, subrubentium, pediculo candido, qui in cibis minime probantur, Cæs. auctore.
Huc referendi Calucci vulgo dicti apud Portam, qui bini aut tres ab uno pediculo prodeunt velut galli cristæ, acri odore, coma velut villosa.

VIII. Fungus umbilicum referens variegatus.
Fungi esculenti decimum tertium genus, Clus.

Variat: nam in primo supernè color ex cæruleo, viridi & fusco commixtus conspicitur, infernè ex albo subluteus: 2. supernè color flavescens veluti fuligine infectus, infernè albus fuscis strijs distinctus: 3. supernè ex albo viridis, infernè candicans & striatus: 4. supernè ex purpureo & saturatè rubro, raris albis maculis notatus; infernè candicans fuscis strijs aspersis, oris dilutè purpurascentibus: 5. asperior reliquis, supernè coloris ex albo fusci, inferius candicans, fuscis strijs discurrentibus.

IX. Fungus orbicularis sulcatus albus fusco permixto.
Fungi esculenti septimum genus, Clus.

Duplex est: alter tumens, coloris vel albi fusco permisti, vel maculis quibusdam aspersis: alter orbicularis candicans.

X. Fungus pileolo lato orbiculari candicante.
Fungi orbiculati, vel Fungorum tertium genus, Trag.
Fungi boleti, Cord. in Diosc. Lon.
Fungi nemorum, Lob. Belg.
Fungi esculenti octavum genus, Clus.

Triplex est: 1. minor candicans: 2. major albicans maculis fuscis & flavescentibus aspersis: 3. amplior adhuc ex fusco subrubens.

XI. Fungus pileolo lato orbiculari flavescente.
Fungi quartum genus, Trag.
Capreolini, Tabern.
Fungi esculenti duodecimum genus, Clus.

XII. Fungi pileolo lato & rotundo.
Fungi esculenti nonum genus, Clus.

Hujus quatuor sunt differentiæ: 1. supina parte candicans, infernè magis fuscus evidentibus strijs donatus: 2. supernè albicans crassis strijs insignitus: 3. supernè in albedine magis fuscus, pediculo crassiore nigricante: 4. rufescit & pediculo est albo.

XIII. Fungus pileolo lato & rotundo livido.
Fungi vulgares Amanitæ vel Boleti, Trag.
Fungi, Matth. Lac. Lon. Dod. Cast. Lugd.
Fungi vulgatissimi esculenti, Lob. ico.

Hic ad præcedentem referri potest.

XIV. Fungus pileolo in plano orbiculari villoso.
Fungi esculenti decimum genus, Clus.

Duplex

Duplex est: alter colore puniceo dilutiore: alter coloris ex rufo fusci.

XV. Fungus pileolo magno plano orbiculato venis exasperato.
Fungi esculenti vigesimum genus, Clus.

Triplex est: 1. supernè dilutè rubens, aut latericei coloris venis exasperatus: infernè pallescens, strijs fuscis insignitus: 2. supernè extuberat, coloris ex albo pallido & fusco mixti: infernè candicans, strijs fuliginosis distinctus: 2. major supernè coloris ex albo, pallido, rufo & fuliginoso mixtis: infernè rubescens, strijs ex atro purpurascentibus notatus.

XVI. Fungus pileolo plano subfusco oris lateris.
Fungi esculenti undecimum genus, Clus.

XVII. Fungus pileolo lato puniceo, lacteum & dulcem succum fundens.
Fung. sextus, quē aliqui crudum devorāt, Trag.

XVIII. Fungus candidus odoratissimus orbe magno.
Fungus Richione, quasi magnum fungorum regem dicas, Portæ.
Esui tam suavis ut crudus edatur & ægris innoxiè præbeatur, Eid.

XIX. Fungus latus sanguinei coloris.
Linguæ in caudicibus castanearum, Cæs.
An ij quos Plinius scribit tutissimos, qui collo rubent, minus diluto rubore, quam Boleti.

XX. Fungus angulosus & velut in lacinias sectus.
Fungi genus magnum à figura auriculi leporinis, Gesn. coll.
Arborum fungi auriculæ Judæ facie, Lob. belg.
Gallinacei, Cæs.
Fungi esculenti decimum quartum genus, vel Fungus leporinus, Clus.

Duplex est: 1. supernè pallidus, flavis maculis variegatus: infernè flavescens, fuscis strijs distinctus: 2. duplo major, supernè flavus: infernè strijs distinctus, croceoq; colore infectus.
an Fungus leporinus quem 7. facit Tragus, qui formam interaneorum vituli repræsentat, qui incanus & plumbei coloris.

XXI. Fungus orbicularis oris intrò reflexis.
Fungi esculenti genus, sive suilli, Clus.

Duplex est: 1. utrinq; subalbidus veluti fuligine infectus: at supernè aliquot maculæ albæ asperguntur: infernè strijs crassis nigricantibus notatur: 2. major cujus pars superior coloris est purpurei rubro saturno commixti, secundum oras maculis albis aspersis: inferior ex albo fuscus, strijs tenuioribus excurrentibus.
Suillos vulgo porcinos dictos, Boletis crassiores, supernè subfulvos, infernè cinereos, internè candidos, habet Cæs.

XXII. Fungus Augusti mensis.
an Fungi octavum genus, Trag. 6. & 7. gen. Lon.
Fungi esculenti decimum sextum genus, Clus.

Triplex est: 1. superius colore est candicante subfusco, inferius albus strijs carens: pediculus coloris ex cæruleo, viridi & fusco mixti: 2. utrinque ex flavo rubescit: 3. supernè ex fusco rufescit: infernè æqualis albus.

XXIII. Fungus planus orbicularis aureus.
Volva Plinij, Elvela, Ciceroni, Boleti, Ang.
Boleti Cæs.
Fungi esculenti decimum septimum genus, Cl.

Differentia notatur, quæ ratione ætatis contingit: nam cum primum erumpit, ovum candore & figura refert, at alba cute quam volvam vocant, lacerato, paulatim in planam orbicularem formam se explicat: supernè aureus est, infernè flavus, strijs distinctus: hic omnium præstantissimus censetur.

XXIV. Fungus pileolo lato, longissimo pediculo variegato.
Fungi esculenti decimum octavum genus, Cl.
an Fūg. Neapolitanis Conocielle vocat⁹, Portę.
an Fungus pratensis, quem quidam Scarogias vocant, Cæs.

XXV. Fung. bulbosus fuscus duplici pileolo.
Fungus quercinus dipsacoides, Col.

XXVI. Fungus lariceus aurei coloris.
Fungus in larice præter Agaricum nascens triginta librarum, aureum per ambitum dissectus, in cibis gratissimus, Matth.

XXVII. Fungus albus acris.
an Fungus piperis sapore, Cord. in Diosc.
Fungus piperitis, quia instar piperis linguam vellicat, Portæ.

XXVIII. Fungus minimus odoratus capitulo donatus cinereus.
Prunuli vulgo, Cæs.

XXIX. Fungus ramosus: & Imper.
Fungi esculenti decimum nonum genus, Clus.

Formæ est ab alijs diversæ, qui in tres species, colore inter se differentes, nonnihil etiā forma, dividi potest: nam parte superna vel flavus, vel dilutè rubescens, vel pallidus albo admixto.

XXX. Fungus digitatus major.
Digitelli genus ſpectabili magnitudine, ut unus ſufficiat, qui in caſtaneis reperitur, Cæſ.

Pliniusforte hunc intellexit, cum inquit, mox candidi veluti apice flāminis inſignibus pediculis: quos Galenus Amanitas vocat, ſecundo loco inter innoxios. Lacinia Hermolao dicitur

XXXI. Fungus candidus digitatus minor.
Digitelli (vel Fungi 5. genus) Trag. Lon.
Digitelli ſive Manninæ vulgo, Cæſ.

Hic veluti in parvos digitos fiſſus eſt.

XXXII. Fungus maximus Ungaricus; multis lacinijs ſquammatim incumbentibus.
Fungi eſculenti genus 21. monſtroſum, Cluſ.

Tanta molis, ut ternos, aut quaternos paſcere poſsit: ſunt qui dicant, nonnunquam tanta amplitudine excreſcere, ut bigam facile impleat. Variat colore ex rufo nigricante, vel ex albo nigro, aut multis maculis nigris in albo conſperſis notatur. an Gallinaceja Neapolitanorum, Portæ: quæ mirabilis formæ & ad eam amplitudinem excreſcit, ut brachijs diductis homo vix amplecti poſsit, pondere ſexaginta librarum, ut integro univerſa familia veſci poſsit.

XXXIII. Fungus in ſaxis proveniens.
Fungi è lapidibus, Matth.
Fungorum poſtremum genus è ſaxis, Portæ.
Fungus in lapide fungoſo Neapoli, Cam. in Matth. ger. Cæſ.
Fungus petroſus, Imper.

Ex hoc fungi toto anno enaſcuntur, ſi aqua irrigetur etiam domi aſſervatus, creſcit induratis, Cæſ. Præciditur ad eſum, alius ſubnaſcitur, ſemperq; novos producit, ſeptem diebus perficitur: ſexies anno demetitur: terra dodrante operitur. Afferuntur lapides ex Veſuvio, ex Fageto, ex Partenio, ex Gargano & celſioribus montium partibus, Joh. Bapt. Porta.

XXXIV. Fungi circa Babyloniam.
Fungi boni ſaporis, quos etiam crudos Æthiop. comedunt, præter quos nihil aliud circa Babyloniam, quàmvis bona & pinguis terra ſit, creſcit: part. 3. Ind. Orient. c. 5. ſed quales?

Fungi noxij.

I. Fungus membranaceus auriculam referens, ſive Sambucinus.
Fungus ad Sambucum, Trag.
Auriculæ Judæ vulgo.
an Fungus auricularis, Imper.
Fungorum pernicioſorum 1. genus, Cluſ.

II. Fungus putridus arborum ramis inhærens, plurimis ſimul cohærentibus.
Fungorum noxiorum genus 24. Cluſ.

Triplex eſt: 1. & 2. interdum ſimplex, interdum plures: ille ruber, hic egregiè rubet & floridus eſt: 3. corpore rugoſo, bini, plerunq; terni, elegantiore auri colore præditi.

III. Fungus in caudicibus naſcens unguis equini figura.
Fungi igniarij, Trag.
Igniarij vulgo Eſca, Cæſ.

Hi attritu ſilicis ignem excipiunt.

IV. Fungus ad cutim extergendam aptus.
Fungi igniarij ſpecies, qua in tonſtrinis pro ſtrigili utuntur, Cæſ.
Fungus furfures capitis depellens, Imper.

V. Fungus acetabulorum modo cavus radice carens.
Fungi Pezicæ Plinij, Col.

VI. Fungus Hepaticæ ſaxatilis forma.
Fungi Pezicæ altera ſpecies, Col.
An hi duo poſteriores pernitioſi ſint, dubiꝰ ſum.

VII. Fungus ſaliginus lichenis forma variegatus.
Fungorum noxiorum 4. genus, Cluſ.

VIII. Fungus ceraſorum imbricatim alter alteri innatus variegatus.
Fungorum noxiorum 5. genus, Cluſ.

IX. Fungus pannis laceris ſimilis igneus.
Fungus quem ignem ſylveſtrem vocant, Cæſ.

X. Fungi ex eodem pede ſed non conſpicuo numeroſi.
an Prunuli, Trag.
Fungorum pernicioſorum 2. genus, Cluſ.

Varij ſunt magnitudine & forma, omnes coloris ex albo pallido & fuſco commixti: ſub pruno naſcentes.

XI. Fungus fimetarius in plano orbicularis candidus.
Fungorum noxiorum tertium genus, Cluſ.
an Prateolis ſimilis, Cæſ.

XII. Fungus pileo infernè ſubrufo aut nigricante, quem aliqui, nec ſine periculo comedunt, Cæſalp.

XIII. Fungus coryleus orbicularis.
Fungorum noxiorum 6. genus, Cluſ.

XIV. Fungus buffonius orbiculatus.
Fungorum noxiorum ſeptimum genus, Cluſ.

Triplex eſt: 1. in metam ſublatus albus, fuligine

fuligine infectus, in summo flavescens: parte cava fuscus, nigris strijs distinctus: 2. magis orbiculatus, supernè modò fuscus ex albo pallescens, modò flavus fuligine infectus, maculis albis & nigris aspersis, rubetæ colorem refert: infernè albus, strijs subfuscis levibus distinctus: 3. major in plano orbicularis, superius albus, rubore admixto & maculis pallescentibus aspersis: infernè pallidus, fuliginosis strijs distinctus.

XV. Fungus fatuus candidus pileolo in metam assurgente.

Fungorum noxiorum undecimum genus, Clus.

XVI. Fungus betulaceus orbiculatus albus.

Fungus ad betulam, Trag.

Fungorum noxiorum octavum genus, Clus.

XVII. Fungus orbicularis ex atro rufescens.

Fungorum noxiorum nonum genus, Clus.

XVIII. Fungus minimus flavescens infundibuli forma.

Fungorum noxiorum decimum genus, Clus.

XIX. Fungus muscas interficiens.

Fungi muscarij, Trag Cord. in Diosc. Lon. Tab.

Fungorum noxiorum 12. genus, Clus.

Hujus quinque species: 1. orbicularis, cui supernè color vel pallescens, rubedine & fuligine admixtis: vel lividus & fuligine infectus, maculis albicantibus atro permixtis inspersis: infernè albus, fuscis strijs variegatus. 2. orbicularis, supernè coloribus ex purpura dilutiore & saturatiore, rufo, pallido & albo variè mixtis: infernè pallido, nigris strijs sulcato. 3. ætate variat: emergens Ari radicem imitatur, coloris lateritij, maculis albicantibus aspersis: adultior, orbicularem figuram acquirit, interdum per latera fissus, coloris prona parte rubri, albis maculis infecti: supina albi, cum strijs levi fuligine infectis. 4. junior, minore est orbe, rubro colore saturo, instar concreti sanguinis tincto, maculis plurimis exalbidis aspersis: adultior multo latior, rubro colore remissiore tinctus & præter exalbidas maculas veluti intercursantibus undis, distinctus. 5. junior coloris ex rufo fusci & velut fuligine infecti: adultior, latior in metæ formam assurgens, oris valde laceris, coloris supernè ex albo rufo, pallido, fusco mixti & id vel radiatim, vel maculis inspersis: inferiore fuliginosis nigris strijs intersecantibus.

XX. Fungus latus orbicularis candidus.

Fungorum noxiorum 13. genus, Clus.

XXI. Fungus latus orbicularis oris intus conversis.

Fungorum noxiorum 14. genus, Clus.

Duæ sunt species: magnitudine & supinæ partis colore inter se differentes.

XXII. Fungus pediculo in bulbi formam excrescente.

Fungorum noxiorum 15. genus, Clus.

Duplex est: supernè pallidus, maculis dilutè nigricantibus distinctus & oris deorsum reflexis: infernè multis strijs expallido fuscis distinctus: 2. tetri coloris est, radicis potius fragmentum, quam fungus videtur, quod utraque manu vix comprehendi potest.

XXIII. Fungus clypeiformis major.

Fungus alter venenatus clypeiformis olidus, Lobel. belg.

Fungus alius clypeiformis perniciosus, Cl. ad.

XXIV. Fungus clypeiformis minor.

Fungorum alterius generis alter, Dod.

Fungus clypeiformis lethalis, Lob. belg.

Fungus perniciosus vulgaris, Clus. ad.

Alij albi, aut cinereis fuscisve maculis notati, in cavitate nigri: nunc & plani ut acetabula: nonnulli etiam parmis similes.

XXV. Fungus latus oris laceris.

Fungorum noxiorum 17. genus, Clus.

Duplex est: colore superna parte rufo ad nigredinem tendente in medio flavescente: infernè pallido, strijs fuliginosis distincto: 2. colore supernè ex pallescente fuliginosus, venis ex albidis maculosis: pars infima ut & fungi substantia, omnia atra, crassis nigris strijs obscurè apparentibus.

XXVI. Fungus oris laceris & in lacinias divisis.

Fungorum noxiorum 16 genus, Clus.

In hoc triplex differentia occurrit.

XXVII. Fungus parvus, parvi galeri formam exprimens, rufus.

Fungorum noxiorum 18. genus, Clus.

XXVIII. Fungus parvus galericulatus alter flavus.

Fungorum alterius generis primus, Dod.

Fung⁹ parvus lethalis galericulatus, Lob. belg.

Fungus exilis perniciosus vulgaris, Clus. ad.

XXIX. Fungus orbicularis secundum vias & in quercetis Autumno nascens.

Fungorum noxiorum 19. genus, Clus.

Hujus sex species sunt.

1. Supernè coloris ex flavo, rufo, fuliginoso commixti: infernè ex pallido fusci, multis strijs

 exarato.

exarato. 2. amplior est, supernè coloris vel rufi, raris maculis conspersi, vel fusci & fuliginosi: inferius pallidi, fuscis maculis aspersis, vel ex fusco omnino pallidi. 3. ex cineraceo fusci coloris, notis quibusdam distincto, lacer & hians. 4. supernè, ex atro rufescens: infernè flavus, maculis parvis aspersis: vel fusco supernè & scissuris quibusdam albis lacero: infernè ex flavo tantum pallescente. 5. supernè tumens & laterici, infernè cinericei coloris, & hic Fungi perniciosi generis 19. species dubia, Clus.

XXX. Fungus tuberis figura.
Fungorum noxiorum 19. species 5. Clus.

Hic ætate variat: junior supernè coloris fusci, infernè rubri saturi & nigricantis, oris flavis: dultior orbicularis, supernè fusci coloris, diluto rubore permixto: infernè ex rubro atro & obscuro: ipsum verò corpus confractum cærulei, virescente intercepti est coloris.

XXXI. Fungus cyclamini radicem colore & forma referens.
Fungorum noxiorum 19. generis species 7. Clus.

XXXII. Fung. omnium ampliss. purpureus.
Fungorum noxiorum 19. generis species 3. Clus.

XXXIII. Fung. crassus in metam surrectus.
Fungorum perniciosorum 20. genus, Clus.

Hic quadruplex est:
1. supernè cineraceus, infernè ex flavo pallens. 2. supernè, vel ex pallido fuscus, vel fuliginosus, infernè ochræ colore. 3. rufus: infernè ochræ colore fuligine perfusa. 4. ex rufo & fuliginoso commixti: infernè subrufo colore multis strijs fuliginosis intersecantibus.

XXXIV. Fungus abietinus oris reflexis substantia rubra.
Fungorum noxiorum 21. genus, Clus.

XXXV. Fungi dumetorum ex uno pede prodeuntium.
Fungorum noxiorum 22. genus, Clus.

Quadruplex est:
1. seni aut septeni orbiculati sed fornicati flavi, macula nigra distincti. 2. octo aut novem coloris flavi, rufo suffusi: infernè flavi, macula nigra distincti. 3. majore est orbe, quindecim aut pluribus ex eodem pede nascentibus, supernè vel rufi, vel ex rufo dilutè albescentes: infernè subalbidi, crassis fuscis strijs distincti: quinta species, Clus. 4. turbinato corpore seni aut plures, supernè cineracei ex rufo coloris aut fusci: infernè crassis nigris strijs distincti.

XXXVI. Fungus truncis humi jacentibus innatus, pluribus ex uno pede prodeuntibus.
Fungorum noxiorum generis 22. species 3. & 4. Clus.

Hic præcedente multo minor: & duplex: 1. viceni & plures ex eodem pede supernè rufi, infernè fuscis strijs exarati. 2. triceni & plures colore inter se varij, vel flavo rufo perfusi, vel omnino rufi & fusci, infernè nigricantibus strijs notati.

XXXVII. Fungus orbicularis in palustribus.
Fungorum noxiorum generis 23. species quatuor, Clus.

1. orbe tumido eleganter rubro infernè albicans fuscis strijs exaratus. 2. paulo amplior, supernè coloris rufi & ad lateritium tendentis: infernè dilutioris & strijs frequentioribus distinctus. 3. coloris ex albo, rufo & fusco variè commixti. 4. orbe est inæquali, supernè ex cineraceo candicans: infernè etiam, sed fuscis strijs ad extimas oras productis.

XXXVIII. Fungus fœtidus penis imaginem referens.
Phallus, Hadr. Junio.
Phallus Batavicus, Lugd.
Phallus Holandicus, Satyrion trifolium Matthiolo, Ponæ Ital.
Fungus virilis penis arrecti facie, Lob. belg.
Fungus marinus, Dod. belg.
Fungi perniciosi 23. generis species 5. Clus.

XXXIX. Fungus minimus ligneis tabellis areolarum hortorum adnascens.
Fungus minimus ἀνώνυμος, Clus.

XL. Fungus ramosus candidus.
Fungorum noxiorum 25. genus, Clus. at figura habetur hist. ap. alt.

XLI. Fungus ramosus coriaceus.
Fungus borsaro, Imper.

Hujus ad ignem concipiendum apud Neapolitanos usus est.

XLII. Fungus rotundus orbicularis.
Fungorum noxiorum generis 26. species 3. Clus
Fungus ovatus, crepitus lupi, Trag. Lon.
Fungus orbicularis, Dod.
Fungus glomeratæ rotunditatis, Lob. belg.
Lupi crepitus, Cast. Col.

Triplex est magnitudine, nonnihil etiã forma differens. 1. initio eximij candoris, dein pallescens tanquam fuligine suffunditur, maturus confractus pulverulentum fumum effundit.

Pezicæ

Pezicæ Plinij in pratis quem esculentum dicit, Cæs.
Fungus vesicarius, alijs ovum lupinum, Imper.
Fungorum pernicios. generis 26. species 1. Clus.
2. Capitis pueri magnitudine, cute cineracei coloris tectus, quæ lacera substantiam spongiosam fuliginosam ostendit, quæ compressa pulverem effundit.
an Fungus villosus, Imper.
3. Sola magnitudine à secunda differt.
an Pezicæ genus in sylvestris aliquando humani capitis, quod sine periculo esitatur, Cæs.
XLIII. Fungus rotundus cancellatus.
Fungus coralloides cancellatus, Clus. hist. ap. alt. auct.
Fungus lupi crepitus vulgi efflorescens, Col.
Hunc à priore distinguere non oportet: a quo tamen differt (quem & Clus. & Colum. peculiari figura expressere) quod huic sint radices in fibras divisę, & quod per medium disrupto veluti florescens speciosum reticulum, vel marsupium reticulatum rubri coloris emittit.
XLIV. Fungus niger culicis figuram referens.
Fungus semiorbicularis niger, Dod. belg.

Fungi lapidei.

I. Fungus lapideus major in Nilo natus.
Fungus saxeus Nili major, Clus. exot.
II. Fungus lapideus minor.
Fungus saxeus minor, Clus. exot.
III. Fungus lapideus forma bubulæ linguæ, Clus. cur. post.

AGARICUM FUNGUS.

Ἀγαρικὸν, forte ab Agaria nomen sibi adscivit gentile: nam ut Dioscorides, in Sarmatiæ regione quæ Agaria dicitur, gignitur: vel ab Agaro, quem & urbem & amnem in Sarmatia vocari tradit Ptolomæus: & ut Dioscorides l. 3. c. 1. radix fertur Silphij similis, non tamen densa summa facie veluti Silphium, sed tota rarior: sunt qui plantæ radicem esse affirmant: alij ut Fungos ex putredine nasci in arborum caudicibus. Plinio l. 16. c. 8. Gallicarum glandiferæ (imò Larices) maximè arbores Agaricum ferunt: est autem Fungus candidus, odoratus, in summis arboribus nascens, noctu lucens (fabulosum hoc) signum hoc ejus quo in tenebris decerpitur. Et l. 25. c. 9. Agaricum ut Fungus nascitur in arboribus circa Bosphorum colore candido.

Genera sunt duo Diosc. l. c. mas & fœmina: mas rotundus est & undiq; sui similis: fœmina præfertur, quæ quidem rectas intus habet pectinum modo venas & quasi divisuras. At in præfatione l. 6. Agarici nigri lethalem vim habentis meminit. Sic Plin. l. 25. c. 9. mas crispior amariorq;: fœmina solutior, initio dulcis, mox in amaritudinem transit. Mesues fœminam eligit, quia masculus malus sit, præcipuè qui longus existit & niger & gravis: debet autem esse album, læve, velociter friabile, porosum & valde rarum: primũ dulce, dein amarum & astringens.

I. Agaricus sive Fungus laricis.
Agaricus & Agaricum, Matth. Dod. ut: Cord. in Dios. Ang. Tur. Lac. Lob. Cast. Cæs. Lugd. Tab.
Agaricum larignum, Ad.
Fungus hic Abieti, Piceæ sylv. Tædæ & Larici adnascitur, sed solum Larignus intra corpus usurpatur.
II. Agarico similis fungus diversarum arborum caudicibus adhærens.
III. Agaricus qui in speluncis montium Helveticarum reperitur.
Agaricus saxatilis, vel Fungus, petræus Lac lunæ incolis à substantia alba & spumosa, Gesn. in fracto.
Lac lunare, Eid. lib. de fig. lapid. c. 2.
Margæ friabilis genus cuidam, ut idem.

TUBERA.

Tubera, quæ radicibus, ut Galenus voluit, adnumeranda vocantur ὕδνα ab imbribus, & οἴδνα à tumore, ab οἰδέω tumeo. Dioscoridi l. 3. c. 175. ὕδνον radix est orbiculata sine folijs sive caule, flavescens, vere effoditur, ac seu cruda seu cocta esui apta est. Theophrasto 1. hist. 9. Tubera radice penitus carent. Plinio l. 19. c. 2. Tubera undiq; terra circumdata, nullisq; fibris nixa, aut saltem capillamentis, &c. cortice includuntur, ut plane nec terram esse possimus dicere, nec aliud quam terræ callum.

Genera duo eorum (Plinio l. 2.) harenosa dentibus inimica & altera syncera: distinguuntur & colore rufo nigroq; & intus candido, &c. Sane Tuberum genera duo sunt, quæ magnitudine & colore differunt: majus & minus: majus cute quidem nigra, sed alteri pulpa candida, alteri pulla (subflava alij notarunt) subest: minus colore rufo insipidum & gustu injucundum.

I. Tube-

I. Tubera, Matth. Ang. Cord. in Diosc. Lac. Lon. Dod. Cast Lugd. Tab. Cæs.
Tuqera terræ, Tab. Ger.

II. Tubera cervina: & Lob. belg.
Fungus cervinus, sive Cervi boletus, Matt. Lon.
Fungi cervini Boleti officin. Cord. in Diosc.
Boleti cervini orbiculati, Thal.

Sic dicta quia reperiuntur ijs in locis ubi cervi libidinem suam exercent: quamvis Cordus invenerit etiam in præruptissimis montium sylvis, quo ne damæ & rupicapræ quidem pervenire possunt, ne dum cervi.

III. Tuberibus similis fructus Indicus.
Fructus sub terra nascens, Monardi & Lugd.
an Mamci Brasilianorum, apud Lerium par. 3. Ind. Occid. c. 12.

SECTIO SEXTA.

CARDUUS; CIRSIUM; CNICUS ET ATTRACTILIS; ACARNA; CHAMÆLEON SIVE CARLINA; ACANUS; CARDUUS LACTEUS; Carduus Sphærocephalus; Carduus totentosus; Acantha sive Branca Ursina; Scolymus sive Cinara; Carduus Spinosissimus; Dypsacus; Eryngium; Carduus Stellatus; Euphorbium & Anteuphorbium; Tragacantha; Poterium; Drypis; Amonis sive Resta Bovis.

C A R D U U S.

Plantarum spinosarum divisionem universè à Theophrasto, part. 1. hist. 16. part. 6. hist. 3. & 4. sic expressit. Ἀκανθώδη, id est, spinosa, sive aculeata alia in totum spinosa, alia non in totum: in totum spinosa, ut Corruda, Scorpius: non in totum spinosa φυλλάκανθα, id est, quæ folia omni ex parte sic in spinas divisa habent, ut tangenti præter spinas undiq; nihil occurrat, ut acorna, drypis, acanacea. Alia εἰς ὀξὺ προήκουσι ϗ παραγωνίζουσι, id est, mucronantur & habent latera angulosè dissecta, ut Smilax, Ilex. Alia εἰς ὀξὺ προήκουσι ϗ μὴ παραγωνίζουσι ut Ruscus. Alia sunt ἀκανθώδη ἐκ τῶν ἄκρων, ϗ πειονωδῆ ϗ σύνθιχίτα, mucronata & insecta pectinum modo, ut abies, pinus, picea cedrus, juniperus. Alia παρακανθίζοντα ἐκ τοῦ ἄκρου ϗ πλαγίων, id est, quæ spina folijs adnata, & mucrone pungunt & lateribus, ut ilex phellodrys. Alia παρὰ τὴν ἄκανθαν φύλλον ἔχοντα, id est præter folium minimè spinosum horrentia, ut rhamnus, tribulus, ononis, stœbe. Alia ἐκ τῶν καυλῶν ἄκανθαν ἔχοντα ϗ φύλλον ἐπακανθίζον, id est, spinas caulibus enascentes habentia, foliumq; insuper aculeatum, ut capparis Aegyptia: quædam ὀρθοάκανθα, id est, arrectis spinis muricata, ut smilax quædam παμπολάκανθα, id est, uncinatis arcuatisq; spinis armata. At Plinius l. 21. c. 15. sic expressit. Spinosarum multæ species: in totum spina est asparagus, scorpio: nullum enim folium habent. Quædam spinosa foliata sunt, ut carduus, eryngium, glycyrrhizon, urtica: ijs enim omnibus folijs inest aculeata mordacitas: Aliqua & secundum spinam habent folium, ut tribulus, ononis, phleos, quod aliqui Stœben appellavere: hipophaës spinis angulosis. Quædam in folio habent & in caule, ut Capparis. Tribulo proprietas, quod & fructum spinosum habet. Hæc Plinio.

Verùm hic non de omnibus spinosis agemus, sed potissimùm de Carduis & Acanaceis: de cæteris inter arbores & frutices.

C A R D U U S.

Quemadmodum ἄκανθος ϗ ἄκανθα generaliter omnem spinam denotat; sic & Σκόλλυμον Græcorum, Latini Carduum generatim interpretantur. Similiter ἄκανος, etsi herba quædam sit spinosa Theophrasto 6. hist. 1. tamen eidem l. 6. c. 4. sic etiam dicitur illud quod in Carduorum genere, velut malum extuberat. Unde quasi dicas Acanaceus, spinam Acani genere est. Sic etiam Theoph. 6. hist. 3. illorum quæ folio constant aculeato genus magna ex parte acanaceum est: acanaceum inquam, quoniam conceptus & id cui flos inhæret, aut etiam fructus, spina vel spinaceum quidpiam sit.

Carduus in pratis humidis vineis & avena.

I. Carduus pratensis latifolius.
Carduus pratensis, Trag. Ges. hor. Ad. Lob. ico.
Carduus, limonia forte Theophrasti (conjectura ex natalibus sumpta) Ges. hor.
Brassica pratensis, Lon.
Acanthus sylv. Lugd.

Theophr. 6. hist. 3. λειμωνία (Gaza malè Betam sylvestrem vertit) in genere carduorum, aculeatis folijs constat.

II. Carduus pratensis folijs tenuib. laciniatis.

Erisi-

Erisithales, Ang. Lugd.

Plin. l.26. c.13. Erisithales est flore luteo, folijs acanthi.

III. Carduus pratensis Asphodeli radice latifolius.
Leucacantha, Ang.
Carduus bulbosus Monspeliensium, Ad. Lob. ic.
Cirsio quinto congener, Clus. hist.

Hujus alteram speciem multis spinis donatam Lobelius notavit.

IV. Carduus pratensis Asphodeli radice, folijs profundè & tenuiter laciniatis.
Acanthus sylv. alter Dalechampij, Lugd.
Jacea aculeata seu tuberosa, vel 4. Tab.
Jacea tuberosa, Ger.

V. Carduus pratensis polycephalus, sub Carduo 6. in Prodr. descriptus.

VI. Carduus palustris, in Prodromo sub 5. descriptus.

VII. Carduus vinearum repens folio Sonchi.
Ceanothus, Theoph. Ang. Lugd. Col.
Theophrast. l.4. histor.11. Hujusmodi verò est etiam spina κεανωθος verùm non arundinosa, neq; geniculata radix hujus.

VIII. Carduus in avena proveniens.
Carduus sylv. in avena, Trag.
Carduus avenarius, Thal.
Carduus arvensis, Tab.
Carduus muscatus, Ger.

Alius procerior alius humilior: floribus ruffis roseis, candidis.

Carduus mollis.

I. Carduus mollis folijs Helenij.
Carduus montanus folijs Helenij non spinosus, Camer.
Carduus mollis, Camerarij, Clus. pan. & hist.

II. Carduus mollis latifolius, lappæ capitulis, qui 1. in Prodromo.

III. Carduus mollis lapathi folijs.
Carduus mollis vel mollior 2. Clus. pan & hist.

IV. Carduus mollis folio oblongo Cirsij capitulo.
Carduus mollis 3. Clus. pan. & hist.

V. Carduus mollis laciniato folio.
Carduus mollis primus, Clus. pan. & hist.
Carduus mollis tenuifolius, Cam.

Flos cæruleus, quandoque albus, interdum purpureus.

CARDUUS CIRSIUM DICTUS.

Κίρσιον, quòd dolores κιρσῶν, id est, varicum sedet, Dioscoridi l.4. c.119. quod his verbis descripsit: caule est tenero, duum fermè cubitorum, triangulari, ab imo folijs rosæ pusillis circumdato quæ quidem angulos habent ex intervallis spinosos, sed molles: folijs buglosso similibus, modicè hirsutis, longioribus, subcandidis & per extremitates aculeatis: est autem pars summa caulis rotunda & hirsuta illiq; insident capitula in summo purpurea, quæ in pappos seu lanugines solvuntur. Cirsion Plinio l.27. c 8. qui eodem ferè modo descripsit.

I. Cirsium maximum Asphodeli radice.
Cirsium maximum montanum incano folio, vel 5. Clus. pan. & hist.

II. Cirsium latissimum.
Cirsium, Dod. gal. Lugd.

III. Cirsium majus singulari capitulo magno.
Cirsium majus, Lob.
Cirsium tertium, Dod. Clus. pan. & hist.
an Cirsium tertium, Cæs.

Variat flore, staminibus purpureis aliquando niveis: folijs quæ in eadem planta alia integra sunt, alia profundius dissecta.

IV. Cirsium majus singulari capitulo magno: vel incanum variè dissectum.
Cirsium Anglicum, Lob. Lugd.

V. Cirsium singulari capitulo squammato: vel incanum alterum.
Circium secundum vel Britannicum, Clus. pan. Anglicum secundum, Eid. hist.

VI. Cirsium singularibus capitulis parvis.
Cirsium, Dod. alterum, Ad Lob. an. & Cæs.
Cirsium tertium & montanum primum, Clus. pan. & hist.
Cirsium aliud Dodonæi, Lugd.

VII. Cirsium folijs non hirsutis floribus compactis.
Cirsium, Matth Gesn. hort. Lac. Ad. Lob. Cast. Lugd. Eyst.
Cirsium secundum, Dod. quartum, vel montanum secundum, Clus. pan. & hist.
Cirsium agri Pisani, Cæs.

III. Cirsium angustifolium non laciniatum.
Cirsium Pannonicum primum pratense, Clus. pan. & hist.

IV. Cirsium angustifolium, in Prodromo sub Carduo 2. descriptum.

CNICUS ET ATRACTILIS.

Κνῆκος Dioscoridi l.4.c.196.Theophr. κνῆκος 1.hist.12. & κνῆκος 6.hist.1.3.4. Cnicon, Plinio: Latinis, Cnicus & Cnecus. Dicitur autem Cnicus, ἀπὸ τοῦ κνίζειν, quod mordere & pungere significat: vel ἀπὸ τοῦ κνισμοῦ, quod pungendo pruriginem excitet, quod de sylvestri rectius, quàm de sativo dici potest: an potius à floris colore, cùm κνηκὸς exponatur croceus rutilus. Dioscorides sic descripsit: folijs constat oblongis, per ambitum divisis, asperis, aculeatis: caulis cubitalibus, & in eorum cacumine capitulis olivæ magnitudine, flore croci: semine candido aut ruffo, oblongo, anguloso. Ex his duo Cnici genera tradi colligitur, candidum scil. & ruffum. Quare Theophr.6.hist.4. in sylvestrem, urbanumq; divisit. Sic enim sparsim de Cnico inquit: fructum aculeatum ac veluti retorridum fert: florem unà cum staminibus ipsis edit: folijs aculeatis inter Acanacea excipitur, unà cum Struthio & Soncho: quamvis enim natura spinosa sint, seminis tamen conceptum non spinosum habent: multis caulibus constat & ramos fundit: sylvestri urbanoq; discernitur: sylvestris genera duo notantur: alterum urbano admodum simile, recti caulis tamen: quamobrem ex eo mulierum priscarum nonnullæ colo utebantur: fructum nigrum, majusculum amarumq; parit. Verùm Dioscorides, per Cnicum ruffum videtur intelligere genus syl. quod ex foliorum descriptione significatur, quod fortè apud Theophrast. etiam Atractylis vocatur. Sic dum Theophr. dicit seminis conceptum non spinosum habere, de urbano intelligendus videtur, & hoc ex Plinio l.21.c.15. colligitur. Cnici, inquit, differentia prima sylvestris & sativæ: sylvestriam duæ species: una mitior est simili caule, tamen rigido: itaq; & colu antiquæ mulieres utebantur, ex illis, quare quidam Atractylida vocant: semen ejus candidum & grande, amarum (quibus verbis Plinius potius domesticum quàm sylvestre demonstrat, & quia mitius, & quia semen candidum.) Altera hirsutior, porosiore caule, & qui pene humi serpat, minuto semine: aculeatarum generis hæc est. Dicitur hodie Carthamum, voce à Mauritanis mutuata, qui Karten vocant, vel ἀπὸ τοῦ καθαίρειν quod est purgare: & Mesues, domesticum & sylvestre fecit.

Ἀτρακτυλὶς dicitur, quoniam eo ἄτρακτοι, id est, fusi antiquitus conficiebantur. Dioscoridi l.3.c.107. spina est Cnico similis sed quæ in summis virgultis folia multo longiora proferat: major autem pars nuda est & aspera, qua etiam fœminæ pro colu utuntur: capitula etiam geri in cacumine aculeata, floremq; pallidum: radix tenuis est & supervacua. Theophr.6.hist.3.& 4. Atractylis (fusum agrestem Gaza vertit) spinosa est, & Cnico Acarnaq; candidior est: habetq; peculiare quod in folijs evenit, decepta enim carniq; allata succum sanguineum effundunt qua de causa φόνος, id est, cruor, à quibusdam spina hæc est nominata, &c. Et 9.hist.1. succus sanguineus est spinæ quam Atractylin vocant. At Plinio l.21.c.15. Atractylis idem est quod Cnicus mitior: & c.16. Atractylis sanguineum succum fundit, qua de causa phonos vocatur à quibusdam: & c.21. Cnicus sive Atractylis, & c. ubi Dalechampius censet, Plinium & hoc & c.15. ineptè cum Cnico Atractylidem confundere.

I. Cnicus sativus, sive Cartharum officinarum.
Cnicus urbana & sativa, Theoph. & Plinij.
Cartamus, Brunf. Trag. Fuch. Lon. flore croceo, Camer.
Cnicus, Matth. Dod. ut: Lac. Ad. Cast. sativus, Cæs. (cui & Crocus Sarracenicus) Eyst.
Cnicus sive Crocus sylv. Ang.
Cnecus. Tur. vel Cnicus, Ges. hor.
Cnicus sativus, Theoph. Cord. in Diosc. & hist. Lob. Lugd.
Cnicus vulgaris, Clus. hist.
Flore est croceo, rarius albido.

II. Cnicus cæruleus asperior.
Cnicus alter, Clus. hisp. & hist. Lugd.
Cnicus flore cæruleo, Lobel. Eystet. cæruleus, Tabern.
Carthamum sive Cnicus flore cæruleo, Cam.
Carthamus sive Cnicus, Ger.

III. Cnicus purpureus folijs non spinosis.
Atractylis purpurea, Cæs.

IV. Cnicus sylv. hirsutior, sive Carduus benedictus.
Carduus benedictus, Brunf. desc. Trag. (cui & Acanthus Germanicus) Matt. Lac. Ges. hor. Ad. Lob. Lugd. Cast. Tab. Cam. Ger. Eyst.
Atractylis hirsutior, Fuch. Dod. gal.
Atractylis sive Cnicus sylv. 2. Ang.
Acanthium, Cord. in Diosc. Lon.
Cnicus sylv. alter Theophrasti, Cord. in Diosc. Fracast. Cæs. Lugd Cam.
Cnicus supinus, Cord. hist.
Cnicus vel Atractylis sylv. Ges. hort.
Carduus benedictus & Atractylis altera species, Dodon.
Carduus sanctus, Atractylis Dioscoridis, Cæs.

V. Cnicus sylv. spinosior.
Carduus & Dipsacus minor, Brunf.

Atracty-

Atractylis sive Cartamus sylv. Trag.
Carduus vulgaris, Matth. Lugd.
Atractylis vulgaris mitior, Fuch.
Carlina sylv. Dod. ut: vulgaris, Clus. hist.
Colus rustica, Cord. in Diosc. Gesn. hort.
Cnicus sylv. 1. Theoph. Atractylis Diosc. Cord. in Diosc.
Atractylis media, Gesn. hort.
Cirsium luteum Sequanorum, Lob.
Carduus vulgatissimus viarum, Eid.
Cartamus sylvestris, Lon. Cæs. cui & Cnicum ruffum Dioscoridis.
Cnicus sylv. prior, Lugd. Atractylis, Eidem.
Atractylis, sive Cnicus sylv. procerior, Thal.
Carduus sylv. & Scolymus Plinij, Dodon. qui flosculos purpureos tribuit.
Acarna, Lugd. quoad 2. ico.
Carduus & Scolymus sylv. Cam. ep.
Heracantha, Tab. Eyst.
Carlina sylv. major, Ger.
an Acarna Theophrasti, Acorna Plinij, Col.

Vulgaris procerior est: altera quæ rarior & pumila locis montanis reperitur.

VI. Cnicus sylv. spinosior polycephalos.

VII. Carduus monstrosus figura Cornucopiæ, Imper.

Atractylis.

I. Atractylis lutea.
Atractylis, Matth. Dod. ut: Lac. Adv. Lob. Cast. Cam. Tab. Ger. vulgaris, Ang.
Atractylis quorundam, Lugd.
Atractylis Theophrasti & Dioscor. sanguineo succo, Col.

II. Atractylis purpurea.
Atractylis cypria, Ang. Lugd.
Atractylis flore purpureo, Dod. Adv. Lugd.

Hæc aliquando non pubescit: at Cretica valde lanuginosa est.

III. Atractylidi & Cnico sylvestri similis.
Calochierni, Belli ep. 5. ad Clus.

ACARNA SIVE ACORNA.

Ἄκαρνα Theophrasto 6. hist. 4. aspectu Cnico urbano similis est, colore flavicans, succo pinguis. Et Plinio l. 21. c. 16. Acorna colore tantum ruffo distinguitur (scilicet à Scolymo) & pinguiore succo.

I. Acarna flore luteo patulo.
Eryngium Archigenis, Ang.
Carlina sylv. minor, Dod. Ger.
Carlina syl. minor Hispanica, Clus. hisp. & hist.
Acarnæ sive Sequanorum Cirsij, Carlinæve varietas, Lob.
Acarnæ similis Carlina sylv. minor, Lugd.
Acorna, Cæs.
Carlina sylvestris, Tab.

II. Acarna flore purpurorubente patulo.
Acanthioides parva Apula, Col.

III. Acarna capitulis parvis luteis in umbella.
Acarna sive Acorna altera Apula, Col.

IV. Acarna capitulis globosis.
Carlinæ sylv. aliud genus, Clus. cur. post.

V. Acarna humilis caule folioso.
Picnomos Creticæ Salonensis Galloprovinciæ, Adv. Lob. Lugd.
Chamæleon niger, Tab. Ger.

Eandem suspicor cum sequente
Acarna Valerandi altera, Lob. Lugd. Tab. Ger.

VI. Acarna major caule folioso.
Chamæleon niger Salmaticensis, Clus. hisp. & hist Dod. Ger.
Chamæleon Salmaticensis, Lob. Lugd.
Chamæleon Hispan[illegible]s, Tab.

VII. Acarna major caule non folioso.
Acarna Theophrasti, Ang. Lob. Lugd. Tab. Ger.

VIII. Acarna minor caule non folioso.
Leo, Carduus ferox, Dod.
Phœnix, Leo, Carduus ferox, Lob.
Carduus ferox, Lugd. Tab. Ger.

CHAMÆLEON SIVE CARLINA.

Χαμαιλέων à foliorum varietate dicitur, Dioscoride & Plinio testibus: at ille de nigro, hic verò de utroque testatur: eo quod cū terra colorē mutet: hic enim viridia, illic albicantia, alicubi cærulea, nonnunquam rubra inveniuntur, Dioscoridi: at Plinio hic niger, illic viridis, alibi cyaneus, alibi croceus atq; alijs coloribus.

Duplex est Dioscoridi l. 3. c. 10. & 11. albus & niger, albus ideo ἰξίαν dicitur, quod quibusdam locis viscum ad ipsius radices inveniatur: At Plinio l. 22. c. 18. Chamæleonem ixiam vocant (de utroque intelligens) duo genera ejus, candidior, &c. & sub alis foliorum gigni asserit, quo mulieres etiam pro mastiche utuntur, utroq; monente. At Guiland. Chamæleonem & Ixiam Dioscoridis lib. 6. qui inter venena recenset, plantas diversas facit.

 Et Theo-

Et Theophraſto 9. hiſt. 13. una candida, altera nigra: Vernilaginem Gaza reddit. Dioſcoridi albus caulem non promit, verum ex medio ſpinam echino marino aut cinaræ ſimilem erigit, floribus purpuraſcentibus & Plinio ſerpit in terra, echini modo ſpinas erigens: Et Theophraſto, capite eſt magno Acano ſimili, unde quidam Acanum vocarunt. At niger caulem habet dodrantalem, qui umbellam gerit, floribus ſpinoſis tenuibus, hyacinthi æmulis & verſicoloribus. Verum Plinio duplex eſt: ex nigris, ſcribit, aliqui marem dixere cui flos purpureus eſſet, & fœminam cui violaceus & una naſcuntur cubitali, &c. Carlina vulgo quaſi Carolina, quòd credatur hanc herbam Carolo magno ab Angelo demonſtratam fuiſſe, tanquam certiſſimum remedium ad peſtem ab exercitu ſuo propulſandam.

I. Carlina acaulos magno flore.
Eberwurtz/ id eſt apri radix, Brunf.
Carduus panis ſeu pacis, Ericio Cord.
Chamæleon albus, Matth. Cord. in Dioſc. Lac. Caſt. Lugd.
Ixine Theophraſti, Ang.
Helxine Pliniana, Eid.
Spina arabica, Dod. gal.
Cardopatium caule nullo, Geſn. hort.
Carlina herbariorum, Adv. Lob. ob.
Chamæleon albus Dioſcoridis, Guil. pap. Lob. ico. Cluſ. hiſt.
Carlina humilis (vel altera) Dod. Col.
Carlina vulgo, Cæſ.
Carlina ſeſſili flore, Cam.
Flore eſt albo: eſt & purpureo.

II. Carlina cauleſcens magno flore.
Chamæleon niger vulgaris, Trag. Eyſt.
Chamæleon niger alter, Matth. Lugd.
Chamæleon, Lon. niger, Lac.
Chamæleon albus, Fuch.
Leucacantha, Dod. gal.
Cardopatium flore albo caulem habens, Geſn. hort.
Carlina ſive Leucacantha, Dod.
Chamæleon albus caule donatus, Lob.
Crocodilium, Carlina caulem habens, Lugd.
Carlina major, Cluſ. pan. elatior, Eid. hiſt.
Carlinæ alterum genus, Cæſ.
Carlina cauleſcens, Cam. ep. & hort.
Carlina vulgaris caulem emittens, Col.
Flos albicans, rariſſimè rubens.
Hanc aliqui à priore nihil differre cenſent, niſi quod caulem proferat: alij negant: certe priori congener eſt.

III. Carlina acaulis gummifera.
Chamæleon albus gummi, ut maſtix ferens, Belli ep. 1. ad Cluſ.
Chamæleon albus Apulus purpureo flore gummifer, Col.

IV. Carlina acaulos minore purpureo flore.
Chamæleon albus ſeu exiguus, Trag.
Chamæleon parvus, Lon. exiguus, Lugd.
Carduus acaulis ſeptentrionalium & Chamæleon albus Cordi, Lob.
Carlina minor purpureo flore, Cluſ. hiſt.
Chamæleon Septentrionalium exiguus appellatus, Col.

V. Carlina polycephalos alba: ad bicubitalem altitudinem excreſcit, cujus folia ſuperiora candida ſunt: apud Helvetios in paſcuis provenit.

VI. Chamæleon niger umbellatus flore cæruleo hyacinthino.
Chamæleon niger, Matth. Caſt. Lugd.
Chamæleon niger Dioſcoridis, Ang. Maranthæ, Adv. Lob. Cam. Col.
Chamæleon niger Cortuſi, Dod. verus Dalechamp. Lugd.
Crocodilion, Tab.

A C A N U S.

De Acano apud antiquos pauca reperiuntur, fortaſſe quia vulgatiſſimæ plantæ, omnibusq; cognitæ notas deſcribere ſuperfluum viſum fuit: à qua reliqua ſpinarum genera Acanacea nuncupata. Apud Theophraſtum 1. hiſt. 6. Ἄκανος inter φυλλάκανθα recenſetur: & 6. hiſt. 1. alia folijs aculeatis conſtant, ut ἄκανος, ἤρυγγον, κνῆκος, &c. Guiland. in pap. Ixina à Theophr. aliter Acanus vocatur: quam vocem ἰξίνην Carduum pineam Gaza expoſuit. Plinius lib. 22. cap. 9. Sunt qui Acanon Eryngio aſcribant, ſpinoſam brevemq; ac latam herbam, ſpinisq; latioribus.

Carduus latifolius echinos obſoletæ purpuræ ferens.
Acanus, Anguil. Lugdun.
Agavanus Cretenſium, fortè Acanus Theophraſti, Honor. Belli epiſtol. 5. ad Cluſ. & Ponæ Ital.

SILY-

SILYBUM SIVE CARDUUS LACTEUS.

Σίλυβον Dioscoridi lib. 4. cap. 159. spina est lata folijs Chamæleonti albo similis. Plinio lib. 22. cap. 22. Silybum Chamæleonti albo simile æque spinosum.

I. Carduus albis maculis notatus vulgaris.
Carduus albus & Chamæleon, Brunf.
Carduus Mariæ, Trag. Fuch. ico. Gesn. hor. Lon. Cast. Ger. vulgaris, Cam.
Carduus lacteus, Matth. Lugd.
Spina alba, Dod. gal. Lac. hortensis, Fuch.
Silybum, Ang. Adv. Lob.
Carduus Marianus, Cord. in Diosc. Tab.
Leucacantha, Lac. Cornaro.
Carduus leucographus, Dod.
Leucographis Plinij, Lugd.
Cardui sylv. aliud genus & Acanon Theophrasti, Cæsalp.

II. Carduus albis maculis notatus exoticus.
Carduus lacteus Syriacus, Cam.
Carduus lacteus vel Bedeguar Arabum, Rauvvolff.
Aga Cretensium nomine, semen accepimus.

CARDUUS SPHÆROCEPHALUS.

I. Carduus Sphærocephalus latifolius vulgaris.
Chamæleon verus, Trag. niger, Fuch.
Spina alba altera, Matth. (at in prima edit. & ep. Spina alba) Spina alba putata, Cam. ep.
Spina incognita, Fuch. ico.
Spina peregrina, Dod. gal.
Carduus Sphærocephalus, Cord. hist. Dodon. Tab. Eyst.
Echinopus, Gesn. hort.
Crocodilium, Lac. Adv. Lob. ob.
Ritro sive Rutro Theoph. Lob. ico.
Chalceios, Lugd.
Tetralix spinosa, Lugd.
Silybum, Lugd. desc.
Spina alba: item Arabica, Lugd,
Ruthrum alterum, Eid.
Sphærocephalus annuus, Cam.
Carduus globosus, Ger.

Fructu est pilæ modo rotundo, flore candido vel cæruleo, vel staminibus in medio cæruleis.

Κροκοδίλιον Dioscoridi lib. 3 c. 12. Chamæleontis nigri figuram habet: nascitur in sylvis, radice longa, levi, aliquantulum lata, odore ut nasturtij acri. Idem Plinio l. 27. c. 8. qui radicem scribit longam, æqualiter crassam, odoris asperi.

Χάλκειος (Ærariam Gaza vertit) apud Theophrastum & Plinium esse volunt, cum tamen ejus historia apud neutrum extet: Sic Theoph. 6. hist. 3. inter natura spinosas Chalceios, quæ tamen non aculeatis folijs constat: Et Plinius l. 21. c. 16. Item acarna, leucacanthos, chalceos &c. in folijs non habent aculeos.

Τετράλιξ (quam cum reliquis aculeatis plantis enumerat Theoph. 6. hist. 3.) inquit, à quibusdam vocata æstate floret: Et Plinius l. 21. c. 16. quædam æstate florent ut Tetralix. Sed non est confundenda cum Erica, quam Athenienses Tetralicen vocant, eodem l. 11. c. 16. authore.

Ἄκανθα λευκὴ sive Spina alba, folia fert Chamæleontis albi, sed angustiora & candidiora, aliquantulum hirsuta & aculeata: caulis bicubitalis candicans, &c. in cacumine capitulum spinosum, echini marini æmulum, at minus & oblongum: flores purpurei, in quibus semen seu Cnici, sed rotundius. Dioscorides lib 3. c. 14. & Plinius l. 25. c. 12. cui Spina alba dicitur.

Ἄκανθα ἀραβική, Spina Arabica, natura spinæ albæ similis esse creditur, Diosc. l. 3. c. 15. & Plinius l. 25. c. 12. Spinæ Arabicæ vires recenset.

Ῥύθρος: Theophrastus 6. hist. 3. hæc solùm habet: alia superne cacumine tantum ramos spargunt, quemadmodum Ruthrum. Sunt tamen qui velint mendosè pro ἠρύγγιον apud Theophrastum legi, quod ex Pliniana l. 21. c. 16. loci illius Theophrasti interpretatione colligitur, cum ibi non Ruthrum sed Eryngium legatur.

Hæc lubuit aspergere cum huic & sequentibus, hæc nomina à quibusdam tribuantur: at verborum brevitas obstat quo minus certi quid statui possit.

II. Carduus Sphærocephalus cæruleus minor, an Ritrum sive Rutrum Theoph. Ang.
Ritro floribus cæruleis, Adv. Lob.
Carduus sphærocephalus 3 Dod. Lugd.
Crocodilium Monspeliensium Dalech. Lugd.
Ruthrum Theophrasti, Eid.
Spina alba putata flore cæruleo, Cam. ep.

III. Carduus sphærocephalus capitulo longis spinis armato.
Spina alba, Ang. Adv. Lob.
Cardus sphærocephalus acutus, Dod. Lugd.
an Sphærocephalus maximus, Cam.
Hujus major & minor species sive 2. & 3. Dodon. & Lugd.
IV. Carduus sphærocephalus minimus acutissimis folijs.
Carduus Sphærocephalus 4. Dod. Lugd.
V. Carduus capite rotundo tomentoso.
Carduus eriocephalus, Dod. Clus. pan. & hist. Cam. Lugd. desc.
Carduus tomentosus & corona fratrum, Lob.
Acanthium montanum Dalech. Lugd.
Jacea lutea, Clusij, Lugd. ico.
Onopordon, Lugd.
Spina alba, Cæs.
Flore est purpureo, interdum albo.
Onopordon Plinius lib. 27. cap. 12. si comederint asini, crepitus reddere dicunt: de hoc idem testatur Dalechampius.

CARDUUS TOMENTOSUS CApitulo latiore.

I. Carduus tomentosus capitulo majore.
an Spina Arabica, Ang.
Carduus tomentosus, Adv. Lob. ico.
Spina Arabica Dioscoridis & Plinij, Matthiol. emend. & Cæs.
II. Carduus tomentosus capitulo minore.
Spina alba, Matth. Cast. altera, Matth. Lugd.
Carduus sphærocephalus quintus, Dod.
Spina alba altera, Cæs.
Hujus folia aliquando maculis albis notantur.
III. Carduus tomentosus capitulis minimè aculeatis.
Carduus aræophyllos Dalechampij, Lugd.
IV. Carduus tomentosus capitulis echinatis.
Leucacantha Monspeliensium Dalech. Lugd.

ACANTHION.

Ἀκάνθιον Dioscoridi l. 3. c. 18. folia gerit spinæ albæ similia, in summo verò eminentias aculeatas araneosa lanugine obductas, è qua collecta textaq; vestes bombycinis similes fieri ajunt. Plinius l. 25. c. 12. *Spinæ albæ similis est spina illa, quam Græci Acanthion vocant, minoribus multo folijs, aculeatis per extremitates, & araneosa lanugine obductis, qua collecta etiam vestes bombycinis similes fiunt in Oriente.*

Carduus tomentosus latifolius.
I. Spina alba tomentosa latifolia sylvestris.
Spina alba 3. Trag.
Spina alba sylv. Fuch Lon.
Acanthium, Matth. Dod. ut: Ad. Lob. Cast. Cam. Lugd. qui Matth. & Fuch. figuram exhibet.
Onopordon Athenæi, Ang. Gesn. hort.
Onogyros Nicandri, Eidem.
Acanthium vulgare, Tabern. flore albo & flore purpureo.
Acanthium album, Ger.
Silybum sive Leucacantha Loniceri, Lugd. ico.
Carduus sylvestris, Cæs.
Floribus communiter purpureis, aliquando albis: hinc duæ figuræ apud Tabernæmont. & Gerardum.
Hæc duplex: altera folijs latioribus densa lanugine: altera angustioribus, tenuiore lanugine obsitis, & in hac capitula majora & innocentioribus spinis horrentia: hinc apud Dodonæum figuræ duę, altera Lobelij, altera Fuchsij.
II. Spina tomentosa altera spinosior.
Acanos forte Bellonij.
Onopordon, Dod. Cam. Tab. cui 1. & 2.
Acanthium Illyricum, Adv. Lob.
Onopyxus 3. Dalechampij, Lugd.
Carduus viarum, & Card. viarum fl. albo, Ger.
Acanthium sylv. flore albo, Eyst.
Floris color ut prior variat: hinc duæ figuræ apud Tabernæmontanum & Gerardum.
III. Acanthium peregrinum, Tab, quid?
Solstitialis lutea peregrina, Ger.

ACANTHA SIVE BRANCA URSINA.

Ἄκανθα ἢ ἑρπάκανθα (quasi serpens spina) Dioscoridi l. 3. c. 19. folia habet lactuceis latiora multò & longiora, erucæ divisura, nigricantia, pinguia ac lævia: caulem lævem, binum cubitorum, digitali crassitudine, propè verticem ex intervallis foliolis quibusdam ceu alveolis circumdatum oblongis hyacinthinis, è quibus

quibus flos prodit albus: semen oblongum ac luteum: caput verò thyrsi specie: radices subjacent viscosæ, muscosæ, russæ ac longæ. Plin. l.22.c.22. Acanthos est topiaria & urbana herba, elato longoq; folio crepidines marginum adsurgentiumq; pulvinorum toros vestiens. An hæc sit Acantha apud Theoph. 4.hi.11. inter herbas, quam Gaza Spinam vertit, de qua inquit: pari modo & spina quæ Ceanothos (ἀκανθα κεανωθος) appellatur, ut Cyperus germinat: verum hujus radix non harundinosa neq; geniculata est: & utrum ea quæ pro Acantho exhibetur, sit Dioscoridis Acanthus aliqui dubitant, qua de re suo loco.

Genera duo sunt, est sativa & sylvestris: de hac Dioscorides l.3. c.20. est & sylvestris Acantha, carduo similis, aculeata, brevior sativa: & Plinius l.c. duo genera ejus sunt, aculeatum & crispum, quod brevius: alterum læve, quod aliqui Pæderota vocant, alij Melanphyllum.

I. Acanthus sativus vel mollis Vergilij.
Acanthus, Matth. Cord. in Diosc. Lac. Lon. Cast.
Cæs. lævis, Eyst.
Acanthus verus, Trag. (cui & Branca ursina Italica vera) Fuch. Cam. (Ger.
Acanth. sativ. Dod. ut: Gesn. h. Ad. Lob. Lug. Tab.
Branca ursina Italorum, Guil. epist.
Et plantæ succo glutinoso & quasi mucoso quidam gummi Tragacanthę æmulum faciunt.

II. Acanthus aculeatus.
Acanthus sylvestris, Dodon. spinosus, Eyst.
Acanth. syl. Scolymo similis aculeat⁹, Diosc. Lob.
Chamæleonta Monspeliensium, Lob ico.
Branca ursina aculeata, Lugd.

SCOLYMUS SIVE CINARA.

Σκόλυμος Dioscoridi l.3.c.16. folia habet Chamæleonis & Leucacanthæ, at nigriora & crassiora: caulem edit longum, folijs obsitum, in quo capitulum est spinosum: radix crassa nigra. Plinio l.19.c.7. Carduus dicitur, ubi & maximi quæstus esse testatur, & serendi modum describit. Α'γρίγγιον, Tralliano: Κινάρα, Galeno de alimentis: Cinara (a cinere quo stercorari amat) Columellæ & Palladio.

Genera: sativus est qui folijs est spinosis & non spinosis: est & sylvestris, qui videtur esse apud Theophr. 6. hist. 4. Κάκτος nuncupatus. Cactus, inquit, statim a radice caules repentes in terram mittit, folio lato atq; spinoso: caules hos Cactos appellant, desquamati cibo idonei sunt fructus in quo semen spinata specie est, &c. Et Plinio l.21. c.16. Cactos in Sicilia tantum crescit, suæ proprietatis & ipsa, cujus in terra serpunt caules a radice emissi, lato folio & spinoso: caules vocant cactos, &c.

I. Cinara hortensis folijs non aculeatis.
Cardui alterum genus, Trag.
Carduus non aculeatus, Matth.
Cinara, Dod. gal. Lacun. Eyst.
Scolymus non aculeatus, Ang. Tab.
Carduus hortensis, Gesn. hort.
Carduus aut Scolymus non aculeatus, Lon.
Cinara non aculeata, Matthioli & Dod. Lugd.
Carduus sativus, Gesn.
Cinara seu Artischochi vulgatior, Eyst.
Carduus hortensis non spinosus, Cast.

II. Cinara hortensis aculeata.
Scolymus, Trag. Fuch. Cord. ut: Gesn. hort. Ad. Lobel.
Carduus hortensis folijs spinosis, Gesn. hor. Cast.
Cynaræ aliud genus, Dod. gal.
Carduus, Lac. Tur. sive Scolymus, Lon.
Carduus altilis, Lugd.
Scolymus Dioscoridis, Clus. hist.

Utramq; qui eandem fecerit non repugnabimus: quia folijs est aliquādo aculeatis, aliquando mitibus: Sic caput nonnunquam in gracilescentem metam erigitur: nonnunquam in compressiorem & rotundiorem globum extuberat, laminis interdum sponte sese recludentibus, interdum arctius compactis: capitum squammæ nunc virides, nunc pallentes, nunc subrubentes in aculeum desinentes, nunc brevem nunc robustum, nunc infirmum, cumq; in alijs sursum erectum in alijs deorsum inclinatum, nunc prope nullum. Est quædam capite maximo, quæ dicitur & pingitur sub

III. Cinara maxima Anglica, Lob. ico. Ger.
Scolymo majore, Taber.
Scolymus seu Cinara maxima, Eyst.
Additur in horto Eystettensi
Cinara major Boloniensis quòd è Polonia allatum, folijs est minus aculeatis. Item
Cinara Genuensium, squamis circa latera inæqualibus & aculeo infirmo.

IV. Cinara spinosa cujus pediculi esitantur.
Carduus aculeatus, Matth.
Cinara spinosissima, Scolymus Dioscoridis, & Cactos Theophrasti, Ang.
Cactus Matthioli, Lugd.
Cardones, Cæsalp.
Scolymus aculeatus, Tabern.
Carduus hortensis, quem Cardum vulgo, Cam.

Folio-

Foliorum pediculi terra obruti candidi, à cute emundati, hyeme crudi cum sale & pipere in cibos veniunt: & licet capitulis sint spinosissimis, longissimis aculeis armatis & vix vescis; colitur tamen, ut stolones teneri gulę arrideant.

V. Cinara sylvestris latifolia.
Scolymus sylvestris, Ad. Lob.
Scolymus Dioscoridis, Lugd.

VI. Cinara sylv. Cretica.
Agriocinari, Belli ep. 2. ad Clus.
Agrioancinara Cretica, Ponæ Ital.
an Cynara sylv. Bœtica, Clus. cur. post.

Echini licet spinosissimi antequam aperiantur & crudi & elixi esitantur.

CARDUI ALIQUOT EXOTICI.

I. Melocactus Indiæ occidentalis.
Echinomelocactos, Ad. Lob. ico. Clus. ex. lib. 4. cap. 24.
Melocarduus echinatus Penæ, Lugd. Tab. Ger.
Melocactos, Eyst.
Ex melone, pepone & carduo coaluisse videtur.

II. Carduus Guyavensis.
Spina ex Guyava ex cardui capite detracta, Clus. exot. l. 2. c. 6.

III. Carduus spinosissimus brachiatis ex Hispaniola.
Pithaja, Card. de variet. Ges. hort.
Carduus pithaya Oviedi, Lugd.

Hujus fructus esitatus, urinas sanguini similes non secus quam Ficus Indicæ fructus causat.

IV. Carduus Insulæ Madagascar.
Cardui cujusdam elegantissimi caput sub fructu 15. Clus. exot. l. 2. c. 15.

V. Carduus Brasilianus folijs Aloës.
Nanas Theveti, Lugd. Clus. Garz. & par. 3. Americ. epist. 1. de Brasil.
Strobylus sive nux pinea, Monardi.
Ananas Acostæ, Lugd. ap. Cast. & par. 4. Ind. Or. cap. 5. fig. 14.
Ananas, Ananasa: Brasilianis, Nana: Hispaniola, Jajama: Hispanis, Pinas, cujus duo genera, mas & fœmina, par. 6. Ind. Or. c. 38.
Pineæ nuces in America, Joseph. Acostæ lib. 4. cap. 19.
Pineæ in arbusculis, Benzoni lib. 1. c. 28. vel par. 4. Ind. Occid.
Ananas optimus Americæ fructus, qui Panacous Brasilianis, Lerio cap. 12.
Aizoi majoris ortu persimilis exotica planta, Lob. icon.
Aberas nomine fructus Francofurti venalis fuit.

Species hujus tres secundum Oviedum: prior Jajama: altera Bonjama: tertia Jajagua dicitur.

VI. Carduus Brasilianus sylvestris.
Ananas sylvestris, Acostæ, Lugd. Cast.

VII. Carduo Ananæ similis.
Hoyriri, Theveto.

SCOLYMUS THEOPHRASTI.

Σκόλυμος Theophrasto 6. histor. 4. (Carduus à Gaza vertitur) sive Limonia inter Acanacea, folijs constat aculeatis: pulchre diu floret, &c. radix lacteum succum emittit: floris quoq; proventus peculiaris videtur: etenim circa solstitium incipit: carnosam ciboq; idoneam partem crassescentem sortitur: ortus autem ejus non spinosus, sed oblongus fieri assolet, &c. Plinio lib. 21. cap. 16. Scolymus floret sero & diu, Carduorum generis, ab ijs distat, quod radix ejus vescendo est, decocta: mirumq; quod sine intervallo tota æstate aliud floret in eo genere, aliud concipit.

Scolymus chrysanthemos.
Eryngium Vegetij, Ang. Cam.
Ascolimbros, Bellonio.
Scolymus Thophrasti, Clus. hisp. Ad. (& Eryngium luteum Monsp.) Lob. Cæs. Lugd. Taber. Camer.
Carduus chrysanthemus, Dod. Ger.
Atractylis marina, Lugd.

Variat ratione loci: qui circa Monspelium provenit magis luxuriat, ramis latius sparsis & longioribus: cujus folia lacteis maculis notata sunt: floribus est paucioribus, quam in ea planta quam Hispania profert: hinc duæ icones à Dodonæo & Clusio in sua historia proponuntur: illa quidem nomine
Scolymi Theophrasti Narbonensis, Clus.
Cardui chrysanthemi alterius figura, Dod. hæc
Scolymi Theophrasti Hispanici, Clus.
Cardui chrysanthemi, Dod.

CARDUUS SPINOSISSIMUS.

Ὀνόπυξος à Theophrasto 6. hist. 3. & à Plinio l. 21. c. 16. inter spinosas stirpes numeratur (natura, inquit Theophrast. spinosus est) Buxum asininum Gaza vertit, quod sit carduus asinis in cibo gratissimus.

I. Carduus spinosissimus latifolius sphærocephalus vulgaris.
Scolymus, Dod. gal.
Carduus asininus, Gesf. col.
Carduus sylvestris primus, Dod.
Onopyxus Dodonæi, Lugd.

II. Carduus spinosissimus sphærocephalus rigidis aculeis armatus.

Cujus semen Cardui Arabici nomine missum fuit: excrevit caule crispo cubitum superante, folijs latis, longitudine palmum excedentibus per caulem rarioribus: capite est rotundo supernè æquali, spinis oblongis atrociter pungentibus armato: flore albo odorato: in cujus lanuginoso capitulo semen continetur striatū & transversim canaliculatum, caucalidis Hispanic. ferè modo sed rudius & crassi⁹. Hortis facile assuescit

III. Card. spinosissimus angustif. vulgaris.
Agriacantha, Ruellio.
Carduus sylv. tertius, Dod. ut:
Aculeosa Gazæ, Ad.
Carduus spinosissimus vulgaris, Lob.
Polyacanthos Theophrasti, Lugd. Tab.
Onopordon, Gerard.

IV. Carduus spinosissimus capitulis parum aculeatus.
Onopyxos alter, Lugd.

V. Carduus spinosissimus segetibus frequens.
Carduus avenarius, Lonic.
Drypis, Lugdun.

Capitulis est ut in Scolymo echinatis, flore alias purpureo, alias candicante, alias puniceo.

VI. Carduus lanceatus latifolius.
Carduus lanceolatus, Tab. Ger.

II. Carduus lanceatus angustifolius: qui pro 4. in Prodromo describitur.

VIII. Carduus vertice corticoso.
Carduus chondrilloides Dalechamp. Lugd.

DIPSACUS SIVE CARDUUS FULLONUM.

Δίψακος, id est, sitibundus, nomen à contrario invenit: quoniam ut Dioscorid. l. 3. c. 13. monet, alarum sinu concavo rorem vel imbrem recipiat, quo velut ad sitis injurias abigendas abutitur. Latinis, Labrum Veneris, à foliorum carinato habitu, quæ se ambage anfractuosa sinuantia pelvis speciem constituunt, & intra se humorem continent. Caulem habet, inquit Dioscorides, altum, spinis horridum, & folia caulem amplectentia lactucæ foliorum æmula, bina in singulis geniculis aculeata, &c. in cacumine caulis singulis surculis, singula capita insunt echino similia, oblonga aculeata, quæ divisa in medulla vermiculos ostendunt, &c. Plinius l. 26. c. ult. Labri Veneris meminit, at non descripsit: quare dubium an Dipsacum intellexerit. At l. 27. c. 11. Galedragon Xenocratis vocasse videtur, sic describens: leucacanthæ similis, palustris & spinosa, caule ferulaceo, alto, cui summo caput inhæret simile ovo: in hoc crescente ætate vermiculos nasci tradunt, &c.

Genera: duplex est, Sativus & sylvestris: hic major & minor:

I. Dipsacus sativus.
Carduus fullonum sativus, Trag.
Labrum Veneris, Matth. Cord. in Dioscor, flore candido, Cæs.
Dipsacus hortensis albus, Fuch.
Galedragon Xenocratis, Anguil.
Dipsacus sativus, Dod. ut: Cord. hist. Gesf. hort. Gerard.
Dipsacus sativus fullonum, Ad.
Carduus fullonum, Lob. & an Spina Selenitis Theophrasti, Guiland.
Dipsacus sive Labrum Veneris, Lugd.

II. Dipsacus folio laciniato.
Dipsacus secundus, Tab. syl. Ger.

III. Dipsacus syl. aut Virga pastoris major.
Carduus fullonum, Brunf.
Carduus fullonius erraticus, Trag.
Labrum Veneris alterum, Matth.
Dipsacus, Lac. Lon. Tab. purpureus, Fuch.
Dipsacus sylv. Dod. ut: Tur. Cord. hist. Gesf. hor. Thal.
Labrum Veneris, Cord. in Dioscorid. Ad. Lob. sylv. Cast.
Labrum Veneris flore purpureo, Cæs.
Dipsacus sativ. alter, & Dipsacus syl. major, Lug.

IV. Dipsacus syl. capitulo minore, vel Virga pastoris minor.
Cardui fullonij tertium genus, Trag.

Virga paſtoris, Matth. Ad. Lob.
Dipſacus 3. & Galedragon Plinij, Dod. ut: Dipſacus minor, Geſ. hor. Thal. ſyl. minor, Lug.
Virga paſtoris & Dipſacus fatuus, Cam.
Molybdena Plinij, vulgo Dipſacus ſecundus capite rotundo, Dalech. in Plin.

ERYNGIUM SIVE IRINGUS OFFICINAR.

Ἐρύγγιον ἢ ἠρύγγη Græci Philoſophi Eryngium, quaſi ἐρύγην, id eſt, ructum, dictum putant, quòd capræ quæ morſu ſurculum Eryngij præciderint, vel deglutiverint, cunctum gregem pone ſequentem quaſi ſtupore attonitum ſiſtunt, donec Eryngium ructu rejecerint. Eryngio Dioſc. l.3.c.24. folia lata ſunt & extremo ambitu aſpera, & ubi augeſcunt circa complures caulium eminentias in ſpinas aculeantur, in quorum ſummitatib. globoſa ſunt capitula, ſpinarum acutiſſimarum durarumq́ ambitu ſtellatim circumvallata: radix oblonga, &c. Plin. l.22.c.7. Erynge & Eryngion, dura, fruticoſa, ſpinoſis folijs, caule geniculato, cubitali & majore aliquando, alia albicans, alia nigra, radice odorata: & c. ſeq. ex his candidam noſtri centum capita vocant. Sunt qui velint apud Theophraſtum 6. hiſt. 3. φύβρος mendosè pro ἠρύγγιον exaratum eſſe, quod ex Plinio colligatur.

Genera: Dioſcorides unius quidem meminit: ſed capitulorum colorem alias viridem, nunc pallidum, alias album, interdum cæruleum inveniri ſcribit: & Plinio ſativum eſt: eſt & ſponte naſcens in aſperis: & in litoribus maris durior nigriorq́ folio apij.

I. Eryngium maritimum: & Geſ. hor.
Eryngium marinum, Matth. Dod. ut: Ang. Tur. Ad. Lob. (cui & Acanos Plinij) Caſt. Lugd. Cæſ. (cui & Crocodilium Dioſcoridis & Plinij) Camer. Cluſ. hiſt. Eyſt.
Glyzyrrhiza ſpinoſa, Lacun.
Eryngium rotundo folio, Colum.

II. Eryngium vulgare: & Cam.
Eryngium primum, Trag. Lon.
Eryngium montanum ſive campeſtre, Matth. Caſt. Lugd.
Eryngium, Fuch. Ang. Lac. Cord. in Dioſc. Cæſ. Tab. vulgare, Dod. gal.
Eryngium mediterraneum, Turn. Geſn. hort. Gerard.
Eryngium campeſtre, Dod. Caſt. vulgare, Cluſ. hiſtor.
Eryngium campeſtre mediterraneum, Ad. Lob.

III. Eryngium montanum amethiſtinum.
Eryngium caule & flore cæruleo, Ang.
Eryngium aliud in montibus, Cæſ.
Eryngium totum cæruleum, Cam. hort. Eyſt.
Eryngium montanum cæruleum, Ad. Col.
Interdum tota planta eſt coloris ſaturate cærulei, aliquando ſolum pars ſuperior: cujus etiam pumila ſpecies, Camerario monente.

IV. Eryngium montanum pumilum.
Eryngium pumilum, Cluſ. hiſp. & hiſt. Dodon. Lugd. Tab. Ger.

V. Eryngium montanum minimum, capitulo magno.
Carduncellus montis Lupi, Ad. Lob. ico.
Carduncellus Penæ, ſive Cardui minimi ſpecies, Lugdun.

VI. Eryngium alpinum cæruleum, capitulis dipſaci.
Eryngium alpinum, Geſ. ho. cæruleum, Eid. col.
Eryngium magnis latiſq; capitulis, Geſ. hor. ap.
Eryngium alpinum cæruleum, Ad. Lob. ic. Tab.
Eryngium montanum tenuifolium ambitu profundè ſinuatum, Lob.
Eryngium planum Matthioli, Dod. ico.
Eryngium aliud montanum Dalechamp. Lug.
Spina alba Dalechampij, Eid.
Herba peregrina folijs acanthi, Cæſ.
Eryngium capite dipſaci, nobile dictum Geſnero, Cam.
Eryngium ſpurium primum, Ger. ico.

VII. Eryngium latifolium planum.
Eryngium planum, Matth. Caſt. Lugd.
Eryngium ſpurium primum, Dod.
Eryngium pannonicum latifolium, Eyſt. Cluſ. pan. latifolium primum, Eid. hiſt.
Eryngium cæruleum, Ger. 1. & 2. Tab.
Flore eſt cæruleo: eſt & albo: caulis in illo purpuraſcens, in hoc ex viridi palleſcens: à priore differt potiſſimum capitulis, quę in illo oblonga lata: in hoc rotunda ſunt.

VIII. Eryngium planum minus.
Eryngium puſillum planum Mutoni, Lob. Lug. Cluſ. hiſt.

IX. Eryngium arvenſe folijs ſerræ ſimilibus.
Crythamus agreſtis, Trag.
Crithmum quartum, Matth. Caſt. Tab. Cam. an πριονῖτις Tralliano.
Eryngium quartum, Dod.
Eryng. mont. recentiorum, Ad. Lob. Lugd. Ger.
Ammi quorundam Dalechampij, Lugd.

CAR-

CARDUUS STELLATUS.

I. Carduus ſtellatus latifolius acaulos.
ὀφθαλμοφλυπτα, ſive findens oculos, Caſt. quid?

II. Carduus ſtellatus latifolius caulеſcens.
Carduus ſtellatus Dalech. Lugd.

III. Carduus ſtellatus folijs papaveris erratici.
Eryngium, Brunf. alterum, Trag. Lon.
Calcatreppola, Matthiol. cap. de Eryngio: & Cæſalpino, quaſi caccotribulus, id eſt, infeſtus tribulus: qui Stœbe Theophraſti putat.
Carduus ſtellatus, Dod. ut: Adv. (ſive Calcitrapa) Lob. Cam. Ger.
Carduus ſtellatorius ſive ſtellario, Geſn. hort.
Polyacantha, Cord. hiſt.
Myacanthos Theophraſti Dalechampio, Lug.
Spinaſtella, & Spinaſtella alba, Tab.
Hippophæſtum vel Hippophaës Dioſcoridis, Colum.
Carduus muricatus, Cluſ. hiſt.

Variat florum colore, communiter ſubrubeus, aliquando albus: hinc duæ figuræ apud Tab. & Ger.

IV. Carduus ſtellatus luteus folijs cyani.
Spina citrina vel lutea, Geſn. hort.
Spina ſolſtitialis, Eid. Dod. Ad. Lob. ico. Cam.
Leucacantha quorundam, Lugd.
Calcatreppola altera, Cæſ.
Carduus ſolſtitialis, Cam.
Spina ſolſtitialis mitior Apula, ſive Carduus ſtellatus minor, Col.

V. Carduus caule ſtellato Peruanus.
Carduus, Monardi.
Arundinacea pinnata & ſpinoſa exotica planta, Adv. Lob. ico.
Palmacea ſeu arundinacea pinnata ſpinoſa 1. Lugd. deſc. at ipſa figura ſub titulo Nerei facie 1. habetur.
Calamus Peruianus aſteroides, Tab.
Calamus Peruianus ſpinoſus, Ger.

Λευκάκανθα Dioſcoridi l. 3. c. 22. radice eſt cyperi amara & calida: Idem Plinius l. 22. c. 16. Apud Theophraſtum 6. hiſt. 4. (ſpina candida Gazæ) ſpinoſa eſt, ſed non aculeatis folijs conſtat. Alij ἄκανθαν βασιλικὴν ſpinam regiam Theophraſti volunt, de qua 1. cauſ. 10. Spina regia aculeis conſtat, & radix in caput excreſcit, ceu nepa. Utriuſque deſcriptio brevior, quam ut quid ſtatui poſsit.

EUPHORBIUM ET ANTEUPHORBIUM.

Εὐφόρβιον auctore Dioſcoride l. 3. c. 96. Juba in Libya regnante primo inventum eſt: & ut Plinius l. 25. c. 7. Invenit rex Juba quam appellavit Euphorbiam, medici ſui nomine & fratris Muſæ, à quo Divus Auguſtus conſervatus fuit. Dioſcoridi Libyca arbor eſt ferulæ ſpeciem habens, quæ in Atlante Mauritaniæ monte naſcitur, acerrimo liquore referta, quem propter eximium fervorem non citra metum incolæ colligunt: ventres ovillos lotos arbori circumligant & è longinquo caudicem contis vulnerant, unde ſtatim copioſus liquor effluit. Plinius ſcribit folijs acanthinis ſpectari, & colligendi & adulterandi modum ex Dioſcoride ſubjungit, qui herbam Euphorbiam, ſuccum vero Euphorbium vocavit. Leo Africanus inter Africæ plantas deſcribit: herba, inquit, eſt ex toto aculeata, quæ caput cardui ſylv. æmulatur: inter ejus ramos ab radice exeunt fructus cubitales & ampliores, craſsitudine citruli, virides, granuloſis quibuſdam tuberculis diſtincti ut Citrulus, veluti caudices viginti & triginta ex eodem ceſpite. Ruſtici hos gladijs pungunt, cum ad maturitatem pervenerint: effluit autem humor lacti ſimilis, qui paulo mox denſatur & tandem ſiccatur utribus collectus. Vide infra l. 12. ſect. 6.

Plantam ipſam primus Dodonæus expreſsit, quæ Bruxellis Anno 1570. eſt nata: quam ex Anglia unà cum Anteuphorbio, à Lobelio accepimus.

I. Euphorbium à Dodon. Lob. Lugd. Lon. Tabernæm. Gerard. pingitur: de ipſius ſucco plures egere, ut Matth. Cord. Lac. Cæſalp. Lugd. & alij.
Euphorbia, Cord. hiſt.

II. Anteuphorbium, Dodon. Lob. Lugdun: Caſtor. Tabern. Gerard.

Sic dictum à contrarijs Euphorbio facultatibus, hoc enim adverſus Euphorbij acrimoniam, indigenis remedio eſſe fertur. Dodonæus hanc herbam ad Telephium referri poſſe cenſet.

TRAGACANTHA.

Τραγάκανθα, quam Gaza Hircispinam vertit, & de herba & de ejus lacryma dicitur. Diosc. l.3.c.23. radice est lata & lignosa, ac supra terram eminente: à qua surculi humiles robusti latissimè fusi: & in ipsis foliola numerosa, tenuia, inter quæ aculei sese proferunt, quos ipsa occulunt, candidi, firmi rectiq;. Theoph. 9. hist. 1. lachrymam gignit: & 8. hist. 9. & succus sponte consistit spissaturq; lacrimæ modo: & 9. hist. 15. largè in Arcadia nascitur, nec deterior Cretica existimatur, sed etiã visu pulchrior. Plin. l.13.c.21. Creta gignit & Tragacanthen spinæ albæ radice multum prælatum apud Medos aut in Achaja nascenti. Sed de lacryma vide infra l.12. sect. 6.

I. Tragacantha.
Tragacantha, Matth. Ang. Gesn. hort. Lac. Lon. Adv. Lob Lugd. Clus. cur. post.
Tragacantha prima, Tab.
Tragacantha sive Hircispina, Clus. in corol. ad Dodon. gal. & Dodon. Gerard.

II. Tragacantha humilior luteis floribus.
Tragacanthæ alterum genus, Rauvvolff. & Lugd. ap.
Addit & tertium florib. purpureis & speciosis.

POTERIUM.

Ποτήριον secundum aliquos dictum, quia potrix herba paludosum riguumq; solum amat: & νευράς, quod nervis amica sit. Dioscorides l.3.c.17. Poterium Jones Neurada vocant, frutex grandis est, ramulis longis, mollibus, lori modo lentis ac flexilibus, tenuibus, tragacanthæ proximis: folijs verò parvis & rotundis: totus autem frutex tenui lanosa lanugine obducitur, estq; spinis horridus: flores sunt parvi & candidi: radices binum ternúmve cubitorum firmæ ac nervosæ, quæ proximè terram recisæ lacrymam fundunt gummi similem. Plinio l.27.c.12. Poterion aut Phrynion aut neurada, qui eodem fere modo descripsit, nisi quod florem dicat longum herbacei coloris: at l.25.c.10. flores parvos tribuit.

I. Tragacanthæ affinis lanuginosa, sive Poterium.
Poterium, Matth. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Tragacantha altera forte Poterium, Clus. hisp. & hist. Lob. Lugd. Tab. fortè & Bellonio.
Tragacanthæ primum genus, Rauvvolff. & Lugdun. ap.
Spina hirci minor, Ger.

II. Poterio affinis folijs Pimpinellæ spinosa.
Chalcios sive Ereria, Ang.
Chalceion Anguillaræ, Lugd. Clus. hist.
Poterion, Adv. Lob. Lugd. Cæs. Tab. Ger.
Pimpinella spinosa, Clus. hisp. Cam.
Bellan, Rauvvolff. & Lugd. ap.
Stœbe legitima Dioscoridis & στοίβυλα in Græcia, Honor. Belli ep. 2. ad Clus.

DRYPIS.

Δρυπὶς Theophrastus 1. hist. 16. semel tantum meminit scribens, Acornam, Drypida, Acanum in genere spinoso esse, loco enim folij spina oritur. Sic dicitur ἀπὸ τοῦ δρύπτειν id est σπαράττειν, νύττειν, ξύειν à lancinando, pungendo, vellicando, quod aculeis suis attrectantes & colligere volentes vulneret.

Spina umbella folijs vidua. (Tab.
Drypis Theophrasti, Ang. & ex eo Lob. Lugd.
Drypis ab Anguillara descripta, fortè Cennothus, Col.

ANONIS SIVE RESTA BOVIS.

Ἀνωνὶς Dioscoridi, & ὄνωνις Theophrasto. Anonis dicta videtur à non juvando quòd nullam utilitatem præbeat, cum aratoribus (hinc Remora aratri dicitur) inimica sit: nisi quis ex adverso nomen impositum censuerit. Ἀνωνὶς quidam deducunt ἀπὸ τοῦ ὄνου & ὄνημι, quasi dicas asini oblectationem: nam ex Græcis quidam affirmant, asinos in ea se volutare, & dorsum sub aculeis ejus herbæ libenter exterere. Dioscorides l.3.c.21. Anonis quam aliqui Ononida vocant ramos habet dodrantales, etiam majores & fruticosos, frequentibus geniculis cinctos, multis alarum cavis præditos & capitulis rotundis: foliolis pusillis, tenuibus ceu lenticulæ, ad rutæ aut lini pratensis folia accedentibus, subhirsutis, odoratis: ramuli spinis acutioribus horrent: radix candida est. Ac Theophrasto 6. hist. 4. Ὀνωνὶς juxta folium aculeata est, altero quoque folio conditur: & c.5. verum ramis aculeigerum est: folio rutæ similis, sed per totum apposito caulem, ut veluti coronam ex intervallis totam speciem repræsentet: florem minutum & in siliqua non undique septum edit. Plinio l.21. c.15. Ononis secundum spinam habet folium: & c.16. in ramis spinas habet apposito folio rutæ simili, toto caule foliatum in modum coronæ: & l.27.c.4. Anonin quidam Ononida malunt vocare, ramosam, similem fœnugræco, nisi fruticosior hirsutiorq; esset, odore jucundo: post Ver spinosa.

I. Ano-

I. Anonis ſpinoſa flore purpureo.
Reſta bovis, Trag. Lon.
Ægypiron Cratevæ, Ang.
Anonis ſive Ononis, Matth. Lac. Tab.
Anonis, Fuch. Dod. ut: Tur. Caſt. ſpinoſa, Eyſt.
Ononis, Cord. in Dioſc. (cui & Acutella,) Geſn. hort. Adv. Lob. Lugd. Thal. Cæſ.
Anonis ſive reſta bovis, Ger.

Flore eſt communiter coloris dilutioris purpuræ, raro albidi, quæ
Anonis flore albo, Tab. Ger. rariſsimè luteo.

II. Anonis ſpinoſa lutea major.
Ononis montana lutea, Geſn. hort.

III. Anonis ſpinoſa lutea minor.
Ononis lutea ſylv. minima, Col.

IV. Anonis ſpinis carens purpurea.
Ononis perpetuo lævis, Geſn. hort.
Anonis non ſpinoſa, Cluſ. pan. Eyſt. purpuracea, Tab. Ger.
Anonis ſive Ononis ſine ſpinis, Cam.
Anonis mitior prima, Cluſ. hiſt.

Hæc & candidis floribus reperitur, quæ
Ononis candidis floribus, Adv.

V. Anonis viſcoſa ſpinis carens lutea major.
Natrix Plinij herbariorum, Adv. Lob.
Anonis mitis flore luteo, Cluſ. pan.
Ononis lutea montana, Cam. ep.
Anonis flore luteo, Eid. hort.
Anonis non ſpinoſa lutea, Caſt. Tab. Ger.
Ononis mitis luteo flore, Eyſt.

VI. Anonis non ſpinoſa flore luteo variegato.
Ononis lutea non ſpinoſa: alijs Melilotus major, vel ſylv. pinguis, Lugd.
Ononis flore luteo variegato, mitis, Eyſt.

A priori differt floris colore, qui luteus, ſed pallidior, eſt & lineis ſubrubris variegatus.

VII. Anonis viſcoſa ſpinis carens lutea minor, vel Anonis viſcoſa minor flore pendulo: in Prodromo deſcribitur.

VIII. Anonis non ſpinoſa capreolis donata.
Ononis Senenſis, Spigelio. Sed quid?

CASPARI BAVHINI

PINACIS THEATRI BOTANICI

LIBER VNDECIMVS.

SECTIO PRIMA.

CYTISUS; ANAGYRIS; LABURNUM; ACACIA; ASPALATHUS; SANTALUM; ARBOR BRASILIA; AGALLOCHUM; ſive Xyloaloës; Geniſta-Spartium; Geniſta ſpinoſa ſive Scorpius; Geniſta non ſpinoſa; Chamægeniſta; Spartium; Colutea; Senna & Jovis barba.

CYTISUS.

Frutices & Arbores propoſituri, à Cytiſo ordiri lubet, qui κύτισος Græcis dicitur, Latinis Cytiſus, à Cythino inſula, in qua, Plinio l.13.c.24. auctore, inventus eſt, unde in omnes Cycladas, mox in urbes Græciæ magno caſei proventu, tranſlatus: Eſt autem Dioſcoridi l.4.c.113. Cytiſus frutex totus albus, uti Rhamnus, ramos ſpargens cubitales, etiam majores, in quibus folia ſimilia Fœnugræci aut Loti trifoliæ, ſed minora & dorſum prominentiorem habentia. Theophraſto 1. hiſt.9. & 5.cauſ.6. Cytiſus medullam duram, ſpiſſam & nigram habet: & 4. hiſt. 5. fruticoſa eſt veluti Hebenus. Plinio l. c. Cytiſus frutex eſt canus aſpectu, breviterq́; ſi quis exprimere ſimilitudinem velit, anguſtioris trifolij frutex. Columellæ l.9.c.4. Sativum eſt & ſua ſponte.

Cytiſus incanus vel hirſutus.

I. Cytiſus incanus, ſiliquis falcatis.
Cytiſus Maranthæ, Matth. Lob. Lugd.
Cytiſus ut exiſtimatur, Dod.

Cytisus, Cæsalp. Galeni, Cam.
Cytisus tertius cornutus, Tabern. septimus cornutus, Ger.
Cytisus Galeni Maranthæ cornutus, Eyst.
Lignum Rhodium, sive Cytisus verus, Honor. Belli epist. 4. ad Clus. qui hujus ut & sequentis ramum ad nos misit.

II. Cytisus incanus Creticus.
Barba Jovis altera, Ang.
Cytisus Creticus ἀρχοντόξυλον, id est, nobile lignum, Hon. Belli epist. 1. ad Clus.
Ebenus Cretica, Eid. epist. 4. ad Clus. & Ponæ.

III. Cytisus incanus folio oblongo Austriacus.
Cytisus 2. Clus. pan. quintus, Eid. hist. Eyst.
Cytisus sextus, Tab. ico. alias undecimus.
Cytisus incanus, Ger.
Pseudocytisus 2. Dod. belg.

Hujus altera species angustis folijs, ijsque velut in aculeum desinentibus, quemadmodum in Italia reperitur, qui
Cytisus acuminatis folijs dici posset.

IV. Cytisus incanus siliqua longiore.
Cytisus, Adv. Lob. ico. Cast.
Cytisus prior Penæ, Lugd.
Cytisus quartus, Tab. octavus, Ger.
Cytisi sylv. species prima, Cæs.

In hortos translata canitiem amittit.

V. Cytisus albicans, folio trifolij vulgaris.
Cytisus albus sylvestris, Cord. in hist.
an Cytisus alpinus Dalech. Lugd.

VI. Cytisus folijs subrufa lanugine hirsutis.
an Cytisus, Tur.
Cytisus 4. Clus. hisp. tertius, Eid. hist.
Cytisus quartus Hispanicus Clusij, Lob. Lugd.
Cytisus 12. Hispanicus 4. Tabernæm. ico. alias decimus.
Pseudocytisus hirsutus, Ger.
an Cytisus sylv. alter, Cæs.

VII. Cytisus hirsutus major folijs pinnatis.
Cytisi secundi species altera, Clus. pan. 5. species altera, Eid. hist.
Cytisus septimus, Tab. ico. alias duodecimus.
Cytisus pinnatus, Ger.

VIII Cytisus incanus folio medio longiore.
Cytisus 3. Clus. hisp. sextus, Eid. hist.
Cytisus tertius Hispanicus Clusij, Lob. Lugd.
Cytisus undecimus Hispanicus 3. Tabernæm. ico. alias nonus.
Cytisus sempervirens, Gerard. icon.

IX. Cytisus hirsutus flore luteo purpurascente.
Cytisus magnus flore luteo purpurascente, Ponæ Ital.

X. Cytisus supinus folijs incana lanugine infernè pubescentibus.
Cytisus tertius, Clus. pan. septimus, Eid. hist.
Cytisus 8. Tab. ico. alias sextus.
Cytisus hirsutus, Ger.
an Cytisus supinus, Cam.

XI. Cytisus supinus folijs infernè & siliquis molli hirsutie pubescentibus.
Cytisi septimi species altera, Clus. hist.
Cytisus septimus, Eyst.

XII. Cytisus minoribus folijs ramulis tenellis villosis.
Cytisus primus, Clus. hisp. & hist.
Cytisus Hispanicus primus, Lob. Lugd.
Pseudocytisus prior, Dod. Ger.
Cytisus nonus: Hispanicus 1. Tabern. ico. alias septimus.

XIII. Pseudocytisus flore Leucoij luteo.
Cytisi facie Alysson fruticans quorundam, Lobel. Lugd.
Cytisus adulterinus, Tab. Ger.

Cytisus glaber.

I. Cytisus glabris folijs subrotundis, pediculis brevissimis.
an Cytisus primus, Ang.
Cytisus alter minor, Adv. Lob. ico. Lugd.
Cytisus quintus rotundifolius, Tab.
Cytisus, Ger.
Trifolium arborescens, Eyst.

II. Cytisus glaber viridis.
Cytisus secundus, Tab.
Cytisus siliquosus, Ger.
Trifolium fruticans Guilandinus nominabat.

III. Cytisus glaber nigricans.
Pseudocytisus sive niger, Cord. hist.
Cytisus, Lac. Ger. & apud Cordum pingitur.
Cytisus Gesneri, Lugd.
Cytisus & Cytisus minor, Gesn. hort.
Cytisus primus, Clus. pan. Tab.
Cytisus quartus, Clus. hist.
Cytisus niger sive major, Cam.
Pseudocytisus primus, Dod. Belg.
Cytisus 1. Tab. spicatus, Eyst.

IV. Cytisus folijs incanis angustis quasi complicatis.

Cytisus

Cytiſus ſecundus, Cluſ. hiſp. & hiſt.
Cytiſus ſecundus Hiſpanicus, Lob. Lugd.
Pſeudocytiſus alter, Dod. Ger.
Cytiſus decimus: Hiſpanicus ſecundus, Tab. icon. alias octavus.

Hic circa Monſpelium folijs eſt viridibus, in Hiſpania prorſus incanis.

V. Cytiſus foliolis glabris ſiliquis Ornithopodij hirſutis, in Prodromo deſcriptus.

VI. Cytiſi in Thraciæ & Macedoniæ pratis, quam neq; Gallia neq; Italia alat: his ſolùm verbis meminit Bellon. l.1. obſ. c. 56. 60. 63. Sed quid?

ANAGYRIS ET LABURNUM.

Ἀνάγυρις ſive ἀνάγυρον, alijs ἄκοπον Dioſcoridi l.3. c.167. fructus eſt arboris inſtar, folijs & virgis Vitici aſſimilis, perquam gravis odoris: flore braſſicæ ſimili: ſemen in longis corniculis renum figura, verſicolore ac ſolido quod uva matureſcente dureſcit: Et Plinio l.27. c.4. Anagyros, quam aliqui Acopon vocant, fruticoſa eſt, gravis odoris: flore oleris: ſemen in corniculis non brevibus gignit, ſimile renibus, quod dureſcit per meſſes.

Laburnum Plinio lib.1. cap.18. alpina arbor eſt, nec vulgo nota, dura ac candida materie, cujus flos cubitali longitudine: apes non attingunt.

I. Anagyris fœtida.
Anagyris, Dod. utr. Ang. Cord. in Dioſc. & hiſt. Tur. Lon. Ad. Cæſ. Lug. qui & Colyteam Theophraſt. ſuſpicatur.
Anagyris prope Arelatum, Geſ. hor. Lugd. Cluſ. hiſtor.
Anagyris folio fœtido, Geſ. hor. fœtida, Ger.
Anagyris fœtida arboreſcens, Lob.
Anagyris vera, Cluſ. hiſp. Lugd.
Anagyris prima, Cam. Tab.

Semina ſuperficie glabra quidem ſunt, ſed colore inter ſe diverſa; quædam enim purpureo, quædam livente, quædam in cinereo pallido.

II. Anagyris fœtida altera, rotundo folio.
Anagyris Cretica, à Cluſij diverſa, Hon. Bell. ep.2. ad Cluſ.
Anagyris, Anagyros vulgo in Creta circa Idam montem, Bellon. obſ.

III. Anagyris non fœtida major, vel Alpina.
Anagyris prima & major, Matth. Caſt.
Egano, forte Ebeni 2. ſpecies, Theoph. Ang.
Trifolia arbor, Cord. hiſt. Bellon. de cult.
Laburnum, Dod. gal. Bellon. de cult. Lugd. Camer. Cæſalp.
Anagyris latifolia, Eyſtett.

Trifolia quidem communiter eſt, attamen ſæpe quatuor, etiam quinq; folia uni pediculo adhærent, ut ei qui antea non obſervârit, diverſa ab altera videatur.

In horto Lugduno Batavo habetur folio longiore anguſtiore, ſolidiore & atrovirente, quod Laburnum latifolium nominant.

IV. Anagyris non fœtens minor.
Faba inverſa, Trag. Lon.
Anagyris altera, Matth. Lac. Cam. Tab. minor, Caſtor.
Anagyris alia ſpecies, Geſ. hort.
Eghelo, Dodon.
Anagyris minus fœtens, Ad. Lob.
Laburnum alterum, Lugd.
Anagyris fœtens, Ger. ico.
Anagyris anguſtifolia, Eyſtett.

ACACIA.

Acacia, ἀκακία Dioſcoridi & Græcis, ab ἀκάζω, id eſt, acuo, unde Acacia quaſi acuta: quam Theophraſt l.4. hiſt.3. Ἄκανθαν, id eſt, Spinam, ſive Ἄκανθαν αἰγυπτίαν ſpinam Aegyptiam 9. hiſt 1. eſſe volunt: & Dioſcoridi l.1. c.133. ſpina eſt arboreſcens fruticoſa in rectum non aſſurgens, florem habens album, fructum verò inſtar Lupini ſiliquis incluſum: ex hac ſuccus exprimitur & gummi ex ea ſpina manat: de hoc ſucco Plin l.24. c.12. Eſt, inquit, & Acaciæ ſpinæ ſuccus: fit in Aegypto, alba nigraq; arbore, &c. Et Theophr. Spina ex eo nomen accepit, quòd tota arbos aculeis horret excepto caudice: nam & ſuper germina, foliaq; aculeos gerit, magnitudine excellit, materies quippe duodenorum cubitorum, tectis idonea cæditur: ejus duo genera, quædam candida imbecillis facileq; putreſcens: quædam nigra, quæ robuſtior & incorrupta, &c. fructus in ſiliqua modo leguminum, flos pulcher aſpectu ut coronas ex eo facerent, &c. Eadem ferè Plinius l.13. c.9. nomine Spinæ Aegyptiacæ. Et Dioſc. duplex eſt: altera longè minor humilis ac tenerior, aculeis vallorum in modum obſita, folia rutæ ſimilia habens: ſemen in folliculis connexis, ternum quaternúmve capacibus, lenticulæ minus.

I. Aca-

I. Acacia folijs Scorpioidis leguminosæ.
Acantha & Acantha Ægyptiaca, Hippoc.
Acacia Ægyptia, Dod.gal.Lugd.Cam. Alexandrina, Cam.
Acacia prima, Ang.Lac.
Acanthus Theophrasti, Ang.
Acacia, Bellon. (quæ Akakia in offic. Constantinop.) Dod.Cam.ep. Alp.vera, Cluſ.ad Garz.
Spina Acaciæ Dioſcoridis, Ad.Lob.
Acacia, Arabibus Schamuth, Schack, Halepi, Rauvvolf.
Acaciam 1. à Matth. & Lugd. propoſitam quam Acaciam majorem Durantes vocat, Arborem Judæ cui aculei adpicti ſunt, multi exiſtimant.

II. Acacia trifolia.
Acacia altera, Matth.Dod.ut: Lac.Bellon.Rauvvolf. Lugd.
Acacia, Lon. altera Dioſcoridis, Ad.Lob.Tab.
Aſpalathus, Cæſ. ſive Acacia 2. Matthioli, Geſn. hort. Cam.
Aſpalathus 2. Dioſcoridis, Guil. epiſt. & Hon. Belli ep.1. ad Cluſ. (quo nomine & Græcis indigenis hodie donatur) Ponæ Ital.
Acacia Dioſcoridis, Ger.

ASPALATHUS.

ASpalathus, Ἀσπάλαθος alijs Eryſiſceptrum, frutex eſt lignoſus, ſpinis crebris aculeatus: duplex eſt, alter detracto cortice rubens aut purpuraſcens, alterum genus candidum eſt Dioſcoridi l.1.c.19. At Plinius non eadem omnino tradit l.22. c.24. in eodem tractu Aſpalathus, inquit, naſcitur ſpina candida, magnitudine arboris modicæ, flore roſæ, radix unguentis expetitur: quidam Eryſiſceptrum, alij Sceptrum vocant, &c. & l.24. c.13. Orientalem, alium à Rhodio facit.

I. Aſpalathus cortice cinereo, ligno purpureo.
Aſpalathi prima ſpecies Dioſcoridis, Ponæ Ital. à quo portionem accepimus.

II. Aſpalathus colore buxi.
Aſpalathi primum genus, Ad.& Lugd.
Lignum Americ. buxei coloris, Lerio de Braſil.
an Lignum aureum & flavum in Terzera inſula, Linſcot. 3. part. Ind. Or. c.6.

III. Aſpalathus albicans torulo citreo.
Rhodium lignum, quibuſdam Agallochum, Olea æthiopica videtur, Cord. in Dioſc.
Agallochum fortè, id eſt, Xyloaloë ſolida, quibuſdam lignum rhodium, rhodiſium & aſpalathum, aliis Oleaſtrum lignum, Cord. hiſt.
Aſpalathi tertium genus, Ad.& Lugd.
Aſpalathus Rhodius, Lob. ico.
Lignum roſei odoris in Braſilia, Lerius deſcr. Braſ. vel par.3. Ind. Occid. c.12.

IV. Aſpalathus rubeus.
Rhodium lignum rubeſcens & purpuraſcens Ruellij, Cord. in Dioſc.
Aſpalathi ſecundum genus, Penæ & Lugd.
Aſpalathus roſeus, Ad.Lob.ico.
Lignum Americanum rubrum diverſi à Braſilio generis, è quibus claves ſuas barbari conficiunt, Lerio l.c.
an Lignum Sanguinho dictum, totum rubrum & cruentulum in Terzera inſula, Linſcotto l.c.

V. Lignum Americanum album.
Lignum album ut charta, Lerio l.c.
Lignum cretæ candore nivium, Linſcot. l.c.

VI. Lignum Americanum violaceum, quæ ligna ſolius naturæ miraculo diſtincta, terra illa profert, Lerio l.c.

VII. Lignum Feixo, & varij generis ligna præſtantiſsima, inſula Pico promit, Linſc. l.c.

SANTALUM.

CUm multi Santalum pro Aſpalatho vero ſumpſerint: & aliqui Agallochum, lignum rhodium, crediderint, utrumq; ſubjungemus.

Santalum veteribus Græcis indictum videtur, & Sandal Avicennæ, Serapioni & Mauritanis: Indis verò Sarcanda, Garzia auctore, dicitur: quod folijs eſt Lentiſci æmulis, flore ex cæruleo nigricante, fructu ceraſi magnitudine nigro, inſipido: trium generum, rubum album pallidum, quæ uno in loco non proveniunt: eadem Acoſta & Lugdunenſis hiſtoria habent. Santali cinericei quoq; in regni Congiani deſcriptione mentio fit.

I. Santalum album, Matth. Lac. Lon. Cord. hiſt. Caſt. Garz. Lugd. Tab. Ger. Linſcot. part.4. Ind. Or.30.
Lignum odoratum candidum, Cæſ.

II. Santalum pallidum, Matt. Lac. Garz. Lug. Santalum citrinum, Cord. hiſt. Lon. Caſt. Linſcot. l. c.
Santalum flavum, Tab. Cæſ. cui flavum quod hodie habetur, candidi medulla eſt & citrinum Serapioni dicitur.

III. San-

III. Santalum rubrum, Matt. Lac. Lon. Cast. Garz. Lugd. Tab. Ger. Linscot. l. c.
Lotus veterum, Sandalus rubea officinarum, Cord. in Diosc.
Sandalum rubeum, Cord. hist.
Lignum odoratum rubrum, Cæs.
Santali rubri, quod in officinis Lignum aquilinum dicatur, & quo in regno Congiano febres curentur, Pigafetta in desc. regni Congianei c. 7. meminit.

IV. Santal. cinericeum, quo Scabiem Gallic. sanant, tanti apud eos precij, ut vel parva ejus particula servo robusto comutetur, id. proponit.

V. Pseudosantalum rubr. sive arbor Brasilia.
Arbor Brasilia Theveti, Lugd.
Bersilicum, Lon.
Persilium rubrum & citrinum, Cord. hist.
Bresiliensis arbor in Guajana: par. 8. Ind Occid.
Brasilia arbor, barbaris Araboutau, quercum proceritate & ramorum copia adæquat, folijs buxeis persimilibus: fructum non ferens: harum quędam, quam vix trium: altera, quam vix octo: & altera quam vix sedecim hominum ulnæ amplecterentur, Leri. in desc. Brasil.

VI. Arbori Brasilianæ affinis: in regno Guineæ, in Insula Caisco, arbores sunt, quæ vel Brasilienses rubedine superant, quarum lignum instar politissimi speculi nitet, tantæ duritiei, ut vix ingenti labore inflecti posit, ut habetur in 6. parte Indiæ Orientalis cap. 56.

an Lignum Brasilianum quod flammei coloris est, & tincturis adhibetur, Joseph. Acostæ l. 4. c. 29. meminit.

VII. Arbores pigmentiferæ.
Arborum peculiaria genera ex quibus rubrum, nigrum, flavum & purpureum colorem extrahunt, in Insula Madegascar seu Laur. p. 4. Ind. or.

VIII. Ligno Brasiliano simile.
Lignum Sapou lanis tingendis percommodum, Linsc. par. 2. Ind. Or. c. 24.

IV. Pseudosantalum Creticum.
Ἀβελικέα, Abelicea folijs Alaterni, fructu piperis, ligno rubro, cujus pulvis Santalum imitatur, Hon. Belli epist. 2. ad Clus. Ponæ Ital.

X. Pseudosantalum album.
Lign. Sambarane Santalo albo persimile, Garz.
Sambarane, Acostæ.

XI. Lignum ex freto Magellanico medulla flavescente.
Lignum exoticum alterum, Clus. exot. l. 1. c. 7.
Fructum fert nigrum myrtillis similem.

XII. Lignum Moluccense folijs malvæ, fructu avellanâ minore, cortice molliore & nigricante, Pavana incolis, Lugd.
Lignum Molucense, Acostæ.
Lignum Pavanum, Tab.

XIII. Ligna preciosissima ex Havana & Insula Cuba in Hispaniam vehuntur, cujus generis sunt Ebanos, Caovana, Granadillos, Cedrus & similia: Joseph. Acosta l. 4. c. 30.

AGALLOCHUM.

Ἀγάλλοχον veteribus, at recentioribus etiam ξυλαλόη: Agallochum & Lignum aloës. Dioscoridi l. 1. c. 21. lignum est quod ex India & Arabia deportatur, Thyyæ ligno simile, maculatum, odoratum gustu adstringens, cum quadam amaritudine, cute verius quam cortice vestitur, aliquantum versicolore. At Garziæ arbor est oleæ instar, interdum minor, quæ non nisi in Indiâ nascitur. Tarum Plinij l. 12. c. 20. aliqui existimant, quod Agallochum syl. esse, Dalechampius, notis in Plinium, suspicatur: sed brevior est Plinius, quam ut quid pronunciare liceat. Agalagen & Xyloaloës, Avicennæ.

Hujus plura genera Serapio l. simp. c. 197. enumerat, Indum Mondunum. Scisicum. Alcum[illegible] am. & Ruell. l. 1. c. 36. quatuor Agallochi genera recenset. Lud. Romano triplex genus ejus arboris: 1. quod Calampart vocetur: duo alia in Insula Taprobana, quorum 1. Lubam, alterum Bochor nominat, quæ duo genera ad nos convehantur.

I. Agallochum præstantissimum.
Agallochum primum quod Calampart vocatur, & solùm inter Reges Indiæ distribuitur, Lud. Romano.
Lignum Calamba, quod syncerum cum auro argentóve persæpè deponderatur, Linsc. part. 2. Ind. Or. c. 24.
Lign. Aloës Calamba dictũ, Ei. p. 4. Ind or. c. 32.
Lignum Calambes sive Aloës, par. 8. Ind. Or.

II. Agallochum officinarum.
Agalloc. esse Lignum aloës, multi credunt, Ang.
Aloë & Aloa, Vartomano.
Agallochum, lignum aloë, vel paradysi, vel S. Crucis, Cornaro.
Agallochus sive Xyloaloës, Cord. in Diosc. Ad. Lob. Cast. Garz. Lugd.
Tarum, id est, Xyloaloë fissilis, levis & aromatica, Cord. hist. & Tarum crispum, Eidem

Lignum aloës, Lon. Frag. Tabern. Cæsalp. qui Tarum Aëtij facit: at Cornarus Xyloaloën Aëtij dicit.
Lignum aloës quod Palo d'Agula dicitur, Linscot. par. 2. Ind. Or. c. 24. sive Palo d'Aguilla, Eid. par. 4. Ind. Or. c. 32.
III. Agallochum sylvestre.
Lignum aloës sylv. Garziæ, Frag.
Xyloaloë sylv. Lugd.
Aquilla brava sive sylvestre, Malaice Garro, Linsc. l. c.

Ex illo, sed ex hoc frequentius, sphærulæ precatoriæ odoris jucunditate & precij magnitudine commendabiles conficiuntur, fiunt etiam ex alio ligni genere, quod Agallochum æmulatur, sed inodorum est.

GENISTASPARTIUM.

I. Genistaspartium spinosum majus primum flore luteo.
Aspalathus alter primus, Clus. hisp. & hist.
Aspalathus, Cast. primus Monspel. Lugd.
Acacia altera, Ang.
Aspalathus secunda Monspel. Lob.
Genistaspartium spinosum majus, Ad. Lob. ico.
Scorpius primus, Tab.
Genista spinosa minor, Ger.
II. Genistaspartium spinosum majus secundum flore pallido.
Aspalathus alter secundus, Clus. hisp. & hist.
III. Genistaspartium spinosum majus tertium hirsutum.
Aspalathus alter tertius, Clus. hisp. & hist.
IV. Genistaspartium spinosum minus.
Scorpius secundus, Clus. hisp. & hist. Cast.
Genistaspartium spinosum alterum, Lob.
Genistæ spinosæ altera icon. Dod.
Aspalathus alter Hispanicus, Lugd.
Scorpius tertius, Tab.
Spina Christi, Cæsalp.
Genista spinosa major, Ger.
V. Genistaspartium spinosum folijs polygoni.
Alhagi Maurorum in cujus fronde, præcipue apud Persas, Manna colligitur, Rauvvolf.
Planta spinosa Maurorum Alhagi, Lugdunensi app.
VI. Genistaspartium spinosum folijs lenticulæ, floribus ex cæruleo purpurascentibus.
Spartum aphyllon fruticosum junceis aculeis lanatis capitulis, Ad. Lob. Lugd.
Erinacea, Clus. hisp. & hist. Lugd. Belli.
Genistæ rotundæ alterum genus, Cæs.
Scorpius quartus, Taber.
Spartium aculeatum aphyllon, Eid.
Genista spinosa humilis, Ger.
VII. Genistaspartium spinosum aphyllon alterum, tribus aculeis semper junctis, floribus luteis.
Achinopoda Cretensium, Bellonio.
Echinopoda Cretica. } Hon. Belli, epist. 2. ad Clus.
Chenopoda Plinij l. 11. c. 8. }
Echinopoda Plutarchi & Athenęi, }
an idem sit cum quarta, dubitat Clusius.

GENISTA SPINOSA sive Scorpius.

Scorpius, Theophrasto 6. hist. 1. (Nepam Gaza vertit) spinosa planta, tota spinis constat ut Corruda: sic hæc adulta, nullo modo foliosa est, sed spinas tantum pro folijs habet: præterea radice singulari breviq; constat, ante æstatem non germinat, germinationem in autumnum prorogat: floret etiam post æquinoctium Autumni: florem incarne extuberante, sub extrema aculei profert.

I. Genista spinosa major brevibus aculeis.
Scorpius sive Nepa, Anguil.
Nepa Theophrasti, Ad. Lobel. Tabern. Camer. Rauvvolf.
Scorpius Theophrasti, Lugdun.
Genista aculeata minor, sive Nepa Theop. Ger.
II. Genista spinosa major longioribus aculeis.
Ulex Plinij quibusdam l. 32. c. 4. qui nullas notas addidit.
Genista spinosa, Dod. ut.
Scorpius primus, Clus. hisp. & hist.

Scorpius

Scorpius alter, sive Genista spinosa, Lugd.
Scorpius secundus, Tab.
Genista spinosa flore albo, Ger.

Floribus est luteis, at in regionibus calidioribus russo colore, ut rubere videantur, nitent: & ratione loci variat magnitudine & aculeorum multitudine, paucitatéve.

III. Genista spinosa minor Germanica.
Genistella, Trag. Fuch. Dod. ut: Lugd. Tab.
Genista vel Genistella spinosa, Gesn. hort.
Genistella aculeata, Ad. Lob. Tab. spinosa, Cam.
Genista minor vel aculeata, Lon.
Genista minor, vel Genistella, Cast.
Genistæ species spinis & aculeis horrens, Clus. histor.
Coroneolæ similis suffrutex, Cæs.

IV. Genista spinosa minor Hispanica villosissima.
Genistella Monspeliaca spinosa in Prodromo.

V. Genista minor aspalathioides, vel Genista spinosa Anglica in Prodromo descripta.

GENISTA NON SPINOSA.

I. Genista angulosa & scoparia.
Genista, Brunf. Trag. Fuch. Dodon. ut: Cord. in Dioscor. Cam. ep. Tabernæm. Ger. vulgaris, Bellon. Clus. hist.
Genista angulosa, Cord. hist. descr. (ubi malè Chamæspartij icon additur) Lugd.
Genista minor seu non aculeata, Lon.
Genista scoparia vulgi, Lob. Eyst.
Genista quadrato junco I. Cæs.
Spartium, Turn. Adv.

Flos communiter luteus, rarius albus, hinc duæ figuræ apud Tab.
Genistæ & Genistæ albæ: & apud Gerardum Genistæ & Genistæ tenuifoliæ nomine: hujus flores nondum apertos, vicini nostri in Brisgoja muria condiunt & Capparum loco utuntur.
Radici quinetiam sæpè Orobanche adnascitur, & Rapum Genistæ vocant.
Genistellam Taber. pingit, quam Chamægenistam Anglicam Ger. nominat, quæ sola magnitudine à priore differre videtur.

Hujus generis exiguum in alpibus lato cespite, palmaribus juncis, mollibus, sine folijs crescere, Cæsalpinus scribit.

II. Genista tinctoria frutescens folijs incanis.
Genista tinctoria Hispanica, Clus. hisp. & hist.
Genistæ tinctoriæ altera icon, Dod.
Genistella infectoria, Lob. Ger.
Genista tinctoria Clusij, Oricella Theveti, Lug.
Genista infectoria Hispanica, Tab.

Sub hac, quo tempore floret, Hæmodori quoddam genus elegans, brachialis interdum longitudinis, floribus magnis & luteis crescit, Clusio monente.
Meminit Dodonæus Genistæ hirsutæ Hispanicæ, quam tertiam facit, cujus Calphurnius meminit: hanc non novi.

III. Genista tinctoria Germanica.
Luteam herbam Plinij l. 33. c. 5. aliqui volunt.
Flos tinctorum, Brunf. tinctorius, Fuch. Lon. Castor.
Ferula, Trag.
Lysimachia, Leoniceno.
Coroneola, Ang. Cæs.
Genista humilis, Dod. gal. Gesn. hort. Lugdun. Thal.
Genista tinctoria, Dod. vulgaris, Clus. hist.
Genistella infectoria vulgi, Adv. Lob.
Genistella tinctoria, Tab. Ger. Eyst.
Chamæleuce, Cord. hist. quoad iconem, nam Hederam terrestrem describit.

Variat folijs latioribus angustioribus, ramulis modò erectis, modò procumbentibus: quinetiam magnitudine, quare
Florem tinctorium minorem Lonicerus addit.

IV. Genista ramosa folijs hyperici.
Genista minima, Lugd.

Hæc variat: eam non longè Friburgo, & ad Petram pertusam frutescentem, & Monspelij humilem collegimus.

V. Genista Arabica quæ à nostra diversa, planities ad montem Sinai obsiri sunt: quæ etiam in Arabiæ solitudinibus nascitur, Bellon. ob. sed quid?

CHAMÆGENISTA.

I. Chamægenista folijs Genistæ vulgaris.
Chamęgenista prima, Clus. hist. seu Pannonica, Genistella pannonica, Tab. (Ger.

II. Chamægenista sagittalis.
Chamæspartium, Trag. Lon. Lugd. Tab.
Genista angulosa, Cord. hist. quoad iconem.

Genista minima, Gesn.hort.
Genistella graminea montana, Adv.
Genistella montana, Lob.
Chamægenista altera, Clus.pan.& hist.
Genista sagittalis pannonica, Cam.
Genistella lagopoides, Ger.
Variat magnitudine, hinc
Chamæspartium 1. & 2. Tab.
Genistella lagopoides major & minor, Ger.
III. Chamægenista caule foliato.
Genista humilis, Dod. pumila, Cam.
Chamægenista peregrina, Cl.hisp.& hist.Lug.
Genistella pinnata altera Hispanica, Lob.
Genistella pinnata, Ger.
Chamæspartium tertium, Tab.
IV. Chamægenista folio articulato.
Chamæspartium Narbonense, Tab.
Genistella globulata, Ger.
V. Chamægenista Cretica, in Prodromo descripta.
VI. Chamægenista montana hispida.
Genistæ minoris species, Thalio.

SPARTIUM.

Σπάρτιον frutex est proferens virgas longas, sine foliis, firmas. fractu contumaces, quibus vites alligantur: fert lobos ceu Phaseolus, in quibus semina parva lenticulæ similia, florem luteum instar Leucoij, Diosc. lib. 4. cap. 158. quod nusquam in Europa gigni Guiland. scribit. Et Theoph. 1. hist 8. λινόσπαρτον. Linogenistam Gaza vertit, cujus cortex multiplex tunicis cadit. At Plinio lib. 24. cap. 9. Genista est, cui easdem vires, quas Dioscorides Spartio ascribit.

I. Spartium arborescens seminibus lenti similibus.
Genista, Matt. Tur Italica, Dod. Hispanica, Ger.
Genista major, Cast.
Spartium, Matth. Lon. Lugd. alterum, Lac.
Spartum, Fuch. Dod. gal. Tur.
Genista σπαρτὸς Græcis, Ang. Guiland. pap.
Genista juncea, Cord. hist Gesn. hort.
Spartus vel Spartium, Gesn. hort.
Spartium Dioscoridis, Genista Plinij sive Hispanica, sive Africana, Clus. hist. Lugd.
Spartium Dioscorideum Narbonense & Hispanicum, Adv. Lob.
Genista altera junco rotundo, Cæs.
Genista transalpina, Cam.
Spartium Hispanicum, Eyst. 1. 2. & 3. Tab.
Pseudospartum Hispanicum, Ger.
II. Spartium alterum monospermon semine reni simili.
Spartum frutex majus, Dod.
Spartium primum, Clus. hisp. at in hist. Spartium 2. Hisp.
Spartium Hispanicum alterum flore luteo, Lob.
Spartium Hispanicum alterum, Lugd.
Spartium Hispanicum 4. Tab.
Pseudospartium Hispanicum ἄφυλλον, Ger.
III. Spartium tertium flore albo.
Spartium 2. Clus. hisp. at in hist. 3. Hispanicum.
Spartum frutex minus, Dod.
Spartium 2. flore albo, Lob.
Spartium aliud Hispanicum Clusij, Lugd.
Spartium Hispanicum quintum, Tab.
Pseudospartum album ἄφυλλον, Ger.
IV. Sparto primo affinis.
Genistæ Hispanicæ affinis, in Prodromo.
V. Spartum triphyllon.
Genista Ilvensis, Lugd.
Genistæ rotundæ genus in Ilva, Cæs.
Cassia Latinorum, Guilandino.
an Spartum minimum montanum triphyllum, Colum.
VI. Spartum sterile.
Sparti genus, in Hispania & Africa, juncus propriè aridi soli, quod neque folium, neque florem, neque semen fert, quo ad varia utuntur, Guiland. pap.

COLUTEA.

Κολουτία Colutea, Lipariæ peculiaris inquit Theophrastus 3. hist. 17. arbor procera, fructum fert in siliqua, magnitudine lentis, folium mittit fœnograeco non absimile, &c.

I. Colutea vesicaria.
Colutea, Theophrasti, Trag. (cui vulgo Sena) Dod. gal. (cui & Cytisus Latinorum) Gesn. hor. Lob. Clus hist. Tab. Ger.
Colutea Fuch. Matth. Lac. Lon. Dod. Ad. Cast.
Sena Mauritanorum, Ruellio.
Sena, Cord. hist.
Senna sylv. quibusdam malè, Gesn. hort.
Colutea, Senæ genus non est, cùm nullas facultates cum Senna communes habeat, Bellon.
Colutea vesicaria, Lugd. (cum duplici figura) Cam. Eystett.

Emeri

Emeri alterum genus, Cæsalp.

II. Colutea siliquosa sive scorpioides major.

Colutea scorpioides, Ad. Lob. Lugd. Cã. ep. Ger.

Colutea scorpioides prima, Clus. pan. Tab.

Colutea scorpioides prima elatior, Clus. hist.

Emerus vulgo, Cæsalp.

III. Colutea siliquosa minor.

Colutea scorpioides humilior, Clus. pan. Ger.

Colutea scorpioides 1. humilior, Clus. hist.

Colutea scorpioides 2. Tab.

IV. Colutea siliquosa minor coronata.

Colutea scorpioides altera, Clus. pan. & hist.

Colutea scorpioides tertia, Tab.

Colutea scorpioides montana, Ger.

V. Colutea scorpioides maritima glauco folio: in Prodromo descripta.

VI. Siliqua oblonga cinericea granis Coluteæ.

Fructus minor 12. Paludani, Clus. exot. libr. 2. cap. 20.

SENNA.

Sennam, quidam Dioscoridis Delphinium, alij Peleccinum, alij Peplium, alij Empetron, alij Alypon: alij Theophrasti Cercidem sive Coluteam tertiam, alij Colyteam primam esse putant: at rem novam veteribus Græcis & Latinis Scriptoribus indictam, & à Mauritanis primo propositam à Serapione sub Sene, à Mesue, qui domesticam & sylvestrem facit, sub Senna, censemus: cujus, ex Græcis solus Actuarius meminit.

I. Senna Alexandrina, sive folijs acutis.

Sena Alexandrina, Trag. Gesn. hort. Cam. epit. & hort.

Sena Orientalis, Ang. Bellon. Ad. Cæs. Tab. Ger.

Senna Ægyptia sive Alexandrina & Syriaca, quæ præstantissima, Lugd.

II. Senna Italica sive folijs obtusis.

Senna, Hermolao.

Sena Italica, Trag. Tabernæm. Adv. Gerard. Cam. ep. & hort.

Sena, Matth. Fuch. Dod. ut: Lac. Cord. histor. Lon. Lob. Cast. Lugd.

Sena altera, Ang forte Androsace.

Sena altera media dicta, Bellon.

Sena communis & vilior, Ges. hort.

Sena nostras, Cæsalp.

BARBA JOVIS.

Plinius lib. 16. cap. 18. inter arbores, inquit, odit aquas & quæ Jovis Barba appellatur, in opere topiario tonsilis: & in rotunditatem spissa, argenteo folio. Hujus Anguillara species duas facit, alteram de qua inter Cytisos egimus: alteram de qua in præsens.

Barbæ Jovis prima species, Ang.

Barba Jovis, Cæs. Cam.

Jovis barba, Lugd. Clus. hist.

SECTIO SECUNDA.

JASMINUM; SYRINGA; LENTISCUS; MOLLE; THURIFERA ARBOR; TEREBINTHUS; BALSAMUM; PISTACIA; STAPHYLOdendron; Glans Unguentaria; Ceratia sive Siliqua; Cassia nigra sive Fistula; Tamarindus; Lobi & Fructus exotici.

JASMINUM.

Jasminum Arabes Zambach & Sambach Serapione auctore appellant, & Græcos imitari volentes, Jesemin, a Jasme Græca voce. Jasme autem dicta fuit, quasi medicatus odor, aut immutata literà Josme, quasi violæ odor.

Genera tria Serapio tradit: unum cui flos albus, alterum cui luteus, tertium cui cæruleus: etiam rubro flore in Asiaticis hortis reperiri, Clusius refert: Dalechampius puniceum addit.

I. Jasminum vulgatius flore albo.

Gelseminum vel Jasminum, Matth. Cast. Cam

Gesminum, Anguil.

Jasminum, Dod. ut: cui & Apiaria, Cord. in Dios.

Jasme & Sambac, Gesn. hort.

Gelseminum vulgatius, Adv. Lob. Cæsalp. cui Smilax lævis Dioscoridis.

Jasminum album, Lugd Tab. Ger. fl. albo, Eyst.

II. Jasminum humiles luteum.

Gelseminum luteum, Adv.

Jaſminum luteum, Lob. in ico. Tab. Ger. flore luteo, Eyſt.
Gelſeminum humilius alterum fl. luteo, Cæſ.

III. Jaſminum humilius magno flore.
Geſmini 3. ſpecies, Ang.
Chamægelſeminum grandiflorum, Lob.
Gelſeminum humilius primum, Cluſ.
Jaſminum puniceum, Dalech. Lugd.
Gelſeminum Catalonicum, Cam. ep. (ſive Hiſpanicum) Eyſt.
Jaſminum candiflorum, Tab. majus, Ger.

Flos candidus eſt a verſa parte rubens.

IV. Jaſminum cæruleum, Serapioni.
Jaſminum cæruleum, Tab. Ger.

In hoc genere cæruleum nondum vidimus: an Arabes Liguſtrum Orientale, quod alias Syringa cęrulea dicitur intellexerint, Cæſalpinus dubitat: alij Clematidem cęruleam eſſe volunt.

V. Jaſm. luteum vulgo dictum, bacciferum.
Polemonium Monſpelienſium, Geſn. Ad. Lob. Lugd. Cam. Eyſt.
Ruta capraria Gallorum Monſpel. Geſn.
Trifolium fruticans, Dod. Tab.
Ruta baccifera ſive trifolia, Tab.
Jaſmini ſpecies trifolia non videtur a l Polemonium accedere, Colum.

Folijs ludit: nam licet communiter, præſertim ſi in hortis colatur, trifolium ſit, attamen circa Monſpelium aliquando unico folio reperitur.

VI. Jaſminum millefolij folio.
Gelſeminum alterum rubrum, Cæſ.
Quamoclit, Cam.
Gelſeminum Indianum pennatum flore ſanguineo, Ponæ Ital.
Convolvulus pennatus exoticus, Col.
Quamoclit ſive Jaſminum Americanum, Cluſ. cur. poſt.

SYRINGA.

Syringa licet Africum vocabulum videatur, aliquibus tamen à virgarum rectarum longitudine & inferioris medullæ fungoſa copia dicitur: vel potius quod ramuli exempta medulla fiſtuloſi ſint.

I. Syringa cærulea.
Lilac, Matthiol. (qui glandem unguentariam exiſtimat) Adv.
Lillach, Dod.
Cauda vulpina Turcarum, Bellon.
Syringa cærulea Luſitanica, Lob. Eyſt.
Syringa flore cæruleo, Cluſ. hiſp. & hiſt. Lugd. Cam. Ger.
Syringa Luſitanica, Tab.
Liguſtrum Orientale, forte Jaſminum cæruleum Mauritanorum, Cæſ.

Oſtryam Theoph. 3. hiſt. 10. eſſe aliqui volunt, auctore Lugd. hiſtoriæ monente: eſt Oſtrys, inquit, quam nonnulli Oſtryam vocant, unica ſpecies Oxyæ (Plin. l. 13. c. 21. τῇ μελίᾳ, id eſt fraxino, legit) tum ſatu, tum cortice ſimilis: folio pyrorum, multo oblongiore, in acutum contractiore & majore, fibris multis & craſſis, à medio dorſi in modum coſtarum recta ſecundum magnam fibram porrectis, in fibris ipſis rugato & in ambitu leviter ſerrato, materie dura, decolore albida: fructu parvo, oblongo, hordeo ſimili, flavo: radices ſublimes habet. Idem ferè Plinius.

Variat floris colore, qui communiter cæruleus: aliquando cinereus & quaſi argenteus: hinc figuræ duæ apud Eyſt. nomine Syringæ flore lacteo & flore cæruleo.

II. Syringa Arabica folijs mali arantij.
Sambac Arabum ſive Gelſeminum Arabicum, Alpini.
Jaſminum Arabicum ſive Syringa Arabica, Cluſ. cur. poſt.

III. Syringa alba ſive Philadelphus Athenæi.
Syringa, Dod. Cæſ. alba, Tab. Ger.
Syringa flore albo, Cluſ. hiſp. Lugdun. (quam Oſtryn Theophr. volunt, quod Cluſius negat) odorato, Cam.
Syringa Italica, Lob. Eyſt.
Frutex coronarius, Cluſ. hiſt.

Flore communiter eſt ſimplici, rarius pleno, quare Syringa Italica flore albo pleno, & Syringa flore albo ſimplici, apud Eyſt.

IV. Syringæ albæ affinis.
Fructus miſcellaneus undecimus, Cluſ. exot. lib. 2. cap. 21.

LENTISCUS ET MOLLE.

Lentiſcus fortaſſe dicta, quod folia lentore quodam lenteſcant: σχῖνος Dioſcoridi l. 1. c. 89. quaſi σχιστὸς fiſſilis, quod facile & frequenter in dentiſcalpia findatur: quod & Dioſc. tempore factitatum, qui arborem ut notam non deſcribit, ſed ejus reſinam quam μαστίχην nominari ait: de qua inter Reſinas. Hujus baccas Hippoc. de nat. mulieb. σχινίδας (non ἐχινίδας) appellat.

I. Len-

I. Lentiſcus vulgaris.
Lentiſcus, Matth. Ang. Dod. ut: Bell. Lac. Lon. Ad. Cluſ. Lob. Cæſ. Lugd. Caſt. Rauvvolf.
Lentiſci in Chio ſimiles ſunt ijs qui in Gallia Narbonenſi & Italia naſcuntur: ſolæ tamen quæ in Chio Maſtichen præbent, Bellon. obſ.

II. Lentiſcus Peruana.
Molle, Cluſ. in Monardem, Lob. & lib. de Balſ. Cam. Ger. Colum. addens, quod ſi in Creta naſceretur, pro Tragio ſupponi poſſet.
Mollis, Caſt. arbor, Tab.
Molle arbor, Lugd. & hiſt. Ind. Occid p. 9. lib. 4. c. 30. quæ in Moxu vocatur arbor ex Peru, quod hinc primum alio translata ſit.
Moly, molle & muelle, Frag.
Variat folijs, quæ in tenella diſſecta: in adultâ nec inciſa, nec crenata ſunt, quemadmodum ramus adultioris arboris in Matthiolo noſtro, & Cluſ. cur. poſt. exhibetur. Uvæ quoddam genus producit, unde Indi vinum premunt, Ind. Occid. l. c.

III. Arbor exotica folijs alatis.
Juvvb apud Amazones naſcens, Cluſ. exot. l. 4. cap. 14.

IV. Arbor exotica Lentiſci folijs.
Moringa, Acoſtæ, Caſt. Lugd.
Fructus raphani craſsitie, radix unicornu vices ſupplet; & ejus in Theriaca uſus eſt.

V. Arbor exotica ſpinoſa folijs lentiſci.
Bonduch Indorum, Ponæ Ital.
Fructus peregrinus primus, Cluſ. l. 2. exot. c. 30.
Lobus ἐχινώτης, Cluſ. exot. l. 3. c. 15.
Mates Indorum cinericei coloris, id eſt, Legumen Indicum, Eid. & Ponæ.
Fructus peregrinus prior, Cluſ. exot. l. 2. c. 30. & in tab. 2. Lugd. Tab. Ger.
Hujus fructum Milij Indici primum, dein Bonduch nomine à Pona, Veronâ accepimus, qui Avellanæ magnitudine, duriſsimus, ſplendens & cinericei coloris.
Ex Braſilia, Java, & Virginea etiam Piſorum nudorum nomine multi adferuntur.

VI. Lobus orbicularis fuſcus ſpinoſis tuberculis obſitus, binos phaſeolos nigros continens.
Fructus quartus qui Indis Samparantam, ex navigation. Batau. Cluſ. exot. l. 2. c. 15.
Lobus echinatus Molucenſis, Ponæ Ital.
an Samparanton radix valida & amara quæ in Sunda naſcitur, in Ind. Or. par. 4. c. 8. hujus arboris radix eſt?

VII. Arbor Malabarenſium fructu Lentiſci.
Pauate, Acoſtæ, Lugd. Caſt. ap.
Arbor eryſipelas curans, Luſitanis.

THURIFERA ARBOR.

Thurifera arbor, Græcis Λίβανος ἢ δενδρολίβανος: quemadmodum lachryma λιβανωτὸς, quæ Hippocrati λιβανώτε καρπὸς dicitur: λίβανος à λείβω ſtillo: licet Græci fabulentur à juvene Aſſyrio hujus nominis, quod Deos ſtudioſiſsimè coleret, ab invidis occiſo & in hunc fruticem converſo dici: hinc Dijs thure gratius nihil eſſe. Lovan Arabibus; de qua ſic Theophraſt. 9. hiſt. 4. arborem nonnunquam qua quinis fere cubitis attollatur & ramoſam ferunt, folio pyri ſed multò minore, coloris herbacei ut Rutæ, cortice levi Lauri modo: 4. hiſt. 6. in Arabia, Syria, India naſcitur: 9. hiſt. 2. ſub cane & ferventiſsimis diebus incidi referunt: 9. hiſt. 3. & tam ſponte quàm inciſura thus prodire poſſe. Idem 9. hiſt. 4. alij thuris arborem lentiſco ſimilem prodidere, & fructum quoque lentiſci folium ſubrutilum: Idem folia lauri & lævia tribuit. At Garziæ arbor eſt humilis, folia lentiſco ſimilia habens, & Arabiæ peculiaris: Theveto pinis reſiniferis ſimilis. Non ſolum ipſius lachryma in uſu fuit, ſed & cortex arboris apud Dioſc. l. 1. c. 82. & μάννα, manna thuris c. 83. & αἰθάλη fuligo c. 84. Vide inter Reſinas.

Duplex eſt: alia montana, alia in planis naſcens Garziæ, Fragoſo.

Arbor thurifera Theveto, Lugd.
Thuris limpidi folium, Ad. Lob. ico. Lug. Tab. pingunt: & Taber. arboris caudicem cum Stagonia thure adpingit.

TEREBINTHUS.

Terebinthus, Græcis Τερέμινθος nominatur, quam Dioſcorides l. 1. c. 9. velut arborem cognitam non deſcripſit. Theophraſto 3. hiſt. 15. alia maſcula eſt, alia fœmina: & maſcula quidem ſine fructu: fœminarum altera fructum ſtatim rubentem edit, lentis magnitudine, qui coqui nequit: altera viridem (ἔχλωρον Plinius pallidum l. 13. c. 6. vertit) deinde rubentem & cum vite matureſcentem, tandem nigrum fabæ magnitudine, reſinoſum, odore jucundiore, &c. flos oleæ ſimilis, rubens: folia in uno pediculo multa, Laurinis ſimilia, binæ veluti

veluti Sorbo, in summis ramusculorum partibus imparia, nisi quod minus angulosa quàm Sorbo, & ambitu lauriuis similiora, pinguia cum toto fructu: fert & illa folliculos quosdam cavos ut Ulmus, in quibus animalcula culicibus similia nascuntur. Et 4. hist. 5. Terebinthi Indicæ meminit. Plinius l. c. sed brevius de ea egit. Resina terebinthina ex hac colligitur, de qua cap. de Resinis.

I. Terebinthus vulgaris.
Terebinthus fœmina altera Theophrasti.
Terebinthus, Matth. Dod. ut: Cord. in Diosc. & hist. Turn. Lac. Lon. Clus. hisp. & hist. Lob. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Terebinth. minor in Lombar. & Hetruria, Ang.
Terebinthus lentiscifolia minor, Ad.
Terebinthus vulgaris, Rauvvolf.

II. Terebinthus peregrina fructu majore Pistacijs simili, eduli.
Terebinthus major cujus fructum Arabes Botn quibir appellant, Rauvvolf.
Terebint. nostras Juglandes æquans, Bell. cult.
Terebinthus major pistaciæ folio, Ad. Lob.
Terebinthus Indica major Theophr. ex Rauvvolf. Lugd. ap.
Terebinthus latifolia, Tab. Ger.
Terebinthi majus genus ad Terebinth. Indicam Theophr. & Fael Serap. Avicen. & Rhasis referri potest, Clus. hist.

Folijs oblongiusculis à Pistacijs, quæ rotundiora habet, & fructu sive nuce breviore & rotundiore differt, quo inquilini, perinde ut nos Avellanis vescuntur.

Gallarum genus quoddam nucis ponticæ magnitudine, Terebinthi arbores in Thracia & Macedonia producunt, quarum apud Turcas usus est, tenuissimis sericeis pannis inficiendis, Bellon. obs.

III. Terebinthus peregrina fructu minore & cæruleo, eduli.
Terebinthus Syriaca, Theoph.
Terebinthus in Cilicia & Syria, Bellon. obs.
Terebinthi peregrini alterum genus, Clus. notis in Bellon.
Terebinthus minor, qui Arabibus Botn sougier dicitur, Rauvvolf.
Terebinthus in Mesopotamia & Armenia, Eid.
Terebinthus minor, qui ad Bel Arabum referri potest, Clus. hist.

Et hujus fructus, qui cum suo cortice Piso majori æqualis est, perinde ut nos Pineos nucleos comedunt: quo & Persæ plus quam bis mille annis ante panis usum vitam sustentarunt, & etiamnum totius Syriæ incolæ ijs cum pane vescuntur: & propter colorem inter viridem & cæruleum medium, Arabes veteres, Granum viride, Bellonio attestante, appellarunt.

BALSAMUM.

Balsamum, βάλσαμον Dioscoridi l. 1. c. 18. arbor Lycij seu Pyracanthæ magnitudine conspicitur: folia habet Rutæ proxima, sed candidiora multò & perpetuò magis virentia, &c. qui & ὀποβάλσαμον, ξυλοβάλσαμον καὶ καρπὸν, sive succum, lignum & fructum commendat: & vim efficacissimam balsami liquori tribuit: proximum fructui, minimum vero ligno. Et Theophrasto 9. hist. 6. arboris magnitudo, quæ malo punicæ magnæ, rami multi, folium rutæ simili, candidum tamen, perpetuò virens, fructus similis terebintho tam magnitudine, quàm colore, valde odoratus & lacrymâ ipsâ odoratior, &c. Plinius lib. 12. cap. 25. quædam alia scribit, alia ex utroque mutuatus videtur.

I. Balsamum Syriacum rutæ folio.
Balsamum, Matt Lac. Ad. Col. Cast. Cæs. Alpino, Hon. Belli ep. 5. ad Clus. Liquor ejus Opobalsamum & Balsamælæon, de quo & Cord. hist.
Balsamum lentisci folio Ægyptiacum, Bellonius obs.
Carpobalsamum veterum flavum.
Carpobalsamum & Cassamum verum, Cord. in Diosc. & hist. Cæs.
Lignum Xylobalsamum, Cæs. sunt aliquando festucæ tenues, quæ cum Carpobalsamo adferuntur.
At Terebinthus geminus, omnibus partibus, liquori, ligno & semini succedaneum esse potest.

Fontem esse in Sumatra Insula, qui Balsami pretiosissimi oleo scaturiat, Linscot. par. 2. Ind. Or. 21. scribit.

II. Carpobalsamum nigrum Alexandrin. an Semen Hyperico simile, quod, à Petra Palestinæ oppido etiam Dioscorid. tempore adferebatur.
Carpobalsamum non legitimum, Matth.
Carpobalsamum offic. Cord. in Dios. (qui addit, aliquando inter ea reperiri adulterinis granis majora, odoris & saporis suavissimi) Tab.

Balsa-

Balsami veri fructus, Alpino.

III. Xylobalsamum officinarum.

Myrtum potius quam Balsamum refert, Matth.

Alterius fruticis surculi, quámvis aliquando inter eos mirum in modum odoris & saporis gratia commendabiles reperiantur, Cord. in Diosc. & hist.

Xylobalsam. vulgo nuncupatum, quod ex felici Arabia defertur cum Ægyptio convenit. Bel. ob.

Lignum Balsami ex Arabia felici, Linscot. par. 2. Ind. Orient. 7.

IV. Balsamum Indicum, ex arbore Punicâ malo majore Xylo dicta, folijs Urticæ.

Balsamum Indicum novum, Matth.

Balsamum ex nova Hispania, Lacun.

Balsamum ex Occidentali India, Monard. Lug. & Ind. Occid. p. 9. l. 4. c. 28.

Balsami genus novum, Cæs. Frag.

Hujus genus limpidum, quod pura est ex stillans lacryma, opobalsamum vocant: aliud imperfectius, quod ex ligno, cortice & folijs expressum est, aut ignis vi prolicitur, quod Xylobalsamum appellatur, Ind. Occ. l. c.

V. Balsamum fructu racemoso ex Hispaniola.

Balsamum novum ex Hispaniola, Auctori hist. gener. Indiæ, Lugd.

Ex planta sponte nascente arboris magnitudine folijs amplis (quale Lug. hist. exhibet) sex digitos longis, 4. cum dimidio latis, elicitur.

VI. Balsamum Americanum.

Balsamum aliud ex Americæ continente, Lug.

Ex arbore vasta, ramosa fructu pisi magnitudine siliqua digitum longa inclusa, quæ pingitur nomine Fructus balsami Monardis, Lugd.

Lobus oblongus aromaticus, Clus. exot. l. 1. c. 18.

Balsami Peruani fructus, Ponæ, Clus. cur. post.

Balsamum quod ex India occidentali adfertur primum in Hispaniola inventum: arbor unde eliciturGoaconaz ab indigenis vocatur, Ovied. hist. Ind. l. 10. c. 11.

Balsamum ex Nicaraguæ, Benzoni, Ind. Occid. part 5. cap. 16.

an Balsamum ex Gueana. Ind Occid. p 8.

VII. Balsamum Tolutanum folijs Ceratiæ similibus, quod candidum est.

Balsamum de Tolu, Monardi, ex Insulis Tolu, Ind. Occid. q. 9. l. 4. c 28.

Balsamum Tolutanum ex arboribus pumilibus pinis similibus, Lugd. ap.

an Balsam. album Curcas vocatum, Ind. occ. p 8.

VIII Frutex Indiæ Orient. Lavendulæ folio.

Arbor Lavendulæ folio, Clus. exot. l. 1. c. 5.

PISTACIA.

Πιστάκια Dioscor. l. 1. c. 177. in Syria gignuntur pineis nucibus similia. Theoph 4 hist. 5. ferunt & in India Terebinthum esse, arborem alteri terebintho similem, cujus folia, rami & reliqua omnia terebintho similia; fructus autē diversus. similis enim amygdalis, non magnus sed aspectu similis & suavitate amygdalis præstantior.

I. Pistacia peregrina fructu racemoso, sive Terebinthus Indica, Theoph.

Pistacia, Matth. Ang. Tur. Lac. Cord. in Diosc. & hist. Lon. Dod. Lob. Cæsalp. Cast. Cam. Tab. Ger. Eyst.

Pistacium, Ges. hort.

Terebinthus Indica Theophrasti, Ad.

Pistachia, incolis Fisluc, Rauvvolf.

Pistaciarum arbor, Dod. gal. Lugd.

Fructus dicuntur πιστάκια: Nicandro φιττάκια: Posidonio, monente Athenæo, βιστάκια: Latinis Pistacia: officinis & barbaris Fistici.

II. Arbor exotica fructu racemoso, Charamais dicta.

Charamais & Ambela, Acostæ, Lugd. Cast.

Duo genera, unum pyrifolio, alterum malo minore, fructu avellanæ acido.

III. Pistacia sylvestris.

Staphylodendron Plinij, lib. & c. 16. est & trans alpes arbor similima aceri, alba materia, quæ vocatur Staphylodendron: fert siliquas & in ijs nucleos sapore nucis avellanæ.

Nux vesicaria, Trag. Dod. Ger.

Staphylodendron, Matth. Bellon. Ad. Lob. Lug. Cam. Tab. Plinij, Dod. gal. Ges. hort. Eyst.

Arbor vitis & Lacryma Joppi, Ang.

Pistaciorum species, Scaligero in Aristot.

Pistacia Germanica, Lon. sylvestris, Cast.

Coulcoul & Hebulben Turcarum, Matth. epist.

At Bellonio obs. Hebulben semina sunt in officinis Turcarum venalia, quæ nobis in usu non sunt: quemadmodum nec Nux quædam gemini pungi magnitudine, parvis granis esui aptis, avellanæ instar dulcib⁹, plena, quam Coulcoul, hoc est, nucem de Coulcoul nominant.

Ex fructu sphærulæ precatoriæ fiunt.

GLANS UNGUENTARIA.

Glans unguentaria, βάλανος μυρεψική Dioscoridi l.4.c.154. fructus est arboris Myricæ similis, magnitudine nucis Avellanæ, cujus interior pars expressa, veluti amygdalæ amaræ humorem emittit, quo ad preciosa unguenta pro oleo utuntur: at Theoph.4.hist.1. βάλανος simpliciter: Balano, inquit, à fructu nomen inditum: folium ejus Myrto simile est, sed oblongius, fructus magnitudine & aspectu capparis fructui similis, cujus corticibus contusis unguentarij utuntur, &c. Hæc unguentariæ nomine à cæteris glandibus distinguitur, quod ea unguentarij plurimum utantur. Plinio libr.12.cap.21. Myrobalanus Troglodytis nascens unguento, ut ipso nomine apparet, fructus magnitudine avellanæ nucis, &c. Arabes Habel, Ben & Granum ben nominant: inter quos Mesues qui duplex facit, aliud Ben magnum ut Avellana, quod Monardes Avellanas purgatrices esse vult: aliud parvum Ciceris magnitudine: ex quo Monarde monente, Itali oleum de Ben conficiunt.

Glans unguentaria, Matt. Lac. Cord in Dios. Clus. in corol. Dodonæi, Lugd. Cæs.
Granum ben, Lon.
Balanus myrepsica, Pharagon incolis ad montem Sinai, Bellon.
Macalep album, Rauvvolf.
Glans unguentaria cathartica siliquata, Adv. Lob. icon.
Balanus myrepsica, Cord. hist. Tab. Ger. Pon.
Ben parvum, Monardi.

CERATIA SIVE SILIQUA.

Κεράτια, id est, siliqua, à corniculorum similitudine, à Dioscoride l.1.c.158. qui eam non descripsit: à Galeno & Aegineta verò κερατωνία, quasi cornuta siliqua, hæc arbor appellatur: à recentioribus Græcis Xylocerata: Arabibus Charnub: à Plinio l.15.c.24. Siliqua (quia semen fert in siliqua leguminum modo) de qua hæc: haud procul abesse videntur & prædulces Siliquæ, nisi quod Cortex in ijs manditur: digitorum hominis longitudo illis, interim falcatis pollicari latitudine, &c.

I. Siliqua edulis.
Siliqua, Matt. Ang. Tur. des. Cord. in Dios. Ges. hor. Lac Lon. Rauvv. Cast. Cam. arbor, Cæs. cui & Ceronia Theophr.
Siliqua sive Ceratia, Bellon.
Siliqua dulcis Alpino.
Ceratonia, Dod. ut: Ges. hor. Lugd. Frag.
Cerata vel siliqua, Ad Lob. Tab. Ger. Clus. hisp. siliqua κερωνία, Eid. hist.
Ceraunia siliqua Theoph. 4. hist. 2. & Plin. l.13. c.8. Dalech. in Plinium: at hist. Lugd. auctor diversam facit.
Fructus κεράτιον, siliqua, vulgo Carobe nominatur: cujus semen sex grana pendens, ponderi illi auri quod Karat dicitur, nomen dedit.

II. Siliqua purgatrix.
Caroba sive Sili. ex Guinea purgatrix, Pon. Ital.

III. Siliqua sylvestris rotundifolia.
Arbor Judæ, Bellon. (quæ Græcis vulgo Coucouchias) Ges. hor. Dod. Ad. Lob. Rauvv. Lugd. Tab. Cam. Ger. Eyst.
Fabago sive siliquastrum, Bellon. Ges. hor.
Ceratia agrestis, Eid.
Siliqua syl. Bellon. Clus. hisp. & hist. Cam. ep. & hor. Cæs. cui Cercis Theophr.
Siliquastrum & Siliqua sylv. & fatua, & arbos amoris, Cast.
Quibusdam Cercis siliquata Theophr. 1. hist. 18. alijs Colytea tertia Theophr. 3. hist. 14. quibusdam Laburnum vel ejus species.
Acacia vera Matth. quibusdam videtur, quam spinis horridam pingit, quas commentitias suspicantur.
Flores eleganter purpurei, quandoque albi & cortice candicante.

IV. Siliqua sylv. rotundifolia Indica.
Semen nummi instar rotundum planum denarij magnitudine, crassiusculum, ruffum, à Rev. D. Terentio ex India accepi, cum hac inscriptione: Semen numulariæ est arboris Judæ Indicæ, cujus flos magnus elegans & odorus est.

V. Siliqua sylv. spinosa arbor Indica.
Coral arbor, ob flores colore Corallij æmulos, Clus. append. 1. hist. plant. & append. altera ad appendicem primam.
an Acacia prima, Matthiol. & Lugd.
an Acacia major, Cast.

VI. Siliquæ sylv. similis.
Acacalis, vel Syriacè Kismisen sive Sisime, Cam.
Acacalis Kesmesen, Bellon.
an Acatia Dioscoridis, Rauvvolf.
Semen hoc Cairine & Kismisen nomine à Doct. Paludano ex Syria reduce an. 1579. Patavij accepimus: an Dioscoridis Acacalis? cum hæc nostra

nostra folijs rotundis enata sit. Dioscoridi verò l.1.c.118. & ex eo Æginetæ ἀκάκαλις, fructus sit fruticis in Ægypto nascentis, myricæ fructui quadantenus similis. Valer. Cordus in Diosc. non cognosci scribit, nisi aliquis ex Myrobalanis Emblicis sive Belliricis hunc esse existimet.

CASSIA NIGRA SEU FISTULOSA.

Cassia Fistula ab Arabibus inventa est, & à recentioribus Græcis, ut Actuario, κασσία μέλαινα nominatur. Fabam Indicam veterum, ut Aristobuli, Valerius Cordus credidit. Siliquam Aegyptiam Theophrasti 1. hist. 18. nonnulli censent.

I. Cassia fistula Alexandrina.
Cassia solutiva sive Ægyptia siliqua, Matth.
Cassia fistula, Dod. gal. Lac. Cord. in Diosc. Gesn. hort. Cast. Alpino, Frag. Tabern. Ger. Pigafette desc. regni Congiani & Ind. or. p. 1. & 4.
Cassia fistula laxativa, Lon.
Cassia solutiva, Bellon. Monard. Garziæ, Linscot. p. 4. Ind. or. fig. 17.
Cassia stercoraria, Guiland. pap.
Cassia nigra, Dod.
Siliqua Ind. veterum, Cord. hist. Inda, Gesn. hor.
Canna fistula seu fistularis, Linsc. p. 4. Ind or. c. 37.
Cassiam quæ hujus arboris fructus est, Ægyptij Chaja-ar-xambar vocitant, Paludanus in Linsc.
Siliqua aut Cassia purgatrix Arabum, Ad. Lob.
Siliqua sive Cassia cathartica, Lugd.
Cassia, siliqua Ægyptia Theoph. videtur, Cæs.
Cassia Ægyptia sive purgans, Cam.
Canna fistula, Acostæ.
Canna fistula sive Cassia: Joseph. Acostæ, lib. 3. cap. 22. quæ in Hispaniola copiosissima: Idem lib. 4. cap. 29.

Eligenda fistula insignis, plena, gravis & recens, & quæ concussa, inclusis seminibus minimè constrepat, splendens, foris ac etiam in pulpa pinguis: pulpam (quæ non ante usum extrahi debet) florem Cassiæ & Cassiam extractam vocant.

II. Cassia fistula Brasiliana.
Cassia siliqua Brasiliana purgatrix compressa, Lob. in pharm. Rondel.

Hæc ex Brasilia advehi cepit, cujus pulpæ uncia una, plus quam unciæ duæ alterius Ægyptiacæ, purgat.

III. Siliqua Arabica, quæ Tamarindus.

Arabicam vocamus, eò quod ex Arabia in Indiam aliasque regiones deferatur: à quibus Tamarindus nominata, quasi dicas Dactylos Indos, sive Palmulas Indicas: Tamar enim illis Dactylum significat: licet arbor Palmæ similis non sit, nec ex Palmarum generibus, nisi ad fructus effigiem, quæ dactylum sive digitum inflexum refert, respexerint. Sunt qui velint Plinium lib. 12. cap 6 de hac intelligendum esse, cum inquit: est & alia similis huic (Palmæ scilicet) dulcior pomo, sed interaneorum valetudini infesta.

Tamarindi, dactyli Indici / Palmæ syl. Indicæ fructus } Mesuæo, Lac. qui à Palmulis Thebaicis non differe vult.
Tamarindus Serapioni, Cæs.
Tamarindi, Matth. Bellon. Garz. Acostæ, Frag. Lob. qui addit perperam Oxyphœnicum appellari, Lugdun. qui in ap. & alteram figuram Acostæ exhibet.
Thamarindus, id est, Acacia Indica, Cord. hist.
Palmæ sylv. fructus Oxyphœnica, Lonic. Cast. cum ficta figura.
Thamarindi, Cam. ep.
Tamarindus Derelside appellata, Alpin.
Tamarinio, Puly & Ambisy Indis, Linscotto Ind. or. p. 4. c. 37.
Assa sive Tamarindus: par. 4. Ind. or. fig. 15.

Folliculi recentes, cum melle aut Saccharo in India condiuntur: ex substantia intinctum (Caryl vocant) parant, cum cibis utendum.

IV. Tamarindis simile semen spadiceum dentatum.
Fructus alicujus semen num. 20. à Gareto, Clusio exot. lib. 2. cap. 16.

V. Tamarindo similis frutex.
Queillos frutex folij Tamarindi, fructu ut fabæ Romanæ subduplo longiore, quo in cibis utuntur: par. 4. Ind. or. 8.

DE LOBIS.

Etsi Dioscorides Smilacis hortensis fructum λοβία, quasi siliquulas dicas, vocarit, eamq; ob causam de Lobis post Phaseolos dicendum videretur, tamen cum alij sint Lobi, qui arborum fructus sunt, de alijs verò non satis constet, placuit de omnibus hic agere, usq; dum certius quid cognoverimus.

I. Arbor ſiliquoſa Juglandis folio Braſiliana, lobo longiſsimo Acaciæ ſiliquæ inſtar diſtincto.
Lobus Braſilianus ingens, Cluſ.exot.l.3.c.1.
Lobus cineraceus binos pedes Romanos cum triente longus, quatuor uncias latus: ſemina ex albo ruffeſcentia pene orbicularia, nuci vomicæ non admodum diſsimilia.

II. Arbor ſiliquoſa Braſiliana lobo latiſsimo.
Lobus Braſilianus alter, Cluſ.exot. l.3.c.2.
Hic Lobus, duplex eſt: major ex fuſco cineraceus, octo uncias longus, quatuor cum ſemiſſe latus, ſemine quaſi quadrangulo: alter minor, ex fuſco rubeſcens, ſemine citrij mali ſemini non valdè diſsimili.

III. Arbor ſiliquoſa ex Virginea lobo fuſco ſcabro.
Lobus ex Wingandecaovv, Cluſ.exot.l.3.c.3.
In hoc oſsicula verius, quam Phaſeoli, nigra, dura, Avellanæ magnitudine.
Hic duplex eſt: alius ex Virginea fuſcus, quinque vel etiam ſex uncias longus, duas vel duas cum ſemiſſe latus, unam craſſus. Alius ex inſula Hayti ſive Iſabellæ vicina, ſpadicei coloris, ſeptem uncias longus, tres cũ ſemiſſe latus.

IV. Arbor ſiliquoſa ex qua gummi Anime elicitur.
Lobo ex Wingandecaovv ſimilis, Cluſ. l.c.
an Guama Oviedi horum duorum alteruter.

V. Arbor ſiliquoſa lobo quadrangulo fuſco.
Lobus peregrinus quadrangularis, Cluſ. exot. lib.3.cap.5.
Lobus ſulcis diſtinctus, ſeptem uncias longus, binas latus.

VI. Arbor ſiliquoſa Africana, folijs fere pyri ſemine fabaceo.
Phaſeolus quintus peregrinus, ſive Phaſeolus Coles, Cluſ.exot.l 3.c.7.
Siliquæ candidæ, phaſeolis longiores & majores: ſemina albo putamine ablato minij colorem habent & ſiccata in binas partes ſpontè finduntur.

VII. Fructus oblongus cineraceus rugoſus & gibboſus.
Fructus ex Bengala ad Coles accedens, Cluſ. exot. l.2. c.14.

VIII. Fructus compreſſus quadrangulus venis candicantibus & nigricantibus, ut Coles fructus diſtinctus.
Fructus 6.Parduyni, Cluſ.exot.l.2.c.12.

IX. Lobus orbicularis fuſcus ſpinoſis tuberculis obſitus, binos phaſeolos nigros continens.

X. Arbor ſiliquoſa Guinenſis lobo ſpadiceo, fuſco.
Lobus ex Guinea, Cluſ.exot.l.3.c.4.
Lobus decem uncias longus, tres latus, grana dura ex ſpadiceo fuſca, medulla tetri odoris.

XI. Arbor ſiliquoſa Guinenſis, fructu fabaceo, lobo longiſsimo.
Lobus fabæ arboreſcentis, Cluſ.exot.l.3.c.6.
Lobus nigricans & fuliginoſus, uncias novendecim, vel viginti longus, tres latus, phaſeolos ſeptem, binas uncias cum ſemiſſe longos, ſemunciam latos, planos, ex ſpadiceo nigricantes & ſplendentes continens.
an Arbor fabas majores proferens, par.6. Ind. Orient. tab.14. lit.H.

XII. Lobus cortice cartilagineo, rugoſo, fuſco, duplici criſta ſinuoſa donatus.
Lobus primus cartilagineus ex inſula Mauritij 3.Cluſ. exot.l.3.c.9.& 10.
Hic vel uncias quatuor cum ſemiſſe, vel tres longus, binas latus; ille tres, hic duos phaſeolos orbiculatos ex puniceo nigros, veluti annulo cinctos, eoſque duros continet.

XIII. Fructus ſubrotundus durus eleganter rubens.
Fructus peregrinus 10.Mates nomine acceptus, Cluſ.exot.l.2.c.30.& tab.3.Lugd.

XIV. Lobus cortice membranaceo, atro tumido.
Lobus niger primus turgidus, Cluſ. exot. lib.3. cap.18.
Hic uncias binas longus, unam latus, ſemina nigra, plana, Acaciæ fructu ſimilia continet.

XV. Lobus membranaceus atroſpadiceus, planus Guinenſis.
Lobus niger 2.planus, Cluſ.l.c.

XVI. Lobus quadrangularis, Cluſ. exot. lib.3. cap.17.
Hic ex fuſco fuliginoſus, grana quadrangula, in binas partes dividua continet.

XVII. Lobus aromaticus ſubfuſcus Terebinthi corniculis ſimilis.
Lobus oblongus aromaticus, Cluſ. exot. lib.3. cap. 18.
Hic ſex, ſeptem, etiam octo uncias longus, vix ſemunciam latus, tenuem pollinem nigrum tenacem, Benzoini ferè odore, continet.

FRU-

FRUCTUS EXOTICI.

Fructus exoticos plurimos Clusius proposuit, plurimos etiam à D. Jacobo Guillelmi Hsoft Amstelrodamo ante octennium accepimus: quos quantum licuit in aliquem ordinem digessimus, aliquos ad arbores quibus consimiles sunt, vel saltem fructu, retulimus: alios verò ratione formæ distributos, hic recensemus.

Fructus rotundi & orbiculares.

I. Fructus magnus ex rotunditate compressus, cortice rugoso fusco.
Fructus crassus peregrinus, Clus. exot. l. 2. c. 7.

II. Fructus rotundus cortice fungoso subpurpurascente.
Fructus 1. à Gareto, Clus. exot. l. 2. c. 16.

III. Fructus orbicularis spadiceus lævis.
Fructus miscellaneus 3. Clus. exot. l. 2. c. 25.

IV. Fructus orbicularis fuscus, nucleo cineraceo.
Fructus miscellaneus 4. Clus. exot. l. 2. c. 25.

V. Fructus orbicularis flavus maculâ subfusca notatus.
Fructus peregrinus 6. Clus. exot. l. 2. c. 29. Lugd. Tab. Ger.

VI. Fructus orbicularis spadiceus nucleo duro.
Fructus exoticus 4. Clus. exot. l. 2. c. 19.

VII. Fructus orbicularis ex russo nigricans.
Fructus peregrinus 3. Clus. exot. l. 2. c. 30. & in tab altera, Lugd. Tab Ger.

VIII. Fructus orbicularis fuliginosus.
Fructus 15. à Gareto, Clus. exot. l. 2. c. 16.

IX. Fructus orbicularis ater & acidus.
Fructus peregrinus acidi saporis, Cl. ex. l. 2 c. 13.

X. Fructus orbicularis cinericeus ut Chamæriphes nucleus.
Fructus 12. navigat. Botau. Clus. exot. l. 2. c. 15.

XI. Fructus orbicularis Arantij forma cineraceus.
Fructus minor 7 Paludani, Clus. exot. l. 2 c. 20.

XII. Fructus rotundus parvus putamine spadiceo flavescente, nucleo subacido.
Fructus 7. à Gareto, Clus. exot. l. 2. c. 16.

XIII. Fructus orbicularis compressus cineraceus.
Fructus minor 1. Paludani, Clus. exot. l. 2. c. 20.

Fructus orbiculares sulcis nervisque distincti.

I. Fructus orbicularis major fuscus striatus.
Fructus orbicularis peregrinus 1. Clus. ex. l. 2. c. 9

II. Fructus orbicularis minor cineraceus striatus.
Fructus orbicularis peregrinus 2. Clus. ex. l. 2. c. 9

III. Fructus orbicularis subniger & splendens sulcis distinctus.
Fructus 1. è Walachria, Clus. exot. l. 2. c. 22.

IV. Fructus alter splendens quatuor sulcis distinctus.
Fructus 9. à Gareto, Clus. exot. l. 2. c. 16.

V. Fructus orbicularis in summo lineâ trigonâ distinctus.
Fructus 10. à Gareto, Clus. exot. l. 2. l. 16.

VI. Fructus orbicularis Arantium siccum referens, quatuor venis distinctus.
Fructus 2. Jacobi Plateau, Clus. exot. l. 2. c. 19.

VII. Fructus orbicularis fuscus senis nervis distinctus ex Guinea.
Fructus orbicularis peregrinus 3. Cl. ex. l. c. c. 10.

VIII. Fructus orbicularis spadiceus novem venis distinctus major.
Fructus peregrinus orbicularis nervis distinctus 1. Clus. exot. l. 2. c. 10.

IX. Fructus orbicularis minor novem venis, ut & semen, distinctus.
Fructus peregrinus orbicularis nervis distinctus 2. Clus. exot. l. 2. c. 10.

Fructus figura oblonga ovali.

I. Fructus ovi anserini magnitudine fusco cinereus.
Fructus peregrini pulpa. Clus. exot. l. 2. c. 13.

II. Fructus ovi anserini forma.
Fructus orbicularis peregrinus 3. Clus. ex. l. 3. c. 9

III. Fructus ovalis fuscus nucleo avellanæ simili.
Fructus 2. à Gareto, Clus. exot. l. 2. c. 16.

IV. Fructus ovalis putamine crasso fibroso.
Fructus 3. à Gareto, Clus. l. c.

V. Fructus ovalis fuscus.
Fructus miscellaneus 1. Clus. exot. l. 2. c. 25.

VI. Fructus ovalis lapidi Judaico similis ex russo nigricans.
Fructus peregrinus alter, Clus. exot. l. 2. c. 3. & in tab. 2. Lugd. Tab. Ger.

VII. Fructus olivæ ossiculum referens.
Fructus minor 5. Paludani, Clus. exot. l. 2. c. 20.

VIII. Fructus ovalis spadiceus.
Nux peregrina 2. Clus. exot. l. 2. c. 13.

IX. Fructus oblongus fuscus striatus.

Fructus exoticus 3. Cluſ.ex l.2.c.24.

X. Fructus oblongus arcuatus fuſcus.

Fructus 1. è navigat. Batav. Cluſ.ex.l.2.c 15.

XI. Fructus oblongus fuſcus ſplendens.

Fructus 1. Simonis Tovar Coxco cypote, id eſt nux ſive oſsiculum Cypote, Cluſ.ex.l.2.c.18.

XII. Fructus oblongus cineraceus nervis craſsis.

Fructus 3. Parduyni, Cluſ.ex.l.2.c.22.

XIII. Fructus oblongus cineraceus acidulus.

Fructus 12. & Oregioella, ex quo Cacao potionem conficiunt, Cluſ.ex.l.2.c.16.

XIV. Fruct. oblongus cortice flavo ſpadiceo.

Fructus 13 à Gareto, Cluſ.ex.l.2.c.16.

XV. Fructus oblongus lobum referens niger.

Fructus 13. Gareti, Cluſ.l.c.

Fructus pyriformes.

I. Fructus pyriformis major rugoſus niger, binis cellulis diſtinctus.

Fructus exoticus 1. Cluſ.ex.l.2.c.24.

II. Fructus pyrifor. minor ſpadiceo cinereus.

Fructus exoticus 2. Cluſ.ex.l.2.c.24.

Fructus orbiculares & rotundi: & ovales tuberculis obſiti.

I. Fructus orbicularis fuſcus tuberculis obſitus.

Fructus 2. Parduyni è Guinea, Cluſ.ex.l.2.c.22.

II. Fructus orbicularis cineraceus tribus foraminibus donatus.

Fructus 8 à Gareto, Cluſ.ex.l.2.c.16.

III. Fructus rotundus flavus tuberculis obſitus, linea eminentiore tranſverſa.

Fructus peregrinus 4. Cluſ. ex. l.2. c.30. & tab. alt. Lugd. Tab. Ger.

IV. Fruct. rotundus flavus tuberculis obſitus.

Fructus peregrinus 5. Cluſ.ex.l.2.c.30. & tab. alt. Lugd. Tab. Ger.

V. Fructus ovalis ex fuſco ſubrubens tuberculis mucronatis obſitus.

Fructus 5. è navigat. Batav. Cluſ.ex.l.2.c.15.

VI. Fructus olivæ oſsiculum referens tuberculis obſitus.

Fructus minor 6. Paludani, Cluſ.ex.l.2.c.20.

VII. Fructus oblongus cineraceus durus tuberculis exaſperatus.

Fructus 1. Plateau, Cluſ.ex.l.2.c.19.

VIII. Fructus cordis formam referens, fuſcus tuberculis inæqualis.

Fructus minor 2. Paludani, Cluſ.ex.l.2.c 20.

IX. Fructus ſubrotundus rugoſus, ater.

Nux peregrina 1. Cluſ.ex.l.2.c.13.

X. Fructus Frago ſimilis.

Garnitre fructus parvus & ſubtilis fragi ſimilitudine, qui globulorum vicem ſupplet, Linſc. p.3. Ind.or.21.

Fructus angulis donati.

I. Fructus orbicularis fuſcus trifidus granis refertus.

Fructus miſcellaneus 5. Cluſ.ex.l.2.c.25.

II. Fruct. rotund. inæqualis cineraceus ſaxeus.

Fructus 6. Camiri Indis, ex navig. Batav. Cluſ. ex. lib 2. cap.15.

Fructus peregrinus 2. Eid.l.2.c.29.

Nucis eſt magnitudine, putamine ſaxea duritie, nucleo albo amygdalino.

III. Fructus Braſilianus inæqualis ſemine fuſco fervido.

Fruct. 1. à Gareto Aratucon dictus, Cl.ex.l.2.c.17.

IV. Fruct. anguloſus cineraceus cortice fibroſo.

Fructus miſcellaneus 2. Cluſ.ex.l.2 c.25.

V. Fructus in gibbum extuberans cortice reticulato villoſo.

Fructus peregrinus reticulato corio ex Guinea, Cluſ.ex.l.2.c.11.

VI. Fructus niger in duas partes ſeparabilis acidiuſculus.

Fructus 10. à Gareto, Cluſ.ex.l.2.c.16.

VII. Fructus avellanæ magnitudine putamine velut in duas partes diviſo.

Fructus peregrinus 4. Cluſ.ex.l.2.c.29. Lugdun. Tabern. Ger.

VIII. Fructus ſubrotundus cineraceus duplici angulo.

Fructus 9. è navig. Batav. Cluſ.ex.l.2.c.15.

IX. Fructus triangularis fuſcus.

Fructus minor 4. Paludani, Cluſ.ex.l.2.c.20.

X. Fruct. pentagonus tuberibus inanis obſitus

Fructus minor 9. Paludani, Cluſ.ex.l.2.c.20.

XI. Fructus oblongus pentagonus fuſcus.

Fructus 2. è navigat. Batav. Cluſ.ex.l.2.c.15.

XII. Fructus criſtatus ſpadicei coloris.

Fructus 11. è navig. Batav. Cluſ.ex.l.2.c.15.

Fructus diverſarum figurarum.

I. Fructus in orbem convolutus fuſcus.

Fructus minor 11. Paludani, Cluſ.ex.l.2.c.20.

II. Fructus eſt quatuor membranaceis folijs compoſitus nucleo orbiculari.

Fructus 17. navigat. Batav. Cluſ.ex.l.2.c.15.

III. Fruct. è multis fibris contextus ſpadiceus.

Fructus miſcellaneus 6. Cluſ.ex.l.2.25.

IV. Fructus metæ figuram referens cineraceus

Fructus

Fructus mior 3. Paludani, ad quem pro Balsami Peruani fructu missus, Cluſ. ex. l.2. c.20.

V. Fructus juli figuram quaſi exprimens cineraceus, grana ſpadicea continens.
Fructus miſcellaneus 8. Cluſ. ex. l.2. c.25.

VI. Fructus Braſil. ex fuſco cinereus acidus.
Fructus ſecundus Gareti, Cluſ. ex. l.2. c.17.

VII. Fructus Quittenſis.
Fructus ad Dyſenteriam, Monardi, Lugd.

Fructus varij.

I. Fructus in Bali Inſula, ſub terra juglandis magnitudine ſed durior & oleaginoſior, quo ad cibos condiendos utuntur: Linſ. p.3 Ind or. c.39.

II. Fructus purpureus alij ſapore: par.6. Ind. Orient. c. 54.

III. Caurior fructus frequenter cibis adhiberi ſolitus, uberrimè in Guinea provenit: par. 4. Ind. Or. 8.

IV. Gato Gambar, fuctus olivis aut Arecæ ſimilis in Cambaja, qui dentium dolori medetur, par.4. Ind. Or. 8.

V. Jalave Malays, arboris fructus glandis magnitudine, què infirmi potiunculis miſcent, l.c.

VI. Javanos fructus in Bantan: part.3. Ind. Orient. 35.

VII. Indiamas fructus in Guinea: part.6. Ind. Or. 19.

VIII. Lucumas fructus in India, quem nihil aliud quam lignum eſſe diſsimulatum ajunt: Joſeph. Acoſta l.4. c.26.

IX. Madian, Main, Coraſſani, ex civitate Dachen importantur, ad acuendam gulam & ebrietatem facilius ciendam: par.4. Ind. Or. 8.

X. Tianco, fructus copioſè in Malacca, quem tuſum cum liquore bibunt, quoties malè habent: l.c.

SECTIO TERTIA.

AROMATA.

NUX MYRISTICA; MACIS ET MACER; CASSIA SIVE CANELLA; CINAMOMUM; TAMALABATRUM SIVE FOLIUM; BETHRE ſive Tembul; Caryophylli Aromatici; Piper; Cubebæ; Fagara; Mungo; Amomum & Amomis; Grana Paradiſi & Cardamomum.

NUX MOSCHATA.

Nux Moſchata, quæ veteribus Græcis cum ſua Maci incognita fuit at recentioribus μοσχοκάρυον vel κάρυον ἀρωματικὸν dicitur: forte Nux Indica, in ſuffimento moſcato Aëtij.

I. Nux moſchata fructu rotundo.
Chryſobalanos Galeni quibuſdam.
Comacum Theophraſti & Cinnamum Caryopon Plinij, Guilandino.
Nux Bandenſis, Jauſibant Arab. Avicennæ.
Mux myriſtica, Matth. Caſt. Lugd. qui & Acoſtæ figuram in appen habet, Cluſ. ex.
Nux muſcata, Lac. Lon. Ad. Lob. ico. Frag.
Nux moſchata, Cord. hiſt. Lob. (cui & odorata & aromatica) Cæſ. Tab. Acoſtæ.
Nux aromatites, quæ incolis Palla & lapatri, Garz. Linſc. Ind. Orient. p.4. c.22.

Arbor in Inſula Banda quæ nucem & macim profert, Pyri magnitudine, folijs laurinis, latioribus brevioribus: fructus cortice denſo, ut in noſtris Nucibus tegitur, cui alter tenuior reticulatus, rubeſcens ſubeſt, qui Macis dicitur. Fructus cum utroq; cortice muria conditus adfertur: quem & Saccharo condiunt & externum corticem in capitis affectib. commendant. In Java majore, ex nucib. Conſervas & confectiones, & tam ex nucib. quam folijs, oleum conficiunt.

Sic aliam in planis, quę ad nos adfertur, aliam in montanis provenire ſcribunt, à cujus fructu cum vix matureſcat, ſaltem Macis adimitur.

II. Nux moſchata fructu rotundo parvo.
Nux moſchata humilis & fructu puſillo in Moluccis, Acoſtæ.
Nux aromatites infructifera in Moluccis & Zeilan, Garziæ.

III. Nux moſchata fructu oblongo.
Nux moſchata maſcula vel major, Cord. hiſt.
Nux moſchata mas oblongior, Lob.
Nux myriſtica mas, Cluſ. exot.

IV. Macis Officinarum.
Macis dicitur cortex alter tenuis rubeſcens, à Maceris Græcorum ſimilitudine, qui aëri expoſitus paulatim flaveſcit.

Macer,

Macer, officinarum Macis, Cord. in Diosc.
Macis, veterum Macer seu medius nucis mosch. cortex, Cord. hist.
Macis, Ad. Garziæ, Acostæ, Frag.
Macer, Tab. qui cum fructu pingit.
Bunapalla & Jaifol incolis, Garziæ, Linsc. Ind. Oriental. part. 4. cap. 22.
Macis Javanensibus Massa & Fœlien, Linscot. Ind. Orient. part. 2. c. 22.
Befhase Arab. Avicennæ cui odoratæ nucis involucrum est.
Nucum myristicarum flos, 4. par. Ind. Or. c. 21.

MACER VETERUM.

Macer Veterum, cortex est arboris sui nominis, res à Maci recentiorum planè diversa: de quo sic Dioscor. l. 1. c. 110. μακὴρ, cortex est è Barbaria advehi solitus, subflavus, crassus & gustu per quam astringens: & Plinius lib. 12. c. 8. Macir ex India (Galenum sequutus) advehitur, cortex rubens, radicis magnæ, nomine arboris suæ. Arbor Ulmo multò major in India Orientali, præsertim in Provincia Malabar, Acostæ.

Macer & Macir, Talisafar radicis cortex, Avic.
Macer, arbor dysenteriæ, à radicis corticis usu & arbor sancta, Acostæ, Lugd. in ap.
Cortex Xylocassiæ facie, Ad. Lob. ico.
Macer veterum, Clus. exot. l. 4. c. 4.
Macer Græcorum verum, ignotum putat Garz.
Macer veterum, Macir officinarum censent, Cord. in Diosc. & hist.
Macer veterum est alter cortex crassior nucis moschatæ, Cæsalp.
An idem.
Cortex ad alvi profluvia in novo orbe, Monar.
Arbor contra fluxum, Cast.
Cortex ad dysenteriam, Lugd.
Anonymos arbor in novo orbe folijs cordis figura, Frag.

CASSIA SIVE CANELLA ET CINAMOMUM.

Κασσία sive κασία, παρὰ τὸ κάσαι, quasi κοσμῆσαι, διὰ τῆς εὐοσμίας τὰς αἰσθήσεις. Κασσίας Dioscoridi l. 1. c. 12. complura sunt genera, quæ circa aromatiferam Arabiam gignitur: habet autem sarmentum crassi corticis, folia verò piperis: primum locum habet γίζιρ rosarum odorem spirans: 2. ἄχυ indigenis, mercatoribus Alexandrinis daphnitis, odore vinoso: 3. μοσυλῖτις βλαστὸς, mosyleticus germen: reliquæ viles habentur, ut quæ ἀσυφύμων, nigra injucunda: & ea quæ κιττὼ ἢ δάρκα vocatur: est & quædam ψευδοκασσία illi simillima, quæ neq; acris, neq; aromatica, & corticem medullæ cohærentem habet, &c.

Κινάμωμος plura genera Diosc. l. 1. c. 13. regionum in quibus nascuntur nominibus designata: excellit quod μόσυλον dicunt, quod similitudinem aliquam habet cum Mosylitide cassia, & quæ recens colore nigrum ex vinoso in cinereum vergens, nodosum, colore rutæ, aut cardamomo proximum est, hujus genera quinq; recenset.

Fabulosa varia & incerta, de Cassia & Cinamomo à veteribus Græcis & Latinis, ob longas & difficiles navigationes scripta sunt. Hinc Diosc. scribit Cassiam esse virgulta crassi corticis, piperis folijs: Cinamomi verò descriptionem prorsus omittit. At Theoph. Cassiam & Cinamomum, magnitudine Viticis, multos ramos lignosos habere. Plin. l. 12. c. 19. Cinamomum dixit fruticem esse duorum cubitorum altitudine amplissimum, palmiq; minimum: Cassiam fruticem esse trium cubitorum amplitudine. Galenus 1. Antid. arcam Romam delatam è Barbarorum regione tradit, longitudine cubitorum quatuor cum dimidio: & licet Cassiam & Cinamomum diversas arbores esse statuat, scribit tamen Cassiam sæpe in Cinamomum transmutari: sic Cinamomi surculos, Cassiæ prorsus persimiles. Genera Cassiæ, eadem Galenus quæ Dioscor. recenset: item Cinamomi sex à Dioscor. etiam declarata. Theophr. 6. hist. 2. & Plinio, Cassiæ duo duntaxat genera sunt, candidum & nigrum. Recentiores, qui judicio valent, Cinamomum officinarum vulgo Canella dictum, legitimam antiquorum Cassiam dicunt: cujus genera à Dioscor. & Galeno tradita, apud Mercatores qui magnam copiam habent internosci possunt. Et in compositionibus Græcorum Xylocassiam, id est, Cassiam ligneam sive Cassiam odoratam postulantibus, Canella nostra adhibenda: in Mauritanorum enim Medicamentis, Cassia fistula purgatrix intelligenda.

I. Cinamomum sive Canella Zeilanica.
Cassia, Cinam. & Canella orientalis, Monard.
Cinamomum, i. e. lignum odoratum quasi Amomū ex Sina, Canella & Cassia idem sunt, Garz.
Darsini Avicennæ & Arabibus, quod Persis Lignum Sinense sonat.
Canella legitima, Matth. Lugd. Acostæ.
Cassia, Ang. Lob.

Cinamo-

Cinamomum, Lac.
Cinamomum & Caſsia unius plantæ cortices, Guil. the.
Cinamomum & Caſsia Græcorum, Ad.
Cinamomum Seylenſe, Linſcotto Ind. Orient. part.2. c.16. & par.4. c.19.

Arbor in Zeilan frequens oleæ magnitudine, folijs forma ad Citri folia accedentibus, fructu rotundo exiguis olivis ſimili. Canella eſt ſecundus & interior arboris cortex, in tubulos convolutus, qui ſingulo triennio adimitur, & ab exteriore cinerea pellicula, qua obductus eſt, repurgatur: In Canarijs etiam Inſulis Cinamomi nulla eſt penuria, 3. part. Ind. Or. c.5.

II. Cinamomum ſive Canella Malavarica & Javanenſis.
Canella ignobilior, Garziæ.
Caſsia veterum forte, Cluſ. ex.
Canella in ſylvis Malabar, Acoſtæ.
Cinamomum Malabaricum, Canella de Mato, ſeu ſylv. cinamomum, Linſc. Ind. Orien. par.4. c.19. & figura 17.
Cinamomum ſylv. Canella de mare, 2. par. Ind. Orient. c.13.

Cortice eſt enodi cinereo in Malavar & Java: & ut Acoſta, fructus oleæ baccis par oſsiculum continens, qui fructus ſeſsili parte, parvo calice præditus eſt.

III. Cinamomum ſive Canella Peruana.
Canella in America, quæ calices & glandes Suberis modo fert, quam ſui generis arborem, non Canellam eſſe, Garzias ſcribit.
Canella Peruana quam Gomara, Auguſt. Cararate, Petrus Cieca, & ex his Cluſ. notis in Garziam proponit.

Canella novi orbis Monardi, cui Caſsia, Cinamomum & Caſsia lignea, unius arboris cortices ſunt, & ſola loci varietate, altera alteram præſtantiorem facit: itaque Caſsiam & Cinamomum ſolis nominibus differre aſſerit.

Hujus fructum, qui parvo pileo ſimilis, ſua latitudine Taleri Germanici amplitudine æquat, in uſu eſſe ſcribit.

IV. Cinamomum ſive Canella tubis minoribus alba.
Canella alba quorundam, Cluſ. ex.

Duplex eſt: altera majoribus, longioribus & craſsioribus tubis: altera tubis tenuioribus & minoribus: Idem habet,
Canellam albam è radice: &
Canellam albam ex arbore.
Lignum aromaticum Monardi, Lugdun. Caſt. Frag. Cluſ. ex.
an Aſcopo, arbor lauro ſimilis, cujus cortex calidus & acris eſt, in Inſul. Virgin. deſcript. vel Ind. Occid. par.1.

V. Cinamomum craſsiore cortice.
Xylocaſsia, Ad. Lobel. qui an Pſeudocinamomum Dioſcoridis ſit, dubitat, Lugd.

VI. Caſsia lignea fuſca aromatica.
Xylocaſsia ſubnigra, Lob. belg. & ico.
an Caſsia Syringitis, vel Syringis Cinamomo cognata, Cord. in Dioſc.
an Caſsię genus, quod Galeno referente, junior Andromachus, Caſsiam fiſtulam nominavit, quia inanis & cava & craſsi corticis, cujuſmodi in vulgari Cinamomo frequentiſsimè conſpicitur.

VII. Cinamomum ſeu Caſsia craſsior, quæ præter odorem & ſaporem in officinis occurrit, Pſeudocaſsiam eſſe non temerè quis dixerit.

VIII. Cortex cinereus acri ſapore.
Cortex eriophorus, Cluſ. ex. l.4. c.5.

Cinamomum veterum.

Cinamomum veterum, à Caſsia ſive Canella diverſum eſſe volunt, cujus ſe tres ſurculos vidiſſe Cluſius aſſerit, qui recti, ſed non enodes, cortice tenui, ſubcinerei coloris, jucundi & ſuavis guſtus, acrimonia linguam vellicante: lignum verò inodorum & inſipidum.

Galenus primus de Antidot. Caſsiam quæ Zizir cognominatur, adeo Cinamomo ſimilem ſcribit, ut ejus loco divendita fuerit: & pro qualibet Cinamomi parte, duas Caſsiæ adhiberi poſſe.

TAMALAPATRUM SIVE FOLIUM.

Μαλάβαθρον καὶ φύλλον, Latinis ſimiliter Malabathrum & Folium ſimpliciter, & Folium Indicum dicitur, Dioſ. l.1. c.11. μαλάβαθρον, inquit, nonnulli Nardi Indicæ folium eſſe arbitrantur, odoris quadam cognatione decepti: peculiare genus eſt, quod in paludibus Indicis gignitur: folium, id eſt, quod lentis paluſtris modo aquæ innatat, radicem non habens, &c. Et Plin. l.12. c.26. dat & Malabathron Syria arborem folio convoluto, arido colore: mox ſubjungit: in paludib. Indiæ gigni tradunt, lentis modo, oderatius croco, nigricans ſcabrumq́;, quodam

quondam salis gustu: minus probatur candidum. Quibus verbis Plinius diversa Malabathri genera proposuisse videtur: at Dioscorides unicum. Sed quid velint, non assequimur: nostrum enim non innatat aquis, sed in procera arbore, procul ab aquis in Cambaya nascitur, secundum Garziam: at Linsc.4.par. Ind.Or.c.39. arbor est mediocris magnitudinis, quæ non nisi ad fluminum ripas aut lacus enascitur, in omni quidem India vulgaris, præcipuè tamen in Cambaya: folij odor qui Caryophyllorum, quare aliqui malè Caryophyll. folium esse putant.

Cadegi Indi, id est, folium indum, Arabib.
Folium Indi Seplasiariorum, Trag.
Malabathr Mat.(cui & Folium) Lac.Lob.Tab.
Casiæ folium, Cord.in Diosc.
Casia aromatica, folium malè, nec Cinamomi folium, nec Malabathrum, Cord.hist.
Malabathrum, Folium, & folium barbaricum, res differentes sunt, Ang.
Malabathrum & Folium, medicamenta duo sunt, Guil.the.
Tamalapatra, ex qua voce corrupta Malabathrum, Garz. Clus.Lugd.
Folium nostrate, Malabathrum est, Ad.
Folium Indicum Acostæ, Cast.Frag.
Folium Indum vocatum, Tembul Avicen.Cæs.
Folium Indum, incolis Tamalapatra.

Figuræ: fructus glandis exiguæ effigie adpingitur à Clus.Lobel. & Lugd. quem Fructum Canellæ quorundam, alijs Tembul convolvuli in India nomine à Cortuso, Clusius, uti in notis in Garziam monet, accepit: qui tamen Malabathri nostri fructum esse suspicatur.

Huc referantur
Folia saporem Garyophyllorum referentia, in Insula St.Maria, ad littus Madegascar: part.3. Ind.Orient. c.12.

BETRE SIVE TEMBUL.

Betre Mallaccensium volubilis modo arbores scandens, fructu lacertæ caudam æmulante.

I. Tembul pro Tambul, Avicennæ.
Betre, Garz.Frag.Lugd. qui in append. figuram Clusij habet.
Betre sive Betle, Aloys.Cadamusto, Clus.ad Gar.
Betella, Lud. Romano, Odovardo Barbosa.
Betel, Cast. Betele, Acost.
Betle vel Betre, Tab.
Betelle sive Betre, Linsc.4.par.Ind.Orient. c.16. & figura 14.

Sunt qui Folium Indum putant, ut Barbosa: & Amatus utrumq; confundit, cum Betre folio acutiore & teneriore sit.

Hoc Indi Orientales perpetuò mandunt, apud quos in maritimis regionibus provenit: at in Malaca Vitis modo seritur, & additis pedamentis, Hederæ modo se sustinet.

II. Kaate, ex hujus arboris ligno pastillos concinnatos cũ Betelle comedunt: Linsc.p.4.I.O.16.

CARYOPHYLLUS AROMATICUS.

Fructus qui Καρυόφυλλον sive καρυόφυλλος, (i.e. si verbum verbo reddas, Nucifolium, cum quo tamen similitudinem nullam habet) Latinis Caryophyllum & Caryophyllus dicitur: à Germanis & Gallis, Clavus nominatur, quòd clavi modo capitatus sit. Hujus, nec Dioscor. nec Galenus meminisse videntur, licet Serapio Galenum falsò citet, forsan rectius Aeginetam, vel Sethi nominaturus. Apud Pl l.12.c.7. hæc leguntur: est etiamnum in India Piperis grano simile, quod vocatur Garyophyllon grandius fragiliusq;. Verùm hunc Plinij, aliqui κώμακον Theoph.9.hist. esse putant: Comacum, inquit, ex India & Arabia deportatur, ad unguenta idoneum est.

I. Caryophyllus aromaticus fructu oblongo.
Caryophyllon, ipse frutex. Ægin.Sethi.
Charunfel, Arabibus.
Caryophylli Matth.Lac.Ludov.Romano, Maximiliano Transylvano de Moluc. Tab. qui & Matthioli & Clusij figuram (à Clusio tamen improbatam) exhibet.
Caryophyllus Cord.hist.Ad.Cast.Cæs.qui Carpesium Q. Medici suspicatur.
Caryophyllon sive Garyophyllon, Arabibus & plerisq; Indis, Calafur, in Maluccis Chanque, Garz.
Chamke in Maluco Insulis, in quibus solis nascuntur, Linsc.4.par. Ind.Orient.c.12.
Caryophylla arbor quæ Arabibus Siger: fructus, Carnuful, Acostæ.
Caryophylli, Lob.Linscot.l.c.
Caryophylli aromatici, Lugd. cui etiam in append. Caryophyllus Acostæ.
Caryophyllus florens & Caryophylli veri, Ger. cum utraq; Tabern. figura.

Arbor

Arbor est, nostris Malis, aut Pyris non minor, folijs venosis: & ut Linscottus, Lauri similibus, (mea verò ad Pyri folia accedunt) non ita angustis & oblongis, ut Lobelius, Tabernęmontanus, Gerardus ex Clusij editione prima pinxere, & Lugd. suæ figuræ, ex Matthiolo desumptæ, folium adposuit: sic fructus non sparsim ramis inhæret, ut Acosta, & ex eo Lugd. in append. pinxere, sed extrema parte bacillis oblongis insident, ut Clusius in notis postremis ad Garziam, Acostam, & exot. lib. 1. pinxit: qui demum in Auctario ad exot. lib. Caryophyllorum ramulum cum fructus rudimento, florem nondum expletum sustinente, & eo qui primum formari incipit, exhibet. In Maluccis ut etiam Makian & Tidore fructifera: in Zeilan, infructifera gignitur: & in Ambona insula summa diligentia nunc colitur, ut ad curas posteriores Clusij plenius habetur. Hos rectè siccatos subflavescere, & ut nigriores evadant infumari, & ex recentibus aquam destillatione elici, & cum Sacchara Electuarium confici, Linscottus l.c. scribit. Fructus qui in arbore remanentes crassiores fiunt, & quos Javanenses magis expetunt, dicuntur

Caryophylli mares, Avicennæ.
Caryophylli maturi seu majores, Cord. hist.
Antophylli, Lob. Lon. Tab. Ger. Linscot.
Antophylli apud Nicolaum, Cæs.

Sic fructus qui ab arbore decutiuntur & maximè expetuntur, aliqui

Flores Caryophyllorum vocant, cùm fructus rudimentum sint:

Caryophyllus immaturus aut minor, Cord. histor. Ita pediculi oblongi, à quibus flores dependent, festucæ Cordo, alijs Fusti, Lusitanis Bastan, dicuntur.

II. Caryophyllus albus spurius.

Clusius in auctario ad lib. exotic. Solani Beladonnæ, aut ei congeneris flores suspicatur: hoc Caryophylli quoque nomine à J. Pona Veronâ accepimus.

III. Caryophylli odore fructus exoticus.
Fructus caryophyllum olens avellanæ magnitudine, Garziæ, Fragoso.
Fructus avellanæ nucis magnitudine, cujus folia Garyophyllos odore referunt, in Baya: par. 3. Ind. or. 15.

IV. Caryophyllus aromaticus fructu rotundo.
Garyophyllon, Plinij.
Amomum quorundam, Clus. exot. l. 1. c. 17.

V. Fructus fuscus formâ caryophylli aromatici majoris.
Fructus 7. ex navigat. Batavor. Clus. ex. l. 2. c. 15.

PIPER.

Piper, πέπερι Græcis, Arabibus Fulfel & Fulful dicitur. Dioscoridi lib. 2. cap. 182. arbor brevis, quæ fructum oblongum instar siliquæ profert, &c. & Plinio lib. 12. cap. 7. Piperis arbores Juniperis nostris similes sunt, & semina à Junipero distant parvis siliquis.

Genera: Dioscorides (& cum eo Galenus) eandem arborem & longum & candidum & nigrum proferre, & sola maturatione differre credidit: quæ pleraque & Plinius habet: quæ cùm falsa sint, hic non adscribemus. At Theoph. 9. hist. 22. piperis genera duo: unum rotundum Ervi modo, cute carneq; constans sicuti lauri bacca, subrubrum: alterum oblongum, nigrum semina parva papaveris continens, quod altero longè validius. Verum Piper ad arbores, potissimum Faufel seritur, quas circumvolvendo conscendit, folijs latis non serratis, Betre similibus, fructum habens racemosum, semper virentem, donec perfectè maturuerit: alia tamen est quæ Piper album, alia quæ nigrum fert, tam parva inter arbores differentia, quanta inter Vites, quæ uvam nigram vel albam profert, quamvis Ludovic. Romanus arborem quæ album profert proceriorem, crassiore caudice, majoribus folijs esse dicat. & Piper longum, non plus cum illis similitudinis habet, quam faba cum ovo.

I. Piper rotundum nigrum.
Piper nigrum, Matth. Lac. Cast. Garz. Frag. Clus. exot. Lugd. qui in Append. Acostæ fig. habet, & insuper, Arborem piperiferam ex Theveto, Tabern. Linscotto in Arabia, Filfil; in Java, Sahang. 4. part. Ind. or. c. 18. & fig. 15.
Piper rotundum nigrum, Cord. hist. Adv. Cæs.
Piper nigrum in Calecut, Ludov. Romano.
Piper rotundum Hippocratis, Garz.

Grana perpetuo virent, at Decembri & Januario, ubi maturari incipiunt, sensim nigrescunt: & hoc vulgatissimum est, cùm albi proventus rarior sit: cùm viride est, ab indigenis sale & aceto conditur.

Quid sibi velit Matthiolus cum sua figura, quam & Cast. Lug. Tab. & Ger. habent, non assequimur. de qua figura sic Guilandinus scribit: Si frutex ille Piper est, vel etiam Amomum, ut alij

alij ſomniant, parum aberit, quin vulgare Ribes, vel Piper, vel Amomum eſſe poſsit.

II. Piper rotundum album.

Piper album, Matth. Lac. Lob. Garz. Frag. Cluſ. ad Garz. Caſt. Lugd. Tab. Linſcot. 4. part. Ind. orient. c. 18.

Piper rotundum album, Cord. hiſt. Adv.

Piperis alterum genus, quod in Taprobana Molaga vocant, Lud. Romano.

Piper alterum candidum, Cæſ.

Sabanh pute ſeu piper album, reliquis paulo exilius, in Sunda: part. 4. Ind. or. c. 8.

Hoc craſsiore eſt grano, nequaquam rugoſo & acriore.

III. Piper longum orientale.

Piper longum, Matth. Lac. Cord. hiſt. Adv. Lob. Garz. Frag. Cluſ. ad Garz. & exot. lib. 1. cap. 20. Linſcotto & Javanenſibus Pepileni.

Piper longum Orientale, Caſt.

Macropiper minus, Tab.

Hujus arboris facies longè alia exiſtit, Linſcoto, non autem Cluſio.

IV. Piper longum Occidentale dimidij pedis longitudine.

Piper, Monardi.

Piper longum Occidentale, Caſt.

Piperis longi genus in India occidentali, Cæſ.

Macropiper majus, Tab,

Piperis longi genus ex Carthagine, Frag.

Piper longum incolis Chiabe dictum, Linſc. 4. part. Ind. Orient. fig. 20.

Hoc priore longius, acrius & veluti ex multis granulis compoſitum.

V. Piper longum anguſtiſsimum ex Florida.

Piper longum, Felfel, Alpino.

Plantula peregrina, Cluſ. ex. l. 4. c. 11.

VI. Piper oblongum nigrum.

an Piper longum, Dioſc.

Habzeli & Piper Nigrorum, Serapioni.

Piper Æthiopicum, Matth. Lob. Caſt. Lug. Tab. Crone & Granum Aneſcen Avicennæ, Ang.

Carpeſium, Cord. hiſt.

Piperis aliud genus Æthiopicum, Frag.

Amomum officinarum nonnullarum & longa vita, Lob. ico.

VII. Piperi ſimilis fructus ſtriatus.

Haernia Serapionis.

Fructus cap. de Mungo additus, forte Negundo, Cluſ. ad Garz.

Mungo ſimilis fructus, Lugd.

Caryophyllus Plinianus ſive Negundo, Imper.

Negunpo, Garziæ, Acoſtæ, Fragoſo: mas procul aſpicienti Sambuco ſimilis: fœmina folijs populi albæ ſimilibus: fructus utriuſque piperi ſimilis & acris.

VIII. Lobus Æthiopico piperi ſimilis, Cluſ. ex. l. 3. c. 16.

IX. Piper abortivum.

Dioſcor. l. 2. c. 182. reperitur etiam quoddam in genere nigri, nutrimenti defectu, caſſum ſeu inane & leve, quod βρέσμα vocant.

Breſma ſive Braſma, Cord. hiſt.

An exoticus fructus 4. ex Valachia, Cluſ. exot. lib. 2. cap. 22.

X. Piper inane.

Piper quod lingua Malavarica à Canara nomen ſumpſit, Garz.

Piper Canarynum, Frag. Lugd. Linſcot. 4. part. Ind. orient. c. 18.

Hoc cæruleum eſt, intus cavum, in cujus ſpacio granula quædam continentur, quod paupercul æ plebis uſibus cedit: quare Canarynum, i. e. ruſticanum vocari ſolet; & propter vilitatem, ad exteros non effertur.

XI. Piper racemoſum caudatum ex Guinea.

Amomum, Ang.

Piper caudatum, Adv. quod pimenta del rabo Luſitanis, Cluſ. ad Garz. Frag. Lugd.

Piperis nova ſpecies, Imperato.

Pimento del Rabo, Linſc. 4. part. Ind. or. fig. 15.

CUBEBÆ; FAGARAS; MUNGO.

Quas Cubebas officinæ vocant, Actuarius κομβέβας. Arabes Cubebe & Quabebe nominant: cujus arbor folijs eſt Piperis ſed anguſtioribus, ſimili modo in altum repens, cujus fructus & forma & magnitudine piper referunt.

I. Cubebæ vulgares, nec Arabum Cubebæ, nec Galeni Carpeſium, Matth.

Cubebæ, Lac. Cord. hiſt. Garz. Acoſtæ, Frag. Lugd. Caſt. Tab. Linſc. 4. par. Ind. or. c. 29.

Cubebæ Græcorum καρπήσιον, Lon.

Cubebæ officin. Piper rotundum, Theop. Piper ſimpliciter Hippocrati cui & Myrtidanum, Guiland.

Cubebæ officinarum, Adv.

Cubebæ vulgo, Amomi fructum putarim, Cæſ.

Hæ à Javanenſibus, nunquam niſi prius aqua decoctę vendũtur, ne apud exteros quoq; plantentur.

II. Cubebis affinis Fagara major.

Fagaras

Fagaras Avicennæ, Cluſ.in Garz.Lob.
Fagara, Caſt.Tab.Lugd.Linſcot.4.part.Ind.or. c.7. & fig.18.
Fagara major, Imperato.
III. Cubebis affinis Fagara minor.
Fagara minor, Imperato.
IV. Fructus niger Coriandro ſimilis.
Mungo, Garziæ.
Meſſe Avicennæ pro Mex.
Mens, Bellunenſi.

AMOMUM ET AMONIS.

Amomum, Græcis ἄμωμον, & Arabibus Hamana ſive Hamanus, & Conſtantinopoli in mercatorum officinis Amama nominatur. Dioſcoridi l.1.c.14. parvus frutex eſt, in uvæ modum ſuopte ligno in ſeipſum convolutus: florem habet parvum ceu Leucoium: folia verò Bryoniæ ſimilia. Differentias verò facit ratione loci, Armeniacum præſtantiſſimum: Medicum infirmius: Ponticum racemoſum, fructu plenum & odore nares feriens. Et Plinio l.12.c.13. Amomi uva in uſu eſt Indica vite labruſca, uti alij exiſtimavêre, frutice myrtuoſo palmi altitudine, carpiturq; cum radice &c. addit: eſt & quæ vocetur Amomis, minus venoſa atque durior, ac minus odorata: quo apparet aut aliud eſſe, aut immaturum colligi. At ſic Dioſcorides: Sunt qui Amomum, herba ſimili quæ ἀμωμὶς dicitur, adulterent, ſed quæ & modica ſit & fructu careat. Theoph.9.hiſt.7. Amomum alij ex Media, alij ex India cum Nardo advehi narrant. Verùm alij Roſam Hiericunticam: alij Cubebas: alij Piper racemoſum: alij Piper Aethiopicum: alij quid aliud eſſe volunt. Vide & Adverſar. auctores.

I. Amomum racemoſum, quod verum credimus Amomum, Martinelli & Ponæ, de quo Nicol. Marogna Medicus Veronenſis librum Latinè ſcripſit, quem Doct. Franciſcus Pona Italicum dedit.
Amomum ſpurium, Cluſ.exot.auctario.
Fructus 5. è Walachria, Cluſ.exot.l.2.c.22.
Amomum verum Ponæ, Cluſ.cur.poſt. & ibidem ſub Amomo.
II. Amomum ſpurium folioſum.
Amomum, Cluſ.ad Garz.Lugd.Tab.
III. Amom.arborē, folijs bryoniæ florib.violæ pingit Caſtor Durantes, ſed quid ſit ignoramus.
IV. Amomis, Cluſ.ad Garz.Lugd.Tab.

GRANA PARADISI ET CARDAMOMUM.

Cardamomum, Græcis καρδάμωμον (quaſi Naſturtium ſuave) Arabibus Cordumeni nominatur: quod Dioſc.l.1.c.5. non deſcripſit, ſed ſolum quibus in locis optimum naſcatur, his verbis expreſſit: Cardamomum optimum eſt, quod ex Comagine, Armenia, Boſphoroq; devehitur: in India quoque & Arabia provenit: eligitur, quod eſt frangenti contumax, plenum, occluſum & caput odore tentans, guſtu acre & ſubamarum. Plinio l.12.c.13. Simile his (Amomo & Amomidi) & nomine & frutice Cardamomum, ſemine oblongo, &c. Et licet Dioſcorides, Galenus & cæteri Græci, unius tantum meminerint, Plinius tamen quatuor genera fecit: viridiſſimum ac pingue, acutis angulis: proximum è ruſo candicans: tertium brevius atque nigrius: pejus tamen varium, odoriſq; parvi. Eſt autem Cardamomum aroma Indorum culinis familiare, carnem quam elixant condientes, quod frumenti modo provenit, & ocymi plantam ferè æmulatur.

I. Grana paradyſi officin. cujus folia (quæ ut & Nucis moſchatæ à D. Clutio Amſtelrodamo accepimus) ſub Melegueta in Prodromo deſcripſimus.
Cardamomum majus, Matth. Lon. Lac. (cui etiam Cardamomum hortenſe) Caſt.Lugd.
Grana paradyſi, Cord.in Dioſc.
Mellegetta ſeu Cardamomum piperatum, Eid. hiſtor.
Milleguetta, Adv.Lob.
Malaguetta Garziæ (cui & Combazbange, Avicen.) & ad Cluſ.cur.poſt.
Cardamomum primum, Cam.ep.alterum, Cæſ.
Cardamomum Arabum majus, Tab.
Grana paradyſi ſeu Meligettas, Linſ.par.3.c.14.
Hoc Cardamomi minoris loco aliqui utuntur & Melegera dicitur, propter ſimilitudinem, quam cum Melicæ ſemine habet.
II. Granis paradyſi ſive Mellegetæ affinis fructus.
Fructus 14. ſive Melegueta ſpuria, Cluſ. exot. lib.2. cap.15.
III. Cardamomum majus officinarum.
Saccolaa Arabum, aut Sacoule Avicennæ, Elachi Mauritanis.
Cardamomum medium, Matth. Lonic.Caſtor. Lugdun.
Cardamomum majus, Cord. in Dioſcor. (cui

Heyl Arabum) & hist. Clus. ad Dod. Linscot. 4. part. Ind. orient. c. 23.

Cardamomum majus vulgare, Adv. Lob. Clus. in Garz. Tab.

Cardamomum, Garz. Frag. secundum, Cam. ep.

Avicennæ duum generum, alterum Saccolaa quebir, id est, magnum: alterum Saccolaa ceguer, id est minus.

IV. Cardamomum medium: Adv. & Lob. Tabernæm.

Cardamomum mediocre, Cord. hist.

V. Cardamomum simpliciter in officinis dictum.

Cardamomum minus, Matth. Lac. Lonic. Adv. Lugd. Tab. Linscot. l. c.

Cardamomum verum, Ang.

Cardamomum minus, Cord. in Diosc. & hist. cui & Helbane Arabum.

Cardamomum minus vulgare, Lob. Cl. in Garz.

Cardamomum primum, Cæs. tertium, Cam. ep.

VI. Cardamomum minimum: & Lob. Tab.

Cardamomum quartum, Cam. ep.

SECTIO QUARTA.

RHUS; COCCONILEA SIVE COGGYGRIA; SORBUS; AZEDARAETH; FRAXINUS; NUX JUGLANS; NUX AVELlana, sive Corylus; Castanea; Fagus; Quercus; Robur; Quercus excrementa; Viscum; Phellodrys; Suber; Smilax Arcadum & Ilex.

RHUS.

Ῥοῦς & Hippocrati ῥόος, à coccineo acinorum colore dicitur: ῥοῦς enim ἐρυθρὸν interpretantur, unde russus vox Latina: Rhus, inquit Diosc. lib. 1. cap. 147. quam aliqui Erythron, id est rubrum vocant, fructus est (ῥοὸς βυρσοδεψικῆς) rhois coriariæ, sic vocata, quòd coriarij eâ utantur ad coria spissanda: est verò arbuscula binûm cubitorum, in qua folia oblonga subrubentia, per ambitum Ilicis modo serrata: fructus autem racemulis similis, densus, terebinthini magnitudine, quadantenus latus, cujus corticosa tunica ambiens perutilis est. At Plinio lib. 24. cap. 11. Rhus quæ Erythros appellatur, frutex est, & hujus semen aspergitur pro sale obsonijs. Verùm Plinius malè à Rhoë coriariorum distinguit: de Theophrasti Rhoë vide in Viburno.

I. Rhus folio Ulmi.

Rhus, Matth. Ang. Cord. in Diosc. Lac. Lugd. Tabernæm.

Rhus coriaria, Dod. ut: Ger. & desc. Virgin.

Rhus, Rhus veterum, coriaria, obsoniorum & Sumac, Bellon.

Rhus obsoniorum, Ad. Lob. Cęs. Cam. Clus. hist.

Sumach Arabum, Lon. Cast. Rauvvolff.

Rhus obsoniorum, sive rubrum, sive culinarium, sive coriariorum, idem sunt: cujus seminis tunica externa, quæ sapore acido est, vice salis condimentis aspergebatur.

II. Rhus angustifolium, sub Sumach angustifolio in Prodromo describitur.

III. Rhus myrtifolia Monspeliaca.

Rhus Plinij existimatus Monspelij, Gesn. hort.

Rhus Plinij myrtifolia Monspeliensium, Adv. Lob. ico.

Rhus sylvestris Plinij, Lob. Dod. Lugd.

Rhus myrtifolius, Tab. Cam. Cæsalp.

Rhus Plinij nonnullorum, alij Driophanon ejusdem lib. 27. cap. 9. arbitrantur.

IV. Rhus myrtifolia Belgica.

an Myrtus nemoralis & Dryophanon Plinij, Ruell.

Elæagnus lacus Orcomenij Theopraſt. Bellon. cult.

Rhus sylv. Plinij, Dod. gal.

Chamælæagnus Dod. sed melior figura in editione Belgica.

Gagel Germanorum & Myrtus Brabantica quibusdam, Adv. Lob. vel Belgarum, Eid. Adv. parte altera.

Elæagnus Cordij, Lob. ico.

Rhus sylv. altera, Lugd.

Rhus herba Plinij, Clus. hist.

Plinius l. 24. c. 11. nec Rhus inquit, Latinum nomen habet, cum in pluribus modis veniat: nam

nam & herba est sylvestris, folijs myrti, cauliculis brevibus, quæ venena & tinea pellit, & frutex coriarius appellatur, subrutilus, &c.

Variat folijs aliquando latioribus, aliquando longè angustioribus: aliquando foliorum Arbuti instar crenatis, ut Rostochio, nomine Rosmarini Septentrionalium, seu Myrti nostratis, à Doct. Backmeistero accepimus.

COCCONILEA SIVE COGGYGRIA.

Κοκκονιλεία apud Theophrastum 3. hist. 16. habetur, ubi pleriq; κοκκυμιλέα legunt, & Gaza, Prunum transtulit: de qua, ubi de κομάρῳ ἢ ἀνδράχνῃ (Arbutum & Portulacam Gaza reddit) egisset, subjungit: his folio similis arbor parva, quæ hoc proprium habet, quod fructus in lanuginem abeat: hoc enim de nulla alia arbore audivimus: Plin. l. 13. c. 22. Coggygriam legit: nam cum Andrachnen delineasset, subjicit: similis & Coggygria folio, magnitudine minor, proprietatem habet fructum amittendi lanugine, pappum vocant, quod nulli alij arborum evenit (imo Salici, Populo & Nerio similiter contingit) Verum & Plinij Cotinum lib. 16. c. 18. esse volunt, de qua sic: est in Apennino frutex, qui vocatur Cotinus, ad lineamenta, modo Conchilij colore insignis. Sane Allobroges Rhu vocant, & cortice (sicut & Austriaci circa Viennam) coria spissant: etiam ad pannos luteo colore tingendos utuntur: imò è radicibus pannos rubro colore inficiunt, Anguillara notante.

Cotinus, Matt. Ang. Ges. hor. Cast. Cam. Tab.
Cotinus coriaria, Dod. Eystet. coriarius Plinij, Ger. Rhus, Turn.
Coccigria, forte Barba Jovis Plinij, Ges. hor.
Cotinus Plinij, Rauvvolf.
Coccigria Theophrasti, Ad. Lob.
Coggygria Plinij, Clus. pan. & hist. Tab. Ger. utrq; bis pingit. sub Coccygria & Cotino Plinij.
Coggygria Theophrasti, Cotinus Plinij, Lugd.
Scotanum vulgo, Cæsalp.

S O R B U S.

Sorbus arbor ὄη ἢ ὗη nominatur Dioscor. l. 1. c. 137. qui non descripsit: at Theoph. 3. hist. 12. Sorbi folium totum prolixo nervaceoq; pediculo constat, pinnis similia è lateribus exeunt, perinde ac si id unicum folium sit ad nervosum usq; pediculum, tanquam in lacinias divisum: omnibus in postremo pediculi folium impar prominet, ambitu serrata, nec in extremum tam acutè mucronata, sed rotundiora: florem racemosum habet ex una veluti clava ex multis parvis & albis constantem: fructus quoq; cum magnus ejus proventus est, racematim coit, &c.

Sorborum genera (eidem) duo sunt, fœmina fructifera, mas sterilis (& 3. hist. 3. sylvestris maturior urbanâ est) fructu differt, quod alia orbiculatum, alia ovatum ferant: distant & succis: nam orbiculati magna ex parte odoratiores sunt & dulciores: ovati, sæpè acidi & minus odorati. At Plinio l. 15. c. 21. Sorbis quadruplex differentia: alijs enim rotunditas Mali, alijs turbinata pyri, alijs ovata species, ceu malorum aliquibus: odore & suavitate rotunda præcellunt: cæteris vinum sapor: quartum genus torminale appellant.

I. Sorbus sativa.
Sorbus, Brunf. Trag. Dod. ut: Ang. Lac. Cord. in Diosc. Ges. hor. Lon. Lugd. Tab. Ger.
Sorbus domestica, Matt. Ad Lob. (qui Ostriam Theoph. l. 3. c. 10 suspicatur) Cast.
Sorbum ovatum, Fuch. Tur.
Sorbus legitima, Clus. pan. & hist.
Sorbus esculenta, Cam.
II. Sorbus sylv. folijs domesticæ similis.
Fraxinea arbor, Trag.
Grosser Mehlbaum/ Eid. Lon.
Sorbus sylvestris, Matth. Lugdun. Cast. Taber. Gerard.
Fraxinus bubula, Dod. gal.
Fraxinus aucuparia, Ges. col.
Ornus, Ruell. Ges. frac. Dod. Portæ.
Sorbi prima species, Tur.
Sorbi 5. genus aucuparium, Cord in Diosc.
Sorbus sylv. alpina, Ad. Lob. Cæs.
Sorbus aucuparia, Bello. Clus. pan. & hist. Thal. aucupalis, Cam.
Sorbus torminalis, Lugd.

A Z E D A R A E T H.

Azedaraeth Avicen. l. 2. c. 17. arbor est nota, habens fructũ similem Nabach (i. e. Loto) & nominant eam in Rechi, arborẽ Myrobalanor. & est ex magnis arborib. Hanc esse eam quam subjecimus plures existimant.

Arbor fraxini folio flore cæruleo.
Pseudosycomorus, Matth. Cast. Tab. Eyst.
Sycomorus Italorum malè, Cord. in Diosc. Ges. h.
Perlaro, falso Sycomorus Italorum, Bellon. cult.
Azedaracht Avicennę, Ges. hor. Rauvvolf. cui & Astergit Rhasis, incolis Zenselacht.

Azeda-

Azedarach, Dod.
Azedarac, Lotus alba Pelicerio, Cluſ. hiſp. & hiſt. Camer.
Laurus Græca Plinij & Myxus alba, Geſ. hor.
Zizypha candida Monſpel. Lob. Ger.
Zizyphus alba Matthioli, Lugd.
Tuber, Zizypha Columellæ videtur forte & Plinij, Cæſ.

Plinio lib. 15. cap. 14. de Malorum generibus agenti Tuberum duo genera: candidum & à colore ſericum dictum: penè peregrina ſunt, in uno Italiæ agro Veronenſi naſcentia, quæ lanata appellantur: lanugo ea obducit, &c. ex his Plinij verbis quid colligas?

Ex nucleis precatorios globulos Monachi conficiunt, hinc arbor de gli patre noſtro, Italis: Gallis verò, arbor Sancta dicitur.

Variat folijs, quæ in Italica laciniata, in Gallica ſolum crenata ſunt, quod herbarij Lugd. auctor, duplici figura demõſtrare voluiſſe videtur.

FRAXINUS.

Fraxinus, μελία arbor nota eſt inquit Dioſcor. l. 1. c. 198. Theophraſtus 3. hiſt. 11. deſcripſit, ejusq; genera duo fecit: unum excelſum, procerum, ligno candido, nervoſo, molliore, criſpiore, magis enodi. Alterum humilius, minus augeſcens, ſcabrius, durius & magis flavum. Et Plinius l. 16. c. 13. inquit, Græci fraxini duo genera fecêre, longam, enodem: alteram brevem, duriorem fuſcioremq;, laurinis folijs. Alij ſitu diviſêre: campeſtrem enim criſpam eſſe: montanam verò ſpiſſam.

I. Fraxinus excelſior.
Fraxinus prior & *βουμελία* (Fraxinus bubula Gazæ) Theophraſto.
Fraxinus bumelia, Plinio & Bellon.
Fraxinus, Brunf. Trag. Matth. Dod. ut: Geſ. hor. Lac. Tur. Lon. Ad. Lob. Tab. Lugd. Caſt.
Fraxinus prima, & major, Anguil.

Theophr. monet Ideos exiſtimaſſe fructu & flore carere: ferre tamen in ſiliqua fructum minutum nucis modo, qualem Amygdalæ, guſtu ſubamarum: ferre & quædam alia *ὀιβρύα*, veluti muſcos, ut Laurus: cæterum denſiores & magis compactos, globoſos, non aliter, quam Platani pilulas. Sane globoſos hos muſcos, unà cum fructu hiſt. Lug. pingit, qui circa Veris initium obſervantur: qui veluti ex muſco glutinoſo impenſius reſiccato concreti videntur: Sic Camer. mas floret nigris racemis ſeu granulis, ſed fructum non fert, qui abſq; fructu, ut juglandiũ juli decidunt: quare Thal. alia ſterilis, alia frugifera.

Fructus ipſius ſive ſemen, Ornogloſſum & Lingua avis dicitur, Anguil. alijs fructus Fraxini: alijs lingua paſſeris: alijs anſeris. Avicenna inter medullas computat.

Ex fraxino haſtæ, menſę, vaſa & utenſilia multa fiunt: fiunt & pocula, ex quibus ſi quis aſsidue bibat, lienem extenuari ajunt: cujus nomine & corticis decoctum quidam exhibent: quo etiam aliqui vice ligni Guajaci felici ſucceſſu utuntur, Cæſal. monente: addens ejus corticem internũ, aquam, in qua maduerit, cæruleam reddere.

II. Fraxinus humilior, ſive altera Theophr. minore & tenuiore folio.
Fraxinus ſylveſtris, Columellæ.
Ornus, Bellon. cult. (cui & pumila fraxinus & *ὀρειομελία*) Lugd.

Triplicem Fraxinum facit Thalius: 1. Fraxinum paſsim naſcentem.
2. Fraxinum Fago ſimilem, Buchäſchen.
3. Fraxinum duram ſeu *λιθόφλοιον*, Steinäſchen.

III. Fraxinus rotundiore folio.
Ornus, Galli Preſſani lib. de re ruſtica.

IV. Lign. peregrin. aquam cæruleam reddens.
Lignum ad renum affectiones & urinæ incommoda, Monard.
Lignum ad Nephritidem, Lugd.
Lignum in Nova Hiſpania repertum, Cæſ.
Lignum ex novo mundo Pyro ſimile, Frag.

V. Arbor Indica fraxino ſimilis, oleæ fructu.
Nimbo, Garziæ, Acoſtæ, Caſt. Lugd. Frag.

NUX JUGLANS.

Nuces juglandes, Dioſcor. l. 1. c. 178. κάρυα βασιλικά, nonnullis περσικά dicuntur: & Theoph. 1. hiſt. 18. κάρυα, Nux Juglans, Perſica & Baſilica nuncupatur, quod è Perſide à regibus tranſlata ſit. Juglans verò quaſi Jovis glans: hinc Cloatius, Macrobio referente, Diuglandem primo vocatam ſcribit, quaſi Διὸς βάλανον. Arbor, κάρυα: fructus, κάρυον dicitur, quod caput, καρηβαρία, i. e. τῶν κεφαλῶν odoris gravitate offendat, ut Pl. l. 15. c. 22. habet: imo l. 17. c. 12. juglandis umbra capiti noxia: & l. 23. c. 8. aſſerit nuces juglandes Græcos à capitis gravedine ſic vocare. Genera: Pl. l. 15. c. 22. ſola differentia generum in putamine duro, fragiliore & tenui, craſſo, loculoſo. ac ſimpl. Addamus etiam in magnitudine & parvitate: quare recentiores 5. differentias potiſsimum notarunt.

I. Nux juglans sive regia vulgaris.
Nux regia, Brunf. Cord. in Diosc.
Nux juglans, Trago, Matthiol. Lac. Ges. hor. Lon. Dod. Ad. Lob. Cæs. Cast. Lugd. Tab. Cam.
Nux, Dod. gal.
Juglans, Fuch. Tur.

Has à duo cortice & frangendi mora, Moracias & Moracillas appellari Hermolaus tradit, & Lug. & quæ à putamine vix purgari possunt, Surdæ nominantur, Cæsalp.

Nuces regiæ maxima frequentia in Virginea habentur, eaq; duorum generum: unum forma & sapore parum ab Anglicis differt, putamine crassiore & duriore: alterum majus cortice scabro & duro, nucleo magno, dulci & oleaginoso, ex quibus contusis Lac conficiunt cum suis cibis miscentes: harum arborum nonnullę octuaginta pedes longæ, part. 1. Ind. Occid.

II. Nux juglans fructu maximo.
Nuces caballinæ, Lugd.
Ex harũ cuppis, marsupia pueris gestanda fiunt.

III. Nux juglans fructu tenero & fragili putamine.
Nuces juglandes cortice tenuissimo, Ges. hor.
Mollusca & Persica, Suevio poëtæ apud Macrobium: cum Tarentina eadem, aut proximæ naturæ, Lugd.

IV. Nux juglans bifera.
Harum & Plinius meminit, & in agro Patavino provenire Hermolaus asserit, Lugd.

V. Nux juglans fructu serotino.
Nuces S. Johannis, quia ante diem S. Johanni sacrum, neq; folia, neq; nuces ostendunt: cum verò id tempus adest par reliquis nucibꝰ, quoad fructum & folia: harum Tragus meminit: Johan. Bauhinus circa Tigurum, Dalechampius circa Lugdunum observavit, Lugd.

VI. Nux juglans folio serrato.
Juglandis genus alterum; fructu teneriore & longiore, Clus. hist.

Arbores Indicæ Juglandi similes.

I. Arbor Indica Mamei dicta.
Mamei arbor juglandis proceritate, folijs paribus, fructu duorum pugnorum, aliquando minore, Oviedo, Lugd.
Mamay, Gomaræ hist. Indicæ.
Mamei arbor Castaneę forma, fructu etiam maximi cydonij globum superante, Scalig. Lugd.
Mamei arbor mediocris nucis magnitudine, fructu in Hispaniola rotundo, in continente longo, & crassiore, Benzo Americ. lib. 4.
Mamei fructus, par. 6. Ind. Occid.
Mameyen fructus melocotones sive Persica æquant superántve, Joseph. Acost. parte 9. Amer. l. 4. c. 24. Alias dulces, alias acidi. Idem.

II. Arbor Indica folijs Juglandis, fructus nucis magnitudine.
Ambare, Garz. Acostæ, Frag.
Ambares, Cast.

III. Fructui prædicto affinis.
Fructus Brasilianus 1. & 2. Clus. ex. l. 2. c. 7.

IV. Arbor Brasiliana juglandi similis nucibus carens.
Copau, Ind. Occid. p. 3. c. 12.

V. Hobos, Pacayes sive Guavas multi pro nuce juglande habuerunt: sæpius transplantatas, nuces Hispanicis similes gignere ajunt: part. 9. Ind. occid. l. 4. c. 26.

NUX AVELLANA.

Nuces avellanæ, κάρυα ποντικὰ ἢ λεπτοκάρυα, Dioscor. l. 1. c. 169. id est, nux Pontica & tenuis dicitur: at Theophrasto 3. hist. 15. ἡρακλεωτικὴ κάρυα, nuces Heracleoticæ (quod ex Heraclea Ponti translatæ) alijs Prænestinæ & Avellanæ dicuntur. Avellanæ Plinio l. 15. c. 22. quas antea Abellinas, patrio nomine vocabant: in Asiam Græciamq; è Ponto venêre: & ideo Ponticæ nuces vocantur. At arbor Latinis Corylus dicitur. Theoph. 1. hist. 16. folia insecta habet ut Ulmus & Robur: 3. hist. 6. quidam florere existimant: 3. hist. 7. sed postquam fructus decidit, racemosum quiddam vermis prægrandis magnitudine nascitur, ex uno pediculo pingui: 3. hist. 8. julos nonnulli vocant, quod ex minutis squammis innumeris ordine nucis pineæ constat, &c.

Genera: Sylvestris est & urbana: ambæ bino genere constant, quædam enim rotundam, quædam oblongam nucem largiuntur: sed urbanarum fructus candidior est, Theoph. 3. hist. 15.

I. Corylus sativa fructu albo minore sive vulgaris.
Nux avellana rotunda, alba, domestica, Brunf.
Nux avellana fructu rotundo, Matth. Lac. Cæs.
Corylus hortensis, Dod. gal. sativa, Lon. Lugd. domestica, Clus. histor.
Avellana domestica, Fuch. Tur.
Avellanæ tertium genus, Cord. in Diosc.
Corylus domestica rotunda alba, Cast.
Corylus persimilis alno, Ad. Lob.

Nux avellana ſive Pontica, Cam.
Corylus ſativa rotundis nucibus, Lugd.
Fructus major eſt, & ſuavior ſylveſtri.
II. Corylus ſativa fructu rotundo maximo.
Avellana urbana rotunda circa Lugdunum, Geſn. hort.
Avellana major Lugdunenſis, Cam.
III. Corylus ſativa fructu oblongo rubente.
Nux avellana domeſtica oblonga, rubra, Brunf. Matthiol.
Corylus ſativa rubris oblongis nucibus, Trag.
Corylus hortenſis fructu rubro, quæ nux Pontica veterum, Dod. gal.
Nux avellana urbana cute rubente, Eid.
Avellanæ urbanæ oblongæ rubicundæ Lombardicæ quibuſdam, Geſ. hor.
Corylus domeſtica longa rubra, Cord. domeſtica oblonga, Cluſ. hiſt.
Corylus ſativa nuce oblonga, Lugd.
Nux avellana fructu oblongo, Cæſ.
Pontica nux hortenſis, ruffa ut plurimum membrana, Cord. in Dioſc.
Hæc præſtantior, & tardius rotunda maturatur: hanc quæ fructu eſt oblongo etiam duplicem faciunt, cujus alterius nucleus rubra, alterius alba pellicula integatur.
IV. Corylus nucibus in racemum congeſtis.
Corylus Macedonica, Cord. in Dioſc. Geſ. hor.
V. Corylus ſylveſtris.
Nux avellana ſylveſtris, Brunf. Matth. Lac. ſive Corylus, Dodon.
Corylus ſylveſtris, Trag. Matth. Dod. gal. Geſn. hort. Lon. Lob. Caſt. Lugd. Cuſ. hiſt.
Avellana nux ſylv. Fuch.
Pontica nux in Corylo vulgari, Cord. in Dioſc.
Corylus avellana, Tur.
Avellana Corylus ſylv. Geſ. hor.
Fructu eſt minore, albidiore & rotundiore, quàm ſativa ſit.
VI. Avellana peregrina humilis.
Nux barbata Plinij lib. 19. cap. 1.
Avell. pumila Byzantina, Cluſ. pan. & hiſt. Ger.
Avellana Byzantina, Tab.
Variat fructu majore & minore.
VII. Avellana purgatrix.
Avellanæ purgatrices, Monar. Lugd. Frag. Cluſ.
Avellanæ purgativæ, Cæſ.
Nuces purgantes, Tab. Ger.
Ben magnum Medicorum vulgo, Monard.
Ex novi orbis Inſula S. Dominici adfertur.
VIII. Avellana Indica oſculo trifido.
Avellanæ Indicæ 2. Matth. & Lugd. adpinxit.
Mehenbethene, Lob. Cluſ. ad Garz. (cui Nucis unguentariæ genus) Tab. Lugd.
IX. Avellanæ prædictæ affinis fructu ſpadiceo, velut in binas partes ſecto.
Fructus miſcellaneus 7. Cluſ. ex. l. 2. c. 25.
X. Avellana quadrifida.
Avellana purgativa, Oviedo.
Fructus exoticus 6. Cluſ. ex. l. 2. c. 16.
Hic velut ex quatuor avellanis ſimul connexis lævibus & ſpadiceis conſtat.
XI. Nux purgatrix.
Fructus exoticus, 17. Cluſ. ex. l. 2. c. 16.
XII. Avellanæ Indicæ 3. genus, Matt. Lugd.
Avellana Indica 2. Cluſij, ſecundum, Lugd.
Fructus exoticus 2. Cluſij in Garz.
Fructus peregrinus 1. quem etiam pro Balſamo Peruana accepit, Cluſ. ex. l. 2. c. 29.
Balſama fructus, Lugd.

C A S T A N E A.

Caſtanea, Græcis κάστανα ἢ καστάνεια, à Caſtano Magneſiæ urbe: vel ut Stephanus ſcribit, Apuliæ, non procul à Tarento, unde advectæ ſunt. Fructus ejus σαρδιαναὶ βάλανοι, ἢ λόπιμα, ἢ κάστανα, ἢ διὸς βάλανος, Dioſc. l. 1. c. 145. i. e Sardianæ glandes, quod Sardib. eæ primum provenerint: lopima, à cortice craſſiore, qui Græcis λέπος dicitur: Theoph. 3. hiſt. 3. & 4. διὸς βάλανος, Gaza Nucem caſtaneam vertit: dicuntur etiam καστανικὰ κάρυα, nuces caſtanicæ, Diodoro: κάρυα εὔβοικά, κάρυον καστανικὸν, διὸ βάλανον, diſtinctis locis Theophr. nominat.

Genera: antiqui plura ferere, nominibus pleriſq; à locis unde importabantur, inditis, ut ex Plin. l. 15. c. 13. colligere eſt: à quo recenſentur, Tarentina, figura plana: Balanitis, quæ rotundior & ſponte proſilit: & Salariana plana eſt: Coralliana laudatior ipſa Tarentina: Metereana rubenti cortice. Sane fructus magnitudine & parvitate: item figurâ, cum quædam in ventrem magis creſcant, quædam in longitudinem: & ſapore, differunt.

I. Caſtanea ſativa.
Caſtaneæ domeſticæ, Matth. Cæſ. Caſt.
Caſtanea ſativa grandis, Cord. in Dioſc.
Caſtaneæ craſſiores, Bellonio.
Caſtaneæ majores, Geſ. hort. Lugd.
At ſativę duplices ſunt, grandiores quas Maronas vocant, quę divitum menſas claudunt, quæ cineribꝰ obrutę igne coquũtur: ſunt & minores.
II. Caſta-

II. Castanea sylvestris, quæ peculiariter Castanea.
Castaneæ populares & coctivæ, Plinio.
Castanea, Brunf. Trag. Tur. Fuch. Ang. Dod. ut: Gesn. hort. Guil. Lac. Lon. Adv. Lob. Tab. Ger.
Castaneæ minores, Matth. Lugd.
Castaneæ sylv. Cord. in Diosc. Cæs. Cast.

Hæ in aqua decoctæ pauperum jejunia saturant: & ex earum farina panis conficitur. Sic in Virginia Castanearũ magna quantitas est, & in Florida, sed Gallicis magis sylvestres: p. 2. Am.

III. Castanea humilis racemosa.
Castanea humilis, Joh. du Choul in hist. montis Pilati, Lugd.

IV. Castanea folio multifido.
Castanea equina, Matth. Dod. Ad. Lob. Cast. Cl. pan. & hist. & hist. app. alt. Lugd. Cæs. Tab. Ger. an sit Myrobalanus folio heliotropij Plinij l. 12. c. 21. dubitat Cæsalpinus.

Ex Oriente primùm Constantinopolim, hinc Viennam, ubi provenit, delata: & quia equis anhelosis prodest, equina dicitur.

V. Castanea leporino reni similis.
Castanea Peruana, Clus. hist.

VI. Castanea purgatrix.
Castaneæ purgativæ, Monard. Cast.
Fructus cholagogus, Monard. Lugd.

Ex maritimis Nicaragua in Hispaniam delatus.

VII. Castanea ex Bali insula.
Fructus pyri magnitudine, castaneæ forma cortice tenui minus tamen aculeato, albicans, sapore jucundo, Ind. or. par. 3. c. 39.

VIII. Arbor Mexiocana fructu castaneæ coccifera.
Arbor finium regundorum, Scalig. & ex eo Lug. quia in fructu coccos, quo ad picturas utuntur, & in tabellis pictis, cum literas non habeant, agrorum facies, finesque prædiorum servant.
an Daburi, Clus. exot. l. 3. c 19.
Bixa Oviedi, Clus. exot. l. 3. c. 20.

IX. Fructus peregrinus Castaneæ similis.
Gor fructus castaneæ similis sed amarus, Scalig. Lugdun.

FAGUS.

Fagus Theoph. 3. hist. 7. ὀξύη (Gaza Scissima vertit, quòd sit in laminas sectilis) cujus fructum 3. hist. 10. describit, lævem, glandeum, in calice echinato, placido tamen & lævi non hispido ut Castaneas; illi tamen dulcedine & succo similem. Sed præter glandem etiam baccam parvam gignit, de qua sic Plinius l. 16. c. 16. Fagi glans nucleis similis, triangula cute includitur, &c. media parte folij, plerunque gignens superne parvulam baccam viridem cacumine aculeatam. Theophrasto 3. hist. 10. & 5. hist. 8. duplex est: altera montana candida: altera campestris, nigra: sed campestris minus utilis montanâ, quæ ad multa perutilis.

Fagus, Brunf. Trag. Matth. Anguil. Dod. ut: Gesn. hort. Lac. Tur. Lon. Adv. Lob. Cast. Lugd. Cæs. Tab. Ger.
Oxya, Bellonio.
Oxya Græcorum, Fragus recentiorum, Gesn. de (lapid.
Ornus, Pandectario.

QUERCUS.

Quercus δρῦς Græcis: licet prisci Græci omne genus arboris δρυὸς nomine intellexerint, à verbo δρύω eruampo: sic Latini Glandis nomine, omnẽ fructũ complexi sunt, ut Jabolinus ait, exẽplo Græci sermonis τῆς δρυὸς, apud quos omnes arborum species ἀκρόδρυα appellantur, ut παρὰ τῆς δρυὸς, fiat dictio ἀκρόδρυα, quo verbo Cajus omnem fructum significari dixit. Quæ etiã glandis appellatione apud scriptores intelliguntur, à Græcis βαλανηρὰ vocantur: sed revera δρῦς tantùm arborẽ glandiferam denotat, & præsertim Quercum. Glandem verò (ut habet Plin. l. 16. c. 6.) quæ propriè intelligitur, ferunt, Robur, Quercus, Esculus, Cerrus, Ilex, Suber: quámvis Roboris appellatione omnia genera contineri posse, Gaza censuerit: cum tamen Robur una solum species sit, quæ δρυὸς generi subjectæ sunt. Et Theop. 3. hist. 9. Quercus genera sunt ἡμερίς, αἰγίλωψ, πλατύφυλλος, φηγὸς, ἁλίφλοιος: Gaza sic vertit: Roboris genera habentur, placida, cerrus, latifolia, fagus, salsicortex, quam aliqui recticorticẽ vocant.

I. Quercus latif. mas, quæ brevi pediculo est.
πλατύφυλλος Idæorum & Maurorum, Theoph.
latifolia, Plinio.
Glandiferarum arborum species tertia, Ang.
Platyphyllos mas, Lugd.

Glande est mediocri, calice tantùm pustulata scabritie asperato: sæpe ternis aut binis simul cohærentibus, raro unica, in summo ramorum prodeunte.

II. Quercus latifolia fœmina.
Platyphyllos fœmina, Lugd.

Hęc per omnia minor, folijs ob densas lacinias veluti crispis: glandib. interdũ senis aut quinis, sæpè ternis aut quaternis, raró binis, rarissimè singularibus, calici firmiter adnexis. Verùm sępè penè rotundæ imperfectę calyci continuę reperiuntur, quemadmodũ in historia Lugdunẽsi pingitur.

 III. Quer-

III. Quercus latifolia perpetuo virens.
Quercus ubi Sybaris perspicua, quæ nunquam folia demittit, Theoph.1.hist.15.
Quercus in Thurino agro, ubi Sybaris fluit, Plin.l.16.c 21.
Quercus in Apennino & Andium Gallicæ gentis agro, Lugd.

IV. Quercus cum longo pediculo.
Hemeris Idæorum, Etymodrys Macedonum, Hemeris, Plinio; placida, Gazæ. (Theop.
Quercus, Trag. Matth. Fuch. Dod. gal. Tur. Lon. Tabernæm.
Quercus vulgaris, Lob. Ger.
Quercus vulgaris, hemeris, Cord.in Diosc.
Hemeris etymodrys, Lugd.

Huic peculiare, quod glans modo unica, modo gemina longo pediculo affixa dependeat.
Quercus latifoliæ amplissimæ circa Viennam Clusius meminit, cujus omnes glandes è longis pediculis dependentes, quasi viridi quadam excrescentia, multis inæqualibus angulis prædita, inclusæ erant, quæ reficcata gallarum modo firma & dura erat.
Querc. Pannonica latifolia, rectius Cerrus, Cā.
Sic Quercus præaltæ & vastæ in insula Virginea: & in Guayaquil singularis præstantiæ & longissimæ durationis: Joseph Acosta l.4.c.30.

V. Quercus parva sive Phagus Græcorum & Esculus Plinij.
φηγὸς, ἀπὸ τοῦ φαγεῖν, Latinis ab esca vel esu, Esculus, quòd fructus ejus dulcis sit, ac ceu Castanea edulis, cùm cæterarum Quercuum fructus, suibus tantum sapiat.
Quercus, sive glandiferarum arborum 1. species, Ang.
Phegus, Quercus species, Cord.in Diosc.
Esculus veteribus Græcis πλατύφυλλος, Bellon.
Phagus esculus mas & fœmina, Lugd.
Ilicis genus, quod in Hispania Enzinas vocant, Cæsalp.
Folio præcedenti angustiore, infernè candicante, glande communiter unica, raró gemina & aculeo magis pungente: quas Hispani sub cineribus coctas, secundis mensis apponunt.
Quercus genus à nostris diversum, quod veteribus ignotum arbitramur, cujus glandes minoribus fabis haud sunt majores: hæc Bellon.

VI. Quercus calice echinato glande majore.
Αἰγίλωψ Idæorum, Aspris Maurorum, Latinorum Cerrus.
Cerrus, glandiferarum 2. species, Ang.
Ægilops sive Cerris majore glande, Dod.
Quercus Ægilops, sive præcelsa dicta Cerris Plinij, Adv.
Cerris Plinij majore glande, Lob.
Quercus altera, quæ Cerrus, Cæs.
Cerris sive Quercus 4. genus, Lugd.
Cerris Plinij 1. Tab.

Hisce glandibus ad pannos atro colore inficiendos, gallarum vice utuntur.

VII. Quercus calice hispido glande minore.
Ægilops minore glande, Dod.
Cerris Plinij minore glande, Lob.
Cerrus Ægilops Theoph. Clus. pan. & hist.
Glandifera folio sinuato deciduo tertia, vel Quercus 3. species quæ in Etruria Farnia, Cæsalp.
Haliphleos, Cerrus fœmina, sive Quercus 5. genus, Lugd.

Huc referatur,
Quercus peregrina sive Mauritanica grandissima glande, cujus ex Scaligero, Lugd. meminit.

VIII. Quercus Burgundiaca calyce hispido.
Quercus alia Bauhini, sive Haliphlæos Sequanorum, Lugd. nisi eadem cum priore.

IX. Quercus pedem vix superans.
Robur 5. Clus. hist. hisp. (at 7. in hist.) Tab.
Quercus humilis, Dod. Ger.
Quercus pumila fruticis specie, fronde Ilicis molliore, Lob.

ROBUR SIVE QUERCUS GALLIFERA.

I. Quercus folijs molli lanugine pubescentib.
Robur primum, Clus. hisp. & hist.

Hujus altera species, quæ folio est minus amplo, & minore glande.

II. Querc. gallam exiguæ nucis magnitudi- (ne ferens.
Robur 2. Clus. hisp. at 3. Eid. hist.
Galla, an Theoph. Fagus, Adv.
Galla major, Lob. & Dod. Galla, Cast.
an Gallæ magnæ, quas Poma de Coquo nuncupant, Garziæ.

III. Quercus folijs muricatis, non lanuginosis, gallâ superiori simili.
Robur tertium, Clus. hisp. (at quartum in hist.)
Galla major altera, Lob. (Tab.
Galla sive Robur majus, Ger.

IV. Quercus folijs muricatis, minor.
Robur quartum, Clus. hispan. (at quintum in hist.) Tab.
Galla minor, Lob. Dod. Ger.

V. Quer-

V. Quercus humilis gallis binis, ternis aut pluribus simul junctis.
Robur humile, Clus. pan. at sextum, Eid. hist.

Quercus etiam miræ magnitudinis & amplitudinis reperiuntur in Septentrionali plaga Harcyniæ sylvæ, Plin. lib. 16. cap. 2. Quercus quæ Basileæ in D. Petri nemore est, Cardanus lib. 6. var. rer. cap. 23. Bellon. Lugdun. & etiam Gesnerus meminêre.

VI. Glans Virginea.
Fructus exoticus 21. vel glandis calix ex Wingaudecaovv allatus, Clus. exot. l. 2. c. 16.
an Mangummenauck, Virginiæ historiæ, quæ in cibum cum piscibus & carnibus cedit.

VII. Glandium vel baccarum quinque genera, quæ in diversis arboribus nascuntur.
1. Sagatémener. 2. Osamener. 3. Pummuckoner: ex his indigenæ oleũ dulce eliciunt: 4. Sapummener dictum, coctum Castaneæ est sapore, ex hac interdũ panem pinsunt: 5. Magũmenauck, glans est Querc. illius provinciæ: omnibus decoctis in cibis utuntur in Virginea, par. 1 Ind. oc.

VIII. Quercus lapidea.
Lithoxyla sive ligna lapidea Anglica, Ad. Lob.
Ligna lapidea, Lugd.
Lithoxyla ex Cerro, Clus. pan. & hist.

Verùm & Abies, Alnus, Ulmus montana & alia quoque ligna aliquando in lapidem mutántur, monente etiam Gesnero l. de lapidibus. Abietes integræ cum cortice in Elbogane tractu, in lapidem versæ, Agricola.
Fagus altitudine 170. ulnarum cum trunco, ramis, folijs, in saxo cinereo durissimo sub terra in valle Joachimica reperta: & ibidem ex Alno lapis, unde cotes fiant, arte conficere docet, Jo. Kentmannus lib. de fossilibus.

Quercinum lignum sub terra defossum, in cotem lapideam mutatum, manibus suis eruit Langius.

Arbores integræ petrificatæ, stantibus adhuc ramis, cortice, medulla ac radicibus, sæpissimè in Bohemiâ & vicinis locis subterraneis invenias, Agricola authore.

Narrat Porta l. 2. Magiæ natur. alicubi succum abundantem petrificum ab arborib. per radices & trunci poros exsugi: atq; radices ipsas, truncum, ramos, folia & flores in lapidẽ convertere.

Amnes & rivuli sunt in Anglia, ubi pali lignei, ridicce, aut conti, si immergantur, aliquot mensibus lapidescunt, imò ferè ferrescunt, &c. Adversar. quod in Pannonia quoque Clusius notavit. Sic in Tercera fons quoque, qui omnia vel illapsa, vel injecta, in solidissimum lapidem commutat, Linscot. 3. part. Ind. or. 6.

Similiter in Java majore affirmant incolæ, flumen præterlabi, in quod si ligna quæcunq; immergantur, ea in lapides mutari. 2. p. Ind. or. 22.

Et Plinio l. 2. c. 103. in Ciconum flumine & in Piceno lacu lignum dejectum, lapideo cortice obducitur: & in Surio Colchidis flumine, adeo ut lapidem plerunque durus adhuc integat cortex: Similiter in flumine Silaro, non virgulta modò immersa, verùm & folia lapidescunt, alias salubri potu ejus aquæ.

QUERCUS EXCREMENTA.

Quercus præter glandem plurima alia gignunt, Theophr 3. hist. 8. & Plinio lib 16. cap. 7. auctoribus. Galla Græcis κηκὶς dicta, fortè à κηκὶς, id est fuligine: quod Gallarum, pannis nigro colore tingendis, magnus usus sit. Et licet Plinius l. 16. cap. 6. voluerit Gallam omnes ferre quæ & Glandem. Quercubus tamen magis peculiaris est, adeo ut Dioscorides lib. 1. cap. 146. Gallam Quercus fructum appellarit: quam Græci duplicem fecere: Dioscoridi altera ὀμφακῖτις, parva, tuberosa, gravis, nullo foramine pervia: altera plana, levis & perforata, quæ major est. Theophr. 3. hist. 6. altera candida & exigua. quarum aliqua non majores fabis evadunt: altera nigra, & magnitudinem mali nonnullæ capessunt: & cap. 8. Quercus præter fructum gignit Gallam parvulam, atque alteram resinosam & nigram: & Plin. lib. 24. cap. 4. Gallæ genera facimus, solidam, perforatam: Item albam, nigram: majorem & minorem. Hîc notatu dignum, quod Matthiolus in comment. addit: majores Gallas illud peculiare sibi vendicasse, ut quotannis, aut annonæ fertilitatem, aut sterilitatem, aut pestilentem auram prænuncient: nam si integræ rumpantur quæ perforatæ non sunt, aut musca, aut araneus exit: si musca evolat, futuri belli: si repat vermiculus, annonæ penuriæ: si currat araneus, pestilentium morborum præsagium esse. Gallarum genera, Tabern. & Gerard. quatuordecim proposuere. Tragus scribit, Quercus peculiare genus esse, quod Gallam ferat, nec in Germania provenire.

I. Gallæ maximæ orbiculatæ.
Gallarum 1. & 2. genus, Tab.
Gallæ ex Oriente: & Provinciales, Lugd.
Gallæ orbiculatæ, Gerard.

Harum aliæ sunt Orientales, aliæ Provinciales, & Illyricæ.

II. Galla oblonga: & Ger.
Gallæ ex Istria, Lugd.
Gallarum 3.4. & 5.genus, Tab.
III. Galla minor.
Gallarum 6.genus, Tab.
Galla viridis sive omphacicis, Ger.
IV. Galla galericulata: & Ger.
Excrementa duo fungum quodammodo exprimentia, Lugd.
Gallarum genus 12.13. & 14.Tab.
V. Galla angulosa.
Gallarum genus 7.8.9.10.Tab.
Galla viridis sive omphacitis, Ger.
VI. Galla umbilicata.
Excrementum umbilicatum, Lugd.
VII. Galla Brasiliana quinquangula.
Fructus miscellaneus 10. Clus.exot.l.2.c.25.

Alia Quercus Excrementa.

I. Ecrementum moro simile.
Συκαμινῶδες Theoph. 3. hist. 8. specie mori, sed durum & fractu admodum difficile: quædam veluti mora fert, Plin.lib.16.c.7.
II. Excrementa pudendi virilis effigie.
Αἰδοιῶδες sive colis effigiē repręsentans, Theoph. Veretrum, Lugd. (Lugd.
III. Excrementum tauri caput referens: & Ταυροκέφαλον durum & perforatum & tauri caput quodammodo æmulans, quod præruptum nuclei oleæ speciem intus ostendit, Theoph. Tauri caput imitantia, Plinio.
Gallarum genus undecimum, Tab.
Galla asinina, Ger.
IV. Pilulæ lanatæ: & Lugd.
πῖλον pilum quidam appellant: pilulæ sunt lanuginosę, molles, nucleum duriorem amplexę, quibus ad lucernas utuntur, Theoph. Pilulæ nucibus non absimiles, intus habentes floccos molles, &c. Plin.
V. Pilulæ capillatæ: & Lugd.
Σφαίριον κόμην ἔχον, pilula comam habens, quæ inutilis Theoph. pilula alia inutilis cum capillo, verno tamen tempore mellei succi, Plin.
Bedeguaris effigie excrementum spongiosum & muscosum, Lob.
VI. Pilulæ in alis ramorum.
Σφαίριον μασχαλιγενές, in ramorum alis pilulam aliam gignit, sine pediculo, concavoq;, sessilem & versicolorem, &c. Theoph. gignunt & aliæ ramorum pilulas, corpore, non pediculo, adhærentes, candicantes umbilicis, Plin.
Pilulæ sessiles, Lugd.
Capita multis squammis constantia, Clus. in Cerri historia: vide & Thalium in Quercu.
VII. Pilulæ è folijs convolutis.
Σφαίριον φυλλικόν, pilula è folijs compressa & convoluta, Theoph. è folijs convolutæ pilulę, Plin.
Pilulæ foliosæ, Lugd.
an idem cum κάχρυ Theoph. 3. hist. 7. & Cachry Plinij lib.16. cap.8.
VIII. Pilulæ aquosæ: & Lugd.
Σφαίριον ὑδατῶδες: super folijs tergo adhęrentem pilulā fert candidam, aquosam dum tenera est, in qua culices, & maturescens in modum parvę Gallæ durescit, Theop. in folio rubente aquosi nuclei, candicantes & translucidi, &c. Plin.
Ὀνοκικίδες, Galeno.
Pilulæ asininæ, Trago.
Quercus vulgaris cum suis excrementis fungosis, Lob.
IX. Pumex quercinus.
Λιθάριον pumiceum lapillum quoque gignit, quanquam rarò: Theoph. aliquando & pumices gignit, Plin.
Pumex, Lugd.
X. Quercus excrementum villosum.
Σπλάγχνον, Diosc.
Φάσκον, Theoph. 3. hist. 9.
Panos arentes, muscoso villo canos è ramis dependentes, Plinius l.16. c.8. vocat.
Sphagnos & Bryon, Plin.l.12.c.23.
Splanchnon & Hypnum, Lugd.
Usnea, Arabum.
XI. Foliorum quercus gemmæ foraminulentæ.
XII. Coccus Quercuum.
Coccus cochlearum exilium in similitudine in Ciliciæ Quercubus, Diosc.l.4.c.48.
XIII. Verruca seu nodi Quercus.
XIV. Quercus albumen.
XV. Uva Quercina.
Uva Quercina à me inventa, quâ nihil pręstantius in dysentericis etiam deploratis, Encelius l.3. de lapid. c.51. vide & Schenck.
Uva Quercina in annosarum Quercuum truncis, Thal. in Quercu.
an Hypodrys fungus rubēs, ad Quercus radices: eodem modo quo Hypocistis sub Cisto pullulare solet, Solinander consil. sect.4. cons.24. & 25.
XVI. Boleti Quercus, qui è radicibus & circa radices gignuntur, Plin. l.16. c.8.

XVII. Quer-

XVII. Quercinum Agaricum vel Fungus. de Boletis & Fungo inter Fungos actum est.)

XVIII. Quercus excrementum purgans: & Lob. obs.

VISCUM ARBORUM.

Viscum licet multis arboribus adnascatur, quia tamen in Quercubus optimum provenit, unde Jon poëta sudorem Quercus vocavit, idcirco Quercus excrementis illud subjungere lubet. Viscum ἰξὸς Aristoteli 1. gen. an. 1. dicitur, unde Latinum Viscus fluxit: ἰξία Theoph. 3. hist. 9. & 16. quod nomen commune, at Stelin Euboënsium, Hyphear Arcadum vocabulum esse scribit. Dioscor. l. 3. c. 103. ἰξὸς (sic glutinum quod ex eo fit appellat) è fructu quodam rotundo fruticis in Quercu nascentis, folijs buxo similibus conficitur, ἰξὸς quidam derivari dixerunt ab ἔχω significante κρατῶ, quasi ἑξὸς à futuro ἕξω.

Genera Visci: Plin. l. 16. c. 44. in abiete ac larice (pino Theophr.) Stelin dicit Euboëa, Hyphear Arcadia nasci scribit: Viscum autem in Quercu, Robore, Ilice, Pruno sylv. Terebintho, nec alijs (& alijs Theophr.) arboribus adnasci plerique: vide Theoph. 2. caus. 23. & hist. 16. At Dioscor. l. c. gignitur quoque in malo, pyro & plerisque alijs arboribus. atque etiam apud fruticum quarundam radices reperitur. Quare recentiores observârunt in abiete, acere, betula, castanea, cerro, corylo, cotoneo, cynosbato, ilice. larice, mespilo, nuce, olea, oxyacantha, oxycedro, pomo, populo nigra, pruno sylv. pyro domestica & sylv. quercu, robore, rosis, salice, subere, sorbo, terebintho & tilia. Veteres arbitrati sunt, Visci acinis à Turdo comestis, quod ad pulpam pertinet, concoqui: quod seminis est, incoctum ab alvo dejici, sistique in arboribus illis, in quibus isti quiescere consueverunt. Sed quasi cornua ex ossibus animalium: sic ex arboribus viscum educi cum Scaligero exerc. 168. credimus.

I. Viscum baccis albis.
Viscus, Brunf.
Viscum, Trag. Matth. Fuch. Dod. ut: Cord. in Diosc. Ang. Tur. Lac. Lon. Ad. Lob. Cæs. (qui fruticem dicit) Clus. Cast. Tab. Ger.
Lignum Visci quercini & Lignum S. Crucis, Gentilis & Jacobus de partibus, vocant.
Quercinum omnes commendant: quidam & quod Castaneæ adnascitur, probant: quod verò malo ac pyro syl. ac domesticæ, penitus inutile scribunt: & ut Bellonius refert, nulla Quercus est inter montem Athon & urbes Ceres & Tricala, quæ Viscum non alat & à rusticis Oxo nuncupatur: nam tenacissimum Viscum ex ejus baccis, quemadmodum Rhodienses ex fructu Sebesten conficiunt.

II. Viscum baccis rubris.
Viscum baccis rubris in oleis circa Hierusalem, Bellon. Cast. Lugd.
Viscum baccis purpureis, in olea, Clus. hisp. & hist. qui & Visci oxycedri meminit.

III. Viscum racemosum.
Viscum polycoccon, Cam. ep.
Hoc à vulgari solùm baccarum racematim cohærentium copia differt.

IV. Viscum latifolium senis circulis utrinque insculptis.
Viscum Indicum, Adv. Lobel. Lugdun. Taber. Gerard.

V. Visci modo arboribus Indicis adnascens.
Peruviana alia Aloës facie, arboribus innascens Visci ritu, Ad. Lob. Lugd.
Planta Peruana Visco similis, Tab.
Viscum Peruvianum, Ger.

PHELLODRYS.

Quam Φελλόδρυν Arcades nuncupant, natura est inter Ilicem & Quercum media, atque adeo Ilicem fœminam quidam esse putaverunt, Theoph. 3. hist. 18. auctore. Dicitur Phellodrys quasi Suberiquercus nomine ex Subere & Quercu facto, quod natura utriusque participem esse ostendit. Hæc, Theoph. l. c. Ilice mollior ac subtilior, Quercu durior ac spissior: colore ligni decorticati, candidior Ilice, fulvior Quercu: folio similis ambobus, verùm majori quam Ilex, minori quam Quercus: fructu Ilice minore, at Quercu majore. Plinius l. 16. c. 8. eandem cum Subere existimasse videtur, ut qui Theophrasti de Phellodry verba ad Suber transtulerit.

I. Phellodrys candicans latifolia molliter aculeata.
Phellodrys alba latifolia, Lugd.
an Suberella, Cæsalp.
Phellodrys, Matth. Ad. (& Ilex fœmina) Cast. Lugd. Tab.
sub Subere latifolio ramus serratis folijs apud Lobel. pingitur.

II. Phellodrys candicans angustifolia serrata.
Phellodrys alba angustifolia folio serrato, Lug. Cerro-

Cerrosugaro Matthioli, Clus. hist.

III. Phell. nigricans latif. incisuris spinosis.
Phellodrys nigra latissimis folijs, Lugd.

IV. Phellodrys nigricans angustifolia.
Phellodrys nigra mediocribus folijs, Lugd.

V. Phellodrys folijs muricatis.
Phellodrys folijs muricatis calyce glandis echinato, Lugd.

S U B E R.

Suber φελλὸς Græcis à φελλεύω fluctuo, Suberis modo, quòd aquis semper innatet: qua ratione etiam ἰψ@, quòd semper altum petat dicitur. Theophr. 3. hist. 16. arbor est caudicosa, parumq; ramosa, procera tamen, auctuq; insignis, ligno robusto, cortice unico crasso, disrumpiq; solito: folio fraxini, crasso oblongiori & deciduo, fructu glandoso Agriæ simili: corticem detrahunt, inversumq; dividendum censent: alioqui arborem deteriorem effici volunt: rursum verò intra triennium repletur. Plin. l. 16. c. 6. Suber inter glandiferas recenset: & c. 8. corticis usum in hyberno fœminarum calceatu: quare non infacetè Græcos, corticis arborem appellasse scribit.

I. Suber latifolium folio deciduo, & Theop.
Suber, Matth. Lac. Bellon. Cæs.
Phellos sive Suber Gazæ, Ang.
Suber Aquitanicum folio deciduo, Clus. hisp. & hist.
Phellos sive Suber in Aquitania, Dod.
Suber folio breviore & latiore, Lugd.

II. Suber latifolium perpetuò virens.
Suberifera latifolia Ilex glandæ echinato, Ad.
Suber Hispanicum latifolium perpetuo virens, Clus. hisp. & hist.
Phellos sive Suber in Hispania, Dod.
Suber latifolia, Lob. Cast. latifolium, Tab. Ger.

Videntur hæ duæ species saltem in eo differre, quòd altera, quæ circa Pyrrhenæos montes, folijs hyberno tempore exuatur, quod Theoph. de φελλῷ Pyrrheno scribit: altera verò perpetua fronde in Italia ac Hispania vireat.

III. Suber angustifolium non serratum.
Suber 2. & angustifolium, Matt. Cast. Tab. Ger.
Suberifera angustifolia Ilex, Ad.
Suber folio longiore & angustiore, Lugd.
Suberis latifoliæ ramus dexter, apud Lob.
Suber alterũ oblongis angustisq; folijs, Cl. hist.

IV. Suberi affine lignum fomitis vicem præbens.

Lignorum duo genera Brasiliani habent, quorum alterum est mollissimum, alterum clarissimum, quibus ad ignem excitandum utuntur hoc modo: virgam ex præduri illius ligni, pedali longitudine ab altera parte ad fusi modum excavant, hujus cuspidem in mollis illius ligni frusto defigunt, virgam maxima celeritate volvunt, quasi ligni suppositi frustum perforaturi, sicq; non modò fumus quem Tataton vocant, sed etiam ignis qui illis Tata excitatur, & gossypio, vel folijs siccis admotis, ignis concipitur, Lerius in hist. Brasiliana c. 17.
an Lignum fomitis vicem præbens, Clus. exot. lib. 1. cap. 8.
Ligna in Brasilia quæ Urakuciba vocant, quæ exsiccant, dein invicem terunt, ex quo attritu pulvis derasus inflammatur. Stadius par. 3. Ind. Occid. c. 6.

V. Lignum leve fungosum è Java majore.
Lignum cotis vicem præbens, Clus. l. c.
At Ges. lib. de lapide, ubi adeo est lignum induratur, ut vel Cotes ex eo fiant, aut fieri possint.

I L E X E T S M I L A X A R C A D U M.

Ilex Diosc. l. 1. c. 144. & Theoph. 3. hist. 16. πρῖν@, quia serra propter duritiem secanda sit. Est autem Theoph. l. c. folio Quercus, sed minore aculeatoq;: cortice leviore quam Quercus: arbor magna instar Quercus assurgit: materies spissa & robusta: radix alta admodum atq; multiplex: fructus glandosus, sed glans ipsa pusilla est: veterem novus occupat, nam sero maturescit, quamobrem bifera à nonnullis existimata: fert præter glandem granum quoddam puniceum, & viscum atq; hyphear habet, &c. Σμίλακα Arcades vocant arborem Ilici similem, folio tamen non aculeato, sed molliori profundioriq;: nec materia ut illo solida spissaq;, sed soluta molliq;, &c. Theophr. l. c. At Plinio l. 16. c. 6. Ilicis duo genera: ex ijs in Italia folio non multum ab oleis distant, Smilaces à quibusdam Græcis dictæ: in provincijs Aquifoliæ, &c.

I. Ilex oblongo serrato folio.
Ilex, Matth. Ang. Lac. Bellon. Cæs. Lugd.
Ilex arborea, Ad.
Ilex angustifolia, Taber.

Sanè Phellodryn, si faciem & folia perpendas, Ilicem quampiam dixeris: ipsum autem lignũ, molli⁹ & laxius Ilice, & fruct⁹ major quàm Ilicis

II. Ilex folio angusto non serrato.

Smilax

Smilax humilis angustifolia, Lugd.

III. Ilex folio rotundiore, molli, modicéq; sinuato, sive Smilax Theophrasti.
Ilex major, Clus. hisp. & hist.
Ilex major glandifera, Dod.
Ilex arbor, Lob.
Ilex, Taber. glandifera, Ger.
Ilex latifolia, Camer. epist.
Ilicis alterum genus, Cæs.
Ilex in Gallia Narbonensi, Lugd.
Smilax Arcadum glandifera, Lugd.

Fructu est majore & longiore Hispanica: at Narbonensis minore & breviore.

Huc referri debet

Ilex Londinensis duplex, quas Clusius in sua historia descripsit: qui etiam in Ilice Monspeliaca, aliquando granum ex puniceo nigricans, & interdum tenuem & capillaceum muscum cinereum, è ramis depédentem, non verò Viscum aut hyphear, observavit.

IV. Ilex aculeata cocciglandifera.

Ilex hæc à Dios. l.4.c.48. κόκκος βαφική, à Theophr. 3. hist. 16. communi nomine πρῖνος: à Plin. l.16.c.6. Ilex aquifolia, & c.6. Ilex parva Aquifolia: à quibusdam Phellodrys coccifera appellatur. Est autem Dios. l.c. frutex parvus è cremiorum genere, cui grana ceu lentes adhærent, quæ decerpta reponuntur: hæc ille. Etenim in foliorum supina parte, nonnunquam sed rarius, in surculorum quoq; nodis, granum quoddam rotundum, parvum rubens, sanguineo colore plenum innascitur, quod Diosc. & Theophrast. κόκκον φοινικοῦν: Pausanias, Coccum: Plinius, granum, coccum, quisquilium (cusculium aliqui legunt.) Arabes, Chermes: officinæ granum tinctorium, nam in ipso grano vermiculus nascitur, ex quo Chermesinum conficitur: aliqui Scarlatum vocant: ex hoc quoq; Monspessuli confectio Alkermes conficitur.
Coccum infectorium, Matthiol. Lacun. Bellonio cult.
Coccus infectoria, Cord. in Dioscor. Ad. Lob. Cast. Tab.
Cocci infectorij arbuscula, Lugd.
Granum & coccus Baphica, Ang.
Ilex in quo coccus baphica, Bellon. & Ilex pumila.
Granum tinctorium, Lon. Cæs.
Ilex minor coccigera, Dod.
Ilex coccifera, Rauvvolf. Clus. hispan. & hist. Gerard.
Ilex coccifera, Bellon. Cam. ep. Tab.
Ilex aquifolia, Lugd.
Ilicis species, Fragoso.
Ilicis alterum genus, Quiquerano.

Huc referatur ex Anguillara

Agria quam Plinius Aquifoliam vocitat, quæ folijs est Ilicis aliquantulum spinosis, glande minima, & quæ in agro Patavino provenit.
an Milav sive Acylaca, ilicis species Bellon.

V. Ilex aculeata baccifera folio sinuato.

Hæc Theoph. 3. hist. 4. ἀγρία (Aquifoliam Gaza vertit) quam perpetuò virere & in montibus nasci scribit: & Plinio l.16. c.21. Aquifolio, folia non decidunt, & montes amat.
Aquifolia, Trag Dod. gal. quibusdã Ruscus syl.
Aquifolium, Ruel. Matth. Bellon. Ges. hor. (quibusdam Palma aculeata) Lobel. Cast. Lugdun. Thal. Tab.
Agrifolium, Guilan. (fortè Cratægus Theoph.) Dod. Cæs. Cam. Ger.
Aquifolium sive Agrifolium Septentrionis, Ad.
Paliurus secundus, Lacun.
Ilex aquifolia, Lonic.
an sit Hedera rigens Plinij dubitat Cæs. at Plinij l.16. c.34. hæc sunt: est & rigens Edera, quæ sine adminiculo stat, sola omnium generum ob id vocata cissos.

Hæc multis in locis tam pumila, ut ad frutices referenda sit: alijs in locis in justam arborem attollitur: hinc apud Tragum
Aquifolia arbor, & Aquifolia frutex.

Hæc per ætatem redditur folio nequaquam fimbriato, nec pungente, sed solum extremitate acuminata, & hæc est
Aquifolij alia species levi folio, Ges. hor.
Rustici ex cortice radicibus detracto Viscum parant.

SECTIO QUINTA.

TILIA; ULMUS; OSTRYS SEU OSTRIA; BETULA; ALNUS; EVONYMUS; VIBURNUM; POPULUS; GOSSIPIUM SIVE Xylon; Acer; Platanus; Sassafras & Ricinus.

T I L I A.

Tilia, Theoph.3. hist.10. Φιλύρα dicitur, quod in tenues assulas sive philyras discerpatur: & inter corticem & lignum, aliæ tenues interiores cortices sunt, & veluti membranæ, a quib. aliarum quoq; arborum cortices interiores, Tiliæ & Philyræ vocantur: quod ex Plin.l.16.c.14.& l.24.c.8. colligere est. Theophr.l.c. altera mas est, altera fœmina: differunt inter se cum tota forma, tum ligno: & quod mas sterilis est & sine flore: fœmina, florem & fructum gignit, &c. folium figura Hederæ folio simile, verum sensim magis rotundatur, & juxta pediculum, id quod velut in gibbum prominet, à folij medio, longiore tractu, in acutum magis cogitur: per ambitum crispa & serrata folia sunt, &c. & Plin.l.16.c.14. Tilia mas & fœmina, quæ omni modo differunt, &c.

I. Tilia mas folijs Ulmi.
Tilia mas, Brunf. Dod. Lugd. quoad descriptionem, non iconem, quæ Ulmi est.

Hæc cum non semper fructum ferat, à quibusdam sterilis existimatur: interdum siliquas rotundas, compressas, coacervatas, cum fissura in summa parte edit, quarum singulæ & singulis petiolis dependent.

II. Tilia mont. maximo folio: an mas Theoph.
Tilia sylvestris sive montana, Thal.

In monte nostro Muteto provenit, in qua nullum hactenus fructum observavimus.

III. Tilia fœmina folio majore.
Tilia fœmina, Brunf. Matt. Fuch. Ang. Dod. gal. Gesf. hor. Ad. Lob. Cæs. Lugd. Tab.
Tilia, Tur. Lac. Lon. Dod. sativa, Trag.
Philyra Græcis, Tilia Latinis, Guil.
Philiyrea, Cast. ico.

Ex tiliarum cortice funes, & ut Bellonius refert, in monte Athou etiam lagenæ fiunt.

Mirum profecto quod Plinius l.17.c.16. scribit Tiliam juxta Tiburtes conspici omni genere pomorum onustam, alio ramo nucib⁹, alio baccis, aliunde vite, ficis, pyris, punicis, malorumque generibus, sed cui vita brevis fuit.

At tiliarum antiquarum radices sæpenumerò simile observatur ei, quod ad Quercus radices Uva est, Thalio monente.

IV. Tilia fœmina folio minore.
Tilia sylvestris, Trago.
Tilia minor, Gesf. hort.

Hæc per omnia minor est, & fronde nigriore.

U L M U S.

Quæ Latinis Ulmus, πτελέα Diosc.l.1.c.111. & Theoph.3.hist.14. qui genera duo fecit: unum ὀρειοπτελέα (montiulmus Gazæ, Ulmus montosa, Plinio) alterum πτελέα (Ulmus campestris Plinio) interest quod Ulmus fruticosior est, montiulmus auctior: folium individuum leviter circumserratum, oblongius quàm pyro, scabrum neq; læve: materies flava, robusta, nervosa, deformis, quia tota cor est: sterilis putatur. At Plinio l.16 c.40. semen fert latiusculum, rotundum tenue: qui l.16.c.17. Ulmi quatuor genera fecit: Græci, inquit, duo Ulmi genera novere: montosam, quæ sit amplior: campestrem, quæ fruticosa. Italia Atinia vocat excelsissimas, & ex ijs siccaneas præfert, quæ non sunt riguæ: alterum genus Gallicas: tertium nostrates, densiore folio & ab eodem surculo numerosiore: quartum sylvestre. Theop.3.hist.8. Ulmus mas, fert & folliculos quosdam: & 8.hist.8. οἱ κώρυκοι (φύσκαι Dioscoridi) in folliculis gummi gignit & animalia quædam culicibus similia (& ut Dioscorides, humor is dum exiccatur, in animalcula culicibus similia resolvitur.) Nam si Ulmus verno tempore pluvijs, subitoq; calore Solis infestetur, ipsius folia protinus corrugantur, & vesicæ seu folliculi scroti humani figurâ generantur, quibus humor initio lentus, mox in gummi concrescens includitur, qui dum siccatur in vermiculos, qui cnipes, culices & muliones appellantur, avolant. Addit Theophr. Cachryn (amenta Gazæ) etiam edere peculiarem, autumno, multam minutam, nigram. Semen à Plinio Samora vocatur.

I. Ulmus campestris, & Theophr.
Ulmus nostras sive Italica, Plinij.
Ulmus vernacula, Columellæ.
Ulmus, Trag. Matt. Dod. ut: Bellon. Lac. Turn. Cord. in Diosc. & hist. Gesf. hort. Lon. Ad. Lob. Cæs. Lugd. Cam. Clus. hist.

Ulmus

Ulmus in planis proveniens, Ang.
Ulmus 1. Tab. qui & 2. habet, quæ Ulmus, Ger.

Huc referri debet ea, cujus folijs aversa parte folliculi adnascuntur, quæ dicitur
Tilia mas, Matth. Adv. Lob. Lugd. Tab. Ger.
Carpinus nigra, Cast.
Ulmus aut ei similis cum folliculis, quam aliqui pro Tilia mare offerunt, Dod.

Notatu omnino dignum quod Clusius observavit, nempe Ulmorum, juxta Thormim amnem in Hispania nascentium, quasdam radices in tenuissima stamina desinere, quæ cum à pręterlabentibus aquis perluuntur, rubescentem colorem contrahere, in quibus exigua quędam animalcula, exiguis locustis similia nascuntur & latitant, quæ piscatores in escam capiendis piscibus colligunt: quæ verò adolescunt ex radiculis emergentia, instar terrestrium locustarum avolare: postea certo tempore in aquas ad suum genus conservandum remeare. Sic Bellonius ex Ulmi cortice lagenas confici scribit.

II. Ulmus montana.
Ulmus latifolia, Trag. Ger.
Ulmus montana, Matth. Ang. Cast.
Ulmi alterum genus, Cord. in Diosc. Cæs.
Ulmus 2. Dod. tertia, Tab.

Ulmo similes arbores.

I. Cortex arboris Ulmo similis ad catarrhos.
Arboris cortex ad rheumatismos, Mon. Lugd.
Arbor vasta Ulmo similis cum amplitudine, tum forma.

II. Pacal Indis arbor jam descripta minor, Monard. Lugd.

OSTRYS SIVE OSTRYA.

Ὄστρυς, quam nonnulli ὀστρύαν vocant, inquit Theoph. 3. hist. 10. est unica species Oxyæ (id est Fago, Scissima Gazæ) tum satu tum cortice simile, folio pyri non multo oblongiore, in acutum contractiore & majore, fibris multis & crassis, à medio dorsi in modum costarum rectâ secundum magnam fibram porrectis, in fibris ipsis rugato, & in ambitu leviter serrato: materia dura, decolore, albida: fructu pusillo, oblongo, ordeo simili, flavo: radices sublimes habet. Et Plinio lib. 13. cap. 21. Ostrys quæ & Ostrya, arbor similis Fraxino cortice & ramis, folijs pyri, paulo tamen longioribus, crassioribusq; ac rugosis, incisuris, quæ per tota discurrunt: semine hordeo figura simili & colore.

I. Ostrya Ulmo similis fructu in umbilicis foliaceis.
Ornus, Trag. Lon.
Carpinus, Matth. Dod. Adv. Lob. Tab. Cam.
Carpinus alba, Cast.
Ulmi 3. species, fortè Ulmus syl. Plinij, Dod. gal
Ostrya Cordi, Gesn. de lapid. Bellon. Thal.
Ostrys Theoph. Fagulus herbariorum, Cl. hist.
Fagul sepiaria, Gesn. hort.
Ulmus Atinia, Lugd.
Fago similis altera, Cæsalp.
Betulus, Lob. in ico Ger.
Carpinus, Matth. quæ Ostryā satis repræsentat, (Cam.

II. Ostrya Ulmo similis fructu racemoso lupulo simili.
Fago similis prima, Cæs.

Hæc Italis, illa Germanis frequens, quam alij ad Ulmum, ad Fagum alij, alij vero ad Carpinum Plinij, quæ Aceris species est: alij ad Ostryn Theophrasti referunt.

BETULA.

Betula vel Betulla, quæ quibusdam sic dicta videtur, quod bitumine scateat: Theophrasto 3. hist. 14. σημύδα folio est Caryæ (forte Oxyæ) paulo angustiore, cortice versicolore, materia lævi, nec nisi ad baculos utili: at Plinio l. 16. c. 18. Betula arbor est Gallica mirabili candore atque tenuitate terribilis magistratuum virgis, (idcirco arborem sapientiæ appellare consuevimus,) &c. Hujus cortici liber albus subest (qui liber Betulæ) tenuis, candidus, chartæ nostræ modo, cui veteres opera sua, ante chartæ nostræ usum repertum, inscribebant.

Betula, Trag. (qui papyri speciem veterum censet) Matth. Dod. ut: Ang. Bellon. Lon. Adv. Lob. Lugd. Cast. Tab. Ger.
Populo albæ similis in alpibus, Cæs.

Hæc sæpè in arborem altam & crassam assurgit: aliquando pumila reperitur: hinc
Betula arbor, &
Betula pumila, Thalio.

ALNUS.

Alnus, quod amne alatur: κλήθρα Theoph. 3. hist. 14. sterilis est & unius generis, recta arbor natura, ligno molli, medulla tenera, folio pyri sed ampliore nervosioreq; cortice scabro, intus rubēte, quo coria tingūt:

radice est per summa terræ sparsa, nec major quam Laurus: & 3. hist. 4. tum sterilis, tum fructifera florescit. Verùm Theophrastus aliquando eas steriles vocat, quæ fructum non conspicuum, aut inutilem ferunt: quidam & cortice & fructu viridi, gallarum vice ad scriptorium atramentum utuntur. Plinius lib 16. cap. 24. Alno folia crassissima tribuit: & cap. 26. nullum semen aut fructum ferre scribit: fortè Aristotelis auctoritate motus, qui inter naturæ miracula retulit, quod Alni in sola Creta non sint steriles: sed ne apud nos quidem infructifera sunt.

I. Alnus rotundifolia glutinosa viridis.
Amedanus, Crescentio.
Alnus, Brunf. Trag. Matth. Ang. Dod. ut: Turn. Lon. Adv. Lob. Cæs. Cast. Lugd. Thal. Tab.
Alnus vulgo Schlitro in Creta, Bellon.
Alnus vulgaris, Clus. hist.

Ad hujus radices quandoque excrescentiam ramosam, Uvæ quercinæ similem observavimus. Ex hujus ligno pali in aqua ædificiorum fundamentis subacti lapidescunt, cujus causam Vitruvius refert.

II. Alnus folio oblongo viridi.

III. Alnus folio incano.
Alnus hirsuta, in Matthiolo nostro picta & descripta.
an Alnus altera, Clus. hist. qui figuram ex Lobelij iconibus habet.

IV. Alnus alpina minor.

Hæc cum prima convenit quidem, sed per omnia minor & humilior est, nec folia ita lento humore aspersa sunt: quæ in Alpibus Austriacis provenit.

Alnus baccifera.

I. Alnus nigra baccifera.
Avornus, Crescentio.
Faulbaum / Trag.
Frangula, Matth. Dod. Lugd.
Alnas nigra, Dod. gal. Adv. Lob. Cam. Thal.
Jovis barbæ species, Bellon. cult.
Alnus nigra baccifera, Lugd.
Alnus baccifera, Tab.
Arbor fœtida, Lon.
Siler Plinij quibusdam monente, Lugd.

Hæc dum pusilla est in locoque pingui folia oblonga & magna fert. Cortice interno multi pro Rhabarbaro utuntur.

Sunt qui & hirsutam notarunt.

II. Alnus nigra pumila Thalij quid?

III. Alnus nigra polycarpos.
Kreutzbeer / Lonic.

EUONYMUS.

Εὐώνυμος (Theoph. 3. hist. ult.) arbor, nascitur magnitudine mali punici, atque folia ejusdem, majori quam Vinca pervinca: & molli ut punicæ: flos odore albæ violæ similis, odore infestus, fructus cum putamine siliquæ Sesamæ proximus, intus solidus, præterquam quod in versus quaternos dividitur.

I. Euonymus vulgaris granis rubentibus.
Fusanus, Crescentio.
Carpinus, Theoph. Trag. Lon.
Euonymus, Matth. Don. ut: Ang. Turn. Gesn. hort. Adv. Lob. Thal. Cast. Tab.
Anonymos alijs Euonymus, Cord. hist.
Siler Plinij, Cæs.
Tetragonia Theophrasti, Lugd.
Theophrasto 3. hist. 6. τετραγωνία (Quadratoria Gaza vertit) serotino germine constant, sicut Thuya & Taxus: hæc Theoph.

Fructu est communiter rubescẽte: rarius albo.

II. Euonymus granis nigris.
Euonymus alter, Clus. pan. & hist.
Euonymus pannonicus, Tab. Cam.

III. Euonymus latifolius.
Euonymus Pannonicus prior, Clus. pan.
Euonymus primus sive latifolius, Eid. hist.
Euonymus latifolius, Tab.

IV. Euonymo similis Ægyptiaca, fructu baccis laurisimili.
Bon vel Ban, ex cujus semine Ægyptij potum Caova conficiunt, Alpin. & Palud. notis in Linscot. part. 2. Ind. or. c. 28. sed Choana vocat.
Buncho Avicennæ & Bunca Rhasis ex cujus fructibus Turcæ potionem Chaube parant, Rauvvolff.
Buna ex qua in Alexandria potio fit, Clus. notis in Garz. Lugd. Tab. Belli ep. 4. ad Clus.
Elkane nonnullis, Pancio.

VIBURNUM VULGO.

Etsi Viburnum alicujus singularis plantæ nomen non sit, sed cujusq; virgulti fruticísve proprium, Strabone & Nemesiano testibus, cum tamen vulgo huic, nomen hoc tribuatur, asservare placuit.

Kleiner

Kleiner Mehlbaum/Trag.Lon.
Viburnum, Matth.Gesn.horr.Cam.Cast.Lugd.
Spiræa Theophrasti Dalechampij, Lugd.
Viurna vulgi Gallorum & Ruellij, Lob.Cast.
Lantana, Gesn. hort. (quod lenti sint rami) Guiland.Dod.Cæs.
Rhus coriariorum Theophrasti & Plinij Cæsalpino videtur.

Rhus (ait Theop.3.h.18. Fluidam Gaza vertit, nomen illi à ῥέω impositum fuisse existimans) alia mascula, alia fœmina, quia alia sterilis, alia fructifera: nec virgas longas gerit, neq; crassas: folium Ulmo simile, nisi quod parum oblongius densumque aliquantulum: ramulorum novellorum folia paribus internodijs conjugatim condita adhærent, & planè à lateribus ordo versus conspicitur: flos candidus racematim enascens: hic ubi defluxit cum labrusca rufescit fiuntque ceu lentes tenues congestæ: figura his quoque in modum uvæ, &c. Plinio l.24.c.11. Rhus frutex est coriarius, subrutilus, cubitalis, crassitudine digitali, cujus aridis folijs, ut Malicorio coria perficiuntur, &c. & alibi inter Syriæ arbores, Theoph. describit.

P O P U L U S.

Populi tria genera Plinius l.16.c.23. fecit, albam, nigram & Lybicam: Theoph.3. hist.4. λεύκη, αἴγειρος καὶ κερκὶς: *Gaza sic reddidit: primam quidem simpliciter nomine populi, 4. hist.9. aliquando populi albæ, 3. hist.6. Alteram, populi nigræ, 2 hist.3. at 3. hist.1. voces* λεύκη καὶ αἴγειρος, *reddidit populum tam albam quàm nigram. Tertiam, alpinæ nomine: nam 3. hist.14.* ἡ κερκὶς δὲ παρόμοιον τῇ λεύκῃ, *alpina, populo albæ non absimilis: quàmvis Gaza 3. hist 6. ubi habetur* λεύκη, αἴγειρος, *vocem posteriorem non reddiderit. Sic apud Dioscoridem l.1. c.109. & 113.* λεύκης καὶ αἴγειρος *legitur: ubi interpretes nomen populi addidere.*

I. Populus alba (quæ λεύκη ab albedine dicitur) majoribus folijs.
Populus alba, Matth. Dod. ut: Cord. in Diosc. (cui & Farfarus antiquorum) Bellon.Lac.Adv. Lob.Cæs.Cast.Lugd.Tab.Ger.
Populi albæ alia species, Trag.
Populus alba latifolia, Lob.ico.
Populi prima species, Ang.
Populus alba Arabibus Haur, Rauvvolff.

Uvas lanosas quædam fert: quædam sterilis, ut etiam non floreat. Dioscorides σφαιρίων, id est pilularum, prima foliorum germinatione erumpentium meminit. Theoph. 2. caus.21. τὴν λεύκην ἐξαιγειροῦσθαι φασί, i.e. populum albam in nigram transire ferunt, tum fronde tum etiam tota specie: & 4. caus.6. populus alba in totum nigræ dissimilis, fronde formaque tota est, sed in senecta similima efficitur.

Muscus quandoque etiam adnascitur, quem Populneum muscum Dioscorides & Galenus, unguentis & oleis inferunt.

II. Populus alba folijs minoribus: & Lob. in ic.

III. Populus nigra.
Populus alba, Trag (cui & 1. sive vulgaris) Lon.
Populus nigra, Matth. Dod ut: Cord. in Diosc. Bellon.Lac.Ad.Lob.Cæs.Cast.Lugd.Tab.Ger.
Populus secunda, Ang.Tur.

Quædam floret, & fructum non fert: quædam fructum fert, & non floret: flos instar amenti, colore rubente, aut candicante: fructus, racemulus oblongus ex plurimis granis viridibus compositus, in quibus lana candida continetur: nonnunquam etiam ramis nodi quidam duri adnascuntur. Ex gemmarum (oculorum) viscido & flavo humore, Unguentum populeum in Vere paratur. Resina ῥητίνη ex hac colligitur Dioscoridi, qui & δάκρυον, i. e. lachrymam destillatam concrescere & Electrum fieri ex aliorum sententia monet.

IV. Populus tremula.
Populus Lybica Plinio, alpina, Gazæ.
Populus nigra, Trag.Lon.
Populus Lybica, Matth. Dod. ut: Bellon.Adv. Lob.Cast.Lugd.Thal.Tab.Ger.
Populus alpina, Bellon.
Populi 3. species, Ang. Cord. in Dioscor. cui & Tremula Latinorum.
Populo nigræ similis in alpibus, Cæs.
Cercis Theophrasti sive Populus Lybica Plinij, Clus.hist.

Hanc κερκίν Theophrasti volũt, de qua 3. hist.14. ἡ κερκὶς παρόμοιον τῇ λεύκῃ, sic Gaza, Alpina populo albæ non absimilis est, cum magnitudine, tum verò quod ramis albicantibus spargitur, folio hederæ, sed parte altera sine angulo, altera oblongo, inque angulum acutum exeunte, colore parte resupina, pronaque ferè simili: pediculo prolixo tenuique annexo, quare non erecto sed inflexo, cortice asperiori, quã populus alba, &c. Sunt qui κρέκειν à crepatu, non κερκὶν dicendum

 censeant.

censeant. Aliqui Cratægum Theophrasti volunt, Lobelio monente. Plinio l.16.c.23. populus quæ Lybica appellatur, minima folio, ac nigerrima, fungisque enascentibus laudatissima.

V. Populus rotundifolia Americana.
Populus novi orbis, Adv.Lob.Cast.
Populus America sive Peruana, Lugd.
Populus Americana, Tab.Ger.

Populo similes exotica.

I. Arbor populo similis resinosa.
Focot Guebit, i.e. lignum expetitum, Frag.
Tocot Guebit, i.e. lignum desiderij, Cl.in Mon.
Arbor in India occid. ex qua Idola conficiunt: sub cujus cortice, gummi Thure candidius, cujus loco etiam utuntur.

II. Arbor populo similis resinosa altera.
Tacamahaca colligitur in nova Hispania ex arbore odorata, magna ut Populus, cujus fructus coloratus ut Pæonia est, Monard. Frag. Lugd.
Tacamahaca 9.hist.Ind.occid.l.4.c.29.
Gummi Taccamaca ex arbore quæ folijs longis angustis, fructu prunorum magnitudine, 4.par. Ind.orient.7.

GOSSIPIUM SIVE XYLON.

UT Græcè Ξύλον & Γοσσίπιον, ita Latinis Xylon & Gossipium nominatur. At Theoph.4.hist.9. δένδρον ἐριόφορον dicitur: in Tylo inquit, insula multæ sunt arbores lanigeræ, quæ folia vitis habent, verum minora, fructum fert in quo lana continetur mali magnitudine, vere nascitur occlusum, quod cum maturũ est, aperitur & lana excipitur, qua telas texunt. Plinius l.12.c.10. de his arboribus paulò aliter egit: & fortè seq. c.11. eædem sunt arbores, quas Gossampinos vocari tradit: qui aliâs inter lini genera, l.19.c.1. recensuit, his verbis: frutex quẽ aliqui Gossipion vocant, plures Xylon & ideo lina inde facta Xylina: parvus est, similemq; barbatæ nucis defert fructum, cujus ex interiore bombyce lanugo netur: nec lina sunt eis candore mollitiéve præferenda.

I. Gossipium frutescens semine albo.
Coto & Bombax, Serapioni.
Xylon sive Gossipium, Matth.Guil.
Xylon, Fuch.Dod.gal.Gesn.hort.Lac.Lon.
Gossypium, Turn.Dod.Rauvvolff.Adv.Lobel. Cast.Cæs.Lugd.Cam.Tab.
Bombax Officinarum.
Gossipium par.4.Ind.occid.c.15.& p.8.
Algodon, Catoen sive Gossypium in arbusculis tam magnis quàm minoribus nascitur: aliud densum & crassum, aliud molle & tractabile, part.9.Ind.occid.l.4.c.23.
Gossipium in sylvarum humilibus arboribus copiosè, Linscot.Ind.or.part.3.c.9.

II. Gossipium arboreum caule lævi.
Gossipium perenne & arboreum, sive Asiaticum, Bellon.
Gossipium arboreum, Gotne Msegiar appellatum, Alpin.

III. Gossipium arboreum caule spinoso.
Gossipium Brasilianum, Bellon.& Belli.
Bombax Indica, Ponæ ital.
Xyloa, Stadio in Brasil. part.3.Ind.occid.c.38.
Xyliferæ arbores, Lerio, part.3.Ind.occid.c.12.
Hujus semina nigra sunt, in dena vel duodena grana uvæ modo congesta: cum Asiaticum singula grana separata habeat.

IV. Gossipium Javanense salicis folio.
Cylæ, Oviedo.
Lanifera arbor peregrina, Clus.exot.l.1.c.14.
an Lanifera arbor, Bellon.

ACER.

ACer Græcis σφένδαμνος dicitur. Theophrasto 3. hist.11. σφενδάμνου (Acer Gaza vertit) alij bina, alij tria genera faciunt: unum quod communi nomine σφένδαμνον (Acer) vocant: alterum ζυγίαν (Carpinum) tertium verò κλινότροχον (Lectirotariam Gazæ) At 3. hist.4. σφένδαμνος quæ in monte ζυγίαν, quæ in planis γλεῖνον (Gallicum Gazæ) vocari tradit. Plinio lib.16. cap.16. Aceris plura genera: album, quod præcipui candoris, vocatur Gallicum: alterum genus (Zygias Theoph.) crispo macularum discursu, qui cum excellentior fuerit, à similitudine caudæ pavonis nomen accepit: è viliori genere crassivenium (clinotrochon Theoph.) Græci situ discernunt: campestre candidum esse, nec crispum, quod glinon vocant: montanum verò, crispius duriusq;: & tertium Zygiam, &c. quod alij generis proprij esse volunt & Latinè carpinum appellant. Verum sic distinguere licet, quod Sphendamnus acer sit nervosum & album: Zygias verò, flavum & crispum: clinotrochos, flavum & non crispum: glinon, candidum, minus crispum.

I. Acer montanum candidum.
Platanus, Trag.Lon.
Aceris species folio majore, Carpinus videtur, Dod.gal.
Sycomorus Ruellij, Gesn.hort.
Aceris prima species, Ang.
Acer, Cord. in Diosc.Cæs.

Aceris species Platanus Gallorum, Bellon.
Acer major, Cord.hist.Gesn.hort.Dod.Ad.Lob. Cam.ep.Thal.
Acer, γλινότροχος antiquis, Ad.
Acer latifolia, Clus. pan.
Acer montanum, Ges.hor.sive Gallicum, Lugd.

Hujus turiones lacte scatent, ut Ficus: sic quædam floret, quędam non floret, nec fructum fert.

II. Acer montanum flavum sive crispum.
Acer crispa materia, Acer montana Asphendamnos rusticis Cretensibus, Bellon.
Aceris altera species, quę fortè Zygia Theo. Ad.
Opulus montanus, Lugd.

Acer montanum in marem & fœminam distinguunt: mas colore magis flavo, ligno duriore & venosiore, magisque crispo, citiusq; floret: fœmina tardius, & ligno est pallidiore, minusque crispo. Germani ob flexuosos venarum discursus ad opera lautiora utuntur, lignum nobile vocantes, ex hujus radicibus cochlearia pulchra conficiuntur.

III. Acer montanum tenuissimis & acutis folijs.
Acer acutioribus folijs, Ges. hort.
Acer tenuifolia, Thal.

IV. Acer campestre & minus.
Acer, Trag.Lob.Tab. minus, Ges.hor.
Acer campestre, Dod.gal.& Lugd. cui & Carpinus & Opulum campestris veteribus.
Opulus, Tur.Ges.hort.Cæs.
Acer tenuifolia, Cord.hist.
Acer, Opio cognominatum Romanis, Bell.cult.
Aceris species quæ Sphendamnos Theoph. Ad.
Acer minor, Dod.Clus.pan.Cam.
Platanus, Lon.ico.
Opulus & Rhambolinus, Cordi Schol.
Acer latifolium, Clus. hist. ico.
Alibi frutex, alibi arbor est.

V. Acer trifolia.
Acer Monspessulanum, Lugd.
an Aceris arboris genus à reliquis diversum ad sextum id genus à nobis observatum, Bellon.

PLATANUS.

Platanus πλάτανος Græcis, à latè diffusis ramis nomen sortita est: πλατύνω enim dilato & speciosum reddo significat: hujus apud Diosc.l.1.c.107. nulla descriptio: at Theoph.1. hist.16. platano folia ampla tribuit: & 3.h.2. semen manifestum producit, coq; gignitur: quam (1.hist.15.) in Creta Insula apud fontem stare asseverant, quæ nunquam folia deperdat: & Plin.l.2.c.1. de Platano multa habet, ostendens quomodo mero affuso enutriatur: sicq; & arbores vino potare: Aelianus scribit (cum adeo patulis ramis diffundatur) Xerxen adeo ipsius umbra dalectatum, ut in Lydia diem integrum, cum maximo exercitu sub ea consumpserit.

I. Platanus, Matth. Ang. Dod. ut: Cord. in Diosc.Bell.Ges.hor.Tur ico.Lac.Ad.Rauvvolf Lob.Cæs.Cast.Lugd.Tab.Clus.hist.
Fructus ipsius σφαιρία Dioscorides, pilulas Plinius l.24. c.1. vocat.

Ex hujus truncis crassis montis Athon incolę naviculas conficiunt, Bellonio eas describente.

II. Arbor Platani folio fructu peponis magnitudine eduli.
Mamœra ipsa arbor: at fructus Mamaon ab uberum forte similitudine, Lusitanis in America est mas sterilis, fœmina fructifera, Cl.cur.post.

SASSAFRAS.

Arbor ex Florida ficulneo folio.
Pavame Indorum, Monardi, Lugd. Frag.
Sassafras arbor, Monardi, Lugd.
Sassafr. Cast. Capevaccio, cui & Ind. Sassifragia.
Lignum ex India Occid. Sassafras vocant, Cæs.
Sassafras, ab indigenis in Virginea, Winauck appellatum, par.1. Ind. Occident.

Ex Florida, novi orbis provincia, adfertur: fructum oblongum, rugosum, longissimis pediculis donatum habet. Hujus folia fructumq; Doct. Doldius p. m. unà cum infinitis alijs ad me Norinberga misit.

RICINUS.

Ricinus, Dioscor. l.4.c.164. Κίκι ἢ κρότων, à similitudine Crotonis vel Ricini animalis, quod semen ejus refert: quod animal Plinius l.11.c.34. & l.30.c.10. descripsit. Alijs Pentadactylus & vulgo Palma Christi, à figura foliorum, quæ palmam digitis expansis æmulantur, Mauritanis Cerva. Dioscoridi arbuscula est ut parva ficus, habens folia Platani, at majora, læviora ac nigriora, ramis radicibusq; cavis harundinis modo: semen in uvis aspersis. At Plinio l.15.c.7. Cici arbor in Aegypto copiosa, & in Hispania repente provenit, altitudine oleæ, caule ferulaceo, folio vitium, semine uvarum gravidum, &c. meminit & l.16. c.22.

I. Rici-

I. Ricinus vulgaris.
Granum regium majus, Mesuæo.
Ricinus, Trag. Matth. Fuch. Dod. ut: Ang. Cord. in Diosc. & hist. Gesn. hort. Lac. Lon. Adv. Lob. (Gallis Palma Christi) Cæs. Cast. Lugd. Tab.
Cici, Gesn. hort.
Kikaion S. Jonæ: Alkaroa & Kerua Arabibus:
Mira sole Italis, Guiland. epist.
Ricinus vulgaris, Cam.
Phaselus Romanus Thuscis, Mar. Virgilio.
Ricinus, Kerua Tripoli, Rauvvolf.
Cerva aut Cataputia major, Frag.
Ricinus major, Eystet.

Folijs ludit: quare Theop. 1. hist. 16. Crotonis folia initio cùm proveniunt, rotunda sunt, deinde in angulos formantur táquam perfectè articulata. Ratione loci magnitudine variat: nam hominis crassitudine in Hispania Clus. & magnas arbores in Creta, Bellon. vidit, ut scalis admotis conscendi debeant: ex quo apud Hispanos oleum conficiunt, quod oleum ficus infernalis nominant, Monar. & Fragoso monentib.

Fit etiam in horto Eystettensi mentio Ricini minoris, qui omni ex parte prædicto magnitudine cedit.

II. Ricinus vulgaris minor.
Ricinus minor, Eystett.

III. Ricinus Americ. major semine nigro.
Ricinus Americus, Curcas incolis, Clus. notis ad Monard. Lugd. Tab.
Ricinus Syriacus, Cam.

IV. Ricinus Americanus minor.
Eravvay: Ricini pusillum genus, Clus. exot. l. 2. cap. 21. &
Ricini semina exigua l. 2. c. 25. sub fructu nono.

V. Ricinus Americanus folio Staphysagriæ.
Ricinus Americanus folio ficus Ponæ.

VI. Ricinus Americanus falso creditus.
Dende Serapionis, & Abelmoluch Mauritanorum, Imperato.
Serapioni species tres sunt, Seni, Sahati & Indi: at Imperatus legit, Chinense, Indianum & Sahatense, quod minus probatur.

VII. Ricino affinis fructus.
Exoticus fructus quartus, Clus. ex. l. 2. c. 24.

VIII. Curcas Malavarensium: Carpata, Cambayensium, Garziæ: fructus est magnitudine Avellanæ cum suo putamine, candidus, gustu quali sunt tubera cocta: forte Habilcul-cul Serapioni.

SECTIO SEXTA.

Pomiferæ Arbores.

MALUS; MALUS CYDONIA; CITRIA; LIMONIA; ARANTIA; PUNICA; PYRUS; PERSICA; PERSEA; AMYGDALUS; ARMENIACA; Prunus; Myrobalani; Sebesten; Jujubæ; Cornus; Lotus; Guajacum; Ebenus; Cerasus; Chamæcerasus; Styrax; Aria & Hamomilis; Cotonaster & Chamæmespilus.

POMUS SIVE MALUM.

Etsi Pomi nomen apud Latinos latius pateat, quàm μῆλον apud Græcos: attamen usus obtinuit, ut Pomus pro Malo arbore, & Pomum pro Mali fructu capiatur: quamvis Plin. l. 15. c. 17. etiam ipsam arborem Pomum appellarit. At Græcis, si nullum Adjectivum addatur. Malus μηλέα, & Malum μῆλον nominatur: derivatur autem μῆλον, à verbo μέλω, quod idem atq; φροντίζω, sive curo sollicitusq; sum, denotat: quia de ipsis prisci mortales multum solliciti fuerunt, cura, seduloq; studio digna judicarunt: & id forte propter insignem usum alimentarium cibariumq;. Pomum autem, cujus primus inventor Dionysius ab Athenæa statuitur, forte sic dictum quod eorum plurima etiam sitim tollant, ita ut simul sint cibo & potui.

Genera malorum Diosc. sunt l. 1. c. 159. & seq. vulgaria, cotonea, persica, armeniaca, medica sive citria, quæ Adjectivo addito distinguuntur. At vulgaria eidem sunt, verna, melimela, epirotica, sylvestria. Sic Theop. 6. caus. 24. sunt tam sylvestria quàm urbana: & 4. hist. 16. sunt verna, ex omnibus infirmissima: 1. hist. 19. & 4. hist. 14. malus punica: & 4. hist. 4. malus persica & malus medica. Et Plin. l. 15. c. 14. multa genera enumerat, citria, Ziziphia, tuberes, & quæ lanata vocantur: in summa genera 29. recenset. Mala, inquit, habent originem à Martio, Cestioq; & Manlio: item Claudio: quin & Cotoneo, insita ab Appio, Appiana cognominata, ideo his cotoneorum

neorum magnitudo quæ Claudianis: sunt & Sceptiana ab inventore Libertino. Cato adjicit Quiriana, & quæ tradit in doliis condi, Scantiana: sunt parva gratissimi saporis, quæ Petisia nominantur: patrias nobilitavêre Camerina & Græcula. Cetera è caussis traxêre nomen: germanitatis cohærentia & Gemella, nunquam singula in fœtu, coloris Serica, cognationis Melapia (quod malorum & pyrorum quandam speciem habeant.) Mustea à celeritate mitescendi: quæ nunc Melimela dicuntur à sapore melleo. Orbiculata, à figura orbis in rotunditatem circumacti, quæ Græci epirotica vocant: Mammarum effigie Orthomastica: à conditione castrati seminis, quæ Spadonia appellant Belgæ. Melofoliis folium unum, aliquando & geminum erumpit è latere medio. Celerrimè in rugas marcescunt Pannucea: stolidè tument Pulmonea: Sunt quibus sanguineus est color, origine ex Mori insitu tracta. Sunt & parva gratia saporis atq; etiam acutiora odore, sylvestria. Datus fermè vilissimis nomen, quanquam primis adventu, decerpiq; properantibus: hæc Plin. & Colum. l. 5. c. 10. de malorum generibus egit: sic & Ruell. l. 1. c. 96. & ex eo Lugd. hist. his Plinij diversas species Gallis familiares adjicit. Nam singulæ regiones plurimas malorum differentias habent: sic Valerius Cordus in sua historia supra triginta genera recenset: Tabernamontanus viginti tres figuras habet: & Joh. Bauhinus frater, in suo de balneo Bollensi l. 60 genera, cum suis figuris & descriptionibus exhibet. Nostri, inprimis magnifaciunt ea quæ Grunicher/ *id est, Prasomila (quæ duplicia, nobiliora & vulgaria) nominantur, quæ colore sunt in viridi pallido, figura oblonga, sapore ex dulci & acido mixto, quæ serius cruda comeduntur, quare per totam hyemem durant, ægris asservantur, in cibis & medicamentis commendantur, quæ fortè Malacria Ruellij & Lugd. Secundum locum tribuunt illis, quæ Curtipendulæ vulgò Gallis dicuntur, & apud ipsos principatum obtinent, (quæ hodie primæ commendationis, ad nobilem Alkermes confectionem, Ad.) Sic in Hetruria præstantissimæ quæ Appiole & Milerose vulgò appellantur, Matthiole notante. Et Scaligero, ut ex eo Gesn. lib. de hortis, Mala apiola Italis dicta, quæ dulcia quidem, sed tam jucundè fragrant, ut universas Indias sua suavitate superent. Sed subsisto, quis enim posset in tanta Malorum varietate, nominumq; pro cujuslibet regionis & rustici placito, diversitate, & cum quotidie novo insitionis ingenio, velut nova prodeant, sine errore ea recensere? nec etiam opus est, cum arbores valde similes sint: licet fructus variet, siquidem poma mogna sint & exigua: rotunda oblonga: candida, viridia, lutea: quædam rubedinis aliquid, alia multum habeant, & quædam foris tantum, alia & intus, & quidem vel rubris tantum notis, vel lineis oblongis aspersis: sapore quoq; aliis acido, aquoso, austero: aliis dulci: aliis indulci subacido, vel vinoso: aliis inter dulcem & acescentem medio. Sunt deniq; præcocia, media, serotina. Sic malorum quædam genera, ramis & brachiis suis in latitudinem diduci solent, ita ut tecti cujusdam speciem, pedamentis in orbem digestis, sustentata, præ se ferant: peculiaria tamen videntur sequentia.*

I Malus pumila, quę potius frutex quā arbor.
Mala præcocia, Trag. Tab.
Malus humilis, cujus fructus pomum Adami, Gesn. hort.
Hæc duplicia rubentia & candida.
II. Malus exigua pallidis floribus.
Malus arbor cujus fructus poma nana, Cam.
III. Malus sine semine interius in fructu, Camer.
IV. Malus non florens, fructificans tamen, Ges. hor. ap.
V. Malus folio pyri.
VI. Malus flore pleno.
Poma flore multiplici seu pleniflora, Eyst.
VII. Mala sylvestria, quæ & alba & rubra: majora & minora.
Mala sylv. rubentia, Tab.
Malus sylv. rubens, Ger.
Malus sylv. major albus, Tab.
Malus sylv. alba, Ger.
Malus sylv. minor, Tab. Ger.

Arbores pomiferæ exoticæ.

I. Malus Maluccensis nonnihil spinosa.
Mala Indica, Acostæ, Lugd.
Ber, Bor, Garziæ, Frag.
In hujus ramis formicæ alatæ Laccam conficiunt.
II. Mala Goënsia fructu octangulari pomi vulgaris magnitudine.
Carambolas, Garz. Frag. Acostæ, Lugd. Linsc. 4. par. Ind. Or. 10.
Carambolas, Camarix, Carabelli, Chamaroch, Bolunbac, Palud. in Linscot.
III. Mala Guianensia.
Pinas, quæ totius mundi poma superat, nec ullibi meliora, quàm in Gujana, par. 8 Ind. Occid.
IV. Mala Americana pyri specie.
Pomi peculiare genus in Micaragua, nulli alteri Indiæ parti concessa, par. 5. Ind. Occid. c. 16.
Pomum Nicarague Benzoni, Lugd. Clus. exot. lib. 2. cag. 28.
V. Pomo similis Brasiliana.

Genipat Theveto, Lugd. Lerio.
an Xagua, Oviedi.
Juni Pappaevma. Lerio 3. part. Ind. Occ. 37. Cluf. ex. l. 1. c. 11.

Duplex est, alia fructu majore & eduli; alia fructu minore non eduli, & hujus fructus succo totum corpus inficiunt, Theveto, Lerio.

VI. Fructus prædicto affinis.
Fructus Brasilianus 1. & 2. Cluf. exot. l. 2. c. 7.

VII. Pomo similis fructu Castaneæ asperiore.
Duriacon fructus tribus involucris donatus, in Java 4. par. Ind. Orient. c. 6.

VIII. Arbor pomifera fructu aculeato melonis magnitudine.
Batan arbor, cujus fructus Duryaoen, flos Buaa dicitur, Palud. in Linscot.
Darion, Costino, Scalig. Lugd.
Doriones. Garz. Frag.
Duriones. Acostæ, Lugd.
Jaca major, Cast.
Guanabanus, Oviedi, Cluf. in Garz. & Lugd. qui fructum pingit.
Guanabanus Oviedi huic fructui valde similis Frag.
Duryoens ex Malacca, Linsc. par. 4. Ind. Or. c. 13. fig. 12.
Fructus cui suavitate in toto orbe similis non reperitur, tantum in Malaca proveniens.

IX. Anon, Oviedo, Cluf. in Garz. magnam cum Guanabano similitudinem habens.

X. Abavo arbor radice tuberosa.
Baobab, Alpino.
Abavo. Honor. Belli ep. 4. & 5. ad Cluf.
Baobab sive Abavi, Cluf. exot. l. 2. c. 1.

Fructus Æthiopicus melonis magnitudine, brevi lanugine obsitus: folijs nunc singularibus, nunc binis, vel ternis, serratis, uni petiolo adhærentibus: modò non serratis, etiam binis aut ternis, aliquando quinis uno pediculo donatis: quæ ex Creta ab Honorio Belli accepimus.

An idem cum
Guanabano Scaligeri, Cluf. in Garz. Lob. Lugd.
Fructus quidam ex Guinea, Guanabanus forte Scaligeri, Gesn. hort.

XI. Arbor Chinensis fructu Anguriæ magnitudine.
Brufathaes, Scalig. Pigafettæ & Lugd.

XII. Arbor fructu melonis forma pugni magnitudine.
Pepajos in India Hispanica, Linsc. 4. part. Ind. Or. 10.
Arbor folijs magnis latisq;, quæ sterilis, nisi arbor arbori sociæ quasi matrimonio jungatur.

XIII. Arbor Indica fructu Cucurbitæ forma & sapore.
Higuero Oviedo, Cluf. in Garz. & ex. l. 1. c. 1. Lugd.
Fructus Higuero apud Clusium, Lob. Lugd. qui fructum & folium pinxit.
Higuero forte, Taber.

Hujus seminibus Cambales filum trajiciunt, cruribus alligant, & pro tintinnabulis utuntur.

XIV. Arbor America folijs pomi, fructu triangulo.
Ahovay Theveti, Cluf. in Garz. Lob. Tab. Lugd. qui arborem & fructum separatum pinxit.
Aovai lignum teterrimi odoris, cujus nucleus præsentaneum venenum, ex quo crepitacula Brasiliani faciunt, Lerio 3. part. Ind. Occid. c. 12.

XV. Fructus capitis magnitudine.
Focos fructus in Insula Magador, in arbore, ramis & folijs carente, cacumine, putamine fibroso, nucleo amygdalino, part. 8 Ind. Occident.

XVI. Fructus Indicus tinctoribus expetitus.
Bordones, Garz. Frag.
Brindoyn, Linscot. 4. part Ind. Or. c. 10.

Ex cortice acetum conficiunt.

XVII. Arbuscula mali similitudine, lacteum succum fundens.
Pipinichi, Monardi, Cast. Lugd. Frag.

Ex ramis incisis lacteus humor emanat, cujus tres vel quatuor guttæ potentissime purgant.

MALUS CYDONIA.

Malus Cydonia, Græcis μηλέα κυδωνία, à Cydone Cretæ oppido, unde primum advecta, Plinio l. 15. c. 11. dicitur. Cotoneum malum primus Cato, dein Plinius nominavit. Fructus μῆλον κυδώνιον, Latinis malum cydonium & cotoneum: officinis citonium.

Duum generum Diosc. & Galeno: vera ac germana (ait Dioscorid.) qualia parva & rotunda sunt: alia στρουθέα Struthia & magna, quæ minus utilia censentur: Theoph. 2. hist. 3. ἐκ στρουθίου κυδώνιον, ex Struthio cotonea degenerat: & Galen. 6. tuend. san. quadam dulciora, majora ac minus acerba, quæ in Asia Struthia vocantur: at 2. alim. Cydonia à Struthijs, quæ etiam Struthiomela nominat, aperte distinguit, Cydoniorumq; succum minus esse suavem, & maximè adstringentem. Columell. l. 5. c. 10. tria genera facit, Struthia, Chrysomela, Mustea, Plin. l. c. plura ejus genera chrysomela incisuris distincta, colore ad aurum inclinata: quæ candidiora nostratia cognominata, odoris præstantissimi: est & Neapolitanis suus honor: minora (fortè majora legendum) ex eodem genere Struthea, odoratius vibrant, serotino proventu, præcoci verò Mustea. Strutheis autem Cotonea insita, suum genus fecere Mulvianum, quæ sola ex ijs vel cruda manduntur. Sunt præterea parva sylvestria è Strutheis odoratissima, in sepib. nascentia. Gallis quoq; & Italis tria genera sunt, & minora Mala, majora Pyra cotonea vocant. Sic Persica arbore in malum Cydoniam insita, Cydonium malum enasci, scribit ex Monardi Gesf. hor.

I. Mala cotonea minora.
Malus cotonea, Brunf. Trag. Math. Ang. (cui & Matthiolo triplex fructus) Fuch. Tur. Cast.
Malus cydonia, Gesf. hor. Lac. Lon. Ad. Tab. Cam. cui fructus varij generis.
Cotoneus, Cord. hist. & fructus Mala cotonea minora sive Struthea.
Cotonea & cydonia mala. Lob.
Mala rotunda minora, nonnullis χρυσόμηλα ab exterioris cutis colore, Dod.
Poma cotonea in Insula Picco. Ind. Occid. par. 9. addit.

Ex his Genuenses suum delicatissimū Cydoniatum parant.

II. Mala cotonea majora.
Mala cotonea majora, Cord. hist. στρούθια dici, in Dioscorid. monet, & majora malis similia, minora verò, pyri modo turbinata, asserit.

Coto-

Cotonea magna & Pyra cotonea, Gesn. hort.
Mala cotonea oblongiora & majora, Dod.
Pyra cotonea, Cæs. Pyrum cydonium, Ger.
Cotonea majora sive Struthia, Cam. ep.
Struthia & Pyra cotonea, Cast.

III. Mala cotonea media.
Mala cotonea milviana sive notha, quia proveniunt ex Cotoneis quæ Strutheis, vel è contra insita fuēre, Matthiol. Cast. Lugd.
Cydonia milviana, Tab.

Majores sunt primis: at secundis minores.

IV. Malus cotonea sylvestris: & Cord. in Diosc. & hist.

Hæc sativæ per omnia similis, ramis minoribus & fructu minore, quod sponte sua in Danubij petrosis ripis in collibus proveniat.

V. Cydonia exotica.
Cydonia è Bengala, Garz.
Serifolia, Fragos.
Marmelos de Bengala, Cast.
Mala cotonea sive Mermelacta ex quo fructus, quem Capotes sive Chicocapotes nominant, par. 9. Ind. occ. l. 4. c. 25.
Chicocapores eadem ferè cum Capotes facie in nova Hispania, Idem.

Fructu est cotoneo simili, folijs verò persicæ.

VI. Arbor Indica cydonij facie fructu melonis effigie.
Melo corcopali, Scalig.
Arbor cydoniæ magnitudine & folijs, cujus fructus Corcopal, Thevero & Lugd.

MALUS CITRIA.

Malus Citria, Græcis μηλέα μηδική malus Medica & Assyria dicitur, utroque nomine à regionibus ducto, ut habet Theoph. 4. hist. 4. Etenim Citrus apud Medos & Persas in primis frequens: dein Paladij diligentia in Italiam translata fuit: postea in Hispania in usum devenit, ut nemora & campos occuparit: fructus μῆλα μηδικὰ ἢ περσικά, addit Dioscorides l. 1. c. 166. ἢ κεδρόμηλα. Latinis citria, citrea & citromela. Folium habet (Theoph.) simile & penè æquale Adrachne (Portulacæ Gaza) aculeos quales pyrus, aut spina acuta, sed tenues & vehementer acutos & validos, Et Plinio lib. 12. cap. 3. Malus assyria quam alij vocant Medicam, folium ejus est Unedonis intercurrentibus spinis: Pomum ipsum (idem & Theoph.) alias non manditur, &c. Malum (Dioscoridi) oblongum est, rugosum, aureo colore, cum gravitate odoratum: semen habet pyri. Sane his pomis olim non vescebantur, sed propter odorem tantum & medicamenta erant in usu, arbore nimirum adhuc inculta, peramaros & acetosos fructus ferente.

I. Malus medica.
Citrum, Brunf. Citria, Trag.
Citrangula, Monardi.
Citrus, Ang. Tab. Cæs. Ind. orient. part. 9. lib. 4. cap. 31. arbor, Cord. hist.
Malus medica, Matth. Tur. Lac. Cord. hist. Dod. Lob. seu Citria, Eyst.
Malus citria, Dod. gal. Ges. hor. Lugd. Lon. Cast. Clus. hist. Cam. & Ind. occid. p. 3. & Ind. or. p. 3.
Citria & Mala Medica, Bellon.
Citrones, Rauvvolff.
Mala citrina & poma citria, Ind. occid. p. 8.
Cedrus Theophr. at Diosc. Medica malus, sive Cidromela, Adv.

Fructus magnitudine variant: quædam in molem excrescunt Melopeponibus parem, ita ut ad pondus librarum decem quandoq; perveniant, ut Cardanus & Gesnerus notarunt, quæ nullo ferrè succo sunt, & ex Liguria & Adriatici maris insulis adferuntur: alia minora: alia Limonum magnitudine, aut paulo majora, & à lacu Benaco asportantur, quę potissimum in cibis expetuntur, & Pomcires, quasi Poma citri vocari, Lugd. asserit: sic alia prælonga, alia rotundiora. Etenim hominum industria, translatione, insitione, omni deniq; cultus mangonio, Citria in plures formas digessit, ut remissiore sapore & vehementiore: item dilutiore, saturatioreq; colore differant, non multum tamen naturâ & viribus, veluti Limonia, Arantia, atq; ea quæ Poma Adami vulgo nominantur. Quare Monardes lib. de Arantijs scribit, Citriorum genera multiplicia fuisse insitione: ita ut reperiantur tot genera Limonum & alia, quæ nec Citro, nec Limonibus conveniant: quemadmodum Zamboas Torongas, Limas, Limones, quæ omnia nec prisci cognoverunt.

Sic citrum monstrosum maximum, calceum Turcicum referentem, in horto Stutgardiano natum, J. Bauhinus in suo l. de thermis pingit.

II. Malus medica maxima pulpa plurima.
Ponzires, Cæs. qui à citrijs melopeponis magnitudine distinguit, & Ponzires inter Limonem & Arantium ambigere scribit.

Hæc gustui non ita placent, sed quia pulpæ multò plus habent, officinis expetuntur, saccharo vel melle asservanda.

III. Malus medica fructu ingenti tuberoso.
Melangula quæ alijs Citrangula, Cæs.
Citrij mali genus quoddam in Provincia, humani capitis magnitudine, Cam.

Citranguli nomine volūt Monachi in Mesuen c. de oleo è pomis Citranguli, non solum Citria, sed etiam Arantia & Limonia intelligenda esse.

IV. Malus medica ab Imperatore Carolo V. ex Ungaria in Hispaniam delata, quæ omnium mali Medici generum acidorum suavissimum, ut Clusius in sua hist. refert.

V. Malo Medicæ affinis Javanensis folio rotundiore.
Samaca fructus citri magnitudine, acidus, succulentus, granis nigricantibus, Linscot. part. 4. Ind. or. & fig. 14.

Malus Limonia.

I. Malus Limonia acida.
Malus limonia, Matth. Dod. Lon. Lugd. Cast. Tab. & Ind. occid. par. 3. & orient par. 3.
Limones, Dod. gal. Cord. in Diosc. Bellon. Rauvvolff. Tur. Adv. Lob. Cæs. Clus. hist. & Ind. occ. par. 9. l. 4. c. 31.
Limon arbor ex citrij genere, Cord. hist.

Tum facie, tum facultate Citria referunt: cujus plures differentiæ, quædam oblongiores, asperiores, cortice crassiore, Cucumeris aut Melonis effigie, & Limæ Adversar. dicuntur: alij cortice læviore tenuiore, succo acidiore. Cordo quadruplex genus, 1. anserini ovi forma & magnitudine: 2. minus, globosum, utroque capite veluti umbilico insigne: 3. ovi gallinarum figura & quantitate: 4. tertio æquale, globosum, superficie æquale.

II. Malus Limonia major dulcis.
Limones dulces, Cæs.
Limones dulces oblongis Limis similes, Clus. histor.

III. Malus Limonia minor dulcis.
Limones pusilli dulcissimi in Zeilan, Scaliger, Lugd.
an Limonis genus in Hispania, vix nucis amplitudine, Cæs.

IV. Malus Limonia folio serrato, fructu oblongo cortice tenuissimo.
Limas primum genus, Clus. hist.

V. Malus Limonia fructu rotundo orbiculato.
Limas alterum genus, Clus. hist.

VI. Limones prægnantes alium fructum minorem in se continentes, Clus. hist.

VII. Limones variarum figurarum toti ferè carnei, Clus. hist.

VIII. Limones citrij mali grandioris magnitudinem æquantes, Clus. hist.

IX. Limonum syl. in Syria provenientium, Scalig. & Lugd. meminêre.
Limones sylvestres non majores ovo columbino, circa Cairum, Bellon.

MALUS ARANTIA.

Aurantia, fortè à corticis colore, qui colore auri relucet, ut Aurea mala verè nominari possint: sive ab Arantia oppido dicta: veteribus ignota, insitione ad nos devenerunt. Citrus enim arbor, in Aurantio inserta, ad magnam proceritatem pervenit: Arantius verò in Citro, tam humilis, ut Aurantius unius cubiti magnitudinem non excedat.

I. Malus Arantia major.
Pomum Arantium, Trag. Eyst. sive Nerantium, Rauvvolff.
Aurantia mala, Matth. Lac. Cæs. Lon. Castor. Lugd Tab. Cam.
Aurea & Aurantia mala Bellon. & Ind. or. par. 1.
Aureum malum, Ges. h. Dod. gal. (cui & malum hespericum) Clus. hist. & Ind. occid. p. 3. & p. 8.
Arangia, Cord in Diosc.
Arangius sive Citrius arbor, Cord. hist.
Arantia, Tur. Lob.
Malus anarantia, Dod.
Aurantia: nonnullis in locis Indiæ integræ sylvæ sunt arborum aurantia ferentium: in part 9. Ind. or. l. 4. c. 31.

Genera plura sunt ab insitione prodeuntia: hinc pleraque cortice amaro, crasso, aureo: alia subvirente: alia cortice tenuissimo, subrubenre, medulla dulci: aliqua & cortice dulci: aliqua in uno pomo duo genera botrorum habent: alia absque semine sunt. Sic & pulpæ sapore differunt, cùm alijs acida, alijs dulcis, alijs vinosa, sive media sit.
Sic in regno Congiano habentur, quæ nec dulcia, nec nimis acria: & in insula Fayel, suavissima & sapidissima: par. 3. Ind. orient c. 7. & in China poma aurea, quæ dulcedine saccharum vincunt, par. 2. Ind. or. c. 25.

Ex floribus aqua elicitur, quam Lansam vocant.

II. Malus Arantia humilis.
Aurea malus pumilio, Clus. hist.
Poma Aurantia Nana dicta, Eyst.

III. Malus Arantia cortice dulci eduli.

Arantia in Indiæ insula Zeilan, cortice dulci & suavi, Scalig. & Lugd.
Aurea malus eduli cortice, Clus. hist.

IV. Malus Arantia unico grano.
Aurea malus μονοσπερμόφορος, Clus. hist.

Malo Arantio similes exoticæ.

I. Malo Arantio parvis fructibus similis.
Aracinappil Indorum.

II. Arbor peregrina Aurantio simili fructu, Clus. exot. l. 1. c. 13.

E Nigritarum regione delata, pulpa fungosa, nonnullis granis ut in ficulneis permixtis.

III. Coru folijs mali aureæ, flore luteo, Acostæ: at Garzias & Fragosus, & Castor. folia mali persicæ, flores candidos tribuunt, uterque radicis cortices ad ventris profluvia commendat: Lusitanis Herba Malauarna, Castori.

IV. Carcapuli, Acostæ, Lugd. append. Cast. fructu malo aureo æmulo.
Carcapuli, Linsc. 4. part. Ind. orient. cui fructus cerasi magnitudine: & fig. 17. iconem exhibet.

V. Guyabo pomifera Indica.
Guyabo arbor, at fructus Guyaba dicitur Oviedo.
Guajava, Scalig. Lugd. Clus. hist. app. 1.
Guayavas, Monardi, Lugd. app. Frag.
Guayavos, Gomaræ, & part. 4. Ind. occid. c. 28.

Alia sativa, alia sylvestris: sic alia pomis longiusculis aut rotundis, luteis aut viridibus: pulpa alijs rubra alijs candida.

Malus Adami.

Adami pomum vulgo dicitur, quia cortex rimis quibusdam exasperatur, ac si dentibus demorsus esset, quare pomum, quod Adamus in Paradiso degustavit, esse existimant.
Pomum Adami, Matth. Cord. in Diosc. Bellon. (qui à Citrijs sive Poncires distinguit) Rauvv. Cast. Lugd.
Citrius altera, Cord. hist.
Malus Assyria, Dod. Tab.
Pomum Assyrium, Adv. Lob.
Poma Adami quæ Gallis Poncires, Clus. hist.

A Limonibus natura & viribus non multum differt, folijs Limonij, floribus Citrij fructu Arantij, sed duplo triplóve majore.

MALUS PUNICA.

Malus punica, Græcis ῥοιὰ, Dioscoridi l. 1. c. 151. & Theoph. ῥοιὰ, quo nomine & fructus donatur. Hippocrates l. de nat. mulieb. σίδιας appellat. Plinio l. 13. c. 19. Africa circa Carthaginem punicam malum cognomine sibi vendicat, aliqui Granatum appellant. Communiter malum granatum, ab interiorum granorum multitudine: alijs à Granata Hispaniæ regione, quod in ea copiose proveniat. Hanc Theoph. 1. hist. 3. sic descripsit: radicem habet brevem & per summa terræ adhærentem: 1. hist. 5. caudices multos: 1. hist. 8. sed contortiores & breves: 1. hist. 14. verum in ramos spargitur & molem superiorem, grandioremq; gestat: 1. hist. 6. folia angusta sunt: 1. hist. 17. fructus ex humore & cute constat: 1. hist. 18. & acinos habet: 1. hist. 22. verum super fructum ipsum florem insidentem emittit: 1. hist. 23. & ex annotinis fructus gignit, &c.

Genera: Dioscorides dulcia, acida & vinosa recenset: & Theoph. 1. hist. 19. succus acidus est: & 2. hist. 5. & 4 in Aegypto acidam in dulcem quodammodo, aut vinolentam converti: in Cilicia omnes sine nucleo surgunt, neglecta vero in sylvestrem transit: 1. caus. 15. nonnunquam etiam fructum secundum ostendit: 5. caus. 16. & punicea dulces magis putrescunt quam acida, &c. Plinius l. c. divisit in genera, Apyrinon vocando, cui lignosus nucleus adest: sed candidior ei natura & blandiores sunt acini, minusq; amaris distincti membranis: alia structura eorum, ut in favis. Communium & nucleos habentium quinque species, dulcia, acria, mista, acida, vinosa. Samia & Aegyptia distinguuntur erythrococcis & leucococcis: vide & l. 23. c. 6. Verum cum plures partes hujus in usum medicum veniant, nominibus distinctæ, de his paucis.

Flores sativæ punicæ κύτινοι dicuntur Diosc. l. 1. c. 152. & Gal. 6. simpl. at Gal. 6. κατὰ τόπους. Cytinus fructus rudimentum est quod deciduo flore primum apparet & formatur: qua Celsus, mali punici capitula vocat: & Plinio l. 23 c. 6 primus pomi hujus partus florere incipientis Cytinus vocatur Græcis: & in hoc ipso Cytino flosculi sunt, antequam scilicet malum ipsum prodeat, erumpentes, quos Balaustia vocari diximus. Verum βαλαύστιον, sylvestris punicæ flos est Dioscoridi l. 1. c. 154. cujus complura sint genera, candidum, rutilum & colore rosaceo: & ex Cytino ac Balaustijs, velut ex Hypocistide succus ad eadem efficax elicitur. At officinæ citra distinctionem Balaustia nominant, quibus Cytinorum appellatio de sativis ignota est.

Mali punici putamen, quod tanquam corium sit, cortice durius, nucis involucro tenerius. Malicorium vocant, quod Græcis, nunc σίδιον Diosc. lib. 1. cap. 153. monente, nunc τὸ τῆς ῥοιᾶς λέμμα ἀπὸ τοῦ λέπειν dicitur.

Marcellus medicus, caliculos punici vocat. Plinio l.c. vulgus ex punicis acerbis coria perficere novit, ob id Malicorium appellant Medici: Officinis, Psidion.

I. Malus punica sativa.

Malus punica, Trag.Matth.Dod.ut: Cord.hist. Ges.hor.Tur.Lon.Lugd.Cam.fl.simplici, Eyst. Mala punica seu granata, Cord.in Diosc.Bellon. Malum punicum, Adv.Lac.Lob.Cast. Malus granata, Rauvvolff.Tab. Punica quæ malum granatum fert, Cæs. Poma sive malus punica, Ind.occid.par.8.

Differunt potissimũ in succo, alijs acidus, alijs dulcis, alijs mixtus, medio quasi sapore, quem vinosum vocant: & quæ medij saporis, Arabes Muza, voce μέσον corrupta, appellant. Mala punica majora in regno Congiano habentur.

II. Malus punica sylvestris.

Punica sylvestris, Cord.hist.Rauvvolff. Pomum granatum sylv. cujus flores Balaustia, Anguil.

Sativæ per omnia similis, sed spinis horridior in Syria circa Alepum, Africa & Hispaniæ regno Granatæ.

III. Balaustia flore pleno majore.

Malus granata sylv.flore pleno, Rauvvolff. Balaustium, Lob.belg.Tab.Eyst. Balaustium orientale, Cast.

Punica flore adeo multiplici folio, ut Rosæ videantur centifoliæ, colore saturato.

IV. Balaustia flore pleno minore.

Balaustium flore minore Romanum, Eyst.

Folijs atrovirentibus, calice crassiore, flore minore, tristiore, saturata purpura punicante à priore differt.

V. Malus punica fructu maximo, granis aureis.

Malus aurea, Dod. qui Palam Arienam Plinij suspicatur, quæ tamen potius Musa est, quę nullo est intus nucleo vel semine. Illa verò grana Mali punici majora obtinet. Quid sit ignoro.

P Y R U S.

Pyrus, Græcis ἄπιος, & de arbore & de fructu, sed propriè de sativa dicitur: nam ἀχράς pyrus agrestis est (Pyrastrum Gaza reddit) Diosc. l.1. c.167. & 168. & Theoph. pluribus locis: quæ tamen differentia non semper observatur. Ἄπιος autem dicitur Eustachio, quasi non habens πιότητα pinguedinem: alij ab Apia regione deducunt, quod ex ea primum hæc arbor allata fuerit. Sic Pyra multis à fructus figura, quod ad pyramidis similitudinem à lato in acutum spectet, & in mucronem turbinetur: & quemadmodum Mala, brevi pediculo annectuntur: sic Pyra longo pediculo pendent. Est autem Pyrus Theoph.1.hist 5.natura fructificosa: 1.hist.16. folijs orbiculatis: 1.hist.21. floribus foliatis: 1.hist.18. seminibus congestis, quæ aliquo putamine & tunica continentur: 1.caus.23. quæ omnia ferè pulpis plenioribus includuntur, quo plus temporis perdurare valeant, &c.

Genera pyrorum multa sunt, Diosc.l.1.c.177. addit Theoph.4 h.6. majorem in modum, bonæq; frugis, præterquam si quæ serotinæ. Plinio l.& c.15. sunt Superba, parva sed ocyssima: cunctis autem Crustumina gratissima: proxima ijs Falerna à potu quoniam tanta vis succi abundat: lactea, a candore vocantur: alia colore nigro donavit Syria: reliquarũ nomina aliter in alijs atq; alijs locis appellantur. Sed confessis urbis vocabulis auctores suos nobilitavêre Decimana: Dolabelliana longissimi pediculi: Pompejana cognomine mammosa: Liceriana: Severiana & quæ ex his nata sunt Tyranniana, longitudine pediculi distantia, Favoniana rubra, paulo superbis majora: Lateriana, Anitiana post Autũnalia acidulo sapore jucundæ. Tiberiana, quæ maximè Tiberio principi placuere. Patriæ nomina habent serenissima omnium Amerina, Picentina, Numantina, Alexandrina, Numidiana, Græca & Achrade spinosa arbore: & in ijs Tarentina, Signina, quæ alij à colore Testacea appellant: sicut Onychina à colore gemmæ onychis, purpura. Ab odore Myrapia, Laurea, Nardina: à tempore Hordearia, quæ cũ hordeo maturescunt: à collo Ampullacea & Coriolana &c. Multo plura sunt hodie, imo infinita in tota Europa Pyrorum genera, quæ magnitudine, figura, oblonga, rotunda, orbiculata: odore: sapore, dulcia & succulenta, acida: sic alia sicca, alia pinguia: colore, & tempore quo maturescunt, alia tempestiva, alia serò matura, alia subito pereunt, alia servari possunt, differũt: & à primis inventoribus, regionibus, alijsq; notis nomina invenere, quæ sigillatim explicari nõ possunt, cũ qualibet regio sua habeat, & quælibet urbs peculiaria nomina ijs tribuat. Apud Germanos enim quamplurimæ differentiæ occurrunt, ut videre est apud Tragũ. Sic Val. Cordus quinquaginta, J. Bauhinus l. de balneo Bollensi, supra quadraginta. Tabernæmont. septendecim differentias proposuit. Nostri in primis magnifaciunt ea quæ ab odore & sapore Moschatellina, quæ Superba Plinij videntur: dein quæ à forma ovi Ovata dicuntur: tum quæ Speckbiren/ *id est, Lardina nominantur: tandem* Regelßbiren/ *sive Regalia (Regia & Regulana, Ges.) ex quorum succo Electuarium suavissimum paratur. Sic Galli sua habent, in primis Bonchristiana cognominata Carol. Stephano & Lug. ut videre est apud Car. Stephanum, Ruellium, & in historia Lugdunensi. Itali sua, de quibus Matthiolus & Cæsalpinus.*

I. Pyrus

I. Pyrus sativa.
Pyrus, Brunf. Dod. ut: Cord. hist. Gesf. hor. Lon. Cæs. Lugd.
Pyrum, Turn.
Pyra, Mat. Ang. Cord. in Diosf. Lac. Ad. Lob. Cast.
II. Pyrophylla, ad imitation. Plinij l.15.c.14. Malorum genera recensens, Melofolia nominat quibus folium unum aliquando geminum erumpit è latere medio.
Pyra è quorum medio corpore folium exoritur, Dalech. in Plinium, Cam.
III. Pyra, quæ comesta ventrem subducunt, Camerar.
IV. Pyrus sylvestris.
ἀχρὰς ἢ ὄχνη dicitur: ὄχνη quidem à verbo ἄγχειν strangulare, quod acerbitate sua propemodum strangulet: attamen inter ἀχρὰς ἢ ὄχνη sunt qui differentiam faciunt: Achradem pyri speciem quandam facientes ex Dioscoride (ut Cæsalp. & Lugd.) quæ spinis quidem agrestis modo, horrida sit, sed fructu pulcherrimo & optimo: ὄχνη verò, spinis armata, omnino sylv. fructu pusillo, nec eduli, aliquando mediocris altitudinis, sæpius humilis arbuscula. Quamvis ἀχρὰς Aristoteli 8. hist. 6. de pyro sylv. & ὄχνη, Homero etiam de pyro hortensi dicatur. Deducitur autem ἀχρὰς, ab α privativo & χρεία, id est, usu: eò quòd ejus fructus usus nondum esse cœperit inter alimenta humani corporis, nisi forte extrema fame urgente.
Pyraster Gazæ, ἀχρὰς, Theophr. 1. hist. 3.
Pyra sylvestris, Ang.
Pyra sylvestris major, Tab.
Pyra sylv. & pyra sylv. minima, Tab. Ger.
V. Pyra sylv. Cretica.
Pyra exigua à Cretensibus Achlades nominata, à nostris diversa: apud quos aliàs pyra sylv. Agasuga appellantur, Bellonio.

Pyro similes exoticæ.

I. Pyro similis ex Guinea.
Lata, fructus exoticus Clus. ex. l.2. c.22.
II. Pyro similis fructus in nova Hispania nucleo magno.
Palto arbor cujus fructus benè maturus pyrum majusculum refert, qui maturus butyrum æmulatur, in Insula S. Dominici: at in Peru grandiores sunt, cute duriuscula: in Mexico minores cute teneriore, par. 9. Ind. Occid. l.4. c.24.
Melocotones seu Pyra Indica sunt Mameyen, Guayanen, & Platen, Idem.
III. Pyro similis fructus alter in nova Hisp. Annona sive Guanavano pyri magnitudine, pulpa butyri modo, cui grana plurima nigricantia includuntur: Joseph. Acosta l.4. c.25.
Mangier blanco est Annona sive Guanavana, p.9. Ind. Occid. l.4. c.25.
IV. Pyro similis fructus in Virginea.
Metaguesunaux, fructus pyri forma & magnitudine, impensè foris & intus rubens: part.1. Ind Occid.
V. Fructus in Insula S. Mariæ, pyra majora referens, intus mucculentum: par.3 Ind. Or.10.

MALUS PERSICA.

Malus Persica: Græcis περσικὴ μηλέα: & Persicus, Palladio: & fructus Persicum malum, περσικὸν μῆλον, Diosc. l.1. c.164. At Theoph. 2. hist. 3. περσεῖον (Persicum Gaza reddit) Aegypti sterilescit: 3. hist. 5. sed aliquando ibi & locis proximis fructificat: quanquã in Rhodo usq; florem duntaxat devenit: sed distinguere oportet à Persea, quemadmodum ex Theoph. 4. h. 2. colligere est: & Plin. l.15. c.13. apertissime distinguit: falsum est (quod Nicander & Sostrates prodidere) venenatam cum cruciatu in Persis gigni: id enim de Persea diligentiores tradunt, quæ in totum alba est, myxis rubentibus similis, nec extra orientem nasci volunt. & e semper autem folia habet & poma subnascentibus aliis. Et Rauvvolffius commemorat, Persas etiam hodierna die Perseam à Persico arbore distinguere, quamvis etiam à Persicorum esu abstineant, Nimrodi veneficio infecta & noxia effecta opinantes. Plin. l.15. c.13. in totum quidem Persica peregrina etiam Asiæ Græciæq; esse ex nomine ipso apparet, atq; ex Perside advecta: & mox: Persicæ arbores serò & cum difficultate transeunt, ut quæ in Rhodo nihil ferant, quod primum ab Aegypto earum fuerit hospitium: & l.16. c.28. Persicæ arbores in Rhodo florent tantum.

Genera: Plinio l.15. c.12. persicorum palma duracinis: nationum habent cognomen, Gallica & Asiatica. At Persicorum differentiæ plures sunt, quæ magnitudine (siquidem alia majora, alia minora sint) figura, quædam orbiculata, rimula quadam à latere, quædam in rotunditate oblonga, Cariotæ cognominata: colore: sapore, dulcia, acida, vinosa, austera, amariuscula: maturationis tempore & ratione ossis differunt. Sunt enim alia præcocia, alia serotina: præcocia, alia sapore mali Armeniaci, alia admodum dulci & suavi. Serotina alia majora, etiam pugni magnitudine, ut ungarica: alia minora: majora vel alba, vel flava, vel modico rubore aspersa

aspersa sunt, quæ Sole spectant, & intus in ossis contactu, vel buxea, & quidem pulpa candida, lutea rubea. Sic minora, vel rubra sunt, vel flava. Ratione ossis: sic in alijs integer & facilè à carne recedit: in alijs à carne separari nequit, & quidem in aliquibus nucleus disruptus, in quibusdam per medium divisus reperitur. Persica Persianis Hel dici, Rauvvolffius monet.

I. Persica molli carna & vulgaris, viridis & alba.
Persicus, Brunf.
Persica arbor & ejus primum genus, Trag.
Persica, Fuch. Ang. Lac.
Persica malus, Gesf. hor. Ad. Lob. Lug. Tab. quæ alba, & Ger.
Malus Persica, Dod. ut: Turn.
Persica viridia & alba, Matth. Cast.
Persicus alba & popularis, Lon.
Persicæ primum genus, Cæs. & vulgare, Lugd.

II. Persica succo quasi sanguineo.
Persicæ tertium genus, Trag.
Persica sanguineo succo madentia, Matth.
Persica Ungarica sanguineo succo, Gesf. hort.
Persica in totum saturato colore rubentes, Dod.
Persica Carota, Cast.
Persica rubra, Lon. Tab. seu sanguinea, Cam. ep.
Persica præcocia, Ger. ico.

Hæ duæ species lanatæ sunt, carnem succosam & flaccidam habent, quæ communiter à nucleo tota recedit: & alia sunt magna, alia parva: quædam prorsus viridia, quædam alba: quædā maculis rubris picta: alia carne alba flavescente: alia rubra, ut sanguinolenta videātur: & hęc nucleo est alias foris rubente, alias nigro.

III. Persica dura, carne candida, aliquando ex albo subrubente.
Rhodacina, Ægin. Aëtio.
Persica duracina, Matth. Ang. Bellon. Gesf. hort. Lon. Cast. Cæs.
Persicorum tertium genus sive duracina, Lugd.
Duracina alba, Tab.

Duracina ob carnem duriorem sic nominata, quęRhodacina dicta, aut ob odoris suavitatem, aut quod plerunq; rubro colore alterna sui parte niteant: aliquando pugni magnitudine, & fructu anguloso, circa os rubente, quod aliquando per medium divisum, aliquando in partes disruptum reperiur, & à nostris Persica moschata dicuntur: Horum ut sequentium caro dura & nucleo tenacissimè adhæret: quæ aliquando etiam intus saturatè rubet.

IV. Persica dura carne buxea.
Persica cotonea, Matth. Cast. Lugd.
Persica Ungarica colore aureo, Gesf. hor.
Persica buxea à Cotoneis denominata, Cæs.
Persica cydoniaria, Tab.
Persica lutea, Ger.

V. Persica æstiva Armeniacis similia, sive Persica S. Johannis.
Persicæ quartum genus, Trag.
Persica pumila, Cam.
Persica præcocia, Tab. Persica rubra, Ger.
an Persica minima, Cord. hist.

Saporem pene similem cum Armeniacis habent, sed ex eo genere non esse, nucleus scabert & striatus ostendit, &c.

VI. Nucipersica, quod nucum juglandium faciem repræsentet.
Nucipersica, Matth. Lugd. Cast.
Persica nux, quæ Antipersica Averrois, Ang.
Persica præcocia, nucipersica, Cæs.

Hæc etiam nulla lanugine pubescunt, & colore & sapore Persica cotonea referunt.

VII. Persica Amygdaloides.
Persica amygdala, Matth. Lugd. Cast.
Amygdalus persico insitus, Gesf. hor.
Amygdaloperficus, Cam.

Pulpa Persicum, nucleus Amygd. dulcem sapit.

Persicæ similes exoticæ.

I. Persicæ affinis in Taprobana.
Arbor Gehuph Indis Cobban, Thev. Lugd.

Fructu est rotundo, in quo nux Avellanæ par, nucleo amaro: gummi ex arbore utiliss. manat.

II. Persicæ similis putamine villoso.
Mangas, Garz. Cast. Frag. Acostæ, Linsc. par. 4. Ind. Orien. c. 7. fig. 14. item 5. & 8. par. Ind. Orien. Rauvvolf. Manga, Scalig.
Manges, par. 7. Ind. Orient.
Exoticus fructus 4. Mangas, Clus. ex. l. 2. c. 16.
an Mangenas fructus: par. 5. Ind. Orient.
Fructus verò Ambo & Amba vocatur.

Genera ejus plura, aliquando ab una arbore colore diverso prodeunt, subvirides, flavi, ex viridi rubentes: sine nucleo ejus generis reperiri Acosta scribit: biferæ meminit Garzias.

III. Mangus aliud genus.
Mangas Recheadas sive Mangas in Achar, Linscot. 4. par. Ind. Orient. 7.

IV. Mangas fructu venenato.
Mangas sylv. aliud genus, Acostæ, Lugd.
Mangas bravos, Palud. in Linsc.

V. Persici

V. Persici ossiculo fructus Malacensis.
Jambos, Garz. Frag. Acostæ, Lugd. Linsc. par. 4. Ind. Or. c. 9. fig. 13.
Jambeir arbor, fructus Jambos, Lusitanis; Jambali, Malabarensibus, Acostæ.
Jambos, Arabibus: Tupha, Indis: Persis, Tuphat: Turris, Almat, Palud. in Linsc.

Duûm generum: unus obscurè rubet; alter ex candido rubescit, ossiculo ut in Persico, Garziæ: at Paludano, alterius fructus completè rubet & nucleo caret: alter levius purpurascit, & rosam spirat.

VI. Goan arbor & fructus, ex cujus cineribus Tuthia Alexandrina conficitur, Garziæ.

VII. Guajanos in Hispania nova, fructus granis duris, minora poma æquantibus, prægnans: ac in Peru hujus arboris facies diversa, par. 9. Ind. Occid. c. 24.
Persicorum genera omnia in nova Hispania & Peru, ut Melocotones, Albercokia & similes: exceptis Ducasnos, qui è Persicorum genere sunt, par. 9. Ind. Occid. c. 31. Sic in Angra persica copiosissima esse, scribit Linsc. par. 3. Ind Or. c. 6.

VIII. Matos ex classe Guayano um & parvi albicantes Guaynavilli, naturæ frigidiusculæ: Joseph. Acosta l. 4. c. 24.

PERSEA.

Arbor Persea περσέα Græcis, quæ à Persica diversa est, licet Theophrastus utramq; πέρσειαν nominet: at Gaza loco priori Persicam, altero Perseam transtulit. Dioscoridi l. 1. c. 187. περσέα arbor est in Aegypto fructum ferens cibo idoneum, quem aliqui prodiderunt in Perside exitiosum esse, translatam verò in Ægyptum naturâ mutata edulem fieri. Et Theophr. 4. hist. 2. est in Aegypto alia arbor Persea vocata, aspectu magna & pulchra, sed maximè similis pyro, & folijs, & floribus, & ramis, sed folio perpetuo, &c. fructus pyri magnitudine, figura oblongus, Amygdali specie, colore herbidus, intus nucem habet quemadmodum prunum, sed multò minorem & molliorem, carnem valdè dulcem, &c. Galenus 2. κατὰ τόπους, fructus est pyri aut mali magnitudine, noxia in Perside, vesca in Aegypto.

Persea, Matth. Lonic. Rauvvolf. cui Sephaphoræ adpingit, quod Clus. in hist non probat.
Persianis.
Persea America Matthioli, Lugd.
an eadem cum Persea Plinij & Plutarchi?
Persea, Clus. hisp. & hist. Lob. Cast.
Persea America Clusij, Lug. hic fructum Cuciophoræ adpingit, quod Clus. in hist non probat.
Persea Plinij, Cæs. qui dubitat an Anacardium ejus fructus sit.

Hujus folia à Doct. Jo. Anatolio Privæo, insigni apud Vesuntinos Medico & Botanico, unà cum quibusdam bulbis anno 1622. accepimus.

AMYGDALUS.

Amygdalus, Græcis ἀμυγδαλέα, & per contractionem ἀμυγδαλῆ vocatur: fructus ἀμυγδάλη καὶ ἀμυγδάλιον: Latinis amygdala & amygdalum. Amygdalam ideo Græcis nominari Herodianus ait. παρὰ τὸ ἐν τῷ μετὰ τὸ χλωρὸν ὥσπερεὶ ἀμυχὰς ἔχειν πολλάς, quod post viride putamen, nucleos scarificatos ostendat & in rimulas dehiscat, quas τὰς ἀμυχὰς vocant, Athenæo lib. 2. teste. Antiqui, nucibus (ob osseum corticem) adnumerant, quas Cato Nuces Græcas vocavit, & Plinius l. 15. c. 22. tertio loco recensuit. Amygdalus Theoph. 7. hist. 12. inter arbores potissimum, vel sola ante folia flores emittit, vel unà cum folijs: 1. hist. 21. flores foliati sunt: 1. hist. 23. & fructum ex surculis annotinis habet: 1. hist. 18. & ei semen protinus post tegmen ambiens subest: sed non nudum, verùm ligno obductum. Idem ostendit, quomodo diminutione ex amaris dulces efficiantur: 2. hist. 8. 1. caus. 21. 3. caus. 23. 5. caus. 24. & Plinius l. 17. c. 17. sic etiam neglecta, ex dulci amara redditur, 2 caus. 20. Et Plinio l. 16. c. 25. floret prima omnium amygdala, mense Januario: Martio verò pomum maturat. Sunt autem duplices, dules & amaræ, ut ex Dioscor. l. 1. c. 176. Theophr. & Plinio locis citatis colligitur: hæ salubriores, illæ suaviores creduntur. Naxia amygdala, à Naxo Insula veteribus Græcis maximè commendabatur: secundas partes Cypria sibi vendicabat, quæ præter cæterorum morem repando cacumine prodit.

I. Amygdalus sativa.
Amygdalus, Brunf. Trag. Dod. ut: Cord. in Dios. (cui & Nux Græca) Gesn. hort. Lon. Ad. Lugd. Cam. Tab.
Amygdala, Matth. Ang. Tur. Lac. Bellon. Lob. Cæs. Cast. Eystet.
Amygdala sativa, Rauvvolf.

Sunt majores & minores: laudatur majores, quæ lanugine carent, idcirco Pruno inseruntur. Amygdalas minores, tàm amaras quàm dulces, & quidem alijs triplo minores, adhuc putaminibus suis inclusas, ex Asia afferri, testatur Cord.

in sua historia. Sic Gesner. meminit Amygdali nuces rotundas ferentis. Nunc dulces habemus duplices, vel duro, vel molliore putamine.

II. Amygdalus sylvestris.

Amygdalus syl. in sepib. Tripolitanis, Rauvv.

III. Amygdalus Peruana.

Fructus exoticus Hispalensis 2. Clus. ex. l. 2. c. 18.

IV. Amygdalæ Guyanenses, Clus. ex. l. 2. c. 6.

V. Amygdalo similis fructus Peruanus fuscus vel spadiceus, linea candida.

Fructus peregrinus 9. sive Pepitas del Peru, id est, acini Peruiani, Clus. ex. l. 2. c. 30.

Fructus peregrinus 9. in tab. 3. Lugd. Tab. Ger.

VI. Amygdalis similis Guatimalensis.

Avellana Mexiocana, cujus fructum indigenæ Cacao appellant, quæ Palmarum naturam obtinet, Guiland. pap.

Cacavate Benzoni, Lug. In. oc. p. 5. vel l. 2. c. 16. 17.

Cacao, Jos. Acostę, vel Ind. Occid. par. 9. l. 4. c. 22. Clus. ex. Lugd. Tab.

Fructus siliquis inclusus Amygdalarum speciem refert, cujus integræ naves plenæ ex Guatimala afferuntur: cum hac in nova Hispania mercatores negotiantur, cum ipsis monetæ usum præbeat & eleemosynæ loco pauperibus distribuant: quare per universam Americam multi usus: imò ex eo potum conficiunt quem quem Chocolate nuncupant: Benzoni, Lugd.

VII. Amzgdalis similis cortice spinoso.

Amygdalæ ex Andes: par. 4. Ind. Occ. l. 4. c. 26.

MALUS ARMENIACA.

Malus Armeniaca, μηλέα ἀρμενιακή, & fructus μῆλα ἀρμενιακά. Dioscor. l. 1. c. 156. Perseis subjungit: minora quæ ἀρμενιακὰ, Romanis πραικόκκια dicuntur: Latinis præcocia, quòd ante alios fugaces fructus maturescant: nominantur & Præcoqua: Galenus inter Persica reposuit, ut & Pl. l. 15. c. 12. inquiens: post autumnum (scil. Persica) maturescunt, æstate præcocia, intra triginta annos reperta, & primo denariis singula venundata. Supernatica è Sabinis veniunt: popularia undiq; : pomum innocuum expetitur ægris. His verbis Plin. duo Præcocium genera indicare, Dalechamp. voluit: alterum Supernas, amplum & magnum, quod è Sabinorum locis advehebatur, vulgo Armenium majus: alterum vulgare, parvum & strigosum, etiam Armenium dictum.

I. Mala Armeniaca majora.

Armeniaca, Ang. malus, Matth. Lac. Bellonio ab Armenijs dicta.

Armeniaca majora, Cam. Tab. Eyst.

Armeniaca major Baracocca vulgo, Cæs.

Malus Armeniaca major, Matth. ep. Ad. Lugd.

Mala Armeniaca maxima, Ges. hor.

Hæc mole corporis & suavitate præcellunt, & sapore differunt à minoribus, quæ sapore austeriore sunt, quæ sine cultura & insitione exigua sunt.

II. Mala Armeniaca majora, nucleo dulci.

Malus Armeniaca candicantia nucleo oblongo dulci ut in Amygdalis, Gesnero.

III. Malus Armeniaca minor.

Præcocia, Brunf. Ang.

Persica minora, Brunf.

Persicus præcox vel Armenia, Ges. ap.

Persici quartum genus, Lon.

Armeniaca minora, Matth. Cam. Tab.

Malus Armeniaca, Dod. ut: Tur. Cord. in Dioscor. Lob.

Malum Armenium vel præcoquum commune, Gesn. hort.

Malus Armeniaca minor, Ad. Lug.

Armeniaca, Cæsalp.

PRUNUS.

Prunus κοκκυμηλέα Diosc. l. 1. c. 174. nota arbor est, cujus fructus esculentus est. Fructus κοκκύμηλα pruna dicuntur. Theoph. 3. h. 16. folia similia habet Arbuto & Andrachne, arbor parva: 1. h. 18. semen habet carne & nucleo interjacente: 1. h. 29 succum dilutum: 1. h. 22. super fructum ipsum florem insidentem emittit: 3. h. 7. radice numerosa. At 4 h. 3. est & alia quædam arbor κοκκυμηλέα magna, fructum ferens similem mespilo, majorem, nucleum habens rotundum, &c. Eidem 9. hist. 1. προῦνος (pruno Gaza) humor in lachrymæ modo gignitur.

Genera: Dioscorides Syriacorum, & eorum quæ Damasci nascuntur, meminit. At Plinio l. 15. c. 13. Prunorum ingens turba versicolor, nigra, candicans: hordeacea appellata: alia eodem colore majora asinina cognominata: sunt & nigra, ac laudatiora cerina atq; purpurea: nec non Armeniaca, &c. sic nucibus insita, ab utroq; nuciprunа appellata, &c. nuper in Bœtica malina appellari cœperunt, malis insita, & alia amygdalina, amygdalis: his intus in ligno nucleus amygdala est: in peregrinis arboribus dicta sunt Damascena, &c. & pruna omnia post Catonem cœpisse manifestum est.

Recentio-

Recentioribus, pro diversitate regionum plures sunt differentiæ, & quidem inexplicabiles, vario cultu & studio inserendi (cùm & nuci, & malo, & amygdalo inserantur, quæ faciem parentis, succum adoptionis, ut Plinius dicit, exhibet) inventæ: nam variant magnitudine, figura, colore, sapore: magnitudine, sunt magna, media, parva. Figura, longa, rotunda, acuminata. Colore, alba, viridia, lutea, ceræ coloris, rubra, ex punico rubentia, castanearum coloris, cærulea, ex cæruleo nigricantia. Sapore acida, dulcia, medij saporis, austeriora: sic caro in quibusdam siccior, facilè ab osse separabilis, alijs humidior & pertinacius adhærens. Ita alia alvum solvunt, quæ dulcia: alia eam cohibent, quæ austera & acerba. Sunt carne Pruni & cute subviridi Pruni, sed nucleo Persici quæ Prunopersica, Adv.

I. Prunus, Brunf. Trag. Matth. Dod. ut: Tur. Lon. Cast. Lugd.
Prunus sativa, Fuch. domestica, Lob. Ger.

II. Pruna magna dulcia atrocærulea.
Brabyla, Theocrito.
Pruna Damascena, Trag. Matthiol. Dodon. gal. Cord. in Diosc. Lugd Ger. desc.
Palma datur Damascenis, quæ ex Syria Venetias sicca adferuntur, quæ nucleo sunt longo & plano potius quàm rotundo, Bellonio monente: secunda quæ ex Pannonia (Ungarica quæ etiam Damascena, Cord. in Diosc.) & Transylvania adferuntur, ex Matthiolo Lugd. at Dodonæus ex Thoma Jordano, Moravica magis ad alvum leniendam commendat. Pruna Ungarica & Moravica, Cam. quæ
Pruna Brunensia, Clus. hist.
Pruna Ungarica duplicia, majora & oblongiora, alia minora, rotundiora & dulciora, Matth. Gesn. hort. Lugd.

III. Pruna parva dulcia atrocærulea: hæc nucleum parvum, non multo Ceraso majorem habent, & à nostris Damascenula vocantur.
Pruna Damascena nostratia, Bellon.

IV. Pruna magna crassa subacida.
Pruna Ungarica præstantissima, Damascena fortè, Gesn. hort.
Huc referri possunt Pruna acida in insula S. Claræ, Ind. occid. p. 9. additam.

V. Pruna oblonga cærulea.
Prunidactyla, Trag.
Prunidactyla purpurea & ovata, Lugdun. qui Noberdiana & Juliana addit.
Hæc oblonga sunt, nucleo oblongo, aliquantum incurvo, quæ etiam condita Vesuntio, ubi Dactyli vocantur, adferuntur.

VI. Pruna nigra carne dura.
Pruna Iberica & Pertigona vocata, Trag.
Pruna Hispanica, Dod. gal.
Pruna Perdigona, Lugd.
Pruna pernicona vulgo, Cæsalp. quibus addit Massiniana, ijs grandiora.

VII. Pruna coloris ceræ ex candido in luteum pallescente.
Pruna cerea & Ceriola, Trag Dod. gal. Lug Tab.
Pruna cerea, Cord. in Diosc. Gesn. hort.
Pruna amygdalina, Ger. ico.
Hæc duplicia; præcocia, quæ majora, & serotina, quæ minora, Camer. epit. Reperiuntur quoque magnitudine ovi gallinacei, aut etiam anserini, Gesn. horr. sic quæ juxta pediculum in longitudinem extenuantur, ut Damascena & Catelana colore subviridi, Cæs.

VIII. Pruna magna rubra rotunda.
Pruna asinina, Trag. (& Pedicularia) Dod. gal. Lugd.
Pruna asinaria, Cæsalp. quibus addit Gubia ingustabilia.

IX. Pruna rotunda, flava, dulcia, mali amplitudine.
Pruna à malis cognominata, Cæs.

X. Pruna Augusto maturescentia minora & austeriora.
Pruna Augustana & Albanula, Cæs.

XI. Pruna parva præcocia.
Pruna præcociora, à tempore avenacea dicta, Gesn. hort.
Prunus avenaria, Tab.

XII. Pruna parva ex viridi flavescentia.
Pruna parva serotina, cereola, Gesn. hort.
an Pruna viridacia, Gesn. & Verdacea, Cam.

XIII. Pruna amygdalina Plinij.
an Coccimelea, Theoph.
Amygdalina pruna, Lob belg.

XIV. Pruneoli albi, oblongiusculi, acidi.
Pruna Galatensia, sive Perani pruneoli, Clus. pan. & hist.

XV. Pruna ex flavo rufescentia mixti saporis gratissima.
Pruneola quæ Brignolæ in scatulis reposita copiosè reperiuntur, Rauvvolff.
Pruna de Brignioles dicuntur à loco natali in

 Gallijs,

Gallijs, unde enucleata (nucleo parvo ſunt) & exſiccata adferuntur, & in officinis noſtris habentur, & tam cruda, quàm cocta comeduntur. Verùm & in hortis noſtris habentur.

XVI. Prunus fructu rotundo nigropurpureo dulci.

Prunus cognominata Myrobalanus, Cluſ. pan. & hiſt. Cam. Tab. Ger.

Prunus Myrobalanus rotundus, Eyſt.

Eſt majore & minore fructu, hicque pulpam dulciorem habet.

Pruno ſimiles exoticæ.

I. Pruna Congiana lutea.

Ogegha arbor fructu luteis prunis ſimili, Pigafetta deſc. reg. Congiani: vel Ind. or. par. 1. l. 2. c. 1. an Lanca fructus in Gilolo prunis cereis ſimilis: part. 8. Ind. orient.

II. Prunus Braſiliana.

Hyuourahe Theveto, Cluſ. in Monardem.

Hiuourae Braſilianis, Guajaci ſpecies, Lerio part. 3. Ind. occid. c. 12.

III. Pruno ſimilis fructus Chinenſis.

Lechyas fructus prunis ſimilis, 2. part. Ind. or. cap. 25.

IV. Pruno ſimilis ovalis, cortice & nucleo cinereo.

Guayavenſis fructus 2. Cluſ. exot. l. 2. c. 6.

V. Pruno ſimilis oblongus ſpadiceus pulpâ albâ.

Guayavenſis fructus 3. Cluſ. l. c.

VI. Pruno ſimilis fructus ſubfuſcus ex Guynea.

Fructus exoticus 1. à Clutio, Cluſ. exot. l. 2. c. 23.

VII. Pruni figura fructus Guinenſis.

Fructus exoticus 2. à Clutio, Cluſ. exot. l. 2. c. 24.

VIII. Pruno cereo ſimilis fructus Africanus.

Ergen arbor folijs myrti, fructu pruni cerei, oſſe amygdali magnitudine lineis binis diſtincto: in Præfat. par. 1. Ind. or.

IX. Prunus Hiericonthica folio anguſto ſpinoſo.

Zaccon, quia in planitie Hierichontis non longè ab ædibus Zacchæi creſcit, Caſt.

X. Pruna inſana ſpinoſa.

Nux inſana, ab effectu Prunula inſana nautis Belgis, Cluſ. exot. l. 2. c. 26.

Fructus prunis noſtratibus minoribus ſimilis, mentem capiens, 4. part. Ind. orient.

XI. Pruno ſimilis ſpinoſa.

Jangomas, Garz. Frag. Lugd. Linſcot. 4. part. Ind. orient. 10.

Jangomi, Acoſtæ.

Fructus pruni facie, ſed loco nuclei granulis turget.

XII. Pruno ſimilis folijs, Laccam ferens: alij ex Sorbi vel Meſpili vel Myrti ramis colligi volunt, Garz. Vide inter gummata.

Prunus ſylveſtris.

Prunus ſylveſtris, Græcis κοκκυμηλέα ἀγρία, ſive ἀγριοκοκκυμηλέα dicitur, quòd rotunditate & magnitudine Cocci, mala ferat; Virgilio 4. Georgic. Spinum dicitur: fructus Dioſcorid. libr. 1. cap. 174. ἀγριοκοκκυμῆλον: & Galenus 2. aliment. teſtatur in Aſia προῦμνον appellari, Latinè Prunum ſylveſtre Prunellum & Prunulum vocant. At Theophraſtum 3. hiſtor. 7. σποδιάδα, vel ut apud Athenæum libr. 2. legitur, σπονδιάδα vocari volunt. Spodias, inquit, velut ſylveſtris prunus habetur. Et Plinio libr. 15. cap. 13. pruna ſylveſt. ubique naſci certum eſt.

I. Prunus ſylveſtris.

Prunus ſylveſtris, Brunf. Matth. Fuch. Dod. ut: Turn. Cord. in Dioſcor. Bellon. (cui & Spino) Geſn. hort. Lonic. Adv. Lobel. Cæſalp. Caſtor. Lugd. Tab.

Prunus ſylveſtris vulgaris, Trag.

Huic peculiare, quod defloreſcens, ſimul ac imbres contigerint, fructus in oblongum & inane corpus convertitur, quos Itali Turcas vocant, Cæſalpino & Camerario monentibus.

Fructus alij ſunt magni, alij exigui, nonnulli rotundi, quidam oblongi: cujus ſuccus pro Acacia uſurpatur, unde ſtirpi Acaciæ Germanicæ nomen factum.

II. Pruna ſylv. præcocia.

Pruni ſylv. altera ſpecies, Trag.

Hæc majora ſunt & Auguſto maturantur, quare Germanis Haberſchlehen/ reliqua Schlehen ſimpliciter nominantur.

In ſylveſtri ſativaque pruno reperitur limus arborum, quem Græci Lichena appellant, Plinius lib. 23. cap. 7. at Dioſcorides Gummi vocat. Muſcum qui innaſcitur, Chirurgi noſtri magnifaciunt.

MYRO-

MYROBALANI.

Myrobalani, qui veteribus Græcis incogniti fuere (quámvis Bellonius Chrysobalanos Galeni velit) ab Arabibus verò inventi, & ex recentioribus Græcis, Actuario cogniti: hos Avicenna, generis nomine Dilegi, & Serapio Hartileg donavit: quorum interpretes, cùm viderent quodammodo ad glandis formam accedere, impropriè Myrobalanos verterunt. Officinis Myrabolani & Myrabulani.

Genera quinque sunt, quæ Actuario μυροβάλανα ξανθὰ: κεβυλὰ: ἰνδικὰ ἢ δαμασώνια: ἐμπελιτικὰ: βελε-τικὰ dicuntur: & arborum genera quinq; diversa, quæ in regionibus sexaginta aut centum leucis à se distantibus nascuntur, Garzia monente, quæ Pruni magnitudine sunt & omnes spontè nascuntur. Myrobalanos ex Palmarum genere esse, Cæsalpinus censet. At Cordus scribit Arabibus recentioribus tres tantum cognitas fuisse, Indas, Chebulas & Citrinas, quæ ab una eademq; arbore desumantur: Belliricas ex peculiari arbore esse: & Emblicas peculiare genus dicit. Arabes fructibus Sacchаro conditis utuntur, & Chebulorum major est gloria: & ad nos duo potissimum genera condita adferuntur, Chepula sive Kebula & Bellerica. At Clus. in Garziam, Chepula rarius ad nos adferuntur, & non nisi dura & malè condita: Emblica verò copiosè recentissima & optimè condita. Sed de Myrobalanis inter Indicos scriptores consule Garziam, Acostam, Fragosum.

I. Myrobalani maximi oblongi angulosi pituitam purgantes.
Arabibus Quebolia & Quebulgi.
Myrob. Cepula, Mesu. Clus. in cor. Chepulæ, Actuario, Matth. Garz. Adv. Lob. Lugd.
Myrobalani Chebuli, Lac. Cord. histor. Gesn. Lon. Cæs. Cast.
Myrobalani Chebulæ, Tab. Ger.
Myrobalani Chebuli vel Quebuli, Indis Arectan: Linsc. 4. part. Ind. or. 38. qui tab. 16. sub Mirambolan majore, quæ alias Aretca vocitetur, figuram exhibet.

Arboris folia Persicæ similia.

II. Myrobalani teretes citrini bilem purgantes.
Myrob. lutei, Actuar. flavæ, Garz. Lob. Lugd. flava, Matth. & lutea, Clus. in cor.
Myrob. citrea, Mesu. citrini, Cord. histor. Lac. Lon. Adv. Cast. Ger.
Arabibus Azafar.
Myrobalani flavæ, citrinæ, luteæ, Tab.
Myrobalani citrini, Bellon. Cæs. an Chrysobalanum Asclepiadis.
Myrobalani citrini, Indis Arare, Linsc. 4. part. Ind. orient. 38.

Arbor Sorbi folio.

III. Myrobalani rotundæ belliricæ.
Arabibus Belleregi: bellileg: bellegu.
Myrobalani belliricæ, Matth. Cord. hist. Clus. in cor. Garz. Adv. Lob. Lugd. Tab. Ger. bellirici, Lon. Cast. belerici, Lac.
Myrob. bellerici Gallæ modo rotundi, Cæs.
Myrobalanus belliricus, Cord. in Diosc. qui an Acacalis sit bellericus, vel emblicus dubitat.
Myrobalani Bellirici, Indis Guti, Linsc. 4. part. Ind. orient. 38.

Arbor est folijs laurinis subcinericeis.

IV. Myrobalani nigræ octangulares.
Arabibus Asuar.
Myrob. nigra, Actuario, Mesuæo, nigri, Adv.
Myrobal. Inda & Damasonia & nigra, Clus. in cor.
Myrobalani Indicæ, Lob. Tab. Ger. seu nigræ, Matth. Lon. Garz. Lugd.
Myrobalani Indi, Cord. hist. Lac. Cast. Cæs. qui addit: nullo intus nucleo (quemadmodum & sequentes) manifesto.
Myrobalani Indici, Indis Resonualle, Linsc. 3. part. Ind. orient. c. 38.

Arbor folijs est Salici similibus, fructus octogono.

V. Myrobalani Emblicæ.
Arabibus Embelgi: Embleg: Ambegi.
Myrob. de Seni, Serapioni: Seniticę Avicennæ.
Myrob. Empelica, Matth. empelitica sive emblica, Clus. in cor.
Myrobalani emblici, Lac. Cord. hist. Lon. Adv. Cast. Cæs. qui addit, figura parvi mali, sed in parva fragmenta dissecti.
Myrobalani emblicæ, Lob. Lugd. (qui inquit potius fragmenta esse, quam integra pruna, quadantenus triangula,) Tab. Ger.
Myrobalani Emblici Indis Amuate, Linsc. 4. part. Ind. orient. 37.

Arbor est palmæ magnitudine, folijs minutim incisis & nonnulli fructu minimo nascũtur.

Duo posteriora genera Phœnicobalanos dici posse Cęsalpinus existimat: siquidem nullo intus ligno spectentur, & cum maturi sunt, nigrescant, ut Plinius l. 12. c. 22. testatur. Qui autem os intus habeant, ad Thebaicos & Arabicos Myrobalanos reducendos: de ijs enim Plinius, in

totum arentes Thebaides & Arabicæ macro corpore, exiles & assiduo vapore torrentes, crustam veriùs quam cutem obducunt.

VI. Myrobalanis flavis similis fructus.
Hovos fructus in nova Hispania, Gomara, & Clusius in Garz. Fragoso.
Hobus sive Hovus, Benzoni part. 4. Ind. occid. c.28. & Oviedo.

Fructus Myrobalano similes.

I. Fructus Myrob. ossiculo similis niger acerb.
Fructus minor 10. Paludani, Clus. exot. l.2.c.20.

II. Fructus fuscus serratus Myrobalani forma.
Fructus 11. Gareti, Clus. exot. l.2.c.16.

III. Fructus Myrobalani nigri ossiculo similis, nucleo subfusco.
Fructus 10. è navigat. Batav. Clus. exot. l.2.c.15.

PRUNUS SEBESTEN.

Prunus Sebesten à Dioscoride & Galeno præteritur: at Aegineta, Aëtius & Actuarius frequenter meminere. Dicitur μύξος: fructus verò μύξαι, μύξα, μυξάρια à pomi mucoso lentore: Græci enim mucum μύξον vocant. Arabibus & officinis Sebesten. Plinius lib.15. cap.13. simul dici possunt populares eorum Myxæ, quæ & ipsæ nunc cæpere Romæ nasci insitæ Sorbis. & lib.13.c.5. pruna in Damasco monte nata, & Myxa: utrumque jam familiare Italiæ: ex Myxis in Ægypto & vina facta.

I. Sebestena domestica: an ὀμαμαξὶς Athenæo.
Sebesten, Trag. Lac. Bellon. Rauvvolff. domestica, Alpino.
Prunus Sebestena, Matth. Lugd.
Myxæ vel Sebastæ, Cord. hist.
Sebestena, Gesn. hort. Cast.
Myxa, Dod. Adv. Lob. Cæsalp.
Sebesten, Myxæ sive Myxaria, Tab. Ger.
Myxos arbor, sive Sebestena nostra, Lugd.

Differt à sequenti folijs latioribus & crassioribus: fructu majore, perfectiore & meliore.

II. Sebestena sylvestris.
Sebesten sylvestris, Alpino.

ZIZIPHUS SEU JUJUBE.

Arbor, Ziziphus Columellæ l.9.c.4. dicitur: fructus verò Græcis recentioribus, ut Actuario & Simeoni Sethi ζίζυφα, ζίνζιφα, & ζίτζυφα, Latinis Zizypha: officinis Jujube. Sunt qui σήρικα Galeni 2. alim. esse velint, & quidem primus Serapio: at Guiland. in suo Theone, Zizypha & Serica distinguit. aliqui Tuberum genus, à colore Sericum, cognominatum, Plinij l.15.c.14. cum tamen Plinius à Ziziphis distinxerit; inquit enim, æque peregrina esse Zizipha & Tuberes, quæ & ipsa non pridem venerint in Italiam: hæc ex Africa, illa ex Syria: & l.17.c.10. & Ziziphа grano seruntur mense Aprili: Alijs Paliurus Africanus & Lotus secundus Polybij, Lobelio: Paliurus Theoph. sed non Africanus, forte Paliurus Dioscoridis & Plinij, Cæsalpino.

I. Jujubæ majores oblongæ.
Jujubæ, Trag. Cord. hist. Lon. Adv. Cæs. Tab.
Jujubæ domesticæ, quas Lotum Athenæi, Lotum in Pharide Theoph. & Lotum osseum Plinij Anguillara suspicatur.
Jujuba Paliurum Africanum Theophrast. esse propemodum certus sum: Lotus Homeri 9. Odyss. Guil. l.c.
Jujubæ Arabum, Lob.
Zizipha, Matth. Lac. Cast.
Ziziphus, Dod. ut: Gesn. hort. rutila, Bellon. (Græcis vulgo Ziziphia) Clus. hist. & hisp.
Ziziphus punicea, Lugd. rubra, Cam. Rauvvolf.
Jujubæ, Zinziphia Cretensibus, Bellon.

II. Jujuba sylvestris.
Jujubæ & Paliurus 2 Theoph. Ang. Adv.
Ziziphus sylvestris, Cam.
Zizipha, Cast. ap.

III. Jujubæ minores rotundæ.
Jujubæ minores, Tuberes Plinio, Cord. hist.

IV. Jujuba Indica: folia hujus subrotunda, ut vulgaris venosa, sesquiunciam lata, duas longa, per marginem crenis exasperata, parte aversa molli rufescente lanugine tecta: hæc Boræ nomine, cum ejusdem ramulo, cui Lacca adnata erat, ex India Reverend. D. Terentius misit.

CORNUS.

Quæ Latinis Cornus, Dioscoridi l.1.c.172. κρανία arbor fortis, fructum ferens olivæ modo oblongum, primo viridem, maturum verò flavum, aut cereum, esculentum. Theop.3.hist.12. & 5.h.5. κρανεία, quædam, mas, quædam

quædam fœmina, quam θηλυκρανείαν vocant: folium habet Amygdalæ (alij Mali legunt) nisi quod pinguinus crassiusq; corticem nervosum, & tenuem, caudicem non nimis crassum: fœmina virgas parvas, &c. Macedones ambas fructificare asserunt, sed fœminæ fructum ingustabilem esse, &c. Plinio lib.16. cap.26. Cornus circa Solstitia, reddit primo candidum, postea sanguineum: ex eo genere fœmina post Autumnum fert baccas acerbas & ingustabiles cunctis animantibus: ligno quoq; fungosa, inutilis, cum mas è fortissimis quoq; sit: tanta differentia ab eodem genere fit: vide & l.15. c.24. & 24.

I. Cornus hortensis mas.
Cornus, Brunf. Trag. Matth. Ang. Lac. Lon. Dod. Ad. Lob. Cæs.
Cornus mas, Dod. gal. Bell. Ges. hor. Tur. Lugd. Tabern.
Cornus sativa & mas, Cord. in Diosc.
Cornus vulgaris mas, Clus. hist.

Fructus maturus colore variat; nam comuniter rubet, & officulo longiore est: aliquãdo ceræ colore: rarius albet: saturatius etiam rubet ossiculumq; habet crassius & brevius, & hoc est Corni maris aliud genus, Clus. hist.

II. Cornus sylvestris mas.
an Cornus fœmina, Cord. hist.
Cornus sylvestris, Cam.
Cornus mas pumilio, Clus. hist.

Hic in sylvestribus Thuringiæ & Austriç inferiores provenit, solùm frutescit, sed cultura in arborem pulchram exsurgit: fructus dulciores sunt, quàm urbanæ, Hermolao, & plerunq; etiam majores, Camerario monente.

III. Cornus fœmina.
θηλυκρανεία Theophr. quibusdam ψευδοκρανία, id est, falsa Cornus: Cornus fœmina, Plinio: quibusdam Virga sanguinea ejusdem, l.24. c.10. at nullas notas addidit.
Ligustrum, Brunf. ico.
Hartriegel/ Trag.
Virga sanguinea, Matt. Ruel. Ges. hor. Dod. Cęs.
Cornus fœmina, Dod. gal. & (Opulus Columellæ) Tur. Ges. hor. Ad. Lob. Thal. Lugd. Tab.
Cornus fœmina veteribus Macedonibus, Sanguineus frutex Gallis, Bellon.
Pseudocrania, Cord. hist. ico.
Sanguen vulgo, Cæs.
Sanguis & lingua sanguinea, Cast.
Ossea, Lon. Cast.
Cornus sylvestris, Lon.

LOTUS.

Lotus arbor triplex est Dalechampio in Plinium: prima quæ λωτὸς δένδρον Dioscoridi l.1. c.171. quam dicit stirpem benè magnam fructum ferre pipere majorem, dulcem, edulem, stomacho aptum. Et Theoph.4. hist.4. λωτὸς (Celtis Gaza) magnitudine quanta pyrus, aut paulò minore, folium incisuras habet, ut Ilex; cujus genera plura fructibus inter se discreta traduntur, &c. Plinio l.13. c.17. arbori Loto quam Celtim vocant, magnitudo quæ pyri, folio ilicis, fructu dulci nunc exosse, nunc durum nucleum ambiente, colorem uvæ modo mutante, cùm maturescit, e quo vinum exprimitur. Arbor Syrtica eidem l.24. c.2. Altera διόσπυρος Theophr. l.3. c.13. (Jovis flamma Gaza) quam impropriè Loton vocant, ob fructus dulcedinem Ceraso similem, nucleo duro, & Plinio l.16. c.30. lotos sive faba Græca, &c. & l.24. c.2. Tertia, quæ Theophrasto secunda quæ Laurocerasus quibusdam: quæ sententia Clusio non placet. Addi potest quarta, ipsius Polybij apud Athenæum l.14. Sunt qui Guajacanam, Tuberum alterum genus Plinij, quorum inter Mala meminit, velint.

I. Lotus fructu Cerasi.
Lotus, Mat. Ang. (& arbor del perlaro) Lac. Lon.
Lotus arbor, Bell. (Cacavia Cretensibus) Gesn. hort. Ad. Lob. Cæs. Cam.
Lotus arbor sive Celtis, Tur.
Lotus Celtis arbor, Lugd.
Lotus domestica, Cast. app.
Bagolarus Tridentinis, Guil.

II. Lotus Africana latifolia.
Diospyros, Theophrasti.
Lotus sive Faba Græca, Plinio.
Lotus Africana altera, Matth.
Guajacum Patavinum Fallopio, Ges. hort. Ad. (Dod. Cast. Lob. (& Lotus vera Theophrasti) Ger.
Guajacum, Cord. hist. icon. Lon. ico.
Guaicana, Bellon. cult. Eyst. vulgo, Cam.
Ermellinus, Cæs. qui Tuberum alterum genus Plinij suspicatur.
Diospyros sive Faba Græca latifolia, Lugd.
Pseudolotus Matthioli, Tab.

Variat: nam in fructu Patavij, semina bina aut terna plana & spadicei coloris observavimus: at quæ Viennæ & Bononiæ coluntur, etiam ex semine Italico natæ, fructus semine expertes, sola pulpa constare, Clus. in sua hist. notavit.

III. Lotus Africana angustifolia sive fœmina.

Pseu-

Pseudolotus, Matth. Cam. Tab.
Diospyros sive Faba Græca angustifolia, Lugd.
Lotus Africana, Tab.
Ziziphus Cappadocica, Ger. ico.

IV. Loti Africanæ similis Indica.
Indiæ Occiduæ palmæ sanctæ similis arbor, Ad. Lob. ico.
Palmæ sanctæ similis arbor, Lugd.

LIGNUM GUAJACUM.

Guajacan nomen est Indicum, quod nunc Guayaci sive Gajaci nomine, per universum orbem cognitum est, quod alij Ebenum esse dicunt, à quo sola summa nigredine dissidere videtur: quæ in Ebeno summo splendore nigricat: in illo verò albescit: alij Buxi speciem: Sed novum est arboris genus, quod ex America, sive India occidentalis affertur. Duplex est, magna matrice & propemodum sine matrice: non tamen diversarum arborum lignum esse censemus.

I. Guajacum magna matrice.
Guayacan lignum Indicum ex Insula S. Dominici, Monardi, Lugd. & par. 4. Ind. Occid. 29. sive lignum sanctum, par. 9. Ind. Occid. l. 3. c. 22.
Guajaci primum genus, Manardo & Matth.
Guajacum, Bellon. Ad. Cæs.
Gayco & Gayacan, palus Indiæ Hispanis, Frag.

II. Guajacum propemodum sine matrice.
Guayacan genus alterum, quod lignum sanctum, illo præstantius, & ex Insula S. Johannis de portu divite affertur, quo maximè utuntur, Monard. Lugd.
Guajacum, Lac. Cord. in Diosc. & hist.
Palma aut palus sanctus Indiæ Occiduæ, Penæ.
Guajaci 3. genus, Monardo & Matth.
Guajaci alterum genus, Cæs.

Hoc in plura genera ab aliquibus dividitur, eò quod non unũ colorem habeat: quoddam enim nigricat: quoddam etiam spadiceo colore flavescit: quoddam præterea omnes istos colores discretos habet: Quare Manardus & ex eo Matthiol. tria genera notarunt, quę licet colore, magnitudine & pondere inter se discrepent, unius tamen esse arboris, contra quàm Fallopius credidit, Matthiol. statuit, & causam refert in ligni maturitatem, quò enim maturius, eò nigrius, & quantò minus adoleverit, tantò magis albicare asserit: probatur maximè, quod ruffum, spadiceũ flavum, lividumq; colores simul mixtos habet.

III. Guajacum folijs lentisci.
Guajacum cujus ramulum cum floribus & fructu pingit Clus. notis ad Monardem.
Lignum Ebenum sive Guajacum in Insula S. Helenæ, par. 1. Ind. Or. c. 1.

Fructus (quos copiosè cum suo gummi, Amstelrodano à D. Hoft accepimus) variant, nonnulli loculamentis sunt geminis, quorum alterum plenum, alterum inane: alij tribus, in quibus ossicula dura, longiuscula.

IV. Guajacum Orientale.
Palma aut Palum sanctum, Ad.
Guajacum folijs plantaginis, Cæs. Frag.
Lignum sanctum, Cast.

V. Guajaco viribus similis Indica.
Maggai, Indi morbum Gallicum curant, ejus suffimigio sudores movendo, Fragosus.

EBENUS.

Ebenus, Græcis ἔβενος, duplex Diosc. l. 1. c. 129. Aethiopica nigra, venarum pectinúmve expers, cornu elaborato lævore similis, &c. Altera Indica, lineis candidis & fulvis intercurrentibus, idemq; maculis prædita. Theoph. 4. h. 5. Ebenus Indiæ peculiaris est: cujus duo sunt genera, unum laudata materie pulchrumq;, alterum ignobile, &c. Pl. l. 12. c. 4. Hebenus rara arbor, Neroni principi allata, quam nullam aliam nisi palmarum generis esse docuerint, cujus duo genera esse scribit: & l. 16. c. 40. spississima ex omni materie, ideo & gravissima judicatur: quæ neq; cariem neq; vetustatem sentit: quæ ut id. l. 6. c. 30. Aethiopiæ sylvæ meridiano cardine maximè virent.

I. Ebenus Theveto in Indiæ Insula Palmobotere præstantissima & nigra, & in 9. par. Ind. Occid. l. 3. c. 22. in Hispaniola.
Ebenus, Matth. Cord. in Diosc. Cæs.
Hebenum sive Xyloaloës officin. Ad.
Ebenus, Lugd. qui vult officinas pro Xyloaloë habere. Valer. Cordus in Diosc. scribit, quosdam Guajacum lignum, Ebenum esse contendere: & Pena censet officin. Ebenum speciem Guayaci esse.
Ebenus, Castori, qui eandem figuram habet, quam pro Ligno sancto posuit.

Ex hac in Italia sphærulæ precatoriæ conficiuntur.

II. Li-

II. Lignum pice ferè nigrius & polito ebore lævius: arbor crasso cortice vestita, in cujus intimis Ebenus clauditur: ejusdem generis ligna rubentia, & alia ceræ modo flaventia reperiuntur: in Insula Mauritiana, 5. par. Ind. Or. Ebenum picis modo nigrum, 4. par. Ind. Or.

LIGNA DURISSIMA FERRI DURITIEM ÆMULANTIA.

I. Ebenus Indica.
Lignum de Mangles, ex quo navium malos & antennas, ferri duritiem æmulantes, condunt: part. 9. Ind. Occid. l. 4. c. 30.
an Lignum de Cochi, quod ejusdem cum ferro ponderis, ex quo anchoras conficiunt, & à Lusitanis Paio di ferro, hoc est, lignum ferreum vocatur: par. 7. Ind. Or. c. 44.

II. Lignum Teixo dictum, adeo durum ut ferrum æquet, in Pico Insula, quod valde pretiosum & utile, interius coccinum undulatum expressissimè referens, ex quo instrumenta fiunt, Liscot. part. 3. Ind. Orient. cap. 6.

III. Angelina arbor apud Cachinum, ex cujus continuo trunco naves Tonas vocatas extruunt tam grandes, ut unâ viginti vel 30. dolia aquatica vehi possint, cujus lignum adeo durum ut ferrum atterat, Linsc. par. 4. Ind. Orient. c. 14. & par. 7. c. 27.
An arbor cujus pars ima crassitie 24. orgyarum in Guineæ Insula Formosa: part. 6. Ind. Oriental. cap. 4.
an Angelina arbor, cujus solum nomen apud Acostam, cap. de ligno colubrino.

C E R A S U S.

Cerasus κέρασος Theophr. 3. hist. 13. fructus κεράσια, Dioscoridi l. 1. c. 157. Cerasia & Cerasa. Dicta autem à Cerasunte Pontico municipio: unde Lucullus Romanorum Imperator, Mithridate debellato, primum in Italiam arborem detulit, & fructum gentilitio nomine Cerasium appellavit, Athenæo l. 2. & Plinio l. 15. c. 25. auctoribus. Est autem Theophr. l. c. natura peculiaris arbor, magnitudine excellens, &c. flore candido, pyro & mespilo proximo, &c. fructu rubente, fabæ magnitudine, &c.

Genera: Plinio l. c. Cerasorum, Aproniana maximè rubent: nigerrima sunt Actia, ut & Cæciliana rotunda. Julianis gratus sapor: principatus duracinis, quæ Pliniana Campania appellat: in ripis etiam Rheni: tertius ijs color è nigro ac rubenti viridiq́; similis maturescentis semper. Minus quinquennio est, quod prodiere quæ vocant Laurea, non ingratæ amaritudinis, insitæ in Lauro. Sunt & Macedonica parvæ arboris, raroq́; tria cubita excedentis: & minore etiamnum frutice Chamæcerasi: hæc Plinius. Verùm non solùm apud Gallos & Italos, sed etiam nunc apud nos magna Cerasorum varietas, quæ quotidiè insitione & cultura augetur: nam alia sunt sativa, alia sylvestria. Sativa fructus forma, colore & sapore variant. Sunt enim pomi figura [illegible]inatiore, longiore, rotundiore, majore, minore, cordis etiam figura: & alia pediculo longiore, alia breviore: singulis, vel pluribus unâ coëuntibus, ita ut ex uno petiolo vel singula, & quidem communiter, vel terna quaterna, quina dependeant: vel in racemi modum coacerventur. Colore albo sed rarius partim rubro, partim candicante, & quædam in maturitate parum ex candido rubent, quædam magis: quædam planè cerea quæ pruno insita sunt: rubro rufescente, nonnunquam in atrum vergente, nigro etiam quædam nigerrimo & succo sanguineo, labia & manus inficiente. Sapore dulci, acido, austero, ex dulci & acido admixto: alia amaritudinis quid retinent, non tamen ingrata, Amarina dicta: sic alia nimia sua dulcedine fastidium pariunt; alia ob nimium acorem respuuntur: alia ob aquei succi redundamiam insipida sunt. Similiter quædam carne sunt prædura, alia carne molliore, sive teneriore & aquosa constant: & quibusdam caro pertinacius nucleo hæret, qui in alijs fragilior, & nucleo non insuavi est. Sylvestria etiam variant, quorum quædam, licet in hortis à nostris colantur, sylvestria tamen dicantur, quia in nemoribus & sylvis, nonnunquam in dumetis reperiuntur: & quidem in sylvis altissimis, fructu parvo & exigua carne, avium potius quam hominum cibus, ob acerbum simul & amarum gustum. Sed aliquas tantum differentias subjiciemus.

I. Cerasa sativa, rotunda, rubra & acida, quæ nostris, Cerasa sativa.
Cerasa Aproniana, Plinij.
Cerasus acida, Brunf. Matth. Lugd. Tab. & alijs vulgaris, Ger.
Cerasia acida & vulgaria, Trag.
Cerasa quæ Gallis Griottes, cujus arborem Chamæcerasum dici, putat Ruellius.
Cerasa austera & majora, Cord. in Diosc.
Cerasia, Cord. Gesn. hor. Lob. Cast.

Cerasus, Ad. tertia, Dod.
Cerasa Agriotta appellata, Cæs. qui Macedonica Plinij suspicatur.

Hæc in mediocri arbore crescunt, brevique pediculo & carne satis dura donantur: colore communiter rubro, aliquando nigricante, quoddam & quasi albidum quod rarius est: at quæ in alia ejusdem generis arbore insita, magna admodum Cerasa, ex brevibus pediculis dependentia, gignunt.

II. Cerasa sativa majora.
Cerasia Hispanica, Lob. Tab. Ger.

III. Cerasa acidissima sanguineo succo.
Cerasiorum primum genus, Trag.
Cerasa austera, Matth. (cui & acidorum tertium genus) Cast. Lugd.

Hæc in altiore arbore proveniunt, & longissimum pediculum habent, ex quibus communiter nostrates (qui Wiechsein vocant) Vinum cerasorum conficiunt.

IV. Cerasa crassa carne dura.
Cerasa duracina, Plinio.
Cerasa quæ primo maturitatem sentiunt, Ruel.
Cerasor. 4. genus, quæ forte Juliana Plin. Trag.
Cerasa maroba & duracina, Matth.
Cerasus altera Dod.
Cerasa pulpa duriore, Duracina vocata, Cæs.
Cerasia Pliniana, Tab. præcox, Ger.

Nostri Graffion vocant, quæ vel rubent, una tamen parte albidiore, vel nigricant.

V. Cerasa carne tenera & aquosa.
Cerasa Juliana, Plinio.
Cerasa aquea, Matth. Tab. Gasconia, Ger. ico.
Cerasa pulpa aquosa, Cæs.

VI. Cerasa alba dulcia.
Cerasia dulcia, Trag.

VII. Cerasus major ac sylvestris, fructu subdulci, nigro colore inficiente.
Cerasa Actiana, Plinio.
Cerasia nigra, Trag. Tab. Ger.
Cerasa Corbine, quod Corvorum modo nigricent, an Cæciliana Plinij, Matth.
Cerasus prior, Dod.

Hæc nostris sylvestria, & à Cordo in Diosc. Cerasa dulcia dicuntur, & duplicia habentur, rubra & nigra, ex quibus tam viridibus, quam exsiccatis, offas conficiunt. Et in Florida Cerasa sylvestria reperiuntur, an his similia?

VIII. Cerasus paucissimis folijs donatus.
Cerasa sine folijs, Lob. ico.

IX. Cerasus hortensis flore roseo.
Cerasi species major pauciores fructus edens, Lob. icon.
Cerasus multiflora secunda, Tab.
Cerasus flore plenissimo instar parvarum rosarum, Cam.
Cerasus multiflora pauciores fruct9 edens, Ger.

X. Cerasus hortensis pleno flore.
Cerasus vulgaris duplici flore, Lob.
Cerasus multiflora prima, Tab.
Cerasus multiflora fructum edens, Ger.
Cerasus flore pleno, Eyst.

XI. Cerasus folio laurino.
Cerasus Trapezuntina, Bellon Ges. hor.
Laurocerasus, Eid. cult. Gesn. hort. Clus. pan. & hist. Camer.
Lotus secundus Theophrasti, Lugd.

Variat: nam communiter sub pulpa ossiculum durum continet: at in eo quem Clusius Byzantio, Tarbison curmasi, id est, Trapezuntiæ dactyli nomine accepit, non nucleus, sed semina bina aut terna, plana, spadicei coloris, nullo putamine includuntur.

XII. Cerasus pumila.
an Cerasus Macedonica, Plinij.
Chamæcerasus, Matth. Lob. Dod. cui & Cerasus 4. Lugd. Clus. pan. & hist. Cast. Tab. Ger.
Chamæcerasus sylv. Cord. in Diosc.
Cerasus humilis, Ges. hort. cui & Chamæcerasus, vel Macedonica Cerasus Plinij.
Chamæcerasus urbana, Ges. ad Cordi histor.

In horto Stutgardiano, Cerasum pumilam, sesquicubitalem, fructu acidissimo, folijs quàm in Austriaca à Clusio picta, majoribus & longioribus, observavimus, an hæc Cerasus Macedonica, Clus. hist.

XIII. Cerasus racemosa hortensis.
Cerasus racemosa, Matth. Lugd.
Cerasi genus quintum, Dod.
Cerasa uno pediculo plura, Lob. Lugd. Ger.
Cerasa uno pediculo binos aut ternos fructus ferens, Cam.
Cerasiæ species 1. pediculo plura producẽs, Cast.
Cerasia uno pediculo plura, Tab.

Aliquibus ab uno pediculo terna, quaterna, quináve poma dependent: quædam racematim uvæ modo propendent: hinc duæ figuræ in Lugdunensi historia proponuntur, sub Ceraso ex uno pediculo plura, & Ceraso racemosa.

XIV. Ce-

XIV. Cerasus racemosa sylv. fructu non eduli.
Cerasi folijs arbuscula sylv. Gesn. hort.
Pseudoligustrum, à quibusdam Pseudoagnos, (id est Vitex falsa) Dod.
Cerasus racemosa, Adv. Lob.
Cerasus avium racemosa, Lob. ico.
Cerasia racemosa rubra & nigra, Tab. Ger.
Padus Theoph. Lugd.
Cerasus avium, Clus. hist.
Cerasus racemosa sylv. Eyst.
an Cerasus sylv. Cæs.
πάδος (padus) gaudet vehementer umbrosis. Theoph. 4. hist. 1. nec plura habet.

XV. Ceraso affinis.
an Cerasus sylvestris, Trag.
Mahaleb, Matth. Cast. Lugd. Tab. Clus. hist. & append. 2. lib. 1. Cam. qui addit Chamæcerasum petræam, aut Petrocerasum Gesnerum vocare.
Macalep Arabicum, Cerasi sylv. genus, Bellon. cult.
Macholebum, Cord. hist.
Chamæcerasus Dalechampij, Gesn. ad Cordum & hort. cui & Chamæcerasus Syriaca.
Macaleb, Ang. Lob.
Vaccinium Plinij, Lugd.
Aliquibus Theophrasti λακάρα (Lacara Gazæ, aliqui Lacatham legunt) quam 3. hist. 4. in Macedoniæ plana etiam descendere: & 3. ejusdem 7. auctu facilimam esse scribit. Sic & Plinij lib. 16. cap. 18. Vaccinia, quæ scribit in aquosis provenire, Italiæ in aucupijs satam: Galliæ verò etiam purpurea, tingendi causa, ad servitiorum vestes. Verum & Theophr. & Plinius brevior est, quam ut aliquid statui possit.
Fructus ex Syria advehitur, quámvis in Gallia, Bellonius: in Italia Anguillara: in Helvetia Gesnerus (apud nos rariùs) observârit.

CHAMÆCERASUS SPURIA.

I. Chamæcerasus alpina fructu rubro gemino, duobus punctis notato.
Chamæcerasus montana, Gesn. ad Cord. hist. & hort.
Periclymenum rectum vel mas, Eid.
Chamæcerasus alpigena, Adv. Lob. Lugd.
Xylosteum alterum, Dod. Eyst.
Periclymenum rectum 3. Clusij hisp. (at 4. in hist.) Lugd. Tab.
Chamæcerasus, Cast.
Idæa ficus nostra, vulgo Frangula, Lugd.
an Corno similis frutex in alpibus, quæ Cornus fœmina Theoph. etiam dici posset, Cæs.
Fructus aliquando geminus in uno longo pediculo rubens, aliquando ex toto coëuntibus seminibus in bipartito conceptaculo, in quolibet duo aut tria sine osse.
Ficum Idæam, συκῆν περὶ τὴν Ἴδην Theop. hist. 17. & Plinij lib. 15. cap. 18. historia Lugd. censet.
Xylostium alijs, quasi lignum osseum, ob ligni duritiem dicitur.

II. Chamæcerasus alpina fructu nigro gemino.
Periclymenum rectum 2. Clus. pan. & hist. Lug.
Periclymenum nostrum 2. Sabaudicum, Tab.

III. Chamæcerasus montana, fructu singulari cæruleo.
Periclymenon primum, Clus. pan. rectum 3. Eid. hist.
Periclymenum rectum 4. Tab.

IV. Chamæcerasus dumetorum fructu gemino rubro.
Halimus, Trag. Lon.
Caprifolij tertia species, Dod. gal.
Periclymeno cognatus frutex, Gesn. hort
Xylosteum, Dod. Thal. Cam.
Periclymenum alterum Allobrogum, Cornus fœminæ effigie, Adv.
Periclymenon Allobrogum, Lob.
Peryclimenum rectum fructu rubro, Clus. pan. rectum primum, Eid. hist.
Periclymenum rectum, Tab.
Periclymenum tertium, Lugd.
Xylostium floribus albis vulgatius, Eyst.
Fructus gemelli instar exiguorũ Cerasorum, plerunque æqualis magnitudinis; sæpe altero eorum minore, eo tamen pleno remanente.

V. Chamæcerasus folio aceris.
Chamæcerasus montis Generosi, Ges. hor. Lug.

STYRAX ET NARCAPHTHON.

Στύραξ Diosc. l. 1. c. 79. lacryma est arboris malo cotoneo similis: & Theoph. l. 9. hist. 7. Styrax ad unguenta utilis est: plura non habet: & Plinio l. 12. c. 25 proxima Judeæ Syriæ supra Phœnicen Styracem gignit: arbor est eodem nomine cotoneo malo similis, lacryma &c. sed de lacryma inter resinas.

I. Styrax folio mali cotonei.
Styrax, Matth. Ang. Lac. Bellon. Lon. Adv. Lob. Cast. Lugd. Tab. Rauvvolff. Cam.
Styrax arbor, Gesn. hort.
Styrax liquida, Cast. ico.

Serapio fructum tribuit candidum avellanæ majorem, & ex interno nucleo oleum exprimi.

II. Styrax folio aceris: in Prodromo describitur.

III. Storax rubra officinarum.
Styrax rubra, Græcis hodie Maurocapno, Bellon.
Nascaphtum, Cord. hist.
Tegname, Italis: Busuri, Siculis, Guil.

Cortex est arboris, quem Thus Judæorum & Thymiama vocant, quo Judæi in suffimigijs frequenter utuntur.
an Νάσκαφθον sive νάρκαφθον Dioscoridis libr. 1. cap. 22. quod ex India defertur corticosum, mori libro simile, quod jucundi odoris gratia suffitur.
Narcaphthon Dioscoridis, Lignum aquilæ Lusitanis dici, Amatus scribit.
Nucis moschatæ extimum corticem, Narcaphthum Diosc. censet, Cæs.

IV. Frutex rotundo argenteo folio Cyani flore.
Pulcherrimus frutex, Honor. Belli ep. 2. ad Clus. à quo ex Creta accepimus.
Cyanus fruticosus Candiæ, Ponæ Ital.

ARIA ET HAMAMELIS.

Aria Theoph. 4. hist. 8. similis ex toto est Lauro: 5. hist. 4. materies durissima est, ut Roboris: 5. hist. 5. & natura perpetua est: 5. hist. 10. carbones optimos ejus spississima materies facit.

I. Alni effigie lanato folio major.
Aria & Metallum Italorum, Ang. Lugd.
Sorbus torminalis Gallorum Alisier, Bellon.
Sorbus alpina vel pilosa, Gesn. hort.
Aria Theoph. effigie Alni, Adv. Lob.
Aria Theophrasti, Tabern. Cam. qui lanatam Cordi vocat.
Sorbus Aria cognominata, Clus. pan. & hist.
Sorbi torminalis alterum genus, Cæs.

II. Alni effigie lanato folio minor.
Ἀμάμηλις & ὁμομηλίς, Athenæo.
Diospyros quæ Sorbis cognata videtur, Ges. h.
Pyraster Idæus vel petræus, Eid. append.
Myrtomelis, Eid. in epist.
Codomalo Cretensium, Bellonio.
Amelancher Galloprovinciæ montanæ, Adv.
Amelanchier, Lob.
Vitis Idæa 3. Clus. pan. & hist. 4. Tab.
Hamamelis Athenæi, Lugd.
Bagolæ quasi bacculæ alterum genus, Cæs.

Duplex est, alia folijs obtusis & latioribus: altera acuminatis & angustioribus.

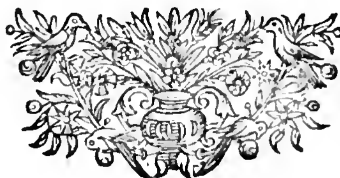
COTONASTER ET CHAMÆMESPILUS.

I. Cotonaster folio oblongo serrato.
an Agriomelea, Bellonij.
Cotonaster forte Gesneri, Clus. pan. & hist.

II. Cotonaster folio rotundo non serrato.
Cotonaster & Cydonago, Gesn. in epist.
Epimelis altera, Lugd.

III. Chamæmespilus Cordi, Thal. Cam.
Chamæmespilum, Gesn. ad histor. Cordi, Adv. Lob. ico.
Chamæmespilus Gesneri, Clus. pan. & hist.
Epimelis, Lugd. qui Dioscoridis vult, & Mespilum Anthedon, Theoph. 3. hist. 12.

Forte eadem cum priore: quamvis illa folijs sit majoribus, nec baccis adeo rotundis.

CASPA-

CASPARI BAUHINI PINACIS THEATRI BOTANICI LIBER DUODECIMUS.

SECTIO PRIMA.

MESPILUS; BERBERIS; GROSSULARIA ET RIBES; SAMBUCUS ET EBULUS; FICUS; SYCOMORUS; MORUS; ARBUTUS; Laurus; Tinnus; Laureola; Chamelæa; Thymelæa: Cneoron & Nerion.

MESPILUS.

Mespilus arbor, Græcis μέσπιλος & μεσπίλη: fructus μέσπιλον dicitur. Cujus Dioscorides l.1.c.169. & 170. duo genera facit, alterum quod à nonnullis Ἀρωνία vocatur, spinosa est, foliis similibus ὀξυακάνθῃ: fructum fert exiguo malo similem, suavem, continentem tria ossicula, a quibus nonnulli τρίκοκκον appellant. Alterum genus in Italia nascitur, quod nonnulli ἐπιμηλίδα, alii Setanium nominant: arbor est malo similis & foliis, nisi quod minoribus: habet verò fructum rotundum, esculentum, latiore umbilico. At Theoph 3. hist. 12. Mespili tria genera, ἀνθηδών, σατάνειος, ἀνθηδονοειδής (anthedon, satanea, gallica) ut Idæi dividere consuevere. Fert Satanea fructum grandiorem, candidiorem, laxiorem & qui nucleos habet molliores: reliquis minor est fructus, odoratior, &c. flos omnibus Amygdalæ, sed utcunque pallidus. Anthedon haud procera est arbor, in orbem comosa, folio valde fisso, Apio in extrema parte simili, majoribus incisuris rigido, &c. fructu ex longo ac tenui pediculo pendulo. qui antequam folia decidant vehementer rubet, &c. Plinio l.15.c.20. Mespilus tria genera, Anthedon, Setania: tertium degenerat, tametsi Anthedoni similius est, quod Gallicam vocant, &c.

I. Mespilus Germanica folio laurino non serrato: sive Mespilus sylvestris.
Mespilus Setania sive Satania, Theoph & Plin.
Mespilus altera quæ Epimelis Dioscoridi, sic dicta, quod ubi sponte provenit semper malum agrestem vicinam habeat.
Mespilus, Brunf. Trag. (qui Cratægum Theop. censet) Tur. Ges. hort. Lon. Ad. Lob. Dod. Cæs.
Mespilus altera, Matth. in edit. cum magnis figuris, Dod gal.
Mespili altera species sponte proveniens, Cord. in Diosc.
Mespilus vulgaris, Clus. hist. Cam. ep.

II. Mespilus folio laurino major.
Mespilus fructu præstantiore, Trag.
Mespilus altera sativa, Cord. in Diosc.
Mespilus oxyacantho insita, Dod.
Mespilus domestica, Lob. ico.
Mespilus setanea, majoribus vulgari fructibus, Camer.
Mespilus setanea insitione mitior facta, Lugd.

Hæc insitione in Pyrum sylvestrem, maximè Cynosbatum, sive Oxyacanthum, mitescit, pomum majus edit, nec spinis horret: & singula mala, ut & prioris quinos nucleos complectuntur, nisi fortè interdum præter naturam, aut plures aut pauciores contineat.

III. Mespilus Italica folio laurino serrato.
Mespilus altera, Matth edit 2. & ico. Lac.
Mespilus setania, Ang. Lugd.
Mespilus altera, Cast.

IV. Mespilus Virginiana colore rutilo.
Mespilus, qui colore est rutilo ut cerasa & valde dulcis. part. 1. Ind. occid.

V. Mespilus fructu albo.
Mespilus colore albo mali magnitudine, Scalig. Lugd.

VI. Mespilus Apij folio laciniato.
Mespilus Aronia, Dioscoridis.
Anthedon Theoph. & Plinij.
Paliurus Africana, Ruellio.
Mespilus prima, Matth. Lac. Cast.
Mespilus Aronia, Dod. ut: Ang. Bellon. Gesn. hort. Adv. Lob Lugd. Tab.
Mespilus propriè dicta, quæ tricoccos, Cord. in Dioscorid.

Paliurus Africana vinosa, Gesn.hort.
Azarolus, Cæs. Cast.
an Mespilus Gallica, Cam.

Hæc spinosa est, sed ubi magis domestica, spinis caret, etiam Theophrasto monente.

VII. Mespilus Apij folio sylv. non spinosa, sive Sorbus Torminalis.
Sorbi quartum genus, Trag. Cord. in Diosc.
Sorbus torminalis, Matth. Cord. hist. Ges. hort. Turn. Dod. Lon. Adv. Thal. Cæs. Tab. Cam.
Sorbus torminalis Plinij, Lob. Clus. hist.
Cratægus Theophrasti, Ang. Lugd. qui duplicem figuram habet, sub eodem titulo.
Mespili Aroniæ sylv. species, Gesn. hort.
Sorbi sylv. altera species, Cast.
Hypomelides Palladij, quibusdam.

Κράταιγος ἢ κράταιγον, Theophrasto 3. hist. 15. folium habet Mespili (scilicet Aroniæ) rigidum, sed majus, latius, longius, ejus modo laciniatum: arbor est non admodum procera, nec crassa: lignum varium, solidum, flavum, &c. fructus ejus est magna ex parte rotundus, qui maturescens flavescit & utrumque nigrescit, succo & gustu mespili: quare sylv. Mespilus videri potest. Plinio l.15. c.21. Sorborum 4. genus torminale appellant, remedio tantum probabili, assiduum proventu, minimumque pomo, arbore dissimili, folijs pene Platani: & l.27. c.8. Theophrastus arboris genus intelligi voluit Cratæogonon sive Cratæogona, quam Itali Aquifoliam vocant.

VIII. Mespilus apij folio sylv. spinosa sive Oxyacantha.

Ὀξυάκανθα arbor est similis Pyrastro, minor verò & spinosa valdè: fructum fert Myrto similem, plenum, rubrum, fragilem, intus nucleum habentem, radicem multifidam & profundam, Dioscoridi, l.1. c.122.

Mespili 3. genus Plinij videtur: interdum ait, degenerat, tametsi Anthedoni similius est, quod Gallicum vocant. Theophrastus Anthenoidem nominat, quasi speciem Anthedonis.
Cynosbatos Theophrasti, Trag. Lon.
Oxyacantha, Matth. Lac. Tur. Bellon. Ad. Lob. Rauvvolff. Cæs. Lugd. Tab. Cam. Thal.
Oxyacantha Dioscoridis, Dodon. gal. Cord. in Diosc. (& Latinis veteribus simpliciter Spina) Gesn. hort.
Sorbus aculeata, Cord. hist.
Spina acuta quorundam, spina alba vulgo, Ang.
Spina appendix Plinij (& ejusdem Spina simpliciter) Gesn. hort. Clus. hist. cui & Oxyacantha vulgaris.
Mespilus sylvestris, Cast.

In hanc Mespilus optimè inseritur.

IX. Oxyacantha Dioscoridis, sive Spina acuta pyri folio.
Oxyacantha legitima, Ang.
Pyracantha, Adv. Lob. Clus. hist.
Rhamnus tertius Diosc. Lob. ico.
Acuta spina, Cast.
Uva ursi Galeni, Lugd.

X. Mespilo similis fructus venenatus.
Arbusculæ in littore, quarum poma mespilis nostratibus similia, Lerio part.3. Ind. occid. c.12.

XI. Mespilo similis fructus fuscus.
Fructus octavus ex navigat. Batav. Clus. exot. lib.2. cap.15.

BERBERIS.

An apud Theoph. 3. hist. 17. arbor circa Idam proveniens, quam Colyteam vocant, genus aliud fruticosum, ramosum, alosum, invenu rarum, folio laurino, ulmeo simili, oblongius tamen: colore parte altera herbido, tergo autem albido, nervosoq; cortice non levi, sed quasi vitis vestitur: ligno duro spissoq; radices majorem in modum flavæ, &c. Spina appendix est appellata, quoniam baccæ puniceo colore in ea appendices vocantur. Plin. lib. 24. cap. 13.

I. Berberis dumetorum.
Berberis, Brunf. Dod. gal. Turn. Gesn. hort. Lac. Lon. Adv. Lob. Cast. Lugd. Rauvvolff. Cam. cui & Amirbaris Avicennæ.
Berberis vulgaris, Bellon. cult. Clus. hist.
Spina acida, Brunf. 4. Dod.
Oxyacantha, Hermolao, Ruel. (cui & Spini vinera) Trag. Fuch. Eyst.
Oxyacantha Galeni, non Dioscoridis, Cord. in Dioscorid. Tabernæm.
Crespinus, Matthiol. Cæsalp. cui & Ribes Serapionis fortè.
Oxyacanthus Galeni, Cam.

II. Berberis sine nucleo.
Berberis ἀπυρηνος, Clus. hist.

III. Berberis alpina Cretica.
Lycium Creticum, Hon. Belli epist. 1. ad Clus. & Ponæ: hoc ab utroque accepi.

GROS-

GROSSULARIA ET RIBES OFFICINARUM.

Theophrastus 3. hist. 17. post Rhamnos, Ἴσος (aquum Gaza vertit) vel ut alij œsos memorat, his verbis: Aequorum alia candida, alia nigra: & flos fructusq; utriq; pro ratione discriminis, alius candidus, alius niger: nonnulli etiam medij quodammodo sunt, quibus flos in purpura candicans: nec enim fulvus, nec exalbidus est, &c. Ison candidum, nonnulli Uvam crispam existimant: hac ille. Uvam crispam ab intortis & veluti crispis folijs & acinis quos producit, vocant.

I. Grossularia simplici acino, vel spinosa sylvestris.
Uva crispa. Trag. Dod. ut: Fuch. Ges. hort. Lon. Ad. Lob. (cui Vitis precia Plinij) Tab.
Uva spina, Matth. Lac. Cæs. Cast.
Grossularia, Ruellio, Bellon. Thal. alba, Lugd.
Crispina uva, Cord. in Diosc.
Rocella Cardano l. 6. de var. rerum.
Ceanothus spina, Theoph. 4 hist. 11. vel Ceanothus asper, Ges. hort.
Grossularia vulgatis, Clus. hist.
Fructus maturus flavescit, nonnunquam subruber.

II. Grossularia spinosa sativa.
Uva crispa fructu Cerasi magnitudine, Ges. hor.
Grossularia majore fructu, Clus. hist.

III. Grossularia spinosa sativa altera folijs latioribus.
Grossul. fructu obscurè purpurascente, Clus. hist.
Est & fructu ex atrocæruleo, frutice leviusculis spinis armato; alia fructu hirsuto.

IV. Grossularia simplici acino cæruleo non spinosa, nunc in hortis habetur.

V. Grossularia multiplici acino sive non spinosa hortensis rubra, sive Ribes officinarum.
Ribes hortense, Trag. vulgaris fructu rubr. Eyst.
Ribes vulgaris domestica, Matth. Cast.
Ribes, Fuch. Lon. Lac. Tab. rubra, Ad.
Ribes vulgo, Ang Bellon. Cæs.
Uva ursi, Dod gal.
Ceanothus levis, Ges. hort.
Ribesium fructu rubro, Dod.
Ribes Arabum, Lob.
Grossularia rubra, Lugd.

VI. Grossularia hort. majore fructu rubro.
Ribes rubro flore, folijs & fructu majoribus, Clus. pan. & hist.
Ribes baccis majoribus, Camer.
Ribes major fructu rubro, Eystet.
Cultura aliquando in arbusculam abit, & acinis avellana majoribus acidissimi saporis Florentiæ visam, Gesnerus lib. de hortis refert.

VII. Grossularia distinctis baccis.
Ribes monocarpos, Clus. hist.

VIII. Grossularia hortensis fructu margaritis simili.
Ribes vulgaris fructu albo, Clus. hist.
Ribes fructu albo, Eyst.

IX. Grossularia vulgaris fructu dulci.
Ribes candidioribus folijs, Lob. obs.
Ribes vulgaris fructu dulci, Clus. pan. & hist.
Ribes minor fructu rubro, Eystett.

X. Grossularia sylv. rubra.
Ribes sylv. Matth. Ges. app. Lon. Cast. Cam.
Ceanothi levis genus sylv. Ges. hort.
Grossulariæ rubræ genus sylv. Lugd.

XI. Grossularia non spinosa fructu nigro.
Ribes sylvestre, Trag. Thal.
Ribes nigrum, Dod. gal. nigra, Ad. Lob. icon. Tabern.
Amomum falsum & Pseudoamomum, Ges. hor.
Ribesium fructu nigro, Dod.
Ribes vulgaris nigro fructu, Clus. hist.
Ribes baccis nigris, Cam. fructu nigro, Eyst.
Frutex Ribi similis fructu nigro, an arbor Piperis in Italia Plinij. myrto similis, Cæs.
Grossularia nigra alijs Piperella, Lugd.
Variat baccis minoribus & majoribus.

XII. Ribes Arabum folijs petasitidis.
Ribes Arabum cum suis capreolis, Rauvvolf. & Lugd. app.
Ribes legitima Arabum. Clus. hist.
Ribes Serapionis, Cam. hort.
An idem cum hac,
Ribes Serapionis folijs oxylapathi, Bellonio de coniferis, Dodon. & Lugd.

XIII. Ribes Rauvvolfij congener planta, Clus. ex. l. 4. c. 21.

SAMBUCUS.

Sambucus, quæ Græcis ἀκτῆ, sic videtur Hermolao, à Sambuca, musico instrumento, quod, aly pectida, alij magadin vocant: & hoc ab auctore cui nomen Sambyx fuerit: Sabucus Q. Sereno.

Genera

Genera duo Dioscoridi l.4.c.174.& 175. unum quod in arborem assurgit,&c. alterum genus χαμαιάκτη vocatur, idq; humile atq; longè brevius, & ad genus herbaceum accedens,&c. Theoph.3.hist.13. Sambucum arborem pluribus verbis descripsit: verùm utriusq; descriptiones, tanquam arboris notissimæ præterire lubet. Plin. l.24.c.8. utriusq; meminit, addens Sambucum habere alterum genus magis sylv. quod Græci Chamæacten, alij helion (id est, palustrem) vocant multo brevius,&c.

I. Sambucus fructu in umbella nigro.
Sambucus, Brunf.Matth.Fuch.Dod.ut: Cord.in Diosc.Bellon.Ges.hort. Tur.Lac.Lon.Lob.ico. Cæs. Tab.
Sambucus vulgaris, Trag. Thal.
Sambucus fructu in umbella, Ang.
Sambucus domestica, Cast.
Sambucus campestris sive vulgaris, Cam.
Arbor aliquando, aliquando frutex est.

II. Sambucus fructu in umbella viridi.
Sambuci aliud genus, Trag.
Sambuci altera species, Dod.ut:
Sambucus fructu albo, Lob.ico.
Variat baccis viridibus, in alijs albis, vel ex albo florescentibus.

III. Sambucus racemosa rubra.
Sambucus sylv. Trag.Lon.
Sambucus montana, Matth.Ges.hor.Cast.Cam.
Sambucus racemosa, Ang.
Sambucus tertia, Tur.4. Dodon.
Sambucus montana racemosa, Ad.Lob.ico.
Sambucus montana seu ἐρυθροστάφυλος, Thal.
Sambucus sylv. sive montana, Lugd.
Sambucus cervina (quòd hujus folia cervus maximè expetat) Tab.
Sambuci genus aliud minus, Cord. in Diosc.
Sambuci alterum genus, Cæs.
an πυγὸν, Theoph. l.3.c.4. montibus autem propria, quę in planis nasci nequeunt, abies, pinus, picea, aquifolia, tilia, carpinus, pygus &c. quam postremam arborem Gaza in sua transl. omisit. an Sambucus montana Plinij, quam in montibus nasci tradit.

IV. Sambucus laciniato folio.
Sambus folijs laciniatis, Lob.Lugd.
Sambus lacinioso folio, Dod.
Sambucus laciniata, Tab.

V. Sambucus humilis sive Ebulus.
Chamæacte, Dioscoridi.
Ebulus, Brunf.Trag. Matt.Fuch. Ang.Tur.Lac. Bellon.Ad.Lob.Cast.Cæs.Lugd.Tab.
Ebulus sive humilis Sambucus, Dod.ut:
Ebulus sive parva Sambucus, Cord.in Diosc.
Ebuli & Sambuci alterum genus, Lon.

VI. Sambucus humilis, sive Ebul.fol.laciniato.
Ebulus laciniata, Ponæ Ital. qui ex horto Nobiliss.Contareni ad me misit.

VII. Sambucus aquatica flore simplici.
an Θραύπαλος, Theoph.3. hist.7. inter sylvestria radicibus multis constat: & 4.hist.1. & umbrosis locis vehementer gaudet, veluti Taxus.
Opulus, Ruellio.
Aceris species tertia, quæ Platanus aquat. Ang.
Sambucus aquatica, Trag.Matth.Lob.ico.Cast. Lugd.Thal.Tab. Ger.
Sambucus palustris, Dod.ut: Cęs.fœmina, Cam.
Lycostaphylon (id est, uva lupina) fœmina, Cord.hist.
Sambucus palustris, vel aquatica sylv. quibusdam Chamæplatanus, Ges. hor.

VIII. Sambucus aquat. flore globoso pleno.
Lycostaphylus mascula, Cord.hist.Ges.hor.
Sambucus palustr.vel aquatica hortensis, Ges.h.
Sambucus rosea, Ad.Lob.ico.
Sambucus palustris 2. Dod. mas, Cam.
Sambucus aquatica cultu densissima, Lugd.
Sambucus aquatica polyanthos, Tab.
Sambucus rosea, Ger. Eystet.
Floribus est pilæ in modum conglobatis, & communiter albis: rarius purpurei coloris, quę Sambucus palustris hortens. flor. purpurei coloris, Ges. hort.
Sambucus rosea fl. purpureo multiplici, Tab.
Sambucus rosea flore purpurante, Ger.

F I C U S.

Ficus arbor, συκῆ Græcis, & fructus σῦκα appellantur. Genera, Dioscoridi lib.1. c.183, & 184. & Galeno 8. simpl. duo sunt: alia ficus est sativa, συκῆ ἥμερος: alia sylvestris, συκῆ ἀγρία ἢ ἐρινεὸς, Plinio lib.15. cap.19. Caprificus. Theophrastus de Ficu, in libris de historia & causis plantarum, plurima habet: qui & Ægyptiæ & Indicæ & Cypriæ (ut & Dioscorid.) & Caprifici meminit: & Plinius, qui lib.15.cap.18. Ficuum genera viginti novem proposuit: vel à figura, vel à gente, vel authore derivata, ficus inter pomorum genera referens: & quædam pyris magnitudine æmula esse scribens: quæ omnia, cùm brevitati studeamus, præterire lubet. Verùm primitiæ fructus,

fructus, tam sativæ, quam sylvestris ὄλυνθος, Latinis Grossus nominatur: ut ficus siccæ in furno, aut sole exsiccatæ, quæ quibusdam passæ dicuntur, ἰσχάδες, Latinè Caricæ, καρικαὶ Aegineta: quamvis Carica ficus peculiaris species sit in Syria provenientis, ut ex Plinio colligere est. Sic ipsa grana in fructu, Græci κεγχραμίδας frumenta Plinius l. 15. c. 19. alij ficaria vocant. Hujus & Mori folijs Antiochæ Bombyces ali, & albæ mori arbores & ficus pumiliones ejus nomine coli, Bellonius scribit.

I. Ficus communis.

Ficus, Brunf. Trag. Matth. Ang. Dod. ut: Cord. hist. Bellon. Gesn. hort. Lac. Tur. Lon. Ad. Lob. Rauvvolf. Cæs. Cast. Lugd. Tab. Ger.

Ficus sativa, Fuch.

Fructus forma & colore differunt, nonnulli longiores, alij breviores: alij pyri forma, alij sessiles sunt, alij inter hos medij. Colore, albæ, pallidæ, virides, luteæ, purpureæ, subrufæ, ex cæruleo saturatè purpureæ, nigræ, aliæ deniq; vario colore spectantur. Sunt & albæ, quoad pulpam interiorem. Siccarum sive passarum, triplex differentia adfertur, prima in sportheis, magnisq; corbibus: secunda, in cistis & similibus sportis lauri folijs immixtis: tertia, in parvis & turbinatis corbibus è sparto contextis, Massiliensium cognomento, cæteris magnitudine quidem inferiores, saporis verò generositate superiores. Sic in regno Congiano, eximiæ magnitudinis, magnaq; copia: maximæ verò in Insula S. Helenæ. Tria Ficuum genera (ut rectè Scaliger in Theoph 5. caus. plant. 1.) fert Ficus: unum, valde tempore præcocem: quem idcirco Græci πρόδρομον quasi præcursorem vocarunt, atque is edendo est, Bolas Veneti vocant, Galli Florones: Columella, communi voce, priorem fructum: Plinius, præcoces. Aliud genus eorum est, quod postea prodit, cujus duæ species sunt: una quæ maturatur, Ficum dicimus, Græci σῦκον: altera semper cruda est, & prius cadit quam absolvatur: eos Plinius abortus vocat: alio nomine Grossi dicuntur, Græci ὀλύνθους vocant.

Variant etiam Ficus in India pro regionum diversitate: nam in Provincia bonæ spei, fructus perpetuò ferunt (part. 8. Ind. Occid.) & in Peru summa earum ubertas (par. 9. Ind. Occid. l. 4. c. 31.) Addit Josephus Acosta l. c. in India Occidentali diversas esse valles, quæ integro anno fructus promant: sed admiratione dignius esse quod in Peru arbores reperiantur, quæ uno semestri ex uno latere, altero ex alio fructus protrudant. Sic in Mala 13. miliariorum intervallo à civitate de Los Reyes, Ficus est, quæ parte dimidia, quâ Austrum spectat, frondes & fructus fert, quando in montanis æstas viget: altera verò pars, contrario anni tempore, cum in planis æstas est, idem cap. 32.

Ficus arbores Monarde referente, ex Hispania in Peruanas Provincias delatæ, plurimos & optimos fructus gestant: & ut folia isthic non deponant, Deus singulariter voluit, quo semper præsens remedium adesset contra insecta, quæ Araneæ appellantur, quorum ictibus virulentis, lac ex folijs Ficus manans, bis terve in vulnus instillatum, remedio est.

II. Ficus humilis.

Ficus pumila, Matth. Dod.

Chamæficus sive humilis ficus, Lob.

Chamasyce arbor, Lugd.

III. Ficus sylvestris Dioscoridi.

Caprificus vocatur è sylvestri genere Ficus, inquit Plinius libr. 15. cap. 19. nunquam maturescens, sed quod ipsa non habet alijs tribuens, &c.

Caprificus, Ang. Cord. in Diosc. & hist.

IV. Ficuum specie fructus Peruanus.

Papaie fructuum genus ficuum specie, 6. part. Ind. Occid. 18. qui & Ficuum exiguorum Tunne nominatarum meminit.

V. Ficui similis arbor fructu oblongo.

Ficus Nigritarum, Theveto, Lugd.

Est folio Ficus, fructu pedes duos instar Cucurbitæ longo, quem tanquam Melones esitant.

VI. Ficus prædictæ similis fructu magno Meloni par.

Chivef, quod Syriacè Ficum significat, in Insula Zipangu, Thevet. Lugd.

VII. Arbor Malacensis multis radicibus prædita.

Arbor contrarijs prorsus facultatibus donata: nam quæ solem orientem spectat, adversus omnia venena valet: quæ verò occidentem, venenum præsentaneum sunt. Ignatio Franciscano in itin. novi orbis: ex quo Clus. in Acostam cap. 41.

VIII. Ficus Indica folijs Mali cotonei similibus, fructu ficubus simili in Goa.

Ficus Indica Theophr. 4. hist. 5. Indica, ait, regio arborem Ficum vocatam sortitur, quæ è ramis radices demittit singulis annis, non ex novel-

lis, sed ex anniculis, atq; etiam vetustioribus: illæ se terræ conjungentes, ceu sepem circa arborem faciunt, ita ut veluti tabernaculum condatur, quo etiam morari homines solent, &c. Plinio l.12.c.5. Ficus Indica exilia poma habet: ipsa se semper serens, vastis diffunditur ramis, quorum imi in terram curvantur, &c. & l.7. c 2. sub una Ficu turmæ conduntur equitum.
Arbor Indica admirabilis, Straboni.
Ficus Indica, Clus.ex.Lugd.Tab.
Mangle forte, Oviedi.
an Mangen, Ferd.Lopez.
Arbor de rayz, id est, radicosa, Linsc.part.4.Ind. Orient.14. & fig.12.
Enzada, Pigafettæ, part.1. Ind. Or. c.4.
Arbor Goa sive Indica, Ger.
Ex cortice vestes conficiunt.

IX. Ficus Indica folio spinoso fructu majore.
Ficus Indica, Matth. Dod. ut: Cardano, Lac. Ges.Lob.Cast. Cæs.Eyst.
Carduus Indicus & Ficus Indię, Cl.cor.ad Dod.
Pala sive Ficus Indica, Bellonio.
Tuni ficifera Indorum, Ad.
Ficus Indicæ species, Tune Indorum, Frag.
Anapallus Bellonij, Cam.
Tunes, Oviedo, Card.
Tune, Opuntia, Lon.
Ficus Indica spinosa, Tab.
Tune & Tunas Indorum, Lugd.
Opuntia vulgo habita, Cam.
Tunal in nova Hispania, nonnullis locis Cardi: part.9. Ind. Occid. l.4. c.23.
Tunales qui fructus bonos promunt; & magni qui in India æstimantur, Tunas vocari solent, Idem.
Arbor Nepal: fructus, Nucchti in Insula Cuba, Ferdi, Cortesio, Cardan.
Opuntiam nonnulli credunt, de qua Theoph. 1.hist.12. sic: huic (Ficui Indicæ) similis est, vel potius quodammodo mirabilius, si qua ex folij radicem mittat, qualem circa Opuntem herbulam esse ajunt, quæ & esu suavis est. Plinio l.21. cap.17. item circa Opuntem, Opuntia est herba etiam homini dulcis, mirumq; è folio ejus radicem fieri, ac sic eam nasci: Alijs Pala Plinij, & Tala Arriano, Guil.
Colore fructus variat, virides internæ purpurei, cerei, albi variegati.

X. Ficus Indicæ grana.
Cochinillia sive Grayn vermiculus sub folio Tunal: par.8. Ind.Occid. l.4.c.13.
Quidam Tunas (id est, fructus) nullos gignunt, sed sub folijs fructum alium Greyn dictum edunt, vermiculum scilicet folijs adhærescentem & tenui pellicula obductum, & hæc celebratissima Indiæ Cochinillia, qua Grayne colorantur, Idem.
Arbor Cochenille, Claud. Dureto.

XI. Ficus Indica spinosa sylvestris.
Cardis seu Tunades sylv. fructum nullum protrudentes: si verò proferant, meris spinis horrent, part.9. Ind. Occid. l.4.

XII. Ficus Indica folio spinoso fructu minore.
Indorum ferruminatrix, Advers.
Opuntia ostocollos, quos artuum fracturis & luxationibus prosit: de qua & Author hist. generalis Indiarum.
Arbor rupturas consolidans, Ovied. qui suspicatur Carduum Tunes in hanc arborem transmutari.

XIII. Mippi nonnullis Indis Caiahaba, quæ ossium fracturis alligata ea ferruminare solet, Clus.ex. l.4 c.14.

XIV. Cereus Peruanus spinosus fructu rubro nucis magnitudine.
Cardui species, quem Christiani Cereum appellant, Oviedo.
Euphorbij arbor Cerei effigie, Ad.Lob.ico.
Euphorbium, Cast.ico.
Cereus spinosus, Lugd. Ger.
Cereus Peruvianus, Tab.
Stipites spinosi hastæ altitudine, Linsc. 4. part. Ind.Orient. fig.21.

XV. Ficus Indica lævis pilosa: hæc ex Creta missa: eaq; duplex, altera folio rotundo, altera folio oblongo.

XVI. Ficus Indica humilis: hanc ex horto Doctoris Saltzmanni Poliatri & Profess. Argentinensis habeo, quæ pedem vix superat, ramis est reflexis & veluti repentibus, flore magno, luteo: de qua in historia.
Ficus Indica minima, alijs Lichen marinus, vel Opuntia marina, de Bry.

SYCO-

SYCOMORUS.

Συκόμορον, aliqui etiam συκάμινον vocant, eſt arbor magna, fico ſimilis, largo ſucco abundans, folijs Mori: fructum ter quaterve anno proferens, non è ſummis ramis, ſed è caudice ipſo ἐξ αὐτοῦ id eſt, caprifico ſimilem, groſsis dulciorem, ſine granis interioribus, Dioſc. l.1. c.181. At Theoph. 1. hiſt. 1. & 23. συκάμινος ἐν αἰγύπτῳ: peculiaris vel maximè ortus. ſi quis fructus caudici proſiliat, ut Moro Aegyptiæ: hanc enim ex caudice ferre nonnulli affirmant: alij grandibus ex ramis eam fructificare: & 4. hiſt. 2. & ſimilis quodammodo moro noſtrati eſt, quippe folio magnitudine aſpectuq; proxima: pomum eſt magnitudine ficus, granis internis carens, &c. Plinio l.23. c.8. Mora in Aegypto & Cypro ſui generis, largo ſucco abundant, ſummo cortice deſquammato &c. & l.13. c.7. eadem fere quæ Theoph. habet, Ficum Aegyptiam vocans.

I. Ficus folio Mori, fructum in caudice ferens.
Sycomorus, Matth. Dod. ut: Lac. Lon. Ad. (ſive Moroficus) Lob. Caſt. Lugd. Tab. Ger.
Sycomorus, Ficus Pharaonis, vocant, Bellon. Geſn. hort.
Sycomorus Giumetz appellata, Alpino.
Pothel Theveti. Lugd.
Sycamine Theoph. Cæſ.
Ficus Ægyptia, Rauvvolff.

II. Ficus folio Sycomori, fructum non in caudice gerens.
Συκῆ ἐν κύπρῳ gignitur, arbor ſpecie differens, quippe quæ Ulmus cum ſit, folia Sycamini refert: fructum verò gerit prunorum magnitudine, & quàm pruna ipſa dulciorem, Dioſcorides, lib.1. cap.182.

Ficui Ægyptiæ ſimilis quadantenus, quæ vocatur Cypria ficus in Creta: nam & illa in caudice ipſo fert pomum, & ramis cum in craſsitudinem adolevêre: ſed hæc germina emittit ſine ullis folijs radicis ſimilia, &c. Plin. l.13. c.7.
Ficus Cypria in Sycomori genere, Matth.
Sycomorus in Cypro, Cord. in Dioſc.
Ficus cypria, Dioſcoridis, Sycomorus Græcorum, Mumeitz Arabum, Rauvvolff. Lugdun. append.

III. Sycomorus folijs minoribus.
Sycomoro ſimilis fructu flaveſcente ſine granis in Mayo inſula: 4. part. Ind. or. fig.19.

IV. Ambulon, Scalig. Lugd. Aruchit inſula fert arborem, cujus è cortice fructus exit candidus, ſaccharite ſpecie, & magnitudine coriandri, Ambulon ei nomen eſt.

MORUS.

Quæ arbor Μορέα ἢ συκαμινέα Latinis Morus, fructus μόρον ἢ συκάμινον Morum dicitur. Dioſc. l.1. c.180. arbor eſt nota: at Theoph. 1. hiſt. 15. Sycaminos (Morus Gaza) ſerotina germine eſſe ſolet, ſed nihilo tardius quam aliæ folia deperdit: 1. hiſt. 19. ſuccus vinoſus eſt: 1. hiſt. 21. flores ſunt lanuginei, &c. Plinio l.15. c.24. nec alio modo quam pomi magnitudine differunt mora Oſtienſia & Tuſculana: & l.16. c.22. arborum dicta ſapientiſsima, quia noviſsima urbanarum germinat, nec niſi exacto frigore: quare l.18. c.27. cum germinare videris Morum, injuriam poſtea frigoris timere nolito.

I. Morus fructu nigro.
Morus, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dod. ut: Lac. Turn. Lon Rauvvolff. Adv. Cæſ. Lugd. Tabern. Ger. vulgaris, Cam.
Morus arbor fructu nigro, Geſn. hort.
Morus nigra, Cord. in Dioſc. Bellon. Caſt.
Morus rubra, Ang.
Morus celſa officinis, Lob.

Celſa quaſi excelſa dicitur, ad differentiā Rubi, cujus fructus etiam Mora, ſed bati, dicuntur.

II. Morus fructu albo.
Morus alba, Matth. Ang. Geſn. hort. Lac. Adv. Caſt. Lugd. Cam. Tab. Ger. Rauvvolff. cui Tut Tripolitanis.
Morus alba, Gallis perperam Sicomorus Bell.
Morus candida, Cord. in Dioſc. Dod Lob.
Morus primum ex Hiſpania in Indiam propter bombyces illata: part.9. Ind. occid. l.4. c.32.

Hæc non ſolum colore & magnitudine, ſed etiam ſapore à nigris differunt. Folia in hac quando adhuc humilis eſt, laciniata & altius inſecta habet, & non ſecus in nigra, quæ Chamæmorus augmenti tarditate tantùm à vulgari diſcrepans, Cam.

ARBUTUS.

Arbutus Dioscoridi l.1.c.175. κόμαρος, arbor est cydonio assimilis, tenui cortice, fructum habens pruni magnitudine, nuclei expertem, quem μιμαίκυλον vocant, qui ubi maturuit subfulvus, aut rubicundus est. Theoph. 3. hist. 16. Comarus, quæ nemecylum cibo idoneum ferat, magnitudine non nimium præstat: corticem tenuem tamarici similem habet: folium inter ilicem & laurum: flores singulari appendice parte postrema racemati cohærent specie quisque myrto oblongo similis, non foliatus, concavus, tanquam ovum exsculptum ore aperto &c. Plinio l.15.c.24. pomum duobus nominibus appellant Græci, Comarum & Memecylon, & apud nos alio nomine Arbutus, &c. & l.23.c.8. Arbutus sive Unedo, fructum fert difficilis concoctionis.

I. Arbutus folio serrato.
Arbutus, Matth. Dod. ut: Bellon. Cord. in Dioscorid. Gesn. hort. Lac. Turn. Lon. Rauvvolff. Clus. hisp. & hist. Cæsalp. Castor. Lugd. Tabern. Camer. Gerard.
Arbutus Theophrasti, non Dioscoridis, Ang.
Oinarum & Conarum sive Arbutus & Unedo Theoph. Guil. pap.
Arbutus sive Unedo, Adv. (Galeno perperam Epimelis) Lob.

Arbor vastæ magnitudinis in Creta, cum alibi fruticet, Bellonio monente: & in fructu differentia, quidam parvi mali magnitudine, rubore magis nigricante, mollior & suavior in mediterraneis: quidam avellanæ magnitudine, flavior & asperior, in maritimis tractibus, Cæs.

II. Arbutus folio non serrato.
Andrachnes, Bellonio.
Ἀνδράκλα Cretensium, Hon. Belli apud Clusium.
Adrachne Theophrasti, Clus. hist.

Ἀνδράχνη (Portulaca aliquando, potulaca Gazæ) folio Arbuto similis est, magnitudine non nimium præstans, cortice albo circumrumpi solito, fructum arbuto similem parit, Theophrast. 3. hist. 16. Adrachne sylv. arbor est, similis Unedoni, folio tantum minore, & nunquam decidente, cortice non scabro quidem, sed qui circumgelatus videri possit, Plin. l.13.c.22.

Arbuti folio exoticæ.

I. Jambolones, Garziæ.
Jamboloins, Acostæ, Frag. Lugd.
Jambolyn, Palud. in Linsc. 4. part. Ind. or. 10.
Arbustum simile Myrto, Garz. Frag. folijs Arbuti (folijs oxyacanthæ Paludano) fructu olivæ Cordubensi simili, qui muria conditur.

II. Carandas, Garziæ.
Caranda, Frag.
Auzuba, Oviedo, Frag. at Clusius, Carandæ ferè similem Oviedum describere, ait.

Fructu est exiguo malo persimili, gratissimo uvarum sapore, qui muriâ, etiam aceto, tum in continente, tum in Balagate conditur.

LAURUS.

Daphnem, Ladonis filiam formosissimam fuisse, Poëtæ fabulantur, quam cum Apollo deperiret, & ut potiretur celeri cursu fugienti instaret, ab eo tandem capta, matrem tellurem precatur, ut in sinum se suum reciperet. Votis ac precibus tellus excitata, confestim arborem edidit. Re conspecta deterritus Apollo, arborem gentili nomine donavit, & vulso ramo sese coronavit. Δάφνη ipsa arbor, & bacca δαφνίδες Dioscoridi lib.1. cap.106. dicuntur, qui aliam folio tenuiore, alteram latiore scribit: & Theoph. (qui hinc inde multa de Lauro habet) 3. hist. 12. alia est tenuifolia, figura similis Sorbis: & 3. hist. 13. latifolia, folium molle atque oblongum habet, sicut Sambucus: & 3. hist. 8. Laurus uvam producit & fructifera est, quanquam non omnis sed genus quoddam, verum sterilis copiosiùs, quam masculam nonnulli appellant. Plinius lib.15. cap.13. Lauri genera tradens, meminit ejus quam Mustacen vocat, folio maximo, flaccidoq; & albicante. Delphica, quæ æquali colore, viridior, maximis baccis è viridi rubentibus. Cypria, quæ folio brevi, nigro, per margines imbricato, crispa. Tini, quæ aliquibus sylvestris Laurus, cærulea bacca. Regia, quæ amplissima & arbore & folio. Baccalia, quæ vulgatissima est, baccarumq; fertilissima. Sterilis, quæ triumphalis sit. Affert & alia genera, nomine potius, quàm generis societate communicantia.

I. Laurus latifolia πλατυτέρα Diosc.
Laurus regia amplissima, Plinio.
Laurus latiore folio, Matth. Cast. Lugd.
Laurus latifolia, Cord. in Diosc. Bellon.
Laurus regia folijs ad Malum Medicam accedentibus, Cæsalp.
Laurus latifolia mas (quæ sterilis & fœmina) (Tab.

II. Laurus vulgaris.
Laurus, Brunf. Trag. Dod. gal. Gesn. hort. Lac. Lon. Lob. Eyst.
Laurus tenuifol. Matth. Cord. in Diosc. Lugd. Cast. Cam.

Laurus

Laurus altera ſpecies, Dod.
Laurus vulgatior baccifera, Adv.
Laur. mas (quę ſterilis & fœmina) Tab. & Ger.
Præter has Tabernæmontanus pingit
Laurum tenuifoliam marem.
Laurum tenuifoliam bacciferam, quæ Laurus mas, Gerard.
Laurum anguſtifoliam marem.

Laurus quædam floret tantum flore copioſo racemoſo, uvam Theoph. vocat, & fructum non fert: alia fructum fert, in quo etiam differentia: alterius, in rotundo modicè oblongus eſt: alterius oblõgus, gracilis & utrinq; ovato mucrone turbinatus. Lauros alibi fruteſcentes, in Achon monte ingentes arbores fieri Bellonius ſcribit, qui in Græcia quinque genera notavit. Et in Indiæ occidentalis inſulis Nicaragua, & nova Hiſpania Lauri venuſtæ & editæ exurgunt.

Laurus ſylveſtris.

Laurus ſylveſtris δάφνη ἀγρία Theoph. 1. hiſt. 15. inter perpetuò virentes è ſylveſtribus: Plinius l. 15. c. 30. hujus inter Lauri genera meminit, inquiens: Tinus, hanc ſylveſtrem Laurum aliqui intelligunt, nonnulli ſui generis arborem, cui cærulea eſt bacca: & M. Cato lib. de re ruſt. 8. Lauri ſylvatici nomine intelligere videtur.

I. Laurus ſyl. Corni fœminæ folijs ſubhirſutis.
Tinus primus, Ang. Cl. hiſp. & hiſt. Cam. Tab.
Laurus ſylv. ſive Tinus, Geſn. hort. Cam.
Laurus tinus cærulea bacca, Adv. Lob. ico.
Tinus, laurus ſylv. Cam. ep.
Laurus tinus Dalechampij, Lugd. (Lob.
Tini aliud genus Corni fœminæ proceritate, Lentago, Cæſalp.

II. Laurus ſylv. folijs venoſis.
Tinus ſecundus Cluſ. hiſp. hiſt. Lugd.
Tinus, Laurus ſylv. Dod.
Tinus Luſitanica Cluſij, Lob. Tab.
Thinnus, Caſt. append.
Laurus tinus Luſitanica, Ger.

III. Laurus ſylv. folio minore.
Laurus ſylvatica, Ang.
Tinus ſive Laurus inodora & Italorum Lentago, Bellon.
Tinus tertius, Cluſ. hiſp. & hiſt. Lugd.
Laurus regia, Caſt.
Tinus alter, Tab.
Laurus tinus, Ger.

Lauri folio exotica.

I. Laurifolia Magellanica cortice acri.
Cortex Winteranus, Cluſ. Lugd. Tab.
Lauro ſimilis arbor, cortice piperis modo acri in Pinguinum inſula: 9. part. Ind. occid.
Cortices acerrimi: in 9. part. Ind. occid. addit.
Magellanica aromatica arbor, Cluſ. exot.

II. Laurifolia Americana, pomis capitis magnitudine.
Cohyne in America Theveto, Lugd.
Maraka & Tamaraka fructus, Cl. notis in Garz.
Arbor fructu Struthiocameli ovum adæquante, Lerio par. 3. Ind. occid. c. 7. & 12. arbor Choyne.
Fructus inſtar Cucurbitę, per quẽ baculũ figunt, & Tamaraka inſtrumentũ fit, Stad. in deſ. Braſil.

Ex fructu non eduli pocula conficiunt: Braſiliani perforato, lapillis aut milio inditis, pro crepitaculo utuntur, quod inſtrumentum Maraca nominare, Lerius cap. 15. refert.

III. Laurifolia Javanenſis.
Mangeſtans folijs laurinis fructu exigui mali aurei ſuaviſsimi, Garzię & Cluſ. qui addit folia mali formam magis referre.
Mangoſtans prunorum ſylv. modo creſcit: 4. part. Ind. or. 6. ſed figura, quæ tab. 15. habetur eſt Liguſtri Ægyptiaci.

IV. Laurifolia Guinenſis.
Arbor peregrina ex Guinea, Cluſ. exot. l. 1. c. 9.
Fructus inſtar mali magni ex flavo ſpadiceus, nigro polline plenus.

V. Laurifolia Guinenſis altera.
Arbor peregrina Lauroceraſi folio, an Bravas, Cluſ. exot. l. 1. c. 12.

VI. Laurifolia Terenatenſis.
Beretinus fructus, Cluſ. exot. l. 2. c. 17. Tab.
Beretinus arbor, Lugd.

L A U R E O L A.

Laureola à ſimilitudine cum Lauri folijs dicitur, quæ mas eſt & fœmina, & à Dioſcoride l. 4 c. 148. & 149. ſub Chamædaphne & Daphnoide proponi à multis creditur. Χαμαιδάφνη *virgas promit ſingulari ramulo conſtantes, cubitales, rectas, tenues, ac læves: & huic folia ſimilia Lauro, at leviora multo & tenuiora, & viridiora: fructus verò rotundus rubeus folijs annexus.* Δαφνοειδὲς *fruticulus eſt cubitalis, ramos multos habens à media ſurſum modo flexiles & folioſos: cortex verò circa virgas viſcoſus valde: folia Lauro ſimilia, at molliora, validiora & fractu contumacia, mordentia & accendentia os & fauces: flores candidi: fructus verò nigri*

ubi ematuruit: radix supervacua. Plinio l.15.c.30. est & Chamædaphne sylv. frutex: & l.24.c.15. Chamædaphne unico ramulo est, cubitali ferè folio tenui, lauri similitudine: semen rubens. At Daphnoidem Lauri genus fecit: sic enim l.15.c.30. Daphnoides frutex est ramosus, crassiore ac molliore quàm Laurus folio, cujus gustatu accenditur os atque guttur: baccis è nigro ruffis: & l.23.c.8. Daphnoides sylvestris Laurus est.

I. Laureola semper virens flore viridi, quibusdam Laureola mas.
Thymelæa folijs viridibus, Mesuæo.
Laureola, Brunf. Gesn. hort. Dod.
Thymelæa, Trag.
an Chamædaphne, Matth. Lac. Lon. Cast. cui & Laureola minor.
Daphnoides, Dod. gal. Ang. Ges. hor. Tab. cui & Daphnoides alterum genus.
Daphnoides sive Laureola, Adv. Lob. Lugd.
Daphnoides Dioscoridis, Cęs. cui & Mezereon, Arabum.

Baccis rubris dicit Matthiolus: nigris in Silesia Camerarius.

II. Laureola folio deciduo flore purpureo: officinis Laureola fœmina.
Chamælea sive Mezereon, Trag.
Chamælea Germanica, Dod. ut: Cam. Thal.
Daphnoides, Fuch. Turn. Cam. ep. flore purpureo, Tab.
an Daphnoides, Matth.
Kellerkraut Germanorum, Bellon.
Daphnoides nostrum vulgare, Gesn. hort.
Piper montanum, Ang. Gesn. hort.
Laureola major, Cast.
Thymelæa, Cord. in Diosc.
Daphnis alterum, Lon.
Chamædaphne sive pusilla Laurus, Adv.
Mesereum Germanicum, Lob.
Laurus pusilla, Eid. icon.
Laureola fœmina & Daphnoides crocea, Lugd.

Alijs Cneorum album Theoph. alijs ejusdem Daphnoides fructu croci colore: alijs Chamædaphne, id est humilis pumiláve Laurus Dioscoridis videtur: licet Dalechampius Dioscoridi ignotum fuisse censeat.
Flore est subpurpureo, rarius albo: habetur major & minor, hæcque Piper alpinum minus Ges. lib. de hortis dicitur, ab hoc Cordus voluit granum Cnidium, quod Coccognidium appellatur, colligi: quæ cum maturuerint rubent, resiccatæ nigricant.

CHAMELÆA.

Χαμελαία, quæ Latinis etiam Chamelæa, quasi humilis olea, à similitudine cum Olea, & Oleago, & Oleastella: Mauritanis & hæc Thymelæa, & præcedens Laureola, Mezereon dicitur. Dioscoridi l.4. c.172. ramos habet dodrantales, frutex est è cremiorum genere, folia habet oleæ similia ac tenuiora & densa & amara, quæ gustum mordent, & arteriam abradunt. At Plinio l.15.c.7. Chamelæa frutex surculosus, non altior palmo, folijs Oleastri baccisq;: & l.24.c.15.

I. Chamelæa tricoccos.
Thymelæa folijs magnis & tenuibus, Mesuæo.
Chamelæa latifolia vel alba, Serapioni.
Chamelæa, Matth. Dod. ut: Lac. Cord. in Diosc. Bellon. Gesn. hort. & app. Lon. Clus. hisp. tricoccos, in hist. Lob. Cæs. Cast. Lug. qui figuram Matthioli & Dodonæi exhibet.
Thymelæa, Ang.
Mezereon Arabum, Ad. Lob. ico. tricoccos, Tab.
Chamelæa vera, Cam.

Flores pallidi, aut lutei: Hispanica candidior & brevior ipsa Gallica.

II. Chamelæa alpina folio infernè incano.
Chamelæa, Cneorō Galeni, Alypias Aëtij, Ang.
Chamelæa alpina incana, Ad. Lob. ico. Lugd.
Chamelæa incana Bononiensium, Lob.
Chamelæa altera, Clus. hisp. & hist.
an Chamelæa altera folio duro, Cæs.

THYMELÆA.

Θυμελαία, quæ & Latinis Thymelæa, quasi Tithymelæa, ex Tithymalo & olea mixta facie, quam aliqui Diosc. lib.4. cap.173. scribente, Chamelæam aut Cneoron vocant, ex quo Gnidium granum, quod ipsius semen est colligitur: hæc, ut idem, virgas edit speciosas, numerosas, tenues, bicubitales: folijs Chamelææ sed angustioribus & pinguioribus: floribus candidis, ac inter ipsos fructu ceu myrti parvo rotundo, &c. Plinio lib.13. cap.21. & in quo nascitur granum Gnidium, quod aliqui linum vocant: fruticem verò Thymelæam, alij Chamelæam: est similis oleastro, folijs angustioribus, gummosis si mordeantur, myrti magnitudine, semine, colore & specie faris, ad medicinæ tantum usum.

I. Thy-

I. Thymelæa folijs lini.
Thymelæa folijs parvis, Mesuæ.
Chamelæa tenuifolia & nigra, Serapioni.
Thymelæa, Matth. Dod. ut: Lac. Bellon (cui & coccum gnidium) Lon. Cluſ. hiſp. & hiſt. Lob. Cæſ. Caſt. Lugd. qui tres figuras appoſuit.
Thymelæa, Matth. ep. quoad folia, non fructum qui Chamelææ eſt.
Thymelæa vera, Geſn. hort.
Thymelæa grani Gnidij, Ad. Lob. ico.
Thymelæa 1. & 2. Tab. nam Matthioli & Cluſij figuram exhibet.
an Thymelæa folijs lini, Cam.
Κνέωρος (Caſiam Gaza vertit) Theophr. 6. hiſt. 2. eſſe, cujus duo genera propoſuit, Guilandinus voluit, alterum Chamelæam, alterum Thymelæam.
II. Thymelæa folijs acutis capitulo Succiſæ, ſive Alypum Monſpelienſium.
Alypum montis Ceti, ſive herba terribilis Narbonenſium, Adv. Lob.
Alypum Penæ, Lugd. Tab.
Empetron phacoides, Lugd.
Hippogloſſum Valentinum, Cluſ. hiſp. & hiſt. Tabernæm.
an Alypum, Matth. Lac. Cam. Lugd. & Alipia, Lon. quia Pena dicit apud Matthiolum picturam corruptam eſſe.
III. Thymelæa folijs polygalæ glabris.
Sanamunda viridis vel glabra, in Prodromo.
Thymelææ ſpecies Myconi, Lugd.
IV. Thymelæa folijs Chamelææ minoribus ſubhirſutis.
Sanamunda prima, Cluſ. hiſp. & hiſt. Rauvvolf. Lob. Caſt. Tab.
V. Thymelæa folijs Kali lanuginoſis ſalſis.
Empetron, Ang.
Sanamunda 2. Cluſ. hiſp. & hiſt. Lob. Caſt. Tab.
Cneoron, Cæſalp.
Cneoron nigrum Myconi, Lugd.
Seſamoides minus Dalechamp. Lugd.
Phacoides Oribaſij quibuſdam, Eid.
VI. Thymelæa folijs candicantibus ſerici inſtar mollibus.
Tartonraire Galloprovinciæ Maſſilienſium, Adv. Lob. ico.
Seſamoides majus multorũ Dalechampij, Lug.
Seſamoides majus Scaligeri, Tab.
Sunt qui cum ſequenti eandem velint.
VII. Thymelæa tomentoſa folijs Sedi minoris.
Sanamunda 3. Cluſ. hiſp. & hiſt. Caſt.
Cneoron Pantij.
Erica Alexandrina, Lob. Tab.
Sanamundas vocat Cluſius, Granatenſes Mauritanos imitatus, quia his ad corpus purgandum frequenter utuntur: & quia Thymelææ facultatibus pollent, huc retulimus.

CNEORON.

Cneorum de multis plantis dici, non modo Plinius lib. 13. c. 21. teſtis eſt, qui Thymelæam Cneoron à quibuſdam appellari ſcripſit: & lib. 21. c. 9. Caſiam ab Hygino vocari: & mox, Cneori duo genera ſunt nigri atq; candidi, hoc & odoratum, ramoſa ambo, florent poſt æquinoctium Autumni: quæ ex Theophr. tranſlata. Sed recentiores alij ad Laureolam, alij ad Chamelæam & Thymelæam: alij ad Roſmarinum, alij ad alios referunt. Theophr. 6. hiſt. 2. Cneoron (Caſiam vertit Gaza) inquit genera duo, unum album, alterum nigrum: albo folium eſt cutaneum, oblongum, figura oleæ quodammodo ſimile: nigro, quale tamaricis, carnoſum. Album ſupra terram minus ſe attollit, & parum quid olet: nigrum valde odoratum eſt: radix utriusq; in profundum deſcendit magna: rami multi, breves & lignoſi, qui à terra, vel paulo ſupra dividuntur, lenti admodum, &c. Et Guiland. Cneorum utrumq;, Chamelæam & Thymelæam eſſe, ex Aretæi, Dioſcoridis, Galeni, Aëtij & Plinij traditione ſtatuit.

I. Thymelææ affinis facie externa.
Cneoron, Matthiolo cap. de Cinam.
Cneoron alterum Matthioli } Lugd.
Oleander ſylv. Avicen. Myconi } Lugd.
Cneorum Matthioli, Cluſ. pan. & hiſt. Cam.
Caſia Matthioli, Chamelææ ſpecies, Tab.
Thymelæa minor, Cord. hiſt.
II. Cneoron album folio oleæ argenteo molli.
Cneorum album Dalechampij, Lugd.
Dorycnium, Imperati.
Dorychnium ex Sicilia, Cæſ.
Dorycnium verum Plateau, Cluſ. hiſt. ap. 1.
Dorycnium quorundam ſeu potius Convolvulus rectus Creticus, Ponæ Ital.
III. Cneoro albo affinis.
Dorycnium forte Dioſcoridis, Ponæ Ital.

NERI-

NERION.

Νήριον ἢ ῥοδόδενδρον Græci vocant: alij ῥοδοδάφνην, à flore rosæ simili & folijs laurinis: quare Apuleio, Rosa laurea. Rhododendros, inquit Plinius l.24.c.11. quia ne nomen quidem apud nos Latinum invenit, Rhododaphnen vocant, aut Nerium. Dioscor.l.4.c.82. frutex est folijs amygdalinis longioribus & crassioribus, flore roseo & siliqua fructui amygdalino proxima, quæ dehiscens lanosa natura, acanthy pappos repræsentante plena reperitur, &c. Plinio l.16.c.20. Nerion sempiterna fronde, rosæ similitudine, caulibus fruticosum.

I. Nerion floribus rubescentibus.
Nerion, Trag. Cord. in Diosc. Ad. Lob. Tab. flore rubro, Eyst.
Nerium, Matth. Fuch. Dod. gal. Turn. (qui 1. & 2. habet) Gesn. hort. Lac. Lon. Cast. Lugd.
Oleander flore rubro, Ang.
Oleander, Defle circa Tripolim, Rauvvolf.
Rhododendron, Bellon. Gesf. hor. Dod.
Oleander, Laurus rosea, Lob. ico.
Rhododaphne, Gesf. hort. Cæs.
Nerion sive Rhododaphne, Cam.
In nonnullis Cretæ Insulis ad ædicularum trabes conficiendas aptum est, cum alibi parvum sit, Bellon.

II. Nerion florib. albis: & Lob. Lug. Tab. Cam.
Nerion candidis floribus in montis Idæ convallibus, Bellon.
Oleander flore albo, Ang.
Nerium sive Rhododendron flore albo, Eyst.

III Nerio similis arbor: & Tab.
Nerij facie arbor, Ad. Lob. Lugd. apud quem titulus transpositus est.

IV. Fructus Nerij siliquæ figura.
Kaye Baka, Clus. exot. l.3.c.19.

SECTIO SECUNDA.

CISTUS; CHAMÆCISTUS; LEDUM; LEDUM ALPINUM.

CISTUS.

Κίσθος, κίσθος καὶ κίσθαρον, Latinis similiter Cistus & Cisthus dicitur, fortasse quod ejus species aliqua κισσῷ, id est, Hederæ, folijs rotundis sit.

Genera duo: Cistus non ladanifer, & Cistus ladanifer, qui Ledum dicitur. Cistus Dioscoridi lib.1. cap.126. frutex est ramosus, foliosus, non altus: folia habens rotunda, nigra, hirsuta: flores masculo, veluti mali punicæ, fœminæ verò albi. Plinius l.24.c.10. sic ait, Græci vicino hederæ vocabulo, Cisthon appellant fruticem majorem. Thymo, folijs ocimi. Duo ejus genera, flos masculo rosaceus, fœminæ albus. Verum Plinius Cisthum cum Cisso, id est, Hedera, confundit, Theophrasti 6. hist.1. lectione immendata, ubi κισσὸς pro κίσθος habetur, deceptus: & Gaza, Hederam pro Cisto reddidit.

Cistus mas.

I. Cistus mas folio rotundo hirsutissimo.
Cistus mas, Matth. ep. Ang. Tur. Lac. Lon.
Cistus, Cæs. mas 4. Clus. hisp. & hist. Lugd.
Cistus mas folio rotundiore Matthioli, Lugd.

II. Cistus mas folio oblongo incano.
Cistus mas, Gesf. hor. Ad. Lob. Cam.
Cistus, Dod. mas 1. Clus. hisp. & hist. Lugd.
Cisti alterum genus, Cæs.
Cistus mas latifolius, Tab.
Flos colore rubro est, eoq; nunc saturatiore, nunc dilutiore.

III. Cistus mas angustifolius.
Cistus mas 2. Clus. hisp. & hist. Lugd.
Cistus mas angustifolius 2. Clusij, Lob.
Cistus mas angustifolius, Tab.

IV. Cistus mas folio breviore.
Cistus mas 3. Clus. hisp. & hist. Lob. Lugd.

V. Cistus mas folijs Chamædrys.
Cistus mas 5. Clus. hisp. & hist. Lob. ico. Lugd.
Cistus mas supinus sinuatis & fimbriatis folijs, Lobel.
Cistus mas tertius, Tab.

Cistus fœmina.

I. Cistus fœmina folio Salviæ.
Cistus, Cord. in Diosc. Cæs.

Cistus

Cistus fœmina, Matth. Dod. ut: Ang. Gesf. hort. Lacun. Turn. Lonic. Adv. Lob. Clus. hisp. & hist. Castor. Camer. & Lugdun. qui & Matthioli & Clusij figuram exhibet, ut & Tabernæmontanus.
Cistus flore albo, Rauvvolf.

Variat: est enim clarior & rectis virgis: est & supinus humi sparsus: in utroq; flos candidus, quandoq; luteus ochræ colore.

II. Cistus folio plantaginis.
Tuberaria major Myconi, Lugd.

Majorem & minorem Lugdunensis pingit.

III. Cistus fœmina portulacæ marinæ folio, latiore obtuso.
Cistus folio halimi primus, Clus. hisp. & histor. Lugd. Tab.
Cistus fœmina folio portulacæ marinæ, sive Crithmi, Lob.

IV. Cistus fœmina portulacæ marinæ folio angustiore mucronato.
Cistus folio halimi secundus, Clus. hisp. & hist. Lob. Lugd. Tab.

V. Cistus folio spicæ.
Cistus folio lavendulæ, Clus. hisp. & hist. Lob. Lugdun.
Cistus, Tabern.

VI. Cistus folio Sampsuchi incano.
Cistus folio Sampsuci, Clus. hisp. & hist. Lob. Lugdun.

VII. Cistus folio Stechadis citrinæ.

VIII. Cistus folio Majoranæ.
Cistus folio majoranæ defluxis floribus, Adv. Lob. icon.
Helianthes species Penæ, Lugd.

IX. Cistus folio Thymi: & Clus. hisp. & hist. Lob. Lugd. Tab.

X. Cistus folio Salicis.
Cistus annuus primus, Clus. hisp. & hist. Lugd. an Hydrophyllon herba Athenæi, Clus.
Cistus annuus folio Salicis, Lob.
Cistus annuus, Tab.

Variat: primò folijs amplioribus, floribus majoribus: secundò folijs angustioribus, floribus minoribus.

XI. Cistus flore pallido punicante macula insignito.
Cistus annuus secundus, Clus. hisp. & hist. Lug.
Cistus annuus guttato flore, Penæ.
Helianthemum flore maculoso, Colum.

Variat: est enim flore maculoso, macula ex nigro ruffescente, sive puniceo: vel non maculoso.

XII. Cistus Ledi folio.
Cistus annuus folio Ledi, Lob. Tab.
Cistus annuus alter Lobelij, Lugd.
Alyssum trigonum, Eidem.

XIII. Cisti folio arbor exotica.
Arbor exotica Cisti folio, Ad. Lob. ico.
Cisti vel Ledi arbor peregrina Penæ, Lugd.
Arbor cisti folio, Lob.
Cisti folio exotica arbor, Tab.
Cistus exotica, Ger.

HYPOCISTIS.

Cum è Cisti radicibus, veluti germen quoddam expullulet, id quod Hypocistis dicitur, de eo paucis. Cisti, inquit Diosc. l. c. 127. radicibus adnascitur, quod ὑποκιστὶς dicitur, nonnullis ῥόδινθρον, ἢ κύτινος, & mali punicæ cytino simile est: quædam rufa: altera herbacea, tertia candida cernitur.

Hypocistis sub Cisto.
Hypocistis, Matth. Dod. gal. Ang. Cord. in Diosc. Lon. Cast. Cæs. Clus. hisp. & hist. Ad. Lob. Lugd. Tab. Gerard.
Limodori genus, quod Hypocistis, Dod.

Succus qui extrahitur, etiam Hypocistis & officinis Hypocistidos, dicitur.

Sub Cisto Hispanico, rubram: sub Cisto folio halimi, luteam: & sub Ledo quem octavo loco recensuimus, varij coloris, pallescente, lineis purpurascentibus & nonnihil virescentibus distincto Clusius notavit: & hanc posteriorem αἱμοδώρα sive Cynomori genus nuncupat.

CHAMÆCISTUS.

I. Chamæcistus vulgaris flore luteo.
Hyssopus campestris, Trag.
Panax Chironium, sive flos solis, Matth. Cast. Lugdun.
Panax Chironium quorundam, Ang.
Gratia Dei, Dod. gal. Gesn. hort. cui & Hyssopoides.
Helianthemum, Cord. hist. Lob. Thal. flore luteo, Eystet.
Consolida aurea Chirurgis, Cordi schol.

Hyssopus montanus sive sylv. Lon.
Flos solis, Dod. (cui & Cisti & Ledi quædam species) Cast. Cam.
Helianthemum vulgo dictum, Clus. hisp.
Helianthemum Plinij, Clus. pan.
Chamæcistus primus, Clus. hist. qui ad Cisti fœminæ tertiam classem reducit.
Helianthemum Germanicum secundum, Tab.
Helianthemum sive flos solis, Lugd.
Chironia, Cæs.

Hoc quibusdam Panax Chironium Dioscor. creditur. πανάκες χειρώνιον folia habet amaraco similia, flores aureos, radicem tenuem, neq; altam, gustu acrem: sic Dioscorid. lib. 3. cap. 37. Ab alijs Helianthe Plinij lib. 24. cap. 17. censetur: Helianthen scribit vocari in Themiscyra regione, & Ciliciæ montibus maritimis folio myrti, sed quid in hac brevitate pronunciare licet?

II. Chamæcistus vulgaris flore albo majore.
Helianthemon albis floribus, Lob. ico. Eyst.
Chironia flore candido, Cæs.
Helenium minus Dioscoridis, Lugd.

A priore differt floris colore albo, ejusq; magnitudine, Ladani specie.

III. Chamæcistus Frisicus folijs Nardi Celticæ.
Hirculus Frisicus Dortmanni, qui Chamæcisti genus, Clus. cur. post.

Hunc à Dortmanno quoq; accepimus.

IV. Chamæcistus folijs minoribus & incanis.
Flos solis, Lob. Dod. utriq; quoad iconem.
Cistus humilis primus, Clus. hisp.
Helianthos sive Flos solis, Ad.
Cistus parvus Clusij, Lob.
Chironiæ aliud genus, Cæs.
Chamæcistus quintus, Clus. hist. ico. at 4. descr.
Helianthemum secundum sativum, Tab.
Helianthemum Anglicum luteum, Ger.

V. Chamæcistus folijs Thymi incanis.
Panax chironium minus, Cam. ep.
Chrysanthemis, Erica minima, Ad.
Cistus humilis angustifolius, } Lob.
Erica chrysanthemos minor, } Lob.
Cistus humilis secundus, Clus. hisp. Lob. ico.
Chamæcistus quintus, Clus. hist. desc. at quart. icone.
Helianthemum peregrinũ angustifolium, Tabern. Ger.

Huc referatur
Helianthemum Germanicum 3. Tab.
Helianthemum album Germanicum, Ger.

VI. Chamæcistus quadrifolia.
Helianthemum Sabaudicum, Tab. Ger.

VII. Chamæcistus folijs myrti minoris incanis.
Chamæcistus secundus, Clus. pan. 3. Eid. hist.
Cistus humilis latifolius, Tab. Ger.

VIII. Chamæcistus angustifolia.
Chamæcistus primus angustifolius, Clus. pan.
Chamæcistus sextus, Eid. hist.
Cistus humilis angustifolia, Tab. Ger.

IX. Chamæcistus serpillifolia floribus carneis.
an Rosa alpina altera folijs minimis, Ges. hor.
Alpina altera, Ad.
Anonymus altera, Clus. pan.
Chamæcistus septimus, Clus. hist.

X. Chamæcistus hirsuta.
Chamæcistus quartus, Clus. pan. 8. Eid. hist.
Cistus humilis Austriaca, Tab. Ger.

XI. Chamæcistus repens serpillifolia lutea.
Chamæcistus tertius, Clus. pan. 2. in hist.
Cistus humilis serpillifolia, Tab. Ger.

XII. Chamæstus ericæ folio luteus.
Cori simillimus frutex in maritimis, Cæs.
Erica chrysanthemos, Lugd.
Coris Dioscoridis Guilandino dicebatur.

Hujus duæ species altera brevioribus folijs & humilior, altera quadruplo longioribus & elatior.

CISTUS LEDUM.

Cisti alterum genus, inquit Dioscorides l. 1. c. 128. à nonnullis λῆδον appellatum, frutex eodem quo Cistus modo nascens, sed folijs longioribus ac nigrioribus, quæ pingue quidpiam verno tempore contrahunt, ex quo λάδανον conficitur. Plinio l. 12. c. 17. sunt qui herbam in Cypro ex qua Ladanum fiat, Ledon appellent: etenim illi Ledanum vocant, huic pingue insidere, &c. Ladanum esse œsypum hircorum barbis genibusq; villosis inhærens, &c. Ladani colligendi rationem Dioscorides & Plinius l. c. referunt: quomodo verò in Creta colligatur, Bellonius l. 1. observ. c. 7. & ex eo Clusius descripsit.

I. Cistus

I. Cistus ladanifera Monspeliensium.
Ledum, Matth.ep.Lac.Cast.Lugd.Tab.
Ladanum, Matth.Ang.Cæs.Tab.
Cisti species secunda, Dod.gal.
Cistus ladanifera, Turn.
Lada & Ladon cisto similis frutex, Cord. in Diosc.& hist.
Ledon alterum cisti genus, Gesn.hort.
Laudanum, Lon.
Ladanum latifolium, Rauvvolff.
Cistus ledon, latifolium, Adv.desc.
Ledum latiore folio Italicum, Cam.
Cistus ledum Matthioli, Ger.

II. Cistus ladanifera Hispanica incana.
Cistus ledon, Dod.
Cistus ledon primum, Clus.hisp.Lob.Lugdun. Gerard.
Ledi species Bauhini, Lugd.
Ledon Clusij 1.Tab.
Cistus ledon primum angustifolium, Clus.hist.

III. Cistus ledon folijs laurinis.
Cisti ledi 1.altera species, Clus. hisp. & histor. Lobel.
Ladanum alterum, Cæs.
an Cistus maritimus, Lugd.

IV. Cistus ledon folijs populi nigræ major.
Ledon 2.Clus.hisp.Lugd.Tab.
Ledon latifolium 2.majus, Clus.hist.
Cistus ledon 2.Clusij, Lob.Ger.

V. Cistus ledon folijs populi nigræ minor.
Cisti ledi 2.altera species, Clus.hisp.Lugd.
Ledon 2.latifolium minus, Clus.hist.
Cistus ledon populnea fronde alter, Lob.
Cistus ledon 3.populnea fronde, Lugd.
Cistus ledon populnea fronde, Tab.Ger.

VI. Cistus ledon Cretense.
an Cistus mas, Matthiol. in magnis figur. & Lugdun.
Cistus è qua Ladanum in Creta colligitur, Bellon.
Ledon 3.Clus.hisp.Lob.Lugd.
Ledon 3.Cyprium, Clus.hist.
Plantæ ex qua Ladanum Cretenses colligunt folijs & floribus cisti fœminæ, Alp.
Ledon à Græco diversum & longè majus in monte Olympo, Bellonius notavit.

VII. Cistus ledon folio myrti.
Cistus ledon latifolium, Adv.ico.
Cistus ledon Rusci aut Myrti folium, Lobel. icon.
Cistus ledon aliud latifolium Penæ, Lugd.
Cistus ledon myrtifolium, Tab.Ger.

VIII. Cistus ledon hirsutum.
Ledon 4. Clus.hisp.& hist.Lob.Lugd.Tabern. Gerard.
Ledon alterum angustiore folio, Cam.

IX. Cistus ledon folijs oleæ sed angustioribus.
Ledon 5. Clus.hisp.& hist.
Cistus ledon, Adv.
Ledon Narbonense, Lob.
Cistus ledon Narbonense, Tab.
Cistus ledon Lobelij, Ger.
Cistus flore albo, Eyst.
Huic similem sub
Cisto adulterino pingunt, Tab.& Ger.

X. Cistus ledon angustis folijs.
Ledon 6.Clus.hisp.& histor.Lob. (qui in iconibus hunc cum priore junxit) Lugd.
Ledum quintum, Clusij, Lugd.Ger.
Ledon Clusij nonum, Tab.

XI. Cistus ledon folijs rorismarini hispidis.
Ledon 7. Clus. hisp. & hist. Lob.Lugd.Tabern. Gerard.

XII. Cistus ledon folijs rorismarini subtus incanis.
Ledon octavum, Clus.hisp.& hist.Lob.Lugd.
Ladani species folijs Rosmarini, Rauvvolff.
Ledum Clusij quintum, Tab.
Cistus ledon sextum, Clusij, Ger.

XIII. Cistus ledon folijs rorismarini sed non incanis.
Ledon nonum, Clus.hisp.& hist.Lob.Lugd.
Ledum Clusij sextum, Tab.

XIV. Cistus ledon folijs Thymi.
Ledon decimum, Clus. hisp. & hist. Lob.Lugd. Gerard.
Ledum Clusij octavum, Tab.

XV. Cistus ledon folijs rorismarini ferrugineis.
Rosmarinum sylv.Matth.Cast.
Chamæpeuce, Cord. in Dioscor. & histor. desc. Lugdun.
Ledum folijs rosmarini alterum, Lob.
Ledum Silesiacum, Clus.pan.& hist.Tab.Ger.
Ledum rorismarini folio, Tab.Ger.
Rosmarinum sylv. sive Bohemicum Matthioli, Lugdun.

Rosmarinus sylv. Dod. belg.

XVI. Cistus ledon folijs salicis angustifoliæ.
Chamærhododendros montana Allobrogum lentiscifolia, Adv. Lob. ico.
Rosmarinum sylv. minus, Cam. ep.
Rosmarinum sylv. ἄοσμον } Clus. pan. & hist.
Cistus Silesiacus }
Chamærhododendros alpina angustifolia, Tabernæm.
Chamærhododendros montana, Ger.

XVII. Myrtocistus Pennæi, Clus. pan. & hist. Gerard.
Myrtocistus Clusij, Tab.

Ledum alpinum.

I. Ledum alpinum hirsutum.
Alpigenæ Chamærhododendri varietas, Lob.
Balsamum alpinum Gesneri, Lob. ico. Tabern. Camer.
Ledum alpinum, Clus. pan. & hist. Tab.
Cistus ledon alpinum, Ger.

II. Ledum alpinum folijs ferrea rubigine nigricantibus.
Frutex in alpibus roseo flore, Gesn. ad Cordum cap. de Chamænerio.
Rosa alpina, Ges. hort. & Fracto, potius Ledum alpinum.
Nereum alpinum, Gesn. de lunar.
Chamerhododendros alpigena odora, Ad. Lob.
Ledi alpini genus alterum, Clus. pan. & hist.
Rhododrendron alpina quibusdam, Cæs.
Evonymus Theophrasti, hist. 18. Lugd.
Chamærhododendros alpina latifolia, Tab.
Chamærhododendros alpigena, Ger.

Hujus ramis tubercula gallarum instar adnascuntur: & floris colore variat, communiter dilutè rubentis: at in Pyrenæis, flore tantum albo reperitur.

SECTIO TERTIA.

MYRTUS; RUSCUS; VITIS ET RADIX IDÆA; BUXUS; OLEA; SALIX; AGNUS CASTUS; SPIRÆA; Ligustrum & Phillyrea.

MYRTUS.

Myrtus & Murtus Latinis: Græcis μυρσίνη & μυῤῥίνη nominatur, à Myrsine Atheniensi puella, pulchritudine & robore insigni, amica Palladi, quam juvenis ab ea cursu & palæstra superatus interemit, invidia ductus, quod elegantia, cæterisq; naturæ dotibus, reliquis virginibus præstaret: arbuscula in demortuæ locum successit, semper Minervæ, ut olea chara. Græcum et nomen remanet, ut Plinius lib. 15. cap. 29. scribit, quo peregrinam esse appareat. At quibusdam sic dicta, propter æmulam Myrrhæ quandam odoris gratiam, quæ in ejus baccis recentioribus, observatur. Et Theoph. Myrti pluribus in locis meminit, nulla tamen descriptione addita.

Genera Myrti multa sunt: est sativa & sylvestris: sativa aut nigra aut candida: sylvestris alia levis alia spinosa: illa, quæ sativæ opponitur, itidem vel nigra, vel candida. Dioscoridi haud dubiè cognita, ut cui lib. 1. cap. 155. μυρσίνη sativa nigra, medicinæ utilior candida: quæ & Plinius lib. 23. cap. 9. habet. Theophrastus non videtur differentiam agnovisse, siquidem lib. 6. caus. 27. scribat, Myrtum Aegypti odoratam esse, quanquam cæteræ inodoratæ sint; verum hoc propter loca servida evenire. Plinio lib. cit. alia patricia alia plebeia: addens: Catoni tria genera, nigra, candida, conjugalis: nunc & alia distinctio, sativæ aut sylvestris & in utraque latifoliæ: in sylvestri propria oxymyrsine: sativarum genera topiarij faciunt. Tarentinam folio minuto, nostratem patulo, exoticam densissimo, senis foliorum versibus: ramosa utraque alia: conjugalem existimo nunc nostratem dici: hæc ille. Baccæ μύρτα Græcis, Latinis Myrta & Murta, officinis Myrtilli dicuntur.

I. Myrtus communis Italica.
Myrtus, Matth. Ang. Cord. in Diosc. Gesn. hort. append. Lon. Cæs. Lugd.
an Myrtus alba, Adv.
Myrtus communis Italica, Cam.

Alia est nigra, colore tantum fructus differens.

II. Myrtus latifolia Romana.
Myrtus nostras cum conjugali eadem, Plinio.

Myrtus

Myrtus Romana, Matth.
Myrtus major, Dod.gal.Adv.
Myrtus altera, Dod.
Myrtus sativa, Cast.
Myrtus laurea maxima, Lob.
Myrtus latifolia, Bellon.Clus.hisp.& hist.
an Myrtus exotica Plinij, Cæs.

Hanc & sterilem & fructiferã Bellonius notat.

III. Myrtus latifolia Bœtica 1. vel folijs laurinis.
Myrtus Bœtica latifolia domestica 2. Clus.hisp. & hist.
Myrtus Bœtica latifolia domestica, sive laurea secunda, Lob.

Variat: hæc enim folijs est minoribus & paulò densioribus: alia majoribus & paulò tenuiorib.

IV. Myrtus latifolia Bœtica 2. vel folijs latis confertim nascentibus.
Myrtus Bœtica latif. exotica, Clus.hisp.& hist.

V. Myrtus latifolia Belgica.
Myrti classis altera sive latifolia triplex, & Myrtus media, Clus.hist.

Varietates hujus sex Lobelius proponit.

VI. Myrtus angustifolia Bœtica.
Myrtus exotica, Matth.Cast.Lugd.
Myrtus tertia, Dod.
Myrtus Bœtica angustifolia exotica, Clus.hisp. & hist.
Myrtus exotica Plinij pluribus foliorum versibus, Lob.
an Myrt. baccis magnis cinereo cæruleis, Rauvvolff.

VII. Myrtus sylvestris folijs acutissimis.
Myrtus sylv. Matth.
Myrti majoris quinta species, Lob.
Myrtus Bœtica sylv. Clus.hisp.& hist.
Myrtus latifolia, Eyst.
sub Myrti ramulo cum flore ac semine pingitur apud Dodonæum.

VIII. Myrtus folijs minimis & mucronatis.
Myrtus albis baccis in Asia, Bellon.
Myrtus domestica fructu albo, Clus.hisp.& hist.
Myrtus prior, Dod.ico.
Myrtus nona angustifolia, Lob.
Myrtus Hispanica angustissimi folij, Cæs.
Myrtus minima angustifolia, Lugd.

Hujus & altera species, folio per omnia teneriore, exiliore & angustiore.

IX. Myrtus minor vulgaris.
Myrtus Tarentina (à Tarento Apuliæ urbe) Matth.Cast.Lugd.Cam.Clus.hist.Eyst.
Myrtus minor, Dod.gal.Adv.
Myrtus minor & Tarentina, Clus.hisp.
Myrtus minor vulgaris, Lobel. qui differentias quatuor facit.
Myrtus, Tab.
Myrtidanum μυρτίδανον Dioscoridi l.1. c.156. est quod Myrto adnascitur, inæquabile, verrucosum & concolor: & perinde quasi manus Myrti caudicem amplectitur. Sed Plinio l.14. c.16. & l.23. c.ult. Myrtidanum est vinum, ex sylvestris Myrti baccis factum.
Myrti coccus.
Myrti excrementum sive granum kermesinum, ejusdem ferè cum Cocco baphica naturæ, Myrti minoribus ramis adnascens, unico animali vivo vesiculæ incluso, Bellon.

X. Pseudomyrtus, frutex myrto admodum similis Bellon. quid?

XI. Myrtus Indica.
Avacari, Garz.Frag.Cast.
In India orientali, in montibus Malavar.

Myrto similes exoticæ.

I. Myrto similis Indica fructu racemoso.
Coca, Ciecæ, Monard.Lugd.Clus.in Garz.
Coca herba, Benzoni part.6. Ind. occid. l.3. c.10. & part.9. l.3. c.20. & l.4. c.22. ubi habetur, Indis hujus folia pro pecunia esse.
Coca occidentalis, Fragoso.
Arbor pumila folijs Myrti, vel ut alij Rhois coriariorum, cujus in tota Peru usus est, folio ore detento, famem & sitim aliquandiu inter peregrinandum levantes.

II. Arbor tristis myrto similis.
Arbor tristis, Garz. Acostæ, Frag. Clus.ad Garz. Lugdun. (qui & Acostæ & Clusij figuram licet diversiss exhibet) Tab.
Arbor tristis, in Malacca Singady alijs parisatico pul, guart: Turcis, gul: Linscot.part.4. Ind. orient.15.
Arbore triste de Dia, part.8. Ind.orient.
Arbor folijs Myrti Clusio: pruni alijs: cujus flores singulis noctibus renascuntur, qui albi, pediculo luteo aut rubeo firmati, quo Indi Croci loco utuntur, & ex floribus aquam extillant, quam Aquam de Mogli appellant.

De arbore tristi Garzias & Fragosus agentes, cum ejus flores gratissimi odoris sint, duorum adhuc florum meminêre, & Linscottus peculiare genus exhibet.

I. Mogori priores dicti, mali aureæ floribus odoratiores, quarum stillatitius liquor eundem apud istos usum obtinuit, quem apud Hispanos aqua florum mali aureæ.

II. Champe dicuntur alij flores, quorum etiam magnus apud illos usus est, odore graviori, quam Lilium album, Garz. Frag.

III. Fulle, flosculorum genus apud Indos ex arbore quadam toto anno durans, suavissimi odoris, Linscot. 4. part. Ind. or. 10.

IV. Flos Indicus arboreus liliorum specie.

Floribundio, ex arbore quæ solum flores, fructus nequaquam gignit, Joseph. Acostæ lib. 4. cap. 27.

RUSCUS.

Ruscus Dioscoridi l. 4. c. 146. μυρσίνη ἀγρία, myrtus sylvestris dicitur: alijs ὀξυμυρσίνη, acuta myrtus & Myrtacantha. Plinius l. 23. c. 9. inquit, Castor Oxymyrsinen myrti folijs acutis, ex qua fiunt ruri scopæ, Ruscum vocavit. Theophrasto 3. hist. 17. κεντρομυρρίνη. Hujus fructum Arabes Cubebas vocant, existimantes Carpesium apud Galenum 7. simpl. & 1. de Antidot. esse, quia nihil de Carpesio apud Dioscoridem, ut nec de Rusco apud Galenum inveniatur: sed revera Rusci fructus à Cubebis differt, ut rectè Leonicenus notavit.

Ruscus, Trag. Matth. Cord. in Diosc. Gesn. hort. Bellon. Lac. Adv. Lob. Cæs. Lugd. Castor. Cam. Tab. Eyst. Ger. sive Bruscus.
Ruscus verus, Lon.
Ruscum, Dod. ut.
Centromyrini Theoph. & Oxymyrsine, Ang.
Myrtus sylv. Turn.
Myrtacantha, murina spina, Lob. ico.

VITIS IDÆA SIVE MYRTILLUS, & Idæa Radix.

Ἄμπελος παρὰ Ἴδης, sive Vitis ea parte Idæ, quam vocant Phalacras, nascitur: est fruticosa, virgis parvulis & ramulis cubitalibus penè exporrigitur, quibus acini ad latera adhærent, nigri, fabæ magnitudine, dulces, vinaceorum instar aliquid continentes: folium rotundum, individuum, parvum. Idem pene Plinius l. 14. c. 3. Myrtilli autem dicuntur à forma baccarum, quæ Myrti baccis similes sunt.

I. Vitis Idæa folijs oblongis crenatis, fructu nigricante.
Myrtillus, Matth. Lon. Cast.
Vaccinia nigra, Dod. ut: Adv. Lob. Ger.
Radix Idæa fructu nigro, Ang.
Vitis Idæa nigris acinis, Gesn. Fracto.
Myrtillus Germanica, Lugd.
Vitis Idæa vulgaris baccis nigris, Clus. pan. & hist. Theophrasti, Eid. hist.
Vitis Idæa nigra, Cam.
Vitis Idæa 1. Tabern. & Vitis Idæa 2. major, Eid.
Bagolæ 1. genus, Cæs.
Fructus exigui, Gallis Bleuete: part. 2. Amer.

II. Vitis Idæa folijs oblongis albicantibus.
Myrtillus grandis, Trag.
Vitis Idæa nigra major, Thal.
Vitis Idæa 2. Clus. pan. & hist.
Vitis Idæa 3. Tab.
Vaccinia Pannonica, Ger.

III. Vitis Idæa folijs oblongis acuminatis baccis rubris insipidis.
Vitis Idæa rubra Bavarica, Cam.

IV. Vitis Idæa folijs subrotundis non crenatis baccis rubris.
Myrtillus exiguus, Trag.
Vaccinia rubra, Dod. gal. Adv. Lob.
Radix Idæa fructu rubro, Ang.
Vitis Idæa species altera acinis rubris, Ges. hor.
Vitis Idæa rubra sive Vaccinia rubra, Dod.
Rhus Plinij minor, Æmilij, Thal.
Idæa vitis, Lugd.
Vitis Idęa rubra, nonnullis Rhus minor Plinij, Cam. ep.
Vitis Idæa buxeis folijs, Clus. hist.

Folijs est buxi interdum levissimè ceu serratis marginibus.

V. Vitis Idæa folijs subrotundis exalbidis.
Vitis Idæa altera, Clus. pan. & hist.
Vitis Idæa Gesneri major, Cam.

VI. Vitis Idæa folijs carnosis & veluti punctatis, sive Idæa radix Dioscoridi.
Uva ursi Galeni, Clus. hisp. & hist. Lob. Tab.
Vaccinia ursi, Ger.

Diosc. l. 4. c. 44. ἰδαία ῥίζα, oxymyrsine (id est Rusco) folia similia habet: juxta ipsa verò

capreoli

capreoli exigui sunt, ex quibus etiam flos erumpit: radix præclarè adstringit.

Ἀρκτοστάφυλος Galeno 6. de comp. med. κατὰ τόπους 4. in Ponto nascitur planta humilis & fruticosa, folio Memecyli (sive Arbuti) fructum ferens rubrum, rotundum gustu austerum.

Hanc ex Hispania folijs longioribus quidem accepi, apud nos tamen ad montem Crentzacensem provenit.

VII. Vitis Idæa palustris.

Vaccinia palustria, Dod. ut: Ad. Lob.

Oxycoccum, Cord. hist. Cl. pan. Cam. Th. Eyst.

Acinaria palustris, Ges. hor. in Rosa alpina.

Serpillum acinarium, Ges. col.

Erica sexta baccifera, Lugd.

Vitis Idæa tertia in palustribus, Clus. hist.

An Samolus Plinij l. 24. c. 11. sit, Dodon. edit. gal. dubitat, Samolum, inquit Plinius, herbam nominavêre, nascentem in humidis: nullas alias notas addit.

VIII. Frutilla in Chile.

Cerasorum ferè sapore, fructus est non arboris sed plantæ, coloris mori non satis maturi: par. 8. Ind. Occid.

B U X U S.

Buxus & Buxum, Græcis πύξος, διὰ πυκνὸν τοῦ ξύλου, à densitate ligni dicitur, Theoph. 3. hist. 15. Buxus, magnitudine est haud procera, folium ei Myrto simile: locis frigidis & asperis nascitur.

Genera tria Pl. l. & c. 16. Gallicum, quod in metas emittitur, amplitudineq; proceriore, Oleastrum in omni usu damnatū, gravem præfert odorem. Tertium genus nostrates vocant sylvestre, ut credo mitigatū satu: diffusius & densitate parietum virens semper ac tonsile. Sic apud nos quædam frutex tantum est, quædā in arborem magnam assurgit: & ex ejus radice ob varias maculas, & intortos linearum discursus, cochlearia, cultellorum manubria, & imagunculæ in monte Jura ad S. Claudium conficiuntur: Sunt qui florere negent, sed male.

I. Buxus arborescens.

Buxus, Brunf. Matth. Dod. ut: Fuch. Bellon. Ges. hort. Tur. Lon. Ad. Lob. Cæs. Cast. Lugd. Cam. Tab. Eystet.

Buxus vulgaris, Trag.

II. Buxus folijs rotundioribus.

Chamæpyxos, Trag. Taber.

Buxus humilis, Dod.

Hoc ad areolas hortorum muniendas frequenter utuntur.

III. Chamæbuxus flore Coluteæ.

Fruticulus exiguus folijs myrtinis, floribus papilionaceis ferè, diversi coloris, Cord. obs. syl.

Rhus myrtifolius Plinij Gesneri, Cam.

Chamæbuxus, Ges. col.

Anonymos flore Coluteæ, Clus. pan. & hist.

Anonymos Pervincæ folio, Cam.

Pseudochamæbuxus, Eyst.

an Myrtus tenuifolia, Thal.

Variat floris colore & odore: colore, quia flavescunt, vel ex purpura rubescunt: odore, quia inodori majori ex parte, nonnulli odori sunt.

O L E A.

Olea, Græcis ἐλαία dicitur, quod à τὸ λεῖον h. e. læve vel lubricum deducitur: aut à λειῶ, id est, lævigo, lubrico, quod producat id quod lævigat, lubricatq;, videlicet oleum, cujus quævis lubricandi vis est. Sic & baccæ, arboris nomine ἐλαῖαι, Latinè olivæ vocantur: quas cum nigrescere incipiunt Drupas, Græcos Drypetas vocare, Plin. l. 15. c. 1. scribit: & Druppa l. 12. c. 27. Arborem Dioscor. non descripsit: at Theoph. multa hinc inde habet, inter quæ hæc placent: Olea arbor est multifida, 1. hist. 5. medullam parvam & incertam gerit ut buxus, 1. hist. 9. nodosa est, gongros (γόγγρους) à quibusdam vocatos habet, 1. hist. 13. viret perpetuò, sed non semper eadem durant folia. sed alia proveniunt, alia exarescunt, 1. hist. 15 & angusta sunt, 1. hist. 16. semen carnosum & nucleus interjacet, caro enim in nucleo est, 1. hist. 8. succus pinguis, 1. hist. 19. flores foliati sed pusilli, 1. hist. 21. & circa fructum ipsum producuntur, & prostrati perforati spectantur, 1. hist. 2. Olivæ aliæ fructum nulla carne, sed oleo refertum producunt: aliæ carnosum sine oleo præstant, 2. caus. 4 Genus alterum, quod Aegyptium appellamus, ubertate ac magnitudine fructus excellit. Tandē 4. h. 8. Oleæ maritimæ meminit, quæ folia similima Arià habeat, fructum proximum his olivis, & lachrymam emittere, ex qua Medici medicamentū sistendi sanguinis componant.

Genera: Dioscorid. Oleæ sativæ & olivarum colymbadum: Oleæ sylvestris & Oleæ Aegyptiacæ l. 1. c. 137. & seq. meminit. At Virgilio, etiam Plin. l. 15. c. 1. referente, Olivarum tria genera, Orchites, Rhadios & Pausias: nec plura genera Hetruriam agnoscere, inquit Matthiolus. Plin. l. 15. c. 3. prima colligitur Pausia, cui plurimum carnis: mox Orchites, cui olij, post Rhadios: subjungit Liciniam, Cominiam, Contiam, Sergiam, quam Sabini

regiam

regiam vocant: & mox: regiæ ab alijs majorinæ, ab alijs phauliæ, grandißimæ, alioquin minimo, succo, & in Aegypto carnosißimæ, olei exiguum: Decapoli verò Syriæ per quam parvæ, nec Cappari majores, carne tamen commendantur. Colymbades franguntur, eademq; herbarum viridium succo condiuntur (ut in Gallia Narbonensi, fœniculo.) Sunt & prædulces, per se tamen siccatæ, uvisq; paßis dulciores, admodum raræ in Africa & circa Emeritam Lusitaniæ. Sic Columellæ decem genera, Pausia, Licinia, Sergia, Radius, Nevia, Culminia, Orchites, Algiana, Murtea, Circites. Sanè Olearum differentiæ ex fructu magis quàm arbore spectantur, scilicet magnitudine, pinguedine, probitate & colore. Et Bellonius de cult. notat, in vallibus Insulæ Corcyræ in Græcia, Oleas esse semper virentes, quæ in Quercus altitudinem excrescant.

I. Olea sativa, ἐλαία ἥμερος.

Olea, Brunf. Trag. Tur. Cord. hist. Ang. Bellon. Gef. hor. Lon. Dod. Ad. Lob. Rauvvol. Cæs. Cam. & Ind. Occid. par. 9. l. 4. c. 32.

Olea sativa, Matth. Dod. gal. Cord. in Dioscor. Lacun. Cast. Tabern. (cui & domestica) Lugd. Clus. hist. Ger.

Nodos qui in caudice sunt, Theoph. 1. hist. 13. γόγγρους vocat: rustici in Hetruria (Cæsalpino auctore) ova olearum vocant, eò quod sata numerosa sobole germinent. Ad nos adferuntur Hispanicæ, Genuenses, Narbonenses sive Masilienses & Comenses.

In Virginia tria baccarum genera inter se differentia habentur, quarum forma glandibus similis, à quibus bonum oleum elicitur, Thomas Hariot in des. Virgin. Ind. Oc. p. 1. sed quid sunt?

I. Olivæ maximæ Hispanicæ.

Olivæ Sergianæ regiæ, phauliæ, Plin.

Olivæ magnæ & carnosæ, Clus. hist.

Olivæ superbæ nucis ferè magnitudine, Cæs.

2. Olivæ minor. & Genuens. & ex Provincia.

Olivæ Lusitanicæ, Narbonenses, Bœticæ, Clus. hist. ex quibus plus olei exprimitur.

3. Olivæ oblongę atrovirentes ad lacum Comensem natæ adferuntur, quæ carne dura nec succulenta ossi firmiter hærent.

4. Olivæ albæ.

Pl. l. 23. c. 3. olivarum albar. & nigrarũ meminit.

Oliva alba circa Hisp. & Ulyssiponam, Cl. hist.

In Hetruria habentur:

1. Minores rotundiores, plurimum olei habentes, quæ Olivellę vocantur, Cæs. quas Matt. secundo loco recenset, & eas prægrandes arbores Juglandium modo ferre, quas Olivastræ rura Senensia vocitent.

2. Majusculæ & oblongæ oleum parcius sed dulcissimum reddentes, quæ nomine à radijs desumpto, Raggiariæ dicuntur. Cæs. hæ primæ sunt Matth. quas oleæ minores proferunt, quibus in cibis utuntur.

3. Majores & pulposiores ad conditura stantum quæsitæ, quas Regias Cæsalp. vocat.

4. Sunt quædam, quarum caro ab osse recedit cùm franguntur, virides, quæ conditæ gratissimæ fiunt, quas Colimbades Cæsalpin. censuit.

Colymbados quas κολυμβάδες Diosc. l. 1. c. 139. nominat, aliqui volunt esse olivas muria conditas, ab innatando sic dictas: quamvis Plinio l. 15. c. 3. (quem Cæs. imitatur) distinctum genus fecisse videatur; quarum etiam l. 23. c. 3. meminit. Condiuntur autem plerunq; immaturę per Hispaniam & Galliam Narbonensem: interdum etiam maturæ & nigræ, præsertim in Lusitania. Olivarum feraces arbores, sed insuavi odore & sapore pejore, in Brasilia, reperiri, Benzo libr. 1. cap. 28. scribit.

II. Olea sylvestris folio duro subtus incano.

Ἀγριελαία ἢ κότινος, ἢ αἰθιοπικὴ ἐλαία Diosc. l. 1. c. 137. & cap. 141. scribit Æthiopicæ oleæ lacrymam Scamonio similem fulvam esse, &c. quod Gummi elemi esse Cæsalpinus suspicatur.

Olea sylvestris, Matth. Lac. Tab. Ger.

Olea sylvestris sive oleaster, Ad. Lob. ico.

Oleaster vel sylv. olea, Cast.

Oleaster, Lon. Cæs. Clus. in hisp. & hist.

Hanc aliqui cum aculeis, alij sine ijs, pingunt: alij in descriptione aculeorum meminere, ut Matth. Dod. alij præteriere: sane fructu est multo minore & à sativa cultura differt: hinc & sativa si negligatur, in sylvestr. abit: & ut Theoph. 2. hist. 3. ex nucleo oleæ, ἀγριέλαιος nascitur.

III. Olea sylvestris folio molli incano.

Olea Bohemica, Matth.

Elæagnus, Matth. ep. Cam. ep.

Salix Amerina, Amato.

Chalef, Bellunensi.

Ziziphus Cappadocica Plinij, Bell. Dod. Lugd.

Ziziphus alba, Ges. hor. Clus. hisp. & hist.

Ziziphus alba Columellæ, Bellon. (cui & Oleaster perperam,) Cam.

Oleastri species quibusdam, Ges. hort.

Olea sylvest. Septentrionalium; sive Eleagnos Theophr. folio Viticis, Lob.

Oliva

Oliva Bohemica, Lugdun.
Seisefun, Rauvvolf.

Alij Elæagnum Theoph. alij Ziziphum Cappadocicam Plinij, alij ejusdem lib. 6. c. 18. Jovis barbam esse volunt.

Plinius lib. 21. cap. 9. de Corônis agens, duo earum inquit genera, quando aliæ flore constant, aliæ folio: florem dixerim esse Genistas, namque & ijs decerpitur luteus, item Rhododendron, item Zizipha quæ & Cappadocica vocatur, his odoratus, similisque olearum floribus.

SALIX.

Salix, ἰτέα Græcis, παρὰ τὸ ἰέναι, quòd citò in altum excrescat, inter primas etiam germinans: & Latinis, quòd celeritate crescat ut salire videatur, dicitur. ἰτέα arbor est vulgo cognita, Diosc. l. 1. c. 136.

Genera: Theoph. 3 hist. 13: Salix multigena est: nam alia nigra dicta, quòd cortice nigro, aut puniceo tegatur: alia candida, quòd candido: virgas pulchriores & ad texendum commodiores nigra profert: candida spissiores. Est tam nigræ, quàm candidæ genus quoddam parvum: hanc Arcades non ἰτέαν, sed ἑλίκην vocant, existimantq; fructum fœcundum eam parere. At Plinio l. 16. c. 37. Salicis plura genera: nam quædam & in proceritatem magnam emittunt, jugis vinearum perticas præbent, pariuntq; baltheo corticis vincula: & aliæ virgas sequaces ad vincturas lenticiæ. Aliæ prætenues viminibus texendis spectabili subtilitate. Rursus aliæ firmiores corbibus, ac plurimæ agricolarum suppellectili: candidiores ablato cortice læves tractatu, molliorib. vasis quam si è corio fiant, atq; etiam supinarum in delicias cathedrarum aptissimæ. Finditur Græca rubens Amerina, ut & candida, haud paulò flexilior, ideo solido ligans nexu. In Asia tria genera observant, nigram utiliorem viminibus: candidam, agricolarum usibus: tertiam quæ tenuissima est Helicem vocant. Apud nos quoq; multi totidem generibus nomina imponunt: vimineam vocant, eandem purpuream: alteram nitelinam à colore, quæ sit tenuior: tertiam Gallicam, quæ tenuissima. Et l. 17. c. 20. perticalis & viminalis meminit: hæc Plinius. Quare veteres Salices distinxêre colore primùm, dein usu: colore, albo, nigro seu purpureo, sive phœniceo, sive rubente & vitellino, qui in cortice spectatur. Usu. quòd alia sit perticalis, alia viminalis: alia fissilis, alia ex qua vincula fiunt: alia ex qua virgæ fiunt, vel tenues & invalidæ, vel firmiores & crassiores, ad varia opera.

I. Salix vulgaris alba arborescens.
Salix alba Theophr. & Plinio.
Salix ex qua perticæ fiunt, Matth.
Salix perticalis, Cord. in Diosc.
Salix prima vel major Dod.
Salicis quartum genus, Lon.
Salix, Ad. Dioscoridis, Lob.
Salix alba perticalis, Lugd.

Ex hac pali ad vitium pedamenta, & stipites ad sepes firmandas fiunt.

II Salix vulgaris nigricans folio non serrato.
Salicis primum genus, Trag. Fuch. Tur.
Salix Gallica, Cord. in Diosc.
Salix nigra seu punicea, Lon.
Salix nigra seu rubens, Thal.
Salix phœnicophlœos sive phœnicea, Lugd.

III. Salix vulgaris rubens.
Τῆ οἴσυ nomine (Salicem Amerinam Gaza vertit) Theophr. l. 6. c. 2. designasse aliqui volunt: verùm hæc Salix fructus non habet: cùm in Oeso fructus sit, vel niger, vel candidus.
Salix Amerina nigra & rubens, Plinio.
Salix colore rufescente, quæ Græca vocatur, Matthiol.
Salicis tertium genus, Fuch. Tur. 1. genus, Lon.
Salix viminalis, Amerina & Sabina Columellæ, Dod. gal.
Salix minor, viminalis & Gallica, Dod.
Salix Amerina, Lugd.
Salix Sabina sive Amerina, Thal.

Ex hac vincula quibus in aqua maceratis vites & doliorum circuli vinciuntur: & alteri cortex magis ruber, alteri nigricat.

IV. Salix sativa lutea folio crenato.
Salix tertia, Trag. Cæs.
Salix vitellina, Dod. gal. Cord. in Diosc.
Salicis alterum genus, Fuch. Lon.
Salix angustifolia sylv. Tab.
Salix aquatica, Ger.

V Salix folio amygdal. utrinq; virente aurito.
Salix μελανόφλοιος, id est, cortice nigro, Theoph. 3. hist. 13.
Salix purpurea, Plinio.
Salix, Matth. in fig. major, Ger.
Salix sylv. latifolia, Tab.
Salix purpurea nigra viminalis, Lugd.

Hæc virgas tenues præbet, ad corbes, sportas, fiscinas, & similia conficienda: huic peculiare, quod singulorum foliorum exortibus alæ duæ adpositæ sint.

VI. Salix folio longissimo, angustiss. utrinque albido.
Elæagnus (Zenigole Patavinorum) Ang. Cast.
Elæagnus Dalechampij, & Salicis 6. genus, Lug.
Ἐλαίαγνος nomen, ex ἐλαία καὶ ἄγνος, ex olea & vitice compositum est: nam ut Theop. 4. hist. 11. Elæagnus fruticosa planta est Agno similis, folio, figura eidē simili, molli, lanuginoso, ut Mali cydoniæ, fl. albæ populi minore, fructu nullo.

VII. Salix humilis angustifolia.
Salix humilis, Dod. ico.
Salix humilis repens angustifolia, Lob. Lugd.
an Chamæitea, Tab. & Ger.

VIII. Salix oblongo incano, acuto folio: quæ 2. loco in Prodromo describitur.

IX. Salix fragilis.
Salix 2. candido cortice, Trag.
Salix candida vel Græca, Dod. gal.
Salicis tertium genus, & Salix alba, Lon.
Hæc ad ligamenta planè inutilis est: communiter cortice albo, rarius rubro, de qua sub Salice 1. in Prodromo.
Salicis 4. genus, quam vulgo Vitricem vocitent, quòd vitri modo frangatur, Cæs. proponit, sed folia lata subrotunda & hirsuta tribuit.

X. Salix folijs glaucis & per ambitū hirsutis.

XI. Salix humilis capitulo squammoso.
Salix Helice Theoph. 3. hist. 13. Lugd.
Salix angustifolia, Cl. pan. Pannonica, Eid. hist.
Sæpè folijs vesicæ subrubentes, & surculis, pilulæ quædam scabræ insident.

Salix latifolia.

I. Salix latifolia rotunda.
Siler arbor, Ang.
Salix lato folio, Gesn. hort.
Chaleb Syrorum, Ges. quia fl. est odoratiss. Cam.
Salix platyphyllos, Adv. alia, Thal.
Salix latifolia, Cam. Clus. hist.
Salix platyphyllos sive leucophlœos & Elæagnos quibusdam, Lugd.
Salix caprea rotundifolia, Tab. Ger.
De Silere Plinius l. 16. c. 18. hæc habet: non nisi in aquosis proveniunt Salices, alni, populi, siler, ligustra tessaris utilissima: & c. 21. Sileri folia non decidere scribit, nulla alia nota addita: deque ejus viribus l. 24. c. 10. egit.
Hujus carbo citissimè ignem concipit, quare ex ejus cinere, sulphure & aphronitro pulvis tormentarius conficitur: hujus carbonibus pictores ad delineanda opera utuntur.

II. Salix folio ex rotunditate acuminato.
Salicis quartum genus, Trag. Lon.
Salix aquatica, Lob. ico.
Salix platyphyllos, Thal.
Salix caprea latifolia, Tab. Ger.

III. Salix latifolia minor.
Salicis platyphyllæ species alia, Thal.

IV. Salix subrotundo argenteo folio, quæ 3. in Prodromo.

V. Salix maritima ostrearum testis innascens.
Salix marina, Lugd.

Salix pumila latifolia.

I. Salix humilis latifolia erecta: quæ 4. in Prodromo.

II. Salix latifolia repens. (ep.
Salix pusilla humilis, seu Salicula repens, Cam.
Salicis pumilæ genus 2. Clus. pan. & hist.
Salix pumila, Tab. humilis, Ger.
Salix pumila, folio latiore, Dod. belg.
Salix leucophlœos palmum alta, Lugd.

III. Salix alpina pumila rotundifolia repens, infernè subcinerea.
Salix pumila latifolia prior, Clus. pan. & hist.

IV. Salix pumila folijs utrinque candicantibus & lanuginosis.
Salix abortiva, Lugd.

V. Salix saxatilis minima, quæ 7. in Prodr.

Salix pumila angustifolia.

I. Salix pumila linifolia incana.
Salix pumila angustifolia prior, Cl. pan. & hist.
Salix pumila folio angustiore, Dod. belg.

II. Salix pumila brevi angustoque folio incano.
an Salix humilis repens, Adv. Lob. ico.
Salix pumila angustifolia altera, Cl. pan. & hist.
Hæc variat: nam paulo latioribus folijs quæ in sabulosis Hollandiæ aggeribus Oceano objectis nascitur, Clusio monente.

III. Salix alpina Pyrenaica: quæ 6. in Prod.

IV. Salix alpina angustifolia repens, non incana, quæ 5. in Prodromo.

Salix exotica.

I. Salix Syriaca folio oleagineo argenteo.
Zarneb vel Zarnabum, Rhasi cap. 353. & Avicennæ cap. 749.
Zurumbeth Serapioni, cap. 26.
Elæagnus Theophrasti.
Saffaf Syrorum, Rauvv. & Lugd. app.
Calaf seu Ban, Alpino.
Verùm Rauvv. folijs angustioribus, at Alpinus

nus latioribus pingit: hanc sub nomine arboris magnæ virtutis, ab insigni Pharmacopæo D. Jo. Pona Verona hoc anno accepimus.

Ex floribus incolas aquam cordialem elicere, Rauvvolfius scribit: & quidem in Ægypto, quam Macahalef vocitent, Alpino monente.

II. Salix Arabica folijs Atriplicis.
Garb Arabum, Avicen. cap. 326. & 686.
Salix exotica, Garb incolis, Rauvv.
Garab Maurorum, Lugd. app.

Ex hac apud ipsos Aphronitrũ optimum fit, ad ignariũ pulverem conficiendũ, Rauvv. monẽte.

AGNUS CASTUS SIVE VITEX.

Vitex, Græcis ἄγνος, ἢ λύγος Dioscoridi lib. 1. cap. 135. ἄγνος, id est Castus, quod ab ijs à quibus estur, aut bibitur, aut substernitur, castitatem conservet, Gal. 6. simplicium auctore: quare matronæ in Thesmophorijs Athenienfium ἁγνεύουσαι, id est, castitatem custodientes, folia hujus arboris sibi sternebant, Dioscoride & Plinio referentibus. Cui & λύγος (quasi vimen) propter invictam ferè virgarum flexibilitatem: officinis, Agnus castus: cujus semen quibusdam à Piperis similitudine, Piper vocatur. Est Diosc. frutex in arborem assurgens: virgulta gerit fractu contumacia & longa: folia verò olivæ, sed teneriora atque majora. Theoph. ἄγνος (Amerinam Gaza vertit) cultura arbor efficitur, cùm frutex sit, 1. hist. 5. verùm super fructum ipsum florem insidentem emittit: virgas parvas sicut cornus fœmina suo latere profert & fructuosior est, nodos tamen geminatos, tum invicem congruos habet, 1. hist. 21. Plin. lib. 24. cap 9. non multum, inquit, à Salice vitilium usu distat Vitex, foliorum quoque aspectu, nisi odore gratior esset.

Genera ejus duo: est quæ album florem, cum aliquatenus purpureo mittat, altera purpureum profert, Diosc. ac Plinio l. c. major, in arborem Salicis modo assurgit: minor, ramosa, folijs candidioribus, lanuginosis: prima album florem mittit in purpureo, quæ & candida vocatur: nigra, quæ tantum purpureum.

I. Vitex folijs angustioribus cannabis modo dispositis.
Vitex, Trag. Dod. ut: Ang. Cord. in Dioscor. Gesn. hort. Lac. Tur. Lon. Cæs. Lugd. Cam.
Vitex sive Salix Amerina, Matth.
Agnus sive Vitex, Bellon.
Agnus castus, Gesn. hort. Cast.
Elæagnon Theophrasti, Adv. Lob.

II. Vitex latiore folio.
Vitex latiore serrato folio, Lob. Lugd.

III. Vitex trifolia minor.
Agni casti species multo minor cæteris, tribus tantum firmis folijs donata, Rauvvolf. Sed quid?

SPIRÆA.

De Spiræa hæc habet Theophrastus 1. hist. 25. plura ex alijs fructum cacumine ferunt, quam ex arboribus, ut frumentorum quæ spicam pariunt, & fruticum ἐρείκη καὶ σπειραία (aliqui πειραία legunt) ἢ ἄγνος, ἢ ἄλλ' ἄττα: erica, piræa, amerina, ut Gaza vertit qui omittit ἢ ἄλλ' ἄττα, id est, & alia quædam.

Frutex spicatus folijs salignis serratis.
Spiræa Theophrasti forte, Clus. hist.

LIGUSTRUM.

Ligustrum Græcis κύπρος. Cyprus Diosc. lib. 1. cap. 124. arbor est folijs circum virgulta oleæ similibus, sed latioribus, mollioribus & viridioribus: floribus candidis muscosis, odoratis: semine nigro, sambuci fructui simili: & Plinio lib. 12. cap. 24. Cyprus in Aegypto est arbor Ziziphi folijs, semine coriandri, flore candido odorato: & mox, quidam hanc esse dicunt arborem, quæ in Italia Ligustrum vocatur: & lib 24. cap. 10. Ligustrum eadem arbor est, quæ in Oriente Cyprus.

I. Ligustrum Germanicum.
Ligustrum, Brunf. Matth. Lacun. Fuch. Cord. in Diosc. Bellon. Gesn. hort. Turn. Lob. Rauvvolf. Cæs. Cast. Lugd. Thal. Tab. Ger. Eyst.
Ligustrum vulgare, Trag.
Ligustrum majus, Lon.
Phyllirea, Dod. ut: Ang. Gesn. hort.
Halimus, Lac.
Ligustrum Diosc. nostras, Adv.
Ligustrum Italicum, Alpino.

Sunt qui Cyprum Dioscoridis volunt, ut Tragus, Matth. Cord. in Diosc. Cæs. & alij: negant alij, ut Anguillara, qui Ligustrum Latinorum facit: alij Phyllirea volunt, ut Dod. & Ang.

Flore est albo, Tragus & subluteo notavit, & Ligustri aliam speciem nominat: & Lonicerus majus & minus facit.

II. Ligustrum myrtifolium Italicum quod 1. in Prodromo: quod etiam nomine Myrti ligustri folio, accepimus.

III. Liguſtrum folijs laciniatis, quod 2. in Prodromo, & Liguſtri nigri nomine ex Italia primum, dein pro Syringa laciniatis folijs ex horto Nobil. Contareni habemus.

IV. Liguſtrum Ægyptiacum latifolium.
Cyprus Græcorum, Alcanna vel Henne Arabum, nunc Græcis Schenna, Rauvvolf. & Lug. append.
Cyprus Plinij ſive Alcanna, Belli ep. 4. ad Cluſ.
Henne in Ægypto aliàs Alcanna, Bellonio.
Alcanna Arabum, Cluſ. ad Bellon.
Alkanna, Adv.
Flore eſt pallidè ſubflavo.

V. Liguſtrum Ægyptiacum anguſtifolium.
Liguſtrum Ægyptium, Elhanne ſeu Tamaharendi, vel Alcanna Avicennæ, Alpino.

Figura enim ab Alpino propoſita diverſa, à Rauvvolfij figura, quod & Cluſius in cur. poſterioribus monet: & Alpinus florem ſubcinereum Sambuci floribus minorem tribuit: quare an diverſæ conſiderandum: ramum ſolum baccis minutis ſeminibus refertis onuſtum, ſed ſine folijs, ex Creta ab Honorio Belli habemus. In hiſt. orient. part. 4. figura tab. 15. ſub Mangoſtans proponitur.

PHILLYREA.

Φιλυρέα Dioſcor. lib. 1. cap. 125. arbor eſt Cypri magnitudinem æquans, folijs oleaceis, ſed latioribus & nigrioribus, fructu lentiſci nigro, ſubdulci, & quaſi racemato.

I. Phillyrea latifolia levis.
Phylerea arbor Galloprovinciæ, verior Macaleb Serapionis, Adv Lob. ico.
Phillyrea, Cam. ep. * notata.
Phillyra, Mahaleb Serapionis, Lugd.
Philyca Dalechampij, Eid.
Mahalepum Serapionis, Tab.

II. Phillyrea latifolia ſpinoſa.
Phillyrea prima, Cluſ. hiſp & hiſt.
Phillyrea prior Cluſij, Lugd.

III. Phillyrea folio leviter ſerrato.
Phillyrea 2. Cluſ. hiſp. & hiſt. Lugd.
Phyllirea ſerrata, Ger.

IV. Phillyrea folio Liguſtri.
Phillyrea, Matth Lac. Rauvv. Lugd.
Phillyrea Bellonij, Geſn. hort.
Cyprus latiore folio, Dod.
Phillyrea major, Adv. Narbonenſis, Lob.
Phillyrea tertia, Cluſ. hiſp. & hiſt. Lugd. Tab.
Philyrea media, Cam. ep.
Alaternus major Dalechampij } Lugd.
Philyrea Penæ major, } Lugd.
Ilatrum, Cæſ. & Phillyra, Theoph.
Phyllirea latiore folio, Ger.

V. Phillyrea anguſtifolia prima.
Cyprus, Dod.
Phillyrea quarta, Cluſ. hiſp & hiſt. Tab.
Philyrea anguſtifolia, Lob. Cam. ep. Ger.
Phillyrea minor, Adv. Penæ, } Lugd.
Alaternus minor Dalech. } Lugd.

VI. Phillyrea anguſtifolia ſecunda.
Phillyrea quinta, Cluſ. hiſp. & hiſt.

SECTIO QUARTA.

PHILYCA; CELASTRUS; OENOPLIA; RHAMNUS; LYCIUM; RUBUS; CHAMÆRUBUS; CAPPARIS; ROSA Sativa, ſylveſtris, & Hiericuntica.

PHILYCA.

Φιλύκη Theophraſto 1. hiſt. 15. ex ſylveſtribus perpetuò viret: 3. hiſt. 6. ineunte Vere germinat: 5. hiſt. 7. candor ei Celaſtri modo, ſemper fronde abundat. Plinio l. 16. c. 26. Alaternus dicitur, qui inter arbores fructum nullum ferentes, hoc eſt, ne ſemen quidem, refert, cui folia inter Ilicem & Olivam.

I. Philyca elatior.
Alaternus, Ang. Portæ, Cam.
Philyca Theophr. Alaternus Plinij, Elæprinos Cretenſium, Bellonio.
Alaternus Plinij (& Spina cervina quorundam) Lobel. icon. Gerard.
Alaternus prima, Cluſ. hiſp. & hiſt. Lugd. Tab.
Celaſtrus mas Theophraſti, Cæſ.
Bourgeſpine Monſpelienſium, Adv. Lob. ob.
Apharca Theophraſti, Lugd.

Phillyra

Phillyra mas Theophrasti, Cæs.
Alaternus Turneri, Tabern. qui duas figuras adposuit.

Ἀφάρκη Theophrasto 1. hist. 15. ex sylvestribus arboribus perpetuò viret: 3. histor. 6. fructum primum cum uva nigrescit & varia fit, maturant: alterum cum vitis floret: bis enim ambæ fructum ferre videntur.

II. Philyca humilior.
Alaternus alter, Clus. hisp. & hist. Lugd. Tab.
Alaternus alter humilior, lato folio, Lob.
Ilatrum folio ad Ilicem accedente, Cæs.
Celastrus fœmina Theophrasti, Lugd.
Alaternus humilior, Ger.

CELASTRUS.

Κήλαστρος Theophrasto 1. hist. 6. cultum nullum patitur: 1. hist. 15. folia nunquam demittit: 3. hist. 6. & tardissimè fructum perficit: 5. hist. 8. ad baculos idonea est.

Celastrus Theophrasti, Clus. in cur. post. hanc ex horto Leidensi accepimus.

OENOPLIA.

I. Oenoplia non spinosa.
Sudar Serapioni.
Oenoplia seu Napeca Bellonij, Connarus Alexandrinorum forte apud Athenæum, Clus. hist.

Hanc una cum fructu & floribus, ex Creta ab Honor. Belli accepimus.

II. Oenoplia spinosa.
Nabca, Paliurus Athenæi credita, Alpin.
Oenoplia spinosa, Honor. Belli, Clus. histor. & ep. 5.

RHAMNUS.

Rhamnus ῥάμνος Dioscoridi lib. 1. cap. 119. frutex est circa sepes nascens: virgas rectas & spinas aculeatas, ut Oxyacantha habens: folia verò parva, oblonga, subpinguia, mollia: est & altera candidior. De tertia, vide sub Paliuro. Et Theoph. 1. hist. 15. ῥάμνος frutex est perpetuò virens: 3. hist. 17. & alia candida, alia nigra, fructusq; diversus, ambæ verò aculeigeræ: 3. hist. 18. peculiare racemis, quod per latera caulium serpunt: postremoq; caulis racemus omnium maximus propendet. Plinio lib. 24. cap. 14. inter genera Ruborum. Rhamnus appellatur a Græcis, candidior & fruticosior: is floret ramos spargens rectis aculeis, non ut cæteri aduncis, folijs majoribus. Alterum genus est sylv. nigrius & quadantenus rubens: fert veluti folliculos.

I. Rhamnus spinis oblongis, flore candicante.
Rhamnus candida, Theophrasti.
Rhamnus primus, Matth. Ang. Lac. Lon. Clus. hisp & hist. Dod Rauvvolf. Lugd. Cast.
Rhamnus candida, Cord in Diosc.
Rhamnus alter Dioscoridis Monsp. Adv. Lob. Lugd.
Rhamnus, Bellon. Cæs.
an Rhamnus circa Tripolim ipsis Hauset, Arabibus.
Hausegi sive Rhamnus primus, Rauvvolf.

II. Rhamnus alter folijs salsis flore purpureo.
an Rhamno altero similis, Bellon.
Rhamni prioris altera species, Clus. hisp. & hist. Lob.
Rhamnus primus alter, Dod.
Rhamnus alter Clusij, Lugd.
Rhamni species quæ Spina sancta, Colum.

III. Rhamnus tertius flore herbaceo baccis nigris.
Rhamnus niger Theophrasti.
an Rhamni genus baccis nigris in Græcia, Bellon.
Rhamnus tertius, Clus. hisp. & hist. Dod. Taber. Gerard.
Rhamnus primæ speciei tertius, Lob.

IV. Rhamnus Salicis folio angusto fructu flavescente.
Rhamnus secundus, Matth. Dod. ut: Lac. Lon. Clus. hisp. & hist. Lugd. cum figura Matthioli & Dodonæi.
an Rhamni genus baccis rubentibus, Bellon.
Oleaster Germanicus, Cord. in Diosc. & hist.
Oleastri peculiare genus, Cord. ob.
Rhamni species, Cam. ep. & horr.
Rhamnus primus Diosc. Adv. creditus, Lob.
Rhamni alterum genus, Cæs.
Hippophaë Dioscoridis fortè, Colum.

V. Rhamnus folio subrotundo fructu compresso.
Rhamnus tertius Diosc. quem scribit nigrioribus, latioribusq; folijs & quadantenus rubentibus:

tibus: virgultis oblongis, quinque ferè cubitorum & spinosioribus quidem, at minus firmos, & rigidos aculeos habens: fructus verò latus, albus, tenuis, folliculi figura, fructu verticilli. Sunt qui Rhamni 3. Dioscoridis descriptionem ad Paliuri ejus historiam revocandam velint: de quo lib. 1. cap. 121. sic: παλίουρος frutex est vulgo notus, aculeatus, solidus, cujus semen pingue, & lini seminis æmulum reperitur. De quo Theoph. 1. hist. 5. frutex est: 1. hist. 8. spinosus: 1. hist. 6. folia cum extremorum lateribus sinuata concidunt: 3. hist. 6. & post Occasum Vergiliarum fructum reddit: 3. histor. 17. habet quoque nonnullas differentias: omnes autem fructiferæ, &c. & 4. hist. 4. in Africa plurima est & fruticosior, folio nostrati (id est Jujubis) simili, fructu diverso, fructum ferens latum instar folij, &c.
Spina Judaica, Crescentio.
Rhamnus tertius, Matth. Ang. Lac. Gesn. hort. Lon. Cast. Cam. Colum.
Rhamni tertia species, Dod. gal.
Rhamnus niger, Cord. in Diosc.
Paliurus & Apaliura Græcis vulgo, Bellon.
Paliurus frutex, Gesn. app.
Paliurus, Dod. Adv. Lob. Rauvvolf. Lugd. Cast. Cam. Eyst.
Jujuba sylvestris & Spina Marruca, & Paliurus Africanus Theoph. Cæs.

VI. Rhamnus catharticus.
Rhamni alia species, Trag.
Spina infectoria, Matth. Bellon. Adv. Lob. Cast. Clus. hist. Tab.
Spin merlo, Cast. ap.
Rhamnus solutivus, Dod. ut: Thal. Ger.
Cervispina, Cord. hist.
Spina cervina vulgo, Gesn. hort.
Spina alba, Lon.
Spina cervalis vulgo, Cæs.
Rhamnus catharcticus, Lugd.
Communiter frutex est: aliquando arboream altitudinem adipiscitur.

VII. Rhamnus catharticus folio oleæ.
Hippophaes, Ang.
an Hippophæstum quorundam, Lugd.

VIII. Rhamnus catharticus minor.
Spina infectoria pumila prior, Clus. pan. & hist.
Rhamni solutivi minor species, Cam.

IX. Rhamnus folijs oblongis serratis.
Rhamnus Bavaricus, Lugd.

L Y C I U M.

Λύκιον, à Lycia in qua magnus hujus proventus fuit: & πυξάκανθα, id est Buxus aculeatus, à similitudine quadam cum Buxo dicitur. Est Dioscoridi l. 1. c. 132. arbor spinosa, virgis trium cubitorum, aut etiam longioribus, circa quas folia sunt buxo similia, densa: fructum habet instar piperis nigrum amarum, densum, lævem: corticem verò pallidum Lycio densato similem, & radices numerosas, obliquas, lignosas: & mox: fertur & Lycium Indicum fieri ex frutice Lonchitide appellato: est is è spinarum genere, virgas habens rectas tricubitales, aut etiam majores, à fundo transversas & Rubo crassiores: ruptus cortex rubescit, folia verò oleæ similia. Et Plinius l. 12. c. 7. fert & spina piperis similitudinem, præcipua amaritudine, folijs parvis densisq;, Cypri modo, ramis trium cubitorum, cortice pallido, radice lata, lignosaq; buxei coloris: & l. 24. c. 14. Modum conficiendi docet: addens spinam ex qua Lycium fiat, in Græcia pyxacanthen chironium vocari.

I. Lycium buxi folio.
Lycium, Matth. Tab. Ger.
Lycij nomine ostenditur, quæ tamen verum non est, Ang.
Pyxacantha, Dod. ut: Lon.
an Lycium seu Pyxacantha Narbonensium, Ad.
Lycium alpinum, Lugd.

II. Lycium facie pruni, sylv. sive Italicum.
Lycium Italicum, Matth. Lugd. Tab.
Spina infectoria pumila altera, Clus. pan. & hist. Ponæ.
Lycium Hispanicum, Ger.

III. Lycium Hispanicum folio oblongo.
Lycium Hispanicum, Lob. Lugd.

IV. Lycium Hispanicum folio buxi.
Lycium quorundam, Clus. hisp. & hist.
an Tamaio, Lycium verum, Frag.

V. Lycium latifolium.
Paliurus alter peregrinus, Adv. Lobelius in iconibus titulum habet, sed figura subjecta non convenit, quæ sub Rhamno 3. repetitur, & est Oxyacanthæ Dioscoridis.

VI. Lycium Gallicum.
Lycium Dalechampij, Lugd.
Grana luteo colore tingunt.

VII. Lycium Indicum folijs pruni.
Frutex spinosus peregrinus, Arabibus Hadhadh, incolis Zaroa, Rauvv.

Lycium

Lycium legitimum Rauvvolffij, Cluſ.hiſt.
Lycium in Libano proveniens, Belli epiſtola prima.

VIII. Lycium Indicum alterum.
Uzeg, Lycium Indicum creditum, Alpina.

IX. Lycium folijs ericæ.
Cate ſive Lycium, Garz. Acoſt.
Lycium cujus ſuccus Cate dicitur, Frag.

X. Lycio affinis Ægyptiaca.
Agiahalid, Alpino.

XI. Frutex exiguis foliolis confertus.
Tamaxo, Cluſ.hiſp.& hiſt.

RUBUS.

Rubus βάτος Græcis: notitiæ vulgaris eſt Dioſcor. l.4. c.37. At Theoph. 1.hiſt.5. frutex eſt: 2.hiſt.16. cujus folia cùm extremo, tum lateribus ſinuata concidunt & ſpinoſa cuncta redduntur: 6.hi.1. imò etiam caulis & rami: 1.cauſ.21. fructum racematim gerit, & non ſolùm ſerò, ſed etiam particulatim matureſcit.

Genera: Theoph.3.hiſt.18. plura eſſe ſcribit: & trium meminit: quædam erecta quæ βάτος: quædam deorſum vergens, quæ χαμαίβατος: tertia κυνόσβατος dicitur. Et à Dioſcor. l.c. βάτος: & cap. ſeq. βάτος ἰδαία: & l.1. c.123. κυνόσβατος proponitur. Plinio l.16. c.37. Rubi mora ferunt: & alio genere ſimilitudinem roſæ, qui vocatur Cynosbatos: tertium genus Idæum vocant Græci à loco. Sic l.24. c.13. duorum priorum meminit: & cap. ſeq. Cynosbati, rubi Idæi, & Rhamnum inter Rubi genera recenſuit.

I. Rubus vulgaris, ſive rubus fructu nigro.
Βάτος Græcis: Sentis, Latinis dicitur: & fructus mora rubi, βάτινα Galeno: quibuſdam Vaccinia: officinis, mora bati.
Rubus Dioſcoridi & Plinio.
Rubus excelſa, Theophraſto.
Rubus, Brunſ. Matthiol. Fuch. Dod. ut: Cord. in Dioſcorid. Lac. Turn. Lon. Lob. Cæſal. Caſt. Lugdun.
Rubus grandis & ſecundus, Trag.
Morus ſive Rubus, Ang.
Rubus vulgaris, Geſ.hor. Thal.
Rubus Batis, Adv.
Rubus arvenſis, Taber.
Rubus Idæus, Ger.icon.

II. Rubus repens fructu cæſio.
Chamæbatos Theophraſto, humirubus Gazæ.
Rubus humilis & primus.
Rubus minor, Dod.ut:
Rubus reptans, Ad.
Rubus humilis Belgicus, Cluſ.pan.& hiſt.
Rubi alterum genus, Cæſ. Lugd.
Fructu eſt communiter cæſio, modo cæruleo, modo nigro & minore.

III. Rubus Idæus ſpinoſus.
Βάτος ἰδαία appellatur, quoniam copioſius in Ida naſcatur: eſt autem longè tenerior priore, exiguis ſpinis præditus: quanquam & ſine ſpinis inveniatur: hæc Dioſcorid. l.4.c.38. Et Plinius l.16. cap 37. Tertium genus Idæum vocant Græci à loco: tenuius quam cætera, minoribusque ſpinis & minus aduncis.
Rubus Idæus Dioſcoridis & Plinij.
Rubus Idæus, Trag. Matthiol. Ang. Dodon. ut: Bellon. (qui in Ida monte invenire non potuit) Geſn. hort. Turn. Lon. Adv. Lobel. Caſt. Thal. Ger. deſc. & part. 3. Ind. Orient. & 2. part. Ind Occid.
Rubus Idæus major, Lac. deſc.
Rubus Idæus exilibus ſpinis, Cord. in Dioſc.
Rubus tertius montibus proprius, Cæſ.
Rubus Idæus ſpinoſus, Lugd.
Rubus Idæus vulgaris, Cluſ.hiſt.

IV. Rubus Idæus lævis.
Chamæbatus, ſeu Rubus Idæus alter, Trag.
Rubus tertius, Cord. in Dioſc.
Rubi alia ſpecies, Geſ.hort.
Bocksbeere/ id eſt, baccæ hircinæ, Lon.
Rubus hircinus, Tab.
Rubus Idæus non ſpinoſus, Lugd.
Rubus Idæus Placæ, Cluſ.hiſt. deſc.
Rubus, Ger. ico.

V. Rubus Idæus fructu albo.
Rubus Idæus leucocarpos, Cam.
Rubus Idæus fructu candido, Thal. Cluſ.hiſt.

VI. Rubus exoticus.
Rubi facie ſenticoſa planta, Ad. Lob.ico.
Arboris truncus ſpinoſus, Lugdunenſ. deſcr. at figura ſub titulo Nerei facie ſecundo loco habetur.

Chamærubus ſpinis carens.

I. Chamærubus ſaxatilis.
Rubus alpinus humilis, Geſ.hor.
Rubus Idæus, Eid. Fracto.
Rubus ſaxatilis, ſive petræus, ſive alpinus, Cluſ. pan. & hiſt.
Rubus parvus ſaxatilis alpinus, Cam.
Rubus minimus, Thal.

Acini

Acini huic bini, terni, quaterni, ad summum quini sunt.

II. Chamærubus folijs Ribes.
Chamæmorum Norvvegica, Cluſ.hiſt.
Fructus rubeus aut pallidus.

III. Chamærubus folijs Ribes Anglica.
Chamæmorus, Cluſ.pan. & hiſt.

IV. Chamærubus folijs Vitis.
Chamæmorus altera Norvvegica, Cluſio in hiſtoriar rariorum.

CAPPARIS.

Κάπωαρις Dioſcorid. l.2. c.204. frutex eſt aculeatus per terram in orbem ſtratus, ſpinas aduncas ut Rubus habet, folia rotunda, malo cydonio ſimilia: fructum ut Olea, quæ cum dehiſcit album florem promit, quo delapſo quiddam glandis oblongæ figura reperitur, quod apertum grana tanquam punica habet exigua, rubentia: radices lignoſæ, magnæ ac numeroſæ. Theoph. 6. hiſt. 10. ramis aculeatis conſtat: 6. hiſt. 3. & non ſolùm caule aculeato, ſed etiam folio hiſpido: 1. hiſt. 6. & 3. hiſt. 13. quæ cultura deterior redditur, ut natura ſylv. dixeris: ſic 3. cauſ. 1. ubi Gaza vocem κάπωαρις Inturim vertit, ut & 6. hiſt. 5. & 7. hiſt. 8. alibi verò Capparim reddidit. Plin. l.13. c.23. Capparis, quidam & Cynosbatum vocant: alij Ophioſtaphylon: vide & l.19. c.8.

Genera: Dioſcorid. habet Africam, Marmaritam, Apulam, & quæ è rubro mari & Arabia defertur: quæ qualitatibus variant: idem & Plinius lib.13. cap.23. refert:

I. Capparis ſpinoſa fructu minore, folio rotundo.
Capparis, Trag. Matth. Dod.gal. Ang.Cord. in Dioſcor. Geſn. hort. Lac. Lon. Ad. Caſt. Lugd. Rauvvolf. (qui & ſylveſtrium meminit) ſecunda, Tabern.
Capparis ſpinoſa, Bellon.
Capparis retuſo folio, Lob.
Capparis Italica, Cæſ.
Capparis rotundiore folio, Ger.

II. Capparis folio acuto.
Capparis, Dod. prima, Tab.
Capparis folio acuto, Lob. Lugd. Ger. Eyſt.
Capparis aliud genus, Cæſ.
Plinio l.19. c.8. laudatiſſ. in Caria, proximum Phrygia. Verùm Alexandria Ægypti Venetias præſtantiſſ. adferri, Lugdun. ſcribit. De cultura Capparum Quiqueranus de laudibus Provinciæ legendus.

III. Capparis non ſpinoſa fructu majore.
Capparis non ſpinoſa, Bellon.
In Arabia arboreſcit & hyeme folia retinet.
Cappares Alexandriæ majores eſſe, quàm alibi, quas Cappar appellant, Alpinus author eſt.

IV. Capparis arboreſcens fructu Juglandis magnitudine.
Capparis Arabica fructu ovi magnitudine, ſemine piperis inſtar acri, Bellon.
Capparum arbor, Rauvvolf. qui fructus magnitudinem non expreſsit.
Cappares plurimum ab his quæ in arbores adoleſcunt & quæ in Græcia proveniunt, differentes in Tauri montis ſaxorum fiſſuris, Bellonius notavit.

V. Capparis portulacæ folio.
Capparis leguminoſa, Lob. Tab.
Capparis Fabago, Dod. Ger.
Capparis ſylv. ſive fabaginea, Cam.ep.
Morgſani, Syrorum: Andirian, Rhaſis: Ardifrigi, Avicennæ, Rauvvolf. & Lugd. ap.
Fabago Belgarum, Lugd.
Telephium Dioſcoridis & Plinij, Colum.
Peplios Petri Quith pharmacopæi Lutetiani in cujus horto anno 1579. collegimus.

VI. Capparibus ſimiles baccæ in Virginea.
Sacquenummener baccæ plantæ, quæ in ſtagnantibus aquis reperitur, part. prim. Ind. Occident.

ROSA.

Roſam vetuſtas ex ſanguine Veneris: & Turcæ ex ſudore Mahometis, ortam ſibi perſuadent, cujus nomine folia Roſarum humi jacere non patiuntur: hæc Græcis ῥόδον dicitur, quaſi ὄδον pro ὄζον Etymologico: At Plutarcho 3. ſimpl. qui ῥεῦμα πολὺ τῆς ὀδωδῆς ἀφιῆσι, quod largum odoris effluvium emittat. Theophraſto 1. hiſt. 15. Roſa inter ſuffrutices eſt, & perpetuo cacumine viret: 1. hiſt. 21. flores bicolores ſunt, quod in his alterum florem inſidentem medium gerit: 1. hiſtor. 22. verum flos ipſe ſuper fructum eſt: 6. hiſt. 2. rami aculeati ſunt. Et Plinio libr. 21. cap. 4. Roſa naſcitur ſpina verius quàm frutice, in Rubo quoq; proveniens, illic etiam jucundi odoris, quámvis anguſti. Germinat omnis primo incluſa granoſo cortice: quo mox intumeſcente &

in vi-

in virides alabastros fastigiato, paulatim rubescens dehiscit ac sese pandit, in calicis medio sui stantis complexu, luteos apices.

Differentiæ Theophrasto 6.hist.6.permultæ sunt, foliorum multitudine, paucitate, asperitate, levitate, colore, odore: cumplurimis quina folia sunt, quibusdam duodena, vicenaq;, alijs longè plura: sunt enim quas Centifolias vocant, sed folia interna parva admodum sunt: ita enim oriuntur, ut alia intus alia extra emicent, non tamen jucundi odoris, odoratiores inter amplas quibus pars ima scabra: & 6.caus.29. urbana rosa odoratior est sylvestri. At Plinius genera nostri fecere celeberrima, Prænestinam & Campanam: addidere alij Milesiam, cui sit ardentissimus color, non excedentis duodena folia: proximam ei Trachiniam, minus rubentem: mox Alabandicam viliorem albicantibus folijs: vilissimam verò plurimis sed minutissimis Spineolam, &c. & mox: inter has media quam Coroneolam vocant: omnes sine odore, præter Coroneolam, & in rubro natam: addit adhuc alias, quæ æquivoce potius Rosæ appellatæ sunt: addit & ea quæ ex Theophrasto adscripsimus Sane Rosæ variant floris colore, qui varius est, albus, candidus, pallidus, carneus, rubens: sic differentia est in foliorum numero, magnitudine & odore: fruticis quoq; aliqua differentia pro magnitudine & parvitate, asperitate & lævitate. Sic in India Occiden. rosis omnia plena passim: & præter rosas ex Hispania importatas, species earum plurimæ aliæ nascuntur, quarum aliæ rubræ, aliæ croceæ, nonnullæ ceruleæ, quædam candidæ visuntur: quæ cristarum specie capitibus suis gestant: part.9. Ind. Occid. l.4.c.27.

Rosa sativa.

I. Rosa rubra.
Rosa Milesia, Plinij.
Rosa sativa rubra multiplex, Brunf.
Rosa domestica punicea, Matth.
Rosa hortensis rubra multiplex, Trag.
Rosa hortensis, Fuch.
Rosa, Tur. Lac. Lon. rubra, Cord. in Diosc. Lugd. Ad. Tab. Ger.
Rosa rubra urbana, Gesc. hort.
Rosa sativa rubra, Ang. Cast.
Rosa sativa 3. quæ Provincialis Gallis, Dod.
Rosa Damascena, Lob.
Rosa rubens multifolia, Cæs.
Rosa intensè rubens, Cam.

Est simplex & multiplex, colore magis minusque rubro: huc referre oportet, ex Eystett. horto,

1. Rosam Milesiam flore rubro pleno: vulgo Rosa fina.
2. Rosam Milesiam flore simplici rubro, &
3. Rosam ex rubro nigricante flore pleno, &
4. Rosam rubicundam Saccharinam dictam, Græcula Plinij, Camer.

II. Rosa rubra pallidior.
Rosa sativa quarta quæ francha Gallis, Dod.
Rosa holosericea, Lob. ico.
Rosa rubicunda, Cam.
Rosa tertia, Cæs.
Rosa Damascena rubra, Lugd.

Alijs Trachinia, Prænestina alijs, alijs Græcula Plinij: hæc priore minus rubet & flore simplici plerunq; est, & folijs latissimis, cujus frutex spinis communiter caret.

III. Rosa saturatius rubens.
Rosa prima Prænestinæ similes, Clus. hist.
Rosa purpurea, sive in rubro nigricans, Cam.

Folijs est quadragenis amplioribus, saturatius rubentibus, ad nigredinem vergentibus & alabastro crassiore.

IV. Rosa purpurea.
Rosa trachynia, Plinio.
Rosa hortensis ex purpura albicans, Trag. Gesner. hort.
Rosa domestica carnis colorem referens, Matt.
Rosa incarnata, Ang. Cam.
Rosa sativa secunda sive incarnata, Dod.
Rosa rubra sive carnei coloris, Bellon.
Rosa pallida, Ad.
Rosa roseo colore, Cæs.
Rosa sativa purpurea, Cast.
Rosa minus rubens, Lugd.
Rosa provincialis major, Tab. Ger.
Rosa provincialis fl. incarnato pleno, Eyst.

Rosas purpureas sive rubeas, colore carni similes Pharmacopœis Zebedenas dici, Joannius in tractatu de pilulis Aloës scribit.

Quibusdam Alabandicæ similis, alijs Prænestina, alijs Campana Plinij.

V. Rosa versicolor.
Rosa prænestina versicolor, Clus. hist.

Variat: nam flos media ex parte candicantibus, altera purpurascentibus folijs, vel venis similis coloris aspersis constat. Vel folia quædam integra alba, quædam integra rubra, inter se commixta sunt.

VI. Rosa maxima multiplex.
Rosa centifolia Batavica rubra, Clus. hist. Eyst.

an Centifolia veterum, quam inodoram dicunt, cum hæc odora ſit.

Variat: communiter flos ex albo rubet: habetur & alba, quæ

Roſa alba major Provincialis, } Cluſ.hiſt.
Roſa centifolia Batavica alba, }

Roſa provincialis flore albo, Eyſt.

VII. Roſa multiplex media.

Roſa centifolia Batavica ſecunda, Cluſ.hiſt.

VIII. Roſa major Præneſtina, Cluſ.hiſt.

Roſa præneſtina variegata, Eyſt.

IX. Roſa alba vulgaris major.

Roſa Campana Plinij.

Roſa ſativa alba, Brunf. vel 1. Dod.

Roſa hortenſis candida, Trag. alba, Geſ.hor.

Roſa domeſtica alba, Matth.

Roſa alba, Ang. Cam. Lugd. Tab. Ger.

Roſa candida, Ad.

Roſa quarta candida, Cæſ.

Hæc quibuſdam ſpineola, alijs Alabandica Plinij cenſetur: foliorum numero flores variant: hinc

Roſa flore albo pleno; & Roſa alba flore ſimplici, Eyſtet.

X. Roſa alba minor.

Roſa lacteola quæ centifolia Plinij videtur, Camer. Eyſtet.

XI. Roſa moſchata ſimplici flore.

Roſa moſchata & Damaſcena, Matth.

Neſrim (vel Nefrim) Serapionis, Ang.

Roſa ſativa quinta, Dod.

Roſa muſcata ſimplex, Geſ. hort. flore ſimplici, Lob. Gerard.

Roſa muſcatula, Cæſ.

Roſa alba Damaſcena flore ſimplici, Caſt.

Roſa Damaſcena (quaſi de Sceni apud Arabes) ſimplici flore, Cam. Eyſt.

Roſa coroneola, quam Damaſcen. vocant, Lug.

Roſa muſcata alba, Tab.

Hæc minor eſt & major, quæ

Roſa moſcata major, Lob. ico.

Hæc alba eſt, nonnunquam ex albo ad puniceum nonnihil vergit.

Roſæ moſchatæ cum ſyl. tum domeſticæ, rubræ, albæ & virides, Bellon. l. de cult. meminit.

XII. Roſa moſchata flore pleno.

Roſa coroneola, Plinio.

Roſa muſcata multiplex, Geſ.hort. Ger.

Roſa moſcata, Damaſcena, Alexandrináve, Eid. append.

Roſa ſativa quinta multiplex, Dod.

Roſa moſcata, Adv. Lob. icon. alba multiplex, Tabern.

Roſa muſcatula multifolia, Cæſ.

Roſa alba Damaſcena flore pleno, Caſt. Eyſt.

Roſa coroneola altera, Lugd.

Roſa Damaſcena ſive moſcata pleno flore, Cam.

Alijs Præneſtina Plinij.

XIII. Roſa moſchata ſemper virens.

Roſa ſempervirens flore albo, Cluſ. hiſt. appen. alt. auct.

XIV. Roſa ſpinis carens flore majore.

Roſa ſine ſpinis prima, Cluſ. pan. at ſecunda in hiſtor.

Roſa ſine ſpinis, Cam. Tab. Ger.

Colore eſt inter Præneſtinas & rubras media: ſunt qui & albo obſervarint.

XV. Roſa ſine ſpinis flore minore.

Roſa ſine ſpinis altera, Cluſ. pan. & hiſt.

Colore fœcem vini ferè refert.

XVI. Roſa ſubviridis.

Si in teneras Agrifolij arbuſculas Roſæ inſerantur, flores ſubvirides producuntur, Camerarius. Quámvis interdum anni conſtitutione frigidiore & humidiore, herbacei coloris roſæ, ſine calyce proveniant, cujus cauſam Coſtæus de natur. ſtirp. explicat.

Si Braſſicæ antiquo ſtipiti aut Quercui germen tenellum Roſæ inſeras, virides ſed inodoræ Roſæ naſcentur, Carolus Stephanus.

In hortis Italiæ, cæruleas reperiri, in hiſtoria Lugdunenſi habetur, ex Adverſ.

XVII. Roſam folio ſubrotundo & criſpo, in horto Montembelgardico ante plures annos, ſed abſque flore obſervavi, cujus ramulum exſiccatum aſſervo.

Roſa ſylveſtris

Roſam ſylveſtrem Dioſcorides l.1. c.123. κυνόσβατον vocat, quam aliqui Oxyacantham appellent: frutex eſt (inquit) rubo longè major, arboreſcens: folia fert multò latiora quam Myrtus, aculeos verò circa virgas robuſtos: florem candidum, fructum oblongum, olivæ nucleo ſimilem, qui dum matureſcit, fulvus, intus verò lanuginoſus conſpicitur. At Theoph. 3. hiſt. 18. Cynosbatos (cani rubus Gazæ) fructum ſubrutilum parit, malo punico ſimilem: eſt inter fruticem & arborem, punicæ non abſimilis folio amerinæ. Plinio l.8. c.41. radix ſylv. roſæ, quæ Cynorrhodos appellatur: & l.25. c.2. Cynorrhodo

rhodo una medicina erat, ſpongiolæ quæ in medijs ſpinis ejus naſcitur.

I. Roſa ſyl.vulgaris flore odorato incarnato.
Cynosbatos Dioſcoridi, Lon. Adv.
Cynorrhodos Plinij: & Barbaro.
Sentis canis & Cynosbatos, Brunf.
Roſæ ſylv. primum genus, Trag.
Roſa ſylv. Matth. Ang. Geſn. hort. Dodon. Tab. odora, Ger.
Cynosbatos procerior & Cynorrhodos, Cord. in Dioſc.
Cynorrhodos ſeu Roſa canina, Thal.
Roſa ſylv. vulgaris, Lugd. Cam. ep.
Roſa canina odorata & ſylv. Lob.
Roſa ſylv. altior, Cæſ.
Roſa canina, Cam.
Cynosbatos & Rubi tertium genus, Lugd.
Roſa ſylv. odorata incarnato flore, Eyſt.

Flores ex purpura dilutè albicant.

Huic, ut & tertiæ, Spongiola adnaſcitur, quam Plinius in Cynosbato, pilulam Caſtaneę ſimilem: in Cynorrhodo, ſpongiolam vocat.
Roſæ ſylv. ſpongia dicitur Cynorrhodon, Ang.
Spongiola ſylv. roſæ, Dod.
Spongia Bedeguaris, Adv.
Bedeguar officinis perperam.

II. Roſa ſylv. flore majore & rubente.
Roſa ſylv. flore rubro, Eyſt. colore & majoribus folijs à priore differt.

III. Roſa ſylv. flore pleno.
an Roſa Alabandica, Plinij.
Roſa ſylv. odorata flore multiplici, Lob. ico.
Roſa canina duplicato flore, Cam.

IV. Roſa ſylv. folijs odoratis.
Englanteria, Ruellio.
Roſa ſylv. altera, Trag. Geſn. hort.
Rubus canis, Eſglanterium, Turn.
Cynosbatos & Cynorrhodos altera, Cord. in Dioſc.
Cynosbatos, Lac.
Roſa 10. Cynorrhodi vel caninæ roſæ odorata ſpecies, Dod.
Roſæ ſylv. ſpecies altera, Lugd.
Roſa eglenteria, Adv. Tab. Eyſt.
Roſa canina, Ger.

Flos ex purpura ſatura candicat.

V. Roſa ſylv. odoratiſsimo rubro flore.
Roſæ ſylv. tertium genus, Trag.
an Cynosbatos quarta, Cord. in Dioſc.
Roſa ſylv. Geſn. hort.

VI. Roſa ſylv. odorata albo flore.
Roſa ſylv. humilior, Cæſ.
Roſa quarta an Græcula Plinij, Cluſ. hiſt.

VII. Roſa odore Cinamomi ſimplex.
Roſa cinamomina & 7. vel ſylv. 2. Dod.
Roſe de canelle, Lob. ico.
Roſa cynamomea, Adv. Lugd. ſimplex, Cam.
an Cynorrhodos ſeu Roſa ſylveſtris, Thal.

Pro Lychnide Plinij Geſnerus habet: & in Albio monte, majorem & minorem naſci tradit: illam fœminam, hanc marem faciens.

VIII. Roſa odore Cinamomi flore pleno.
Roſa cinamomea pleno flore, Cluſ. pan. & hiſt. Eyſtett.
Roſa cinamomea altera, Cam.
Spermoniam Plinij, ſic enim, non Spineolam aut ſpinoſam legendum, Barbarus vult: quàmvis alij Sycibicum legendum putant, Cam.

Flos dilutè purpuraſcit & in medio ſuave rutilat.

IX. Roſa rubra præcox flore ſimplici: exiguo odore & folijs latioribus à prædicta diſcernenda, Eyſt.

X. Roſa minor rubello flore, quæ vulgo à menſe Majo, Majalis dicitur.
Roſa cinamomea altera, Cam.
Roſa provincialis minor, Tab. Ger.

XI. Roſa lutea ſimplex.
Roſa lutea, Ang. Adv. Lob. Cæſ. Caſt. Lugdun. Cam. Tab. Ger. flore ſimplici, Eyſt.
Roſæ citrinæ, Geſn. hort.
Roſa ſylv. tertia, vel Roſa octava, Dod.

Meminit Geſnerus Roſarum, quæ moſchum fragrent & luteæ ſint: tales non vidimus, ſed fruticis folia odorata obſervavimus.

XII. Roſa lutea multiplex.
Roſa flava plena, Cluſ. hiſt. & app. 2. & cur. poſt.
Roſa lutea maxima flore pleno, Eyſt.

Hæc duplex, altera florem totum expandit: altera verò ſemiclauſo flore permanet.

XIII. Roſa campeſtris ſpinoſiſsima flore albo odoro.
Roſa campeſtris odora, & quinta, Cl. pan. & hiſt
Cynorrhodon polyacanthos, Lugd.
Roſa campeſtris odorata Cluſij, Cam.
Roſa Dunenſis, vel ſpecies nona, Dod.
Roſa præcox ſpinoſa fl. albo, Eyſt.

Flos albus, fructus maturus niger, cùm aliorũ rubeat.

XIV. Roſa ſylv. pumila rubens.
Roſa quarta, Cl. pan. at in hiſt. ſexta & pumila.

Fructus maximus & pyri in modum turbinatus.

XV. Rosa sylv. pomifera major: hæc sequente altior, ramosior, paucissimis aculeis, folijs majoribus, pallidè virentibus, & apud nos locis humidis in Alnetis provenit.

XVI. Rosa sylv. pomifera minor.
Rosa sylv. pomifera. Adv. Lob. Lugd.
Cynorrhodi species, Thal.
Rosa arvina, Tab.
Rosa pimpinella, Ger.

Hanc Lobelius spinis carentem, at Tabernæmontanus spinosam pingit: utramq; habemus.

XVII. Rosa arvensis candida.
Rosæ sylv. quarta species, Trag.

XVIII. Rosa campestris repens alba.
Cynosbatos sive Cynorrhodos 3. Cord. in Diosc.

XIX. Rosa campestris spinis carens biflora.
Rosa Græca & Cynorrhodon læve, Lugd.

Flore est languidè rubro, vere & autumno prodiens, quæ duplex, alia odoris expers, alia folijs exiguis suavissimi odoris, in monte Pilati Lugdunensium.

Rosa Hierichuntica dicta.

Nominis hujus authorem fuisse Monachum, Bellonius refert, cùm tamen circa Hiericho nunquam reperiatur, sed in Arabia deserta, ad littora maris in sabulo: & Rauvvolfius, in Syriæ tectis & ruderibus, ejus sylvestrem speciem invenit: hanc à pluribus nunc annis in hortulo meo colo, cum facilè & crescat & floreat: de qua Joh. Sturmius Lovaniensis professor, libellum superstitionibus plenum, scripsit.

I. Rosa Hierichuntea vulgo dicta.
Amomum, Cord. in Diosc. & hist.
Amomis Diosc. & Plinij, Cæs.
Rosa Hiericontea, Turn. Lon. Lob. Garz. Cast. aperta & conclusa, Eyst.
Rosa de Hiericho & Rosa Mariæ monachis, Lugdun.
Rosa Hiericonthina 1. & 2. Tab. major, Ger.

Duplicem fecit Cordus, alteram insipidam inodoram, quæ Amomis: alteram aromaticam odoratam, quæ Amomum sit. Sed de Amomo vide suo loco.

II. Rosa Hiericonthea sylvestris.
Rosæ Hiericonthis sylv. species, Rauvv. Cam.

III. Rosa Hiericonthicæ exsiccatæ similis.
Blatterlos Holandis, fruticulus ad Scorbutum, Indiæ orient. part. 4. fig. 21.

SECTIO QUINTA.

MYRICA SIVE TAMARISCUS; ERICA; SABINA; CEDRUS BACCIFERA; CUPRESSUS; JUNIPERUS; Asparagus & Corruda.

MYRICA SIVE TAMARISCUS.

Μυρίκη (Gaza modo Myricam, modo Tamariscum vertit) arbor nota est, fructum veluti florem ferens compage muscosum: in Aegypto & Syria quædam nascitur sativa, cætera sylvestri similis, fructum ferens Gallæ proximum &c. Sunt qui è caudice calices conficiunt, quibus splenetici poculorum vice utuntur: Diosc. l. 1. c. 116. Et Theoph. 1. hist. 16. Myricæ folia carnosa sunt ut Cupressi, & inter frutices numeratur: 5. hist. 6. in Tylo Arabiæ insula ferunt Myricæ lignum, non ut apud nos imbecillum esse, sed validum sicuti Iligneum, &c. Plinio l. 13. c. 21. Myricen & Italia, quam alij Tamaricen vocant, Achaia autem Bryan sylvestrem: insigne in ea, quòd sativa tantùm ferat Gallæ similem fructum: & l. 24. c. 9. Myricen quam & Tamaricen vocat Lenæus, similem scopis Amerinis dicit, &c. & l. 16. c. 24. Tamarici folia carnosa sunt: & l. 16. c. 21. quæ non decidunt: & c. 26. fructum nullum fert, ne semen quidem, scopis tantùm nascens.

Genera duo sunt Dioscoridi, sativa & sylvestris: & Plinio l. 24. c. 9. sylvestris plane sterilis, altera mitior: hæc fert in Aegypto Syriaq; etiam abundanter lignosum fructum, majorem galla, asperum gustu, quo Medici utuntur vice Gallæ. Et Cordo rectè monente, etiam in Germania duplex invenitur, alterum solidiore ligno, medulla exili, folijs tenuibus, ad Rhenum: alterum ligno non adeo solido, medullæ ampliore & folijs latiusculis ad Danubium. Et procerior Tamarix, & humilior, quæ diminutiva forma Tamariscus dicitur.

I. Tama-

I. Tamarix fruticosa folio crassiore: sive Germanica.
Tamariscus, Brunf. Lon. fœmina, Cord. hist.
Myrica, Trag. Turn. Gesn. hort. Lac.
Myrica sylv. sive Tamarix, Matth. Cast.
Myrica humilis, Dod. gal.
Tamarix sylv. fœmina, Fuch.
Tamarix humilis, Cord. in Diosc.
Myrica, Gesn. hort. pannonica, Clus. pan.
Myrica sylv. altera, Clus. hist.
Myrica altera in Germania, Cam.
Tamarix, Dod. Tab. Germanica, Lugd.
Tamariscus Germanica, Adv. Lob. Ger.

Ex hac ad Rhenum nata, doliola sextarium dimidium capacia, confecta, Francofurtum deferuntur.

II. Tamarix altera folio tenuiore sive Gallica.
Tamariscus, Ang. Narbonensis, Adv. Lob. Ger.
Tamarisci aliud genus, Rauvv.
Myrica circa Monspelium, Gesn. hort.
Tamarix Narbonensis, Lugd.
Tamarix Gallica aut Hispanica, Clus. pan.
Myrica, Cæs. sylv. prima, Clus. hist.
Myrica sive Tamariscus Gallica, Cam.
Tamarisci sylv. genus, Alpino.

Hæc in arbores quoque in Hispania excrescit, ut hominis ulna vix amplecti possit.

III. Tamarix Ægyptia arbor.
Myrica ingentis magnitudinis in Alexandria, Bellon.
Tamarix gallis onusta ad Nilum, Eid.
Tamarix sativa & procera in Ægypto, Cord. in Diosc.
Tamariscus Rauvv. & 1. part. Ind. or. l. 2. c. 1.
Tamariscus Atle vocata, Alpino.
Myrica domestica in Ægypto, Cast.
Myrica sativa Diosc. cum gallis mihi non visa, Clus. hisp & hist.
Galla myricæ.
Chermasel Arabibus, Bellon.
Myricæ Ægyptiacæ galla, Clus. hisp. & hist.
Fructus nucum magnitudine, figuræ inter se diversæ longi, breves, rotundi, lati, crassi, graciles, Alpino.
In Ægypto tã in humidis quàm siccis nascitur, ita ut utrobique sylvulę reperiantur, Bellonius.

E R I C A.

Ἐρείκη arbor est fruticosa similis Myricæ, at multò minor, Diosc. lib. 1. cap. 117. & lib. 3. cap. 174. Coris frutex est folio Ericæ, sed minore, pinguiore & rubente. Erica cacumine fructum fert sicut Pyræa & Amerina, Theoph. 1. hist 23. Ericam Græci vocant fruticem non multùm à Myrice differentem, colore rorismarini & penè folio, Plin. lib. 24. cap. 9. qui lib. 11. cap. 16. mellis sylvestris ericæ meminit.

Erica folio Myricæ.

I. Erica vulgaris glabra.
Erica vulgaris, Trag. Thal.
Erice, Fuch. Dod. gal.
Erica prima, Matth. Lac. Dod. Lugd.
Erica, Cord. in Dios. Bellon. Lon. Cast. des. Tab.
Irica, Turn.
Erica Myricæ folio, Ad. Lob. Clus. pan. & hist.
Erica vulgaris sive pumila, Ger.

Flos communiter colore dilutioris purpuræ: & aliquando & autumno & vere floret: aliquando etiam flore albo est, hinc
Erica alba, Tab.
Erica pumila alba, Ger.
Erica flore albo minor, Eyst.

II. Erica Myricæ folio hirsuta.
Ericæ Myricæ folio similis, Clus. hisp. & hist.
Selago Plinij quibusdam, lib. 24. cap. 11. similis herbæ huic Sabinæ est Selago appellata.

III. Ericæ genus, quod tota Græcia vulgo Phana dicitur, Bellon. sed quid?

Erica folio Coridis.

I. Erica maxima alba.
Erica prima, Clus. hisp. Lugd. Tab.
Erica coris folio prima, Clus. hist.
Erica major floribus purpurantibus, Lob. Ger. descr.

III. Erica maxima purpurascens longioribus folijs.
Erica secunda, Matth. Dod. gal. Cast. Lug. Tab.
Erica Coridis folio altera, Clus. hisp. & hist.
Erica Juniperifolia densè fruticans Narb. Lob.

IV. Erica frutescens peregrina.
Erica peregrina Brancionis, Lob.

V. Erica major florib. ex herbaceo purpureis.
Erica tertia, Clus. hisp. Lugd. Tab.
Erica coris folio tertia, Clus. hist.
Erica major florib. herbaceis purpurantib. Lob.
Erica cruciata, Ger.

Hujus altera species, cujus flosculi herbacei racematim & spicatim cohærent.

VI. Erica major scoparia folijs deciduis.

Erica quarta, Cluſ.hiſp.Lugd.Tab.
Erica ſcoparia floſculis herbaceis, Lob.
Erica quarta Monſpelienſium, Lugd.
Erica coris folio quarta, Cluſ.hiſt.
Erica pyramidalis, Ger.
Selago Plinij, Piræa Theophraſti, Guilandino dicebatur.

Hæc biflora eſt, & ex hac ſcopæ apud Monſpelienſes conficiuntur.

VII. Erica ex rubro nigricans ſcoparia.
Erica tertia, Dod.gal.Lugd.
Erica nona, Cluſ.hiſp.Lugd.
Erica pumila altera Belgarum, Lob.
an Erica tertia, Dod.
Erica decima tertia, Cluſ.hiſt.

Ex hac ſcopæ ad veſtes purgandas conficiuntur.

VIII. Erica humilis cortice cinericeo arbuti flore.
Erica ſexta, Cluſ.hiſp.Lugd.Tab.
Erica pumila calyculato unedonis flore, Adv. Lobel.
Erica coris folio ſexta, Cluſ.hiſt.
Erica tenuifolia, Ger.

IX. Erica hirſuta Anglica.
Erica octava, Cluſ. hiſp. Lugd. & Tabern. ſub ſeptima pinxit.
Erica Juniperifolia altera, Lob.
Erica coris folio duodecima, Cluſ.hiſt.
Scopa, Cæſ.
Erica tenuifolia caliculata, Ger.

X. Erica ternis per intervalla ramulis.
Erica quinta, Cluſ.hiſp.Lob.Lugd.Tab.
Erica coris folio quinta, Cluſ.hiſt.

Erica procumbens.

I. Erica procumbens ternis foliolis carnea.
Erica quarra, Cluſ.pan.
Erica coris folio nona, Cluſ.hiſt.

Huic ſæpe capitula viridia è foliolis compacta, capitulorum Thymi modo adnaſcuntur.

II. Erica procumbens herbacea.
Erica quarta altera, Cluſ.hiſp.
Erica tertia, Cluſ.pan.
Erica coris folio octava, Cluſ.hiſt.

III. Erica procumbens dilutè pupurea.
Erica altera, Cluſ.pan.
Erica coris folio ſeptima, Cluſ.hiſt.

Erica baccifera.

I. Erica erecta baccis candidis.
Acacalis Dioſcoridis, Amato.
Erica ſeptima, Cluſ.hiſp.Lugd.
Erica baccifera, Lob.Caſt.ico.
Erica coris folio decima, Cluſ.hiſt.
Erica baccifera tenuifolia, Tab.Ger.
Frutex Luſitanis Camarinnas dictus, Linſcot. Indiæ orient. part.4. fig.21. lit. C.

II. Erica baccifera procumbens nigra.
Erica baccifera, Matth.Caſt.
Erica bacccifera Matthioli, Lob.Lugd.Thal.
Erica prima, Cluſ.pan.
Erica coris folio undecima, Cluſ.hiſt.
an Coris, Cord.in Dioſc.

C A M P H O R A T A.

Camphorata dicitur, quod herba digitis friata, odorem camphoræ nonnihil referat: quam aliqui Selaginem Plinij l.24. c.11. quam Sabinæ ſimilem dicit: alij ejuſdem l.24.c.15. Chamæpeucen, quam Laricis folijs ſimilem ſcribit: quidam Cneorum nigrum eſſe volunt.

I. Camphorata hirſuta.
Chamæpeuce, Ang.
Camphorata Monſpelienſium, Adv. Lob. Camer. Taber.
Selago Plinij ſive camphorata, Lugd.

II. Camphorata glabra.
Camæpeuce & Camphorata minor, Lugd.

III. Camphoratæ congener.
an Anthyllis altera, Ang.
Anthyllis altera Italorum, Lob. Lugd.
Camphorata altera, Tab.
Anthyllis lentifolia, Ger. ico.

S A B I N A.

Sabina βράθυς, nonnullis βάραθρον Dioſcoridi lib.1. cap.104.

Genera duo Dioſcoridi l.c. unum folijs ſimile Cupreſſo, at ſpinoſius & graveolens, acre ac fervens: curta verò eſt arbor, & in latum magis ſe fundens. Alterum genus eſt folio Myricæ ſimili. Plinio l.24.c.11. herba Sabina brathy appellata à Græcis, duum generum eſt: altera Tamarici ſimilis folio, altera Cupreſſo: quam quidam Creticam Cupreſſum dixerunt: & l.17. c.13, Sabina herba propagine ſeritur & avulſione.

I. Sabina

I. Sabina folio Tamarisci Dioscoridis.
Sabina, Brunf. Trag. Fuch. Dod. ut: Bellon. Ges. hor. Tur. Lob. Cæs. Portæ: vulgaris, Cam.
Sabina sine baccis, sive sterilis, Matth. Cast.
Sabina miti folio, Cord. in Diosc.
Sabina altera, Ang.
Sabina vulgatior, Ad.
Savina, Lon. mas, Tab.
Sabina Tamarisci similis, Lugd.
Sabina sterilis, Ger.

II. Sabina folio Cupressi.
Sabina baccifera, Matth. Rauvvolf. Cam. Ger.
Sabina altera, Dod. ut:
Sabina, Lac. prima, Ang. qui Thyam Theophr. censet.
Sabina major, Ges. ap.
Genuina sabina baccifera atrorubra, Lob.
Sabina Cupresso similis, Cord. in Diosc. Lugd.
Sabina vera, Cæs.
Sabina fructifera, Cast.

Cùm in arborem excrescit, quotannis baccas juniperinis similes producit,
Sabina fœmina minor, Tab.

III. Sabina folijs Cupresi altera.
Sabina baccata altera, Lob. Lugd.
Sabinæ alterius altera icon. Dod.
Savina fœmina major, Tab.

Ramulorum exilitate & foliorum lenitate tantùm à priore differt.

Differt autem à Cedro, quòd Sabinæ gravis odor sit, & Sabinæ extremi rami in acuta folia desinant, & baccæ minores sint & nigrescant: cùm Cedrus Junipero odoratior sit, folio obtuso, & baccæ majores phœnicei coloris sint.

C E D R U S.

Cedrus alia est conifera, alia baccifera: de baccifera sic Dioscor. l. 1. c. 105. dicitur & altera Cedrus parva, spinosa Juniperi modo, fructum ferens magnitudine myrti rotundum. Κέδρος *Theophr. 1. hist. 15. perpetuò viret: 1. hist. 16. folia habet rara extremitate pungente: 3. hist. 12. quidam binam affirmant, alteram,* λυκίαν, *alteram* φοινικὴν *(puniceam Gaza) alij simplicem dicunt, scilicet qui Idam incolunt, est Junipero non dissimilis, sed folio maximè distat: quippe Cedro durum, acutum spinosumq;, Junipero mollius: excelsior quoq; Juniperis nasci videtur: alij nominibus non dividunt, sed ambas Cedros appellant: Cedrum cum additiooe* ὀξύκεδρον *nuncupant, &c. Plinius l. 13. c. 5. Junipero similem habent. Phœnices & Cedrum minorem: duo ejus genera, Lycia & Phœnicia: differunt folio: nam quæ durum, acutum, spinosum habet, Oxycedros vocatur, ramosa & nodis infesta. Altera odore præstat: fructum ferunt Myrti magnitudine, dulcem sapore.*

Cedrus baccifera.

I. Cedrus fol. cupresi major fructu flavescente.
Juniperus major seu Cupressus syl. Dioscoridis, in Codice Hermolai.
Cedrus Phœnicia, Plinij.
Cedrus Lycia, Matth. Ges. hor. Cast.
Cedrus pumila folijs obtusis & Phœnicia, Bell.
Cedrus minor, Cord. in Diosc. Portæ.
Oxycedrus Lycia, Dod. Ger.
Juniperus major, Clus. hisp. & hist.
Cedrus phœnicea, Ad. media vel secunda, sive Oxycedrus folio cupresi, aut Sabina major Monspel. Lob.
Thuiæ genus quartum, Lugd.
Cedrus phœnicea secunda, Tab.

II. Cedrus folio Cupresi media majoribus baccis.
Cedrus Lycia, Bellon.
Cedrus minor altera, Diosc.
Cedrus phænicea altera, Plinij & Theophr. vel prima, Lob.
Thuia Massiliensium, Lugd.

III. Cedrus folio cupresi minor.
Cedrus phœnicea minor vel tertia, Lob.

Hæ tres sola magnitudine differunt: verum & duę priores ratione ætatis variare censemus, ita ut Matthiolus adolescentem, at Lugdunensis historia adultam exprimere videatur. Sic & ratione ætatis in folijs differentia: primò enim prodeuntia, Juniperi vulgaris folia ęmulantur, quæ paulo breviora & acuta: at adultæ, instar foliorum Cupresi rotundantur, ita ut rami inferiores folijs pungentibus & acutis, summi verò, obtusis & rotundis vestiantur: hoc exprimit figur.
Sabinæ bacciferæ, Advers. & Lob. ico.

T H U Y A E T B R U T A.

Θύον sive θύα Theophrasto 5. hist. 5. forma Cupresso similis, cùm ramis tum folijs, caudice fructuq;, vel potius ceu Cupressus sylvestris: & 1. hist. 15. ex sylvestribus perpetuò viret. Plinius l. 13. c. 16. Thya ex Theophrasto memi-

meminit, quam aliqui volunt eandem cum Cedro Atlantica ejusdem. Brutam sic descripsit Plinius l.12.c.17. petunt in Helimæos arborem Brutam, Cupresso fusæ similem, exalbidis ramis, jucundi odoris, accensam & cum miraculo historijs Claudij Cæsaris prædicatam, odorem etiam proximum Cedro, &c.

Thuya Theophrasti.
Arbor vitæ, Bellonio, Gesf.hort. Dod. Clusf.hisp. & hist. Cast. Tab. Ger. Eyst.
Arbor filici similis, Oviedo.
Cedrus Lycia, Lob. an. & Ad.
Thuyæ tertium genus, Lugd.
Arbor paradisæa Lutetian. Lugd.
Thuia sive Thya vulgo, Cam.

Hæc è Canada Francisco I. Galliarum regi, Arboris vitæ nomine oblata, forrasse ab odoris vehementia, vel ob immortalem ejus comam, sic dicta.

CUPRESSUS.

Cupressus κυπάριος Dioscorıdi l.1.c.102. ἀπὸ τοῦ κύειν τοὺς παρίσους ἀκρέμονας. Theophr.1.hist.8. procero & longo caudice constat, tamen macilento: 1.hist.13. mas nodosior est fœmina: 1.hist.14. simplici assurgit caudice ad longitudinem, sed non multis radicibus, neq; ramis frequentibus patet: 1. hist.15. viret perpetuò: 2. hist.3. plerunq; ex fœmina marem provenire affirmant: 1.caus.5. hujus fructus non id totum est, quod pilæ speciem gerit, sed quod cono innascitur prætenue, exile & quasi laricis semini proximum, quod pilula sua dehiscente delabitur. At Plinio l.16.c.33. Cupressus natu morosa, fructu supervacua, baccis torva, folio amara: odore violento, ac ne umbra quidem gratiosa, materie rara, ut penè fruticosi generis, diti sacra, & ideo funebri signo ad domos posita: fœmina sterilis diu. Duo genera earum: meta in fastigium convoluta, quæ & fœmina appellatur. mas spargit extra se ramos, deputaturq; & accipit vitem, &c.

I. Cupressus, Matth. Ang. Dod. ut: Cord. in Diosf. Gesf. hor. Tur. Lac. Lon. Ad. Lob. Cæsf. Portæ, Lugd. Cam. Tab. Eyst.
Cyparissus, Cast.
Cupressus altera sive sylvestris, Ger.

Hujus fructus sive conos, nuces vel pilulas Cupresfsi, Officinæ Cypresfsi nominant: aliquibus Gabulæ dicuntur.

II. Cupresso similis arbor in Syria: an Cedrus major Dioscoridis.
Thya forte Theoph. cujus fructus pilularum Cupresfsi magnitudine in Oriente notisfsimi.
Abhel dicitur, Guilandino in problem.
Cedrus major Dioscoridis, Thyia Theophr. & Abhel, Guiland. in papyro.
Tac arbor Cupresso similis ex qua gummi Taxa, Rauvvolf.
Arbor cujus fructus Abhel Guilandino, Clusf. hispan.
Habhel fructus, Clusf. hist.

JUNIPERUS.

Ἀρκευθὶς καὶ Ἄρκευθος: παρὰ τὸ τῶν ἑρπετῶν κεύθειν, quòd ejus odorem omnia reptilia adversentur: vel διὰ τὸ ἔχειν τὰς ἀκάνθας κεκρυμμένας: Latinis Juniperus dicitur, quòd juniores & novellos fructus pariat, antiquis maturescentibus: solam ferè arborum fœtus suos in biennium prorogare ajunt: cujus baccæ ἀρκευθίδες, in officinis Grana Juniperi nominantur. Ejus verò lacryma, Vernix dicitur.

Genera: Diosc. l.1. c.103. ἄρκευθος quædam major est, altera minor: unius fructus, nucis ponticæ magnitudine reperitur: alterius verò fabam æquat, at rotundus est odoratus, dulcis in mandendo ac subamarus Arceuthis dictus. Plin. verò l.16.c.25. nec Juniperi florent: quidam duo genera tradunt: alteram florere nec ferre: quæ verò non floreat ferre, protinus baccis subnascentibus quæ biennio hæreant: sed id falsum: & l.24.c.8. Juniperus Cedro assimilis: & ejus duo genera: altera major, altera minor: hæc Plin. Verùm baccæ in quibusdā grandes, in alijs exiguæ: in his dulces, in alijs prorsus amaræ: alijs planè rotundæ, quædam oblongæ & acuminatæ.

I. Juniperus vulgaris fruticosa.
Juniperus, Brunf. Matth. Dod. ut: Lac. Tur. Lon. Lob. Portæ, Ger. nostras, Cam.
Juniperus vulgaris, Trag. Clusf. hist.
Juniperus minor, Fuch. Cord. in Dioscor. Lugd. sylv. Cast.
Juniperus humilis, Gesn. hort.
Juniperi altera species, Ang.
Juniperus vulgatior, Ad.
Juniperi primum genus, Cæsf.
Juniperus & Juniperus baccifera, Tab.

Hic describit etiam Juniperum majorem Germanicam, & fructum magnum verrucosum adpingit.

II. Jnniperus vulgaris arbor.
Juniperus nata in Hispania, Plinio l.6. c.39.

Junipe-

Juniperus vulgaris celsior & arborescens, Clus. hisp. & hist.
Juniperus major sativa, Cast.
Juniperus urbana in arborem assurgens, Lugd.

Tales Thuscia alit, frequenter in agro Senensi, ut Matthiolus & Lugdunensis monent: & in Hispania, ita ut ex ea trabes & ædium contignationes, multi fabricent, Clusio referente.

III. Juniperus minor montana folio latiore fructuque longiore.
Juniperus minima, Gesn. hort.
Juniperus alpina, Clus. pan. & hist.

IV. Juniperus major baccâ cæruleâ.
Junip. maximus Illyricus cærulea baccâ, Lob.
an Juniperus alter, Cæs.
Juniperus major, Lugd.
Juniperus major Illyrica, Tab.
Juniperus maximus, Ger.

V. Juniperus major baccâ rufescente.
Oxycedrus Theoph. & Galeni.
Cedrus phœnicea, Matth. Tab.
Oxycedrus, Dod. gal. Bellon cui & Juniperus, ruber, Clus. hisp. & hist. Lugd.
Cedrus, Lac. Lon. minor & Cedrula, Gesn. hort.
Cedrus magna sive Juniperus peregrina, Cord. in Diosc.
Cedrus minor, vel phœnicea, Cast.
Oxycedrus phœnicea, Dod. Ger.
Juniperi prima species, sive Diosc. Juniperus, Ang.
Juniperus major Monspeliensium, Lob.
Oxyarceutis sive Juniperus acuta, Adv.
an Juniperus montanus fructu flavo, Cæs.
Ettalch Scalig. grandior Juniperus, Lugd.
an Juniperus major Italica baccis rubris, Cam.

Alijs Cedrus Lycia Theophrasti.

VI. Junip. major fructu nucis magnitudine.
Juniperus major in Cupressi altitudinem assurgens, fructu dulci, Gallæ quodammodo simili eduli, nucleo olivæ nucleis simili, Bellon. quid?

VII. Arbor Americana oxyacanthæ similis.
Lignum exoticum, Clus. exot. l. 1. c. 6.
an affinis arbori Ettalch in Africa nascentis, cujus Joh. Leo in des. Africæ meminit, dubitat Cl.

Incolæ igne resinam eliciunt, qua picis loco utuntur.

ASPARAGUS ET CORRUDA.

Etsi Ἀσπάραγος vel ἀσφάραγος Galenus 2. alim. omnes propemodum teneros caules & tenera germina, seu ex oleribus & herbis, seu ex suffruticibus, seu ex fruticibus, arboribusq; vocitet, attamen peculiari generi plantæ etiam tribuitur, quæ sic dicta, quod cauliculos hos, qui prima germinatione è terra prodeunt, præcipuos habeat.

Genera duo Dioscoridi lib. 1. cap. 152. petræa & sativa: & Galeno βασιλικὸν regium & ἕλειον palustre, sic enim Dioscorides, ἀσπάραγος πετραῖος, quem μυακάνθαν (id est murinam spinam) vocant, vulgaris est notæ: & paulo inferius: Asparagus altilis, frutex est ramosus, folia habens multa, longa, fœniculo similia, radice rotunda, grandi, tuberculum habente. Et Theophrastus 6. hist. 1. ἀσπάραγος (hanc solam vocem per geminam Asparagum corrudam Gaza vertit) ex toto aculeata est, & nullum juxta aculeum folium gerit: & 6. hist. 3. juxta aculeos pusillum quiddam clavæ simile producit, ex quo flosculus tandem ipse erumpit: radice larga, alta, numerosa, eademq; tam crebra innititur, ut pars superna radicum tota connexa & continua reddatur, ex qua vel ipsorum caulium proventus factitatur, &c. Plinius lib. 19. cap. 8. omnium hortensium lautissima cura Asparagis, &c. Est & aliud genus incultius asparago, mitius corruda, passim etiam in montibus nascens, refertis superioris Germaniæ campis non infaceto Tiberij Cæsaris dicto, herbam ibi quandam nasci similimam asparago, &c. & paulò infra: indicavimus & Corrudam: hunc enim intelligo sylv. asparagum, quem Græci orminium aut myacanthon vocant: & lib. 19. cap. 4. sylvestres fecerat natura corrudas, ut quisque demeteret passim &c. altiles spectantur asparagi: & lib. 20. cap. 10. Asparagi vires ubi recensuit, subjungit: sylv. asparagum, aliqui Corrudam, aliqui Libycam vocant: Attici orminium hujus efficacior vis & candidiore major: & lib. 21. cap. 16. in totum spina est Asparagus.

Asparagus folio molli.

I. Asparagus sativa.
Asparagus, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dod. gal. Cord. in Diosc. & hist. Gesn. hort. (qui majoris & minoris meminit) Turn. Lon.
Asparagus altilis, Fuch. Tab. domestica, Bellon.
Asparag. Diosc. idē cum sativo & hortensi, Ang.
Asparagus sativus, Lac. Cast. Lugd. Ger.
Asparagus hortensis, Dod. Adv. Cam.
Asparagus domesticus, Eyst. vulgaris, Lob.
Asparagi alterum genus, Cæs.

Hic cum in pratis Alsatiæ nobis vicinæ. & in pratis ad Danubium sitis, & in Burgundia circa Vesuntium spontè proveniat, hunc Plinium intelli-

intelligere censemus, cum in superioris Germaniæ campis provenire scribit, & hic dicitur Asparagus mitior sponte nascens, Cl.hif.&hist.

II. Asparagus sylvestris tenuissimo folio.
Asparagus sylvestris, Matth. Cast.
Asparagi tertium genus sativo simile, qui Palatium leporis, Cæs.
Sola transplantatione & cultura à sativo differt.

III. Asparagus maritimis crassiore solio.
Asparagus ἑλειὸς sive palustris, Galeno.
Asparagus palustris, Matth. Ang. Tab.
Asparagus marinus, Clus.hisp.& hist. Cam.
Asparagus maritimus Dioscoridis, Ad. Lob.
Asparagi alterum genus, Cæs.
Asparagus sylvestris, Ger.

Asparagus Corruda dictus.

Corrudam nonnulli dictam volunt, teste Ruellio, quòd ubi adolevit, facilè corruat decidátve: sic & Horminium, ἀπὸ τοῦ ὁρμῶ, quod est ruo.

I. Asparagus folijs acutis.
Asparagus petræa Dioscoridi & Galeno.
Corruda & sylv. Asparagus, Plinio.
Aspar. petræus & Corruda. Matt. Tab. in ic. Ger.
Corruda, Dod. gal. Cord. hist. Rauvv. Bello. Ad. Lob. ico. Lugd. cui & Corruda Penæ.
Asparagi prima species, Ang. Cæs.
Asparagus sylvestris, Ges. ap. Lac. Dod. Cam. ep. sive Corruda, Bellonio.
Corruda prior, Clus.hisp. & hist. Tab.

II. Asparagus aculeatus alter, tribus aut quatuor spinis ad eundem exortum.
Asparagus sylv. alter, Dod. Ger.
Corruda altera. Clus.hisp. & hist. Lugd. Tab. at in ico. Corruda Hispanica.
Corruda Hispanica altera, quę Lusitanica, Lob. at in icon. Corrudæ varietas.
Asparagi quartum genus, Cæs.

III. Asparagus aculeatus spinis horridus.
Polytricha Bellonio.
Asparagus sylv. tertius, Dod.
Corruda tertia, Clus.hisp.& hist. Lob. Lug. Tab.
Corruda Hispanica altera, Tab. in icon.
Asparagus sylv. spinosus, Ger.
Asparagi Theophrasti nomine, cui spina pro folio, ex Creta ab Honorio Belli accepimus.

IV. Asparago acul. affinis triplici semper spina.
Echinopoda Cretica, Hon. Belli ep. 2. ad Clusium, & Ponæ Ital.
Chenopoda Plinij suspicatur Hon. Belli.

Sic autem Plin. l. 11. c. 8. ceras ex omnium arborum satorumq; floribus confingunt, excepta Tumice & Chenopode: plura non habet. Verùm aliqui Echinopode legunt, quam quidam Tribulum, alij Echion, alij spinæ genus interpretantur. Sic Dalech. ad Athenæum per Ehinopoda, Cardui Chij genus intelligit.

SECTIO SEXTA.

CEDRUS CONIFERA; PEUCE SEU PINUS; PINASTER; LARIX; PITYS SEU PICÆA; SUCCI SIVE HUMORES PLANTARUM; GUMMATA; Resinæ; Abies; Taxus; Draco arbor; Palma Dactylifera; Palma squamoso fructu; Palma nucifera; Nuces exoticæ & Arbores admirandæ.

CEDRUS CONIFERA.

Κέδρος Diosc. l. 1. c. 105. arbor magna est, ex qua Cedria dicta colligitur: fructum verò habet uti Cupressus, at grandiorem multò: At Serapio, minorem legit. Et Gulandinus com. de Papyro vult eum esse arborem, quam sub Cupresso altera proposuimus. Theophr. 4. hist. 6. & 5. caus. 8. Cedrum Syria gignit, eaq; ad triremes utuntur: 5. h. 5. ex Cedro simulacrum sculpere solent. Plin. l. 13. c. 5. Et majoris Cedri duo genera, quæ floret fructum non fert: frugifera non floret, & in ea antecedentè fructum occupat novus: semen ejus Cupresso simile: quidam Cedrelaten vocant: & l. 24. c. 5. Cedrus magna quam Cedrelaten vocant, dat picem quæ Cedria vocatur.

Cedrus conifera folijs laricis.
Cedrus major, Matth. Dod. gal.
Cedrus arbor conifera, Ges. hort.
Cedrus Hebræorum non Græcorum, forte Cedrus Syriæ Theophrasti, Ang.
Cedrus Dios. & Sacrarum literarum idem, Ang.
Cedrus, Bell. (cui & Libani & Syriæ & in Amano) Rauvv. Cæs. Tab. Libani, Ger.

Cedrus

Cedrus Libani quæ neque Dioscoridis neque Græcorum Cedrus est, Guil.
Cedrus magna, Dod. Portæ.
Cedrus Libani & Palæstinæ præcelsa, Ad. Lob.
Cedrus phœnicia Matthioli, Lugd.
Cedrus phœnicia nostra, Lugd.

Coni non dependent, sed sursum spectant, ut rectè Bellonius, Dodonæus & Dalechampius in hist. Lugdunensi, pingunt.

In regno Congiano tanta copia, tantæque magnitudinis, ut inde naves conficiant: part. 1. Ind. or. l. 2. c. 1. & in insula Tercera scaphæ, currus, rhedæ, & hujus generis alia opera extruunt: part. 3. Ind. or. c. 6.

Sic in Andes nova Hispania, summa copia, ubi alia alba, alia rosea & fragrans: Joseph. Acost. l. 4. c. 3. ubi de Cedro admiranda, verba facit. Provenit etiam in Virginea & Florida.

DE PEUCE SEU PINU.

ETsi πεύκη καὶ πίτυς, à Gaza Pinus & Picea vertatur, ab alijs tamen contrario modo fit, & πεύκη Picea, fortè ob nominis similitudinem redditur: nec mirum, cùm ut Dioscorides lib. 1. cap. 86. habet, πίτυς, vulgo nota arbor est, ejusdemq́ generis est quæ πεύκη dicitur, siquidem hæc ab illa specie tantum differat: ita ut tam piceæ quàm pini fructus, qui in conis reperitur πιτυΐδας, eodem cap. 87. monente, appelletur.

Genera: πεύκης Theophrasto 3. hist. 10. alia urbana, alia sylvestris: sylvestris duplex est, alteram Idæam, alteram maritimam vocant: harum rectior, celsior, materieq́ crassior Idæa: folio teneriori, imbecillioriq́ maritima, & cortice læviori, utiliq́ ad coria. Quod altera minus. Nux maritimæ rotunda, breviq́ dehiscens, & Idææ oblongior, viridis, minusq́ hiscens, tanquam sylvestrior, &c. Idæa ramosior crassiorq́ & picem copiosius præbet, &c. Macedones genus quoddam πεύκῃ simile dicunt, & marem breviorem, folioq́ duriorem: fœminam verò proceriorem, folijs pinguem, mollem, proclivioremq́. Mari lignum circumcincta medulla durum & operi fabrili versuale: fœmina tractu omnino facilè atq́ molliùs, quod quidem omnium ferè marium fœminarumq́ publica differentia est, ut cæsores materiæ asseverant, &c. (& Plinius lib. 16. cap. 10. lignum maribus durum, & in fabrili opere contortum: fœminæ mollius, publico discrimine in securibus) Igitur πεύκης genera, urbanum atque sylvestre: sylvestris mas & fœmina, ac tertia sterilis. At Arcadiæ incolæ, nec sterilem nec urbanam πεύκην appellant, sed πίτυν, &c. Plinio l. c. in Europa sex genera cognatarum arborum ferunt (pinus, pinaster, picea, larix, abies, teda, taxus) ex ijs pinus atq́ pinaster, folium habent capillamenti modò prætenue, longumq́ & mucrone aculeatum, &c. Pinaster nil aliud est, quam Pinus sylv. mira altitudine & à medio ramosa, sicuti pinus in vertice: copiosioremq́ pino dat resinam. Sic lib. 15. cap. 10. nucum pinearum genera quatuor recenset, 1. grandissimas, 2. Tarentinas, 3. Sapineas, è picea sativa, 4. pityidas, è pinastris.

I. Pinus sativa.
Pinus urbana folio perpetuo, Theophrasto.
Pinus, Brunf. Trag. Dodon. ut: Bellon. Cord. in Diosc. Lac. Turn. Lon. Cæs. Cast. Portæ: arbor, Gesn. hort.
Pinus domestica, Matth. Tab.
Pinus sativa, Ang. Lugd. Ger.
Pinus vulgatissima, Adv. Lob.
Pinus Italica, Cam.

Nucem στρόβιλον Theophrastus, alij κώνους κονάλους & κωνάρια vocant: & in hoc genere marem nucem rotundiorem, fœminam longiorem ferre volunt.

II. Pinus sylvestris.
Pinus sylv. montana Theophrasti.
Pinaster, Brunf. Trag. Tur. Gesn. horr. Lob. Cæs. Thal. Portæ.
Pinus sylvestris, Matth. Cast. seu Pinaster, Dod.
Picea φθειρόποιος, Ang. (ut.
Pinus sponte proveniens, Cord. in Diosc.
Pinus sylv. fructifera, Lugd.
Pinus sylv. montana, Tab.
Pinus sylv. mugo, Ger. ico.
an Pinaster 1. vel Austriacus major, Clus. hist. qui duplicem facit album & nigrum.

III. Pinus sylv. montana altera.
Pinus tubulus, Plinio l. 16. c. 10. easdem, inquit, arbores (scilicet Pinum & Pinastrum) alio nomine esse per ora Italiæ, quas Tibulos (strubulos Hermolaus legit) vocant, pleriq; arbitrantur, sed graciles succinctioresque & enodes, liburnicarum ad usus, penè sine resina.
Pinus sylv. Mugo, Matth. Adv. Lob. Tab.
Pinus sylv. altera, Dod. ut: sed edit. lat. tertia descriptione.
Picea altera sive sylvestris, Ang.
Pinus tubulus, Lugd.
Pinus montana minor, Ger.

IV. Pinus sylv. montana tertia.
Teda, Brunf. arbor, Lugd.
Pinus sylv. cembro, Matth. Adv. Tab.
Pinus sylv. tertia, Dod. gal.

Pinaster,

Pinaſter, Bellonio.
Pinus ſylv. altera ſpecies, Dod.
Pinus ſylveſtris, Ger.

Plin. l.6. c.10. ſextum genus eſt Teda propriè dicta, abundantior ſucco, quàm reliqua, parcior liquidiorque quàm Picea, flammis ac lumini ſacrorum etiam gratia.

V. Pinus maritima major.
Pinus maritima prima, Matth. Tab.
an Pinus marina, Ang.
Pinus ſylv. quinta, Dod. gal.
Pinus maritima, Lugd. major, Dod.
Pinus maritima Theophraſti, Lob.
Pinus ſylv. montana, Ger.

Huc refer ſequentem, modo eadem non ſit,
Pinus ſylv. altera, Lob.
Pinaſter 2. & Pinus marina Theoph. Cluſ. hiſp.
Pinaſter alter Hiſpanicus, vel minor Hiſpanicus, Eid. hiſt.
Pini maritimæ majoris ramulus, Dod.
Pinus ſylv. ſive ſterilis, quia nuclei edules non ſunt, Lugd.
Pinus montana Theophraſti, Tab.
Pinus maritima major, Ger.

VI. Pinus maritima altera, Matth. Tab. Lug.
Pinus Idæa Theophraſti, Lob.
Pinus ſylv. quarta, Dod. gal.
Pinus ſylv. minor, Ger.
an Pinaſter primus, Cluſ. hiſp. & hiſt.

Hæc ab Auſtriaco majore, fortè tantum ratione ſoli diſtat, Cluſio monente.

VII. Pinus maritima minor.
an Piceæ genus alterum, Bellon.
Pinus maritima minor, Dod.
Pinaſter tertius, Cluſ. hiſp. Lob. Lugd.
Pinaſter tertius Hiſp. vel pumilo alter, Cl. hiſt.
an Pinaſtri alterum genus parvum in maritimis, Cæſ.

VIII. Pinaſter conis erectis.
Pinaſter pumilio, Cluſ. pan. Cam.
Pinaſter quartus Auſtriacus, Cluſ. hiſt.

IX. Pinaſter latifolius julis vireſcentibus aut palleſcentibus, Cluſ. pan.
Pinaſter ſecundus Auſtriacus, Eid. hiſt.

X. Pinaſter tenuifolius julo purpuraſcente, Cluſ. pan.
Pinaſter tertius Auſtriacus, Eid. hiſt.
Thæda, Tab.
Tæda ſive Pſeudopinus, Ger.

Hujus arboris ramos ſolent noſtrates Oenopolæ ante ædes ſuas proponere, ut Vienneníes Abietis teneriores ramos, & aliarum regionum incolæ Hederam.

XI. Pinus Indica nucleo purgante.
Pinei nuclei Malucani, Acoſtæ, Monardi.
Pinei nuclei cathartici, Lugd.
Pinea purgativa, Caſt.
Pinei nuclei Indici, Fragoſo.
an Pinioen ſive Nuces pineæ ex Puna, Joſeph. Acoſt. l.4. c.29.

XII. Pino ſimilis Orientalis.
Cibage, Cam.

XIII. Pineos nucleos duros referens fructus.
Fructus peregrinus 8. Cluſ. exot. l.2. c.30. & in tab.3. Lugd. Tab. Ger.

XIV. Pineæ nucis nucleo ſimile ſemen flavo ſpadiceum Braſilianum.
Fructus miſcellaneus 9. Cluſ. exot. l.2. c.15.

XV. Arbor ſpinoſa fructu pineæ ſimili.
Cachi arbor ſpinoſa, cujus fructus Ciccara, forma pineæ nucis, Scalig. Ludovico Romano, Nic. Coſtino, & ex his Lugd.

L A R I X.

QUæ Larix aut Larex, etiam Græcis λάριξ nuncupatur, an à Theophraſto deſcripta fuerit dubitatur: licet hæc vox in Gazæ verſione reperiatur: Gazæ tamen Larix nihil aliud eſt, quam πίτυς Theophraſti, quam vocem plerunque Piceam interpretatus eſt: attamen interdum πίτυ✝ vocem, per Piceam & Laricem ſimul expreſſit: ut videre eſt 9. hiſt.1. ubi legitur τερμίνθου, πίτυ✝, ἀμυγδάλης Gaza reddidit, terebintho, larici, piceæ, amygdalæ, &c. Sic Plinius de Larice agens, ea quæ Theophraſtus πεύκῃ tribuit, omnia illa Larici adſcribit: ſic l.16. c.10. ſcribit: quinto generi ſitus idem, eadem facies, Larix vocatur, materies præſtantior, longè incorrupta, vix emori contumax, rubens præterea & odore acrior: pluſculum huic erumpit liquoris, melleo colore atque lentore, nunquam dureſcentis: & mox: Larix nec ardet, nec carbonem facit, nec alio modo ignis vi conſumitur quàm lapides. Verùm experientia Plinio contrariatur, & ipſius propria verba, dum inquit: in Macedonia Laricem maſculam urunt, fœminæ radices tantùm. Et l.16. c.21. ei perpetuam comam tribuit, cùm tamen in noſtra larice contrarium contingat. Quare Gazæ larix, eſt πίτυς Theophraſti: at Plinij Larix, eſt πεύκη Theophraſti. An fortè hæc noſtra Larix, ſit Pinus urbana folio deciduo Theophraſti: ſiquidem ſcribat

Pini

Pini urbani genus quoddam folium habere perpetuum: sylvestri autem omni id perpetuum esse: ex quibus colligere licet, urbani quoddam genus esse, cui folia decidant, quod in sola Larice animadversum est.

Larix, Brunf. Matth. Bellon. con. Dodon. ut: Fuch. Gesn. hort. Lac. Turn. Lon Adv. Lob. Cast. Clus. pan. & hist. Lugd. Portæ, Tab. Ger. Cam.
Pini sylv. genus cui hyeme folia decidunt, Cæs.

Ex hac colligitur resina laricea, de qua inter Resinas. Fungus etiam adnascitur qui Agaricum dicitur, quemadmodum Larici adpingunt, Lob. Tab. Ger.

DE PITY SEU PICEA.

Πίτυς à πεύκῃ differre videtur, Theoph. 3. hist. 10. quòd (scilicet Pinus) pinguior sit, folio tenuiori, magnitudine minor, erectaq; minùs assurgit: præterea quòd conum breviorem horridioremq; ferat, ac nucem magis resinosam. Ambabus folia capillata, sed Peuce materies candidior, similiorq; Abieti, atq; in totum minus spinosa. Et 3. hist. 6. quidam Pinum & Piceam florere existimant, quidam minime. sed Piceam κύτταρον, id est, nucamentum gignere, quod Grossis proportione respondet. Plinius lib. 16. cap. 25. Pinum Piceamq; ullo flore exhilarari negat: experientia tamen refragatur. Et ut lib. 16. cap. 10. Picea plurimam resinam fundit, interveniente candida gemma, tam simili thuris, ut mista, visu discerni non queat, &c.

Genera duo ex Plinio colligimus, sativam & sylvestrem. illam Sapinum, hanc Piceam nominat. Nam Sapinus inferiorem & enodem Abietis partem significat: sicut superiorem partem nodosam dunioremq; Fusterna, Plinio lib. 16. cap. 39. scribente: verùm etiam arborem significat: hæc enim lib. 16. cap. 12. habet: inter hæc genera proprium quidam fecêre Sapium (Sapinum Turnebus legit) quoniam ex cognatione earum seritur: ejusq; arboris imas partes Tedas vocant, cùm sit illa arbor nil aliud quam Picea, feritate paulùm mitigata satu: Sapinus autem materies cæsarum è genere fiat. Sic Plinius ejus nucem Sapineam vocat: nam lib. 15. cap. 10. nucum Pinearum genera enumerans, tertium ait Sapineæ, è Picea sativa, nucleorum cute verius quàm putamine, adeo molli ut simul mandatur.

I. Picea major prima, sive Abies rubra.
Picea, Brunf. Matth. Ang. Cord. in Diosc. Gesn. hort. Lac. Lon. Adv. Lob. Cæs. cui & Tæda Plinij, Cast. Lugd. Thal. Tab. Ger.
Abies prima & rubra, Trag.
Abies, Dod.
Sapinus, Bellonio, Lac.
Picea Plinij & Abies mascula Theophrasti, Clus. pan. & hist.

Hanc alij Abietem marem Theophrasti: alij Piceam φθειρόφορον ejusdem 1. caus. 9. quam Gaza pediculiferam, Scaliger pedicularíam interpretatur. Sic dicta Plin. l. 16. c. 10. quod toris paniculis minoribus gracilioribusq;, minimos ac nigros nucleos pediculis similes gignat: alij Tædam Plinij (de qua sub Pino quarta) faciunt.

II. Picea minor.
Picea pumila, Clus. pan.
Pinum tubulum sive tibulum Plinij, Dalechampius vocare videtur, Clus. hist.

DE SUCCIS SEU HUMORIBUS Plantarum.

Quemadmodum multis animalibus pili & pennæ decidunt, & serpentes singulis annis exuvias deponunt: sic & plantis folia, flores & fructus decidunt, & ex earum aliquibus humor superfluus profluit, at Vitibus lacryma: Ceraso, pruno gummi: piceæ, terebintho, lentisco, resinæ: alijs alius liquor quantitate molestus. Nam ut in animalibus sanguis turget, sic in plantis humor seu succus. qui si vel sponte profluat, vel arte educatur, ad earum conservationem facit: nam & plantæ suas venas & nervos habent. per se nomine carentes, ut habet Theophrastus 1. hist. 3. quæ similitudine quadam nomina partium animalium sortiuntur. Sanguis autem plantarum, earum succus proprius est, ut in Ficubus lac, secundum Aristotelem 1. de plantis: in Vite veluti humor: in quibusdam veluti oleum: in alijs pici liquidæ similis: in nonnullis, ut gummi. Et ut Theoph. l. c. humore plantarum deficiente, & ipsæ deficere incipiunt, eoq; exsiccato, tabescunt: quem humorem nonnulli simpliciter ὀπὸν succum in cunctis appellant, quidam absque nomine relinquunt: in quibusdam verò ὀπὸν succum, inq; alijs δάκρυον lacrymam vocant. Idem ferè habet Theophrastus 6. caus. 17. & hic pro coctionis diversitate, diversam crassitiem & colorem nanciscitur. Hinc si hujus humoris consistentiam consideres (ex Theoph. 6. caus. 17.) alij callosiores lentioresq; sunt; alij aquosi, minusq; lenti: hinc alij densari possunt, alij nequeunt: nonnullis etiam quò densentur atque concrescant, aliquid miscent. Quare succus plantarum, qui χυλὸς propriè.

is humor est, quo plantæ nutriuntur, quiq; non sponte, sed præcedente expressione, aut alia præparatione elicitur: quiq; semper tenuior est, nisi calore exsiccatus, induretur. Liquor verò sive ὀπὸς, crassior est, qui interdum sponte, interdum incisione delabitur, & velut lacryma profluit, unde communiter δάκρυον lacryma vocatur. Qui si oleaginosus & liquidus fuerit, ῥητίνη dicitur: si terrestrior, aqueus & in truncis arborum concretus, κόμμι gummi: quæ verò naturam mediam inter gummi & resinas possident, & partim terrestria & aquea, partim oleaginea & pinguia sunt, κόμμι ῥητίνη gummi resinæ nominatur. Sed de succis inspissatis primùm, dein de gummatibus, tum de Resin:, & tandem de Pice.

De succis inspissatis.

I. Ammoniacum, ἀμμωνιακὸν Dioscoridi l.3. c 98. est Ferulæ (ὀπὸς) liquor, & totus cum radice frutex Agasyllis appellatur: Galen.6. simpl. Ferulæ lacryma. Plinio l.12. c.23. Hammoniacum lacryma, ab Hammonis oraculo nomen habet, juxta quod gignitur arbor, quam Metopion vocant, resinæ modo aut gummi.

Ammoniaci lacryma, Matth.

Hammoniacum seu gutta Hammoniaca, Cord. histor.

Ammoniacum, Cæs.

Armoniacum officinis & Gummi ammoniacum.

Probat Dioscorides l.c. benè coloratum (exterius flavum, intus candidum) ligni & calculorum expers, thuris glebarum granorúmve similitudine, syncerum ac densum, nulla sorde spurcatum, castorei odore, & gustu amarum: quod genus θραῦσμα (thrauston Plinio, quasi dicas fragmentum) appellatur: alterum, quod terræ calculorúmve particeps est, φύραμα (Phyrma Plinio, i. e. mixtura) dicitur: & hoc ad medicamenta in aqua resolvitur.

II. Galbanum χαλβάνη Diosc. l.3. c.97. liquor est Ferulæ in Syria nascentis, quam nonnulli Metopion vocant: Gal. 8. simpl. χαλβάνε succus est plantæ ferulaceæ: hoc secundum eundem 1. de Antidot. in Sagapenum convertitur. Plin. l.12. c.25. Galbanum dat & Syria in eodem Amano monte, è ferula ejusdem nominis resinæ modo, quam Stagonitin appellanr, de qua & l.24. c.5. At Theoph. 9. hist. 7. Chalbanum in Syria nascitur ex Paco vocato.

Galbanum, Matth. Cord. hist. Cæs.

Probatissimum quod thuris effigiem præbet, colore maximè flavum (tale enim recens est) gummosum purum, pingue, minimè lignosum, odore gravi, nec valdè humidum, nec penitus aridum, & cùm accenditur clarum, flammam nutriens: hoc Dioscorides resinâ & ammoniaco, Plinius vero Sagapeno, adulterari scribit.

III. Opoponax ὀποπάναξ Diosc. lib.3. cap.55. ex Panacis Heraclei radice concisa colligitur. Gal.8. simpl. radicibus & caulibus: at Mesuæo, ex ferulaceo panace: nonnullis ex Chironio. Opoponacis Plinius lib.20. cap.24. in Theriaca meminit.

Opoponax sive Opoponacum, Cord. hist. Lugd.

Opoponax, Cæs.

Probatur amarissimum, intus candidum aut subflavum, foris ad auri colorem inclinans, læve, pingue, Galbani instar lentescens, friabile, graveolens, & dum rèsolvitur propius ad lacteum liquorem accedens.

IV. Sagapenum: σαγάπηνον Dioscor. l.3. c.95. ferulaceæ herbæ liquor, quæ in Media nascitur: Gal.8. simpl. ex planta ferulæ (panaci addit Clusius) assimili. Sanè ipsa planta Sagapenum dicitur, at liquor abusivè hoc nomen obtinuit, rectius Sagapeni succus diceretur. Plin. l.20. c.18. Sagapenum, Hammoniaci lacrymæ simile.

Sagapenum officinis Serapinum, Matth. Cord. histor.

Sagapenum, Cæs.

Probatur quod sincerum, pellucidum, foris ruffis, intus cùm frangitur flavis aut candicantibus guttis compactum, inter digitos lentescens, medio inter Silphium & Galbanum odore, acrique gustu: & ut Asa fœtida resolvitur.

V. Meconium, μηκώνειον Dioscor. lib.4. capite 65. succus est, ex papaveris nigri folijs & vasculis tusis expressus & exsiccatus, quem privatim Græci μηκώνειον vocant, sed liquore viribus multò imbecillior est: propter aqueam & incoctam substantiam. Eidem l.6. c.17. Μήκωνος ὀπὸς dicitur. Plinio l.23. c.1. Meconium: licet eidem l.20. c.19. Mecon tithymali species sit: & lib.27. c.12. meconion aphrodes, peplos est.

Meconium, Lugd.

VI. Opium, ὀπὸς τοῦ μήκωνος Dioscor. l.4. c.65. est liquor lacteus, qui ex papaveris nigri scapo leviter inciso colligitur: ubi colligendi modum docet.

Opium

Opium, Matth. Cæſ. Lugd.
Opium nigri papaveris liquor, Cord. hiſt.
Opium, Oſuim Mauritanis, Garz. Frag. vide Acoſtam.
Amfion ſive Opium. Linſc. par. 4. Ind. Or. c. 34.

Opium triplex eſt: album quod è Cairo adfertur, quod forte Thebaicum: alterum nigrum & durum, ex Aden: tertium flaveſcens magis ac mollius ex Cambaja & Decan, Garz. Linſcot. lib. c. at Fragoſus, albicantis & nigri tantùm meminit.

Ex Papavere nigro elicitur, Plin. l. 20. c. 18. & Avicennæ: at apud Turcas ex papavere albo, qui totos agros, ut nos tritico conſerunt, cùm apud eos & Perſas in quotidiano uſu ſit, at drachmæ unius pondus: ejus enim uſu ſe animoſiores fieri credunt, neq; belli pericula reformidare, Bellonio ſcribente: & ut Linſcot. l. c. qui ſemel, ſed ſenſim, aſſuevit, niſi indies iteret, brevi tabidus moritur: & ſi per dies quatuor aut quinq; intermittat moritur. Paludanus in Linſ. ſcribit, Turcis privato nomine Maslac vocari, & ab ipſis indies piſi magnitudine devorari.

Probatur candidum, vel leoninorum pilorum modo flaveſcens, in maſſam veluti ex granulis diverſi coloris coactum grave, denſum, ſolidum, ſine ſordibus exiſtens, amarum, guſtu calidum, odore gravi & viroſo, ſomnum inducens & in aqua promptè liqueſcens, Bellonio & Paludano monentibus: & hoc in Aſia minore in placentulas unciarum quatuor, vel ſelibræ pondo cogitur. Quis ergo noſtrum adulteratum eſſe non animadvertit? Attamen ex eo quod adfertur, eligendum, purum, colore maximè ruſſum aut ſpadiceum, cum frangitur, ſplendore quodam nitens & quod facilè diſſolvitur, ſed non ceræ inſtar lentiſcens.

VII. Ἀλόη, Aloë & de herba & ejus ſucco denſato dicitur: ex Aloë, Dioſ. l. 3. c. 25. (ὄπισμα) ſuccus coactus ex India adfertur.

Genera duo (τοῦ χυλίσματος) ſucci: alterum arenoſum, quod veluti fæx & craſſamentum puriſsimæ eſſe creditur: alterum (ἡπατίζον) ad jecoris imaginem vergit, Dioſc. l. c. Recentioribus illam Caballinam, quòd equis & veterinarijs medicandis dicata ſit: hanc Hepaticam, quòd Hepatis modo coacta ſit, nominãt: quam etiam nonnulli Succotrinam, quaſi ſucco citrina, quod ejus pulvis citrinus ſit. Vel potius Socrotrina (ut Linſ. p. 4. Ind. Or. 6. & p. 4. c. 38.) à ſolo natali Socotra Inſula, quæ alijs omnibus præſtat, ſolida atq; compacta. Sunt tamen qui has differentias faciant, ſuccotrinam, ſubcitrinam & optimam: alteram Hepaticam, nigriorem ſynceram tamen: 3. Caballinam, lividam, arenoſam.

Aloë, Matth. Cord hiſt. Lugdun. Aloë ex India, Cæſalp.

Eligenda pinguis, nitida, calculorum expers, ſub flava, hyeme friabilis, æſtate molliuſcula, hepatis modo coacta, facilè humeſcens, eximieque amara: nigra contrà, fractuque contumax, improbanda: lavanda quin etiam & quod arenoſum ſubſtitit abjiciendum, pinguiſsimum & quod leve eſt recipiendum: hæc Dioſ. l. c. Apulam & Hiſpanicam ſucco faciendo inutilem Cordus ſcribit: at quomodo tam Hepatica, quàm Socotera dicta, ex noſtra Aloë elici poſſit, eleganter Doctiſ. Fabius Columna in ſua plant. ἐκφράσει oſtendit.

VIII. Succus Aloë facie.
Iraituch & Aiavve ſuccus primus & America, Muſæ folijs involutus, Cluſ. ex. l. 4. c. 7.

IX. Scammoneum σκαμμωνία, Scammoneæ plantæ ſuccus, qui ex radice lactei ſucci plena inciſa & exſiccata reſervatur: cujus modum Dioſcorides l. 4. c. 171. docuit.
Scammonium, Plin. l. 26. c. 8. vocat: quem tantùm uſui eſſe, Theophraſtus 9. hiſt. 12. ſcribit.
Scammonium, Matth Cord. hiſt. Cæſ. Lugd.

Scammonea officinis ad Arabum imitationem hic ſuccus dicitur, qui denſatus in maſſas cogitur, & exſiccatus fuſcus, aut lividus, aut cinericeus, aut fulvus redditur.

Differentiæ hujus ratione loci apud Dioſ. & Plinium: ille, eum qui ex Myſia regione Aſiæ deportatur, commendat: natione autem Syriacum & Judaicum deterrimum haberi, ervi farina & Tithymalo adulteratum. At Plinio laudatur Colophonium, Myſium, Priennenſe: adulterinum verò fieri ervi farina & Tithymali marini ſucco, in Judæa ferè, quod deprehendatur guſtu, cum Tithymalus linguã excalefaciat, &c. Quòd verò Scammonium noſtrum, notas à Dioſcorid. tributas non habeat, cauſa putatur, quòd hoc tempore veterem parandi modum non obſervent, ac non ex radice inciſa, ut Dioſcorides docuit, ſed prorſus diſſecta, vel expreſſa, aut è ſtipitibus & folijs contuſis paretur: alioqui tanta Scammonij copia quotannis vix afferri poſſet; vel etiam lacte Tithymali adulteratum.

Opti-

Optimum eſt quod ex Anthiochia defertur, dein Armenũ, Europæum omninò pravum eſt. Probatur quod pellucidum, læve, rarũ, ſpongiæ inſtar foraminoſum, colore cum frangitur fulvum, taurini glutinis modo translucẽs: nec vehementer linguam excalefaciens (quod admiſti Tithymali argumentum eſt) & cum linguæ affricatur, in candidiſsimum liquorem lacti ſimilem ſe ſuperficie reſolvens: cito liqueſcens, friabile, nõ valde ponderoſum, nec tetri odoris. At glebæ ingentes nigræ & graves, aut adulteratę ſunt, aut ſuccus eſt ex tota planta expreſſus.

Hujus vehementia corrigitur à quibuſdam Aloë addita; ſed rectiùs, ſi Malo cydonio excavato indatur, paſta circumdetur, & in clibano coquatur, dein contundatur, ut veteres fecêre: aut ut alij, in ſucco Cydonio coquatur: melius verò ſi ſemina fœniculi, aniſi, dauci adderentur. Sic correctum Diacrydium, quaſi lacrymula dicitur, in officinis Diagredium, quod nimis recens, vehemens: antiquum imbecillum, quare tormina excitans: bimum optimum eſt.

X. Elaterium, ἐλατήριον Dioſcoridi l.4.c.155. & Theophraſto 9. hiſt. 10. dicitur (Gaza agitatorium vertit, fortè quia motu turbatorio corpus exagitat) Elaterium Plinio l.20. c.1.

Hoc Dioſcorides ex ſucco fructus, addito extrahendi modo: Theophraſtus ex ſemine (fructum intelligens) liquato: Plinius ex ſucco è ſemine expreſſo fieri ſcribit. Hoc à bimatu ad decennium colore candido utile, Dioſcoridi: Ægineta, quod anno antiquius non eſt, & quod vireſcit probat. Theophraſto, omnium medicamentorum diuturniſsimum, & optimum quod vetuſtiſsimum: hinc Plinius ex Theophraſto 9. hiſt. 14. ducentis annis ſervatum meminit. Hôc Hippocrates uſus fuit, nunc verò ob ejus vehementiam, non facilè uſurpatur.

Elaterium, quod leve & candidum & igne inſtar pinguedinis accenditur, Bellon.

Elaterium, Matth. Bellon. Cæſ. Lugd.

Plinius l.20.c.1. meminit Cucumeris ſylv. in Arabia nati, heliotropio ſimili, ſemine nucis juglandis, quod ſemine & Elaterio contra ſerpentes efficaciſsimum ſit: hoc necdum novimus.

XI. Euphorbium εὐφόρβιον, ſuccus eſt acerrimus, arboris ferulæ ſpeciem gerentis, Dioſc. l.3. c.96. qui & colligendi modum docet, ut ſupra, l.10. ſect. 6. oſtendimus: At Dodonæo non arbor, ſed herba potius eſt, cujus folijs inciſis liquor acerrimus, facileque concreſcens effluit: verum ætate arboreſcere videtur.

Euphorbium Plinio.

Euphorbium, Matth. Cæſalp. Lugd. euphorbiæ nominatæ plantæ liquor, Cord. hiſt.

Genera duo ſunt: unum Sarcocollæ modo pellucidum, flavum, piſi magnitudine in guttas æquales denſatum, modicè cavernoſum: alterum in utriculis quibus excipitur, in maſſam denſatur, candicans, aut vitri colore: adulteratur Sarcocolla, aut gummi & tithymali liquoris admixtione. Eligendum eſt purum, translucens, candidum aut flavum & acre, quod levi linguæ contactu os accenſum diu detinet: quare etiam non ſine moleſtia tunditur, niſi naribus diligenter obturatis & munitis.

XII. Succus liquiritiæ: ex radicibus ſuccus exprimitur, & in paſtillos condenſatur ex Cappadocia, Hiſpania, etiam Bamberga ubi frequens eſt, adfertur.

XIII. Succus Acaciæ: ex Acacia in Ægypto (ἐγχύλισμα) ſuccus exprimitur, qui in umbra ſiccatus, ex maturo quidem fructu niger, ex immatura ſubfulvus redditur: aliqui tamen è folijs una cũ ipſo fructu exprimunt. Eligendus modicè fulvus & odoratus: hæc Dioſcorides l.1.c.133. Acacia legitima, Matth. Lugd.

XIV. Acacia Germanica: ex prunis ſylveſtribus coctis ſuccus exprimitur, inſolatur & exſiccatur, & teſſulatim diviſus, Acaciæ veræ loco aſſervatur. (Lugd.

Succus è ſyl. prunis, Acaciæ ſuccedaneum, Matt.

Acacia Germanica, Dod.

De Manna.

I. Manna.

Δροσόμελι & ἀερόμελι, Galeno.

Melleus humor in Robore, Theophraſto.

Mel ex aëre, cui cœleſtis natura, Plinio.

Men, Siracoſt & Terniabin, Arabibus.

Thereniabin & Trungibin, Serapioni & Avicennę.

Manna purgatoria, Matth.

Droſomeli, Cord. hiſt.

Manna & mel roſcidum, Cæſ.

Manna, Perſis Xercaſt, ſive Xerkeſt, id eſt Lac arboreum, Linſcot. part. 4. Ind. or. 29.

Eſt autem Manna ſeu Mel aëreum vapor terræ ſuccoſus & optimus, æſtatis calore elevatus, & in aëre in dulcem liquorem excoctus, noctis frigore coactus, & roris modo ſupra arborum & fruticum folia decidens.

II. Man-

II. Manna liquida.
Cedrium mel Hippocr. Ros Libani Græcis, Bel.
Terniabin Arabibus & Turcis, Eid.
Manna mellis instar liquida, Linscot.
an Manna Germanica liquida flava, ceu Syrupus folijs insidens, liquidum permanens, dum ab apibus auferatur, Cord. hist.

Hæc in monte Sinai colligitur, & instar mellis in fictilibus, Cairum venalis defertur.

III. Manna officinarum.
Manna nostra laricea, Rauvvolf.
Manna durior & concreta, quæ Mannæ nomine Cairi officinis reperitur.

Hęc communiter Calabrica nominatur, quia in Calabria circa Canis ortum ex Fraxino & Orno, ab incolis in usum medicum colligitur: quæ duplex in officinis.
Granata, quod minoribus granulis constet.
Masticina, quæ majoribus & mastichi guttis propè æqualibus.
Vel Manna foliorum, quæ minutioribus micis constat, quia ex folijs colligatur: & Manna corporis, quia ex ramis arboris habetur, Cæs.

Eligenda candida, recens, anno non vetustior: russa enim & fusca, inveterata est: adulteratur saccharo penidio, herbarum folijs circumvoluto: & quæ Sennæ folia granis suis amplectitur, factitia est.
In Apennino quoq; aliquando in canicularibus promiscuè in plurib. arboribus, sed præcipuè in Quercu & Salice colligitur, nunc concreta similis Calabriẽsi, nunc liquidior melli similis, Cęs.

IV. Manna Persiana granis Coriandri.
Transchibil, mannæ species, quæ ex spinoso frutice, quem Arabes Agul & Alhagi vocant, colligitur, forte Manna Israëlitarum, Rauvv.
Mannæ genus aliud, Tiriam Jabyn, seu Trumgibyn dictum, quod ex floribus alijs quoque & folijs legitur, magnitudine seminis cannabini, colore rubro: cujus in Ormo & Persia, non verò India, usus est, Linsc. part. 4. Ind. Orient.
Ex Syria longè candidior Italica adfertur duplex: Mastichina, quæ translucida Mastiche similis: Bombycina, minimè translucida, candore Gossipij, Matth. Cæs.

V. Mannæ Calabrinæ similis Persica.
Mannæ tertium genus, cujus fragmenta folijs adhuc cohærentia advehuntur, Linscot.

VI. Manna Armeniaca.
Manna frustis pugni magnitudine, fusci coloris fortè Manna Alhagiezi Avicennæ, Rauvv.

Succi exotici.

I. Succus laxativus est flavo rufescens.
Succus undecimus qui Ghitta jamau dicitur, Clus. ex. l.4. c.8.
Gutta Gamandra: gummi gotta: gutta gemau: gummi Peruanum alijs: alijs succus Gambici, vel Crambici.
Cattagauma, vel gemu, Burgraf. in Achille.

Hic ex Sinarum regione adfertur: & aliqui Euphorbij succum censent, sed arbor tanta non est: alijs Rhamni solutivi: alijs Cataputiæ succus: alijs ex Scammonio & Tithymallo compositus nonnulli compositum ex Chelidoniæ majoris succo Scammonea & Croco suspicantur: alij ex succo corticis mediani Frangulæ. Quid si fortè succus è floribus Ricini Indici expressus, & exsiccatus, cujus in Hydropicorum serosis humoribus ducendis insignis usus.
an Gummi ad podagram ex novi orbis continente, quo isthic podagrici se purgant, Monardi, Lugd.

II. Succus splendens Anethi odore.
Usuc & Gyp succus 2. ex Amer. Clus. ex. l.4. c.7.

III. Succus Aspalatho similis Anethi odore.
Succus primus concretus à Gareto, Clus. exot. lib.4. cap.8.

IV. Succus colore albo, flavo & rufo mixtis Anethi odore.
Succus quintus à Gareto, Clus. l.c.

V. Succus cinericeus fœniculi odore.
Succus nonus, Clus. l.c.

VI. Succus aspalatho similis ater micis albis aspersis odorus.
Succus tertius à Gareto, Clus. l.c.

VII. Succus aspalatho similis inodorus.
Succus ater à Gareto, Clus. l.c.

VIII. Succus atrorubescens inodorus.
Succus decimus, an Bixa Oviedi, Clus. l.c.

IX. Succus flavus albis granis commixtis, gravi odore.
Succus quartus à Gareto, Clus. l.c.

X. Succus visco similis colore vario.
Succus circa bacillum concretus, Clus. l.c.

XI. Succus mastichinæ resinæ non absimilis.
Succus sextus à Gareto, Clus. l.c.

XII. Succus Succino non absimilis.
Succus septimus Animæ similis, Clus. l.c.

XIII. Succus Sanguini draconis affinis.
Succus duodecimus, Clus. l.c.

XIV. Succus camphoram redolens ex radice Canellæ vulneratæ, Garz.

Canellæ liquor è viridi cortice præsertim radicum inciso, Acostæ.

DE GUMMI.

Gummi (κόμμι Græcis) lacryma est, in truncis arborum ipsum producentium coagulata & concreta, Galeno 7. simpl. cujus substantia magis aquea est, ut Resina oleaginosa: quare Gummi aqueis facilè, oleaginosis difficilimè miscetur: contrà Resina, quæ etiam flammam facile concipit, cum Gummi in igne crepitat, etsi calidum stillando procedat, ubi tamen aërem contigerit, coagulatur & aquæ simile est, ut Aristotelis 2. de plantis, verbis utar: quare id prunis ardentibus injectum, fragorem edit. Verùm, ut idem Aristot. quædam quomodo conchæ & lapides coagulantur, alia mollinscula: quædam pellucida, aureo colore flavescentia, alia obscura, pallidiora. Nunc ad specialia.

I. Gummi Arabicum: à Serapione sic dictum, quia ab Arabia regione Ægypto contermina importabatur.

Κόμμι ἐκ τῆς ἀκάνθης, Diosc. l.1.c.133.

Commi ex spina Ægyptiaca, Theoph. 4. hist. 3.

Gummi ex Ægyptia spina, Plinio l.13.c.11.

Gummi Acanthinum, Celso, l.5.c.1.

Gummi Thebaicum, Galeno, nonnullis Babylonicum, quod Gummi est à Græcis simpliciter sic dictum, Matth.

Gummi Acaciæ, diversum ab Arabico vulgaris usus.

Gummi Arabicum & Acaciæ gummi, Bellon.

Gummi quod Arabicum cognominatur, Cord. histor.

Gummi Arabicum, Lugd.

Probatur Dioscoridi vermiculatum, vitri modo pellucidum, ligni expers: proximum est candidum: at resinosum ac sordidum inutile est.

II. Gummi tragacanthum: quod ex radice plantæ spinosæ ejusdem nominis vulneratæ effluit, Diosc. l.3.c.13. qui δάκρυον vocat, quámvis Theoph. 9. hist. 8. sponte profluere asserat.

Τραγάκανθα, Gal. 8. simpl.

Tragacantha lacryma, Matth. Lugd.

Dragagantum officinarum.

Gummi Tragacanthæ, Bellonio.

Tragacanthum, Cord. hist.

Probat Dioscorides pellucens, læve, gracile, purum ac subdulce: Vel eligito candidissimum, purum, æqualiter translucens, & cujus minima portio, maximam aquæ copiam coagulet: & hoc non nisi pilis & pistillo calidis lævigatur.

III. Sarcocolla.

Σαρκοκόλλα (δάκρυον) lacryma arboris in Perside nascentis thuri renui similis, subfulva, gustu amariuscula, quod κόμμεως admixtione adulteratur, Diosc. l.3. c.99. Sic Galeno 8. simpl. lacryma arboris Persicæ. Plinio l.13. c.10. fit & ex Sarcocolla, ita vocatur arbor, gummi utilissimum, simile pollini thuris, & ideo candidum quàm ruffum meliùs: & l.24. c.14. sunt qui Sarcocollam spinæ lacrymam putant, pollini thuris similem, cum quadam acrimonia dulcem.

Sarcocolla, Matt. Lac. Cord. in Diosc. & hist. Cæs.

IV. Gummi Hederæ.

Κισσὸς δάκρυον, Dioscor. l.2. c.210 Galen. 7. simpl.

Lacryma hederæ, Plinio l.24. c.10.

E majore Hederæ trunco vulnerato, & interdum sponte lacryma quædam, & gummeus succus exit, ex flavo rubescens, odore gravis, sapore acer.

V. Cancamum.

Κάγκαμον, lacryma est Arabicæ arboris (folia Myrti habentis, Amato) myrrham quadantenus referens, virosi gustus, quâ tanquam thymiamate, id est, suffimento utuntur, Diosc. l.1. c.23. Et ut Plin. l.12. c.20. ex confinio Casiæ, cinamiq; & Cancamum ac Tarum invehitur. Verum illud Anime, hoc Agallochum sylv. Dalechampius in Plinium, credit.

Cancamum Dioscoridis, Laccam dicunt Serapio, Ægineta, Matthiolus: at Brassavolas, Garzias, Clusius, res diversas faciunt: aliqui non modò diversum, sed & incognitum putant: quidam Cancamum Dioscoridis, Benivi esse volunt. Anijmum, Amato.

Anime (quod ex Æthiopia Arabiæ finitima in Lusitaniam advehitur) Monard. Frag. & par. 9. Ind. occid. l.4. c.29.

Anime vulgo, quasi Aminea Myrrha, Cæs.

Anime triplex habetur: 1. fulvescit & pellucidum est: 2. nigricat & taurino glutini sive Colophoniæ ferè simile, vel Myrrhæ, quam & Minæam, à terra ubi præcipuè nascitur, Dioscorides appellat.

Aminea Serapioni, unde Lusitanis corruptè pro Minea vel Aminea, Anijmum & Hermolao Myrrha

Myrrha Aminea: 3. pallidum & retorridum, Cluſ. & Lugd.

Sic alia ex Hiſpania nova ſive America, quæ Monardi Orientalis: alia candidior orientali, de qua Garzias & Cancamum Græcorum eſſe vult: licet aliqui Succini ſpeciem ſuſpicentur.

VI. Lacca officinarum.

Lac legitimum nomen, ſic dicitur, quod hoc medicamentum, cum ejus uſus eſt, in Loc ſive mellis craſsitiem diſſolvatur: & ubi præſtantiſsimum naſcitur, Trec nominatur.

Myrrhæ ſimilis Avicenna.

Chermes Arabum quorundam.

Formicarum alatarum ſtercus, Amato.

Formicæ enim hanc Laccam elaborant, materiam ex arbore exſugentes (unde plerunque formicarum alæ permiſtæ conſpiciuntur) & hos ramulos arbore avulſos in umbra ſiccant, Garzia monente. Fortè rectiùs dixerimus, lacrymarum & reliquorum Gummi modo, ſponte exudaſſe & concreviſſe. Verùm & in arbore Benifera reperitur. Cancamum, officinarum Lacca, Matth. Cord. in Dioſc. & hiſt.

Lacca Arabum & officinarum, an Cancamum Dioſcoridis, Lob.

Lacca, Garz. Acoſtæ, Frag. Cluſ. Lugdun. (qui Cancamum eſſe negat) Tab.

Gummi Laccæ, legitimum eſt Cancamum, Cæſalp.

Lacca à Malaijs Cajulacca dicta, ex qua ceram Hiſpanicam conficiunt, Linſcot. part. 4. Ind. or. c. 24. & fig. 18.

Duplex habetur: ea quæ cum bacillis, vix enim ſine ijs adfertur, quam Laccam Sumetri vocant, quia ex Sumetra inſula, id eſt, Taprobana habetur: ut eam quæ in glebis ſine ſurculis affertur, Laccam Comberti nominant: & altera factitia, qua infectores utuntur, quæ & ſuas differentias habet.

VII. Sanguis draconis officinarum.

Αἷμα δρακόντιον, Dioſc. l. 5. c. 109.

Cinnabari ſeu ſanguis draconis, Cord. hiſt.

Sanguis draconis, Matth. Cadamuſto, Theveto, Monardi, Cæſ.

Sanguis draconis verum eſt Cinnabarum Dioſ. Caſt. Cæſ.

Eſt arboris exoticæ lacryma, nam ſtato anni tempore arbores ferro ſauciantur, quæ anno ſequenti gummi emittunt, quod coctum & defœcatum hoc gummi efficit: in Africa, in parva quadam inſula Atlantici Oceani propè Mederam: nunc laudatiſsima ex Carthagine Peruana adfertur. Arborem hanc primus Cluſius, arboris Draconis nomine exhibuit. At Acoſtæ, in India arbor Ber, ſive Malus Indica dicta, æſtate alatis formicis perpetuò onuſta conſpicitur, quæ in ejus ramis Laccam elaborant. Cinnabarim Dioſcoridis, Solinus & alij cenſent, (at Cluſius ſubdubitat) fortè quia Dioſc. l. c. ſcribit, Cinnabarim altè & abundè coloratam eſſe, & eam ob cauſam quoſdam αἷμα δρακόντιον appellaſſe.

Duplex habetur, nativum & quoddam factitium, panibus coactum, ex rubrica & pice colophonia, quo potiſsimum veterinarij utuntur, Cæſ. Frag.

VIII. Aſa fœtida.

Aſam aliqui duplicem faciunt, aliam dulcem ſive odoratam, aliam fœtidam: hanc Altit Arabum: illam Belzoinum officinarum eſſe, & utrumque è Laſerpitio profluere volunt. Hæc de Aſa fœtida, quæ gummi eſt Laſeris ſive Laſerpitij plantæ ferulaceæ, quæ σίλφιον Dioſcoridi l. 3. c. 94. dicitur, ex cujus radice atque caulibus inciſis (ὀπὸς) liquor hic colligitur.

Altit, Avicennæ: Anjuden, Indis.

Aſſa, officinis, ſed rectius Aſa, quaſi Laſer, fortè voce ex Laſer corrupta.

Aſſa fœtida, laſerpitij ſpecies, Cord. hiſtor. Lugd.

Succus Lybicus, interdum Medicus & Syriacus, alias Cyrenaicus, à loco natali vocatur.

Duplex Theophr. 6. hiſtor. 3. alter ex caule, quem καυλίαν Scaparium: alter ex radice, quem ῥιζίαν, radicaceum vocabant: & Plinio lib. 19. cap. 3. duo ſunt nomina, Rhizias, atque Caulias vilior illo: & lib. 22. cap. 23. Silphium venit primo è Cyrenis: nunc ex Syria importatur, deterior Parthico, ſed Medico melior, extincto omni Cyrenaico, &c. In officinis ſæpe duplex: una pura & translucens: altera impura & turbida, cui Sagapenum (quo adulterari Dioſc. ſcribit) cujus odorem refert, permiſcetur, unde Germani Diaboli ſtercus nominant: utraque tamen gravis odoris eſt. Cujus ſi uſus eſſe debeat ad medicamenta liquida, aqua aut acero, aut vino injectum ſupra prunas reſolvenda, & quod in fundo manet rejiciendum: vel per colum cui adhærebit, tranſmittendum.

IX. Gummi ex Molle fœniculi odore.
Gummi album ex cortice arboris Molle, Lugd.
a Succus octavus, Cluſ. exot. l. 4.

X. Gummi caryophyllorum, ſimilis facultatis cum reſina Terebinthina, Garz. Frag.
Gummi ex atro rufeſcens, inter Caryophylla interdum reperitur, Cluſ. in Garz.

XI. Camphora officinarum.
Capur & Cafur Arabum, Garz.
Camphora ex genere bituminis, Cæſ.
Caphura, Matth. Caſt. (qui arborem adpingit) Lugd.
Camphora, vulgo Alcanfor, Frag.

Eſt gummi-reſina pellucida, candida, ex rimis arboris peregrinæ, juglandi nuci ſimili, folijs ſalignæ ſimilibus, Garziæ: Dioſcoridi & Græcis veteribus incognita: è recentioribus Aëtio & Sethi cognita.
Inſula Borneo, arboribus camphoriferis refertiſsima eſt, nec precioſior in Oriente camphura habetur, Linſc. part. 2. Ind. or. c. 24.

Differentiæ duæ: 1. Caphura de Burneo, quæ rarò adfertur, & omnium nobiliſsima: (part. 9. Ind. occid. additam) altera ex Sina in Europam adfertur, Garz. Acoſtæ, in panes orbiculares c-acta: Et Arabes genera quatuor conſtituunt, in caput, pectus, crura & pedes dividentes, Garziâ & Fragoſo monentibus: hicque alteram dicit Chyneam, à Chyna unde advehi ſoleat: vel Chnichen, Linſcot. part 4. Ind. or. c. 36. Sic alia rudis eſt, alia elaborata: rudis eſt ignem non experta: elaborata, quæ ſolis aut ignis calore excocta atque purgata, album colorem contraxit, Matth.
Eligenda inſtar cryſtalli ſplendens, ſyncera, (odora.

XII. Chonidetros gummi quoddam Succino crudo perſimile, quod Caphuræ quæ ex Burneo adfertur, ſæpe permiſcetur, Lugd.
Gummi Chamderros vocatum, Garz. Frag.

XIII. Gummi Juniperi.
Gummi Juniperinum, Plinio l. 13. c. 11.
Sandarax Serapioni, Cord. hiſt reſina majoris juniperi arida, dura, flava, Maſtichi ſimilis.
Vernix Latinis & Vernilago, ab anni tempeſtate, quaſi Veris ros.
Gummi Juniperi, Sandaracha & ſiccus Vernix, Matth. Juniperi lacryma, Vernix, Lugd.

Gummi eſt reſinoſum ex Junipero; ſed ne quis vocum affinitate deceptus, Sandaracham Græcorum, quæ metallicum eſt, & Auripigmento cognatum, & exitioſum venenum, ſubſtituat.

Ab hoc differt Vernix liquidus, qui ex prædicto eoque ſyncero & oleo ex ſemine lini expreſſo fit, quo ad picturas & tabulata illuſtranda utuntur. Sandaracha verò Ariſtotelis (σανδαράκη) 9. hiſt 40. & Plinij lib. 11. cap. 7. eſt apum dum operantur cibus, qui ſæpe invenitur in favorum inanitatibus ſepoſitus, amari ſaporis vel ceruginoſi mellis genus.

XIV. Gummi Ceraſorum, Matth.

XV. Gummi Ulmi, vide in notis noſtris in Matth.

DE RESINIS.

Reſina ῥητίνη lacryma ſeu liquor eſt pinguis ac oleaginoſus, ex arbore ſæpius ſponte, interdum eâ vulneratâ defluens: qui ſponte defluit αὐτόῤῥυτος & πρωτόῤῥυτος dicitur. Eſt autem ratione conſiſtentiæ duplex: liquida quæ Græcis ὑγρὰ, h. e. humida ſeu fluxilis, ut Terebinthina: altera durior & ſiccior, quam φρυκτὴν, id eſt, frictam ſeu toſtam nominant, ut Colophonia recentiorum.

Reſina humida.

I. Terebinthina vera.
Τερμινθίνη, Dioſcoridi.
Gluten Albotin, Avicennæ.
Terebinthina vera ex Cypro adfertur, Lugd.
Terebinthina reſina, Matth. Cord. hiſt.

Eſt liquor pinguis ex Terebinthi trunco & ramis defluens, quæ omnes reſinas antecellit, Dioſc. l. 1. c. 91. teſtimonio: quæ pro ratione loci magis commendatur, ut prima ſit Chia, dein Lybica, tum Pontica: tandem Cypria, Syriaca, Judaica, Arabica. Hæc liquida deſtillat, dein paulatim areſcit & ſæpe cum Thure adfertur, & in templis cum eo ſuffimigatur, & ineptè Incenſum, ipſum verò Thus, Olibanum appellant.

Probatur alba, pellucida & vitreo colore & in cæruleum vergente odorata & acris.
Et ut Dioſc. l. 1. c. 91. & 92. reſinas omnes antecellit Terebinthina, proxima huic lentiſcina: dein pinea & abiegna: poſt hæc picea & ſtrobylina. Verùm Terebinthina Veneta, ex novellis Abietibus colligitur.

II. Reſina laricea.
Λάριξ & ῥητίνη λαρικίνη Dioſcoridi.
Reſina larigna, Matth. Cord hiſt.
Terebinthina officinarum Germaniæ.

Hæc

Hæc ut Galenus 2.compoſ.med.ſecundum genera,4.ſcribit,pro prima ſæpe venditur (etiam nunc,non ſolùm illius locum,ſed etiam cognomentum ſibi vendicat, Matth. & Lugd.quoque monentibus) quæ illa humidior & acrior eſt.

Optima quæ puriſsima, odoratiſsima, aliquantum transiucida, & quæ ab intincto digito contumaciter & æqualiter diffluit.

III. Reſina lentiſcina ſive Maſtiche: & Matt. G'uten Romanum Arabibus. (Lugd. Maſticha ſeu Maſtiche,hodie Maſtix,Cord.hiſt. Ρ'ητίνη σχινίνη Dioſcor. l.1.c.90.(reſina lentiſcina Plinio) cui & μαστίχη: ex lentiſco effluit,& inter Gummi-reſinas reponenda videtur. Et cap.92 Terebinthinæ proportione reſpondere ſcribit. Galenus verò 3. compoſ. med. ſecundum gen. 6. Terebinthinæ præfert. Idem 2. ad Glaucon. Ægyptiæ maſticis meminit: nunc ſolos lentiſcos in Chia, non autem in Gallia nec Italia (vel ſaltem exigua) licet ſimiles ſint,maſtichen proferre,Bellonius aſſerit.

Maſtiche etiam in Braſiliæ dumetis naſcitur, Lerio, Ind.occid part.3.c.12.

Probatur candida, ſplendens, odorata, & friabilis: quæ in Chio nata: deterior vire & nigra bitumini ſimilis Ægyptia,aut Pontica. Hæc thure & reſina miſta adulteratur.

Duplex eſt, propriè & impropriè dicta: propriè quæ ex lentiſco effluit: quæ vel alba, vel viridis Dioſ vel ut Galenus,alia alba quę Chia: alia nigra Ægyptia: habetur & Cretenſis, quæ flava: eſt & amara. Impropriè dicta eſt ea quæ ex ſpinoſa planta emanat, Theoph. 6.hiſt.4.vel ut Plinius, ex humili ſpina quæ Chamæleon eſt Dioſcoridis: hæc eſt Acanthice maſtiche Theoph. Gaza ſpinalem vertit.

IV. Thus ſive Olibanum officinarum.

Λίβανος Dioſc. lib.1. c.81 ſic dictum quibuſdam, quod è monte Libano deferatur: vel potius à λίβω ſtillo: Thus verò, à θύω ſacrifico.

Thus, Matth.Cord hiſt.Cæſ.Lugd.

Lovan Arabibus } Garziæ & Linſcot. part.4.
Conder Avicennæ } Ind.or.c 28.

Liquor eſt arboris Thuriferæ, quæ in Arabia thurifera cognominata,provenit Dioſc.

Primas tenet maſculum σταγονίας, natura rotundum, candidum: at Indicum ſubfulvum, & arte rotundum factum, quod χίονος aut σύαγρος II. ὀρόβιας ἀγάβιας orobium,quod in Amelo naſcitur, quod κοπίσκον vocant, minus eſt & fulvius.

III. ἀμωμίτης cognominatum, quod candidum & dum mollitur, maſtiches more digitos cedit, Dioſc.l.c.Ex his colligitur veteres aliud Arabicum, aliud Indicum feciſſe;cum tamen in India non naſci Garzias affirmet.

Et nunc plures ſpecies habentur, etiam Cordo in ſua hiſtoria monente,colore & magnitudine granorum tantum differentes: 1.eſt Indicum dictum, quod maximis & inæqualibus glebis conſtat, lividum nigricanſque candicantibus aut flavis maculis varium. 2. mammoſum, oblongis grumis mammarum forma compoſitum. 3. maſculum, parvis, rotundis, candicantibus aut flavis grumis, interdum ſingulis, interdum geminis velut teſticulis conſtans. 4. Orobæum, minimis grumulis, ervo æqualibus, odore maſculo ſimile.

At hujus pollen & farina ex crebra in ſaccis concuſsione, Manna dicitur: nonnunquam & cortex adhærens adfertur.

At Theveto aliud candicans, nitidum,quod æſtate: aliud rubeſcens & vilius,quod vere colligitur: Et ut Garzias,Frag.& Lug.quæ ex montanis fluit,laudatiſsima Melato, nobis maſcula dicitur: quæ ex ijs quæ in planis, nigrum imbum, & cum aliarum arborum reſinis permi n,qua naves,ut nos pice oblinunt.

V. Reſina Cupreſsi.

Κυπαρισσίνη ῥητίνη, è cupreſſo etiam reſina liquida fluit, Dioſc.l.1.c.92.Matth.Lugd.

VI. Reſina Cedri ſive Cedria.

Κεδρία Dioſc. l. c.105.

Cedrus dat picem quæ Cedria vocatur, Plin. lib.24. cap.5.

Cedria ſive Reſina ex Cedro,Matth.Lugd.

VII. Myrrha.

Σμύρνα Dioſc.Theoph.Gal.8.ſimpl.

Bola Indis,Garziæ & Linſc. par.4.Ind.or.c.28.

Myrrha, Matth. Cord. in Dioſcor qui in hiſtor. quinque dicit genera, & ſextum adulterinum.

Myrrha,Theveto,Garz.Frag.Cæſ.Lugd.

Myrrha & Opocalpaſum, lacryma eſt ex unius arboris trunco manans,Guil.the.

Myrrha ſuo ſurculo ſpinoſo hærens, Ad.Lugd.

Lacryma eſt (ſeu gummeus ſuccus concretus) arboris naſcentis in Arabia, Ægyptiacæ ſpinæ ſimilis, quâ inciſâ, in ſubſtratas tegetes deſtillat, pars verò circa caudicem concreſcit. Dioſc. l.1.c.77.quę & Theoph.9.hiſt.4.habet & ſcribit, Arborem eſſe minorem Thuris arbore & fruticoſiorem,

cosiorem, caudice duro, contorto, cortice lævi: alijs, Thuris folium laurinum & læve: Myrrhę aculeatum non læve, Ulmeo simile, crispum extremo spina horridulum, Ilignei modo, &c. Alij, terebintho: Diodorus, lentisco æquat. Myrrhæ arborem spinosam, folijs Acaciæ, se vidisse testatur Bellonius.

Differentiæ: alia πεδιάσιμος, id est, campestris, quâ expressâ σταχτῇ excipitur: Nam Stacte (quæ quibusdam Styrax liquida) ut habetur apud Dioscor. l.1. c.73. pinguitudo est recentis myrrhæ cum aqua pauca contusæ & organo expressæ, & ex qua unguentum factum.

Stacte nominatur: & Cord. hist. Stacte liquor ex Myrrha. Alijs tamen Stacte stillatitius ros est, qui ante corticem ferro solutum, sponte & sine plaga, sed veluti cutis poris hiantibus, quasi saliva quædam exudat. Alia γαβιρέα: primas tenet τρωγλοδυτική, à loco natali denominata, quæ subviridis, pellucida ac mordax: 2. tenuis, bdellij modo lentescens: 3. καυκαλίς, nigra & retorrida: 4. demum ἐργασίμη dicta, quæ aspectu gummi refert. Improbatur etiam quæ ἀμιναία nominatur: adulteratur gummi, Dioscor. l. c. Hanc esse Anijmum nigram Lusitanorum, Amatus vult. Ex Arabia & regione Alexim. . . Æthiopia est, adfertur, Garzia authore.
Myrrha animinea, Dioscoridi.
Anime occidentale, Hermolao, Lugd.
Anijmum nigrum Lusitanorum, Amato.

Adversariorum authores fulvam, albe[illegible]entem & viridem se vidisse test[illegible]tur.

Eligenda friabilis, levis, undiquaque concolor, quæ confracta intrinsecus lineas candidas inter currentes habet, unguium speciem præ se ferentes ac læves, quæ minutis glebis, amara, odorata, & acris: at ponderosa & quæ picei coloris, innutilis est.

Myrrhæ Bœoticæ etiam Diosc. lib.1. cap.78. & Galenus meminêre, quæ ex arbore quadam in Bœotia nascente, è radice incisa stillat.

VIII. Styrax (sive Storax officinarum) quia striatim ex arbore extillat.
Στύραξ lacryma est arboris malo cotoneo similis, Diosc. l.1. c.79. & Plin. l.12. c.25. sive succus est gummeus resinosusq; Syriacæ cujusdam arboris concretus, nullus enim liquidus & fluxilis est, nam lacryma quæ extillat, mox in glebam densam, pinguem & resinosam, aliquot granis albicantem, suavissimè fragrantem, concrescit. Seplasiæ, Arabes secutæ, in liquidum & siccum distinguunt: liquidus est Myrrha Stacte: siccus Storax calamita officinarum.
Styrax, Matth. Cord. hist. Lugd.
De hac Plin. l.1. c.25. lacrymæ e[illegible] austero jucundiores, intus similitudo harundinis, succo prægnans: huc circa canis ortum advolant pennati vermiculi erodentes: ob id in scobe sordescit.

Dicitur calamita, quod in calamis è Pamphilia ferebatur: nam & cætera odorata olim arundinibus recondebantur, ne expirarent & vires amitterent, quod & de Dictamno Cretico Theophrast. 9. hist. 16. scriptum reliquit. Dioscoridi est καταβαλίτης, πιουσιδιακὸς ἢ κιλικία: addit: inveniri & lacrymam gummi similem, translucidam, myrrhæ æmula[illegible], quæ perpauca. Et Plin. l.12. c.17. ex Syria (& [illegible]lbi: ex Cypro, Sydone, & Psydia) revehun[illegible] Styracem, acri odore, ejus vi foris abigentes [illegible]orum fastidium.

Præfert[illegible] flavus ac pinguis (ruffus & pinguiter lentus [illegible]eterior furfurosus, & cano situ obductus) [illegible]inosus, albicantibus grumis, qui dum mollitur, melleam humiditatem & odore perseverantem, ex se remittit.

[illegible]dulteratur arboris scobe, quæ vermiculo[illegible]n erosione facta fuerit, & hunc Styracem ideo σκωληκίτην quasi vermiculatum cognominant, quod imperiti tanquam syncerum admittunt, Diosc. At Plinio, cedri resinâ, vel gummi, alias melle, aut amygdalis amaris adulteratur.
Ex Styrace assato fulig[illegible] quoq; colligitur: & in Syria unguentum Styracinum conficitur, Dios.

Styrax liquidus: & Cord. hist. Lugd.
Alij ex Styrace calamita, laricea resina, oleo & vino simul coctis conficiunt, & quod post menses aliquot tenuissimum & liquidum, Oleum Styracinum vocant ex decoctione quorundam surculorum in aqua fit: licet aliqui Styracem liquidam, è peculiari arbore à Styrace discrepante, manare velint: & sic Styracis liquidæ duæ species erunt. At Cæsalpino, qui ad nos adfertur, lariceæ resinæ est consistentiæ, cineraceus, odore altero vehementiore.

Storax rubra officinarum, est cortex de quo inter arbores.

IX. Liquidambar, Monard. Mexiocan. hist. Cæs. Lugd. & par. 9. Ind. oc. l.4. c.29. resina est liquida, quę ex India occidentali affertur: nam incisa arbore vastæ magnitudinis, quam Americi Ocosolt vocant, folijs hederæ, cortice crasso,

cinereo

cinereo, quo inciso aut excavato effluit, ut ex Monardi & histor. Mexiocanæ authore, Lugdunensis refert: ex hac recenti, oleum odoratius per se stillare ajunt: ex primi quoque, ut majorem quai titatem habeant, sed minus perfectum, quo chirothecas inficiunt: & cum Styracis odore sit ad Styracis genera referri posse, Cæsalpinus monet.

X. Bdellium.

Βδέλλιον nonnullis μάδελκον, alij bolchum appellant, lacryma est arboris Sarracenicæ, Dioscor. l.1. c.80. & Plinio l.12. c.9. vicina est Bactriana in qua Bdellium nominatiss. arbor nigra est, magnitudine oleæ, folio roboris, fructu caprifici, naturaque. Alijs, ex arbore valde simili ei quæ Myrrham profert.

Duplex est: alterum quod probatur amarum, translucidum, taurino glutini simile, intus pingue & facilè mollescens, lignorum & sordium expers. Alterum sordidum ac nigrum, grandioribus glebis in offas convolutum, quod ex India adfertur, quod Adrobalon nuncupatur & omnium pessimum est.

Defertur & jam à Petra, siccum, resinosum, sublividum, Diosc. qui Sarracenicum, quod Saraca felicis Arabię civitate devehitur, laudat; Galenus verò, Scythicum. Plinius, Bactrianum. Laudatur etiam quod in Media nascitur, Parthicum nominatum. Adulteratur gummi admixto Diosc. Sunt qui Anime, legitimum Bdellium esse putent, Clus. in Garz. monente.

Bdellium, Matth. Lac. Cord. hist. (qui sex species facit) Cæs. Frag. Lugd.

Bdellij fructum Cortusi Clusius ad notas in Garz. pingit: Lugd. vide inter Palmas.

XI. Belzoinum officinarum.

Benzoinum, Laserpitium non est, Matth.

Benzoum, benzoi & Asa dulcis, Cord. hist.

Ben Judæum, Ruellio: forte nominum vicinitate lapsus, Ben jaoy, id est, filium de Jaoa, ubi plurimum nascitur nominare debuit, Garzias.

Benivi, quod neq; Græcis, neq; Arabibus, neq; Judæis cognitum, Garz.

Belzoe vel Belzoim, vel Belzuinum vulgo, Lug.

Belzoi vulgo, lacryma ex Oriente, Cæsalp. qui Myrrham suspicatur.

Benevinum, Linscot. part. 4. Ind. Or. c.27.

Est Benivifera arbor vasta, folijs citri aliquantum minorib. parte aversa candicantibus, ex cujus ramis vulneratis gummi effluit, Garz. Cujus plura genera, præfertur Amygdaloides (hanc Myrrham Troglodyticam Dioscoridis, Amatus censet) quod ungues seu maculas candidas amygdalarum instar admistas habet, & in Seylan provenit: aliud genus nigrius in Samaria & Jaoa, quod vilius: 3. quoq; nigrum est, è novellis arboribus profluens, quod priore odoratius, & ab odore grato Benive de Bonias, quasi de floribus, vocant, Garz. Linscot. part.4. Ind. Orient. cap. 27. Quare aliud album, aliud nigrum est, Eidem part. 2. Ind. Oriental. cap. 22. commisceri tamen solent, ut unâ commodius vendantur.

XII. Copal, Monardi, Cæs. Lugd. & par.9. Ind. Occid. l.4. c.29.

Copal aut Pancopal, Frag.

Resina candida, diacitro valde transparenti haud dissimilis, odorata, quæ ex Hispania nova adfertur.

Genera duo facit Gomara in hist. Mexiocana: alterum rugosum, molle, thuri simile Xolochcopalli vocatum: alterum præstantius Copal cahuiel, quod pleriq; Myrrham existimarunt, Clus. notis in Monard. Lugd.

Copal & Suchi copal, altera Styracis & thuris genera: part.9. Ind. Occid.

XIII. Resina abiegna Indica, Monard. Lugdunens.

Ex arboribus spurijs, quæ neq; pinus, neque cupressi dici possunt, in quorum cacumine vesiculæ, quibus confractis, liquor guttatim stillat, quo ut Balsamo utuntur: ex novis Orbis continente adfertur.

XIV. Resina è Pinu & Picea liquida quoque manat, quæ ex Gallia & Hetruria convehitur: dein è Colophone asportabatur, hinc κολοφωνία appellata, Diosc. l.1. cap.92. Sic etiam aliquando ex Populo profluit.

XV. Resina Carthaginensis, quæ à Carthagine novi orbis provincia mittitur, purissima, odorata, Terebinthinâ Venetâ multò præstantior, Monard. Lugd.

XVI. Resina Ambræ facie, Clus. exot. lib. 4. cap.6.

XVII. Tacamahaca, resinæ genus ex nova Hispania, odore gravi Galbani, Monard. Frag. Lugdun. & part.9. Ind. Occid. l.4. cap.29. vide supra in Populo.

XVIII. Caranna, Monardi, Frag. & part.9. Ind. Occident. l.4. c.29.

Caragna,

Caragna, Lugd.
Resina pinguis oleaginosa ex continentis parte interiore, colore & odore; sed graviore Tacamahaca.

Duplex est: nam præter illam, alia purior ex Carthagine crystalli modo limpida adfertur, quæ Caranna purior, Monard. Lugd.

XIX. Gummi Elemi officinarum.

Impropriè Gummi dicitur, cùm Resina sit, ut quæ flammam facilè concipiat, & oleaginosis diluatur: Diosc. l.1. c.141. monente: Oleæ Æthiopicæ lacryma, similis quodammodo Scammonio (ἐγυιρρὸς) fulva, ex parvis stillis conflata, mordax est.
Resina Elemi, aliquibus Gummi elemi, Cedri lacryma videtur, Cord. hist.
Gummi elemi officinarum, seu Oleæ Æthiopicæ lacryma, quæ in glebas concreta adfertur, quæ gustu iners, nec palatum ferit, Lugd.
Gummi elemi Æthiopicæ oleæ lacryma non est, Matth.

Similem ferè lacrymam, sed pauciorem, Oleæ & oleastri fundunt.

Resina sicca.

I. Colophonia officinarum.
Pix est quæ præ cæteris φρυκτὴ & aliquando συγκομιστὴ quasi confusa, nominatur, quod ex multis simul congestis in massam induruerit, quæ igne liquata & repurgata durior & siccior evadit.

Hæc duplex est, alia veterum, Diosc. l.1. c.92. κολοφωνία, quod ex Colophone ol..n advehebatur, & resina erat liquida, quam Cord. ejusdem arboris censet, à qua Elemnia resina profluit, Cedrus videlicet. Altera verò est recentiorum.
Colophonia Hispanica & Græca, Matth. Lugd.
Colophonia pix arida, quibusdam Pix Græca, Cord. hist.

II. Resina sicca, Græcis ξηρὰ dicta, quæ absq; ignis ope cito concrescit, φύσημα πιτύινον, quasi germinatio piceæ, Galeno nuncupatur: hæc resina est confusa ex Abietina, Strobylina, & Pityina. Nam ut Diosc. l. c. ex siccis resinis alia est strobilina, alia Abiegna, alia Pinea & Picea.

III. Strobilina στροβιλίνη Diosc. l.c. Gal. quam alij ex Pinu, alij ex Picea, alij ex Pineis nucibus, quas Strobilos vocant, profluere dicunt.

IV. Abietina ἐλατίνη Diosc. à quibusdam malè Colophor.a dicta, quæ diu liquida permanet.
Lapides quoq; resinacei in India Occ. circa portum Tierra de Brea, tanta copia habentur, ut omnes totius mundi naves istis implere possis: hæc admodum bona pro navibus, nec ardore Solis liquescit, part. 8. Ind. Occid.

DE PICE.

Pix liquor est pinguis & resinosus ex accensa tæda profluens. Tæda autem, etsi de arbore quoq; dicatur, hic tamen pini arboris morbus intelligitur, ubi ea per senectutem nimiam pinguedine veluti strangulata est, quâ Tedâ accensâ, Pix πίσσα effluit. hæc coctione purgata crassescit, siccior duriorq; reddita, ξηρὰ πίσσα sicca pix, & παλίμπισσα Diosc. l.c. quasi iterata & secundo cocta pix dicitur: & Matth. Lugd.

Ex tæda, picem nigram & Cedriam confici, Bellonius scribit.
Zopissa verò & Apochyma, nominatur pix à navibus maritimis derasa, Diosc. l.c.
Pix navalis, ab illa secundum aliquos distinguitur, eam significantes, quæ picandis navibus apta, & non ab ijs abrasa est.

Differt autem Pix à Resina, quod hæc sponte effluxerit, illa verò ignis beneficio educta, & est veluti Resina cocta: & ea quæ primo extillat, Pix liquida officinis, Pissel æon Dioscoridi, Cedria Plinio dicitur.
Pix sive Bitumen, resináve in Siruam non procul à Moluccis, quod ex Samatra advehitur, qua picandis navibus utuntur, aliqui falsò Anime esse credunt, Garz. cap. de Lacca.

Sic Americani, ex arbore Oxyacanthæ simili, igne resinam eliciunt, qua picis loco utuntur.

ABIES.

Abies, Græcis ἐλάτη Theophr. 1. hist. 7. procera est & longo caudice, cui cortex tunicis multiplex: 1. hist. 9. una tantùm radice eaq; nervosa constat: 1. hist. 16. folia habet rara, eadem multifida & quasi serrata: 1. hist. 6. flos Cocci colore, &c. Plinio l.16. c.10. Abies è cunctis amplissima est, materies præcipua trabibus, nec Abieti forma alia quam Picea.

Genera

Genera Theoph. 3. hist. 10. est quædam mas, quædam fœmina: mari folia acutiora, magis pungentia ac magis flexa, quare aspectu crispior tota arbor videtur. Materia candidior in fœmina, mollior operiq; facilior & toto caudice procerior est: mari magis varia, latior, durior, medulla plenior & aspectu minus pulchra: conus maris, paucos nucleos habet in priore tantum parte: fœmina conos nullos omnino, ut Macedones dixerunt. Plinio l. c. fœmina prolixior, materie mollior utiliorq;: arbor rotundior, folio pinnata, densa ut imbres non transmittat, atque hilarior in totum: & lib. 16. cap. 24. folia insecta pectinum modo pungentia. Verùm Theoph. 4. hist. 7. marinam habet, quæ supra lapides patellarum modo adhæret, &c. Sic in insula Virginia Abietes magnæ & præaltæ ad malos navium reperiuntur.

I. Abies conis sursum spectantibus sive mas.
Abies, Dod. gal. Lac.
Abies legitima vel mas, Bellon. con.
Abies altera, Dod.
Abies Pilati, du Choul, Lugd.

II. Abies alba sive fœmina.
Abies, Brunf. Trag. Matth. Cord. in Diosc. Gesn. hort. Adv. Lob. Thal. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Abies fœmina, Ang.
Picea, Dod. ut:
Abies Plinij & fœmina Theophrasti, Clus. pan. & hist.

In hac Viscum, quod Stelin Plinius l. 16. c. 44. ex Theophr. 2. caus. 23. appellat, albis baccis præditum, Clusius observavit.

Inter cortices abietum novellarum, quæ tuberculis scatens, liquor præstantissimus, sed paucus, continetur, ita ut unumquodque tuberculum sæpè aliquot duntaxat guttas contineat, qui Italis lacryma dicitur: fortè apud Galenum 3. compos. medic. secundum genera, liquida Piceæ resina, quam Terebinthinæ loco institores vendebant: & hæc Abiegna lacryma sive resina liquida, in quibusdam Italiæ locis, Oleum Abiegnum nominatur: officinæ Terebinthinam Venetam vocant. Verùm ex gemmis quoque, more Populi, lacrymam fundit. Sic ex Abiete, veluti ex Pinu ac Picea resina etiam sicca & candida colligitur, quæ thus ementitur, ac pro eo à vulgo usurpatur.

T A X U S.

Taxus etiamsi resinam non fundat, inter resiniferas tamen, propter similitudinem quam cum folijs habet, relata est, quæ μίλος Theophrasto: σμίλος Nicandro: Dioscoridi l. 4. c. 80. σμίλαξ, quibusdam θύμαλον, Romanis τάξος arbor est similis Abieti & folijs & magnitudine. At Theoph. 3. hist. 6. perpetuo viret ex sylvestribus: 3. hist. 10. unius generis est, procera, auctu facilis, similisq; Abieti, sed non tam alta & alis magis sinuata: folio quoque Abieti similis, sed pinguiore & molliore: quæ in Arcadia crescit, ligno nigro aut puniceo constat: quæ autem in Ida, flavo & Cedro simili, quare aliqui emptores decipiunt, pro Cedro vendentes, &c. in Macedonia fructum abundè profert rotundum, fabâ paulo majorem rubrum, tactu mollem, &c. si ab aliquibus hominibus manditur, suavis est & innoxius. At Matthiolus apud Tridentinos perniciosum scribit: contrà Pena, ejus baccas à pueris in Anglia innoxiè esitari, refert. Plinio l. 16. c. 10. Similis his (scilicet Abieti & Piceæ) etiamnum aspectu est Taxus, minus virens gracilisq; & tristis ac dira, nullo succo, ex omnibus sola baccifera: mas noxio fructu: lethale quippe baccis in Hispania præterea venenum inest, &c. Sunt qui & Taxica hinc appellata dicant venena, quæ nunc Toxica dicimus, quibus sagittæ tinguntur.

Taxus, Matth. Ang. Dod. ut: Gesn. hor. Lac. Tur. Lon. Adv. Lob. Cæs. Lugd. Cam. Thal. Portæ.
Milax arbor, Cord. in Diosc.
Smilax arbor, Cam.

D R A C O   A R B O R.

I. Draco arbor, Clus. hisp. & hist. Lob. Cast. Lugd.
Arbor Gadensis Posidonij forte apud Straboně.
Draco, Tab.
Arbuscula Dragonalis, Frag.

Fructum ferre Cerasi magnitudine, Cadamustus, Thevetus & Clusius, & ex hoc, alij scribũt: & Dragonal nomine fructum missum, Clusius in notis ad Monardem refert. Verùm Monardes scribit, si à fructu, pellis qua integitur auferatur, Dracunculi effigiem apparere (ut apud Monardem, Lugd. pingitur) à quo fructu procul dubio arbor denominata sit: Vide Fragosum. Hujus lacryma Sanguis draconis dicitur.

II. Prægrande folium, Adv. Lob. ico.
an Algæ similis grande folium, Cæs.

Folium arboris Draconis ex Indijs delatum, Lugd.
Folium palmæ filamentis & textura, Tab.
III. Draconi arbori affinis Americana.
Tacori in Kayua & Wiapack nascentia folia, Clus. exot. l. 2. c. 21.
Incolæ ex folijs maceratis & in tenuia stamina deductis, funes conficiunt.

P A L M A.

Arbor quæ φοῖνιξ Græcis, Latinis Palma dicitur, fructus verò δάκτυλοι ϗ φοίνικες, Græcis: Latinis Palmulæ & Dactyli: Arabibus, Tamar: at ut Dioscorides l. 1. c. 148. φοῖνιξ in Aegypto gignitur: (at in tota India non reperiri, Guiland. de pap. scribit) ex ea verò fructus in medio Autumni vigore colligitur, Arabiæ Myrobalano similis ac πῶμα dicitur, viridi colore, referens mali cydonij odorem: si verò integrè maturuerit, φοινικοβάλανος fiet. Et in fine seq. cap. postquam de Palmis Thebaicis egit, Aegyptiacos nucleos, ἐκ τῶν χαμαιζήλων φοινίκων, id est ex humilibus decerpi scribit. Idem cap. 150. involucrum fructus palmarum adhuc florentium, etiam Palmam ἐλάτην ἢ σπάθην (Palmitem Plinius) nominat: & fructus qui sub ea continetur, similiter elaten, quæ à nonnullis βόρασος appellatur. Sic quod in trunci superna parte includitur, ἐγκέφαλον Theophrasto, Galeno (cui etiam κορυφὴ vertex 2. aliment.) & alijs Græcis dicitur: at Diosc. ἐγκάρδιον τοῦ πρέμνου, medulla trunci impropriè dicitur. Sanè Palmæ vitalis vis in vertice, ea contra pondus resurgit, & in ea uterq; sexus maximè elucet, in cujus quoque folijs scriptitatum, ut Guiland. de pap. exposuit. Plinius l. 13. & medullam & cerebrum vocavit: Serapio verò Cesilionem.

Ex Theophrasto seqq. sufficiant (quæ pleraque & Plinius l. c.) Palma cortice scabro constat, 1. histor. 8. medullam omnino nullam habere videtur, 1. hist. 9. quæ ad longitudinem tantum apta augeri, 1. hist. 14. folia arundinacea habet, 1. hist. 6. semina protinus post tegmen ambientia subeunt, ut nucis & amygdalæ, sed cavitatem nullam habent, sed tota plena atque persolida sunt: tamen humor quoq; quidam, calorq; inest, 1. hist. 18. mas floret, fœmina minimè, sed protinus fructum promit, 1. hist. 22. & quodammodo cacumine gignit, 1. hist. 23. Verùm 4. hist. 7. Palmam pelagicam scribit esse caudice admodum brevi, virgis ferè rectis, quæ subtus exeunt, &c. folijs spinarum acanicarum, erecti tamen, nec circumflexi, &c.

Genera: Theophrasto 2. hist. 8. aliæ fructiferæ, aliæ steriles: illarum aliæ mares, aliæ fœminæ: sic in fructu differentia: alij nucleum habent, alij eo carent. quidam durum, nonnulli mollem: sic colore, alij candidi, alij nigri, alij flavi sunt: magnitudine, quidam rotundi; veluti mala; alij parvi, cicerum magnitudine. Et Plinio l. 13. c. 4. palmæ genera undequinquaginta sunt: at clarissimæ omnium quas Regias appellavêre: quia Regibus tantùm Persidis servabantur, Babylone nata: plura videantur ibidem: at quas in Caryotarum genere Nicolaos, in honorem Nicolai Peripatetici Philosophi, ab Augusto ita nominatas Athenæus voluit, harum & Aegineta meminit.

I. Palma major.
Palma, Trag. Matth. Dod. ut: Ang. Lac. Turn. Cord. in Diosc. Gesn. hort. Adv. Lob. Cæs. Cast. Acostæ, Lugd. Cam.
Palma sive Dachel, Alpino.
Palma major, Bellon. (quæ in Ægypto celsissima) Tab.
Palma Tamara, in insula S. Thomæ, Roëlsio in ep. ad Clus.
Palma dactylifera, Linscot. 4. part. Ind. orient. figur. 14.
Pingunt arborem, dein fructum cum floribus & Spatha.
Spatha, Ang.
Dactyli cum palma elate, Matth.
Palma elate, Cord. in Diosc. Lugd. Tab.
Palmarum fructus, & flores & elate, Dod.
Caryotę, Carotides, fructus palmę dactyli, Cast.
Palmarum fructus sive dactyli, Lob.
Fructus dactyli in Italia, Caryotæ verò Dioscoridi & Plinio, Cæs.
Palmarum excelsam sylvá, in Arabiæ deserto Rauvvolfius transivit, & tres species Dactylorum observavit: 1. quales ad nos adferuntur: 2. penitus rubros: 2. flavos, primis minores sed sapidiores, qui à Serapione Hayron nominantur.
Palmæ cerebrum sive medullam, ἐγκέφαλον Græci vocant, qua vescebantur, ut etiamnum in Alexandria & quidem cruda, cinaræ etenim saporem refert: solent Ægyptij rustici palmas abortivas requirere, quarum cacuminibus excisis, candidam medullam eximunt & venalem proponunt. Varia palmarum genera sunt, spinosum in Creta, differens à Cephaloni sive pumila Palma, Bellon.
II. Palma minor.

Χαμαιρριφὴς, Theoph.2.hist.8.
Chamærops, Plinio l.12.c.4.
Palma humilis, Matth.Cæs.
Cefaglioni, Ang.
Palma minor, Gesn.hort.Tab.
Chamæriphes, Dod.Adv.Lugd.
Palmites, Lob.Garz.
Palma Chamærops Plinij, Lugd.

III. Palma humilis exotica.
Chamarriphe peregrina: & ejus fortè folium, Clus. exot.l.4.c.12.& 13.

IV. Palmæ sylv.in Cambaya similis, Garz.

V. Palma Americana fructu racemoso.
Palma Yuri dicta, Lerio in part.3.Ind.occid.

Palmarum in America quatuor aut quinque genera reperiuntur: inter quæ frequentissima ea, quam Gerau, alia quoque quam Yri vocant: hæc fructu est rotundo ad effigiem racemi, tanti ponderis, ut ægrè una manu sublevetur, sed nucleus tantùm Cerasi crassitudine edulis, &c. Lerius.

VI. Palma manicam Hippocraticam referens.
Palma saccifera, Clus.exot.l.1.c.2.

Ex insula maris Atlantici saccifera dicta, quia forma illi colo seu sacco, quale vinum aromatites percolare solent: in quibus nuces orbiculares durissimæ continebantur.

VII. Palma Americana spinosa.
Hairi Theveti, Lugd.
Ayri Brasilianis, Lerio in desc. Brasil. sive Am. part.3.

Ebenum esse multi existimant: quia lignum ferri modo in aqua sidit, ex quo Barbari enses & sagittas, qua ferreas loricas penetrare possunt, conficiunt: fructu est rotundo, pilæ lusoriæ magnitudine (cui nucleus ut nix albus, minimè tamen edulis inest, Lerio) simili facie, nomine Kayama Oviedus descripsit.

VIII. Palma vinifera Theveti, ex qua incisa succus effluit, qui vasis terreis excipitur, & in quotidianam potionem, quam Mignol appellant, in promontorio Æthiopum (nunc promontorium Viride nominatum) reponitur: quæ suavissimi gustus, quamvis ejusdem arboris fructus, qui parvi sunt dactyli, acerbi sint nec facilè edi possint. Sic ex palma Cichorin similis succus elicitur, Lugd.
an Palma cum grandibus folijs, ut unum viro contra pluvias tegendo satis sit, quæ perterebrata & tubulo immisso vinum copiosum, gustu Hispanico simile profundit, quod Vinum Palmirem Hollandi vocant: par.5.Ind.or.fig.2.

IX. Palma vinifera fructu ex arboris trunco spinoso.
Palmitas, cujus fructus pineæ nuci similes, Linsc. part.3. Ind. or. c.10. & part.4. fig.16. & part.5. fig.2.num.7.
Palmites arbores vinum exstillantes non secus ac arbores Cocos, part.4.Ind.or.
Palmites arbores ramis & frondibus carentes, fructu ex stipite Ananas non dissimili, grana plurima instar punicæ alicujus continente, par. 6.Ind.or.c.38.

X. Arbor fructu nucis pineæ specie.
Melenken Theveti in Necumere maris Indici insula, Lugd.

Huc referri possunt
Palmæ aliæ, quarum fructus Cola dicitur, nuci pineæ majori similis, pulpa quadruplici, intus colore rubicundo castaneæ forma continens: Pigafet.desc.regni Congiani l.2.c.1.

XI. Palma humilis longis latisque folijs.
Palma, quam in Cypro crescere Theophr. 2. hist.8. scribit, quibusdam: quod Guil. in The. refutat, quia hujus fructus sapidus non sit, cum Musæ longè suavissimus sit.

Pala Plinio l.12. c.6. major alia pomo & suavitate præcellentior, quo sapientes Indorum vivunt: folium alas avium imitatur, longitudine trium cubitorum, latitudine duum, &c. arbori nomen Palæ, pomo Arienæ.
Musa, Maum & Amusa, Serapioni, Avicen. Indis, Quelli, & Guinensibus Bananas.
Musa, Matth.Dod.gal Bellon.Guil.Ad.Rauvv. Cæs. Cast. Frag. Tab. Lugd. Garz. cui & Ficus Martabanis.
Palmæ species pumila quæ Musas fert, Ges.hor.
Musa Serapionis, Lob.
Musa sive Ficus Indica, Acostæ, Lugd.app.
Poma paradysi, Lud. Romano. hujus enim arboris fructum Adamum comedisse volunt.
Dudaim in Biblijs: Phyximilon Æschylo: Margraita Græcis & Latinis: Muz & Gemez, Mauritanis: Ficus Pharaonis, Kasi: Melapolanda, Indis orient. At Indis occid. Platanus: Abella, insulæ D. Thomæ inquilinis dicitur, teste Guil. in The.
Mauz, Alpino.
Mauze Theveti, Lugd.

Huc referri debet,
Paquouere Americanorum, Theveti.
Musa pacouere Lugd. qui figuram Theveti à priore diversam exhibet.

Hujus folijs gummi Elemni, aliquando & Sacchari panes involvuntur.

XII. Musæ affinis in regno Catay.
Photel, nonnullis Ficus Pharonis, Thevet. Lug.

XIII. Musæ affinis altera.
Banam, fructus in regno Congiano, forma & gustu Musæ Ægyptiacæ: par.1. Ind.or. l.2.c.1.

XIV. Palmam referens arbor farinifera.
Zagu, Ferd. Lopez.
Sagu, Pigafettæ, & ad Cluf. cur. post.
Arbor vasta in regno Fansur, Polo Veneto.
Arbor farinifera, Cluf. exot. l.1.c.3. & 16. Lugd. & Claudio Dureto.

In Ternate insula Æquatori proxima provenit, cujus summum fastigium in caput orbiculatum instar Brassicæ capitatæ extuberat, in cujus meditullio farina, ex qua panes fiunt: sicut etiam apud Amboënses, & panes & alia cum lacte fercula conficiuntur.

Arborem quandam in insula Ternate detruncant, findunt, ligna fissa tamdiu tondunt, dum farina decidat, quam Sagge nominant, ex qua panes candidos quadrilateros conficiunt: part. 5. Ind. orient. At parte 8. panis Sagu Molucensium, ex radicibus arborum confectus dicitur: quare Lerius in descript. Brasiliæ, putat farinam non ex ligno attrito, sed ex radicibus Aypi & Maniot confici.

XV. Arbor exotica fructu dactylis simili.
Arbor tinctoria, Theveto, Lugd.

In regno Senege, arbor ex cujus nucleis oleum expressum cum aqua mixtum, pocula & pileos croceo colore tingunt.

XVI. Genus fructus palmulis simile, sed ut piper linguam exurens, Linsc. part.3. Ind.or.10.

XVII. Arbor folijs amplissimis fructu cucumeris forma.
Bonannas part.7. Ind.or. fig.4. & part.5. c.7.
Bannana: part.6. Ind.or. & part.8.

Folia tantæ magnitudinis, ut virum aliquem cooperire possint.

Huc referri potest
I. Ficus Indica fructu racemoso folio oblongo.
an Uva quam ex benedicta terra Moysi attulerunt?
Platanus, Oviedo: & part. 4. Amer. c.28.
Platanus Indica: part.9. Ind.occid. l.4.c.21.
Daracht, Moris ipsa arbor dicitur: Avicenna, Serapio, Rhasis meminêre, Paludanus notis in Linscot.
Ficus Indica, Linscot. 4. part. Ind.or.11. & fig.11.
Pacoaire frutex, (ad Musam Matthioli accedere censet) Lerio 3. part. Ind.occid.12.
Platanus sive Bonannas, part.9 Ind.occid.

At fructus dicitur
Bavanas, Patan, Prian, Quelli Indis, pacona Brasilianis Linscot. l.c.
Paco, Lerio l c.
Pacona, part.3. Amer.ep.1. de Brasil.
Poma Paradysi, Brocardo ter. sanct desc.
Davanas fructus, part.2. Ind.or.4.
Vannanas seu Ficus Indica, in Sumatra, part.4. Ind.or. c.4.
Arbor Vannanas: part.8. Ind.occid.

Genera plura: 1. cæteris crassius, Figos Dorta, Fici aulici Lusitanis dicuntur: 2. minus Seneryn dictum: 3. Cadolyn: 4. ficus nobilissimi Chyncapoloyn nuncupantur, Linscot. l.c.

Folia hujus, quæ ulnam longa, tres Spithamas lata (lapathij aquatici sex pedes longa, duos lata, Lerio) in variam supellectilem Indis in Goa cedunt, quibus & Turcæ papyri loco utuntur. Surculus sæpè 200. ficubus prægnans est, uvarum modo in se compressis: acini ex quibus dependent, sæpè in tantam molem grandescunt, ut à binis bajulis transversa pertica vix gestari queant: Toto anno fructifera est, & Indis commeatum quotidianum largitur: Linsc.

Ex folijs in insula Capul, supparum conficiunt, quo corporis partem inferiorem & pudenda tegunt: part.9. Ind.occid.

Aliæ Platani adhuc in India reperiuntur, exiles & candidi, quas in Hispaniola Dominicos vocant: alibi etiam crassiores, & rubentes proveniunt: Joseph. Acosta l.4.c.21.

II. Ficus Indica fructu racemoso altera.
an Ficus Indica circa Acesinum amnem nascentis, Theoph.1.hist.12.4.hist.5.& 2.caus.14.
an Fructus arboris Gaguey, Oviedo.
Arbor peregrina fructum similem ficui gerens, Cluf exot. l 1.c.11.

Huc referre oportet
Fructum exoticum tertium, Cluf. l.2.c.19.

Palma nucem ferens.

I. Palma Indica coccifera angulosa.
Jausial Indi, id est, nux Indica, Avicennæ.

Nux

Nux Indica, Matth. Adv. Lob. Cæs. Cast. Lugd.
Nux Indica grandis, Cord. hist.
Palma in India nascens, Theophr. Arnano, Straboni, Guil.
Coccus Indica, Lac. Frag. (ap.
Palma Indica Garziæ, quæ & Elephantis, Lug.
Nux Indica 1. & 2. Tab.
Palma nuces Indicas Coccos dictas ferens, Pigafettæ in desc. regni Congiani, sive part. 1. Ind. orient. lib 2. cap. 1.
Palma Indica sive Cocos, par. 9. Ind. occ. l. 4. c. 26.
Palma seu nucifera arbor Indica, quæ Arabibus Maro, Indis Tengamaran & Lanha: at nux, Arabibus Narel, Indis Tenga, Lusitanis Coquo, Linsc. part. 4. Ind. orient. c. 12. & fig. 11.
Palma Indica Coco vocant ut & fructum: part. 9. Ind. occid. additam.
Cocos sive nux Indica: part. 8. Ind. occid.
Coques nuces, ex cujus corticibus, corbes parant: part. 9. Ind. occid. additam.
Palma Cocoichne, palma indica nucem Indicã ferens, quas Linscottus rotundas pingit, cum ex Guinea triangulares advehantur, nisi fortè succo plenæ rotundiores sint, Roëlsius in ep. ad Cl. ubi Linscotti figura à Clusio reprehenditur.

Fructus Lusitanis Coco & Coquen dicitur, ob tria foraminum vestigia, quibus Cercopitheci caput repræsentant: & nucleus inclusus siccatus, Copra nominatur, qui fructus & victum & amictum Indis suppeditat, & omni tempore nuces fert, Linsc. l. c.

In Caryotarũ genere, quas Plinius Nicholaos appellat, aut quod Pateton vocat, esse volunt.

Liquorem colligunt ex nuce, quem Suram nominant: & Ambonenses Vinum de palma: & quomodo vinum ex his fiat, ostenditur ad Clus. cur. post. Ex hoc spiritum eliciunt, qui incolis Arack, alijs Fula, sive Mype, id est Vinum sublimatum dicitur: sed & alio modo distillata Sura, Uraca fit. In summa ex hac Palma, fructus, oleum, lac, mel & acetum colligunt: ex cortice ligneo pocula, ex paleaceis nucum integumentis, funes ad naves, foliorum denique quoque usus existit.

Genera Cocos seu Palmæ Indicæ quatuor sunt: 1. nucum jam dictarum, ex quibus Indi universi omnem suum victum quærunt: 2. Lusitanis Arraquero: quæ Areccam fert: 3. dactylifera, Tamar: 4. Lantor dicta, ex quo Indi papyrum suum quærunt: 4. part. Ind. or. c. 3.

II. Palma coccifera figura ovali. (Garz.
Coccus de Maldiva, Garz. Acostæ, Frag. Clus. ad an Nucum genus peculiare contra venena, in insula Melandyna, Linsc. part. 2 Ind. or. c. 15.

Fructus argento includuntur, ut & priores: aliquando prægrandes admodum, interdum exigui in littus ejecti reperiuntur.

III. Palma Javanensis longissimo folio.
Lantor, è Coquos seu Nucum Indicarum classe, folia viri longitudine proferens, part. 4. Ind. or. c. 3. & 6. fig. 15.

Fructum fert pusillum Cerasi magnitudine, qui nucleum carros dictum continet: hanc Palmam aliqui primæ fœminam existimant.

IV. Palma coccifera ex Guinea.
Avellanæ Indicæ species, Matth. Lugd.
Avellana Indica, Lob. Tab. (Garz.
Fructus 1. cum Cocco affinitatem habens, Cl. ad
Palma Ady Roëlsio in epist. ad Clus. qui an sit Palmæ Caryorides Diosc. & Galeni, dubitat.

Fructus Abariga incolis, Caryoces & Carcosso Lusitanis, Citrij mali magnitudine, ex cujus pulpa oleum exprimunt, id edulijs miscentes: ex germinibus succum colligunt, quo ut Vino inebriantur.

V. Palma coccifera Brasiliana.
Sabucaje pomo est ambobus pugnis ampliore, forma calycis, in quo nuclei amygdalinis similes, etiam sapore, Lerio 3. part. Ind. occid. c. 12.

VI. Avellana angulosa villis obsita si modo à priori diversa sit.
Fructus peregrinus 3. cum priore magnam similitudinem habens, Clus. exot. l. 2. c. 29. Lugdun. Tab. Ger. hujus nucleus pro
Fructu peregrino 5. proponitur à Clus. Lug. Tab.

VII. Palma coccifera minor. (Ger.
Palmitas quarum aliquas fœmellas dicunt, quę vinum nullum proferunt, sed fructibus abundant, quorum nucleus juglandis magnitudine, cujus cortice aperto, tres in eo nuces, avellanis similes: part. 6. Ind. or c. 12.

VIII. Palma cujus fructus Cuci.
Κυκιοφόρον inquit Theoph. 4. hist. 2. similis Palmæ, similitudinem in caule & folijs repræsentans: quæ cum aliquantulum increverit bifida fit, iterumque horum utrumque pari modo dividitur: virgas breves nec multas profert: fructum fert magnitudine qua manum impleat, rotundum & oblongum, colore flavicante, succo dulcem & gratissimum, non congestum ut

Palmæ, sed per singula discretum, nucleo magno vehementerque duro, &c.
Cuci Plinio l.13. c.9. qui eadem ferè quæ Theophrast. habet.
Cuciophera, Matth.Cam.ep.Lugd.ap.Tab.Ger.
Cuciophoron, Ang.
an Nux Indica minor, Cuci Theophrasti, Cord. histor.
Bdellij fructus Cortusi, Clus.hist.Lugd.
Perseæ, hunc fructum adpinxit, Lugd.
Cuci fructus, suo pulvino nudatus, Clus.hist.
Cuci fructus, Linsc.part.4.Ind.or.fig.18.

IX. Nuci Indicæ majori affinis fructus Brasilianus.
Fructus exoticus quintus binis foraminibus parte anteriore, Clus.exot.l.2.c.16.

X. Nucula Indica ex Guinea.
Nucula Indica, Adv.Lob.ico.
Nux altera, Clus.exot.l.2.c.26.
Nucula Indica secunda, ad Clus.cur.post.

Ex folijs liquor exprimitur, aut ea in aqua decoquuntur, eoque pro potu utuntur : at ex fructu panem suavem conficiunt.

XI. Palma cujus fructus sessilis Faufel dicitur.
Faufel Serapioni : Filfel & Fufel, Avicennæ.
Avellana Indica, Matth. qui una tabella triplices fructus pingit, ut & Lugd. hic tamen & nucem ex Clusio adposuit.
Faufel, id est Avellana Indica, Cord.hist.Frag.
Faufel sive Areca, Garz.
Areca sive Faufel, Clus.in Garz.Lugd.
Avellana Indica cujus fructus Areca, Acostæ.
Areca palmæ species, Scalig. Vartomanno, cui fructus Coffol, & Lug. Romano Chofola, Lugd.
Areca, Cast. Tabern. Ger. hi duo & arborem & fructum, tam hujus quàm sequentis, una tabella proponunt. (Lob.
Faufel cum suo involucro & eodem exutū, Adv.
Nuci Indicæ affinis fructus, Areca, Cæs.
Palmæ Indicæ altera species, quæ Lusitanis Arequiero, quæ fructum Arecca seu Faufel parit, Linsc.4.part.Ind.or.c.5.& fig.11.
Arecca & Arrequa, Supary, Arabibus Faufel fructus dicitur, Linsc.4.part.Ind.or.c.16.

Genera tria : 1. latere uno pressior, altero latior & major : 2. minus, nigricantius, durius, Checanyn dictum 3. à cujus masticatione homo ac vino inebriatur, Linsc.l.c.

XII. Palma cujus fructus oblongus Faufel similis.
Avellanæ Indicæ genus oblongum, Clus. in Garz. Lob.
Nux oblonga quæ Faufel cum suo involucro magnitudine æquat, Lugd. cui Avellana Indica 4. ordine in tabula.

XIII. Palma fructu nuce juglande minore & rotundiore.
Alia species Coquillo dicitur, in Chile fructu suaviore, part.9.Ind.occid.l.4.c.26.

XIV. Fructus exoticus Faufel affinis.
Fructus exoticus 2. à Clutio, Clus.exot.l.2.c.23.

XV. Fructus Javanensis quadrangulus cortice reticulato spadiceo.
Peregrinus fructus τετράγωνος prægrandis, alterius Palmæ fructus fortè, Clus.exot.l.2.c.5.

Hunc cum pluribus alijs à D. Hoofft Guilelmi, Amstelrodamo accepi.

XVI. Nucis de Coulcul quæ gemini pugni magnitudine fit, quæ parvis granis esui aptis, atque Avellanæ instar dulcibus plena sit, meminit Bellonius obs.l.1.c.ult.

XVII. Couroq, fructus Brasilianis, ex quo oleum exprimunt curandis vulneribus præstantissimum : Lerius, vel 3.par.Ind.occid.10.

Palma squamoso fructu.

I. Palma conifera ex Guinea squamis ad pediculum conversis.
Palma pinus sive conifera, Adv.Lob.ico.
Palmapinus sylvestris, Lugd.
Peregrinus fructus squammosus, Clus. in auctar. ad exot.
Fruticis aut arboris exoticæ ramus cum fructibus squammosis, Clus.cur.post.

Includitur nucleus durus, venosus, qualis interdum pro insigni aliquo lapide obtruditur.

II. Palma conifera squamis sursum cōversis.
Fructus peregrinus abiegnæ nuci similis, Clus. exot.lib.2.cap.3.

III. Palma conifera squamis à prioribus differens.
Palmapinus sive conifera Penæ, Lugd.
Palmapinus, Cast.app.
Palma conifera, Tab.

IV. Fructus squammosus orbicularis major juglandis magnitudine.
Fructus peregrinus squamosus tertius, Clus. exot. lib.2.cap.3.

V. Fructus squammosus orbicularis minor, avellanæ magnitudine.
Fructus peregrinus squammosus secundus, & fructus

fructus Cannę de Bengala creditur, Cl. ex. l. 2. c. 3.

VI. Fructus squammosus orbicularis sulcis rectis, obliquis & transversis.

Guayauæ fructus elegantissimus, Cl. ex. l. 2. c. 4.
Guanavanus, part. 9. Ind. occid. c. 28.

Variat fructu cordis effigie viridi: item orbiculari crocei coloris.

VII. Fructus squammosus pyriformis.

Fructus aspero cortice ex Baly insula, Clus. ex. lib. 2. cap. 4.

VIII. Palma fructu aculeato ex arboris trunco prodeunte.

Jaca, Garz. Acost. Frag. Lugd.
Jaca minor, Cast.
Jaceros in Calecut, Ludov. Romano.
Jaaca & Jaqua, Linsc. 4. p. Ind. Or. c. 6. & fig. 16.

Fructus melonis magnitudine: quoddam genus adeo auget, ut ab uno homine ægrè attolli queat: Duplex est, alter & præstantior Barca: alter Papa aut Girasol appellatur.

IX. Arbor fructu Ananas ex caudice emergente, nucleis turgente.

Arbor sine folijs seu ramis, in Insula minore S. Mariæ part. 4. Ind. Or. c. 6.

X. Arbor Indica fructu racemoso erinaceo.

Erinaceus Lusitanorum, Lins. p. 4. Ind. Or. fig. 16.
Fructus in Baly Insula pomi ferè magnitudine, aspera & spinosa cute tectus.

XI. Fructus cortice squammoso.

Fructus ex Bally pyri magnitudine, cortice instar piscis squammarum aspero, nucleo uno vel altero, Linsc. par. 3. Ind. Or. 39. & par. 4. c. 6.

Nuces exoticæ.

I. Nuculæ saponariæ non edules.

Arbores, quæ à precarijs sphærulis & à sapone cognomen acceperunt, folijs filicis, Oviedo histor. Ind. Lugd.
Sphærulæ saponariæ Oviedi, Monardi.
Fructus exoticus 16. Clus. ex. l. 2. c. 16.

In Hisp. fructu integro cum aqua pro sapone utuntur: ex officulis fiunt corollę ebenis similes

II. Nux vomica in Officinis.

Nuces vomicę Seplasijs, quas Methellas genuinas crediderunt, Matth.
Nux vomica communis, nec vomica est, nec metella, Ang.
Nux vomica, Cord. hist. (cui & canina) Cast. Lugd. Tabern.
Nux metella, Lac. vulgò & Fungus orient. Cæs.
Nux metella vera, Vomica officinarum, Lon.
Vomica officin. falso Metella, Guil.
Tithymali myrsinitis fructus, Fuch. comp.
Nux vomica, fortè Cutschula, Rauvvolf.

Homini noxiam dicit Matth. innoxiam Milichius & Renodæus: potiones somniferas ex his se parasse, Brassavolus scribit.

III. Nux metel officinarum oculata.

Nux metel communis, Vomica non est, sed potius Metel verum, Ang.
Nux vomica, Lac. vera, Metella officinar. Lon.
Nux methel sive methela, Lugd.
Hippomanes Cratevæ quibusdam, Eid.
Fructus peregrinus sextus, Clus. exot. l. 2. c. 30. & in altera tabula, Lugd. Tab. & Ger.
Nucum genus gallis tum forma tum magnitudine simile, Ind Or. part. 4. c. 8.

IV. Cocculæ Officinarum.

Baccæ cotulæ Elephantinę Germanis pharmacop. Matth. epist.
Solani furiosi fructus, Cord. in Diosc.
Cuculi fructus Solani furiosi in Ægypto, Eid. h.
Coco de levanti, quidam fructum Tithymali paralij esse putant, Lac.
Grana orientis, Cornaro.
Nux vomica fortè, quæ officinis Galla orientalis, Cæs.
Cucculus Indicus, Cast.
Cocculæ orientales, Doam Sames in Halepo, Rauvvolf.
Coco orientalis, Frag.
Cocci orientales, Tab. Ger.
Baccæ orientales & piscatoriæ, Condroncho.

Hæ sæpe racematim pediculis hærentes, hederæ corymborum modo ex Alexandria adferuntur. Pro pediculis nullum præstantius remedium inventum, Condronchus peculiari de his baccis tractatu scribit.

Quidam Solani manici, quidam Tithymalli, quidam Clematidis fructum opinantur.

V. Anacardium: fructus hic veteribus Græcis incognitus censetur, quem recentiores Græci ἀνακάρδιον, à cordis cumprimis reficcati, tum similitudine, tum colore nominarunt. Baladar Arabibus, ut Serapioni.

Anacardium, Matth. Lac. Cord. hist. Lon. Cast. Garz. Acostæ, Frag. Lugd. Tab. Ger.
Anacardium, Arabibus Balado, Lusitanis Faba Malaccana, ex qua viridi Achar conficiunt, id est, sale & aceto maceratum condiunt, Linscot. part. 4. Ind. Or. c. 29.

Anacar-

Anacardus sive Anacardium: Persea forte Plinij Cæs.

Variat: nam quod in Malavar, oblongiore porrecto collo est, eo quod in Sunda prodit.

VI. Anacardij alia species.

Acajon, Theveti, Lug Lerio 3.par.Ind.occ.c.12.
Cajous Acostæ, Clus. ad Garz. Lugd. Ger.
Cajos, Linsc part.4.Ind.or.9.& fig.13.
Castaneæ quæ ex Indijs adferuntur: Rondil. cap. de memoria deperdita.
Anacardij aliud genus, quod Cajous, Frag. Tab. Fructus peregrinus 7. Clus. ex.l.2.c.30.& in tab. altera, Lug. Tab. Ger. nux est Cajous immatura.

Fructu ovi anserini forma, cujus extremo nux leporini renis figura (cujus nucleus suavissimus) adnascitur: ex fructu Canibales potionis genus conficiunt.

Arbores venenatæ.

I. Arbor fructu orbiculari venenato.

Penoabsou Theveti, Lugd.

Arbor in America portulacæ folijs, & in fructu quolibet nuces senæ amygdalis similes, in singulis singuli nuclei, ad vulnera sananda, ut & oleum ex ijs expressum, utile.

II. Arbor fructu pilæ magnitudine.

Arbor venenata 1. Theveti, Lugd.

Hujus succo Canibales sagittas imbuunt.

III. Arbor succo venenato, radice esculenta.

Arbor venenata alia, ex qua scarificata succus mortifer emanat, radice tamen esculenta, ex qua farinam, qua vescuntur, faciunt, Thev. Lug.

IV. Arbor fructu venenato, radice venenorum antidoto.

Arbor Baxama, cujus & umbra & fructus suffocant: cum tamen radix in alijs regionibus, venenorum antidotus sit, ut & fructus qui Rabaxit vocatur, Theveto, Lugd.

V. Arbor brasicæ folio excelsissima Americana.

Uhebebasou fructu pedis longitudine, quo apum examina nutriuntur, Theveto, Lugd.

HERBAE ET ARBORES admirandæ.

I. Planta sanguineos sudores excitans, in epist. ad Monard.

II. Herba mortem aut vitam in morbis prænuncians, Monard. Lugd.

III. Baharas in Judæa radix colore flammæ assimilis, circa vesperam veluti jubare fulgurans: quæ accedentem & evellere cupientem tam diu refugit, nec prius fugam sistit, quam urina muliebri, aut menstruo sanguine conspersa fuerit, Joseph. de bello Judaico.
cum Aglaophotide sive Cynospasto terrestri Æliani: marmaritide Democriti: Cynocephalia & Osiritide Apionis: moly, Homeri: & pœonia non Dioscoridis, sed Galeni, nisi fallor, convenit. Guil. pap.
Baaras aut Babras Josephi, ex loco natali, Cast.

IV. Frutex Tartaricus.

Agnus Scythica, Borametz, Sigis. Baroni ab Herberstein in hist. Moscovitica, Scalig. Lugd.
Borametz Tartarica, Claud. Dureto, qui eum pingit.

Ex semine Melonis magnitudine crescit figura agni, quem omnibus partibus repræsentat & pro carnibus pilos gerit singulari cornu specie, & radix ad umbilicum surrigitur.

V. Arbor venereos stimulos domans: in epist. ad Monard.

VI. Arbor folijs ambulantibus, Pigafettæ.

Arbor in insula Cimbabon, Costæo, Guil. pap.
Arbor mira cujus frondes repunt, Scalig.
Arbor folijs virentibus & ambulantibus, Dureto, qui eam pingit.

In insula Cimbabon, arbor folijs Mori multùm similibus, parte utraq; binos pedes breves & acutos habens, quæ ubi tangũtur, diffugiunt.

VII. Arbor Malavarensis folijs tactu se contrahentibus.

Arbor in provincia Pudefetan in Asia, Nicolao Conti, Pogio Florentino, Cardano.
Arbor pudica, Scal. Dureto, qui arborem pingit.
Arbor verecunda in Pudefetania, Costæo.
Planta in Perù nascens, cujus folia contactu siccantur, Francisco Lopetz: quam tamen Acuan verum aliqui putant, Clusio monente.
Herba pudica, Lugd.
an Arbor circa Memphim, Theophr. 4. histor. 3. nascitur peculiaris quædam arbor circa Memphim, non folijs, vel ramis, vel tota forma peculiare quid sortita, sed eventu: facies enim ejus spinosa, folium filicibus (pennis Plinius) non absimile: sed cum ramulos quispiam cõtigerit, folia veluti arescentia & languescentia cõtrahi ajunt, deinde paulo post ad vitam redire. Idem fere Plinius l.13. c.10. Huic arbori affinis herba, quam l.10.s.2. sub Herba viva proposuimus.

II. Arbor aquam fundens.

Arbor perennes aquas è folijs exudãs, Benzoni in insul.

in Insul. Canar. descr. vel Ind. Occid. par. 6. ubi & figura habetur.
Arbor mediocris magnitudinis in Insula Ferro, cui similis in toto orbe non invenitur, Linsc. part. 3. Ind. Or. c. 5.
Arbor in Ferro Insula, quæ incolis Garoë: Hispanis Sancta: veteribus historicis Til vocatur, par. 8. Ind. Orient.
Vide & Cardanum 6. variet. rer. 22.

Ombrion sive Pluvialem Plinij & Solini, hanc Insulam suspicantur. Plin. l. 6. c. 32. in Insula Ombrion vocata, arbores similes Ferulæ, ex quibus aqua exprimitur: ex nigris amara, ex candidioribus potui jucunda. Verùm Benzo & Linscottus, arbori folia Juglandis, quanquam paulò majora & perpetuò viridia, tribuunt, quæ fructum habet in cortice glandis instar pendentem, cum nucleo suavissimo & valde aromatici gustus, par. 8. Ind. Oriental.

In tota Insula nulla aqua reperitur, prçter eam quç ex illa arbore manat, quã perpetua ac densa nebula, ubi solis æstus non flagrat, circumdat.

IX. Abores quibus ædiculæ superstruuntur.
Ceibas sive Cerbas arbor maxima in Ind. Occident. quam homines quatuordecim simul complecti nequeunt, Oviedo, Cardano, Francisco de Bello foresto.
Cerbas arbor in Nicaragua, quam quindecim complecti non possunt. Tantæ crassitiei, ut Indi ædiculas supra construant, Petrus Martyr: pingit Claudius Duretus: vide & part. 6. Ind. Occid. 61.
Ceyba arbor, Lerio de Braf. c. 12.
Ceyuas arbor grandis in India, ex quibus Indi suas Canoas fingunt & excavant, 9. par. Ind. Occident. l. 4. c. 30.

Ligno est fungoso ut Suberis: fructu lana referto & semine bombacis.

Quomodo Indi in arboribus domicilia habeant, duabus figuris exprimitur, in parte 6. Americ. & istorum ædificiorum meminit etiam Petrus de Cieca part. 1. Chronicæ Peruanæ c. 12. & 27. & 29. quæ valde capacia esse scribit, ut plures etiam intregras familias capere possint.

X. Arbor in summo cacumine saltem frondes minimas parturiens, ex cujus trunco integro, Canoas suas exstruunt, Linsc. p. 4 Ind. Or. fig. 21

XI. Licondo, arbor tantæ magnitudinis, ut sex viri brachijs expansis vix possint circundare, & tantæ magnitudinis, ut 200. viros cum armis & remis capere possint, ex cujus trunco excavato scaphas conficiunt in regno Congiano, part. 1. Ind. Orient. c. 4.

XII. Rattiak arbor, ex qua in Virginea lintres fabricant, 1. part. Ind. Orient.

XIII. & XIV. Yga, Yuvera, arbores in Brasilia quas integras decorticant, cortice illæso, ex quo scapham parant, quarum singulç triginta armatos vehunt: nam cortex pollicaris crassitudinis, quatuor pedes latus, quadraginta longus: par. 3. Ind. Occid. l. 3. c. 25.

Sic ex arboris Yuire vocatæ cortice, tiliæ persimili, funes conficiunt: Lerius de Brasil. c. 14.

Lintres singuli, ex cortice arborum detracto constant, quos Ygat nominant, tantæ amplitudinis, ut singuli quinquaginta homines capiant: idem capit. 13.

XV. Gelsomoro arboris ab incolis dictæ cortex, in quibusdam Indiæ locis pecunia est: Pigafetta in desc. regni Congiani lib. 1. c. 4.

XVI. Pindo herbæ caules aut Palmarum ramos, ad januas ædium Brasiliani adponunt, Lerius des. Brasil. c. 13.

Arbores anattiferæ.

I. Arbor ex cujus ligni putredine vermes, & ex his Anates viventes & volantes generantur, Claud. Duretus arborem pingit.

Hector Boëtius in descr. Scotiæ in Insulis Hebridibus, Klaki avem nominant, in quibus vim procreandi potiùs, quàm arboribus inesse, &c. quæ citantur à Cardano l. 6. de Var. rerum, dubitatione prorsus digna dicens. Polydorus Virgilius pro fabula habet.

Olaus Magnus scribit, è lignis putridis fungos primùm enasci, ex his aves maritimas, quæ piscibus vivant. Idem confirmat Cornelius Scribonius in epit. hist. de gentibus Septentrion. Alexander ab Alexandro de diebus genialibus: Antonius Torquemada in suo Hexamero: Joh. Baptista Porta in phytognom. Abraham Ortelius in suo theatro. Sic Syl. Giraldo in hist. Hiberniæ, Bernacæ dicuntur, quæ anatibus palustribus similes, sed minores.
Bernacles, Ad. & Lob.
Britanniæ conchæ anatiferæ, Lob. belg.
Anatifera concha, Lon.
Ex surculis arborum conchæ anatiferæ, Lugd.
Conchæ anatiferæ ex arbore dependentes & trunco adhærentes, Aldroand. de avibus, & lib. de testaceis.

Conchæ vulgo anatiferæ, non sunt fructus terrestres, neque ex ijs anates oriuntur, sed Balani marinæ species, Colum.

In navigat. tertia Hollandorum per Norvegiam in Chinam Ann.1596. sive in par.3.Ind Or. hæc habentur: hoc loco Anserum rubentium ova magno numero collegimus: cujus generis anseres quodannis magna copia in Hollandia ad Wiringam capiuntur: qui quo loco sua ova excluderent, hactenus nemini adhuc compertum fuit, cùm multi eosdem in Scotiæ arboribus nasci, frustra contenderint.

II. Arbor ex cujus fructibus in aquam delapsis anates prodeunt, Claud.Dureto, qui ejus figuram proponit.

Arborem in Scotia apud Orcades Insulas reperiri audio, cujus fructus avem Anatum formam habens, producunt, Æneas Sylvius in descript. Europæ.

Arbores in Scotia quarum fructus folijs involutus, si in aquam decidat, in avem transmutatur, quam avem arboream vocāt, Seb. Munsterus in Cosmogr. Saxo Grammaticus etiam meminit.

Arborum quarundam fructus similes cono pini, si in mare decidant, in aves transeunt, quibus etiam in Quadragesima uti licet, Joh.Boterus in sua relat. De his etiam Pierius Valerianus in suis Hieroglyphicis, & Andreas Thevetus, in sua Cosmographia.

Fructus ostraceis non dissimilis arboribus nascens, in tanta copia, ut folium vix cerni liceat: par.8.Ind.Occid.descr.navig.1. ipsius Drake.

In Guajana, Ostrea in arboribus, & non in terra crescunt, quod in India Occidentali & alijs locis frequentissimum est: quam arborem Thevetus in sua Gallia Antarctica c.26.describit, addita imagine peregrini cujusdam fruticis: describitur etiam à Plinio l.13.c.25. par.8. Ind. Occid. in hist. Ralegh.

III. Arbor cujus folia si decidant super terram, in aves volantes, si verò in aquam, in pisces mutantur, Claudio Dureto, qui figuram fingit.

Cornu plantabile.

Coronidis loco de Cornu plantabili quædam ex Hugonis Linschotani historia Indica, quæ par.4. Ind. Or. habetur, qui cap.17. hæc refert, in Goa Insula, ad hujus nominis civitatem, juxta murorum terminos, locus quidam discretus est, quo omnis generis pecudes mactare solent, in quo animalium cæsorum cornua passim objecta jacent, non solùm ceu nullius apud Indos usus, sed præcipuè hanc ob causam longius objiciuntur, quod Indis haud exigua contumelia sit, si ei cornu ostendatur, ædibúsve objiciatur: ita ut cornu ostendenti, à magistratu pœna constituta sit. Hæc cornua, si illo loco aliquandiu jacuerint, radices in terram defigunt, medulla ejus in plurima quasi filamenta dissecta & protuberante, & hoc modo in solum se immittente: radix brassicæ similis: sicut plures meis manibus evulsi, duas trésve spithamas elongatas, id quod nullo uspiam terrarum angulo similiter fieri compertum est. Hujus causam veram & immotam qui scrutaretur & assequeretur, nemo quod sciam, uspiam comparuit: nam & terra, in omni illo confinio, valde saxosa & lapidosa est, &c.

SOLI DEO GLORIA.

CON-

CONCLUSIO.

Um ad hujus Operis in quo DEI *Opt. Max. admirandam sapientiam, clementiam ac bonitatem, in tot millibus* PLANTARUM *creandis, velut digito solùm demonstrare voluimus, finem pervenerimus, Tibi* DEUS, *qui solus immortalis es, tibi inquam,* TRINUNI *&* UNITRINO *Hygiæ & Panaceæ Parenti, sit honor & gloria in sæcula, quòd pro ineffabili tua misericordia, inexplicabili clementia, inexhausta bonitate (ut qui solus ipsa Bonitas & Sapientia es) mihi misero peccatori tua gratia adfuisti, tuoq; auxilio, ut ea quæ nunc supra quadraginta annos, in Plantarum historia adeò admiranda, suspicienda, vaga, Oceanoq; imperscrutabili simili, in qua potentiam tuam, sapientiam & bonitatem declarasti, partim varijs & laboriosis peregrinationibis, partim diligenti Botanographorum lectione, partim optimorum virorum communicatione, observavi, & observata Veterum & Recentiorum lectione comprobari cognovi, in hunc Indicem conferre potuerim. Tibi æterne* DEUS, *quòd me vitâ & beneficijs, toto vitæ meæ tempore adeò clementer affeceris, mihiq; tuâ curâ spiritum servas, sit laus in sæcula. Insuper devoto pectore & supplex rogo, ut porrò & mentem & intellectum meum illumines, manum meam regas, ut ea quæ solùm nomine in hoc opere attigi, & quorum historiam in* THEATRO BOTANICO, *(cujus Operis hic solùm Index est) fideliter tradere & absolvere possim, quò ea ad altissimi tui Nominis gloriam, ad humani generis utilitatem vergant, cùm sine Tuo auxilio à nobis nihil, at Tua ope omnia præstari possint. Largire quæso tuum S. Spiritum, ut miracula tua in Arborum & Herbarum creatione, explicare queam. Tuo enim jussu, ut cum Sancto tuo Propheta loquar, terra, tertio Creationis die* STIRPES *creavit, Herbas frugiferas, & Arbores fructiferas, quæ suo quæque in genere fructum ederent, & in quibus suum semen inesset in terris: tradidisti sexta die homini omnes Herbas, quæ sunt in omni terræ solo frugiferæ, omnesq; arboreo fœtu præditas Arbores semen parientes, quibus ad alimoniam uteretur. Sic bestijs terrestribus omnibus, aërisq; volucribus, & quæcunque vitali spiritu animata in terris moventur, his omnem Herbarum viriditatem ad pastum dedisti. Quare ô S.* TRINITAS *meo instituto clementer adesse digneris, quo opus, à multis annis inchoatum, ad felicem finem perducere queam: siquidem*

Nullius sit fœlix conatus, & utilis unquam,
Consilium si non detq; juvetq; Deus.

FINIS.

ΤΥΧΗ ΚΑΙ ΠΟΝΩ.

APPENDIX.

ALIQUOT PLANTARUM DESCRIPTIONES ADPONERE LUBET:

Ad pag. 75. post Allium Pyrenaicum ponatur.

Allium sive Moly Virginianum: folijs est gramineis angustis, palmaribus, nervosis acuminatis, per margines nonnihil asperis, & cauliculos superantibus: cauliculis semipalmaribus, umbella ceu in Moly luteo insidet, quam flores plures purpurocærulei oblongis pediculis donati, ijq; trifolij insident: at umbellæ folia bina oblonga, ut in Allij sive Moly montani speciebus, sed latiora, subjiciuntur. Hoc Phalangij Virginiani nomine Lutetia ex horto Jo. Robini, D. Georgius Spörlinus Basileensis, Medicinæ candidatus, in hoc studio versatissimus, unà cum alijs multis, Anno 1622. misit.

Ad pag. 138. lin. 21.

Botrys ambrosioides Mexiocana: radice est oblonga, fusca, capillaribus fibris cincta, intus candida: caule pedali, etiam altiore, sed cubitum non superante, eoq; subrubente quandoque, rotundo, striato, pilis levissimis & rarissimis aspersis: folijs pallidè virentibus, Atriplicis sylvestris vulgaris forma similibus, oblongis, sinuatis, pediculis oblongis donatis & absque ordine caulem ambientibus: ad singulorum exortum, ramuli unciales, ut in Atriplice emergunt, pluribus velut capitulis alternatim dispositis, onusti, quibus singulis foliolum exiguum subjicitur, quibusq; apertis flosculi exigui, luteoli, ut in Botry conspiciuntur, hisq; semen minutum copiosumq; succedit. Planta annua est, ex semine deciduo sese propagans. Et licet tota planta primo intuitu Atriplicem referat, ita ut Atriplex Mexiocana dici possit: attamen propter odorem gravem quidem, sed non ingratũ, & saporem aromaticum ad Cuminum accedentem, & propter florum & seminum copiam, ad Botrym referre maluimus: hocq; primum nomine Parote Mexiocani in horto Cl. Doctoris Plateri Anno 1619. crevit.

Ad pag. 141. lin. 34.

Millefolium aquaticum cornutum minus: hoc priore longè minus, quod pro radice fibellas capillares tenuissimas habet: ex qua cauliculi palmares, pilo tenuiores quos foliola plura, etiam quovis pilo tenuiora & brevissima orbiculatim ambiunt, quæ simul juncta lentis magnitudinem non ęquant: ex quorum medio pedicelli tenuissimi prodeunt: flores necdum observavimus. Hoc in fundo paludum Michelfeldensium D. Spörlinus, Anno 1621. reperit.

Ad pag. 184. inter Aconitum & Doronicum.

Doronicum Americanum laciniato folio: folia habet atrovirentia nonnihil hirsuta & aspera, in quinas lacinias divisa, quarum quælibet uncias quinq; vel sex longa, duas lata, in acumen desinit & per margines profundius incisa est: quarum tamen media in summitatè trifida: caulis est rotundus, striatus, lævis, circa cujus summitatem folia ex rotunditate acuminata, non quidem laciniata, sed per margines profundius incisa: caulis sumo flos magnus luteus Doronici forma, folijs luteis oblongis discum ambientibus, quare ad Doronicum retulimus: licet Aconiti Americani nomine Lutetia D. Spörlinus miserit, (ex horto Vespas. Robini Botanici Lutetiani seduli, à quo multa nos expectamus) & ad viri altitudinẽ assurgere scripsit.

Ad pag. 242. lin. 28.

Lysimachia lutea corniculata: planta est ramosa ad viri altitudinem assurgens, forma ad Lysimachiam latifoliam purpureã siliquosam accedens: hæc ex radice oblonga alba, digitalem crassitudinem superante, paucis fibris capillata, caulis exsurgit initio rotundus, at supra medium, ob plurimos ramos angulosus, subcinereus, lævis, statim à radice in breviores, mox majores ramos, hicque in alios latè expansos, brachiatus, qui rotundi, paucissimis pilis donati,

nati, hinc inde maculis parvis rubentibus variegati, ex quibus tanquam ex poris pilus prodit. Folia statim ad radicem plura, oblonga, palmum superantia, latitudinè unciam vix excedentia, quæ crassa, pallidè virentia, lævia, in acutum desinentia: quorum inferiora quandoque laciniata, reliqua verò obscurè sinuata, per quorum medium costa alba, ut in Lysimachia Chamænerion dicta, excurrit: ex alarum sinibus pediculus articulatus & rotundus prodit, cujus pars supra articulum triuncialis fistulosa, cui flos magnus, flavus, quadrifolius, extra folia effertur: qui cum primo florere incipit, quadrangulus est, quo aperto, verùm Sole tantùm lucente, in ejus medio stilus conspicitur, qui viridis ad articulum usque descendit, & apicibus quatuor sulphurei coloris, crucis in modum dispositis, donatus est, quem stamina octo circumstant, quorum quatuor singulis folijs adposita, alia quatuor ipsis interjecta sunt: hisque singulis capitulum oblongum albicans insidet: ipsi verò flori, calycis in modum, folia quatuor oblonga, angusta, pallida subjiciuntur. Flos odoratus est, nonnihil ad Keiri, vel potius Liliasphodeli lutei odorem accedens, ultra diem non persistens; cùm is qui sub vesperam aperitur, ad sequentis diei vesperam flaccescat, unde Ephemerum dici meretur. Flore, cum pedicello ad articulum delapso, altera pediculi pars sesquiuncialis, sensim ad uncias binas, etiam ternas oblongatur, & in siliquam sive corniculum abit, & propter semen copiosum, nigrum, parvumque quod continet intumescit: quod ubi maturuit, ipsa cornicula quæ utrinque ad caulis latera numerosa sunt, in quatuor partes dividuntur. Hujus semen, Lysimachiæ Virginianæ nomine anno 1619. Patavio accepimus, quod Vere satum, tota æstate & hyeme sine caule remansit: at sequenti anno, circa Veris finem caulescere, & Junio florere cœpit: nunc verò ex deciduo semine (annua enim planta est) autumno delabente, singulis annis in hortulo meo copiosè & usque in autumni finem floret. Matthioli Ephemerum esse suspicatus sum, sed cùm nullas, nisi Dioscoridis, notas adposuerit, nil pronunciare licet.

Ad pag. 258.

LITHOSPERMUM angustifolium umbellatum: cauliculo est palmo minore, rotundo, quem folia strictissima, oblonga, nonnunquam utrinque bina, ambiunt, in cujus summitate flores quasi in umbella dispositi, cærulei, parvi, oblongi, cavi, per ora in quinque crenas divisi. Hoc ex horto Patavino, ante plures annos D. Heyl, nunc Dantisci medicus, attulit.

Ad pag. 268.

VIRGA aurea Mexicana: ex una radice caules plures, nonnihil tamen reclinati, assurgunt: circa quos folia palmaria, sesquiunciam lata, crassiuscula, splendentia, in summitate tamen multo breviora: ex foliorum alis ramuli prodeunt, quibus flores saturatè lutei, sursum spectantes & unam tantùm caulis partem occupantes, insident. Lutetiæ in horto Robini D. Spörlinus collegit.

Ad pag. 299.

VITIS Virginiana: folijs est Vitalbæ nonnihil similibus, sed multo latioribus, rotundioribus & tenuioribus, viticulis suis alte scandens, & suis claviculis arbores comprehendens, cujus fructus corymbis hederaceis similes esse dicunt. Lutetiæ in horto Robini D. Spörlinus legit.

VITIS Canadensis nomine, ex eodem horto misit alterius fruticosæ plantę folia, tria in uno pediculo, instar foliorum Trifolij disposita, pediculo longo glabro, folijs latis, crassis: quod si pediculis aculei additi forent, arboris Coral, quam Clusius in Append. historiæ suę rar. plantarum descripsit, pronunciarem.

Ad pag. 414. post lin. 37.

II. RHUS Virginianum: arbuscula est Rhoë vulgari major, folijs multo majoribus, acutioribus, mollioribus & viridioribus, quorum quælibet pinna, uncias quinque & sex longa sunt, & sequentis quod ex Tupinambault habemus, longiora, latiora, profundius crenata & viridiora: folia verò superiora Jasmini albi folijs similia sunt: rami ex stipite pullulantes, tenella cervorum cornua, ex cranio modo erumpentia, referunt: similiter enim hirsuti sunt, eundem colorem, eandem figuram habent: spicam, Rhoë vulgari multo majorem habet. Ex eodem loco habemus.

Ad pag. 444. b.

PRUNO Sylvestri affinis Canadensis: frutex est sesquicubitalis, caule lignoso, rotundo, atrorubente cortice vestito, in ramulos brachiato: folia habet Rutæ Hypericoidi similia: flores, Pruni sylvestris floribus similes, sed multo mino-

minores, copiosos, candidos, pediculis oblongis uncialibus & capilli modo tenuibus, caliculis virentibus sustentati, insidentes; in quorum medio, filamenta plura exigua & tenuissima: flos nullo fructu succedente, Lutetiæ in horto Robini decidit: qui Hypericum frutescens nominat, & è Canada allatum asserit.

Ad pag. 432.

Ricinus Americanus folio Staphisagriæ: hujus ramum habemus cubitalem ferè, lignosum, crassum, rufescentem & circa foliorum exortum hirsutum, quem folia pallidè virentia, pediculis oblongis & hirsutie asperis donata, ambiunt: folia inferiora, ad foliorum Ficus formam nonnihil accedunt, & in lacinias quinque divisa sunt: superiora verò, quæ Staphidis agriæ folijs similiora, in ternas lacinias secta sunt: omnia verò per circumferentiam crenis acutis exasperantur & nonnihil pubescunt, ita ut attactu mollia sint: caulis summitas in ramulos aliquot villosos dividitur, quibus flores quinquefolij, ex intensa purpura rubentes (ut figura pictor expressit) insident. Plura non licet, cùm solùm ramum siccum, cum figura coloribus illustrata, Ricini Americi folijs Ficus nomine anno 1621. Verona ab insigni Pharmacopœo & Botanico, D. Johanne Pona, una cum alijs elegantissimis acceperimus: & quotidie, ex Illustr. & Magnifici Dn. Nicolai Contareni Senatoris Veneti, instructissimo viridario, multa pulchra & exotica, ipsius opera, accipimus: pluraque quotidie ab ejusdem filio Francisco Pona, Philosopho & Medico apud Veronenses clarissimo expectamus, & non solùm plantas & semina; verùm etiam Naturæ πανδεχέων Parentis sui, duplici Indice ab ipso complexum, veluti nuper ad nos perscripsit.

APPENDICIS FINIS.

LAVS COGNITIONIS SIMPLICIUM.

Oribasius XV. Collectan. Cap. I.

Simplicium medicamentorum & facultatum quæ in eis insunt, cognitio ita necessaria est, ut sine ea nemo ritè medicari queat: ita enim magna nobis suppetit copia, & nos in quacunque temporis oppertunitate medicamenta facilè comperimus. Valet enim eadem notitia ad composita remedia conficienda: præterea verò ad eorum vires Universales inveniendas, pertinet, & quod artis est apud omnes patefacit.

Aetius Tetrab. II. Sect. IV. Cap. LI.

Omnium simplicium pharmacorum vires nosse oportet eum qui aliquod compositum est facturus: qui enim eas noverit, etiam eis, quæ ab alijs composita sunt, rectè utetur; maximè cùm indefinitè descripta fuerint.

Fernelius in sua medendi Methodo.

Simplicium cognitio, collectio, delectus, expurgatio, conservatio, præparatio, correctio & miscendi industria seorsim ad Pharmacopœos referuntur, ac pertinent: quorum tamen & Medicum imprimis guarum, peritumque esse oportet, siquidem apud artis ministros auctoritatem, dignitatemque suam retinere ac tueri velit, quos docere hæc ipsa debet.

ΜΟΝΩ
ΤΩ ΤΡΙΣΜΕΓΙΣΤΩ
ΘΕΩ
ΤΙΜΗ ΚΑΙ ΔΟΞΑ
ΕΙΣ ΑΙΩΝΑ.

I N D E X.

Notandum ubi (a) habetur columnam primam, ubi (b) columnam secundam: ubi (a.b) utramq.: ubi neq. (a) nec (b) semper primam paginæ columnam denotare.

Bariga 509 b
Abavo 434
Abelicæa Ponæ 393 b
Abella 507 b
Abelmoluch 432 b
Abelmusch Ponæ 317 b
Abdelavi Alpini 311 b
Aberas 384 b
Abhel 488 b
Abies 504. Dodon. 493. marina 363. mascula Theoph. 493.
Abrotanoides saxea Cl. 365 b
Abrotanū ejusq; species 136. fœmina ejusq; species 136 b
fœmina, Fuch. 138 b
Abrus Alpini 343
Absinthium ejusq; species 138 arborescens 136. dulce 159. marinum 137. montanum ejusq; species 139 b
Absinth. Santonicum ejusq; species 139 b
Absinth. Seriphium ejusque species ibid. Seriphium Trag. 105 b
Absus Alpini 332 b
Abutilon Avicen. 316 b. Ponæ. 317 b
Acacalis Cam. 402 b Diosc. Amat. 486 b
Acacia ejusq; species 392. altera Ang. 394
Acacia Germanica 496 b. Indica 403 b. maior Castor. 402 b. vera Matth. ibid.
Acaciæ succus 496 b
Acaiou 512
Acantha Hipp. 392
Acanthalence Diosc. 381 b
Acantifolia peregrina Cæsal. 386 b
Acanthioides Col. 379
Acanthium ejusq; species 382. montanum Lugd. 382 b
Acanthus ejusq; species 383. Germanica Trag. 378 b. syl. Lugd. 376. 377. vulgaris 157
Acanus Lugd. 380
Acarna ejusq; species 379
Accipitrina Cæs. 105 b
Acer ejusq; species 430
Acetabulum Fuch. 287
Acetosa ejusq; species 114
Acetosella Lon. 114 b
Achanaca Thev. 111 b
Achauvan Alpin. 131 b. 134 b
Achillea Matth. 132. Dod. 140 montana Lob. 134
Achilleos Cæsalp. 278 b
Achlades 439 b
Acinaria marina 365. palustris 471 b
Acinos ejusq; species 224
Aconitum ejusq; species 183. batrachoides 182. candidum Lugd. 182. lycoctonum 182 b. pardalianches ejusq; species 184. pardalianches Fuch. 167. racemosum 183 b. salutiferum Tab. 167. Gesn. 184
Aconitum Americanū 520 b
Aconiti lycoctoni genus Lugd. 322
Acorus ejusq; species 34
Acorus Theoph. Ang. 274
Actæa Plin. 183 b
Acua porus 24 b. Acuan verum 512 b
Aculeata Lonic. 178 b
Aculeosa Gazæ 385 b
Acus moschata Cæs. 319
Acuta spina Cast. 454 b
Acutella Cord. 389
Adiantum ejusq; species 355. album Cæs. ib. Lob. 358 b. Tab. 356 b. aureum Tab. 356. furcatum Thal. 358
Adiantum nigrum, Ces. 356 b Lob. 355 b. Tab. 355
Adonis ejusq; species 178
Adoreum Lugd. 21. Dod. 22
Adrachne Theoph. Cl. 460
Adrachla Cretens. 460
Ægilops Plinii, Trag. 21. Ges. 9 b. Matth. Lob. 10
Ægilops arbor 420 b
Ægypiron Cratevæ 389
Ægolethron Plinij 180 b. Gesneri 88 b
Ægopodium Tab. 156
Æquum Gazæ 455
Æra Græcorum 9
Æreomeli 496 b
Æschinomene 359 b. Plinij 307 b
Æthiopis ejusq; species 241
Aga Cretensium 381 b
Agallochum 393. sylv. 498 b. quibusdam 392
Agaricus arboreus 375. saxatilis 375 b
Agaluga 439 b
Agavanus Ponæ 380 b
Ageratum ejusq; species 221. Dod. gal. 264. ferulaceum 154
Agial ali Alpini 479
Agitatorium Gazæ 314 b
Aglaophotis Æliani 323. Guiland. 512 b
Agleofotis Cortusi 354 b
Agnir Fragos. 113 b
Agnus castus ejusque species 475. Scythica 512 b
Agria Anguil. 425 b
Agrimonia 321 b
Agrimonoides Col. 321 b
Agriocinara Ponæ 384 b
Agriomelea 452
Agriopastinaca Belli 153
Agriostari Belli 21 b
Ahovay Theveti 434 b
Aypi 91
Ayr Hyacinthus 45
Ayri Palma 507
Aiavve 495 b
Aies Clus. 91 b
Aiuga Matthiol. 249. lutea Clus. 250
Aizoon arborescens 282 b. dasyphyllum 283 b. telephium 109
Aizoo persimilis Lob. 384
Alabastrites Lob. 322
Alaternus Lugd. 276 b
Albabaca Acostæ 426 b
Album olus Dodon. 165 b
Alcali Ges. 289
Alcanna Arabum 476
Alcea ejusq; species 316. Syriaca 317. Veneta ibid. vesicaria Dod. 317. villosa ib.
Alchimelch Alpini 331 b
Alchimilla 319. montana 152
Alcyonium ejusq; species 368 rubrum 367 b
Alectorolophos Dalechampij 110. Ang. 163 b. Plinij 238
Alexander Turn. 154 b
Alfasafat Avic. 330
Alga Trag. 141 b. secunda 193 b
Alga angustifolia 364 b bombycina 363 b. intubacea Lugd. 364 latifolia 364 marina Lob. ibid. b minima Cæs. ibid. tinctoria. 369
Algodon 430
Alhagi Rauvvolf. 394 b manna 497
Alypias Actij Ang. 462 b
Alypum Matth. 463 montis Ceti ibid.
Alisma Cord. 84 Matth. 185 Lugd. 185 Cordi 190 Trag. 226 Lob. 19 b. Guil. 252 b 267 Diosc. Colum. 242 Cæs. 244 b. alterum Plinii 241. 243. pratorum Col. 241
Alisma botryodes 186 b. 187 folio glabro 188 b. sylvarum Col. 241 b
Alysson Antonij Coi Col. 232. Matth. 107. Dod. 201 b. Fracast. 238. Col. 250. Diosc. 201 b. montanum Colum. 249. Galeni Cæsalp. 250. Galeni Clusij 232. Germanicum echioides 257 b
Alyssos Gesn. 334
Alysson arvense album, Taber. 232 b. majus Tab. 233 b. Plinij 333 b. Cæs. 335 b. trigonum Lugd. 465 b
Alkakengi 166
Allaguey 286
Alleluja Lon. 330 b
Alliaria 110
Allioporrum 74
Allium ejusq; species 73. anguinum 74 b. bicorne 74 b. caninum exiguum Tragi 43. can. 1. Trag. 74 b. fluviatile ibid.
Allium montanum ejusque species 74 b. moschat. 75 b. saxatile, ibid. sylvestre 74 b. sphærico capite 74. ulpicum Plin. 74. ursinum ib.
Allium sive Moly Virginianum

num 520
Alnus ejusq; species 428. baccifera ibid. b
Aloë ejusq; species 286. succus 495
Alepecuros graminea 328 b. Theoph. Ang. 4 b. montana Lugd. 235 b
Alpenkraut Lon. 236
Alpina Gazæ 429 b
Alsineanthemos Thal. 191 b
Alsine ejusq; species 250. alpina Schwenck. 191 b. ejusq; species 251
Alsine Cæs. 122 b. corniculata 204 b. hederulæ 231 b. lutea 252. minima Taber. 108 b. nodosa 251
Alsine hirsuta ejusque species 251 b. myosotis Lob. 254
Alsine palustris ejusq; species 251. petræa Tab. 285. purpurea Lugd. 205 b. tridactylites alpina 284 b. verna 210 b
Alsines facie Colum. 122 b
Altercum 169 a
Althæa ejusq; species 315
Altiht Avicen. herba 156. succus 499 b
Alubias de Indias 340
Allum Gallicum Scribon. 259
Aman 238
Amaracus ejusq; species 224. Galeni 133
Amara dulcis 167
Amaranthus ejusque species 120. luteus 264
Amarella Cæs. 215
Ambare 417 b
Ambela 405
Ambo & Amba 440 b
Ambra dulcis Clus. 224
Ambrosia ejusq; species 138
Ambrosia Cord. 132. Lon. 136. altera Matth. ibid. Taber. 137 b. montana Lugd. 191. b. Nicandri Ang. 76
Ambulon 459 b
Amedanus 428
Amelanchier Lob. 452 b
Amellus Lob. 267. montanus Col. 265 b. Virgilij Thal. 276 b. palustris Col. 267
Amygdalus ejusq; species 441
Amygdalopersicus 440 b
Aminea 498 b
Amirbaris Avicen. 454
Ammi ejusq; species 159. parvum 154 b. quorundam Lugd. 386 b
Ammiodes 159. Ammioselinum ibid.
Ammoniacum 494
Amomis Clusij 413 b. Diosc. Cæsalp. 484 b
Amomum Cord. 138. 484 b. Lob. 166. Germanicum 154
Amomum Ang. 412 b. officin. Lob. 412. Clusij 413 b. Ponæ 413. quorundam Clusij 411 b
Amomum falsum Ges. 455 b
Amores 91
Ampiloprasum 72 b. 74. proliferum 75
Amusa 507 b
Anabasis Dodon. 15 b
Anacampseros Gesner. 287
Anacardium 511 b
Anacok Clusij 341
Anadendromalache Gal. 315
Anagallis ejusq; species 252
Anagyris ejusq; species 391
Ananas Lugd. 384 b
Anapallus 458
Anblatum Dodon. 88
Anchusa ejusque species 255. Dod. 256. Cord. 257. degener 258. sylv. Thal. 254
Anditian Rhasis 480 b
Andrachnes Theoph. 460
Androsace ejusq; species 367
Androsace Ang. 219 b. altera Matth. 251. Bellonij 15 b
Androsæmum Lon. 279. ejusque species 280
Andryala Lugd. 124
Anemone ejusq; species 173. agrestis Trag. 178 b. alpina 177 b. corniculata 172 b. latifolia 173. limonia Ges. 49. lutea 177 b. 178. minor Lug. 172. nemorosa 177. 178
Anemone flore pleno ejusq; species 176. sylv. ejusque species 176 b. 177
Anemone tenuifolia ejusque species 174. Cordi 178 b. Matthioli 175 b
Anethum 147. Col. 153 b. syl. Lacu. 148
Angarathi 240 b
Angelica ejusq; species 155
Angelina arbor 449 b
Angiers flos 133 b
Anguria ejusq; species 312
Anil herba 113. 342 b. 352
Anime 498 b. Occident. 502
Anisum ejusq; species 159
Anisomarathrum Col. 152 b
Annona 439 b
Anon Oviedi 434
Anonis ejusq; species 388
Anonymos Garziæ 359. Fragoso 408 b. Clusij 213 b. altera Clus. 466 b. flore coluteæ Clus. 471 b
Anonyma radice dentata Colum. 234 b
Anserina Trag. 321 b
Anteuphorbium 387
Anthedon Theoph. 453 b
Anthemis 135. eranthemos Lugd. 142 b. Dalech. 178. Theoph. 454 b
Anthemon 204 b. phyllodes Theoph. ibid.
Anthera 330 b
Anthyllis ejusq; species 282. prima Diosc. Cæs. 288 b. altera Clus. 249 b. altera Cæs. 267 b. altera Lugd. 289. montana Lugd. 213 b. falsa Cam. 289
Anthyllis altera Dod. 347. Lobel. 486 b. claviculata Lug. 351. leguminosa Lob. 332 b
Anthylloides Thal. 289. minor 282 b
Anthora 184. Aviceonæ 36
Anthriscus Lugd. 152 b
Antiphates Lob. 366. Ponæ 366 b.
Antirrhinum ejusque species 211. Diosc. Cæs. 250. Tragi 100
Antonii herba Ges. 245 b
Antophylli 411 b
Aparaepo 184 b
Apargia Dalech. 127 b
Aparine ejusque species 334. major Plin. 257 b
Aparine 334. lævis Thal. 335 b
Apate Dalech. 130 b
Aphaca ejusque species 344. Lob. 345 b
Aphace Theophr. Lob. 126. Diosc. Dod. 345. Plin. 126 b
Apharca Theoph. 476 b
Aphyllantes prima Lugd. 92 b. Lob. 209 b. Anguil. 262. Dod. 273
Aphroscorodon Ges. 74
Apiastrum Cord. 180. Lob. 229
Apios Fuch. 344. Turn. 162. ejus species 292
Apium ejusq; species 153. cicutarium 161. montanum Ges. 150 b. sylvaticum Thal. 150 b. sylv. Dalech. 152 b
Apochyma 504
Apocynum ejusq; species 302. Amati 351. latifol. Clus. 294 b. Dioscor. 303. Syriacum Clus. 116
Apollinaris 169
Aquæ ligna in lapides vertentes 421 b
Aquifolia vulgo 425 b
Aquifolium Plinij ibid.
Aquilegia ejusq; species 144. minor Lugd. 178 b
Aquilla brava 394 b
Arabis Dod. 106 b. Matth. 109
Araboutan 393
Aracinappil 437
Arachida Cæs. 88 b
Arachydna Belli 345. Col. 344
Arachidna 90 b. Theophr. Clus. 167
Aracle potus 24 b
Arachus ejusque species 345. Fuch. 338 b. latifolius Dodon. 351
Aracus Cæs. 345 b. Dod. 344. Matth. 343. Tab. 345
Aralda Ges. 243 b
Arantia marina 369 b
Aratoucon fructus 406 b
Arbor aquam fundens 512 b
Arbores admirandæ 512. ædiculas sustinentes 513. anatiferæ 513 b. siliquas ferentes 404. venenatæ 512
Arbor Brasilia 393. citrifolio 465 b. contrariarum facult. 457 b. contra fluxum 408 b. Cochinille 458 b
Arboris cortex ad rheumatismos 427 b
Arbor paradysæa 488 b. peregri. ex Guinea Clus. 461 b. Laurocerasi folio ibid.
Arbor piperis 455 b. pudica 512 b. rupturas curans 458 b sancta 416 b. sine folijs 411
Arbor tinctoria 508. tristis 469. vitæ 488. vitis 401 b
Arbor de rayz 458. erysipelas curans 359 b. farinifera 508. folijs ambulantibus 512 b. finium regundorum 419 b. fœtida 428 b
Arbor Goa 458. Indica Straboni 458. Judæ Bell. 402. Magellanica 461 b. Nepal 458
Arbutus ejusq; species 460
Archangelica Cæs. 94. Tab. 155 b. Clus. 156 b. Lob. 231
Arcium Cord. 198
Arcopodium Tab. 100
Arctium 198
Arctoscorodon Ges. 74
Arcturus Pon. 240 b
Ardifrigi Avicen. 480 b
Area, Linscot. 286
Areca 510
Arepas panis 25 b
Argemone ejusq; species 172. an Diosc. 153. Trag. 171 b. Tab. 178
Argemone altera Fuch. 321 b
Argemonia 132. Plinij 133. 321 a,b
Argentaria petræa Ges. 326
Argentilla Thal. 164 b
Argẽtina Lob. 321. Tab. 248 b
Aria Theoph. 452
Ariena pomum 507 b
Arisarum Matth. 195. ejusq; species 196

Aristo-

Aristolochia ejusq; spec. 307. rotunda vulg. Trag. 143 b. rot. vulg. similis Trag. 178 b
Armeria ejusq; species 208 b. sylv. 210
Armoracia Tab. 95 b. Brunf. 96 b. Plinij Lac. 97
Armoraria Lob. 205 b
Arnabum 35
Aromata 407
Arragueto 509. 510
Artemisia ejusq; species 137. marina 139. monoclonos 132. polyclonos 131. ramosa 133. tenuifolia Fuch. 135. secunda Cl. 136. Turcica 138
Arthanita 308
Arthetica Pandect. 260
Arthetica Thal. 333
Arthritica Cam. 241
Artifi vulgo 274 b
Artischochi 383
Artischoki sub terra 277 b
Arturo Cortusi 350
Arum ejusque species 195. Ægyptiacum 196. palustre Gesn. 195 b
Arundinacea pinnata Lobel. 38[illegible] b.
Arundo ejusq; species 17. Indica Guilan. 17 b. ejus species 18. lithospermos Gesn. 258. minima Lugd. 5 b. saccharifera 18 b. versicolor ibid. volubilis 19
Asa 156. foetida 499 b
Asarina Matt. 197 b. Lob. 136 b
Asarum 197. muri Lugd. 259 b
Ascalonitis Cæs. 72 b
Ascebra magnum Mes. 290
Asclepias ejusq; species 303
Ascyrum Cord. 279. ejus species 280
Ascolimbros Bellon. 384
Ascopo arbor 409 b
Asouzenas Lob. 155
Aspalathus ejusq; species 392. & 394
Asparagus ejusq; species 489
Asperula ejusque species 334. muralis Col. 334 b
Asperugo Pli. 334. Dod. 257 b
Asphodelus ejusq; species 28. foemina Fuch. 77 b. Galeni 70 b. liliaceus Tab. 80
Asplenium Matth. 354 b. sylv. Trag. 359
Assa sive Tamarindi 403 b
Aster Atticus ejusque species 266. luteus alter, Lugd. ib. cernuus ib. cæruleus Clus. 267. conyzoides Lob. 266 b. Peruanus 277 b. purpur. Fuch. 267. non atticus Tragi 167
Astergir Rhasis 415 b
Asterias 251
Astragaloides Dod. 352. herbar. Lob. 349 b
Astragalus ejusq; species 351. Lugd. 344 b. Columno. 351. Monspess. 349
Astrantia 156. nigra 186
Athanalia 132
Atragene Theoph. 300
Atractylis ejusq; species 378. Matth. 379 b. Cypria Lug. ibid. marina 384. sylv. Tragi 379
Atriplex ejusque species 119. syl. 118, 119. maritima 120
Avati 25
Avellana ejusque species 417. Indica 509 b. Mexiocana 442. purgans 418 b
Avena ejusq; species 23. Græca 10. nigra ibid. sterilis ib.
Avicularia 215
Avornus 428 b
Aurantia malus 436
Aurea mala 167 b
Aurelia Gazæ 264
Aureum malum 436
Auricula Judæ 372. leporis Cæs. 187 b. Ges. 278 b
Auricula muris ejusque species 262. muris Dod. Trag. 254. Cam. 333 b. Col. 263 b. Cæs. 246 b. 249. major Trag. 129
Auricula ursi ejusque species 242
Auzuba 460 b
Axi 102
Azarolus 454
Azavar 286
Azedaraeth 415.

B.

Baccæ Orientales 511 b. ex Virginea 472
Baccharis Alpini 266. Dioscor. 238. Monspel. 255. Rauwolf. 264
Bacheku 91 b
Bagolæ Cæs. 452 b. 470
Bagolarus Guil. 447
Baharas 512
Balador 511 b
Balanus myrepsica 402
Balaustia 438 b
Ballote 230. crispa 231
Balsamum ejusq; species 400. alpinum 468
Balsami fructus 407. 418 b
Balsamina agrestis Trag. 228
Balsamina ejusq; species 305. altera Col. 307 b. minor 221
Balsamita, Brunf. 226. officinar. Eyst. 228
Baltracan 157 b
Bambui 18
Bamia 317 b
Banam 508
Bangue 320
Baobab Alpini 434
Baptisecula 273
Baracocca 442
Barba capræ ejusq; species 163. capri Cæs. 183 b. hirci 274. sylvana Cæs. 194
Barba caprina minor Ges. 336
Barba Jovis 390. Cæs. 397
Barbarea 98 b. minor 101 b. muralis ibid.
Bardana 198
Baryococcalon 168
Basilicum ejusq; species 225. syl. 204. aquaticum 129 b
Batan 434
Batatas 91
Bathleschaia 167 b
Baticula 288. Batis ibid.
Batie Indi 311 b
Batrachion Apuleij Dod. 179. Clus. 180
Bavanus 508 b
Baucia 155 b
Baxama 512
Bdellium 503. ejus fructus 510
Beccabunga 252 b
Bedeguar 483
Bedengian 167 b
Been album Ges. Dod. 205
Been rubrum quibusdam 165. officin. Guil. 192. quibusdam 205 b
Behen album & rubrum Arabum 235. Anguil. 151 b
Beidelsar Alpini 116 b
Bella donna 166
Bellan Lugd. 388 b
Bellevidere 212
Bellis ejusq; species 261. cærulea 262. lutea ejusq; species 262 b. lutea Dalech. 265 b. Plinij 176 b
Belmuscus Ægyp. Ponæ 317 b
Belzoinum 503
Benedicta Trag. 321 b
Ben Judæum 503. magnum Monard. 418. parvum Monard. 402 b
Ber 433 b. Acostæ [illegible] b
Berberis ejusq; species 454
Berettinus fructus 461
Bernacles 513 b
Berula Tab. 252 b
Beshase Avic. 408 b
Beta ejusq; species 117. sylv Cord. 191. Plinij 192
Betella 410
Betonica ejusque species 235. altilis 206. aquatica 235 b. 236. foetida 236 b. sylv. Fuch. 209 b. 210. sylv. Pauli Quadramio 231 b
Betonica Pauli Dod. 246. Camet 247
Betre 410
Betula 427
Betulus ibid. b
Bexugo 300
Bezoardica radix 14
Bibinella, Cæs. 191
Bidens, Cæs. 321
Bifolium 87. Lonic. 304 b
Bisa radix 259 b
Bisermas Cam. 238
Bislingua 305
Bismalva 315
Bisnaga 151
Bistorta ejusq; species 192
Bixa Oviedi 419 b
Blattaria ejusq; species 240
Blatterlos Holand. 484 b
Blitum ejusq; species 118. Indicum 120. Peruanum 121
Bolbonach 203
Boleti quercus 422 b
Bolunbac 433 b
Bombax 430. humilis 263
Bon vel Ban 428 b. Alp. 474 b
Bonannas 508
Bonduch Ponæ 399 b
Boniama 384 b
Bonifacia 305
Bonus henricus 115 b
Bona Dod. 338. sylv. 388 b
Boramez 512 b
Boræ 446 b
Borda 289
Borrago 256. minor syl. Col. 257 b. minima Lugd. 259 b
Botryo rubrum 191 b
Botrys ejusq; species 138
Botrys ambrosioides Mexiocana 520
Bourgespine 476 b
Brabyla 443
Branca ursina 157. Italica 383. aculeata ibid. b
Brasilium arbor 393
Brassica ejusq; species 110. syl. ejusq; species 112. marina 295. spinosa 111 b
Brassica Murciana 359 b. pratensis Lon. 376
Brelma 412 b
Brindones 434 b
Bryon Plinij 422 b. lactucæ folijs Lob. 364
Bryonia ejusq; species 297
Britannica Plin. 101. Ang. 242 b. Cam. 211. Gesner. 110. Gesn. Lob. 205 b. quorundam 233 b
Briza 21 b
Bromos 9 b. 10 a
Brunella ejusque species 260. Italica 234 b
Brusathaer 434 b
Bruscus 470
Bubonium Hippocr. 159. luteum Tab. 266 b

Cicuta ejusq; species 160. maxima Eystet. 154 b
Cicutaria ejusque species 161. odorata 160
Cidromela 435
Cyle Oviedo 430 b
Cymbalaria 306. verior Colum. 287
Ciminagero 146 b
Cyminum bulbosum Pl. Col. 162. equinum Trag. 158 b
Cynagrostis 1
Cinamomum ejusq; species 408. veterum 409 b
Cynanthemis Lob. 135 b
Cinara ejusq; species 383
Cinnabarum 499
Cineraria 131
Cynocephalus Plinij Lug. 211
Cynocephalea Guil. 512 b
Cynocrambe Cæsal. 119 a,b. Lon. 302 b. Matth. 122. legitima ibid. b
Cynoglossum ejusque species 257. Matth. 255. Trag. 257
Cynoglossum montanum ejusq; species 258
Cynogl. minor Brunf. 254 b. quorundam 189 a,b
Cynomorion Plinij 87
Cynops Theoph. Ges. 191 b
Cynorrhodos Plinij 483. polyacanthos Lugdun. ibid. b
Cynosbatos Diosc. Adv. 483. Theophr. Trag 454 b
Cynosorchis ejusq; species 80 dracontias 86. militaris ejusq; species 81. macrocaules 85 b. palustris 86
Cynospastos terrestris 512 b
Cyperella Cordi 7 b
Cyperus ejusq; species 13. Babylonicus Corn. 35 b. esculentus 14 b. graminea 6 b. Indicus 36. 37. longus & rotundus 14
Cypore Clus. 406
Cyprus Dios. Tra. 475 b. Græcorum 476. Dod. ibid. b
Circæa Diosc. Cæs. 102. Lutetiana Lob. 186 b. Monspel. Lob. 167. Tragi 121
Cirsium Italicum Fuch. 256
Cirsium ejusq; species 377. luteum Lob. 379
Cistus ejusq; species 464
Cistus ledon ejusque species 467. Silesiacus 468
Cytinus 437
Cytisus ejusq; species 389. Colum. Cam. 332. Tragi 328 b
Citrago Ges. 229
Citrangula 435 a,b
Citreolus Cæs. 310
Citrullus 312
Citrus 435
Clavi siliginis 23 b
Clematis daphnoides ejusq; species 301. Ægyptia Plinij 302 b. cærulea 398. minima 143 b
Clematitis ejusq; species 300
Cleome Octavij Ang. 101
Clymenon Diosc. Colum. 275 b. Columnæ 287 b. Italorum Lob. 280 b
Clymenon fœmina Ges. 236. mas Ges. 235. minus Lugd. 236 b. Matth. 344. quorundam Lob. 300 b
Clinopodium Cæs. 218 b. ejusq; species 224. alpinum Ponæ 247 b
Cneoron album Lugd. 463 b. Theoph. 462 b
Cneoron Cæs. 463 b. Galeni Ang. 462 b. Matth. 206 b. 463. Theoph. 217. 463
Cnicus ejusq; species 378
Coagulum terræ Plinij 86 b
Coca 469 b
Coccimelea Theoph. 443 b
Coccognidium 159 b. Bello. 463. Cord. 462 b
Coccum infectorium 425
Coccus baphica 425. Indica 509
Coccus radicum 159. 281
Cochinilla Frag 159 b. 451 b
Cochlearia ejusq; species 110 Guiland. 252 b
Cochucho Acost. 91 b
Cocconilea arbor 415. grana 458 b
Cocculæ officin. 511 b
Cocuschau radix 91. 92
Codiaminum Ges. 52 b
Codomalo Bellon. 452 b
Coffol fructus 510
Coggygria 415
Cohyne Thevet. 461 b
Coix Myconi 2. Theoph. 258
Cola 507 b
Colchicum ejusq; species 67. Alexandri Lob. 69. Illyricum Ang. Lob. 68. luteum 69 b. montanum 68. variegatum ibid. vernum 69
Coles Camer. 315 b
Coles phaseolus 404
Colytea Theophr. 454. Lugdun. 391. tertia Theophr. 402 b
Collum gruis German. 318
Colocassia 395 b. 396
Colochierni Belli 379 b
Colocynthis ejusq; species 313
Colophonia 504
Columbaria Lob. 270 b
Columbaris Barba 269
Columbina Cæs. 144
Colubrina Trag. 192
Colus Jovis Lob. 238 b
Colus rustica Cord. 379
Colutea ejusque species 396
Coma aurea 264
Comacum Theoph. 407
Comandaovalou 335
Comaron Apuleij 326
Comarus 460
Combretum Plinij 7 b
Conchæ anatiferæ 513 b
Conder Avicen. 501
Condurdum Plinij 165. 104 b
Conduri 343 b
Conferva Plinij Lobel. 364 b. marin. Lob. 368 b. trichodes Lugd. 364 b
Conyza ejusque species 265. alpina Ges. 131 b. Hippocr. 138. montana Lugd. 265 b. palustris ibid. Eystet. 321. marina Lugd. 130
Conyzoides cærul. Ges. 265 b
Connarus Clus. 477. Theophrast. 460
Connina 119 b
Consiligo Ruell. 185. Vegetij 186 b
Consolida aurea Cord. 465 b. rubra Tab. 326
Consolida ejusq; species 259. aurea Tab. 268. Sarracenica Eyst. ibid.
Consolida media ejusq; species 260. minor Ad. 261 b. palustris Tab. 266 b
Consolida regalis ejusq; species 142
Convolvulus ejusque species 294. argenteus 295 b. marinus Imperati 295
Convolvulus pennatus Col. 398 b. rectus Ponæ 463 b
Copal 503 b
Copau 417 b
Copey 19
Coquillo 510 b
Coral arbor Clus. 402 b
Corallina ejusq; species 366. Lob. 363. altera Tab. 664. Britan. Lugd. 368 b. montana Tab. 361
Corallina Ægin. 252
Coralloides Cordi 322. Lobel. 366 b
Corallum ejusq; species 366
Coralli herba 184 b
Corchorus Dalech. 129. Lob. 317. Plinij 252. Ges. 156
Corcopal fructus 435 b
Coriandrum ejusque species 158
Corydalis Cam. 143
Corylus ejusque species 417
Coris ejusq; species 280. Dioscor. Guil. 466 b
Cornu cervinum Lobel. 190. plantabile 514 b
Cornus ejusque species 447. fœmina Cæs. 451
Corona Imperialis ejusq; species 79. regia quorundam 168. Fragol. 276 b. Solis Tab. 276 b
Coroncola Cæs. 365 b
Coronilla Lob. 349
Coronopus ejusq; species 190 Ges. 179 b. Matth. 190 b. cæruleus Ges. 131. Lon. 8.
Coronopus ex Cod. Cæs. 332 b
Cor Indum Lob. 343. D. Thomæ 338 b
Corrigiola Cord. 281
Cortex ad alvi profluvia 408 b. eriophorus Clus. 409 b. Winteran. 461 b. xylocas. facie Lob. 408
Cortusa Matth. 243 b
Corruda ejusq; species 490
Coru Acost. 437
Cosmosandalos Poëtarũ Dodon. 77
Costa Camer. 129
Costus ejusq; species 36. Matthiol. 156. Arabicus 36. amarus, dulcis 37. niger Eystet. 183 b
Costus minor Ges. 221. hortorum Lob. 226 b
Cota Cæs. 136
Cotyledon ejusq; species 285. altera Clus. 283. Diosc. 287. aquatica Lob. 180. syl. Trag 304. tertia Dalech. 243 b
Cotinus 415
Cotis lignea 421 b
Cotonaster 452
Cotonea malus 434
Cottonaria Lob. 263
Cotula ejusque species 135 b. lutea Dod. 134 b. marina Lob. ibid.
Coucouchias 402
Coulcoul Matth. 401
Couroq Lerio 510 b
Cracca ejusque species 345. major Tab. ibid.
Crassula major Cæsal. 27 a,b. minor Dodon. 283. serrata Thal. 285
Crategus Theop. 425 b. Tragi 435. Lob. 430. Lugd. 454
Cratæogonon Lac. 101. Ang. ibid. b. Dodon. 210 b. Lobel. 234 a,b
Crater Jovis Frag. 276 b
Craurophyllon Thal. 206
Crepanella Cam. 97 b
Crepis Dalech. 124 b
Cressione Cæs. 354 b
Creta marina Lon. 288
Crias Apuleij 243 b

Crispu-

Crispula 133
Crispina uva 455
Crispinus 454 b
Crista Cæs. 234. alpina Cæs. 163 b. galli Lob. ibid.
Crithmum ejusq; species 288. agreste Trag. 386 b
Crocodilion Ad. 381. Cæs. 386. Lugd. 380. 381 b. Tab. 380 b
Crocus ejusque species 65. autumnalis ibid. Indicus Acost. 37
Cocus angustif. ejusq; species 67. luteus ejusq; species 66 b
Crone 412 b
Croton Nicandri Ang. 15 b
Cruciata Dodon. 335. muralis Col. 334 b. gentianæ species 188
Crucialis Cæsalp. 257 b. maritim. 334
Crus galli Brunf. 179
Cubebæ 411
Cuci Plinij 510
Cuciophora 509 b
Cucophicos Cretens. 338 b
Cucubalus Plinij Ad. 250 b
Cucullata Lugd. 243 b
Cucullos Fernel. ibid.
Cucumis ejusque species 310. asininus 314. Gal. 310. marinus 311
Cucumis puniceus Cord. 306
Cucumer marinus Aldroan. 369 b
Cucurbita ejusq; species 312. laciniata ib. Somphos Plinij 316. sylvestr. 313
Culcas 196
Culices minores Lob. 83
Cuminum ejusq; species 146. pratense 158. sativum alter. Cæs. 151 b. sylv. Gesn. 142. syl. alter. Matth. 142. Fuch. 145. Matth. Lob. 172. siliquosum ibid.
Cuneno Melitens. 28 b.
Cunila Cæs. 218
Cunilago Plinij 266
Cunnus marinus Bellon. 369
Cupressus herba Cord. 136 b. arbor 488
Curcas Balsamum 401 b. Ricini species Clus. 432 b
Curcuma 37
Cuscuta 219 b
Cussus altera Serap. Trag. 295
Cutarapama 184 b
Cutschula Rauvvolf. 511 b.

D.

Daburi 419 b
Dachel 506
Dactyli ib. b. Trapezun. 405 b
Dactyliobotanon cerul. Thalij 250. alt. Thal. 285
Dactylon Col. 284
Damasonium Lugd. 185. Cordi 186 b. Dod. 187. Diosc. 267. Diosc. Col. 242. Diosc. Cæs. 244 b. stellatum Lug. 190
Dante radix Acost. 293 b
Daphne Alexand. Fuch. 304 b
Daphnoides 301. Fuch. 462
Daracht 508 b
Darseni Avicen. 408 b
Datura Lugd. 168
Davanas 508 b
Daucoides majus Cord. 152. minus Cord. 153
Daucus ejusq; species 150. officin. 151. acantocarpos Col. 152 b. Creticus Lob. 148. alter Fuch. 157. alter Plinij Col. 153 b. selinoides Cord. 160. sepiarius Ges. 152 b
Delphinium Clus. 142. buccinum Diosc. Lob. 245 b
Dende Serap. 432 b
Dendrobryon Col. 361 b
Dens canis 87. canis gramen 1
Dens leonis ejusque species 126. Lonic. 316
Dentali Clus. 87 b
Dentaria ejusq; species 322
Dentaria (Orobanche species) major Matth. 88. minor Clus. ibid. b
Dentellaria Rond. 97 b. Ges. 265. Lugd. 322
Dentilaria alia Ges. 101
Denticulata Lugd. 178 b
Desiderium Gazæ 301
Diaboli stercus Germ. 499
Diapensia Matth. 319
Dictamnus ejusq; species 222
Digitalis ejusq; species 243
Diosanthos Theoph. Anguil. 209 b
Diospyros Ges. 452. Theoph. 447. Lugd. 448
Dipcadi 42 b. 43
Dipsacus ejusque species 385
Dodecatheon Plinij Ang. 241. Ges. Cam. 243 b
Dolichus Bellon. 340. Dod. 339
Donas Norbenens. Lob. 50 b
Donax 17
Donnernägelein/Brunf. 209
Dora Rauvvolf. 26 b
Dorella Cæs. 109
Dorycnium Diosc. Pon. 272 b. Cordi 343. Imper. 463 b. Lobel. 329
Dorycnion congener Clusij 332. similis Ang. ibid. b
Dorrones 434
Doronicum ejusque species 184. Americum 520 b
Doronic. Arabum Ponæ 35 b
Dotterblumen/Dod. 276
Draba ejusq; species 109. Dod 106 b. minima Col. 108 b
Draco herba Dod. 98. arbor Clus. 505
Dracunculus ejusque species 194. esculentus 98. hortens. Matth. 98. major Brunf. 192
Dracuntium majus 194 b
Dragonal fructus 505
Dragone Cæs. 98
Drakena radix Clus. 14
Drymopogon Tab. 164
Dryophanum Plin. Ruel. 414
Dryopteris Matth. 358
Drypis Lob. 388. Lugd. 385 b
Drosera Cord. 320
Drosomeli 496 b
Dudaim 50[illegible] b
Dulcichinum Dod. 14 b
Dulcamara Dod. 167
Dulcis amara Trag. ibid.
Dulcis radix Trag. 352 b
Dulcisida Gazæ 323
Dulbaha Arabum 312
Duracina 440
Duriacon 434
Duryaoen ibid.
Durion ibid.
Dutroa Linsc. 168.

E.

Ebanos Acost. 393 b
Ebenus 448. 507. ejus species 391. Cretica 390
Ebulus 456 b
Echinomelocactos Lob. 384
Echinophora Col. 152
Echinopoda Belli 394 b. Ges. 381. Cretica Ponæ 490 b
Echioides Col. 254 b
Echium ejusque species 252. Fuchsii. Lobel. 256. minimum Col. 254
Echium scorpioides ejusque species ibid.
Egano Ang. 391
Egbelo Dod. ibid. b
Elæagnus Matth. 472 b. 473. Lugd. 474 b. Lob. 47[illegible] b. Bellon. 414 b
Elæprinos Bellon. 475
Elaphoboscum nigrum Lon. 150. Diosc. 155. Ges. 278. album Lon. 157. Matth. 155 b
Elaterium 314. 496
Elatine ejusque species 252. Brunf. 306. Cæs. 215 b. Cordi 295. Dod. 250. Tragi 257 b. tertia Tab. 345 b
Elemi 504
Elelisphacos 237
Eleoselinum Lob. 154
Elephas Col. 248 b
Elhanne Alp. 476 b
Elkarie 428 b
Elleborine 183
Emerus Cæs. 297
Empetron Ang. 463 b. phacoides Lugd. 463. Rondel. 288. Tragi 281 b.
Endivia major Trag. 122 b. ejus species 125
Endiviola Adv. ibid.
Enger 113 b
Englanteria Ruell. 483
Enneadynamis Ges. 309
Enneaphyllum Lob. 354. Plinij Lugd. 87 b. 180 b. 185
Enula 276
Enzanda Pigafett. 458
Ephedra Plinij 15 a. b
Ephemerum Diosc. Lob. 243. Matth. & Lob. 244. quorundam 304 b
Ephemerū non lethale Fuchsij 304
Epilobium Ges. 245 a. b
Epimajorana Tab. 224 b
Epimedium Col. 255. Dodo. 276 b. Plinij 70 b. Lob. 323
Epimelis Diosc. 453
Epimelis Gal. 460. Lugd. 452
Epipactis Camer. 186 b. Eystett. 187
Epipetron Ges. 369 b
Epithymbrum 218 b
Epithymum 219
Equisetum ejusq; species 15
Eranthemum Dod. 178
Eravvay 432 b
Erechthites 131
Ergen 444
Erica ejusq; species 485. Alexandrin. 465 b. baccifera Lugd. 471 b. Lob. 486 b. chrysanthem. Lugd. 466 b. maritima Clus. 365 b
Ericoides Thal. 234
Erigeron ejusque species 131. Dod. 265
Erinacea Clus. 394 b
Erinaceus Lusitan. 511
Eryngium ejusq. species 380. Vegetij Cam. 384
Erinus ejusq; spec. 225. Matt. 229 b. Nicandri Col 92
Ervilium ejusq. species 100. Cam. 95. verum Lugd. 98 b. Aldroan. 309. cereale 27 Theoph. Lob. ibid. b
Erisithales Lugd. 377
Erythrodanum marinum Lugd. 334
Ermellinus Cæs. 447 b
Ervanga Gazæ 294 b
Erucago Col. 100
Eruca ejusq; species 98. 99 b. cinerea 151. muralis Lugd. 109 b. nastur. cognata 105 b
Eruca cærulea 99. maritima ib. peregr. 201 b. syl. Ges. 98

Ervilium Cæs. 344. Lug. 342. sylv. Dod. 343
Ervum Tab. 346. album Fuch. 343. candidum Trag. 344 b. syl. Fuch. 344
Eschara coralloid. Clus. 366 b
Esculus Plinij 420
Esula ejusq; species 291 b. 292 Indica 116. rara Lob. 291. minor Lugd. 291. rotunda 292
Ettaleb Scalig. 489 b
Evonymus ejusq; species 428 Theoph. 468 b
Eupatorium ejusque species 320. 321 b. cannabinum Lobel. 321. Mesues Matth. 221. Mes. Cord. schol. 270
Euphorbium 387. succus 496. arbor 458 b
Euphrasia ejusq; species 233. cerulea 254. gramen 210 b. nobilis 247. 4. Trag. 254.

F.

Faalim Thev. 276
Faba ejusq; species 338. arbor[illegible] 338 b. Ægyptia [illegible] ficulnea 347. Græca Plin. 447. 448. inversa Cæs. 343. Lob. 287. Trag. 391 b. Malucana 511 b. purgatrix 338 b
Fabago 402. Belgarum 480 b
Fabaria 287
Fael Serap. 400
Fafago Australis 368
Fagara 413
Fagotriticum 27 b
Fagus 419. sepiaria 427
Far 21. 22. clusinum 22 b. halicastrum 22
Farfara 197
Farfarus antiquor. 429
Farfugium Cast. 276 b
Farrago Plinij 23
Ferruminatrix Indor. 458 b
Favagella Cæs. 309 b
Fausel 85. 510
Faulbaum 428 b
Fegopyron Dod. 27 b
Felfel 412
Ferraria quorundam 235 b. Gesn. 276 b
Ferrum equinum ejusq; species 349
Ferula 148. sagapenifera 149 b. Tragi 395 b
Ferulago 148
Festuca ejusq; species 9 b
Festucago Gazæ 10
Ficaria Brunf. 309
Ficus ejusq; species 457. Ægyptia 459. Cypria ibid. b. Indica 457 b. 458. Idæa 451. Linscot. 508 b. Martabanis Indica 507. Pharaonis 459. infernalis 172
Filago Dod. 263
Filfil 411
Filipendula ejusq; species 163 b. Tab. 162
Filius ante patrem 245 b
Filix ejusq; species 357. saxatilis 358
Filicula ibid.
Findens oculos Cast. 387
Fior capuccio Cæs. 142
Fistula Lob. 17 b. pastoris Lonic. 190. pastoris Avicen. 244 b
Fistularia ejusq; species 163
Flamma Ang. 131. Ges. 97 b. 203 b. Jovis 300 b. ranunculus 180 b. recta Camer. 300 b. repens ibid.
Floers 37 b
Floribundio 470 b
Flos Africanus ejusq; species 131. ambarualis Dod. 215. coccineus Lugdun. 203 b. Constantinopol. 203. cuculi Dod. 104. Trag. 205. Tab. 210. frumenti 273
Flos hepaticus Taber. 309 b. Hierosolymit. 203. Mexicanus 133 b. noctis Gesn. 295. passionalis 301 b. Persicus Clus. 41 b. regius Dodon. 142
Flos mirabilis Peruvian. 168 b
Flos sanguineus Monardi 306 b. Scarleti Lon. 209. Solis Dod. 466
Flos Solis ejusq; species 276 b Farnesianus 277 b
Flos tinctorius Fuchsij 395 b. Trag. 265. trinitatis Eystet. 200
Focot Guebit 430
Fœniculū ejusq; species 147. aquaticum 141 b. erraticū Lonic. 158 b. maritimum Lob. 288. montanum Tragi 148. porcinum Lob. 149 b. sylv. Trag. 161 b. tortuosum Lugd. ibid.
Fœnum Burgundiacum Lobel. 336
Fœnum Græcum ejusq; species 348. sylv. Tragi 353
Folium Indi 410. prægrande Lobel. 505 b. palmæ filamenta 506
Fontilaparbum Lob. 193 b
Forbesina Gesn. 321
Formentone Cæs. 27 b
Fragaria ejusque species 326. quarta Trag. ibid.
Fragula Cord. ibid.
Frangula Matth. 428 b. Lugdun. 451
Frassinella Cæs. 303
Fraxinella Dod. 222 b
Fraxinus ejusq; species 416. bubula 415 b
Fraxinea arbor Trag. 415
Frisoles 346 b
Frizoles Guateli 340 b
Fritillaria ejusq; species 64
Fromentone alterum Cæs. 295
Frondipora 367 b
Fructus cholagogus Monard Lugd. 419 b. exotici 405. sub terra Lugd. 376
Frumento 27
Frumentum amylæum 22. barbatum Ruel. ibid. b. fatuum Lon. 9. Indicum 24. loculare Ruel. 21. Sarracenicum 27 b. sylv. 10
Frutex coronarius Clus. 398 b. spinosus peregrinus Rauvvolf. 478 b
Frutilla 471 b
Fucus capillaceus 364. cupressinus 365 b
Fucus folliculaceus ejusque species 365. fungularis 364. ferulaceus Lobel. 365. linza 364
Fucus marinus Dod. ib. 365. folijs abrotani 365. marin. baccifer. ibid. b. vermicularis 366. zoster 364 b
Fulle 470 b
Fumaria ejusq; species 143
Fumaria bulbosa ejusq; species ibid. b. bulbosa minima Tab. 178 b
Fungus ejusq; species 369. Amanita Gal. 372. auricular. Cæs. 368. boletus Cæs. 371 b
Fungus capreol. Tab. 370 b. cervinus Matth. 376. clypeifor. Lob. 373 b. conocielle, Portæ 371 b. coralloides, Clus. 375. digitelli Tragi 372. esculentus 370. 371
Fungus galericulatus Lobel. 372 b. gallinaceus Cæs. 371. galucci Portæ 370. igniarius Trag. 372 b. laciniat 372. lariceus 371 b. leporinus Clus. 371
Fungus marinus Ald. 369 b. Dod. 374 b. minimus Cæs. 367 b. muscarius 373. maximus 372. orbicularis Dodon. 374 b. orientalis 511 b
Fungi noxij ejusq; species 372
Fungus petræus 375 b. pezicæ Col. 370. 372 b. Cæs. 375. piperitis, Portæ 371 b. prateoli, Cæs. 372 b. prunuli, Cæs. 371 b. quercinus Col. ibid.
Fungus ramosus ibid. saxeus Clusij 375 b. in saxis 372. spongiosus, Lug. 370. suillus, Cæs. 371. turini, Cæsalpin. 370
Fusanus 428
Fusti 411 b.

G.

Gagel German. 414 b
Gaguey 508 b
Gaiderothymum 236 b
Galanga ejusq; species 35
Galbanum 494
Galbulæ fructus Cupressi 488
Galedragon Xenocratis Anguil. 385
Galega ejusque species 352. montana Lugd. 351 b. sylv. Dod. 345 b
Galeopsis Lob. 230. Dod. 235. lutea Lugd. 238 b
Galerita Trag. 197
Galla 420. myricæ 485 b. terebinthi 400 b
Gallicrus Apul. 8
Gallitricum 238
Gallium ejusque species 335. tertium Tragi 334 b. tetraphyllon Colum. 333 b
Galum radix 193 b
Ganti radix 37 b
Garb sive Garab Arab. 475 b
Garyophyllon Plinij 411 b
Gariofilata Cæs. 321 b
Garnite fructus 406 b
Garosmum 119 b
Gato camber 407 b
Gehuph arbor 440 b
Geiduar Lugd. 36 b
Gelapo 298 b
Gelbenech Ang. 279
Gelseminum ejusque species 397. rubrum Cæs. 168 b
Gelsomoro 513 b
Gemez 507 b
Genipat 434
Genista ejusq; species 395. Arabica Bello. 395 b. humilis Dod. 397. Iluensis, Lug. 396 b. rotunda, Cæs. 394 b. rubra Cæs. 212 b
Genista spinosa ejusq; species 394
Genista spartium ejusq; species ibid.
Genistella aculeata, Lob. 395. montana, Lob. 396
Gänßblum/ Brunf. 108 b
Gentiana ejusq; species 187. concava 206. palustris 188 b. pratensis 188
Gentianella ejusque species 187 b
Geranium ejusq; species 317. banachoides ibid. columbinum 318 b. moscatum 319 nodo-

nodoſum Cluſ. 318 b. robertianum 319 b. ſaxatile Camer. 318 b. ſanguineum 318. tuberoſum ibid. b
Geranium folio malvę ejuſq; ſpecies 315. b. primum quorundam Lugd. 173
Gerau palma 507
Geronropogon Geſ. 274
Gethyllis Geſ. 72 b
Geum alpinum 243 b. Geſn. 322. Plinij 321. rivale Geſneri 322
Gittha jamau 497 b
Gicherum Cæſ. 791
Giganthea 277 b
Gigarum Cæſ. 195
Gymnacriton hordeum Camer. 22 b
Ginge Cam. 343 b
Gingidium ejuſq; ſpecies 151
Gypſophyton Thal. 211
Gyp ſuccus 497 b
Giraſoloryz 24 b fructus 511
Gith 145
Githago Trag. 204 b
Gladiolus ejuſque ſpecies 44. cæruleus Trag. 32 b. cæruleus major Trag. 30 b. fœtidus 30. luteus Fuch. 34 b. paluſtris Cord. 12 b. Tab. 15. Cluſ. 202 b
Gladiolus Indicus 19 b
Glans virginea 421. unguentaria 402
Glandes terreſtres Cluſ. 344 b
Glaſtivida Creten. 201 b. Belli, Ponæ 291
Glaſtum ejuſque ſpecies 133. Ang. 204 b. ſyl. Cæſ. 97 b
Glaucium 167 b. Dioſc. 172
Glaux, Anguil. 332. Cluſ. 347. Geſ. 350. vulgaris, Lob. 353. maritima 215
Glycifida Plinij 323
Glyzyrrhiza ejuſque ſpecies 352. ſpinoſa, Lac. 386
Glyzyrrhiza aſtragaloides 328
Globularia Monſp. 262
Gluten Albotin. Avic. 500
Gnaphalium ejuſque ſpecies 263 Dioſcor. Tragi 4 b. Dioſc. Ponæ 222. marinum Dalech. 265
Gaoconaz 401 b
Goan arbor 441
Gongularis marina Imp. 365
Gomphrena Lugd. 121 b
Gor fructus 419 b
Goſſypium ejuſq; ſpecies 430 muſcus 363 b
Gotne album 190 b. rubrum 191 b
Grain 25
Gramen & ejus ſpecies 1. aculeatum 7 b. 8 a. alopecuroides 4 b. amourettes 2 a, b. anthoxanthon 3 b. aquaticum panicul. 3. aureum, ibid. arvenſe panicul. 3. arundinaceum 6 b. 7. avenaceum 10 b
Gramen bufonium 7. bulboſum 2. 3. caninum 1. canarium 7 b. caryophyllatæ folijs 3 b. 4. cyperoides 6 a. 7 a, b. criſtatum 3 b. crucis 7 b
Gramen dactylon 7 b. 8 a. diſtachiophoron 9 a. dulce 1 b. echinatum 7 b. equinum 3
Gramen feſtuca 9 b. filiceum 2 b
Gramen geniculatum 8 b. glumoſum 10 b
Gramen holoſteum 7 a. hordeaceum 9. a hirſutum 7 a
Gramen junceum 5 b. 6 a. 7. leucanthemum 7 b. leporinum 2. loliaceum 2. 3. 7. 9
Gramen mannæ 8. marinum 6 10 b. miliaceum 8 b. montanum 3
Gramen nemoroſum 7. 10 b. nodoſum 2
Gramen paniceum 4. 8. paniculatum 2 b. panicula criſpa 3. pennatum 5. phalaroides 4, 9 b. pratenſe 2 b
Gramen ſegetum 3. ſylvaticum 7. ſorghinum 8 b. ſparteum 5. ſpicatum 3 b. 5 b ſpica lerizæ 9. ſpica gemina 9. ſecatim ibid. tritici 8 b. ſtriatum 7
Gramen tomentoſum 4 b. 7. typhoides 9 tremulum 2. triglochin 6 a, b. xerampelinum 3. 7
Gramen 2. Plinij Ang. 282 b. 3. Plinij Ang. 283 b. leucanthemum Dod. 210 b. floridum Cam. ibid. marinum Cluſ. 211
Gramen Parnaſſi ejuſq; ſpecies 309. Lugdun. 199 b. Matth. 304
Granadillos lignum 393 b
Granadilla Monard. 301 b
Granum alzelio 14 b
Granum Aneſcen 412 b. ben 402. kermeſinum 469 b. regium Meſ. 432. tinctorium 425. viride 410 b
Grana paradyſi 413
Gratia Dei Ang. 279. Cæſal. 246 b. Dod. 465 b. Gallorum Geſ. 278. Germanorum Trag. 319 b
Gratiola ejuſque ſpecies 279. cærulea 246 b. minor Geſneri 218 b
Groſſi ficuum 457
Groſſularia ejuſq; ſpecies 455
Guacatane Monard. 221 b
Guadarella Cæſ. 100
Guayaba 437 b
Guajabara 19
Guajacum Patavinum 447
Guajanæ fructus 511
Guajanos 441 b
Guayavas 437 b
Guama Oviedi 404
Guanabanus Oviedi 434. Scaligeri ibid.
Guanas 417 b
Guanavano 439 b
Guanavanus 511
Gummi ejuſque ſpecies 498. Dioſcor. ibid. elemmi 472. 504. ex molle 500. ad podagram 497 b
Gutta Gamandra ibid.

H.

HAbaziz Portæ 14 b
Habbures Cam. 190 b
Habaſcon radix 92 b
Habilcoulcoul Serap. 432 b
Habzeli Serap. 412
Hachal Indi Cluſij 68 b
Hæmodori Cluſ. 39
Hæmorrhoidalis Aldr. 281 b Caſt. 130. herba Brunſ. 309
Haernia Serapion. 412 b
Haias 91 b
Hairi Theveti 507
Halicacabum 166. peregrinum Fuch. 343
Halimus ejuſq; ſpecies 110
Halimus Lac. 475. Trag. 451 b
Haliphleos 420 b
Hamamelis Athenæi 452
Hareomen Bellon. 26 b
Hartriegel 447 b
Haſtula regia Trag. 28. 29
Hatle radix 91
Haur Arabum 429
Hauſegi 477
Hebulben 401 b
Hederalis 303
Hedera ejuſque ſpecies 306. Cilicia 296. rigens Plinij Cæſ. 425 b
Hedera terreſtris ejuſq; ſpecies 306
Hederula Trag. 305 b. paluſtris Tab. 362
Hederæ lacryma 498 b
Hedypnois 126
Hedyſarum ejuſque ſpecies 348. clypeatum Lob. 350. minus Tab. 349 b. minimum Lugd. 348
Helbane 414 b
Helenium ejuſq; ſpecies 276. comagenium 37. Theophraſt. 214
Helianthemon ejuſq; ſpecies 466. ejus ſpecies Lugdun. 465 b
Helichryſum ejuſque ſpecies 264. Italicum Matth. 141. ſylv. Trag. 263
Heliochryſos Trag. 213
Heliotropium ejuſq; ſpecies 253. erectum Ger. 254
Helleboraſter Lob. 185
Helleborine ejuſque ſpecies 186 b. Dalechamp. 188
Helleborus albus ejuſq; ſpecies 186 b
Helleborus Hippocr. Taber. 186
Helleborus niger ejuſq; ſpecies 185. ferulaceus Adver. 186
Helxine Matth. 121. ciſſampelos 294. 295. ſylv. Thal. 168 b. ſtans Guil. 295 b.
Hemeris 420
Hemerocallis Dioſc. 77 b. 78. Chalcedon. 73. Valentina Cluſij [illegible]
Hemionitis ejuſq; ſpeci[illegible]
Händelkraut/ Trag. 26[illegible] ruleo flore Trag. 250
Henne Arabum 476
Henophyllum Geſn. 304
Hepatica Tab. 362
Hepatica aurea Tab. 330 b. alba Cordi 309. paluſtris ibid. b. ſtellata Tab. 334 b. trifolia Lob. 330 b
Hepatorium aquatile Dodo. 321
Heptaphyllon Fuch. 326
Heracantha Tab. 379
Heraclea Tragi 231 b
Herba alba Plinij Lugd. 8 b. amoris Cæſal. Lugd. 359 b. 287 b. articularis Tab. 205. cava Imper. 364. Malavarica 437. mimoſa 360. molle ibid.
Herba S. Alberti Cæſ. 101 b. Antonij 97 b. S. Barbaræ Fuch. 98 b
Herba de Baleſtera 186 b. benedicta Brunſ. 321. de Bengala 320 b
Herba cancri major Lon. 253. minor Cord. 282. cervi Geſ. 248. clytiæ Cam. 253 b. coſta Cæſ. 156 b. S. Crucis 169
Herba doria Lob. 268. fullonum Brunſ. 188. gattaria Matth. 228. Gerardi Dod. 155 b. Kunigundis 320
Herba Laurentiana 260
Herba S. Jacobi 131. Joannis infantis Monard. 114 b. Judaica

daica Gel. 233. Dod. 246 b. Julia Ang. 221
Herba S. Mariæ Cæsal. 225 b. Molucana 321. mimosa Lug. 360. molle Acost. ib.
Herba mortem prædicens 512 radioli Apul. 359. Sentiola Linsc. ibid. viva, Clus. ibid.
Herba Papagalli Dod. 121 b. paralysis 241. paris Matth. 167. perforata Trag. 279. pudica Lugd. 512 b
Herba rena Cæs. 156 b. renum morbos curans Mon. 123 b. ad rupturas 282 b
Herba sacra Dalecham. 231 b. Ang. 269 b. Sardoa Dodo. 177. Guil. 180. Simeonis 316. Stephani Taber. 168 b. stella Dod. 190 b. studiosorum Tab. 212
Herba trientalis Cord. 191 b. trinitatis Fuch. 199 b. tunica 207 b. turca Lob. 282. turca montan. Cæs. 281 b
Herba venti Trag. 177. Monspel. 230 b. Ungarica Lon. 317. vulneraria ad flumen Trag. 266 b. 278
Herba Wiapassa 326 b
Herbæ admirandæ 512
Hermodactylus Mesuæi Ges. 87 b. Tragi 308 b. vulgo 67. verus 40 b
Herniaria Dod. 282
Hesperis ejusque species 202
Hetich Americanorum 90
Hyacintho asphodelus 70 b
Hyacinthus ejusque species 41. Arabicus 45. autumnalis 46 b. 47. botrioides 42 b. 43. Campan. flore 44 b. Colchici folio 47 b. comosus 42
Hyacinthus flore oblongo 43 b. 44. obsoleto 44. Indicus 47. latifolius 46 b
Hyacinthus non scriptus ejusq; species 43. 44
Hyacinthus Orientalis ejusq; species 44 b. flore pleno 45 b. serotinus 45. Ornithogaloides Col. 70 b
Hyacinthus Peruanus 47 b de padre nostro 69 b. poëtarum Lob. 38. 39. Lobel. 40. Trag. 77 b. racemosus 42 b
Hyacinthij stellaris species 45 b. Tripolitanus 45. Virgilij 31. uva ramosa 42 b
Hiberis Fuch. 104
Hydrolapathum Lob. 116 b
Hydropiper ejusque species 101. lanceolatum Lugdun. 180 b. rubeum Fuch. 195 b. Lugdun. 321
Hieracium ejusq; species 126. arborescens 127. asperum 126. echioides Tab. 128 b
Hieracium chondrillæ folio ejusq; species 127 b. Creticum 127. dentis leonis fol. 126. fœtidum ibid. b
Hieracium fruticosum ejusq; species 129 b. intybaceum 128. majus 126 b
Hieracium montanum ejusque species 128. glabrum 129. phlomoides 128 b. pratense ibid. b
Hieracium Sabaudum ibid. b. siliqua falcata 128
Hieroborane mas Lugd. 249. Brunf. 269. fœmina Brunf. 100. Lugd. 249
Higuero Oviedo 434 b
Hyoscyamus ejusque species 169. peregrin. Dod. 167 b. Peruvianus Cord. 168. Dodon. 169
Hyosiris Plinij 271 b. Taber. 127 b
Hypecoon ejusq; species 172. Matth. 317. forte Lug. 337 b
Hypericum ejusq; species 279
Hypericum frutescens 521 b
Hippia Lob. 250 b
Hippion Ges. 188
Hypocheris Dalech. 125 b. Tabern. 127 b
Hypocistis 465
Hypodrys 422 b
Hippoglossum Valentinum Clus. 463
Hippomanes 511 b
Hippomelis Palladij 454
Hippophaë 293. Diosc. Col. 477 b. Anguil. 478 b
Hippophaestum 189. Col. 387 Lugd. 478 b
Hippoglossum Lugd. 303 b. Matth. 304 b
Hippolapathum Matth. 114 b. Lob. 115 b
Hippomanes Cratevæ Ang. 168
Hippomarathrum Cam. 147 a. Belli b. Franco 158 b. Tabern. 162 b
Hipposelinum Theoph. 154 a. Dod. Fuch. Lob. b. Lugd. 158 b
Hippuris Lob. 15. Saxea Clus. 365 b
Hirculus 165. Frisicus 466
Hirundinaria Tab. 309 b
Hirundinaria Trag 303
Hyssopi folia 218 b
Hyssopoides Cam. ibid. Gesneri 465 b
Hyssopus ejusq; species 217. campestris 465. Dios. 223 b
Hebræorum 217. montana Lon. 466. nemorum Lugd. 234 b. vulgatis Col. 279 b
Hivourahe 444
Hobos Linsc. 417 b
Hoher Steinbrech/Lon. 205
Hoyriri Theveti 384 b
Holcus Plinij Ang. 9
Holoconitis Hipp. 14 b
Holoschœnos Lugd. 11 b. 12
Holosteum ejusq; species 190 Matth. 7. alterum Lobel. 358 b. caryophylleum Taber. 210 b
Holothuria Arist. 369
Hordeum ejusque species 22. alterum ibid. b. causticum 23 b. Galaticum 24. glabrum 22 b. marinum 9. nudum 22 b. spurium 9
Horminum ejusque species 238
Hovos fructus 446
Hoxocoquomaclit Cam. 352.

I.

Jaca Gatz. 511. major Cast. 434
Jacea ejusq; species 271. alba Lugd. 273. aculeata Taber. 377. Babylonica 272. incana Lobel. ibid. b. laciniata 271 b. capite spinoso 272. major tricolor Cast. 199 b. nigra Lob. 271 b. oleæ folijs 272 b. Tab. 273 b
Jaceros 511
Jacobæa ejusque species 131
Jaiama 384 b
Jalapium 278
Jalave fructus 407 b
Jambolones 460 b
Jambos 441
Jangomas 444 b
Japarri 407
Jasme montana Lugd. 284
Jasminum ejusq; species 397. rubrum Cæs. 168 b
Javanos fructus 407 b
Iberis ejusque species 97
Idæa ficus Lug. 451. radix Dioscor. 470 b
Igname 90. 91
Ilatrum Cæs. 476 b
Ilex ejusque species 424
Illecebra major Lob. 283
Impatiens herba Dod. 307
Imperatoria ejusq; species 156
Impia Plinij 263
Incensaria Camer. 136. Cæs. 266
Incensum 500 b
Indiamos fructus 407
Indicum officin. 113
Indorum ferruminatrix 458 b
Inguinaria Plinij 335 b
Inhame Clus. 90 b
Iniamos Linsc. ibid. b
Intybus ejusque species 125. aphyllocaulos Thal. 129 b. platiphyllos Thal. 124 b. sylv. Trag. 123
Inturus Gazæ 480
Jolo Suchel 133 b
Jondraba alissoides Col. 107 b
Jon thlaspi Col. 107
Jovis barba Plinij 473
Jovis flos Theoph. 203 b
Iphyon Theoph. Ang. 28 b
Iratuch 495 b
Irion Fuch. 95. Matthiol. Lobel. 101
Iris ejusque species 30. alba 31. Africana ibid. Asiatica ibid. b. agria Theophr. 30. biflora 32
Iris angustifolia ejusq; species 32 b. prunum redolens 33
Iris chalcedonica 31. Damascena & Dalmatica 31 b. Florentina 31. Ilyrica 31. 32 latifolia 30. Lusitanica 31 b. 32. lutea 32 b. 34 b. Mauritanica 39 b. maritima 32 b. 33
Iris pratensis 30 b. Pharaonis 31 b. Susiana 31. Tripolitana 32 b
Iris bulbosa latifolia ejusque species 38. angustifolia 38 b cærulea 40. lutea 39. versicolor 39 b
Iris tuberosa Lob. 40 b
Isates ejusq; species 113. sylv. Lob. 204 b
Ischæmon Lob. 8
Ischas alter Clus. 292 b
Isophyllon Cord. 278
Isopyrum Dioscor. Col. 144. Matth. 145 b. Cæsal. 343 b. Gesn. 327
Iva moschata Tabern. 138 b. Monspeliens. 249. Rhætorum 132 b
Jucca Benzoni 91
Juglans 417
Jujubæ ejusque species 446. sylv. Cæs. 478 b
Juliola Scalig. 330 b
Juncaria Tab. 334
Juncellus Ad. 12 b
Juncus avellana Ama. 14 b. odor. aquat. Dod. 163
Juncus & ejus species 11. acutus 11 b. asper Dod. 20 b. bombycinus 12 b. Lob. 4 b. capitulis equiseti ibid. capitulo lanuginoso ibid. clavatus ibid. cyperoides ibid. floridus ibid.
Juncus lævis 12. lychnanthemos 7. 12. marinus gramineus

neus 4 b. maritimus 6 b. melancranis 12 b. odoratus 11. rotundus ibid.
Juncus petrosus, Ang. 366
Juni pappaeyma 434
Juniperus ejusq; species 488. major Diosc. 487
Juniperi gummi 500 b
Jusael Avicen. 508 b
Junsa 346 b
Juvvb Clus. 399
Ixia 379
Ixione Theophr. 380
Ixocaulos Thal. 205 b. altera Thal. 210 b
Ixopus Cordi 130.

K.

KAavvy potus 25
Kaate arbor 410 b
Kaye Baka 464 b
Kaischu openauk 91 b
Kali ejusq; species 289. tertium Alpini 191 b
Keiri 202 b
Kayserlin 242 b
Kermia 316 b
Kinna Diosc. 309
Kikaion S. Jonæ 432
Kisinisen 402 b
Klaptmutsen 365 b
Kreutzbeer 428 b
Knavvel Tragi 281.

L.

LAblab Alpini 341
Labrum veneris ejusque species 385
Labrusca 299
Laburnum 391
Lacara Theoph. 451 b
Lacca 499
Lac arborum 496 b. lunæ Gesn. 375 b
Lachryma Christi 218. Jobi ibid. Joppi 401 b
Lactaris Plinij 129 b
Lactariola Cæs. 126
Lactuca ejusque species 122. sylv. ejusque species 123 b
Lactuca agnina Taber. 165 b. leporina Apuleij Ang. 128. Trag. ib. murorum Cæs. petræa Cretica 93. 124 b
Lactuca marina Tab. 360
Lactucella repens Cam. 262 b
Ladanum 467
Ladanum segetum Plin. Lugdun. 233 b
Lagenulæ Americanæ 313
Lagochimica 272 b
Lagochimillia Bellon. 264
Lagochymeni Bellon. 146 b
Lagopyron Hipp. Ges. 263 b. Adversar. 328 b
Lagopodion Tab. 333
Lagopus ejusq; species 328 b. Diosc. 321. 328 b. primus Trag. 332. alter Trag. 263 b
Lamium ejusque species 230. pannonicum Clus. 236
Lampsana Matth. 95. Lob. 125
Lanaria Imper. 206 b
Lanca fructus 444
Lancea Christi Ges. 230. Cæsalpin. 354
Lanceola Cæs. 89 b. montana Ges. 90
Lancuas 35
Lanifera arbor Clus. 430 b
Lantana Dod. 429
Lantor 19. 509 b
Lapathum ejusq; species 113. Ægyptiacum 116. aquaticum ibid. b
Lapathum sylv. latifolium ejusq; species 115 b. folio acuto 115
Lapides resinacei 504 b
Lappa ejusque species 198. agrestis Trag. 152. boaria Lugd. 153. syl. Tragi 168 b
Lappago 334. Plinij 250. Cæsalp. 333 b
Lappula canaria 152 b. rusticorum Lugd. 257 b
Larix 492 b
Laserpitium ejusque species 156. Lac. 155. Anguil. 158 b
Lata fructus 439 b
Lathyris ejusq; species 293
Lathyrus ejusq; species 343
Lavandou 35 b
Lavandula ejusq; species 216
Lavandulæ folio arbor Clus. 401 b
Laver Dod. 104 b. Fuch. Dod. Lob. 154. minus Lon. 163
Laureola ejusq; species 462
Laurus ejusque species 460. Græca Plinij Ges. 416
Laurus Alexandrina 303 b. taxa Plinij 305
Laurocerasus 450 b
Lechyas fructus 444
Ledum ejusque species 467. alpinum 468. Silesiacum 467 b
Legumina 337. capreolis donata ibid. carentia 346
Legumen leoninum Ruel. 87
Lemna Theoph. Lugd. 362
Lens ejusque species 346. major repens Tab. 330
Lentago 461 b
Lentibularia Ges. 141 b
Lenticula marina Lobel. 365. palustris ejusq; species 362
Lentiscus ejusque species 399
Leo herba 87. Dod. 379 b
Leontobotanos Ges. 87
Leontopetalon Matth. 324. alterum Cæs. 143 b
Leontopodium Lon. 254 b. Diosc. 264. Brunfels. 319. Creticum 190. vulgare Matth. 263 b
Lepidium ejusque species 97. Diosc. quibus. 226 b. minus Cord. 104
Leplab Clusij 341
Lerchenblumen/ Ges. 242 b
Leucacantha Ang. 377. Dod. 380. Lac. 381. Lugd. 382 b. quorundam Lugd. 387 b
Leucanthemum alpin. 136 b
Leucas Cæs. 231. Diosc. 327
Leucographis Plinij Ang. 268 Lugd. 381 b
Leucoium aizoides Col. 284 b. bulbosum ejusq; species 55. non bulbosi species 200
Leucoium corniculat. 202 b. Creticum ejusque species 201 b. luteum ejusque species ibid. alyssoides ibid. maritimum 201. montan. 107 b. Syriacum 202 b
Leuconarcissolirion 55
Leuconarcissus æstivus 51 b
Levisticum Lob. 157
Libanotis ejusque species ib. coronaria 217. nigra Thal. 150 a. Taber. 150 b. Theophrast. Sterilis Tab. 123 b
Libanotis ferulæ facie ejusq; species 158
Libysticum Fuch. ibid.
Lichen ejusque species 362. Diosc. Col. 361 b. arborum Tab. ibid. marinus 458 b. marinus Clus. 364. Plinij Col. 362 b
Lichen primum Plinij 285
Lychnis ejusque species 203. Chalcedonica Lob. ib. coccinea ib. marina Lob. 205
Lychnis coronaria ejusq; species 203 b. aquatica 204. multiplex ibid.
Lychn. alpinæ species 206 b. hirsutæ species 206. segetum species 204. sylv. species 205. viscosæ species ibid.
Lycinum ejusq; species 478. Creticum Belli 454 b
Licondo 513
Lycopersicum 167
Lycopodium Tab. 360 b.
Lycopsis ejusque species 255. Ang. 230. Cord. 254. Fuch. 257. Anglica 256
Lycopus Fuch. 230
Lycostaphylon Cord. 456 b
Lignum Aloes 393. Americanum varium 392. aquilinum 393. aquilæ Amato 451 b. aromat. Monard. 409 b. Brasilium 393
Lignum Calamba ibid. de Cochi 449. cotis vicem præbens 424 b. colubrinum ejusque species 301. exoticum Clus. 489 b. exotic. alt. Clus. 393 b
Lignum ferri duritie 449. fomitis vicem præbens 424 b
Lignum Guajacum ejusque species 448
Lignum de Mangles 449 Molucense 393 b. nephriticum 416 b
Lignum odoratum Cæs. 392. rubrum Cæsalp. 393. Pavanum ibid. b. Rhodium 392. Belli 399
Lignum Sambarane 393 b. Sanctum 448 b. S. Crucis 423. Sapo. 393 b. Teixo 449
Ligna petrefacta diversa 421
Ligusticum ejusque species 162. Ang. 156 b. Belgarum Lob. 161. Matth. 157 a. vulgare 157 b. sylv. 161
Ligustrum ejusq; species 475. Brunfels. 447 b. nigrum 476. Columellæ 295. orientale 398
Lilac Matth. ibid.
Liliago Cord. 29. Cæsalpin. 80 a. b
Liliasphodelus Clus. 80
Lilionarcissus ejusq; species 56. 57. orientalis 55
Lilium album ejusq; species 76. Alexandr. 69 b. asphodeli radice 80. marinum 54 b
Lilium bulbiferum ejusque species 77. Canadense 79. fatuũ 80 b. floribus reflexis 77 b. Persicum 79 b. polyrrhizon 29
Lilium purpurocroceum ejusq; species 76 b. rubrum 77. variegatum 64. Zufiniare 78
Lilium convallium 304. verum Theoph. ibid.
Limas 436 b
Limeum Guil. 186 b. Plin. 184
Limnesium Cord. 279
Limnopeuce Cord. 16
Limodorum Austriac. Clus. 86 b. Dod. 87
Limones ejusq; species 436
Limonium ejusq; species 192 Monspeliensium 165. Lon. 191. Ges. 192. aliud Lugd. 268. pratense Trag. 327
Limus arborum 444 b
Linagrostis 4 b

Linaria ejusque species 212.1 aurea Trag.213. botryodes Col. 259 b. hederulæ folio Colu. 305 b. quarta Trag. 214 b. rubra Lugd. 245 b
Lingua avis 416. passeris ib. passerina Trag. 259 b
Lingua cervina 353. cervina ramosa Colum. 354 b
Lingua Plinij 180 b. major Lugd. 256 b. serpentina, Cæs. 354
Lingula vulnerar. Cord. ibid.
Linocarpos Thal. 214 b
Linosyris Lob. 213
Linospartum Theoph. 5
Linum ejusque species 214. marinum Imper. 364 b. pratense 4 b
Liquidambar 502 b
Liquiritiæ succus 496 b
Lirium mas 39. alterum Theophrast. 69 b
Lysimachia ejusque species 244. Lon. 395 b. galericulata Eyst. 236 b. Lob. 246 b. lutea 245. corniculata 520 b. siliquosa 245 spicata 246 Virginea 245. 520 b
Lithobryon Col. 361
Lithontribon Lugd. 282
Lithophyton marinum Gesneri 366
Lithoreoleucoion Col. 201 b
Lithospermum ejusq; species 258. angustifolium umbellatum 521. fruticosum 255 b
Lithothlaspi Col. 107
Lithoxyla 421
Loborum species Clus. 404
Lobus crassus Clus. 338 b. echinodis Clus. 399 b
Loca 21
Locos fructus 434 b
Locusta Ges. 165 b
Lolade 196
Lolium 9. marinum ibid. b. rubrum ibid. Fuch. 204 b
Lonchitis ejusq; species 359. Cæsal. 63 b. major Castor. 40 b. prior Dalech. 187 b
Lotopissos Ponæ 332 b
Lotus ejusq; species 331. Ægyptia 193. 196. asperior Lobel. 332 b. campestris Trag. 328. enneaphyllos Lugd. 349. hortorum Lob. 331 b. latifolia Lugd. 333 b
Lotus Lybica Lugd. 332 b.
Lotus pratensis siliquosa Clus. 332 b. purpurea Lugd. 328 pentaphyllos Ges. 332. quadrifolia Tab. 327 b. siliquosa Cam. 332 b
Lotus sativa Fuch. 331. sylv. Matthiol. ibid. sylv. minor Lugd. 328. tetragonobolus Camer. 332 b. urbana Matth. 333
Lotus arbor ejusque species 447. alba 416. Africana 447 Homeri Guil. 446. altera Theophr. Lugd. 450 b. veterum Cord. 393
Louan Arabum 501
Luciola Ges. 354. Fracast. 330. Cæsalp. 7 b
Lucum 25
Lucumas fructus 407
Lunaria ejusque species 354 Anguil. 323. arthritica 242. aspera Gesn. 201 b. bursa Anguil. 287 b. radiata Lobel. 330
Lunaria Græca ejusq; species 203. Græca tertia Cæs. 201 b. quarta Cæs. 107 b
Lunaria major Gesn. 358. minor Cast. 349. lutea Lugd. 107 b
Luparia Tragi 183
Lupi crepitus Col. 374 b
Lupinus ejusque species 347. Africanus 348 b. Creticus ibid. sylv. Cæs. 352 b. sylv. rusticus Cæsalp. 350
Lupulus ejusque species 298. sylv. Thal. 328
Lutea herba Plinij 395 b. Vitruvij 100
Luteola ejusq; species ibid.
Lutum herba ibid.

M.

Macahalefaqua 475
Macalep Lob. 451 b. album Rauvvolf. 405 b
Macatto 184 b
Macoqvver 311 b
Macer veterum 408
Macis 407 b
Macouna 341 b
Madian 407
Madrepora Imper. 367
Mehlbaum/ Trag. 429
Maggai 448 b
Magistrantia Cam. 156 b
Magnas 440 b
Magummenauck 421
Mahalep Matth. 451. Serapion. Tab. 476
Maiele Cord. 242 b
Majorana ejusq; species 224. major Taber. 223 b
Mays 25. 26
Mala Æthiopica 167 b. insana Fuch. ibid. Peruviana Eyster. ibid.
Malabathrum 410
Malacocissos Lugd. 306. Damocratis Ang. 294. Gesn. 297. major Lugd. 276 b. minor Fuch. 309 b
Malicorium 437
Malinathalla 14 b
Malope Plinij 315
Malva ejusq; species 314. altera Cæs. 316. Theoph. 316 b. Veneta Lon. 317
Malva arborea 315 b. crispa 315. rosea ibid.
Malva viscus Ang. 315 b
Malus ejusque species 433. Arantia ejusque species 436. Assyria 437 b
Malus Armenica ejusq; species 442
Malus citria ejusque species 435. cydonia ejusque species 434
Malus granata 438. marin. Aldroan. 369 b. Indica Acostæ 433 b
Malus limonia ejusque species 436
Malus Persica ejusq; species 439. punica 437. Peruviana 168
Malum Hespericum 436. insanum marin. 369 b
Mamara 451 b
Mambi fructus 376
Mambu Lugd. 18
Mamel arbor 417 b
Mandeochade 91
Mandeoch parpie ibid. b
Mandepore ibid.
Mandioca 90 b
Mandragora ejusque species 169. Theophr. Dod. 166. Casalp. 108 b
Mandues 91 b
Manga 440 b
Mangier blanco 439 b
Mangle Oviedi 458
Mangestans 461 b. 472 b
Manguey Mexiocan. 286 b
Mangummenauck 421
Maniel 91
Manigette 25
Manihot 90 b
Manna 496 b. Germanica 497. liquida ibid
Manus marina Ges. 369 b
Marabilles del Peru 168 b
Maraka 461 b
Margaritæ Ægyptiæ 14 b
Mariscus 12
Marmaritis 512 b
Marmelos 435 b
Marrubium ejusque species 229. agreste Trag. 236. humile 231 b
Martagon Chymist. 77. Constantinopolit. 76. Imperiale 78 b. Pomponium 79
Maru herba Dod. 258
Marum ejusque species 224. Dodon. 223 b
Maslac 495
Massa 408 b
Mastiche 501
Mastic Gallorum 224
Masuria Belli 329 b
Mater violarum Lugd. 199 b
Mates 404 b. Indorum 399 b
Matos 441 b
Matricaria ejusq; species 133
Matrisalvia Col. 238
Matrisylva Trag. 334
Maurocapnos 452
Maurongaus 312
Mauronia 97 b
Mauz 507 b
Mazza de Congo 27
Mechinum 35
Mecoacham ejusque species 297 b
Meconium 494 b
Medelusium Cord. 164
Medica ejusque species 329. Arabica Cam. 329 b. Dioscor. 330. flava Clus. ibid. lunata Lugd. ibid. marina Lob. 329 b
Medeum Diosc. RauW. 94
Mehenbethene 418 b
Melampyrum ejusq; species 234
Melandryon Plinij 163. genuinum Clus. 204 b. quorundam Clus. 205
Melangula 425 b
Melanthium ejusque species 145
Melanzana 167 b
Meleagris 64
Melenken 507 b
Mel frugum Dioclis 27. Gazæ 331 b
Melica 26 b
Melilotus ejusq; species ibid. coronata Lob. 332. Diosc. 227. exigua Trag. 328. Italica Cam. 331. Fuch. ibid. vulgaris Cæs. 332
Melilotus quarta Trag. ibid. quinta Trag. 349 b. septima Trag. 332. major tertia Trag. 330
Melilotus major pinguis Lugdun. 389 b
Melinum Cæs. 338 b. alterum Cæs. 248
Melissa ejusque species 229. sylv. 230
Melissophyllon 229. Fuchsij 231 b
Mellegeta 413
Melocactus 384
Melochia Alpini 317 b
Melo corcopali 435 b
Melongena 167 b
Melo ejusque species 310

Melopepo ejusq; species 312. Lon. 310. Galeni Cæs. ibid.
Melothron 297. Theoph. 167
Melospinus 168
Melt 20
Melroscidum 496 b
Memecylon 460
Menianthes palust. Lugd. 327
Mentha sativa ejusq; species 226. aquatica 227 b. catataria Lobel. 228 b. corymbifera Cord. 226 b. corymbifera minor Cord. 221. lutea 266. Sarracenica Lugdun. 98 b
Mentha sylv. ejusque species 227
Mentastrum ibid. b. Brunf. 229 b
Mentula marina Rond. 369
Mercurialis ejusque species 121. montana 122. sylv. secund. Trag. 306 b
Mesereum German. 462
Mespilus ejusque species 453. anthedon 452 b. Aronia 453 b. sylv. 454 b
Messe Avicen. 413 b
Metaguesunaux 439 b
Metallum Italorum 452
Meum ejusq; species 148. aquaticum Ges. 141 b
Mezereon Arab. 462
Myacanthos Theophr. Lugdun. 387
Myagrum ejusq; species 109. Taber. 204 b. alterum minus Lugd. 334
Mignoi potio 507
Milax arbor 505. sive Acylaca Bellon. 425 b
Miliaria herba 8 b
Milie Abrayn 22 b. 25
Milium ejusq; species 26. Æthiopicum ibid. b. agreste 27. alterum Theophr. 28. caprearum 307. Indicum 24. 25 b. 26
Milium syl. Taber. 234 b. folis 258
Militaris Galeni 129 b
Millefolium ejusque species 140. aquaticum 141. nobile 132
Millefolium aquaticum cornutum majus 141. minus 520 b
Millegrana 281 b
Millemorbia 235 b
Millepora Imper. 367
Millo 26
Milzatella 231
Mimulus Plinij 163 b
Myosotis Lob. 254 a, b. parva 108 b
Myosuros 190 b
Mippi 458 b
Mirabilis Peruviana 168 b
Mira sole Italis 432
Myrica ejusque species 484. marina Clus. 365 b
Myriophyllum aquatic. 141. pelagium Clus. 363 b
Myrobalanus ejusq; species 445. folio Heliotropij Plinij 419. Trogloditis Plin. 402
Myrrha 501 b. Aminea 499
Myrrhis ejusque species 160. cicutaria 161. lappa Lugdun. 152 b
Myrrhida Plinij Lob. 319
Myrtacantha 470 b
Myrtidanum 469 b
Myrtillus ejusq; species 470
Myrtocistus 468
Myrtomelis Ges. 452 b
Myrtus ejusque species 468. Brabantica 441 b. Indica 469 b. ligustri folio 475 b. nemoralis 414 b. sylv. 470 b. tenuifolia Thal. 471 b
Myrti coccus 469 b. excrementum ibid.
Mithridatium cratevæ Cæsalp. 87
Miuros Aëtij Ang. 206 b
Myxus 446. alba 416
Mochus Cæs. 344. Dod. 346
Mogori 470
Moly ejusq; species 75. alterum Plinij 29 b. montanum 75. moschatum ib. b
Moly Homeri Guil. 512 b
Molybdena Plinij Ang. 97 b Dalech. 386 b. Plinij forte 192
Molyza Hipp. 74
Molle Clus. 399
Mollugo ejusq; species 334
Mollusca nux 417
Molochia *Serapion*. 252
Molon Plinij 163 b
Moluca 229 b
Momordica 306
Monococcon frument. 21 b
Monophyllon 304
Monorchis Gesn. 84
Mora bati 479. terrestria 326
Moracia nuces 417
Morgsani 480 b
Moringa 399
Morochen 25 b
Morsus gallinæ 250. 251. diaboli 269. ranæ 193
Morus ejusq; species 459
Moschatella Cordi 178 b. cærulea 221 b
Mumeiz Arabum 459 b
Mungo 413 b. similis 412 b
Murta 468
Musa 507 b
Muscari 43
Muscipula 205 b. 206
Muscus arboreus 361. corallinus, Tab. ibid. fœniculaceus ibid. b
Muscus maritim. ejusq; species 363. 364
Muscus pulmonarius 361 b. pyxioides 361. quernus Colum. 361 b. ramosus 361 a, b. scoparius, Lob. 361
Muscus saxatilis ejusque species 362. stellaris roseus 361
Muscus terrestris ejusq; species 360. capillaris Dodon. 356 b. clavatus 360 b. corniculatus 358 b. denticulatus 369. filicinus ibid. floridus 206 b. in parietibus Cæsalp. saxatilis aut sylv. Tragi 356
Musco similis ad pisces capiendos 360 b
Mutellina Ges. 148 b
Mux 507 b.

N.

Nabca Alpini 477 b
Nachani 99 b
Nanas Theveti 384
Napeca Belli 477
Napellus ejusq; species 183 b. Moysis 184
Napobrassica 111 b
Napus ejusque species 95
Narcissoleucoium 55 b
Narcissolilium 63 b
Narcissus ejusque species 48. Africanus 49 b. 50 b. albus 49 b. aquaticus 5. d'Argiers 51. autumnalis 51. 69 b
Narcissus calice oblongo 53. calice magno & parvo 51 b magno & oblongo 52. candidus 46. cæruleus 45. 49. Constantinopol. 63 b
Narcissus Diosc. 49. flore pleno 53 b. Indicus 49. juncifolius 51. latifolius 49 b. luteus totus 50 b
Narcissus maritimus 54 b. Matrius 55. medio luteus 50 orientalis 49 b
Narcissus Persicus 69 b. porraceo latofolio 48. angustofolio 51. quartus Matth. 70 b
Nardus 13. agrestis 164. celtica 165. celtica altera 185. Italica 216. montana 165. sylv. 197
Narthecia Theophr. 148 b
Nascaphtum 452
Nastos 17 b
Nasturtium ejusque species 103. aquaticum 104. Babylonicum Lob. 109. hybernum Thalij 99. hortense 103. Indicum 306. maritimum Lugd. 99 b. montanum 104 b
Nasturtium palustre Ges. 99. pratense 104. sylvest. Thalij 105 b
Nasturtiolum Ges. 105
Natrix Plinij Ang. 222 b. Lobel. 389 b
Negundo 412 b
Nenuphar 193
Neottia Dod. 86 b
Nepa Theophr. Lob. 394
Nepeta agrestis Cord. 228. Trag. 229 b. aquatica Tragi 227. fruticosa Cord. 228. minor Cam. ibid. b. montana Cord. 229. vulgaris Trag. 228
Nepetella Eyst. ibid. b
Nerion ejusq; species 464. alpinum Ges. 468 b
Nicotiana ejusq; species 169
Nidus avis 86 b
Nigella ejusque species 145. Brunf. 104 b
Nigellastrum Dod. ibid.
Nil Avicennæ Frago. 113. Arabum Ges. 295
Nimbo 416 b
Nimphæa ejusq; species 193
Noccus herba 14
Nodularia 366 b
Noli me tangere Ges. 307
Nozilicha Lob. 67
Nuchani 23 b
Nuchti 458
Nummularia ejusque species 309. sylv. Ges. 252
Nux juglans ejusque species 417. barbata Plinij 418 b
Nux moschata ejusq; species 407. Bandensis ibid. Indica Matth. 507. de Coulcoul 510 b
Nux insana 444. metella Matthiol 168. officinar. 511 b. purgatrix 418 b. vesicaria 401 b. vomica officin. 511
Nuces exoticæ ibid.
Nucula terrestris 162
Nucula Indica 510
Nucipersica 440 b.

O.

Ocelo xochiel 48 b
Ochrus sylv. Lob. 343
Ocymastrum Fuch. 225. Matthiol. 204. alterum Trag. 235. verrucarium Gesner. 158 b
Ocymastrum Valentinum Clusij 230. Valerianthos Lob. 165

Ocymoides alpinum Gesne. 205 b. fruticosum Camer 205. lychnitis Col. 206 b. minus seu album Lug. 205. muscosus Ponæ 206 b. noctiflorum Cam. 205. peregrinum Ges. 203. polygonfolio Lobel. 206 b. repens Cam. ibid.
Ocimum ejusque species 225. sylv. ibid.
Ocymum cereale 27 b
Ocosolt 502 b
Ocularia 233 b
Oculus bovis Brunf. 261
Oculus Christi Lugd. 266
Odontis Cam. 205 b
Odontitis Ges. 210. Tab. 234. lutea Lugd. 277 b
Oenanthe ejusq; species 162. fructus 299 b
Oenoplia 477
Oenothera Plinij 245 b
Oesum Theoph. 473
Oetum Plinij 90
Ogegha 444
Okeaponauk 91
Okindiger 340
Olea ejusque species 471. Æthiopica Cordi 392. Bohemica 472 b
Oleander 464. syl. Avic. 463
Oleaster 472 b. Germanicus 477 b
Oleum abiegnum 505 b. styracinum 502 b
Olibanum 500 b. 501
Olyra Ad. 22. Cord. 23
Olsenichium Cord. 153 b
Olusatrum Cæs. 154 b
Olus Hispanicum Trag. 114 b
Olus Judaicum Avicen. Rauwolf. 317
Omphalocarpos Plinij 332
Onagra Cæs. 245 a, b
Onoblerum Hipp. Ang. 285
Onobrychis arvensis ejusque species 215. leguminosa ejusque species 350. Fracast. 352
Onocl.les 255 b
Onogyros Nicandri Ges. 382
Ononis ejusque species 389
Onoperdon Dod. 382 b. Ger. 385 b. Lugd. 382 b
Onopyros tertia Lugd. 382 b Dodon. 385
Onopteris Tab. 355 b
Onosma Matth. 255
Ophioglossum ejusque species 354
Ophioscorodon 74
Ophris ejusq; species 87
Ophthalmica 233 b
Opinavvk 91
Opium 494 b
Opocalpatum 501 b
Opopanax 494 b
Opulus Colum. Dod. 447 b. campestr. 431 b. montana Lugd. 431. Ruellij 456 b
Opuntia 458. marina Cortusi 364 a. Osteocollos 458 b
Ostrea in arboribus 514 b
Orbitochyrto Belli 330
Orchis ejusq; species 81. abortiva Clus. 86 b. andrachnitis 83, 84. angustifolia Fuchsij 82. antropophora Col. 82 b, bifolia 82. Cam. 83. trifolia ibid.
Orchis fœtida ejusq; species 82 b. fucum referens 83. latifolia 80. lutea 83. 84. melittias Lobel. 83 b. montana 86 b
Orchis morio ejusq; species 81 b. muscam referens 83. minor odoratus 86 b. odorata 84. ornithophora Lobel. 83. 84
Orchis palmata ejusq; species 85. repens 84 b. rotunda Lugd. 81 b
Orchis Serapias ejusq; species 82. sphegodes 83. stratematica 81
Ordilion Ang. 161
Oregioella Clus. 406
Oreoselinum Tab. 150. Ang. 152. Fuch. 153. Dod. Lobel. Tabern. ibid b
Origanum ejusq; species 223. tertium Dios. Quad. 221 b. verticillatum Thal. 225
Oryza 24. Germanica 22 b. sylv. 2
Ornithogalum ejusq; species 69. Arabicum 70. luteum ejusque species 71. spicatum 70
Ornithopodium ejusque species 350. alt. Dod. 349 b
Ornoglossum 416
Ornus 415 b. Bellon. 416 b. Pandect. 419 b. Tragi 417
Orobanche ejusque species 87. Gesn. 86 b. Ruellij 295. Theophr. 294 b. legumen Lugd. 345 b
Orobus ejusque species 346. Americanus 344 b
Orobus sylv. ejusque species 351. sylv. Trag. 345
Orontium Dod. 212
Orvala Dod. 238
Orzada Monard. 23 b
Otamener 421
Osyris Dod. 212 Lob. ibid. b. Austriaca Clus. 213. minor Tab. ibid. b
Os leonis Cæs. 211. 212
Osmunda Lob. 358. Trag. 345
Osmundula Lon. 358
Ossai Belli 116
Ossea Lon. 447 b
Osteocollon Lugd. 15 b. Camer. 209 b
Ostericium montanum Tragi 186. sylv. Trag. 155 b
Ostrucium Lon. 156
Ostrva Cord. 427. Theophr. 398. Theophr. Lob. 415
Ostrys Theophr. 417
Othonna Lob. 132 b
Otites Tab. 206
Ova olearum 472
Ovaria Ges. 226 b
Ouludia Lugd. 57
Ouraria 184 b
Oxyagrostis 7
Oxalis ejusque species 114
Oxya Bellon. 419
Oxyacantha 454
Oxyacanthus Galeni ibid. b
Oxyarceutis 489 b
Oxycedrus Lob. 487. Theophrast. 489
Oxycoccon Cordi 471 b
Oxylapathum 115. aquat. 193
Oxymirsine Ang. 470 b
Oxyphœnicum 403
Oxys Plinij 330
Oxyschenos 10 b
Oxytriphyllon Lobel. 332 b. Trag. 330 b.

P.

Pacayes 417 b
Pacal Indis 427 b
Paco 508 b
Pacoaire ibid.
Padus Lugd. 45
Pæonia 323. Galen. 512 b
Pagatovvr 25
Payco Lugd. 189
Pala Ariena Plinij 438 b. Bellon. 458. Plinij 507 b
Palatium leporis Cæs. 490
Palea de Mecha 11
Paliurus Africana Theophr 478 b. Ges. 454. Ruel 453 b
Paliurus Athenæi 477 b. Bell. 474. Lacun. 415 b
Palla Garziæ 407
Palma Christi Gallorum 432
Palma Christi ejusq; species 85. palustris 86
Palma aut Palus sanctus 448 b
Palma ejusque species 506. caryotis Diosc. 509 b. cichorin 507. cypria Theophrast. ibid. b
Palma coccifera ejusque species 508 b. Indica 509. saccifera Clus. 507
Palma squammoso fructu ejusque species 510 b. vinifera Thevero 507
Palmapinus 510 b
Palmæ sanctę similis 448 b
Palmaria Tab. 285 b
Palmeta humilia Scalig. 19
Palmifolium giganteum Imper. 364 b
Palmitas 507 b. femellæ 509 b
Palmula marina Imper. 363
Palmula Thebaicæ 403 b
Palo d'Agula Linsc. 394. del cebra 301
Palto arbor 439 b
Paludapium Tab. 154
Palus Indiæ 448
Panax ejusque species 156. asclepias 158. chironium Theoph. Ang. 276. Camer. 156 b. Matth. 465. Tab. 266. Lugd. 156. 278. Lon. ibid. b. chironium minus Camer. 466 b
Panax costinum Tab. 156 b
Panax Herculeum Matth. 156 b. Ang. 319 b. Cæs. 156
Panax peregrinum Dod. ib. Pharnacium Plinij 268. recentiorum olusatri Lobel. 156. Syriacum ibid. tenuifolium Theoph. 278
Pancratium Ges. 42. 43. Dodon. Lob. 54 b. Dios. Clus. 73. Cæs. 75. Indicum 55
Pancaseolus Cæs. 162 b
Panicastrella Cæs. 8 b
Panicum ejusque species 27. Æthiopicum ibid. b. Indicum 26. 27. peregrinum 25. sylv. 8 a, b
Panis cuculi 330 b. porcinus 308. Indorum 90 b. 91
Pannachio Persiano 80
Pannus è libro 19 b
Pao de Cebra 301
Papaje fructus 457 b
Papas Indorum 167
Papaver ejusq; species 170 b. cristatum 171. erraticum ibid. b. Heracleum Colum. 273 b. spinosum 171 b, spumeum Lob. 205. Cæs. 273 b. Diosc. quorundam 279. G. sn. 291 b
Paperas 19
Papyrus ejusque species ibid.
Papillaris Cam. 125
Papulles Cretica 343 b
Paquouere 508
Paracoccalon Guiland. 168
Paralytica 421 b. 242
Parapara 184 b. Clus. 341 b
Paravas 123 b
Parietaria 121. Monspel. 230 b sylv. 234
Parisatico 469 b
Paronychia, Ang. Tab. 282 b altera,

altera Matth. 282. alsinefolia Lob. 108 b. Hispanica Clus. 281 b. myagrifolia Gesn. 109
Paronychia Matth. 156. laciniata 285. rutaceo folio Lob. ibid.
Parote Mexioc. 128. 520 b
Parthenium ejusq; species 133 Trag. 135. nobile Ges. 135
Passerina Trag. 259. minor saxatilis 214 b
Passulæ Corinthiacæ 229
Pastellus herba Linsc. 113 b
Pastinaca ejusque species 151. aquatica Lob. 154. latifolia 155. latifolia syl. Dod. ibid. b marina Lob. 288 b. nigra sylv. Cord. 162 b. pratensis Theoph. Cord. ib. b. Syriaca Lugd. 155 b
Patecas 311 b
Pater noster Lugd. 14
Pavame Indorum 431
Pavana 395 b
Pavate 399 b
Pecten veneris Lob. 152
Pedicularis ejusq; species 163. Cor. 324 b fœtida Trag. 185
Pæderota Pausin. 247
Pedua Guiland. 133
Peganion Narbon. Ad. 336 b
Pelecinus Gesn. 319
Penoabsou 512
Pennachio marinus 366
Penna marina Rondel 369 b Imper. 363
Pentaphyllum ejusq; species 325
Pentorobon Plinij 323
Pepaios 434 b
Pepitas del Peru 442
Peplios Quith 480 b
Peplion Dod. 282
Peplis ejusq; species 293
Peplus Lob. 292
Pepo ejusq; species 311. latus 312. Matth. 310
Pepolina Cæs. 219
Perchepier Lob. 152 b
Perdicium 121. Theoph. 130
Perebecenue 169
Periclymenum ejusq; species 302
Periclymenum Allobrog 451 b. rectum 451
Periploca ejusq; species 323. prior Dodon. 294 b. altera Dod. 303. minor Lob. ibid. serpens Lob. ibid. b
Peristerona Crateve Ang. 250
Perfoliata ejusq; species 277 altera Lugd 154 b. minor Gesn. 112 b. napifolia Lob. ibid. siliquosa Lobel. ibid sylv. Brunf. 87
Perfoliata Achillea Ges. 278
Perlaro gramen secundum Bellon. 415 b
Permonaria Ang. 360 b
Perpensa Dod. 197
Persea Clus. 441. fortè Plinij 512
Persica ejusque species 440 nux 417. minor 442 b
Persicaria ejusque species 101 siliquosa Lob. 307
Personata Plinij 197. 198
Peruana Aloës facie 423 b
Pervinca Trag. 301
Pes anserinus Fuch. 119. asini Pandect. 110. cati 367 b. columbinus 318 b. corvi Brunf. 179 b. leoninus Ad. 264. leonis 319. milvi Anguil. 336 b
Petasites ejusque species 197
Petrocerasus 457
Petromarula Belli 93
Petroscorodon Ges. 75 b
Petroselinum 153. sylv. 163
Petroselini vitium Trag. 161
Petum Thever. 169
Peuce ejusque species 491
Peucedanum ejusque species 149 Lon. 158 b. aquaticum Tab. 141 b
Phacoides Oribasij 463 b
Phagus Græcorum 420
Phalangites Cord. 29
Phalangium ejusque species ibid. Cretæ ibid.
Phalaris ejusque species 28. parva Cæs. pratensis Lob. 2 sylv. 8 b
Phallus Hollandicus 85. 374 b
Phana Bellon. 485
Phaseolus vulgaris ejusq; species 339 Æthiopicus 340 b. Africanus Clus. 340. Brasilianus 341 b. Guinensis ib. Nigritarum ibid.
Phaseolus Indicus ejusq; species ibid. peregrinus Clus. 338. 340. Belli 351. Peruanus 338 b. primus Tragi 342
Phaseolus sativus Dod. 338. syl. Dod. ibid. b. syl. Lugd. 343. sylvarum Lugd. 351. Turcicus Cæs. 339
Phaselus Cæs. 339 b
Phaselus Romanus 432
Phellodrys ejusq; species 423 coccifera 425
Phellandryum Dod. 161 b
Philanthropos Plinij 324
Phylica Theoph. 476
Phyllyra Guil. 416 b
Phillyrea ejusq; species 476. Cast. 426 b. Dod. 475
Phyllitis ejusque species 353. lacustris Cord. 193
Phyllon Lugdun. 284 b. 285. Theoph. Cord. 121
Phyllon spicatum & testiculatum 122
Phyteuma Cæs. 92. Matth. 93. Belli 212. Monspel. 100 b. Diosc. Colum. 270 b. minus Col. 271
Phyximilon 507 b
Phlomitis Lobel. 241. phlomos 239. 240
Phleon & Phleos Theop. 194
Phleos mas Lugd. 194. fœmina Lugd. 15
Phlox Theoph. 178. 203 b
Phœnicobalanus 445 b
Phœnix carduus 379 b
Phœnix 92, b
Phorbion Galeni 238
Photel 508
Phrocalida 97 b
Phthora Lob. 184
Phthiroctonon 324
Phu ejusq; species 164
Picea ejusq, species 493. Dodon. 505
Pycnocomon Ang. 100. Dioscor. Cortuso 167. Brunf. 155 b. Colum. 269 b. Creta Lob. 379 b
Picris Lugd. 128
Pigamum Lugd. 336
Pygus Theoph. 456
Pila marina Cæs. 368 b
Pilosella ejusque species 262. major 128 b. major Gallor. Thal. 129. minor Fuch. 263. siliquata Cam. 108 b. sylv. Trag. 254
Pimento del rubo 412 b
Pimpinella ejusq; species 59. fol. Agrimoniæ 321 b. Romana Cæsalp. 161. spinosa Clus. 388 b
Pinas 384 b. 433 b
Pina radix [illegible] b
Pindo 513 b
Pinea purgativa 492 b
Pinguicula Ges. 243 b
Pinioen 492 b
Pinipinichi 434 b
Pinaster ejusque species 492. Austriacus 491. Belli 492
Pinus ejusq; species 491. maritima 492. tubulus Plinij 491 b. sylv. Cæs. 49[illegible]
Piper 411. abortivum 412 b. Æthiopicum ibid. caudatum ibid. longum ib. Matthiol. 411 b. rotundum 411
Piper Indicum ejusque species 102
Piperis radix Diosc. 36 b
Piperitis Brunf. 57
Pyracantha Lob. 454 b
Pyramidalis Lugd. 93
Pyra insana Cæs. 167 b
Pirræa Theoph. Guil. 486
Pyraster 439. Idæus Ges. 452 b
Pyrethrum ejusq; species 148 Brunf. 98. syl. Dod. ibid. b. alpinum Gesn. 136 b
Pyrola ejusque species 191
Pyrum marinum Ald. 369
Pyrus ejusq; species 438
Pisa nuda Indica 399 b
Pisum ejusq; species 342. cordatum Lobel. 343. Græcorum Trag. ibid. nigrum Cam. 338 b. Tab. 343. sylv. Trag. 344
Pisum Americanum Lugdu. 343 b. Indicum ejusq; species ibid.
Pissetæon 504 b
Pistacia ejusque species 401
Pistana Magonis Plinij Lobel. 194
Pistolochia Fuchsij 143 b. Dodon. 307 b
Pitine Theoph. Ang. 345 b
Pitys ejusque species 439
Pityusa ejusque species 292. major 291
Pix 504. navalis ibid.
Pyxacantha Dod. 478
Planta Bantanica Clusij 265. marina retiformis Clus. 366 b. sanguinem movens 512
Plantula peregr. Clus. 412
Plantago ejusque species 189. albida Dodon. 190. marina Lobel. ibid. b
Plantago angustifolia ejusq; species 189 b. aquatica ejusque species 190
Plantagini similis Lugdun. ibid. b
Planta leonis Dod. gal. 186
Plantula cardamines æmula 105
Platanaria Dod. 15
Platanus Diosc 431. aquatica 456 b Oviedi 508. Lon. 431 b. Trag. 430
Platyphyllos 419
Plumbago Clus. 97 b. Plinij quorundam 101. Plinij fortè 192
Pneumonanthe Lob. 188 b
Podagraria Lob. 156
Podi farina 158 b
Pæonia ejusq; species 323. flore pleno 324. Indica 343 b. mascula Lon. 222 b. Galeni 512
Polemonium Tab. ibid. petræum Gesn. 205. alt. Dod. 167. palustre 279 b
Polemonium Monspel. Lob. 398 b
Polyacantha Cord. 387. Theophrast.

phrast. Lugd. 385 b
Polyanthemum Ang. 178. palustre Dod. gal. 180
Polycarpum Lugd. 281
Polycnemon Lugd. 229 b
Polygala ejusque species 215. legumen ejusq; species 349
Polygala Ang. ibid. b. Gesn. 350. Camer. 351. Cordi 353. Lugd. 350
Polygonatum ejusq; species 303. Tragi 204 b. 205
Polygonum ejusque species 281. bacciferum 15. cocciferum Tab. ibid. fœmina Matth. ibid. hederaceum Colum. 295. marinum Tabern. 15 b
Polygonum masculum fruticosum Thal. 284. quartum Plinij Clus. 15 b. Plinij Dalech. 212 b
Polypodium ejusque species 359. Ilvense Lugd. ibid. b
Polypodium marinum Imper. 363 b
Polypremon Lugd. 165 b
Polyrrhizos Lugdun. 322 b. Plinij 186
Polyspermon Lob. 118
Polytricha Bellon. 490 b
Polytrichum aureum ejusq; species 356. Apuleij album Lon 357 b. officinar. 356
Polium ejusque species 220. Græcorum Col. 136 b. maritimum 221
Pomum Adami 437 b. paradysi 507 b. 508 b
Pomum amoris Lob. 167 b Hiericonticum Imper. 168 spinosum ibid.
Poncires 437 b
Pontica nux 418
Populago Tab. 276 b
Populus ejusque species 429. albæ similes Cæs. 427
Pori corallio affines 367
Porrum ejusq; species 71
Portulaca ejusq; species 288. aquatica 251 b. major 287. marina Dodon. 120. tertia Brunf. 383
Portulaca arbor 460
Potamogeton ejusq; species 193. Castoris 141
Potates 91
Potentilla herbariorum 321 prima Angu. 164. secunda Ang. 163 b
Poterium ejusq; species 388
Pothol Theveti 459
Pothos Theophr. 203 b. cæruleus Lug. 301. Theoph. quorundam 295
Poutiou 246 b
Prasium Ang. 230 b
Priapeia Ges. 170 b
Primula veris ejusque species 141. Cæs. 261 b. Brunf. 67
Præcocia 442 b
Procura 362
Proserpinaca Apul. 281
Prunella ejusq; species 260
Prunus ejusque species 442. Myrobalanus 444. sylvest. ibid. b
Pruno sylv. affinis Canadensis 521 b
Pruna insana 444
Prunidactyla 443
Pseudoacorus cæruleus Tragi Lugd. 32 b
Pseudoagnus Dod. 451
Pseudoamomum Ges. 455 b
Pseudoapios Matth. 344 b
Pseudoapocynon 307 b
Pseudoasphodelus Clus. 29 b
Pseudobunias Dod gal. 99
Pseudocapsicum Dod. 167
Pseudochamæbuxus 471 b
Pseudochamædrys Ges. 249
Pseudocyperus Lob. 6. Thal. ibid. b
Pseudocytisus Dod. 390
Pseudoclinopodium Matth. 225
Pseudocolocynthis Eyst. 314
Pseudocoronopus Dod. gal. 190
Pseudocostus Matth. 156 b
Pseudocrania Cordi 447 b
Pseudodictamnus Matth. 222
Pseudoelleborus Matth. 186
Pseudoeupatorium Dodon. gal. 320
Pseudoiris Dod. 34 b
Pseudoleontopodium Matthiol. 263 b
Pseudoligustrum Dod. 451
Pseudolysimachium Dodon. 245 b
Pseudolonchitis aspera Matthiol. 359 b
Pseudomelanthium Matth. 204 b
Pseudomelilotus Cam. 332.
Pseudomyagrum Matth. 109
Pseudomyrtus Bellon. 469 b
Pseudomoly Lugd. 211
Pseudonardus Matth. 216
Pseudonarcissus ejusq; spec. 52 b. gramineo folio 51 b
Pseudoorchis Clus. 84 b Dod. 87
Pseudosycomorus Matth. 415
Pseudostruthium Matth. 100
Pseudoturpetum 149 b
Psyllium ejusque species 191
Psipacia Belli 313 b
Psiphelida Belli 323 b
Ptarmica Matth. 98. altera Matthiol. 272. montana Lugd. 185
Pteriadion Cordi 358 b
Pteridion masc. Cordi 358
Pucho Linsc. 36 b
Pulegium ejusq; species 222 aquaticum Eyst. 227 b. montanum Lon. 215. petræum Gesn. ibid. syl. Dodon. 228 b
Pulicaris herba Lugd. 191 b
Pulicaria Gazæ 265
Pulmonaria ejusque species 259. Gallica Lob. 129. Gesn. 322. minor Lugd. 258 b. Romana Cæs. 258. Vegetij Gesn. 185
Pulmonaria Matth. 361 b
Pulmo marinus Matth. 369
Pulsatilla ejusq; species 177
Pumex quercinus 422
Pummuckoner 421.

Q.

Quadrifolium phæum Lob. 327 b
Quamoclit 398 b
Queillos frutex 403 b
Quercula 248
Quercus ejusq; species 419. excrementa 421. gallifera 420. lapidea 421
Quercus marina, Clus. 366. Lob. 365
Quinquefolium ejusque species 325. album ibid. erectum ibid. b. fragiferum Tab. 326. luteum 325. tuberosum 326 b
Quinua Clus. 121.

R.

Rabaxit 512
Radicula Dod. 96. Imper. 206 b. sylv. 97
Radix Cæs. 96. china 296. Carlo sancto 298 b. cava Lob. 143 b. cava minima Ger. 178 b. contra venena 14. contra yerva 14. S. Helenæ ibid. Idæa Col. 305. Ang. 470. Quimbaia 298. Rhodia 286
Radices quibus Indi vescuntur 90. in Virginea 91
Ranunculus ejusque species 178. Aconiti folio 182. aquaticus Fuch. 180. arvorum Lob. 79 b. Asiaticus Clus. 181. Asphodeli radice ibid. b
Ranunc. bulbosus Lob. 179 Creticus 181. echinatus 179 b. 180. flammeus Lob. ibid. b. fœniculaceus Col. 141 b. fl. globoso Dod. 182 b
Ran. grumosa radice ejusque species 179. lanceolatus Tab. 180 b. lanuginosus 181. latifol. Lugd. 309 b. longifolius 180 b. Lusitanicus 181 b.
Ran. montanus 180 b. ejusq; species 181 b. nemorosus 176 b. nemorum 177. 178. palustris 180. phragmitis 178. pratensis 178. saxatilis 182 b. tuberosus Dod. 179
Rapa ejusque species 89
Rapa brassica 111
Raphanus ejusq; species 96 aquaticus 97. major ibid. rusticanus 96 b. Lob. 97. sylv. Cord. 95. Lob. 97
Rapistrum ejusq; species 95. aquaticum Tab. 97 b. sylv. Irionis folio Col. 101 b
Rapum Americanum 90. Brasilianum ibid. genistæ 87. sylv. Matth. 90 b
Rapunculus ejusque species 92. alopecuroides Clus. ib. corniculatus Col. ibid. b. hortensis Trag. 155. nemorosus 93. spicatus 92. umbellatus Thal. ibid.
Rapuntium umbellatum Col. 287
Rattiak 513 b
Regina prati Dod. 64 b
Reseda ejusque species 100. lapidea ibid. b
Reseda maritima 365 b
Resina ejusque species 500. laricea ibid. b. sicca 504 b
Resta bovis ejusq; species 388
Retusa 366 b
Rha ejusque species 116
Rhabarbarum ibid. Indicum 297 b. monachorum Tragi 115 b
Rhagadiolus Cæs. 128
Rhamnus ejusq; species 477. tertius Diosc. Lob. 454 b
Rhaponticum 116. 117.
Rhasut Lugd. 307 b
Rhizotomos Plinij 33
Rhodacina 440
Rhododaphne Cæs. 464
Rhododendron Diosc. 464. alpinum Cæs. 468 b
Rhodora Plinij 163
Rhumbotinus 431 b
Rhus ejusque species 414. coriariorum Cæsalp. 429. herba Plinij Clus. 414 b
Rhus myrtifol. Plin. 471 b. Plinij minor 470 b. Virginianum 521 b
Ribes ejusq; species 455. Serap. Cæsalp. 454 b. Camer. 455 b

Rici-

Ricinus ejusq; species 432. Americanus folio ficus 521 b
Rima maria Ang. 110
Ritro Theoph. Lob. 381 b
Robur ejusque species 410
Robus 21 b
Roccella Imper. 365 b. Cardan. 455
Rogga ejusq; species 23
Rosa ejusque species 480. alpina Gesn. 466 b. 468 b. Hiericonth. 484. Hieric. Frago. 276. b. moscata 482. pomifera 484. Spermonia Plin. 483. b. subviridis 482 b
Rosa sylv. ejusq; species 482
Rosa Indica Gesn. 132. Junonis 76. mariana 203 b. 205
Rosa græca Plinij 203 b
Ros Libani 497
Rosmarinum sylv. 415 b Matth. 467 b
Rosmarinus 217. ferulaceus Ad. 158. Theoph. Ang. 157
Ros Solis ejusq; species 357
Rostrum porcinum 126 b
Rota 18 b
Rubella tinctorum 364 b
Rubeola ejusq; species 334 b
Rubea ejusque species 333 marina Lob. 334. spicata ibid. Virginea ibid. b
Rubus ejusque species 479. canis tur. 483
Rubus Idæus non spinosus 326
Rucula marina Trag. 98
Rumex ejusque species 115
Ruscus 470. sylv. 425 b
Rusco affinis Cæs. 303 b 305
Ruta baccifera Tab. 398 b. canina Lob. 236 b
Ruta capraria Tab. 352. lunaria Tab. 354 b. muraria Dod. 356 b
Ruta ejusque species 336. hypericoides 280 b
Ruta pratensis ejusque species 336.
Ruta sylv. Diosc. 279 b. sylv. Cæs. 336. alt. Cæs. 337 b
Ruthrum alterum Lugd. 381.

S.

Sabdariffa 317
Sabina ejusq; species 486
Sabucaie 509 b
Sabanhpute 412
Saccharum alhusar 116. de Mambu 18
Saccolaa 413 b
Sacquemimenor 480 b
Saflaf Syrorum 474 b
Sagapenum Gesn. 156. lacryma 494 b
Sageramener 421
Sagitta ejusq; species 194
Saga 508
Sahang 411
Salicaria Gesn. 245
Salicastrum Plinij 297 b. Plinij Cæs. 167
Salicornia 289 b
Saliunca 165
Salix ejusque species 473. Amerina Amat. 472 b. Matthiol. 475. Plinij 473. Helice Theophr. 474. marina Lugdun. 365 b. Sabina Columel. 473 b
Salix pumila ejusque species 474 b
Sallaparilla 295
Salsola Cæs. 289
Salvia ejusque species 237. agrestis Dod. 248. sylv. Cæs. 236. Trag. 247 b. montana Gesf. 248
Salvia vitæ Lob. 356 b
Samara fructus 436
Sambac 397. 398 b
Sambaya 36 b
Sambatane 393 b
Sambucus ejusq; species 456
Samolus Plinij 252 b. 471 b
Samparanton 399 b
Sampsuchus ejusque species 224
Sanamunda 278 b 321. Clus. 463 b
Sana sancta 169
Sandali semen Cæs. 343
Sandalida Cretica 332 b
Sandaraha Aristot. 500 b
Sandarax ibid.
Sanguen Cæs. 447 b
Sanguinalis mas Cord. 281. fœmina Cord. 16
Sanguinaria Trag. 8
Sanguisorba 160
Sanguis draconis herba 115. officin 499
Sanicula alba Gesf. 322. officina 319. fœmina Fuch. 186
Sanicula alpina ejusq; species 242
Sanicula rotundifolia ejusq; species 243 b
Santalum ejusq; species 392. cinericium 393. rubrum ib.
Santolina Dod. 136 b. 137
Santonicum Cord. 136 b
Sapinus Bellon. 493
Saponaria ejusq; species 206. concava ibid. b. minor Lugd. ibid.
Sapummener 421
Sarcocolla 498
Sarcophago 97 b
Sargazo Lugd. 365
Sari Theophrast. 19. Indorum 246 b
Saseni 99 b
Sallifica Italorum 274 b
Sassafras 431
Sassifragia Indica ibid.
Satyrium Cæsal. 40 b. basilicum 85. castratum 86. erithronium 46. erythron. Lob. 87
Satyrium mas 81 b. 82. rubrum Lugdun. 87 a, b. primum Brunf. 80. octavum Trag. 186 b. trifolium Dodon. 45 b. Diosc. 57. Fuch. 83. Lugd. 87 b. trifolium Matth. 374 b
Satyrium utrunq; Matth. 85
Satureia ejusque species 218. lutea Lugd. 234 b
Savina sylv. Tragi 360 b
Saxifraga tertia Matth. 149 b. tertia Cæs. 153 b. tertia Colum. 251 b. Anglica 281. antiquorum 211. aurea 309 b
Saxifraga alba rotundifolia 309. Fuch. 356. prima Matthiol. 218 b magna Matth. 211. tertia Brunf. 258. altera Cæs. 333 b
Saxifraga montana Gesf. 322 lutea Gesneri 336. lutea Fuch. 331
Saxifr. Pannonica 150. petræa Ponę 284 b. pimpinella 159. Romanorum Lugd. 101. rubra Tab. 163 b. Brunf. 166. rubra Thal. 356
Scabiosa ejusque species 269. alpina Lob. 270. arvensis 269. capitulo globoso 270 b. folio scisso Cæsalp. 269. montana 270. ovilla 92 b. pratensis 269. prolifera 270 stellata 271
Scammonea ejusque species 294. minor Plinij Tab. 295 b. parva Cam. 194 b. Patavina 295 b
Scammoneum succus 295 b
Scandix ejusque species 152. 153
Scariola 125. sylv. Ang. 124
Scelerata Apuleij 180
Scheba Arabum 139 b
Scheona Græc. 476
Schœnoprasum 72 b
Schvvaden 8
Scilla ejusque species 73
Scirpus Trag. 7. Indicus 12. major ibid.
Sclarea Matth. 258
Scolymus ejusq; species 383. Diosc. Lugd. 384 b. Theoph. Clus. 384
Scolopendria Trag. 354. leguminosa 349. major Lon. 359. vulgar. 353
Scoparia 212
Scopa regia 98 b. Plinij Dalech. 132 b. 238
Scordium ejusq; species 247. alterum Plinij 238. majus Plin. Gesn. 248
Scordotis Plin. Belli 248 b
Scorodonia Thal. 247 b
Scorodoprasum 74
Scorpioides ejusq; species 287 aquaticum Gesn. 254. album Gesn. 253. leguminosa Lob. 350 b
Scorpius ejusque species 394. maritimus 15 b
Scorzonera ejusq; species 275. quarta Clus. 129
Scotanum 415 b
Scrophularia ejusque species 235. major Trag. 287. minor Brunf. 309
Scutellaria 231 b
Sebesten 446
Secacul Arabum Lugd. 155 b. Ang. 288 b. quorundam male 303
Secale ejusque species 23
Secalis mater ibid. b
Secamone Alpin. 303
Securidaca ejusq; species 348
Sedum ejusque species 282. alpinum ejusq; species 284
Sedum aquatile 286 b. Madagascaricum 283. palustre Clus. 205 b
Sedum folijs laciniatis ejusq; species 284 b. minus ejusq; species 283. petræum Pon. 277 b
Sedum serratum ejusq; species 285
Setlesan 473
Selago Plinij ejus species 360 b. Plinij Cæs. 284. quibusdam 485. Guil. 486. Lugdun. ibid.
Selinum 153. montanum Clusij 150
Selterays 143
Semen Canariense 28. Coagianum 27. sanctum 139 b
Sementina 139 b
Sempervivum ejusque species 282. tertium Dioscor. Col. 285 b
Sempia 366 b
Sena Ruellij 396. vera 397
Senetio ejusq; species 131
Senetio carduus Col. 130 b
Sentis 479. canis 483
Serapias Diosc. 81. batrachitis 85 b. minus 86
Serapinum officin. 156

Seri-

Serica 446
Sericum 416 b
Serifolia Frago. 435 b
Seriphium Diosc. Lob. 137 b. German. Trag. 105 b
Seriola 125
Seris Diosc. ib. longifolia 130
Ser montanum Cæs. 162 b
Serpentaria Fuch. 129. Brunf. 309. fœmina Fuch. 192. major Lugd. 194 b. minor 195 b
Serpentina Dod. 190 b
Serpyllum ejusq; species 220. hortense 219
Serpyllum acinarium 471 b
Serratula 238
Sertula campana Matth. 331
Sertolaria Imper. 364
Sesamoides majus & minus Lugd. 463 b
Sesamum verum 27. Tra. 109
Sesban Alpini 352
Sesamoides magnum Lacun. 100. Lobel. 185. Salmanticum Clus. 206
Sesamoides parvum 100 b. Cord. 186. Matthiol. 130 b. Diosc. Lob. ibid.
Seseli ejusque species 151. æthiopicum Matth. 157. Cæs. 277. Creticum 148. Massiliense Matth. 151 b. aliud 162.
Seseli palustre Cam. ibid. peloponnesiacum Lob. 148. Fuchsij 150. Ang. 160. Matthiol. 161
Seutlomalache 115
Seutlolapathum ibid.
Seutlostaphylinum 118
Sferro cavallo Ges. 349
Sycamine Theoph. 459
Sycaminodes Theoph. 422
Siciliana 280 b
Sycomorus ejusque species 459. Italic. 415. Ruel. 430 b
Sida Theophr. 306 b
Sideritis ejusque species 233. prima Matth. 230. secunda Matthioli Lug. 232 b. 233 b. tertia Matth. 132 b. 136. Anguil. 319
Sideritis secunda Diosc. Col. 160 b. Cæsal. 236 b. tertia Diosc. Col. 319
Sideritis prima Thalij 136 b. cærulea Thal. 246 b. Heraclea Diosc. Col. 232 b. Clus. 233. Fracast. 238. montana Lob. 233 b
Sideritis latissima Fuch. 98 b. latissima Plinij Gesn. 129. Monspel. 230 b. pratensis Lugd. 234 a, b
Sigillum Mariæ Cæsalp. 187. Dodon. 297
Sigillum Salomonis ejusque species 303. Cæs. 186 b
Silaum Plinij Ang. 154. Cæs. 161. forte 162 b
Silene Theoph. Aldroa. 205 b
Siler montanum Lobel. 162. officin. Ger. 161 b. Creticum Cam. 162 b. pratense Dod. ibid.
Siler Plinij Cæs. 428 a. Lugd. 428 b. arbor Ang. 474
Silybum Lob. 381. Lugd. 382
Siligo Lob. 21. Trag. 23. Turcica 22 b
Siliqua Theophr. Tragi 339
Siliqua arbor ejusque species 402. Indica 403
Siliquastrum Bellon. 402
Siliquastrum ejusque species 102
Silphion Diosc. 156
Silphium succus 499
Symphytum ejusque species 259. petræum Thalij 211. Lob. 260 b. tertium Taber. 1. & 2. Tab. 268 b
Symphytum petræum Matthiol. 280
Symphytum maculosum ejusq; species 259
Symphonia Plinij 121 b
Synanchica Lugd. 333 b. 334
Sinapi ejusque species 99. agreste Trag. 95. albũ Lugdun. 112 b. echinatum Lugdun. 99 b. pumilum alpinum Clus. 105. sylv. Fuch. 100 b
Sinapi & Thlaspi media provincialis planta 109 b
Sion Cratevæ 104 b. Fuchsij 252 b. ejusq; species 154
Syphonium Tab. 9 b
Sippo Brasilian. 298 b
Syringa ejusque species 398. laciniatis folijs 476
Syrinx Lob. 17 b
Sisarum ejusque species 155. Peruanum Tab. 91 b
Siser Matth. 151 b. palustre Lugd. 163
Sison Diosc. 154. Lon. 161
Sisymbrium Matth. 228. cardamine Lugdun. 104. sylv. Cæsal. 97 b
Sisymbria mentha Lob. 227. Gerar. 228.
Sisyrinchium ejusque species 40. Cordi 71
Smilax aspera ejusq; species 295
Smilax arbor Lugd. 245. Castor. 505 b
Smilax hortensis ejusque species 339
Smilax lævis ejusq; spec. 294
Smyrnium Matth. 154. Cord. 155. Fuch. 158 b
Soda Lob. 289. Cam. 316 b
Sodouvaya 246 b
Solaris herba Gazæ 253
Sol Indianus Lon. 276 b
Solanum ejusque species 166. bacciferum ibid. b. Mexiocanum 168 b. spinosum 167 b. 168. tuberosum 167
Solanum pomiferum ejusq; species ibid. peregrinum Lac. 343. tetraphyllum Lobel. 167. triphyllon ibid.
Soldanella ejusq; species 295
Solea equina Lugd. 349
Solidago Brunf. 261. Ang. 268 Sarracenica Lon. 235. alia Trag. 246. tertia Tragi 266 b
Solsitora Thal. 357
Sonchus ejusque species 123. arborescens ibid. b. asper 124. lævis ibid. lanatus Dalech. 124 b
Sonchus montanus ejusque species 124 b
Sonchus villosus ejusque species ibid.
Sophera Alpini 352
Sophia chirurgorum 105 b
Sora potus 25 b
Sorbus ejusq; species 415. alpina Gesn. 452. aculeata 454 b. torminalis Gallor. 452. tormin. Lob. 454
Sorghi 26 b
Sparganium Dod. 12 b. ejusque species 15. Ruell. 30. Placæ 69 b
Spartium ejusq; species 396. Advers. 395
Spartum Plinij 5. aphyllon Lugd. 394 b
Spatha 506
Spatula fœtida 30
Speculum Veneris 215 b
Spelta Cæs. 21 b. Trag. 22
Spergula ejusq; species 251
Sphacelus Guil. 236. quorundam 238 b. sylvest. 247 b. Theoph. 237
Sphœritis 273 b
Spagnus Plinij 422 b
Sphærulæ saponariæ 511
Sphondilium ejusque species 157
Spica celtica 165. Indica 13. Indica sylv. 216
Spicant vulgo 259
Spica nardus 216
Spina acaciæ Lob. 392. acida 454. alba Cæs. 382 b. Fuch. 381. Dalech. 386. Lob. 382. Lon. 478 b. Matth. 381
Spina Arabica Cæs. 381. Dodon. 381 b. Lugd. 381. cervina 478 b. Christi Cæsal. 394. hirci 388
Spina appendix Plinij 454 b
Spina infectoria 478 b. Judaica 478. Latinorum 454 b. Martuca 478 b. regia Theophrast. 387 b
Spina selinitis Theoph. Guil. 385. solstitialis Lob. 387 b. solstit. altera 272
Spinachia 114 b
Spinastella Tab. 387 b
Spin merlo Cast. 478 b
Spiræa Theophr. 475. Lugd. 429
Spini vineta 454
Split Cæs. 143
Spongia ejusque species 368. in rosis 483
Sponsa Solis Thal. 357
Spuma maris Cæs. 368 b
Squamata 88 b
Squinanthum 11
Stachys ejusque species 236. spinosa ibid. b. Ang. 216 b. Plinij 238 b
Stacte 502
Staphylinus Trag. 151
Staphylodendrum Plin. 401 b
Staphis agria 324
Statice Lugd. 211
Stelephuros Theoph. 4
Stelis viscum 505
Stella leguminosa Lob. 350 b
Stellaria Lugd. 251. aquatica Lob. 141 b. argentea Camer. 326 b. Brunf. 334. Matthiol. 320
Sternutamentaria Lob. 98
Styrax ejusq; species 452. lacryma 502. liquida ibid. b
Stœbe ejusq; species 273. capitata 271. Salmantica 272. Theoph. Lugd. 194 b
Stœbe Dioscor. Bellon. 388 b. Theoph. Cæs. 387
Stœchas Arabica 216. citrina 264
Storax 502
Stramonia 168
Stratiotes 140. potamios Dodon. gal. 286 b
Stratiotes Diosc. Alpin. 362 b. aquatica Cæs. ibid.
Strychnodendron Lob. 166 b
Strychnon, vide Solanum.
Strumaria Lob. 198 b
Struthium Lacun. 100. Cord. 156. quorundam 165. Fuch. 206
Struthiopteris Cordi 359. Thal. 358
Suber ejusq; species 424
Succisa ejusque species Matthiol.

thiol. 269. tertia Trag. 127 b
Succudus Avic. 216 b
Succus Cyrenaicus 499 b
Succi exotici 497 b. plantarum 493
Sudar Serap. 477
Sultan Zambach 76
Sumach 414
Suneg Ægypt. 145 b
Superba 209 b. 210
Surahan 296 b
Sura liquor 509
Surdæ nuces 417.

T.

Tabacum Monard. 169
Tabaxir 18
Tac arbor 488 b
Tacamaaca 430 b. 503 b
Tacori 506 b
Tagari radix 91 b
Tageres Indica Fuch. 133
Tal Lugd. 19
Tala Arriano 458
Talässe 196
Talisafar Avic. 408
Tamaio 478
Tamalabathrum 410
Tamar 509
Tamaraka 461 b
Tamarindus 403
Tamariscus ejusq; spec. 484
Tamarum Cæs. 297
Tamus Gesn. ibid.
Tamaxo 479
Tanacetum ejusq; species 132. Africanum ib. Peruanum Cord. 133. album Trag. 98. agreste Brunf. 321. lanuginosum Lugd. 141
Taraxacon 116 b
Tarchon 98
Tartonraire Lob. 463 b
Tarum Cordi 393 b
Tarupara 14 b
Tataria 157
Tatula Guil. 168
Taura Ges. 354
Taxus 505
Teda arbor 491 b. Tab. 492 b
Tegname 452
Telephium ejusq; species 287 Lac. 110. Diosc. 258. maculosum Cam. ibid. Dioscor. Col. 480 b
Telephyllon Cratevæ 287 b
Tembul 410
Terebinthus ejusque species 400. Indica 401
Terebinthina Veneta officin. 505. vera 500
Terniabin 496 b
Terra crepola Lugdun. 130 b. Cæsalp. 124 b
Terra merita 37
Tertiola Cæs. 236 b
Tertianaria Tab. 246 b
Terræ glandes Lob. 344 b
Testiculus canis 80 b. hircinus 82 b. muscarius 83. vulpinus 82 b. 83
Tetragonia Theoph. 428
Tetrahit Lob. 233
Tetrorchis 84 b
Teucrium ejusq; species 247. alpinum 248 b. pratense Lob. 249 b. Trag. 246. 247
Thalictrum ejusq; species 336 angustifolium Tab. 105 b
Thamecnemon Cord. 204 b
Thapsia ejusque species 148. 37 b. Asclepiadis Ang. 333
Thapsus barbatus 239
Theligono affinis Cæs. 309
Theombrotum Plinij 121 b
Thilicrania Theoph. 447 b
Thymelæa Ang. 462. Matth. 463. Trag. 462. minor Cordi 463
Thuya 488. quarta Lugd. 487
Thlaspidium cornutum Tragi 110
Thlaspi ejusque species 105. Alexandrinum 108 b. alterum Dioscor. 96 b. alterum Cratevæ 203. alpinum 107
Thlaspi Alysson ejusq; species ibid. amarum 106. arvense latis siliquis 105
Thlaspi clypeatū ejusq; species 107 b. Creticum 106 b
Thlaspi fatuum 108. hederaceum Lob. ibid. b. incanum Lob. 108 b
Thlaspi fruticosum ejusque species 108. majus 97. minus 105 b
Thlaspi montanum 105. 106 b Ges. 203. perfoliatum 106
Thlaspi saxatile 107. spinosum 108. vaccariæ folio 105 b. 106. villosum 106. Veronicæ folio 108 b
Thlaspi umbellatum ejusque species 106
Thymbra ejusq; species 218
Thymus ejusque species 219. latifolium 220. nigrum Taber. 219 b
Thymum magnum Alp. 223 b
Thysselinum Plinij Lob. 153 b
Thriacine Galeni 123 b
Thus terræ 249
Thus 501. Judæorum 452 b
Thuris arbor 399
Tianco fructus 407
Tibcadi 43 b
Tigridis flos Lob. 48 b
Tilia ejusq; species 426. mas Matth. 427
Tinctorius flos Tragi 267
Tinus 461
Typha ejusq; species 20. Dioscor. 4 b. cerealis Dod. gal. 21 b. Portæ 23
Tiphium Theoph. 197
Tit Linscoti 320 b
Tithymalus ejusq; spec. 290 amygdalus ibid. characias ibid. cyparissus 291 b. dendroides 290 b. helioscopius 291 a, b. latifolius 291. linifolius 291. leptophyllos ib. b. lunato flore 290 b. maritimus 291. sylv. Lon. 307. verrucosus Lugd. 291
Tithymalus tuberosus ejusq; species 292
Tocot Guebir 430
Tokaun 320 b
Tomates grana 103 b
Tomonpute radix 37 b
Tomentum Cord. 263
Tora Ges. 184
Tordylion Cord. 148. Lob. 161
Tormentilla ejusq; spec. 326
Torna bona Cæs. 169 b
Tota bona Lob. 115 b
Toucon Brasileens. 360 b
Trachelium ejusq; species 94. giganteum 95. petreum Ponæ 93 b. 94 b. thyrsoides Clus. 254 b
Tragacātha 388. lacryma 498
Tragium Ges. 15 b. Dod. 222 b. Creticum Bellon. 280 b. Dioscor. Col. 160. alterum Dios. Lugd. 216 b. Germanicum Dod. gal. 119 b
Tragum ejusque species 289. vulgare Clus. 98. cereale Trag. 22 b
Tragus Lob. 15 b. herba Cordi 283
Tragopogon ejusque species 274
Tragorchis 82 b
Tragoriganum ejusq; species 223. Clu. 224. nothum Lugdun. 255 b. prassoides 233.
Tragoselinum Tab. 159. 160
Tragotrophon Dod. gal. 27 b
Tranichibil 497
Trasi Matth. 14 b
Traupalus Theoph. 456
Tremula Latin. 429 b
Trec 499
Tribulus aquaticus 194. minor Clus. 193 b. marinus Lugd. 288 b. sylv. Lon. 152 b. terrestris Matthiol. 350. Lugd. 329. 330
Trichomanes ejusq; species 356
Trifolium ejusq; species 329. acetosum 330. alpinum Ponæ 328. Americum 327 b. asphaltites 327. aureum 330 b. capitulo spumoso 329. cervinum 320 b
Trifolium cochleatum ejusq; species 329. cochleatum echinatum ibid. b. corniculatum Dod. 331. 332.
Trifolium falcatum Clus. 330 fibrinum Tab. 327. fragiferum Clu. 329. globosum ib.
Trifolium hepaticum ejusq; species 330 b. maritimum Cæsalp. 329
Trifolium montanum ejusq; species 328. oculatum Ang. 331 b. odoratum Dod. 331. Fuch. ibid. b.
Trifolium pratense ejusque species 327. palustre Dod. ibid. peltatum 329
Trifolium spicatum ejusque species 328 b. spinosum 330. stellatum 329. vesicarium 332 b
Trifoliū fruticans Dod. 398 b
Trinciatella Cam. 126 b
Trinitas Matth. 330 b
Trionum Theoph. 317 b
Triorchis 83. lutea 84 b
Trifolium ejusq; species 267. Dioscor. 149
Trissago Matth. 248
Triticospeltum 22
Triticum ejusque species 21. amylæum 22. bactrianum 25. Indicum, ibid. marinum Dod. 9. syl. Cæs. 10. temulentum Lob. 9
Triticū vaccinum Trag. 234
Trixago 138 b. Col. 248 b. palustris Ad. 247
Trollius flos Ges. 182 b
Trombas 19
Trumgibyn 497
Tsinavv radix 92
Tubak & Tubacka 169
Tuba amoris Frag. 276 b
Tuberaria major Lugd. 465
Tuber Plinij Cæs. 416. Cord. 446 b
Tupha 441
Tubuli ad asthma 19
Tuero 148 b
Tulipa ejusque species 56. Apeninea 63 b. bulbifera 63. dubia 61. flore pleno ibid. folijs hyacinthi 60. min. 63
Tulipa præcox ejusq; species 57. pumilio 63. ramosa 61
Tulipa serotina ejusq; species 60 b. varij coloris 57 b. viridis 61
Tumatle Guil. 167 b
Tunal 458
Tunica minima Lugd. 211 b
Tune ficifera Ad. 458
Tunne 457 b

Tusai 29
Tussilago ejusq; species 197. alpina Clus. ibid. b. altera Plinij 238. altera Matth. 276
Turara 184 b
Turbit album Mesues Cæsal. 149. nigrum 291
Turpetum ejusq; species 149
Turritis Lobel. sive Turrita Clus. 112 b.

V.

VAccaria Tab. 112 b. Dodon. 204 b
Vaccinia nigra Lob. 470
Vaccinium Plinij Lugd. 451 b
Valeriana ejusq; species 164. Græca Dod. ibid. b. rubra Dod. 165
Vannanas 508 b
Valerianella Col. 165 b
Veelgurta Dod. 153 b
Vella Galeni 104 b
Veratrum nigrum 185
Verbascum ejusq; species 239 digitale Costeo 243 b. lychnitis 239 b. Matth. 240. 241. montanum Cord. 203 b. salvifolium 239. 240 b
Verbasculum ejusque species 241. alpinum 242 b. Cyanoides 273. minim. Lugd. 131. quorundam Lugd. 253. Tragi 273
Verbena ejusq; species 269. mas Fuchs. 100. fœmina Trag. ibid. recta Dios. 248 b. recta Cordi 321. supina Trag. ib. genus alt. Cæs. 230
Verbesina Ges. 321
Verdemarcum Cæs. 336 b
Verengena 167 b
Veretrum Lugd. 422
Vermicularis 283. insipida Thal. 284
Vermiculata mont. Col. 281 b
Vermicnlaria arborescēs Cæsalpin. 284
Vermiculatus frutex Lugd. ibid.
Vernix 500 b
Veronica ejusq; species 246. fœmina Matth. 252. petræa ponæ 248 b. recta cærulea Eyst. 246. serpillifolia 247 b
supina Lob. 249. tetragona Colum. ibid. b
Verrucaria Ges. 130 b. Lug. 253
Vesicaria Cæsalp. 166. nigra Tragi 343
Uhebebasou 512
Viburnum 429. Gallorū 300
Vicia ejusque species 344. Africana 343. sesamacea Colum. 350. Tab. 344 b
Victorialis rotunda 41. longa 74 b
Vinca pervinca 301
Vincetoxicum Cæs. 187. 188. Indicum 303 b. vulgare 303
Vinciboscum 302 b
Vingum Gazæ 90
Vinum de palma 507 b. 509
Viola alba Theoph. 55. alpina 199 b. agrestis Tragi 206. aquatilis Dod. 141. arborescens Matth. 199 b. barbara Lugd. 208 b. 209 calathiana Gerard. 95 b. autumnalis Gesn. 188 b. calathiana Plinij 244 b. canina 199
Viola Damascena Lob. 202. dentaria Dod. 322. flammea Fuch. 133. 207. humida 243 b hyemalis 202. lutea syl. 109
Viola lunaria ejusq; spec. 203
Viola martia ejusq; spec. 199
Viola matronalis ejusq; species 202. Fuch. 200. mariana Lob. 94. pentagonia Taber. 215 b. Peruviana Tab. 168 b. petræa Tab. 202 b
Viorna vulgi 300
Viperaria Ger. 275
Virga aurea ejusque species 276. regia Cæs. 243 b. 244
Virga aurea Mexiocana 521. sanguinea Plin. 447 b
Visa semen 293 b
Viscago Cæs. 206
Viscaria Tab. 205 b. 206
Viscum arborum 423. artificiale 425 b
Visnaga Matth. 151
Vitalis major Cord. 283
Vitalba Dod. 300
Vitex 475
Vitis alba 297. nigra 300 Matthiol. 297. sylv. Matth. 167. Trag. 300. sylv. Diosc. 297. Septentrion. 298
Vitis Idæa ejusq; species 470. tertia Clus. 452 b
Vitis Canadensis 521 b. precia Plin. 455. Virginiana 521 b
Vitis vinifera 298
Viticella Cæs. 300
Vitriola Ad. 121
Viurna Lob. 429
Ulex Plinij 394 b
Ulmaria 164 b. Clus. ibid.
Ulmus 426. atinia Lugd. 427. sylv. Plin. ibid.
Ulva Ang. 20 b. palustris Indica 11 b
Umbelliferæ 146
Umbilicus marinus Imper. 364. Monspel. 367 b
Umbilicus veneris Aug. 283. Matth. 285. Lon. 306 b
Unedo 460
Unguentaria 137
Ungula caballina Trag. 197
Unifolium Dod. 304. palustre Ges. 309
Vogelwicken/ Lonic. 349 b
Volubilis aspera Lon. 296. lanuginosa Mel 295 b. maxima Taber. 294 b. terrestris Lugd. 295 b
Uppowoc 170
Ura kuciba 414 b
Urceolaris 121
Urinaria Ad. 126 b
Urtica ejusq; species 232
Urtica mortua ejusq; species 230. Heraclea Lugd. 231 b lactea Matth. 231
Urtichella Col. 225 b
Ulnea 361
Ustilago 24
Usuc, succus American. 497 b
Uva crispa 455 quercina 422 b
Uva ex terra benedicta Moysi allata 508
Uva marina Dod. 15 b. passa 299. taminea Plinij 297 b
Uva ursi Gal. Clus. 470 b. 471. Dod. 455. Lugd. 454 b
Vulgago Dod. 197
Vulneraria Cast. 188. rustica Ges. 332 b
Vulvaria 119 b
Uvularia Trag. 94. Tab. 104
Uzeg Alpini 477

W.

WEckenkraut/ Lon. 204
Wape 184 b
Wassewowr 113 b
Wikonzowr 342 b
Winauck 431
Wisanck sive Vincetoxicum Indicum Ger. 303 b.

X.

XAbrai Rauwolf. 293 b
Xagua Oviedi 434
Xanthium Lob. 198 b
Xyloaloës 393 b. sylv. 394 b
Xylobalsamum 400. 401
Xylocassia Lob. 409 b
Xylon 430
Xylostium Dod. 451 a, b
Xiphion Tabern. 32 b. minus Clus. 41
Xiquimas radix Indica 91 b
Xyris ejusque species 30.

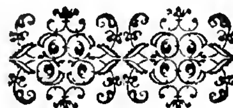
Y.

YGa 513 b
Yuca 90 b
Yura palma 507
Yuvera 513 b.

Z.

ZAcintha Matth. 130
Zaccon 444
Zadura 36
Zagu 508
Zarneb Rhasis 474 b
Zarzaparilla 296
Zatarendi Alpin. 223 b
Zea ejusq; species 21. dicoccos 22
Zedoaria ejusque species 35
Zenigole 474
Zenselacht 415 b
Zeocryton 22 b
Zeopyrum Dod. ibid.
Zerumbeth 36
Zibeba 299
Zygia Theoph. Ad. 431
Zingiber ejusque species 35
Zizania 9
Zizyphus ejusq; species 446. alba Colum. Bellon. 472 b. candida Lob. 416. Cappadocia Plinij 472 b. 473
Zoophyta 368
Zopissa 504
Zurumbeth Serapion. 474 b.

FINIS.

ERRATA.

Pagina 2. lin.3. Thab, lege Tab. p.8. l.37. SORGHINUM. p.12. b. l.36. altera. p.17. l.7. Plutarcho. p.19. b. l.9. Acorum. p.21. a. l.14. Tragus, sive Olyra. p.23. b. l.23. hist.7. p.25. a. l.39. Triticum. p.36. l.28. Actuarius. p.37. a. l. 25. Costæus. p. 46. a. l. 39. Gallacia. p.48. b. l.1. eriophorus. p.71. b. l. 9. lutei. p.78. a. l.18. punctatum. p.93. b. l.22. Rapunculus. p.106. a. l.4. Crateværæ. p.113. l.29. LAPATHUM. p.114. a. l.3. lapathum. p.119. l.4. aureum. p.146. a. l.42. notas. p.150. l.1. staphylino. p.169. b. l.42. quia. p.191. l. 6. Coronopo. p.193. a. l. 43. primæ. p.216. b. l.18. ferratæ. p.218. b. l.1. conferta. p.220. l. 33. Πόλιον. p.222. b. l.45. hirci. p.237. b. l.28. legimus. p.251. a. l. 41. deleatur. p.288. a. l. 23. Κέδρωον. p.295. a. l.5. Orobanche. p.305. b. l. 26. huic. p.306. l.4. Chamæclema. p.330. a. l. 25. cornuta. p.354. b. l.10. saxatilis. p.344. l.37. legumen. p. 369. l. 5. pungat. p.372. b. l.24. salignus. p.395. l.38. in carne. p.421. b. l.17. radices. p. 431. l. ultim. gracilium, gravidarumque. p. 446. l. 13. cœpere. p. 473. l. 14. vinearum. pag. 489. l.42. Orminium. Hujus. Hæc sunt, Lector benevole, sphalmata, quæ sensum turbare potuissent. Leviora facile condonabis.